

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

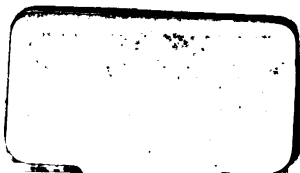
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

24542 e. $\frac{28}{12}$

€ Temb. 125

FLAVII IOSEPHI
OPERA OMNIA

AB

IMMANUELE BEKKERO

RECOGNITA.

VOLUMEN PRIMUM.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLV.

1855

P R A E F A T I O .

Iosephum abhinc annos decem accepimus, si Sosio fides Parisiensi, aliquot milibus locorum emendatiorem. nec tamen ideo novae huic editioni, in quo elaboraret, defuit. quae quantum profecerit copiis Havercampianis sedulo excutiendis, longum est dicere: aliunde quos locos sive correxerit sive tentarit, paucis accipie.

p. 8 20. ἀναπαύσασθαι τὸν θεὸν καὶ? * 20 30. μηδένα * : μηδὲ 22 30. συμφρονισθεῖεν * : συμφρονισθεῖεν
 25 25. Μεστραῖμον? * 28 12. ἱστορήσθω * : ἱστορήσθω
 31 18. ὑβρίσαι * : ἐνυβρίσαι 40 14. ὑστέρω? *
 41 22. ἀφ' αὐτῶν * : ἀπ' αὐτῶν 45 16. Ἀφέρα? *
 47 7. οἷας * : οἷς 27. δυνατὸν ὄν * : δυνατὸν
 48 28. σήειρον τὸ * : τὸ σήειρον 51 16. ποιήσας * : ποιήσεως
 55 21. ἐνδείξασθαι * : ἐνδείξασθαι 59 16. οἴκοι] οἴχη nescio quis 60 13. ἐπεκαθέζετο? * 66 3. τό τε * : τότε 69 2. γεγενημένος? * μὲν τῆς * : τῆς μὲν 70 3. ἂν deerat * 82 32. ἦρται Dindorfius : ἦρηται 87 11. εἰδότες * : εἰδότες 90 29. ὑπομενεῖ· διὰ — καταλιπεῖν ἐθελήσει, καὶ? * 91 7. ἀπολομένων * : ἀπολουμένων 96 11. ὑπαντησόμενος * : ὑπαντησάμενος 98 30. ἐνέλιπε Dindorfius : ἀπέλιπε vel ἀνέλιπε 103 10. τοῦτο * : τούτου
 104 7. προσφύεται * : προσφύεται 107 23. θηριοτρόφον? *
 113 4. σώσειν * : σώζειν 114 14. ἔμπειρος αὐτὸς ὢν

δύναται· τὸ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπῳ παράδοξον εἰς θεὸν ἀναφέρων
 — ὑπάρχει;* 121 27. ἐπιλαμβανόμενον;* 123 1. ἂν
 deerat* 130 12. ἑώρων σῶν καὶ;* 135 16. ὄρθας
 Cocceius: ἀΐθις 136 8. ἐγκατελήφθη*: ἐγκατελείφθη
 140 1. γινόμενον*: γενόμενον 146 32. τεχνητῶ*: τέχνη
 τῶ 148 24. τριακονταπήχεις*: τριάκοντα πήχεις 159 29.
 θυμιώμενα Dindorfius: θυόμενα 178 27. ἔπειθον*? paulo
 ante praestabant antiquae lectiones, 24. τεθεαμένοι et 26.
 καταπεπλήγεσαν 183 14. προεξορμήσαντες*: προεξορμη-
 σάντων 193 21. τε*: τότε 198-16. προθιέμενοι*: προσ-
 θιέμενοι 31. πᾶσαν;* 200 27. κατειλημμένος*: κατειλημ-
 μένοις 205 21. θεοῦς, omisso μοχ σέβωσιν;* 28. τῆς*:
 ἐκ τῆς 206 12. ἡμεῖς] ὑμῖν;* 216 3. συναπέθνησκον;*
 213 3. οὐ*: ᾧ 214 7. αἰδίων*: αἰδίων παραθιέμενος
 217 25. πράξετε*: πράττετε 232 10. ἀπολέσθαι*:
 ἀποβαλέσθαι 233 27. περιπέσητε*: παραπέσητε 236 2.
 ἀναβῆναι;* 241 10. δειπνοποιησόμενοι*: δειπνοποιησά-
 μενοι 245 13. ἦττων;* 246 23. ἦγον;* 249 6.
 πύστιν*: πίστιν 17. πολῖται;* 255 19. μόνῳ ἂν τού-
 τῳ;* 256 21. ἐπαξομένοις*: ἐπαξομένους 260 12. ἢ
 deerat* 263 6. χρήσονται*: χρήσονται 269 21. ὑφεί-
 ναι*: ἐφείναι 274 28. ὃ σοὶ*: ὅσον 281 31. post tibi
 collocandum, quod est v. 32 χωρίῳ 285 26. κοινώσασαίτο*:
 κοινωνήσασαίτο 287 22. θανμάζουσα*: ἐκθανμάζουσα
 291 1 ἐγχειριεῖν*: ἐγχειρεῖν 294 27. ἂν deerat*

Φ Λ Α Β Ι Ο Υ Ι Ω Σ Η Π Ο Υ

ΙΟΥΔΑΪΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΠΡΩΤΗ.

Τοῖς τὰς ἱστορίας συγγράφειν βουλομένοις οὐ μίαν
 οὐδὲ τὴν αὐτὴν ὁρῶ τῆς σπουδῆς γινομένην αἰτίαν,
 ἀλλὰ πολλὰς καὶ πλείστον ἀλλήλων διαφερούσας. τινὲς
 μὲν γὰρ ἐπιδεικνύμενοι λόγων δεινότητα καὶ τὴν ἀπ'
 5 αὐτῆς θηρώμενοι δόξαν, ἐπὶ τοῦτο τῆς παιδείας τὸ μέρος
 ὁρμῶσιν· ἄλλοι δὲ χάριν ἐκείνοις φέροντες περὶ ὧν τὴν
 ἀναγραφὴν εἶναι συμβέβηκε, τὸν εἰς αὐτὴν πόνον καὶ
 κατὰ δύναμιν ὑπέσθησαν· εἰσὶ δὲ οἵτινες ἐβιάσθησαν
 ὑπ' αὐτῆς τῶν πραγμάτων τῆς ἀνάγκης, οἷς πραττομέ-
 10 νοις καρέντονον, ταῦτα γραφῇ δηλούση περιλαβεῖν· πολ-
 λούς δὲ καὶ χρησίμων μέγεθος πραγμάτων ἐν ἀγνοίᾳ
 κειμένων προὔτρεψε τὴν περὶ αὐτῶν ἱστορίαν εἰς κοι-
 νὴν ὠφέλειαν ἐξενεγκεῖν. τούτων δὲ τῶν προειρημένων
 αἰτιῶν αἱ τελευταῖαι δύο κάμολ συμβεβήκασι. τὸν μὲν
 15 γὰρ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πόλεμον ἡμῖν τοῖς Ἰουδαίοις
 γενόμενον, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πράξεις καὶ τὸ τέλος οἶον
 ἀπέβη, πείρα μαθῶν, ἐβιάσθη ἐκδιηγῆσασθαι διὰ τοὺς
 ἐν τῷ γράφειν λυμαινομένους τῇ ἀληθείᾳ, ταύτην δὲ (2)
 τὴν ἐνεστῶσαν ἐγκεχειρισμαι πραγματείαν νομιζῶν
 20 ἅκασι φανεῖσθαι τοῖς Ἑλλήσιν ἀξίαν σπουδῆς· μέλλει
 γὰρ περιέξειν ἅπασαν τὴν παρ' ἡμῖν ἀρχαιολογίαν καὶ
 τὴν διάταξιν τοῦ πολιτεύματος ἐκ τῶν Ἑβραϊκῶν με-
 θηρημνευμένην γραμμάτων. ἤδη μὲν οὖν καὶ πρότερον
 διανοήθη, ὅτε τὸν πόλεμον συνέγραφον, δηλῶσαι τίνες

ΙΟΥΔΑΪΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΠΡΩΤΗ.

Τοῖς τὰς ἱστορίας συγγράφειν βουλομένοις οὐ μίαν οὐδὲ τὴν αὐτὴν ὁρῶ τῆς σπουδῆς γινομένην αἰτίαν, ἀλλὰ πολλὰς καὶ πλείστον ἀλλήλων διαφερούσας. τινὲς μὲν γὰρ ἐπιδεικνύμενοι λόγων δεινότητα καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς θηρώμενοι δόξαν, ἐπὶ τοῦτο τῆς παιδείας τὸ μέρος ὀρμῶσιν· ἄλλοι δὲ χάριν ἐκείνοις φέροντες περὶ ὧν τὴν ἀναγραφὴν εἶναι συμβέβηκε, τὸν εἰς αὐτὴν πόνον καὶ κατὰ δύναμιν ὑπέστησαν· εἰσὶ δὲ οἵτινες ἐβιάσθησαν ὑπ' αὐτῆς τῶν πραγμάτων τῆς ἀνάγκης, οἷς πραττομέ-
10 νοις παρέτυχον, τὰυτα γραφῇ δηλούση περιλαβεῖν· πολλοὺς δὲ καὶ χρησίμων μέγεθος πραγμάτων ἐν ἀγνοίᾳ κειμένων προύτρεψε τὴν περὶ αὐτῶν ἱστορίαν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν ἐξενεγκεῖν. τούτων δὲ τῶν προειρημένων αἰτιῶν αἱ τελευταῖαι δύο κάμολ συμβεβήκασι. τὸν μὲν
15 γὰρ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πόλεμον ἡμῖν τοῖς Ἰουδαίοις γενόμενον, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πράξεις καὶ τὸ τέλος οἶον ἀπέβη, πείρα μαθῶν, ἐβιάσθη ἐκδιηγῆσασθαι διὰ τοὺς ἐν τῷ γράφειν λυμαινομένους τῇ ἀληθείᾳ, ταύτην δὲ (2) τὴν ἐνεστῶσαν ἐγκεχειρισμαι πραγματείαν νομίζων
20 ἅπασι φανείσθαι τοῖς Ἑλλήσιν ἀξίαν σπουδῆς· μέλλει γὰρ περιέξειν ἅπασαν τὴν παρ' ἡμῖν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ πολιτεύματος ἐκ τῶν Ἑβραϊκῶν μεθρημνηνευμένην γραμμάτων. ἤδη μὲν οὖν καὶ πρότερον διενοήθη, ὅτε τὸν πόλεμον συνέγραφον, δηλῶσαι τίνες

ὄντες ἐξ ἀρχῆς οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τίσι χρησάμενοι τύχαις,
 ὑφ' οἷσιν τε παιδευθέντες νομοθέτη τὰ πρὸς θεοσέβειαν
 καὶ τὴν ἄλλην ἀσκησιν ἀρετῆς, πόσους τε πολέμους ἐν
 μακροῖς πολεμήσαντες χρόνοις, εἰς τὸν τελευταῖον ἄκου-
 τες πρὸς Ῥωμαίους κατέστησαν. ἀλλ' ἐπεὶ μείζων ἦν ἢ
 τοῦδε τοῦ λόγου περιβολή, καθ' αὐτὸν ἐκείνους χωρίσας
 ταῖς ἰδίαις ἀρχαῖς αὐτοῦ καὶ τῷ τέλει τὴν γραφὴν συνε-
 μέτροσα. χρόνου δὲ προϊόντος, ὅπερ φιλεῖ τοῖς μεγά-
 λων ἀπίτεσθαι διανοουμένοις, ὄκνος μοι καὶ μέλλησις
 ἐγένετο τηλικαύτην μετενεγκεῖν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλοδα-
 πὴν ἡμῖν καὶ ξένης διαλέκτου συνήθειαν. ἦσαν δὲ τινες
 οἱ πόθῳ τῆς ἱστορίας ἐπ' αὐτὴν με προὔτρειπον, καὶ μά-
 λιστα δὴ πάντων Ἐπαφρόδιτος, ἀνὴρ ἄπασαν μὲν ἰδέαν
 παιδείας ἠγαπηκῶς, διαφερόντως δὲ χαίρων ἐμπειρίαις
 πραγμάτων, ἅτε δὴ μεγάλοις μὲν αὐτὸς ὁμιλήσας πράγ-
 μασι καὶ τύχαις πολυτρόποις, ἐν ἅπασιν δὲ θαυμαστὴν
 ἐπιδειξάμενος φύσεως ἀγαθῆς ἰσχὺν καὶ προαίρεσιν
 ἀρετῆς ἀμετακίνητον. τούτῳ δὴ πειθόμενος, ἀεὶ τοῖς
 χρήσιμον ἢ καλὸν τι πράττειν δυναμένοις συμφιλοκα-
 λοῦντι, καὶ ἔμαντὸν αἰσχυρόμενος εἰ δόξαιμι φραθυμῶ
 πλέον ἢ τῷ περὶ τὰ κάλλιστα χαίρειν πόνῳ, προθυμό-
 τερον ἐπερωσθήην, ἔτι κάκεινο πρὸς τοῖς εἰρημένοις
 λογισάμενος οὐ παρέργως, περὶ τε τῶν ἡμετέρων προ-
 γόνων, οἱ μεταδιδόναι τῶν τοιούτων ἠθέλον, καὶ περὶ
 τῶν Ἑλλήνων, εἰ τινες αὐτῶν γινῶναι τὰ παρ' ἡμῖν
 (3) ἐσπούδασαν. εὐρον τοίνυν ὅτι Πτολεμαίων μὲν ὁ δεύ-
 τερος, μάλιστα δὴ βασιλεὺς περὶ παιδείαν καὶ βιβλίων
 συναγωγὴν σπουδάσας, ἐξαιρέτως ἐφιλοτιμήθη τὸν
 ἡμέτερον νόμον καὶ τὴν κατ' αὐτὸν διάταξιν τῆς πολι-
 τείας εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μεταβαλεῖν, ὁ δὲ τῶν παρ'
 ἡμῖν ἀρχιερέων οὐδενὸς ἀρετῆ δεύτερος Ἐλεάζαρος τῷ
 προειρημένῳ βασιλεὶ ταύτης ἀπολαῦσαι τῆς ὠφελείας

οὐκ ἐφθόνησε, πάντως ἀντειπὼν ἂν εἰ μὴ πάτριον ἦν ἡμῖν τὸ μηδὲν ἔχειν τῶν καλῶν ἀπόρρητον. καὶ ἐμαντῶ δὴ πρέπει ἐνόμισα τοῦ μὲν ἀρχιερέως μιμήσασθαι τὸ μεγαλόψυχον, τῷ βασιλεὶ δὲ πολλοὺς ὁμοίως ὑπολαβεῖν
 5 καὶ νῦν εἶναι φιλομαθεῖς· οὐδὲ γὰρ πᾶσαν ἐκεῖνος ἐφθῆ λαβεῖν τὴν ἀναγραφὴν, ἀλλ' αὐτὰ μόνα τὰ τοῦ νόμου παρέδωσαν οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. μυρία δὲ ἐστὶ τὰ δηλούμενα διὰ τῶν ἱερῶν γραμμάτων, ἅτε δὴ πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστο-
 10 ρίας ἐν αὐτοῖς περιειλημμένης, καὶ παντοῖαι μὲν εἰσι παράλογοι περιπέτειαί, πολλὰ δὲ τύχαι πολέμων καὶ στρατηγῶν ἀνδραγαθίαί καὶ πολιτευμάτων μεταβολαί. τὸ σύνολον δὲ μάλιστα τις ἂν ἐκ ταύτης μάθοι τῆς ἱστορίας, ἐθελήσας αὐτὴν διελεθῆναι, ὅτι τοῖς μὲν θεοῦ γνώ-
 15 μη κατακολουθοῦσι καὶ τὰ καλῶς νομοθετηθέντα μὴ τολμῶσι παραβαίνειν πάντα κατορθοῦνται πέρα πίστεως καὶ γέρας εὐδαιμονίας πρόκειται παρὰ θεοῦ, καθ' ὅσον δ' ἂν ἀποστῶσι τῆς τούτων ἀκριβοῦς ἐπιμελείας, ἄπορα μὲν γίνεται τὰ πόριμα, τρέπεται δ' εἰς συμφορὰς ἀνη-
 20 κέστους ὅ τι ποτ' ἂν ὡς ἀγαθὸν δρᾶν σπουδάσωσιν. ἤδη τοίνυν τοὺς ἐντευξομένους τοῖς βιβλίοις παρακαλῶ τὴν γνώμην θεῶ προσανέχειν, καὶ δοκιμάζειν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην, εἰ τὴν τε φύσιν αὐτοῦ ἀξίως κατενόησε καὶ τῇ δυνάμει πρεπούσας ἀεὶ τὰς πράξεις ἀνέθηκε, πά-
 25 σης καθαρὸν τὸν περὶ αὐτοῦ φυλάξας λόγον τῆς παρ' ἄλλοις ἀσχήμονος μυθολογίας, καίτοι γε, ὅσον ἐπὶ μήκει χρόνου καὶ παλαιότητι, πολλὴν ἔχων ἄδειαν ψευδῶν πλασμάτων. γέγονε γὰρ πρὸ ἐτῶν δισχιλίων, ἐφ' ὅσον πλῆθος αἰῶνος οὐδ' αὐτῶν οἱ ποιηταὶ τὰς γενέσεις τῶν
 30 θεῶν, μήτι γε τὰς τῶν ἀνθρώπων πράξεις ἢ τοὺς νόμους ἀνευεγκεῖν ἐτόλμησαν.

τὰ μὲν οὖν ἀκριβῆ τῶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς προκινῶν

ὁ λόγος κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν σημαίνει· τοῦτο γὰρ διὰ ταύτης ποιήσῃ τῆς πραγματείας ἐπηγγελιάμην, οὐδὲν (4) προσθείς, οὐδ' αὖ παραλιπών· ἐπειδὴ δὲ τὰ πάντα σχεδὸν ἐκ τῆς τοῦ νομοθέτου σοφίας ἡμῖν ἀνήρτηται Μωϋσέως, ἀνάγκη μοι βραχέα περὶ ἐκείνου προειπεῖν, 5 ὅπως ἂν μὴ τινες τῶν ἀναγνωσομένων διαπορῶσι πόθεν ἡμῖν ὁ λόγος, περὶ νόμων καὶ πράξεων ἔχων τὴν ἀναγραφὴν, ἐπὶ τοσοῦτον φυσιολογίας κεκοινώνηκεν. ἰστέον οὖν ὅτι πάντων ἐκεῖνος ἀναγκαιότατον ἠγγήσατο τῷ καὶ τὸν ἑαυτοῦ μέλλουσι βίον οἰκονομήσειν καλῶς καὶ τοῖς 10 ἄλλοις νομοθετεῖν πρῶτον θεοῦ φύσιν κατανοῆσαι, καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐκείνου θεατὴν τῷ νῷ γενόμενον οὕτω παράδειγμα τὸ πάντων ἄριστον μιμεῖσθαι, καθ' ὅσον οἶόν τε, καὶ πειρᾶσθαι κατακολουθεῖν· οὔτε γὰρ αὐτῷ ποτ' ἂν γενέσθαι νοῦν ἀγαθὸν τῷ νομοθέτῃ ταύτης 15 ἀπολειπομένῳ τῆς θεάς, οὔτε τῶν γραφησομένων εἰς ἀρετῆς λόγον οὐδὲν ἀποβήσεσθαι τοῖς λαβοῦσιν, εἰ μὴ πρὸ παντὸς ἐτέρου διδαχθεῖεν ὅτι πάντων πατήρ τε καὶ δεσπότης ὁ θεὸς ὢν καὶ πάντα ἐπιβλέπων τοῖς μὲν ἐπομένοις αὐτῷ δίδωσιν εὐδαίμονα βίον, τοὺς ἔξω δὲ 20 βαίνοντας ἀρετῆς μεγάλαις περιβάλλει συμφοραῖς. τοῦτο δὲ παιδεῦσαι Μωϋσῆς βουλευθεὶς τὸ παιδεύμα τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας, τῆς τῶν νόμων θέσεως οὐκ ἀπὸ συμβολαίων καὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους δικαίων ἤρξατο τοῖς ἄλλοις παραπλησίως, ἀλλ' ἐπὶ τὸν θεὸν καὶ τὴν τοῦ κόσμου 25 κατασκευὴν τὰς γνώμας αὐτῶν ἀναγαγών, καὶ πείσας ὅτι τῶν ἐπὶ γῆς ἔργων τοῦ θεοῦ τὸ κάλλιστόν ἐσμεν ἄνθρωποι, ὅτε πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἔσχευ ὑπακούοντας, ῥαδίως ἤδη περὶ πάντων ἐπειθεν. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι νομοθέται τοῖς μύθοις ἐξακολουθήσαντες τῶν ἀνθρω- 30 πίνων ἀμαρτημάτων εἰς τοὺς θεοὺς τῷ λόγῳ τὴν αἰσχύνην μετέθεσαν, καὶ πολλὴν ὑποτίμησιν τοῖς πονηροῖς

ἔδωκαν· ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἀκραιφνή τὴν ἀρετὴν
 ἔχοντα τὸν θεὸν ἀποφήνας ᾗδη δειν τοὺς ἀνθρώπους
 ἐκείνης πειραῶσθαι μεταλαμβάνειν, καὶ τοὺς μὴ ταῦτα
 φρονοῦντας μηδὲ πιστεύοντας ἀπαραιτήτως ἐκόλασε.
 5 πρὸς ταύτην οὖν τὴν ὑπόθεσιν ποιείσθαι τὴν ἐξέτασιν
 τοὺς ἀναγνωσομένους παρακαλῶ. φανεῖται γὰρ σκοπου-
 μένοις οὕτως οὐδὲν οὐτ' ἄλογον αὐτοῖς οὔτε πρὸς τὴν
 μεγαλειότητα τοῦ θεοῦ καὶ τὴν φιλανθρωπίαν ἀνάρμο-
 στον· πάντα γὰρ τῇ τῶν ὄλων φύσει σύμφωνον ἔχει
 10 τὴν διάθεσιν, τὰ μὲν αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου δεξιῶς,
 τὰ δὲ ἀλληγοροῦντος μετὰ σεμνότητος, ὅσα δ' ἐξ εὐθείας
 λέγεσθαι συνέφερε, ταῦτα ῥητῶς ἐμφανίζοντος. τοῖς
 μέντοι βουλομένοις καὶ τὰς αἰτίας ἐκάστων σκοπεῖν
 πολλὴ γένοιτ' ἂν ἡ θεωρία καὶ λίαν φιλόσοφος, ἣν ἐγὼ
 15 νῦν μὲν ὑπερβαλοῦμαι, θεοῦ δὲ διδόντος ἡμῖν χρόνον
 πειραῶσομαι μετὰ ταύτην γράψαι τὴν πραγματείαν. τρέ-
 φομαι δὲ ἐπὶ τὴν ἀφήγησιν ἤδη τῶν πραγμάτων, μνη-
 σθεῖς πρότερον ὧν περὶ τῆς τοῦ κόσμου κατασκευῆς εἶπε
 Μωϋσῆς. ταῦτα δ' ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις εὔρον ἀνα-
 20 γεγραμμένα. ἔχει δὲ οὕτως.

Ἐν ἀρχῇ ἔκτισεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 1
 ταύτης δ' ὑπ' ὄψιν οὐκ ἐρχομένης, ἀλλὰ βαθεῖ μὲν κρυ-
 πτομένης σκότει, πνεύματος δ' αὐτὴν ἄνωθεν ἐπιθέον-
 τος, γενέσθαι φῶς ἐκέλευσεν ὁ θεός. καὶ γενομένου
 5 τούτου κατανοήσας τὴν ὄλην ὕλην, διεχώρισε τό τε φῶς
 καὶ τὸ σκότος, καὶ τῷ μὲν ὄνομα ἔθετο νύκτα, τὸ δὲ
 ἡμέραν ἐκάλεσεν, ἐσπέραν τε καὶ ὄρθρον τὴν ἀρχὴν τοῦ
 φωτός καὶ τὴν ἀνάπαυσιν προσαγορεύσας. καὶ αὕτη
 μὲν ἂν εἴη ἡ πρώτη ἡμέρα, Μωϋσῆς δ' αὐτὴν μίαν
 20 εἶπε· τὴν δ' αἰτίαν ἱκανὸς μὲν εἶμι ἀποδοῦναι καὶ νῦν,
 ἐπεὶ δ' ὑπέσχημαι τὴν αἰτιολογίαν ἀπάντων ἰδίᾳ συγ-
 γραφάμενος παραδώσειν, εἰς τότε καὶ τὴν περὶ αὐτῆς

ἐρμηνείαν ἀναβαλοῦμαι. μετὰ δὴ τοῦτο τῇ δευτέρῃ τῶν ἡμερῶν τὸν οὐρανὸν τοῖς ὅλοις ἐπιτίθησιν, ὅτι αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων διακρίνας καθ' αὐτὸν ἤξιωσε τετάχθαι, κρύσταλλον τε περιπήξας αὐτῷ καὶ νότιον αὐτὸν καὶ ὑετώδη, πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν δρόσων ὠφέλειαν, ἀρμοδίως τῇ γῆ μηχανησάμενος. τῇ δὲ τρίτῃ ἴσθησι τὴν γῆν, ἀναχέας περὶ αὐτὴν τὴν θάλασσαν· κατ' αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν εὐθὺς φυτὰ τε καὶ σπέρματα γῆθεν ἀνέτειλε. τῇ δὲ τετάρτῃ διακοσμεῖ τὸν οὐρανὸν ἠλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἄστροις, κινήσεις αὐτοῖς ἐπιστείλας καὶ δρόμους, οἷς ἂν αἱ τῶν ὠρῶν περιφοραὶ φανεραὶ σημαίνοντο. πέμπτῃ δ' ἡμέρᾳ ζῶα νηκτὰ καὶ μετάρσια τὰ μὲν κατὰ βυθοῦ τὰ δὲ δι' ἀέρος ἀνῆκε, συνδησάμενος αὐτὰ κοινωνίᾳ καὶ μίξει γονῆς ἕνεκα καὶ τοῦ συναύξεσθαι καὶ πλεονάζειν αὐτῶν τὴν φύσιν. τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ δημιουργεῖ τὸ τῶν τετραπόδων γένος, ἄρρεν τε καὶ θῆλυ ποιήσας· ἐν ταύτῃ δὲ καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐπλασε. καὶ τὸν κόσμον ἐν ἕξ ταῖς πάσαις ἡμέραις Μωϋσῆς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ φησὶ γενέσθαι, τῇ δὲ ἑβδόμῃ ἀναπαύσασθαι καὶ λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἔργων ἐκεχειρίαν ὅθεν καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἀπὸ τῶν πόνων κατὰ ταύτην ἄγομεν τὴν ἡμέραν, προσαγορεύοντες αὐτὴν σάββατα. δηλοῖ δὲ ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν Ἑβραίων διάλεκτον τὸ ὄνομα.

2 καὶ δὴ καὶ φυσιολογεῖν Μωϋσῆς μετὰ τὴν ἑβδόμην ἤρξατο, περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς λέγων οὕτως. ἐπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς λαβῶν, καὶ πνεῦμα ἐνῆκεν αὐτῷ καὶ ψυχὴν. ὁ δ' ἄνθρωπος οὗτος Ἄδαμος ἐκλήθη, σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ γλωτταν τὴν Ἑβραίων πυρρός, ἐπειδήπερ ἀπὸ τῆς πυρρός γῆς φυραθείσης ἐγεγόνει· τοιαύτη γὰρ ἐστὶν ἡ παρθένος γῆ καὶ ἀληθινή. παρίστησι δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀδάμῳ

κατὰ γένη τὰ ζῶα, θήλεά τε καὶ ἄρρενα ἀποδειξάμενος·
καὶ τούτοις ὀνόματα τίθησιν, οἷς ἐτι καὶ νῦν καλοῦν-
ται. βλέπων δὲ τὸν Ἄδαμον οὐκ ἔχοντα κοινωσίαν πρὸς
τὸ θῆλυ καὶ συνδιαίτησιν (οὐδὲ γὰρ ἦν), ξενιζόμενον δ'
ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ζῴοις οὕτως ἔχουσι, μίαν αὐτοῦ κοιμω-
μένου πλευρὰν ἐξελὼν ἐξ αὐτῆς ἔπλασε τὴν γυναῖκα·
καὶ ὁ Ἄδαμος προσαχθεῖσαν αὐτὴν ἐγνώρισεν ἐξ ἑαυ-
τοῦ γενομένην. ἰσὰ δὲ κατὰ τὴν Ἑβραίων διάλεκτον
καλεῖται γυνή. τὸ δ' ἐκείνης ὄνομα τῆς γυναικὸς Εὐέα
ἦν· σημαίνει δὲ τοῦτο πάντων τῶν ζώωντων μητέρα.

φησὶ δὲ τὸν θεὸν καὶ παράδεισον πρὸς τὴν ἀνα- 3
τολήν καταφυτεῦσαι, παντοίῳ τεθηλότα φυτῶ· ἐν τού-
τοις δ' εἶναι καὶ τῆς ζωῆς τὸ φυτὸν καὶ ἄλλο τὸ τῆς
φρονήσεως, ᾧ διεγινώσκετο τί τε εἴη τὸ ἀγαθὸν καὶ τί
τὸ κακόν· εἰς τοῦτόν τε τὸν κῆπον εἰσαγαγόντα τὸν τε
Ἄδαμον καὶ τὴν γυναῖκα κελεῦσαι τῶν φυτῶν ἐπιμελεῖ-
σθαι. ἄρδεται δ' οὗτος ὁ κῆπος ὑπὸ ἐνὸς ποταμοῦ, πᾶ-
σαν ἐν κύκλῳ τὴν γῆν περιρρέοντος, ὃς εἰς τέσσαρα
μέρη σχίζεται. καὶ Φεισῶν μὲν (σημαίνει δὲ πληθὺν
τοῦνομα) ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν φερόμενος ἐκδίδωσιν εἰς τὸ
πέλαγος, ὑφ' Ἑλλήνων Γάγγης λεγόμενος, Εὐφράτης
δὲ καὶ Τίγρις ἐπὶ τὴν Ἐρυθρὰν ἀπίασι θάλασσαν· κα-
λεῖται δὲ ὁ μὲν Εὐφράτης Φορά, σημαίνει δὲ ἤτοι σκε-
δασμὸν ἢ ἄνθος, Τίγρις δὲ Διγλάθ, ἐξ οὗ φράζεται τὸ
μετὰ στενότητος ὀξύ. Γηὼν δέ, διὰ τῆς Αἰγύπτου ῥέων,
δηλοῖ τὸν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἀναδιδόμενον ἡμῖν· ὃν δὴ
Νεῖλον Ἕλληνες προσαγορεύουσιν.

ὁ δὴ τοίνυν θεὸς τὸν Ἄδαμον καὶ τὴν γυναῖκα τῶν 4
μὲν ἄλλων φυτῶν ἐκέλευε γεύεσθαι, τοῦ δὲ τῆς φρονή-
σεως ἀπέχεσθαι, προσιπῶν ἀψαμένοις ἐξ αὐτοῦ ὄλεθρον
γενησόμενον. ὁμοφωνούντων δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῶν
ζῴων ἀπάντων, ὁ ὄφις συνδιαιτώμενος τῷ τε Ἀδάμῳ

καὶ τῇ γυναικὶ φθονερώς μὲν εἶχεν ἐφ' οἷς αὐτοὺς εὐ-
 δαιμονήσειν ᾤετο πεπεισμένους τοῖς τοῦ θεοῦ παραγ-
 γέλμασιν, οἴόμενος δὲ συμφορᾷ περιπεσεῖσθαι παρα-
 κούσαντας, ἀναπείθει κακοήθως τὴν γυναῖκα γεύσασθαι
 τοῦ φυτοῦ τῆς φρονήσεως, ἐν αὐτῷ λέγων εἶναι τὴν τε 5
 τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ διάγνωσιν, ἧς γενομένης
 αὐτοῖς μακάριον καὶ μηδὲν ἀπολείποντα τοῦ θείου
 διάξειν βίον. καὶ παρακρούεται μὲν οὕτω τὴν γυναῖκα
 τῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ καταφρονῆσαι, γευσασμένη δὲ τοῦ
 φυτοῦ καὶ ἤσθεισα τῷ ἐδέσματι καὶ τὸν Ἄδαμον ἀνέ- 10
 πεισεν αὐτῷ χρῆσασθαι. καὶ συνιέσαν τε ἑαυτῶν ἡδη
 γεγυμνωμένων καὶ τὴν αἰσχύνην ὑπαιθρον ἔχοντες
 σκέπην αὐτῆς ἐπενόουν· τὸ γὰρ φυτὸν ὀξύτητος καὶ
 διανοίας ὑπῆρχε. φύλλοις οὖν ἑαυτοὺς συκῆς ἐσκέπα-
 σαν, καὶ ταῦτα πρὸ τῆς αἰδοῦς προβαλλόμενοι μᾶλλον 15
 ἐδόκουν εὐδαιμονεῖν, ὅσων πρότερον ἐσπάνιζον εὐρόν-
 τες. τοῦ θεοῦ δ' εἰς τὸν κῆπον ἐλθόντος ὁ μὲν Ἄδαμος,
 πρότερον εἰς ὀμιλίαν αὐτῷ φοιτῶν, συνειδὼς ἑαυτῷ τὴν
 ἀδικίαν ὑπεχώρει· τὸν δὲ θεὸν ἐξένιξε τὸ πραττόμενον,
 καὶ τὴν αἰτίαν ἐπυνθάνετο, δι' ἣν πρότερον ἠδόμενος 20
 τῇ πρὸς αὐτὸν ὀμιλίᾳ νῦν φεύγει ταύτην καὶ περιίστα-
 ται. τοῦ δὲ μηδὲν φθεγγομένου διὰ τὸ συγγινώσκειν
 ἑαυτῷ παραβάντι τὴν τοῦ θεοῦ πρόσταξιν, "ἀλλ' ἐμοὶ
 μὲν" εἶπεν ὁ θεός "ἔγνωστο περὶ ὑμῶν ὅπως βίον εὐδαι-
 μονα καὶ κακοῦ παντὸς ἀπαθῆ βιώσητε, μηδεμιᾶ ξαινό- 25
 μενοι τὴν ψυχὴν φροντίδι, πάντων δ' ὑμῖν αὐτομάτων,
 ὅσα πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ἡδονὴν συντελεῖ, κατὰ τὴν ἐμὴν
 ἀνιόντων πρόνοιαν, χωρὶς ὑμετέρου πόνου καὶ ταλαι-
 πωρίας, ὧν παρόντων γῆρας τε θάττον ἂν ἐπέλθοι καὶ
 τὸ ξῆν οὐ μακρὸν ὑμῖν γένοιτο. νῦν δ' εἰς ταύτην μου 30
 τὴν γνώμην ἐνύβρισας, παρακούσας τῶν ἐμῶν ἐντολῶν·
 οὐ γὰρ ἐπ' ἀρετῇ τὴν σιωπὴν ἄγεις, ἀλλ' ἐπὶ συνειδοῖτι

- 5 *πονηρῶ.* Ἄδαμος δὲ παρηγεῖτο τῆς ἁμαρτίας αὐτόν, καὶ παρεκάλει τὸν θεὸν μὴ χαλεπαίνειν αὐτῷ, τὴν γυναικα τοῦ γεγονότος αἰτιώμενος καὶ λέγων ὑπ' αὐτῆς ἔξαπατηθεὶς ἁμαρτεῖν. ἢ δ' αὖ κατηγόρει τοῦ ὄφεως.
- 10 ὁ δὲ θεὸς ἤττονα γυναικείας συμβουλήs αὐτόν γενόμενον ὑπετίθει τιμωρίαν, τὴν γῆν οὐκέτι μὲν οὐδὲν αὐτοῖς τῶν ἑαυτῆς ἀναδώσειν αὐτομάτως εἰπών, ποιοῦσι δὲ καὶ τοῖς ἔργοις τριβομένοις| τὰ μὲν παρέξειν τῶν δὲ οὐκ ἀξιώσειν. Εὐέαν δὲ τοκετοῖς καὶ ταῖς ἐξ ὠδίνων
- 15 ἀλγηδόσιν ἐκόλαξεν, ὅτι τὸν Ἄδαμον, οἷς αὐτὴν ὁ ὄφις ἐξηπάτησε, τούτοις παρακρουσαμένη συμφοραῖς περιέβαλεν. ἀφείλετο δὲ καὶ τὸν ὄφιν τὴν φωνήν, ὄργισθεὶς ἐπὶ τῇ κακοηθείᾳ τῇ πρὸς τὸν Ἄδαμον, καὶ ἰὸν ἐντίθησιν ὑπὸ τὴν γλῶτταν αὐτῷ, πολέμιον ἀποδείξας
- 20 ἀνθρώποις, καὶ ὑποθέμενος κατὰ τῆς κεφαλῆς φέρειν τὰς πληγὰς, ὡς ἐν ἐκείνῃ τοῦ τε κακοῦ τοῦ πρὸς ἀνθρώπους κειμένου καὶ τῆς τελευτῆς ῥάστης τοῖς ἀμυνομένοις ἐσομένης, ποδῶν τε αὐτόν ἀποστερήσας σύρεσθαι κατὰ τῆς γῆς ἰλυσπώμενον ἐποίησεν.
- 25 καὶ ὁ μὲν θεός; ταῦτα προστάξας αὐτοῖς πάσχειν, μετοικίξει τὸν Ἄδαμον καὶ τὴν Εὐέαν ἐκ τοῦ κήπου εἰς ἕτερον χωρίον, γίνονται δὲ αὐτοῖς παῖδες ἄρρενες δύο, 2
- 30 προσηγορεύετο δ' αὐτῶν ὁ μὲν πρῶτος Κάϊς (κτῆσιν δὲ σημαίνει τοῦτο μεθερμηνευόμενον τὸ ὄνομα), Ἄβελος δὲ ὁ δευτέρος (σημαίνει δὲ πένθος τοῦτο). γίνονται δὲ αὐτοῖς καὶ θυγατέρες. οἱ μὲν οὖν ἀδελφοὶ διαφόροις ἔχαιρον ἐπιτηδεύμασιν. Ἄβελος μὲν γὰρ ὁ νεώτερος δικαιοσύνης ἐπεμελεῖτο, καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πρραττομένοις παρεῖναι τὸν θεὸν νομίζων ἀρετῆς προυνοεῖτο· ποιμενικὸς δ' ἦν ὁ βίος αὐτῷ· Κάϊς δὲ τὰ τε ἄλλα πονηρότατος ἦν καὶ πρὸς τὸ κερδαίνειν μόνον ὑποβλέπων, γῆν τε ἄροῦν ἐπενόησε πρῶτος, καὶ κτείνει τὸν ἀδελφὸν

ἐξ αἰτίας τοιαύτης. θῦσαι τῷ θεῷ δόξαν αὐτοῖς, ὁ μὲν
 Κάτς τοὺς ἀπὸ τῆς γεωργίας καὶ τῶν φυτῶν καρποὺς
 ἐπήνεγκεν, Ἄβελος δὲ γάλα καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βο-
 σκημάτων. ὁ δὲ θεὸς ταύτη μᾶλλον ἤδεται τῇ θυσίᾳ,
 τοῖς αὐτομάτοις καὶ κατὰ φύσιν γερονόσι τιμώμενος, 5
 ἀλλ' οὐχὶ τοῖς κατ' ἐπίνοιαν ἀνθρώπου πλεονέκτου καὶ
 βία πεφυκόσιν. ἔνθεν ὁ Κάτς, παροξυνθεὶς ἐπὶ τῷ
 προτετιμῆσθαι τὸν Ἄβελον ὑπὸ τοῦ θεοῦ, κτείνει τὸν
 ἀδελφὸν καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ ποιήσας ἀφανῆ λήσειν
 ὑπέλαβεν. ὁ δὲ θεὸς συνεὶς τὸ ἔργον, ἤκε πρὸς τὸν 10
 Κάτν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ πυνθανόμενος ποι ποτὲ εἶη·
 πολλῶν γὰρ αὐτὸν οὐκ ἰδεῖν ἡμερῶν, τὸν ἄλλον χρόνον
 ἅπαντα μετ' αὐτοῦ βλέπων αὐτὸν ἀναστρεφόμενον. ὁ
 δὲ Κάτς ἀπορούμενος καὶ οὐκ ἔχων ὅ τι λέγοι πρὸς τὸν 15
 θεόν, ἀμηχανεῖν μὲν καὶ αὐτὸς ἔφασκε τὸ πρῶτον ἐπὶ
 τὰδελφῷ μὴ βλεπομένῳ, παροξυνθεὶς δὲ τοῦ θεοῦ
 λιπαρῶς ἐγκειμένου καὶ πολυπραγμουοῦντος, οὐκ εἶ-
 ναι παιδαγωγὸς οὐδὲ φύλαξ αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ
 πραττομένων ἔλεγεν. ὁ δὲ θεὸς· τούντεῦθεν ἤλεγχεν 20
 ἤδη τὸν Κάτν φονεὰ τὰδελφοῦ γενόμενον· καὶ “θαυ-
 μάξω” φησὶν ὁ θεὸς “εἰ περὶ ἀνδρὸς ἀγνοεῖς εἰπεῖν τί
 γέγονεν, ὃν αὐτὸς ἀπολώλεκας.” τῆς μὲν οὖν ἐπὶ τῷ
 φόνῳ τιμωρίας αὐτὸν ἠφίει, θυσίαν τε ἐπιτελέσαντα
 καὶ δι' αὐτῆς ἰκετεύσαντα μὴ λαβεῖν ὄργην ἐπ' αὐτῷ
 χαλεπωτέραν, ἐπάρατον δὲ αὐτὸν ἐτίθει, καὶ τοὺς ἐκ- 25
 γόνους αὐτοῦ τιμωρήσεσθαι κατὰ τὴν ἐβδόμην ἠπειλήσειε
 γενεάν, καὶ τῆς γῆς αὐτὸν ἐκείνης ἐκβάλλει σὺν τῇ γυ-
 ναικί. τοῦ δὲ μὴ θηρίοις ἀλώμενος περιπέσῃ δεδιότος
 καὶ τοῦτον ἀπόληται τὸν τρόπον, ἐκέλευε μηδὲν ὑφορᾶ-
 σθαι σκυθρωπὸν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ 30
 μηδὲν ἐκ θηρίων αὐτῷ γενέσθαι δεινὸν διὰ πάσης

ἀδελῶς χωρεῖν γῆς· καὶ σημεῖον ἐπιβαλὼν, ὡς γνώριμος ἂν εἴη, προσέταξεν ἀπιέναι.

πολλὴν δ' ἐπελθὼν γῆν ἰδρύεται μετὰ τῆς γυναι- 2
 κὸς Κάϊς Ναΐδα, τόπον οὕτω καλούμενον, καὶ αὐτόθι
 5 ποιεῖται τὴν κατοίκησιν, ἐνθ' αὐτῷ καὶ παῖδες ἐγένοντο.
 οὐκ ἐπὶ νουθεσίᾳ δὲ τὴν κόλασιν ἔλαβεν ἀλλ' ἐπ' αὐξή-
 σει τῆς κακίας, ἡδονὴν μὲν πᾶσαν ἐκπορίζων αὐτοῦ τῷ
 σώματι, κἂν μεθ' ὕβρεως τῶν συνόντων δέη ταύτην
 10 ἔχειν, αὐξῶν δὲ τὸν οἶκον πλήθει χρημάτων ἐξ ἀρπαγῆς
 καὶ βίας, πρὸς ἡδονὴν τε καὶ ληστείαν τοὺς ἐντυγχά-
 νοντας παρακαλῶν διδάσκαλος αὐτοῖς πονηρῶν ὑπῆρχεν
 ἐπιτηδευμάτων. καὶ τὴν ἀπραγμοσύνην μὲν, ἧ πρό-
 15 τερον συνέζων οἱ ἄνθρωποι, μέτρων ἐπινοία καὶ σταθ-
 μῶν μετεστῆσατο, ἀκέραιον αὐτοῖς ὄντα τὸν βίον ἐκ
 τῆς τούτων ἀμαθίας καὶ τὸ μεγαλόψυχον εἰς πανουργίαν
 περιαγαγῶν. ὄρους τε γῆς πρῶτος ἔθετο, καὶ πόλιν
 ἐδείματο καὶ τείχεσιν ὠχύρωσεν, εἰς ταῦτό συνελθεῖν
 20 τοὺς οἰκείους καταναγκάσας. καὶ τὴν πόλιν δὲ ταύτην
 ἀπὸ Ἀνώχου, τοῦ πρεσβυτάτου παιδός, Ἀνώχαν ἐκά-
 λεσεν. Ἀνώχου δὲ Ἰαρέδης υἱὸς ἦν ἐκ δὲ τούτου Μα-
 ρούηλος, οὗ γίνεται παῖς Μαθουσαίας· τοῦ δὲ Λάμεχος,
 25 ᾧ παῖδες ὑπῆρξαν ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα, ἐκ δύο γυναι-
 κῶν αὐτῷ φύντες, Σελλάς καὶ Ἀδᾶς. τούτων Ἰώβηλος
 μὲν, ἐξ Ἀδᾶς γεγονώς, σκηναὺς ἐπήξατο καὶ προβατεῖαν
 ἠγάπησεν, Ἰούβαλος δέ, ὁμομήτριος ὢν αὐτῷ, μουσικὴν
 ἤσκησε καὶ ψαλτήρια καὶ κιθάρας ἐπενόησε. Θόβελος
 30 δὲ τῶν ἐκ τῆς ἐτέρας γεγονότων, ἰσχυρὸν πάντας ὑπερ-
 βαλὼν, τὰ πολεμικὰ διαπρεπῶς μετήλθεν· ἐκ τούτων
 καὶ τὰ πρὸς ἡδονὴν τοῦ σώματος ἐκπορίζων χαλκείαν
 πρῶτος ἐπενόησε. πατήρ δὲ θυγατρὸς γενόμενος Λά-
 μεχος Νοεμᾶς ὄνομα, ἐπεὶ τὰ θεῖα σαφῶς ἐξεπιστάμενος
 ἐώρα δίκην ἑαυτὸν ὑφέξοντα τῆς Κάϊος ἀδελφοκτονίας,

τοῦτο ταῖς ἑαυτοῦ γυναιξίν ἐποίησε φανερόν. ἔτι δὲ ζῶντος Ἀδάμου καὶ Κάτος τοὺς ἐκγόνους πονηροτάτους συνέβη γενέσθαι, κατὰ διαδοχὴν καὶ μίμησιν ἄλλον ἄλλου χεῖρονα τελευτῶντα, πρὸς τε πολέμους εἶχον ἀκρατῶς καὶ πρὸς ληστείαν ὠρμήκεσαν. ὅπως δ' εἴ τις 5 ὀκνηρὸς ἦν πρὸς τὸ φονεύειν, ἀλλ' οὖν ἀπονοία ἦν θρασύς, ὑβρίζων καὶ πλεονεκτῶν.

- 3 Ἄδαμος δέ, ὁ πρῶτος ἐκ γῆς γενόμενος (ἀπαιτεῖ γὰρ ἡ διήγησις τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον), Ἀβέλου μὲν ἐσφαγμένου, Κάτος δὲ διὰ τὸν ἐκείνου φόνον πεφευγό- 10 τος, παιδοποιίας ἐφρόντιζε. καὶ δεινὸς εἶχεν αὐτὸν γενέσεως ἕως, ἔτη τριάκοντ' ἤδη καὶ διακόσια ἠννκότα τοῦ βίου, πρὸς οἷς ἕτερα ζήσας ἑπτακόσια τελευτᾷ. γίνονται μὲν οὖν παῖδες αὐτῷ ἄλλοι τε πλείους καὶ Σῆθος· ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἄλλων μακρὸν ἂν εἶη λέγειν, 15 πειράσομαι δὲ μόνα τὰ τῶν ἀπὸ Σήθου διελθεῖν. τραφεῖς γὰρ οὗτος καὶ παρελθὼν εἰς ἡλικίαν ἤδη τὰ καλὰ κρίνειν δυναμένην, ἀρετὴν ἐπετήδευσε, καὶ γενόμενος αὐτὸς ἄριστος μιμητὰς τῶν αὐτῶν τοὺς ἀπογόνους κατέλιπεν. οὗτοι πάντες ἀγαθοὶ φύντες γῆν τε τὴν αὐτὴν 20 ἀστασίαστοι κατώκησαν εὐδαιμονήσαντες, μηδενοὺς αὐτοῖς ἄχρι καὶ τελευτῆς δυσκόλου προσπεσόντος, σοφίαν τε τὴν περὶ τὰ οὐράνια καὶ τὴν τούτων διακόσμησιν ἐπενόησαν. ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ διαφυγεῖν τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἠύρημένα, μηδὲ πρὶν εἰς γυνῶσιν ἐλθεῖν φθαρῆναι, 25 προειρηκότος ἀφανισμὸν Ἀδάμου τῶν ὄλων ἐσεσθαι, τὸν μὲν κατ' ἰσχὴν πυρὸς τὸν ἕτερον δὲ κατὰ βίαν καὶ πληθύν ὕδατος, στήλας δύο ποιησάμενοι, τὴν μὲν ἐκ πλίνθου τὴν δ' ἑτέραν ἐκ λίθου, ἀμφοτέραις ἐνέγραψαν τὰ ἠύρημένα, ἵν' εἰ καὶ συμβαίῃ τὴν πλινθίνην ἀφανι- 30 σθῆναι ὑπὸ τῆς ἐπομβρίας, ἡ λιθίνη μείνασα παράσχη μαθεῖν τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἐγγεγραμμένα, δηλοῦσα καὶ

πλινθίνην δ' ὑπ' αὐτῶν ἀνατεθῆναι. μένει δ' ἄχρι
τοῦ δεῦρο κατὰ γῆν τὴν Σίριδα.

καὶ οὗτοι μὲν ἐπὶ γενεᾶς διέμειναν θεὸν ἠγοῦμε- 3
νοι δεσπότην εἶναι τῶν ὄλων, καὶ πάντα πρὸς ἀρετὴν
βλέποντες. εἶτα προϊόντος τοῦ χρόνου μεταβάλλονται
πρὸς τὸ χεῖρον ἐκ τῶν πατρῶων ἐθισμῶν, μήτε τὰς νε-
νομισμένας τιμὰς ἔτι τῷ θεῷ παρέχοντες μήτε τοῦ πρὸς
ἀνθρώπους δικαίου ποιούμενοι λόγον, ἀλλ' ἦν πρότερον
εἶχον τῆς ἀρετῆς ζήλωσιν, διπλασίονα τῆς κακίας τότε
10 ἐπεδείκνυντο δι' ὧν ἔπραττον· ἐνθεν ἑαυτοῖς τὸν θεὸν
ἐξεπολέμωσαν. πολλοὶ γὰρ ἄγγελοι θεοῦ γυναιξὶ συμ-
μιγέντες ὑβριστὰς ἐγέννησαν παῖδας, καὶ παντὸς ὑπερ-
όπτας καλοῦ, διὰ τὴν ἐπὶ τῇ δυνάμει πεπολῆθῃσιν· ὅμοια
γὰρ τοῖς ὑπὸ γιγάντων τετολμηῆσθαι λεγομένοις ὑφ' Ἐλ-
15 λήνων καὶ οὗτοι δρᾶσαι παραδίδονται. Νώεος δὲ τοῖς
πραττομένοις ὑπ' αὐτῶν δυσχεραίνων καὶ τοῖς βουλευ-
μασιν ἀηδῶς ἔχων, ἔπειθεν ἐπὶ τὸ κρείττον αὐτοῦς τὴν
διάνοιαν καὶ τὰς πράξεις μεταφέρειν. ὄρων δ' οὐκ ἐν-
διδόντας ἀλλ' ἰσχυρῶς ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τῶν κακῶν κε-
20 κρατημένους, δείσας μὴ καὶ φονεύσωσιν αὐτόν, μετὰ
γυναικὸς καὶ τέκνων καὶ τῶν τούτοις συνοικουσῶν ἐξ-
εχώρησε τῆς γῆς. ὁ δὲ θεὸς τοῦτον μὲν τῆς δικαιο- 2
σύνης ἠγάπησε, κατεδίκαζε δ' οὐκ ἐκείνους μόνον τῆς
κακίας, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὄσον ἦν ἀνθρώπινον τότε δόξαν
25 αὐτῷ διαφθεῖραι, καὶ ποιῆσαι γένος ἕτερον πονηρίας
καθαρόν, ἐπιτεμόμενός τε αὐτῶν τὸν βίον καὶ ποιήσας
ἐτῶν οὐχ ὄσα πρότερον ἔξων ἀλλ' ἑκατὸν εἰκοσιν, εἰς
θάλάσσαν τὴν ἠπειρον μετέβαλε. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀφα-
νίζονται πάντες, Νώεος δὲ σώζεται μόνος, ὑποθεμένου
30 μηχανὴν αὐτῷ καὶ πόρον πρὸς σωτηρίαν τοῦ θεοῦ
τοιαύτην. λάφνακα τετράστεγον κατασκευάσας, πηχῶν
τὸ μῆκος τριακοσίων, πεντήκοντα δὲ τὸ πλάτος καὶ

τριάκοντα τὸ βάθος, εἰς ταύτην σὺν τε τῇ μητέρι τῶν
 παιδῶν καὶ ταῖς τούτων γυναιξὶν ἐνέβη, τὰ τε ἄλλα ὅσα
 πρὸς τὰς χρεῖας αὐτοῖς ἐπικουρήσειν ἐμελλεν ἐνθέμε-
 νος, ζῶά τε παντοῖα πρὸς διατήρησιν τοῦ γένους αὐ-
 τῶν, ἄρρενά τε καὶ θήλεα, συνεισβαλόμενος, ἄλλα τε
 τούτων ἑπταπλασίονα τὸν ἀριθμὸν. ἦν δ' ἡ λάρναξ
 τοὺς τε τοίχους καρτερὰ καὶ τοῖς ἀρμοῖς ἰσχυρῶς ἐνδε-
 δεμένη καὶ τὸν ὄροφον, ὡς μηδαμῶθεν ἐπικλύσασθαι
 μηδ' ἠττάσθαι τῆς τοῦ ὕδατος βίας. καὶ ὁ Νώεος μὲν
 οὕτω μετὰ τῶν οἰκείων διασώζεται· ἦν δ' αὐτὸς μὲν
 ἀπὸ Ἀδάμου δέκατος. Λαμέχου γάρ ἐστιν υἱός, οὗ πα-
 τῆρ ἦν Μαθουσάλας· οὗτος δὲ ἦν τοῦ Ἀνώχου τοῦ
 Ἰαρέδου· Μαλουήλου δὲ Ἰαρέδου ἐγγόνει, ὃς ἐκ Καὶνᾶ
 τεκνοῦται τοῦ Ἐνώσου σὺν ἀδελφαῖς πλειοσιν· Ἐνω-
 3 σος δὲ Σήθου υἱός ἦν τοῦ Ἀδάμου. συνέβη δὲ τοῦτο
 τὸ πάθος κατὰ τὸ ἑξακοσιοστὸν ἔτος ἤδη Νωέου τῆς
 ἀρχῆς, ἐν μηνὶ δευτέρῳ, Δίῳ μὲν ὑπὸ Μακεδόνων
 λεγομένῳ, Μαρσουάνῃ δὲ ὑπὸ Ἑβραίων· οὕτω γὰρ ἐν
 Αἰγύπτῳ τὸν ἐνιαυτὸν ἦσαν διατεταχότες. Μωϋσῆς δὲ
 τὸν Νισάν, ὃς ἐστὶ Ξανθικός, μῆνα πρῶτον ἐπὶ ταῖς
 2 ἑορταῖς ὤρισε, κατὰ τοῦτον ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἑβραίους
 προαγαγών. οὗτος δ' αὐτῷ καὶ πρὸς ἀπάσας τὰς εἰς τὸ
 θεῖον τιμὰς ἤρχεν· ἐπὶ μέντοι γε πράξεις καὶ ὠνάς καὶ
 τὴν ἄλλην διοίκησιν τὸν πρῶτον μῆνα διεφύλαξε. τὴν
 δ' ἐπομβρίαν ἄρξασθαι φησι τῇ ἐβδόμῃ τοῦ προειρημέ-
 2 νου μηνὸς καὶ εἰκάδι. χρόνος δὲ οὗτος ἀπὸ Ἀδάμου τοῦ
 πρῶτου γεγονότος ἑτῶν ὑπῆρξε δισχιλίων ἑξακοσίων
 πεντήκοντα ἕξ. ἀναγέγραπται δ' ὁ χρόνος ἐν ταῖς ἱεραῖς
 βίβλοις, σημειουμένων μετὰ πολλῆς ἀκριβείας τῶν τότε
 καὶ τὰς γενέσεις τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν καὶ τὰς τε-
 3 λευτάς.

4 Ἀδάμ μὲν οὖν τριακοστῷ ἤδη καὶ διακοσιοστῷ ἔτει

γεγονότι παῖς Σῆθος γίνεται, ὃς ἐνακόσια [μὲν] καὶ
 τριάκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Σῆθος δὲ κατὰ πέμπτον καὶ
 διακοσιοστὸν ἔτος ἐγέννησεν Ἐνωσον, ὃς δώδεκα ζήσας
 ἔτη καὶ ἐνακόσια Καὶνῶ τῷ παιδί τὴν τῶν πραγμάτων
 5 ἐπιμέλειαν παραδίδωσιν, τεκνωσάσας αὐτὸν περὶ ἑκατο-
 στὸν καὶ ἐνενηκοστὸν ἔτος. οὗτος ἐβίωσεν ἔτη πέντε
 πρὸς τοῖς ἐνακοσίοις. Καὶνῶς δὲ βιοῦς δέκα καὶ ἐνα-
 κόσια Μαλάηλον υἱὸν ἔσχεν, ἔτι γενόμενος ἑκατοστῷ
 ἑβδομηκοστῷ. οὗτος ὁ Μαλάηλος ζήσας πέντε πρὸς τοῖς
 10 ἐνενηκόντα καὶ ὀκτακοσίοις ἐτελεύτησεν, Ἰαφρέδην κατα-
 λιπὼν υἱόν, ὃν ἔτος ἐξήκοστὸν ἦδη καὶ ἑκατοστὸν καὶ
 πέμπτον γενόμενος ἐγέννησε. τοῦτου εἰς δύο καὶ
 ἐξήκοντα πρὸς τοῖς ἐνακοσίοις βιώσαντα Ἄνωχος υἱὸς
 διαδέχεται, γεννηθεὶς περὶ ἔτη δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ
 15 ἑκατὸν τοῦ πατρὸς αὐτῷ τυγχάνοντος. οὗτος ζήσας
 πέντε καὶ ἐξήκοντα πρὸς τοῖς τριακοσίοις ἀνεχώρησε
 πρὸς τὸ θεῖον· ὅθεν οὐδὲ τελευτήν αὐτοῦ ἀναγεγρά-
 φασι. Μαθουσάλας δὲ Ἄνωχου παῖς κατὰ ἔτος αὐτῷ
 γεγυῶς πέμπτον καὶ ἐξηκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν Λάμεχον
 20 υἱὸν ἔσχε, περὶ ἔτη γεγυῶς ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ
 ἑκατὸν ᾧ τὴν ἀρχὴν παρέδωκαν, αὐτὸς αὐτὴν κατα-
 σχῶν ἔτη ἑννέα καὶ ἐξήκοντα πρὸς ἐνακοσίοις. Λάμεχος
 δὲ ἄρξας ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα ἐπὶ ἑπτακοσίοις ἔτεσι
 Νώεον τῶν πραγμάτων ἀποδείκνυσι προστάτην τὸν
 25 υἱόν, ὃς Λαμέχῳ γενόμενος δευτέρον καὶ ὀγδοηκοστὸν
 καὶ ἑκατοστὸν ἔτος ἠνυκότι πεντήκοντα καὶ ἐνακοσίοις
 ἔτεσιν ἤρξε τῶν πραγμάτων. ταῦτα συναγόμενα τὰ ἔτη
 τὸν προαναγεγραμμένον συμπληροῖ χρόνον. ἔξισταζέτω
 δὲ μηδεὶς τὰς τελευτὰς τῶν ἀνδρῶν (τοῖς γὰρ αὐτῶν
 30 παισὶ καὶ τοῖς ἐκείνων ἀπογόνους συμπαρεξέτεινον τὸν
 βίον), ἀλλὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν μόνον ὀράτω.

ἐπισημήναντος δὲ τοῦ θεοῦ καὶ ὕειν ἀρξαμένου 5

τὸ ὕδωρ ἡμέραις τεσσαράκοντα ὄλαις κατεφέρετο, ὡς ἐπὶ πῆγεις πεντεκαίδεκα τὴν γῆν ὑπερσχεῖν. καὶ τοῦτο ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μὴ διασωθῆναι πλείονας, φυγῆς ἀφορμὴν οὐκ ἔχοντας. παυσαμένου δὲ τοῦ ὕετοῦ μόλις ἤρξατο ὑποβαίνειν τὸ ὕδωρ ἐφ' ἡμέραις ἑκατὸν καὶ πεν- 5
 τήκοντα, ὡς μηνὶ ἐβδόμῳ (Ἰσταμένου δ' ἦν ἐβδόμη) κατ' ὀλίγον ὑπουδστεῖν ἀπολήγοντος. ἔπειτα τῆς λάρνακος περὶ ἄκραν τινὰ ὄρους σταθείσης κατὰ τὴν Ἀρμενίαν συνεῖς ὁ Νώεος ἀνοίγει ταύτην. καὶ θεασάμενος γῆν βραχεῖαν περὶ αὐτήν, ἐπὶ χρηστοτέρας ἤδη γεγωνῶς 10
 ἐλπίδος ἠρέμει. ὀλίγαις δ' ὕστερον ἡμέραις μᾶλλον ὑποχωροῦντος τοῦ ὕδατος μεδίησι κόρακα, βουλόμενος μαθεῖν εἴ τι καὶ ἄλλο τῆς γῆς ἐκλειμμένον ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἀσφαλές ἐστίν ἤδη πρὸς ἔκβασιν. ὁ δὲ πᾶσαν εὐρῶν ἐτι λιμναζομένην πρὸς Νώεον ἐπανῆλθε. μετὰ 15
 δὲ ἡμέρας ἑπτὰ περιστερὰν ἐπὶ τὸ γινῶναι τὰ περὶ τὴν γῆν προύπεμψεν ἧς ἐπανελθούσης πρὸς αὐτὸν πεπηλωμένης ἅμα καὶ θαλλὸν ἐλαίας κομιζούσης, καὶ μαθὼν τὴν γῆν ἀπηλλαγμένην τοῦ κατακλυσμοῦ, μείνας ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας τὰ ζῶα τῆς λάρνακος ἐξαφίησιν, αὐτὸς τε 20
 μετὰ τῆς γενεᾶς προελθὼν καὶ θύσας τῷ θεῷ συνευχεῖτο τοῖς οἰκείοις. ἀποβατήριον μέντοι τὸν τόπον τοῦτον Ἀρμένιοι καλοῦσιν· ἐκεῖ γὰρ ἀνασωθείσης τῆς λάρνακος ἐτι νῦν οἱ ἐπιχώριοι τὰ λείψανα ἐπιδεικνύουσι.

6 τοῦ δὲ κατακλυσμοῦ τούτου καὶ τῆς λάρνακος μέ- 25
 μνηνται πάντες οἱ τὰς βαρβαρικὰς ἱστορίας ἀναγεγραφότες· ὧν ἐστὶ καὶ Βηρωσσὸς ὁ Χαλδαῖος. διηγούμενος γὰρ τὰ περὶ τὸν κατακλυσμὸν οὕτω που διεξίησι· “λέγεται δὲ καὶ τοῦ πλοίου ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ πρὸς τῷ ὄρει τῶν Κορδυαίων ἐτι μέρος τι εἶναι, καὶ κομιζειν τινὰς 30
 τῆς ἀσφάλτου ἀφαιροῦντας. χρῶνται δὲ μάλιστα οἱ ἀνθρώποι τῷ κομιζομένῳ πρὸς τοὺς ἀποτροπιασμούς.” μέ-

μνηται δὲ τούτων καὶ Ἰερώνυμος ὁ Αἰγύπτιος, ὁ τὴν ἀρχαιολογίαν τὴν Φοινικικὴν συγγραψάμενος, καὶ Μνασείας δὲ καὶ ἄλλοι πλείους. καὶ Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ἐνενηκοστῇ καὶ ἕκτη βίβλῳ ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν, λέγων οὕτως· “ἔστιν ὑπὲρ τὴν Μιλυάδα μέγα ὄρος κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, Βᾶρις λεγόμενον, εἰς ὃ πολλοὺς συμφυγόντας ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ λόγος ἔχει περισωθῆναι, καὶ τινα ἐπὶ λάρνακος ὀχούμενον ἐπὶ τὴν ἀκρωρείαν ὀκείλαι, καὶ τὰ λείψανα τῶν ξύλων ἐπὶ πολὺ σωθῆναι. γένοιτο δ’ ἂν οὗτος ὄντινα καὶ Μωϋσῆς ἀνέγραψεν ὁ Ἰουδαίων νομοθέτης.”

Νώεος δὲ φοβούμενος μὴ καθ’ ἕκαστον ἔτος ἐπι-7 κλύξῃ τὴν γῆν ὁ θεὸς, φθορὰν ἀνθρώπων καταψηφισάμενος, ἱερεῖα καύσας ἐδέετο τοῦ λοιποῦ τὸν θεὸν ἐπὶ τῆς πρώτης μένειν εὐταξίας, καὶ μηδὲν ἔτι τοσοῦτον ἐπενεγκεῖν πάθος ὑφ’ οὗ κινδυνεύσει πᾶν ἀπολέσθαι τὸ τῶν ζώων γένος, ἀλλὰ τετιμωρημένον τοὺς πονηροὺς φειδῶ ποιείσθαι τῶν διὰ χρησιμότητα περιλειφθέντων καὶ τὸ δεινὸν διαφυγεῖν κεκριμένων· κακοδαίμονεστέρους γὰρ τούτους ἔσεσθαι ἐκείνων καὶ χεῖρω κακίαν καταδικασθέντας, εἰ μὴ πρὸς τὸ παντελὲς εἶεν σεσωσμένοι, τηρηθεῖεν δ’ ἑτέρῳ κατακλυσμῷ, τοῦ μὲν πρώτου τὸν φόβον καὶ τὴν ἱστορίαν παθόντας, τοῦ δευτέρου δὲ τὴν ἀπώλειαν. εὐμενῶς τε οὖν αὐτὸν προσ-25 δέχεσθαι τὴν θυσίαν παρεκάλει, καὶ μηδεμίαν ὀργὴν ἔτι τὴν γῆν ὁμοίαν λαβεῖν, ὅπως ἔργοις τε τοῖς ταύτης προσλιπαροῦντες καὶ πόλεις ἀναστήσαντες εὐδαιμόνως ζῆν ἔχοιεν, καὶ μηδενὸς ὧν καὶ πρὸ τῆς ἐπομβρίας ἀπέλανον ὑστερήσειαν ἀγαθῶν, εἰς μακρὸν τε τὸ γῆρας 30 καὶ βίου μῆκος ὅμοιον τοῖς πάλαι ἐπερχόμενοι. Νωέου δὲ ταύτας ποιησαμένου τὰς ἱκετείας, ὁ θεὸς ἐπὶ δικαιοσύνη τὸν ἄνδρα ἀγαπῶν ἐπένευσεν αὐτῷ τὰς εὐχὰς ἐς

τέλος ἄξιον, οὔτε τοὺς διεφθαρμένους αὐτοὺς λέγων ἀπολέσαι, κακία δὲ τῇ οικείᾳ ταύτην αὐτοὺς ὑποσχέειν τὴν δίκην, οὔτ' ἂν εἰ γενομένους ἀνθρώπους ἀφανῆσαι διεγνώκει, παραγαγεῖν ἂν αὐτοὺς εἰς τὸν βίον· σῶφρον γὰρ εἶναι τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς μηδὲ χαρίσασθαι τὸ ζῆν ἢ 5 δόματα τούτους διαφθείρειν. "ἀλλ' οἷς ἐξύβριζον εἰς τὴν ἐμὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν, τούτοις ἐξεβιάσαντό με ταύτην αὐτοῖς ἐπιθεῖναι τὴν δίκην. πάνσομαι δὲ τοῦ λοιποῦ μετὰ τοσαύτης ὀργῆς τὰς τιμωρίας ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν εἰσπραττόμενος, καὶ πολὺ μᾶλλον σοῦ παρακα- 10 λούντος. εἰ δ' ἐπὶ πλεόν ποτὲ χεიმάσαιμι, μὴ δείσητε τῶν ὄμβρων τὸ μέγεθος· οὐ γὰρ ἐτι τὴν γῆν ἐπικλύσει τὸ ὕδωρ. παραινῶ μέντοι σφαγῆς ἀνθρωπίνης ἀπέχεσθαι καὶ καθαρεύειν φόνου, τοὺς δράσαντάς τι τοιοῦτον κολάζοντας, χρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις ζώοις ἅπασι 15 πρὸς ἃ βούλεσθε καὶ τὰς ὀρέξεις ἔχετε. δεσπότας γὰρ ἅπαντων ὑμᾶς εἶναι πεποίηκα τῶν τε χερσαίων καὶ νηκτῶν καὶ ὅσα τὴν μετάρσιον χώραν ἔχει καὶ φοράν, χωρὶς αἵματος· ἐν τούτῳ γὰρ ἐστὶν ἡ ψυχὴ. σημανῶ δὲ ὑμῖν παύλαν ἐσομένην τοξείᾳ τῇ ἐμῇ" τὴν ἱοῖν ἀποση- 20 μαίνων· τόξον γὰρ εἶναι τοῦ θεοῦ παρ' αὐτοῖς ἐκεῖνο νενόμισται.

καὶ ὁ μὲν θεὸς ταῦτ' εἰπὼν καὶ ὑποσχόμενος ἀπαλ- 9 λάσσειται· Νώεος δὲ βίου μετὰ τὴν ἐπομβρίαν πενήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη καὶ πάντα τὸν χρόνον τοῦτου 25 εὐδαιμόνως διαγαγών, τελευτᾷ ζήσας ἑτῶν ἀριθμὸν ἑνακοσίων καὶ πενήκοντα. μηδεὶς δὲ πρὸς τὸν νῦν βίον καὶ τὴν βραχύτητα τῶν ἑτῶν ἃ ζῶμεν συμβαλὼν τὸν τῶν παλαιῶν ψευδῆ νομιζέτω τὰ περὶ ἐκείνων λεγόμενα, τῷ μηδένα νῦν τοσοῦτον ἐν τῷ βίῳ παρατείνειν χρόνον 30 τεκμαιρόμενος μηδ' ἐκείνους εἰς ἐκεῖνο τὸ μῆκος τῆς ζωῆς ἀφίχθαι. οἱ μὲν γὰρ θεοφιλεῖς ὄντες καὶ ὑπ' αὐ-

τοῦ τοῦ θεοῦ γενόμενοι, καὶ διὰ τὸ τὰς τροφὰς ἐπιτη-
 δειοτέρας πρὸς πλείονα χρόνον εἶναι, εἰκότως ἔξων
 πληθὸς τοσοῦτων ἐτῶν. ἔπειτα καὶ δι' ἀρετὴν καὶ τὴν
 εὐχρηστίαν ὧν ἐπενόουν, ἀστρολογίας καὶ γεωμετρίας,
 5 πλέον ζῆν τὸν θεὸν αὐτοῖς παρασχεῖν· ἅπερ οὐκ ἦν
 ἀσφαλῶς αὐτοῖς προειπεῖν μὴ ζήσασιν ἑξακοσίους ἐνιαυ-
 τοὺς· διὰ τοσοῦτων γὰρ ὁ μέγας ἐνιαυτὸς πληροῦται.
 μαρτυροῦσι δέ μου τῷ λόγῳ πάντες οἱ παρ' Ἑλλήσι καὶ
 παρὰ βαρβάροις συγγραψάμενοι τὰς ἀρχαιολογίας. καὶ
 10 γὰρ καὶ Μανεδῶν ὁ τὴν τῶν Αἰγυπτίων ποιησάμενος
 ἀναγραφὴν, καὶ Βηρωσσὸς ὁ τὰ Χαλδαϊκὰ συναγαγών,
 καὶ Μῶχος τε καὶ Ἐστιαῖος καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ Αἰγύπιος
 Ἰερώνυμος, οἱ τὰ Φοινικικὰ συνταξάμενοι, συμφωνοῦσι
 τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις· Ἡσιόδός τε καὶ Ἐκαταῖος καὶ
 15 Ἑλλάνικος καὶ Ἀκουσίλαος, καὶ πρὸς τούτοις Ἐφορος
 καὶ Νικόλαος, ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη
 χίλια.

περὶ μὲν οὖν τούτων, ὡς ἂν ἐκάστοις ἢ φίλον, οὕτω
 σκοπεῖτωσαν· οἱ δὲ Νωέου παῖδες τρεῖς ὄντες, Σήμας καὶ 4
 20 Ἰαφέθας καὶ Χάμας, ἑκατὸν ἔτεσιν ἐμπροσθεν τῆς ἐπομ-
 βρίας γεγονότες, πρῶτοι κατελιθόντες ἀπὸ τῶν ὄρων εἰς
 τὰ πεδία τὴν ἐν τούτοις οἰκησιν ἐποίησαντο, καὶ τοὺς
 ἄλλους, σφόδρα δεδιότας διὰ τὸν κατακλυσμὸν τὰ πεδία
 καὶ ὀκνηρῶς ἔχοντας πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν τόπων
 25 κατάβασιν, ἐπεισαν θαρσύνοντας μιμητὰς αὐτῶν γενέ-
 σθαι. καὶ τὸ μὲν πεδίον εἰς ὃ πρῶτον αὐτοὺς κατώκι-
 σαν, καλεῖται Σενναάρ· τοῦ δὲ θεοῦ κελεύσαντος αὐ-
 τοῖς, εἰ πολυανθρωπήσειαν, στέλλειν ἀποικίας, ἵνα μὴ
 στασιάξοιεν πρὸς ἀλλήλους ἀλλὰ γῆν πολλὴν γεωργοῦν-
 30 τες ἀφθονίας ἀπολαύοιεν τῶν καρπῶν, ὑπὸ ἀμαθίας
 παρήκουσαν τοῦ θεοῦ. καὶ διὰ τοῦτο συμφοραῖς περι-
 πεσόντες ἤσθοντο τῆς ἀμαρτίας. ἐπεὶ γὰρ ἦνθουν νεό-

τητος πλήθει, πάλιν ὁ θεὸς αὐτοῖς συνεβούλευσε ποιεῖ-
 σθαι τὴν ἀποικίαν. οἱ δὲ οὐ κατὰ τὴν εὐμένειαν τὴν
 ἐκείνου νομίζοντες ἔχειν τὰ ἀγαθὰ, τὴν δὲ ἰσχὺν αὐτοῖς
 τὴν οἰκείαν αἰτίαν τῆς εὐπορίας ὑπολαμβάνοντες, οὐκ
 ἐπέλθοντο. προσετίθεσαν δὲ τῷ παρακούειν τῆς τοῦ 5
 θεοῦ γνώμης καὶ τὸ κατ' ἐπιβουλήν ὑπονοεῖν εἰς ἀποι-
 κίαν αὐτοὺς παρορμαῖν, ἵνα διαιρεθέντες εὐεπιχειρητό-
 2 τεροι γένοιτο. ἐξῆρε δ' αὐτοὺς πρὸς τε ὕβριν τοῦ θεοῦ
 καὶ καταφρόνησιν Νεβρώδης, υἱωνὸς μὲν ὦν Χάμου
 τοῦ Νωέου, τολμηρὸς δὲ καὶ κατὰ χεῖρα γενναῖος, ὃς 10
 ἐπειθεν αὐτοὺς μὴ τῷ θεῷ διδόναι τὸ δι' ἐκείνον εὐ-
 δαιμονεῖν, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ταῦτα παρέχειν αὐ-
 τοῖς ἡγεῖσθαι. καὶ περιστά δὲ κατ' ὀλίγον εἰς τυραν-
 νίδα τὰ πράγματα, μόνως οὕτω νομίζων ἀποστήσειν
 τοὺς ἀνθρώπους τοῦ φόβου τοῦ παρὰ τοῦ θεοῦ, εἰ χρώ- 15
 μενοι τῇ αὐτοῦ δυνάμει διατελοῖεν. ἀμυνεῖσθαι τε τὸν
 θεὸν ἠπέλλει, πάλιν τὴν γῆν ἐπικλύσαι θελήσαντα·
 πύργον γὰρ οἰκοδομήσειν ὑψηλότερον ἢ τὸ ὕδωρ ἀνα-
 βῆναι δυναθῆναι, μετελεύθεσθαι δὲ καὶ τῆς τῶν προγό-
 3 νων ἀπωλείας. τὸ δὲ πλῆθος πρόθυμον ἦν τοῖς Νε- 20
 βρώδου δόγμασιν ἐπεσθαι, δουλείαν ἡγούμενον τὸ
 εἰκεῖν τῷ θεῷ· καὶ τὸν πύργον ᾠκοδόμουν οὐδὲν ἀπο-
 λείποντες σπουδῆς, οὐδὲ πρὸς τὸ ἔργον ὀκνηρῶς ἔχον-
 τες. ἐλάμβανε δὲ θᾶττον ὕψος ἢ προσεδόκησεν ἂν τις
 ὑπὸ πολυχειρίας, τὸ μέντοι πάχος ἦν τοσοῦτον ὥσθ' ὑπ' 25
 αὐτοῦ μειοῦσθαι τοῖς ὀρῶσι τὸ μῆκος. ᾠκοδόμητο δ' ἐκ
 πλίνθου ὀπτῆς ἀσφάλτῳ συνδεδεμένης, ὡς ἂν μὴ περιρ-
 ρέοι. οὕτω δὲ μεμνηνότες ὀρῶν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀφανίσαι
 μὲν ἐκ παντὸς οὐκ ἔκριεν, ὅτι μηδ' ὑπὸ τῶν πρώτων
 ἀπολωλότων σωφρονησθελεν, εἰς στάσιν δ' αὐτοὺς ἐνέ- 30
 βαλεν, ἀλλογλώσσους ἀπεργασάμενος καὶ ὑπὸ πολυφω-
 νίας ποιήσας ἑαυτῶν ἀσυνέτους εἶναι. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ

τὸν πύργον ᾠκοδόμησαν, νῦν Βαβυλῶν καλεῖται διὰ τὴν σύγχυσιν τοῦ περὶ τὴν διάλεκτον πρῶτον ἐξαργουῶς· Ἑβραῖοι γὰρ τὴν σύγχυσιν βαβέλ καλοῦσι. περὶ δὲ τοῦ πύργου τούτου καὶ τῆς ἀλλοφωνίας τῶν ἀνθρώπων μέμνηται καὶ Σίβυλλα, λέγουσα οὕτως· “ πάντων ὁμοφώνων ὄντων τῶν ἀνθρώπων, πύργον ᾠκοδόμησάν τινες ὑψηλότατον ὡς ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀναβησόμενοι δι’ αὐτοῦ. οἱ δὲ θεοὶ ἀνέμους ἐπιπέμφαντες ἀνέτρεψαν τὸν πύργον, καὶ ἰδίαν ἐκάστῳ φωνὴν ἔδωκαν. καὶ διὰ τοῦτο Βαβυλῶνα συνέβη κληθῆναι τὴν πόλιν.” περὶ δὲ τοῦ πεδίου τοῦ λεγομένου Σενναὰρ ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ χώρα μνημονεύει Ἐστιατοσ, λέγων οὕτως, τῶν δὲ ἱερέων τοὺς διασωθέντας, τὰ τοῦ ἐνυαλίου Διὸς ἱερώματα λαβόντας, εἰς Σενναὰρ τῆς Βαβυλωνίας ἔλθειν.

σκίδνυνται δὴ τὸ λοιπὸν ἐντεῦθεν, ὑπὸ τῆς ἀλλογλωσσίας τὰς ἀποικίας ποιησάμενοι πανταχοῦ· καὶ γῆμι ἕκαστοι κατελάμβανον τὴν ἐντυχοῦσαν καὶ εἰς ἣν αὐτοὺς ἤγεν ὁ θεός, ὡς πληρωθῆναι πᾶσαν αὐτῶν ἡπειρον, μεσόγειάν τε καὶ παράλιον. εἰσὶ δ’ οἱ καὶ περαιωσάμενοι ναυσὶ τὰς νήσους κατὰκισαν. καὶ τῶν ἔθνῶν ἕνια μὲν διασώζει τὰς ὑπὸ τῶν κτισάντων κειμένης προσηγορίας, ἕνια δὲ καὶ μετέβαλον, τὰ δὲ καὶ πρὸς τὸ σαφέστερον εἶναι θεκοῦν τοῖς παροικοῦσι τροπὴν ἔλαβον. Ἕλληνες δ’ εἰσὶν οἱ τούτου καταστάντες αἴτιοι· ἰσχύσαντες γὰρ ἐν τοῖς ὕστερον ἰδίαν ἐποιήσαντο καὶ τὴν πάλαι δόξαν, καλλωπίσαντες τὰ ἔθνη τοῖς ὀνόμασι πρὸς τὸ συνετὸν αὐτοῖς, καὶ κόσμον θέμενοι πολιτείας ὡς ἀφ’ αὐτῶν γεγονόσιν.

ἦσαν δὲ τῶν Νωέου παίδων υἱοί, ὧν ἐπὶ τιμῇ τοῖς ἔθνεσι τὰ ὀνόματα ἐπετίθεσαν οἱ γῆν τινα καταλαμβάνοντες. Ἰαφέθου μὲν οὖν τοῦ Νωέου παιδὸς ἦσαν ἑπτὰ υἱοί. κατοικοῦσι δὲ οὗτοι ἀπὸ Ταύρου καὶ Ἀμάνου τῶν

ὄρων ἀρξάμενοι, καὶ προῆλθον ἐπὶ μὲν τῆς Ἀσίας ἄρχι-
 ποταμοῦ. Τενάϊδος, ἐπὶ δὲ τῆς Εὐρώπης ἕως Γαδείρων,
 γῆν ἣν ἔτυχον καταλαμβάνοντες, καὶ μηδεὺς προκατοι-
 κήσαντός τὰ ἔθνη τοῖς αὐτῶν ἐκάλουν ὀνόμασι. τοὺς μὲν
 γὰρ νῦν ὑφ' Ἑλλήνων Γαλάτας καλουμένους, Γομαρῆς 5
 δὲ λεγομένους, Γομάρης ἔκτισε, Μαγώγης δὲ τοὺς ἀπ' αὐ-
 τοῦ Μαγώγας ὀνομασθέντας ᾤκισε, Σκύθας δὲ ὑπ' αὐτῶν
 προσαγορευομένους. τῶν δὲ Ἰαφέθου παίδων, Ἰωνάνου
 καὶ Μάθου, ἀπὸ μὲν τοῦ Μάθου Μαδαῖοι γίνονται ἔθνος,
 οἱ πρὸς Ἑλλήνων Μῆδοι κέκληνται, ἀπὸ δὲ Ἰωνάνου Ἰωνία 10
 καὶ πάντες Ἕλληνες γεγόνασι. κατοικεῖ δὲ καὶ Θόβηλος
 Θοβήλους, οἵτινες ἐν τοῖς νῦν Ἴβηρες καλοῦνται. καὶ
 Μοσοχηνοὶ δὲ ὑπὸ Μοσόχου κτισθέντες Καππαδόκαι
 μὲν ἄρτι κέκληνται, τῆς δὲ ἀρχαίας αὐτῶν προσηγορίας
 σημεῖον δείκνυται· πόλις γὰρ ἔστι παρ' αὐτοῖς ἔτι καὶ 15
 νῦν Μάζακα, δηλοῦσα τοῖς συνιέναι δυναμένοις οὕτω
 ποτὲ προσαγορευθὲν πᾶν τὸ ἔθνος. Θείρας δὲ Θειρᾶς
 μὲν ἐκάλεσεν ὧν ἤρξεν, Ἕλληνες δὲ Θοῤᾰκας αὐτοὺς με-
 τωνόμασαν. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔθνη ὑπὸ τῶν Ἰαφέθου
 παίδων κατοικεῖται, Γαμάρου δὲ τριῶν υἱῶν γενομέ- 20
 νων Ἀσχάναζος μὲν Ἀσχανάζους ᾤκισεν, οἱ νῦν Ῥηγι-
 νες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καλοῦνται, Ῥιφάθης δὲ Ῥιφα-
 θαίους τοὺς Παφλαγόνας λεγομένους, Θοργάμης δὲ
 Θοργαμαίους, οἱ δόξαν Ἕλλησι Φρύγες ὀνομάσθησαν.
 Ἰωνάνου δὲ τοῦ Ἰαφέθου τριῶν καὶ αὐτοῦ παίδων γε- 25
 νομένων, Ἐλισᾶς μὲν Ἐλισαίους ἐκάλεσεν ὧν ἤρξεν,
 Αἰολεῖς δὲ νῦν εἰσὶ, Θαρσὸς δὲ Θαρσεῖς· οὕτω γὰρ ἐκα-
 λεῖτο τὸ παλαιὸν ἢ Κιλικία. σημεῖον δέ· Ταρσὸς γὰρ
 παρ' αὐτοῖς τῶν πόλεων ἢ ἀξιολογωτάτη καλεῖται, μη-
 τρώπολις οὖσα, τὸ ταῦ πρὸς τὴν κλησιν ἀντὶ τοῦ θῆτα 30
 μεταβαλλόντων. Χέθιμος δὲ Χέθιμα τὴν νῆσον ἔσχεν
 (Κύπρος αὕτη νῦν καλεῖται), καὶ ἀπ' αὐτῆς νῆσοί τε

πᾶσαι καὶ τὰ πλείω τῶν παρὰ θάλασσαν Χεδίμ ὑπὸ Ἑβραίων ὀνομάζεται. μάρτυς δέ μου τοῦ λόγου μία τῶν ἐν Κύπρῳ πόλεων ἰσχύσασα τὴν προσηγορίαν φυλάττει· Κίτιον γὰρ ὑπὸ τῶν ἐξελληνισάντων αὐτὴν καλεῖται, μηδ' οὕτω διαφυγοῦσα τοῦ Χεδίμου τὸ ὄνομα.

Ἰαφέθου μὲν δὴ παῖδες τε καὶ υἱῶνοι τοσαῦτα ἔσχον ἔθνη· ὃ δ' Ἰσως ὑφ' Ἑλλήνων ἀγνοεῖται, τοῦτο προειπὼν τρέφομαι πρὸς τὴν ἀφήγησιν ὧν κατέλιπον. τὰ γὰρ ὀνόματα διὰ τὸ τῆς γραφῆς εὐπρεπὲς ἠλλήνισται πρὸς ἡδονὴν τῶν ἐντευξομένων· οὐ γὰρ ἐπιχώριος ἦμιν ὁ τοιοῦτος αὐτῶν τύπος, ἀλλ' ἐν τε αὐτῶν σχῆμα καὶ τελευτὴ μία· Νωέος γέ τοι Νῶε καλεῖται, καὶ τοῦτον τὸν τύπον ἐπὶ παντὸς τηρεῖ σχήματος.

οἱ δὲ Χάμου παῖδες τὴν ἀπὸ Συρίας καὶ Ἀμάνου καὶ 2
 15 Διβάνου τῶν ὄρων γῆν κατέσχον, ὅσα πρὸς θάλασσαν αὐτῆς ἐτέτραπτο καταλαβόντες, καὶ τὰ μέχρι τοῦ ὠκεανοῦ ἐξιδιωσάμενοι. αἱ μὲντοι προσηγορίαι τῶν μὲν καὶ παντελῶς ἐξέτηλοι γεγόνασιν, ἐνίων δὲ μεταβαλοῦσαι καὶ μεταρρυθμισθεῖσαι πρὸς ἑτέρας δύσγνωστοὶ τυγχάνουσι, ὀλίγοι δὲ οἱ φυλάξαντες ἀκεραίους τὰς προσηγορίας ὑπάρχουσι. τεσσάρων γὰρ Χάμου παίδων γενομένων, Χοῦσον μὲν οὐδὲν ἔβλαψεν ὁ χρόνος· Αἰθίοπες γάρ, ὧν ἤρξεν, ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ ἐαυτῶν τε καὶ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντων Χουσαῖοι καλοῦνται. ἐτηρήθη δὲ καὶ 25
 Μεστραίοις ἢ κατὰ τὴν προσηγορίαν μνήμη· τὴν γὰρ Αἴγυπτον Μέστρην καὶ Μεστραίους τοὺς Αἴγυπτίους ἅπαντες οἱ ταύτην οἰκοῦντες καλοῦμεν. ἔκτισε δὲ καὶ Φούτης τὴν Διβύην, Φούτους ἀφ' αὐτοῦ καλέσας τοὺς ἐπιχωρίους. ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς ἐν τῇ Μαύρων χώρα 30
 τοῦτο ἔχων τὸ ὄνομα· ὅθεν καὶ τοὺς πλείστους τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων ἔστιν ἰδεῖν μεμνημένους τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς παρακειμένης αὐτῷ χώρας Φούτης λε-

γομένης· μετέβαλε δὲ ὃ νῦν ἔστιν αὐτῇ ὄνομα ἀπὸ τῶν
 Μεστραῖμου υἱῶν ἑνός, Αἴβυος λεγομένου. μετ' οὐ
 πολὺ δ' ἐροῦμεν τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὴν καὶ Ἀφρικὴν
 προσαγορεύεσθαι συμβέβηκεν. Χαναάνος δὲ τέταρτος
 ὦν Χάμου παῖς τὴν νῦν Ἰουδαίαν καλουμένην οἰκίσας, 5
 ἀφ' αὐτοῦ Χαναναίαν προσηγόρευσε. γίνονται δὲ παῖ-
 δες ἐξ αὐτῶν, Χούσου μὲν ἕξ, ὧν Σάβας μὲν Σαβαίους,
 Εὐίλας δὲ Εὐιλαίους ἔκτισεν, οἱ νῦν Γαιτοῦλοι λέγον-
 ται, Σαβάθας δὲ Σαβαθηνούς· ὀνομάζονται δὲ Ἀστά-
 βαροι παρ' Ἑλλήσιν. οἰκίσει δὲ καὶ Σαβακάθας Σαβα- 10
 καθηνούς. Ῥέγμος δὲ Ῥεγμαίους ᾤκισε, καὶ δύο παῖδας
 ἔσχεν, ὧν Ἰουδάδας μὲν Ἰουδαδαίους, Αἰθιοπικὸν ἔθνος
 τῶν ἑσπερίων, οἰκίσας ἐπώνυμον αὐτοῦ κατέλιπε, Σα-
 βαίους δὲ Σάβας. Νεβρώδης δὲ Χούσου υἱὸς ὑπομείνας
 παρὰ Βαβυλωνίοις ἐτυράνησεν, ὡς καὶ πρότερόν μοι 15
 δεδήλωται. τῶν δὲ Μεστραῖμου παίδων ὀκτὼ γενομέ-
 νων, οἱ πάντες τὴν ἀπὸ Γάζης ἕως Αἰγύπτου γῆν κατέ-
 σχον, μόνου δὲ Φυλιστίνου τὴν ἐπωνυμίαν ἢ χώρα διε-
 φύλαξε· Παλαιστίνην γὰρ οἱ Ἕλληνες αὐτοῦ τὴν μοῖραν
 καλοῦσι. τῶν δὲ ἄλλων, Λουδιεῖμου καὶ Ἐνεμετιεῖμου 20
 καὶ Λαβιεῖμου τοῦ μόνου κατοικήσαντος ἐν Λιβύῃ καὶ
 τὴν χώραν ἀφ' αὐτοῦ καλέσαντος, Νεδέμου τε καὶ Φε-
 θρωσίμου καὶ Χεσλοῖμου καὶ Χεφθορίμου, πέρα τῶν
 ὀνομάτων οὐδὲν ἴσμεν· ὁ γὰρ Αἰθιοπικὸς πόλεμος, περὶ
 οὗ δηλώσομεν ὕστερον, ἀναστάτους αὐτῶν τὰς πόλεις 25
 ἐποίησεν. ἐγένοντο δὲ καὶ Χαναάνου παῖδες, Σιδῶν,
 ὃς καὶ πόλιν ἐπώνυμον ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, Σιδῶν
 δ' ὑφ' Ἑλλήνων καὶ νῦν καλεῖται. Ἀμάθιος δὲ Ἀμά-
 θην κατ᾽όκισεν, ἣτις ἔστι καὶ νῦν ὑπὸ μὲν τῶν ἐπιχω-
 ρίων Ἀμάθη καλουμένη, Μακεδόνες δ' αὐτὴν Ἐπιφά- 30
 νειαν ἀφ' ἑνός τῶν ἀπογόνων ἐπωνόμασαν. Ἀράδιος δὲ
 Ἄραδον τὴν νῆσον ἔσχεν, Ἄρουκατος δὲ Ἄρκην τὴν ἐν

τῷ Λιβάνῳ. τῶν δ' ἄλλων ἐπτά, Χετταίου Ἰεβουσαίου
 Ἀμορραίου Γεργεσαίου Εὐαίου Ἀσενναίου Σαμαραίου,
 πλὴν τῶν ὀνομάτων ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις οὐδὲν ἐχο-
 5 μεν· Ἐβραῖοι γὰρ αὐτῶν ἀνέστησαν τὰς πόλεις, ἐκ τοιαύ-
 της αἰτίας ἐν συμφορᾷ γενομένης. Νώεος, μετὰ τὴν 3
 ἐπομβρίαν τῆς γῆς κατασταθείσης εἰς τὴν αὐτῆς φύσιν,
 ἐπ' ἔργα ἐχώρει, καὶ καταφυτεύσας αὐτὴν ἀμπέλοις,
 ἡλίκα τοῦ καρποῦ τελεσφορηθέντος καθ' ὄραν ἐτρόγγησε
 καὶ παρῆν εἰς χρῆσιν ὁ οἶνος, θύσας ἐν εὐωχίαις ἦν.
 10 μεθυσθεὶς δὲ εἰς ὕπνον καταφέρεται, καὶ γεγυμνωμέ-
 νος παρακόσμως ἐκείτο. θεασάμενος δ' αὐτὸν ὁ νεώ-
 τατος τῶν παίδων τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιγελῶν δείκνυσιν,
 οἱ δὲ περιστέλλουσι τὸν πατέρα. καὶ Νώεος αἰσθόμενος
 τοῖς μὲν ἄλλοις παισὶν εὐδαιμονίαν εὐχεται, τῷ δὲ Χά-
 15 μα διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῷ μὲν οὐ κατηράσατο, τοῖς δ'
 ἐγγόνοις αὐτοῦ. καὶ τῶν ἄλλων διαπεφευγόντων τὴν
 ἀράν, τοὺς Χαναάνου παῖδας μέτεισιν ὁ θεός.

καὶ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς ἑξῆς ἐροῦμεν· Σήμα 4
 δέ, τῷ τρίτῳ Νωέου υἱῶν, πέντε γίνονται παῖδες, οἱ
 20 τὴν μέχρι τοῦ κατ' Ἰνδὴν ὠκεανοῦ κατοικοῦσιν Ἀσίαν,
 ἀπ' Εὐφράτου τὴν ἀρχὴν πεποιημένοι. Ἐλαμος μὲν γὰρ
 Ἐλαμαίους, Περσῶν ὄντας ἀρχηγέτας, κατέλιπεν· Ἀσ-
 σούρας δὲ Νίνον οἰκίξει πόλιν, καὶ τοὺς ὑπηκόους Ἀσ-
 συρίους ἐπωνόμασεν, οἱ μάλιστα ἡδαιμόνησαν. Ἀρφα-
 25 ξάδης δὲ τοὺς νῦν Χαλδαίους καλουμένους Ἀρφαξαδαίους
 ἠνόμασεν, ἄρξας αὐτῶν. Ἀραμαίους δὲ Ἄραμος ἔσχεν,
 οὓς Ἕλληνες Σύρους προσαγορεύουσιν. οὓς δὲ Λυδοὺς
 νῦν καλοῦσι, Λούδους δὲ τότε, Λούδας ἐκτίσε. τῶν δὲ
 30 Ἀράμου παίδων τεσσάρων ὄντων, Οὐσος μὲν κτίξει τὴν
 Τραχωνίτιν καὶ Δαμασκόν (μέση δ' ἐστὶ τῆς Παλαιστί-
 νης καὶ Κόλλης Συρίας), Ἀρμενίαν δὲ Οὐλος, καὶ Γά-
 θερος Βακτριανούς, Μησαῖς δὲ Μησαναίους· Σπασίνου

Χάραξ ἐν τοῖς νῦν καλεῖται. Ἀρφαξάδου δὲ παῖς γίνε-
ται Σάλας, τοῦ δὲ Ἔβερρος, ἀφ' οὗ τοὺς Ἰουδαίους
Ἑβραίους ἀρχήθην ἐκάλουν. Ἔβερρος δὲ Ἰούκταν καὶ
Φάλεκον ἐγέννησεν. ἐκλήθη δὲ Φάλεκος, ἐπειδὴ κατὰ
τὸν ἀποδασμὸν τῶν οἰκήσεων τίκεται· φάλεκ γὰρ τὸν
μερισμὸν Ἑβραῖοι καλοῦσιν. Ἰούκτα δὲ τῷ Ἐβέρου
παιδί ἦσαν υἱοὶ Ἐλμῶδαδος, Σάλεφος, Ἀξερωμάθης,
Εἰραῆς, Ἐδώραμος, Αἰζηλος, Δέκλας, Ἥβαλος, Ἀβι-
μάηλος, Σαβεύς, Ὀφείρης, Εὐιλάτης, Ἰάβαβος· οὗτοι
ἀπὸ Κωφῆνος ποταμοῦ τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῆς πρὸς αὐτῷ
Ἀρίας τινὰ κατοικοῦσι.

ταῦτα μὲν περὶ τῶν Σήμου παίδων ἱστορήσθω,
5 ποιήσομαι δὲ περὶ Ἑβραίων τὸν λόγον. Φάλεκου γὰρ
τοῦ Ἐβέρου γίνεται παῖς Ῥάγανος, τούτου δὲ Σερούγος,
ὃς Ναχώρης υἱὸς τίκεται, τούτου δὲ Θάρρος. πατήρ δ'
οὗτος Ἀβράμου γίνεται, ὃς δέκατος μὲν ἐστὶν ἀπὸ
Νωέου, δευτέρῳ δ' ἔτει καὶ ἐνενηκοστῷ πρὸς διακο-
σίοις μετὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐγένετο. Θάρρος μὲν γὰρ ἔτει
ἐβδομηκοστῷ ποιεῖται τὸν Ἀβραμον, Ναχώρης δὲ Θάρ-
ρον εἰκοστὸν αὐτὸς καὶ ἑκατοστὸν ἔτος ἤδη γεγωνῶς
ἐγέννησε. Σερούγῳ δὲ Ναχώρης τίκεται περὶ ἔτος
δεύτερον καὶ τριακοστὸν καὶ ἑκατοστὸν. Ῥάγανος δὲ
Σερούγον ἔσχεν ἔτη τριάκοντα γεγωνῶς πρὸς τοῖς ἑκα-
τόν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς ἔτεσι καὶ Ῥάγανον Φάλεκος ἔσχεν.
Ἔβερρος δὲ τετάρτῳ καὶ τριακοστῷ πρὸς τοῖς ἑκατόν
γεννᾷ Φάλεκον, γεννηθεὶς αὐτὸς ὑπὸ Σάλα τριακοστὸν
ἔτος ἔχοντος καὶ ἑκατοστὸν, ὃν Ἀρφαξάδης ἐτέκνωσε
κατὰ πέμπτον καὶ τριακοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος πρὸς τοῖς
ἑκατόν. Σήμου δὲ υἱὸς Ἀρφαξάδης ἦν, μετὰ ἔτη δώ-
δεκα τῆς ἐπομβρίας γενόμενος. Ἀβραμος δὲ εἶχεν ἀδελ-
φούς Ναχώρην καὶ Ἀράνην. τούτων Ἀράνης μὲν, κα-
ταλιπὼν υἱὸν Λῶτον καὶ Σάρραν καὶ Μελχὰν θυγατέ-

ρας, ἐν Χαλδαίοις ἀπέθανεν, ἐν πόλει Οὐρῆ λεγομένη
 τῶν Χαλδαίων, καὶ τάφος αὐτοῦ μέχρι νῦν δεικνύται·
 γαμοῦσι δὲ τὰς ἀδελφιδᾶς Μελχὰν μὲν Ναχώρης Σάρ-
 ραν δὲ Ἄβραμος. Θάρρον δὲ μισήσαντος τὴν Χαλδαίαν
 5 διὰ τὸ Ἀράνου πένθος, μετοικίζονται πάντες εἰς Χαρρὰν
 τῆς Μεσοποταμίας· ὅπου καὶ Θάρρον τελευτήσαντα θά-
 πτουσιν, ἔτη βιώσαντα πέντε καὶ διακόσια. συνετέμενετο
 γὰρ ἤδη τοῖς ἀνθρώποις κατ' ὀλίγον τὸ ζῆν καὶ βραχύ-
 τερον ἐγίνετο, μέχρι τῆς Μωϋσέως γενέσεως, μεθ' ὃν
 10 ὄρος ἦν τοῦ ζῆν ἑκατὸν ἔτη πρὸς τοῖς εἰκοσι, τσαῦθ'
 ὀρίσαντος τοῦ θεοῦ· ὅσα καὶ Μωϋσῆν συνέβη βιῶναι.
 Ναχώρη μὲν οὖν ἐκ τῆς Μελχᾶς ὀκτῶ παῖδες ἐγένοντο,
 Οὐξος, Βάουξος, Καμούηλος, Χάζαδος, Ἄζανος, Φελ-
 δᾶς, Ἰελδάφας, Βαθούηλος. οὗτοι μὲν Ναχώρου πα-
 15 δες γνήσιοι· Ταβατος γὰρ καὶ Γάαμος καὶ Τάβαος καὶ
 Μάχας ἐκ Ῥουμᾶς παλλακῆς αὐτῷ γεγονᾶσι. Βαθουήλω
 δὲ τῶν Ναχώρου γνησίων παιδῶν γίνεται Ῥεβέκκα θυ-
 γάτηρ καὶ Λάβανος υἱός.

Ἄβραμος δὲ Λῶτον τὸν Ἀράνου τοῦ ἀδελφοῦ υἱόν, 7
 20 τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ Σάρρας ἀδελφόν, εἰσεποιήσατο,
 γνησίου παιδὸς ἀπορῶν· καὶ καταλείπει τὴν Χαλδαίαν
 ἑβδομήκοντα καὶ πέντε γεγονῶς ἔτη, τοῦ θεοῦ κελεύ-
 σαντος εἰς τὴν Χαναanaian μετελθεῖν, ἐν ἧ καὶ κατώ-
 κησε καὶ τοῖς ἀπογόνοις κατέλιπε, δεινὸς ὢν συνιέναι
 25 τε περὶ πάντων καὶ πιθανὸς τοῖς ἀκροωμένοις, περὶ τε
 ὢν εἰκάσειεν οὐ διαμαρτάνων. διὰ τοῦτο καὶ φρονεῖν
 ἐπ' ἀρετῇ μείζω τῶν ἄλλων ἠργυμένος, καὶ τὴν περὶ τοῦ
 θεοῦ δόξαν, ἣν ἅπασι συνέβαινε εἶναι, καινίσαι καὶ
 μεταβαλεῖν ἔγνω. πρῶτος οὖν τολμᾷ θεὸν ἀποφήνα-
 30 σθαι δημιουργὸν τῶν ὄλων ἕνα· τῶν δὲ λοιπῶν εἰ καὶ
 τι πρὸς εὐδαιμονίαν συντελεῖ, κατὰ προσταγὴν τὴν τού-
 του παρέχειν ἕκαστον, καὶ οὐ κατ' οἰκείαν ἰσχύν. εἰκάζε

δὲ ταῦτα τοῖς τῆς γῆς καὶ θαλάττης παθήμασι, τοῖς τε περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ πᾶσι τοῖς κατ' οὐρανὸν συμβαίνουσι. δυνάμεως γὰρ αὐτοῖς παρούσης, καὶ προνοῆσαι τῆς καθ' αὐτοὺς εὐταξίας· ταύτης δ' αὖ ὑστεροῦντας φανεροὺς γίνεσθαι μὴδ' ὅσα πρὸς τὸ χρησιμώτερον ἡμῖν συνεργοῦσι κατὰ τὴν αὐτῶν ἐξουσίαν ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ κελεύοντος ἰσχύν ὑπουργεῖν, ᾧ καλῶς ἔχειν μόνῳ τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀπονέμειν. δι' ἅπερ Χαλδαίων τε καὶ τῶν ἄλλων Μεσοποταμιτῶν στασιασάντων πρὸς αὐτόν, μετοικεῖν δοκιμάσας 10 κατὰ βούλησιν καὶ βοήθειαν τοῦ θεοῦ τὴν Χαναanaίαν ἔσχε γῆν. ἰδρυθεὶς τε αὐτόθι βωμὸν ᾠκοδόμησε καὶ θυσίαν ἐτέλεσε τῷ θεῷ.

- 2 μνημονεύει δὲ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβράμου Βηρωσ-
σός, οὐκ ὀνομάζων, λέγων δ' οὕτως· “μετὰ τὸν κατα- 15
κλυσμὸν δεκάτῃ γενεᾷ παρὰ Χαλδαίοις τις ἦν δίκαιος ἀνὴρ καὶ μέγας καὶ τὰ οὐράνια ἐμπειρός.” Ἐκαταῖος δὲ καὶ τοῦ μνησθῆναι πλέον τι πεποίηκε· βιβλίον γὰρ περὶ αὐτοῦ συνταξάμενος κατέλιπε. Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν λέγει οὕτως· “Ἀβρά- 20
μῃς ἔβασίλευσε Δαμασκοῦ, ἔπηλυσ σὺν στρατῷ ἀφιγμένος ἐκ τῆς γῆς τῆς ὑπὲρ Βαβυλωνος Χαλδαίας λεγομένης. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἔξαναστὰς καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς χώρας σὺν τῷ σφετέρῳ λαῷ εἰς τὴν τότε μὲν Χαναanaίαν λεγομένην, νῦν δὲ Ἰουδαίαν, μετέφησε, καὶ 25
οἱ ἀπ' ἐκεῖνου πληθύναντες, περὶ ὧν ἐν ἑτέρῳ λόγῳ διέξειμι τὰ ἱστορούμενα.” τοῦ δὲ Ἀβράμου ἔτι καὶ νῦν ἐν τῇ Δαμασκηνῇ τὸ ὄνομα δοξάζεται, καὶ κώμη ἀπ' αὐτοῦ δείκνυται Ἀβράμου οἰκησις λεγομένη.

- 8 λιμοῦ δὲ χρόνοις ὑστερον τὴν Χαναanaίαν καταλα- 30
βόντος, Ἀβραμος Αἰγυπτίους εὐδαιμονεῖν πυθόμενος διαίρειν πρὸς αὐτοὺς ἦν πρόθυμος, τῆς τε ἀφθονίας τῆς

ἐκείνων μεθεξῶν, καὶ τῶν ἱερέων ἀκροατῆς ἐσόμενος
 ὦν λέγοιεν περὶ θεῶν· ἢ γὰρ κρείσσοσιν εὐρεθεῖσι κα-
 τακολουθήσειν, ἢ μετακοσμήσειν αὐτούς ἐπὶ τὸ βέλτιον,
 αὐτὸς ἄμεινον φρονῶν. ἐπαγόμενος δὲ καὶ τὴν Σάρραν,
 5 καὶ φοβούμενος τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας τῶν Αἰγυπτίων
 ἐπιμανές, μὴ διὰ τὴν εὐμορφίαν τῆς γυναικὸς ὁ βασι-
 λεὺς αὐτὸν ἀνέλη, τέχνην ἐπενόησε τοιαύτην· ἀδελφὸς
 αὐτῆς εἶναι προσεποιήσατο, κάκεινην τοῦτο ὑποκρίνα-
 σθαι (συμφέρειν γὰρ αὐτοῖς) ἐδίδαξεν. ὡς δ' ἤκον εἰς
 10 τὴν Αἴγυπτον, ἀπέβαινε τῷ Ἀβράμῳ καθὼς ὑπενόησε.
 τὸ γὰρ κάλλος ἐξεβοήθη τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· διὸ καὶ
 Φαραώθης ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, οὐ τοῖς περὶ
 αὐτῆς λεγομένοις ἄρκεσθεις ἀλλὰ καὶ θεάσασθαι σπου-
 δάσας, οἷός τε ἦν ἄψασθαι τῆς Σάρρας. ἐμποδίζει δὲ
 15 ὁ θεὸς τὴν ἄδικον αὐτοῦ ἐπιθυμίαν νόσφ τε καὶ στάσει
 τῶν πραγμάτων. καὶ πυθόμενῳ περὶ ἀπαλλαγῆς κατὰ
 μῆνιν θεοῦ τὸ δεινὸν αὐτῷ παρῆναι ἀπεσήμαινον οἱ ἱε-
 ρεῖς, ἐφ' οἷς ἠθέλησεν ὑβρίσαι τοῦ ξένου τὴν γυναῖκα.
 ὁ δὲ φοβηθεὶς ἠρώτα τὴν Σάρραν τίς τε εἴη καὶ τίνα
 20 τοῦτον ἐπαγάγοιτο· πυθόμενος δὲ τὴν ἀλήθειαν, τὸν
 Ἀβραμὸν παρητεῖτο· νομίζων γὰρ ἀδελφὴν ἀλλ' οὐ γυ-
 ναῖκα αὐτοῦ, σπουδάσαι περὶ αὐτήν, συγγένειαν αὐτοῦ
 ποιήσασθαι βουλόμενος, ἀλλ' οὐχ ὑβρίσαι κατ' ἐπιθυ-
 μίαν ὠρμημένος. δωρεῖται τε αὐτὸν πολλοῖς χρήμασι,
 25 καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις· τὴν τε ἀρετὴν
 αὐτῷ καὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ δόξαν ἐντεῦθεν ἐπιφανεστέραν
 συνέβη γενέσθαι. τῶν γὰρ Αἰγυπτίων διαφόροις ἀρε- 2
 σκομένων ἔθεσι καὶ τὰ παρ' ἀλλήλοις ἐκφραυλιζόντων
 νόμιμα, καὶ διὰ τοῦτο δυσμενῶς ἐχόντων πρὸς ἀλλήλους,
 30 συμβάλλων αὐτῶν ἐκάστοις καὶ διαπτύσσων τοὺς λό-
 γους οὓς ἐποίουντο περὶ τῶν ἰδίων, κενοὺς καὶ μηδὲν
 ἔχοντας ἀληθῆς ἀπέφαινε. θαυμασθεῖς οὖν ὑπ' αὐτῶν

ἐν ταῖς συνουσίαις ὡς συνέτατος καὶ θεινὸς ἀνὴρ οὐ νοῆσαι μόνον ἀλλὰ καὶ πείσαι λέγων περὶ ὧν ἂν ἐπιχειρήσειε διδάσκειν, τὴν τε ἀριθμητικὴν αὐτοῖς χαρίζεται καὶ τὰ περὶ ἀστρονομίαν παραδίδωσι. πρὸ γὰρ τῆς Ἀβράμου παρουσίας εἰς Αἴγυπτον Αἰγύπτιοι τούτων εἶχον ἀμαθῶς· ἐκ Χαλδαίων γὰρ ταῦτ' ἐφοίτησεν εἰς Αἴγυπτον, ὅθεν ἦλθε καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνας.

3 ὡς δ' εἰς τὴν Χανααίαν ἀφίκετο, μερίζεται πρὸς Λῶτον τὴν γῆν, τῶν ποιμένων αὐτοῖς στασιαζόντων περὶ τῆς χώρας ἐν ἣ νέμοιεν· τὴν ἐκλογὴν μέντοι καὶ τὴν ἀφροσιν ἐπιτρέπει τῷ Λῶτῳ. λαβὼν δ' αὐτὸς τὴν ὑπ' ἐκείνου καταλελειμμένην ὑπάρειαν, ὤκησεν ἐν τῇ Χεβρὼν πόλει· παλαιότερα δ' ἐστὶν ἔτεσιν ἐπὶ πρὸ Τάνιδος τῆς Αἰγύπτου. Λῶτος δὲ τὴν πρὸς τὸ πεδίον κειμένην καὶ ποταμὸν Ἰορδάνην εἶχε, οὐκ ἄπωθεν τῆς Σοδομιτῶν πόλεως, ἣ τότε μὲν ἦν ἀγαθὴ, νῦν δὲ ἡφάμισται κατὰ βούλησιν καὶ μῆνιν Θεοῦ. τὴν δὲ αἰτίαν κατὰ χώραν σημανῶ.

9 κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν Ἀσσυρίων κρατούντων τῆς Ἀσίας, Σοδομίταις ἦνθει τὰ πράγματα, εἰς τε πλοῦτον ἐπιδεδωκότων αὐτῶν καὶ νεότητα πολλήν. βασιλεῖς τε αὐτοῖς πέντε διεῖπον τὴν χώραν, Βάλλας Βάρσας Σεναβάρης καὶ Σομόβορος, ὃ τε Βαληνωῶν βασιλεὺς· μόρας δ' ἦρχον ἕκαστος ἰδίως. ἐπὶ τούτους στρατεύσαντες Ἀσσύριοι, καὶ μέρη τέσσαρα ποιήσαντες τῆς στρατείας ἐπολιόρκουν αὐτούς· στρατηγὸς δ' ἐκάστοις ἦν εἰς ἐπιτεταγμένος. γενομένης δὲ μάχης νικῆσαντες οἱ Ἀσσύριοι φόβον ἐπιτάσσουσι τοῖς Σοδομιτῶν βασιλεῦσι. δώδεκα μὲν οὖν ἔτη δουλεύοντες καὶ τοὺς ἐπιταχθέντας αὐτοῖς φόρους τελοῦντες ὑπέμειναν, τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἀπέστησαν. καὶ διαβαίνει στρατὸς Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτούς, στρατηγούτων Ἀμαραψίδου Ἀριούχου Χοδολ-

λαμόρου Θαδάλου. οὗτοι τὴν τε Συρίαν ἄπασαν διη-
 πάσαντο καὶ τοὺς τῶν γιγάντων ἀπογόνους κατεστρέ-
 φαντο. γενόμενοι δὲ κατὰ Σόδομα στρατοπεδεύουσι
 κατὰ τὴν κοιλάδα τὴν λεγομένην Φρέατα ἀσφάλτου·
 5 κατ' ἐκεῖνον γὰρ τὸν καιρὸν φρέατα ἦν ἐν τῷ τόπῳ,
 νῦν μέντοι τῆς Σοδομιτῶν πόλεως ἀφανισθείσης ἡ κοι-
 λὰς ἐκείνη λίμνη γέγονεν ἡ Ἀσφαλτίτις λεγομένη. περὶ
 μὲν οὖν τῆς λίμνης ταύτης μετ' οὐ πολὺ δηλώσομεν·
 τῶν δὲ Σοδομιτῶν συμβαλόντων τοῖς Ἀσσυριοῖς, καὶ
 10 καρτεράς τῆς μάχης γενομένης, πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἀπέ-
 θανον, οἱ λοιποὶ δὲ ἠχμαλωτίσθησαν· σὺν οἷς καὶ Λῶ-
 τος ἦγετο, τοῖς Σοδομίταις σύμμαχος ἐληλυθώς.

Ἀβράμω δὲ ἀκούσαντι τὴν συμφορὰν αὐτῶν φόβος 10
 τε ἅμα περὶ Λῶτου συγγενοῦς ὄντος εἰσῆλθε καὶ οἶκτος
 15 περὶ τῶν Σοδομιτῶν φίλων ὄντων καὶ γειτνιαόντων.
 καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς δοκιμάσας οὐκ ἀνέμεινε, ἀλλ' ἐπει-
 χθεὶς καὶ κατὰ πέμπτην ἐπιπεσὼν νύκτα τοῖς Ἀσσυριοῖς
 περὶ Δάνον (οὗτω γὰρ ἡ ἑτέρα τοῦ Ἰορδάνου προσαγο-
 ρεῦεται πηγὴ) καὶ φθάσας πρὶν ἐν ὄπλοις γενέσθαι, τοὺς
 20 μὲν ἐν ταῖς κοίταις ὄντας ἀπέκτεινε, μὴδ' ἐπίνοιαν τῆς
 συμφορᾶς ἔχοντας, οἱ δὲ μήπω πρὸς ὕπνου τετραμμένοι,
 μάχεσθαι δὲ ὑπὸ μέθης ἀδύνατοι, ἔφυγον. Ἀβραμὸς δὲ
 διακῶν εἶπετο, μέχρι καὶ δευτεροῦς γινομένους συν-
 ἤλασεν αὐτοὺς εἰς Ὠβὰ τῆς Δαμασκηνῶν γῆς, ἐπι-
 25 δείξας ὅτι τὸ νικᾶν οὐκ ἐν τῷ πλήθει καὶ τῇ πολυχειρίᾳ
 κείσθαι συμβέβηκεν, ἀλλ' ἡ προθυμία τῶν μαχομένων
 καὶ τὸ γενναῖον κρατεῖ παντὸς ἀριθμοῦ, τριακοσίοις καὶ
 δέκα καὶ ὀκτὼ οἰκέταις αὐτοῦ καὶ τρισὶ φίλοις τοσοῦτου
 στρατοῦ περιγεγόμενος. ὅπόσοι δὲ αὐτῶν καὶ διέφυγον,
 30 ἀδόξως ἀνέστρεψαν.

Ἀβραμὸς δὲ τοὺς τῶν Σοδομιτῶν σώσας αἰχμαλώ- 2
 τούς, οἱ ληφθέντες ἔφυγον ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ τὸν

συγγενῆ Λῶτον, ἀνέξευξε μετὰ εἰρήνης. ἀπήντησε δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Σοδομιτῶν βασιλεὺς εἰς τόπον τινὰ ὃν καλοῦσι Πεδίον βασιλικόν· ἐνθα ὁ τῆς Σόλυμα πόλεως ὑποδέχεται βασιλεὺς αὐτὸν Μελχισεδέκης. σημαίνει δὲ τοῦτο βασιλεὺς δίκαιος· καὶ ἦν δὲ τοιοῦτος ὁμολογουμένως, ὡς διὰ ταύτην αὐτὸν τὴν αἰτίαν καὶ ἱερὰ γενέσθαι τοῦ θεοῦ. τὴν μέντοι Σόλυμα ὕστερον ἐκάλεσαν Ἱεροσόλυμα. ἐχορήγησε δὲ οὗτος ὁ Μελχισεδέκης τῷ Ἀβράμου στρατῷ ξένια καὶ πολλὴν ἀφθονίαν τῶν ἐπιτηδείων παρέσχε, καὶ παρὰ τὴν εὐωχίαν αὐτὸν τε 10 ἐπαινεῖν ἤρξατο καὶ τὸν θεὸν εὐλογεῖν ὑποχειρίους αὐτῷ ποιήσαντα τοὺς ἐχθρούς. Ἀβράμου δὲ διδόντος καὶ τὴν δεκάτην τῆς λείας αὐτῷ, προσδέχεται τὴν δόσιν. ὁ δὲ τῶν Σοδομιτῶν βασιλεὺς τὴν μὲν λείαν ἔχειν Ἀβραμον παρεκάλει, τοὺς δ' ἀνθρώπους ἀπολαβεῖν 15 ἠέλιου, οὓς παρὰ τῶν Ἀσσυρίων ἔσωσεν οἰκέλους ὄντας. Ἀβραμος δὲ οὐκ ἔφη τοῦτο ποιήσῃν, οὐδ' ἂν ἄλλην ὠφέλειαν ἐκ τῆς λείας ἐκείνης εἰς αὐτὸν ἦξειν πλὴν ὅσα τροφή τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ γένοιτο, μοῖραν μέντοι τινὰ τοῖς φίλοις αὐτοῦ παρασχέιν τοῖς συστρατευσαμένοις. 20 Ἐσχῶλης δ' ὁ πρῶτος ἐκαλεῖτο καὶ Ἐννηρος καὶ Μαμβρῆς.

3 ἐπαινέσας δὲ αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν ὁ θεὸς “ἀλλ' οὐκ ἀπολείς” φησί “μισθοὺς οὓς ἄξιόν ἐστὶ σε ἐπὶ τοιαύταις εὐπραγίαις κομίζεσθαι.” τοῦ δ' ὑπολαβόντος καὶ τίς 25 ἂν εἴη χάρις τούτων τῶν μισθῶν, οὐκ ὄντων οἱ διαδέχονται μετ' αὐτόν; (ἔτι γὰρ ἦν ἄπαις), ὁ θεὸς καὶ παῖδα αὐτῷ γενήσεσθαι καταγγέλλει καὶ πολλὴν ἐξ ἐκείνου γενεάν, ὡς παραπλησίαν αὐτὴν τοῖς ἄστροις ἔσεσθαι τὸν ἀριθμόν. καὶ ὁ μὲν ταῦτ' ἀκούσας θυσίαν 30 προσφέρει τῷ θεῷ, κελευσθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. ἦν δ' ὁ τρόπος τῆς θυσίας τοιοῦτος· δάμαλιν τριετίξουσαν καὶ αἶγα

τριετίξουσαν και κριὸν ὁμοίως τριετῆ και τρυγὸνα και
 περιστερὰν κελεύσαντος διείλε, τῶν ὀρνέων οὐδὲν διε-
 λῶν. εἶτα, πρὶν σπῆναι τὸν βωμόν, οἰωνῶν ἐφιπταμέ-
 νων ἐπιθυμία τοῦ αἵματος, φωνὴ θεία παρῆν ἀποση-
 5 μαινουσα πονηροὺς αὐτοῦ τοῖς ἐκρόνοις γείτονας ἐπὶ
 ἔτη τετρακόσια γενησομένους κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἐν
 οἷς κακοπαθήσαντας περιέσεσθαι τῶν ἐχθρῶν, και κρα-
 τήσαντας πολέμῳ Χαναναίων ἔξειν αὐτῶν τὴν γῆν και
 τὰς πόλεις.

10 Ἄβραμος δὲ κατῴκει μὲν περὶ τὴν Ὠγύγην καλου- 4
 μένην ὄρν (ἔστι δὲ τῆς Χαναναίας τὸ χωρίον, οὐ πόρ-
 ρω τῆς Ἐβρωνίων πόλεως), δυσφορῶν δ' ἐπὶ γυναικὶ
 μὴ κνούσῃ ἱκετεύει τὸν θεὸν γονὴν αὐτῷ παιδὸς ἄρ-
 ρενος παρασχεῖν. τοῦ θεοῦ δὲ θαρσεῖν αὐτὸν παρα-
 15 κελευομένου τοῖς τε ἄλλοις ἄπασιν ὡς ἐπ' ἀγαθοῖς αὐτὸν
 ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας ἠγμένον και παιδῶν ἔσομένων,
 Σάρρα τοῦ θεοῦ κελεύσαντος ἐπικλίνει μίαν τῶν θερα-
 παινίδων Ἀγάρην ὄνομα, γένους οὖσαν Αἴγυπτίαν, ὡς
 20 ἔξ αὐτῆς παιδοποιησομένη. και γενομένη ἐγκύμων ἢ
 25 θεραπαινίς ἐξυβρίζειν εἰς τὴν Σάρραν ἐτόλμησε βασι-
 λίσσουσα, ὡς τῆς ἡγεμονίας περιστησομένης εἰς τὸν ὑπ'
 αὐτῆς τεχθησόμενον. Ἄβράμου δὲ αὐτὴν πρὸς αἰκίαν
 παραδόντος τῇ Σάρρα, δρασμὸν ἐπεβούλευσεν οὐχ ὑπο-
 μένουσα τὰς ταλαιπωρίας, και τὸν θεὸν ἱκέτευεν οἴκτον
 30 αὐτῆς λαβεῖν. ὑπαντιάζει δὲ διὰ τῆς ἐρήμου προτοῦ-
 σαν αὐτὴν ἄγγελος θεῖος, κελεύων πρὸς τοὺς δεσπότας
 ἐπανιέναι, βίου γὰρ μελλόνος τεύξεσθαι σωφρονοῦσαν
 και γὰρ νῦν εἰς τὴν δέσποιναν ἀγνώμονα και ἀνθάδη
 γενομένην ἐν τούτοις εἶναι τοῖς κακοῖς. παρακούσασαν
 35 μὲν οὖν τοῦ θεοῦ και προσωτέρω χωροῦσαν ἔλεγεν ἀπο-
 λεισθαι, νοστήσασαν δὲ αὐτὴν ὀπίσω γενήσεσθαι μη-
 τέρα παιδὸς τῆς γῆς ἐκείνης βασιλεύσοντος. τούτοις

πείθεται, καὶ ἐπανελθοῦσα πρὸς τοὺς δεσπότας συγ-
 γνώμης ἔτυχε. τίκει δὲ μετ' οὐ πολὺ Ἰσμαήλον· θεό-
 κλυτον ἄν τις εἴποι, διὰ τὸ εἰσακεῦσαι τὸν θεὸν τῆς
 ἰκεσίας.

5 Ἀβράμῳ μὲν οὖν ἕκτον ἤδη καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος 5
 γεγονότι ὁ προειρημένος ἐγεννήθη· εἰς ἑνατον δ' αὐτῷ
 καὶ ἐνενηκοστὸν παρελθόντι ἐπιφανείς ὁ θεὸς ἀπήγγει-
 λεν ὡς παῖς αὐτῷ καὶ ἐκ Σάρρας ἔσοιτο. κелеύει δὲ αὐ-
 τὸν καλέσαι Ἰσακον, δηλῶν ἐσόμενα ἔθνη μεγάλα ἀπ'
 αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς, καὶ ὅτι πολεμήσαντες καθέξουσι 10
 τὴν Χανααναίαν ἅπασαν ἀπὸ Σιδῶνος μέχρις Αἰγύπτου.
 προσέταξε δέ, βουλόμενος τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος μένειν
 τοῖς ἄλλοις μὴ συμφυρόμενον, περιτέμνεσθαι τὰ αἰδοῖα,
 καὶ τοῦτο ποιεῖν ὀγδὴ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ γεννηθῆναι. τὴν
 αἰτίαν δὲ τῆς περιτομῆς ἡμῶν ἐν ἄλλοις δηλώσω. πυ- 15
 θομένῳ δὲ Ἀβράμῳ καὶ περὶ τοῦ Ἰσμαήλου εἰ ζήσεται,
 πολυχρόνιον τε ἀπεσήμενεν ὁ θεὸς καὶ μεγάλων ἐθνῶν
 πατέρα. καὶ Ἀβραμὸς μὲν ἐπὶ τούτοις εὐχαριστήσας τῷ
 θεῷ περιτέμνεται παραντίκα, καὶ πάντες οἱ παρ' αὐ-
 τοῦ, καὶ ὁ παῖς Ἰσμαήλος, οὐ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν 20
 τρισκαιδέκατον ἔτος ἔχοντος αὐτὸς ἐνενηκοστὸν πρὸς
 τοῖς ἐννέα διῆγεν.

11 ὑπὸ δὴ τοῦτον τὸν καιρὸν οἱ Σοδομίται, πλούτῳ
 καὶ μεγέθει χρημάτων ὑπερφοροῦντες, εἰς τε ἀνθρώ- 25
 πους ἦσαν ὑβρισταὶ καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἀσεβεῖς, ὡς μη-
 κέτι μεμνησθαι τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων ὠφελειῶν,
 εἶναι τεμισόξενοι, καὶ τὰς πρὸς ἄλλους ὀμιλίας ἐκτρέ-
 πεσθαι. χαλεπήνας οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ θεὸς ἔγνω τιμω-
 ρήσασθαι τῆς ὑπερηφανίας αὐτούς, καὶ τὴν τε πόλιν
 αὐτῶν καταστρέψασθαι, καὶ τὴν χώραν οὕτως ἀφανίσαι 30
 ὡς μήτε φυτὸν ἔτι μήτε καρπὸν ἕτερον ἐξ αὐτῆς ἀναδο-
 2 θῆναι. ταῦτα τοῦ θεοῦ κρίναντος περὶ τῶν Σοδομιτῶν,

Ἄβραμος θεασάμενος τρεῖς ἀγγέλους (ἐκαθέζετο δὲ πρὸς τῇ θουί τῇ Μαμβρῇ παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς αὐτοῦ αὐλῆς) καὶ νομίσας εἶναι ξένους, ἠσπάσατό τε ἀναστάς καὶ παρ' αὐτῷ καταχθέντας παρεκάλει ξενίων μεταλαβεῖν. ἐπι-
 5 νευσάντων δὲ ἄρτους τε προσέταξεν εὐθύς ἐκ σεμιδά-
 λεως γενέσθαι, καὶ μύσχον θύσας καὶ ὀπτήσας ἐκόμισεν αὐτοῖς ὑπὸ τῇ θουί κατακειμένοις. οἱ δὲ δόξαν αὐτῷ παρέσχον ἐσθιόντων, ἔτι τε καὶ περὶ τῆς γυναικὸς ἐπυν-
 θάνοντο ποῖ ποτ' εἶη τυγχάνουσα ἡ Σάρρα. τοῦ δὲ εἰ-
 10 πόντος ἔνδον εἶναι, ἥξειν ἔφασαν εἰς τὸ μέλλον καὶ εὐ-
 ρῆσειν αὐτὴν ἡδὴ μητέρα γεγεννημένην. τῆς δὲ γυναικὸς ἐν τούτῳ μειδιασάσης καὶ ἀδύνατον εἶναι τὴν τεκνο-
 ποιίαν εἰπούσης, αὐτῆς μὲν ἐνενήκοντα ἔτη ἐχούσης τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἑκατόν, οὐκέτι κατέσχον λαυθάνοντες,
 15 ἀλλ' ἐμήνυσαν ἑαυτοὺς ὄντας ἀγγέλους τοῦ θεοῦ, καὶ ὅτι πεμφθεῖη μὲν ὁ εἰς σημανῶν περὶ τοῦ παιδός, δύο δὲ Σοδομίτας καταστρεφόμενοι.

ταῦτα ἀκούσας Ἄβραμος ἤλγησεν ἐπὶ τοῖς Σοδομί- 3
 ταις, καὶ τὸν θεὸν ἀναστάς ἰκέτευσε παρακαλῶν μὴ τοὺς
 20 δικαίους καὶ ἀγαθοὺς συναπολλύναι τοῖς πονηροῖς. τοῦ
 δὲ θεοῦ φήσαντος μηδένα εἶναι τῶν Σοδομιτῶν ἀγαθόν
 (εἰ γὰρ ἐν αὐτοῖς δέκα εἶεν, συγχωρεῖν ἅπασιν τὴν ἐπὶ
 τοῖς ἁμαρτήμασι τιμωρίαν), ὁ μὲν Ἄβραμος ἠσύχαζεν,
 οἱ δὲ ἄγγελοι παρεγένοντο εἰς τὴν τῶν Σοδομιτῶν πό-
 25 λιν, καὶ ὁ Λῶτος αὐτοὺς ἐπὶ ξενίαν παρεκάλει· λίαν
 γὰρ ἦν περὶ τοὺς ξένους φιλόφρωνος καὶ μαθητῆς
 τῆς Ἀβράμου χρησιότητος. οἱ δὲ Σοδομίται θεασάμενοι
 τοὺς νεανίσκους εὐπρεπεῖα τῆς ὄψεως διαφέροντας καὶ
 παρὰ Λῶτῳ καταχθέντας, ἐπὶ βίαν καὶ ὕβριν αὐτῶν
 30 τῆς ὥρας ἐτράπησαν. τοῦ δὲ Λῶτου παραινούντος σω-
 φρονεῖν καὶ μὴ χωρεῖν ἐπ' αἰσχύνῃ τῶν ξένων, ἀλλ'
 ἔχειν αἰδῶ τῆς παρ' αὐτῷ καταγωγῆς, εἰ δὲ ἔχουσιν

ἀκρατῶς, τὰς θυγατέρας αὐτοῦ ὑπὲρ ἐκείνων ταῖς ἐπι-
 θυμίαις αὐτῶν λέγοντος παρέξειν, οὐδ' οὕτως ἠδέσθη-
 4 σαν. ὁ δὲ θεὸς ἀγανακτήσας αὐτῶν ἐπὶ τοῖς τολμήμασι,
 τοὺς μὲν ἠμαύρωσεν ὥς μὴ δυνηθῆναι τὴν εἰσοδὸν τὴν
 εἰς τὴν οἰκίαν εὔρειν, Σοδομιτῶν δὲ κατέκρινε πάνδη- 5
 μον ὄλεθρον. Λῶτος δέ, τοῦ θεοῦ τὴν μέλλουσαν τῶν
 Σοδομιτῶν ἀπώλειαν αὐτῷ φράσαντος, ἀπηλλάσσετο,
 τὴν τε γυναῖκα καὶ τὰς θυγατέρας (δύο δ' ἦσαν ἐτι
 παρθένοι) ἀναλαβὼν· οἱ γὰρ μνηστῆρες ὑπερεφρόνη-
 σαν τῆς ἐξόδου, εὐήθειαν ἐπικαλοῦντες τοῖς ὑπὸ τοῦ 10
 Λῶτου λεγομένοις. καὶ ὁ θεὸς ἐνσκήπτα βέλος εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ σὺν τοῖς οἰκήτοσι* κατεπίμπρα, τὴν γῆν
 ὁμοίᾳ πυρώσει ἀφανίζων, ὥς μοι καὶ πρότερον λέλεκται
 τὸν Ἰουδαϊκὸν ἀναγράφοντι πόλεμον. ἡ δὲ Λῶτου γυνή
 παρὰ τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὴν πόλιν συνεχῶς ἀγαστρε- 15
 φομένη καὶ πολυπραγμονοῦσα τὰ περὶ αὐτήν, ἀπηγο-
 ρευκότος τοῦ θεοῦ τοῦτο ποιεῖν, εἰς στήλην ἁλῶν με-
 τέβαλεν. ἰστόρησα δ' αὐτήν· ἐτι γὰρ καὶ νῦν διαμένει.
 διαφεύγει δὲ αὐτὸς μετὰ τῶν θυγατέρων εἰς βραχὺ τι
 χωρίον κατασχὼν περιγραφὴν ὑπὸ τοῦ πυρός. Ζωὴρ 20
 ἐτι καὶ νῦν λέγεται· καλοῦσι γὰρ οὕτως Ἑβραῖοι τὸ
 ὀλίγον. ἐνταῦθα ὑπὸ τε ἀνθρώπων ἐρημίας καὶ τροφῆς
 5 ἀπορίας ταλαιπῶρως διῆγεν. αἱ δὲ παρθένοι πᾶν ἠφα-
 νίσθαι τὸ ἀνθρώπινον γένος ὑπολαβοῦσαι τῷ πατρὶ
 πλησιάζουσι, προνοήσασαι λαθεῖν. ἐποίουν δὲ τοῦτο 25
 ὑπὲρ τοῦ μὴ τὸ γένος ἐκλιπεῖν. γίνονται δὲ παῖδες,
 ὑπὸ μὲν τῆς πρεσβυτέρας Μῶαβος (εἰποι δ' ἄν τις ἀπὸ
 πατρός)· Ἄμμανον δ' ἡ νεωτέρα ποιεῖται· γένους υἱὸν
 ὑποσημαίνει τὸ ὄνομα. καὶ κτίζει δ' αὐτῶν ὁ μὲν Μωα-
 βίτας, μέγιστον ὄντας ἐτι καὶ νῦν ἔθνος, Ἄμμανίτας 30
 δὲ ὁ ἕτερος. Συρίας τῆς Κολῆς ἐστὶν ἀμφοτέρα.

καὶ Λῶτῳ μὲν τοιαύτην συνέβη τὴν ἐκ Σοδομιτῶν

ἀναχώρησιν γενέσθαι, Ἄβραμος δὲ μετώκησεν εἰς Γέ- 12
 ραρα τῆς Παλαιστίνης, ἐν ἀδελφῆς ἐπαγόμενος σχήματι
 τὴν Σάρραν, ὅμοια τοῖς πρὶν ὑποκρινάμενος διὰ τὸν
 φόβον· ἐδεδίει γὰρ Ἀβιμέλεχον τὸν βασιλέα τῶν ἐπι-
 5 χωρίων, ὃς καὶ αὐτὸς ἐρασθεὶς τῆς Σάρρας φθείρειν
 οἶός τε ἦν. εἰργεται δὲ τῆς ἐπιθυμίας ὑπὸ νόσου χαλε-
 πῆς αὐτῷ προσπεσούσης ἐκ θεοῦ. καὶ τῶν ἰατρῶν αὐ-
 τὸν ἀπεγνωκότων, ὑπνώσας ὄναρ ὄρα, μηδὲν ὑβρίζειν
 τὴν τοῦ ξένου γυναῖκα. καὶ ὄραον διατεθεὶς φράζει πρὸς
 10 τοὺς φίλους ὡς ὁ θεὸς αὐτῷ ταύτην ἐπαγάγοι τὴν νό-
 σον ὑπὲρ ἐκδικίας τοῦ ξένου, φυλάσσων ἀνύβριστον αὐ-
 τοῦ τὴν γυναῖκα· μὴ γὰρ ἀδελφὴν οὖσαν ἐπάγεσθαι,
 νόμφῳ δ' αὐτῷ συνοικοῦσαν· ἐπαγγέλλεται τε παρέξειν
 15 ἑαυτὸν εὐμενῇ τὸ λοιπόν, ἀδευοῦς ἐκείνου περὶ τὴν γυ-
 ναῖκα γενομένου. ταῦτ' εἰπὼν μεταπέμπεται τὸν Ἄβρα-
 μον συμβουλευσάντων τῶν φίλων, καὶ μηδὲν ἔτι περὶ
 τῆς γυναικὸς αὐτὸν ὡς πεισομένης τι τῶν αἰσχυρῶν ἐκέ-
 λευσε δεδιέναι· θεὸν γὰρ αὐτοῦ κήδεσθαι, καὶ κατὰ
 τὴν συμμαχίαν τὴν ἐκείνου μεμενηκυῖαν ἀνύβριστον
 20 κομῆσθαι. τοῦ δὲ θεοῦ μάρτυρος ὄντος καὶ τοῦ τῆς
 γυναικὸς συνειδότος, ἔλεγε μὴδ' ἂν ὀρεχθῆναι τὴν
 ἀρχήν, εἰ γαμετὴν οὖσαν ἠπίστατο· “ὡς δ' ἀδελφὴν
 ἀγόμενος σὴν οὐκ ἠδίκουν.” παρακαλεῖ τε πρῶτος ἔχειν
 πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν θεὸν εὐμενῇ ποιεῖν· παρ' αὐτῷ τε
 25 μένειν βούλομένῳ πάσαν ἀφθονίαν ὑπάρξειν, ἀπιέναι
 τε προαιρούμενον τεύχεσθαι πομπῆς καὶ πάντων ὄσων
 καὶ χρήζων πρὸς αὐτὸν ἀφίκοιτο. ταῦτ' εἰπόντος Ἄβρα-
 μος οὔτε τὴν συγγένειαν τῆς γυναικὸς ἐψεῦσθαι ἔλεγεν
 (ἀδελφοῦ γὰρ αὐτὴν εἶναι παῖδα) καὶ δίχα τοιαύτης ὑπο-
 30 κρίσεως οὐκ ἀσφαλῆ τὴν ἐπιδημίαν ὑπολαβεῖν. ὅσα τε
 ἐπὶ τὸ μηδὲν αἰτιος τῆς νόσου γεγονέναι, προθυμηθῆ-
 ναι δ' αὐτοῦ περὶ τὴν σωτηρίαν, ἐτοίμως ἔφασκεν ἔχειν

παρ' αὐτῷ μένειν. καὶ Ἀβιμέλεχος τὴν τε γῆν πρὸς αὐτὸν διακέμεται καὶ τὰ χρήματα, καὶ συντίθενται ἀδόλως πολιτεύεσθαι, ὑπὲρ τινος φρέατος ποιούμενοι τὸν ὄρκον, ὃ Βηρσουβαὶ καλοῦσιν· ὄρκου δὲ φρέαρ λέγεται ἄν. οὕτω δ' ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ὠνόμασται.

2 γίνεται δὲ Ἀβράμῳ μετ' οὐ πολὺ καὶ παῖς ἐκ Σάρρας, ὡς αὐτῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ προείρητο· ὃν Ἰσακὸν ὠνόμασε. τοῦτο γέλωτα σημαίνει· διὰ μέντοι τὸ τὴν Σάρραν μειδιᾶσαι τέξεσθαι φήσαντος αὐτὴν τοῦ θεοῦ, μὴ προσδοκῶσαν ἤδη τοκετοῦ πρεσβυτέραν οὔσαν, τὸν υἱὸν οὕτως ἐκάλεσεν. αὐτὴ μὲν γὰρ ἐνενήκοντα εἶχεν ἔτη, ἑκατὸν δὲ Ἄβραμος. τίκτεται δὲ παῖς ἑκατέρων τῷ ὑστάτῳ ἔτει· ὃν εὐθύς μετ' ὀγδόην ἡμέραν περιτέμνουσι. κάξ ἐκείνου μετὰ τοσαύτας ἡμέρας ἔθος ἔχουσι οἱ Ἰουδαῖοι ποιεῖσθαι τὰς περιτομάς, Ἄραβες δὲ μετὰ ἔτος τρισκαιδέκατον· Ἰσμάηλος γὰρ ὁ κτιστὴς αὐτῶν τοῦ ἔθνους, Ἀβράμῳ γενόμενος ἐκ τῆς παλλακῆς, ἐν τούτῳ περιτέμνεται τῷ χρόνῳ. περὶ οὗ τὸν πάντα λόγον ἐκθήσομαι μετὰ πολλῆς ἀκριβείας.

3 Σάρρα γεννηθέντα τὸν Ἰσμάηλον ἐκ τῆς δούλης αὐτῆς Ἀγάρης τὸ μὲν πρῶτον ἔστεργεν, οὐδὲν ἀπολείπουσα τῆς ὡς πρὸς ἰδίου υἱὸν εὐνοίας· ἐτρέφετο γὰρ ἐπὶ τῇ τῆς ἡγεμονίας διαδοχῇ. τεκοῦσα δ' αὐτὴ τὸν Ἰσακὸν οὐκ ἠέλιον παρατρέφεσθαι τούτῳ τὸν Ἰσμάηλον, ὄντα πρεσβύτερον καὶ κακουργεῖν αὐτὸν δυνάμενον τοῦ πατρὸς αὐτοῖς ἀποθανόντος. ἐπειθεν οὖν τὸν Ἄβραμον εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπειν αὐτὸν μετὰ τῆς μητρός. ὃ δὲ κατὰ μὲν ἀρχὰς οὐ προσετίθητο τὴν αὐτοῦ γνώμην οἷς ἢ Σάρρα ἐσπουδάκει, πάντων ὠμότατον ἡγούμενος εἶναι παιδα νήπιον καὶ γυναῖκα ἄπορον τῶν ἀναγκαίων ἐκπέμπειν· ὕστερον δὲ (καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἠρέσκετο τοῖς

ὑπὸ τῆς Σάρρας προσταττομένοις) πεισθεὶς παρεδίδου
 τὸν Ἰσμαήλον τῇ μητρὶ, μήπω δὲ αὐτοῦ χωρεῖν δυνά-
 μενον, ὕδωρ τε ἐν ἄσκῳ καὶ ἄρτον φερομένην ἐκέλευ-
 σεν ἀπιέναι ὀδηγῶ τῇ ἀνάγκῃ χρωμένην. ὡς δ' ἀπιού-
 5 σαν ἐπιλέλοιπε τὰ ἀναγκαῖα, ἐν κακοῖς ἦν. ὕδατος δὲ
 σπανίζοντος, ὑπ' ἐλάτῃ τινὶ θεῖσα τὸ παιδίον ψυχοφρα-
 γοῦν, ὡς μὴ παρούσης τὴν ψυχὴν ἀφῆ, προήει πορρω-
 τέρω. συντυχῶν δ' αὐτῇ θεῖος ἄγγελος πηγῆν τε φρά-
 ζει παρακειμένην, καὶ κελεύει προνοεῖν τῆς ἀνατροφῆς
 10 τοῦ παιδίου· μεγάλα γὰρ αὐτὴν ἀγαθὰ περιμένειν ἐκ
 τῆς Ἰσμαήλου σωτηρίας. ἣ δ' ἐθάρσησε τοῖς προκατηγ-
 γελμένοις, καὶ συμβαλοῦσα ποιμέσι διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν
 ἐπιμέλειαν διαφεύγει τὰς ταλαιπωρίας. ἀνδρωθέντι δὲ 4
 τῷ παιδί γύναιον ἄγεται, τὸ γένος Αἰγύπτιον (ἐνθεν
 15 δ' ἦν καὶ αὐτὴ τὸ ἀρχαῖον), ἐξ οὗ παῖδες Ἰσμαήλω γί-
 νονται δώδεκα πάντες, Ναβαιώθης, Κήδαρος, Ἀβδέθ-
 λος, Μασσάμας, Ἰδούμας, Μάσμας, Μασσῆς, Χόδαδος,
 Θέμανος, Ἰέτουρος, Νάφαισος, Κέδμας. οὗτοι πᾶσαν
 τὴν ἀπ' Εὐφράτου καθήκουσαν πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν θά-
 20 λασσαν κατοικοῦσι, Ναβατηνὴν τὴν χώραν ὀνομάσαν-
 τες. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ τῶν Ἀράβων ἔθνος καὶ τὰς φυ-
 λὰς ἀφ' αὐτῶν καλοῦσι διὰ τε τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ
 διὰ τὸ Ἀβράμου ἀξίωμα.

Ἰσακὸν δὲ ὁ πατὴρ Ἀβραμὸς ὑπερηγάκα μονογενῆ 13
 25 ὄντα καὶ ἐπὶ γήρως οὐδῶ κατὰ δωρεὰν αὐτῷ τοῦ θεοῦ
 γενόμενον. προουκαλεῖτο δὲ εἰς εὐνοίαν καὶ τὸ φιλεῖσθαι
 μᾶλλον ὑπὸ τῶν γονέων καὶ αὐτὸς ὁ παῖς, ἐπιτηδεύων
 πᾶσαν ἀρετὴν, καὶ τῆς τε τῶν πατέρων θεραπείας ἐχό-
 μενος καὶ περὶ τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν ἐσπουδακώς.
 30 Ἀβραμὸς δὲ τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν ἐν μόνῳ τῷ τὸν υἱὸν
 ἀπαθῆ καταλιπὼν ἐξελθεῖν τοῦ ζῆν ἐτίθειτο. τούτου
 μέντοι κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν ἔτυχεν· ὃς διάκει-

ραν αὐτοῦ βουλόμενος λαβεῖν τῆς περὶ αὐτὸν θρησκείας,
 ἐμφανισθεὶς αὐτῷ καὶ πάντα ὅσα εἶη παρεσχημένος κα-
 ταριθμησάμενος, ὡς πολεμίων τε κρείττονα ποιήσειε
 καὶ τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν ἐκ τῆς αὐτοῦ σπουδῆς
 ἔχοι, τὸν υἱὸν Ἰσακον, ἦτι τοῦτον αὐτῷ θυμὰ καὶ ἱερεῖον 5
 παρασχεῖν. ἐκέλευέ τε τοῦτον εἰς τὸ Μώριον ὄρος
 ἀναγαγόντα ὀλοκαυτῶσαι βωμὸν ἰδρυσάμενον· οὕτω
 γὰρ ἐμφανίσειν τὴν περὶ αὐτὸν θρησκείαν, εἰ καὶ τῆς
 τοῦ τέκνου σωτηρίας προτιμήσειε τὸ τῷ θεῷ κεχαρισμέ-
 2 νον. Ἄβραμος δὲ ἐπὶ μηδενὶ κρῖνων παρακούειν τοῦ 10
 θεοῦ δίκαιον, ἅπαντα δ' ὑπουργεῖν, ὡς ἐκ τῆς ἐκείνου
 προνοίας ἀπάντων ζώντων οἷς ἂν εὐμενῆς ἦ, ἐπικρυσά-
 μενος πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν τε τοῦ θεοῦ πρόρρησιν καὶ
 ἣν εἶχεν αὐτὸς γνώμην περὶ τῆς τοῦ παιδὸς σφαγῆς,
 ἀλλὰ μὴδὲ τῶν οἰκετῶν τινὶ δηλώσας (ἐκωλύετο γὰρ ἂν 15
 ὑπηρετῆσαι τῷ θεῷ), λαβὼν τὸν Ἰσακον μετὰ δύο οἰκε-
 τῶν, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἱερουργίαν ἐπισάξας ὄνφ, ἀπήει
 πρὸς τὸ ὄρος. καὶ δύο μὲν αὐτῷ ἡμέρας συνώδευσαν
 οἱ οἰκέται, τῇ τρίτῃ δέ, ὡς κάτοπτον ἦν αὐτῷ τὸ ὄρος,
 καταλιπὼν ἐν τῷ πεδίῳ τοὺς συνοῦντας μετὰ μόνου τοῦ 20
 παιδὸς παραγίνεται εἰς τὸ ὄρος, ἐφ' οὗ τὸ ἱερόν Δαυί-
 δης ὁ βασιλεὺς ὑστερον ἰδρύεται. ἔφερον δὲ σὺν αὐτοῖς
 ὅσα λοιπὰ πρὸς τὴν θύσιαν ἦν, πλὴν ἱερείου μόνου.
 τοῦ δὲ Ἰσακον πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἔχοντος, τὸν
 τε βωμὸν κατασκευάζοντος, καὶ πυθομένου τί καὶ μέλ- 25
 λοι θύειν ἱερείου μὴ παρόντος, ὃ δὲ τὸν θεὸν αὐτοῖς
 παρέξεν ἔλεγεν, ὄντα ἱκανὸν καὶ τῶν οὐκ ὄντων εἰς
 εὐπορίαν ἀνθρώπους παραγαγεῖν καὶ τὰ ὄντα τῶν ἐπ'
 αὐτοῖς θαρρύντων ἀφελῆσθαι· δώσειν οὖν κακείνῳ
 ἱερεῖον, εἴπερ εὐμενῆς μέλλει τῇ θυσίᾳ παρατυγχάνειν 30
 3 αὐτοῦ. ὡς δὲ ὁ βωμὸς παρεσκευάστω καὶ τὰς σχίζας
 ἐπενηνόχει καὶ ἦν πάντα εὐτρεπῆ, λέγει πρὸς τὸν υἱὸν

"ὦ παῖ, μυρίαῖς εὐχαῖς αἰτησάμενός σε γενέσθαι μοι
 παρὰ τοῦ θεοῦ, ἐπεὶ παφῆλθες εἰς τὸν βίον, οὐκ ἔστιν
 ὅ τι μὴ περὶ τὴν σὴν ἀνατροπὴν ἐφιλοτιμησάμην, οὐδ'
 ἐφ' ᾧ μᾶλλον εὐδαιμονήσειε σὴν ἢ ὡς σε ἰδοίμι ἢ-
 5 δρωμένον καὶ τελευτῶν διάδοχον τῆς ἀρχῆς τῆς ἑμαυ-
 τοῦ· καταλίποίμι. ἀλλ' ἐπεὶ θεοῦ τε βουλομένου σὸς
 πατήρ ἐγενόμην καὶ πάλιν τούτῳ δοκοῦν ἀποτίθεμαί
 σε, φέρε γενναίως τῆς καθιέρωσιν· τῷ θεῷ γὰρ σε
 παραχωρῶ, ταύτης ἀξιῶσαντι παρ' ἡμῶν τῆς τιμῆς, ἀνδ'
 10 ὧν εὐμενῆς γέγονέ μοι παραστάτης καὶ σύμμαχος, νῦν
 ἐπιτυχεῖν. ἐπεὶ δ' ἐγεννήθης, ἄπιθι νῦν οὐ τὸν κοι-
 νὸν ἐκ τοῦ ζῆν τρόπον, ἀλλ' ὑπὸ πατρὸς ἰδίου θεοῦ τῷ
 πάντων πατρὶ νόμῳ θυσίας προπεμπόμενος, ἄξιον οἶ-
 μαί σε κρίναντος αὐτοῦ μήτε νόσῳ μήτε πολέμῳ μήτε
 15 ἄλλῳ τινὶ τῶν παθῶν, ἃ συμπίπτειν πέφυκεν ἀνθρώ-
 ποις, ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου, μετ' εὐχῶν δὲ καὶ ἱερουργίας,
 ἔκλεινον τὴν ψυχὴν τὴν σὴν προσδεχομένου καὶ
 παρ' αὐτῷ καθέξοντος. ἔση τέ μοι εἰς κηδεμόνα καὶ
 γηροκόμον, διὸ καὶ σε μάλιστα ἀνετρεφόμεν, τὸν θεὸν
 20 ἀντὶ σαυτοῦ παρεσχημένος." Ἰσακὸς δὲ (πατὴρ γὰρ ἦν ἄ-
 οἴου τετυχηκότα γενναίον ἔδει τὸ φρόνημα εἶναι) δέχε-
 ται πρὸς ἠδονὴν τοὺς λόγους, καὶ φήσας ὡς οὐδὲ γεγο-
 νέναι τὴν ἀρχὴν ἦν δίκαιος, εἰ θεοῦ καὶ πατρὸς μέλλει
 κρίσιν ἀπωθεῖσθαι καὶ μὴ παρέχειν αὐτὸν τοῖς ἀμφοτέ-
 25 ρων βουλευμάσιν ἐτοιμῶς, ὅτε καὶ μόνου τοῦ πατρὸς
 ταῦτα προαιρουμένου μὴ ὑπακούειν ἄδικον ἦν, ὥρμησεν
 ἐπὶ τὸν βωμὸν καὶ τὴν σφαγὴν, κἂν ἐπράχθη τὸ ἔργον,
 μὴ στάντος ἐμποδῶν τοῦ θεοῦ. βοᾷ γὰρ ὀνομαστὶ τὸν
 Ἀβραμὸν, εἰργων τῆς τοῦ παιδὸς σφαγῆς. οὐ γὰρ ἐπι-
 30 θυμῆσας αἵματος ἀνθρωπίνου τὴν σφαγὴν αὐτῷ προσ-
 τάξει τοῦ παιδὸς ἔλεγεν, οὐδὲ οὐ πατέρα ἐποίησεν
 αὐτὸν ἀφελῆσθαι τούτου βουλόμενος μετὰ τοιαύτης

ἀσεβείας, ἀλλὰ δοκιμάσαι θέλων αὐτοῦ τὴν διάνοιαν εἰ καὶ τοιαῦτα προστασόμενος ὑπακούοι. μαθῶν δὲ αὐτοῦ τὰ πρόθυμον καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θρησκείας, ἤδεσθαι μὲν οἷς αὐτῷ παρέσχεν, οὐχ ὑστερήσειν δὲ αὐτὸν αἰὲν πάσης ἐπιμελείας καὶ γένος ἀξιοῦντα, ἔσεσθαι τε τὸν υἱὸν αὐτῷ πολυχρονωτάτου, καὶ βιώσαντα εὐδαιμόνως παισὶν ἀγαθοῖς καὶ γνησίοις παραδώσειν μεγάλην ἡγεμονίαν. προεδήλου τε τὸ γένος αὐτῶν εἰς ἔθνη πολλὰ καὶ πλοῦτον ἐπιδώσειν, καὶ μνήμην αἰώνιον αὐτῶν ἔσεσθαι τοῖς γενάρχαις, τὴν τε Χανααναίαν ὄπλοις κατακτησαμένους ξηλωτοὺς ἔσεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις. ταῦτα ὁ θεὸς εἰπὼν κριὸν ἐκ τάφανους παρήγαγεν αὐτοῖς εἰς τὴν Ἱερουριαν. οἱ δὲ παρ' ἐλπίδας ἑαυτοὺς κεκομισμένοι, καὶ τοιούτων ἀγαθῶν ἐπαγγελίας τετυχηκότες, ἤσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ θύσαντες ἀπενόστησαν πρὸς τὴν Σάρρα, καὶ διῆγον εὐδαιμόνως, ἐφ' ἅπασιν οἷς ἐθελήσειαν τοῦ θεοῦ συλλαμβάνοντος αὐτοῖς:

14 καὶ Σάρρα μὲν οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθνήσκει, βιώσασα ἕτη ἑπτὰ καὶ εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατόν· θάπτουσι δὲ αὐτὴν ἐν Χεβρῶνι, συγχωροῦντων μὲν τῶν Χανααναίων καὶ δημοσίᾳ χοῦν αὐτῆς τὸν τάφον, Ἀβράμου δὲ ὠνησαμένου τὸ χωρίον σίκλων τετρακοσίων παρ' Ἐφραΐμου τινὸς ἐκ τῆς Χεβρῶνος. καὶ τὰ μνημεῖα Ἀβραμὸς τε καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ταύτη κατεσκευάσαντο.

15 γαμῆ δ' αὐτὸς Χετούφαν ὕστερον, ἐξ ἧς αὐτῷ πατρῷοι δὲς ἕξ γίνονται, πρὸς τε πόνους καρτεροὶ καὶ θαυνοὶ συνίεναι, Ζαμβράνης Ἰαζάρης Μαδάνης Μαδιάνης Ἰωσοῦβακος Σοῦος. φύονται δὲ καὶ τούτοις παῖδες, καὶ Σοῦου μὲν Σαβαθάνης γίνεται καὶ Δαδάνης, τούτου δὲ Λατούσιμος Ἀσσουρις Λουόμης, Μαδιάνου δὲ Ἐφᾶς Ὠφρὴν Ἀνωχος Ἐβιδᾶς Ἐλδᾶς. τούτοις ἅπασιν τοῖς παισὶ καὶ τοῖς υἱωνοῖς Ἀβραμὸς ἀποικιῶν στόλους μηχανᾶται,

καὶ τὴν τε Τρωγλοδύτιν καταλαμβάνουσι, καὶ [τὴν] τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ὅσον ἐπὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καθήκει. λέγεται δὲ ὡς οὗτος ὁ Ἰσραὴλ στρατεύσας ἐπὶ τὴν Λιβύην κατέσχευεν αὐτήν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατοικήσαντες ἐν αὐτῇ τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ἐκείνου ὀνόματος Ἀφρικὴν προσηγόρευσαν. μαρτυρεῖ δὲ μου τῷ λόγῳ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ πολυτίτωρ, λέγων οὕτως "Κλεόδημος δὲ φησὶν ὁ προφήτης, ὁ καὶ Μάλχος, ὁ ἱστορῶν τὰ περὶ Ἰουδαίων καθὼς καὶ Μωϋσῆς ἱστόρησεν ὁ νομοθέτης αὐτῶν, ὅτι ἐκ τῆς Χετούρας Ἀβράμῳ ἐγένοντο παῖδες ἱκανοί." λέγει δὲ αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα, ὀνομάζων τρεῖς, Ἀφέραν Σουρεῖμ Ἰάφραν. ἀπὸ Σουρεῖμ μὲν τὴν Ἀσσυρίαν κεκληῆσθαι, ἀπὸ δὲ τῶν δύο, Ἀφέρα τε καὶ Ἰάφρα, πόλιν τε Ἄφραν καὶ τὴν χώραν Ἀφρικὴν ὀνομασθῆναι· τούτους γὰρ Ἡρακλεὶ συστρατεῦσαι ἐπὶ Λιβύην καὶ Ἀνταῖον, γήμαντά τε τὴν Ἄφρα θυγατέρα Ἡρακλέα γεννηῆσαι υἷον ἐξ αὐτῆς Δίδωρον, τούτου δὲ γενέσθαι Σοφῶνα, ἀφ' οὗ τοὺς βαρβάρους Σόφανακας λέγεσθαι.

Ἰσάκῳ δὲ περὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος γεγονότι γυ- 16
ναῖκα γνοὺς ἀγαγέσθαι ὁ πατὴρ Ἄβραμος Ῥεβέκκαν, Ναχώρου παιδὸς θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ, τὸν πρεσβύτατον πέμπει τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὴν μνηστειάν, ἐνδησάμενος μεγάλαις πίστεσι. γίνονται δὲ αὐταὶ τοῦτον τὸν τρόπον· ὑπὸ τοὺς μηροὺς ἀλλήλοις τὰς χεῖρας ἐπαγαγόντες, ἔπειτα ἐπικαλοῦνται τὸν θεὸν μάρτυρα τῶν ἑσομένων. ἔπεμπε δὲ καὶ δῶρα τοῖς ἐκεῖ διὰ τὸ σπάνιον ἢ μῆδ' ὅλως ἐπιχωριάζειν ἐκτετιμημένα. οὗτος ἀπερχόμενος χρόνῳ, διὰ τὸ εἶναι χαλεπὴν ὁδεύεσθαι τὴν Μεσοποταμίαν, χειμῶνι μὲν ὑπὸ πηλῶν βάρους θέρους δὲ ὑπὸ ἀνυδρίας, ἔτι δὲ καὶ λησθηρίων ὄντων ἐν αὐτῇ, ἃ διαφεύγειν οὐκ ἐνῆν μὴ προνοοῦσι τούτου

τοῖς ὀδεύουσιν, εἰς πόλιν ἀφικνεῖται Χάρραν· καὶ γενόμενος ἐν τοῖς προαστείοις παρθένους ἐντυγχάνει πλείοσιν ἐφ' ὕδαρ βαδιζούσαις. εὐχεται οὖν τῷ θεῷ Ρεβέκκαν, ἣν τῷ παιδί "Αβραμοῦ μνηστευσόμενον αὐτὸν ἐξαπέσταλλεν, εἰ κατὰ νοῦν τὸν αὐτοῦ μέλλει ὁ γάμος οὗτος συντελεῖσθαι, ἐν ἐκείναις εὐρεθῆναι, γνωρισθῆναι τε αὐτὴν τῶν μὲν ἄλλων αἰτοῦντι ποτὸν ἀρνούμενων, ἐκείνης δὲ αὐτῷ παρασχούσης. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ ταύτης ἂν τῆς διανοίας ἐπὶ τὸ φρέαρ παραγίνεται, καὶ παρακαλεῖ τὰς παρθένους ποτὸν αὐτῷ παρασχεῖν. τῶν δ' ἐκτρεπομένων ὡς χρηζουσῶν οἴκαδε κομίζειν ἀλλ' οὐκ ἐκείνῳ παρασχεῖν (καὶ γὰρ οὐδ' εὐληπτον εἶναι τὸ ὕδαρ), μία ἐξ ἀπασῶν ἐκείναις τε τῆς πρὸς τὸν ξένον ἐπιπλήττει δυσκολίας, τίνος ἄλλου κοινωνήσειν πρὸς ἀνθρώπους αὐτάς ποτε, αἱ μὴδὲ ὕδατος μετέδωσαν, λέγουσα, καὶ παρέχει αὐτῷ φιλοφρόνως. ὁ δ' ἐν ἐλπίδι μὲν τῶν ὄλων γενόμενος, βουλόμενος δὲ τὴν ἀλήθειαν μαθεῖν, ἐπήγει τε τῆς εὐγενείας αὐτὴν καὶ τῆς χρηστότητος, ὅτι καὶ μετ' οἴκελου πόνου τοῖς δεομένοις ἐπαρκεῖν οὐκ ἔφυγεν, ἐπυρνθάνετό τε τίνων εἴη γονέων, καὶ κατεύχεται αὐτοῖς ὄνησιν τοιαύτης παιδός· καὶ "νυμφεύσειαν" φησὶν "ὡς αὐτοῖς ἐστὶ κεχαρισμένον, εἰς οἶκον ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, παιδας αὐτῷ τεξομένην γνησίους." ἢ δὲ οὐδὲ τούτων ἐφθόνησεν αὐτῷ βουλομένῳ μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἀπεσήμαινε. καὶ "Ρεβέκκα μὲν" φησὶν "ἐγὼ καλοῦμαι, πατήρ δ' ἐμοὶ Βαθούηλος ἦν· ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη τέθνηκε, Λάβανος δὲ ἀδελφός ἐστίν ἡμέτερος, τοῦ τε οἴκου παντὸς σὺν τῇ μητρὶ προνοούμενος καὶ τῆς ἐμῆς παρθενίας ἐπιμελούμενος." τούτων ἀκροασάμενος ἔχαιρέ τε τοῖς γεγυνοῦσι καὶ τοῖς εἰρημένοις, τὸν θεὸν οὕτως ὄρων αὐτῷ τῆς ὁδοῦ σαφῶς συλλαμβανόμενον. καὶ προκομίσας ὀρμίσκον τε καὶ τινὰς κόσμους, οὓς εὐπρεπῆς φορεῖν

παρθένους, ἀνεδίδου τῇ κόρῃ τῆς ἐπὶ τῷ πιεῖν χάριτος
 ἀμοιβὴν εἶναι καὶ γέρας, δίκαιον λέγων τοιούτων αὐ-
 τὴν τυγχάνειν, ἀγαθὴν παρὰ τὰς τοσαύτας παρθένους
 γενομένην. ἤξιόν τε παρ' αὐτοῖς καταχθῆναι, τοῦ προ-
 5 σωτέρω χωρεῖν τῆς νυκτὸς αὐτὸν ἀφαιρουμένης· κό-
 σμον τε φέρων γυναικεῖον πολυτελῆ, πιστεύειν αὐ-
 τὸν οὐκ ἀσφαλεστέροις ἔφασκεν ἢ τοιούτοις οἷας αὐτῆς
 ἐπειράθη. τεκμαίρεσθαι δὲ καὶ τὴν τῆς μητρὸς καὶ τὰ-
 δελφοῦ φιλανθρωπίαν αὐτῆς ἔλεγεν ὡς οὐ δυσχερανοῦ-
 10 σιν ἐκ τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς· οὐδὲ γὰρ ἔσεσθαι βαρῦς,
 μισθὸν τε τῆς ξενίας τελέσας καὶ δαπάναις ἰδίαις χρη-
 σάμενος. ἢ δὲ περὶ μὲν τῆς τῶν γονέων φιλανθρωπίας
 αὐτῆς ὀρθῶς εἰκάξειν αὐτὸν εἶπεν, ἐμέμπετο δὲ ὡς μι-
 κρολόγους ὑπειληφότα· πάντων γὰρ ἀμισθὶ μεθέξειν.
 15 δηλώσασα μέντοι Λαβάνῳ πρότερον τὰδελφῶ, συγχω-
 ροῦντος ἄξειν αὐτὸν ἔλεγεν. ὡς οὖν τούτου γενομένου 3
 παρῆγε τὸν ξένον, τὰς μὲν καμήλους αὐτοῦ παραλαβόν-
 τες οἱ Λαβάνου θεράποντες ἐτημέλουν, αὐτὸς δὲ δει-
 πνήσων εἰσήγγετο παρ' αὐτῶ. καὶ μετὰ τὸ δειπνον φησὶ
 20 πρὸς τε αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα τῆς κόρης " Ἀβραμὸς
 θάρρου μὲν ἐστὶν υἱός, συγγενὴς δ' ὑμέτερος· Ναχώρης
 γὰρ ὁ τούτων ὦ γύναι τῶν παιδῶν πάππος ἀδελφὸς ἦν
 Ἀβράμου ὁμοπάτριός τε καὶ ὁμομήτριος. πέμπει τοίνυν
 οὗτος πρὸς ὑμᾶς, ἀξιῶν τὴν κόρην ταύτην παιδί τῷ ἑαυ-
 25 τοῦ λαβεῖν πρὸς γάμον, ὃς γνήσιός ἐστιν αὐτῷ καὶ μό-
 νος ἐπὶ τοῖς πᾶσι τεθραμμένος, ᾧ τῶν μὲν ἐκεῖ γυναι-
 κῶν δυνατὸν ὄν αὐτῷ τὴν εὐδαιμονεστάτην λαβεῖν οὐκ
 ἤξιωσεν ἀγαγέσθαι, τιμῶν δὲ τὸ γένος τὸν γάμον πολι-
 τεύει τοῦτον. οὗ τὴν σπουδὴν καὶ τὴν προαίρεσιν μὴ
 30 ὑβρίσητε· κατὰ γὰρ θεοῦ βούλησιν τά τε ἄλλα μοι κατὰ
 τὴν ὁδὸν ἀπήντησε καὶ τὴν παιδα καὶ τὸν ὑμέτερον οἶ-
 κον ἠΰρον. ἐπεὶ γὰρ πλησίον τῆς πόλεως ἐγενόμην,

παρθένους ἰδὼν πολλὰς ἐπὶ τὸ φρέαρ παραγινόμενας
 ἠὺξάμην εἰς ταύτην ἐμπροσθεν· ὃ δὲ καὶ γέγονε. γάμον
 οὖν ὑπὸ θείας μνηστευόμενον ἐπιφανείας καὶ ὑμεῖς κυ-
 ρώσατε, καὶ Ἄβραμον τὸν μετὰ τοσαύτης ἀπεσταλκότα
 σπουδῆς τῷ κατανεῦσαι τὴν κόρην τιμήσατε.” οἱ δέ 5
 (καλὰ γὰρ ἦν αὐτοῖς καὶ κεχαρισμένα) τὴν τε γνώμην
 τοῦ θεοῦ συνῆκαν, καὶ πέμπουσιν ἐφ’ οἷς ἤξιον τὴν
 θυγατέρα. γαμει τε αὐτὴν ὁ Ἰσακος τῶν πραγμάτων
 εἰς αὐτὸν ἀφικομένων· οἱ γὰρ ἐκ τῆς Χετούρας εἰς τὰς
 ἀποικίας ἐξεληλύθεισαν. 10

17 τελευτᾶ δὲ καὶ Ἄβραμος μετ’ ὀλίγον, ἀνὴρ πᾶσαν
 ἀρετὴν ἄκρος καὶ τῆς περὶ αὐτὸν σπουδῆς ἀξίως ὑπὸ τοῦ
 θεοῦ τιμημένος. ἐβίωσε δὲ τὸν ἅπαντα χρόνον ἐτῶν
 ἑβδομήκοντα καὶ πέντε πρὸς τοῖς ἑκατόν, καὶ θάπτεται
 ἐν Χεβρώνι μετὰ τῆς γυναικὸς Σάρρας ὑπὸ τῶν παίδων 15
 Ἰσάκου καὶ Ἰσμαήλου.

18 Ἰσάκῳ δὲ μετὰ τὴν Ἀβράμου τελευτὴν ἐκύει τὸ γύ-
 ναιον· καὶ τῆς γαστρὸς ἐπὶ μείζον ὀγκουμένης ἀγωνιά-
 σασ ἀνήρετο τὸν θεόν. φράζει δ’ αὐτῷ διδύμους τέξε-
 σθαι τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ φερώνυμα ἔσσεσθαι τοῖς παισὶν 20
 ἔθνη, τοῦ δὲ μείζονος προτερήσειν τὸ δοκοῦν ἔλασσον
 εἶναι. τίκεται δ’ αὐτῷ μετ’ ὀλίγον κατὰ τὴν πρόρρη-
 σιν τοῦ θεοῦ δίδυμα παιδιά, ὧν τὸ μὲν πρεσβύτερον
 ἀπὸ κεφαλῆς ἐπὶ τοὺς πόδας δασὺ περισσῶς ἦν, τὸ δὲ
 νεώτερον εἶχετο προλόγγος αὐτοῦ κατὰ πτέρναν. ἡγάπα 25
 δὲ ὁ μὲν πατὴρ τὸν πρεσβύτερον, Ἦσανον τὸν καὶ Σή-
 ειρον λεγόμενον κατ’ ἐπωνυμίαν τῆς τριχώσεως· Ἐβρατοὶ
 γὰρ σῆειρον τὸ τρίχωμα λέγουσιν· Ἰάκωβος δὲ ὁ νεώ-
 τερος τῇ μητρὶ προσφιλέτης ἦν.

2 λιμοῦ δὲ τὴν γῆν καταλαβόντος Ἰσακος, δόξαν αὐτῷ 30
 χωρεῖν εἰς Αἴγυπτον, τῆς χώρας ἀγαθῆς ὑπαρχούσης,
 ἐπὶ Γεράρων ἀπήει τοῦ θεοῦ κελεύσαντος. ὑποδέχεται

δ' αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀβιμέλεχος κατὰ ξενίαν καὶ φιλίαν
 τὴν Ἀβράμου. καὶ πολλῇ πάνυ πρὸς αὐτὸν εὐνοίᾳ χρη-
 σάμενος κατ' ἀρχάς, ἐπὶ ταύτης ὑπὸ φθόνου μείναι
 πρὸς τὸ πᾶν ἐκωλύθη· ὁρῶν γὰρ τὸν θεὸν τῷ Ἰσάκῳ
 5 συμπαρόντα καὶ τοσαύτη περὶ αὐτὸν σπουδῇ χρώμενον,
 ἀπόσπαστο αὐτόν. ὃ δὲ τοιούτου πάλιν ἐκ μεταβολῆς τῆς
 ἀπὸ τοῦ βασκάνου πειραθεὶς Ἀβιμελέχου, τότε μὲν
 ἀνεχώρησεν εἰς τὴν λεγομένην Φάραγγα, χωρίον οὐ
 μακρὰν Γεράρων· ὁρύσσοντι δ' αὐτῷ φρέαρ ποιμένες
 10 ἐπιπεσόντες εἰς μάχην ἐχώρησαν, κωλύοντες τὸ ἔργον,
 καὶ μὴ βουληθέντος φιλονεικεῖν ἔδοξαν κεκρατηκέναι.
 ὑποχωρήσας δὲ ᾤρυσσεν ἕτερον, καὶ βιασαμένων ἄλλων
 τινῶν Ἀβιμελέχου ποιμένων καὶ τοῦτο καταλιπὼν ἀνε-
 χώρησεν, εὐγνώμονι λογισμῷ κτώμενος αὐτῷ τὴν
 15 ἄδειαν. εἶτα αὐτομάτου παρασχόντος αὐτῷ τὴν φρεω-
 ρυλίαν ἀνεπικώλυτον, Ῥωβῶθ τὸ φρέαρ ὠνόμασεν·
 εὐρύχωρον ἀποσημαίνει τὸ ὄνομα. τῶν δὲ προτέρων
 τὸ μὲν Ἔσκον καλεῖται, μάχης ἂν τις αὐτὸ φήσειε, τὸ
 δὲ ἕτερον Σιτενά· ἐχθραν ἀποσημαίνει τὸ ὄνομα.
 20 Ἰσάκῳ μὲν οὖν ἀκμάζειν συνέβαινε τὴν ἰσχὺν ὑπὸ 3
 μεγέθους πραγμάτων· Ἀβιμέλεχος δὲ καθ' αὐτοῦ φέ-
 σθαι νομίζων τὸν Ἰσακόν, ὑπόπτου μὲν αὐτοῖς καὶ τῆς
 συνδιαιτήσεως γενομένης, ἐπ' οὐ φανερᾷ δὲ ἐχθρᾷ τοῦ
 Ἰσακοῦ ὑπεκστάντος, δείσας μὴ τῆς προτέρας αὐτῷ φι-
 25 λίας μηδὲν ὄφελος γένηται, πρὸς ἄμυναν ὧν ἐπαθεν
 Ἰσακοῦ τραπέντος, φιλίαν ἄνωθεν ποιεῖται πρὸς αὐτόν,
 ἕνα τῶν στρατηγῶν Φίκολον ἐπαγόμενος. πάντων δὲ
 τετυχηκῶς ὧν ἠέλιου διὰ τὴν Ἰσακοῦ χρησιότητα, ὁρ-
 γῆς προσφάτου πρεσβυτέραν χάριν εἰς αὐτόν τε καὶ
 30 τὸν πατέρα γεγεννημένην προτιμῶντος, ἀπῆρεν εἰς τὴν
 ἑαυτοῦ.

τῶν δὲ Ἰσακοῦ παίδων Ἦσαυος, περὶ ὃν μάλιστα 4

ὁ πατήρ ἐσπουδάκει, τεσσαράκοντα γεγονὼς ἔτη γαμεῖ
 Ἄθαν τὴν Ἥλωνος καὶ Ἀλιβάμην τὴν Ἐσεβέωνος, δυ-
 ναστευόντων ἐν Χαναναίοις ἀνδρῶν θυγατέρας, ἐαυ-
 τὸν ποιήσας τῆς περὶ τὸν γάμον ἐξουσίας κύριον, καὶ
 μηδὲ τῷ πατρὶ συμβουλευσάμενος. οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπέ- 5
 τρεψεν Ἰσακος ἐπ' αὐτῷ τῆς γνώμης γενομένης· οὐ γὰρ
 ἦν αὐτῷ δι' ἡδονῆς συνάψασθαι συγγένειαν πρὸς τοὺς
 ἐπιχωρίους. οὐ βουλόμενος δὲ ἀπεχθῆς εἶναι τῷ παιδί,
 κελεύων ἀφίστασθαι τῶν γυναικῶν, σιγᾶν ἔκρινε.

5 γηραιὸς δὲ ὢν καὶ τὰς ὄψεις εἰς τὸ παντελὲς ἤφα- 10
 νισμένος, προσκαλεσάμενος τὸν Ἥσανον καὶ τὸ γῆρας
 εἰπὼν, ὡς καὶ δέχα τῆς πηρώσεως καὶ τοῦ κατὰ τὰς
 ὄψεις πάθους ἐμποδῶν ἦν αὐτῷ θεραπεύειν τὸν θεόν,
 ἐκέλευσεν ἐξελθεῖν ἐπὶ κυνηγέσιον, καὶ θηρασάμενον
 ὅσα ἂν αὐτῷ δυνατόν γένηται παρασκευάσαι δειπνον, 15
 ἵνα μετὰ τοῦτο ἰκετεύσῃ τὸν θεὸν σύμμαχον εὐτῷ καὶ
 συνεργὸν εἰς ἅπαντα παρεῖναι τὸν βίον, ἄδηλον μὲν
 εἶναι λέγων ὁπότε καὶ τελευτήσῃ, πρὸ δὲ τούτου πα-
 ρασχεῖν αὐτῷ βούλεσθαι τὸν θεὸν ταῖς εὐχαῖς ταῖς ὑπὲρ
 6 αὐτοῦ παρακεκλημένον. καὶ Ἥσανος μὲν ἐπὶ τὸ κυνη- 20
 γέσιον ἐξώρμησεν, ἡ δὲ Ῥεβέκκα τὸν θεὸν εἰς εὐνοίαν
 ἀξιούσα τὴν Ἰακώβου παρακαλεῖν καὶ παρὰ τὴν Ἰσάκου
 γνώμην, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐρίφους κατασφάζαντα δει-
 πνον παρασκευάζειν. ὁ δὲ Ἰακώβος ὑπηρτεῖ τῇ μητρὶ,
 πάντα παρ' αὐτῆς πεπυσμένος. ἐπεὶ δ' εὐτρεπὲς ἦν τὸ 25
 δειπνον, ἐρίφου δέρματι τὸν βραχίονα περιβαλὼν, ἵνα
 πιστεύοιτο παρὰ τῷ πατρὶ διὰ τὴν δασύτητα Ἥσανος
 εἶναι (τὰ γὰρ ἄλλα πάντα ὢν ὁμοῖος διὰ τὸ εἶναι δίδυ-
 μος, τούτῳ μόνῳ διέφερε), καὶ φοβηθεὶς μή, πρὶν γε-
 νέσθαι τὰς εὐχάς, εὐρεθεὶς κακουργῶν εἰς τὸ ἑναντίον 30
 παροξύνει τὸν πατέρα ποιήσασθαι ταύτας, προσέφερε
 τῷ πατρὶ τὸ δειπνον. καὶ Ἰσακος ἐπαισθόμενος τῷ κατὰ

τὴν φωνὴν ἰδίῳ προσκαλεῖται τὸν υἱόν. τοῦ δὲ τὸν
 βραχίονα προτεινάντος ᾧ τὴν αἰγέαν περιεβέβλητο,
 ταύτης ἐπαφώμενος "φωνεῖς μὲν" εἶπεν "Ἰακώβη πα-
 ρακλήσιον, κατὰ μέντοι τὸ τῆς τριχὸς βάθος Ἥσανος
 εἶναι μοι δοκεῖς." καὶ μηδὲν ὑπολαβὼν κακοῦργον, 7
 δεικνύσας τρέπεται πρὸς εὐχὰς καὶ παρακλήσιν τοῦ
 θεοῦ, "δέσποτα" λέγων "παντὸς αἰῶνος καὶ δημιουργὴ
 τῆς ὅλης οὐσίας, σὺ γὰρ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ μεγάλην
 ἰσχὺν προύθηκας ἀγαθῶν, καὶ μὲ τῶν καρόντων ἤξιω-
 10 σας, καὶ τοῖς ἐξ ἐμοῦ γενομένοις ὑπέσχου βοηθὸς εὐ-
 μενῆς καὶ δοτὴρ αἰεὶ τῶν κρειττόνων ἔσεσθαι. ταῦτ'
 οὖν καὶ βεβαίωσον, καὶ μὴ περιίδῃς με διὰ τὴν παροῦ-
 σαν ἀσθένειαν, δι' ἣν καὶ μᾶλλον σου θεόμενος τυγ-
 χάνω. καὶ μοι παιδα τοῦτον εὐμενῆς σῶξε καὶ παντὸς
 15 ἀπαθῆ κακοῦ διαφύλαττε, δοὺς αὐτῷ βίον εὐδαίμονα
 καὶ κτῆσιν ἀγαθῶν ὅσων σοι δύνამις παρασχεῖν, ποιή-
 σας δ' αὐτὸν φοβερόν μὲν ἐχθροῖς, φίλοις δὲ τίμιον καὶ
 κεχαρισμένον." καὶ ὁ μὲν νομίζων εἰς Ἥσανον ποιεῖ- 8
 σθαι τὰς εὐχὰς παρεκάλει τὸν θεόν· ἄρτι δ' ἐπέπαντο
 20 τούτων, καὶ παρῆν Ἥσανος ἀπὸ τῆς θήρας. καὶ τῆς
 διαμαρτίας ὁ Ἰσακος αἰσθανόμενος ἤσυχίαν ἄγει.
 Ἥσανος δὲ ἤξιου τῶν ὁμοίων τὰδελφῶ παρὰ τοῦ πα-
 τρὸς τυγχάνειν. τοῦ δὲ πατρὸς ἀρνούμενου διὰ τὸ πά-
 σας εἰς Ἰακώβον τὰς εὐχὰς ἀνηλωκέναι, πένθος ἤγεν
 25 ἐπὶ τῇ διαμαρτίᾳ. καὶ αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν ἀχθόμενος
 ὁ πατὴρ τὰ μὲν περὶ τὸ κνηγέσιον καὶ δύναμιν σώμα-
 τος ἐν ὄπλοις καὶ πᾶσιν ἔργοις εὐδοκιμήσειν αὐτὸν
 ἔφασκε, καὶ καρπώσεσθαι τὴν ἐπ' αὐτοῖς δόξαν δι'
 αἰῶνος καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος, δουλεύσειν δὲ τὰδελφῶ.
 30 Ἰακώβον δὲ φοβούμενον τὸν ἀδελφόν, τιμωρίαν βου- 9
 λόμενον ἀπολαβεῖν τῆς ἐπὶ ταῖς ἀραῖς διαμαρτίας, ἣ
 μήτηρ φέεται· πείθει γὰρ τὸν ἄνδρα Μεσοποταμίτιν

ἀγαγέσθαι τῷ Ἰακώβῳ γυναῖκα συγγενῆ. ἤδη γὰρ καὶ τὴν Ἰσμαήλου θυγατέρα, τοῦ πατρὸς ἄκοντος, Ἡσανος παρελήφει πρὸς γάμον Βασεμμάθην. οὐ γὰρ εὐνόουν τοῖς Χαναναίοις οἱ περὶ τὸν Ἰσακόν, ὥστ' ἐπὶ τοῖς πρότερον αὐτοῦ γάμοις δυσχερῶς διακειμένων εἰς τὸ ἐκεῖ- 5 νοις κεχαρισμένον τὴν Βασεμμάθην ὃ Ἡσανος παρέλαβε, μάλιστα περὶ αὐτὴν σπουδάσας.

- 19 Ἰακώβος δὲ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν στελλόμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς κατὰ γάμον τῆς Λαβάνου θυγατρὸς τοῦ ἐκεῖ- νης ἀδελφοῦ, ἐπιτρέψαντος Ἰσακὸν τὸν γάμον διὰ τὸ 10 πείθεσθαι τοῖς βουλήμασι τῆς γυναικός, διὰ τῆς Χαναναίας ἐπορεύετο, καὶ διὰ τὸ πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους μίσσος παρ' οὐδενὶ μὲν ἠέλιου κατάγεσθαι, ὑπαιθρος δὲ ἠύλλετο, τὴν κεφαλὴν λίθοις ὑπ' αὐτοῦ συμφορομέ- νοις ἐπιτιθεῖς. καὶ τοιαύτην κατὰ τοὺς ὕπνους ὄψιν 15 ὄρα παραστάσαν αὐτῷ. κλίμακα γῆθεν ἔδοξεν ἐφικνου- μένην τοῦ οὐρανοῦ βλέπειν, καὶ διὰ ταύτης ὄψεις κα- τιούσας σεμνότερον ἢ κατὰ ἀνθρώπου φύσιν ἐχούσας, καὶ τελευταῖον ὑπὲρ αὐτῆς τὸν θεὸν ἐναργῶς αὐτῷ φαι- νόμενον, ὀνομαστὶ τε καλέσαι καὶ ποιήσασθαι τοιού- 20 τους λόγους "Ἰακώβε, πατρὸς ὄντα σε ἀγαθοῦ καὶ πάπ- που δόξαν ἀρετῆς μεγάλης εὐραμένου, κάμνειν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν οὐ προσῆκεν, ἀλλ' ἐλίπξειν τὰ κρεῖττονα. καὶ γὰρ ἄφθονος ἐκδέξεται σε μεγάλων ἀγαθῶν παρου- σία πρὸς τὸ πᾶν κατὰ τὴν ἐμὴν ἐπικουρίαν: Ἄβραμόν 25 τε γὰρ ἐγὼ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας δεῦρ' ἤγαγον, ἐλαυνό- μενον ὑπὸ τῶν συγγενῶν, καὶ πατέρα τὸν σὸν εὐδαίμονα ἀπέφηνα. ὧν οὐχ ἦτιω μοῖραν εἰς σὲ καταθήσομαι. θαρ- ρῶν οὖν καὶ ταύτην πορεύου τὴν ὁδόν, ἐμοὶ πομπῶ χρώμενος. ἀνυσθήσεται γάρ σοι γάμος ἐφ' ὃν ἐσπούδα- 30 κας, καὶ γενήσονται σοι πένδεις ἀγαθοί. τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἀριθμοῦ κρεῖττον ἐστὶν, μείζουσιν υἱοῖς αὐτῶν

καταλιμπάνοντες· οἷς ἐγὼ τὸ ταύτης κράτος τῆς γῆς δι-
 δωμι καὶ παισι τοῖς αὐτῶν, οἱ πληρώσουσι πᾶσαν ὄσσην
 ἡλιος ὄρα καὶ γῆν καὶ θάλασσαν. ἀλλὰ μήτε κίνδυνον
 ὑφορῶ μηδένα μήτ' εὐλαβοῦ τὸ πλῆθος τῶν πόνων,
 5 ἐμοῦ ποιουμένου τῶν σοι πραχθησομένων πρόνοιαν ἐν
 τε τοῖς νῦν καὶ πολὺ πλέον ἐν τοῖς ὕστερον."

ταῦτα μὲν οὖν ὁ θεὸς Ἰακώβῳ προαγορεύει· ὁ δὲ 3
 περιχαρῆς γενόμενος ἐπὶ τοῖς ἑωραμένοις καὶ κατηγγελ-
 μένοις φαιδρύνει τε τοὺς λίθους ὡς τηλικούτων ἀγαθῶν
 10 ἐπ' αὐτοῖς προορήσεως γεγενημένης, καὶ εὐχὴν ποιεί-
 ται θύσειν ἐπ' αὐτῶν, εἰ κτησάμενος βίον ἀπαθῆς ἐπα-
 νίοι, καὶ τῷ θεῷ δεκάτην τῶν πεπορισμένων ποιήσεσθαι
 οὕτως αὐθις ἀφικόμενος. τίμιόν τε κρίνει τὸ χωρίον,
 ὄνομα αὐτῷ Βηθῆλ θέμενος· σημαίνει δὲ τοῦτο θείαν
 15 ἔστιαν κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων γλῶτταν.

προῖάν δὲ ἐπὶ τῆς Μεσοποταμίας χρόνῳ παρῆν εἰς 4
 τὴν Χαρράν. καὶ ποιμένας ἐν τοῖς προαστείοις κατα-
 λαβῶν καὶ παῖδας ἐφήβους καὶ παρθένους, ὑπὲρ τινος
 ἰδρυμένους φρέατος, συνδιέτριβεν αὐτοῖς χρήζων πο-
 20 τοῦ, εἰς τε λόγους αὐτοῖς ἀφικνούμενος ἀνέκρινεν αὐ-
 τοὺς εἰ τυγχάνουσι Λάβανόν τινα παρ' αὐτοῖς εἰδότες
 ἔτι περιόντα. οἱ δὲ πάντες ἐπίστασθαί τε ἔφασαν (οὐ
 γὰρ εἶναι τοιοῦτον ὥστε ἀγνοεῖσθαι), καὶ συμποιμαίνειν
 αὐτοῖς θυγατέρα αὐτοῦ, ἣν θαυμάζειν ὅτι μήπω πα-
 25 ρεῖη· "παρὰ γὰρ ταύτης μεμαθήκεις ἂν ἀκριβέστερον
 ὅσα περὶ αὐτῶν ἀκούσαι ποθεῖς." ταῦτα δ' αὐτῶν ἔτι
 λεγόντων παρῆν ἡ παῖς σὺν τοῖς ἐπικατιοῦσι τῶν ποι-
 μένων. καὶ δεικνύουσι τὸν Ἰάκωβον αὐτῇ, λέγοντες ὡς
 ξένος οὗτος ἦκοι τὰ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀναπνυθα-
 30 νόμενος. ἡ δὲ ἤσθεισα ὑπὸ νηπιότητος τῇ παρουσίᾳ
 τοῦ Ἰακώβου, ἀνέκρινεν αὐτὸν τίς τε ὦν καὶ πόθεν
 ἦκοι πρὸς αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τίνος χρείας ἡγμένος, ἠῦχετο

δὲ εἶναι δυνατόν αὐτοῖς παρέχειν ὧν ἀφικνεῖται δεό-
 5 μενος. Ἰάκωβος δὲ οὐχ ὑπὸ τῆς συγγενείας οὐδὲ τῆς
 διὰ ταύτην εὐνοίας, ἀλλ' ἔρωτι τῆς παιδὸς ἠτηθείς,
 ἐκπέπληκτό τε τοῦ κάλλους ὄρων οὕτως ἔχουσιν ὡς
 ὀλίγαι τῶν τότε γυναικῶν ἦνθουν, καὶ φησὶν "ἀλλ' 5
 ἐμοὶ πρὸς σὲ καὶ πατέρα τὸν σόν, εἶπερ Λαβάνου παῖς
 τυγχάνεις, οἰκειότης ἐστὶ πρεσβυτέρα τῆς τε ἐμῆς καὶ
 σῆς γενέσεως· ἐκ Θάρρου γὰρ Ἀβραάμος καὶ Ἀρράνης
 καὶ Ναχώρης ἦσαν υἱοί, ὧν Βαθούηλος ὁ σὸς πάππος
 Ναχώρου γίνεται παῖς, Ἀβράμου δὲ καὶ τῆς Ἀρράνου 10
 Σάρρας Ἰσακὸς ἐμὸς πατήρ. ἔγγιον δὲ καὶ νεώτερον
 τοῦθ' ἡμεῖς τῆς συγγενείας ὁμήρευμα πρὸς ἀλλήλους
 ἔχομεν· Ῥεβέκκα γὰρ μήτηρ ἐμῆ, Λαβάνου πατὴρ τοῦ
 σοῦ ἀδελφῆ, πατὴρ τε τοῦ αὐτοῦ καὶ μητρός· ἀνεψιοὶ
 δ' ἐσμὲν ἡμεῖς ἐγὼ τε καὶ σύ. καὶ νῦν δεῦρ' ἦκω 15
 ἀσπασόμενός τε ὑμᾶς καὶ τὴν προῦπουσαν ἡμῖν συγ-
 γένειαν ἀνανεωσόμενος." ἢ δὲ ὑπὸ μνήμης, ὅποια φι-
 λει συντυγχάνειν τοῖς νέοις, προπεπυσμένη παρὰ τοῦ
 πατρός τὰ περὶ τῆς Ῥεβέκκας, καὶ τοὺς γονεῖς εἰδυῖα
 ποθοῦντας αὐτῆς τὸ ὄνομα, ὑπὸ τῆς περὶ τὸν πατέρα 20
 εὐνοίας ἔνδακρος γενομένη περιβάλλει τὸν Ἰάκωβον,
 καὶ κατασπασαμένη τὴν εὐκταϊοτάτην καὶ μεγίστην
 ἡδονὴν αὐτὸν κομίσαι τῷ πατρὶ καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς οἰκίας
 ἄπασιν ἔλεγεν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς μητρός αὐτοῦ κειμέ-
 νῳ καὶ πρὸς μόνῃ ταύτῃ τυγχάνοντι· φανεῖσθαι δ' ἂν 25
 τοῦ παντὸς ἀντάξιον ἀγαθοῦ. χωρεῖν τε ἐκέλευσεν ἤδη
 πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἔπεσθαι πρὸς αὐτὸν ἡγουμένη,
 καὶ τῆς ἡδονῆς μὴ ἀφαιρεῖσθαι τὸ πλεον αὐτὸν βραδύ-
 νοντα.

6 ταῦτ' εἰποῦσα παρήγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Λάβα- 30
 νον. καὶ γνωρισθεὶς ὑπὸ τοῦ μήτρως αὐτός τε ἀδελῆς
 ἦν ἐν φίλοις γενόμενος, κάκεινοις πολλὴν ἡδονὴν πα-

φείχεν ἀδοκίμως ἐπιφανείς. μετὰ δὲ οὐ πολλὰς ἡμέρας ὁ Λάβανος χείρειν μὲν ἐπ' αὐτῷ παρόντι μειζόνως ἢ ὡς τῷ λόγῳ δηλώσειεν ἔλεγε, τὴν δ' αἰτίαν δι' ἣν ἀφί-
 κται μητέρα τε καὶ πατέρα πρεσβύτας καταλιπῶν καὶ
 5 θεραπείας τῆς παρ' αὐτοῦ δεομένους, ἀνεπυθάνετο·
 παρέξειν γὰρ αὐτῷ καὶ πρὸς ἅπασαν ἐκαμύνειν χρεῖαν.
 Ἰάκωβος δὲ αὐτῷ πᾶσαν τὴν αἰτίαν διηγείτο, λέγων
 Ἰσάκῳ γενέσθαι παιδᾶς διδύμους, αὐτόν τε καὶ Ἡσανον,
 ὃν, ἐπεὶ τῶν τοῦ πατρὸς εὐχῶν διήμαρτε σοφία τῆς
 10 μητρὸς εἰς αὐτὸν γενομένων, ἀποκτεῖναι ζητεῖν αὐτὸν
 ὡς ἀφηρημένον τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ βασιλείας καὶ ἀγα-
 θῶν ὧν ὁ πατήρ ἠῤῥετο· ταύτην τε εἶναι τὴν αἰτίαν
 τῆς ἐνθάδε παρουσίας κατὰ τὴν τῆς μητρὸς ἐντολήν·
 “πᾶσί τε γὰρ ἡμῖν ἀδελφοὶ τυγχάνουσι, καὶ πλεον τοῦ
 15 κατ' ἐκείνους συγγενοῦς ἢ μήτηρ προσλαμβάνει. ἔρυμα
 δὲ τῆς ἐμῆς” φησὶν “ἀποδημίας σέ τε καὶ τὸν θεὸν
 ποιούμενος θαρρῶ τοῖς παροῦσι.”

Λάβανος δὲ καὶ διὰ τοὺς προγόνους ὑπισχνεῖται 7
 πάσης αὐτῷ μεταδώσειν φιλανθρωπίας, καὶ διὰ τὴν
 20 μητέρα, πρὸς ἣν τὴν εὐνοίαν διὰ τῆς περὶ αὐτὸν σπου-
 δῆς ἐνδείξεσθαι καὶ μὴ παρούσης· ποιμνίων τε γὰρ
 αὐτὸν ἐπιμελητὴν καταστήσειν ἔφασκε καὶ προνομίας
 ἀντὶ τούτων ἀξιῶσειν, καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους ἀπαλλάσσε-
 σθαι γονεῖς βουλόμενον μετὰ δώρων ἐπανήξειν καὶ τι-
 25 μῆς ὄσης εἰκὸς ἐστὶ τυχεῖν τὸν οὕτω συγγενῆ. Ἰακώβου
 δὲ ἀσμένως ταῦτα ἀκούσαντος, καὶ φήσαντος ἠδέως
 πάντα μὲν παρ' αὐτῷ πόνον εἰς ἡδονὴν ὑπομενεῖν τὴν
 ἐκείνου, μισθὸν δ' ὑπὲρ τούτου λαβεῖν ἀξιοῦντος τὸν
 Ῥαχῆλας γάμον, διὰ τε τὰ ἄλλα τιμῆς ἀξίας παρ' αὐτῷ
 30 τυγχανούσης καὶ ὅτι διάκονος αὐτῷ τῆς πρὸς αὐτὸν
 ἀφίξεως γένοιτο (ὁ γὰρ τῆς παιδὸς ἔρωσ αὐτὸν ἠνάγκ-
 αζε ποιήσασθαι τοὺς περὶ τούτου λόγους). Λάβανος δὲ

ἦσθεις τούτοις ἐπινεύει τὸν γάμον αὐτῷ τῆς παιδός, οὐκ ἄλλον ἀμείνω γαμβρὸν εὐξάμενος ἔλθειν. εἰ μὲν-
 τοι παρ' αὐτῷ μένοι τινὰ χρόνον, τοῦτο ποιήσῃ· εἰς
 γὰρ Χαναναίους οὐκ ἂν πέμψῃ τὴν θυγατέρα, μετα-
 μέλειν γὰρ αὐτῷ καὶ τοῦ τῆς ἀδελφῆς κήδους ἐκεῖ συν- 5
 αφθέντος. τοῦ δ' Ἰακώβου τούτοις συγχωροῦντος ἑπτὰ
 ἔτῶν χρόνον συντίθεται· τὸσάδε γὰρ αὐτῷ κέκριται
 θηπεῦσαι τῷ πενθερῷ, ἵνα τῆς ἀρετῆς πεῖραν διδοὺς
 ἐπιγνωσθῇ μᾶλλον τίς εἴη. καὶ προσδεξάμενος τὸν λό-
 γον Λάβανος τοῦ χρόνου διελθόντος προυτίθει τὴν 10
 εὐωχίαν τῶν γάμων. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης οὐδὲν
 προησθημένῳ τῷ Ἰακώβῳ παρακατακλίνει τὴν ἑτέραν
 τῶν θυγατέρων, πρεσβυτέραν τε τῆς Ῥαχίλας καὶ τὴν
 ὄψιν οὐκ εὐπρεπῆ. συνελθὼν δ' ἐκεῖνος ὑπὸ μέθης
 καὶ σκότους, εἶτα μεθ' ἡμέραν γνούς, ἀδικίαν ἐπεκάλει 15
 Λαβάνῳ. ὃ δὲ συγγνώμην ἤτετο τῆς ἀνάγκης, ὑφ' ἧς
 ταῦτα πράξειεν· οὐ γὰρ κατὰ κακουργίαν αὐτῷ τὴν
 Λεῖαν παρασχεῖν, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου μείζονος νενικημέ-
 νον. τοῦτο μέντοι γ' οὐδὲν ἐμποδίζειν πρὸς τὸν Ῥαχί-
 λας γάμον, ἀλλ' ἐρῶντι δώσειν ταύτην μετ' ἄλλην 20
 ἑπταετίαν. πείθεται δὲ ὁ Ἰακώβος· οὐδὲν γὰρ ἕτερον
 αὐτῷ ποιεῖν ὁ τῆς κόρης ἔρωσ ἐπέτρεπε. καὶ διελθού-
 σης ἄλλης ἑπταετίας τὴν Ῥαχήλαν παρέλαβεν.

8 ἦσαν δ' ἑκατέραις θεραπαινίδες τοῦ πατρὸς δόντος,
 Ζελφὰ μὲν Λείας Ῥαχίλας δὲ Βάλλα, δοῦλαι μὲν οὐδα- 25
 μῶς ὑποτεταγμέναι δέ. καὶ τῆς Λείας ἦπτετο δεινὸς ὁ
 πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἔρωσ τάνδρός, προσεδόκα τε παίδων
 γενομένων ἔσεσθαι τιμῆα, ἰκέτευέ τε τὸν θεὸν διηνεκῶς.
 καὶ γενομένου παιδὸς ἄρρενος, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς αὐ-
 τὴν ἐπεστραμμένου τοῦ ἀνδρός, Ῥούβηλον ὀνομάζει 30
 τὸν υἱόν, διότι κατ' ἔλπον αὐτῇ τοῦ θεοῦ γένοιτο· τοῦτο
 γὰρ σημαίνει τὸ ὄνομα. τεκνοῦνται δὲ αὐτῇ καὶ τρεῖς

ἕτεροι μετὰ χρόνον, Συμεών (ἀποσημαίνει δὲ τὸ ὄνομα
 τὸ ἐπήκοον αὐτῇ τὸν θεὸν γεγονέναι), εἶτα Λευίς, κοι-
 νωνίας οἷον βεβαιωτής· μεθ' ὃν Ἰούδας. εὐχαριστίαν
 τοῦτο δηλοῖ. Ῥαχήλα δὲ φοβουμένη μὴ διὰ τὴν εὐτε-
 κνίαν τῆς ἀδελφῆς ἦττονος παρὰ τὰνδρὸς μοίρας τυγ-
 χάνη, παρακατακλίνει τῷ Ἰακώβῳ τὴν ἑαυτῆς θεραπαι-
 νίδα Βάλλαν. γίνεται δὲ παιδίον ἐξ αὐτῆς Δάν (θεό-
 κριτον ἂν τινες εἶποιεν κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλωτταν)
 καὶ μετὰ τοῦτον Νεφθαλεὶμ, ἀμηχάνητος οἶον, διὰ
 τὸ ἀντιτεχνάσασθαι πρὸς τὴν εὐτεκνίαν τῆς ἀδελ-
 φῆς. τὸ δ' αὐτὸ καὶ Λεία ποιεῖ, πρὸς τὸ τῆς ἀδελ-
 φῆς ἔργον ἀντιτεχνασαμένη· παρακατακλίνει γὰρ τὴν
 αὐτῆς θεράπαιναν. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τῆς Ζελφᾶς υἱὸς
 Γάδας (τυχαίον ἂν τις καλέσειεν αὐτόν) καὶ μετὰ
 τοῦτον Ἀσήρ· μακαριστῆς λέγοιτο ἂν, ἐξ ὧν πρὸς
 εὐκλείαν τῇ Λείᾳ προσελάμβανε. Ῥουβήλου δὲ τοῦ
 πρεσβυτάτου τῶν υἱῶν Λείας μανδραγόρου μῆλα κομί-
 ζοντος τῇ μητρὶ, Ῥαχήλα θεασαμένη παρεκάλει μετα-
 δοῦναι, δι' ἐπιθυμίας τοῦ βρώματος γενομένη. τῆς δ'
 οὐ πειθομένης, ἀρκεῖσθαι δ' αὐτὴν ἀξιούσης ὅτι τῆς
 τιμῆς αὐτὴν ἀφέλοιτο τῆς παρὰ τοῦ ἀνδρὸς, Ῥαχήλα
 πεκαίνουσα τὸν θυμὸν τῆς ἀδελφῆς, παραχωρήσειν
 αὐτῇ τὰνδρὸς ἔλεγε κοιμησομένου παρ' αὐτῇ κατ' ἐκεί-
 νην τὴν ἐσπέραν. τῆς δὲ προσιεμένης τὴν χάριν, Ἰάκω-
 βος συγκραθεύδει τῇ Λείᾳ, Ῥαχήλα χαριζόμενος. πάλιν
 οὖν γίνονται παῖδες αὐτῇ, Ἰσάχαρις μὲν, σημαίνων
 τὸν ἐκ μισθοῦ γενόμενον, Ζαβουλὼν δέ, ἠνεχυρασμέ-
 νον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς αὐτήν· θυγάτηρ δὲ Δείνα. χρόνοις
 δ' ὕστερον καὶ Ῥαχήλα γίνεται ὁ Ἰώσηπος υἱός· προσ-
 θήκην γενησομένου τινὸς δηλοῖ.

τοῦτον ἅπαντα τὸν χρόνον, ἔτη δ' ἐστὶν εἴκοσιν, 9
 ἐποίμαινε τῷ πενθερῷ. μετὰ δὲ τοῦτο ἤξιον τὰς γυναῖ-

κας ἀναλαβῶν ἀπαλλάττεσθαι πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ πεν-
 θεροῦ μὴ συγχωροῦντος κρύφα τοῦτο ποιεῖν ἐπενόει.
 τῶν γυναικῶν οὖν ἀπειραῖτο πῶς ἔχοιεν πρὸς τὴν
 ἀποδημίαν. τῶν δ' ἔχουσῶν ἠδέως, Ῥαχήλα καὶ τοὺς
 τύπους τῶν θεῶν, οὓς σέβειν πατέριους ὄντας νόμιμον
 ἦν, συνανελομένη συναπεδίδρασκε μετὰ τῆς ἀδελφῆς,
 οἳ τε ἑκατέρων παῖδες καὶ αἱ θεραπαινίδες σὺν τοῖς
 υἱοῖς, εἰ τέ τις ἦν κτήσις αὐταῖς. ἐπήγετο δὲ Ἰάκωβος
 καὶ τῶν βοσκημάτων τὴν ἡμίσειαν, Λάβανου μὴ προε-
 γνωκός. τοὺς δὲ τύπους τῶν θεῶν ἐπεφέρειτο ἢ Ῥα- 10
 χήλα, καταφρονεῖν μὲν τῆς τοιαύτης τιμῆς τῶν θεῶν
 διδάξαντος αὐτὴν Ἰακώβου, ἵνα δ', εἰ καταληφθεῖεν
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς διωχθέντες, ἔχοι τούτοις προσ-
 10 φυγοῦσα συγγνώμης τυγχάνειν. Λάβανος δὲ μεθ' ἡμέ-
 ραν τρίτην γνοὺς τὴν τε Ἰακώβου ἀναχώρησιν καὶ τῶν 15
 θυγατέρων, δεινοπαθῶν ἤλανεν ἐπ' αὐτὸν μετὰ δυνά-
 μεως ἐπειγόμενος. καὶ καθ' ἑβδόμην ἡμέραν ἐπὶ τινος
 λόφου λαμβάνει προκαθιδρυμένους. καὶ τότε μὲν (ἐσπέ-
 ρα γὰρ ἦν) ἠσύχαζεν· ὄναρ δὲ ὁ θεὸς αὐτῷ ἐπιστάς
 παρήνεσε λαβόντι τὸν γαμβρὸν καὶ τὰς θυγατέρας ἤρε- 20
 μειν καὶ μηδὲν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ θυμοῦ τολμᾶν, σπονδὰς
 δὲ ποιεῖσθαι πρὸς Ἰάκωβον, αὐτὸς λέγων ἐκείνῳ συμ-
 μαχήσειν, εἰ καταφρονήσας αὐτοῦ τῆς ὀλιγότητος χω-
 ρήσειεν αὐτῷ διὰ μάχης. Λάβανος δέ, τοιαύτης αὐτῷ
 ἐκ τοῦ θεοῦ προρρήσεως γεγενημένης, μεθ' ἡμέραν εἰς 25
 λόγους τὸν Ἰάκωβον προκαλεσάμενος, καὶ δηλώσας αὐτῷ
 τὸ ὄναρ, ἐπεὶ πρὸς αὐτὸν ἦλθε πεισθείς, ἤρξατο κα-
 τηγορεῖν αὐτοῦ, προφέρων ὅτι καὶ πένητα αὐτὸν ἐλ-
 θόντα πρὸς αὐτὸν καὶ πάντων ἄπορον ὑπεδέξατο καὶ
 παράσχοι πᾶσαν ἀφθονίαν τῆς αὐτοῦ κτήσεως. "καὶ 30
 γὰρ θυγατέρας τὰς ἐμὰς συνέξευξα, τὴν εὐνοϊάν σου
 τὴν πρὸς ἡμᾶς τούτοις ἀύξηθήσεσθαι λογιζόμενος· σὺ

δὲ οὔτε τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ καὶ [κοινωνίας] ἧς εἶχες
 πρὸς ἐμὲ συγγενείας, οὔτε γυναικῶν ἄς ἐγῆμας αἰδῶ
 ποιησάμενος, οὔτε τέκνων ὧν εἰμι πάππος, ἐχρήσω μοι
 πολέμου νόμῳ, κτῆσιν μὲν ἄγων τὴν ἐμήν, θυγατέρας
 δὲ ἀναπεισάσας ἀποδρᾶναι τὸν γεγεννηκότα, ἱερά τε πά-
 τρια βαστάσας οἴκοι φερόμενος, ὑπὸ τε τῶν ἐμῶν τι-
 μηθέντα προγόνων καὶ ὑπ' ἐμοῦ θρησκείας τῆς αὐτῆς
 ἐκείνοις ἀξιωθέντα. καὶ ταῦτα ἂ μὴδὲ οἱ πολεμήσαντες
 τοὺς ἐχθροὺς ἔδρασαν, ὁ συγγενῆς σύ, καὶ τῆς μὲν ἀδελ-
 φῆς τῆς ἐμῆς υἱὸς θυγατέρων δὲ τῶν ἐμῶν ἀνὴρ, ξένος
 δὲ καὶ ἐφέστιος τῆς ἐμῆς οἰκίας γεγεννημένος ἔδρασας.”
 ταῦτ' εἰπόντος Λαβάνου, Ἰάκωβος ἀπελογεῖτο μὴ μόνῳ
 πατρὶδος ἔρωτα τὸν θεῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἐμφῦσαι, καὶ
 μετὰ τοσοῦτον χρόνον καλῶς ἔχειν αὐτῷ κατελθεῖν εἰς
 ταύτην. “ὑπὲρ δὲ τῆς λείας ἧς ἐγκαλεῖς” φησὶν, “ἀδι-
 κῶν αὐτὸς ἂν εὐρεθείης ἐπ' ἄλλῳ κριτῆ· ὑπὲρ γὰρ ἧς
 ἐχρῆν σε χάριν ἡμῖν ἔχειν καὶ φυλαχθείσης ὑφ' ἡμῶν
 καὶ κλείονος γεγεννημένης, ὑπὲρ ταύτης πῶς οὐ διαμαρ-
 τάνεις τῶν δικαίων χαλεπαίνων ἐμοί, εἰ μοῖραν αὐτῆς
 ὀλίγην λαβόντες ἔχομεν; περὶ μέντοι γε τῶν θυγατέ-
 ρων, ἴσθι μὴ κατ' ἐμήν κακουργίαν ἀπαναστήσαντος
 ἀκολουθεῖν, ἀλλὰ κατ' εὐνοίαν δικαίαν, ἣν γυναιξί
 γαμεταῖς πρὸς συνοικοῦντας εἶναι συμβέβηκεν. ἐπον-
 ται τοίνυν οὐχ ὡς ἐμοὶ τοσοῦτον ὅσον τοῖς παισὶν ἑαν-
 τῶν.” καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ μὴδὲν ἀδικεῖν αὐτὸς
 ἔλεγε, προσενεκάλει δὲ καὶ κατηγορίαν ἐποιεῖτο, ὅτι
 μητρὸς ὧν ἀδελφὸς τῆς αὐτοῦ, καὶ συζεύξας αὐτῷ τὰς
 θυγατέρας, ἐπιτάγμασιν ἐκτρυχώσειε χαλεποῖς, εἰκοσιν
 ἑτῶν ἀριθμὸν ἐν αὐτοῖς κατασχών. καὶ τὰ μὲν προφά-
 σι τῶν γάμων ὑπ' αὐτοῦ γενόμενα, καίπερ ὄντα χαλεπά,
 κουφότερα ἔφασκε, χεῖρω δὲ τὰ μετὰ τοὺς γάμους, καὶ
 ἂ τις ἐχθρὸς ἐφυγεν ἄν. καὶ γὰρ σφόδρα κακούργως ὁ

Λάβανος ἐχρήσατο τῷ Ἰακώβῳ. ὁρῶν γὰρ αὐτῷ τὸν
 θεὸν πρὸς ὃ τι θελήσειε συλλαμβανόμενον, ὑπισχνεῖτο
 τῶν τεχθησομένων αὐτῷ παρέξειν ἕσθ' ὅτε μὲν ὃ τι
 καὶ γένοιτο λευκόν, ποτὲ δ' αὖ τὰ μέλανα τῶν γεννω-
 μένων· πληθύνοντων δὲ τῶν ἐπ' ὀνόματι τῷ Ἰακώβου
 5 τικτομένων, τὴν μὲν εἰς τὸ παρὸν οὐκ ἐφύλαττε πίστιν,
 εἰς ἔτος δὲ παρέξειν ἐπηγγέλλετο τὸ ἐξῆς, διὰ τὸ ἐπ-
 οφθαλμῶν τῷ πλήθει τῆς κτήσεως, ἐπαγγελλόμενος
 μὲν διὰ τὸ δυσέλπιστον γενέσθαι τσαῦτα, ψευδόμενος
 11 δὲ ἐπὶ γενομένοις. περὶ μὲντοι τῶν ἱερωμάτων ἐκέλευεν 10
 ἔρευναν ποιεῖσθαι. δεξαμένου δὲ Λαβάνου τὴν ἔρευ-
 ναν, Ῥαχήλα πυνθανομένη κατατίθησι τοὺς τύπους εἰς
 τὴν σάγγην τῆς φερούσης αὐτήσκαμήλου· ἐκαθέζετο δέ,
 φάσκουσα τὴν κατὰ φύσιν κάθαρσιν αὐτῇ ἐνοχλεῖν. καὶ
 Λάβανος μὲν ἀφίσταται τῆς ἐπὶ πλειον ἐρεύνης, οὐκ ἂν 15
 οἰήθεις τὴν θυγατέρα μετὰ τοιούτου πάθους τοῖς τύποις
 προσελθεῖν. ποιεῖται δὲ ὄρκους πρὸς Ἰάκωβον οὐδενὸς
 αὐτῷ μνησικακήσειν τῶν γεγονότων, ἀλλὰ κάκεῖνος
 ἀγαπήσειν αὐτοῦ τὰς θυγατέρας. καὶ τὰς πίστεις τὰς
 ἐπὶ τούτοις ἐποιήσαντο ὑπὲρ ὁρῶν τινῶν, ἐφ' οἷς στη- 20
 λην ἀνέθεσαν κατὰ βωμοῦ σχῆμα· ὅθεν Γαλάθης λέ-
 γεται ὁ βουνός, ἀφ' οὗ καὶ νῦν Γαλαθητὴν καλοῦσι
 τὴν γῆν.

ἐστιαθέντων δ' ἐπὶ τοῖς ὄρκοις ὁ μὲν Λάβανος ἀνέ-
 20 ξευξεν, Ἰακώβῳ δὲ εἰς τὴν Χανααναίαν προλόντι φαν- 25
 τάσματα συνετύγχανεν ἀγαθὰς ἐλπίδας ὑπαγορεύοντα
 περὶ τῶν ἐς ὕστερον. καὶ τὸν μὲν τόπον ἐκείνον προσα-
 γορεύει θεοῦ στρατόπεδον· βουλόμενος δὲ εἰδέναι τί ὁ
 ἀδελφὸς περὶ αὐτοῦ φρονεῖ, τοὺς γνωσομένους ἕκαστα
 μετὰ ἀκριβείας προύπεμψε, δεδιὼς αὐτὸν διὰ τὴν προ- 30
 τέραν ὑποψίαν. ἐνετέλλετο δὲ τοῖς πεμπομένοις λέγειν
 πρὸς τὸν Ἡσαυον ὅτι νομίσας Ἰακώβος ἄδικον συνδαι-

τᾶσθαι αὐτοῦ τῇ ὀργῇ, τῆς χώρας ἐκὼν ὑπεξέλθοι, καὶ
 νῦν τὸν χρόνον ἰκανὸν ἡγούμενος εἶναι διαλλακτὴν
 ἐπανήκοι, γυναϊκᾶς τε καὶ παίδας ἐπαγόμενος μετὰ
 τοῦ πορισθέντος βίου, μετὰ τῶν τιμωτάτων ἑαυτὸν
 ἐκείνῳ παραδιδούς, ὅτι κρίνει μέγιστον ἀγαθὸν τὸ τῷ
 ἀδελφῷ συμμεταλαμβάνειν τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομέ-
 νων. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐδήλουν, Ἦσανος δὲ περιχαρῆς
 γίνεται καὶ τῷ ἀδελφῷ ὑπήντα σὺν ὀπλίταις τετρακο-
 σίοις. καὶ Ἰάκωβος πυνθανόμενος ἤκειν αὐτὸν ὑπαν-
 10 τισόμενον μετὰ τοσοῦτων ὀπλιτῶν ἦν περίφοβος. τῷ
 μέντοι θεῷ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἐπέτρεπε, καὶ
 πρόνοιαν εἶχεν ἐκ τῶν παρόντων ὅπως ἂν αὐτὸς ἀπα-
 θῆς σώσει τοὺς σὺν αὐτῷ, κρατήσας τῶν ἐχθρῶν, εἰ
 ἐθέλοιεν ἀδικεῖν. νεύμας οὖν τοὺς σὺν αὐτῷ, τοὺς μὲν
 15 προύπεμπε, τοὺς δὲ λειπομένους ἄσσον ἐκέλευεν ἀκο-
 λουθεῖν, ὅπως, εἰ βιασθεῖεν οἱ προπεμφθέντες ἐπιθε-
 μένου τοῦ ἀδελφοῦ, καταφυγὴν ἔχοιεν τοὺς ἐπομένους.
 καὶ τοῦτον διατάξας τοὺς σὺν αὐτῷ τὸν τρόπον, πέμπει
 τινὰς δῶρα κομίζοντας τὰδελφῷ· ὑποζύγια δ' ἦν τὰ
 20 πεμπόμενα καὶ πλῆθος τετραπόδων ποικίλων, ἃ δὴ
 τίμα τοῖς ληφόμενοις ἐμελλεν ἔσεσθαι παρὰ τὸ σπανί-
 ζειν αὐτῶν. ἦσαν δὲ οἱ πεμφθέντες ἐκ διαλειμμάτων,
 ἵνα συνεχέστερον ἐντυγχάνοντες πολλοὶ δοκῶσιν· ἀνή-
 σειν γὰρ ὑπὸ τῶν δῶρων τῆς ὀργῆς, εἰ διαμένοι τεθυ-
 25 μωμένος. ἔτι μέντοι καὶ λόγοις χρηστοῖς ὁμιλεῖν πρὸς
 αὐτὸν εἰρητο τοῖς πεμπομένοις.

ταῦτα συνθεῖς διὰ πάσης τῆς ἡμέρας, νυκτὸς ἐπι- 2
 γενομένης ἐκίνει τοὺς σὺν αὐτῷ. καὶ χεῖμαρρόν τινα
 Ἰάβακχον λεγόμενον διαβεβηκότων Ἰάκωβος ὑπολελειμ-
 30 μένος φαντάσματι συντυχῶν διεπάλαιεν, ἐκείνου προ-
 κατάρχοντος τῆς μάχης· ἐκράτει τε τοῦ φαντάσματος, ὃ
 δὴ καὶ φωνῇ χρῆται καὶ λόγοις πρὸς αὐτόν, χαίρειν τε

τοῖς γεγενημένοις παραιοῦν καὶ μὴ μικρῶν κρατεῖν ὑπολαμβάνειν, ἀλλὰ θεῖον ἄγγελον νενικηκέναι, καὶ σημεῖον ἡγεῖσθαι τοῦτο μεγάλων ἀγαθῶν ἐσόμενον, καὶ τοῦ μηδέποτε τὸ γένος ἐκλείψειν αὐτοῦ, μηδ' ὑπέριτερον ἀνθρώπων τινὰ τῆς ἰσχύος ἐσεσθαι τῆς ἐκείνου. ἐκέ- 5
 λευέ τε καλεῖσθαι αὐτὸν Ἰσράηλον· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶτταν τὸν ἀντιστάντα ἀγγέλω. ταῦτα μέντοι προύλεγεν Ἰακώβου δεηθέντος· αἰσθόμενος γὰρ ἄγγελον εἶναι θεοῦ, τίνα μοῖραν ἔξει σημαίνειν παρεκάλει. καὶ τὸ μὲν φάντασμα ταῦτ' εἰπὼν ἀφανὲς 10
 γίνεται, ἥσθεις δὲ τούτοις Ἰάκωβος Φανούηλον ὀνομάζει τὸν τόπον· σημαίνει δὲ πρόσωπον θεοῦ. καὶ γενομένου διὰ τὴν μάχην ἀλγήματος αὐτῷ περὶ τὸ νεῦρον τὸ πλατύ, αὐτὸς τε ἀπείχετο τῆς τούτου βρώσεως καὶ δι' ἐκείνον οὐδ' ἡμῖν ἐστὶν ἐδώδιμον. 15

3 πηλσίον δ' ἤδη τὸν ἀδελφὸν πυνθανόμενος, κελεύει προῖέναι τῶν γυναικῶν ἑκατέραν καθ' αὐτὴν μετὰ τῶν θεραπαινίδων, ἵνα πόρωθην ἀφορῶν τὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν μαχομένων, εἰ τοῦτο θελήσειεν Ἡσανος. προσ- 20
 ἐκύνει δ' αὐτὸς τὸν ἀδελφὸν ἐγγὺς αὐτῷ γενόμενον, οὐδὲν περὶ αὐτοῦ δόλιον φρονοῦντα. καὶ ὁ Ἡσανος ἀσπασάμενος αὐτὸν ἀνήρετο τῶν παίδων τὸν ὄχλον καὶ τὰς γυναῖκας, ἤξιόν τε τότε τὸ πᾶν μαθῶν περὶ αὐτῶν καὶ αὐτὸς μὲν συμβαδίζειν αὐτοῖς πρὸς τὸν πατέρα, Ἰα- 25
 κώβου δὲ προφασίζομένου τὸν κόπον τῶν ὑποζυγίων ὑπεχώρησεν εἰς Σάειραν· ἐνταῦθα γὰρ ἐποιεῖτο τὴν δίαιταν, προσαγορεύσας τὸ χωρίον ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τρι-
 χώσεως Δασείαν.

21 Ἰάκωβος δὲ ἀφίκετο εἰς τὰς ἑτι νῦν Σκηναὲς λεγο-
 μένας, ὅθεν εἰς Σίκιμον παρῆν· Χαναναίων δ' ἐστὶν ἡ 30
 πόλις. τῶν δὲ Σικιμιτῶν ἑορτὴν ἀγόντων, Δεῖνα, ἣ θυγάτηρ ἦν Ἰακώβου μόνη, παρῆλθεν εἰς τὴν πόλιν,

ὀφομένη τὸν κόσμον τῶν ἐπιχωρίων γυναικῶν. Θεασά-
 μενος δ' αὐτήν Συχέμης, Ἐμμώρου τοῦ βασιλέως υἱός,
 φθείρει δι' ἀρπαγῆς, καὶ διατεθεὶς ἐρωτικῶς ἱκετεύει
 τὸν πατέρα λαβεῖν αὐτῷ πρὸς γάμον τὴν κόρην. ὃ δὲ
 5 κεισθεὶς ἦκε πρὸς τὸν Ἰάκωβον, θεόμενος τῷ παιδί αὐ-
 τοῦ Συχέμη συζεῦξαι Δεῖναν κατὰ νόμον. Ἰάκωβος δὲ
 οὐτ' ἀντιλέγειν ἔχων διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ παρακαλοῦντος
 οὔτε νόμιμον ἠγούμενος ἀλλοφύλῳ συνοικίξειν τὴν θυ-
 γατέρα, ἤξλωσεν ἐπιτρέψαι αὐτῷ βουλήν ἀγαγεῖν περι-
 10 ῶν παρεκάλει. ἀπήει μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ἐλπίζων Ἰά-
 κωβον παρέξειν τὸν γάμον· Ἰάκωβος δὲ τοῖς παισὶ δη-
 λώσας τὴν τε φθορὰν τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ Ἐμμώρου
 τὴν δέησιν ἤξιον βουλευέσθαι τί ποιεῖν. οἱ μὲν οὖν
 πλείους ἠσύχαζον γνώμης ἀποροῦντες, Συμεῶν δὲ καὶ
 15 Λεὺς, ὁμομήτριοι τῆς κόρης ἀδελφοί, πρὸς ἀλλήλους
 συντίθενται τοιάνδε τινὰ πράξιν. οὔσης ἑορτῆς καὶ τῶν
 Σικιμιτῶν εἰς ἄνεσιν καὶ εὐωχίαν τετραμμένων, νύκτωρ
 πρώτοις ἐπιβαλόντες τοῖς φύλαξι κτείνουσι κοιμωμέ-
 νους, καὶ παρελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀναιροῦσι πᾶν
 20 ἄρρεν καὶ τὸν βασιλέα σὺν αὐτοῖς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ,
 φεῖδονται δὲ τῶν γυναικῶν. πράξαντες δὲ ταῦτα δίχα
 τῆς τοῦ πατρὸς γνώμης ἐπανάγουσι τὴν ἀδελφήν. Ἰα- 2
 κώβῳ δ' ἐκπλαγέντι πρὸς τὸ μέγεθος τῶν γεγονότων
 καὶ χαλεπαίνοντι πρὸς τοὺς υἱοὺς ὁ θεὸς παραστάς ἐκέ-
 25 λευσε θαρρεῖν, ἀγνίσαντι δὲ τὰς σκηναὺς θυσίας ἐπιτε-
 λειν, ἃς τὸ πρῶτον ἀπιὼν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ἐπὶ
 τῇ ὄψει τοῦ ὄνειρου ἠῦξαστο. ἀγνίζων οὖν τοὺς ἐπομέ-
 νους ἐντυγχάνει τοῖς Λαβάνου θεοῖς (οὐ γὰρ ἤλιστατο
 ὑπὸ τῆς Ῥαχήλας κλαπέντας), καὶ αὐτοὺς ἐκρυψεν ἐν Σι-
 30 κίμοις εἰς γῆν ὑπὸ τὴν δρυῖν, ἀπάρας τε τούντεῦθεν ἐν
 Βηθῆλοις ἔθυσεν, ὅπου τὸ ὄνειρον ἐθεάσατο χωρῶν πρό-
 τερον ἐπὶ τῆς Μεσοποταμίας.

- 3 ἐντεῦθεν δὲ προῶν ἐπεὶ κατὰ τὴν Ἐφραθάνην γίνεται, ἐνθάδε Ῥαχὴλαν ἐκ τοκετοῦ θανοῦσαν θάπτει, μόνην τῶν συγγενῶν τῆς ἐν Χεβρωνί τιμῆς οὐ τυχούσαν. πενθήσας δὲ μεγάλως, τὸ ἐξ αὐτῆς παιδίον Βενιαμὴν ἐκάλεσε διὰ τὴν ἐπ' αὐτῷ γενομένην ὀδύνην τῆς μητρὸς. οὗτοι Ἰακώβου παῖδες οἱ πάντες, ἄρρενες μὲν δώδεκα θήλεια δὲ μία. τούτων ὀκτὼ γνήσιοι, ἐκ Λείας μὲν ἕξ, δύο δὲ ἐκ Ῥαχὴλας, τέσσαρες δὲ ἐκ τῶν θεραπαινίδων, δύο ἕξ ἑκατέρας, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα πάντων προεῖπον. 10
- 22 παρῆν δ' ἐντεῦθεν ἐπὶ Χεβρωνά πόλιν ἐν Χαναναίοις κειμένην· ἐκεῖ δὲ Ἰσακὸς τὴν διαίταν εἶχε. καὶ βραχέα μὲν ἀλλήλοις συνδιατρίβουσι· τὴν γὰρ Ῥεβέκκαν Ἰακώβος οὐ κατέλαβε ζῶσαν· θνήσκει δὲ καὶ Ἰσακὸς οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀφίξεως τοῦ υἱοῦ, καὶ ταφῆς ἔτυχεν 15 ὑπὸ τῶν παίδων σὺν τῇ γυναικὶ ἐν Χεβρωνί, μνημείου προγονικοῦ ἐν αὐτῇ τυγχάνοντος αὐτοῖς. ἐγένετο δὲ ὁ Ἰσακὸς ἀνὴρ θεοφιλῆς, καὶ προνοίας πολλῆς ἠξιωμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ μετὰ Ἀβραμὸν τὸν πατέρα, πολυχρονιώτατος δέ· βιάσας γὰρ ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα πρὸς 20 τοῖς ἑκατὸν μετὰ ἀρετῆς οὕτως ἀπέθανε.

ΒΙΒΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Μετὰ δὲ τὴν Ἰσάκου τελευταίων οἱ παῖδες αὐτοῦ με- 1
 ρισάμενοι τὴν οἰκησιν πρὸς ἀλλήλους, οὗχ ἦν ἔλαβον
 ταύτην καὶ κατέσχον, ἀλλ' Ἦσανος μὲν τῆς Χεβρωνίας
 πόλεως ἐκχωρήσας τῷ ἀδελφῷ ἐν Σαείρα διητάτο καὶ
 5 τῆς Ἰδουμαίας ἤρχεν, οὕτω καλέσας τὴν χώραν ἀφ'
 ἑαυτοῦ. Ἐδωμος γὰρ ἐπωνομάζετο, κατὰ τοιαύτην αἰ-
 τίαν τυχὼν τῆς ἐπικλήσεως. ἀπὸ θήρας ποτὲ καὶ πόνου
 τοῦ περὶ τὸ κυνηγέσιον λιμῶντων ἔπανῆλθεν, ἔτι δ' ἦν
 παῖς τὴν ἡλικίαν· ἐπιτυχὼν δὲ τῷ ἀδελφῷ φακῆν ἐσκευα-
 10 κότι πρὸς ἄριστον αὐτῷ, ξανθὴν σφόδρα τὴν χρῶαν,
 καὶ διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον ὄρεχθεῖς, ἠέλιου παρασχεῖν
 αὐτῷ πρὸς τροφήν. ὃ δὲ ἀποδόσθαι τὸ πρεσβεῖον αὐτῷ
 τοῦ φαγεῖν, συνεργῶ χρησάμενος τῇ πελῆγῃ, τὸν ἀδελ-
 φὸν ἠνάγκαζε· κἀκεῖνος ὑπὸ τῷ λιμοῦ προαχθεῖς πα-
 15 ραχωρεῖ τῶν πρεσβεῖων αὐτῷ μεθ' ὄρκων. ἔνθεν διὰ
 τὴν ξανθότητα τοῦ βρώματος ὑπὸ τῶν ἡλικιωτῶν κατὰ
 παιδιὰν Ἐδωμος ἐπεκλήθη (ἔδωμα γὰρ Ἑβραῖοι τὸ ἐρυ-
 θρὸν καλοῦσι) καὶ τὴν χώραν οὕτως προσηγόρευσεν·
 Ἕλληνες γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τὸ σεμνότερον Ἰδουμαίαν ὠνό-
 20 μασαν. γίνεται δὲ καὶ πατὴρ παίδων πέντε τὸν ἀριθ- 2
 μόν, ὧν Ἰάρως μὲν καὶ Ἰέγλωμος καὶ Κόρεος ἐκ γυναικὸς
 μιᾶς Ὀλιβάμης τοῦνομα, τῶν δὲ λοιπῶν Ἐλιφάξης μὲν
 ἐξ Ἄδας Ῥαγούηλος δὲ ἐκ Βασεμάθης ὑπῆρξαν αὐτῷ γε-
 γονότες. καὶ Ἦσανος μὲν οὗτοι παῖδες ἦσαν, Ἐλιφάξῃ
 25 δὲ γίνονται γνήσιοι παῖδες πέντε, Θέμανος Ὁμανος
 Σάφαρος Γόθαμος καὶ Κένεζος· Ἀμάληκος γὰρ νόθος
 ἦν, ἐκ παλλακῆς αὐτῷ γεγονώς Θαιμνάης ὄνομα. οὗτοι

κατόκησαν τῆς Ἰδουμαίας τὴν Γοβολλίτιν λεγομένην καὶ τὴν ἀπὸ Ἀμαλήκου κληθεῖσαν Ἀμαληκίτιν. πολλὴ γὰρ γενομένη ποτὲ ἢ Ἰδουμαία τό τε πάσης αὐτῆς ἀπέσωξεν ὄνομα, καὶ τοῖς μέρεσι τὰς ἀπὸ τῶν οἰκητόρων προσηγορίας διεφύλαξεν.

- 2 Ἰακώβω δὲ συνέβη παρελθεῖν εἰς εὐδαιμονίας μέγεθος οἶον οὐκ ἄλλω τινὶ φασίως. πλούτῳ τε γὰρ ὑπερέβαλλε τοὺς ἐπιχωρίους καὶ παίδων ἀρεταῖς ζηλωτὸς καὶ περιβλεπτός ἦν· οὐθενὸς γὰρ ὄλωσ ὑστέρον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔργα χειρῶν καὶ κόνων ὑπομονὴν ἦσαν εὐψυχοὶ καὶ δεινὸν συνιέναι. τσαύτην δ' ἄρα τὸ θεῖον αὐτοῦ πρόνοιαν ἔσχε καὶ τῆς εὐδαιμονίας ἐπιμέλειαν ὡς καὶ τῶν λυπηρῶν αὐτῷ δοξάντων τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀγαθῶν παρασχέιν, καὶ ποιῆσαι τῆς ἀπὸ Αἰγύπτου τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀναχωρήσεως αἰτίον αὐτόν τε καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγονότας ὑπὸ τοιαύτης αἰτίας. Ἰώσηπον ἐκ Ραχῆλας πεπαιδοποιημένος Ἰακώβος διὰ τε τὴν τοῦ σώματος εὐγένειαν καὶ διὰ ψυχῆς ἀρετὴν (φρονήσει γὰρ διέφερε) τῶν ἄλλων πλεῖον νῖων ἠγάπα. τούτῳ παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἢ τε τοῦ πατρὸς στοργὴ φθόνου ἐκίνησε καὶ μισος, ἢ τε ἐκ τῶν ὄνειράτων, ἃ θεασάμενος τῷ τε πατρὶ καὶ τούτοις ἐμήνυσεν, εὐδαιμονία καταγγελλομένη, ζηλοτυπούντων ἄρα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς τῶν οἰκισιότατων εὐπραγίας. αἱ δὲ ὄψεις, αἷς κατὰ τοὺς ὕπνους εἶδεν Ἰώσηπος, τοιαῖδε ἦσαν. ἐκπεμφθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπὶ σάλλογῃν τῶν καρπῶν θέρους ἀκμάζοντος ὄρα πολλὸν τῶν κατὰ τὴν συνήθειαν ἐπιφοιτῶντων κατὰ τοὺς ὕπνους ὄνειράτων διαφέρουσαν ὄψιν, ἣν περ ἐγερεθεὶς τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς κρινουῖσιν αὐτῷ τὸ σημαινόμενον, ἐξέθετο, λέγων ἰδεῖν ἐπὶ τῆς παρελθούσης νυκτὸς τὸ μὲν αὐτοῦ δράγμα τῶν πυρῶν ἠρεμεῖν ἐφ' οὗ κατέθηκε τόπου, τὰ δὲ ἐκείνων

προστρέχοντα προσκυνεῖν αὐτὸ καθάπερ οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας. οἱ δὲ συνέντες ἰσχὺν αὐτῷ καὶ μέγεθος πραγμάτων τὴν ὄψιν προλέγουσαν, καὶ κατ' αὐτῶν τὴν ἐξουσίαν ἐσομένην, τῷ μὲν Ἰωσήφω τούτων οὐδέν, ὡς οὐ γνώριμον αὐτοῖς ὄν τὸ ὄναρ, διεσάφησαν, ἄρα δ' ἐποιήσαντο μηδὲν εἰς τέλος παρελθεῖν αὐτῷ ὧν ὑπενόουν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔτι μᾶλλον ἀπεχθῶς ἔχοντες διετέλουν.

τῷ δὲ παρ' αὐτῶν φθόνῳ προσφιλονεικῆσαν τὸ ³
 θεῖον δευτέραν ὄψιν ἐπιπέμπει τῷ Ἰωσήφω πολὺ τῆς προτέρας θαυμασιωτέραν· τὸν γὰρ ἥλιον ἔδοξε, τὴν σελήνην παραλαβόντα καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας, ἐπὶ τὴν γῆν κατελθεῖν καὶ προσκυνεῖν αὐτόν. ταύτην τὴν ὄψιν τῷ πατρὶ, μηδὲν παρὰ τῶν ἀδελφῶν κακώηθες ¹⁵
 ὑφορώμενος καὶ τούτων παρατυγχανόντων, διεσάφησε, καὶ τί βούλεται σημαίνειν φράσαι παράκαλεῖ. ὁ δὲ ἤσθη τῷ ὀνειράτι· τὴν γὰρ πρόρρησιν αὐτοῦ τῇ διανοίᾳ συλλαβῶν καὶ μετὰ σοφίας οὐκ ἀσκόπως εἰκάσας, ἔχαιρεν ἐπὶ μεγάλοις τοῖς σημαινομένοις. εὐδαιμονίαν ²⁰
 γὰρ τῷ παιδί κατήγγελλε, καὶ καιρὸν ἦξειν θεοῦ δόντος καθ' ὃν αὐτὸν ὑπὸ τε τῶν γονέων καὶ τῶν ἀδελφῶν ἔσεσθαι τίμιον καὶ προσκυνήσεως ἄξιον, τὴν μὲν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον μητρὶ καὶ πατρὶ, τῆς μὲν ἀξούσης ἅπαντα καὶ τρεφούσης, τοῦ δ' ἐκτυποῦντος καὶ τὴν ²⁵
 ἄλλην ἰσχὺν ἐντιθέντος, εἰκάζων, τοὺς δ' ἀστέρας τοῖς ἀδελφοῖς· καὶ γὰρ ταύτους ἔνδεκα εἶναι καθάπερ καὶ τοὺς ἀστέρας, ἀπὸ τε ἡλίου καὶ σελήνης τὴν ἰσχὺν λαμβάνοντας.

καὶ ὁ μὲν Ἰάκωβος τοιαύτην οὐκ ἀσυνέτως τῆς ⁴
 ὄψεως τὴν κρίσιν ἐποιήσατο, τοὺς δ' ἀδελφοὺς τοῦ Ἰωσήπου σφόδρα ἐλύπησε τὰ προειρημένα, καὶ διετέθησαν ὡς ἐπ' ἄλλοτριῶ τινὶ μέλλοντι τὰ σημαινόμενα διὰ

τῶν ὄνειράτων ἀγαθὰ ἔξειν, ἀλλ' οὐκ ἀδελφῶ, καὶ ὧν
 συναπολαύσειν αὐτῷ εἰκὸς ἦν, κοινωνοὺς ὡς τῆς γενέ-
 σεως οὕτω καὶ τῆς εὐδαιμονίας ἰσομένους· ἀναλεῖν τε
 ὠρμήκεσαν τὸ μειράκιον. καὶ ταύτην κυρώσαντες τὴν
 βουλήν, ἐπεὶ τὰ τῆς συγκομιδῆς αὐτοῖς πέρασ εἶχεν, ἐπὶ 5
 Σικίμων τραπέντες (χώρα δ' ἐστὶν αὕτη βόσκειν ἀγαθὴν
 θρέμματα καὶ νομάς ἐκτρέφειν) αὐτόθι τῶν ποιμνίων
 ἐπεμελοῦντο, μὴ προδηλώσαντες τῷ πατρὶ τὴν ἐκείσε
 ἄφιξιν. ὃ δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας καὶ τοῦ μηδὲ ἀπὸ τῶν ποι-
 μνίων πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι τινὰ τῶν περὶ τῶν παίδων 10
 αὐτῷ τάληθές σημαίνειν δυνάμενον, σκυθρωποτέραν
 τὴν περὶ αὐτῶν διάνοιαν λαμβάνων καὶ περιδεῆς ὧν
 πέμπει τὸν Ἰώσηπον εἰς τὰ ποιμνία μαθησόμενον τὰ
 3 περὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τί πράττειεν σηματοῦντα. οἳ
 δὲ τὸν ἀδελφὸν ὡς εἶδον πρὸς αὐτοὺς ἀφιγμένον, ἤσθη- 15
 σαν μὲν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐπ' οἰκείου παρουσία καὶ πατρὸς
 ἀπεσταλκός, ἀλλ' ὡς ἐκ' ἐχθροῦ καὶ ταῖς χερσὶν αὐτῶν
 κατὰ θείαν βούλησιν παραδοθέντος, ἀναιρεῖν τε ἤδη
 καὶ μὴ τὸν ἐν ποσὶν ὑπερβαλέσθαι καιρὸν ὠρμήκεσαν.
 οὕτω δ' αὐτοὺς Ῥούβηλος ὄρων ἔχοντας ὁ πρεσβύτατος 20
 αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν πρᾶξιν ὠμονοηκότητας ἐπειρᾶτο κα-
 τέχειν, ὑποδεικνύς τὸ μέγεθος τοῦ τολμήματος καὶ τὸ
 ἀπ' αὐτοῦ μύσος, ὡς ποιητὸν μὲν καὶ θεῶ καὶ ἀνθρώ-
 ποις ἀνόσιον δοκοῦν καὶ τὸ μὴ συγγενοῦς ἀνθρώπου
 χειρουργῆσαι φόνον, πολὺ μὲντοι μίαιρώτερον τὸ σφα- 25
 γῆν ἀδελφοῦ δράσαντας ὀφθῆναι, ᾧ πατήρ τε ἀναιρου-
 μένῳ συναδικεῖται καὶ μήτηρ εἰς πένθος καὶ παιδὸς
 ἀποστέρησιν, οὐ κατ' ἀνθρώπινον γινομένην νόμον,
 συγκατασπᾶται. τούτων δ' οὖν αὐτῶν αἰδῶ λαβόντας,
 καὶ τῷ λογισμῷ τί καὶ κίβδονται τεθνηκός αὐτοῖς παι- 30
 δὸς ἀγαθοῦ καὶ νεωπιάτου παραθεμένου, ἀποσχέσθαι
 τοῦ τολμήματος παρεκάλει, καὶ τὸν θεὸν δείσαντας,

ὅς θεατῆς ἅμα καὶ μάρτυς ἦδη καὶ τῆς βουλῆς αὐτῶν
 τῆς ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν γεγεννημένης ἀποστάνας μὲν τῆς
 πράξεως ἀγαπήσειε, μετανοία καὶ τῷ σωφρονεῖν εἴξαν-
 τας, προελθόντας δ' ἐπὶ τοῦργου οὐκ ἔστιν ἢν οὐκ
 εἰσπράξαιτο ἀδελφοκτονίας δίκην, μάναντας αὐτοῦ
 τὴν πανταχοῦ παροῦσαν πρόνοιαν καὶ μῆτε τῶν ἐπ' ἐρη-
 μίαις πραττομένων ὑστεροῦσαν μῆτε τῶν κατὰ τὰς πό-
 λεις ὅπου γὰρ ἂν ἄνθρωπος ἦ, χρὴ δοκεῖν ἐνταῦθα
 παρεῖναι καὶ τὸν θεόν. τό τε συνειδὸς αὐτοὺς τὸ ἴδιον
 ἔξιν ἐχθρὸν ἐπὶ τοῖς τολμηθεῖσιν ἔλεγεν, ὃ μῆτε τοῖς
 ἀγαθὸν αὐτὸ ἔχουσι, μῆτε τοιοῦτον ὅποιον αὐτοῖς συν-
 οικήσει τὸν ἀδελφὸν ἀνελοῦσιν, ἔστιν ἀποδρᾶναι.
 προσετίθει δὲ καὶ ταῦτα τοῖς προειρημένοις, ὡς ἀδελ-
 φὸν οὐδὲ ἀδικήσαντα κτείνειν ὅσιον, καλὸν δὲ καὶ τὸ
 μὴ μνησικακεῖν τοῖς οὕτω φίλοις ὑπὲρ ὧν ἀμαρτάνειν
 ἔδοξαν. Ἰωσήπον δὲ οὐδὲ πονηρὸν εἰς αὐτοὺς γεγεννη-
 μένον διαφθεροῦσιν, ᾧ καὶ τὸ τῆς ἡλικίας ἀσθενὲς ἔλεον
 μᾶλλον καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἐρανίζεται κηδεμονίαν. ἢ
 τε αἰτία τῆς ἀναιρέσεως πολὺ χεῖρω τὴν προᾶξιν αὐτῶν
 τίθησι, διὰ φθόνου τῶν ἐσομένων ἀγαθῶν αὐτῷ τοῦ
 ζῆν ἐξαγαγεῖν διεγνωκότων, ὧν τὸ ἴσον ἀπολαύσουσι
 κοινωνοῦντες αὐτῷ τῆς μετουσίας, οὐκ ἄλλοτριῶν ὄν-
 των ἀλλ' οἰκείων. ἴδια γὰρ εἶναι αὐτῶν ὑπολαμβάνειν
 ὅσα θεὸς Ἰωσήπῳ δώσει· προσήκειν οὖν τὴν ὀργὴν καὶ
 διὰ τοῦτο αὐτοὺς χαλεπωτέραν ἔσεσθαι νομίζειν, εἰ τὸν
 ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ κεκριμένον τῶν ἐλπιζομένων ἀγα-
 θῶν ἄξιον ἀποκτείναντες ἀφαιρήσονται τὸν θεὸν ᾧ
 ταῦτα χαρίσεται.

καὶ ὁ μὲν Ρούβηλος ταῦτα λέγων καὶ πρὸς τούτοις 2
 ἔτι πλείω, καὶ δεόμενος, ἐπειρᾶτο τῆς ἀδελφοκτονίας
 αὐτοὺς ἀποτρέπειν· ἐπεὶ δ' οὐδὲν μετριωτέρους ὑπὸ
 τῶν λόγων εἴωρα γεγεννημένους ἀλλὰ σπεύδοντας ἐπὶ τὴν

ἀναιρέσιν, συνεβούλευε τὸ κακὸν αὐτοὺς ἐπιεικέστερον ποιῆσαι τῷ τρόπῳ τῆς ἀναιρέσεως. καὶ γὰρ ἄμεινον μὲν ἂν οἷς παρήνεσε τὸ πρῶτον πεπεισθαι λέγων αὐτούς, ἐπεὶ δ' ἐκράτησαν ὥστ' ἀνελεῖν τὸν ἀδελφόν, οὐκ ἔσε-
 σθαι σφόδρα κακοὺς οἷς νῦν παραινεῖ πεισθέντας ἔλε- 5
 γεν· ἐν γὰρ τούτοις εἶναι καὶ τὸ ἔργον ἐφ' ὃ σπεύδουσιν, οὐ μέντοι τοιοῦτον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀπόροις κουφότερον. ἡξίου γὰρ αὐτοὺς αὐτόχειρας μὲν μὴ γενέσθαι τὰδελ-
 φοῦ, φίψαντας δὲ εἰς τὸν παρακείμενον λάκκον οὕτως ἀποθανεῖν ἕασαι, καὶ τό γε μὴ μιανθῆναι τὰς χεῖρας 10
 αὐτοὺς κερδαίνειν. συναινέσαντων δὲ τούτοις τῶν νεανίσκων, παραλαβὼν Ῥούβηλος τὸ μειράκιον καὶ καλωδίου ἐκδήσας ἡρέμα καθίμνησεν εἰς τὸν λάκκον· καὶ γὰρ ἱκανῶς ἄνυδρος ἦν. καὶ ὁ μὲν τοῦτο ποιήσας ἀπαλλάσ-
 σεται κατὰ ζήτησιν χωρίων πρὸς νομὰς ἐπιτηδείων, 15
 3 Ἰούδας δὲ καὶ αὐτὸς ὢν τῶν Ἰακώβου παίδων, ἐμπόρους ἰδὼν Ἄραβας τοῦ Ἰσμαηλιτῶν γένους ἀρώματα καὶ Σύρα φορτία κομίζοντας Αἰγυπτίους ἐκ τῆς Γαλαθηνῆς, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τὴν Ῥουβήλου τοῖς ἀδελφοῖς συνεβούλευσεν ἀνιμῆσασιν τὸν Ἰώσηπον ἀπεμπολῆσαι τοῖς 20
 Ἄραβιν· ἐκεῖνόν τε γὰρ ὅτι πορρωτάτω γενόμενον κἂν τεθνήξῃσθαι παρὰ τοῖς ξένοις, αὐτοὺς τε τοῦ μιάσματος οὕτως ἀπαλλαγῆσεσθαι. δόξαν οὖν τοῦτο, τοῖς ἐμπόροις ἀποδίδονται τὸν Ἰώσηπον ἀνεγκύσαντες ἐκ τοῦ λάκκου μνῶν εἰκοσιν, ἑπτακαίδεκα ἐτῶν γεγονότα. Ῥούβηλος 25
 δὲ νύκτωρ ἐπὶ τὸν λάκκον ἐλθὼν, σῶσαι τοὺς ἀδελφοὺς λαθῶν τὸν Ἰώσηπον ἐγνώκει· καὶ ὡς ἀνακαλουμένῳ μὴ ὑπήκουσε, δεισας μὴ ἐφθάρκασιν αὐτὸν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, κατεμέμφετο τοὺς ἀδελφοὺς. τῶν δὲ τὸ πρᾶχθὲν αὐτῷ φρασάντων πάνεταί τοῦ πένθους 30
 Ῥούβηλος.

4 ὡς δὲ ταῦτα περὶ τὸν Ἰώσηπον τοῖς ἀδελφοῖς ἐπέ-

πρακτο, τί ποιήσαντες ἂν ἔξω τῆς ὑπονομίας παρὰ τῷ
 πατρὶ γεννηθῆεν ἐξήτουν. καὶ δὴ τὸν χιτωνίσκον, ὃν
 ἀφίκετο μὲν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰώσηπος ἐνδεδυμένος, περιη-
 ρήκεσαν δ' αὐτὸν ὅτε καθίσταν εἰς τὸν λάκκον, ἔδοξεν
 5 αὐτοῖς διασπαράξασιν αἷματι τράγων μολῦναι καὶ τῷ
 πατρὶ δεῖξαι φέροντας, ὡς ἂν ὑπὸ θηρίων αὐτῷ φανεῖη
 διεφθαρμένος. καὶ τοῦτο ποιήσαντες ἦγον πρὸς τὸν
 πρεσβύτην ἤδη τῶν περὶ τὸν υἱὸν εἰς γυνῶσιν ἀφιγμέ-
 νον, ἔλεγον δὲ τὸν μὲν Ἰώσηπον οὐτ' ἰδεῖν οὐδ' ἢ κέ-
 10 χρηται συμφορᾷ μεμαθηκέναι, χιτῶνα δὲ τοῦτον εὖρειν
 ἡμάγμενον καὶ λελακισμένον· ὅθεν αὐτοῖς ὑπόνοιαν
 εἶναι περιπεσόντα θηρίοις αὐτὸν ἀπολωλέναι, εἰ γε
 τοῦτον ἐνδεδυμένος οἴκοθεν ἐστάλη. Ἰάκωβος δὲ ἐπὶ
 κουφοτέραις ὣν ἐλπίσιν ὡς ἡνδραποδισμένου δῆθεν
 15 αὐτῷ τοῦ παιδός, τοῦτον μὲν ἀφίησι τὸν λογισμὸν, πῆ-
 στιν δ' αὐτοῦ τῆς τελευτῆς ἐναργῆ τὸν χιτῶνα ὑπολα-
 βῶν (καὶ γὰρ ἐγνώρισεν ὡς ἐκείνον αὐτὸν ἐνδεδυμένον
 ἐκπέμποι πρὸς τοὺς ἀδελφούς), ὡς ἐπὶ νεκρῷ τὸ λοιπὸν
 οὕτω διέκειτο ἐπὶ τῷ μειρακίῳ πενθῶν. καὶ ὡς ἐνός
 20 πατήρ ὢν καὶ τῆς ἐξ ἄλλων παραμυθίας ἐστερημένος,
 οὕτως ἦν παρὰ τῷ κακῷ, πρὶν ἢ τοῖς ἀδελφοῖς συμβα-
 λειν, εἰκάξων ὑπὸ θηρίων Ἰώσηπον ἀφανῆ γεγονέναι.
 ἐκαθέζετο δὲ σακκίον ἐξαψάμενος καὶ τῇ λύπῃ βαρὺς,
 ὡς μήτε ὑπὸ παιδῶν παρηγορούντων αὐτῷ ῥάονα γε-
 25 νέσθαι μήτε κάμνοντα τοῖς πόνοις ἀπαγορεύειν.

Ἰώσηπον δὲ πωλούμενον ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ἀνησά- 4
 μενος Πετεφρῆς, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐπὶ τῶν Φαραώθου
 μαγείρων τοῦ βασιλέως, εἶχεν ἐν ἀπάσῃ τιμῇ, παιδείαν
 δὲ τὴν ἐλευθέριον ἐπαίδευε, καὶ διαίτη χρῆσασθαι
 30 κρεῖττονι τῆς ἐπὶ δούλῳ τύχῃς ἐπέτρεπεν· ἐγχειρίζει τε
 τὴν τῶν κατὰ τὸν οἶκον αὐτῷ πρόνοιαν. ὃ δὲ τῶν τε
 ἀπέλαυε, καὶ τὴν ἀρετὴν, ἧτις ἦν περὶ αὐτόν, οὐδ'

ὑπὸ τῆς μεταβολῆς ἐγκατέλειπεν, ἀλλὰ διέδειξε τὸ φρό-
νημα κρατεῖν τῶν ἐν τῷ βίῳ δυσκόλων δυνάμενον οἷς
ἂν παρῆ γνησίως καὶ μὴ πρὸς τὰς εὐπραγίας τὰς κατὰ
2 καιρὸν μόνον ἤρμοσμένον. τῆς γὰρ τοῦ δεσπότου γυναι-
κὸς διὰ τε τὴν εὐμορφίαν καὶ τὴν περὶ τὰς πράξεις αὐ- 5
τοῦ δεξιότητα ἐρωτικῶς διατεθείσης, καὶ νομιζούσης,
εἰ ποιήσειεν αὐτῷ τοῦτο φανερόν, φραδίως πείσειεν αὐ-
τὸν εἰς ὀμιλίαν· ἐλθεῖν, εὐτύχημα ἠγησάμενον τὸ τὴν
δέσποιναν αὐτοῦ δεηθῆναι, καὶ πρὸς τὸ σχῆμα τῆς τότε
δουλείας ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν τρόπον ἀφορώσης τὸν καὶ 10
παρὰ τὴν μεταβολὴν παραμένοντα, τὴν τε ἐπιθυμίαν
αὐτῷ ποιησάσης καταφανῆ καὶ λόγους προσφερούσης
περὶ μίξεως, παρέπεμπε τὴν ἀξιῶσιν, οὐ κρίνας ὅσιον
εἶναι τοιαύτην αὐτῇ δοῦναι χάριν ἐν ἣ τοῦ πριαμένου
καὶ τοσαύτης ἠξιοκότος τιμῆς ἀδικίαν συνέβαινεν εἶναι 15
καὶ ὕβριν, ἀλλὰ κρατεῖν τε τοῦ πάθους κάκεινην παρε-
κάλει, τὴν ἀπόγνωσιν τοῦ τεύξεσθαι τῆς ἐπιθυμίας
προβαλλόμενος· σταλήσεσθαι γὰρ [τε] αὐτῇ τοῦτο μὴ
παρούσης ἐλπίδος· αὐτὸς τε πάντα μᾶλλον ὑπομνεῖν
ἔλεγεν ἢ πρὸς τοῦτο καταπεισθήσεσθαι· καὶ γὰρ εἰ τῇ 20
δεσποίνῃ δοῦλον ὄντα δεῖ ποιεῖν μηδὲν ἐναντίαν, ἢ
πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν προσταγμάτων ἀντιλογία πολλὴν
ἂν ἔχοι παραίτησιν. τῆς δ' ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινε τὸν
ἔρωτα τὸ μὴ προσδοκῶσιν τὸν Ἰώσηπον ἀντισχεῖν, καὶ
δεινῶς ὑπὸ τοῦ κακοῦ πολιορκουμένη δευτέρῃ πάλιν 25
πεῖρα προσθυμεῖτο κατεργάσασθαι.

3 δημοτελοῦς οὖν ἐορτῆς ἐπιστάσης, καθ' ἣν εἰς τὴν
πανήγυριν καὶ γυναιξὶ φοιτᾶν νόμιμον ἦν, σκήπτεται
νόσον πρὸς τὸν ἄνδρα, θηρωμένη μόνωσιν καὶ σχολὴν
εἰς τὸ δεηθῆναι τοῦ Ἰωσήπου. καὶ γενομένης αὐτῇ ταύ- 30
της λιπαρεστέρους ἔτι τῶν πρώτων αὐτῷ προσηνέγκατο
λόγους, ὡς καλῶς μὲν εἶχεν αὐτῷ μετὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς

δέησιν εἶξαι· καὶ μηδὲν ἀντειρηκέναι κατὰ τε τὴν τῆς
 παρακαλούσης ἐντροπὴν καὶ τὴν τοῦ πάθους ὑπερβο-
 λήν, ὅφ' οὐ βιασθεῖη δέσποινα οὐσα τοῦ κατ' αὐτὴν
 ἀξιώματος ταπεινοτέρα γενέσθαι, φρονήσει δὲ καὶ νῦν
 5 ἄμεινον ἐνδοῦς καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς παρελθοῦσιν ἄγνωμον
 διορθώσεται. εἴτε γὰρ δευτέραν δέησιν ἐξεδέχετο, ταύ-
 την γεγυμέναι καὶ μετὰ πλείονος σπουδῆς· νόσον τε
 γὰρ προφασίσασθαι καὶ τῆς ἐσοτῆς καὶ τῆς πανηγύρεως
 τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν προσιμῆσαι· εἴτε τοῖς πρώτοις
 10 ὑπὸ ἀπιστίας ἀντέκρουσε λογισμοῖς, τοῦ μηδεμίαν κα-
 κουργίαν εἶναι κρίνειν σύμβολον τὸ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμέ-
 νειν. προσδοκᾶν τε τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὄνησιν, ὧν
 ἤδη μετέχειν, προσθέμενον αὐτῆς τῷ ἔρωτι, καὶ μειζό-
 νων ἀπολαύειν ὑπήκοον γενόμενον, ἄμυναν δὲ καὶ μτ-
 15 σος παρ' αὐτῆς ἀποστραφέντα τὴν ἀξίωσιν καὶ τοῦ χα-
 ριζέσθαι τῇ δεσποίνῃ τὴν τῆς σωφροσύνης δόκησιν ἐπί-
 προσθεν θέμενον. οὐ γὰρ αὐτὸν τοῦτο ὠφελήσειν, τρα-
 κείσης εἰς κατηγορίαν αὐτοῦ καὶ καταψευσαμένης πει-
 ραν ἐπὶ τὰνδρῶν· προσέξειν δὲ μᾶλλον τοῖς αὐτῆς λόγοις
 20 Πετεφρῆν ἢ τοῖς ἐκείνου, κἄν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τῆς ἀλη-
 θείας φέρονται.

ταῦτα λεγούσης τῆς γυναικὸς καὶ δακρυούσης, οὔτε 4
 οἶκτος αὐτὸν μὴ σωφρονεῖν ἐπεισεν οὔτ' ἠνάγκασε φό-
 βος, ἀλλὰ ταῖς δεήσεσιν ἀντέσχε καὶ ταῖς ἀπειλαῖς οὐκ
 5 ἐνίδωκε δείσας παθεῖν ἀδίκως, καὶ ὑπομένειν τι τῶν
 χαλεπωτέρων εἴλετο μᾶλλον ἢ τῶν παρόντων ἀπολαύειν,
 χαρισάμενος ἐφ' οἷς ἂν αὐτῷ συνήθει δικαίως ἀπολου-
 μένῳ. γάμου τε αὐτὴν ὑπεμίμησκε καὶ τῆς πρὸς τὸν
 ἄνδρα συμβιώσεως, καὶ τούτοις τὸ πλεόν νέμειν ἢ τῇ
 10 προσκαίρῳ τῆς ἐπιθυμίας ἡδουῆ παρεκάλει, τῆσδε μὲν
 καὶ μετάνοιαν ἐξούσης αὐτῆς ἐπ' ὀδύνη γενησομένην,
 οὐκ ἐπὶ διορθώσει τῶν ἡμαρτημένων, καὶ φόβον τοῦ

μη κατάφωρον γενέσθαι, ἀλλὰ χάριν τοῦ λαθεῖν ἀγνοοῦ-
 μένου τοῦ κακοῦ, τῆς δὲ πρὸς τὸν ἄνδρα κοινωνίας ἀπό-
 λαυσιν ἐχούσης ἀκίνδυνον. καὶ προσέτι πολλὴν ἔλεγε
 τὴν ἀπὸ τοῦ συνειδότης καὶ πρὸς τὸν θεὸν παρησίαν
 καὶ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὡς αὐτοῦ δεσπόσει μᾶλλον 8
 μέλυσσα καθαρὰ, καὶ δεσποίνης ἐξουσία χρήσεται πρὸς
 αὐτόν, ἀλλ' οὐ συνεξαμαρτάνοντος αἰδοῖ. πολὺ δὲ
 κρεῖττον εἶναι θαρρεῖν ἐπὶ γινωσκομένοις τοῖς εὖ βε-
 βιωμένοις ἢ ἐπὶ λανθανούσῃ κακοπραγίᾳ.

- 5 ταῦτα λέγων καὶ ἔτι πλείω τούτοις ὅμοια, τὴν τῆς 10
 γυναικὸς ὄρμην ἐπισχεῖν ἐπειράτο καὶ τὸ πάθος αὐτῆς
 εἰς λογισμὸν ἐπιστρέφειν. ἢ δὲ βιαιότερον ἐχρήτο τῇ
 σπουδῇ, καὶ ἐπιβαλοῦσα τὰς χεῖρας ἀναγκάζειν ἀπο-
 γνοῦσα τοῦ πείθειν ἤθελεν. ὡς δὲ ἐξέφυγεν ὑπ' ὄργης
 ὁ Ἰωσήπος προσκαταλιπὼν καὶ τὸ ἱμάτιον κατεχούσης 15
 (καὶ γὰρ αὐτὸ αὐτῇ μεθεὶς ἐξεπήδησε τοῦ δωματίου),
 περιδεῆς γενομένη μὴ κατέλη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
 καὶ τῆς ὕβρεως περιαλωῶς ἔχουσα, φθάσαι καταψεύ-
 σασθαι πρὸς τὸν Πετεφρῆν ἔγνω τοῦ Ἰωσήπου, καὶ
 τούτῳ τῷ τρόπῳ τιμωρῆσαι μὲν αὐτῇ δεινῶς ὑπερηφα- 20
 νημένη, προλαβεῖν δὲ τὴν διαβολὴν, σοφὸν ἅμα καὶ
 γυναικειὸν ἠγήσατο. καὶ καθῆστο μὲν κατηφῆς καὶ
 συγκεχυμένη, τὴν ἐπὶ τῷ διαμαρτεῖν τῆς ἐπιθυμίας
 λύπην ὡς ἐπὶ πείρᾳ διαφθορᾶς πλασαμένη μετ' ὄργης,
 ἐλθόντι δὲ τάνδρῳ καὶ πρὸς τὴν ὄψιν ταραχθέντι καὶ 25
 πυνθανομένῳ τὴν αἰτίαν, τῆς κατηγορίας τῆς Ἰωσήπου
 κατήρξατο, καὶ "τεθναίνης" εἶπεν, "ἄνερ, ἢ πονηρὸν
 δοῦλον κολίτην μιᾶναι τὴν σὴν ἐθελήσαντα κόλασον, ὃς
 οὐδ' οἶος ὢν εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον ἀφίεται μνησθεὶς
 ἐσωφρόνησεν, οὐδ' ὅσων ἐκ τῆς σῆς χρηστότητος ἐτυ- 30
 χεν, ἀλλ' ἀχάριστος ὢν ἂν εἰ μὴ πάντα παρεῖχεν αὐτόν
 ἀγαθὸν εἰς ἡμᾶς, ἐπεβούλευσεν ὑβρίσαι γάμον τὸν σόν,

καὶ ταῦτ' ἐν ἑορτῇ, τὴν σὴν ἀπουσίαν παραφυλάξας· ὅς
 ὄσα καὶ μέτριος ἐδόκει πρότερον, διὰ τὸν ἐκ σοῦ φόβον
 ἠρέμει καὶ οὐχὶ φύσει χρηστὸς ἦν. τοιοῦτον δ' ἄρα τὸ
 παρ' ἀξίαν αὐτὸν καὶ παρ' ἐλπίδας εἰς τιμὴν παρελθεῖν
 5 ἐποίησεν, ὡς δέον, ᾧ τὴν τῆς κτήσεως τῆς σῆς πίστιν
 καὶ τὴν οἰκονομίαν λαβεῖν ἐξεγένετο καὶ τῶν πρεσβυτέ-
 ρων οἰκετῶν προτιμηθῆναι, τούτῳ καὶ τῆς σῆς ψαύειν
 γυναικός." παύσαμένη δὲ τῶν λόγων ἐπεδείκνυεν αὐτῷ
 τὸ ἱμάτιον, ὡς ὅτ' ἐπεχείρει βιάσασθαι καταλιπόντος
 10 αὐτό. Πεπεφρῆς δὲ μήτε δακρυούση τῇ γυναικὶ μήθ'
 οἷς ἔλεγε καὶ εἶδεν ἀπιστεῖν ἔχων, τῷ τε πρὸς αὐτὴν
 ἔρωτι πλέον νέμων, ἐπὶ μὲν τὴν τῆς ἀληθείας ἐξέτασιν
 οὐκ ἐτρέπετο, δούς δὲ σωφρονεῖν τῇ γυναικί, πονη-
 ρὸν δὲ εἶναι κατακρίνας τὸν Ἰώσηπον, τὸν μὲν εἰς τὴν
 15 τῶν κακούργων εἰρκτὴν ἐνέβαλεν, ἐπὶ δὲ τῇ γυναικί
 καὶ μᾶλλον ἐφρόνει, κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην αὐτῇ
 μαρτυρῶν.

Ἰώσηπος μὲν οὖν πάντ' ἐπὶ τῷ θεῷ ποιησάμενος τὰ 5
 περὶ αὐτόν, οὐτ' εἰς ἀπολογία οὐτ' ἐπ' ἀκριβῆ τῶν γε-
 20 γονότων δήλωσιν ἐτρέπη, τὰ δεσμὰ δὲ καὶ τὴν ἀνάγκην
 σιγῶν ὑπῆλθεν, ἀμείνονα ἔσεσθαι τῶν δεδεκόντων θαρ-
 ρῶν τὸν τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς καὶ τὴν ἀλήθειαν εἰ-
 δότα θεόν· οὐ πείραν τῆς προνοίας εὐθύς ἐλάμβανεν.
 ὁ γὰρ δεσμοφύλαξ τὴν τε ἐπιμέλειαν καὶ τὴν πίστιν αὐ-
 25 τοῦ κατανοήσας ἐν οἷς τάξιεν αὐτόν καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς
 μορφῆς, ὑπανίει τῶν δεσμῶν, καὶ τὸ δεινὸν ἐλαφρότε-
 ρον αὐτῷ καὶ κούφον ἐπολεῖ, διαίτη δὲ χρῆσθαι κρείτ-
 τονι δεσμοτῶν ἐπέτρεπε. τῶν δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς ὄντων,
 ὅποτε παύσαιντο τῆς περὶ τὰ ἔργα ταλαιπωρίας, εἰς
 30 ὁμίλιαν, οἷα φιλεῖ κατὰ κοινωσίαν τῆς ὁμοίας συμφορᾶς,
 τρεπομένων, καὶ παρ' ἀλλήλων τὰς αἰτίας ἐφ' αἷς κατα-
 κριθεῖεν ἀναπνυθανομένων, οἰνοχόος τοῦ βασιλέως,

καὶ σφόδρα δ' αὐτῷ τιμώμενος, κατ' ὄργην δεδεμένος
καὶ συνδιαφέρων τῷ Ἰωσήφῳ τὰς πέδας συνηθέστερος
αὐτῷ μᾶλλον ἐγένετο, καὶ (συνέσει γὰρ αὐτὸν ἐδόκει
προὔχειν) ὄναρ ἰδὼν ἐξέθετο, παρακαλῶν δηλοῦν εἰ τι
σημαίνει, μεμφομένος ὅτι τοῖς ἐκ τοῦ βασιλέως κακοῖς 5
ἔτι τὸ θεῖον αὐτῷ καὶ τὰς ἐκ τῶν ὄνειράτων φροντίδας
2 προστίθησιν. ἔλεγε δ' οὖν ἰδεῖν κατὰ τοὺς ὕπνους
τριαῶν κλημάτων πεφυκυίας ἀμπέλου βότρυας ἐξ ἐκά-
στου ἀποκρέμασθαι, μεγάλους ἤδη καὶ πρὸς τρύγητον
ῥαίλους, καὶ τούτους αὐτὸς ἀποθλίβειν εἰς φιάλην ὑπέ- 10
χοντος τοῦ βασιλέως, διηθήσας τε τὸ γλεῦκος δοῦναι
τῷ βασιλεὶ πιεῖν, κάκεινον δέξασθαι κεχαρισμένως. τὸ
μὲν οὖν ἑώραμένον ἐδήλου τοιοῦτον ὄν, ἠέλου δ', εἰ τι
μεμοίραται συνέσεως, φράζειν αὐτῷ τὴν πρόρρησιν τῆς
ὄψεως. ὃ δὲ θαρρεῖν τε παρεκάλει καὶ προσδοκᾶν ἐν 15
τρισὶν ἡμέραις ἀπολυθήσεσθαι τῶν δεσμῶν, τοῦ βασι-
λέως ποθήσαντος αὐτοῦ τὴν διακονίαν καὶ πάλιν εἰς
ταύτην αὐτὸν ἐπανάξοντος. καρπὸν γὰρ ἐσήμαινε
ἀμπέλινον ἐπ' ἀγαθῷ τὸν θεὸν ἀνθρώποις παρασχεῖν,
ὃς αὐτῷ τε ἐκείνῳ σπένδεται καὶ πίστιν ἀνθρώποις καὶ 20
φιλίαν ὀμηρεύει, διαλύων μὲν ἐχθρας, τὰ πάθη δὲ καὶ
τὰς λύπας ἐξαιρῶν τοῖς προσφερομένοις αὐτόν, καὶ πρὸς
ἠδονὴν ὑποφέρων. "τοῦτον οὖν φῆς ἐκ τριαῶν ἀποθλι-
βέντα βοτρυῶν χερσὶ ταῖς σαῖς προσέσθαι τὸν βασιλέα.
καλὴν τοίνυν ἴσθι σοὶ τὴν ὄψιν γεγεννημένην, καὶ προ- 25
μηνύουσάν ἄφεσιν τῆς παρούσης ἀνάγκης ἐν τοσαύταις
ἡμέραις ἐξ ὅσων κλημάτων τὸν καρπὸν ἐτρύγησας κατὰ
τοὺς ὕπνους. μέμνησο μέντοι τούτων πειραθεὶς τοῦ
προκαταγγέιλαντός σοι τὰ ἀγαθὰ, καὶ γενόμενος ἐν
ἐξουσίᾳ μὴ περιίθης ἡμᾶς ἐν οἷς καταλείψεις, πρὸς ἃ 30
δεδηλώκαμεν ἀπερχόμενος· οὐδὲ γὰρ ἐξαμαρτόντες ἐν
δεσμοῖς γεγόναμεν, ἀλλ' ἀρετῆς ἕνεκα καὶ σωφροσύνης

τὰ τῶν κακούργων ὑπομένειν κατεκρίθημεν, οὐδὲ μετ' οἰκείας ἡδονῆς τὸν ταῦθ' ἡμᾶς ἐργασάμενον ὑβρίσαι θελήσαντες." τῷ μὲν οὖν οἰνοχόφ χαίρειν κατὰ τὸ εἰκὸς ἀκούσαντι τοιαύτης τῆς τοῦ ὀνείρατος ἐξηγήσεως ὑπῆρχε, καὶ περιμένειν τῶν δεδηλωμένων τὴν τελευτήν· δοῦ- 3
 λος δέ τις ἐπὶ τῶν σιτοποιῶν τεταγμένος τοῦ βασιλέως, συνδεδεμένος τῷ οἰνοχόφ, τοιαύτην ποιησαμένου τοῦ Ἰώσηπου περὶ τῆς ὄψεως ἐκείνου τὴν ἀπόφασιν, εὐελ-
 πῆς ᾧν (καὶ γὰρ αὐτὸς ὄναρ ἦν τεθεαμένος) ἤξιωσε τὸν Ἰώσηπον φράσαι τί κάκεινφ δηλοῦν βούλεται τὰ διὰ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ὀφθέντα. ἦν δὲ τοιαῦτα. "τρία" φησί "κανᾶ φέρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔδοξα, δύο μὲν ἄρτων πλέα, τὸ δὲ τρίτον ὄψου τε καὶ ποικίλων βρω-
 μάτων, οἷα βασιλεῦσι σκευάζεται· κατακταμένους δ' οἰωνοὺς ἅπαντα δαπανῆσαι, μηδένα λόγον αὐτοῦ ποιου-
 μένους ἀποσοβοῦντος." καὶ ὁ μὲν ὁμοίαν τὴν πρόρρησιν ἔσεσθαι τῇ τοῦ οἰνοχόου προσεδόκα, ὁ δὲ Ἰώσηπος συμβαλὼν τῷ λογισμῷ τὸ ὄναρ, καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπὼν ὡς ἐβούλετ' ἂν ἀγαθῶν ἐρμηνευτῆς αὐτοῦ γεγονέναι καὶ οὐχ οἶων τὸ ὄναρ αὐτῷ δηλοῖ, λέγει δύο τὰς πάσας ἐτι τοῦ ξῆν αὐτὸν ἔχειν ἡμέρας (τὰ γὰρ κανᾶ τοῦτο σημαί-
 νει), τῇ τρίτῃ δ' αὐτὸν ἀνασταυρωθέντα βορᾶν ἔσεσθαι πετεινοῖς, οὐδὲν ἀμύνειν ἑαυτῷ δυνάμενον. καὶ δὴ ταῦτα τέλος ὁμοιον οἷς ὁ Ἰώσηπος εἶπεν ἀμφοτέροις ἔλαβε· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ προειρημένη γενέθλιον τετελε-
 κῶς ὁ βασιλεὺς τὸν μὲν ἐπὶ τῶν σιτοποιῶν ἀνεσταύρωσε, τὸν δὲ οἰνοχόου τῶν δεσμῶν ἀπολύσας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας κατέστησεν.

Ἰώσηπον δὲ διετηῆ χρόνον τοῖς δεσμοῖς κακοπα- 4
 θοῦντα, καὶ μηδὲν ὑπὸ τοῦ οἰνοχόου κατὰ μνήμην τῶν προειρημένων ὠφελούμενον, ὁ θεὸς ἀπέλυσε τῆς εἰ-
 κῆς τοιαύτην αὐτῷ τὴν ἀπαλλαγὴν μηχανησάμενος.

Φαραώθης ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ὄψεις
 ἐνυπνίων θεασάμενος δύο, καὶ μετ' αὐτῶν τὴν ἑκατέ-
 ρας ἐξήγησιν, ταύτης μὲν ἠμνημόνησε, τῶν δὲ ὄνειρά-
 των κατέσχευ. ἀχθόμενος οὖν ἐπὶ τοῖς ἐωραμένοις (καὶ
 γὰρ ἐδόκει σκυθροπὰ ταῦτ' αὐτῷ) συνεκάλει μεθ' ἡμέ- 5
 ραν Αἰγυπτίων τοὺς λογιωτάτους, χρηζῶν μαθεῖν τῶν
 ὄνειράτων τὴν κρίσιν. ἀπορούντων δ' ἐκείνων ἔτι μάλ-
 λον ὁ βασιλεὺς ἐταράττετο. τὸν δὲ οἰνοχόον ὀρῶντα
 τοῦ Φαραώθου τὴν σύγχυσιν ὑπέρχεται μνήμη τοῦ Ἰω-
 σήπου καὶ τῆς περὶ τῶν ὄνειράτων συνέσεως, καὶ προσ- 10
 ελθὼν ἐμήνυσεν αὐτῷ τὸν Ἰώσηπον, τὴν τε ὄψιν ἦν
 αὐτὸς εἶδεν ἐν τῇ εἰρηκτῇ, καὶ τὸ ἀποβὰν ἐκείνου φρά-
 σαντος, ὅτι τε σταυρωθεῖη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὁ
 ἐπὶ τῶν σιτοποιῶν, κἀκείνῳ τοῦτο συμβαλεῖη κατὰ ἐξήγη-
 σιν ὄνειράτος Ἰωσήπου προειπόντος. δεδῆσθαι δὲ τοῦ- 15
 τον μὲν ὑπὸ Πετεφρῆ τοῦ ἐπὶ τῶν μαγείρων ὡς δοῦλον
 λέγει δὲ αὐτὸν Ἑβραίων ἐν ὀλίγοις εἶναι γένους ἄμα
 καὶ τῆς τοῦ πατρὸς δόξης. "τοῦτον οὖν μεταπεμψάμε-
 νος, καὶ μὴ διὰ τὴν ἄρτι κακοπραγίαν αὐτοῦ καταγνοῦς,
 μαθήσῃ τὰ ὑπὸ τῶν ὄνειράτων σοι δηλούμενα." κελεύ- 20
 σαντος οὖν τοῦ βασιλέως εἰς ὄψιν αὐτοῦ τὸν Ἰώσηπον
 παραγαγεῖν, τὸν μὲν ἠκούσιν ἄγοντες οἱ κεκελευσμένοι,
 5 τημελήσαντες κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ
 τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λαβόμενος "ὦ νεανία" φησί, "(σὺ γάρ
 μοι νῦν ἄριστος καὶ σύνεσιν ἱκανώτατος ὑπὸ οἰκέτου 25
 τοῦμοῦ μεμαρτύρησαι) τῶν αὐτῶν ἀγαθῶν, ὧν καὶ
 τούτῳ μεταδέδωκας, ἀξίωσον καὶ μέ, φράσας ὅσα μοι
 κατὰ τοὺς ὕπνους ὄνειράτων ὄψεις προδηλοῦσι. βούλο-
 μαι δέ σε μηδὲν ὑποστελλόμενον φόβῳ κολακεῦσαι λόγῳ
 ψευδεῖ καὶ τῷ πρὸς ἡδονήν, ἂν τάληθές σκυθροπότε- 30
 ρον ἦ. ἐδοξα γὰρ παρὰ ποταμὸν βαδίξων βόας ἰδεῖν
 εὐτραφεῖς ἄμα καὶ μεγέθει διαφερούσας, ἐπὶ τὸν

ἀριθμὸν, ἀπὸ τοῦ νόμου χωρεῖν ἐπὶ τὸ ἔλος, ἄλλας δὲ ταύταις τὸν ἀριθμὸν παραπλησίας ἐκ τοῦ ἔλους ὑπαντήσαι, λίαν κατισχνωμένας καὶ δεινὰς ὄραθῆναι, αἱ κατεσθίουσαι τὰς εὐτραφεῖς καὶ μεγάλας οὐδὲν ὠφελούντο, χαλεπῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ τετραυχωμένοι. μετὰ δὲ ταύτην τὴν ὄψιν διεγερθεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου καὶ τεταραγμένος, καὶ τί ποτ' εἶη τὸ φάντασμα παρ' ἐμαντῶ σκοπῶν, καταφέρομαι πάλιν εἰς ὕπνον, καὶ δεῦτερον ὄναρ ὄρω πολὺ τοῦ προτέρου θαυμασιώτερον, ὃ με καὶ 10 μᾶλλον ἐκφοβεῖ καὶ ταράττει. στάχνας ἑπτὰ ἐώρων ἀπὸ μᾶς ὄλιξης ἐκφυέντας, κρηβαροῦντας ἤδη καὶ κεκλιμένους ὑπὸ τοῦ καρποῦ καὶ τῆς πρὸς ἀμητὸν ὥρας, καὶ τούτοις ἑτέρους ἑπτὰ στάχνας πλησίον, λιφεροῦντας καὶ ἀσθενεῖς ὑπὸ ἀδροσίας, οἱ δαπανᾶν καὶ κατεσθίειν 15 τοὺς ὠραίους τραπέντες ἐκπληξίν μοι παρέσχον."

Ἰώσηπος δὲ ὑπολαβὼν "ὁ ὄνειρος μὲν οὗτος" εἶπεν, 6 "ὡ βασιλεῦ, καίπερ ἐν δυσὶ μορφαῖς ὄφθεις, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀποσημαίνει τελευτήν τῶν ἐσομένων. τό τε γὰρ τὰς βοῦς ἰδεῖν, ζῶον ἐπ' ἀρότρῳ πονεῖν γεγεννημένον, ὑπὸ τῶν χειρόνων κατεσθιομένης, καὶ οἱ στάχνας 20 ὑπὸ τῶν ἐλαττόνων δαπανώμενοι, λιμὸν Αἰγύπτῳ καὶ ἀκαρπλίαν ἐπὶ τὸσαῦτα προκαταγγέλλουσιν ἔτη τοῖς ἴσοις πρότερον εὐδαιμονήσασιν, ὡς τὴν τούτων εὐφορίαν τῶν ἐτῶν ὑπὸ τῆς μετὰ τοσοῦτον ἀριθμὸν ἴσων ἀφορίας 25 ὑπαναλωθῆναι. γενήσεται δ' ἡ σπάνις τῶν ἀναγκαίων σφόδρα δυσκατόρθωτος: σημεῖον δέ, αἱ γὰρ κατισχνωμένοι βόες δαπανήσασαι τὰς κρείττους οὐκ ἰσχύσαν κορεσθῆναι. ὁ μέντοι θεὸς οὐκ ἐπὶ τῷ λυπεῖν τὰ μέλλοντα τοῖς ἀνθρώποις προδείκνυσιν, ἀλλ' ὅπως προγνωκότες κουφοτέρας συνέσει ποιῶνται τὰς πείρας τῶν κατήγγελεμένων. σὺ τοίνυν ταμιευσάμενος τὰ γὰθὰ τὰ κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον γενησόμενα, ποιή-

σεις ἀνεπαίσθητον Αἴγυπτιοῖς τὴν ἐπελευσομένην συμφορὰν.”

7 θανμάσαντος δὲ τοῦ βασιλέως τὴν φρόνησιν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Ἰωσήπου, καὶ πυθομένου τίνα καὶ τρόπον ἂν προοικονομήσειεν ἐν τοῖς τῆς εὐετηρίας καιροῖς τὰ περὶ τῶν μετὰ ταύτην, ὡς ἂν ἐλαφρότερα γένοιτο τὰ τῆς ἀφορίας, ὑπετίθετο καὶ συνεβούλευε φειδῶ ποιῆσθαι τῶν ἀγαθῶν, καὶ μὴ κατὰ περιουσίαν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς Αἴγυπτιοῖς ἐπιτρέπειν, ἀλλ' ὅσον ἂν κατὰ τρυφήν ἀναλώσωσιν ἐκ περισσοῦ, ταῦτα τηρεῖν εἰς τὸν τῆς ἐνδείας καιρὸν. ἀποτίθεσθαι τε καρήνει λαμβάνοντα τὸν σίτον παρὰ τῶν γεωργῶν, τὰ διαρκῆ μόνον εἰς διατροφήν χρησηοῦντα. Φαραώθης δὲ ἀμφοτέρων θανμάσας Ἰωσήπον, τῆς τε κρίσεως τοῦ ὀνείρατος καὶ τῆς συμβουλῆς, αὐτῷ τὴν οἰκονομίαν παραδίδωσιν ὥστε πράττειν ἅ καὶ τῷ πλήθει τῶν Αἴγυπτίων καὶ τῷ βασιλεῖ συμφέροντα ὑπολαμβάνοι, τὸν ἐξευρόντα τὴν τοῦ πράγματος ὁδὸν καὶ προστάτην ἄριστον αὐτῆς ὑπολαβὼν γενήσεσθαι. ὃ δέ, ταύτης αὐτῷ τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τοῦ βασιλέως δοθείσης, σφραγιδί τε χρῆσθαι τῇ αὐτοῦ καὶ πορφύραν ἐνδύσασθαι, διὰ τῆς γῆς ἀπάσης ἐλατῶν ἐφ' ἄρματος ἤγε τὸν σίτον παρὰ τῶν γεωργῶν, τὸν ἀρκοῦντα πρὸς τε σπόρον καὶ διατροφήν ἐκάστοις ἀπομετρῶν, μηδενὶ σημαίνων τὴν αἰτίαν ὑφ' ἧς ταῦτα ἐπραττε.

6 τριακοστὸν δὲ ἔτος ἦδη τῆς ἡλικίας αὐτῷ διεληλυθει, καὶ τιμῆς ἀπάσης ἀπέλαυε παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ προσηγόρευσεν αὐτὸν Φοδομφάνηχον, ἀπιδῶν αὐτοῦ πρὸς τὸ παράδοξον τῆς συνέσεως· σημαίνει γὰρ τὸ ὄνομα κρυπτῶν εὐρετήν. γαμει δὲ καὶ γάμον ἀξιολογώτατον· ἄγεται γὰρ Πετεφρῆ θυγατέρα τῶν ἐν Ἡλιουπόλει ἱερέων, συμπράξαντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως, ἐτι

καρθένον, Ἀσιανέθην ὀνόματι. ἐκ ταύτης δὲ καὶ παῖδες αὐτῷ γίνονται πρὸ τῆς ἀκαρκίας, Μανασσῆς μὲν ὁ πρεσβύτερος (σημαίνει δ' ἐπίληθον, διὰ τὸ εὐδαιμονήσαντα λήθην εὐρασθαι τῶν ἀτυχημάτων), ὁ δὲ νεώτερος Ἐφραΐμης· ἀποδιδοὺς δὲ τοῦτο σημαίνει, διὰ τὸ ἀποδοθῆναι αὐτὸν τῇ ἐλευθερίᾳ τῶν προγόνων. τῆς δ' Αἰγύπτου κατὰ τὴν Ἰωσήπου τῶν ὄνειράτων ἐξηγήσει μακαριστῶς ἔτη ἑπτὰ διαγούσης, ὁ λιμὸς ἦπτετο τῷ ὀγδόῳ ἔτει, καὶ διὰ τὸ μὴ προησθημένοις ἐπιπεσεῖν τὸ κακόν, κολουμένοι χαλεπῶς πάντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς τοῦ βασιλέως θύρας συνέρρου. ὁ δὲ Ἰωσήπου ἐκάλει, πᾶκείνος τὸν σίτον αὐτοῖς ἀπεδίδοτο, γεγεννημένος σωτῆρ ὁμολογουμένως τοῦ πλήθους. καὶ τὴν ἀγορὰν οὐ τοῖς ἐγγχωρίοις προτιθεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ξένοις ὠνεῖσθαι παρῆν, πάντας ἀνθρώπους κατὰ συγγένειαν ἀξιῶντος ἐπικουρίας τυγχάνειν Ἰωσήπου καρὰ τῶν εὐδαιμονία χρωμένων.

πέμπει δὴ καὶ Ἰάκωβος, τῆς Χαναανίας δεινῶς ἐκτετραχωμένης (πάσης γὰρ ἦψατο τῆς ἡπίρου τὸ δεινόν), τοὺς υἱοὺς ἅπαντας εἰς τὴν Αἴγυπτον ὠνησομένους σίτον, πεπυσμένος ἐφεσθαι τὴν ἀγορὰν καὶ ξένοις. μόνου δὲ κατέσχε Βενιαμὴν ἐκ Ραχήλας αὐτῷ γεγονότα, ὁμομήτριον δὲ τῷ Ἰωσήφ. οἱ μὲν οὖν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντες ἐνετύγγανον τῷ Ἰωσήφ, χρήζοντες ἀγορᾶς· οὐδὲν γὰρ ἦν ὁ μὴ μετὰ γνώμης ἐπράττετο τῆς ἐκείνου· καὶ γὰρ τὸ θεραπεῦσαι τὸν βασιλέα τότε χρήσιμον ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις, ὅτε καὶ τῆς Ἰωσήπου τιμῆς ἐπιμεληθεῖεν. ὁ δὲ γνωρίσας τοὺς ἀδελφοὺς οὐδὲν ἐνθυμουμένους περὶ αὐτοῦ διὰ τὸ μειράκιον μὲν αὐτὸς ἀπαλλαγῆναι, εἰς τοῦτο δὲ προελθεῖν τῆς ἡλικίας, καὶ τῶν χαρακτηριστῶν ἐνηλλαγμένων ἀγνωρίστος αὐτοῖς εἶναι, τῷ δὲ μεγέθει τοῦ ἀξιώματος οὐδὲ εἰς ἐπίνοϊαν ἐλθεῖν

αὐτοῦ δυναμένους, διεπείραζεν ὡς ἔχοιεν γνώμης περὶ τῶν ὄλων. τὸν τε γὰρ σίτον αὐτοῖς οὐκ ἀπεδίδοτο, κατασκόπους τε τῶν βασιλέως πραγμάτων ἔλεγεν ἦκειν, καὶ πολλαχόθεν μὲν αὐτοὺς συναληλυθέναι, προφασίζεσθαι δὲ συγγένειαν· οὐ γὰρ εἶναι δυνατόν ἀνδρὶ ἰδιώτῃ τοιούτους παίδας καὶ τὰς μορφὰς οὕτως ἐπιφανεῖς ἐκτραφῆναι, δυσκόλου καὶ βασιλεῦσιν οὔσης τῆς τοιαύτης παιδοτροφίας. ὑπὲρ δὲ τοῦ γνῶναι τὰ κατὰ τὸν πατέρα καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ μετὰ τὴν ἰδίαν ἀπαλλαγὴν ταῦτ' ἐπραττε, μαθεῖν τε βουλόμενος καὶ τὰ περὶ Βενιαμὴν τὸν ἀδελφόν· ἐδεδίει γὰρ μὴ κάκεινον, ὁμοίως οἷς εἰς αὐτὸν ἐτόλμησαν, εἶεν ἀπεσκευασμένοι τοῦ γένους.

3 οἱ δ' ἦσαν ἐν ταραχῇ καὶ φόβῳ, καὶ κίνδυνον τὸν μέγιστον αὐτοῖς ἐπηρτησθαι νομίζοντες, καὶ μηδὲν περὶ τὰδελφοῦ κατὰ νοῦν λαμβάνοντες, καταστάντες τε πρὸς τὰς αἰτίας ἀπελογοῦντο, Ῥουβήλου προηγοροῦντος, ὃς ἦν πρεσβύτατος αὐτῶν. "ἡμεῖς" γὰρ εἶπεν "οὐ κατ' ἀδικίαν δεῦρ' ἦλθομεν, οὐδὲ κακουργήσοντες τὰ βασιλέως πράγματα, σωθῆναι δὲ χρῆζοντες καὶ καταφυγὴν τῶν ἐπεχόντων τὴν χώραν ἡμῶν κακῶν τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν ὑπολαβόντες, οὓς οὐχὶ πολίταις μόνον τοῖς αὐτῶν ἀλλὰ καὶ ξένοις ἠκούομεν τὴν ἀγορὰν τοῦ σίτου προτεθεικέναι, πᾶσι τὸ σῶζεσθαι τοῖς δεομένοις παρέχειν διεγνωκότας. ὅτι δ' ἐσμεν ἀδελφοὶ καὶ κοινὸν ἡμῖν αἷμα, φανερόν μὲν καὶ τῆς μορφῆς τὸ οἰκεῖον καὶ μὴ πολὺ παρηλλαγμένον ποιεῖ, πατήρ δ' ἐστὶν ἡμῖν Ἰάκωβος, ἀνὴρ Ἑβραῖος, ᾧ γινόμεθα δώδεκα παῖδες ἐκ γυναικῶν τεσσάρων. ὧν πάντων περιόντων ἡμεν εὐδαίμονες· ἀποθανόντος δὲ ἐνὸς τῶν ἀδελφῶν Ἰωσήπου τὰ πράγμαθ' ἡμῖν ἐπὶ τὸ χεῖρον μετέβαλεν. ὅ τε γὰρ πατήρ μακρὸν ἐπ' αὐτῷ πένθος ἦρται, καὶ ἡμεῖς

ὑπό τε τῆς ἐπὶ τῷ τεθνηκότι συμφορᾶς καὶ τῆς τοῦ
 πρεσβύτου ταλαιπωρίας κακοπαθοῦμεν. ἤκομέν τε νῦν
 ἐπ' ἀγορὰν σίτου, τὴν τε τοῦ πατρὸς ἐπιμέλειαν καὶ
 τὴν κατὰ τὸν οἶκον πρόνοιαν Βενιαμὶν τῷ νεωτάτῳ τῶν
 5 ἀδελφῶν πεπιστευκότες. δύνασαι δὲ πέμψας εἰς τὸν
 ἡμέτερον οἶκον μαθεῖν εἴ τι ψευδές ἐστὶ τῶν λεγομένων.”

καὶ Ῥούβηλος μὲν τοιούτοις ἐπειρᾶτο πείθειν τὸν 4
 Ἰωσήπον περὶ αὐτῶν τὰ ἀμείνω φρονῆσαι· ὁ δὲ τὸν
 Ἰάκωβον ζῶντα μαθὼν καὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἀπολωλότα,
 10 τότε μὲν εἰς τὴν εἰρκτὴν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ σχολῆς βασανί-
 σων ἐνέβαλεν, τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν προαγαγὼν αὐ-
 τοὺς, “ἐπεὶ” φησὶ “δυσχυρίζεσθε μὴτ' ἐπὶ κακουργί-
 ας βασιλέως ἤκειν πραγμάτων εἶναι τε ἀδελφοὶ καὶ
 πατρὸς οὐ λέγετε, πείσασθαι ἂν με ταῦθ' οὕτως ἔχειν, εἰ
 15 καταλίποιτε μὲν ἐξ αὐτῶν ἓνα παρ' ἐμοί, μηδὲν ὑβριστι-
 κὸν πεισόμενον, ἀποκομίσαντες δὲ τὸν σίτον πρὸς τὸν
 πατέρα πάλιν ἔλθοιτε πρὸς ἐμέ, τὸν ἀδελφόν, ὃν κατα-
 λιπεῖν ἐκεῖ φατέ, μεθ' ἑαυτῶν ἄγοντες· τοῦτο γὰρ ἔσται
 πίστωμα τῆς ἀληθείας.” οἱ δ' ἐν μείλοσι κακοῖς ἦσαν,
 20 ἔκλαιόν τε καὶ συνεχῶς πρὸς ἀλλήλους ἀνωλοφύροντο
 τὴν Ἰωσήπου συμφορὰν, ὡς διὰ τὰ κατ' ἐκείνου βουλευ-
 θέντα τιμωροῦντος αὐτοὺς τοῦ θεοῦ τούτοις περιπέσοιεν.
 Ῥούβηλος δὲ πολὺς ἦν ἐπιπλήττων αὐτοὺς τῆς μετανοίας,
 ἐξ ἧς ὄφελος οὐδὲν Ἰωσήπῳ γίνεται, φέρειν δ' αὐτοὺς
 25 πᾶν ὅ τι καὶ πάθοιεν, κατ' ἐκδικίαν ἐκείνου δρωῶντος
 αὐτὰ τοῦ θεοῦ, καρτερῶς ἤξιον. ταῦτα δ' ἔλεγον πρὸς
 ἀλλήλους οὐχ ἠγούμενοι τὸν Ἰωσήπον γλώττης τῆς αὐτῶν
 συνιέναι· κατήφεια δὲ πάντας εἶχε πρὸς τοὺς Ῥουβήλου
 λόγους καὶ τῶν πραγμάτων μετάμελος, ὥσπερ αὐτῶν
 30 ταῦτα ψηφισαμένων ἐφ' οἷς δίκαιον ἔκρινον τὸν θεὸν
 κολαζόμενοι. βλέπων δ' οὕτως ἀμηχανοῦντας αὐτοὺς ὁ
 Ἰωσήπος ὑπὸ τοῦ πάθους εἰς δάκρυα προύπιπτε, καὶ μὴ

βουλόμενος τοῖς ἀδελφοῖς γενέσθαι καταφανῆς ὑπεχώ-
 ρει, καὶ διαλιπὼν πάλιν ἦκε πρὸς αὐτούς. καὶ Συμεῶνα
 κατασχὼν ὄμηρον τῆς ἐπανόδου τῶν ἀδελφῶν γενησό-
 μενον, ἐκείνους μεταλαμβάντας τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου
 προσέταξεν ἀπιέναι, κελεύσας τὸν ὑπηρέτην τὰργύριον, 5
 ὃ πρὸς τὴν ὠνὴν εἶεν τοῦ σίτου κεκομικότες, κρύφα τοῖς
 φορτίοις ἐνθέντα ἀπολύειν κἀκεῖνο κομίζοντας. καὶ ὃ
 5 μὲν τὰ ἐντεταλμένα ἐπραττεν, οἱ δὲ Ἰακώβου παῖδες
 ἐλθόντες εἰς τὴν Χαναναίαν ἀπήγγελλον τῷ πατρὶ τὰ
 κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς συμβάντα, καὶ ὅτι κατάσκο- 10
 ποι δόξειαν ἀφιχθαι τοῦ βασιλέως, καὶ λέγοντες ἀδελ-
 φοί τε εἶναι καὶ τὸν ἐνδέκατον οἶκοι καταλιπεῖν παρὰ
 τῷ πατρὶ ἀπιστηθεῖεν, ὡς καταλίποίεν τε Συμεῶνα
 παρὰ τῷ στρατηγῷ, μέχρι Βενιαμὴν αὐτὸς ἀπιὼν πίστις
 αὐτῷ τῶν εἰρημένων παρ' αὐτῶν γένοιτο ἤξιλον τε τὸν 15
 πατέρα μηδὲν φοβηθέντα πέμπειν σὺν αὐτοῖς τὸν νεα-
 νίσκον. Ἰακώβω δὲ οὐδὲν ἤρεσκε τῶν τοῖς υἱοῖς πεπραγ-
 μένων, καὶ πρὸς τὴν Συμεῶνος δὲ κατοχὴν λυπηρῶς
 φέρων ἀνόητον ἤγειτο προστιθέναι καὶ τὸν Βενιαμὴν.
 καὶ ὃ μὲν οὐδὲ Ῥουβήλου δεομένου καὶ τοὺς αὐτοῦ πα- 20
 δας ἀντιδιδόντος, ἴν' εἴ τι πάθοι Βενιαμὴν κατὰ τὴν
 ἀποδημίαν, ἀποκτείνειεν αὐτούς ὁ πάππος, πείθεται
 τοῖς λόγοις· οἱ δὲ ἠπόρουν ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ μᾶλλον
 αὐτούς ἐτάραττε τὰργύριον ἐν τοῖς σακίοις τοῦ σίτου
 κατακεκρυμμένον εὐρεθέν. τοῦ δὲ σίτου τοῦ κομισθέν- 25
 τος ὑπ' αὐτῶν ἐπιλείποντος καὶ τοῦ λιμοῦ μᾶλλον ἀπτο-
 μένου, βιαζομένης αὐτὸν τῆς ἀνάγκης ὁ Ἰακώβος ἐκ-
 πέμπειν ἐγίνωσκε τὸν Βενιαμὴν μετὰ τῶν ἀδελφῶν· οὐ
 γὰρ ἦν αὐτοῖς εἰς Αἴγυπτον ἐλθεῖν μὴ μετὰ τῶν ἐπηγ-
 γελμένων ἀπερχομένους. καὶ τοῦ πάθους οὖν χεῖρονος 30
 καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινομένου, καὶ τῶν υἱῶν δεομέ-
 νων, οὐκ εἶχεν ὃ τι χρῆσαιτο τοῖς παροῦσιν. Ἰούδα δέ,

τολιμηροῦ τὰλλα τὴν φύσιν ἀνδρός, χρησαμένου πρὸς αὐτὸν παρηρησία, ὡς οὐ προσῆκον μὲν αὐτὸν περὶ τὰδελφοῦ δεδιέναι, οὐδὲ τὰ δεινὰ δι' ὑποψίας λαμβάνειν, πρᾶχθήσεται γὰρ οὐδὲν [αὐτῶν] περὶ τὸν ἀδελφὸν ἢ μὴ

5 παρέσται ὁ θεός, τοῦτο δὲ συμβήσεσθαι πάντως καὶ παρ' αὐτῷ μένουσι, φανερὰν δ' οὕτως αὐτῶν ἀπόλειαν μὴ καταδικάζειν, μηδὲ τὴν ἐκ Φαραώθεν τῆς τροφῆς εὐπορίαν αὐτοὺς ἀφαιρεῖσθαι ἀλόγῳ περὶ τοῦ παιδὸς δέει, φροντίζειν δὲ καὶ τῆς Συμεῶνος σωτηρίας, μὴ

10 φειδοί τῆς Βενιαμὴν ἀποδημίας ἐκεῖνος ἀπόληται, πιστεῦσαι δὲ περὶ αὐτοῦ τῷ θεῷ παραινούντος, καὶ αὐτοῦ ἢ σῶον ἐπανάξοντος τὸν υἱὸν αὐτῷ ἢ συγκαταστρέφοντος ἅμα ἐκείνῳ τὸν βίον, πεισθεὶς Ἰάκωβος παρεδίδου τὸν Βενιαμίν, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου διπλα-

15 σίονα, τῶν τε παρὰ τοῖς Χαναναίοις γεννωμένων τὰ τε τῆς βαλάνου μύρον καὶ στακτὴν τερέβινθόν τε καὶ μέλα δωρεὰς Ἰωσήφῳ κομίζειν. πολλὰ δ' ἦν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τῇ τῶν παίδων ἐξόδῳ δάκρυα, κἀκείνων αὐτῶν ὁ μὲν γὰρ τοὺς υἱοὺς εἰ κομιέται σῶους ἐκ τῆς ἀποδη-

20 μίας ἐφρόντιζεν, οἱ δὲ, εἰ τὸν πατέρα καταλάβοιεν ἐφρωμένον καὶ μηδὲν ὑπὸ τῆς ἐκ' αὐτοῖς λύπης κακωθέντα. ἡμερήσιον δ' αὐτοῖς ἠνύσθη τὸ πένθος. καὶ ὁ μὲν πρεσβύτης κοπωθεὶς ὑπέμενευ, οἱ δὲ ἐχώρον τὴν ἐπ' Αἴγυπτον, μετὰ κρείττονος ἐλπίδος τὴν ἐπὶ τοῖς παροῦσι

25 λύπην ἰώμενοι.

ὡς δ' ἦλθον εἰς τὴν Αἴγυπτον, κατάγονται μὲν παρὰ 6 τὸν Ἰωσήφον, φόβος δὲ αὐτοὺς οὐχ ὁ τυχῶν διετάραττε μὴ περὶ τῆς τοῦ σίτου τιμῆς ἐγκλήματε λάβωσιν ὡς αὐτοί τι κεκακουργητότες· καὶ πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ Ἰωσήφου πολλὴν ἀπολογία ἐποιοῦντο, κατ' οἶκόν τε φάσκοντες εὐρεῖν ἐν τοῖς σακίοις τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν ἤκειν ἐπανάγοντες αὐτό. τοῦ δὲ μηδ' ὅ τι λέγουσιν

εἰδέναι φήσαντος, ἀνείσθησαν τοῦ δέους. λύσας τε τὸν Συμεῶνα ἐτημέλει συνεσόμενον τοῖς ἀδελφοῖς. ἐλθόντος δ' ἐν τούτῳ καὶ Ἰωσήπου ἀπὸ τῆς θεραπείας τοῦ βασιλέως, τὰ τε δῶρα παρήγαγον αὐτῷ καὶ πυθομένῳ περὶ τοῦ πατρὸς ἔλεγον ὅτι καταλίποιεν αὐτὸν ἐρρωμένον. ὁ δὲ μαθὼν περιόντα τὸν Βενιαμὴν, εἰ οὗτος ὁ νεώτερος ἀδελφὸς εἴη (καὶ γὰρ ἦν αὐτὸν ἐωρακώς) ἀνέκρινε. τῶν δὲ φησάντων αὐτὸν εἶναι, θεὸν μὲν ἐπὶ πᾶσιν εἶπεν εἶναι προστάτην, ὑπὸ δὲ τοῦ πάθους προαγόμενος εἰς δάκρυα μεθίστατο, μὴ βουλόμενος καταφανῆς εἶναι τοῖς ἀδελφοῖς. ἐπὶ δεῖπνόν τε αὐτοὺς παραλαμβάνει, καὶ κατακλίνονται μὲν οὕτως ὡς καὶ παρὰ τῷ πατρὶ, πάντας δὲ αὐτοὺς ὁ Ἰωσήπος δεξιούμενος, διπλασίως μοίραις τῶν αὐτῷ παρακειμένων τὸν Βενιαμὴν ἐτίμα.

7 ἐπεὶ δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς ὕπνον ἐτρέποντο, κελεύει 15 τὸν ταμίαν τὸν τε σίτον αὐτοῖς δοῦναι μεμετροημένον καὶ τὴν τιμὴν πάλιν ἐγκρῦσαι τοῖς σακίοις, εἰς δὲ τὸ Βενιαμὴν φορτίον καὶ σκύφον ἀργυροῦν, ᾧ πίνων ἔχαιρε, βαλόντα καταλιπεῖν. ἐποίει δὲ ταῦτα διάπειραν βουλόμενος τῶν ἀδελφῶν λαβεῖν, πότερόν ποτε 20 βοηθοῦσι τῷ Βενιαμὴν κλοπῆς ἐναγομένῳ καὶ δοκοῦντι κινδυνεύειν, ἢ καταλιπόντες, ὡς οὐδὲν αὐτοὶ κεκακουρηγότες, ἀπίασι πρὸς τὸν πατέρα. ποιήσαντος δὲ τοῦ οἰκέτου τὰ ἐντεταλμένα, μεθ' ἡμέραν οὐδὲν τούτων εἰδότες οἱ τοῦ Ἰακώβου παῖδες ἀπήεσαν, ἀπειληφότες τὸν Συ- 25 μεῶνα καὶ διπλὴν χαρὰν χαίροντες, ἐπὶ τε τούτῳ κάπλι τῷ τὸν Βενιαμὴν ἀποκομίζειν τῷ πατρὶ, καθὼς ὑπέσχοντο. περιελαύνουσι δ' αὐτοὺς ἱππεῖς, ἄγοντες τὸν οἰκέτην ὃς ἐναπέθετο τῷ τοῦ Βενιαμὴν φορτίῳ τὸν σκύφον. ταρ- 30 χθέντας δὲ ὑπὸ τῆς ἀδοκίτου τῶν ἱππέων ἐφόδου, καὶ τὴν αἰτίαν πυθομένους δι' ἣν ἐπ' ἄνδρας ἐληλύθασιν οἱ μικρὸν ἔμπροσθεν τιμῆς καὶ ξενίας τετυχήκασιν αὐτῶν

παρὰ τοῦ δεσπότου, κακίστους ἀπεκάλουν, οἱ μὴδ'
 αὐτὸ τοῦτο, τὴν ξενίαν καὶ τὴν φιλοφροσύνην τοῦ Ἰω-
 σήπου, διὰ μνήμης λαβόντες οὐκ ᾤκησαν εἰς αὐτὸν
 ἄδικοι γενέσθαι, σκύφον δέ, ᾧ φιλοτησίας αὐτοῖς
 5 προῦπινεν, ἀράμενοι φέροιεν, κέρθους ἀδίκου τὴν τε
 πρὸς Ἰώσηπον φιλίαν τὸν τε ἑαυτῶν, εἰ φωραθεῖεν,
 κίνδυνον ἐν δευτέρῳ θέμενοι. τιμωρίαν τε οὖν αὐτοῖς
 ὑπέβλεπον ἠπελείουν, οὐ λαθόντας τὸν θεὸν οὐδ' ἀποδράν-
 τας μετὰ τῆς κλοπῆς, εἰ καὶ τὸν διακονοῦμενον οἰκέτην
 10 διέλαθον· πυνθάνεσθαι τε νῦν τί παρόντες εἴημεν, ὡς
 οὐκ εἰδότες· γνώσεσθαι μέντοι κολαζομένους αὐτίκα.
 καὶ ταῦτα καὶ πέρα τούτων εἰς αὐτοῖς λέγων ὁ οἰκέτης
 ἐτύβριζεν. οἱ δὲ ὑπὸ ἀγνοίας τῶν περὶ αὐτοῖς ἐγλεῦα-
 ζον ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, καὶ τῆς κουφολογίας τὸν οἰκέ-
 15 τὴν ἐθαύμαζον, τολμῶντα αἰτίαν ἐπιφέρειν ἀνδράσιν.
 οἱ μὴδὲ τὴν τοῦ σίτου τιμὴν ἐν τοῖς σακίοις αὐτῶν εὐ-
 ρεθεῖσαν κατέσχον, ἀλλ' ἐκόμισαν μηδενὸς εἰδότες τὸ
 πραχθέν· τοσοῦτον ἀποδεῖν τοῦ γνώμη κακουργῆσαι.
 τῆς μέντοι γε ἀρνήσεως ἀξιοπιστοτέραν ὑπολαβόντες
 20 τὴν ἔρευναν, ἐκέλευον ταύτη χρῆσθαι, κἂν εὐρεθῇ τις
 ὑψηρῆς, ἅπαντας κολάζειν. οὐδὲν γὰρ ἑαυτοῖς συν-
 εἰδότες ἤγον παρορησίαν, ὡς εἰδοῦν, ἀκίνδυνον. οἱ
 δὲ τὴν ἔρευναν μὲν ἠξίωσαν ποιήσασθαι, τὴν μέντοι
 τιμωρίαν ἐνὸς ἔφασκον εἶναι τοῦ τὴν κλοπὴν εὐρεθέν-
 25 τος πεποιθῆσθαι. τὴν δὲ ζήτησιν ποιούμενοι, καὶ πάν-
 τας τοὺς ἄλλους ἐκπεριελθόντες κατὰ τὴν ἔρευναν, ἐπὶ
 τὸν τελευταῖον Βενιαμὴν ἦκον, οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι εἰς
 τὸ ἐκείνου σακίον τὸν σκύφον εἶεν ἀποκεκρυφότες, ἀλλ'
 ἀκριβῆ τὴν ζήτησιν βουλόμενοι ποιείσθαι δοκεῖν. οἱ
 30 μὲν οὖν ἄλλοι τοῦ καθ' αὐτοῖς ἀπηλλαγμένοι θεοῦς ἐν
 τῇ περὶ τὸν Βενιαμὴν φροντίδι τὸ λοιπὸν ἦσαν, ἐθάρ-
 ρουν δ' ὡς οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῆς κακουργίας εὐρεθησο-

μένης, ἐκάκωζόν τε τοὺς ἐπιδιώξαντας ὡς ἐμποδιζοντας αὐτοῖς τὴν ὁδὸν δυναμένοις ἤδη προκεκοφέναι. ὡς δὲ τὸ τοῦ Βενιαμὴν φορτίον ἐρευνῶντες λαμβάνουσι τὸν σκύφον, εἰς οἰμωγὰς καὶ θρήνους εὐθύς ἐτρέπησαν, καὶ τὰς στολὰς ἐπικαταρρήξαντες ἐκλαιὸν τε τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τῇ μελλούσῃ καλᾶσει περὶ τῆς κλοπῆς, ἑαυτοὺς τε διαψευσαμένους τὸν πατέρα περὶ τῆς Βενιαμὴν σωτηρίας. ἐπέτεινε δὲ τὸ δεινὸν αὐτοῖς καὶ τὰ δόξαντας ἤδη διαφυγεῖν τὰ σκυθρωπὰ διαφθουηθῆναι. τῶν δὲ περὶ τὸν ἀδελφὸν κακῶν καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἐπ' αὐτῷ λύπης ἐσομένης ἑαυτοὺς αἰτίους ἔλεγον, βιασαμένους ἄκουτα αὐτοῖς τὸν πατέρα συναποστείλαι.

- 9 οἱ μὲν οὖν ἰππεῖς παραλαβόντες τὸν Βενιαμὴν ἦγον πρὸς Ἰωσήπον καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐπομένων· ὁ δὲ τὸν μὲν ἰδὼν ἐν φυλακῇ τοὺς δ' ἐν πενθίμοις σχήμασι, "τί δὴ" φησὶν, "ὧ κακίστοι, φρονήσαντες ἢ περὶ τῆς ἐμῆς φιλανθρωπίας ἢ περὶ τοῦ θεοῦ τῆς προνοίας, τοιαῦτα πράττειν εἰς εὐεργέτην καὶ ξένου ἐτολήσατε;" τῶν δὲ παραδιδόντων αὐτοὺς εἰς κόλασιν ἐπὶ τῷ σώζεσθαι Βενιαμὴν, καὶ πάλιν ἀναμιμνησκομένων τῶν εἰς Ἰωσήπον αὐτοῖς τετολημμένων, κάκεινον ἀποκαλούντων μακαριώτερον αὐτῶν, εἰ μὲν τέθνηκεν, ὅτι τῶν κατὰ τὸν βίον ἀπήλλακται σκυθρωπῶν, εἰ δὲ περιέστιν, ὅτι τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ κατ' αὐτῶν ἐκδικίας τυγχάνει, λεγόντων δ' αὐτοὺς ἀλιτηρίους τοῦ πατρὸς, ὅτι τῇ λύπῃ, ἣν ἐπ' ἐκείνῳ μέχρι νῦν ἔχει, καὶ τὴν ἐπὶ Βενιαμὴν προσθήσουσι, πολὺς ἦν κἀνταῦθα Ρούβηλος αὐτῶν καταπτόμενος. Ἰωσήπου δὲ τοὺς μὲν ἀπολύοντος (οὐδὲν γὰρ αὐτοὺς ἀδικεῖν), ἀρκεῖσθαι δὲ μόνῃ τῇ τοῦ παιδὸς τιμωρίᾳ λέγοντος (οὔτε γὰρ τοῦτον ἀπολύσειν διὰ τοὺς οὐδὲν ἑξαμαρτόντας σῶφρον ἔλεγεν οὔτε συγκολάζειν ἐκείνους τῷ τὴν κλοπὴν ἐργασασμένῳ), βαδίζουσι δὲ

παρῆξιν ἀσφάλειαν ἐπαγγελλομένου, τοὺς μὲν ἄλλους
 ἐκπλήξεις ἔλαβε καὶ πρὸς τὸ πάθος ἀφωνία, Ἰούδας δὲ
 ὁ καὶ τὸν πατέρα πείσας ἐκπέμψαι τὸ μειράκιον, καὶ
 τὰλλα δραστήριος ὢν ἀνήρ, ὑπὲρ τῆς τάδεελφου σωτη-
 ρίας ἐκρίνε παραβαλέσθαι, καὶ "θεινὰ μὲν" εἶπεν, "ὦ
 στρατηγέ, τετολμήκαμεν εἰς σέ, καὶ τιμωρίας ἄξια καὶ
 τοῦ κόλασιν ὑποσχεῖν ἅπαντας ἡμᾶς δικαίως, εἰ καὶ τὸ
 ἀδίκημα μὴ πάντων ἡμῶν ἀλλ' ἐνὸς τοῦ νεωτάτου γέγο-
 νεν· ὅμως δὲ ἀπεγνωμόσιν ἡμῖν τὴν δι' αὐτοῦ σωτη-
 ρίαν ἐλπὶς ὑπολείπεται παρὰ τῆς σῆς χρηστότητος,
 ἐγγνωμένης τὴν τοῦ κινδύνου διαφυγῆν. καὶ νῦν μὴ
 πρὸς τὸ ἡμέτερον ἀφορῶν, μηδὲ τὸ κακούργημα σκο-
 πῶν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, καὶ τὴν ἀρετὴν
 σύμβουλον ποιησάμενος ἀπὲρ τῆς ὀργῆς, ἦν οἱ τὰλλα
 μικροὶ πρὸς ἰσχύος λαμβάνουσιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς μεγάλοις
 μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς τυχοῦσιν αὐτῇ χρώμενοι, γενοῦ
 πρὸς αὐτὴν μεγαλόφρων καὶ μὴ νικηθῆς ὑπ' αὐτῆς,
 ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς οὐδ' αὐτοὺς ὡς ἰδίας ἔτι τῆς σω-
 τηρίας ἀντιποιοιούμενους, ἀλλὰ παρὰ σοῦ λαβεῖν αὐτὴν
 ἄξιοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ νῦν πρῶτον ἡμῖν παρῆξεις αὐ-
 τήν, ἀλλὰ καὶ τάχιον ἐλθοῦσιν ἐπὶ τὴν ἀγορᾶν τοῦ σί-
 του καὶ τὴν εὐπορίαν τῆς τροφῆς ἐχαρίσω, θοὺς ἀπο-
 κομῆξιν τοῖς οἰκείοις ὅσα κινδυνεύοντας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ
 λιμοῦ διαφθαρεῖναι περιέσωσε. διαφέρει δ' οὐδὲν ἢ μὴ
 περιθεῖν ἀπολλυμένους ὑπ' ἐυδείας τῶν ἀναγκαίων, ἢ
 μὴ κολάσαι δόξαντας ἁμαρτεῖν καὶ περὶ τὴν εὐεργεσίαν
 τὴν ἀπὸ σοῦ λαμπρῶν γενομένην φθονηθέντας. ἢ δ' αὐτῇ
 χέρις, ἄλλω μέντοι τρόπῳ διδομένη. σώσεις γὰρ οὐς
 εἰς τοῦτο καὶ ἐτρεφες, καὶ ψυχὰς ὡς ὑπὸ λιμοῦ καρτεῖν
 οὐκ εἶσας, τηρήσεις ταῖς ἑαυτοῦ δωρεαῖς, ὡς θαυμα-
 στὸν ἅμα καὶ μέγα δοῦναί τε ψυχὰς ἡμῖν, καὶ παρα-
 σχεῖν δι' ὧν αὐταὶ μένουσιν ἀποροιαμένοις. οἴμαί τε τὸν

θεόν, αἰτίαν παρασκευάσαι βουλόμενον εἰς ἐπίδειξιν τοῦ κατὰ τὴν ἀρετὴν περιόντος, ἡμᾶς εἰς τοῦτο περιστῆσαι συμφορᾶς, ἵνα καὶ τῶν εἰς σπαντὸν ἀδικημάτων συγγινώσκων φανῆς ἐπταικόσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς μόνους τοὺς κατ' ἄλλην πρόφασιν δεομένους ἐπικουρίας φι-
 5 ἀνθρώπου δοκῆς, ὡς μέγα μὲν [γὰρ] καὶ τὸ ποιῆσαι τι-
 νας εὖ καταστάνας εἰς χρεῖαν, ἡγεμονικώτερον δὲ σῶ-
 σαι τοὺς ὑπὲρ τῶν εἰς ἑαυτὸν τετολημημένων δίκην ὀφείλοντας. εἰ γὰρ τὸ περὶ μικρῶν ζημιωμάτων ἀφεί-
 ναι τοὺς πλημμελήσαντας ἔπαινον ἤνεγκε τοῖς ὑπερι-
 10 δοῦσι, τό γε περὶ τούτων ἀόργητον ὑπὲρ ὧν τὸ ζῆν ὑπεύθυνον τῇ κολάσει γίνεται τῶν ἡδίκηκόντων, θεοῦ φύσει προσετέθη. καὶ ἔγωγε, εἰ μὴ πατήρ ἡμῖν ἦν πῶς ἐπὶ παίδων ἀποβολῇ τάλαιπωρεῖ διὰ τῆς ἐπὶ Ἰωσήφ
 λύπης ἐπιδεδειγμένος, οὐκ ἂν τοῦ γε καθ' ἡμᾶς ἔνεκα
 15 περὶ τῆς σωτηρίας λόγους ἐποιησάμην, εἰ μὴ ὅσον τῷ
 σῶ χαριζόμενος ἦθει, σῶξιν αὐτῷ καλῶς ἔχον καὶ τοὺς
 οἱ λυπήσονται τεθνηκότων οὐκ ἔχοντας, παρείχομεν δ'
 ἂν αὐτοὺς πεισομένους ὅτι καὶ θελήσειας. νῦν δέ, οὐ
 γὰρ ἑαυτοὺς ἐλεοῦντες, εἰ καὶ νέοι καὶ μήπω τῶν κατὰ
 20 τὸν βίον ἀπολελανκότες τεθνηξόμεθα, τὸ δὲ τοῦ πατρὸς
 λογιζόμενοι καὶ τὸ γῆρας οἰκτείροντες τὸ ἐκείνου, ταύ-
 τας σοὶ τὰς δεήσεις προσφέρομεν, καὶ παραιτούμεθα
 ψυχὰς τὰς ἑαυτῶν, ἃς σοὶ τὸ ἡμέτερον κακούργημα πρὸς
 τιμωρίαν παρέδωκεν ὅς οὔτε πονηρὸς αὐτὸς οὔτε τοιού-
 25 τους ἐσομένους ἐγέννησεν, ἀλλὰ χρηστὸς ὢν καὶ πειρα-
 θῆναι τοιούτων οὐχὶ δίκαιος, καὶ νῦν μὲν ἀποδημού-
 των ταῖς ὑπὲρ ἡμῶν φροντίσι κακοπαθεῖ, κυθόμενος
 δὲ ἀπολωλότας, καὶ δι' ἣν αἰτίαν, οὐχ ὑπομνεῖ διὰ γὰρ
 ταύτην πολὺ μᾶλλον τὸν βίον καταλεπεῖν, καὶ τὸ ἄδοξον
 30 αὐτὸν τῆς ἡμετέρας καταστροφῆς φθῆσεται διαχρησά-
 μενον καὶ κακῆν αὐτῷ ποιήσει τὴν ἐκ τοῦ ζῆν ἀπαλλαγὴν,

πρὶν εἰς ἄλλους φοιτῆσαι τὰ καθ' ἡμᾶς, σπεύσαντος
 ἑαυτὸν εἰς ἀναισθησίαν μεταγαγεῖν. γενόμενος οὖν ἐν
 τούτῳ τὸν λογισμὸν, εἰ καὶ ἡ κακία σε παροξύνει νῦν ἡ
 ἡμετέρα, καὶ τὸ κατ' αὐτῆς δίκαιον χάρισαι τῷ πατρί,
 5 καὶ δυνηθῆτω πλέον ὁ πρὸς ἐκεῖνον ἔλεος τῆς ἡμετέρας
 πονηρίας· καὶ γῆρας ἐν ἐρημίᾳ βιωσόμενον καὶ τεθνηξό-
 μενον ἡμῶν ἀπολομένων αἰδεσθαι, τῷ πατέρων ὀνόματι
 ταύτην χαριζόμενος τὴν δωρεάν. ἐν γὰρ τούτῳ καὶ τὸν
 σὲ φύσαντα τιμᾶς καὶ σαυτῷ δίδως, ἀπολαύων μὲν ἤδη
 11 τῆς προσηγορίας, ἀπαθῆς δ' ἐπ' αὐτῇ φυλαχθησόμενος
 ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ πάντων πατρός, εἰς ὃν κατὰ κοινω-
 νίαν καὶ αὐτὸν τοῦ ὀνόματος εὐσεβεῖν δόξεις, τοῦ ἡμε-
 τέρου πατρός οἴκτον λαβὼν ἐφ' οἷς πείσεται τῶν παι-
 δων στερούμενος· σὸν οὖν, ἃ παρέσχεν ἡμῖν ὁ θεός,
 16 ταῦτ' ἔχοντα ἐξουσίαν ἀφελέσθαι, δοῦναι, καὶ μηδὲν
 ἐκεῖνου διενεγκεῖν τῇ χάριτι. τῆς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέρων
 δυνάμεως τετυχηκότα καλὸν ταύτην ἐν τοῖς ἀγαθοῖς
 ἐπιδείκνυσθαι, καὶ παρὸν καὶ ἀπολλύειν τῆς μὲν κατὰ
 τοῦτο ἐξουσίας ὡς μηδ' ὑπαρχούσης ἐπιλανθάνεσθαι,
 21 μόνον δ' ἐπιτετράφθαι τὸ σώζειν ὑπολαμβάνειν, καὶ
 ὅσα τις πλείοσι τοῦτο παρέξει, μᾶλλον αὐτὸ φαίνεσθαι
 διδόντα. σὺ δὲ πάντας ἡμᾶς σώσεις, τὰδελφῶ συγγνοὺς
 ὑπὲρ ὧν ἠτύχηκεν. οὐδὲ γὰρ ἡμῖν βιώσιμα τούτου κο-
 λασθέντος, οἷς γε πρὸς τὸν πατέρα μὴ ἔξεστιν ἀνασω-
 26 θῆναι μόνοις, ἀλλ' ἐνθάδε δεῖ κοινωνῆσαι τούτῳ τῆς
 αὐτῆς καταστροφῆς τοῦ βίου. καὶ τοσοῦτου δεησόμεθα,
 στρατηγέ, κατακρίναντος τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ἀποθανεῖν,
 συγκολάσαι καὶ ἡμᾶς ὡς τοῦ ἀδικήματος κεκοινωνηκό-
 τας. οὐ γὰρ ἀξιώσομεν ἡμεῖς ὡς ἐπὶ λύπῃ τεθνηκότος
 31 τὰδελφοῦ ἑαυτοὺς ἀνελεῖν, ἀλλ' ὡς ὁμοίως αὐτῷ πο-
 νηροὶ γεγονότες οὕτως ἀποθανεῖν. καὶ ὅτι μὲν καὶ
 νέος ὢν ἡμαρτε καὶ μήπω τῷ φρονεῖν ἐρηρυσμένος,

καὶ ὡς ἀνθρώπινον τοῖς τοιούτοις συγγνώμην νέμειν, σοὶ καταλιπὼν καύσομαι περαιτέρω λέγειν, ἵν' εἰ μὲν κατακρίνειας ἡμῶν, τὰ μὴ λεχθέντα δόξῃ βεβλαφέναι πρὸς τὸ σκυθρωπότερον ἡμᾶς, εἰ δ' ἀπολύσειας, κάκεινα τῇ σαυτοῦ χρηστότητι συνιδῶν ἀπεψηφίσθαι νομισθῆς, οὐ σώσας μόνον ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὧν διὰ τοῦτο δικαιότεροι μᾶλλον φανούμεθα τυχεῖν χαριζόμενος, καὶ πλῆθον ἡμῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας νοήσας σωτηρίας. εἰτ' οὖν κτείνειν αὐτὸν θέλεις, ἐμὲ τιμωρησάμενος ἀντὶ τούτου τῷ πατρὶ τοῦτον ἀπόπεμψον, εἴτε καὶ κατέχειν σοὶ δοκεῖ δοῦλον, ἐγὼ πρὸς χρείας σοὶ ὑπηρετικώτερος, ἀμείνων, ὡς ὄρᾳς, πρὸς ἐκάτερον τῶν παθῶν ὑπάρχων."

Ἰούδας μὲν οὖν πάνθ' ὑπομένειν ὑπὲρ τῆς τᾶδελφοῦ σωτηρίας ἠδέως ἔχων, ῥίπτει πρὸ τῶν Ἰωσήπου ποδῶν ἑαυτὸν, εἰ πως ἐκμαλάξειε τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καὶ καταπραΰνειεν ἀγωνιζόμενος· προύπεσον δὲ καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες, δακρυόεντες καὶ παραδιδόντες ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς Βενιαμὴν ψυχῆς ἀπολουμένους. ὁ δὲ Ἰωσήπος ἐλεγχόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους, καὶ μηκέτι δυνάμενος τὴν τῆς ὀργῆς φέρειν ὑπόκρισιν, κελεύει μὲν ἀπελθεῖν τοὺς παρόντας, ἵνα μόνοις ἑαυτὸν τοῖς ἀδελφοῖς ποιήσῃ φανερόν, ἀναχωρησάντων δὲ ποιεῖ γνῶσιμον ἑαυτὸν τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ φησὶ "τῆς μὲν ἀρετῆς ὑμᾶς καὶ εὐνοίας τῆς περὶ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ἐπαινω, καὶ κρείττονας ἢ προσεδόκων ἐκ τῶν περὶ ἐμὲ βεβουλευμένων εὐρίσκω, ταῦτα πάντα ποιήσας ἐπὶ πείρᾳ τῆς ὑμετέρας φιλαδελφίας. οὐ φύσει δὲ περὶ ἐμὲ νομίζω κονηροῦς γεγονέναι, θεοῦ δὲ βουλήσει τὴν τε νῦν πραγματευομένου τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν καὶ τὴν ἐς ὕστερον, ἂν εὐμενῆς ἡμῖν παραμείνῃ. πατρός τε οὖν σωτηρίαν ἐγνωκῶς οὐκ ἐλπισταίσααν, καὶ τοιούτους ὑμᾶς ὄρων παρὶ τὸν ἀδελφόν, οὐδ' ὧν εἰς ἐμὲ δοκεῖτε ἀμαρτεῖν

ἔτι μνημονεύω, καίσομαι δὲ τῆς ἐπ' αὐτοῖς μισοκονη-
 ρίας, καὶ ὡς συναιτίοις τῶν τῷ θεῷ βεβουλευμένων εἰς
 τὰ παρόντα χάριν ἔχειν ὁμολογῶ, ὑμᾶς τε βούλομαι καὶ
 αὐτούς λήθην ἐκείνων λαβόντας ἦθεσθα μᾶλλον, τῆς
 5 τότε ἀβουλίας εἰς τοιοῦτον ἐλθούσης τέλος, ἢ δυσφο-
 ρεῖν αἰσχυνομένους ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις. μὴ οὖν
 δόξῃ λυπεῖν ὑμᾶς τὸ κατ' ἐμοῦ ψῆφον ἐνεγκεῖν πονη-
 ρὰν καὶ ἢ ἐπ' αὐτῇ μετάτοια, τῷ γε μὴ προχωρῆσαι τὰ
 βεβουλευμένα. χαίροντες οὖν ἐπὶ τοῖς ἐκ θεοῦ γεγενη-
 10 μένοις ἄπιτε, ταῦτα δηλώσοντες τῷ πατρὶ, μὴ καὶ ταῖς
 ὑπερ ὑμῶν φροντίσιν ἀναλωθεὶς ζημιώσῃ μου τὸ κάλ-
 λιστον τῆς εὐδαιμονίας, πρὶν εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν
 καὶ μεταλαβεῖν τῶν παρόντων ἀγαθῶν ἀποθανῶν.
 αὐτὸν δὲ τοῦτον καὶ γυναικας ὑμετέρας καὶ τέκνα καὶ
 15 πᾶσαν τὴν συγγένειαν ὑμῶν ἀναλαβόντες ἐνθάδε με-
 τοικίξεσθε· οὐ γὰρ ἀποδήμους εἶναι δεῖ τῶν ἀγαθῶν
 τῶν ἡμετέρων τοὺς ἐμοὶ φιλάτους, ἄλλως τε καὶ τοῦ
 λιμοῦ λοιπὴν ἔτι πενταετίαν ὑπομενουῦντος." ταῦτ' εἰ-
 πὼν Ἰώσηπος περιβάλλει τοὺς ἀδελφούς. οἱ δ' ἐν δά-
 20 κρυσιν ἦσαν καὶ λύπη τῶν ἐπ' αὐτῷ βεβουλευμένων,
 καὶ τιμωρίας αὐτοῖς οὐδὲν ἀπολιπεῖν ἐδόκει τὸ εὐγνω-
 μον τᾶδελφοῦ. καὶ τότε μὲν ἦσαν ἐν εὐωχίᾳ, βασιλεὺς
 δ' ἀκούσας ἦκοντας πρὸς Ἰώσηπον τοὺς ἀδελφούς ἦσθη
 τε μεγάλως, καὶ ὡς ἐπ' οἰκίῳ διατεθεὶς ἀγαθῷ, παρει-
 25 χεν αὐτοῖς ἀμάξας σίτου πλήρεις καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυ-
 ρον ἀποκομίζειν τῷ πατρὶ. λαβόντες δὲ πλείω παρὰ
 τᾶδελφοῦ, τὰ μὲν τῷ πατρὶ φέρειν τὰ δ' αὐτοὶ δωρεὰς
 ἔχειν ἕκαστος ἰδίας, πλείονων ἡξιωμένου Βενιαμὴν παρ'
 αὐτούς, ἀπήσαν.
 30 ὡς δὲ ἀφικομένων τῶν παίδων Ἰάκωβος τὰ περὶ τὸν 7
 Ἰώσηπον ἔμαθεν, ὅτι μὴ μόνον εἶη τὸν θάνατον διαπε-
 φευγῶς ἐφ' ᾧ πενθῶν διῆγεν, ἀλλὰ καὶ ξῆ μετὰ λαμπρᾶς

εὐδαιμονίας, βασιλεὶ συνδιέπων τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν
 ἅπασαν σχεδὸν ἐγκειρισμένος αὐτῆς ἐπιμέλειαν, ἄπι-
 στον μὲν οὐδὲν ἐδόκει τῶν ἠγγελεμένων, λογιζόμενος
 τοῦ θεοῦ τὴν μεγαλοφυίαν καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν,
 εἰ καὶ τῷ μεταξὺ χρόνῳ διέλειπεν, ὥρμητο δ' εὐθύς 5
 2 πρὸς τὸν Ἰωσήπου. ὡς δὲ κατέσχευ ἐπὶ τὸ ὄρκιον φρέαρ,
 θύσας αὐτόθι τῷ θεῷ, καὶ φοβούμενος μὴ διὰ τὴν εὐ-
 δαιμονίαν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ τῶν παιδῶν ἐμφιλοχωρη-
 σάντων τῇ οἰκῆσει τῇ ἐν αὐτῇ μηκέτ' εἰς τὴν Χανα-
 ναίαν οἱ ἔκγονοι μετελθόντες κατάσχωσιν αὐτήν, ὡς ὁ 10
 θεὸς ἦν ὑπεσχημένος, ἅμα τε μὴ δίχα θεοῦ βουλήσεως
 γενομένης τῆς εἰς Αἴγυπτον ἀφόδου διαφθορῇ τὸ γένος
 αὐτοῦ, πρὸς δὲ τούτοις δεδιὼς μὴ προεξέλθῃ τοῦ βίου
 πρὶν εἰς ὄψιν Ἰωσήπου παραγενέσθαι, καταφέρεται,
 στρέφων ἐν ἑαυτῷ τοῦτον τὸν λογισμόν, εἰς ὕπνον. 15
 3 ἐπιστάς δὲ ὁ θεὸς αὐτῷ, καὶ δις ὀνομαστὶ καλέσας,
 πυνθανομένῳ τίς ἐστίν "ἀλλ' οὐ δίκαιον" εἶπεν "Ἰα-
 κώβη θεὸν ἀγνοεῖσθαι, τὸν αἰεὶ παραστάτην καὶ βοη-
 θὸν προγόνοισ τε τοῖς σοῖς καὶ μετ' αὐτούς σοι γενόμε-
 νον. στερουμένῳ τε γάρ σοι τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς 20
 ταύτην ἐγὼ παρέσχον, καὶ κατ' ἐμὴν εὐνοίαν εἰς τὴν
 Μεσοποταμίαν μόνος σταλεῖς γάμων τε ἀγαθῶν ἔτυχες,
 καὶ παιδῶν ἐπαγόμενος πλήθος καὶ χρημάτων ἐνόστη-
 σας. παρέμεινέ τέ σοι γενεὰ πᾶσα προνοία τῇ ἐμῇ, καὶ
 ὃν ἀπολωλέναι. τῶν υἱῶν ἐδόκεις Ἰωσήπου, τοῦτον εἰς 25
 ἀπόλαυσιν μειζόνων ἀγαθῶν ἠγαγον, καὶ τῆς Αἰγύπτου
 κύριον, ὡς ὀλίγῳ διαφέρειν τοῦ βασιλέως, ἐποίησα.
 ἦκω τε νῦν ὁδοῦ τε ταύτης ἠγεμὼν ἐσόμενος καὶ βίου
 σοι τελευτήν ἐν ταῖς Ἰωσήπου χερσὶ γεννησομένην προ-
 δηλῶν, καὶ μακρὸν αἰῶνα τῶν σῶν ἐκγόνων ἐν ἠγεμο- 30
 νία καὶ δόξῃ καταγγέλλων, καταστήσων τε αὐτούς εἰς
 τὴν γῆν ἣν ὑπέσχημαι."

τούτω θαρσύνσας τῷ ὄνειρατι προθυμότερον εἰς 4
 τὴν Αἴγυπτον σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων
 ἀπηλλάττετο. ἦσαν δ' οἱ πάντες ἑβδομήκοντα. τὰ μὲν
 οὖν ὀνόματα δηλῶσαι τούτων οὐκ ἔδοκίμαζον, καὶ μά-
 5 λιστα διὰ τὴν δυσκολίαν αὐτῶν· ἵνα μέντοι παραστήσω
 τοῖς οὐχ ὑπολαμβάνουσιν ἡμᾶς ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀλλ'
 Αἴγυπτίους εἶναι, ἀναγκαῖον ἠγησάμην μνησθῆναι τῶν
 ὀνομάτων. Ἰακώβου μὲν οὖν παῖδες ἦσαν δώδεκα· τού-
 των Ἰωσήπος ἤδη προαφίκτο. τοὺς οὖν μετ' αὐτὸν καὶ
 10 τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας δηλώσομεν. Ρουβήλου μὲν
 ἦσαν παῖδες τέσσαρες, Ἀνάχης Φαλλοῦς Ἀσσάρων Χάρ-
 μης, Συμεῶνος δὲ ἕξ, Ἰαμουήλος Ἰάμεινος Ἰάωδος Ἰά-
 χεινος Σόαρος Σάουλος. τρεῖς δὲ Δευὶ γεγονάσιν υἱοί,
 Γηρσόμης Κάαθος Μαράριος. Ἰοῦδα δὲ παῖδες ἦσαν
 15 τρεῖς, Σαλαῦ Φάρεσος Ζάρας, υἱανοὶ δὲ δύο γεγονότες
 ἐκ Φαρέσου, Ἔσρωνος καὶ Ἄμυρος. Ἰσαχάρου δὲ τέσ-
 σαρες, Θουλαῦ Φουᾶς Ἰάσουβος Σαμάρωνος. τρεῖς δὲ
 Ζαβουλῶν ἤγεν υἱούς, Σάραδον Ἠλωνα Ἰάλληλον. τοῦτο
 μὲν τὸ ἐκ Δείας γένος, καὶ αὐτὴ συνανῆει καὶ θυγάτηρ
 20 αὐτῆς Δεῖνα. τρεῖς οὗτοι καὶ τριάκοντα. Ῥαχήλας παῖ-
 δες ἦσαν δύο· τούτων Ἰωσήφω μὲν δύο γεγονάσιν υἱοί,
 Μανασσῆς καὶ Ἐφραῖμης, Βενιαμὴν δὲ τῷ ἑτέρῳ δέκα,
 Βολοσόφ Βακχάρης Ἀδάβηλος Γήραος Ναιεμάνης Ἰης
 Ῥῶς Μόμφις Ὀπταῖς Ἀραδος. οὗτοι τεσσαρεσκαίδεκα
 25 πρὸς τοῖς πρότερον κατειλεγμένοις εἰς ἑπτὰ καὶ τεσσα-
 ράκοντα γίνονται τὸν ἀριθμὸν. καὶ τὸ μὲν γνήσιον Ἰα-
 κώφω γένος τοῦτο ἦν, ἐκ Βάλλας δ' αὐτῷ γίνονται τῆς
 Ῥαχήλας θεραπαινίδος Δάνος καὶ Νεφθαελῆς, ᾧ τέσσα-
 ρες εἶποντο παῖδες, Ἰέσηλος Γοῦνις Ἰσσάρης τε καὶ
 30 Σέλλιμος· Δάνω δὲ μονογενὲς ἦν παιδίον Οὔσις. τού-
 των προσγινομένων τοῖς προειρημένοις, πενήκοντα
 καὶ τεσσάρων πληροῦσιν ἀριθμὸν. Γάδης δὲ καὶ Ἄσηρος

ἐκ Ζελφῶς μὲν ἦσαν, τῆς Ἀσίας δὲ αὕτη θεραπευτὴς·
 πατῆρας δ' ἐπήγοντο Γάδης μὲν ἐπτά, Σαφονίαν Ἀγγιν
 Σοῦνιν Ἀζαβῶνα Ἀηρίνην Ἐρωέθην Ἀριηλᾶν, Ἀσήρου
 δὲ ἦν θυγάτηρ Σάρα, καὶ ἄρσενες ἀριθμὸν ἕξ, οἷς ὀνό-
 ματα Ἰώμνης Ἰσοῦς Ἰσοῦις Βάρις Ἄβαρός τε καὶ Μελ- 5
 χίηλος. τούτων ἕνδεκα ὄντων καὶ προστιθεμένων τοῖς
 πενήτηντα καὶ τέσσαρσιν ὁ προειρημένος ἀριθμὸς πλη-
 ροῦται, μὴ συγκαταλεγέντος αὐτοῖς Ἰακώβου.

- 5 μαθῶν δὲ Ἰώσηπος παραγενόμενον τὸν πατέρα (καὶ
 γὰρ προλαβὼν Ἰούδας ὁ ἀδελφὸς ἐδήλωσεν αὐτῷ τὴν 10
 ἄφιξιν) ὑπαντησόμενος ἕξεισι, καὶ καθ' Ἡρώων πόλιν
 αὐτῷ συνέβηκεν. ὁ δὲ ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἀπροσδοκῆτου τε
 καὶ μεγάλης γενομένης μικροῦ δεῖν ἐξέλιπεν· ἀλλ' ἀνε-
 ξωπύρησεν αὐτὸν Ἰώσηπος, οὐδ' αὐτὸς μὲν κρατῆσαι 15
 δυνηθεὶς ὡς μὴ ταῦτ' οὐκ ἐπὶ ἡδονῆς, οὐ μέντοι
 τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ πατρὶ γενόμενος ἤτιον τοῦ πά-
 θους. ἔπειτα τὸν μὲν ἡρέμα κελεύσας ὀδεύειν, αὐτὸς δὲ
 παραλαβὼν πέντε τῶν ἀδελφῶν ἠπειλῆτο πρὸς τὸν βα-
 σιλέα, φράσων αὐτῷ παραγενόμενον μετὰ τοῦ γένους 20
 τὸν Ἰακώβου. ὁ δὲ τοῦτο χαίρων ἤκουσε, καὶ τὸν Ἰώ-
 σηπον ἐκέλευεν αὐτῷ λέγειν τίνι βίῳ τερπόμενοι δια-
 τελοῦσι, ὡς αὐτοῖς τοῦτον ἐπιτρέψειε διάγειν. ὁ δὲ
 ποιμένας αὐτοὺς ἀγαθοὺς ἔλεγε, καὶ μηδενὶ τῶν ἄλλων
 ἢ τούτῳ μόνῳ προσανέχειν, τοῦ τε μὴ διαξεννυμένους
 ἀλλ' ἐν ταύτῳ τυγχάνοντας ἐπιμελεῖσθαι τοῦ πατρὸς 25
 προνοούμενος, τοῦ τε τοῖς Αἰγυπτίοις εἶναι προσφιλεῖς,
 μηδὲν πράττοντας τῶν αὐτῶν ἐκείνοις· Αἰγυπτίοις
 6 γὰρ ἀπειρημένον ἦν περὶ νομᾶς ἀναστρέφεισθαι. τοῦ
 δὲ Ἰακώβου παραγενομένου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀσπα-
 ζομένου τε καὶ κατευχομένου περὶ τῆς βασιλείας αὐτῷ, 30
 ὁ Φαραώθης ἐκνυθάνετο πόσον ἤδη βεβιωκὼς εἴη χρό-
 νον. τοῦ δ' ἑκατὸν ἔτη καὶ τριάκοντα γεγονέναι φη-

σαντος, ἐθαύμασε τοῦ μήκους τῆς ζωῆς τὸν Ἰάκωβον. εἰπόντος δ' ὡς ἦν ττονα τῶν προγόνων εἰη βεβιωκῶς ἔτη, συνεχώρησεν αὐτῷ ζῆν μετὰ τῶν τέκνων ἐν Ἡλιουπόλει· ἐν ἐκείνῃ γὰρ καὶ οἱ ποιμένες αὐτοῦ τὰς νομὰς εἶχον.

ὁ δὲ λιμὸς τοῖς Αἰγυπτίοις ἐπετείνεται, καὶ τὸ δει- 7
νὸν ἀπορώτερον ἔτι καὶ μᾶλλον αὐτοῖς ἐγίνετο, μήτε τοῦ ποταμοῦ τὴν γῆν ἐπάρδοντος, οὐ γὰρ ἠΰξε, μήτε ὕοντος τοῦ θεοῦ, πρόνοιάν τε μηδεμίαν ἑαυτῶν ὑπ' ἀγνοίας πεπονημένων, καὶ τοῦ Ἰωσήπου τὸν σίτον ἐπι- 10
χρήμασιν αὐτοῖς διδόντος. ὡς δὲ ταῦτ' αὐτοῖς ἐπέλιπε, τῶν βοσκημάτων ἐωνοῦντο τὸν σίτον καὶ τῶν ἀνδρα- πόδων οἷς δὲ καὶ γῆς τις ἦν μοῖρα, ταύτην παρεχώρουν ἐπὶ τιμῇ τροφῆς. οὕτω τε τοῦ βασιλέως πάσης αὐτῶν 15
τῆς περιουσίας κυρίου γεγεννημένου, μετωκίσθησαν ἄλλος ἀλλαχόσε, ὅπως βεβαία γένηται τῷ βασιλεῖ τῆς χώρας τούτων ἡ κτήσις, πλὴν τῶν λερέων· τούτοις γὰρ ἔμενεν ἡ χώρα αὐτῶν. ἐδουλοῦτό τ' αὐτῶν οὐ τὰ σώ- ματα μόνον τὸ δεινὸν ἀλλὰ καὶ τὰς διανοίας, καὶ τὸ λοι- 20
πὸν εἰς ἀσχήμονα τῆς τροφῆς εὐπορίαν αὐτοὺς κατη- νάγκαζε. λωφῆσαντος δὲ τοῦ κακοῦ, καὶ τοῦ ποταμοῦ τὴν γῆν ἐπιβάντος, καὶ ταύτης τοὺς καρποὺς ἀφθόνως ἐκφερούσης, ὁ Ἰωσήπος εἰς ἐκάστην παραγινόμενος πό- λιν, καὶ συλλέγων ἐν αὐταῖς τὸ πλῆθος, τὴν γε γῆν αὐ- 25
τοῖς, ἦν ἐκείνων παραχωρούντων ὁ βασιλεὺς ἔχειν ἐδύ- νατο καὶ καρποῦσθαι μόνος, εἰς ἅπαν ἐχαρῶλετο, καὶ κτήμα ἴδιον ἠγουμένους φιλεργεῖν παρεκάλει, τὴν πέμπτην τῶν καρπῶν τῷ βασιλεῖ τελοῦντας ὑπὲρ τῆς χώρας, ἦν δίδωσιν αὐτοῖς οὖσαν αὐτοῦ. τοὺς δὲ παρ' 30
ἐλπίδας κυρίους τῆς γῆς καθισταμένους χαρὰ τε ἐλάμ- βανε, καὶ ὑφίσταντο τὰ προστάγματα. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τό τε ἄξιωμα τὸ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις αὐτῷ

μείζον Ἰώσηπος ἀπεργάζεται, καὶ πλείω γε τὴν εὐνοίαν τῷ βασιλεὶ παρ' αὐτῶν. ὃ τε τοῦ τελείν τὴν πέμπτην τῶν καρπῶν νόμος ἔμεινε καὶ μέχρι τῶν ὑστέρων βασιλέων.

- 8 Ἰάκωβος δὲ ἑπτακαιδέκατον ἔτος ἐν Αἰγύπτῳ δια- 5
 τρίψας, καὶ νόσῳ χρησάμενος, παρόντων αὐτῷ τῶν
 υἱῶν ἀπέθανεν, ἐπευξάμενος τοῖς μὲν κτῆσιν ἀγαθῶν,
 καὶ προειπῶν αὐτοῖς κατὰ προφητείαν πῶς μέλλει τῶν
 ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν ἕκαστος κατοικεῖν τὴν Χανααίαν,
 τοῦτο ὃ δὴ καὶ πολλοῖς ὕστερον χρόνοις ἐγένετο· Ἰωσή- 10
 που δ' ἐγκώμιον διεξελθὼν, ὅτι μὴ μνησικακήσειε τοῖς
 ἀδελφοῖς, ἀλλὰ καὶ τούτου πλέον χρηστὸς εἰς αὐτοὺς
 ἐγένετο, δωρησάμενος αὐτοὺς ἀγαθοῖς οἷς οὐδὲ εὐεργέτας
 τινὲς ἠμίψαντο, προσέταξε τοῖς ἰδίῳις παισὶν ἵνα τοὺς
 Ἰωσήπου παῖδας Ἐφραΐμην καὶ Μανασσῆν εἰς τὸν αὐτὸν 15
 ἀριθμὸν προσῶνται, διαιρούμενοι μετ' αὐτῶν τὴν Χανα-
 ναίαν, περὶ ᾧ ὕστερον ἐροῦμεν. ἡξίου μέντοι καὶ ταφῆς
 ἐν Χεβρωνί τυγχάνειν. τελευτᾷ δὲ βιούς ἔτη τὰ πάντα
 τριῶν δέοντα πενήκοντα καὶ ἑκατὸν, μηδενὸς μὲν τῶν
 προγόνων ἀπολειφθεὶς ἐπ' εὐσεβείᾳ τοῦ θεοῦ, τυχῶν δὲ 20
 ἀμοιβῆς ἧς δίκαιον ἦν τυχεῖν τοὺς οὕτως ἀγαθοὺς γενο-
 νότας. Ἰώσηπος δέ, συγχωρησάντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως,
 τὸν τοῦ πατρὸς νεκρὸν εἰς Χεβρωνά κομίσας ἐκεῖ θάπτει
 πολυτελῶς. τῶν δὲ ἀδελφῶν οὐ βουλομένων αὐτῷ συν- 25
 αποστρέφειν (δέος γὰρ αὐτοὺς εἶχε μὴ τεθνηκότος αὐ-
 τοῖς τοῦ πατρὸς τιμωρήσασθαι τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιβουλής,
 οὐκέτ' ὄντος ᾧ χαρίζοιτο τὴν πρὸς αὐτοὺς μετριότητα)
 πεῖθει μηδὲν ὑφορᾶσθαι, μηδ' ἔχειν αὐτὸν δι' ὑποψίας.
 ἀγαγὼν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ κτῆσιν πολλὴν ἐχαρίσατο, καὶ
 πάσῃ περὶ αὐτοὺς σπουδῇ χρώμενος οὐκ ἐνέλιπε. 30
- 2 τελευτᾷ δὲ οὗτος ἔτη βιώσας ἑκατὸν καὶ δέκα, θαν-
 μάσιος τὴν ἀρετὴν γενόμενος, καὶ λογισμῷ πάντα

διοικῶν καὶ τὴν ἐξουσίαν ταμιευόμενος· ὃ δὴ καὶ τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας αἴτιον αὐτῷ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἀλλαχόθεν ἦκοντι καὶ μετὰ τοιαύτης κακοπραγίας μεθ' ἧς προειρήκαμεν, ὑπῆρχεν. τελευτῶσι δ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, ζήσαντες εὐδαιμόνως ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου. καὶ τούτων μὲν τὰ σώματα κομίσαντες μετὰ χρόνον αὐτῶν οἱ ἀπόγονοι καὶ οἱ παῖδες ἔθαψαν ἐν Χεβρωνί, τὰ δὲ Ἰωσήπου ὁσῆα ὕστερον, ὅτε μετανέστησαν ἐκ τῆς Αἰγύπτου οἱ Ἑβραῖοι, εἰς τὴν Χανααναίαν ἐκόμισαν· οὕτω γὰρ αὐτοὺς ὁ Ἰώσηπος ἐξώρκισε. τούτων οὖν ἕκαστος ὡς ἔσχε καὶ τίσι πόνοις ἐκράτησαν τῆς Χαναανάς σημανῶν, προδιηγησάμενος τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὴν Αἰγύπτου ἐξέλιπον.

Αἰγυπτίοις τρυφεροῖς καὶ φαθύμοις οὖσι πρὸς πό- 9
 νους, καὶ τῶν τε ἄλλων ἡδονῶν ἥττοσι· καὶ δὴ καὶ τῆς
 15 κατὰ φιλοκέρδειαν, συνέβη δεινῶς πρὸς τοὺς Ἑβραίους διατεθῆναι κατὰ φθόνον τῆς εὐδαιμονίας. ὀρῶντες γὰρ τὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν γένος ἀκμάζον καὶ δι' ἀρετὴν καὶ τὴν πρὸς τὸ πονεῖν εὐφυλίαν πλήθει χρημάτων ἤδη λαμ-
 20 προύς; καθ' αὐτῶν αὐξέσθαι τούτους ὑπελάμβανον. ὧν τε ἦσαν εὖ ὑπὸ Ἰωσήπου πεπονθότες διὰ χρόνου μῆκος λήθην λαβόντες, καὶ τῆς βασιλείας εἰς ἄλλον οἶκον μετεληλυθυίας, δεινῶς ἐνύβριζόν-τε τοῖς Ἰσραηλι-
 25 ταις καὶ ταλαιπωρίας αὐτοῖς ποικίλας ἐπενούουν. τὸν τε γὰρ ποταμὸν εἰς διώρυγας πολλὰς αὐτοῖς προσέταξαν διατεμεῖν, τείχη τε οἰκοδομῆσαι ταῖς πόλεσι καὶ χώματα, ὅπως ἂν εἰργοὶ τὸν ποταμὸν μὴ λιμνάζειν ἕως ἐκείνων ἐπεκβαίνοντα. πυραμίδας τε ἀνοικοδομοῦντες ἐξέτρυχον ἡμῶν τὸ γένος, ὡς τέχνας τε παντοίας ἀνα-
 30 διδάσκεισθαι καὶ τοῖς πόνοις γενέσθαι συνήθεις. καὶ τετρακοσίων μὲν ἐτῶν χρόνον ἐπὶ ταύταις διήνυσαν ταῖς ταλαιπωρίαις· ἀντεφιλονείκουν γάρ, οἱ μὲν Αἰγύ-

πτιοι τοις πόνοις ἔξαπολέσαι τοὺς Ἰσραηλίτας θέλοντες, οἱ δὲ αἰεὶ κρείττους φαίνεσθαι τῶν ἐπιταγμάτων.

2 ἐν τούτοις δ' ὄντων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων αἰτία τοῦ μᾶλλον σπουδάσαι περὶ τὸν ἀφανισμόν τοῦ γένους ἡμῶν τοὺς Αἰγυπτίους προσεγένετο τοιαύτη. τῶν ἱερο- 5 γραμματέων τις (καὶ γὰρ ᾤσι δεινοὶ περὶ τῶν μελλόντων τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν) ἀγγέλλει τῷ βασιλεῖ τεχθῆσεσθαι τινὰ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν τοῖς Ἰσραηλίταις, ὃς ταπεινώσει μὲν τὴν τῶν Αἰγυπτίων ἡγεμονίαν, ἀυ- 10 ξήσει δὲ τοὺς Ἰσραηλίτας τραφεῖς, ἀρετῇ δὲ πάντας 16 ὑπερβαλεῖ καὶ δόξαν ἀείμνηστον κτήσεται. δεισας δὲ ὁ βασιλεὺς κατὰ γνώμην τὴν ἐκείνου κελεύει πᾶν τὸ γεννηθὲν ἄρσεν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιπτοῦντας διαφθεῖρειν, παραφυλάσσειν τε τὰς ὠδῖνας 15 τῶν Ἑβραίων γυναικῶν καὶ τοὺς τοκετοὺς αὐτῶν πα- 18 ρατηρεῖν τὰς Αἰγυπτίων μαῖας· ὑπὸ γὰρ τούτων αὐτὰς ἐκέλευε μαιοῦσθαι, αἱ δὲ διὰ συγγένειαν ἐμῆλλον μὴ πα- 20 ραβῆσεσθαι τὴν τοῦ βασιλέως βούλησιν· τοὺς μέντοι καταφρονήσαντας τοῦ προστάγματος καὶ σώζειν λάθρα 25 τολμήσαντας τὸ τεχθὲν αὐτοῖς, τούτους ἀναιρεῖσθαι 20 σὺν τῇ γενεᾷ προσέταξε. δεινὸν οὖν τοῖς ὑπομένουσι τὸ πάθος, οὐ καθὸ παιδῶν ἀπεστεροῦντο καὶ γονεῖς ὄν- 25 τες αὐτοὶ πρὸς τὴν ἀπώλειαν ὑπουργοῦν τῶν γεννωμέ- 30 νων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπίνοια τῆς τοῦ γένους αὐτῶν ἐπιλεί- 35 ψεως, φθειρομένων μὲν τῶν τικτομένων, αὐτῶν δὲ δια- 30 λυθησομένων, χαλεπὴν αὐτοῖς καὶ δυσπαραμύθητον ἐποίει τὴν συμφοράν. καὶ οἱ μὲν ἦσαν ἐν τούτῳ τῷ 35 κακῷ, κρατήσσειε δ' ἂν οὐδεὶς τῆς τοῦ θεοῦ γνώμης, οὐδὲ μυρίας τέχνας ἐπὶ τούτῳ μηχανησάμενος, ὃ τε γὰρ 40 παῖς ὃν προεῖπεν ὁ ἱερογραμματεὺς, τρέφεται λαθῶν 30 τὴν τοῦ βασιλέως φυλακὴν, καὶ ἀληθῆς ἐπὶ τοῖς ἔξ αὐτοῦ 45 γεννηθησομένοις ὁ προειπὼν εὐρέθη. γίνεται δὲ οὕτως.

Ἐμαράμης τῶν εὖ γεγονότων παρὰ τοῖς Ἑβραίοις, 3
 δεδιῶς ὑπὲρ τοῦ παντὸς ἔθνος μὴ σπάνει τῆς ἐπιτρα-
 φησομένης νεότητος ἐπιλίπη, καὶ χαλεπῶς ἐπ' αὐτῷ
 φέρων (ἐκύει γὰρ αὐτῷ τὸ γύναιον) ἐν ἀμηχάνοις ἦν.
 5 πρὸς ἱκεσίαν οὖν τοῦ θεοῦ τρέπεται, παρακαλῶν οἴκτον
 ἤδη τινὰ λαβεῖν αὐτὸν ἀνθρώπων μηδὲν τῆς εἰς αὐτὸν
 θρησκείας παραβεβηκότων, δοῦναι τε ἀπαλλαγὴν αὐ-
 τοῖς ὧν παρ' ἐκείνων ἐκακοπάθουν τὸν καιρὸν, καὶ τῆς
 ἐπ' ἀπωλεία τοῦ γένους αὐτῶν ἐλπίδος. ὁ δὲ θεὸς ἐλεή-
 10 σας αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν ἱκεσίαν ἐπικλασθεὶς ἐφίσταται
 κατὰ τοὺς ὕπνους αὐτῷ, καὶ μήτε ἀπογινώσκειν αὐτὸν
 περιττῶν μελλόντων παρεκάλει, τὴν τε εὐσέβειαν αὐ-
 τῶν ἔλεγε διὰ μνήμης ἔχειν καὶ τὴν ὑπὲρ ταύτης ἀμοι-
 βὴν αἰεὶ παρέξειν, ἤδη μὲν καὶ τοῖς προγόνοις αὐτῶν δω-
 15 ρησάμενος τὸ γενέσθαι τοσοῦτον πλῆθος αὐτοῦς ἐξ ὀλί-
 γων· καὶ Ἄβραμον μὲν μόνον ἐκ τῆς Μεσοποταμίας εἰς
 τὴν Χανααναίαν παραγενόμενον εὐδαιμονῆσαι τὰ τε ἄλλα
 καὶ τῆς γυναικὸς αὐτῷ πρὸς γονὴν ἀκάρπως ἐχούσης
 πρότερον, ἔπειτα κατὰ τὴν αὐτοῦ βούλησιν ἀγαθῆς πρὸς
 20 τοῦτο γενομένης, τεκνωῶσαι παῖδας, καὶ καταλιπεῖν μὲν
 Ἰσμαῆλ καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ τὴν Ἀράβων χώραν, τοῖς δ'
 ἐκ Χετούρας τὴν Τρωγλοδύτιν, Ἰσάκω δὲ τὴν Χανα-
 ναίαν. "ὄσα τε πολεμῶν κατὰ τὴν ἐμὴν" φησὶ "συμμα-
 χίαν ἠνδραγάθησε, καὶ ὑμεῖς διὰ μνήμης ἔχετε. Ἰάκω-
 25 βον δὲ καὶ τοῖς οὐχ ὁμοφύλοις γνώριμον εἶναι συμβέ-
 βηκεν ἐπὶ τε μεγέθει τῆς εὐδαιμονίας μεθ' ἧς ἐβίωσε
 καὶ παισὶ τοῖς αὐτοῦ κατέλιπεν· οὗ μετὰ ἑβδομήκοντα
 τῶν πάντων εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένου, ὑπὲρ ἑξήκοντα
 που μυριάδες ἤδη γέγονατε. νῦν δέ με τοῦ κοινῆ συμ-
 30 φέροντος ὑμῶν ἴσπε προνοούμενον καὶ τῆς σῆς εὐκλείας.
 ὁ παῖς γὰρ οὗτος οὗ τὴν γέννησιν Αἰγύπτιοι δεδιότες
 κατέκριναν ἀπολλύναι τὰ ἐξ Ἰσραηλιτῶν τιχλόμενα, σὸς

ἔσται. καὶ λήσεται μὲν τοὺς ἐπ' ὀλέθρῳ παραφυλάσσοντας, τραφεῖς δὲ παραδόξως τὸ μὲν Ἑβραίων γένος τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνάγκης ἀπολύσει, μνήμης δ', ἐφ' ὅσον μένει χρόνον τὰ σύμπαντα, τεύξεται παρ' ἀνθρώποις, οὐχ Ἑβραίοις μόνον ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοφύλοις, ἐμοῦ τοῦτο χαριζομένου σοί τε καὶ τοῖς ἐκ σοῦ γεννησομένοις. ἔσται δ' αὐτῷ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοιοῦτος ὥστε τὴν ἐμὴν ἔξιν ἱερῶσύνην αὐτόν τε καὶ τοὺς ἐκγόνους αὐτοῦ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου."

4 ταῦτα τῆς ὄψεως αὐτῷ δηλωσάσης περιεγεραθεὶς ὁ 10
 Ἀμαράμης ἐδήλου τῇ Ἰωαχεβέδῃ· γυνὴ δ' ἦν αὐτοῦ.
 καὶ τὸ δέος ἔτι μείζον διὰ τὴν τοῦ ὀνείρου πρόρρησιν
 αὐτοῖς συνίστατο· οὐ γὰρ ὡς περὶ παιδὸς μόνον εὐλαβεί-
 βεις ἦσαν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπὶ μεγέθει τῆς αὐτῆς εὐδαιμο-
 νίας ἐσομένης. τοῖς μέντοι προκατηγγελημένοις ὑπὸ τοῦ 15
 θεοῦ πίστιν ὁ τοκετὸς τῆς γυναικὸς παρεῖχε, λαθούσης
 τοὺς φύλακας διὰ τὴν τῶν ὀδίνων ἐπιείκειαν καὶ τὸ μὴ
 βιαίας αὐτῇ προσπεσεῖν τὰς ἀλγηδόνας. καὶ τρεῖς μὲν
 μῆνας παρ' αὐτοῖς τρέφουσι λαυθάνοντες· ἔπειτα δὲ
 δεῖσας Ἀμαράμης μὴ κατάφωρος γένηται καὶ πεσὼν ὑπὸ 20
 τὴν τοῦ βασιλέως ὀργὴν αὐτὸς τε ἀπόληται μετὰ τοῦ
 παιδίου καὶ τοῦ θεοῦ τὴν ἐπαγγελίαν ἀφανίσειεν, ἔγνω
 μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ποιήσασθαι τὴν τοῦ παιδὸς σωτηρίαν
 καὶ πρόνοιαν ἢ τῷ λήσεσθαι πεπιστευκῶς (τοῦτο δ' ἦν
 ἄδηλον) ἐναποκινδυνεύειν οὐ τῷ παιδί μόνον κρυφαίως 25
 τρεφομένῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ· τὸν δὲ θεὸν ἠγεῖτο πᾶσαν
 ἐκπορίσειν ἀσφάλειαν ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ψευδὲς γενέσθαι
 τῶν εἰρημένων. ταῦτα κρίναντες μηχανῶνται πλέγμα
 τι βύβλινον ἐμφερὲς τῇ κατασκευῇ κοιτίδι, μέγεθος
 αὐτῷ ποιήσαντες αὐταρκεῖς εἰς τὸ μετ' εὐρυχωρίας ἐν- 30
 αποκείσθαι τὸ βρέφος· ἔπειτα χρίσαντες ἀσφάλτῳ (τῷ
 γὰρ ὕδατι τὴν διὰ τῶν πλεγμάτων ἀποφράττειν εἰσοδον

ἡ ἄσφαλτος πέφυκεν) ἐντιθέασι τὸ παιδίον, καὶ κατὰ τοῦ ποταμοῦ βαλόντες εἶσαν ἐπὶ τῷ θεῷ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ. καὶ τὸ μὲν ὁ ποταμὸς παραλαβὼν ἔφερε, Μαριάμμη δὲ τοῦ παιδὸς ἀδελφὴ κελευσθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀντιπαρεξήει, ὅποι φερόμενον χωρήσει ὀφιομένη τὸ πλέγμα. ἔνθα καὶ διέδειξεν ὁ θεὸς μηδὲν μὲν τὴν ἀνθρωπείαν ἰσχύουσαν σύνεσιν, πᾶν δ' ὅτι καὶ βουληθεῖη πράττειν αὐτὸς τέλους ἀγαθοῦ τρυγᾶνον, καὶ διαμαρτάνοντας μὲν τοὺς ὑπὲρ ἰδίας ἀσφαλείας ἄλλων κατακρίνοντας ὄλεθρον καὶ πολλῇ περὶ τοῦτο χρησαμένους σπουδῇ, σωζομένους δ' ἐκ παραδόξου καὶ σχεδὸν ἐκ μέσου τῶν κακῶν εὐρισκομένους τὴν εὐπραγίαν τοὺς κινδυνεύοντας τῇ τοῦ θεοῦ γνώμῃ. τοιοῦτο γάρ τι καὶ περὶ τὸν παῖδα τοῦτον γενόμενον ἐμφανίζει τὴν ἰσχὺν τοῦ θεοῦ.

Θέρμουθις ἦν θυγάτηρ τοῦ βασιλέως. αὕτη παῖ- 5
 ζουσα παρὰ τὰς ἡῶνας τοῦ ποταμοῦ, καὶ φερόμενον ὑπὸ τοῦ ῥεύματος θεασαμένη τὸ πλέγμα, κολυμβητὰς ἐπιπέμπει, κελεύσασα τὴν κοιτίδα πρὸς ἑαυτὴν ἐκκομίσαι.
 παραγενομένων δὲ τῶν ἐπὶ τοῦτο σταλέντων, μετὰ τῆς κοιτίδος ἰδοῦσα τὸ παιδίον ὑπερηγάπησε μεγέθους ἕνεκά τε καὶ κάλλους. τοσαύτη γὰρ ὁ θεὸς περὶ Μωϋσῆν ἐχρήσατο σπουδῇ ὡς ὑπ' αὐτῶν τῶν τὰ ἔσχατα καταψηφισαμένων διὰ τὴν αὐτοῦ γένεσιν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τοῦ Ἑβραίων γένους [ἀπώλειαν] ποιῆσαι τροφῆς καὶ ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι. κελεύει τε γύναιον ἢ Θέρμουθις ἀχθῆναι παρεξὼν θηλὴν τῷ παιδίῳ. μὴ προσεμένου δὲ αὐτοῦ τὴν θηλὴν, ἀλλ' ἀποστραφέντος καὶ τοῦτ' ἐπὶ πολλῶν ποιήσαντος γυναικῶν, ἡ Μαριάμμη παρατυγᾶνουσα τοῖς γενομένοις, οὐχ ὥστε ἐκ παρασκευῆς δοκεῖν ἀλλὰ κατὰ θεωρίαν, "μάτην" εἶπεν, "ὦ βασίλισσα, ταύτας ἐπὶ τροφῇ τοῦ παιδὸς μετακαλῆ τὰς

γυναίκας, αἱ μὴδὲν πρὸς αὐτὸν συγγενὲς ἔχουσιν· εἰ
 μέντοι τινὰ τῶν Ἑβραίων γυναικῶν ἀχθῆναι ποιή-
 σειας, τάχα ἂν πρόσοιτο θηλὴν ὁμόφυλον.” δόξασα
 δὲ λέγειν εὖ κελεύει τοῦτ' αὐτὴν ἐκπορίσαι καὶ τῶν γα-
 λουχουσῶν τινὰ μετελθεῖν. ἡ δὲ τοιαύτης ἐξουσίας λα-
 βομένη, παρῆν ἄγουσα τὴν μητέρα μηδενὶ γινωσκομέ-
 νην. καὶ τὸ παιδίον ἀσμενίσαν πῶς προσφύεται τῇ
 θηλῇ, καὶ δεηθείσης τῆς βασιλίδος πιστεύεται τὴν τρο-
 φὴν τοῦ παιδίου πρὸς τὸ πᾶν. κατ' αὐτῷ τὴν ἐπίκλησιν
 ταύτην κατὰ τὸ συμβεβηκὸς ἔθηκε εἰς τὸν ποταμὸν ἐμ-
 πεσόντι. τὸ γὰρ ὕδωρ μῶ οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσιν, ὕψης
 δὲ τοὺς σωθέντας· συνθέντες οὖν ἐξ ἀμφοτέρων τὴν
 προσηγορίαν αὐτῷ ταύτην τίθενται. καὶ ἦν ὁμολογου-
 μένως κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ πρόρρησιν φρονήματός τε
 μεγέθει καὶ πόνων καταφρονήσει Ἑβραίων ἄριστος.¹⁵
 [Ἄβραμος γὰρ αὐτῷ πατήρ ἕβδομος· Ἀμαράμου μὲν
 γὰρ αὐτὸς ἦν παῖς, ὃ δὲ Καάθου, οὗ πατήρ Λαβίς ὁ Ἰα-
 κώβου, ὃς ἦν Ἰσάκῳ γενόμενος, Ἀβράμου δὲ οὗτος ἦν.]
 σύνεσις δὲ οὐ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐφύετο αὐτῷ, τοῦ δὲ
 ταύτης μέτρον πολὺ κρείττων καὶ πρεσβυτέρα· διεδεί-
 κνυε δὲ ταύτης τὴν περιουσίαν ἐν ταῖς παιδείαις, καὶ
 μειζόνων τῶν ὑπ' ἀνδρὸς γενησομένων ἐπαγγελίαν
 εἶχε τὰ τότε πραττόμενα. καὶ τριετὴ μὲν αὐτῷ γεγενη-
 μένῳ θαυμαστὸν ὁ θεὸς τὸ τῆς ἡλικίας ἐξῆρεν ἀνά-
 στημα· πρὸς δὲ κάλλος οὐδεὶς ἀφιλότιμος ἦν οὕτως ὡς²⁵
 Μωϋσῆν θεασάμενος μὴ ἐκπλαγῆναι τῆς εὐμορφίας.
 πολλοῖς τε συνέβαινε καθ' ὁδὸν φερομένῳ συντυγγά-
 νουσιν ἐπιστρέφασθαι μὲν ὑπὸ τῆς ὄψεως τοῦ παιδός,
 ἀφιέναι δὲ τὰ σπουδαζόμενα καὶ τῇ θεωρίᾳ προσευσχο-
 λεῖν αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἡ χάρις ἡ παιδικὴ πολλὴ καὶ ἄκρα-
 τος περὶ αὐτὸν οὕσα κατεῖχε τοὺς ὀρωῶντας.

7 ὄντα δ' αὐτὸν τοιοῦτον ἡ Θέρμουθις παῖδα ποιεί-

ται, γονῆς γνησίας οὐ μεμοιραμένη. καὶ ποτε κομίσασα
 τὸν Μωϋσῆν πρὸς τὸν πατέρα ἐπεδείκνυε τοῦτον, καὶ
 ὡς φροντίσειε διαδοχῆς, εἰ καὶ βουλήσει θεοῦ μὴ τύχοι
 παιδὸς γνησίου· πρὸς αὐτὸν τε ἔλεγεν ἄναθρεψαμένη
 5 παιδα μορφῇ τε θεῖον καὶ φρονήματι γενναίον, θαυμα-
 σίως δὲ αὐτὸν καὶ παρὰ τῆς τοῦ ποταμοῦ λαβοῦσα χά-
 ριτος, ἑμαυτῆς μὲν ἡγησάμην παιδα ποιήσασθαι, τῆς
 δὲ σῆς βασιλείας διάδοχον.” ταῦτα λέγουσα ταῖς τοῦ
 πατρὸς χερσὶν ἐντίθησι τὸ βρέφος. ὃ δὲ λαβὼν καὶ
 10 προσστερνισάμενος κατὰ φιλοφρόνησιν χάριν τῆς θυγα-
 τρὸς ἐπιτίθησιν αὐτῷ τὸ διάδημα. καταφέρει δ’ ὁ Μωϋ-
 σῆς εἰς τὴν γῆν, περιελόμενος αὐτὸ κατὰ νηπιότητα δη-
 θεν, ἐπέβαινέ τε αὐτῷ τοῖς ποσί. καὶ τῷτο ἔδοξεν
 οἰωνὸν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φέρειν. θεασάμενος δὲ ὁ ἱερο-
 15 γραμματεὺς ὁ καὶ τὴν γένεσιν αὐτοῦ προειπὼν ἐπὶ τῇ
 ταπεινώσει τῆς Αἰγυπτίων ἀρχῆς ἔσομένην, ὥρμησεν
 ἀποκτείνειν, καὶ δεινὸν ἀνακραγὼν ὄντος εἶπε, “βα-
 σιλεῦ, παῖς ἐκεῖνος ὃν κτείνασιν ἡμῖν ἐδήλωσεν ὁ θεὸς
 ἀφόβοις εἶναι. καὶ μαρτυρεῖ τῇ προαγορεύσει διὰ τοῦ
 20 γεγονότος, ἐπιβεβηκὼς ἡγεμονία τῇ σῇ καὶ πατῶν τὸ
 διάδημα. τοῦτον οὖν ἀνελὼν Αἰγυπτίοις μὲν τὸ ἀπ’
 αὐτοῦ δέος ἄνες, Ἑβραίοις δὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ δι’ αὐτοῦ
 θάρσους ἀφελού.” φθάνει δ’ αὐτὸν ἡ Θέρμουθις ἔξαρ-
 πάσασα, καὶ πρὸς τὸν φόνον ὀκηρῶς ἦν ὁ βασιλεὺς,
 25 τοιοῦτον αὐτὸν τοῦ θεοῦ παρασκευάσαντος, ᾧ πρόνοια
 τῆς Μωϋσέως σωτηρίας ἦν. ἐτρέφετο οὖν πολλῆς ἐπι-
 μελείας τυγχάνων. καὶ τοῖς μὲν Ἑβραίοις ἐπ’ αὐτῷ πα-
 ρῆν εὐέλπισιν εἶναι περὶ τῶν ὄλων, δι’ ὑποψίας δ’ εἶ-
 χον Αἰγύπτιοι τὴν ἀνατροφὴν αὐτοῦ· μηδενὸς δὲ ὄντος
 30 φανεροῦ δι’ ὃ κἂν ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἢ ὁ βασιλεὺς ὄντα
 καὶ συγγενῇ διὰ τῆς εἰσποιήσεως, ἢ τῶν ἄλλων τις, ᾧ
 πλέον ὑπερὸ ὠφελείας τῆς Αἰγυπτίων ἐκ τοῦ προειδέναι

τὰ μέλλοντα θαρρῆν παρῆν, ἀπείχοντο τῆς ἀναιρέσεως αὐτοῦ.

- 10 Μωϋσῆς μὲν οὖν τῷ προειρημένῳ τρόπῳ γεννηθεὶς τε καὶ τραφεὶς καὶ παρελθὼν εἰς ἡλικίαν, φανερὰν τοῖς Αἰγυπτίοις τὴν ἀρετὴν ἐποίησε καὶ τὸ ἐπὶ ταπεινώσει 5 μὲν τῇ ἐκείνων ἐπ' αὐξήσει δὲ τῶν Ἑβραίων γεγενῆσθαι, τοιαύτης ἀφορμῆς λαβόμενος. Αἰθίοπες (πρόσοικοι δ' εἰσὶ τοῖς Αἰγυπτίοις) ἐμβαλόντες εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἔφερον καὶ ἦγον τὰ τῶν Αἰγυπτίων. οἱ δ' ὑπ' ὀργῆς στρατεύουσιν ἐπ' αὐτούς, ἀμυνόμενοι τῆς καταφρονή- 10 σεως, καὶ τῇ μάχῃ κρατηθέντες οἱ μὲν αὐτῶν ἔπεσον, οἱ δ' αἰσχυρῶς εἰς τὴν οἰκίαν διεσώθησαν φυγόντες. ἐπηκολούθησαν δὲ διώκοντες Αἰθίοπες, καὶ μαλακίας ὑπολαβόντες τὸ μὴ κρατεῖν πάσης τῆς Αἰγύπτου, τῆς 15 χώρας ἐπὶ πλεῖον ἤπτοντο, καὶ γευσάμενοι τῶν ἀγαθῶν οὐκέτ' αὐτῶν ἀπείχοντο. ὡς δὲ τὰ γειννιῶντα μέρη πρῶτον αὐτῆς ἐπερχομένων οὐκ ἐτόλμων ἀντιστρατεύειν, προύβησαν ἄχρι Μέμφεως καὶ τῆς θαλάσσης, οὐδεμιᾶς τῶν πόλεων ἀντισχεῖν δυνηθείσης. τῷ δὲ 20 κακῷ πιεζόμενοι πρὸς χρησμούς Αἰγύπτιοι καὶ μαντείας 21 τρέπονται. συμβουλευσάντος δ' αὐτοῖς τοῦ θεοῦ συμμάχῳ χρήσασθαι τῷ Ἑβραίῳ, κελεύει ὁ βασιλεὺς τὴν θυγατέρα παρασχεῖν τὸν Μωϋσῆν στρατηγὸν αὐτῷ γεννησόμενον. ἢ δὲ ὄρκους ποιησαμένῳ ὥστε μηδὲν δια- 25 θεῖναι κακόν, παραδίδωσιν, ἀντὶ μεγάλης μὲν εὐεργεσίας κρίνουσα τὴν συμμαχίαν, κακίζουσα δὲ τοὺς ἱερέας, οἱ κτεῖναι προαγορεύσαντες αὐτὸν ὡς πολέμιον, οὐκ 2 ἠδούντο νῦν χρήζοντες αὐτοῦ τῆς ἐπικουρίας. Μωϋσῆς δὲ ὑπὸ τε τῆς Θερμοῦθιδος παρακληθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἠδέως προσδέχεται τὸ ἔργον. ἔχαιρον δ' οἱ 30 ἱερογραμματεῖς ἀμφοτέρων τῶν ἔθνων, Αἰγυπτίων μὲν ὡς τοὺς τε πολεμίους τῇ ἐκείνου κρατήσοντες ἀρετῇ καὶ

τὸν Μωϋσῆν τῷ αὐτῷ δόλφ καταργασόμενοι, οἱ δὲ τῶν
 Ἑβραίων ὡς φυγεῖν αὐτοῖς ἐσομένου τοὺς Αἰγυπτίους
 διὰ τὸ Μωϋσῆν αὐτῶν στρατηγεῖν. ὃ δὲ φθάσας πρὶν
 ἢ πυθέσθαι τοὺς πολεμίους τὴν ἔφοδον αὐτοῦ, τὸν
 5 στρατὸν ἀναλαβὼν ἦγεν, οὐ διὰ τοῦ ποταμοῦ ποιησά-
 μενος τὴν ἐλάσιαν ἀλλὰ διὰ γῆς. ἔνθα τῆς αὐτοῦ συν-
 ἔσεως θαυμαστὴν ἐπίδειξιν ἐποιήσατο. τῆς γὰρ γῆς
 χαλεπῆς οὕσης ὀδευθῆναι διὰ πλῆθος ἐρπετῶν (καμ-
 φορωτάτη γὰρ ἐστὶ τούτων, ὡς καὶ τὰ κατ' ἄλλοις οὐκ
 10 ὄντα μόνη τρέφειν, δυνάμει τε καὶ κακίᾳ καὶ τῷ τῆς
 ὄψεως ἀσυνήθει διαφέροντα· τινὰ δ' αὐτῶν ἐστὶ καὶ
 πετεινά, ὡς λαθόντα μὲν ἀπὸ γῆς κακουργεῖν καὶ μὴ
 προλθομένους ἀδικεῖν ὑπερπετῇ γινόμενα) νοεῖ πρὸς
 15 ἀσφάλειαν καὶ ἀβλαβῆ πορείαν τοῦ στρατεύματος στρα-
 τήγημα θαύμαστόν. πλέγματα γὰρ ἐμφερῆ κιβωτοῖς ἐκ
 βύβλου κατασκευάσας καὶ πληρώσας ἴβρων ἐκόμιξε·
 πολεμιώτατον δ' ἐστὶ τοῖς ὄφεισι τοῦτο τὸ ζῶον· φεύ-
 γουσί τε γὰρ ἐπερχομένας καὶ ἀφιστάμενοι καθάπερ
 20 ὑπ' ἐλάφων ἀρπαζόμενοι καταπίνονται. χειροῆθεις δ'
 εἰσὶν αἱ ἴβεις καὶ πρὸς μόνον τὸ τῶν ὄφρων γένος ἄγριοι.
 καὶ περὶ μὲν τούτων παρήμι νῦν γράφειν, οὐκ ἀγνοούν-
 των τῶν Ἑλλήνων τῆς ἴβως τὸ εἶδος. ὡς οὖν εἰς τὴν
 γῆν ἐνέβαλε τὴν θηροτρόφον, ταύταις ἀπεμάχετο τὴν
 τῶν ἐρπετῶν φύσιν ἐπαφείς αὐτοῖς καὶ προπολεμούσαις
 25 χρώμενος. τοῦτον οὖν ὀδεύσας τὸν τρόπον οὐδὲ προ-
 μαθοῦσι παρῆν τοῖς Αἰθίοψι, καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς κρα-
 τεῖ τῇ μάχῃ, καὶ τῶν ἐλπίδων ἃς εἶχον ἐπὶ τοὺς Αἰγυ-
 πτίους ἀφαιρεῖται, τὰς τε πόλεις αὐτῶν ἐπήει κατα-
 στρεφόμενος, καὶ φόνος πολὺς τῶν Αἰθιοπίων ἐπράτ-
 30 τετο. καὶ τῆς διὰ Μωϋσῆν εὐπραγίας γευσάμενον τὸ
 τῶν Αἰγυπτίων στρατεύμα πονεῖν οὐκ ἔκαμνε, ὡς περὶ
 ἀνδραποδισμοῦ καὶ παντελοῦς ἀναστάσεως τὸν κίνδυν-

νον εἶναι τοῖς Αἰθίοψι. καὶ τέλος συνελαθέντες εἰς Σαβὰ πόλιν βασιλείον οὖσαν τῆς Αἰθιοπίας, ἣν ὕστερον Καμβύσης Μερόην μετωνόμασεν ἀδελφῆς ἰδίας τοῦτο καλουμένης, ἐπολιορκοῦντο. ἦν δὲ δυσπολιόρκητον σφόδρα τὸ χωρίον, τοῦ τε Νείλου περιέχοντος αὐτὴν καὶ κνκλουμένου, ποταμῶν τε ἄλλων Ἀσταίου καὶ Ἀσταβόρα δυσμάχητον τοῖς πειρωμένοις διαβαίνειν τὸ φεῦμα ποιούντων· ἡ γὰρ πόλις ἐντὸς οὖσα νῆσος οἰκεῖται, τείχους τε αὐτῇ καρτεροῦ περιηγμένου, καὶ πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους πρόβλημα τοὺς ποταμοὺς ἔχουσα, 10 χῶματά τε μεγάλα μεταξὺ τοῦ τείχους, ὥστε ἀνεπίκλυστον εἶναι βιαιότερον ὑπὸ πλημύρας φερομένων· ἄπερ καὶ τοῖς περαιωσαμένοις τοὺς ποταμοὺς ἄπορον ἐποίει τῆς πόλεως τὴν ἄλωσιν. φέροντι τοίνυν ἀηδῶς τῷ Μωϋσῇ τὴν τοῦ στρατεύματος ἀργίαν (εἰς χεῖρας γὰρ 15 οὐκ ἐτόλμων ἀπαντᾶν οἱ πολέμιοι) συνέντευξέ τι τοιοῦτον. Θάρβις θυγάτηρ ἦν τοῦ Αἰθιοπῶν βασιλέως· αὕτη τὸν Μωϋσῆν πλησίον τοῖς τείχεσι προσάγοντα τὴν στρατιὰν καὶ μαχόμενον γενναίως ἀποσκοποῦσα, καὶ τῆς ἐπινοίας τῶν ἐγχειρήσεων θανμάξουσα, καὶ τοῖς τε Αἰγυπτίοις αἴτιον, ἀπεγνωνκόσιν ἤδη τὴν ἐλευθερίαν, τῆς εὐπραγίας ὑπολαμβάνουσα καὶ τοῖς Αἰθίοψιν, ἀρχοῦσιν ἐπὶ τοῖς κατ' αὐτῶν κατωρθωμένοις, τοῦ περὶ τῶν ὅλων κινδύνου, εἰς ἔρωτα δεινὸν ὤλισθεν αὐτοῦ. καὶ περιόντος τοῦ πάθους πέμπει πρὸς αὐτὸν τῶν οἰκετῶν τοὺς πιστοτάτους, διαλεγομένη περὶ γάμου. προσδεξαμένου δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῷ παραδοῦναι τὴν πόλιν, καὶ ποιησαμένου πίστεϊς ἐνόρκους ἢ μὴν ἄξεσθαι γυναῖκα καὶ κρατήσαντα τῆς πόλεως μὴ παραβῆσθαι τὰς συνθήκας, φθάνει τὸ ἔργον τοὺς λόγους. καὶ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν Αἰθιοπῶν εὐχαριστήσας τῷ θεῷ συνετέλει τὸν γάμον ὁ

Μωϋσῆς, καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἀπήγαγεν εἰς τὴν ἑαυ-
τῶν γῆν.

Οἱ δὲ ἐξ ὧν ἐσώζοντο ὑπὸ Μωϋσέως, μισος ἐκ τού- 11
των πρὸς αὐτὸν ἀνελάμβανον καὶ θεομώτερον ἄπιεσθαι
5 τῶν κατ' αὐτοῦ βουλευμάτων ἤξιον, ὑπονοοῦντες μὲν
μὴ διὰ τὴν εὐπραγίαν νεωτερίσειε κατὰ τὴν Αἴγυπτον,
διδάσκοντες δὲ τὸν βασιλέα περὶ τῆς σφαγῆς. ὁ δὲ καὶ
καθ' αὐτὸν μὲν εἶχε τὴν τοῦ πράγματος ἐπίνοιαν ὑπὸ τε
φθόνου τῆς Μωϋσέως στρατηγίας καὶ ὑπὸ δέους ταπει-
10 νώσεως· ἐπειχθεὶς δ' ὑπὸ τῶν ἱερογραμματέων οἷός τε
ἦν ἐγχειρεῖν τῇ Μωϋσέως ἀναιρέσει. φθάσας δὲ τὴν
ἐπιβουλήν καταμαθεῖν λαθῶν ὑπέβησι, καὶ τῶν ὁδῶν
φυλαττομένων ποιεῖται διὰ τῆς ἐρήμου τὸν δρασμὸν καὶ
ὄθεν ἦν ὑπόνοιαν μὴ λαβεῖν τοὺς ἐχθρούς, ἄπορός τε
15 ὧν τροφῆς ἀπηλλάττετο τῇ καρτερῆι καταφρονῶν. εἰς τε
κόλιν Μαδιηνὴν ἀφικόμενος πρὸς τῇ μὲν Ἐρυθρᾷ θα-
λάσσει κειμένην, ἐπώνυμον δὲ ἐνὸς τῶν Ἀβράμω γενο-
μένων ἐκ Χετούρας υἱῶν, καθεσθεὶς ἐπὶ τινος φρέατος
ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς ταλαιπωρίας ἠρέμει, μεσημβρίας
20 οὔσης, οὐ πόρρω τῆς πόλεως. ἐνθ' αὐτῷ συνέβη καὶ
πρᾶξις ἐκ διαίτης τῶν αὐτόθι, συστήσασα τὴν ἀρετὴν
αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον ἀφορμὴν παρασχούσα. τῶν 2
γὰρ χωρίων δυσύδρων ὄντων προκατελάμβανον οἱ ποι-
μένες τὰ φρέατα, ὅπως μὴ προεξαναλωμένον τοῦ ὕδα-
τος ὑπὸ τῶν ἄλλων σπανίζοι ποτοῦ τὰ θρέμματα. πα-
ραγίνονται οὖν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἑπτὰ παρθένοι ἀδελφαί,
Ῥαγουήλου θυγατέρες ἱερέως καὶ πολλῆς ἠξιουμένου
τιμῆς παρὰ τοῖς ἐπιχωρίοις, αἱ τῶν τοῦ πατρὸς ποι-
μνίων ἐπιμελούμεναι, διὰ τὸ ταύτην ὑπουργίαν εἶναι
30 καὶ γυναιξὶν ἐπιχώριον παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις, φθά-
σασαι τὸ αὐταρκές ἐκ τοῦ φρέατος ἀνέσπασαν ὕδωρ τοῖς
ποιμνίοις εἰς δεξαμεγὰς, αἱ πρὸς ἐκδοχὴν τοῦ ὕδατος

ἐγεγόνεισαν. ἐπιστάντων δὲ ποιμένων καὶ ἀπελαννόντων τὰς παρθένους ὥστ' αὐτοὺς τοῦ ὕδατος κρατεῖν, Μωϋσῆς δεινὸν ἠγησάμενος εἶναι περιδεῖν ἀδικουμένης τὰς κόρας, καὶ τὴν βίαν τὴν τῶν ἀνδρῶν ἔασαι κρείττονα γενέσθαι τοῦ τῶν παρθένων δικαίου, τοὺς 5 μὲν εἴρξε πλεονεκτεῖν ἐθέλοντας, ταῖς δὲ παρέσχε τὴν θέουσαν βοήθειαν. αἱ δὲ εὐεργετηθεῖσαι παρήσαν πρὸς τὸν πατέρα, τὴν τε ὕβριν τῶν ποιμένων αὐτῷ διηγούμεναι καὶ τὴν ἐπικουρίαν τοῦ ξένου, παρεκάλουν· τε μὴ ματαίαν αὐτῷ γενέσθαι τὴν εὐποιίαν μὴδ' ἀμοιβῆς 10 ὑστεροῦσαν. ὃ δὲ τὰς τε παῖδας ἀπεδέξατο τῆς περὶ τὸν εὐεργετηκότα σπουδῆς, καὶ τὸν Μωϋσῆν εἰς ὄφιν ἐκέλευεν ἄγειν αὐτῷ τευξόμενον χάριτος δικαίας. ὡς δ' ἦκε, τὴν τῶν θυγατέρων ἀπεσήμαινεν αὐτῷ μαρτυρίαν ἐπὶ τῇ βοηθείᾳ, καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτὸν θαυμάζων οὐκ 15 εἰς ἀναισθήτους εὐεργεσιῶν καταθέσθαι τὴν ἐπικουρίαν ἔλεγεν, ἀλλ' ἱκανοὺς ἐκτίσαι χάριν καὶ τῷ μεγέθει τῆς ἀμοιβῆς ὑπερβαλεῖν τὸ μέτρον τῆς εὐποιίας. ποιεῖται δ' αὐτὸν υἷον καὶ μίαν τῶν θυγατέρων πρὸς γάμον δίδωσι, τῶν τε θρεμμάτων (ἐν τούτοις γὰρ ἡ πᾶσα 20 κτῆσις τὸ παλαιὸν ἦν τοῖς βαρβάροις) ἀποδείκνυσιν ἐπιμελητὴν καὶ δεσπότην.

- 12 καὶ Μωϋσῆς μὲν τοιούτων τυγῶν παρὰ τοῦ Ἰοθόρου (τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίκλημα τῷ Ῥαγουήλω) διῆγεν αὐτότι ποιμαίνων τὰ βοσκήματα. χρόνῳ δ' ὕστερον νέμων 25 ἐπὶ τὸ Σιναλον καλούμενον ὄρος ἄγει τὰ ποιμνία· τοῦτο δ' ἐστὶν ὑψηλότατον τῶν ταύτη ὄρων καὶ πρὸς νομὰς ἄριστον, ἀγαθῆς φυομένης πόας καὶ διὰ τὸ δόξαν ἔχειν ἐνδιατρίβειν αὐτῷ τὸν θεὸν οὐ κατανεμηθείσης πρότερον, οὐ τολμώντων ἐμβατεύειν εἰς αὐτὸ 30 τῶν ποιμένων. ἐνθα δὴ καὶ τέρας αὐτῷ τυγχάνει θαυμάσιον· πῦρ γὰρ θάμνον βάτων νεμόμενον τὴν περὶ

αὐτὸν γλόην τό τε ἄνθος αὐτοῦ παρήλθεν ἀβλαβές, καὶ τῶν ἐγκάρπων κλάδων οὐδὲν ἠφάνισε, καὶ ταῦτα τῆς φλογὸς πολλῆς καὶ ὀξυτάτης ὑπαρχούσης. ὃ δὲ καὶ αὐτὴν μὲν ἔδεισε τὴν ὄψιν παράδοξον γενομένην, κατε-
 5 κλάγη δ' ἔτι μᾶλλον φωνὴν τοῦ πυρὸς ἀφιέντος καὶ ὀνομαστὶ καλέσαντος αὐτὸν καὶ ποιησαμένου λόγους, οἷς τό τε θάρσος αὐτοῦ, τολμήσαντος παρελθεῖν εἰς χωρίον εἰς ὃ μηδεὶς ἀνθρώπων πρότερον ἀφίκτο διὰ τὸ εἶναι θεῖον, ἐσήμαινε, καὶ συνεβούλευε τῆς φλογὸς ὡς
 10 πορρωτάτω χωρεῖν καὶ ἀρκεῖσθαι μὲν οἷς ἐώρακεν, ἀγαθὸν ὄντα καὶ μεγάλων ἀνδρῶν ἔκγονον; πολυπραγμο-νεῖν δὲ μηδὲν ἐπὶ τούτοις περισσότερον. προηγόρευέ τε τὴν ἐσομένην αὐτῷ δόξαν καὶ τιμὴν παρὰ ἀνθρώποις τοῦ θεοῦ συμπαρόντος, καὶ θαρροῦντα ἐκέλευεν εἰς τὴν
 15 Αἴγυπτου ἀπιέναι, στρατηγὸν καὶ ἡγεμόνα τῆς Ἑβραίων κληθῦος ἐσόμενον καὶ τῆς ὕβρεως τῆς ἐκεῖ τοὺς συγγενεῖς ἀπαλλάξοντα. "καὶ γὰρ γῆν οἰκήσουσι" φησί "ταύτην εὐδαίμονα, ἣν Ἄβραμος ᾤκησεν ὁ ὑμέτερος πρόγονος, καὶ τῶν πάντων ἀπολαύσουσιν ἀγαθῶν, εἰς
 20 ταῦτα σοῦ καὶ τῆς σῆς συνέσεως αὐτοῖς ἡγουμένης." ἐξαγαγόντα μέντοι τοὺς Ἑβραίους ἐκ τῆς Αἰγύπτου θυσίας ἐκέλευε χαριστηρίους ἀφικόμενον εἰς ἐκεῖνον ἐκτελέσαι τὸν τόπον. τσαῦτα μὲν ἐκ τοῦ πυρὸς θεοκλυτεῖται, Μωϋσῆς δ' ἐκπεπληγμένος οἷς τε εἶδε καὶ πολὺν
 25 μᾶλλον οἷς ἠκουσεν, "δυνάμει μὲν ἀπιστεῖν" ἔφη "τῇ σῇ, ᾧ δέσποτα, ἣν αὐτός τε θρησκεύω καὶ προγόνοις οἶδα φανερὰν γενομένην, μανιωδέστερον ἢ κατὰ τὴν ἔμμαντοῦ φρόνησιν ἡγοῦμαι· πλὴν ἀπορῶ πῶς ἂν ἰδιώτης ἀνὴρ καὶ μηδεμιᾶς ἰσχύος εὐπορῶν ἢ πείσω λόγοις
 30 τοὺς οἰκείους ἀφέντας ἣν ἄρτι κατοικοῦσι γῆν ἔπεσθαι μοι πρὸς ἣν αὐτὸς ἡγοῦμαι, ἢ κἂν ἐκεῖνοι πεισθῶσι, πῶς ἂν βιασαίμην Φαραώθην ἐπιτρέψαι τὴν ἔξοδον τού-

τοις, ὧν τοῖς πόνοις καὶ τοῖς ἔργοις τὴν οἰκίαν αὐξου-
 3 σιν εὐδαιμονίαν.” ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ περὶ πάντων συνε-
 βούλευε θαρρεῖν, ὑπισχνούμενος αὐτὸς παρέσεσθαι, καὶ
 οὐ ἂν δέη μὲν λόγων, πειθῶ παρέξειν, οὐ δ’ ἂν ἔργων,
 ἰσχὺν χορηγήσειν. ἐκέλευέ τε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ τὴν 5
 γῆν ἀφέντα πίστιν ὧν ὑπισχνεῖται λαμβάνειν· καὶ
 ποιήσαντος δράκων εἶρπε, καὶ συνειλούμενος σπειρη-
 δὸν ὡς διώκουσιν ἐπ’ ἀμύνη τὴν κεφαλὴν ἐπανέτεινευ,
 εἶτα πάλιν βάκτρον ἦν. μετὰ τοῦτο δὲ καθεῖναι τὴν
 δεξιὰν εἰς τὸν κόλπον προσέταξεν· ὑπακούσας δὲ λευ- 10
 κὴν καὶ τιτάνῳ τὴν χροῶν ὁμοίαν προεκόμισεν, εἴτ’ εἰς
 τὸ σύνηδες κατέστη. κελουσθεὶς δὲ καὶ τοῦ πλησίον
 ὕδατος λαβῶν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέαι, ὅρα τὴν χροῶν αἵμα-
 τώδη γενομένην. θαυμάζοντα δ’ ἐπὶ τούτοις θαρρεῖν
 παρεκελεύετο, καὶ βοηθὸν εἰδέναι μέγιστον αὐτῷ συνε- 15
 σόμενον, καὶ σημείοις πρὸς τὸ πιστεύεσθαι παρὰ πᾶσι
 χρῆσθαι, ὅτι πεμφθεὶς ὑπ’ ἐμοῦ πάντα κατὰ τὰς ἐμὰς
 ἐντολάς ποιεῖς. κελεύω δὲ μηδὲν ἔτι μελλήσαντα σπεύ-
 δεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐπει-
 γόμενον, καὶ μὴ τρίβοντα τὸν χρόνον πλείω ποιεῖν τοῦ- 20
 τον Ἑβραίοις ἐν δουλείᾳ κακοπαθοῦσι.

4 Μωϋσῆς δ’ οὐκ ἔχων ἀπιστεῖν οἷς ἐπηγγέλλετο τὸ
 θεῖον, θεατῆς γε τοιούτων βεβαιωμάτων καὶ ἀκροατῆς
 γενόμενος, εὐξάμενος αὐτῷ καὶ πειραθῆναι ταύτης τῆς
 δυνάμεως ἐν Αἰγύπτῳ δεηθεὶς, ἠντιβόλει μὴδὲ ὀνόμα- 25
 τος αὐτῷ γνῶσιν τοῦ ἰδίου φθονῆσαι, φωνῆς δ’ αὐτῷ
 μετεσχηκότι καὶ ὄψεως ἔτι καὶ τὴν προσηγορίαν εἶπειν,
 ἵνα θύων ἐξ ὀνόματος αὐτὸν παρεῖναι τοῖς ἱερείοις πα-
 ρακαλῆ. καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ σημαίνει τὴν ἑαυτοῦ προση-
 γορίαν, οὐ πρότερον εἰς ἀνθρώπους παρελθοῦσαν· 30
 περὶ ἧς οὐ μοι θεμιτὸν εἶπειν.

Μωϋσῆς μὲν τοῖς σημείοις τούτοις οὐ τότε μόνον,

διὰ παντὸς δ' ὅποτε δεηθείη συνετύγχανεν· ἐξ ὧν
 ἀπάντων πλέον περὶ τῆς ἀληθείας τῷ πυρὶ νέμων καὶ
 τὸν θεὸν εὐμενῆ παραστάτην ἔξειν πιστεύων τοὺς τε
 οἰκείους σῶσειν ἠλπίζε καὶ τοὺς Αἰγυπτίους κακοῖς πε-
 5 ριβαλεῖν. καὶ πυθόμενος τὸν τῶν Αἰγυπτίων τεθνά- 13
 ναι βασιλέα Φαραώθην, ἐφ' οὐπερ αὐτὸς ἔφυγε, δεῖται
 Ῥαγουήλου συγχωρῆσαι κατὰ ὠφέλειαν αὐτῷ τῶν συγ-
 γενῶν εἰς Αἴγυπτον ἐλθεῖν· καὶ παραλαβὼν τὴν Σαπ-
 φώραν ἣν γεγαμήκει, τοῦ Ῥαγουήλου θυγατέρα, καὶ
 10 τοὺς ἐξ αὐτῆς παῖδας, Γῆρσον καὶ Ἐλεάζαρον, ὥρμησεν
 ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. τῶν δὲ ὀνομάτων τούτων Γῆρσος μὲν
 σημαίνει κατὰ Ἑβραίων διάλεκτον ὅτι εἰς ξένην ἦν γῆν,
 Ἐλεάζαρος δὲ συμμάχῳ τῷ πατρῷῳ θεῷ χρησάμενον αὐ-
 τὸν Αἰγυπτίους διαφυγεῖν. γενομένων δ' αὐτῶν πλησίον
 15 τῶν ὄρων, ὁ ἀδελφὸς Ἀαρὼν ὑπήντησε τοῦ θεοῦ κε-
 λεύσαντος· πρὸς ὃν ἀποσημαίνει τὰ ἐν τῷ ὄρει συν-
 τυχόντα καὶ τοῦ θεοῦ τὰς ἐντολάς. προσιοῦσι δ' αὐτοῖς
 ὑπηντίαζον Ἑβραίων οἱ ἀξιολογώτατοι, τὴν παρουσίαν
 αὐτοῦ μεμαθηκότες, οἷς Μωϋσῆς τὰ σημεῖα διηγουμέ-
 20 νος, ἐπεὶ πιθανὸς οὐκ ἦν, παρέσχεν αὐτῶν τὴν ὄψιν.
 οἱ δὲ ὑπ' ἐκπλήξεως τῶν παρὰ δόξαν αὐτοῖς ὄρωμένων
 ἀνεθάρσουν καὶ περὶ τῶν ὄλων ἦσαν εὐέλπιδες, ὡς
 θεοῦ προνοουμένον τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν.

ἐπεὶ δὲ καταπειθεὶς εἶχεν ἤδη τοὺς Ἑβραίους ὁ 2
 25 Μωϋσῆς καὶ οἷς ἂν κελεύσῃ τούτοις ἀκολουθήσειν
 ὁμολογοῦντας καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐρῶντας, παραγίνε-
 ται πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἡγεμονίαν νεωστὶ παρειλη-
 φότα, καὶ ὅσα τε ὠφελήσειεν Αἰγυπτίους ὑπὸ Αἰθιό-
 πων καταφρονουμένους καὶ διαρπαζομένης αὐτῶν τῆς
 30 χώρας ἐδήλου, στρατηγία καὶ πόνοις χρησάμενος ὡς
 περὶ οἰκείων, ὅτι τε κινδυνεύσειεν ἐπὶ τούτοις ὑπ' αὐ-
 τῶν ἀμοιβὰς οὐ δικαίας κομιζόμενος ἀνεδίδασκεν, τὰ

τε κατὰ τὸ Σιναῖον ὄρος αὐτῷ συντυχόντα καὶ τὰς τοῦ
 θεοῦ φωνὰς καὶ τὰ πρὸς πίστιν ὧν οὗτος αὐτῷ προστά-
 ξειεν ὑπ' αὐτοῦ δειχθέντα σημεῖα καθ' ἕναστον ἐξετί-
 δετο, παρεκάλει τε μὴ ἀπιστοῦντα τούτοις ἐμποδῶν
 3 ἴστασθαι τῇ τοῦ θεοῦ γνώμῃ. χλενάσαντος δὲ τοῦ βασι-
 λέως, Μωϋσῆς ἔργῳ παρέσχεν αὐτῷ βλέπειν τὰ σημεῖα
 τὰ κατὰ τὸ Σιναῖον ὄρος γενόμενα. ὁ δὲ ἀγανακτήσας
 πονηρὸν αὐτὸν ἀπεκάλει, καὶ πρότερον φηγόντα τὴν
 παρ' Αἴγυπτίοις δουλείαν καὶ νῦν ἐξ ἀπάτης αὐτοῦ τὴν
 ἄφιξιν πεπονημένον καὶ τερατουργίαις καὶ μαγείαις κα- 10
 ταπλήξειν ἐπικεχειρηκότα. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων κε-
 λεύει τοὺς ἱερεῖς τὰς αὐτὰς ὄψεις αὐτῷ παρασχεῖν ὄραν,
 ὡς Αἴγυπτίων σοφῶν ὄντων καὶ τὴν περὶ τούτων ἐπι-
 στήμην. [καὶ ὅτι μὴ μόνος ἔμπειρος ὦν αὐτὸς εἰς θεὸν
 δύνатаι· τὸ γὰρ ἐπ' αὐτῷ παράδοξον ἀναφέρων πιθα- 15
 νὸς ὡς παρ' ἀπαιδευτοῖς ὑπάρχειν.] καὶ μεθεμένων
 ἐκείνων τὰς βακτηρίας δράκοντες ἦσαν. Μωϋσῆς δ' οὐ
 καταπλαγείς "οὐδ' αὐτὸς μὲν" εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ, τῆς
 Αἴγυπτίων σοφίας καταφρονῶ· τοσῶδε μέντοι κρείτ-
 20 τωνα τὰ ὑπ' ἐμοῦ πραττόμενα τῆς τούτων μαγείας καὶ
 τέχνης φημί, ὅσῳ τὰ θεία τῶν ἀνθρωπίνων διαφέρει.
 δεῖξω δὲ οὐ κατὰ γοητείαν καὶ πλάνην τῆς ἀληθοῦς δό-
 ξης τὰμά, κατὰ δὲ θεοῦ πρόνοιαν καὶ δύναμιν φαινό-
 μενα." καὶ ταῦτ' εἰπὼν μεθίησιν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν βα-
 κτηρίαν, κελεύσας αὐτὴν εἰς ὄφιν μεταβαλεῖν. ἡ δ' 25
 ἐπέθιτο, καὶ τὰς τῶν Αἴγυπτίων βακτηρίας, αἱ δρά-
 κοντες ἐδόκουν, περιουῖσα κατήσθιε, μέχρι πάσας ἀνά-
 λωσεν. εἴτ' εἰς τὸ ἑαυτῆς σχῆμα μεταπεσοῦσαν κομίζε-
 ται Μωϋσῆς.

4 ὁ δὲ βασιλεὺς οὐδέν τι μᾶλλον τούτῳ πραχθέντι 30
 καταπλήττεται, προσοργισθεὶς δὲ καὶ μηδὲν αὐτῷ προ-
 χωρήσειν εἰπὼν ἐκ τῆς κατ' Αἴγυπτίων σοφίας καὶ δει-

νότητος, κελεύει τὸν ἐπὶ τῶν Ἑβραίων τεταγμένον μηδεμίαν αὐτοῖς ἄνεσιν παρέχειν τοῦ πονεῖν, ἀλλὰ πλειοσι τῶν πρότερον κακοῖς αὐτούς καταναγκάζειν. ὁ δὲ ἄχυρον αὐτοῖς παρέχων εἰς τὴν κλινθελαν πρότερον, οὐκέτι
 5 παρέιχεν, ἀλλ' ἡμέρας μὲν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ταλαιπωρεῖν ἐποίει, νυκτὸς δὲ συνάγειν τὸ ἄχυρον. καὶ τοῦ δεινοῦ διπλασίονος ὄντος αὐτοῖς, ἐν αἰτίαις Μωϋσῆν εἶχον ὡς τῶν ἔργων αὐτοῖς καὶ τῆς ταλαιπωρίας δι' ἐκεῖνον χαλεπωτέρας γεγενημένης. ὁ δ' οὔτε πρὸς τὰς τοῦ βασι-
 10 λέως ἀπειλὰς ἔκαμνεν οὔτε πρὸς τὰς τῶν Ἑβραίων μέρψεις ἐνεδίδου, τὴν τε ψυχὴν παραστησάμενος πρὸς ἑκάτερον, ἐπὶ τὸ πονεῖν καὶ τοῖς οἰκειοῖς ἐκπορῖζειν τὴν ἔλευθερίαν, ὑπήνεγκα. καὶ παραγεγνημένος πρὸς τὸν βασιλέα ἐπειθεν αὐτὸν ἀπολύειν τοὺς Ἑβραίους
 15 ἐπὶ τὸ Σιναῖον ὄρος, ἐκεῖ θύσοντας τῷ θεῷ (τοῦτο γὰρ αὐτὸν κεκελευκέναι), καὶ μηδὲν ἀντιπράττειν οἷς ἐκεῖνος βούλεται, τὴν δ' εὐμένειαν αὐτοῦ περὶ παντὸς ποιούμενον συγχωρεῖν αὐτοῖς τὴν ἔξοδον, μὴ καὶ λάθῃ τούτων κωλυτῆς γενόμενος αὐτὸν αἰτιάσασθαι, πάσῃων
 20 ὅσα παθεῖν εἰκὸς τὸν ἀντιπράττοντα θεοῦ προστάγμασι· τοῖς γὰρ χόλον ἐφ' αὐτούς κινήσασι θεῖον ἐξ ἀπάντων φύεσθαι τὰ δεινὰ, καὶ οὔτε γῆ τούτοις οὔτε ἀῆρ φίλος οὔτε γοναὶ τέκνων κατὰ φύσιν, ἀλλ' ἐχθρὰ πάντα καὶ πολέμια. πειραθήσεσθαι τε τούτων Αἰγυπτίους ἔφασκε,
 25 μετὰ καὶ τοῦ τὸν Ἑβραίων λαὸν ἀπελθεῖν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, ἀκόντων ἐκείνων.

τοῦ δὲ βασιλέως ἐκφραυλλίζοντος τοὺς Μωϋσέως λό- 14
 γους καὶ μηδεμίαν ἐπιστροφὴν ἔτι ποιούμενον, πάθῃ δεινὰ τοὺς Αἰγυπτίους κατελάμβανεν· ὧν ἕκαστον ἐκ-
 20 θήσομαι διὰ τε τὸ μὴ πρότερόν τισι συμβάντα τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς πείραν ἔλθειν, καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι Μωϋσῆν μηδὲν ὧν προεῖπεν αὐτοῖς ψευδάμενον ἐπιδειξαι,

καὶ ὅτι συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις μαθοῦσι φυλάττεσθαι ταῦτα ποιεῖν ἐκείνοις, μὴ δυσαρεστήσῃ τὸ θεῖον μηδ' εἰς ὄργην περιτραπὲν ἀμύνηται τῆς ἀδικίας αὐτοῦς. ὁ γὰρ ποταμὸς αὐτοῖς αἱματώδης θεοῦ κελεύσαντος ἐρρῦν, πίνεσθαι τε μὴ θυνάμενος, καὶ πηγὴν ἐτέραν ὑδάτων οὐκ ἔχουσιν· οὐχὶ τὴν χροᾶν δὲ μόνον ἦν τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ τοῖς πειρωμένοις πίνειν ἀλγήματα καὶ πικρὰν ὀδύνην προσέφερεν. ἦν δὲ τοιοῦτος μὲν Αἴγυπτίοις, Ἑβραίοις δὲ γλυκὺς καὶ πότιμος καὶ μηδὲν τοῦ κατὰ φύσιν παρηλλαγμένος. πρὸς οὖν τὸ παράδοξον ἀμηχανήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ δείσας περὶ τῶν Αἴγυπτίων, συνελθὼν τοῖς Ἑβραίοις ἀπιέναι. καὶ τοῦ κακοῦ λωφήσαντος πάλιν τὴν γνώμην μετέβαλεν, οὐκ ἐπιτρέπων τὴν ἄφοδον αὐτοῖς.

2 ὁ δὲ θεὸς, ἀγνωμονοῦντος καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν 15 τῆς συμφορᾶς οὐκέτι σωφρονεῖν ἐθέλοντος, ἄλλην τοῖς Αἴγυπτίοις ἐπιφέρει πληγὴν. βατράχων πλῆθος ἄπειρον τὴν γῆν αὐτῶν ἐπεβόσκετο· μεστὸς δὲ τούτων καὶ ὁ ποταμὸς ἦν, ὡς διαμωμένους τὸ ποτὸν τῶ τῶν ζώων ἰχθῶρι κεκακωμένον· λαμβάνειν ἐναποθνησκόντων καὶ 20 συνδιαφθειρομένων τῶ ὕδατι. ἦ τε χώρα αὐτῶν μεστὴ κακῆς ἦν ἰλύος, γεννωμένων τε καὶ ἀποθνησκόντων, τὰς τε κατ' οἶκον αὐτῶν διαίτας ἠφάνιζον ἐν βοτοῖς εὐρισκόμενοι καὶ πότοις καὶ ταῖς εἰναῖς αὐτῶν ἐπιπολάζοντες, ὁδμὴ τε χαλεπὴ ἦν καὶ δυσώδης [ἀποθνησκόντων] τῶν βατράχων καὶ ζώντων καὶ διεφθαρμένων. ὑπὸ δὲ τούτων τῶν κακῶν ἐλαυνομένων τῶν Αἴγυπτίων, τὸν Μωϋσῆν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς οἴχεσθαι τοὺς Ἑβραίους λαβόντα. παραχρῆμα τοῦτ' εἰπόντος ἠφάνιστο τῶν βατράχων τὸ πλῆθος καὶ ἦ τε γῆ καὶ ὁ ποταμὸς 25 εἰς τὴν ἰδίαν φύσιν κατέστησαν. Φαραώδης δέ, ἅμα τοῦ τε πάθους ἀπήλλακτο ἢ γῆ, καὶ τῆς αἰτίας ἐπελέ-

ληστο και τοὺς Ἑβραίους κατείχε, και ὡσπερ πλειόνων
 παθημάτων φύσεις βουλόμενος μαθεῖν οὐκέτ' ἠφεί
 τοις περὶ τὸν Μωϋσῆν ἐξιέναι; φόβω μᾶλλον ἢ φρονή-
 σει ταύτην ἀπτοῖς ἐπιτρέπων.

3 πάλιν οὖν ἄλλον κακοῦ προσβολῆ μετήει τὸ θεῖον 3
 αὐτοῦ τὴν ἀπάτην. φθειρωῶν γὰρ τοῖς Αἰγυπτίοις ἐξ-
 ἠνθησεν ἄπειρόν τι πλήθος ἐνδοθεν ἀναδιδομένων,
 ὑφ' ὧν κακοὶ κακῶς ἀπώλλυντο, μήτε λουτροῖς μήτε
 χρίσεσι φαρμάκων διαφθεῖραι τὸ γένος αὐτῶν δυνά-
 10 μενοι. και πρὸς τοῦτο τὸ θεῖον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βα-
 σιλεὺς ταραχθεὶς, και δείσας ὁμοῦ τὸν ὄλεθρον τοῦ
 λαοῦ, και τὴν αἰσχύνην δὲ τῆς ἀπώλειας λογισάμενος,
 ἐξ ἡμίσεως ὑπὸ φαυλότητος ἠναγκάζετο σωφρονεῖν·
 τοῖς μὲν γὰρ Ἑβραίοις ἀπτοῖς ἐδίδου τὴν ἄφοδον, και
 15 πρὸς τοῦτο τοῦ πάθους λωπήσαντος τέκνα και γυναῖκας
 ὄμηρα τῆς ὑποστροφῆς αὐτῶν καταλιπεῖν αὐτοὺς ἤξειον.
 προσεξαγριαίνει δὴ τὸν θεόν, νομίσας ἀπατήσκειν αὐτοῦ
 τὴν πρόνοιαν, ὡσπερ Μωϋσέως, ἀλλ' οὐκ ἐκείνου, τι-
 μωροῦντος τὴν Αἴγυπτον ὑπὲρ τῶν Ἑβραίων. θηρίων
 20 γὰρ παντοίων και πολυτρόπων, ὧν εἰς ὄψιν οὐδεὶς
 ἀπνητήκει πρότερον, τὴν χώραν αὐτῶν ἐγέμισεν, ὑφ'
 ὧν αὐτοὶ τε ἀπώλλυντο και ἡ γῆ τῆς ἐπιμελείας τῆς
 παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπεστέρητο. εἰ δέ τι και διέφυγε
 τὴν ὑπ' ἐκείνοις ἀπώλειαν, νόσφ' τοῦτο, και τῶν ἀν-
 25 θρώπων ὑπομενόντων, ἐδαπανᾶτο.

τοῦ δὲ Φαραώθου μηδ' οὕτως εἰκοντος τοῖς τοῦ 4
 θεοῦ βουλήμασιν, ἀλλὰ τὰς μὲν γυναῖκας συναπαίρειν
 τοῖς ἀνδράσιν ἀξιοῦντος, καταλιπέσθαι δὲ τοὺς παῖδας,
 οὐκ ἠπόρει τὸ θεῖον τὴν πονηρίαν αὐτοῦ ποικίλοις κα-
 20 κοῖς και μελίσσι τῶν προενδεδημηκότων μετερχόμενον
 βασανίσαι· ἀλλὰ γὰρ δεινῶς αὐτοῖς ἐξηλκοῦντο τὰ σώ-
 ματα, τῶν ἐντὸς διαφθειρομένων, και τὸ πολὺ τῶν Αἰ-

γυπτίων οὕτως ἀπόλλυτο. μηδ' ὑπὸ ταύτης δὲ τῆς πληγῆς σωφροσιζομένου τοῦ βασιλέως, χάλασα, μήτε πρότερον τοῦ κατ' Αἴγυπτον ἀέρος τοῦτο πεπονθῆκος μήτε ὁμοία τῇ παρ' ἄλλοις ὄρα χειμῶτος ματιούση, μείζων δὲ τῆς παρὰ τοῖς τὰ βόρεια καὶ τὴν ἄρκτον νε- 5
μομένοις, ἕαρος ἀκράζοντος κατενεχθεῖσα τοὺς καρ-
πὺς αὐτῶν κατέκλασεν. ἔπειτα φῦλον ἀκριδῶν ἐπι-
νέμεται τὴν ὑπὸ τῆς χαλάξης μὴ καταβλαβεῖσαν θοροάν,
ὥστε πρὸς ἀκριβὲς πάσας τοῖς Αἰγυπτίοις τὰς ἀπὸ γῆς
γῆς τῶν καρπῶν ἐλπίδας διαλέσαι. 10

5 ἦρκει μὲν οὖν τὸν δίχα πονηρίας ἀνόητον καὶ τὰ
πῦρρημένα τῶν κακῶν εἰς σύνεσιν καὶ τοῦ συμφέρον-
τος τὴν ἐπίνοιαν ὠφελῆσαι. Φαραώθης δὲ οὐ τοσοῦ-
τον ὑπὸ ἀφροσύνης ὅσον ὑπὸ κακίας, αἰσθόμενος τῆς
αἰτίας, ὅμως ἀντεφιλονεῖκει τῷ θεῷ καὶ τοῦ κρείττονος 15
ἐκῶν προδότης ἐγένετο. καὶ κλεῦει μὲν τὸν Μωϋσῆν
μετὰ τε γυναικῶν καὶ παιδῶν ἀπάγειν τοὺς Ἑβραίους,
τὴν δὲ λείαν αὐτοῖς καταλιπεῖν, ἐφθαρμένης αὐτοῖς
τῆς οἰκειᾶς. τοῦ δὲ Μωϋσέως οὐχὶ δίκαια φήσαντος
αὐτὸν ἀξιοῦν (δεῖν γὰρ αὐτοὺς τῷ θεῷ τὰς θυσίας ἐκ 20
τῆς λείας ἐπενεργεῖν) καὶ τριβομένου διὰ ταύτην τὴν
αἰτίαν τοῦ χρόνου, σκότος βαθὺ καὶ φέγγους ἄμοιρον
περιχεῖται τοῖς Αἰγυπτίοις, ὑφ' οὗ τὰς τε ὄψεις ἀπο-
κλειομένοις καὶ τὰς ἀναπνοὰς ἐμφραττομένοις ὑπὸ κα-
χύτητος οἰκτρῶς τε ἀποθνήσκουν συνέβαινε καὶ δεδιέναι 25
μὴ καταποθῶσιν ὑπὸ τοῦ νέφους. εἶτα τούτου διασκε-
δασθέντος μετὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ τοσαύτας νύκτας, ὡς
οὐ μετενόει πρὸς τὴν ἔξοδον τῶν Ἑβραίων ὁ Φαραώ-
θης, προσελθὼν ὁ Μωϋσῆς φησὶν "ἄχρι πότε ἀπειθεῖς
τῇ τοῦ θεοῦ γνώμῃ; καλεῖται γὰρ οὗτος ἀπολύειν τοὺς 30
Ἑβραίους, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρως ἀπαλλαγῆναι τῶν κα-
κῶν ὑμᾶς μὴ ταῦτα ποιήσαντας." ὁ δὲ βασιλεὺς ὄργι-

σθεις ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἠπειλήσεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, εἰ κάλιν περὶ τούτων ἐνοχλῶν αὐτῷ προσ-
 ἔλθοι. Μωϋσῆς δὲ οὐκέτι αὐτὸς ποιήσεσθαι περὶ τού-
 των λόγους ἔφησεν, αὐτὸν δὲ ἐκείνου, σὺν καὶ τοῖς
 5 πρῶτοις τῶν Αἰγυπτίων, παρακαλέσειν τοὺς Ἑβραίους
 ἀπελθεῖν. καὶ ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπαλλάσσεται, ὁ δὲ 6
 θεὸς δηλώσας ἔτι μιᾷ πληγῇ τοὺς Αἰγυπτίους κατα-
 ναγκάσειν ἀπολῦσαι τοὺς Ἑβραίους, ἐκέλευσε Μωϋσῆν
 παραγγεῖλαι τῷ λαῷ θυσίαν ἐτοίμην ἔχειν, παρασκευα-
 10 σαμένους τῇ δεκάτῃ τοῦ Ξανθικοῦ μηνὸς εἰς τὴν τεσσα-
 ρεσκαιδεκάτην, ὃς παρὰ μὲν Αἰγυπτίοις Φαρμουθὶ κα-
 λεῖται, Νισὰν δὲ παρ' Ἑβραίοις, Μακεδόνες δ' αὐτὸν
 Ξανθικὸν προσαγορεύουσιν· ἀπάγειν τε τοὺς Ἑβραίους
 ἅπαντα ἐπικομιζομένους. καὶ ὁ μὲν ἐτοίμους ἔχων ἦδη
 15 τοὺς Ἑβραίους πρὸς τὴν ἔξοδον καὶ διατάξας εἰς φρα-
 τριάς ἐν ταύτῳ συνείχε· ἐνστάσης δὲ τῆς τεσσαρεσκα-
 δεκάτης πάντες πρὸς ἄφοδον ἔχοντες ἔθνον, καὶ τῷ αἶ-
 ματι τὰς οἰκίας ἠγνίζον, ὑσώπου κόμαις ἀναλαβόντες,
 καὶ δεικνήσαντες τὰ λοιπὰ τῶν κρεῶν ἔκαυσαν ὡς ἐξ-
 20 ἔλευσόμενοι. ὅθεν νῦν ἔτι κατὰ τὸ ἔθος οὕτω θύομεν,
 τὴν ἑορτὴν Πάσχα καλοῦντες· σημαίνει δὲ ὑπερβασία,
 διότι κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπερβὰς
 Αἰγυπτίους ἐναπέσκηψε τὴν νόσον. ἢ γὰρ φθορὰ τῶν
 πρῶτοτόκων κατ' ἐκείνην ἔπεισι τὴν νύκτα τοῖς Αἰγυ-
 25 πτίοις, ὡς συνελθόντας πολλοὺς τῶν περὶ τὸ βασιλείον
 δτρωμένων τῷ Φαραώθῃ συμβουλεύειν ἀπολύειν τοὺς
 Ἑβραίους. καὶ Μωϋσῆν καλέσας ἐκεῖνος ἀπιέναι προσ-
 ἔταξεν, εἰ τῆς χώρας ἐξέλθοιεν, παύσασθαι τὴν Αἰ-
 γυπτον κακοπαθῦσαν ὑπολαβάν. δώροισ τε τοὺς
 30 Ἑβραίους ἐτίμων, οἱ μὲν ὑπὲρ τοῦ τάχιον ἐξελθεῖν, οἱ
 δὲ καὶ κατὰ γειτνιακὴν πρὸς αὐτοὺς σπυῆθειαν.

καὶ οἱ μὲν ἐξήεσαν, κλαιόντων καὶ μετανοούντων, 15

ὅτι χρήσαιντο χαλεπῶς αὐτοῖς, τῶν Αἰγυπτίων, τὴν δὲ πορείαν ἐποιοῦντο κατὰ Αἰητοῦς πόλιν, ἔρημον οὖσαν ἐν τοῖς τότε· Βαβυλῶν γὰρ ὕστερον κτίζεται ἐκεῖ, Καμβύσου καταστρεφομένου τὴν Αἰγυπτίον. συντόμως δὲ ποιούμενοι τὴν ἄφοδον, εἰς Βελσεφῶντᾶ χωρίον τρι- 5
 ταῖοι παραγίνονται τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης· μηδενὸς δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς εὐποροῦντες διὰ τὴν ἐρημίαν, πεφυραμένοις τοῖς ἀλεύροις καὶ πεπηγόσι μόνον ὑπὸ βραχείας θερμότητος τοῖς ἀπ' αὐτῶν ἄρτοις διετρέφονται. καὶ τούτοις ἐπὶ τριάκονθ' ἡμέρας ἐχρήσαντο· πρὸς 10
 πλείονα γὰρ οὐκ ἐξήρκεσε χρόνον αὐτοῖς ὅσα ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπεφέροντο, καὶ ταῦτα τὴν τροφήν ταμιευομένοις καὶ πρὸς ἀνάγκην ἀλλὰ μὴ πρὸς κόρον αὐτῇ χρωμένοις. ὅθεν εἰς μνήμην τῆς τότε ἐνδείας ἐορτὴν ἄγομεν ἐφ' ἡμέρας ὀκτώ, τὴν τῶν ἀζύμων λεγομένην. τὸ 15
 μὲν οὖν πᾶν πλῆθος τῶν μετανισταμένων γυναιξὶν ἅμα καὶ τέκνοις σκοποῦσιν οὐκ εὐαρίθμητῳ ἦν, οἱ δὲ στρατεύσιμον ἔχοντες ἡλικίαν περὶ ἐξήκοντα μυριάδας 2
 ἦσαν. κατέλιπον δὲ τὴν Αἰγυπτίον μηνὶ Ξανθικῶ, πέμπτη καὶ δεκάτη κατὰ σελήνην, μετὰ ἔτη τριάκοντα καὶ 20
 τετρακόσια ἢ τὸν πρόγονον ἡμῶν Ἀβραμὸν εἰς τὴν Χανααναίαν ἐλθεῖν, τῆς δὲ Ἰακώβου μεταναστάσεως εἰς τὴν Αἰγυπτίον γενομένης διακοσίοις πρὸς τοῖς δεκά-
 πεντε ἑνιαυτοῖς ὕστερον. Μωϋσῆ δ' ὄψεται μὲν ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀαρὼν τρισὶ 25
 πλείοσιν. ἐπεκομίζοντο δὲ καὶ τὰ τοῦ Ἰωσήπου ὄσθα, ταῦτ' ἐκείνου τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ κελεύσας.

3 Αἰγύπτιοι δ' ἐπὶ τοῖς Ἑβραίοις ἐξεληθοῦσι μετε-
 νόουν, καὶ τοῦ βασιλέως δεινῶς φέροντος ὡς κατὰ γοη-
 τείαν τὴν Μωϋσέως τούτων γεγονότων, ἐπ' αὐτῶς 30
 ἐγνώκεσαν ἀπίσταναι. καὶ λαβόντες ὄπλα καὶ παρασκευὴν ἐδίωκον, ὡς ἐπανάζοντες αὐτοὺς εἰ καταλάβοιεν· καὶ

γὰρ οὐκέτι αὐτοὺς ἐντεύξεσθαι τῷ θεῷ· τὴν γὰρ ἔξο-
 δον αὐτοῖς γεγενῆσθαι. κρατήσῃν δὲ ῥαδίως αὐτῶν
 ὑπέλαβον ἀνόπλων τε ὄντων καὶ ὑπὸ τῆς ὀδοιπορίας
 κεκοπωμένων. καὶ παρ' ἐκάστων ἀναπνυθανόμενοι ἢ
 5 ἠώρησαιαν, ἐπέσπευδον τὴν δίωξιν, καίτοι χαλεπῆς οὐ-
 σης ὄδευθῆναι τῆς γῆς, οὐ στρατοπέδοις μόνον ἀλλὰ
 καὶ καθ' ἓνα. Μωϋσῆς δὲ ταύτη τοὺς Ἑβραίους ἀπή-
 γαγεν, ἴν' εἰ μετανοήσαντες οἱ Αἰγύπτιοι διώκειν ἐδέ-
 λοιεν, τιμωρίαν τῆς πονηρίας καὶ παραβάσεως τῶν
 10 ὁμολογημένων ὑπόσχοιεν. καὶ διὰ Πραλαιστίνους, δυσ-
 μενῶς ἔχοντας κατὰ παλαιὰν ἀπέχθειαν οὖσαν, ὅπως
 οὖν ἐβουλεύετο. λαυθάνειν ἀπερχόμενος· ὁμορος γὰρ
 ἐστὶ τῇ τῶν Αἰγυπτίων χώρα. καὶ διὰ τοῦτο τὴν μὲν
 ἄγουσαν εἰς τὴν Παλαιστίνην οὐκ ἀπήγαγε τὸν λαόν,
 15 ἀλλὰ διὰ τῆς ἐρήμου, πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν καὶ κακο-
 καθήσας, ἠθέλησεν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Χαναναίαν, ἔτι δὲ
 καὶ διὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ, κελεύσαντος ἀγαγεῖν τὸν
 λαὸν εἰς τὸ Σιναῖον ὄρος, ἐκεῖ ποιήσοντας τὰς θυσίας.
 καταλαβόντες δὲ τοὺς Ἑβραίους οἱ Αἰγύπτιοι εἰς μάχην
 20 παρεσκευάζοντο. καὶ συναλείνουσιν αὐτοὺς ὑπὸ πολυ-
 χειρίας εἰς ὀλίγον χρόνον· ἑξακόσια γὰρ αὐτοῖς ἄρματα
 εἶπετο σὺν ἰππεῦσι πεντακισμυρίοις, καὶ ὀπλιτῶν μυ-
 ριάδες ἦσαν εἰκοσι. τὰς τε ὁδοὺς ἀπεφράγγυσαν αἰς
 φεύξεσθαι τοὺς Ἑβραίους ὑπελάμβανον, μεταξὺ κρη-
 25 μῶν αὐτοῖς ἀπροσβάτων καὶ τῆς θαλάσσης ἀπολαμβά-
 νοντες· τελευτᾷ γὰρ εἰς αὐτὴν ὄρος ὑπὸ τραχύτητος
 ὁδῶν ἄπορον καὶ φθγῆς ἀπολαμβανόμενον. τοιγαροῦν
 ἐν τῇ συμβολῇ τῇ πρὸς θάλασσαν τοῦ ὄρους τοῦ Ἑβραί-
 ουσ ἀπέφραττον τῷ στρατοπέδῳ, πατὰ στόμα τοῦτο
 30 ἰδρυσμένοι, ὅπως τὴν εἰς τὸ πεδίον ἔξοδον ὧσιν αὐτοὺς
 ἀφρημένοι. μήτ' οὖν ὑπομένειν πελοιορκουμένων τρό- 4
 πῶν διὰ τὴν ἐνδειαν τῶν ἐπιτηδείων δυναμένοι μήτε

φυγῆς εὐπορίαν ὁρῶντες, ὄπλων τε σπανίστες, εἰ καὶ μάχεσθαι δόξειεν αὐτοῖς, ἐν ἐλπίδι τοῦ παντὸς ἀπολέσθαι καθεστήμεσαν, εἰ μὴ παραδώσουσιν ἑαυτοὺς τοῖς Αἰγυπτίοις ἐθελουσίως. καὶ τὸν Μωϋσῆν ἠτιῶντο, πάντων ἐπιλελησμένοι τῶν ἐκ θεοῦ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς σημείων γεγονότων, ὡς καὶ τὸν προφήτην παρορμῶντα καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενον ὑπὸ ἀπιστίας λίθοις ἐθελῆσαι βαλεῖν, παραδιδόναί τε σφᾶς τοῖς Αἰγυπτίοις διεγνώκεναι. πένθος τε ἦν καὶ ὄδυρμος γυναικῶν καὶ παιδῶν προὐφθαλμῶν ἐχόντων τὸν ὄλεθρον, ὄρεσι καὶ θαλάσῃ περικεκλεισμένων καὶ πολεμίοις, καὶ φυγὴν οὐδαμῶθεν ἐπινοούντων.

5 Μωϋσῆς βέ, καὶ περ' ἀγριάλωντος πρὸς αὐτὸν τοῦ πλήθους, οὐτ' αὐτὸς ἐνέκαμνε τῇ περὶ αὐτοὺς προνοία καὶ τῷ θεῷ κατέφρόνει, τὰ τε ἄλλα πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἅσα προείπε παρασηγήσθη, καὶ μηδὲ τότε αὐτοὺς εἶπεν ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς γενομένους ἢ δουλεύειν ἢ ἀπολέσθαι. καὶ στὰς ἐν μέσοις "οὐδὲ ἀνθρώποις" εἶπε "καλῶς τὰ παρόντα πεπολιτευμένοις πρὸς ἡμᾶς δίκαιον ἦν ἀπαστεῖν ὡς οὐχ ὁμοῦδις ἐσομένοις πρὸς τὰ μέλλοντα. τῆς δὲ τοῦ θεοῦ νῦν ἀπογινώσκειν ὑμᾶς προνοίας μανίας ἔργον ἂν εἴη, παρ' οὗ πάνθ' ὑμῖν ἀπήνηται ὅσα δι' ἐμοῦ πρὸς σωτηρίαν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς δουλείας εὐδὲ προσδοκῶσιν ὑπέσχετο. μᾶλλον δ' ἐχρήσθη ἔν' ἀπόροις, ὡς δοκεῖτε, γεγεννημένους βοηθὸν ἐλπίζειν τὸν θεόν, οὗ καὶ τὸ νῦν εἰς ταύτην ἡμᾶς περικεκλεισθαι τὴν δυσχωρίαν ἔργον, ἵν' ἐξ ἀμηχάνων, ὄθεν οὐτ' αὐτοὶ νομίζετε σωτηρίαν ἔξεω οὐθ' οἱ πολεμιοὶ, ἐκ τούτων θυσάμενος τὴν τε ἰσχὺν ἐκιδελεῖται τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς πρόνοιαν. οὐ γὰρ ἐπιμικροῖς τὸ θεῖον τὴν ἑαυτοῦ σωμαχίαν οἷς ἂν εὖνον

- ἢ δίδωσιν, ἀλλ' ἐφ' οἷς ἂν ἀνθρωπίνην ἐλπίδα μὴ βλέπη
 πρὸς τὸ κρεῖττον παροῦσαν. ὄθεν τοιοῦτῳ βοηθῶ πε-
 πιστευκότες, ᾧ δύναμις καὶ τὰ μικρὰ ποιῆσαι μεγάλα
 καὶ τῶν τηλικούτων ἀσθένειαν καταψηφίσασθαι, μὴ
 5 καταπέπληχθε τὴν Αἰγυπτίων-παρασκευὴν, μηδ' ὅτι
 θάλασσα καὶ κατόπιν ὑμῖν ὄρη φυγῆς ὁδὸν οὐ παρέ-
 χοντα, διὰ τοῦτ' ἀποκινώσκετε τῆς σωτηρίας· γένοιτο
 γὰρ ἂν καὶ ταῦθ' ὑμῖν πεδία τοῦ θεοῦ θελησάντος, καὶ
 γῆ τὸ πέλαγος."
- 10 τὸσαῦτα εἰπὼν ἤγειν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τῶν 16
 Αἰγυπτίων ὁρώντων· ἐν ὧσιν τε γὰρ ἦσαν, καὶ τῷ
 κόνῳ τεταλαιπωρημένοι τῆς διώξεως εἰς τὴν ὑπερφαιάν
 τὴν μάχην ὑπερβάλλεσθαι καλῶς ἔχειν ὑπελάμβανον.
 ἐπεὶ δὲ πρὸς τῷ αἰγιαλῷ Μωϋσῆς ἐγεγόνει, λαβὼν τὴν
 15 βακτηρίαν τὸν θεὸν· ἐπέειπε καὶ σύμμαχον καὶ βοηθὸν
 ἐκάλεε λέγων ἑδῶς. "οὐδ' αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖς, ᾧ δέ-
 σκοτα, ὅτι φυγεῖν ἡμῖν ἐκ τῶν παρόντων οὔτε κατὰ
 ῥώμην οὔτε κατ' ἐπίνοιάν ἐστιν ἀνθρωπίνην, ἀλλ' ἦδη
 20 πάντως σωτήριον στρατῷ, τῷ κατὰ τὴν σὴν βούλησιν
 ἀφέντι τὴν Αἰγυπτίον, σὸν ἐστὶν ἐκπορῆξαι. ἡμεῖς τε
 ἄλλην ἀπεγνωκότες ἐλπίδα καὶ μηχανὴν εἰς τὴν ἀπὸ
 σοῦ μόνου καταφεύγομεν, καὶ εἰ τι παρὰ τῆς σῆς πρό-
 νοίας ἔλθοι ἐξαργυρία τῆς Αἰγυπτίων ὀργῆς ἡμᾶς δυ-
 νάμενον ἀφορῶμεν. ἀφίκοιτο δὲ τοῦτο ταχέως, τὴν σὴν
 25 ἐμφανίζον ἡμῖν δύναμιν, καὶ τὸν λαόν, ὑπὸ ἀνελπιστίας
 καταπεπτακότες πρὸς τὸ χεῖρον, ἀνάστησον εἰς εὐθυ-
 μίαν καὶ τὸ περὶ τῆς σωτηρίας θάρσος. οὐκ ἐν ἄλλο-
 τροῖς δ' ἐσμὲν τοῖς ἀπόροις, ἀλλὰ σὴ μὲν ἡ θάλασσα,
 σὸν δὲ τὸ περικλειον ἡμᾶς ὄρος, ὡς ἀνοιγῆναι μὲν
 30 τοῦτο σοῦ κελεύσαντος, ἡπειρωθῆναι δὲ καὶ τὸ πέλα-
 γος, εἶναι δὲ ἡμῖν ἀποδρᾶναι καὶ δι' ἀέρος· ὄψαν
 ἰσχύϊ τῆ σῆ τοῦτον ἡμᾶς σώζεσθαι τὸν τόπον."

- 2 τοσαῦτα ἐπιθειάσας τύπτει τῇ βακτηρίᾳ τὴν θάλασσαν, ἣ δὲ ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀνεκόπη, καὶ εἰς ἑαυτὴν ὑποχωρήσασα γυμνὴν ἀφίησι τὴν γῆν ὁδὸν Ἑβραίοις εἶναι καὶ φυγῆν. Μωϋσῆς δὲ ὁρῶν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ πέλαγος ἐκκεχωρηκὸς αὐτοῦ τῆς ἰδίας ἠπέ- 5
ρου, πρῶτος ἐνέβαινε αὐτῇ, καὶ τοὺς Ἑβραίους ἐκέλευεν ἐπεσθαι διὰ θείας ὁδοῦ ποιοιμένους τὴν πορείαν, καὶ τῷ κινδύνῳ τῶν παρόντων πολεμίων ἠδο-
μένους, καὶ χάριν ἔχοντας διὰ τὴν παράλογον οὕτως ἐξ
3 αὐτοῦ σωτηρίαν ἀναφανείσαν. τῶν δὲ οὐκ ἔκνουσαν, 10
ἀλλ' ἰεμένων μὲν ἀσπιδῆς ὡς συμπαρόντος αὐτοῖς τοῦ θεοῦ, μάλνεσθαι μὲν αὐτοὺς Αἰγύπτιοι τὸ πρῶτον ἐδόκουν ὡς ἐπὶ πρόδηλον ὄλεθρον ὁρμωμένους· ἐπεὶ δ' ἐώρων ἀβλαβεῖς ἐπὶ τὸ πολὺ προκεκοφῶτας καὶ μηδὲν αὐ-
τοῖς ἐμπόδιον μηδὲ δυσχερὲς ἀπαντῆσαν, διώκεν ὠρμή- 15
κεσαν αὐτοὺς ὡς κἀκείνοις ἠρεμήσαντες τοῦ πελάγους, καὶ προτάξαντες τὴν ἵππον κατέβαινον. Ἑβραῖοι δὲ καθοπλιζομένους καὶ τὸν ῥόνον εἰς τοῦτο τρίβοντας ἐφθάσαν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν γῆν ἀπαθεῖς ἐκφυγόντες· ὅθεν καὶ θαρσαλεωτέροις συνέβαινε πρὸς τὴν δίωξιν ὡς οὐδὲν 20
οὐδ' αὐτῶν πεισομένων εἶναι· Αἰγύπτιοι δ' ἐλάνθανον ἰδίαν ὁδὸν Ἑβραίοις γεγεννημένην ἀλλ' οὐχὶ κοινήν ἐμβαλίνοντες, καὶ μέχρι σωτηρίας τῶν κεικινδυνευκότεων πεποιθημένην, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῖς ἐπ' ἀπώλεια τῇ τούτων ὠρμημένοις χρήσασθαι θέλουσιν. ὡς οὖν ὁ τῶν Αἰ- 25
γυπτίων στρατὸς ἅπας ἐντὸς ἦν, ἐπιχειρεῖ κάλιν ἢ θάλασσα, καὶ περικαταλαμβάνει φοῶδης ὑπὸ πνευμάτων κατιοῦσα τοὺς Αἰγυπτίους. ὄμβροι τ' ἀπ' οὐρανοῦ κατέβαινον καὶ βρονταὶ σκληραὶ προσεξαπτομένης ἀστρα-
πῆς, καὶ κεραυνοὶ δὲ κατηνέχθησαν. ὅπως δ' οὐδὲν ἦν 30
τῶν ἐπ' ἀπώλεια κατὰ μῆνιν θεοῦ συμπιπτόντων ἀνθρώποις, ἅτε μὴ τότε συνῆλθε· καὶ γὰρ νῦν αὐτοὺς

ζοφώδης και σκοτεινή κατέλαβε. και οι μὲν οὕτως ἀπώ-
 λουτο πάντες, ὡς μηδ' ἄγγελον τῆς συμφορᾶς τοῖς
 ὑπολελειμμένοις ὑποστρέψαι· τοὺς δ' Ἑβραίους οὐδὲ 4
 κατέσχεῖν ἦν ἐπὶ τῇ χαρᾷ τῆς παραδόξου σωτηρίας και
 5 τῇ τῶν πολεμίων ἀπωλείᾳ, βεβαίως νομίζοντας ἤλευ-
 θεῖσθαι τῶν ἀναγκαζόντων δουλεύειν διεφθαρμένων,
 και τὸν θεὸν οὕτως ἐναργῶς ἔχοντας βοηθοῦντα. και
 οἱ μὲν αὐτοὶ τε τὸν κίνδυνον οὕτως ἐκφυγόντες, και
 προσέτι τοὺς ἐχθροὺς ἐπιδόντες κεκολασμένους ὡς οὐκ
 10 ἄλλοι τινὲς μνημονεύονται τῶν πρόσθεν ἀνθρώπων,
 ἐν ὕμνοις ἦσαν και παιδιαῖς ὄλην τὴν νύκτα, και Μωϋ-
 σῆς ᾠδὴν εἰς τὸν θεὸν ἐγκώμιόν τε και τῆς εὐμενείας
 εὐχαριστίαν περιέχουσαν ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ συντί-
 θησιν.

15 ἐγὼ μὲν οὖν ὡς εὖρον ἐν ταῖς ἱσραὴλ βίβλοις, οὕτως 5
 ἕκαστον τούτων παρέδωκα· θαυμάση δὲ μηδεὶς τοῦ
 λόγου τὸ παράδοξον, εἰ ἀρχαίοις ἀνθρώποις και πονη-
 ρίας ἀπειροῖς εὐρέθη σωτηρίας ὁδὸς και διὰ θαλάσσης,
 εἴτε κατὰ βούλησιν θεοῦ εἴτε κατ' αὐτόματον, ὅποτε
 20 και τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα τῆς Μακεδο-
 νίας χθὲς και πρόην γεγονόσιν ὑπεχώρησε τὸ Παμφύ-
 λιον πέλαγος και ὁδὸν ἄλλην οὐκ ἔχουσι παρέσχε τὴν
 δι' αὐτοῦ, καταλῦσαι τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν τοῦ θεοῦ
 θελήσαντος. και τοῦτο πάντες ὁμολογοῦσιν οἱ τὰς Ἀλε-
 25 ξάνδρου πράξεις συγγραψάμενοι.

περὶ μὲν οὖν τούτων ὡς ἐκάστῳ δοκεῖ διαλαμβα-
 νέτω· τῇ δ' ὑστεραῖα τὰ ὄπλα τῶν Αἰγυπτίων προσε- 6
 νεχθέντα τῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἑβραίων ὑπὸ τοῦ φοῦ
 και τῆς βίας τοῦ πνεύματος ἐπ' ἐκεῖνο ἐκδιδούσης, ὁ
 20 Μωϋσῆς και τοῦτο εἰκάσας τῇ τοῦ θεοῦ προνοίᾳ γεγο-
 νέναι, ὅπως μηδὲ ὄπλων ὣσιν ἄποροι, συναγαγών, και
 τούτοις σκεπάσας τοὺς Ἑβραίους, ἤγεν ἐπὶ τὸ Σιναιον

ὄρος, θύσων ἐκεῖ τῷ θεῷ καὶ τὰ σῶστρα τῆς πληθύος ἀποδώσων, καθὼς αὐτῷ καὶ προείρητο.

BIBΛΟΣ ΤΡΙΤΗ.

- 1 Παραδόξου δὲ τοῖς Ἑβραίοις τῆς σωτηρίας οὕτω γε-
 νομένης, δεινῶς ἐλύπει πάλιν αὐτούς, ἀγομένους ἐπὶ τὸ 5
 Σιναιον ὄρος, ἡ χώρα τελέως οὔσα ἔρημος καὶ τῶν τε
 πρὸς τροφήν αὐτοῖς ἄπορος, σπανίζουσα δὲ καὶ ὕδατος
 εἰς τὸ ἔσχατον, καὶ μὴ μόνον ἀνθρώποις τι παρασχεῖν
 ἐνδεής, ἀλλὰ μηδ' ἄλλο τι τῶν ζώων ἱκανὴ βόσκειν·
 ψαφάρὰ γάρ ἐστι, καὶ νοτερόν ἐξ αὐτῆς οὐδὲν ὅ τι καὶ 10
 φῦσαι καρπὸν δύναται. τοιαύτην δὲ οὔσαν τὴν χώραν
 ἐξ ἀνάγκης ᾤδευον, ἑτέραν ἀπελθεῖν οὐκ ἔχοντες. ἐπ-
 εφέροντο δ' ἐκ τῆς προωδοιπορημένης ὕδωρ τοῦ στρα-
 τηγοῦ κεκελευκότος, καὶ τούτου θαυμασθέντος ἐκ φρεά-
 των ἐποιοῦντο τὴν ὑδρεῖαν ἐπιπόνως διὰ σκληρότητα 15
 τῆς γῆς· καὶ τὸ εὐρισκόμενον δὲ πικρὸν ἀλλ' οὐ πότι-
 μον ἦν, καὶ τοῦτο δὲ σπάνιον. ἀφικνοῦνται δὲ τοῦτον
 ὀδεύοντες τὸν τρόπον περὶ δαίλην ὄψλαν εἰς Μὰρ τόπον,
 οὕτω διὰ τὴν τοῦ ὕδατος κακίαν ὀνομάσαντες (μὰρ γὰρ
 ἡ πικρία λέγεται), καὶ αὐτόθι τεταλαιπωρημένοι τῷ τε 20
 συνεχεῖ τῆς ὀδοιπορίας καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπορίᾳ (καὶ
 γὰρ τότε αὐτούς τελέως ἐπιλελοιπίει) κατάγονται. φρέαρ
 γὰρ ἦν (διὸ καὶ μᾶλλον ἔμειναν) οὐδ' αὐτὸ μὲν ἔξαρκεῖν
 δυνάμενον τοσοῦτῳ στρατῷ, βραχείαν μέντοι παρέχον
 αὐτοῖς εὐθυμίαν ἐν ἐκείνοις εὐρεθὲν τοῖς χωρίοις· καὶ 25
 γὰρ ἤκουσον παρὰ τῶν ἐξερευνηάντων μηδὲν ἔμπροσθεν
 βαδίζουσιν εἶναι. πικρὸν δὲ ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ καὶ ἄποτον
 ἦν, οὐκ ἀνθρώποις μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑποζυγίοις

ἀπόρητον. ὁρᾶν δ' ὁ Μωϋσῆς ἀθύμως διακειμένους 2
καὶ τοῦ πράγματος τὸ ἀναντίλεκτον (οὐ γὰρ καθαρὸς ἦν
στρατός, ὥστε τῷ βιαζομένῳ τῆς ἀνάγκης ἀντιτάξαι τὸ
ἀνδρείον, ἀλλὰ διέφθειρε τὸ κατ' ἐκείνους γενναῖον
5 καὶ παίδων τε καὶ γυναικῶν ὄχλος ἀσθενέστερος τῆς ἐκ λό-
γων διδασκαλίας) ἐν χαλεπωτέροις ἦν, τὴν συμφορὰν
τῆν τῶν ἀπάντων ἰδίαν αὐτοῦ ποιούμενος. καὶ γὰρ οὐδ'
ἐπ' ἄλλον τινὰ συνέτρεχον ἀλλ' ἐπ' αὐτόν, ἀντιβολοῦν-
τες, γυναῖα μὲν ὑπὲρ νηπίων οἱ δ' ἄνδρες ὑπὲρ ἐκεί-
10 νων, μὴ περιορᾶν ἀλλ' ἐκπορίζειν αὐτοῖς ἀφορμὴν τινα
σωτηρίας. ἰκετεύειν οὖν τρέπεται τὸν θεόν, μεταβαλεῖν
τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς παρούσης κακίας καὶ πότιμον αὐτοῖς
παρασχεῖν. καὶ κατανεύσαντος τοῦ θεοῦ τὴν χάριν,
λαβὼν ἀποτομάδος τὸ ἄκρον ἐν ποσὶν ἐρριμμένης διαι-
15 ρεῖ μέσῃ, καὶ κατὰ μῆκος τὴν τομὴν ποιησάμενος, ἔπειτα
μεθεὶς εἰς τὸ φρέαρ ἔπειθε τοὺς Ἑβραίους τὸν θεὸν
ἐπήκοον αὐτοῦ τῶν εὐχῶν γεγονέναι, καὶ ὑπεσχῆσθαι
τὸ ὕδωρ αὐτοῖς παρέξειν οἷον ἐπιθυμοῦσιν, ἂν πρὸς τὰ
ὑπ' αὐτοῦ κελευόμενα μὴ ὀκνηρῶς ἀλλὰ προθύμως
20 ὑπουργῶσιν. ἐρομένων δ' αὐτῶν τί καὶ ποιούστων ἂν
μεταβάλῃ τὸ ὕδωρ εἰς κρεῖττον, κελεύει τοὺς ἐν ἀκμῇ
περιστάνας ἐξαντλεῖν, λέγων τὸ ὑπολειπόμενον ἔσε-
σθαι πότιμον αὐτοῖς προεκκενωθέντος τοῦ πλείονος. καὶ
οἱ μὲν ἐπόνουν, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν συνεχῶν πληγῶν γε-
25 γυμνασμένον καὶ κεκαθαρμένον ἤδη πότιμον ἦν.

ἄραντες δ' ἐκεῖθεν εἰς Ἴλιν ἀφικνοῦνται, πόρρω 3
θεν μὲν ἀγαθὴν ὄραθῆναι (καὶ γὰρ φοινικόφυτος ἦν),
πλησιάζουσι δὲ ἀπηλέγχετο πονηρά. καὶ γὰρ οἱ φοίνι-
κες, ὄντες οὐ πλείους ἑβδομήκοντα, δυσανξεῖς τε ἦσαν
30 καὶ χαμαίξηλοι δι' ὕδατος ἀπορίαν, ψαφαροῦ τοῦ παν-
τὸς ὄντος χωρίου· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν πηγῶν, δώδεκα οὐ-
σῶν τὸν ἀριθμὸν, νοτερόν τι καὶ πρὸς ἄρδευσιν αὐτοῖς

διεπήδα χρήσιμον, ἀλλὰ μὴ δυναμένων ἐκβλύσαι μηδ' ἀνασχεῖν ἰκμάδες ἦσαν. ὀλίγαι, καὶ διαμωμένοις τὴν ψάμμον οὐδὲν ἀπήντα· κἂν εἴ τι δὲ στάζον ἔλαβον εἰς χεῖρας, ἄχρηστον εὐρίσκετο ὑπὸ τοῦ θολερὸν εἶναι. καρπὸν τε φέρειν ἦν ἀσθενῆ τὰ δένδρα διὰ σπάνιν τῆς 5
 ἐξ ὕδατος εἰς τοῦτο ἀφορμῆς καὶ παρακλήσεως. εἶχον οὖν ἐν αἰτία τὸν στρατηγὸν καὶ κατεβόων αὐτοῦ, τὴν ταλαιπωρίαν καὶ τὴν πείραν τῶν κακῶν δι' αὐτὸν πάσχειν λέγοντες. τριακοστὴν γὰρ ἐκείνην ὀδεύοντες ἡμέραν, ὅσα μὲν ἐπεφέροντο πάντ' ἦσαν ἀναλωκότες, μη- 10
 δὲν δὲ περιτυγχάνοντες δυσέλπιδες ἦσαν περὶ τῶν ὄλων. πρὸς δὲ τῷ παρόντι κακῷ τὴν διάνοιαν ὄντες, καὶ ἐν μνήμῃ εἶναι τῶν ὑπερηγμένων αὐτοῖς ἐκ τε τοῦ θεοῦ καὶ τῆς Μωϋσέως ἀρετῆς καὶ συνέσεως κωλυόμενοι, δι' ὀργῆς τὸν στρατηγὸν εἶχον, καὶ βάλλειν αὐτὸν 15
 4 ὠρμήκεσαν ὡς αἰτιώτατον τῆς ἐν ποσὶ συμφορᾶς. ὃ δ', οὕτως ἀνηρεθισμένου τοῦ πλήθους καὶ πικρῶς ἐπ' αὐτὸν κεινημένου, τῷ θεῷ θαρρῶν καὶ τῷ συνειδῶτι τῆς περὶ τοὺς ὁμοφύλους προνοίας, πάρευσιν εἰς μέσους καὶ καταβοώντων καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῖς λίθοις ἐχόν- 20
 των. ὀραθῆναί τε κεχαρισμένος ὢν καὶ πλήθεσιν ὀμιλεῖν πιθανώτατος καταπαύειν ἤρξατο τῆς ὀργῆς, μὴ τῶν παρόντων αὐτοὺς δυσκόλων μεμνημένους λήθην ἔχειν τῶν ἐμπροσθεν εὐεργεσιῶν παρακαλῶν, μηδ' ὅτι νῦν πονοῦσι, τῆς διανοίας ἐκβάλλειν τὰς τοῦ θεοῦ χά- 25
 ριτας καὶ δωρεάς, ὢν μεγάλων καὶ ἐκ παραδόξου ἐτυχον γενομένων, προσδοκᾶν δὲ καὶ τῆς παρουσίας ἀπαλλαγῆναι ἀμηχανίας ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ κηδεμονίας, ὃν εἰκὸς δοκιμάζοντα τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, πῶς τε καρτερίας ἔχουσι καὶ μνήμης τῶν προὑπερηγμένων, εἰ μὴ πρὸς 30
 ἐκεῖνα γίνονται διὰ τὰ ἐν ποσὶ κακά, γυμνάζειν αὐτοὺς τοῖς ἄρτι χαλεποῖς· ἐλέγχεσθαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἀγαθοὺς

οὔτε περὶ τὴν ὑπομονὴν οὔτε περὶ τὴν μνήμην τῶν εὖ
γεγονότων, οὕτω μὲν τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου γνώμης,
καθ' ἣν ἐκλελοίπασι τὴν Αἴγυπτον, καταφρονούντας,
οὕτω δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν ὑπηρέτην αὐτοῦ διατεθέντας,
καὶ ταῦτα μηδὲν αὐτοὺς διαφρασεύμενον περὶ ὧν εἰποι
τε καὶ πράττειν κατ' ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κελεύσεις. κατα-
ριθμεῖται οὖν πάντα, πῶς τε φθαρείεν Αἰγύπτιοι κατ-
έχειν αὐτοὺς παρὰ τὴν τοῦ θεοῦ γνώμην βιαζόμενοι,
καὶ τίνα τρόπον ὁ αὐτὸς ποταμὸς ἐκείνοις μὲν αἷμα ἦν
καὶ ἄποτος αὐτοῖς δὲ πότιμος καὶ γλυκὺς, πῶς τε διὰ
τῆς θαλάσσης, ἀναφυγούσης αὐτοὺς πορρωτάτω, και-
νὴν ὁδὸν ἀπελθόντες αὐτῇ ταύτῃ σωθείησαν μὲν αὐτοί,
τοὺς δὲ ἐχθροὺς ἐπίδοιεν ἀπολωλότας, ὅτι τε σπανί-
ζοντας ὄπλων εἰς εὐπορίαν ὁ θεὸς καὶ τούτων καταστή-
σειεν, τά τε ἄλλα ὅσα πρὸς αὐτῶ τῶ διαφθορήσεσθαι
δόξαντας γεγονέναι καὶ σώσειεν ὁ θεὸς ἐκ παραλόγου
καὶ ὡς δύναμις αὐτῶ... ἀπογινώσκειν δὴ μηδὲ νῦν αὐ-
τοῦ τὴν πρόνοιαν, ἀλλ' ἀοργήτως περιμένειν, λογιζο-
μένους μὲν τὴν ἐπικουρίαν μηδὲ βραδείαν γενέσθαι, εἰ
μὴ παραυτίκα, πρὶν τινος πειραθῆναι δυσκόλου, κάρ-
εστιν, ἡγουμένους δὲ οὐ κατ' ὀλιγωρίαν μέλλειν τὸν
θεὸν ἀλλ' ἐπὶ κείρα τῆς ἀνδρείας αὐτῶν καὶ τῆς περὶ
τὴν ἐλευθερίαν ἡδονῆς, ἵνα μάθοι πότερόν ποτε καὶ
τροφῆς ἀπορίαν καὶ σπάνιν ὕδατος ὑπὲρ αὐτῆς ἐστὲ
ἐνεγκεῖν γενναῖοι, ἢ δουλεύειν μᾶλλον ἀγαπᾶτε καθά-
περ τὰ βροσκήματα τοῖς κρατοῦσι καὶ τοῖς πρὸς τὰς ἐκεί-
νων ὑπηρεσίας ἀφθόνως τρεφομένοις· δεδιέναι εἰπῶν
οὐχ οὕτως ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας (πέισσεσθαι γὰρ
οὐδὲν κακὸν ἀδίκως ἀποθανόν), ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν, μὴ
δι' ὧν ἐπ' αὐτὸν βάλλουσι λίθων τοῦ θεοῦ καταφρονεῖν
νομισθῶσιν.

οὕτως οὖν ἐπράννεν αὐτούς, καὶ τῆς μὲν τοῦ βάλ· 5

λειν ὄφρμῆς ἐπέσχε, καὶ εἰς μετάνοικαν ἂν ἐμελλον δρᾶν
 ἐπέστρεψε· παθεῖν δ' οὐκ ἀλόγως αὐτοὺς διὰ τὴν ἀνέγ-
 κην τοῦτο νομίσας ἔγνω δεῖν ἐφ' ἰσχυρίαν τοῦ θεοῦ καὶ
 παρὰ κλησιν ἐλθεῖν, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τινα σκοπὴν ὑψηλὴν
 ἦντι πόρον τινὰ τῷ λαῷ καὶ τῆς ἐνδείας ἀπαλλαγὴν (ἐν
 αὐτῷ γὰρ εἶναι τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ),
 συγγινώσκειν τε τοῖς νῦν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ὑπὸ τοῦ
 λαοῦ πραττομένοις, φύσει δυσαρέστον καὶ φιλαίτιον
 τοῦ τῶν ἀνθρώπων ἐν οἷς ἂν ἀτυχή γένους ὄντος. ὁ δὲ
 θεὸς προνοήσειν τε ἐπαγγέλλεται καὶ παρέξειν ἀφορμὴν 10
 ἣν ποθοῦσι. Μωϋσῆς δὲ τοῦ θεοῦ ταῦτ' ἀκούσας κατα-
 βαίνει πρὸς τὸ πλῆθος. οἱ δ' ὡς ἑώρων καὶ ταῖς ἐπαγ-
 γέλαις ταῖς παρὰ τοῦ θεοῦ γεγηθότα, μετέβαλον ἐκ τῆς
 κατηφείας ἐπὶ τὸ ἰλαρώτερον· καὶ στας ἐκεῖνος ἐν μέ-
 σοις ἦκειν ἔλεγε φέρων αὐτοῖς παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν περὶ 15
 τῶν ἐνεστηκότων ἀπόρων ἀπαλλαγὴν. καὶ μετ' ὀλίγον
 ὀρτύγων πλῆθος (τρέφει δὲ τοῦτο τὸ ὄρνεον. ὡς οὐδὲν
 ἕτερον ὁ Ἀράβιος κόλπος) ἐφίπταται τὴν μεταξὺ θάλασ-
 σαν ὑπερελθόν, καὶ ὑπὸ κόπου τε ἅμα τῆς πτήσεως καὶ
 πρόσγειον μᾶλλον τῶν ἄλλων ὃν καταφέρεται εἰς τοὺς 20
 Ἑβραίους. οἱ δὲ συλλαμβάνοντες, ὡς τροφὴν αὐτοῖς
 τοῦ θεοῦ ταύτην μηχανησαμένου, τὴν ἐνδειαν ἰῶντο.
 καὶ Μωϋσῆς ἐπ' εὐχὰς τρέπεται τοῦ θεοῦ, ταχεῖαν καὶ
 παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν ποιησαμένου τὴν ἐπικουρίαν.

6 εὐθύς δὲ μετὰ τὴν πρώτην ἀφορμὴν τῆς τροφῆς καὶ 25
 δευτέραν αὐτοῖς κατέπερπεν ὁ θεός. ἀνέχοντος γὰρ τοῦ
 Μωϋσέως τὰς χεῖρας ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς δρόσος κατηνέχθη·
 καὶ περιπηγνυμένης ταῖς χερσὶ Μωϋσῆς, ὑπονοήσας καὶ
 ταύτην εἰς τροφὴν ἦκειν γύτοῖς παρὰ τοῦ θεοῦ, γεύε-
 ται, καὶ ἠσθίεις, τοῦ πλῆθους ἀγνοοῦντος καὶ νομίζον- 30
 τος νίφεισθαι καὶ τῆς ὥρας εἶναι τοῦ ἕτερου τὸ γινόμενον,
 ἀνεδίδασκεν οὐ κατὰ τὴν ἐκείνων ὑπόληψιν ἀπ' οὐρα-

τοῦ καταφέρεισθαι τὴν δρόσον, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίᾳ τῇ αὐ-
 τῶν καὶ διατροφῇ. καὶ γευόμενος τοῦτ' αὐτοῖς παρείχε
 πιστεύειν. οἱ δὲ μιμούμενοι τὸν στρατηγὸν ἤδοντο τῷ
 βρώματι· μέλιτι γὰρ ἦν τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἡδονὴν
 ἐμφερές, ὁμοίον δὲ τῇ τῶν ἀρωμάτων βδέλλῃ, τὸ δὲ μέ-
 γεθος τῷ κοριάνδρου σπέρματι. καὶ περὶ τὴν συλλογὴν
 λίαν αὐτοῦ ἐσπουδάκεσαν. παρήγγελο δ' ἐξ Ἰσου πᾶσιν
 ἀσάφωνα (τοῦτο δ' ἐστὶ μέτρον) εἰς ἐκάστην ἡμέραν
 συλλέγειν, ὡς οὐκ ἐπιλείψοντος αὐτοῖς τοῦ βρώματος,
 ἵνα μὴ τοῖς ἀδυνατοῖς ἄπορον ἢ τὸ λαμβάνειν δι' ἀλκὴν
 τῶν δυνατωτέρων πλεονεκτούντων περὶ τὴν ἀναίρεσιν.
 οἱ μὲντοι πλεόν τοῦ προστεταγμένου μέτρον συναγα-
 γόντες οὐδὲν περιττότερον εἶχον τοῦ κακοκαθῆσαι· ἀσ-
 σάφωνος γὰρ οὐδὲν πλεόν εὕρισκον. τοῦ δ' ὑπολειφθέν-
 τος εἰς τὴν ἐπιουσαν ὄνησις οὐδ' ἦτις ἦν, διεφθαρμένου
 ὑπὸ τε σκολῆκων καὶ πικρίας, οὕτω θείον ἦν τὸ βρώμα
 καὶ παράδοξον. ἀμύνει δὲ τοῖς ταύτην νεμομένοις τὴν
 ἐκ τῶν ἄλλων ἀπορίαν. ἔτι δὲ καὶ νῦν ὕεται πᾶς ἐπει-
 νος ὁ τόπος, καθάπερ καὶ τότε Μωϋσῆ χαριζόμενον τὸ
 θεῖον κατέπεμψε τὴν διατροφὴν. καλοῦσι δὲ Ἑβραῖοι
 τὸ βρώμα τοῦτο μάννα· τὸ γὰρ μάν ἐπερωτήσις κατὰ
 τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, τί τοῦτ' ἐστὶν ἀνακρίνουσα.
 καὶ οἱ μὲν χαίροντες ἐπὶ τοῖς ἀπ' οὐρανοῦ καταπεμ-
 φθείσιν αὐτοῖς διετέλουν, τῇ δὲ τροφῇ ταύτῃ τεσσαρά-
 κοντα ἔτεσιν ἐχρήσαντο, ἐφ' ὅσον χρόνον ἦσαν ἐν τῇ
 ἐρήμῳ.

ὡς δ' ἐκείθεν ἄραντες εἰς Ῥαφιδὴν ἦκον, ταλαιπω- 7
 ρηθέντες ὑπὸ τοῦ δίψους εἰς ἔσχατον, ἐν τε ταῖς πρό-
 τερον ἡμέραις πίδαξιν ὀλίγαις ἐντυγχάνοντες καὶ τότε
 παντάπασι ἄνυδρον εὐρόντες τὴν γῆν, ἐν κακοῖς ἦσαν
 καὶ κάλιν δι' ὄργης τὸν Μωϋσῆν ἐποιοῦντο. ὁ δὲ τὴν
 ὄργην τοῦ πλήθους πρὸς μικρὸν ἐκκλίνας ἐπὶ λιτὰς τρέ-

πεται τοῦ θεοῦ, παρακαλῶν, ὡς τροφήν αὐτοῖς ἔδωκεν ἀποροσμένοις, οὕτω και ποτὸν παρασχεῖν, διαφθειρομένης και τῆς ἐπὶ τροφῇ χάριτος ποτοῦ μὴ παρόντος. ὁ δ' οὐκ εἰς μακρὰν τὴν ὄψωρὰν ἀνεβάλλετο, τῷ δὲ Μωϋσῆ παραῖξειν ὑπισχνεῖται πηγὴν και πλήθος ὕδατος, ὅθεν οὐ προσδοκῆσειαν. και κελεύει τῷ βάρκτρω πλήξαιτα τὴν πέτραν ἢν ἐώρων αὐτόθι παρακειμένην, παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὴν εὐπορίαν οὐ δέονται· φροντίζειν γὰρ και τοῦ μὴ σὺν πόνῳ μηδ' ἐργασία τὸ ποτὸν αὐτοῖς φανῆναι. και Μωϋσῆς ταῦτα λαβῶν παρὰ τοῦ θεοῦ παραγίνετα πρὸς τὸν λαὸν περιμένοντα και εἰς αὐτὸν ἀφορῶντα· και γὰρ ἤδη και ἐθεώρουν αὐτὸν ἀπὸ τῆς σκοπῆς ὀρμώμενον. ὡς δ' ἤκεν, ἀπολύειν αὐτοῦς και ταύτης τῆς ἀνάγκης ἔλεγε τὸν θεόν, και κεχαρισθαι σωτηρίαν οὐδ' ἐλπισθεῖσαν, ἐκ τῆς πέτρας ποταμὸν αὐτοῖς ῥησῆσεσθαι λέγων. τῶν δὲ πρὸς τὴν ἀκοὴν καταπλαγέντων, εἰ ὑπὸ τε τοῦ δίψους και τῆς ὀδοιπορίας τεταλαιπωρημένοις ἀνάγκη γένοιτο κόπτειν τὴν πέτραν, ὁ Μωϋσῆς πλήττει τῇ βακτηρίᾳ, και χανούσης ἐξέβλυσεν ὕδωρ πολὺ και διαυγέστατον. οἱ δὲ τῷ παραδόξῳ τοῦ γεγονότος κατεπλάγησαν, και πρὸς τὴν ὄψιν ἤδη τὸ δίψος αὐτοῖς ἔληγεν· και πίνδυσιν ἠδὺ και γλυκὺ τὸ νᾶμα, και οἶον ἂν εἴη θεοῦ τὸ δῶρον δόντος, ἐφαίνετο. τὸν τε σὺν Μωϋσῆν ἐθαύμαζον οὕτως ὑπὸ τοῦ θεοῦ τιμημένον, και θυσίαις ἡμείβοντο τὴν τοῦ θεοῦ περὶ αὐτοῦς πρόνοϊαν. δηλοῖ δὲ ἐν τῷ ἱερῷ ἀνακειμένη γραφῇ τὸν θεὸν Μωϋσῆ προειπεῖν οὕτως ἐκ τῆς πέτρας ἀναδοθῆσεσθαι ὕδωρ.

2 τοῦ δὲ τῶν Ἑβραίων ὀνόματος ἤδη πολλοῦ κατὰ πάντα διαβοωμένου, και τοῦ περὶ αὐτῶν λόγου φοιτῶντος, ἐν φόβῳ συνέβαινεν οὐ μικρῷ τοῦς ἐπιχωρίους εἶναι, και πρεσβευόμενοι πρὸς ἀλλήλους παρεκάλουν

ἐκύνειν καὶ πειρᾶσθαι τοὺς ἄνδρας διαφθείρειν. ἐτήγχανον δὲ οἱ πρὸς τοῦτο ἐνάγοντες οἳ τε τὴν Γοβολιτιν καὶ οἱ τὴν Πέτραν κατοικοῦντες, οἳ καλοῦνται μὲν Ἀμαληκίται, μαχιμώτατοι δὲ τῶν ἐκεῖσε ἐθνῶν ὑπῆρχον. ὡς ἐμπόντες οἱ βασιλεῖς ἀλλήλους τε καὶ τοὺς περιοίκους ἐπὶ τὸν πρὸς Ἑβραίους πόλεμον παρεκάλουν, στρατὸν ἀλλόφυλον καὶ τῆς Αἴγυπτίων ἀπὸδράσαντα δουλείας ἐφεδρεύειν αὐτοῖς λέγοντες, "ὄν οὐ καλῶς ἔχει περιορᾶν, ἀλλὰ πρὶν ἢ λαβεῖν ἰσχύον καὶ παρελθεῖν εἰς εὐπορίαν καὶ αὐτοὺς τῆς πρὸς ἡμᾶς κατάρξει μάχης θαρρήσαντας τῷ μηδὲν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἀπαντᾶν, καταλύειν ἀσφαλὲς καὶ σῶφρον, δίκην αὐτοὺς καὶ περὶ τῆς ἐρήμου καὶ τῶν ἐν αὐτῇπραχθέντων ἀπαιτοῦντας, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὅταν ταῖς πόλεσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιβάλλωσι τὰς χεῖρας. οἱ δ' ἀρχομένην δύναμιν ἐχθρῶν πειρῶμενοι καταλύειν ἀγαθοὶ συνιέναι μᾶλλον ἢ οἱ προκόψασαν μεῖζον κωλύοντες γενέσθαι· οἱ μὲν γὰρ τοῦ περισσοῦ δοκοῦσι νεμεσᾶν, οἱ δ' οὐδεμίαν αὐτοῖς ἀφορμὴν καθ' αὐτῶν ἔωσι γενέσθαι." τοιαῦτα τοῖς τε κλησιοχώροις καὶ πρὸς ἀλλήλους πρεσβευόμενοι χωρεῖν τοῖς Ἑβραίοις ἐγνώκεσαν εἰς μάχην.

Μωϋσῆ δ' οὐδὲν προσδοκῶντι πολέμιον ἀπορίαν καὶ ταραχὴν ἐνεποίει τὰ τῶν ἐπιχωρίων. καὶ παρόντων ἐπὶ τὴν μάχην ἤδη καὶ κινδυνεύειν δεόν, ἐθορύβει χαλεπῶς τὸ τῶν Ἑβραίων πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ μὲν ὄν ἀπάντων, μέλλον δὲ πολεμεῖν πρὸς ἀνθρώπους τοῖς ἅπασιν καλῶς ἐξηρητισμένους. παραμυθίας οὖν ὁ Μωϋσῆς ἤρκετο, καὶ θαρρεῖν παρεκάλει τῇ τοῦ θεοῦ ψήφῳ πεπιστευκότας, ὅψ' ἤς εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἠρμένοι κατανήσειαν τοὺς περὶ αὐτῆς εἰς μάχην αὐτοῖς καθισταμένους. ὑπολαμβάνειν δὲ τὸ μὲν αὐτῶν στράτευμα εἶναι πολὺ καὶ πάντων ἀπροσδεές, ὅπλων χρημάτων τροφῆς,

τῶν ἄλλων ὧν παρόντων ἐκ πεποιθήσεως πολεμοῦσιν ἄνθρωποι, κρίνοντας ἐν τῇ καρὰ τοῦ θεοῦ συμμαχία ταῦτα αὐτοῖς παρεῖναι· τὸ δὲ τῶν ἐναντίων ὀλίγον ἄν- πλον ἀσθενές, οἷον καὶ μὴ ὑπὸ τοιοῦτων, οἷοις αὐτοῖς σύννοιδεν οὔσι, νικᾶσθαι βουλομένου τοῦ θεοῦ. εἰδέναι 5 δ' οἷος οὔτος ἐπίκουρος, ἐκ πολλῶν πεπειραμένους καὶ δεινοτέρων τοῦ πολέμου. τοῦτον μὲν γὰρ εἶναι πρὸς ἀν- θρώπους· ἃ δ' ἦν αὐτοῖς πρὸς λιμὸν καὶ δίψος ἄπορα καὶ πρὸς ὄρη καὶ θάλασσαν ὁδὸν οὐκ ἔχουσι φυγῆς, ταῦτ' αὐτοῖς διὰ τὴν εὐμένειαν τὴν καρὰ τοῦ θεοῦ νενι- 10 κῆσθαι. νῦν δὲ γενέσθαι παρεκάλει προθυμοτάτους ὡς τῆς ἀπάντων εὐπορίας αὐτοῖς ἐν τῷ κρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν κειμένης.

3 καὶ Μωϋσῆς μὲν τοιοῦτοις παρεθάρσυνε τὸ πλῆθος λόγοις, καὶ συγκαλῶν τοὺς τε φυλάρχους καὶ τῶν ἐν 15 τέλει καθ' ἐκάστους τε καὶ σὺν ἀλλήλοις, τοὺς μὲν νεω- τέρους παρεκάλει πείθεσθαι τοῖς πρεσβυτέροις, τοὺς δὲ ἀκροᾶσθαι τοῦ στρατηγοῦ. οἳ δ' ἦσαν ἐπὶ τὸν κίνδυνον τὰς ψυχὰς ἡμένοι καὶ πρὸς τὸ δεινὸν ἐτοίμως ἔχοντες, ἤλπιζον ἀπαλλαγῆσεσθαι ποτε τῶν κακῶν, καὶ τὸν 20 Μωϋσῆν ἐκέλευον ἄγειν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦδη καὶ μὴ μέλλειν, ὡς τῆς ἀναβολῆς ἐμποδιζούσης τὴν προ- θυμίαν αὐτῶν. τότε τῆς πληθύος ἀποκρίνας πᾶν τὸ μάχιμον Ἰησοῦν ἐφίστησιν αὐτῷ, Ναυήνου μὲν υἱόν, φυλῆς τῆς Ἐφραϊμίτιδος, ἀνδρειότατον δὲ καὶ πόνητον 25 ὑποστῆναι γεννικὸν καὶ νοῆσαι τε καὶ εἰπεῖν ἱκανώτα- τον, καὶ θρησκευόντα τὸν θεὸν ἐκπρεπῶς, καὶ Μωϋ- σῆν διδάσκαλον τῆς πρὸς θεὸν εὐσεβείας πεποιημένον, τιμώμενόν τε καρὰ τοῖς Ἑβραίοις. βραχὺ δέ τι περὶ τὸ ὕδωρ ἔταξε τῶν ὀπλιτῶν ἐπὶ φυλακῇ παίδων καὶ γυναι- 30 κῶν τοῦ τε πρόπαντος στρατοπέδου· καὶ νύκτα μὲν πᾶ- σαν ἐν παρασκευαῖς ἦσαν, τῶν τε ὄπλων εἰ τι πεπονη-

κες ἦν ἀναλαμβάνοντες καὶ τοῖς στρατηγοῖς προσέχοντες,
 ὡς ὀρμήσοντες ἐπὶ τὴν μάχην ὁπότε κελεύσειεν αὐτοὺς
 Μωϋσῆς. διηγνύσκει δὲ καὶ Μωϋσῆς, ἀναδιδάσκων
 τὸν Ἰησοῦν ἐν τρόπῳ ἐκτάξει τὸ στρατόπεδον. ἀρχο-
 5 μένης δὲ ὑποφαίνειν τῆς ἡμέρας, αὐτὸς τὸν τε Ἰησοῦν
 παρεκάλει μηδὲν χεῖρονα φανῆναι κατὰ τὸ ἔργον τῆς
 αὐτοῦ περὶ αὐτὸν ἐλπίδος, δόξαν τε διὰ τῆς παρουσίας
 κτήσασθαι στρατηγίας παρὰ τοῖς ἀρχομένοις ἐπὶ τοῖς γε-
 10 γνημένοις· τῶν τε Ἑβραίων τοὺς ἀξιολογωτάτους ἰδία
 παρεκάλει, καὶ σύμπαν ἤδη τὸ πλῆθος ὀπλισμένον πα-
 ρῶμα. καὶ ὁ μὲν οὕτω παραστησάμενος τὸν στρατὸν
 τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ διὰ τῶν ἔργων παρασκευῇ ἀνεχώ-
 ρει πρὸς τὸ ὄρος, θεῶ τε καὶ Ἰησοῦ παραδιδούς τὸ στρα-
 15 τευμα· προσέμισγον δὲ οἱ πολέμιοι, κὰν χερσὶν ἦν ἡ 4
 μάχῃ, προθυμίᾳ τε καὶ διακελευσμῶ τὰ πρὸς ἀλλήλους
 χρωμένων. μέχρι μὲν οὖν Μωϋσῆς ὀρθῶς ἀνίσχει τὰς
 χεῖρας, τοὺς Ἀμαληκίτας κατεπόνουν οἱ Ἑβραῖοι. τὸν
 οὖν πόνον τῆς ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ὁ Μωϋσῆς οὐχ
 20 ὑπομένων (ὁσάκις γὰρ ἂν αὐτὰς καθίει, τοσαντάκις
 ἐλάττουσθαι τοὺς οἰκίλους αὐτοῦ συνέβαινε) κελεύει
 τὸν τε ἀδελφὸν Ἀαρῶνα καὶ τῆς ἀδελφῆς Μαριάμμης
 τὸν ἄνδρα Ὄρον σιάντας ἐκατέρωθεν αὐτοῦ διακρατεῖν
 τὰς χεῖρας καὶ μὴ ἐπιτρέπειν κάμνειν βοηθοῦντα. καὶ
 25 τούτου γενομένου κατὰ κράτος ἐνίκων τοὺς Ἀμαληκίτας
 οἱ Ἑβραῖοι. καὶ πάντες ἀπολώλεσαν ἄν, εἰ μὴ νυκτὸς
 ἐπιγενομένης ἀπέσχοντο τοῦ κτείνειν. νίκην δὲ καλλί-
 στην καὶ καιριωτάτην νικῶσιν ἡμῶν οἱ πρόγονοι· καὶ
 γὰρ τῶν ἐπιστρατευσάντων ἐκράτησαν καὶ τοὺς περιοί-
 30 κους ἐφόβησαν, εὐπορήσαντες μεγάλων καὶ λαμπρῶν,
 ὧν ἐκ τοῦ ποιεῖν ἐπέτυχον, ἀγαθῶν. ἐλόντες γὰρ καὶ
 τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων, πλούτους τε μεγάλους
 δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν ἔσχον, οὐδὲ τῆς ἀναγκαίας τρο-

φῆς πρότερον εὐποροῦντες. ὑπῆρξε δ' αὐτοῖς οὐκ εἰς τὸ παρὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν αὐτίς αἰῶνα, τῶν ἀγαθῶν αἰτία κατορθωθείσα ἢ προειρημένη μάχη· οὐ γὰρ τὰ σώματα μόνον τῶν ἐπιστρατευσάντων ἐδούλωσαν ἀλλὰ καὶ τὰ φρονήματα, καὶ τοῖς περιοίκοις ἄπασιν 1 μετὰ τὴν ἐκείνων ἦταν ἐγένοντο φοβεροί. αὐτοὶ τε πλούτου μεγάλου δύναμιν προσέλαβον· πολὺς μὲν γὰρ ἄργυρός τε καὶ χρυσὸς ἐγκατελήφθη ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ σκευὴ χαλκᾶ οἷς ἐχρῶντο περὶ τὴν δίαιταν, πολὺ δὲ ἐπίσημον πλήθος ἐκατέρων, ὅσα τε ὑφαντὰ καὶ κόσμοι 10 περὶ τὰς ὀπλίσεις, ἧ τε ἄλλη θεραπεία καὶ κατασκευὴ ἐκείνων, λεία τε παντοία κτηνῶν, καὶ ὅσα φιλεῖ στρατοπέδοις ἐξωδευκόσιν ἔπεσθαι. φρονήματός τε ὑπεκλήσθησαν ἐπ' ἀνδρείᾳ Ἑβραῖοι, καὶ πολλὴ μεταποίησις ἀρετῆς ἦν αὐτοῖς· πρὸς τε τῷ ποιεῖν ἦσαν αἰεὶ, τούτῳ 15 πάντα ληπτὰ νομίζοντες εἶναι.

5 καὶ ταύτης μὲν τῆς μάχης τοῦτο τὸ πέρας· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Μωϋσῆς νεκρούς τε ἐσκύλευε τῶν πολεμίων καὶ τὰς παντευχίας τῶν φεγγόντων συνέλεγεν, ἀριστεῦσί τε τιμὰς ἐδίδου, καὶ τὸν στρατηγὸν Ἰησοῦν ἐνε- 20 κωμιάζε, μαρτυρούμενον ἐφ' οἷς ἐπραξεν ὑπὸ παντὸς τοῦ στρατοῦ. ἀπέθανε δὲ Ἑβραίων μὲν οὐδεὶς, τῶν δὲ πολεμίων ὅσους οὐδ' ἀριθμῷ γινῶναι δυνατὸν ἦν. θύσας δὲ χαριστήρια βωμὸν ἰδρύεται, νικατὸν ὀνομάσας τὸν θεόν, προεφήτευέ τε πακωλεθρία τοὺς Ἀμαληκίτας 25 ἀπολουμένους καὶ μηδένα αὐτῶν ὑπολειφθησόμενον εἰς αὐτίς διὰ τὸ Ἑβραίοις ἐπιστρατεύσασθαι, καὶ ταῦτα ἐν ἐρήμῳ τε γῆ καὶ ταλαιπωρουμένοις. τὸν τε στρατὸν εὐωχίαις ἀνελάμβανεν.

καὶ ταύτην μὲν τὴν μάχην πρώτην μαχεσάμενοι πρὸς 30 τοὺς κατατολμήσαντας αὐτῶν μετὰ τὴν ἐξ Αἰγύπτου γενομένην ἐξοδον, οὕτως ἐπολέμησαν· ἐπεὶ δὲ τὴν τῶν

ἐκινικίων ἑορτήν ὁ Μωϋσῆς ἤγαγεν, ἀναπαύσας ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας τοὺς Ἑβραίους μετὰ τὴν μάχην προῆγε συντεταγμένους. πολὺ δ' ἦν ἤδη τὸ ὀπλιτικὸν αὐτοῖς. καὶ προϊὼν κατ' ὀλίγον ἐν τριμήνῳ μετὰ τὴν ἐξ Αἰγύπτου κίνησιν παρῆν ἐπὶ τὸ Σιναῖον ὄρος, ἐν ᾧ τὰ τε περὶ τοῦ θαύμου αὐτῷ καὶ τὰ λοιπὰ φαντάσματα συντηγεῖν προειρήκαμεν. καὶ Ῥαγουήλος ὁ πενθερὸς τὴν αὐτοῦ κινδυνόμενος εὐπραγίαν ἀσμένως ἀπήντα, τὸν τε Μωϋσῆν καὶ τὴν Σακφώραν δεχόμενος καὶ τοὺς παιδας αὐτῶν. ἦδεται δὲ Μωϋσῆς ἐπὶ τῇ τοῦ πενθεροῦ ἀφίξει, καὶ θύσας εὐωχεῖ τὸ πλῆθος τοῦ θαύμου πλησίον, ὃς διαπεφεύγει τοῦ πυρὸς τὴν φλόγῳσιν. καὶ τὸ μὲν πλῆθος κατὰ συγγενείας ὡς ἕκαστοι τῆς εὐωχίας μετελάμβανον, Ἄαρὼν δὲ σὺν τοῖς παροῦσι Ῥαγουήλου προσλαβόμενος ὕμνους τε ἦδον εἰς τὸν θεὸν ὡς τῆς σωτηρίας αὐτοῖς καὶ τῆς ἐλευθερίας αἰτίον καὶ ποριστὴν γεγεννημένον, καὶ τὸν στρατηγὸν εὐφήμουν ὡς κατὰ ἀρετὴν ἐκείνου πάντων αὐτοῖς κατὰ νοῦν ἀπηντηριότων. καὶ Ῥαγουήλος πολλὰ μὲν ἐγκώμια τοῦ πλῆθους ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν Μωϋσῆν εὐχαριστίᾳ διεξέρχει, ἐθαύμαζε δὲ τὸν Μωϋσῆν τῆς ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν φίλων ἀνδραγαθίας.

τῇ δὲ ὑστεραίᾳ θεασάμενος ὁ Ῥαγουήλος τὸν Μωϋσῆν ἐν ὄχλῳ πραγμάτων ὄντα (διέλυε γὰρ τὰς δίκας τοῖς δειομένοις, πάντων ἐπ' αὐτὸν βαδίζόντων καὶ μόνως ἂν τοῦ δικαίου τυχεῖν ἠγορευμένων, εἰ διαιτητῆς αὐτοῖς οὕτως γένοιτο· καὶ παρὰ τοῖς ἠττωμένοις κοῦφον ἐδόκει τὸ λείπεσθαι, κατὰ δικαιοσύνην, οὐ κατὰ πλεονεξίαν αὐτὸ πάσχειν νομιζουσιν) τότε μὲν ἡσυχίαν ἤγε, μὴ βουλόμενος ἐμποδίσσειν τοῖς ἀρετῇ χρῆσθαι τοῦ στρατηγοῦ θέλουσιν, παυσάμενον δὲ τοῦ θοοῦ βουλομένου παραλαβὼν καὶ συμμονωθεὶς ἀνεδίδάσκειν ἅ χρῆ ποιεῖν, καὶ συνεβούλευε τῆς μὲν ἐπὶ τοῖς ἠττοσι ταλαιπωρίας ἑτέροις ἐκστῆ-

ναι, περὶ δὲ τῶν μειζόνων καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ πλή-
 θους ἔχειν τὴν πρόνοιαν αὐτόν· δικάσαι μὲν γὰρ ἀγα-
 θοὺς κἂν ἄλλους Ἑβραίων εὐρεθῆναι, φροντίσαι δὲ το-
 σοῦτων μυριάδων σωτηρίας οὐκ ἄλλον τινὰ δύνασθαι
 μὴ Μωϋσῆν γενόμενον. "αἰσθανόμενος οὖν τῆς ἀρετῆς"
 5 φησί "σαντοῦ, καὶ οἶος γέγονας ἐπὶ τῷ τὸν λαὸν ὑπουρ-
 γῶν τῷ θεῷ σώξαι, τὴν μὲν τῶν ἐγκλημάτων δίκαιαν
 ἐπίτρεψον αὐτοῖς ποιέσθαι καὶ ἐπ' ἄλλων, σὺ δὲ πρὸς
 μόνῃ τῇ τοῦ θεοῦ θεραπείᾳ κατέχων σεαυτὸν διατέλει,
 ζητῶν οἷς ἂν τὸ πλήθος ἀπαλλάξῃς τῆς νῦν ἀπορίας.
 10 ὑποθήκαις δὲ ταῖς ἐμαῖς περὶ τῶν ἀνθρωπίνων χρησά-
 μενος τὸν στρατὸν ἐξετάσεις ἀκριβῶς, καὶ κατὰ μυρίους
 τούτων κεκριμένους ἄρχοντας ἀποδείξεις, εἶτα κατὰ χι-
 λίους. διαιρήσεις δὲ μετ' αὐτοὺς εἰς πεντακοσίους, καὶ
 15 πάλιν εἰς ἑκατόν, εἰτ' εἰς πενήκοντα, ἄρχοντάς τε ἐπὶ
 τούτοις τάξεις, οἱ κατὰ τριάκοντα μερισθέντας διακο-
 σμήσουσι, καὶ κατὰ εἴκοσι καὶ δέκα συναριθμουμένους.
 ἔστω δέ τις ἐπὶ τούτοις εἷς, τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ
 τῶν ἀρχομένων ἀριθμοῦ λαμβάνων. οἱ δὲ δοκιμασθέν-
 20 τες ὑπὸ τοῦ πλήθους παντὸς εἶναι ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι
 περὶ τε τῶν διαφόρων αὐτοῖς κρινούσι, κἂν ἤ τι μείζον,
 ἐπὶ τοὺς ἐν ἀξιώματι τὴν περὶ τούτου διάγνωσιν ἐπανό-
 σουσιν· ἂν δὲ κάκείνους διαφύγῃ τὸ περὶ τοῦ πράγμα-
 τος δύσκολον, ἐπὶ σὲ τοῦτο ἀναπέμψουσιν. ἔσται γὰρ
 οὕτως ἀμφοτέρω· καὶ τῶν δικαίων Ἑβραῖοι τεύξονται,
 25 καὶ σὺ τῷ θεῷ προσεδρεύων εὐμενέστερον ἂν αὐτὸν
 ποιήσεις τῷ στρατῷ."

2 ταῦτα Ῥαγουήλου παραινέσαντος ὁ Μωϋσῆς ἀσμέ-
 νως προσήκατο τὴν συμβουλίαν, καὶ ποιεῖ κατὰ τὴν ὑπο-
 θήκην τὴν ἐκείνου, τοῦ τρόπου τὴν ἐπίνοιαν οὐκ ἀπο-
 κρυφάμενος, οὐδὲ σφετερισάμενος αὐτήν, ἀλλὰ ποιήσας
 φανερόν τὸν ἐξευρηκότα τῷ πλήθει. καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις

δὲ Φαρουῆλον ἔγραψεν ὡς εὐρηκότα τὴν διάταξιν τὴν προειρημένην, καλῶς ἔχειν ἠγούμενος τάληθῆ μαρτυρεῖν τοῖς ἀξίοις, εἰ καὶ δόξαν ἔμελλε φέρειν ἐπιγραφόμενον τὰ ὑπ' ἄλλων εὐρημένα, ὥστε τὴν Μωϋσέως ἀρετὴν καὶ τοῦτου καταμαθεῖν.

ἀλλὰ περὶ μὲν ταύτης εὐκαιρῶς ἐν ἄλλοις τῆς γραφῆς δηλώσομεν· Μωϋσῆς δὲ συγκαλέσας τὴν πληθύν 5 αὐτὸς μὲν εἰς τὸ ὄρος ἀπέρχεσθαι τὸ Σιναιον ἔλεγεν ὡς συνεδόμενος τῷ θεῷ, καὶ τινα λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρησὸν ἐπανήξειν πρὸς αὐτούς, ἐκείνους δ' ἐκέλευσε πλησίον μετασκηνηῶσαι τῷ ὄρει, τὴν γειτνίασιν τοῦ θεοῦ προτιμήσαντας. ταῦτ' εἰπὼν ἄνεισι πρὸς τὸ Σιναιον, ὑψηλότατον τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χωρίοις ὄρων τυγχάνου, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους καὶ τῶν κρημνῶν τὸ ἀπότομον ἀνθρώποις οὐ μόνον οὐκ ὄν ἀναβατόν, ἀλλ' οὐδὲ ὀραθῆναι δίχα κόνου τῆς ὄψεως δυνάμενον, ἄλλως τε καὶ διὰ τὸ λόγον εἶναι περὶ τοῦ τὸν θεὸν ἐν αὐτῷ διατρέβειν, φοβερὸν ἦν καὶ ἀπρόσιτον. Ἐβραῖοι δὲ κατὰ τὰς Μωϋσέως ἐντολὰς μετεσκήνουν καὶ τὰς ὑπὸ 10 ρείας τοῦ ὄρους καταλαμβάνοντο, ἠρμένοι ταῖς διανοαῖς ὡς μετὰ τῆς ἐπαγγελίας τῶν ἀγαθῶν, ἣν προύτεινεν αὐτοῖς, ἐπανήξοντος Μωϋσέως παρὰ τοῦ θεοῦ. ἐορτάζοντες δὲ τὸν στρατηγὸν περιέμενον, ἀγνεύοντες τὴν τε ἄλλην ἀγνείαν καὶ ἀπὸ συνουσίας τῶν γυναικῶν ἡμέρας 20 τρεῖς, καθὼς ἐκεῖνος αὐτοῖς προεῖπε, καὶ παρακαλοῦντες τὸν θεὸν εὐμενῆ συμβαλόντα Μωϋσῆ δοῦναι δωρεὰν ὑφ' ἧς εὐ βιώσονται. ταῖς τ' οὖν διαίταις ἐχρῶντο πολυτελεστέραις, καὶ τῷ κόσμῳ γυναιξὶν ὁμοῦ τε καὶ τέκνοις ἐκπεπῶς ἤσκηνο.

ἐπὶ δύο μὲν οὖν ἡμέρας εὐωχούμενοι διῆγον· τῇ 2 τρίτῃ δέ, πρὶν ἢ τὸν ἥλιον ἀνασχεῖν, νεφέλη τε ὑπερβίβανε τοῦ παντὸς στρατοπέδου τῶν Ἐβραίων, οὐ πρό-

τερον τοῦτο ἰδόντων γινόμενον, καὶ τὸ χωρίον οὐ τὰς σκηναὶς ἦσαν πεποιημένοι περιέγραφε· καὶ τοῦ λοιποῦ παντὸς ἐν αἰθρία τυγχάνοντος, ἄνεμοί τε σφοδροὶ λάβρον κινοῦντες ὑέτον κατήγιζον, ἀστραπαὶ τε ἦσαν φοβεραὶ τοῖς ὀρώσιν, καὶ κεραυνοὶ κατενεχθέντες δόηλουν τὴν παρουσίαν τοῦ θεοῦ οἷς Μωϋσῆς ἤθελεν εὐμενοῦς παρατυχόντος. καὶ περὶ μὲν τούτων ὡς βούλεται φρονεῖτω ἕκαστος τῶν ἐντευξομένων, ἐμοὶ δὲ ἀνάγκη ταῦτα ἱστορεῖν καθάπερ ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἀναγέγραπται. τοὺς γε μὴν Ἑβραίους τὰ τε ὀρώμενα καὶ ὁ ταῖς ἀκοαῖς 10 προσβάλλων φόφος δεινῶς ἐτάραττεν· ἀήθεις τε γὰρ ἦσαν αὐτῶν, καὶ ὁ περὶ τοῦ ὄρους διαπεφοιτηκῶς λόγος, ὡς εἰς αὐτὸ τοῦτο φοιτῶντος τοῦ θεοῦ, σφόδρα τὴν διανοίαν αὐτῶν ἐξέπληττε. κατειχον δὲ αὐτοὺς πρὸς ταῖς σκηναῖς ἀχθόμενοι, καὶ τὸν τε Μωϋσῆν ἀπολωλέναι νομίζοντες ὑπ' ὀργῆς τοῦ θεοῦ καὶ περὶ αὐτῶν ὁμοια προσδοκῶντες.

3 οὕτω δ' αὐτῶν διακειμένων ἐπιφαίνεται Μωϋσῆς γαῦρός τε καὶ μέγα φρονῶν. ὀφθαίς τε οὖν αὐτὸς ἀπαλλάσσει τοῦ δέους αὐτοῦς καὶ περὶ τῶν μελλόντων κρείττονας ὑπετίθετο τὰς ἐλπίδας, αἰθριὸς τε καὶ καθαρός ὁ ἀήρ τῶν πρὸ ὀλίγου παθῶν ἦν Μωϋσέως παραγεγονότος. ἐπὶ τούτοις οὖν συγκαλεῖ τὸ πλῆθος εἰς ἐκκλησίαν, ἀκουσόμενον ὧν ὁ θεὸς εἶποι πρὸς αὐτόν. καὶ συναθροισθέντων στὰς ἐφ' ὑψηλοῦ τινὸς ὅθεν ἐμελλον 5 ἅπαντες ἀκούσεσθαι, "ὁ μὲν θεός" εἶπεν, "ὡ Ἑβραῖοι, καθάπερ καὶ πρότερον, εὐμενῆς προσεδέξατό με, καὶ βίον τε ὑμῖν εὐδαίμονα καὶ πολιτείας κόσμον ὑπαγορεύσας πάρεστι καὶ αὐτὸς εἰς τὸ στρατόπεδον. πρὸς γοῦν αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων ἃ δι' ἐκεῖνον ἡμῖν ἤδη 10 πρᾶκται, μὴ καταφρονήσητε τῶν λεγομένων εἰς ἐμὲ τὸν λέγοντα ἀφορῶντες, μηδ' ὅτι γλῶττα ταῦτα ἀνθρωπίνῃ

πρὸς ὑμᾶς λέγει. τὴν γὰρ ἀρετὴν αὐτῶν κατανοήσαν-
 τες, ἐπιγνώσεσθε καὶ τὸ μέγεθος τοῦ νενοηκότος καὶ
 ἐπὶ συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ πρὸς ἐμὲ μὴ φθονήσαντος
 εἶπεν. οὐ γὰρ Μωϋσῆς ὁ Ἀμαράμου καὶ Ἰωχαβέδης
 υἱός, ἀλλ' ὁ τὸν Νεϋλον ἡματωμένου ἀναγκάσας ὑπὲρ
 ὑμῶν φηῆναι καὶ ποικίλοις δαμάσας κακοῖς τὸ Αἴγυ-
 πτίων φρόνημα, ὁ διὰ θαλάσσης ὁδὸν ὑμῖν παρασχών,
 ὁ καὶ τροφήν ἐξ οὐρανοῦ μηχανησάμενος ἐλθεῖν ἀπο-
 ρουμένοις, ὁ ποτὸν ἐκ πέτρας ἀναβλύσας σπανίζουσιν,
 δι' ὃν Ἄδαμος τῶν ἀπὸ γῆς καρπῶν καὶ θαλάσσης μετα-
 λαμβάνει, δι' ὃν Νώεος ἐκ τῆς ἐπομβρίας διέφυγεν, δι'
 ὃν Ἀβραάμ ὁ ἡμέτερος πρόγονος ἐξ ἀλήτου τὴν Χανα-
 ναϊαν κατέσχε γῆν, δι' ὃν Ἰσακὸς γηραιοῖς ἐτέχθη γο-
 νεῦσι, δι' ὃν Ἰακώβος δώδεκα παῖδων κίρτατς ἐκοσμήθη,
 δι' ὃν Ἰώσηπος ἐδεσπότευσε τῆς Αἴγυπτίων δυνάμεως,
 οὗτος ὑμῖν τούτους χαρίζεται τοὺς λόγους δι' ἐρμηνέως
 ἐμοῦ. σεβάσμιοι δ' ὑμῖν γενέσθωσαν, καὶ τέκνων πε-
 ριμαχητότεροι καὶ γυναικῶν· εὐδαίμονα γὰρ διάξετε
 βίον τούτοις ἐπόμενοι, καὶ γῆς ἀπολαύοντες καρπύμον
 καὶ θαλάσσης ἀχειμάστου καὶ τέκνων γονῆς κατὰ φύσιν
 τιχομένων, καὶ πολεμίοις ἔσεσθε φοβεροί. τῷ θεῷ
 γὰρ εἰς ὄψιν ἐλθῶν ἀκροατῆς ἀφθάρτου φωνῆς ἐγενό-
 μην· οὕτως ἐκείνῳ τοῦ γένους ὑμῶν καὶ τῆς τούτου
 μέλει διαμονῆς."

ταῦτ' εἰπὼν προάγει τὸν λαὸν γυναιξίν ὁμοῦ καὶ 4
 τέκνοις, ὡς ἀκούσαιεν τοῦ θεοῦ διαλεγομένου πρὸς αὐ-
 τοὺς περὶ τῶν πρακτέων, ἵνα μὴ βλαβείη τῶν λεγομέ-
 νων ἢ ἀρετὴ ὑπὸ ἀνθρωπίνης γλώττης, ἀσθενῶς εἰς
 γνώσιν αὐτοῖς παραδιδομένη. πάντες τε ἤκουον φωνῆς
 ὑψόθεν παραγινομένης εἰς ἅπαντας, ὡς διαφυγεῖν μη-
 δένα τῶν λόγων οὓς Μωϋσῆς ἐν ταῖς δύο πλαξίν γε-
 γραμμένους κατέλιπεν· οὓς οὐ θεμιτόν ἐστιν ἡμῖν

λέγειν φανερώς πρὸς λέξιν, τὰς δὲ δυνάμεις αὐτῶν δηλώσομεν.

5 διδάσκει μὲν οὖν ἡμᾶς ὁ πρῶτος λόγος ὅτι θεὸς ἔστιν εἰς καὶ τοῦτον δεῖ σέβεσθαι μόνον· ὁ δὲ δεῦτερος κελεύει μηδενὸς εἰκόνα ζῶου ποιήσαντας προσκυνεῖν, ὁ 5 τρίτος δὲ ἐπὶ μηδενὶ φαύλῳ τὸν θεὸν ὁμνῦναι, ὁ δὲ τέταρτος παρατηρεῖν τὰς ἐβδομάδας, ἀναπαυομένους ἀπὸ παντὸς ἔργου, ὁ δὲ πέμπτος γονεῖς τιμᾶν, ὁ δὲ ἕκτος ἀπέχεσθαι φόνου, ὁ δὲ ἕβδομος μὴ μοιχεύειν, ὁ δὲ ὄγδοος μὴ κλοπὴν δρᾶν, ὁ δὲ ἔνατος μὴ ψευδομαρτυρεῖν, ὁ δὲ 10 δέκατος μηδενὸς ἀλλοτρίου ἐπιθυμίαν λαμβάνειν.

6 καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἀκροασάμενον αὐτοῦ τοῦ θεοῦ περὶ ὧν Μωϋσῆς διελέχθη, χαῖρον ἐπὶ τοῖς προειρημέ- νοις τοῦ συλλόγου διελύθη· ταῖς δ' ἐξῆς φοιτῶντες ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἤξιον αὐτὸν καὶ νόμους αὐτοῖς παρὰ τοῦ 15 θεοῦ κομίζειν. ὁ δὲ τούτους τε τίθεται καὶ περὶ τῶν ὄλων ὃν ἂνπραχθεῖν τρόπον ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀπεσήμεναι χρόνοις· ὧν μνησθήσομαι κατὰ καιρὸν οἰκείον. τοὺς δὲ πλείονας τῶν νόμων εἰς ἑτέραν ἀντίθεμα γραφήν, ἰδίαν περὶ αὐτῶν ποιησόμενος ἀφήγησιν. 20

7 οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων αὐτοῖς ἐχόντων, ὁ Μωϋ- σῆς πάλιν εἰς τὸ Σιναῖον ὄρος ἀνῆει, προειπὼν τοῖς Ἑβραίοις. βλεπόντων δ' αὐτῶν ἐποιεῖτο τὴν ἀνοδὸν. καὶ χρόνου τριβομένου (τεσσαράκοντα γὰρ ἡμέρας διή- γαγεν ἀπ' αὐτῶν) θεὸς εἶχε τοὺς Ἑβραίους μὴ τι Μωϋ- 25 σῆς πάθοι, καὶ τῶν συντυχόντων δεινῶν οὐκ ἔστιν ὃ οὕτως ἐλύπησεν αὐτοὺς ὡς τὸ νομίζειν Μωϋσῆν ἀπο- λελῆναι. ἦν γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἕρις, τῶν μὲν ἀπολω- λῆναι λεγόντων θηρίοις περιπεσόντα (καὶ μάλιστα ὄσοι πρὸς αὐτὸν ἀπεχθῶς ἦσαν διακειμένοι ταύτην τὴν ψῆ- 30 φον ἔφερον), τῶν δὲ πρὸς τὸ θεῖον ἀνακεχωρημένοι. τοὺς δὲ σώφρονας καὶ μηδέτερον τῶν λεγομένων εἰς

ἡδονὴν λαμβάνοντας ἰδίαν, καὶ τὸ θηρίοις περιπεσόντα ἀποθανεῖν ἀνθρώπινον ἡγουμένους, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν μεταστῆναι διὰ τὴν προσοῦσαν ἀρετὴν εἰκὸς νομίζοντας, πρῶτος ἔχειν ὁ λογισμὸς ἐποίει· προστάτου δὲ ἡρημῶσθαι καὶ κηδεμόνος ὑπολαμβάνοντες οἷον τυχεῖν οὐκ ἂν ἄλλον δύναιντο, σφόδρα λυπούμενοι διετέλουν, καὶ οὔτε ὑπονοεῖν αὐτούς εἰα τὸ προσδοκᾶν τι χρηστὸν περὶ τάνδρος, οὔτε μὴ λυπεῖσθαι καὶ κατηφεῖν ἡδύναντο. τὸ δὲ στρατόπεδον οὐκ ἐθάρρουν μεταγείν, Μωϋσέως αὐτούς ἐκεῖ παραμένειν προειρηκώτος.

ἤδη δὲ τεσσαράκοντα ἡμερῶν διεληλυθυῖαν καὶ τοσούτων νυκτῶν, παρῆν οὐδενὸς σιτίου τῶν τοῖς ἀνθρώποις νενομισμένων γεγευμένους. χαρᾶς δ' ἐνέπλησε τὴν στρατιὰν ἐπιφανείς, καὶ τὴν τοῦ θεοῦ πρόνοιαν ἦν εἶχε περὶ αὐτῶν ἀπεδήλου, τὸν τε τρόπον καθ' ὃν εὐδαιμονήσουσι πολιτευόμενοι λέγων αὐτῷ κατὰ ταύτας ὑποθέσθαι τὰς ἡμέρας, καὶ σκηνὴν ὅτι βούλεται γενέσθαι αὐτῷ, εἰς ἣν κάτεισι πρὸς αὐτούς παραγινόμενος, ὅπως καὶ μεταβαλόντες ἀλλαχοῦ ταύτην ἐπαγάμεθα, καὶ μηκέτι δεώμεθα τῆς ἐπὶ τὸ Σιναιὸν ἀνόδου, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιφοιτᾶν τῇ σκηνῇ παρατυγχάνη ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. γενήσεται δὲ ἡ σκηνὴ μέτροις τε καὶ κατασκευῇ οἷς αὐτὸς ὑπέδειξεν, ὑμῶν ἀόκνως ἐχόντων πρὸς τὸ ἔργον." ταῦτ' εἰπὼν δύο πλάκας αὐτοῖς ἐπιδείκνυσιν, ἑγγεγραμμένους ἐχούσας τοὺς δέκα λόγους, ἐν ἑκατέρῃ κέντε. καὶ χεῖρ ἦν ἐπὶ τῇ γραφῇ τοῦ θεοῦ.

οἱ δὲ χαίροντες οἷς τε ἑώρων καὶ οἷς ἤκουον τοῦ στρατηγοῦ, τῆς κατὰ δύναμιν αὐτῶν σπουδῆς οὐκ ἀπέλειποντο, ἀλλ' εἰσέφερον ἄργυρὸν τε καὶ χρυσὸν καὶ χαλκόν, ξύλα τε τῆς καλλίστης ὕλης καὶ μηδὲν ὑπὸ σήψεως παθεῖν δυνάμενα, αἰγείλους τε τρίχας καὶ δορᾶς

προβάτων, και τὰς μὲν ὑακίνθω βεβαμμένας τὰς δὲ φοίνικι· αἱ δὲ πορφύρας ἄνθος, ἑτεραι δὲ λευκὴν παρ-
 ρειχον τὴν χροάν. ἔριά τε τοῖς προειρημένοις ἄνθεσι
 μεμολυσμένα και λίθου βύσσον, λίθους τε οὓς ἐνδεδε-
 μένους χρυσίω καθειργγύνντες ἄνθρωποι κόσμω χρῶνται 5
 πολυτελεῖ, θυμιαμάτων τε πλῆθος συνέφερον· ἐκ γὰρ
 τοιαύτης ὕλης κατασκεύαζε τὴν σκηνὴν. ἡ δ' οὐδὲν με-
 ταφερομένου και συμπερινοστοῦντος ναοῦ διέφερε. τού-
 των οὖν κατὰ σπουδὴν συγκομισθέντων, ἐκάστου και
 παρὰ δύνάμιν φιλοτιμησαμένου, ἀρχιτέκτονας τοῖς ἔρ- 10
 γοῖς ἐπίστησι κατ' ἐντολὴν τοῦ θεοῦ· οὓς και τὸ πλῆθος
 ἂν ἐπελέξατο, τῆς ἐξουσίας ἐπ' αὐτῷ γενομένης. τὰ δὲ
 ὀνόματα αὐτῶν (και γὰρ ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἀναγέ-
 γραπται) ταῦτα ἦν, Βεσελέηλος μὲν Οὐρὶ παῖς, τῆς Ἰούδα
 φυλῆς, υἱωνὸς δὲ Μαριάμμης τῆς ἀδελφῆς τοῦ στρατη- 15
 γοῦ, Ἐλίαβος δὲ Ἰσαμάχου, Δάνιδος φυλῆς. τὸ δὲ πλῆ-
 θος οὕτως ὑπὸ προθυμίας τοῖς ἐγγχειρουμένοις ὑπῆλθεν
 ὥστε Μωϋσῆς ἀνείρξεν αὐτούς, ὑποκηρυξάμενός ἀρκεῖν
 τοὺς ὄντας· τοῦτο γὰρ οἱ δημιουργοὶ προειρήκεσαν.
 ἐχώρουν οὖν ἐπὶ τὴν τῆς σκηνῆς κατασκευὴν· και 20
 Μωϋσῆς αὐτοὺς ἕκαστα περὶ τῶν μέτρων, κατὰ τὴν
 ὑποθήκην τοῦ θεοῦ, και τοῦ μεγέθους, ὅσα τε δεῖ
 σκευὴ χωρεῖν αὐτὴν ἀνεδίδασκε πρὸς τὰς θυσίας ὑπη-
 ρετήσουτα. ἐφιλοτιμοῦντο δὲ και γυναῖκες περὶ τε στο-
 λὰς ἱερατικὰς και περὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἐχρησε τὸ ἔργον 25
 κόσμον τε και λειτουργίας ἕνεκα τοῦ θεοῦ.

2 πάντων δ' ἐν ἐτολίμῳ γεγεννημένων, χρυσοῦ τε και
 ἀργύρου και χαλκοῦ και τῶν ὑφαντῶν, προειπῶν ἐορ-
 τὴν Μωϋσῆς και θυσίας κατὰ τὴν ἐκάστου δύνάμιν,
 ἴστη τὴν σκηνὴν. πρῶτον μὲν αἶθριον διαμετρησάμε- 30
 νος τὸ μὲν εὖρος πεντήκοντα πήχεων, ἐκατὸν δὲ τὸ
 μῆκος, κάμακας ἔστησε χαλκείας πενταπήχεις τὸ ὕψος,

καθ' ἐκατέραν πλευρὰν εἴκοσι τῶν ἐπιμηκεστέρων, δέκα δὲ τῶν ἐν πλάτει κειμένων τῆς κατόπιν. κρίκοι δὲ τῶν καμάκων ἐκάστη προσῆσαν. κιονόκρανα μὲν ἀργύρεα, βάσεις δὲ χρυσαί, σαυρωτῆρσιν ἐμφορεῖς· χαλκαὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐρηρσισμένοι. ἐξήπτετο δὲ τῶν κρικῶν καλώδια τὴν ἀρχὴν ἤλων χαλκῶν πηχναίων τὸ μέγεθος ἐκδεδεμένα, οἱ καθ' ἐκάστην κάμακα παρέντες κατὰ τοῦ ἐδάφους ἀκίνητον ὑπὸ βίας ἀνέμων τὴν σκηνὴν ἐμελλον παρέξιν. σινδῶν δ' ἐκ βύσσου μαλακωτάτη διὰ πασῶν ἐπήει, ἀπὸ τοῦ κιονοκράνου κατιοῦσα μέχρι τῆς βάσεως πολλὴ κεχυμένη, περιφράττουσα ἅπαν ἐν κύκλῳ τὸ χωρίον ὡς μηδὲν δοκεῖν τείχους διαφέρειν. καὶ οὕτω μὲν εἶχον αἱ τρεῖς πλευραὶ τοῦ περιβόλου· τῆς δὲ τετάρτης πλευρᾶς (πεντήκοντα γὰρ οὔσα πήχεων ἢ ἑτέρα μέτωπον τοῦ παντὸς ἦν) εἴκοσι μὲν πήχεις ἀνεφύεσαν κατὰ πύλας, ἐν αἷς ἀνὰ δύο κάμακες εἰστήκεσαν κατὰ μίμησιν πυλώνων, ὅλαις δ' αὐταῖς ἄργυρος ἦν ἐπικεχαλκευμένος πάρεξ τῶν βάσεων· χαλκαὶ γὰρ ἦσαν. ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ πυλῶνος τρεῖς κάμακες ἦσαν ἐστῶσαι, αἱ τοῖς πυλούχοις ἐμβεβήκεσαν ἐρηρσισμένοι· καὶ κατ' αὐτῶν δὲ βύσσινον ὕψος σινδόνος ἦν περιηγμένον. τὸ δὲ κατὰ τὰς πύλας, μήκους μὲν ὄντος πήχεων εἴκοσι, κέντε δὲ βάθους, ὕψος ἦν πορφύρας καὶ φοίνικος σὺν ὑακίνθῳ καὶ βύσσῳ πεποιημένον, πολλῶν αὐτῷ συνανθούτων καὶ ποικίλων, ὅποσα μὴ ζῶων ἐξετυπούτο μορφᾶς. ἐντὸς δὲ τῶν πυλῶν περιρραντήριον ἦν χάλκεον, ὁμοίαν αὐτῷ καὶ τὴν κρηπίδα παρεχόμενον, ἐξ οὗ τοῖς ἰερεῦσι τὰς χεῖρας ἀποπλύνειν καὶ τῶν ποδῶν καθαγεῖν παρῆν.

καὶ ὁ μὲν τοῦ αἰθρίου περιβόλος τοῦτον τὸν τρόπον ἦν διακεκοσμημένος, τὴν δὲ σκηνὴν ἴστησιν αὐτοῦ κατὰ μέσον, τετραμμένην πρὸς ἀνατολάς, ἵνα πρῶτον ὁ ἥλιος

ἐπ' αὐτὴν ἀνιῶν ἀφιῆ τὰς ἀκτίνας. καὶ τὸ μὲν μῆκος αὐτῆς ἐπὶ πήχεις ἐγγήγερο τριάκοντα, τὸ δὲ εὖρος ἐπὶ δέκα διειστήκει· καὶ ὁ μὲν ἕτερος τῶν τοίχων νότιος ἦν, ὁ δ' ἕτερος κατὰ βορέαν ἐτέτραπτο, κατόπιν δ' αὐτῆς ἡ δύσις κατελείπετο. ἀνίστασθαι δ' αὐτὴν ἐχρῆν ἐφ' ὅσον προσβαίνοι τὸ εὖρος. κίονες δ' ἦσαν ξύλου πεπονημένοι κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν εἴκοσι, τετράγωνοι μὲν τὸ σχῆμα εἰργασμένοι, εἰς δὲ πλάτος διεστῶτες πήχεως τε καὶ ἡμίσεως, τὸ δὲ βάθος δακτύλων τεττάρων. λεπίδες δ' αὐτοῖς ἦσαν ἐπικεχαλκευμέναι πανταχόθεν χρυσαί, διὰ τε τῶν ἐνδοθεν καὶ τῶν ἐκτὸς μερῶν. δύο δ' αὐτῶν ἑκάστῳ προσῆσαν στρόφιγγες, ἐλαννόμενοι κατὰ δύο βάσεων· αὐταὶ δ' ἀργυραὶ μὲν ἦσαν, πυλῖς δ' ἑκατέρᾳ τούτων προσῆν δεχομένη τὸν στρόφιγγα. τοῦ δὲ κατὰ δύσιν τοίχου κίονες μὲν ἕξ ἦσαν, συνῆσαν δ' ἀλλήλοις ἀκριβῶς ἅπαντες, ὥστε μεμνκότων τῶν ἀρμῶν ὡς ἓνα δοκεῖν εἶναι τοίχον αὐτῶν τὴν συνέλευσιν, χρύσειον τὰ τε ἐνδοθεν καὶ τὰ ἐκτὸς. ἀνελόγει γὰρ ὁ τῶν κίωνων ἀριθμὸς· εἴκοσι γὰρ ἦσαν. καὶ παρειχε βάθος τρίτον σπιθαμῆς ἕκαστος αὐτῶν, ὥστε συμπληροῦσθαι τοὺς τριάκοντα πήχεις ὑπ' αὐτῶν. κατὰ δὲ τὸν ὀπισθεν τοίχον (ἐννέα γὰρ πήχεις οἱ ἕξ κίονες παρέχονται συνεισελθόντες) δύο ἑτέρους ποιοῦνται κίονας ἐκ πήχεως τετμημένους, οὓς ἐγγωνίους ἔθεσαν ἐπ' ἴσης τοῖς μείζοσιν ἡσκημένους. ἕκαστος δὲ τῶν κίωνων κρικὸς εἶχε χρυσεύς κατὰ τὸ ἔξω μέτωπον προσφνεῖς, ὥσπερ ῥίξαις τισὶν ἐμπεπλεγμένους κατὰ στήχον, πρὸς ἀλλήλους τετραμμένους τὴν περιφέρειαν· καὶ δι' αὐτῶν ἐπίχρσοι σκυταλίδες ἐλαννόμεναι, πέντε πήχεων ἑκάστη τὸ μέγεθος, σύνδεσμος ἦσαν τῶν κίωνων, ἐμβαινοῦσης κατὰ κεφαλὴν σκυταλίδος ἑκάστης τῇ ἑτέρᾳ τεχνητῷ στρόφιγγι, κοχλίου τρόπον δεδημιουργημένῳ.

κατὰ δὲ τὸν ὄπισθεν τοίχον μία φάλαγξ ἦν διὰ πάντων
 ἰουσα τῶν κίωνων, εἰς ἣν ἐνέβαινον πλάγρια καὶ αἱ τε-
 λευταὶ τῶν σκυταλίδων ἐξ ἑκατέρου τοίχου τῶν ἐπιμη-
 5 κεστέρων· καὶ κρατεῖσθαι συνέβαινεν αὐταῖς γιγγλύ-
 μοις τῷ θήλει τοῦ ἄρρενος συνελθόντος. τοῦτο μέντοι
 πρὸς τὸ μήθ' ὑπ' ἀνέμων κραδαίνεσθαι μήτ' ἄλλης αἰ-
 τίας τὴν σκηνὴν συνείχεν, ἀλλ' ἀκίνητον αὐτὴν ἐν
 ἡρεμίᾳ πολλῇ διαφυλάξειν ἐμελλεν.

ἐντὸς δὲ διελὼν τὸ μῆκος αὐτῆς εἰς τρία μέρη, μετὰ 4
 10 δέκα πήχεας ἡρμωσμένους ἐκ τοῦ μυχοῦ τέσσαρας ἴσθησι
 κίονας, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις εἰργασμένους καὶ βάσειν
 ὁμοίαις ἐπικειμένους, διαλείποντας ἀλλήλων κατ' ὀλί-
 γον. τὸ δ' ἐνδοτέρω αὐτῶν ἄδυτον ἦν, τὸ δὲ λοιπὸν ἡ
 σκηνὴ τοῖς ἱερεῦσιν ἀνεῖτο. τὴν μέντοι διαμέτρησιν
 15 τὴν τοιαύτην τῆς σκηνῆς πρὸς μίμησιν τῆς τῶν ὄλων
 φύσεως συνέβαινεν εἶναι. τὸ μὲν γὰρ τρίτον αὐτῆς μέ-
 ρος τὸ ἐντὸς τῶν τεσσάρων κίωνων, ὃ τοῖς ἱερεῦσιν ἦν
 ἄβατον, ὡς οὐρανὸς ἀνεῖτο τῷ θεῷ· οἱ δ' εἴκοσι πήχεις,
 ὥσπερ γῆ καὶ θάλασσα βάσιμος ἀνθρώποις, οὕτω τοῖς
 20 ἱερεῦσιν μόνοις ἐπετέτραπτο. κατὰ μέτωπον δέ, ἐξ οὗ
 τὴν εἰσοδὸν ἦσαν πεποιημένοι, κίονες ἕστασαν χρύσει
 χαλκείαις βάσειν ἐφεστῶτες, πέντε τὸν ἀριθμὸν. κατε-
 πετάνυσαν δὲ τὴν σκηνὴν ὕφεισι βύσσου καὶ πορφύρας
 καὶ ὑακίνθου καὶ φοίνικος βαφαῖς συγκεκραμένοις. καὶ
 25 πρῶτον μὲν ἦν πήχεων δέκα πανταχόθεν, ᾧ κατεπε-
 τάνυσαν τοὺς κίονας, οἱ διαιροῦντες τὸν νεῶν τὸ ἄδυ-
 τον ἐνδὸν αὐτῶν ἀπελάμβανον. καὶ τοῦτο ἦν τὸ ποιοῦν
 αὐτὸ μηδενὶ κάτοπτον. καὶ ὁ μὲν πᾶς νεὼς ἅγιον ἐκα-
 λεῖτο, τὸ δὲ ἄβατον τὸ ἐντὸς τῶν τεσσάρων κίωνων τοῦ
 30 ἁγίου τὸ ἅγιον. ὠραῖον δὲ ἦν τὸ φάρος, ἄνθεσι παν-
 τοίοις, ὅσα γῆθεν ἀνέρχεται, διαπεποικιλμένον, τοῖς τε
 ἄλλοις ἅπασιν ἐνυφασμένον ὅσα κόσμον οἴσειν ἐμελλε,

πλὴν ζώων μορφῆς. ἕτερον δὲ τούτῳ καὶ τῷ μεγέθει
 καὶ τῇ ὕψῃ καὶ τῇ χροῇ παραπλήσιον τοὺς ἐν ταῖς εἰσό-
 δοῖς πέντε κίονας περιέβαλλε, κατὰ γωνίαν ἐκάστου
 κίονος κρῖκου κατέχουτος αὐτό, ἀπὸ κορυφῆς ἄχρι ἡμί-
 σους τοῦ κίονος. τὸ δὲ λοιπὸν εἰσοδος ἀνεῖτο τοῖς ἱερεῦ- 5
 σιν ὑποδυομένοις. ὑπὲρ δὲ τούτου λίνεον ἦν ἰσομέγεθες
 φάρσος, ἐφελκόμενον ἀπὸ κάλων ἐπὶ θάτερα, τῶν κρι-
 κων τῷ τε ὕψει καὶ τῷ κάλῳ διακονούντων πρὸς τε τὸ
 ἐκπετάννυσθαι καὶ συνελκόμενον ἴστασθαι κατὰ γω-
 νίαν, ἐμποδῶν οὐκ ἐσόμενον πρὸς τὸ κατοπτεύεσθαι, 10
 καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐπισήμοις ἡμέραις· κατὰ δὲ τὰς
 λοιπὰς, καὶ μάλισθ' ὅταν ἡ νιφετώδης, προπεταννύμε-
 νον στεγανὸν ἐποίει τὸ ἐκ τῶν βαμμάτων ὕψος. ὅθεν
 δὴ παρέμεινε τὸ ἔθος καὶ τὸν ναὸν οἰκοδομησαμένων
 ἡμῶν, ὥστε τὴν σινδόνα τοιοῦτότροπον περικεῖσθαι 15
 ταῖς εἰσόδοις. δέκα δ' ἄλλα φάρση, πήχεων τὸ πλάτος
 τεσσάρων, τὸ δὲ μῆκος ὀκτῶ καὶ εἴκοσι, χρυσεύς
 ἔχοντα γιγγλύμους, ἐπὶ συναφῇ θηλείας τε καὶ ἄρρε-
 νος συνείλεκτο ὡς ἐν εἶναι δοκεῖν· εἶδ' ὑπερτεινό-
 μενα τοῦ ναοῦ τό τ' ἐφύπερθεν ἐσκίαζε καὶ τῶν τοίχων 20
 τοὺς κατὰ πλευρὰν καὶ κατόπιν ἐστῶτας, ἀπὸ τῆς γῆς
 ὅσον πῆχυν ἀνέχοντα. ἴσαι δὲ τῷ πλάτει καὶ ἄλλαι σιν-
 δόνες, μιᾶ πλείους τὸν ἀριθμὸν, τὸ δὲ μῆκος ὑπερβάλ-
 λουσαι· τριακονταπήχεις γὰρ ἦσαν. ὑφασμένοι δ' ἐκ
 τριχῶν, ὁμοίως κατὰ λεπτοργίαν ταῖς ἐκ τῶν ἐρίων 25
 πεπονημέναις, ἐτέταντο μέχρι τῆς γῆς κεχυμένοι, καὶ
 κατὰ θύρας ἀετώματι παραπλήσιον καὶ παστάδι παρεί-
 χον, τοῦ ἐνδεκάτου φάρσους εἰς τοῦτο παρελημμένου.
 ἄλλαι δ' ἐπάνω τούτων ἐκ διφθερῶν κατασκευασμέναι
 ὑπερήεσαν, σκέπη καὶ βοήθεια ταῖς ὑφανταῖς ἐν τε τοῖς 30
 καύμασι καὶ ὁπότε ὑετὸς εἴη γεγεννημένοι. πολλὴ δ' ἐκ-
 πληξίς ἐλάμβανε τοὺς πόρρωθεν θεωμένους· τὴν γὰρ

χρόαν τοῖς κατὰ τὸν οὐρανὸν συμβαίνουσιν οὐδὲν ἐδό-
κουν διαφέρειν. αἱ δὲ ἐκ τῆς τριχὸς καὶ τῶν διφθερῶν
πεποιημένοι κατῆεσαν ὁμοίως τῷ περὶ τὰς πύλας ὑφά-
σματι, τό τε καῦμα καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ὄμβρων ὕβριν
5 ἀπομαχόμεναι.

καὶ ἡ μὲν σκηνὴ τοῦτον πῆγνυται τὸν τρόπον, γίνε- 5
ται δὲ καὶ κιβωτὸς τῷ θεῷ ξύλων ἰσχυρῶν τὴν φύσιν
καὶ σῆψιν παθεῖν οὐ δυναμένων. ἡ δὲ ἐρῶν μὲν καλεῖ-
ται κατὰ τὴν ἡμετέραν γλῶτταν, ἡ δὲ κατασκευὴ τοιαύτη
10 τις ἦν. μῆκος μὲν ἦν αὐτῇ πέντε σπιθαμῶν, τὸ δὲ εὐ-
ρος καὶ τὸ βάθος τριῶν σπιθαμῶν εἰς ἑκάτερον. χρυσῷ
δὲ τὰ τ' ἐντὸς καὶ τὰ ἔξωθεν περιελήλατο πᾶσα, ὡς
ἀποκεκρύφθαι τὴν ξύλωσιν, στροφήγιξί τε χρυσεῖς τὸ
ἐπίθεμα προσηνωμένον εἶχε θαυμαστῶς, ὃ πανταχόθεν
15 ἴσον ἦν, κατ' οὐδέτερον μέρος ἔξοχαῖς τὴν εὐαρμοστίαν
λυμαινόμενον. καθ' ἑκάτερον δὲ τοίχον τῶν ἐπιμηκε-
στέρων κρῖκοι προῆεσαν χρυσεῖοι δύο, τοῦ παντὸς διή-
κοντες ξύλου, καὶ δι' αὐτῶν μέντοι σκυταλίδες ἐπίχρου-
σοι καθ' ἑκάτερον τοίχον, ὡς ἂν ὑπ' αὐτῶν, ὁπότε δεή-
20 σειεν, ἄγοιτο κινουμένη· οὐ γὰρ ἐπὶ ζεύγους ἐκομιζετο,
ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἰερέων ἐφέρετο. τῷ δ' ἐπιθέματι αὐτῆς
ἦσαν πρόστυποι δύο· Χερουβεὶς μὲν αὐτοὺς Ἑβραῖοι
καλοῦσι, ζῳᾶ δ' ἐστὶ πετεινά, μορφὴν δ' οὐδενὶ τῶν
ὑπ' ἀνθρώπων ἑωραμένων παραπλήσια. Μωϋσῆς δέ
25 φησι τῷ θεόνῳ τοῦ θεοῦ πρόστυποις ἑωρακέναι. ταύτη
τὰς δύο πλάκας, ἐν αἷς τοὺς δέκα λόγους συγγεγράφθαι
συμβεβήκει, ἀνὰ πέντε μὲν εἰς ἑκατέραν ἀνὰ δύο δὲ
καὶ ἡμισυ κατὰ μέτωπον, ἐγκατέθετο. καὶ ταύτην ἐν
τῷ ἀδύτῳ κατατίθησιν.

30 ἐν δὲ τῷ ναῷ τράπεζαν ἰδρύεται Δελφικαῖς πα- 6
ρακλήσιαν, τὸ μῆκος μὲν δύο πηχῶν, τὸ δὲ πλάτος
ἐνὸς πήχεος, καὶ σπιθαμῶν τριῶν τὸ ὕψος. ἦσαν δ'

αὐτῇ πόδες τὰ μὲν ἐξ ἡμίσεως ἕως τῶν κάτω τελέως ἀπηρτισμένοι, οἷς Δωριεῖς προστιθέασι ταῖς κλίνας ἐμφορεῖς, τὸ δὲ πρὸς αὐτὴν ἀνατείνον τετράγωνοι τῇ ἐργασίᾳ. κοιλαίνεται δὲ καθ' ἕκαστον πλευρόν, κοιλαίνουσά πως κατὰ παλαιστὴν τὸ ἔδαφος, ἔλικος περιθεούσης τό τε ἄνω καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος. καθ' ἕκαστον δὲ τῶν ποδῶν καὶ ταύτῃ ἐλήλατο κρίκος, οὐκ ἄπωθεν τοῦ ἐπιθέματος, δι' ὧν ἦσαν στελεοὶ χρύσειοι, ξύλου τὰ νέφθεν ὄντες, ἐξαιρετοί. κοίλον γὰρ εἶχεν ἐπ' αὐτοῖς τὸ κατὰ τοὺς κρίκους κοινωθέν· οὐδὲ γάρ 10 εἰσι διηνεκεῖς, ἀλλὰ πρὶν συνελθεῖν εἰς τὸ ἄπειρον, εἰς περονίδας τὴν ἀρχὴν τελευτῶντες, ὧν ἡ μὲν εἰς τὸ προανέχον ἐμβαίνει τῆς τραπέξης, ἡ δὲ εἰς τὸν πόδα· καὶ τούτοις κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐκομίζετο. ἐπὶ ταύτης (ἐτίθετο γὰρ ἐν τῷ νεῷ τετραμμένη πρὸς ἄρκτον οὐ πόρρω 15 τοῦ μυχοῦ) διετίθεσαν ἄρτους δώδεκα ἀζύμους, κατὰ ἕξ ἐπαλλήλους κειμένους, καθαροῦ πάνυ τοῦ ἀλεύρου ἐκ δύο ἀσσαρώνων, ὃ μέτρον Ἑβραίων ἐπὶ κοτύλας Ἀττικᾶς ἔχει. ὑπὲρ δὲ τῶν ἄρτων ἐτίθεντο δύο φιάλαι χρύσειαι, λιβανωτοῦ πλήρεις. μετὰ δὲ ἡμέρας ἐπὶ πάλιν ἄλλοι ἐκομίζοντο ἄρτοι, ἐν τῷ καλουμένῳ ὕφ' ἡμῶν σαββάτῳ· τὴν γὰρ ἐβδόμην ἡμέραν σάββατα καλοῦμεν. τὴν δ' αἰτίαν ἐξ ἧς ταῦτ' ἐκενοήθησαν ἐν ἑτέροις ἐροῦμεν.

7 κατὰ πρόσωπον δὲ τῆς τραπέξης, τῷ πρὸς μεσημβρίαν τετραμμένῳ τοίχῳ πλησίον, ἴσταται λυχνία ἐκ χρυσοῦ κεχωνευμένη διάκενος, σταθμὸν ἔχουσα μυᾶς ἑκατόν, ἃς Ἑβραῖοι μὲν καλοῦσι κίγγαρες, εἰς δὲ τὴν Ἑλληνικὴν μεταβαλλόμενον γλῶσσαν σημαίνει τάλαντον. πεποίηται δὲ σφαιρῖα καὶ κρίνα σὺν φοῖσκοις καὶ κρατηριδίοις· ἐβδομήκοντα δ' ἦν τὰ πάντα· ἐξ ὧν ἀπὸ μιᾶς βάσεως συνετέθη πρὸς ὕψος, ποιήσαντος αὐτὴν 25 30

συγκειμένην εἰς μοίρας εἰς ὄσας τοὺς πλανήτας καὶ τὸν ἥλιον κατανέμουσιν. ἀπαρτίζεται δὲ εἰς ἑπτὰ κεφαλᾶς, καταλλήλας ἐν στοίχῳ διακειμένας. λύχνοι δ' ἐπιφέρονται αὐταῖς ἑπτὰ κατὰ μίαν, τῶν πλανητῶν τὸν ἀριθμὸν μεμιμημένοι· ὁρῶσι δ' εἰς τε τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν μεσημβρίαν, λοξῶς αὐτῆς κειμένης.

μεταξὺ δὲ αὐτῆς καὶ τῆς τραπέζης ἔνδον, ὡς προ- 8
εἶπον, θυμιατήριον, ξύλινον μὲν, ἐξ οὗ καὶ τὰ πρότερα ἦν σκεύη, μὴ σηπόμενον, στερεὰ δὲ περιελήλατο αὐτῷ
λεπίς. πηχυαλον μὲν κατὰ πλευρὰν ἐκάστην τὸ πλάτος, ὕψος δὲ διπλάσιον. ἐπὶ δὲ ἐσχάρα χρυσέα ὑπεραν-
στιῶσα, ἔχουσα κατὰ γωνίαν ἐκάστην στέφανον, καὶ
τοῦτον δ' ἐκπεριοδεύοντα χρύσειον· ᾧ καὶ κρίκοι καὶ
σκυταλίδες προσήεσαν, αἷς κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τῶν
15 ἱερέων ἐφέρετο. Ἰδρυτο δὲ καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς βωμὸς
χάλκεος, ὑπόξυλος καὶ αὐτός, ἐκάστην πλευρὰν πέντε
πήχεσιν ἐκμεμετρημένος, τὸ δὲ ὕψος τρίπηχυς, ὁμοίως
τῷ χρυσῷ κεκοσμημένος, χαλκείαις λεπίσιν ἐξησκημένος,
δικτύῳ τὴν ἐσχάραν ἐμφορῆς· ἐξεδέχετο γὰρ ἢ γῆ τὸ
20 ἀπὸ τῆς ἐσχάρας πῦρ καταφερόμενον, τῆς βάσεως δια-
παντὸς οὐχ ὑποκειμένης. ἀντικρὺ δ' ἐτίθεντο τοῦ βω-
μοῦ οἰνοχόαι τε καὶ φιάλαι σὺν θυτσκαις καὶ κρατῆρσιν
ἐκ χρυσοῦ· ὅσα δὲ ἄλλα σκεύη πρὸς τὰς ἱερουργίας πε-
ποίητο, χάλκεα ἅπαντα ὑπῆρχεν.

καὶ ἡ μὲν σκηνὴ τοιαύτη τε ἦν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν
σκεύη, γίνονται δὲ καὶ τοῖς ἱερεῦσι στολαί, πᾶσί τε τοῖς 7
ἄλλοις, οὓς χαναίας καλοῦσι, καὶ δὴ καὶ τῷ ἀρχιερεῖ,
ὃν ἀναραβήχην προσαγορεύουσι· σημαίνει δὲ ἀρχιερέα.
τὴν μὲν οὖν τῶν ἄλλων στολὴν τοιαύτην εἶναι συμβέ-
25 βηκεν· ὅταν δὲ προσίῃ ταῖς ἱερουργίαις ὁ ἱερεύς, ἡγνευ-
κὼς ἦν ὁ νόμος ἀγνεῖαν διαγορεύει, πρῶτον μὲν περι-
τίθεται τὸν μενναχασὴν λεγόμενον. βούλεται δὲ τοῦτο

συνακτῆρα μὲν δηλοῦν, διάζωμα δ' ἐστὶ περὶ τὰ αἰδοῖα
 ῥαπτὸν ἐκ βύσσου κλωστῆς εἰργασμένον, ἐμβαινόντων
 εἰς αὐτὸ τῶν ποδῶν ὡσπερ εἰ ἀναξυρίδας· ἀποτέμνεται
 δὲ ὑπὲρ ἡμισυ, καὶ τελευτήσαν ἄχρι τῆς λαγόνος περὶ
 2 αὐτὴν ἀποσφίγγεται. ἐπὶ δὲ τούτῳ λίνεον ἔνδυμα δι- 5
 πλῆς φορεῖ σινδόνης βυσσίνης. χεθομένη μὲν καλεῖται,
 λίνεον δὲ τοῦτο σημαίνει· χεθῶν γὰρ τὸ λίνον ἡμεῖς
 καλοῦμεν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἔνδυμα ποδήρης χιτῶν πε-
 ριγεγραμμένος τῷ σώματι, καὶ τὰς χειρίδας περὶ τοὺς
 βραχίονας κατεσφιγμένος, ὃν ἐπιζώννυνται κατὰ στή- 10
 θος, ὀλίγον τῆς μασχάλης ὑπεράνω τὴν ζώνην περιά-
 γοντες, πλατεῖαν μὲν ὡς εἰς τέσσαρας δακτύλους, δια-
 κένως δ' ὑφασμένην ὥστε λεβηρίδα δοκεῖν ὄψεως.
 ἄνθη δ' εἰς αὐτὴν ἐνύφανται, φοίνικι καὶ πορφύρα
 μετὰ ὑακίνθου καὶ βύσσου πεποικιλμένα· στήμων δ' 15
 ἐστὶ μόνη βύσσος. καὶ λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλλέως
 κατὰ στέφνον καὶ περιελθοῦσα πάλιν δεῖται, καὶ κέχυ-
 ται μὲν πολλὴ μέχρι καὶ τῶν σφυρῶν, ἕως οὐ μὴδὲν ὁ
 ἱερεὺς ἐνεργεῖ· πρὸς γὰρ εὐπρέπειαν οὕτως ἔχει τοὺς
 ὀρθῶσι καλῶς· ὅταν δὲ σπουδάζειν περὶ τὰς θυσίας δέη 20
 καὶ διακονεῖν, ὅπως μὴ κινουμένης ἐμποδίζηται πρὸς τὸ
 ἔργον, ἀναβαλλόμενος ἐπὶ τὸν λαιὸν ὧμον φορεῖ. Μωϋ-
 σῆς μὲν οὖν ἀβανήθ αὐτὴν ἐκάλεσεν, ἡμεῖς δὲ παρὰ
 Βαβυλωνίων μεμαθηκότες ἐμίαν αὐτὴν καλοῦμεν· οὕτω
 γὰρ προσαγορεύεται παρ' αὐτοῖς. οὗτος ὁ χιτῶν κολ- 25
 ποῦται μὲν οὐδαμῶθεν, λαγαρόν δὲ παρέχων τὸν βρογ-
 χωτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, ἀρπεδόσιν ἐκ τῆς ὥας καὶ τῶν κατὰ
 στέφνον καὶ μετάφρενον ἠρτημέναις ἀναδεῖται ὑπὲρ ἑκα-
 3 τέραν κατακλειδα. μασσαβαζάνης δὲ καλεῖται. ὑπὲρ δὲ
 τῆς κεφαλῆς φορεῖ πῖλον ἄκωνον, οὐ δεικνύμενον εἰς 30
 πᾶσαν αὐτὴν, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον ὑπερβεβηχότα μέσης.
 καλεῖται μὲν μασσαεμφθής, τῇ δὲ κατασκευῇ τοιοῦτός

ἔστιν ὡς στεφάνη δοκεῖν, ἐξ ὑφάσματος λινέου ταινία πεποιημένη παχεῖα· καὶ γὰρ ἐπιπτυσσόμενον φάπτεται πολλάκις. ἔπειτα σινδῶν ἄνωθεν αὐτὸν ἐκπεριέρχεται διήκουσα μέχρι μετώπου, τὴν τε φάφην τῆς ταινίας καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἀπρεπὲς καλύπτουσα, καὶ ὄλω δὲ τῷ κρῶνι γιγνομένη ἐπίπεδον. ἤρμονται δὲ ἀκριβῶς, ὡς ἂν μὴ περιρρηγῆ πονοῦντος περὶ τὴν ἱερουργίαν.

καὶ ὅποια μὲν ἔστιν ἡ τῶν πολλῶν ἱερῶν στολὴ δεδηλωκάμεν· ὁ δὲ ἀρχιερεὺς κοσμεῖται μὲν καὶ ταύτῃ, 4
 10 παραλιπῶν οὐδὲν τῶν προειρημένων, ἐκενδυσάμενος δ' ἐξ ὑακίνθου πεποιημένον χιτῶνα. ποδήρης δ' ἔστι καὶ οὗτος· μεῖο καλεῖται κατὰ τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν. ζώνη περισφίγγεται βάμμασιν οἷς ἡ πρότερον ἦνθει διαπεποικιλμένη, χρυσοῦ συνυφασμένου. κατὰ πέξαν 15
 δ' αὐτῷ προσεραμμένοι θύσανοι φοιῶν τρόπον ἐκ βαφῆς μεμιμημένοι ἀπήρτηντο, καὶ κώδωνες χρύσειοι κατὰ πολλὴν ἐπιτήδευσιν τῆς εὐπρεπείας, ὥστε μέσον ἀπολαμβάνεσθαι δυοῖν τε κωδώνοιιν φοῖσκον καὶ φοιῶν κωδώνιον. ἔστι δ' ὁ χιτῶν οὗτος οὐκ ἐκ δυοῖν περι- 20
 τμημάτων, ὥστε φαπτός ἐπὶ τῶν ὤμων εἶναι καὶ τῶν παρὰ πλευράν, φάρσος δ' ἐν ἐπίμηκες ὑφασμένον σχιστὸν ἔχει βρογχωτῆρα οὐ πλάγιον, ἀλλὰ κατὰ μῆκος ἐρρωγότεα πρὸς τε τὸ στέρνον καὶ μέσον τὸ μετὰφρενον. πέξα δ' αὐτῷ προσέρραπται ὑπὲρ τοῦ μὴ διελέγχεσθαι 25
 τῆς τομῆς τὴν δυσπρέπειαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὄθεν αἱ χειρὲς διείρονται σχιστός ἔστιν.

ἐπὶ δὲ τούτοις τρίτον ἐνδύεται τὸν λεγόμενον μὲν 5
 ἐφούδην, Ἑλληνικῇ δ' ἐπωμίδι προσεοικότεα. γίνεται γὰρ τοῦτον τὸν τρόπον. ὑφανθεὶς ἐπὶ βάθος πηχυαίου 30
 ἐκ τε χρωμάτων παντοίων καὶ χρυσοῦ συμπεποικιλμένου, ἀπερίπτυκτον τοῦ στέρνον τὸ μέσον καταλιμπάνει, χειρὶσί τε ἡσκημένους καὶ τῷ παντὶ σχήματι χιτῶν εἶναι

πεποιημένος. τῷ δὲ διακένῳ τούτου τοῦ ἐνδύματος σύν-
 εστι περίτμημα σπιθαμῆς τὸ μέγεθος, χρυσῷ τε καὶ
 τοῖς αὐτοῖς τῷ ἐφούδῃ βάμμασι διηνηδισμένον. ἐσσήνης
 μὲν καλεῖται, σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ τὴν Ἑλλήνων
 γλῶτταν λόγιον. πληροὶ δὲ ἀκριβῶς τοῦ ἐφούδου ὅπερ 5
 ὑφαίνοντες κατὰ στήθος ἐξέλιπον. ἐνοῦται δ' ὑπὸ κρι-
 κῶν χρυσεῶν αὐτῷ τε κατὰ γωνίαν ἐκάστην κἀκείνῳ
 τῶν ἴσων προσκεκοινωμένων, ῥάμματος ὑακίνθου πα-
 ραληφθέντος εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους κατάδεσιν τοῖς κρι- 10
 κῶν κατὰ λιμπανόμενον, ῥαφήν αὐτοῦ νήμασιν ὑακιν-
 θίνοις ἐπενόησαν. πορποῦσι δὲ τὴν ἐπωμίδα σαρδό-
 νυχες δύο κατὰ τῶν ὤμων, ἐκάτερον τέλος ἐπ' αὐτοὺς
 ἐπιθέον χρύσειον ἔχοντες, πρὸς τὸ ταῖς περονίσιν ἐπι-
 τήδειον εἶναι. ἐγγέγραπται δὲ τούτοις τῶν Ἰακώβου 15
 παιδῶν τὰ ὀνόματα γράμμασιν ἐπιχωρίοις γλώσσει τῇ
 ἡμετέρᾳ, κατὰ ἕξ τῶν λίθων ἐκατέρωθεν· οἱ πρεσβύ-
 τεροὶ δ' εἰσὶ κατὰ ὤμον τὸν δεξιόν. ἐπίλασι δὲ καὶ τὸν
 ἐσσήνην λίθοι δώδεκα μεγέθει καὶ κάλλει διαφέροντες,
 οὐ κτητὸς ἀνθρώποις κόσμος διὰ τιμῆς ὑπερβολὴν ὄν- 20
 τες. οὗτοι μέντοι κατὰ στοιχὸν τρεῖς ἐπὶ τεσσάρων δια-
 κείμενοι γραμμῶν ἐνήσκηται τῷ ὕφει· χρυσοῦ δ' αὐ-
 τοὺς ἐκπεριέρχεται τὰς ἑλικὰς ἐντιθεῖς τῷ ὕφει, πρὸς
 τὸ μὴ διαρρεῖν οὕτω πεποιημένος. καὶ ἡ μὲν πρώτη
 τριάς ἐστὶ σαρδόνυξ τόπαξος σμάραγδος, ἡ δευτέρα δὲ 25
 ἀνθρακα παρέχεται καὶ ἰασπιν καὶ σάπφειρον· τῆς δὲ
 τρίτης λίγυρος μὲν ἄρχει, εἶτα δὲ ἀμέθυσος, ἀχάτης δὲ
 τρίτος, ἕνατος ὧν τοῖς πᾶσι· τετάρτου δὲ στοιχοῦ χρυ-
 σόλιθος μὲν πρόκειται, μετὰ δὲ αὐτὸν ὄνυξ, εἶτα βή-
 ρυλλος, τελευταῖος οὗτος. γράμματα δὲ ἐπετέμνητο 30
 πᾶσι τῶν Ἰακώβου υἱῶν, οὓς καὶ φυλάρχους νομίζομεν,
 ἐκάστου τῶν λίθων ὀνόματι τετιμημένον, κατὰ τάξιν

ἦν ἕκαστον αὐτῶν γεγενῆσθαι συμβέβηκε. τῶν οὖν κρίκων ἀσθενῶν ὄντων καθ' αὐτοὺς ἐνεγκαιν τὸ βάρος τῶν λίθων, ἑτέρους δύο κρίκους μείζοντας τῇ πέξῃ τοῦ ἐσσήμου, ἤπερ ἀνήκει πρὸς τὸν τράχηλον, ἐμβεβηκότας
 5 τῷ ὑφάσματι ποιοῦσι, δεξομένους ἀλύσεις εἰργασμένας, αἱ συνῆσαν κατ' ἄκρον τῶν ὤμων σειραῖς ἐκ χρυσοῦ πεπλεγμέναις συνάπτουσαι· ὧν τὸ ἄκρον ἀνεστραμμένον ἀνέβαινε κρίκῳ προέχοντι τῆς νωτιαίας πέξης τοῦ ἐφούδου· καὶ τοῦτο ἦν ἀσφάλεια τῷ ἐσσήνῃ πρὸς τὸ μὴ
 10 περιρρεῖν. ζώνῃ δὲ τῷ ἐσσήνῃ προσέρραπτο βάμμασιν οἷς προεῖπον μετὰ χρυσίου προσφερῆς, ἣ περιοδοῦσα δεῖται πάλιν ἐπὶ τῇ ῥαφῇ καὶ κατακρήμνεται. τοὺς δὲ θυσάνους χρύσειαι σύριγγες καθ' ἑκατέραν ἄκραν ἐκλαβοῦσαι πάντας ἐμπεριέχουσιν αὐταί.

15 πῖλος δ' ἦν μὲν ὁ καὶ πρότερον αὐτῷ, ἀρακλησίως 6 εἰργασμένος τοῖς πᾶσι λεφεῦσιν, ὑπὲρ αὐτὸν δὲ συνεραμμένος ἕτερος ἐξ ὑακίνθου πεποικιλμένος. περιέρχεται δὲ στέφανος χρύσεος, ἐπὶ τριστοιχίαν κεχαλκευμένος· θάλλει δ' ἐπ' αὐτῷ κάλυξ χρύσεος τῇ σακχάρῳ
 20 βοτάνῃ παρ' ἡμῖν λεγομένη ἀπομεμιμημένος, ὅς δὲ κύαμον Ἑλλήνων οἱ περὶ τομὰς ριζῶν ἐμπείρως ἔχοντες προσαγορεύουσιν. εἰ δέ τις ἢ θεασάμενος τὴν βοτάνην ἀμαθία τοῦτου ἀγνοεῖ τὴν φύσιν αὐτῆς, ἢ τὴν κλησιν ἐπιστάμενος οὐκ ἂν ἰδὼν γνωρίσειε, τοῖς οὕτω δὴ ἔχουσι
 25 σημανῶ τὸν τρόπον τοῦτον. βοτάνη μὲν ἐστὶν ὑπὲρ τρεῖς σπιθαμὰς πολλάκις ἀύξανόμενη τὸ ὕψος, τὴν δὲ ῥίζαν ἐμπερῆς βουνιαδί (ταύτῃ γὰρ οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις εἰκάξων αὐτήν), τὰ δὲ φύλλα τοῖς εὐζώμων. ἐκ μέντοι τῶν κλάδων ἀνλήσι κάλυκα προσεχῆ τῷ κλωνί· περιέσει
 30 δ' αὐτὴν ἔλυτρον, ὅπερ ἀποκρίνεται καθ' αὐτὸ πρὸς τὸν καρπὸν μεταβαλεῖν ἠργμένης. ὁ δὲ κάλυξ μεγέθους ἐστὶ σκυταλίδος τοῦ μικροῦ δακτύλου, κρατῆρι

δ' ἐμφορῆς τὴν περιγραφὴν. σημανῶ δὲ καὶ τοῦτο τοῖς οὐ μεμαθηκόσι. σφαίρας εἰς δύο μέρη τετμημένης, περὶ τῷ πυθμένι τὴν ἑτέραν τομὴν ἔχει φνόμενος ἀπὸ ὀλίξης περιφερῆς· εἶτα συνιῶν κατ' ὀλίγον, ὑποκοιλαινούσης εὐπρεπῶς τῆς ὑποχωρήσεως, ἀνευρύνεται πάλιν ἡρέμα κατὰ χεῖλος, ὁμοίως ὀμφαλῷ ῥοιᾶς τετμημένος. ἐπιθεμα δ' αὐτῷ ἡμισφαίριον προσπέφυκε, κάκριβῶς ἄν εἴποι τις τετορνευμένον, ὑπερανεστῶσας ἔχον τὰς ἔντομας ἃς εἶπον τῇ ῥοιᾷ παραπλησίως βλαστάνειν, ἀκανθώδεις καὶ εἰς ὄξυ παντελῶς ἀποληγούσας τὸ ἄκρον. φυλάττει δὲ ἐπὶ τῷ ἐπιθέματι τὸν καρπὸν διὰ παντὸς τοῦ κάλυκος, ὄντα βοτάνης σπέρματι τῆς σιδηρίτιδος ὅμοιον, ἀφίησι δ' ἄνθος τῷ τῆς μήκωνος πλαταγωνίῳ δυνάμενον δοκεῖν ἐμφορῆς εἶναι. ἐκ τούτου μὲν στέφανος ἐκκεχάλκευται, ὅσον ἀπὸ τοῦ ἰνίου πρὸς ἑκάτερον τῶν κροτάφων· τὸ δὲ μέτωπον ἢ μὲν ἐφιελὶς οὐκ ἔπεισι (λεγέσθω γὰρ οὕτως ὁ κάλυξ), τελαμῶν δ' ἐστὶ χρύσεος, ὃς λεροῖς γράμμασι τοῦ θεοῦ τὴν προσηγορίαν ἐπιτετμημένος ἐστὶ.

καὶ τοιοῦτος μὲν τοῦ ἀρχιερέως ἐστὶν ὁ κόσμος· 7 θαναμάσειε δ' ἄν τις τῶν ἀνθρώπων τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀπέχθειαν, ἣν ὡς ἐκφανλιζόντων ἡμῶν τὸ θεῖον ὅπερ αὐτοὶ σέβειν προήρηται, διατετελέκασιν ἐσχηκότες. εἰ γὰρ τις τῆς σκηνῆς κατανοήσειε τὴν πῆξιν καὶ τοῦ λερέως ἴδοι τὴν στολὴν, τὰ τε σκευὴ οἷς περὶ τὴν λερουργίαν χρώμεθα, τὸν τε νομοθέτην εὐρήσει θεῖον ἄνδρα καὶ ματαίως ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἄλλων τὰς βλασφημίας ἀκούοντας. ἕκαστα γὰρ τούτων εἰς ἀπομίμησιν καὶ διατύπωσιν τῶν ὄλων, εἰ τις ἀφθόνως ἐθέλοι καὶ μετὰ συνέσεως σκοπεῖν, εὐρήσει γεγονότα. τὴν τε γὰρ σκηνὴν, τριάκοντα πηχῶν οὖσαν, νείμας εἰς τρία, καὶ δύο μέρη πᾶσιν ἀνεῖς τοῖς λερεῦσιν ὥσπερ βέβηλόν τινα

και κοινὸν τόπον, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν ἀποση-
 μαίνει· καὶ γὰρ ταῦτα πᾶσιν ἐστὶν ἐπιβατά· τὴν δὲ τρί-
 την μοῖραν μόνω περιέγραψε τῷ θεῷ διὰ τὸ καὶ τὸν οὐ-
 ρανὸν ἀνεπίβατον εἶναι ἀνθρώποις. ἐπὶ τε τῇ τρα-
 5 πέξῃ τοὺς δώδεκα θεοὺς ἄρτους ἀποσημαίνει τὸν ἐνιαυτὸν
 εἰς τοσοῦτους μῆνας διηρημένον. τὴν δὲ λυχνίαν ἐξ
 ἑβδομήκοντα μορίων ποιήσας συγκειμένην, τὰς τῶν
 πλανητῶν δεκαμοιρίας ἤνιξατο, καὶ λύχνους ὑπὲρ αὐ-
 τῆς ἑπτά, τῶν πλανητῶν τὴν φορὰν· τοσοῦτοι γὰρ εἰσι
 10 τὸν ἀριθμὸν. τὰ τε φάρση ἐκ τεσσάρων ὑφανθέντα
 τὴν τῶν στοιχείων φύσιν δηλοῖ· ἥ τε γὰρ βύσσος τὴν
 γῆν ἀποσημαίνειν ἔοικε διὰ τὸ ἐξ αὐτῆς ἀνεισθαι τὸ
 λίνον, ἥ τε πορφύρα τὴν θάλασσαν τῷ πεφοινιχθαι
 τῶν ἰχθύων τῷ αἵματι· τὸν δὲ ἀέρα βούλεται δηλοῦν ὁ
 15 ὑάκινθος, καὶ ὁ φοῖνιξ δ' ἂν εἴη τεκμηρίον τοῦ πυρός.
 ἀποσημαίνει δὲ καὶ ὁ τοῦ ἀρχιερέως χιτῶν τὴν γῆν
 λίνεος ὦν, ὁ δὲ ὑάκινθος τὸν πόλον, ἀστραπαῖς μὲν
 κατὰ τοὺς ῥοῖσκους ἀπεικασμένος, βρονταῖς δὲ κατὰ
 τὸν τῶν κωδῶνων ψόφον. καὶ τὴν ἐφαπτρίδα τοῦ παν-
 20 τὸς τὴν φύσιν ἐκ τεσσάρων γενέσθαι δειχθεῖσαν τῷ
 θεῷ, χρυσῷ συνυφασμένην κατ' ἐπίνοιαν οἶμαι τῆς
 προσούσης ἄπασιν αὐγῆς. καὶ τὸν ἐσθήνην ἀνὰ μέσον
 ὄντα τῆς ἐφαπτρίδος ἐν τόπῳ γῆς ἔταξε· καὶ γὰρ αὕτη
 τὸν μεσαίτατον τόπον ἔχει. ζώνη τε περιοδεύσασα τὸν
 25 ὠκεανὸν ἀποσημαίνει· καὶ γὰρ οὗτος ἐμπεριείληφε τὰ
 πάντα. δηλοῖ δὲ καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τῶν
 σαρδονύχων ἐκάτερος, οἷς ἐνεπόρπωσε τὸν ἀρχιερέα·
 τὴν δὲ δωδεκάδα τῶν λίθων εἴτε τοὺς μῆνας ἐθελήσει
 τις νοεῖν, εἴτε τὸν τοσοῦτον ἀριθμὸν τῶν ἀστέρων, ὃν
 30 ζωδιακὸν κύκλον Ἕλληνες κάλοῦσι, τῆς κατ' ἐκείνον
 γνώμης οὐκ ἂν ἀμάρτοι. καὶ ὁ πῖλος δέ μοι δοκεῖ τὸν
 οὐρανὸν τεκμηριοῦν ὑάκινθινος πεποιημένος (οὐ γὰρ

ἂν ἄλλως ὑπεραντιθῆτο αὐτῷ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ) τῇ τε στεφάνῃ ἡγλασμένος, καὶ ταύτη χρυσέα, διὰ τὴν αὐγὴν ἣ μάλιστα χαίρει τὸ θεῖον.

καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτόν μοι δεδηλώσθω, πολ-
 λάκις καὶ ἐν πολλοῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ νομοθέτου παρ-
 8 ἐχόντων ἡμῖν διελθεῖν τῶν πραγμάτων· ὡς δὲ τὸ
 προειρημένον πέρας εἶχε, τῶν ἀναθημάτων μήπω κα-
 θιερωμένων, ἐπιστάς ὁ θεὸς Μωϋσῆ τὴν ἱερωσύνην
 Ἀαρῶνι τὰδελφῷ προσέταξε δοῦναι ὡς ἀπάντων δι'
 ἀρετὴν τῆς τιμῆς δικαιοτέρῳ τυχεῖν. καὶ συναγαγὼν
 10 εἰς ἐκκλησίαν τὸ πλῆθος, τὴν τε ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν
 εὐνοίαν διεξήγει καὶ τοὺς κινδύνους οὓς ὑπομείνειεν
 ὑπὲρ αὐτῶν. μαρτυρούντων δ' ἐφ' ἅπασιν αὐτῷ καὶ τὸ
 περὶ αὐτὸν πρόθυμον ἐνδεικνυμένων, "ἄνδρες" εἶπεν
 12 "Ἰσραηλιταί, τὸ μὲν ἔργον ἤδη τέλος ἔχει, οἷον αὐτῷ τε
 τῷ θεῷ ἡδιστον ἦν καὶ δυνατὸν ἡμῖν· ἐπεὶ δὲ δεῖ τοῦ-
 14 τον τῇ σκηνῇ καταδέχεσθαι, δεῖ πρῶτον ἡμῖν τοῦ ἱερα-
 τευσομένου καὶ ὑπηρετήσοντος ταῖς θυσίαις καὶ ταῖς
 ὑπὲρ ἡμῶν εὐχαῖς. καὶ ἔγωγε ταύτης ἐμοὶ τῆς σκέψεως
 ἐπιτραπίσθη, ἐμμαντὸν ἂν τῆς τιμῆς ἄξιον ἔκρινα διὰ τε
 16 τὸ φύσει πάντας εἶναι φιλαύτους καὶ ὅτι πολλὰ ἐμμαντῶ
 καμόντι περὶ σωτηρίας τῆς ὑμετέρας σύνοιδα. νῦν δ'
 αὐτὸς ὁ θεὸς Ἀαρῶνα τῆς τιμῆς ταύτης ἄξιον ἔκρινε
 καὶ τοῦτον ἤρηται ἱερέα, τὸν δικαιοτέρον μᾶλλον ὑμῶν
 εἰδώς· ὡς οὗτος ἐνδύσεται στολὴν τῷ θεῷ καθωσιωμέ-
 18 νην, καὶ βωμῶν ἐπιμέλειαν ἔξει καὶ πρόνοιαν ἱερῶν,
 καὶ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν εὐχὰς ποιήσεται πρὸς τὸν θεὸν ἠδέως
 ἀκουσόμενον, ὅτι τε κήθεται γένους τοῦ ὑμετέρου, καὶ
 παρὰ ἀνδρὸς ὃν αὐτὸς ἐξελέξατο γινομένης προσδέχε-
 20 ται ταύτας." Ἑβραῖοι δὲ ἠρέσκοντο τοῖς λεγομένοις καὶ
 22 συνήνουν τῇ τοῦ θεοῦ χειροτονίᾳ. ἦν γὰρ Ἀαρῶν διὰ
 τε τὸ γένος καὶ τὴν προφητείαν καὶ τὴν ἀρετὴν τὰδελ-

φοῦ πρὸς τὴν τιμὴν ἀπάντων ἀξιολογώτερος. ἦσαν δ' αὐτῷ καὶ παῖδες κατ' ἐκείνου τὸν χρόνον τέσσαρες, Νάβαδος Ἀβιοῦς Ἐλεάζαρος Ἰθάμαρος.

Ὅσα δὲ τῶν πρὸς τὴν τῆς σκηνῆς κατασκευὴν παρεσκευασμένων ἦν περιττά, ταῦτ' ἐκέλευσεν εἰς φάρσιν σκεπαστήρια τῆς τε σκηνῆς αὐτῆς καὶ τῆς λυχνίας καὶ θυμιατηρίου καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν ἀναλωθῆναι, ὅπως κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ταῦτα μὴτ' ἐξ ὑετοῦ μὴδὲν μὴτ' ἐκ κονιορτοῦ βλάβηται. τό τε πλῆθος ἀθροίσας πάλιν, εἰσφορὰν αὐτῷ προσέταξεν εἰσφέρειν σίκλου τὸ ἡμισυ καθ' ἕκαστον· ὁ δὲ σίκλος νόμισμα Ἑβραίων ὧν Ἀττικὰς δέχεται δραχμὰς τέσσαρας. οἱ δ' ἑτοίμως ὑπήκουον οἷς ἐκέλευε Μωϋσῆς, καὶ τὸ πλῆθος τῶν εἰσφερόντων ἦν ἐξήκοντα μυριάδες καὶ πεντακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. ἔφερον δὲ τὸ ἀργύριον τῶν ἐλευθέρων οἱ ἀπὸ εἰκοσι καὶ ἄνω ἐτῶν ἄχρι πεντήκοντα γεγονότες. τὸ δὲ συγκομισθὲν εἰς τὰς περὶ τὴν σκηνὴν χρείας ἀναλοῦτο.

ἤγγιξε δὲ καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τοὺς ἱερέας, τρόπον 3 τοιοῦτον ποιούμενος αὐτῶν τὴν κάθαρσιν. σμύρνης ἐπιλέκτου σίκλους πεντακοσίους καὶ ἱερῶς ἴσους, κινάμωμου δὲ καὶ καλάμου (ἔστι δὲ καὶ τοῦτο εἶδος θυώματος) ἡμίσειαν τῶν προτέρων ὀλίγην, κεκομμένα δεύειν ἐκέλευσεν, ἐλαίου τε ἐλαῖνου εἶν (μέτρον δ' ἔστι τοῦτο ἐπιχώριον δύο χόας Ἀττικοὺς δεχόμενον) ἀναμίξαντας καὶ καθεψήσαντας σκευάσαι τέχνη μυρεψῶν χρίσμα εὐωδέστατον. καῖπειτα τοῦτο λαβὼν αὐτοὺς τε τοὺς ἱερέας καὶ πᾶσαν τὴν σκηνὴν χρίων κεκάθαρε, τὰ τε θυμιώμενα (πολλὰ δ' ἔστι καὶ ταῦτα ποικίλα κατὰ τὴν σκηνὴν) ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ θυμιατηρίου μεγάλης πάνυ τιμῆς ὄντα συνεφέρετο· ὧν παραλείπω τὴν φύσιν ἐκδιηγεῖσθαι, μὴ δι' ὄχλου γένηται τοῖς ἐντυγχάνουσι.

δις δὲ τῆς ἡμέρας, πρὶν τε ἀνασχεῖν τὸν ἥλιον καὶ πρὸς
 δυσμαῖς, θυμιᾶν ἔχρησεν, ἔλαιόν τε ἀγνίσαντας φυλάσ-
 σειν εἰς τοὺς λύχνους, ὧν τοὺς μὲν τρεῖς ἐπὶ τῇ ἱερᾷ
 λυχνίᾳ φέγγειν ἔδει τῷ θεῷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, τοὺς
 δὲ λοιποὺς περὶ τὴν ἑσπέραν ἄπτοντας. 5

4 ἀπάντων δ' ἤδη πέρας εἰληφότεων, ἔδοξαν ἄριστοι
 τῶν δημιουργῶν Βεσελέηλος καὶ Ἐλλιάβος. τῶν γὰρ
 ἐνευρημένων τοῖς προτέροις αὐτοὶ προεθυμήθησαν ἀμεί-
 νονα προσεργάσασθαι, λαβεῖν τε ἐπίνοιαν ὧν πρότερον
 ἠγγύουν τὴν κατασκευὴν ἱκανώτατοι. τούτων μέντοι 10
 Βεσελέηλον συνέβη κριθῆναι τὸν κράτιστον. ὁ δὲ πᾶς
 χρόνος εἰς τὸ ἔργον διήλθε μηνῶν ἑπτὰ, καὶ μετὰ τοῦτο
 ἀπ' οὗ τὴν Αἴγυπτον ἐξέλιπον, ἐνιαυτὸς αὐτοῖς πρῶτος
 ἐτελειοῦτο. ἀρχομένου δὲ τοῦ δευτέρου ἔτους, μηνὶ
 Ξανθικῷ κατὰ Μακεδόνας Νισὰν δὲ κατὰ Ἑβραίους, 15
 νομηνία τὴν σκηνὴν ἀφιερῶσι καὶ πάνθ' ὅσα περὶ αὐ-
 τὴν σκευὴ μοι δεδήλωται.

5 ἐπέδειξε δὲ αὐτὸν ὁ θεὸς ἡσθέντα τῷ ἔργῳ τῶν
 Ἑβραίων καὶ μὴ μάτην αὐτοὺς ποιήσαντας ὑπερηφα-
 νείᾳ τῆς χρήσεως, ἀλλ' ἐπέξενώθη καὶ κατεσκήνωσε τῷ 20
 ναῷ τούτῳ. τὴν δὲ παρουσίαν οὕτως ἐποίησεν. ὁ μὲν
 οὐρανὸς καθαρὸς ἦν, ὑπὲρ δὲ τὴν σκηνὴν μόνην ἠχλυ-
 σεν, οὔτε βαθεὶ πάνυ νέφει καὶ πυκνῷ περιλαβὼν αὐ-
 τὴν, ὥστ' εἶναι δόξαι χειμέριον, οὔτε μὴν λεπτῷ οὕτως
 ὥστε τὴν ὄψιν ἰσχυσαί τι δι' αὐτοῦ κατανοῆσαι· ἡδεῖα 25
 δὲ ἀπ' αὐτοῦ δρόσος ἔρρει καὶ θεοῦ δηλοῦσα παρου-
 σίαν τοῖς τούτο καὶ βουλομένοις καὶ πεπιστευκόσι.

6 Μωϋσῆς δὲ τοὺς τέκτονας οἷαις εἰκὸς ἦν δωρεαῖς
 τοὺς τοιαῦτα εἰργασμένους τιμήσας, ἔθυσεν ἐν τῷ τῆς
 σκηνῆς αἰθρῷ κατὰ προσταγὴν τοῦ θεοῦ ταῦρον καὶ 30
 κριὸν καὶ ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτάδων· καὶ δὴ λέγειν ἐν
 τοῖς περὶ θυσιῶν μέλλω τὰ πρᾶσσόμενα περὶ τὰς ἱε-

ρουργίας, ἐν ἐκείνοις δηλώσων περὶ τε ὧν ὀλοκαυτεῖν
 κελεύει καὶ ὧν μεταλαμβάνειν τῆς βρώσεως ἐφήησιν
 ὁ νόμος· καὶ τοῦ αἵματος τῶν τεθυμένων τὴν τε στο-
 λὴν τοῦ Ἀαρῶνος καὶ αὐτὸν σὺν τοῖς παισὶν ἔρραινεν,
 5 ἀφαγνίσας πηγαίους τε ὕδασι καὶ μύρῳ, ἵνα τοῦ θεοῦ
 γίνωιντο. ἐπὶ μὲν οὖν ἡμέρας ἑπτὰ τοῦτον τὸν τρόπον
 αὐτούς τε καὶ τὰς στολάς ἐθεράπευε, τὴν τε σκηνην
 καὶ τὰ περὶ αὐτὴν σκευὴ ἐλάϊφ τε προθυμιωμένῳ κα-
 θῶς εἶπον, καὶ τῷ αἵματι τῶν ταύρων καὶ κριῶν σφα-
 10 γέντων καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐνὸς κατὰ γένος· τῇ δὲ
 ὀγδόῃ κατήγγειλεν ἑορτὴν τῷ λαῷ καὶ θύειν προσέταξε
 κατὰ δύναμιν. οἳ δ' ἀλλήλοις ἀμιλλώμενοι καὶ ὑπερβάλ-
 λειν φιλοτιμούμενοι τὰς θυσίας ἅς ἕκαστος ἐπιφέρει,
 τοῖς λεγομένοις ὑπήκουον. ἐπικειμένων δὲ τῶν ἱερείων
 15 τῷ βωμῷ, αἰφνίδιον ἐξ αὐτῶν πῦρ ἀνήφθη αὐτόματον,
 καὶ ὅμοιον ἀστραπῆς λαμπηδόνι ὀρώμενον τῇ φλογὶ
 πάντα ἐδαπάνη τὰ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ.

συνέβη δὲ καὶ Ἀαρῶνι σύμφορὰ τις ἐκ τούτου, λο- 7
 γιζομένῳ ὡς ἐπ' ἀνθρώπῳ καὶ πατρὶ, γενναίως δ' ὑπ'
 20 αὐτοῦ καρτερηθεῖσα, ὅτι καὶ τὴν ψυχὴν πρὸς τὰ συμ-
 πίκτοντα στερρὸς ἦν, καὶ κατὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ
 ἤγειτο τὸ πάθος γεγενῆσθαι. τῶν γὰρ υἱῶν αὐτοῦ τες-
 σάρων ὄντων, ὡς προεῖπον, δύο οἱ πρεσβύτεροι Νάβα-
 25 δος καὶ Ἀβιοῦς, κομίσαντες ἐπὶ τὸν βωμὸν οὐχ ὧν
 προεῖπεν Μωϋσῆς θυωμάτων ἀλλ' οἷς ἐχρῶντο πρότε-
 ρον, κατεκαύθησαν, τοῦ πυρὸς ἐπ' αὐτούς τὴν ὀρμὴν
 βαλόντος καὶ τὰ στέρνα καὶ τὰ πρόσωπα φλέγειν αὐ-
 τῶν ἀρξαμένου, καὶ σβέσαι μηδενὸς δυναμένου. καὶ οἱ
 μὲν οὕτως ἀπέθανον, Μωϋσῆς δὲ κελεύει τὸν πατέρα
 30 αὐτῶν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς βαστάσαντας τὰ σώματα καὶ
 κομίσαντας τῆς παρεμβολῆς ἔξω θάψαι μεγαλοπρεπῶς.
 πενθεῖ δ' αὐτούς τὸ πλῆθος, χαλεπῶς ἐπὶ τῷ θανάτῳ

παρὰ δόξαν οὕτω γεγενημένῳ διατεθέν· μόνους δὲ Μωϋσῆς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν καὶ τὸν πατέρα μὴ φροντίζειν τῆς ἐπ' αὐτοῖς λύπης ἠξίωσε, προκρίναντας τὴν εἰς τὸν θεὸν τιμὴν τοῦ περὶ αὐτοὺς σκυθρωποῦ· ἦδη γὰρ Ἀαρὼν καὶ τὴν στολὴν τὴν ἱερὰν ἠμφίεστο. 5

8 Μωϋσῆς δὴ πᾶσαν τιμὴν παραιτησάμενος, ἦν. ἐώρα τὸ πλῆθος αὐτῷ παρέχειν ἔτοιμον, πρὸς μόνῃ τῇ τοῦ θεοῦ θεραπείᾳ διετέλει. καὶ τῶν μὲν εἰς τὸ Σιναιὸν ἀνόδων ἀπείχετο, εἰς δὲ τὴν σκηνὴν εἰσιὼν ἐχρηματίζετο περὶ ὧν ἐδεῖτο παρὰ τοῦ θεοῦ, ἰδιωτεύων καὶ τῇ 10 στολῇ καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἄγων ἑαυτὸν δημοτικώτερον, καὶ μὴδὲν βουλόμενος τῶν πολλῶν διαφέρειν δοκεῖν ἢ μόνῳ τῷ προνοούμενῳ αὐτῶν βλέπεσθαι. ἔτι δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους ἔγραφε, καθ' οὓς κεχαρισμένως τῷ θεῷ βιώσονται, μὴδὲν ἀλλήλοις ἐγκα- 15 λεῖν ἔχοντες. ταῦτα μέντοι κατὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ θεοῦ συνετάττετο.

διέξειμι μὲν οὖν περὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν νό- 9 μων, ὃ μέντοι περὶ τῆς τοῦ ἀρχιερέως στολῆς παρέλιπον, διελθεῖν βούλομαι· οὐδαμόθεν γὰρ προφητῶν 20 κακουργίαις κατέλιπεν ἀφορμὴν. εἰ δὲ τινες τοιοῦτοι γένοιντο, παρεγχειρεῖν τῷ τοῦ θεοῦ ἄξιώματι... ἀντοκράτορα δ' εἶναι τὸν θεὸν παρατυγχάνειν τοῖς ἱεροῖς [κατέλιπεν], ὅποτε θελήσειε, καὶ μὴ παρῆναι. καὶ τοῦτο οὐχ Ἑβραίοις δῆλον εἶναι μόνον ἠθέλησεν, 25 ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων τοῖς παρατυγχάνουσι. τῶν γὰρ λίθων οὓς ἐπὶ τῶν ὤμων φέρειν τὸν ἀρχιερέα προσέειπον (σαρδόνυχες δὲ ἦσαν, καὶ σημαίνειν αὐτῶν τὴν φύσιν ἠγοῦμαι περισσόν, πᾶσιν εἰς γυνᾶθιν ἀφιγμένων) συνέβαινε λάμπειν, ὅποτε ταῖς ἱερουργίαις ὁ θεὸς παρῆν, 30 τὸν ἕτερον τὸν ἐπὶ τῷ δεξιῷ τῶν ὤμων πεπορημένον, ἀγγῆς ἀποπηδώσης καὶ τοῖς πορρωτάτῳ φαινομένης,

οὐ πρότερον ταύτης ὑπαρχούσης τῷ λίθῳ. θαυμαστὸν μὲν οὖν καὶ τοῦτο τοῖς μὴ τὴν σοφίαν ἐπ' ἐκφραλισμῷ τῶν θείων ἡσκηκόσιν· ὃ δ' ἐστὶ τούτου θαυμασιώτερον ἐρῶ. διὰ γὰρ τῶν δώδεκα λίθων, οὓς κατὰ στέρον οὐ
 3 ἀρχιερεὺς ἐνεργαμμένους τῷ ἐσσήνη φορεῖ, νίκην μέλλουσι πολεμεῖν προεμήνυεν ὁ θεός· τοσαύτη γὰρ ἀπήστραπτεν ἀπ' αὐτῶν ἀγῆ μήπω τῆς στρατιᾶς κεινημένης, ὡς τῷ πλήθει παντὶ γνώριμον εἶναι τὸ παρεῖναι τὸν θεὸν εἰς τὴν ἐπικουρίαν. ὅθεν Ἕλληνες οἱ τὰ ἡμέ-
 10 τερα τιμῶντες ἔθη διὰ τὸ μηδὲν ἀντιλέγειν δύνασθαι τούτοις, τὸν ἐσσήνην λόγιον καλοῦσιν. ἐπαύσατο μὲν οὖν ὁ τε ἐσσήνης καὶ ὁ σαρθόνηξ τοῦ λάμπειν ἔτεσι διακοσίοις πρότερον ἢ ταύτην ἐμὲ συνθεῖναι τὴν γραφήν, τοῦ θεοῦ δυσχεράνατος ἐπὶ τῇ παραβάσει τῶν
 15 νόμων· περὶ ὧν ἐροῦμεν εὐκαιρότερον· τρέφομαι δὲ νῦν ἐπὶ τὸν ἐξῆς λόγον.

καθιερωμένης γὰρ ἤδη τῆς σκηνηῆς καὶ διακεκο- 10
 σμημένων τῶν περὶ τοὺς ἱερέας, τό τε πλήθος ὁμόσκη-
 νον ἑαυτῷ τὸν θεὸν ἔκρινεν εἶναι, καὶ τρέπεται πρὸς
 20 θυσίας τε καὶ αἰνέσεις ὡς ἅπασαν ἤδη κακοῦ προσδοκίαν ἀπεωσμένον, καὶ περὶ τῶν μελλόντων ὡς ἀμεινόνων εὐθυμοῦντες· δωρεάς τε τῷ θεῷ, τὰς μὲν κοινῇ τὰς δὲ καὶ κατ' ἰδίαν, ἀνελθισαν κατὰ φυλάς. οἳ τε
 25 γὰρ φύλαρχοι κατὰ δύο συνελθόντες ἄμαξαν καὶ δύο βόας προσκομίζουσιν (ἐξ μὲν οὖν ἦσαν αὐταὶ) καὶ τὴν σκηνην ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις παρεκόμεζον. πρὸς τούτοις ἕκαστος φιάλην τε κομίζει καὶ τρύβλιον καὶ θυῖσκην, τὴν μὲν δαρεικοὺς δέκα δυναμένην καὶ πλήρη θυμιαμάτων· τὸ δὲ τρύβλιον καὶ ἡ φιάλη (ἀργύρεα δὲ ἦν)
 30 σίκλους μὲν δὴ αἱ δύο διακοσίους εἴλκον, εἰς δὲ τὴν φιάλην ἑβδομήκοντα μόνοι δεδαπάνηντο, πλήρεις δὲ ἦσαν ἀλεύρων ἐλαφῶ πεφυραμένων, οἷς ἐπὶ τῷ βωμῷ

χρῶνται πρὸς τὰς λειτουργίας. μόσχον τε καὶ κριὸν σὺν ἀρνίῳ τῶν ἐτησίων ὀλομελῆ καυθησόμενα, καὶ σὺν αὐτοῖς χίμαρον ἐπὶ παραιτήσει ἁμαρτημάτων. προσῆγε δὲ τῶν ἀρχόντων ἕκαστος καὶ ἑτέρας θυσίας σωτηρίου λεγομένας, καθ' ἑκάστην ἡμέραν δύο τε βόας καὶ πέντε 5 κριούς σὺν ἀρνάσιν ἑτείοις καὶ ἑρίφοις.

οὗτοι μὲν δὴ θύουσιν ἐπὶ ἡμέρας δώδεκα, κατὰ πᾶσαν ἡμέραν εἰς· Μωϋσῆς δὲ οὐκέτ' ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ Σιναῖον ὄρος, ἀλλ' εἰς τὴν σκηνὴν εἰσιῶν, ἀνεμάνθανε παρὰ τοῦ θεοῦ περὶ τε τῶν πρακτέων καὶ τῶν νό- 10 μων τῆς συντάξεως, οὓς κρείττονας ἢ κατὰ σύνεσιν ἀνθρωπίνην ὄντας εἰς τὸν ἅπαντα βεβαίως αἰῶνα συνέβη φυλαχθῆναι, δωρεὰν εἶναι δόξαντας τοῦ θεοῦ, ὡς μήτ' ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τρυφῆς μήτ' ἐν πολέμῳ κατ' ἀνάγκην 15 Ἑβραίους παραβῆναι τινα τῶν νόμων. ἀλλὰ περὶ μὲν 9 τούτων παύομαι λέγων, γραφὴν ἑτέραν ἡξιωκῶς συνθεῖναι περὶ τῶν νόμων· νυνὶ δ' ὀλίγων τινῶν ἐπιμνησθήσομαι τῶν ἐφ' ἀγγελίαις καὶ λειτουργίαις κειμένων· καὶ γὰρ τὸν λόγον μοι περὶ θυσιῶν ἐνεστάναι συμβέβηκε. δύο μὲν γὰρ εἰσιν λειτουργίαι· τούτων δ' ἡ μὲν 20 ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, ἑτέρα δ' ὑπὸ τοῦ δήμου συντελούμεναι κατὰ δύο γίνονται τρόπους. τῆς μὲν ὀλοκαυτοῦται πᾶν τὸ θνύομενον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν προσηγορίαν τοιαύτην ἔλαβεν, ἣ δὲ χαριστήριός τέ ἐστι καὶ κατ' εὐωχίαν δρᾶται τῶν τεθυκότων. ἐρῶ δὲ περὶ τῆς προ- 25 τέρας, ἀνὴρ ἰδιώτης ὀλοκαυτῶν θύει μὲν βοῦν καὶ ἀρνίον καὶ ἑριφον, ταῦτα μὲν ἐπέτεια, τοὺς δὲ βοῦς ἐφέται θύειν καὶ προήκοντας. ἄρρενα δὲ ὀλοκαυτοῦται τὰ πάντα. σφαγέντων δὲ τούτων τὸν κύκλον τῷ αἵματι δεύουσι τοῦ βωμοῦ οἱ ἱερεῖς, εἶτα καθαρὰ ποιήσαντες 30 διαμελλῶσιν, καὶ πάσαντες ἄλσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀνατιθέασιν, σχιζῶν ἥδη πεπληρωμένον καὶ πυρὸς φλεγο-

μένου. τοὺς δὲ πόδας τῶν λερέων καὶ τὰ κατὰ νηδὺν ἐκαθάραντες ἀκριβῶς τοῖς ἄλλοις καθαγνισθησόμενα προσεπιφέρουσι, τὰς δορὰς τῶν λερέων λαμβανόντων. καὶ ὁ μὲν τῆς ὀλοκαντώσεως τρόπος ἐστὶν οὗτος, τὰς δὲ 2
 3 χαριστηρίους θυσίας ἐπιτελοῦντες τὰ αὐτὰ μὲν ζῶα θύουσιν, ὀλόκληρα δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἐπετείων πρεσβύτερα, ἄφρεια μέντοι θήλεσι συνδυαζόμενα. θύσαντες δὲ ταῦτα φοινίσσουσι μὲν αἵματι τὸν βωμόν, τοὺς δὲ νεφροὺς καὶ τὸν ἐπίπλουν καὶ πάντα τὰ πιμελῆ σὺν τῷ
 4 λοβῷ τοῦ ἥπατος καὶ σὺν αὐτοῖς τὴν οὐρὰν τοῦ ἄρνός ἐπιφέρουσι τῷ βωμῷ· τὸ δὲ στῆθος καὶ τὴν κνήμην τὴν δεξιὰν τοῖς λερεῦσι παρασχόντες ἐπὶ δύο ἡμέρας εὐχοῦνται τοῖς καταλειπομένοις τῶν κρεῶν. ἃ δ' ἂν περὶ σσεύση, κατακαίουσι.

5 θύουσιν δὲ καὶ ὑπὲρ ἁμαρτάδων, καὶ ὁμοίως τῷ περὶ 3
 τῶν χαριστηρίων τῆς λερουργίας τρόπῳ γίνεται. οἱ δ' ἀδύνατοι πορίζειν τὰ τέλεια θύματα περιστερὰς ἢ τρυγῶνας δύο, ὧν τὸ μὲν ὀλοκαντοῦται τῷ θεῷ, τὸ δὲ τοῖς λερεῦσιν εἰς βρώσιν διδόασιν. ἀκριβέστερον δὲ περὶ
 6 τῆς θυσίας τῶνδε τῶν ζώων ἐν τοῖς περὶ θυσιῶν ἐροῦμεν. ὁ μὲν γὰρ κατὰ ἄγνοιαν εἰς τοῦτο προσπεσὼν ἄρνα καὶ ἔριφον θήλειαν τῶν αὐτοετῶν προσφέρει, καὶ τῷ μὲν αἵματι δεύει τὸν βωμόν ὁ λερεύς, οὐχ ὡς τὸ πρῶτον, ἀλλὰ τῶν γωνιῶν τὰς ἐξοχὰς· καὶ τοὺς τε νεφροὺς
 7 καὶ τὴν ἄλλην πιμελὴν σὺν τῷ λοβῷ τοῦ ἥπατος ἐπιφέρουσι τῷ βωμῷ. οἱ δ' λερεῖς τὰς τε δορὰς ἀποφέρονται καὶ τὰ κρέα, ἐπ' ἐκείνης δαπανήσαντες τῆς ἡμέρας ἐν τῷ λερῷ· ὁ γὰρ νόμος εἰς τὴν αὔριον ἀπολιπεῖν οὐκ ἐᾷ. ὁ δὲ ἁμαρτῶν μὲν, ἑαυτῷ δὲ συνειδῶς καὶ μηδένα
 8 ἔχων τὸν ἐξελέγχοντα, κριὸν θύει, τοῦ νόμου τοῦτο κελεύοντος· οὗ τὰ κρέα κατὰ τὸ λερὸν ὁμοίως οἱ λερεῖς αὐθημερὸν σιτοῦνται. οἱ δὲ ἄρχοντες ἐφ' οἷς ἡμέρτα-

νον ἐκθυόμενοι ταῦτὰ μὲν κομίζουσι τοῖς ἰδιώταις, διαλλάσσουσι δὲ τῷ προσάγειν θύματα ταῦρον καὶ ἔριφον ἄρρενας.

4 νόμος δὲ ταῖς ἰδιωτικαῖς καὶ ταῖς δημοσίαις θυσίαις καὶ ἄλευρον ἐπιφέρεισθαι καθαρώτατον, ἀρνίω 5 μὲν ἄσσάρωνος μέτρον, κριῶ δὲ δυοῖν, ταύρω δὲ τριῶν. τοῦτο καθαγίζουσιν ἐπὶ τῷ βωμῷ μεμαγμένον ἐλαίω. κομίζεται γὰρ δὴ καὶ ἔλαιον ὑπὸ τῶν τεθυκότων, ἐπὶ μὲν βοῖ εἰνὸς ἡμισυ, ἐπὶ δὲ κριῶ μέρος τούτου τρίτον τοῦ μέτρον, καὶ τετάρτη μερὶς ἐπ' ἀρνίω. ὁ δὲ εἶν μέ- 10 τρον ἀρχαῖον Ἑβραίων, δύναται δὲ δύο χάσας Ἀττικοῦς. τὸ δ' αὐτὸ μέτρον τῷ ἐλαίω καὶ οἴνου παρῆγον· σπένδουσι δὲ περὶ τὸν βωμὸν τὸν οἶνον. εἰ δέ τις θυσίαν οὐκ ἐπιτελῶν ἐπενέγκαι κατ' εὐχὴν σεμίδαλιν, ταύτης ἀπαρχὴν μίαν ἐπιβάλλει τῷ βωμῷ δράκα· τὴν δὲ λοι- 15 πὴν οἱ ἱερεῖς πρὸς τροφήν λαμβάνουσιν, ἢ ἐψηθεῖσαν (ἐλαίω γὰρ συμπεφύραται) ἢ γενομένων ἄρτων. ἱερέως δὲ κομίσαντος καὶ ὀποσονοῦν ὀλοκαντοῦν ἀναγκαῖον. κωλύει δὲ ὁ νόμος θύειν ζῶον αὐθημερινὸν μετὰ τοῦ γεγεννηκότος ἐπὶ ταῦτό, οὐδ' ἄλλως δὲ πρὶν ὀγδόην 20 ἡμέραν γεννηθέντι διελθεῖν. γίνονται δὲ ἄλλαι θυσίαι ὑπὲρ τοῦ τὰς νόσους διαφυγεῖν ἢ κατ' ἄλλας αἰτίας, εἰς ἃς πέμματα σὺν ἱερείοις ἀναλίσκεται· ὧν εἰς τὴν ὑστέρα οὐδὲν ὑπολιπεῖν ἐστὶ νόμιμον, τῶν ἱερέων μέρος ἴδιον λαβόντων. 25

10 ἓκ δὲ τοῦ δημοσίου ἀναλώματος νόμος ἐστὶν ἄρνα καθ' ἐκάστην ἡμέραν σφάζεσθαι τῶν αὐτοετῶν ἀρχομένης τε ἡμέρας καὶ ληγούσης· κατὰ δὲ ἐβδόμην ἡμέραν, ἣτις σάββατα καλεῖται, δύο σφάζουσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἱερουργοῦντες. τῇ δὲ νουμηνίᾳ τὰς τε καθημερι- 30 νὰς θυσίας ἐπιτελοῦσι καὶ δύο βόας σὺν ἀρνάσιν ἐνιαυσίοις ἐπτά καὶ κριόν, ἔριφον δὲ ἐπὶ παραιτήσεσιν ἀμαρ-

τάδων, εἴ τι κατὰ λήθην γένοιτο. τῷ δ' ἑβδόμῳ μηνί, 2
 ὃν Μακεδόνες Ἰπερβηρεταὶ καλοῦσι, προσθέντες τοῖς
 εἰρημένοις ταῦρον καὶ κριὸν καὶ ἄρνους ἑπτὰ θύουσι καὶ
 ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτάδων.

5 δεκάτῃ δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς κατὰ σελήνην διανη- 3
 στεύοντες ἕως ἑσπέρας θύουσιν ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ
 ταῦρόν τε καὶ κριοὺς δύο καὶ ἄρνους ἑπτὰ καὶ ὑπὲρ
 ἁμαρτάδων ἔριφον. προσάγουσι δὲ δύο πρὸς τούτοις
 ἐρίφους, ὧν ὁ μὲν ζῶν εἰς τὴν ὑπερόριον ἐρημίαν πέμ-
 10 πται, ἀποτροπιασμὸς καὶ παραλίτησις τοῦ πλήθους
 παντὸς ὑπὲρ ἁμαρτημάτων ἐσόμενος, τὸν δ' ἐν τοῖς
 προαστείοις εἰς καθαρώτατον ἄγοντες χωρίον ἀντόθι
 σὺν αὐτῇ καίουσιν τῇ δορᾷ, μηδὲν ὄλως καθάραντες.
 15 σιγκατακαίεται δὲ ταῦρος οὐχ ὑπὸ τοῦ δήμου προσα-
 χθεῖς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων τοῦ ἀρχιερέως
 παρασχόντος. οὗ δὲ σφαγέντος, εἰσκομίσας εἰς τὸν
 ναὸν τοῦ αἵματος ἅμα καὶ τοῦ ἐρίφου, φαίνει τῷ δα-
 κτύλῳ τὸν ὄροφον ἑπτὰκις, τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἔδαφος,
 καὶ τοσαυτάκις εἰς τὸν ναὸν καὶ περὶ τὸν χρύσειον βω-
 20 μόν, καὶ τὸ λοιπὸν περὶ τῷ μελῶνι, κομίσας εἰς τὸ αἰ-
 θριον. πρὸς τούτοις τὰς ἑξοχὰς καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ
 τὴν πιμελὴν σὺν τῷ λοβῷ τοῦ ἥπατος ἐπιφέρουσι τῷ
 βωμῷ. παρέχεται δὲ καὶ κριὸν ὁ ἀρχιερεὺς ὀλοκαύτω-
 σιν τῷ θεῷ.

25 τῇ δὲ πέμπτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ δεκάτῃ, τρεπο- 4
 μένου τὸ λοιπὸν τοῦ καιροῦ πρὸς τὴν χειμέριον ὥραν,
 σκηναὶς πῆγνυσθαι κελεύει κατὰ οἰκίαν ἕκαστον, τὸ
 κρύος ὑφορωμένους ἐπὶ φυλακῇ τοῦ ἔτους, ὅταν τε πα-
 30 τριδων ἐπιτύχοιεν, παραγινομένους εἰς ἐκείνην τὴν
 πόλιν ἣν διὰ τὸν ναὸν μητρόπολιν ἔξουσιν, ἐφ' ἡμέρας
 ὅπῃ ἑορτὴν ἄγοντας ὀλοκαυτοῦν τε καὶ θύειν τῷ θεῷ
 τότε χαριστήρια, φέροντας ἐν ταῖς χερσὶν εἰρεσιώνην

μυρσίνης και ἰτέας σὺν κράδη φοίνικος πεποιημένην, τοῦ μήλου τοῦ τῆς περσέας προσόντος. εἶναι δὲ τῆ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν τὴν τῆς ὀλοκαντώσεως θυσίαν ἐκ τριῶν και δέκα βοῶν και ἄρνῶν ἐνὶ πλειόνων και κριῶν δύο, κατὰ παραίτησιν ἁμαρτιῶν ἐρίφου προστιθεμένου. 5
 τὰς δ' ἐξῆς ἡμέραις ὁ μὲν αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν ἄρνῶν και τῶν κριῶν σὺν και τῷ ἐρίφῳ θύεται, ὑφαιρούντες δὲ ἐκάστης ἡμέρας ἓνα τῶν βοῶν εἰς ἑπτὰ καταντῶσιν. ἀνίενται δὲ ἀπὸ παντὸς ἔργου κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, και τῷ θεῷ, καθὰ προειρήκαμεν, μόσχον τε θύουσι 10
 και κριὸν και ἄρνας ἑπτὰ και ὑπὲρ ἁμαρτημάτων παραιοτήσεως ἔριφον.

και ταῦτα μὲν Ἑβραίοις τὰς σκηναὺς πηγνύουσιν 5 ἐπιτελεῖν ἐστὶ πάτριον· τῷ δὲ μηνὶ τῷ Ξανθικῷ, ὃς Νισὰν παρ' ἡμῖν καλεῖται και τοῦ ἔτους ἐστὶν ἀρχή, 15
 τεσσαρεσκαδεκάτῃ κατὰ σελήνην, ἐν κριῷ τοῦ ἡλίου καθεστῶτος (τούτῳ γὰρ τῷ μηνὶ τῆς ὑπ' Αἰγυπτίοις δουλείας ἡλευθερώθημεν), και τὴν θυσίαν ἣν τότε ἐξιόντας Αἰγύπτου θῦσαι προεῖπον ἡμᾶς, Πάσχα λεγομένην, δι' ἔτους ἐκάστου θύειν ἐνόμισε. και δὴ τελοῦ- 20
 μεν αὐτὴν κατὰ φρατρίας, μηδενοὺς τῶν τεθυμένων εἰς τὴν ἐπιούσαν τηρουμένου. πέμπτῃ δὲ και δεκάτῃ διαδέχεται τὴν τοῦ Πάσχα ἢ τῶν ἀζύμων ἑορτή, ἑπτὰ ἡμέρας οὔσα, καθ' ἣν ἀζύμοις τρέφονται· και καθ' ἐκάστην ἡμέραν ταῦροι σφάζονται δύο και κριὸς μὲν εἷς, 25
 ἑπτὰ δὲ ἄρνες. και ταῦτα μὲν ὀλοκαντοῦται, προστιθεμένου τοῖς πᾶσι και ἐρίφου ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, εἰς εὐωχίαν κατὰ ἡμέραν ἐκάστην τοῖς ἱερεῦσι· τῇ δὲ δευτέρῃ τῶν ἀζύμων ἡμέρῃ (ἕκτῃ δ' ἐστὶν αὕτη και δεκάτῃ) τῶν καρπῶν οὓς ἐθέρισαν (οὐ γὰρ ἤψαντο πρότερον 30
 αὐτῶν) μεταλαμβάνουσι, και τὸν θεὸν ἠγούμενοι τιμᾶν δίκαιον εἶναι πρώτον, παρ' οὗ τῆς εὐπορίας τού-

των ἐτυχον, τὰς ἀπαρχὰς αὐτῶ τῆς κριθῆς ἐπιφέρουσι τὸν τρόπον τοῦτον. φρύξαντες τῶν σταχύων τὸ δράγμα καὶ πλίσαντες, καὶ καθαρὰς πρὸς ἄλεσμόν τὰς κριθὰς ποιήσαντες, τῶ βωμῶ ἀσάφωνα προσάγουσι τῶ θεῶ, καὶ μίαν ἐξ αὐτοῦ δράκα ἐπιβαλόντες τῶ βωμῶ τὸ λοιπὸν ἀφιαῖσιν εἰς χρῆσιν τοῖς ἱερεῦσι· καὶ τότε λοιπὸν δημοσίᾳ ἔξεστι πᾶσι καὶ ἰδίᾳ θερίζειν. θύουσι δ' ἐπὶ ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν καρπῶν ἄρνιον εἰς ὀλοκάρπωσιν τῶ θεῶ.

ἑβδόμης δ' ἑβδομάδος διαγεγενημένης μετὰ ταύτην ἡ 6
τὴν θυσίαν (αὐταὶ δ' εἰσὶν αἱ τῶν ἑβδομάδων ἡμέραι τεσσαράκοντα καὶ ἑννέα) τῇ πεντηκοστῇ, ἣν Ἑβραῖοι Ἰσαρθὰ καλοῦσι (σημαίνει δὲ τοῦτο πεντηκοστήν), προσάγουσι τῶ θεῶ ἄρτον, ἀλφίτων μὲν πυρίνων ἀσάφωνας δύο μετὰ ζύμης γεγονότων, θυμάτων δὲ ἄρνας δύο. ταῦτα μὲν γὰρ τῶ θεῶ προσάγειν μόνον εἰς δεῖπνον τοῖς ἱερεῦσι σκευάζεται, καὶ καταλιπεῖν οὐδὲν ἔστιν ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιουῖσαν συγκεχωρημένον. ὀλοκαυτωθησομένους δὲ μόσχους θύουσι τρεῖς καὶ κριούς δύο καὶ ἄρνας τεσσαρεσκαίδεκα, ἐρίφους δὲ δύο ὑπὲρ ἁμαρτημάτων. ἔστι δ' οὐδεμία τῶν ἑορτῶν καθ' ἣν οὐχ ὀλοκαυτοῦσιν, οὐδὲ τῶν πόνων τῶν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ἄνεσιν οὐ διδόασιν, ἀλλ' ἐν πάσαις νόμιμον τό τε τῆς θυσίας εἶδος καὶ τὸ τῆς ἀργίας ἀταλαίπωρον, καὶ πρὸς εὐωχίας εἰσὶ τεθυκότες. ἐκ μέντοι τοῦ κοινοῦ σίτος ἡ 7
ὀπτός ζύμης ἄμοιρος· ἀσάφωνες δ' εἰκοσι καὶ τέσσαρες εἰς τοῦτο ἀναλοῦνται. ὀπτῶνται δὲ ἀνὰ δύο διαιρεθέντες μὲν τῇ πρὸ τοῦ σαββάτου, τῶ δὲ σαββάτῳ πρῶτον κομσθέντες ἐπὶ τῆς ἱερᾶς τραπέζης τίθενται, κατὰ ἕξ εἰς ἀλλήλους τετραμμένοι. δύο δὲ χρυσῶν ὑπερκειμένων πινάκων λιβανωτοῦ γεμόντων, διαμένουσιν ἕως τοῦ ἐτέρου σαββάτου· καὶ τότε μὲν ἀντ' ἐκείνων ἄλλοι

κομίζονται, οἱ δὲ τοῖς ἱερεῦσι πρὸς τροφήν δίδονται, καὶ τοῦ λιβανωτοῦ θυμιωμένου ἐπὶ τῷ ἱερῷ πυρὶ, ἐφ' ᾧ καὶ ὀλοκαυτοῦσι τὰ πάντα· λιβανωτὸς δὲ ὑπὲρ ἐκείνου ἄλλος ὑπὲρ τῶν ἄρτων προστίθεται. θύει δ' ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων, καὶ δις ἐκάστης ἡμέρας 5 τοῦτο ποιεῖ, ἄλευρον ἐλαίῳ μεμαγμένον καὶ πεπηγὸς ὀπτῆσει βραχεία· καὶ εἰς μὲν ἐστὶν ἀσσάρον τοῦ ἀλεύρου, τούτου δὲ τὸ μὲν ἡμῖς πρῶτ' τὸ δ' ἕτερον δείλης ἐπιφέρει τῷ πυρὶ. τὸν μὲν οὖν περὶ τούτων λόγον ἀκριβέστερον αὐθις δηλώσομεν· ἱκανὰ δὲ μοι δοκεῖ καὶ νῦν 10 περὶ αὐτῶν προειρηθῆναι.

- 11 Μωϋσῆς δὲ τὴν Λευϊτικὴν φυλὴν τῆς πρὸς τὸν λαὸν κοινωνίας ὑπεξελόμενος ἱερὰν ἐσομένην, ἤγγιξε πηγαίοις ὕδασι καὶ ἀεναίοις καὶ θυσίοις ἃς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις νομίμους παρέχονται τῷ θεῷ· τὴν τε σκηνὴν αὐτοῖς 15 καὶ τὰ σκεύη τὰ ἱερά, καὶ τὰλλα ὅσα πρὸς σκέπην τῆς σκηνῆς ἐπεποίητο, παρέδωκεν, ὅπως ὑφηγουμένων τῶν ἱερέων ὑπηρετήσωσιν· ἤδη γὰρ τῷ θεῷ καθιέρωντο.
- 2 καὶ περὶ τῶν ζώων δὲ διέκρινεν ἕκαστον ᾧ τε τρέφονται καὶ οὐ πάλιν ἀπεχόμενοι διατελοῦεν, περὶ ὧν, 20 ἐν οἷς ἂν ἡμῖν ἀφορμὴ τῆς γραφῆς γένηται, διελευσόμεθα, τὰς αἰτίας προστιθέντες ἀφ' ὧν κινήθεις τὰ μὲν αὐτῶν βρώματα ἡμῖν ἐκέλευσεν εἶναι, τῶν δὲ προσέταξεν ἀπέχεσθαι. αἵματος μέντοι παντὸς εἰς τροφήν ἀπηγόρευσε τὴν χρῆσιν, ψυχὴν αὐτὸ καὶ πνεῦμα νομί- 25 ζων· καὶ κρέως τοῦ τεθνηκότος αὐτομάτως ζώου τὴν βρώσιν διεκώλυσεν, ἐπίπλου τε καὶ στέατος αἰγείου καὶ προβατείου καὶ τοῦ τῶν βοῶν ἀπέχεσθαι προείπεν.
- 3 ἀπήλασε δὲ τῆς πόλεως καὶ τοὺς λέπρα τὰ σώματα κακωθέντας καὶ τοὺς περὶ τὴν γονὴν φεομένους. καὶ 30 τὰς γυναῖκας δὲ αἷς ἢ τῶν κατὰ φύσιν ἐκκρισὶς ἐπίοι, μετέστησε πρὸς ἡμέραν ἐβδόμην, μεθ' ἣν ὡς ἤδη καθα-

ραῖς ἐνδημεῖν ἐφίησιν. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς κηδεύσασιν νε-
 κρὸν μετὰ τὸσαύτας ἡμέρας νόμιμον τὸ ἐνδημεῖν. τὸν
 δ' ὑπὲρ τὸν ἀριθμὸν τούτων τῶν ἡμερῶν ἐνεχόμενον
 ἐν τῷ μιάσματι θύειν νόμιμον ἀμνάδας δύο, ὧν τὴν μὲν
 5 ἑτέραν καθαγνίζειν δεῖν, τὴν δ' ἑτέραν οἱ ἱερεῖς λαμ-
 βάνουσιν. ὁμοίως δὲ θύουσι καὶ περὶ τοῦ τὴν γονὴν
 ῥεομένου. ὅς δ' ἂν κατὰ τοὺς ὕπνους ἀποκρίνη γο-
 νὴν, καθεὶς ἑαυτὸν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ὁμοίως τοῖς κατὰ
 νόμον γυναικὶ πλησιάζουσιν ἐξουσίαν ἔχει. τοὺς δὲ
 10 λεπρούς εἰς τὸ παντελὲς ἐξήλασε τῆς πόλεως, μηδεὶν
 συνδιαιτωμένους καὶ νεκροῦ μηδὲν διαφέροντας. ἂν
 δέ τις ἐξικετεύσας τὸν θεὸν ἀπολυθῆ τῆς νόσου καὶ
 τὴν ἐρρωμένην κομισθῆται χρόαν; ὁ δὲ τοιοῦτος ποι-
 κίλλαις ἀμείβεται θυσίαις τὸν θεόν, περὶ ὧν ὕστερον
 15 ἐροῦμεν.

ὄθεν κἂν καταγλάσειεν τις τῶν λεγόντων Μωϋσῆν 4
 λέπρα κεκακωμένον αὐτὸν τε ἀπ' Αἰγύπτου φυγεῖν, καὶ
 τῶν ἐκπεσόντων διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἠγησάμενον εἰς
 τὴν Χανααναίαν ἀγαγεῖν αὐτούς. εἰ γὰρ τοῦτ' ἦν ἀληθές,
 20 οὐκ ἂν ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀτιμίᾳ Μωϋσῆς τοιαῦτα ἐνομοθέ-
 τησεν, οἷς εὐλογον ἦν αὐτὸν καὶ ἑτέρων εἰσηγουμένων
 ἀντειρηκέναι, καὶ ταῦτα παρὰ πολλοῖς ἔθνεσιν ὄντων
 λεπρῶν καὶ τιμῆς ἀπολανόντων, οὐ μόνον ὕβρεως καὶ
 φυγῆς ἀπηλλαγμένων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπισημοτάτας στρα-
 25 τείας στρατευομένων καὶ τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς πιστευο-
 μένων καὶ εἰς ἱερὰ καὶ ναοὺς ἐξουσίαν ἔχόντων εἰσιέναι.
 ὥστ' οὐδὲν ἐκώλυε καὶ Μωϋσῆν, εἰ τοιοῦτω τινὶ συμ-
 πτώματι περὶ τὴν χρόαν ἢ αὐτὸς ἢ τὸ σὺν αὐτῷ πλῆθος
 ἠλάττωτο, νομοθετῆσαι περὶ αὐτῶν τὰ κάλλιστα καὶ
 30 μηδεμίαν τοιαύτην ὀρίσαι ζημίαν. ἀλλὰ δῆλον ὡς ταῦτα
 μὲν περὶ ἡμῶν λέγουσιν ὑπὸ βασκανίας προαγόμενοι,
 Μωϋσῆς δὲ τούτων καθαρὸς ὧν ἐν καθαρῶις τοῖς ὁμο-

φύλοις περὶ τῶν νενοσηκότων ἐνομοθέτει, κατὰ τιμὴν τοῦ θεοῦ τοῦτο ποιῶν.

ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἕκαστος ὡς αὐτῷ δοκεῖ σκο-
 5 πείτω· τὰς δὲ γυναίκας, ἐπειδὴν τέκωσιν, εἰς τὸ ἱερὸν
 εἰσιέναι κεκώλυκε καὶ θυσιῶν ἄπτεσθαι μέχρι τεσσα- 5
 ράκοντα ἡμερῶν, ἂν ἄρρην τὸ τεχθὲν ἢ διπλασίονας
 γὰρ εἶναι τὰς ἡμέρας ἐπὶ θηλυτοκίαις συμβέβηκεν. εἰσ-
 ιοῦσαι μέντοι μετὰ τὴν προειρημένην προθεσμίαν θυ-
 σίας ἐπιτελοῦσιν, ἃς οἱ ἱερεῖς πρὸς τὸν θεὸν διανέμονται.
 6 ἂν δ' ὑπονόησῃ μεμοιχεῦσθαι τις αὐτῷ τὴν γυ- 10
 ναίκα, κομιζέει κριθῆς ἀλληλεσμένης ἀσσάφωνα, καὶ μίαν
 αὐτῆς δράκα ἐπιβαλόντες τῷ θεῷ, τὸ λοιπὸν τοῖς ἱερεῦσι
 διδύσασιν εἰς τροφήν· τὴν δὲ γυναίκα στήσας τις τῶν
 ἱερέων κατὰ τὰς πύλας (αἱ δ' εἰσὶ τετραμμέναι πρὸς τὸν
 νεῶν) καὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἱμάτιον ἀφελῶν, ἐπιγράφει 15
 μὲν τοῦ θεοῦ τὴν προσηγορίαν διφθέρα, κελεύει δὲ
 ὀμνύειν μηδὲν ἡδικηκέναι τὸν ἄνδρα, παραβᾶσαν δὲ τὸ
 σῶφρον τοῦ δεξιοῦ σκέλους ἔξαρθρον γενέσθαι καὶ τὴν
 γαστέρα προησθίεισαν οὕτως ἀποθανεῖν· ἂν δ' ὑπὸ πολ-
 λῷ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς διὰ τοῦτο ζηλοτυπίας προπετῶς 20
 ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν ὑπόνοιαν εἴη κεκινημένος, μηνὶ δεκάτῳ
 γενέσθαι παιδίον ἄρρην αὐτῆς. τῶν δ' ὄρκων τελειω-
 θέντων, τῆς διφθέρας ἀπαλείψας τοῦνομα εἰς φιάλην
 ἐκπιέζει, προκομίσας τε ἐκ τοῦ ἱεροῦ γῆς εἴ τι προστύ-
 χῃ, καὶ καταπάσας ἐκπιεῖν δίδωσιν. ἢ δ' εἰ μὲν ἀδί- 25
 κως ἐνεκλήθη, ἐγκύμων τε γίνεται καὶ τελεσφορεῖται
 κατὰ τὴν γαστέρα, ψευσαμένη δὲ τὸν ἄνδρα ἐπὶ τοῖς
 γάμοις καὶ τὸν θεὸν ἐπὶ τοῖς ὄρκοις μετ' αἰσχύνῃς κατα-
 στρέφει τὸν βίον, τοῦ τε σκέλους ἐκπεσόντος αὐτῆς καὶ
 τὴν κοιλίαν ὑδέρου καταλαβόντος. 30

καὶ περὶ μὲν τῶν θυσιῶν καὶ τῆς ἀγνείας τῆς ἐπ'
 αὐταῖς ταῦτα Μωϋσῆς τοῖς ὁμοφύλοις προενόησε, νό-

μους δὲ αὐτοῖς τοιοῦτους ἔθετο. μοιχείαν μὲν εἰς τὸ 12
 παντελὲς ἀπέπειπε, νομίσας εὐδαιμον τὸ περὶ τοὺς γάμους
 ὑγιαίνειν τοὺς ἄνδρας, καὶ ταῖς τε πόλεσι καὶ τοῖς οἴ-
 κοῖς συμφέρειν τὸ τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους. καὶ τὸ
 5 μίσγεσθαι δὲ μητράσιν ὡς κακὸν μέγιστον ὁ νόμος
 ἀπέπειπε. ὁμοίως δὲ καὶ πατρὸς συνεῖναι γαμετῇ καὶ τη-
 θῖσι καὶ ἀδελφαῖς καὶ παίδων γυναιξίν, ὡς ἔκφυλον
 ἔχον τὴν ἀδικίαν, μεμίσηκεν. ἐκώλυσε δὲ καὶ γυναικί
 μεμιασμένη τοῖς κατὰ φύσιν πλησιάζειν, μηδὲ κτήνεσιν
 10 εἰς συνουσίαν φοιτᾶν, μηδὲ τὴν πρὸς τὰ ἄρρενα μῆξιν
 τιμᾶν, διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῖς ὄραν ἡδονὴν θηρωμένους
 παράνομον. κατὰ δὲ τῶν εἰς ταῦτ' ἐξυβρισάντων θά-
 νατον ὄρισε τὴν τιμωρίαν.

τῶν δ' ἱερῶν καὶ διπλασίονα τὴν ἀγνείαν ἐποίησε· 2
 15 τούτων τε γὰρ αὐτοὺς ὁμοίως τοῖς ἄλλοις εἰργεῖ καὶ
 προσέτι γαμεῖν τὰς ἡταιρηκυῖας ἐκώλυσε [μῆτε δούλην
 μῆτ' ἀλχμάλωτον γαμεῖν αὐτοὺς κεκώλυκε] καὶ τὰς ἐκ
 καπηλείας καὶ τοῦ πανδοκεύειν πεπορισμένας τὸν βίον,
 μηδὲ τὰς τῶν προτέρων ἀνδρῶν ἐφ' αἰσθητοτοῦν αἰτίαις
 20 ἀπηλλαγμένας. τὸν δ' ἀρχιερέα μέντοι οὐδὲ τεθνηκό-
 τος ἀνδρὸς ἠξίωσε γαμεῖν γυναῖκα, τοῦτο τοῖς ἄλλοις
 ἱερεῦσι συγχωρῶν, μόνην δὲ αὐτῷ δέδωκε γαμεῖν παρ-
 θένον, καὶ ταύτην φυλάττειν· ὄθεν οὐδὲ νεκρῷ πρόσ-
 25 εῖσιν ὁ ἀρχιερεὺς, τῶν λοιπῶν οὐ κεκωλυμένων ἀδελ-
 φοῖς καὶ γονεῦσι καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτῶν προσιέναι μετα-
 σταῖσιν. ἀφελεῖς δὲ εἶναι πᾶσαν ἀφέλειαν. τὸν δὲ μὴ
 ὀλόκληρον τῶν ἱερῶν νέμεσθαι πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἐκέ-
 λευσε τὰ γέρα, ἀναβαίνειν δὲ ἐπὶ τὸν βωμὸν καὶ εἰσιέν-
 30 ναι εἰς τὸν ναὸν ἐκώλυσε. μὴ μόνον δὲ περὶ τὰς ἱερουργ-
 γίας καθαρὸς εἶναι, σπουδάζειν δὲ καὶ περὶ τὴν αὐτῶν
 δίαιταν, ὥστ' αὐτὴν ἄμεμπτον εἶναι. καὶ διὰ ταύτην
 τὴν αἰτίαν οἱ τὴν ἱερατικὴν στολὴν φοροῦντες ἄμωμοί

τέ εἰσι καὶ περὶ πάντα καθαροὶ καὶ νηφάλιοι, πίνειν οἶνον ἕως οὗ τὴν στολὴν ἔχωσι κεκωλυμένοι. ἔτι δὲ καὶ τὰ ἱερεῖα θύουσιν ὀλόκληρα καὶ κατὰ μηδὲν λελωβημένα.

- 3 ταῦτα μὲν οὖν ἤδη καὶ κατὰ τὸν τῆς ζωῆς χρόνον τῆς αὐτοῦ γενόμενα Μωϋσῆς παρέδωκε· τῶν δ' αὐτίς καίπερ ἐπὶ τῆς ἐρημίας διαιτώμενος προενόησεν, ὅπως ἐπειδὴν τὴν Χανααναίαν λάβωσι τάδε ποιῶσι. δι' ἐβδόμου ἔτους ἄνεσιν δίδωσι τῇ γῆ ἀπὸ τε ἀρότρου καὶ φυτείας, ὥσπερ καὶ αὐτοῖς δι' ἐβδόμης ἡμέρας τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων προείπεν ἀνάπαυσιν. καὶ τῶν αὐτομάτως ἀναδοθέντων ἀπὸ τῆς γῆς κοινὴν εἶναι τοῖς θέλουσι τὴν χρῆσιν, τῶν τε ὁμοφύλων καὶ τῶν ἄλλοτριωχῶρων, μηδὲν ἐξ αὐτῶν φυλάττοντας. ποιεῖν δὲ καὶ τοῦτο μεθ' ἐβδόμην ἑτῶν ἐβδομάδα. ταῦτα πεντήκοντα μὲν ἐστὶν ἔτη τὰ πάντα, καλεῖται δὲ ὑπὸ Ἑβραίων ὁ πεντηκοστὸς ἐνιαυτὸς ἰωβήλος· ἐν ᾧ οἱ τε χρεῶσται τῶν δανείων ἀπολύονται καὶ οἱ δουλεύοντες ἐλεύθεροὶ ἀφίενται, οὓς ὄντας ὁμοφύλους καὶ παραβάντας τι τῶν νομίμων τῷ σχήματι τῆς δουλείας ἐκόλασε, θάνατον οὐκ ἐκδεχόμενους. ἀποδίδωσι δὲ καὶ τοὺς ἀγροὺς τοῖς ἀρχῆθεν αὐτῶν δεσπόταις τοῦτον τὸν τρόπον. ἐνστάτος τοῦ ἰωβήλου (ἐλευθερίαν δὲ σημαίνει τοῦνομα) συνέρχονται ὁ τε ἀποδόμενος τὸ χωρίον καὶ ὁ πριάμενος, καὶ λογισάμενοι τοὺς καρποὺς καὶ τὰς εἰς τὸ χωρίον δαπάνας γεγενημένας, τῶν μὲν καρπῶν πλεονάζειν εὐρεθέντων προσδέχεται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀποδόμενος, τοῦ δὲ ἀναλώματος ὑπερβάλλοντος, ὑπὲρ τοῦ λείποντος καταλαβὼν τὸ ἰκνούμενον ἐξίσταται τῆς κτήσεως· ἴσων δὲ συναριθμουμένων τῶν τε καρπῶν καὶ τῶν ἀναλωμάτων, ἀποδίδωσι τοῖς καὶ πρότερον νεμηθεῖσι. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις νόμιμον ἰσχύειν ἠθέλησε ταῖς κατὰ κώ-

μας πεπραμέναις· περὶ γὰρ τῶν ἐν πόλει πεπραμένων
 ἔγνωκεν ἑτέρως. εἰ μὲν γὰρ πρὸ τοῦ τελειωθῆναι τὸν
 ἐνιαυτὸν καταβάλοι τὸ ἀργύριον, ἀναγκάζει τὸν πριά-
 5 μενον ἀποδοῦναι· εἰ δὲ πλήρες γένοιτο τὸ ἔτος, βεβαιοί
 τὴν κτῆσιν τῷ πριαμένῳ. ταύτην Μωϋσῆς τὴν διάταξιν
 τῶν νόμων, ὅθ' ὑπὸ τὸ Σιναῖον καθιδρύκει τὴν στρα-
 τιάν, ἐξέμαθε παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τοῖς Ἑβραίοις γε-
 γραμμένην παραδίδωσιν.

ἔπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ τὰ περὶ τὴν νομοθεσίαν ἔχειν 4
 10 ἐδόκει, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ στρατοῦ τὸ λοιπὸν ἐτόραπῃ,
 τῶν πολεμικῶν ἤδη κατὰ νοῦν ἔχων ἄπτεσθαι. προσ-
 τάσσει δὲ τοῖς φυλάρχοις, πλὴν τῆς Λευίτιδος φυλῆς,
 ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν ἐκμαθεῖν τῶν στρατεύεσθαι δυ-
 ναμένων· ἱεροὶ γὰρ ἦσαν οἱ Λευῖται καὶ πάντων ἀτελεῖς.
 15 γενομένης δὲ τῆς ἐξετάσεως εὐρέθησαν μυριάδες ἐξή-
 κοντα τῶν ὀπλιτεύειν δυναμένων, τῶν ἀπὸ εἴκοσιν
 ἔτων ἕως πεντήκοντα, καὶ τρισχίλιοι πρὸς ἑξακοσίοις
 καὶ πεντήκοντα. ἀντὶ δὲ Λεὺλ κατέλεξεν εἰς τοὺς φυ-
 λάρχους Μανασσῆν τὸν Ἰωσήπου παῖδα καὶ Ἐφραῖμην
 20 ἀντὶ τοῦ Ἰωσήπου. δέησις δὲ ἦν αὐτοῦ Ἰακώβου πρὸς
 Ἰωσήπου ποιητοῦς αὐτῷ παρασχεῖν τοὺς παῖδας, ὡς
 καὶ προεῖπον.

πηγνύντες δὲ τὴν σκηνὴν μέσῃν ἀπελάμβανον, 5
 25 τριῶν φυλῶν κατὰ πλευρὰν ἐκάστην παρασκευημέ-
 νων, ὁδοὶ τε διὰ μέσων ἐτέτμηντο. καὶ κόσμος ἦν ἀγο-
 ρᾶς, καὶ τῶν πωλουμένων ἕκαστον ἐν τάξει διέκειτο,
 καὶ δημιουργοὶ τέχνης ἀπάσης ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις
 ἦσαν, οὐδενὶ τε ἄλλῳ ἢ πόλει μετανισταμένη καὶ κα-
 θιδρυμένη ἐώκει. τὰ δὲ περὶ τὴν σκηνὴν πρῶτοι μὲν
 30 οἱ ἱερεῖς κατεῖχον, ἔπειτα δὲ οἱ Λευῖται, πάντες ὄντες
 τὸ πλῆθος (ἐξητάσθησαν γὰρ καὶ αὐτοί, τοῦ μὲν ἄρσε-
 νος ὅσον τριακοστὴν εἶχεν ἡμέραν γενόμενον) δισμύριοι

καὶ τρισχίλιοι πρὸς τοῖς ὀκτακοσίοις ὀγδοήκοντα. καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ὑπὲρ τὴν σκηνὴν συνέβαινε ἐστάναι τὴν νεφέλην, μένειν αὐτοῖς ὡς ἐπιδημούντος ἐδόκει τοῦ θεοῦ, τρεπομένης δὲ ταύτης μετανίστασθαι.

6 εὗρε δὲ καὶ βυκάνης τρόπον, ἐξ ἀργυρίου ποιησά- 5
μενος. ἔστι δὲ τοιαύτη. μῆκος μὲν ἔχει πηχυατον ὀλίγω
λείπον, στενὴ δ' ἐστὶ σῦριγξ αὐλοῦ βραχὺ παχύτερα,
παρέχουσα δὲ εὖρος ἀρκούν ἐπὶ τῷ στόματι πρὸς ὑπο-
δοχὴν πνεύματος, εἰς κώδωνα ταῖς σάλπιγξι παραπλη-
σίως τελούν· ἀσωσρὰ καλεῖται κατὰ τὴν Ἑβραίων γλωτ- 10
ταν. γίνονται δὲ δύο, καὶ τῇ μὲν ἑτέρᾳ πρὸς παρακέ-
λευσιν καὶ συλλογὴν ἐχρῶντο τοῦ πλήθους εἰς τὰς ἐκ-
κλησίας. καὶ μιᾷ μὲν ἀποσημῆναντος ἔδει τὰς ἀρχὰς
συνελθεῖν σκεψομένας περὶ τῶν οἰκειῶν, ἀμφοτέροις
δὲ συνῆγε τὸ πλήθος. τῆς δὲ σκηνῆς μετακινουμένης 15
ταῦτα ἐγίνετο. ἀποσημῆναντος γὰρ τὸ πρῶτον, οἱ παρὰ
ταῖς ἀνατολαῖς ἐσκηνωκότες ἀνίσταντο, καὶ πρὸς τὴν
δευτέραν οἱ πρὸς τὸν νότον αὐτῆς καθεστῶτες. εἶθ' ἡ
σκηνὴ λυομένη μέση τῶν προλουσῶν ἕξ φυλῶν ἐκομί-
ξετο καὶ τῶν ἐπομένων ἕξ· λεύεται δὲ περὶ τὴν σκηνὴν 20
πάντες ἦσαν. τρίτον δὲ σημήναντος τὸ κατὰ λίβα τε-
τραμμένον τῶν ἐσκηνωκόντων μέρος ἐκινεῖτο, καὶ τέταρ-
τον τὸ κατὰ βορρᾶν. ταῖς δὲ βυκάναις ἐχρῶντο καὶ ἐπὶ
ταῖς ἱερουργίαις, πρὸς αἷς προσάγοντες ἦσαν τὰς θυ-
σίας, καὶ τοῖς σαββάτοις καὶ ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις. θύει 25
δὲ τότε πρῶτον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τὴν ἐξ Αἰγύπτου
τὴν Πάσχα λεγομένην ἐπὶ τῆς ἐρήμου.

13 καὶ βραχὺ διαλιπὼν ἀπανίσταται τοῦ Σιναίου
ὄρους, καὶ τόπους τινὰς ἀμείψας, περὶ ὧν δηλώσομεν,
εἰς τι χωρίον Ἐσερμῶθ λεγόμενον παρῆν· κάκει τὸ 30
πλήθος πάλιν στασιάξειν ἄρχεται καὶ τὸν Μωϋσῆν αἰ-
τιᾶσθαι τῶν τε κατὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτῷ πεπειραμέ-

νων, καὶ ὅτι γῆς αὐτοὺς ἀγαθῆς πείσαντος ἀπαναστή-
 ναι τὴν μὲν ἀπολέσειαν, ἀντὶ δὲ ἧς ὑπέσχετο παρέξειν
 ● εὐδαιμονίας, ἐν ταύταις ἀλῶνται ταῖς τάλαιπωραῖαις,
 ὕδατος μὲν σπανίζοντες, εἰ δὲ καὶ τὴν μάνναν ἐπιλιπεῖν
 5 συμβαίη, τέλεον ἀπολούμενοι. πολλὰ δὲ εἰς τὸν ἄνδρα
 καὶ δεινὰ λεγόντων, εἰς δὴ τις αὐτοῖς παρήνει μήτε
 Μωϋσέως καὶ τῶν πεπονημένων αὐτῶ περὶ τῆς κοινῆς
 σωτηρίας ἀμνημονεῖν, μήτ' ἀπογινώσκειν τῆς ἐκ τοῦ
 θεοῦ βοηθείας. τὸ δὲ πλῆθος πρὸς τοῦτο μᾶλλον ἐκεκί-
 10 νητο, καὶ θορυβῆσαν ἔτι μᾶλλον πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐπε-
 τείνετο. Μωϋσῆς δὲ παραθαρσύνων αὐτοὺς οὕτως ἀπε-
 γνωκότας, ὑπέσχετο, καίπερ αἰσχροῦς ὑπ' αὐτῶν οὕτω
 περιυβρισμένος, πλῆθος αὐτοῖς παρέξειν κρεῶν, οὐκ εἰς
 μίαν ἡμέραν ἀλλ' εἰς πλείονας. ἀπιστούντων δ' ἐπὶ
 15 τούτῳ, καὶ τινος ἐρομένου πόθεν ἂν τοσαύταις εὐπορή-
 σειε μυριάσι τῶν προειρημένων, "ὁ θεός" εἶπε "κἀγώ,
 καίτοι κακῶς ἀκούοντες πρὸς ὑμῶν, οὐκ ἂν ἀποσταίη-
 μεν κάμνοντες ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τοῦτ' οὐκ εἰς μακρὰν
 ἔσται." ἅμα ταῦτ' ἔλεγε καὶ πύμπλαται τὸ στρατόπεδον
 20 ὄρτυγων ἅπαν, καὶ ἤθροισον αὐτοὺς περιστάντες. ὁ μὲν-
 τοι θεὸς οὐκ εἰς μακρὰν μετέρχεται τοὺς Ἑβραίους τῆς
 εἰς αὐτὸν θρασύτητος καὶ λοιδορίας· ἀπέθανε γὰρ οὐκ
 ὀλίγον πλῆθος αὐτῶν. καὶ νῦν ἔτι κατ' ἐπωνυμίαν ὁ χώ-
 ρος ὀνομάζεται Καβρωθαβά, ὃ ἔστιν ἐπιδυμίας μνημεῖα.
 25 ἀναγαγὼν δ' αὐτοὺς ἐκεῖθεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν κα- 14
 λουμένην Φάραγγα, πλησίον οὔσαν τοῖς Χανααίων
 ὄρεσι καὶ χαλεπὴν ἐνδαισιτᾶσθαι, εἰς ἐκκλησίαν ἀθροί-
 ζει τὸ πλῆθος, καὶ καταστάς "δύο" φησὶ "κρίναντος
 ἡμῖν τοῦ θεοῦ παρασχεῖν ἀγαθὰ, ἐλευθερίαν καὶ γῆς
 30 κτιῆσιν εὐδαιμόνος, τὴν μὲν ἤδη δόντος ἔχετε, τὴν δὲ
 ἤδη λήψεσθε· Χανααίων γὰρ ἐπὶ τοῖς ὄροις καθήμεθα,
 καὶ κωλύσει τὸ λοιπὸν ἐπιόντας οὐ μόνον οὐ βασιλεὺς ἢ

πόλις ἡμᾶς, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πᾶν ἀθροισθὲν αὐτῶν ἔθνος. παρασκευαζόμεθα οὖν πρὸς τὸ ἔργον· οὐ γὰρ ἀμαχητὶ παραχωρήσουσιν ἡμῖν τῆς γῆς, ἀλλὰ μεγάλοις αὐτὴν ἀγῶσιν ἀφαιρεθέντες. πέμψωμεν δὲ κατασκόπους, οἱ τῆς τε γῆς τὴν ἀρετὴν κατανοήσουσι καὶ πόση δύναμις αὐτῆς. πρὸ δὲ πάντων ὁμονοῶμεν, καὶ τὸν θεόν, ὃς ἐστὶν ἐπὶ πᾶσιν ἡμῖν βοηθὸς καὶ σύμμαχος, διὰ τιμῆς ἔχωμεν."

- 2 Μωϋσείως δὲ ταῦτ' εἰπόντος, τὸ πλῆθος αὐτὸν τιμαῖς ἀμείβεται, καὶ κατασκόπους αἰρεῖται δώδεκα τῶν γνωριμωτάτων, ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἓνα· οἱ διεξελθόντες ἀπὸ τῶν πρὸς Αἰγύπτῳ τὴν Χαναναίαν ἄπασαν ἐπὶ τῆ Ἀμάθην πόλιν καὶ Αἴβανον ἀφικνοῦνται τὸ ὄρος, καὶ τὴν τε τῆς γῆς φύσιν καὶ τὴν τῶν ἐνοικοῦντων ἀνθρώπων ἐξιστορήσαντες παρῆσαν, τεσσαράκοντα ἡμέραις εἰς πᾶν καταχρησάμενοι τὸ ἔργον, ἔτι δὲ καὶ καρπούς ὧν ἔφερεν ἡ γῆ κομίζοντες, τῇ τε τούτων εὐπρεπεῖα καὶ τῷ πλήθει τῶν ἀγαθῶν, ἃ τὴν γῆν ἔχειν διηγούντο, πολεμεῖν ἐπαίροντες τὸ πλῆθος, φοβούμενοι δὲ πάλιν αὐτὸ τῷ τῆς κτήσεως ἀπόρῳ, ποταμούς τε διαβῆναι λέγοντες ἀδυνάτους ὑπὸ μεγέθους ἄμα καὶ βάθους, καὶ ὄρη ἀμήχανα τοῖς διωδεύουσι, καὶ πόλεις καρτερὰς τείχεσι καὶ περιβόλων ὀχυρότητι. ἐν δὲ Χεβρωνί καὶ τῶν γιγάντων ἔφασκον τοὺς ἀπογόνους καταλαβεῖν. καὶ οἱ μὲν κατάσκοποι θεασάμενοι πάντων, οἷς μετὰ τὴν ἔξοδον τὴν ἀπ' Αἰγύπτου ἐνέτυχον, μελῶ τὰ κατὰ τὴν Χαναναίαν, αὐτοὶ τε κατεπλάγησαν καὶ τὸ πλῆθος οὕτως ἔχειν ἐπειρῶντο· οἱ δὲ ἄπορον ἐξ ὧν ἠκροάσαντο τὴν κτῆσιν τῆς γῆς ὑπελάμβανον, καὶ διαλυθέντες ἐκ τῆς ἐκκλησίας σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶν ὀλοφυρόμενοι διῆγον, ὡς οὐδὲν ἔργῳ τοῦ θεοῦ βοηθοῦντος, λόγῳ δὲ μόνου ὑπισχνουμένου. καὶ τὸν Μωϋσῆν πάλιν ἠτιῶντο καὶ κατεβῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀαρῶνος τοῦ ἀρ-
- 3

χειρέως. καὶ πονηρὰν μὲν καὶ μετὰ τῶν εἰς τοὺς ἄνδρας
 βλασφημιῶν διάγουσι τὴν νύκτα, πρῶτὸν δὲ εἰς τὴν ἐκ-
 κλησίαν συντρέχουσι, δι' ἐννοίας ἔχοντες καταλεύσαν-
 τες τὸν Μωϋσῆν καὶ τὸν Ἀαρῶνα ἐπὶ τὴν Αἴγυπτου
 5 ὑποστρέφειν. τῶν δὲ κατασκόπων Ἰησοῦς τε ὁ τοῦ 4
 Ναυήνου παῖς, φυλῆς Ἐφραϊμῆτιδος, καὶ Χάλεβος, τῆς
 Ἰούδα φυλῆς, φοβηθέντες χωροῦσιν εἰς μέσους, καὶ τὸ
 πλῆθος κατείχον, θαρσεῖν θεόμενοι καὶ μήτε ψευδολο-
 γίαν κατακρίνειν τοῦ θεοῦ μήτε πιστεύειν τοῖς ἐκ τοῦ
 10 μὴ ἀληθῆ περὶ τῶν Χαναανίων εἰρηκέναι καταπληξα-
 μένοις, ἀλλὰ τοῖς ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν κτῆσιν
 αὐτοῦς τῶν ἀγαθῶν παρορμῶσιν· οὔτε γὰρ τῶν ὄρων
 τὸ μέγεθος οὔτε τῶν ποταμῶν τὸ βάθος τοῖς ἀρετὴν
 ἠσκηκόσιν ἐμποδῶν στήσεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, καὶ ταῦτα
 15 τοῦ θεοῦ συμπροθυμουμένου καὶ ὑπερμαχοῦντος αὐ-
 τῶν. "Ἰωμεν οὖν" ἔφασαν "ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μηδὲν
 ἔχοντες δι' ὑποψίας, ἠγεμόνι τε τῷ θεῷ πεπιστευκότες
 καὶ ὁδηγοῦσιν ἡμῖν ἐπόμενοι." καὶ οἱ μὲν ταῦτα λέγον-
 τες ἐπεχείρουν τὴν ὄργην καταπραΰνειν τοῦ πλῆθους,
 20 Μωϋσῆς δὲ καὶ Ἀαρῶν, πεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν, τὸν
 θεὸν ἱκέτευον οὐχ ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, ἀλλ'
 ὅπως τῆς ἀμαθίας παύσῃ τὸ πλῆθος καὶ καταστήσῃ τὴν
 διάνοιαν αὐτῶν, ὑπὸ τῆς ἀμηχανίας τοῦ παραστάτος
 αὐτοῖς πάθους τεταραγμένων. παρῆν δ' ἡ νεφέλη καὶ
 25 σταῖσα ὑπὲρ τὴν σκηνὴν ἐσήμαινε τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ
 θεοῦ. Μωϋσῆς δὲ θαρσέσας ἀρρῆσιν εἰς τὸ πλῆθος, 15
 καὶ τὸν θεὸν ἐδήλου κινηθέντα ὑπὸ τῆς ὕβρεως αὐτῶν
 λήψεσθαι τιμωρίαν, οὐκ ἀξίαν μὲν τῶν ἐξημαρτημένων,
 οἷαν δὲ οἱ πατέρες ἐπὶ νουθεσίᾳ τοῖς τέκνοις ἐπιφέρουσι.
 30 παρελθόντι γὰρ εἰς τὴν σκηνὴν αὐτῷ καὶ περὶ τῆς
 μελλούσης αὐτῶν ἀπωλείας ἀποκλαιόμενῳ τὸν θεὸν
 ὑπομνήσαι μὲν ὅσα παθόντες ἔξ αὐτοῦ καὶ πηλίκων

εὐεργεσιῶν μεταλαβόντες ἀχάριστοι πρὸς αὐτὸν γέ-
 νοιντο, ὅτι τε νῦν τῇ τῶν κατασκόπων ὑπαχθέντες δει-
 λία τοὺς ἐκείνων λόγους ἀληθεστέρους τῆς ὑποσχέσεως
 ἠγγήσαιντο τῆς αὐτοῦ· καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐκ
 ἀπολεῖ μὲν ἅπαντας οὐδ' ἐξαφανίσει τὸ γένος αὐτῶν, ὃ 5
 πάντων μᾶλλον ἀνθρώπων ἔσχε διὰ τιμῆς· τὴν μέντοι
 Χανααίαν οὐ παρέξειν γῆν αὐτοῖς λαβεῖν, οὐδὲ τὴν
 ἀπ' αὐτῆς εὐδαιμονίαν, ἀνεστίλους δὲ ποιήσειν καὶ ἀπό-
 λιδας ἐπὶ τῆς ἐρημίας ἐπ' ἔτη τεσσαράκοντα καταβιῶ-
 ναι, τῆς παρανομίας ποιηὴν ταύτην ἐκτίνοντας. "παισι 10
 μέντοι τοῖς ἡμετέροις παραδώσειν τὴν γῆν ἐκείνην ὑπέ-
 σχετο, κἀκείνους τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἑαυτοὺς ὑπὸ ἀκρα-
 σίας ἐφθονήσατε μετασχεῖν, ποιήσειν δεσπότας."

2 ταῦτα δὲ Μωϋσέως κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ γνώμην δια-
 λεχθέντος, ἐν λύπῃ καὶ συμφορᾷ τὸ πλῆθος ἐγένετο, καὶ 15
 τὸν Μωϋσῆν παρεκάλει καταλλακτὴν αὐτῶν γενέσθαι
 πρὸς τὸν θεὸν καὶ τῆς ἄλης τῆς κατὰ τὴν ἐρημίαν ἀπαλ-
 λάξαντα πόλεις αὐτοῖς παρασχεῖν. ὃ δ' οὐκ ἔφασκε τὸν
 θεὸν τοιαύτην πείραν προσήσεσθαι· μὴ γὰρ κατὰ κου- 20
 φότητα προαχθῆναι τὸν θεὸν ἀνθρωπίνην εἰς τὴν ὄρ-
 γὴν τὴν πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ γνώμῃ καταψηφισάμενον
 αὐτῶν. οὐ δεῖ δὲ ἀπιστεῖν εἰ Μωϋσῆς, εἰς ἀνὴρ ὧν,
 τοσαύτας μυριάδας ὀργιζομένης ἐπράννε καὶ μετήγαγεν
 εἰς τὸ ἡμερώτερον· ὃ γὰρ θεὸς αὐτῶν συμπαρῶν ἠτά- 25
 σθαι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τὸ πλῆθος παρεσκευάζε, καὶ 30
 πολλάκις παρακούσαντες ἀσύμφορον αὐτοῖς τὴν ἀπέλ-
 θειαν ἐπέγνωσαν [ἀπὸ τοῦ συμφορᾷ περιπεσεῖν].

3 θανμαστός δὲ τῆς ἀρετῆς ὁ ἀνὴρ, καὶ τῆς ἰσχύος
 τῆς ἐκ τοῦ πιστεῦσθαι περὶ ὧν ἂν εἰπείεν, οὐ παρ' ὧν
 ἔξῃ χρόνον ὑπῆρξε μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἐστίν· οὐδεὶς 30
 γοῦν Ἑβραίων ὃς οὐχί, καθάπερ παρόντος αὐτοῦ καὶ
 κολάσοντος ἐὰν ἀκοσμηῇ, πειθαρχεῖ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ νο-

μοθετηθεῖσι, κἄν λαθεῖν δύνωνται. καὶ πολλὰ μὲν καὶ
 ἄλλα τεκμήρια τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον αὐτοῦ δυνάμεως
 ἐστίν· ἤδη δὲ τινες καὶ τῶν ὑπὲρ Εὐφράτην, μηνῶν
 ὁδὸν τεσσάρων ἑλθόντες κατὰ τιμὴν τοῦ παρ' ἡμῖν λε-
 5 ροῦ μετὰ πολλῶν κινδύνων καὶ ἀναλωμάτων, καὶ θύ-
 σαντες, οὐκ ἰσχυσαν τῶν ἱερῶν μεταλαβεῖν, Μωϋ-
 σέως ἀπηγορευκός ἐπί τινι τῶν οὐ νομιζομένων οὐδ'
 ἐκ τῶν πατρίων ἡμῖν αὐτοῖς συντυχόντων. καὶ οἱ μὲν
 μηδὲ θύσαντες, οἱ δὲ ἡμιέργους τὰς θυσίας καταλιπόν-
 10 τες, πολλοὶ δ' οὐδ' ἀρχὴν εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν δυνη-
 θέντες ἀπλάσιν, ὑπακούειν τοῖς Μωϋσέως προστάγμασι
 μᾶλλον ἢ ποιεῖν τὰ κατὰ βούλησιν τὴν ἑαυτῶν προτι-
 μῶντες, καὶ τὸν ἐλέγξοντα περὶ τούτων αὐτοὺς οὐ δε-
 διότες, ἀλλὰ μόνον τὸ συνειδὸς ὑφορώμενοι. οὕτως ἢ
 15 νομοθεσία τοῦ θεοῦ δοκοῦσα τὸν ἄνδρα πεποίηκε τῆς
 αὐτοῦ φύσεως κρείττονα νομίζεσθαι. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
 τοῦδε τοῦ πολέμου μικρὸν ἔμπροσθεν, Κλαυδίου Ῥω-
 μαίων ἄρχοντος, Ἰσμαήλου δὲ παρ' ἡμῖν ἀρχιερέως ὄν-
 τος, καὶ λιμοῦ τὴν χώραν ἡμῶν καταλαβόντος ὡς τεσ-
 20 σάρων δραχμῶν πωλεῖσθαι τὸν ἀσσάφωνα, κομισθέντος
 ἀλεύρου κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων εἰς κόρους ἑβδο-
 μήκοντα (μέδιμνοι δὲ οὗτοι Σικελοὶ μὲν εἰσιν εἰς καὶ
 τριάκοντα, Ἀττικοὶ δὲ τεσσαράκοντα εἰς) οὐδεὶς ἐτόλ-
 μησε τῶν ἱερέων κρίμνον ἔν φαγεῖν, τοσαύτης ἀπορίας
 25 τὴν γῆν κατεχούσης, δεδιὼς τὸν νόμον καὶ τὴν ὀργὴν ἣν
 καὶ ἐπὶ ἀνεξελέγκτοις αἰεὶ τὸ θεῖον τοῖς ἀδικήμασιν ἔχει.
 ὥστ' οὐ δεῖ θαυμάζειν περὶ τῶν τότε πεπραγμένων,
 ὅποτε μέχρι καὶ νῦν τὰ καταλειφθέντα ὑπὸ Μωϋσέως
 γράμματα τηλικαύτην ἰσχὺν ἔχει, ὥστε καὶ τοὺς μισοῦν-
 30 τας ἡμᾶς ὁμολογεῖν ὅτι τὴν πολιτείαν ἡμῖν ὁ καταστησά-
 μενός ἐστι θεὸς διὰ Μωϋσέως καὶ τῆς ἀρετῆς τῆς ἐκείνου.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ὡς αὐτῷ τινὶ δοκεῖ διαλήφεται·

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

1 Ἐβραίους δ' ὁ κατὰ τὴν ἐρημίαν βίος, ἀηδῆς αὐτοῖς
καὶ χαλεπὸς ὢν, ἐπέβη καὶ κωλύοντας τοῦ θεοῦ τῶν
Χανααίων πείραν λαμβάνειν. οὐ γὰρ ἠξίουσαν τοῖς
Μωϋσείως κειθαρχοῦντες λόγοις ἤρμειν, ἀλλὰ καὶ δίχα
τῆς παρ' ἐκείνου προθυμίας κρατήσκειν αὐτοὶ τῶν πολε- 5
μίων νομίζοντες κατηγοροῦν μὲν αὐτοῦ, καὶ πραγμα-
τεύεσθαι μένειν αὐτοὺς ἀπόρους ὑπενόουν, ἵν' αἰετῆς
ἐξ αὐτοῦ βοηθείας δέωνται, πολεμεῖν δὲ τοῖς Χανα-
ναίοις ὠρμήκεσαν, λέγοντες τὸν θεὸν οὐχὶ Μωϋσῆ ἡ-
ριζόμενον ἐπικουρεῖν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ κοινῇ κηδόμενον 10
αὐτῶν τοῦ ἔθνους διὰ τοὺς προγόνους, ὧν ἐπετρόπευσε,
καὶ διὰ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πρότερόν τε παρασχεῖν τὴν
ἐλευθερίαν καὶ νῦν βουλομένοις πονεῖν αἰετῆ παρέσεσθαι
σύμμαχον. εἶναι δὲ καὶ καθ' αὐτοὺς ἱκανοὶ κρατεῖν τῶν
ἔθνων ἔφασκον, κἂν ἀκαλλοτριοῦν αὐτῶν Μωϋσῆς ἐθε- 15
λήσῃ τὸν θεόν, ὅπως τε συμφέρειν αὐτοῖς τὸ αὐτοκρά-
τορσιν εἶναι, καὶ μὴ χαίροντας ἐπὶ τῷ τῆς παρ' Αἰγυ-
πτίων ἐξελθεῖν ὑβρεως Μωϋσῆν τύραννον ἀνέχεσθαι,
καὶ ζῆν πρὸς τὴν τούτου βούλησιν, ἔξαπατωμένους ὅτι
μόνον τὸ θεῖον αὐτῷ προδηλοῖ περὶ τῶν ἡμετέρων κατὰ 20
τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν, ὡς οὐχ ἀπάντων ἐκ τῆς Ἀβρα-
μου γενεᾶς ὄντων, ἀλλ' αἰτιον εἶνα τοῦτον τοῦ θεοῦ
παρεσχηκότος εἰς τὸ πάντ' αὐτὸν εἰδέναί τὰ μέλλοντα
παρ' αὐτοῦ μανθάνοντα· δόξειν τε συνετοὺς εἶναι, εἰ
τῆς ἀλαξουσίας αὐτοῦ καταγνόντες καὶ τῷ θεῷ πιστευ- 25
σαντες κτήσασθαι γῆν, ἣν αὐτοῖς ὑπέσχηται, θελήσου-
σιν, ἀλλὰ μὴ τῷ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπ' ὀνόματι τοῦ
θεοῦ κωλύοντι προσσχοῖεν. τὴν ἀπορίαν οὖν λογιζόμε-

νοι καὶ τὴν ἐρημίαν, ὑφ' ἧς ἔτι ταύτην αὐτοῖς χεῖρας
 συνέβαινε εἶναι δοκεῖν, ἐπὶ τὴν πρὸς τοὺς Χανααίους
 μάχην ἦσαν ὠρμημένοι, τὸν θεὸν προστησάμενοι στρα-
 τηγόν, ἀλλ' οὐχὶ τὴν παρὰ τοῦ νομοθέτου συνεργίαν
 5 περιμένοντες.

ὡς οὖν ταῦτ' ἄμεινον αὐτοῖς ἔξιεν ἔκριναν καὶ τοῖς 2
 πολεμίοις ἐπῆλθον, οἱ μὲν, οὐ καταπλαγέντες αὐτῶν
 τὴν ἐφοδον οὐδὲ τὴν πληθύν, γενναίως αὐτοὺς ἐδέ-
 ξαντο, τῶν δὲ Ἑβραίων ἀποθνήσκουσί τε πολλοὶ καὶ τὸ
 10 λοιπὸν στράτευμα, τῆς φάλαγγος αὐτῶν διαλυθείσης,
 ἀκόσμως διωκόμενον εἰς τὴν παρεμβολὴν συνέφυγε, καὶ
 τῷ παρ' ἐλπίδας δυστυχήσαι παντάπασιν ἀθυμοῦν οὐ-
 δὲν ἔτι χρηστὸν προσεδόκα, λογιζόμενον ὅτι καὶ ταῦτα
 κατὰ μῆνιν θεοῦ πάθοισιν, προεξορμήσαντες ἐπὶ τὸν πό-
 15 λεμον τῆς ἐκείνου δίχα βουλήσεως.

Μωϋσῆς δὲ τοὺς μὲν οἰκείους ὄρων ὑπὸ τῆς ἥττης 3
 καταπεπληγότας, φοβούμενος δὲ μὴ θαρσῆσαντες ἐπὶ
 τῇ νίκῃ οἱ πολέμιοι καὶ μειζόνων ὄρεχθέντες ἐπ' αὐτοὺς
 ἔλθοιεν, ἔγνω δεῖν τὴν στρατιὰν ἀπαγαγεῖν πορρωτέρω
 20 τῶν Χανααίων εἰς τὴν ἐρημον, καὶ τοῦ πλήθους ἐπι-
 τρέψαντος αὐτὸ πάλιν ἐκείνω (συνῆκε γὰρ δίχα τῆς αὐ-
 τοῦ προνοίας οὐ δυνησόμενον ἐρρωῶσθαι τοῖς πράγμα-
 σιν) ἀναστήσας τὸ στράτευμα προῆλθεν εἰς τὴν ἐρημον,
 ἐνταῦθα νομίζων ἡσυχάσειν αὐτοὺς καὶ μὴ πρότερον
 25 τοῖς Χανααίοις εἰς χεῖρας ἦξιεν, πρὶν ἢ παρὰ τοῦ θεοῦ
 τὸν εἰς τοῦτο καιρὸν λάβωσιν.

ὅπερ δὲ τοῖς μεγάλοις συμβαίνει στρατοπέδοις, καὶ 2
 μάλιστα παρὰ τὰς κακοπραγίας, δυσάρκτοις εἶναι καὶ
 δυσπειθέσι, τοῦτο καὶ τοῖς Ἰουδαίοις συνέπεσεν. ἐξή-
 30 κοντα γὰρ ὄντες μυριάδες, καὶ διὰ τὸ πλῆθος ἴσως ἂν
 μὴδ' ἐν ἀγαθοῖς ὑποταγέντες τοῖς κρείττοσι, τότε μᾶλ-
 λον ὑπὸ τῆς ἀπορίας καὶ τῆς συμφορᾶς ἐξηγανάκτου

καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν ἡγεμόνα. στάσις οὖν αὐτούς, οἷαν οὐκ ἴσμεν οὔτε παρ' Ἑλλήσιν οὔτε παρὰ βαρβάρους γενομένην, κατέλαβεν, ὑφ' ἧς ἅπαντας ἀπολέσθαι κινδυνεύσαντας ἔσωσε Μωϋσῆς, οὐ μνησικακῶν ὅτι παρ' ὀλίγον ἦλθε καταλευσθεῖς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν. οὐδ' ὁ θεὸς δὲ ἡμέλησε τοῦ μηδὲν αὐτοὺς παθεῖν τῶν δεινῶν, ἀλλὰ κάπερ εἰς τὸν νομοθέτην αὐτῶν ἐξυβρισάντων καὶ τὰς ἐντολὰς αἷς αὐτὸς διὰ Μωϋσέως αὐτοῖς ἐπέστειλεν, ἐρρῦσατο τῶν ἐκ τοῦ στασιάζειν αὐτοῖς ἂν γενομένων δεινῶν εἰ μὴ προενόησε. τὴν τε οὖν στάσιν καὶ ὅσα μετὰ ταύτην Μωϋσῆς ἐπολιτεύσατο διηγῆσομαι, προδιελθὼν τὴν αἰτίαν ἀφ' ἧς ἐγένετο.

2 Κορῆς Ἑβραίων ἐν τοῖς μάλιστα καὶ γένει καὶ πλούτῳ διαφέρων, ἱκανὸς δ' εἶπεῖν καὶ δήμοις ὁμιλεῖν πιθανώτατος, ὁρῶν ἐν ὑπερβαλλούσῃ τιμῇ τὸν Μωϋσῆν καθεστῶτα χαλεπῶς εἶχεν ὑπὸ φθόνου (καὶ γὰρ φυλέτης ὢν ἐτύγχανεν αὐτοῦ καὶ συγγενῆς), ἀχθόμενος ὅτι ταύτης τῆς δόξης δικαιότερον ἂν τῷ πλουτεῖν ἐκείνου μᾶλλον, μὴ χείρων ὢν κατὰ γένος αὐτὸς ἀπέλαυε, παρά τε τοῖς Λευίταις (φυλέται δ' ἦσαν) καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς συγγενέσι κατεβόα, δεινὸν εἶναι λέγων Μωϋσῆν δόξαν αὐτῷ θηρώμενον κατασκευάσαι καὶ κακουργοῦντα κτήσασθαι ταύτην ἐπὶ προφάσει τοῦ θεοῦ περιορᾶν, παρὰ τοὺς νόμους μὲν τὰδελφῶ τὴν ἱερωσύνην Ἀαρῶνι δόντα, μὴ τῷ κοινῷ δόγματι τοῦ πλήθους ἀλλ' αὐτοῦ ψηφισαμένου, τυράννοιο τε τρόπῳ καταχαριζόμενον τὰς τιμὰς οἷς ἂν θελήσῃ. χαλεπώτερον δὲ τυγχάνειν τοῦ βιάζεσθαι τὸ λεληθότως ἐξυβρῖζειν, ὅτι μὴ μόνον ἄκοντας ἀλλὰ μηδὲ συνιέντας τῆς ἐπιβουλῆς τὴν ἰσχὺν ἀφαιρεῖται. ὅστις γὰρ αὐτῷ σύννοιδεν ὄντι λαβεῖν ἀξίῳ, πείθει τυγχάνειν αὐτόν, καὶ ταῦτα βιάσασθαι μὴ θρασυνόμενος· οἷς δὲ ἄπορον ἐκ τοῦ δικαίου

τιμᾶσθαι, βίαν μὲν, ἀγαθοὶ βουλόμενοι δοκεῖν, οὐ προσφέρουσι, τέχνη δ' εἶναι κακουργοῦσι δυνατοί. συμφέρειν δὲ τῷ πλήθει τοὺς τοιούτους ἐτι λανθάνειν οἰόμενους κολάζειν, καὶ μὴ παρελθεῖν εἰς δύναμιν ἑάσαντας

5 φανεροὺς ἔχειν πολεμίους. "τίνα γὰρ καὶ λόγον ἀποδοῦναι δυνάμενος Μωϋσῆς Ἀαρῶνι καὶ τοῖς υἱέσιν αὐτοῦ τὴν ἱερωσύνην παρέδωκεν; εἰ μὲν γὰρ τῆς Λευίτιδος φυλῆς τὴν τιμὴν ὁ θεὸς τινι παρασχεῖν ἔκρινεν, ἐγὼ ταύτης δικαιότερος τυγχάνειν, γένει μὲν ὁ αὐτὸς

10 ὢν Μωϋσῆ, πλούτῳ δὲ καὶ ἡλικίᾳ διαφέρων. εἰ δὲ τῇ πρεσβυτάτῃ τῶν φυλῶν, εἰκότως ἂν ἡ Ρουβήλου τὴν τιμὴν ἔχοι, λαμβανόντων αὐτὴν Δαθάμνου καὶ Ἀβιράμου καὶ Φαλαοῦς· πρεσβύτατοι γὰρ οὗτοι τῶν ταύτην τὴν φυλὴν νεμομένων καὶ δυνατοὶ χρημάτων περιου-

15 σία."

ἐβούλετο μὲν οὖν ταῦτα λέγων ὁ Κορῆς τοῦ κοινοῦ 3
 προνοεῖσθαι δοκεῖν, ἔργῳ δὲ εἰς ἑαυτὸν ἐπραγματεύετο τὴν παρὰ τοῦ πλήθους τιμὴν μεταστῆσαι. καὶ ὁ μὲν ταῦτα κακοήθως, μετ' εὐπρεπείας δὲ πρὸς τοὺς φυλῆτας

20 ἔλεγε· προτόντος δ' εἰς τοὺς πλείονας κατ' ὀλίγον τοῦ λόγου, καὶ τῶν ἀκρωμένων προστιθεμένων ταῖς κατ' Ἀαρῶνος διαβολαῖς, ἀναπίμπλαται τούτων ἅπας ὁ στρατός. ἦσαν δὲ οἱ συντεταγμένοι τῷ Κορῆ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι τῶν πρώτων ἄνδρες, σπεύδοντες ἀφελέ-

25 σθαι τὴν ἱερωσύνην τὸν Μωϋσέως ἀδελφόν, καὶ τοῦτον αὐτὸν ἀτιμοῦν. ἀνηρέθιστο δὲ καὶ τὸ πλήθος, καὶ βάλλειν τὸν Μωϋσῆν ὠρμήκεσαν, εἰς τε ἐκκλησίαν ἀκόσμως μετὰ θορύβου καὶ ταραχῆς συνελέγοντο. καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ στάντες ἐβόων διώκειν τὸν

30 τύραννον καὶ τῆς ἀπ' αὐτοῦ δουλείας ἀπηλλάχθαι τὸ πλήθος, τῇ τοῦ θεοῦ προφάσει βλαία προστάγματα κελύοντος· τὸν γὰρ θεόν, εἶπερ αὐτὸς ἦν ὁ τὸν ἱερα-

σόμενον ἐκλεγόμενος, τὸν ἄξιον ἂν εἰς τὴν τιμὴν παράγειν, οὐχὶ τοῖς πολλῶν ὑποδεεστέροις ταύτην φέροντα προσνείμαι, κρίνοντά τε παρασχεῖν Ἀαρῶνι ταύτην, ἐπὶ τῷ πλήθει ποιήσασθαι τὴν δόσιν, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τὰ δελφῷ καταλιπεῖν.

- 4 Μωϋσῆς δὲ τὴν Κορέου διαβολὴν ἐκ πολλοῦ προδῶν καὶ τὸν λαὸν παρωξυμμένον ἰδὼν οὐκ ἔδραμεν, ἀλλὰ θαρρῶν οἷς περὶ τῶν πραγμάτων καλῶς ἐβουλεύετο, καὶ τὸν ἀδελφὸν εἰδὼς κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ προαίρεσιν τῆς ἱερωσύνης τυχεῖν ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν αὐτοῦ χάριν, ἤκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ πρὸς μὲν τὸ πλῆθος οὐδένα ἐποίησατο λόγον· πρὸς δὲ τὸν Κορῆν βοῶν ἐφ' ὅσον ἠδύνατο, δεξιὸς ὢν καὶ κατὰ τὰλλα καὶ πλήθεσιν ὁμιλεῖν εὐφυνῆς, "ἐμοί" φησὶν, "ὦ Κορῆ, καὶ σὺ καὶ τούτων ἕκαστος" (ἀπεδήλου δὲ τοὺς πενήτηντα καὶ διακοσίους ἄνδρας) "τιμῆς ἄξιοι δοκεῖτε, καὶ τὸν ὄμιλον δὲ πάντα τῆς ὁμοίας οὐκ ἀποστερῶ τιμῆς, κἂν ὑστερῶσιν ὢν ὑμῖν ἐκ πλούτου καὶ τῆς ἄλλης ἀξιώσεως ὑπάρχει. καὶ νῦν Ἀαρῶνι τὴν ἱερωσύνην οὐκ ἐπειδὴ πλούτῳ προεἶχε (σὺ γὰρ καὶ ἀμφοτέρους ἡμᾶς μεγέθει χρημάτων ὑπερβάλλεις), οὐ μὴν οὐτ' εὐγενείᾳ (κοινὸν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ἐποίησεν ὁ θεός, τὸν αὐτὸν δούς προπάτορα) οὐτε διὰ φιλαδελφίαν, ὃ δικαίως ἂν ἕτερος εἶχε, τοῦτο φέρων ἔδωκα τὰδελφῷ. καὶ γὰρ εἰ μὴ φροντίζων τοῦ θεοῦ καὶ τῶν νόμων τὴν τιμὴν ἐχαριζόμεν, οὐκ ἂν ἐμαυτῷ παρὲς δοῦναι παρέσχον ἑτέρῳ, συγγενέστερος ὢν ἐμαυτῷ τὰδελφοῦ, καὶ πρὸς ἐμαυτὸν οικειότερον ἢ πρὸς ἐκείνον διακείμενος· καὶ γὰρ οὐδὲ συνετὸν ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμαυτὸν ὑποτιθέντα τοῖς ἐκ τοῦ παρανομεῖν ἄλλῳ τὴν διὰ τούτου εὐδαιμονίαν χαρίζεσθαι. ἀλλ' ἐγὼ τε κρείττων ἢ κακουργεῖν, ὃ τε θεὸς οὐκ ἂν περιεῖδεν ἑαυτὸν κατα-

φρονούμενον, οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοοῦντας ὅτι καὶ κοινοῦντες
 αὐτῷ χαρίζεσθε, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιλεξάμενος τὸν ἱερασό-
 μενον αὐτῷ, τῆς κατὰ τοῦτ' αἰτίας ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν.
 οὐ μὴν ἐξ ἐμῆς χάριτος λαβῶν, ἀλλὰ κατὰ κρίσιν θεοῦ,
 5 κατατίθησιν αὐτὴν εἰς μέσον ἐπιδικάσιμον τοῖς βουλο-
 μένοις, ἐκ τούτου προκριθεὶς ἤδη τυχεῖν αὐτῆς ἀξιῶν
 ἐπιτραπῆναι, καὶ τὸ νῦν αὐτῷ συγχωρηθῆναι περὶ αὐτῆς
 σπουδάσαι, προτιμῶν τοῦ τὸ γέρας ἔχειν τὸ μὴ στασιάζ-
 ζοντας ὑμᾶς ὄρα, καίτοι κατὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην
 10 αὐτοῦ τυγχάνων· ὁ γὰρ ἔδωκεν ὁ θεός, οὐχ ἁμαρτά-
 νομεν τοῦτο καὶ βουλομένων ὑμῶν λαβεῖν νομίζοντες.
 ἦν δὲ καὶ τὸ μὴ προσέσθαι παρέχοντος ἐκείνου τὴν τι-
 μὴν ἀσεβές, καὶ πάλιν ἀξιοῦντος ἔχειν εἰς ἅπαντα χρό-
 νον καὶ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἐπ' αὐτῇ βεβαιοῦντος ἡμῖν
 15 τοῦ θεοῦ, παντάπασιν ἀλόγιστον. κρινεὶ τοίνυν πάλιν
 αὐτὸς τίνα βούλεται τὰς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῷ θυσίας ἐπι-
 τελεῖν καὶ προσεσθῆναι τῆς εὐσεβείας· ἄτοπον γὰρ Κο-
 ρῆν, ἐφιέμενον τῆς τιμῆς, τὴν ἐξουσίαν τοῦ τίτι πα-
 ράσχη ταύτην ἀφελέσθαι τὸν θεόν. τῆς οὖν στάσεως
 20 καὶ τῆς διὰ τοῦτο ταραχῆς παύσασθε, πρῶτ' δὲ ὅσοι τῆς
 ἱερωσύνης ἀντιποιεῖσθε, κομίζων ἕκαστος θυμιατήριον
 οἰκοθεν σὺν θυμιάμασι καὶ πυρὶ πάριτε. καὶ σὺ δέ,
 Κορῆ, παραχωρήσας τὴν κρίσιν τῷ θεῷ τὴν ἐπὶ τούτοις
 αὐτοῦ μένε ψηφοφορίαν, ἀλλὰ μὴ σαυτὸν ποιεὶ τοῦ
 25 θεοῦ κρείττονα, παραγενοῦ δὲ κριθησόμενος οὕτω περὶ
 τοῦ γέρας. ἀνεμέσητον δ' οἶμαι καὶ Ἀαρῶνα προσδέ-
 ξασθαι συγκριθησόμενον, γένους μὲν ὄντα τοῦ αὐτοῦ,
 μηδὲν δὲ μεμφθῆναι τοῖς παρὰ τὴν ἱερωσύνην πεπραγ-
 μένοις δυνάμενον. καὶ θυμιάσατε συνελθόντες ἐν φα-
 30 νεῷ παντὶ τῷ λαῷ· καὶ θυμιωμένων ὑμῶν, οὐπερ ἂν
 τὴν θυσίαν ἠδῶ κρινῆ ὁ θεός, οὗτος ὑμῖν ἱερεὺς κεχει-

ροτονήσεται, τῆς ἐπὶ τὰ δελφῶ διαβολῆς ὡς κεχαρισμένου τὴν τιμὴν αὐτῷ φυόμενος.”

3 ταῦτα Μωϋσέως εἰπόντος, παύεται καὶ τῆς ταραχῆς τὸ πλῆθος καὶ τῆς εἰς Μωϋσῆν ὑποψίας. ἐπήνεσαν δὲ τοῖς εἰρημένοις· καὶ γὰρ ἦν καὶ ἐδόκει χρηστὰ τῷ λαῷ. τότε μὲν οὖν διαλύουσι τὸν σύλλογον, τῇ δ' ἐπιούσῃ συνῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, παρατευξόμενοι τῇ θυσίᾳ καὶ τῇ δι' αὐτῆς κρίσει τῶν περὶ τῆς ἰερωσύνης ἀγωνιζομένων. συνέβαινε δ' εἶναι θορυβώδη τὴν ἐκκλησίαν, μετεώρου τοῦ πλῆθους ὄντος ἐπ' ἐλπίσι τῶν ἐσομένων, καὶ τῶν μὲν εἰς ἠδονὴν λαμβανόντων εἰ Μωϋσῆς ἐλεγχθεῖη κακουργῶν, τῶν δὲ φρονίμων εἰ πραγμάτων ἀπαλλαγείησαν καὶ ταραχῆς· ἐδεδίεσαν γὰρ μὴ τῆς στάσεως προοιούσης ἀφανισθῆ μάλλον αὐτοῖς ὁ κόσμος τῆς καταστάσεως. ὁ δὲ πᾶς ὄμιλος φύσει χείρων τῷ καταβοᾷν τῶν ἐν τέλει, καὶ πρὸς ὃ τις εἰποι πρὸς τοῦτο τὴν γνώμην τρέπων, ἐθορύβει. πέμψας δὲ καὶ Μωϋσῆς πρὸς Ἀβίραμον καὶ Δαθάμνην ὑπηρέτας, ἐκέλευσεν ἦκειν κατὰ τὰ συγκείμενα καὶ περιμένειν τὴν ἰερουργίαν. ὡς δ' οὔτε ὑπακούσεσθαι τοῖς ἀγγέλοις ἔφασαν καὶ Μωϋσῆν οὐ περιόψεσθαι κατὰ τοῦ λαοῦ παντὸς ἐκ κακουργίας ἀξανάμενον, ἀκούσας τὰ παρ' αὐτῶν ὁ Μωϋσῆς, ἀκολουθεῖν αὐτῷ τοὺς προβούλους ἀξιώσας ἀπῆει πρὸς τοὺς περὶ Δαθάμνην, οὐχ ἡγούμενος εἶναι δεινὸν βαδίζειν πρὸς τοὺς ὑπερηφανήσαντας. οἳ δ' οὐδὲν ἀντειπόντες ἠκολούθουν. οἳ δὲ περὶ Δαθάμνην πυθόμενοι τὸν Μωϋσῆν μετὰ τῶν ἀξιολόγων τῆς πληθύος πρὸς αὐτοὺς παραγευόμενον, προελθόντες γυναιξὶν ἅμα καὶ τέκνοις πρὸ τῶν σκηνῶν, ἀπέβλεπον τί καὶ μέλλοι ποιεῖν ὁ Μωϋσῆς. οἳ τε θεράποντες ἦσαν πρὸς αὐτοὺς ὡς εἰ βίαν τινὰ προσφέροι Μωϋσῆς ἀμνούμενοι.

ὁ δὲ πλησίον γενόμενος, τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν 2
ἀνασχών, γεγωνὸν ἐκβοήσας ὡς ἀκουστὸν πάση τῇ
πληθύνι γενέσθαι, "δέσποτα" φησὶ "τῶν ἐπ' οὐρανοῦ
τε καὶ γῆς καὶ θαλάσσης, (σὺ γὰρ ἐμοὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ
5 πεπραγμένων μάρτυς ἀξιολογώτατος ὡς γνώμη τῇ σῇ
γίνεται τὰ πάντα, καὶ δρωμένοις μηχανὴν ἐξεπόρισας,
οἶκτον ἐν πᾶσι δεινοῖς Ἑβραίων ποιησάμενος) ἔλθέ μοι
τούτων ἀκροατῆς τῶν λόγων. σὲ γὰρ οὔτε πραττόμενόν
τι οὔτε νοηθὲν λανθάνει, ὥστ' οὐδὲ φθονήσεις μοι τῆς
10 ἀληθείας, τὴν τούτων ἀχαριστίαν ἐπίπροσθεν θέμενος.
τὰ μὲν οὖν πρεσβύτερα τῆς ἐμῆς γενέσεως αὐτὸς οἶσθ'
ἀκριβέστερον, οὐκ ἀκοῇ μαθών, ὅψει δὲ τότ' αὐτοῖς
παρῶν γινομένοις· ἃ δὲ ἐπὶ τούτοις, καίπερ ἐπιστά-
μενοι σαφῶς, ἀδίκως ὑπονοοῦσι, τούτων μοι γενοί-
15 μάρτυς. ἐγὼ βίον ἀπράγμονα καταστησάμενος ἀνδρα-
γαθία μὲν ἐμῇ σῇ δὲ βουλῇ, καὶ τοῦτον Ἐραγονήλου μοι
τοῦ πενθεροῦ καταλιπόντος, ἀφελὶς τὴν ἐκείνων ἀπό-
λαυσιν τῶν ἀγαθῶν ἐμαυτὸν ἐπέδωκά ταῖς ὑπὲρ τού-
των ταλαιπωρίαις, καὶ πρότερον μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθε-
20 ρίας αὐτῶν νῦν δ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μεγάλους ὑπέστην
πόνους, καὶ παντὶ δεινῷ τούμὸν ἀντιτάξας πρόθυμον.
νῦν οὖν ἐπεὶ κακουργεῖν ὑποπτεύομαι παρ' ἀνδράσιν
οἷς ἐκ τῶν ἐμῶν καμάτων ὑπάρχει τὸ περιεῖναι, εἰκό-
τως ἂν αὐτὸς ὁ τὸ πῦρ ἐκείνὸ μοι φήνας κατὰ τὸ Σι-
25 ναῖον καὶ τῆς αὐτοῦ φωνῆς ἀκροατὴν τότε στήσας, καὶ
θεατὴν τεράτων ὅσα μοι παρέσχεν ἰδεῖν ἐκείνος ὁ τό-
πος ποιήσας, ὁ κελεύσας ἐπ' Αἰγύπτου σταλῆναι καὶ
τὴν σὴν γνώμην τούτοις ἐμφανίσαι, ὁ τὴν Αἰγυπτίω
εὐδαιμονίαν σείσας, καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῖς δουλείας δρα-
30 σμὸν ἡμῖν παρὰσχών, καὶ μικροτέραν ἐμοῦ τὴν Φαραώ-
θου ποιήσας ἡγεμονίαν, ὁ γῆν ἡμῖν ἀμαθῶς ἔχουσι
τῶν ὁδῶν ποιήσας τὸ πέλαγος, καὶ τὴν ἀνακεκομμένην

θάλασσαν τοῖς Αἰγυπτίων ἐπικυμήνας ὀλέθροις, ὁ γυμνοῖς οὖσι τὴν ἐξ ὄπλων ἀσφάλειαν χαρισάμενος, ὁ ποτίμους ἡμῖν διεφθαρμένας πηγὰς ῥεῦσαι παρασκευάσας καὶ τελείως ἀποροῦσιν ἐκ πετρῶν ἐλθεῖν ἡμῖν ποτὸν μηχανησάμενος, ὁ τῶν γῆθεν ἀπορουμένων εἰς τροφήν⁵ διασώσας τοῖς ἀπὸ θαλάσσης, ὁ καὶ ἀπ' οὐρανοῦ τροφήν καταπέμψας οὐ πρότερον ἱστορηθεῖσαν, ὁ νόμων ἐπίνοιαν ἡμῖν ὑποθέμενος καὶ διάταξιν πολιτείας, ἐλθέ, δέσποτα τῶν ὄλων, δικαστὴς μου καὶ μάρτυς ἀδωροδόκητος, ὡς οὔτε δωρεὰν ἐγὼ παρ' Ἑβραίων τινὸς κατὰ τοῦ δικαίου¹⁰ προσηκάμην, οὔτε πλούτῳ κατέκρινα πενίαν νικᾶν δυναμένην, οὔτ' ἐπὶ βλάβῃ τοῦ κοινοῦ πολιτευσάμενος εἰς ἀλλοτριωτάτας τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπινοίας πάρειμι, ὡς οὐχὶ σοῦ κελεύσαντος Ἀαρῶνι δοὺς τὴν ἱερωσύνην, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν χάριν. παράστησον δὴ καὶ¹⁵ νῦν ὅτι πάντα σὴ πρόνοια διοικεῖται καὶ μηδὲν αὐτομάτως ἀλλὰ κατὰ βούλησιν βραβευόμενον τὴν σὴν εἰς τέλος ἔρχεται· ὅτι δὲ φροντίζεις τῶν Ἑβραίους ὄνησάντων, μέτελθε Ἀβίραμον καὶ Λαθάμνην, οἳ σου καταδικάζουσιν ἀναισθησίαν ὡς ὑπ' ἐμῆς τέχνης νικωμένου.²⁰ ποιήσεις δὲ φανεράν τὴν ἐπ' αὐτοῖς δίκην, οὔτω μεμνηνότεων κατὰ τῆς σῆς δόξης, μὴ κοινῶς ἐκ τοῦ ζῆν αὐτοὺς μεταστήσας, μηδ' ὡς ἀποθανόντας κατ' ἀνθρώπινον ἐξεληλυθότας τοῦ βίου φανέντας νόμον, ἀλλὰ χάνοι περὶ αὐτοὺς ἅμα τῇ γενεᾷ καὶ τοῖς ὑπάρχουσιν²⁵ ἦν πατοῦσι γῆν. τοῦτο γὰρ σῆς ἐπίδειξις ἂν ἰσχύος ἅπασι γένοιτο καὶ διδασκαλία σωφροσύνης εἰς τοὺς [ταῦτα πείσεισθαι] περὶ σοῦ δοξάζοντας οὐχ ὅσια· εὐρεθειν γὰρ ἂν οὕτως ἀγαθὸς ὑπηρέτης ὢν σὺ προστασσεις. εἰ δ' ἀληθεῖς πεποίηνται τὰς κατ' ἐμοῦ διαβολάς,³⁰ τοὺς μὲν ἀπαθεῖς ἀπὸ παντὸς φυλάξειας κακοῦ, ὃν δ' ἐπηρασάμην ὀλεθρον αὐτοῖς, τοῦτον ποιήσεις ἐμόν· καὶ

δίκην εἰσπραξάμενος παρὰ τοῦ τὸν σὸν ἀδικῆσαι θελή-
σαντος λαόν, τοῦ λοιποῦ βραβεύων ὁμόνοιαν καὶ εἰρή-
νην, σῶξε τὴν πληθὺν ἐπομένην τοῖς σοῖς προστάγμα-
σιν, ἀπαθῆ τηρῶν αὐτήν καὶ ἀκοινωνήτον τῆς τῶν
ἡμαρτηκῶτων κολάσεως. σὺ γὰρ αὐτὸς οἶσθα ὡς οὐ δί-
καιον ὑπὲρ τῆς ἐκείνων κακίας κοινῇ πάντας Ἰσραηλίτας
τιμωρίαν ἐκτίνειν.”

ταῦτ' εἰπόντος καὶ δακρύνοντος σείεται μὲν αἰφνί- 3
διον ἢ γῆ, σάλου δ' ἀπ' αὐτῆς κινήθέντος, ὥσπερ ἐξ
ἀνέμου βίας σαλευομένου κύματος, πᾶς μὲν ἔδεισεν ὁ
λαός, πατάγου δὲ καὶ σκληροῦ φαγέντος ἤχου κατὰ τὰς
ἐκείνων σκηναὺς συνίλησεν ἢ γῆ, καὶ πάνθ' ὅσα φίλα
τούτοις ἦν ὑπήνεγκεν εἰς αὐτήν. ἠφανισμένων δ' οὐ-
τως ὡς μηδὲ φθῆναί τινα γινῶναι, συνῆει τε πάλιν τῆς
15 γῆς τὸ περὶ ἐκείνοις κεκηνὸς καὶ καθίστατο, ὡς μηδ' εἰ
κάθοι τι τῶν προειρημένων φανερὸν εἶναι τοῖς ὄρωσι.
καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀπώλοντο, ἐπίδειξις τῆς ἰσχύος τοῦ
θεοῦ γενόμενοι· ὁδύρατο δ' ἂν τις οὐ μόνον τῆς συμ-
φορᾶς αὐτούς, καὶ καθ' αὐτήν οὕσης ἀξίας οἴκτου, ἀλλ'
20 ὅτι καὶ τοιαῦτα παθόντων ἐφήσθησαν οἱ συγγενεῖς. τῶν
γὰρ συντεταγμένων ἐκλαθόμενοι πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ
συμβεβηκότος ἐβεβαλοῦν τὴν κρίσιν, καὶ νομίζοντες ὡς
ἀλιτηρίους ἀπολωλέναι τοὺς περὶ Λαθάμνην οὐδ' ἔλυ-
κοῦντο.

Μωϋσῆς δὲ καλεῖ τοὺς περὶ τῆς ἱερωσύνης ἀμιλ- 4
λωμένους διὰ τὴν τῶν ἱερέων δοκιμασίαν, ἵν' οὐ προσ-
δέξεται τὴν θυσίαν ὁ θεὸς ἡθιον, ἐκεῖνος ἢ κεχειρο-
τονημένος. συνελθόντων δὲ πεντήκοντα καὶ διακοσίων
ἀνδρῶν, οἱ καὶ διὰ πατέρων ἀρετῆν ἐτιμῶντο παρὰ τῷ
30 λαῷ καὶ διὰ τὴν αὐτῶν ἢ κάκεινους ὑπερεβάλλοντο,
προῆλθον καὶ Ἀαρὼν καὶ Κορῆς, καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς
πάντας καθήγιζον ἐπὶ τοῖς θυμιατηρίοις ὅποσα κομιζον-

τες ἔτυχον. ἐξέλαμψε δὲ πῦρ τοσοῦτον ὅσον οὔτε χειροποίητον ἰστόρησέ τις οὔτε γῆθεν ἀναδοθὲν κατὰ ὑποδρομὴν καύματος, οὔτε κατὰ βίαν πνευμάτων ὕλης πρὸς αὐτὴν παρατριβείσης ἀτομάτως ἐξεκρούσθη, ἀλλ' ὅποσον <ἄν> θεοῦ κελεύσαντος ἀφθείη, λαμπρὸν καὶ φλογωδέ-⁵στατον ὑφ' οὗ πάντες, οἳ τε διακόσιοι καὶ οἱ πεντήκοντα καὶ Κορῆς, ἄξαντος ἐπ' αὐτοὺς ἐφθάρησαν, ὡς καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἀφανῆ γεγονέναι. περισώζεται δὲ μόνος Ἄαρῶν, μηδὲν ὑπὸ τοῦ πυρὸς βλαβεῖς, τῷ τὸν θεὸν εἶναι τὸν οὗς ἔδει καλεῖν ἀπεσταλκότα. Μωϋσῆς δὲ τού-¹⁰των ἀπολομένων βουλόμενος τὴν τιμωρίαν αὐτῶν μνήμη παραδοθῆναι καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐσομένους αὐτὴν μαθεῖν, ἐκέλευσεν Ἐλεάζαρον τὸν Ἄαρῶνος υἱὸν τὰ θυμιατήρια αὐτῶν παρὰ τὸν χάλκεον καταθέσθαι βωμόν, ὡς ἂν ὑπόμνησις εἴη τοῖς αὐτοῖς ὧν ἔπαθον, ὅτι τὴν¹⁵ ἰσχὺν τοῦ θεοῦ νομίσειαν ἀπατάσθαι δύνασθαι. καὶ Ἄαρῶν μὲν οὐκέτι τῇ Μωϋσέως χάριτι τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχειν δοκῶν, ἀλλὰ τῇ τοῦ θεοῦ κρίσει φανερᾷ γενομένη, μετὰ τῶν υἱῶν ἤδη βεβαίως ἀπέλανε τῆς τιμῆς.²⁰

4 τὴν μέντοι στάσιν οὐδ' οὕτως συνέβη παύσασθαι, πολλῶ δὲ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύεσθαι χαλεπωτέραν· ἐλάμβανε δὲ τῆς ἐπι τὸ χεῖρον προκοπῆς αἰτίαν, ὑφ' ἧς οὐδέποτε λήξειν τὸ δεινὸν εἰκὸς ἦν ἀλλ' εἰς χρόνον παραμενεῖν. οἳ γὰρ ἄνθρωποι πεπιστευκότες ἤδη μη-²⁵δὲν γίνεσθαι δίχα τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας, οὐκ ἐβούλοντο ταῦτα χωρὶς τῆς εἰς Μωϋσῆν χάριτος τοῦ θεοῦ πεπεῖσθαι, κατηγόρου δ' αὐτοῦ τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ γενέσθαι τοσαύτην οὐχ αὐτῷ διὰ τὴν τῶν κολασθέντων ἀδικίαν ὡς Μωϋσέως πραγματευσαμένου, καὶ τοὺς μὲν³⁰ διεφθάρθαι μηδὲν ἐξαμαρτόντας ἢ ὅτι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν ἐσπουδάκεσαν, τὸν δὲ τοιούτων ἀν-

ὄρων ὀλέθρῳ καὶ πάντων ἀρίστων ἐξημιανάτα τὸν
 λαόν, πρὸς τῷ μηδεμίαν ὑποσχέιν δίκην, ἔτι καὶ τὴν
 λερωσύνην ἀναμφίλεκτον τὰδελφῷ παρασχέιν· οὐδένα
 γὰρ ἔτ' αὐτῆς ἄλλον ἀντικοιήσεσθαι, καὶ τοὺς πρῶ-
 5 τοὺς ὄρωντα κακῶς ἀκολωλότας. ἔτι γε μὴν καὶ παρὰ
 τῶν οἰκείων τοῖς διεφθαρμένοις δέησις ἐγένετο πολλῇ
 τοῦ πλήθους, μειῶσαι τι τῆς Μωϋσέως μεγαλαυχίας·
 ἀσφαλὲς γὰρ αὐτῷ τοῦτ' εἶναι.

Μωϋσῆς δέ (καὶ γὰρ ἐκ πολλοῦ συνιστάμενον 2
 10 ἡμεροῦτο τὸν θόρουβον) θείσας μὴ τι νεωτερίσωσι κάλιν
 καὶ γένηται τι μέγα καὶ χαλεπὸν, συνήγαγε τὸ πλῆθος
 εἰς ἐκκλησίαν, [καὶ] περὶ μὲν ὧν ἡμεροῦτο, εἰς ἀπολογία
 οὐ καθιστάμενος, ἵνα μὴ παροξύνῃ τὸ πλῆθος, αὐτὸ δὲ
 15 μόνον τοῖς φυλάρχοις προειπὼν κομίζεῖν τὰ τῶν φυλῶν
 ὀνόματα βακτηρίαις ἐπιγεγραμμένα· λήψεσθαι γὰρ
 ἐκεῖνον τὴν λερωσύνην οὐκ ἂν ὁ θεὸς ἐπισημήνῃ τῇ
 βακτηρίᾳ. δόξαν οὖν, κομίζουσιν οἱ τε ἄλλοι καὶ Ἀα-
 ρῶν, ἐπιγράφας Λευίτιν ἐν τῇ βακτηρίᾳ· καὶ ταύτας
 Μωϋσῆς ἐν τῇ σκηπῇ τοῦ θεοῦ κατατίθησι. τῇ δὲ ἐπι-
 20 ούσῃ προεκόμισε τὰς βακτηρίας· γνώριμοι δ' ἦσαν,
 κατασημηναμένων αὐτὰς τῶν τε ἀνδρῶν οἴπερ ἐκόμι-
 ζον, καὶ τοῦ πλήθους. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἐφ' οὐκ ἔσθ
 αὐτὰς σχήματος Μωϋσῆς παρέλαβεν, ἐπὶ τούτου μεμε-
 νηκυίας ἐβλεπον· ἐκ δὲ τῆς Ἀαρῶνος βλαστούς τε καὶ
 25 κλάδους ἀναφύοντας ἐσφρων καὶ καρπὸν ὄρατον· ἀμύγ-
 δαλα δ' ἦν, ἐκ τούτου τοῦ ξύλου τῆς βακτηρίας κατε-
 σκευασμένης. ἐκπλαγέντες δ' ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς
 θείας, εἰ καὶ τισὶ διὰ μίσους ἦν ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρῶν,
 ἀφίντες τοῦτο θαυμάζειν ἤρξαντο τὴν τοῦ θεοῦ περὶ
 30 αὐτῶν κρίσιν, καὶ τὸ λοιπὸν, ἐκευφημοῦντες τοῖς δε-
 δογμένοις τῷ θεῷ, συνεχώρουν Ἀαρῶνι. καλῶς ἔχειν
 τὴν ἀρχιερωσύνην. καὶ ὁ μὲν τρεῖς αὐτὸν τοῦ θεοῦ

χειροτονήσαντος βεβαίως εἶχε τὴν τιμὴν, ἣ δὲ τῶν Ἑβραίων στάσις πολὺν ἀκμάσασα χρόνον τοῦτον ἐκάνθη τὸν τρόπον.

3 Μωϋσῆς δὲ πολέμου καὶ στρατείας τὴν τῶν Λευιτῶν ἀφίησι φυλὴν, θεραπεύουσαν τὸν θεόν, ἵνα μὴ δι' ἀπορίαν μηδὲ ζήτησιν τῶν εἰς τὸν βίον ἀναγκαίων ἀμελοῖεν τοῦ ἱεροῦ, κατὰ βούλησιν δὲ τοῦ θεοῦ τὴν Χαναναίαν κτησαμένους τοὺς Ἑβραίους ἐκέλευε κατανεῖμαι τοῖς Λευίταις ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα πόλεις ἀγαθὰς καὶ καλὰς, τῆς τε πρὸ αὐτῶν γῆς περιγράφαντας εἰς δισχιλίους πήγεις ἀπὸ τῶν τειχῶν αὐτοῖς ἀνεῖναι. πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τὸν λαὸν ἐξέταξε τῶν ἐπετεσιῶν καρπῶν δεκάτην αὐτοῖς τε τοῖς Λευίταις καὶ ἱερεῦσι τελεῖν. καὶ ἃ μὲν ἢ φυλὴ παρὰ τοῦ πλήθους λαμβάνει, ταῦτ' ἐστίν· ἀναγκαῖον δ' ἠγησάμην ἃ τοῖς ἱερεῦσιν ἴδια παρὰ πάντων γίνεται δηλῶσαι.

4 τῶν μὲν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεων τρισκαίδεκα παραχωρῆσαι τοὺς Λευίτας αὐτοῖς προσέταξε, καὶ τῆς δεκάτης ἧς παρὰ τοῦ λαοῦ κατ' ἔτος λαμβάνουσι δεκάτην αὐτοῖς ἀπομερῖζειν. ἔτι δὲ ἀπαρχὰς τὸν λαὸν δίκαιον τῷ θεῷ πάντων τῶν ἐκ τῆς γῆς φουομένων καρπῶν ἐπιφέρειν· καὶ τῶν τετραπόδων δὲ τῶν εἰς τὰς θυσίας νενομισμένων τὸ γεννηθὲν πρῶτον, ἂν ἄρσεν ἦ, καταθῦσαι παρασχεῖν τοῖς ἱερεῦσιν, ὥστε αὐτοὺς πανοικί σιτεισθαι ἐν τῇ ἱερᾷ πόλει· τῶν δ' οὐ νενομισμένων ἐσθίειν παρ' αὐτοῖς κατὰ τοὺς πατριῶς νόμους τοὺς δεσπότας τῶν τικτομένων σίκλον καὶ ἡμισυ αὐτοῖς ἀναφέρειν, ἀνθρώπου δὲ πρωτοτόκου πέντε σίκλους. εἶναι δὲ ἀπαρχὰς αὐτοῖς καὶ τῆς τῶν προβάτων κουρᾶς, τοὺς τε πέττοντας τὸν σίτον καὶ ἄρτοποιουμένους τῶν πεμμάτων αὐτοῖς τινὰ χορηγεῖν. ὅσοι δ' ἂν αὐτοὺς καθιερωῶσιν εὐχὴν πεποιημένοι (Να-

ζαφαλοὶ δ' οὗτοι καλοῦνται, κομῶντες καὶ οἶνον οὐ
 προσφερόμενοι), τούτων, ὅταν τὰς τρίχας ἀφιερῶσιν
 ἐπὶ θυσίᾳ τε θρῶσι, τὰς κουράς νέμεσθαι πρὸς τοὺς
 ἱερέας. καὶ οἱ κορβᾶν αὐτοὺς ὀνομάσαντες τῷ θεῷ (δῶ-
 ρον δὲ τοῦτο σημαίνει κατὰ Ἑλλήνων γλωτταν), βουλο-
 μένους ἀφίσθαι τῆς λειτουργίας τοῖς ἱερεῦσι κατα-
 βάλλειν ἀργύριον, γυναῖκα μὲν τριάκοντα σίκλους,
 ἄνδρα δὲ πεντήκοντα. ὅσοι δ' ἂν ἐνδεέστερα τῶν εἰ-
 ρημένων ἔχωσι χρήματα, τοῖς ἱερεῦσιν ἐξεῖναι περὶ
 τούτων ὡς βούλονται δοκιμάσαι. εἶναι δὲ καὶ τοῖς κατ'
 οἶκον θύουσιν εὐωχίας ἔνεκα τῆς αὐτῶν, ἀλλὰ μὴ θρη-
 σκίας, ἀνάγκην κομίζειν τοῖς ἱερεῦσιν ἥνυστρον τε καὶ
 χελόνιον καὶ τὸν δεξιὸν βραχίονα τοῦ θύματος. καὶ
 τοῖς μὲν ἱερεῦσι Μωϋσῆς τσοαύτην, πάρεξ ὧν ὑπὲρ
 ἁμαρτημάτων θύων ὁ λαὸς δίδωσιν αὐτοῖς, ὡς ἐν τῇ
 πρὸ ταύτης βίβλῳ δεδηλώκαμεν, εὐπορίαν ἐπενόησε·
 πάντων δὲ τῶν τοῖς ἱερεῦσι τελουμένων κοινωνεῖν διέ-
 ταξε καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ θυγατέρας καὶ γυναίκας,
 ἔξω τῶν ὑπὲρ ἁμαρτημάτων ἐπιφερομένων θυσιῶν·
 ταύτας γὰρ ἐν τῷ ἱερῷ μόνοι δαπανῶσιν οἱ ἄρρενες τῶν
 ἱερέων αὐθιμερόν.

ὡς δὲ ταῦτα μετὰ τὴν στάσιν Μωϋσῆς διέταξεν, 5
 ἄρας μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς ἐπὶ τοὺς τῆς Ἰδουμαίας
 ὄρους ἦλθε, καὶ πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλεῖα τῶν Ἰδου-
 μαίων πέμψας ἠξίου δίοδον αὐτῷ παρασχεῖν, πίστεις
 ὡς αὐτὸς ἐθέλοι λαβεῖν ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἀδικηθήσεσθαι,
 δῶσειν ὁμολογῶν, ἀγοράν τε τῷ στρατῷ χορηγῆσαι, εἰ
 καὶ τιμὴν τοῦ ὕδατος αὐτοῦς κελεύσειε καταβαλεῖν.
 ὃ δ' οἷς ἐπρεσβεύσατο Μωϋσῆς οὐκ ἄρεσκόμενος, οὐδὲ
 συγχωρῶν τὴν δίοδον, ἐνοπλον τὴν στρατιὰν ἀγαγὼν
 προαπήντα τῷ Μωϋσῆϊ, κωλύσων αὐτοὺς εἰ τολμήσειαν
 βία περαιούσθαι. καὶ Μωϋσῆς (ἄρχειν γὰρ μάχης οὐ

συνεβούλευσεν ὁ θεὸς χρωμένῳ) τὴν δύναμιν ὑπανῆγε, διὰ τῆς ἐρήμου ἐκπεριιών.

6 τότε δὴ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Μαριάμην τελευτῆ τοῦ βίου καταλαμβάνει, τεσσαρακοστὸν ἔτος πεπληρωκυῖαν ἀφ' οὗ τὴν Αἴγυπτον κατέλιπε, μηνὸς δὲ Ξανθικοῦ νομηγία κατὰ σελήνην. θάπτουσι δὲ αὐτὴν δημοσίᾳ πολυτελεῶς ὑπὲρ τινος ὄρους, ὃ καλοῦσι Σίν' καὶ πενθήσαντα ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας τὸν λαὸν ἐκάθηρε Μωϋσῆς τούτῳ τῷ τρόπῳ. μόσχον θήλειαν, ἀρότρου μὲν καὶ γεωργίας ἄπειρον, ὀλόκληρον δέ, ξανθὴν κᾶσαν, μικρὸν ἄπωθεν τοῦ στρατοπέδου προαγαγὼν εἰς χωρίον καθαρώτατον ὃ ἀρχιερεὺς ἔθυσέ τε καὶ τοῦ αἵματος ἐπτάκις ἔρρανε τῷ δακτύλῳ ἀντικρὺ τῆς σπηνῆς τοῦ θεοῦ· ἔπειτα καιομένης ὡς εἶχεν ὄλης τῆς δαμάλεως σὺν τῇ δορᾷ καὶ τοῖς ἐντός, ξύλον κέδρινον εἰς μέσον ἐμβάλλουσι τὸ πῦρ καὶ ὑσσωπον καὶ φοινικτὸν ἔριον. συναγαγὼν δ' αὐτῆς ἄπασαν τὴν τέφραν ἀγνὸς ἀνὴρ κατατίθησιν εἰς χωρίον καθαρώτατον. τοὺς σὺν ἀπὸ νεκροῦ μεμιασμένους, τῆς τέφρας ὀλίγον εἰς πηγὴν ἐνιέντες καὶ ὑσσωπον βαπτίσαντες, ἔρραινον τρίτῃ τε καὶ ἐβδόμῃ τῶν ἡμερῶν, καὶ καθαροὶ τὸ λοιπὸν ἦσαν. τοῦτο δὲ καὶ κατελθοῦσιν εἰς τὰς κληρουχίας προσέταξε ποιεῖν.

7 μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῷ πένθει τῆς ἀδελφῆς τοῦ στρατηγοῦ κάθαρσιν τοιαύτην γενομένην ἀπῆγε τὴν δύναμιν διὰ τῆς ἐρήμου καὶ τῆς Ἀραβίας. ἐλθὼν δ' εἰς χωρίον ὃ μητρόπολιν αὐτῶν Ἀραβες νουνομίκασι, πρότερον μὲν Ἀρην λεγομένην, Πέτραν δὲ νῦν ὀνομαζομένην, ἐνταῦθα, ὑψηλοῦ περιέχοντος ὄρους αὐτό, ἀναβὰς Ἀρῶν ἐπ' αὐτὸ Μωϋσέως αὐτῷ δεδηλωκότος ὅτι μέλλοι τελευτᾶν, ἅπαντος τοῦ στρατεύματος ὀρώωντος (κάναντες γὰρ ἦν τὸ χωρίον) ἀποδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν

στολήν, καὶ παραδοὺς αὐτήν Ἐλισαζάρφ τῷ παιδί, πρὸς ὃν διὰ τὴν ἡλικίαν ἢ ἀρχιερωσύνη παραγίνεται, θνήσκει τοῦ πλήθους εἰς αὐτὸν ἀφορώντος, τῷ μὲν αὐτῷ τελευτήσας ἔτι ᾧ καὶ τὴν ἀδελφὴν ἀπέβαλε, βιούς δὲ ἔτη τὰ πάντα τρία πρὸς τοὺς εἰκοσι καὶ ἑκατόν. ἀποθνήσκει δὲ κατὰ σελήνην νουμηνία, μηνὸς ὄντος παρὰ μὲν Ἀθηναίοις Ἑκατομβαιῶνος καλουμένου, Ἀφού δὲ παρὰ Μακεδόσιν, Ἀββὰ δὲ παρ' Ἑβραίοις.

πένθος δ' ἐπ' αὐτῷ τοῦ λαοῦ τριακονθήμερον ἄγον- 5
 11 τος, ἐπεὶ τοῦτ' ἐλώφησεν, ἀναλαβὼν ἐκεῖθεν Μωϋσῆς τὸν στρατὸν παρῆν ἐπὶ ποταμὸν Ἀρνῶνα, ὃς ἐκ τῶν τῆς Ἀραβίας ὄρωϊν ὀρμώμενος καὶ διὰ πάσης ἐρήμου ῥέων εἰς τὴν Ἀσφαλίτιν λίμνην ἐκδίδωσιν, ὀρῶϊν τὴν τε Μωαβίτιν καὶ Ἀμωρίτιν. γῆ δ' αὕτη καρπο-
 12 φόρος καὶ πλήθος ἀνθρώπων τοῖς παρ' αὐτῆς ἀγαθοῖς ἰκανὴ τρέφειν. πρὸς οὖν Σιχῶνα τὸν βασιλεύοντα τῆς χώρας ταύτης ἀπέστειλε Μωϋσῆς, τῷ στρατῷ δίοδον αἰ-
 13 τῶν ἐφ' αἷς ἂν θελήσεις πιστεσιν, ὥστε μηδὲν ἀδικηθῆναι μήτε τὴν γῆν μήτε τοὺς ἐνοικοῦντας ὧν Σιχῶν
 14 ἐκράτει, τοῖς τε κατὰ τὴν ἀγορὰν χρῆσθαι πρὸς τὸ ἐκεί-
 15 ναν λυσιτελές, εἰ καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς πιπράσκειν ἐθέ-
 16 λουεν. Σιχῶν δ' ἀφνούμενος ὀπλίξει τὸν οἰκεῖον στρα-
 17 τόν, καὶ τοὺς Ἑβραίους διαβαίνειν τὸν Ἀρνῶνα κωλύειν
 18 ἐτοιμότετος ἦν. Μωϋσῆς δὲ ὄρωϊν πολεμίως αὐτοῖς τὸν
 19 Ἀμορραῖον διακείμενον, οὔτε περιφρονούμενος ἀνέχε-
 20 σθαι δεῖν ἔγνω, καὶ τοὺς Ἑβραίους τῆς ἀπραξίας καὶ
 21 τῆς δι' αὐτὴν ἀπορίας, ὑφ' ἧς στασιάσαι τε πρότερον
 22 αὐτοῖς συνέπεσε καὶ τότε δυσκόλως εἶχον, ἀπαλλάξαι
 23 διαγνοὺς ἤφρατο τὸν θεὸν εἰ πολεμεῖν αὐτῷ δίδωσι. τοῦ
 24 δὲ θεοῦ καὶ νίκην ἀποσημήναντος, αὐτὸς θαρσαλέως
 25 εἶχε πρὸς τὸν ἀγῶνα καὶ τοὺς στρατιώτας παρώψμα,
 26 νῦν αὐτοὺς ἀξιῶν τῆς τοῦ πολεμεῖν ἡδονῆς ἀπολαύειν,

ὅτι αὐτῇ συγχωρεῖ χρήσασθαι τὸ θεῖον. οἱ δ' ἤς ἐπό-
 θουν ἐξουσίας λαβόμενοι, καὶ τὰς πανοπλίαις ἀναλαβόν-
 τες, εὐθέως ἐχώρουν εἰς τὸ ἔργον. ὁ δὲ Ἀμορρατος οὐκ-
 ἐτ' ἦν ἐπιόντων ὁμοῖος αὐτῷ, ἀλλ' αὐτὸς τε κατε-
 πλάγη τοὺς Ἑβραίους, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ παρέχουσα ἔ-
 θάττων αὐτὴν εὐψυχον εἶναι δοκεῖν, τότε ἀπηλέγχθη
 πεφοβημένη. τὴν πρώτην οὖν σύνοδον οὐχ ὑπομείναν-
 τες ἀντιστήναι καὶ δέξασθαι τοὺς Ἑβραίους τρέπονται,
 τοῦτ' αὐτοῖς σωτηρίαν ὑπολαβόντες μᾶλλον ἢ τὸ μάχε-
 σθαι παρέξειν. ἐθάρρουν γὰρ ταῖς πόλεσιν οὖσαι ὄχυ- 10
 ραῖς, παρ' ὧν οὐδὲν αὐτοῖς ὄφελος ἦν εἰς ταύτας συν-
 διαωχθεῖσιν. Ἑβραῖοι γὰρ ὡς ἐνδόντας αὐτοὺς εἶδον,
 εὐθύς ἐνέκειντο, καὶ παραλύσαντες αὐτῶν τὸν κόσμον
 εἰς φόβον κατέστησαν. καὶ οἱ μὲν ἀπορραγέντες ἔφευ-
 γον ἐπὶ τῶν πόλεων, οἱ δὲ πρὸς τὴν δίωξιν οὐκ ἔκαμνον, 15
 ἀλλ' οἷς προπεπονθήκεσαν προσεπιταλαιπωρῆσαι προ-
 θέμενοι, καὶ σφενδονᾶν τε ἄριστοι τυγχάνοντες καὶ
 πᾶσι τοῖς ἐκηβόλοις δεξιῶι χρήσασθαι, διὰ τὴν ὄπλισιν
 οὖσαν εὐσταλῇ κοῦφοι πρὸς τὸ διώκειν ὄντες μετέθεον
 τοὺς πολεμίους, καὶ τοὺς πορρωτάτω τοῦ συλληφθῆναι 20
 γεγονότας ταῖς σφενδόταις καὶ τοῖς τοξεύμασι κατελάμ-
 βανον. φόνος τε οὖν γίνεται πολὺς, καὶ τραύμασιν
 ἐπόνουν οἱ διαφεύγοντες. ἔκαμνον δὲ ἐπὶ δίψει μᾶλ-
 λον ἢ τινι τῶν πολεμικῶν (καὶ γὰρ ὧρα θέρους ἦν),
 καὶ ἐπιθυμίᾳ τοῦ πλεῖν ἐπὶ ποταμὸν τοὺς πλείους κα- 25
 ταραχθέντας, καὶ ὅσον συνεστραμμένον ἔφευγε, περι-
 στάντες ἔβαλλον, καὶ πάντας αὐτοὺς ἀκοντίζοντες ἅμα
 καὶ τοξεύοντες διέφθειρον. ἀποθνήσκει δ' αὐτῶν καὶ
 Σιχῶν ὁ βασιλεὺς. Ἑβραῖοι δὲ νεκροὺς ἐσκύλευον καὶ
 λείαν ἔλαβον, καὶ πολλὴν ἀφθούριαν τῶν ἐκ γῆς εἶχον, 30
 μεστῆς ἔτι τῶν καρπῶν ὑπαρχούσης. καὶ διεξῆει πᾶσιν
 ἀδεῶς τὸ στρατεύμα προνομῆι χρώμενον, ἀλισκομένων

καὶ τῶν πόλεων· οὐδὲν γὰρ παρὰ τούτων ἦν ἐμπόδιον, τοῦ μαχίμου παντὸς ἀπολωλότης.

Ἀμορφαίους μὲν οὖν τοιοῦτο πάθος κατέλαβεν, οὔτε φρονῆσαι δεινοὺς οὔτε ἀγαθοὺς κατὰ τὸ ἔργον γεγυότας· Ἐβραῖοι δὲ τὴν ἐκείνων γῆν παρελάμβανον. ἔστι δὲ χωρίον ὃ τριῶν μεταξὺ ποταμῶν κείμενον ὅμοιον νήσῳ τὴν φύσιν ὑπάρχει, τοῦ μὲν Ἀρναῖνος ἀπὸ μεσημβρίας ὀρίζοντος αὐτό, Ἰαβάκχου δὲ τὴν ἀρκτώαν αὐτοῦ πλευρὰν περιγράφοντος, ὃς εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐβάλλων ἐκείνῳ καὶ τοῦ ὀνόματος μεταδίδωσι· τὰ μὲντοι γε πρὸς τῇ δύσει τοῦ χωρίου περιέεισιν αὐτὴν Ἰορδάνης.

οὕτως οὖν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐπιτίθεται τοῖς 3
Ἰσραηλίταις Ὁγῆς ὁ τῆς Γαλαθηνῆς καὶ Γαυλαντίτιδος
11 βασιλεύς, στρατὸν ἄγων, καὶ σπεύδων μὲν ὡς ἐπὶ συμμαχίαν τὴν Σιχῶνος φίλου τυγχάνοντος, εὐρῶν δὲ ἐκείνων ἤδη προαπολωλότη καὶ οὕτως ἔγνω τοῖς Ἐβραίοις εἰς μάχην ἐλθεῖν, περιέσεσθαι τε νομίζων καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν διάπειραν βουλόμενος λαβεῖν. διαμαρτῶν δὲ τῆς ἐλπίδος αὐτός τε ἀποθνήσκει κατὰ τὴν μάχην καὶ σύμπας ὁ στρατὸς αὐτοῦ διαφθείρεται. Μωϋσῆς δὲ τὸν ποταμὸν Ἰάβακχον περαιωσάμενος διεξῆει τῆς Ὁγοῦ βασιλείας, τὰς τε πόλεις καταστρεφόμενος καὶ κτείνων πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας, οἳ καὶ πλοῦτῳ 23
διέφερον πάντων τῶν ἐκείνῃ ἡπειρωτῶν δι' ἀρετὴν γῆς καὶ πλῆθος χρημάτων. Ὁγῆ δὲ μέγεθός τε καὶ κάλλος ἦν οἶον ὀλίγοις σφόδρα· ἦν δὲ κατὰ χεῖρα γενναῖος ὁ ἀνὴρ, ὡς ἴσα τὰ τῶν ἔργων εἶναι τοῖς τοῦ μεγέθους καὶ τῆς εὐπρεπείας πλεονεκτήμασι. τὴν δ' ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγεθος ἐτεκμηριώσαντο κλίνην αὐτοῦ λαβόντες ἐν Ῥαβαθᾶ πόλει τῶν βασιλείων τῆς Ἀμμαντίτιδος, τῇ μὲν κατασκευῇ σιδηρέαν, τεσσάρων δὲ πηχῶν

τὸ εὖρος, μήκει δὲ τοῦ διπλασίονος ἐνὶ πῆχει μείζονα. τούτου τοίνυν πταίσαντος οὐκ εἰς τὸ παρὸν μόνον τοῖς Ἑβραίοις ἐπέδωκε τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ μέλλον ἀγαθῶν αὐτοῖς αἰτιος ἀποθανῶν ὑπῆρξε· καὶ γὰρ πόλεις ἐξήκοντα λαμπρῶς πάνυ τετειχισμένας ὑποτελεῖς ἐκένω παρέλαβον, καὶ λείαν πολλὴν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ πάντες εὐπόρησαν.

6 Μωϋσῆς μὲν οὖν στρατοπεδεύει, ἀγαγὼν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, κατὰ τὸ μέγα πεδίον Ἰεριχοῦντος ἀντικρῦ. πόλις δ' ἐστὶν εὐδαίμων αὕτη, φοινίκας τε φέρειν ἀγαθὴ καὶ βάλσαμον νεμομένη. ἤρχοντο δὲ φρονεῖν ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα οἱ Ἰσραηλίται, καὶ τὴν πρὸς τοὺς πολέμους ἐπιθυμίαν ὑπερέτεινον. καὶ Μωϋσῆς ὀλίγων ἡμερῶν θύσας χαριστήρια πρῶτον τῷ θεῷ, καὶ τὸν λαὸν εὐωχῆσας, μέρος τι τῶν ὀπλιτῶν ἐξέπεμψε δηρώσοντας τὴν Μαδιανιτῶν γῆν καὶ τὰς πατρίδας αὐτῶν ἐκπολιωρήσοντας. τοῦ δ' ἐκπολεμωθῆναι πρὸς αὐτοὺς αἰτίαν ἔλαβε τοιαύτην.

2 Βάλακος ὁ τῶν Μωαβιτῶν βασιλεὺς, φιλλίας αὐτῷ πατρῴας οὔσης καὶ συμμαχίας πρὸς Μαδιανίτας, ἐπεὶ τοὺς Ἰσραηλίτας τοσοῦτο φρομένους ἐώρα, καὶ περὶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων λίαν εὐλαβῆς ἦν (καὶ γὰρ οὐδ' ἐπέπυστο γῆν ἄλλην οὐ πολυπραγμονεῖν τοὺς Ἑβραίους, ἀπηγορευκός τοῦ θεοῦ, κτησαμένους τὴν Χαναναίων), καὶ θᾶττον ἢ φρονιμώτερον ἐγχειρεῖν ἔγνω τοῖς λόγοις. καὶ πολεμεῖν μὲν ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις θρασυτέροις γεγενημένοις ὑπὸ τῆς κακοπραγίας κατειλημμένος οὐκ ἔκρινε, κωλύσαι δέ, εἰ δύναιτο, γενέσθαι μεγάλους, λογιζόμενος καὶ πρεσβεῦσαι πρὸς Μαδιανίτας ὑπὲρ αὐτῶν. οἱ δὲ (ἦν γὰρ τις ἀπὸ Εὐφράτου Βάλαμος, μάντις ἄριστος τῶν τότε καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπιτηδείως ἔχων) πέμπουσι μετὰ τῶν Βαλάκου πρέσβειων

ἄνδρας τῶν παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, παρακαλίσοντας
 τὸν μάντιν ἔλθειν, ὅπως ἂν ἐπ' ἐξωλείᾳ τῶν Ἰσραηλι-
 τῶν ἀρὰς ποιήσῃται. παραγενομένους δὲ τοὺς πρέσβεις
 δέχεται ἐπὶ ξενίᾳ φιλοφρόνως, καὶ δεικνύσας ἀνέκρινε
 τὴν τοῦ θεοῦ διάνοιαν, τίς ἐστὶν αὕτη ἐφ' οἷς Μαδιαν-
 νίται παρακαλοῦσι. τοῦ δ' ἐμποδῶν στάντος ἀφικνεῖται
 πρὸς τοὺς πρέσβεις, προθυμίαν μὲν καὶ σπουδὴν τὴν
 ἰδίαν ἐμφανίζων αὐτοῖς εἰς ἃ δέονται τυχεῖν, τὸν θεὸν
 δ' ἀντιλέγειν αὐτοῦ τῇ προαιρέσει δηλῶν, ὅς αὐτὸν ἐπὶ
 τοσοῦτο κλέος δι' ἀλήθειαν καὶ τὴν ταύτης πρόφρησιν
 ἀγάγοι· τὸν γὰρ στρατόν, ᾧ καταρασόμενον αὐτὸν ἔλ-
 θειν παρακαλοῦσι, δι' εὐνοίας εἶναι τῷ θεῷ. συνεβού-
 λευέ τε διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν χωρεῖν παρ' αὐτοὺς τὴν
 ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας καταλυσαμένους.
 καὶ τοὺς μὲν πρέσβεις ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσε, Μαδιαννί-
 ται δέ, Βαλάκου σφόδρα ἐγκειμένους καὶ δέησιν λιπαρῇ
 προσφέροντος, κάλιν πέμπουσι πρὸς τὸν Βάλαμον.
 κἀκείνος βουλόμενος χαρίζεσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἀνῆρτο
 τὸν θεόν. ὃ δὲ καὶ τῆς πείρας δυσχεράνας κλεῦει
 μηδὲν ἀντιλέγειν τοῖς πρέσβεσιν. ὃ δ' οὐχ ὑπολαβὼν
 ἀπάτη ταῦτα τὸν θεὸν κεκελευκέναι, συνακῆσι τοῖς
 πρέσβεσιν. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν ἀγγέλου θεοῦ προσβα-
 λόντος αὐτῷ κατὰ τι στενὸν χωρίον περιειλημμένον
 αἰμασιαῖς διπλαῖς, ἣ ὄνος ἐφ' ἧς ὁ Βάλαμος ὤχετο,
 συνείσα τοῦ θαίου πνεύματος ὑπαντῶντος, ἀπέκλισε
 τὸν Βάλαμον πρὸς τὸν ἕτερον τῶν θριγκῶν, ἀναισθήτως
 ἔρυσσα τῶν πληγῶν ἃς ὁ Βάλαμος ἐπέφερεν αὐτῇ, κα-
 κοπαθῶν τῇ θλίψει τῇ πρὸς τὸν θριγκόν. ὡς δ' ἐγκει-
 μένου τοῦ ἀγγέλου ἣ ὄνος τυπτομένη ὤκλασε, κατὰ
 βούλησιν θεοῦ φωνὴν ἀνθρωπίνην λαβοῦσα κατεμέμ-
 φετο τὸν Βάλαμον, ὡς ἄδικον ἐπὶ ταῖς πρότερον δια-
 κονίαις μηδὲν ἔχοντα ἐγκαλεῖν αὐτῇ πληγὰς ἐπιφέρειν,

μὴ συνιέντα ὅτι νῦν κατὰ θεοῦ προαίρεσιν οἷς αὐτὸς
 ἔσπευσεν ὑπηρετεῖν εἰργεται. ταρattoμένου δ' αὐτοῦ
 διὰ τὴν τῆς ὄνου φωνὴν ἀνθρωπίνην οὔσαν, ἐπιφα-
 νεις καὶ ὁ ἄγγελος ἐναργῆς ἐνεκάλει τῶν πληγῶν, ὡς
 οὐχὶ τοῦ κτήνους ὄντος αἰτίου, τὴν δὲ ὁδὸν αὐτοῦ δια-
 κωλύοντος παρὰ γνώμην τοῦ θεοῦ γενομένην. κατα-
 δείσας δ' ὁ Βάλαμος οἷός τε ἦν ἀναστρέφειν, ἀλλὰ θεὸς
 αὐτὸν χωρεῖν τὴν προκειμένην παρώρμησεν, προστάξας,
 ὅτι περ ἂν αὐτὸς κατὰ νοῦν αὐτῷ ποιήσεις, τοῦτο ση-
 4 μάλινειν. καὶ ὁ μὲν ταῦτα τοῦ θεοῦ κελεύσαντος ἦκει 10
 πρὸς Βάλακον, δεξαμένου δ' αὐτὸν τοῦ βασιλέως ἐκ-
 πρεπῶς, ἠξίου προαχθεῖς ἐπὶ τι τῶν ὄρων σκέψασθαι
 πῶς τὸ τῶν Ἑβραίων ἔχει στρατόπεδον. Βάλακος δ'
 αὐτὸς ἀφικνεῖται τὸν μάντιν σὺν βασιλικῇ θεραπείᾳ
 φιλοτίμως ἀγόμενος εἰς ὄρος, ὅπερ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐ- 15
 τῶν ἔκειτο, τοῦ στρατοπέδου σταδίου ἀπέχον ἐξήκοντα.
 κατιδὼν δ' αὐτοὺς ἐκεῖνος βωμούς τε ἐκέλευσεν ἐπὶ
 δεῖμασθαι τὸν βασιλέα καὶ τοσοῦτους ταύρους καὶ κρι-
 οὺς παραστῆσαι. ὑπουργήσαντος δὲ διὰ ταχέων τοῦ
 βασιλέως, ὀλοκαυτοὶ τυθέντας. ὡς δὲ τροπὴν εἶδε ση- 20
 μαινομένην, "ὁ λεῶς" φησὶν "οὗτος εὐδαίμων, ᾧ ὁ θεὸς
 τε δίδωσι μυρίων κτῆσιν ἀγαθῶν, καὶ σύμμαχον εἰς
 ἅπαν καὶ ἠγεμόνα τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν ἐπένευσεν. ὡς
 οὐδὲν ἔστιν ἀνθρώπειον γένος οὐ μὴ κατ' ἀρετὴν καὶ
 βῆλῳσιν ἐπιτηδευμάτων ἀρίστων καὶ καθαρῶν πονη- 25
 ρίας ὑμεῖς ἀμείνους κριθῆσεσθε, καὶ παισὶ βελτίοσιν
 αὐτῶν ταῦτα καταλείπετε, θεοῦ μόνους ὑμᾶς ἀνθρώ-
 πους ἐφορῶντος, καὶ ὅθεν ἂν γένοισθε πάντων εὐδαι-
 μονέστεροι τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐκπορίζοντος. γῆν τε
 οὖν, ἐφ' ἣν ὑμᾶς αὐτὸς ἔστειλε, καθέξετε, δουλεύου- 30
 σαν ἀεὶ παισὶν ὑμετέροισ, καὶ τοῦ περὶ αὐτῶν κλέους
 ἐμπλησθήσεται πᾶσα ἡ γῆ καὶ θάλασσα. ἀρκέσετε δὲ

τῷ κόσμῳ παρασχεῖν ἐκάστη γῆ τῶν ἀφ' ὑμετέρου γένους οἰκήτορας. θαυμάζετε τοίνυν, ὦ μακάριος στρατός, ὅτι τοσοῦτος ἐξ ἑνὸς πατρὸς γεγόνατε. ἀλλὰ τῶν νῦν ὑμῶν ὀλίγων ἡ Χανααία χωρήσει γῆ, τὴν δ' οἰκουμένην οἰκητήριον δι' αἰῶνος ἴστε προκειμένην ὑμῖν καὶ τὸ πλῆθος ὑμεῖς ἐν τε νήσοις καὶ κατ' ἠπειρον βιοτεύσετε ὅσον ἐστὶν οὐδ' ἀστέρων ἀριθμὸς ἐν οὐρανῷ. τοσοῦτοις δὲ οὖσι οὐκ ἀπαγορεύσει τὸ θεῖον ἀφθονίαν μὲν παντοίων ἀγαθῶν ἐν εἰρήνῃ χορηγοῦν, νίκην δὲ καὶ κράτος ἐν πολέμῳ. παιδας ἐχθρῶν ἔρωσ τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου λάβοι, καὶ θρασυνηθεῖεν ὥστε εἰς ὄπλα καὶ τὰς ὑμετέρας χεῖρας ἐλθεῖν. οὐ γὰρ ἂν ὑποστρέψειεν ἐτι ὁ νικηφόρος, οὐδ' ὥστε παιδας εὐφραῖναι καὶ γυναικίας. τοσοῦτον ὑμῖν εὐανδρίας τὸ περιὸν ἐκ θεοῦ προνοίας ἀνήρηται, ὃ καὶ τὰ περιττὰ μειοῦν ἰσχὺς καὶ τὰ λείποντα διδόναι."

καὶ ὁ μὲν τοιαῦτα ἐπεθείλαξεν, οὐκ ὦν ἐν ἑαυτῷ, τῷ 5
 δὲ θεῷ πνεύματι πρὸς αὐτὰ κεινημένος· τοῦ δὲ Βαλάκου δυσχεραίνοντος, καὶ παραβαίνειν αὐτῶν τὰς 10
 συνθήκας ἐφ' αἷς αὐτὸν ἀντι μεγάλων λάβοι δωρεῶν 20
 παρὰ τῶν συμμάχων ἐπικαλοῦντος (ἐλθόντα γὰρ ἐπὶ 30
 κατάρα τῶν πολεμίων, ὑμνεῖν αὐτοὺς ἐκείνους καὶ μακαριωτάτους ἀποφαίνειν ἀνθρώπων), "ὦ Βάλακέ" φησι, 40
 "περὶ τῶν ὄλων λογίξῃ καὶ δοκεῖς ἐφ' ἡμῖν εἶναι τι περὶ 50
 τῶν τοιούτων σιγᾶν ἢ λέγειν, ὅταν ἡμᾶς τὸ τοῦ θεοῦ 60
 λάβῃ πνεῦμα; φωνὰς γὰρ ἄς βούλεται τοῦτο καὶ λόγους οὐδὲν ἡμῶν εἰδότεων ἀφίησιν. ἐγὼ δὲ μέμνημαι 70
 μὲν ὦν τε σὺ καὶ Μαδιανῆται δεηθέντες ἐνταυθοῖ με 80
 προθύμως ἠγάγατε καὶ δι' ἃ τὴν ἄφιξιν ἐποιησάμην, 90
 ἢν τέ μοι δι' εὐχῆς μηδὲν ἀδικῆσαι σου τὴν ἐπιθυμίαν 100
 κρείττων δὲ ὁ θεὸς ὦν ἐγὼ χαρίζεσθαι διεγνώσκειν. 110
 παντελῶς γὰρ ἀσθενεῖς οἱ προγινώσκειν περὶ τῶν ἀν-

θρωπείων καθ' ἑαυτῶν λαμβάνοντες, ὥστε μὴ ταῦθ' ἄπερ ὑπαγορεύει τὸ θεῖον λέγειν, βιάζεσθαι δὲ τὴν ἐκείνου βούλησιν. οὐδὲν γὰρ ἐν ἡμῖν ἐπιφθάσαντος εἰσελθεῖν ἐκείνου ἡμέτερον. ἐγὼ γοῦν τὸν στρατὸν τοῦτον οὐτ' ἐπαινέσαι προθυμίην οὐτ' ἐφ' οἷς τὸ γένος αὐτῶν ὁ θεὸς ἀγαθοῖς ἐμηχανήσατο διελθεῖν· ἀλλ' εὐμενῆς αὐτοῖς οὗτος ὢν καὶ σπεύδων αὐτοῖς εὐδαίμονα βίον καὶ κλέος αἰώνιον παρασχεῖν, ἐμοὶ τοιούτων ἀπαγγελίαν λόγων ὑπέθετο. νῦν δὲ (χαρίζεσθαι γὰρ αὐτῷ σοὶ διὰ σπουδῆς ἐστὶ μοι καὶ Μαδιανίταις, ὧν ἀπόσα- σθαί μοι τὴν ἀξίωσιν οὐκ εὐπρεπές) φέρε βωμούς τε ἐτέρους αὐτίς ἐγείρωμεν καὶ θυσίας ταῖς πρὶν παραπλησίας ἐπιτελέσωμεν, εἰ πείσαι τὸν θεὸν δυνηθεῖην ἐπιτρέψαι μοι τοὺς ἀνθρώπους ἀράς ἐνδῆσαι." συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Βαλάκου δις μὲν τεθνύοσι τὸ θεῖον οὐκ ἐπένευσε τὰς κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀράς· θύσας δὲ καὶ τρίτον, ἄλλων πάλιν ἀνασταθέντων βωμῶν, οὐδὲ τότε μὲν κατηράσατο τοῖς Ἰσραηλίταις, πεσῶν δ' ἐπὶ τὸ στόμα πάθη προύλεγεν ὅσα τε βασιλεῦσιν ἔσται καὶ ὅσα πόλεσι ταῖς ἀξιολογωτάταις, ὧν ἐνταῖς οὐδ' οὐκ εἰσεσθαί πω συνέβαινε τὴν ἀρχὴν, ἃ τε καὶ προὑπήρξεν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις γενόμενα τοῖς ἀνθρώποις διὰ γῆς ἢ διὰ θαλάσσης εἰς μνήμην τὴν ἐμὴν· ἐξ ὧν ἀπάντων τέλος λαβόντων ὅποιον ἐκεῖνος προσέειπε, τεκμαίροιτ' ἂν τις ὅτι καὶ ἔσοιτο πρὸς τὸ μέλλον.

6 Βάλακος δ' ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ μὴ καταφάτους γενέσθαι τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀποπέμπει τὸν Βάλαμον μηδεμιᾶς τιμῆς ἀξιώσας. ὁ δ' ἀπὼν ἤδη κάπλι τῷ περαιοῦν τὸν Εὐφράτην γενόμενος, τὸν τε Βάλακον μεταπεμφάμενος καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν Μαδιανιτῶν, "Βάλακέ" φησι "καὶ τῶν Μαδιανιτῶν οἱ παρόντες (χρὴ γὰρ με καὶ παρὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ χαρίζασθαι ὑμῖν), τὸ

μὲν Ἑβραίων γένος οὐκ ἂν ὄλεθρος πάντελής καταλά-
 βοι, οὐτ' ἐν πολέμῳ οὐτ' ἐν λοιμῷ καὶ σπάνει τῶν ἀπό-
 γῆς καρπῶν, οὐτ' ἄλλη τις αἰτία παράλογος διαφθει-
 ρειε. πρόνοια γάρ ἐστιν αὐτῶν τῷ θεῷ σώζειν ἀπό
 6 παντὸς κακοῦ καὶ μηδὲν ἐπ' αὐτοὺς εἶσαι τοιοῦτον πά-
 θος ἐλθεῖν ὑφ' οὗ κἂν ἀπόλοινο πάντες· συμπέσοι δ'
 ἂν αὐτοῖς ὀλίγα τε καὶ πρὸς ὀλίγον, ὑφ' ὧν ταπεινοῦ-
 σθαι δοκοῦντες εἶτ' ἀνθήσουσιν ἐπὶ φόβῳ τῶν ἐπαγα-
 γόντων αὐτοῖς τὰς βλάβας. ὑμεῖς δ' εἰ νίκην τινὰ πρὸς
 11 βραχὺν καιρὸν κατ' αὐτῶν κερδᾶναι ποθεῖτε, τύχοιτ'
 ἂν αὐτῆς ταῦτα ποιήσαντες. τῶν θυγατέρων τὰς μά-
 λιστ' εὐπρεπεῖς καὶ βιάσασθαι καὶ νικῆσαι τὴν τῶν
 ὀρφάντων σωφροσύνην ἱκανὰς διὰ τὸ κάλλος, ἀσκήσαν-
 τες τὴν εὐμορφίαν αὐτῶν ἐπὶ τὸ μᾶλλον εὐπρεπές,
 16 κέμψατε πλησίον ἐσομένας τοῦ ἐκείνων στρατοπέδου,
 καὶ δεομένοις συνελθαι τοῖς νεανίαις αὐτῶν προστάξατε.
 ἰπειδὰν δὲ κεχειρωμένους ὀρῶσι ταῖς ἐπιθυμίαις, κα-
 ταλιπέτωσαν, καὶ παρακαλούντων μένειν μὴ πρότερον
 ἐκινευσάτωσαν, πρὶν ἂν πείσωσιν αὐτοὺς ἀφέντας τοὺς
 21 πατρῴους νόμους καὶ τὸν τοίτους αὐτοῖς θέμενον τι-
 μᾶν θεὸν τοὺς Μαδιανιτῶν καὶ Μωαβιτῶν σέβωσιν."

οὕτω γὰρ αὐτοῖς τὸν θεὸν ὀργισθῆσεσθαι.

καὶ ὁ μὲν τοῦθ' ὑποθέμενος αὐτοῖς ᾤχετο, τῶν δὲ 7
 Μαδιανιτῶν πεμψάντων τὰς θυγατέρας κατὰ τὴν ἐκεί-
 26 νου παραίνεσιν οἱ τῶν Ἑβραίων ἀλίσκονται νέοι τῆς
 εὐπρεπείας αὐτῶν, καὶ παραγενόμενοι εἰς λόγους αὐ-
 ταῖς παρεκάλουν μὴ φθονεῖν αὐτοῖς τῆς τοῦ κάλλους
 αὐτῶν ἀπολαύσεως μηδὲ τῆς τοῦ πλησιάζειν συνηθείας.
 αἱ δ' ἀσμένως δεξάμεναι τοὺς λόγους συνῆεσαν αὐτοῖς,
 31 ἐνθουμάμεναι δ' αὐτοὺς τῷ πρὸς αὐτὰς ἔρωτι, καὶ τῆς
 ἐπιθυμίας ἀκμαζούσης, περὶ ἀπαλλαγὴν ἐγίνοντο. τοὺς
 δ' ἀθυμία δεινὴ πρὸς τὴν ἀναχώρησιν τῶν γυναικῶν

κατέλαβε, καὶ λικαροῦντες ἐνέκειντο μὴ σφᾶς καταλι-
 πειν, ἀλλὰ γαμετὰς αὐτῶν ἐσομένης αὐτόθι μένειν καὶ
 δεσποίνας ἀποδειχθησομένης πάντων ὧν ὑπῆρχεν αὐ-
 τοῖς. ταῦτα δὲ ὁμνύντες ἔλεγον καὶ τὸν θεὸν μεσίτην
 ὧν ὑπισχυοῦντο ποιούμενοι, δακρύνοντές τε καὶ παντα- 5
 χόθεν αὐτοὺς ἐλεεινοὺς ταῖς γυναιξὶ κατασκευάζοντες
 εἶναι. αἱ δ' ὡς δεδουλωμένους αὐτοὺς κατενόησαν καὶ
 τελέως ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐχομένους, ἤρξαντο πρὸς
 8 αὐτοὺς λέγειν. "ἡμῖν, ᾧ κράτιστοι νεανιωῶν, οἴκοι τε
 εἰσὶ πατρῶοι καὶ κτησίς ἀγαθῶν ἄφθονος καὶ ἡ παρὰ 10
 τῶν γονέων καὶ τῶν οἰκείων. εὐνοία καὶ στοργή. καὶ
 οὐδενὸς τούτων ἄποροι ἐνθάδ' ἤκουσαι ἡμεῖς εἰς ὀμι-
 λίαν ἤκομεν, οὐδ' ἐμπορευσόμεναι τὴν ᾠραν τοῦ σώ-
 ματος προσηκάμεθα τὴν ὑμετέραν ἀξίωσιν, ἀλλ' ἀνδρας
 ἀγαθοὺς καὶ δικαίους ὑπολαβοῦσαι τοιούτοις ὑμᾶς τι- 15
 μῆσαι ξενίοις δεομένους ἐπέισθημεν. καὶ νῦν, ἐπεὶ
 φατὲ πρὸς ἡμᾶς φιλοστόργως ἔχειν καὶ λυπεῖσθαι μελ-
 λουσῶν ἀναχωρεῖν, οὐδ' αὐταὶ τὴν δέησιν ὑμῶν ἀπο-
 στρεφόμεθα, πίστιν δ' εὐνοίας λαβοῦσαι τὴν μόνην
 ἡμῖν ἀξιόλογον νομισθεῖσαν, ἀγαπήσομεν τὸν μεθ' ὑμῶν 20
 βίον ὡς γαμεταὶ διανύσαι. δέος γὰρ μὴ καὶ κόρον τῆς
 ἡμετέρας ὀμιλίας λαβόντες ἐπειθ' ὑβρίσητε καὶ ἀτίμους
 ἀποπέμψητε πρὸς τοὺς γονεῖς." συγγινώσκειν τε ταῦτα
 φυλαττομέναις ἤξιουν. τῶν δ' ἦν βούλονται πίστιν
 δάσειν ὁμολογούντων, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντιλεγόντων 25
 ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὰς πόθου, "ἐπεὶ ταῦτα" ἔφασαν "ὑμῖν
 δέδοκται, τοῖς δ' ἔθεσι καὶ τῷ βίῳ πρὸς ἅπαντας ἄλλο-
 τριώτατα χρῆσθε, ὡς καὶ τὰς τροφὰς ὑμῖν ἰδιοτρόπους
 εἶναι καὶ τὰ ποτὰ μὴ κοινὰ τοῖς ἄλλοις, ἀνάγκη βουλο-
 μένους ἡμῖν συνοικεῖν καὶ θεοὺς τοὺς ἡμετέρους σέβειν, 30
 καὶ οὐκ ἂν ἄλλο γένοιτο τεκμήριον ἧς ἔχειν τε νῦν εὐ-
 νοίας φατὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ τῆς ἐσομένης ἢ τὸ τοὺς αὐ-

τοὺς ἡμῖν θεοὺς προσκυνεῖν. μέμφαιτο δ' ἂν οὐδεὶς εἰ γῆς εἰς ἣν ἀφῆχθε τοὺς ἰδίους αὐτῆς θεοὺς προστρέποισθε, καὶ ταῦτα τῶν μὲν ἡμετέρων κοινῶν ὄντων πρὸς ἅπαντας, τοῦ δ' ὑμετέρου πρὸς μηδένα τοιούτου τυγχάνοντος." δεῖν οὖν αὐτοῖς ἔλεγον ἢ ταῦτά πᾶσιν ἡγείσθαι ἢ ζητεῖν ἄλλην οἰκουμένην, ἐν ἣ βιώσονται μόνοι κατὰ τοὺς ἰδίους νόμους.

οἱ δ' ὑπὸ τοῦ πρὸς αὐτὰς ἔρωτος κάλλιστα λέγεσθαι 9
ταῦτα ὑπολαβόντες, καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς εἰς ἃ προε-
10 καλοῦντο, παρέβησαν τὰ πάτρια, θεοὺς τε πλείονας εἶναι νομίσαντες, καὶ θύειν αὐτοῖς κατὰ νόμον τὸν ἐπι-
χώριον τοῖς καθιδρουσαμένοις προθέμενοι, ξενικοῖς τε βρώμασιν ἔχαιρον, καὶ πάντα εἰς ἡδονὴν τῶν γυναι-
κῶν ἐπὶ τούναντιον οἷς ὁ νόμος αὐτῶν ἐκέλευσε ποιοῦν-
15 πες διετέλουν, ὡς διὰ παντὸς ἤδη τοῦ στρατοῦ τὴν πα-
ρανομίαν χωρεῖν τῶν νέων καὶ στάσιν αὐτοῖς πολὺ χεῖρω τῆς προτέρας ἐμπέσειν, καὶ κίνδυνον παντελοῦς τῶν ἰδίων ἐθισμῶν ἀπωλείας. ἅπαξ γὰρ τὸ νέον γευσά-
μενον ξενικῶν ἐθισμῶν ἀπλήστως αὐτῶν ἐνεφορεῖτο, καὶ
20 εἰ τινες τῶν πρώτων ἀνδρῶν διὰ πατέρων ἀρετὰς ἐπι-
φανεῖς ἦσαν, συνδιεφθείροντο. καὶ Ζαμβρίας ὁ τῆς Συ- 10
μεωνίδος ἡγούμενος φυλῆς, Χοσβία συνῶν Μαδιανί-
τιδι, Σούρου θυγατρὶ τῶν ἐκεῖνη δυναστεύοντος ἀν-
δρός, κελευσθεῖς ὑπὸ τῆς γυναικὸς πρὸ τῶν Μωϋσῆ
25 δοχθέντων τὸ πρὸς ἡδονὴν αὐτῇ γενησόμενον, ἐθερά-
πευεν αὐτὴν οὐ θύων τὰ πάτρια καὶ γάμον ἡγμένος ἀλ-
λόφυλον. ἐν τούτοις δ' ὄντων τῶν πραγμάτων, δείσας
Μωϋσῆς μὴ γένηται τι χεῖρον, συναγαγὼν εἰς ἐκκλη-
σίαν τὸν λαὸν οὐδενὸς μὲν κατηγορεῖ πρὸς ὄνομα, μὴ
30 βουλόμενος εἰς ἀπόνοιαν περιστῆσαι τοὺς ἐκ τοῦ λαν-
θάνειν μετανοῆσαι δυναμένους, ἔλεγε δὲ ὡς οὐκ ἄξια
θρῶεν οὔτε αὐτῶν οὔτε πατέρων τὴν ἡδονὴν προτιμή-

σαντες τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κατὰ τοῦτον βιοῦν· προσήκειν δέ, ὡς ἐτι καὶ καλῶς αὐτοῖς ἂν ἔχειν, μεταβαλέσθαι, τὴν ἀνδρείαν ὑπολαμβάνουσιν οὐκ ἐν τῷ βιάζεσθαι τοὺς νόμους ἀλλ' ἐν τῷ μὴ εἶκειν ταῖς ἐπιθυμίαις εἶναι. πρὸς τούτοις δὲ οὐδ' εὐλογον ἔφασκε σωφρονήσαντας αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ἐρήμου, νῦν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ὄντας παροινεῖν, μηδὲ τὰ κτηθέντα ὑπὸ τῆς ἐνθειας δι' εὐπορίαν αὐτῶν ἀπολέσθαι. καὶ ὁ μὲν ταῦτα λέγων ἐπειρᾶτο τοὺς νέους ἐπανορθοῦν καὶ εἰς μετάνοιαν ἀπάγειν ὧν ἐκραττον

11 ἀναστὰς δὲ μετ' αὐτὸν Ζαμβρίας "ἀλλὰ σὺ μὲν" εἶπεν, 10
 "ὦ Μωϋσῆ, χρῶ νόμοις οἷς αὐτὸς ἐσπούδακας, ἐκ τῆς τούτων εὐηθείας τὸ βεβᾶιον αὐτοῖς παρεσχημένος, ἐπι μὴ τοῦτον αὐτῶν ἐχόντων τὸν τρόπον κολλᾶκίς ἂν ἦδη κεκολασμένος ἔγνωσ ἂν οὐκ εὐπαραλογίστους Ἑβραίους. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν ἀκόλουθον οἷς σὺ προστάτεις τυραννικῶς λάβοις· οὐ γὰρ ἄλλο τι μέχρι νῦν ἢ προσχῆματι νόμων καὶ τοῦ θεοῦ δουλείαν μὲν ἡμῖν ἀρχὴν δὲ σταντῶ κακουργεῖς, ἀφαιρούμενος ἡμᾶς τὸ ἡδὺ καὶ τὸ κατὰ τὸν βίον ἀντεξούσιον, ὃ τῶν ἐλευθέρων ἐστὶ καὶ δεσπότην οὐκ ἐχόντων. χαλεπότερος δ' ἂν οὗτος Αἰγυπτίων 20 Ἑβραίοις γένοιτο, τιμῶρειν ἀξιῶν κατὰ τοὺς νόμους τὴν ἐκάστου πρὸς τὸ κεχαρισμένον αὐτῷ βούλησιν. πολὺ δ' ἂν δικαιότερον αὐτὸς τιμῶριαν ὑπομένοις, τὰ παρ' ἐκάστοις ὁμολογούμενα καλῶς ἔχειν ἀφανίσαι προσηρημένος, καὶ κατὰ τῆς ἐπάντων δόξης ἰσχυρὰν τὴν σεαυτοῦ 25 κατεσκευακῶς ἀτοπίαν. ἐγὼ δ' ἂν στερολίμην εἰκότως ὧν πράττω νυνί, εἰ κρίνας ἀγαθὰ ταῦτα ἐπειτα περὶ αὐτῶν ὁμολογεῖν ἐν τούτοις ὀκνήσομαι. γύναιόν τε ξενικόν, ὡς φῆς, ἡγμαι (παρ' ἐμαντοῦ γὰρ ἀκούσῃ τὰς ἐμὰς πράξεις ὡς παρ' ἐλευθέρου· καὶ γὰρ οὐδὲ λαθεῖν 30 προεθέμην), θύω τε θεοῖς οἷς θύειν μοι νομίζεται, δίκαιον ἡγούμενος παρὰ πολλῶν ἐμαντῷ πραγματεύεσθαι

τὴν ἀλήθειαν, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐν τυραννίδι ζῆν, τὴν ὄλην ἐξ ἑνὸς ἐλπίδα τοῦ βίου παντὸς ἀνηρηκότα. χαρεῖν τ' ἂν οὐδεὶς κυριώτερον αὐτὸν περὶ ὧν πράξιμι γνώμης τῆς ἐμῆς ἀποφαινόμενος."

- 5 τοῦ δὲ Ζαμβρίου ταῦτα περὶ ὧν αὐτός τε ἠδίκηει καὶ 12
 τῶν ἄλλων τινὲς εἰπόντος, ὁ μὲν λαὸς ἠσύχαζε φόβῳ τε
 τοῦ μέλλοντος, καὶ τὸν νομοθέτην δὲ ὀφῶν μὴ περαι-
 τέρω τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ προαγαγεῖν ἐκ τῆς ἀντικρὺ
 διαμάχης θελήσαντα· περιστατο γὰρ μὴ πολλοὶ τῆς καὶ
 10 τῶν λόγων ἀσελείας αὐτοῦ μιμηταὶ γενόμενοι ταρα-
 ξῶσι τὸ πλῆθος. καὶ διαλύεται μὲν ἐπὶ τούτοις ὁ σύλ-
 λογος, προεληλύθει δ' ἂν ἐπὶ πλεον ἢ τοῦ κακοῦ πείρα
 μὴ φθάσαντος Ζαμβρίου τελευτῆσαι ἐκ τοιαύτης αἰτίας.
 Φινεέσης, ἀνὴρ τὰ τε ἄλλα τῶν νεωτέρων κρείττων καὶ
 15 τῷ τοῦ πατρὸς ἀξιώματι πολὺ τοὺς ἡλικιώτας ὑπερέχων
 (Ἐλεαζάρου γὰρ τοῦ ἀρχιερέως υἱὸς ἦν, Μωϋσέως δὲ
 ἀδελφός υἱός), περιαλήσας τοῖς πεπραγμένοις
 ὑπὸ τοῦ Ζαμβρίου, καὶ πρὶν ἰσχυροτέραν γενέσθαι τὴν
 ὕβριν ὑπὸ τῆς ἀδείας, ἐργῶ τὴν δίκην αὐτὸν εἰσπρά-
 20 ξασθαι διαγνοὺς, καὶ κωλύσαι διαβῆναι τὴν παρανο-
 μίαν εἰς πλείονας τῶν ἀρξαμένων οὐ κολαζομένων,
 τόλμη δὲ ψυχῆς καὶ σώματος ἀνδρεία τοσοῦτον προύχων
 ὥς μὴ πρότερον, εἴ τιμι συσταίῃ τῶν δεινῶν, ἀπαλλάτ-
 τεσθαι πρὶν ἢ καταγωνίσασθαι καὶ νίκην τὴν ἐπ' αὐτῷ
 25 λαβεῖν, ἐπὶ τὴν τοῦ Ζαμβρίου σκηνὴν παραγενόμενος
 αὐτὸν τε παῖων τῇ ῥομφαίᾳ καὶ τὴν Χοσβίαν ἀπέκτει-
 νεν. οἱ δὲ νέοι πάντες, οἷς ἀρετῆς ἀντιποίησις ἦν καὶ
 τοῦ φιλοκαλεῖν, μιμηταὶ γενόμενοι τῆς Φινεέσου τόλμης
 ἀνήρουν τοὺς ἐπὶ τοῖς ὁμόλοις Ζαμβρία τὴν αἰτίαν εἰ-
 30 ληφότας. ἀπόλλυνται μὲν οὖν καὶ ὑπὸ τῆς τούτων ἀν-
 δραγαθίας πολλοὶ τῶν παρανομησάντων, ἐφθάρησαν δὲ
 πάντες καὶ λοιμῷ, ταύτην ἐνσκήψαντος αὐτοῖς τοῦ θεοῦ

τὴν νόσον· ὅσοι τε συγγενεῖς ὄντες, κωλύειν δεόν, ἐξώτρυννον αὐτούς ἐπὶ ταῦτα, συναδικεῖν τῷ θεῷ δοκοῦντες ἀπέθνησκον.

ἀπόλλυντο μὲν οὖν ἐκ τῶν τάξεων ἄνδρες οὐκ
 13 ἐλάττους τετραμισχιλίων καὶ δισμυρίων, ὑπὸ δὲ ταύτης παροξυνθεὶς τῆς αἰτίας Μωϋσῆς ἐπὶ τὸν Μαδιαντιῶν ὄλεθρον τὴν στρατιὰν ἐξέπεμπε· περὶ ὧν τῆς ἐκ αὐτούς ἐξόδου μετὰ μικρὸν ἀπαγγελοῦμεν, προδιηγησάμενοι πρῶτον ὃ παρελίπομεν· δίκαιον γὰρ ἐπὶ τούτῳ τὴν τοῦ νομοθέτου γνώμην μὴ παρελθεῖν ἀνεγκωμία-
 15 στον. τὸν γὰρ Βάλαμον παραληφθέντα ὑπὸ τῶν Μαδιαντιῶν ὅπως ἐπαράσχηται τοῖς Ἑβραίοις, καὶ τοῦτο μὲν οὐ δύνηθέντα θεία προναία, γνώμην δ' ὑποθέμενον ἢ χρησαμένων τῶν πολεμίων ὀλίγου τὸ τῶν Ἑβραίων πλῆθος διεφθάρη τοῖς ἐπιτηδεύμασι, νοσησάντων δὲ
 17 τινῶν περὶ ταῦτα, μεγάλως ἐτίμησεν ἀναγράφας αὐτοῦ τὰς μαντείας. καὶ παρὸν αὐτῷ σφτερισασθαι τὴν ἐκ αὐτοῖς δόξαν καὶ ἐξιδιώσασθαι, μηδενὸς ἂν γενομένου μάρτυρος τοῦ διελέγξοντος, ἐκαίνω τὴν μαρτυρίαν ἀπέδωκε καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ μηνύμης ἠξίωσε.

καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἂν αὐτοῖς τισὶ δοκῆ, οὕτω σκο-
 7 πείτωσαν· Μωϋσῆς δὲ ὑπὲρ ὧν καὶ προείπομεν ἐπὶ τὴν Μαδιαντινὴν γῆν ἐπέμψε στρατιάν, τοὺς πάντας εἰς δι-
 10 χιλίους καὶ μυρίους, ἐξ ἑκάστης φυλῆς τὸν ἴσον ἀριθμὸν ἐπιλεξάμενος, στρατηγὸν δ' αὐτῶν ἀπέδειξε Φινεέσην, οὐ μικρὸν πρότερον ἐμνήσθημεν φυλάξαντος τοῖς Ἑβραίοις τοὺς νόμους καὶ τὸν παρανομοῦντα τούτους Ζαμβρίαν τιμωρησαμένου. Μαδιανταὶ δὲ προκυνθόμενοι τὸν στρατὸν ἐπὶ σφᾶς ἐλαύνοντα καὶ ὅσον οὐδέπω παρεσόμενον, ἠθροίζοντό τε καὶ τὰς εἰσβολὰς τῆς
 15 χώρας, ἢ προσεδέχοντο τοὺς πολεμίους, ἀσφαλισάμενοι περιέμενον αὐτούς. ἐλθόντων δὲ καὶ συμβολῆς γενομέ-

- νης, πίπτει τῶν Μαδιανιτῶν πλήθος ἀσύλλεγιστον καὶ ἀριθμοῦ κρείττον, ὃς τε βασιλεῖς αὐτῶν ἅπαντες. πάντες δὲ ἦσαν, Ὡσὸς τε καὶ Σούρης, ἔτι δὲ Ῥοβῆς τε καὶ Οὐρης, πέμπτος δὲ Ῥέκμος, οὗ πόλις ἐπόνομος τὸ πᾶν
- ⁵ ἀξίωμα τῆς Ἀράβων ἔχουσα γῆς, καὶ μέχρι νῦν ὑπὸ παντὸς τοῦ Ἀραβίου τοῦ κείσαντος βασιλείως τὸ ὄνομα Ἀρεκέμη καλεῖται, Πέτρα παρ' Ἑλλήσι λεγομένη. τραπέντων δὲ τῶν πολεμίων οἱ Ἑβραῖοι διήρπασαν αὐτῶν τῆς γῆρας, καὶ πολλὴν λείαν λαβόντες καὶ τοὺς οἰκήτορας γυναιξίν ἅμα διαφθείραντες μόνας τὰς παρθένους κατέλιπον, τοῦτο Μωϋσέως Φινεέση κελεύσαντος, ὃς ἦκεν ἄγων τὸν στρατὸν ἀπαθῆ καὶ λείαν ἀφθονον· βόας μὲν γὰρ δισχίλλους καὶ πεντακισμυρούς, ὄσθ δὲ πεντακισμύλους πρὸς μυριάσιν ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα, ὄνους δὲ
- ¹⁰ ἑκακισμυρούς, χρυσοῦ δὲ καὶ ἀργύρου ἄπειρόν τι πλήθος κατασκευῆς ἢ κατ' οἶκον ἔχρωντο· ὑπὸ γὰρ εὐδαιμονίας καὶ ἀβροδύταιοι σφόδρα ἐτίγγανον. ἤχησαν δὲ καὶ αἱ παρθέναι περὶ δισχάλλας καὶ τρισμυρίας. Μωϋσῆς δὲ μερίσας τὴν λείαν τῆς μὲν ἐτέρας τὸ πεντηκοστὸν
- ¹⁵ Ἐλεαζάρῳ δίδωσι καὶ τοῖς Ἰερεῦσι, Λευταῖς δὲ τῆς ἐτέρας τὸ πεντηκοστὸν μέρος, τὴν δὲ λοιπὴν νέμει τῶ λαῷ. καὶ διῆγον τὸ λοιπὸν εὐδαιμόνως, ἀφθονίας μὲν ἀγαθῶν αὐτοῖς ὑπ' ἀρετῆς γεγενημένης, ὑπὸ μηδεὸς δὲ σκυθρωποῦ ταύτης ἀπολαύειν ἐμποδιζόμενοι.
- ²⁰ Μωϋσῆς δὲ γηραιὸς ἦδη τυγγάνων διάδοχον ἑαυτοῦ Ἰησοῦν καθίστησιν ἐπὶ τε ταῖς προφητείαις καὶ στρατηγὸν εἰ που δεήσεις γεννησόμενον, κλεύσαντος καὶ τοῦ θεοῦ τούτῳ τὴν προστασίαν ἐπιτρέψαι τῶν πραγμάτων. ὁ δὲ Ἰησοῦς πᾶσαν ἐπεκαίδευτο τὴν περὶ τοὺς νόμους
- ²⁵ παιδείαν καὶ τὸ θεῖον, Μωϋσέως ἐκδιδάξαντος.
- κᾶν τούτῳ δύο φυλαὶ Γάδου τε καὶ Ῥοσβήλου καὶ 3
τῆς Μανασσείτιδος ἡμίσεια, πλήθει τετραπόδων εὐδαι-

μονοῦντες καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, κοινολογησάμενοι παρεκάλουν τὸν Μωϋσῆν ἐξαίρετον αὐτοῖς Ἀμωρῆτιν παρ᾿ αὐτοῦ δορῖκτητον οὖσαν· ἀγαθὴν γὰρ εἶναι βοσκήματα τρέφειν. ὁ δὲ ὑπολαβὼν αὐτοὺς δεισαντας τὴν πρὸς Χαναναίους μάχην πρόφασιν εὐπρεπῆ τὴν τῶν 5 βοσκημάτων ἐπιμέλειαν εὐρέσθαι, κακίστους τε ἀπεκάλει, καὶ δειλίας εὐσχήμονα πρόφασιν ἐκινθήσαντας αὐτοὺς μὲν βούλεσθαι τρυφᾶν ἀπόνως διάγοντας, πάντων τεταλαιπωρηκότων ὑπὲρ τοῦ κτήσασθαι τὴν αἰτουμένην ὑπ' αὐτῶν γῆν, μὴ θέλειν δὲ συναραμένους τῶν 10 ἐπιλοίπῳ ἀγῶνων, γῆν ἣν διαβᾶσιν αὐτοῖς τὸν Ἰορδάνην ὁ θεὸς παραδώσειν ὑπέσχηται, ταύτην λαβεῖν, καταστρεψαμένους οὓς ἐκεῖνος ἀπέδειξεν ἡμῖν πολεμίους. οἱ δ' ὄρωντες ὀργιζόμενον αὐτόν, καὶ δικαίως ἠρεθίσθαι πρὸς τὴν ἀξίωσιν αὐτῶν ὑπολαβόντες, ἀπε- 15 λογοῦντο μὴ διὰ φόβον τῶν κινδύνων μηδὲ διὰ τὴν πρὸς τὸ πονεῖν μαλακίαν πεποιῆσθαι τὴν αἰτησιν, ἀλλ' ὅπως τὴν λείαν ἐν ἐπιτηδείοις καταλιπόντες εὗξωνοι πρὸς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς μάχας χωρεῖν δύναιντο. ἐτοίμους τε ἔλεγον αὐτούς, κτίσαντας πόλεις εἰς φυ- 20 λακὴν τέκνων καὶ γυναικῶν καὶ κτήσεως αὐτοῦ δίδόντος, συναπιέναι τῷ στρατῷ. καὶ Μωϋσῆς ἀρᾶσθεις τῷ λόγῳ, καλέσας Ἐλεάζαρον τὸν ἀρχιερεᾶ καὶ Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἐν τέλει πάντας, συνεχῶρει τὴν Ἀμωρῆτιν αὐτοῖς ἐπὶ τῷ συμμαχεῖσθαι τοῖς συγγενέ- 25 σιν ἕως ἂν καταστήσωνται τὰ πάντα. λαβόντες οὖν ἐπὶ τούτοις τὴν χώραν, καὶ κτίσαντες πόλεις καρτεράς, τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τᾶλλα ὅσα συμπεριάγειν μέλλουσιν αὐτοῖς ἦν ἐμπόδια τοῦ πονεῖν, ἀπέθεντο εἰς αὐτάς.

30

4 οἰκοδομεῖ δὲ καὶ Μωϋσῆς τὰς δέκα πόλεις τὰς εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀκτώ καὶ τεσσαράκοντα γενησομένης,

ὧν τρεῖς ἀπέδειξε τοῖς ἐπ' ἀκουσίῳ φόῳ φευξομένοις,
 καὶ χρόνον ἔταξεν εἶναι τῆς φυγῆς τὸν αὐτὸν τῷ ἀρχι-
 ρεῖ ἐφ' οὗ δράσας τις τὸν φόνον ἐφυγε, μεθ' ὃν συνε-
 χῶρει τελευτήσαντα κάθοδον, ἐχόντων ἐξουσίαν τῶν
 5 τοῦ πεφονευμένου συγγενῶν κτείνειν, εἰ λάβοιεν ἔξω
 τῶν ὄρων τῆς πόλεως εἰς ἣν ἐφυγε τὸν πεφονευκότεν·
 ἑτέρῳ δὲ οὐκ ἐπετέτραπτο. αἱ δὲ πόλεις αἱ πρὸς τὰς
 φυγὰς ἀποδεδειγμέναι ἦσαν αἴδε, Βόσορα μὲν ἐπὶ τοῖς
 ὄροις τῆς Ἀραβίας, Ἀρίμανον δὲ τῆς Γαλαθηνῶν γῆς,
 10 καὶ Γαυλανᾶν ἐν τῇ Βατανεϊάδι. κτησαμένων δ' αὐτῶν
 καὶ τὴν Χαναταίων γῆν, τρεῖς ἕτεραι πόλεις ἐμελλον
 ἀνατεθῆσθαι τῶν Λευιτίδων πόλεων τοῖς φυγάσιν εἰς
 κατοικισμὸν, Μωϋσέως ἐπιστελλαντος.

Μωϋσῆς δέ, προσελθόντων αὐτῷ τῶν πρώτων τῆς 5
 15 Μανασσίτιδος φυλῆς, καὶ δηλούντων μὲν ὡς τεθνήκει
 τις τῶν φυλετῶν ἐπίσημος ἀνὴρ Ὀλοφάντης ὄνομα, πα-
 δας μὲν οὐ καταλιπὼν ἄρσενας θυγατέρας μέντοι, καὶ
 πνυθόμενων εἰ τούτων ὁ κλῆρος ἔσοιτο, φησὶν, εἰ μὲν
 μέλλουσί τιμι συνοικεῖν τῶν φυλετῶν, μετὰ τοῦ κλήρου
 20 πρὸς αὐτοὺς ἀπιέναι, εἰ δ' ἐξ ἄλλης γαμοκτό τισι φυ-
 λῆς, τὸν κλῆρον ἐν τῇ πατρῷα φυλῇ καταλιπεῖν. καὶ
 τότε μένειν ἐκάστου τὸν κλῆρον ἐν τῇ φυλῇ διετάξατο.

τῶν δὲ τεσσαράκοντα ἐτῶν παρὰ τριάκονθ' ἡμέρας 8
 συμπεληρωμένων, Μωϋσῆς ἐκκλησίαν ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ
 20 συναγαγὼν, ὅπου νῦν πόλις ἐστὶν Ἀβιλῆ, φοινικόφυτον
 δ' ἐστὶ τὸ χωρίον, συνελθόντος τοῦ λαοῦ παντὸς λέγει
 τοιαῦτα.

" ἄνδρες συστρατιῶται καὶ τῆς μακρᾶς κοινωνοὶ τα- 2
 λαικωφίας, ἐπεὶ, τῷ θεῷ δοκοῦν ἤδη καὶ τῷ γῆραι,
 20 χρόνον ἐτῶν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν ἡνυσμένον δεῖ με τοῦ
 ζῆν ἀπελθεῖν, καὶ τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου πραχθησο-
 μένων οὐ μέλλω βοηθὸς ὑμῖν ἔσθαι καὶ σύμμαχος,

καλυόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, δίκαιον ἡγησάμην μηδὲ νῦν ἐγκαταλιπεῖν τοῦμὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας εὐδαιμονίας πρόθυμον, ἀλλ' αἰδίων τε ὑμῖν πραγματεύεσθαι τὴν τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν καὶ μνήμην ἐμαυτῷ, γενομένων ὑμῶν ἐν ἀφθονίᾳ τῶν κρείττωνων. φέρε οὖν ὑπο- 5
θέμενος ὃν τρόπον ὑμεῖς τ' ἂν εὐδαιμονήσατε καὶ παισὶ τοῖς αὐτῶν καταλίποιτε κτήσιν ἀγαθῶν αἰδίων, οὕτως ἀπέλω τοῦ βίου. πιστεύεσθαι δὲ ἀξίός εἰμι διὰ τε τὰς πρότερον ὑπὲρ ὑμῶν φιλοτιμίας καὶ διὰ τὸ τὰς ψυχὰς ἐπὶ τελευταῖᾳ γινομένης μετ' ἀρετῆς πάσης ὁμιλεῖν. 10

ὦ παῖδες Ἰσραήλου, μὴ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαθῶν κτήσεως αἰτία, θεὸς εὐμενής· μόνος γὰρ οὗτος δοῦναί τε ταῦτα τοῖς ἀξίοις καὶ ἀφελέσθαι τῶν ἀμαρτανόντων εἰς αὐτὸν ἱκανός, ὃ παρέχοντες ἑαυτοὺς οἴους αὐτὸς τε βούλεται καὶ γὰρ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ σαφῶς ἐξεπιστάμε- 15
νος παραινῶ, οὐκ ἂν ὄντες μακαριστοὶ καὶ ζηλωτοὶ πᾶσιν [ἐτιμῆσαί τε ποτ' ἦ] καίσαυσθε, ἀλλ' ὧν τε νῦν ὑμῖν ἔστιν ἀγαθῶν ἢ κτήσις βεβαία μενεῖ, τῶν τε ἀπόντων ταχέειν ἔχετε τὴν παρουσίαν. μόνον οἷς ὑμᾶς ὁ θεὸς βούλεται ἔπεσθαι, τούτοις πειθαρχεῖτε, καὶ μήτε νομί- 20
μων τῶν παρόντων ἄλλην προτιμήσητε διάταξιν, μήτ' εὐσεβείας ἧς νῦν περὶ τὸν θεὸν ἔχετε, καταφρονήσαντες εἰς ἄλλον μεταστήσησθε τρόπον. ταῦτα δὲ πράττοντες ἀκμωώτετοι μάχας διενεγκεῖν ἀπάντων ἔσεσθε καὶ μη-
δενὶ τῶν ἐχθρῶν εὐάλωτοι· θεοῦ γὰρ παρόντος ὑμῖν 25
βοηθοῦ, πάντων περιφρονεῖν εὐλογον. τῆς δ' ἀρετῆς ἑκαθλα ὑμῖν μέγαρα κέεται πρὸς ἅπαντα τὸν βίον κτη-
σαμένοις· αὕτη γὰρ πρῶτον ἀγαθῶν καὶ πρέσβιστόν ἐστιν, ἔπειτα καὶ τὴν τῶν ἄλλων χαρίζεται περιουσίαν, ὡς καὶ πρὸς ἀλλήλους ὑμῖν χρωμένους αὐτῇ μακαριστὸν 30
παιῆσαι τὸν βίον καὶ τῶν ἀλλοφύλων πλέον δοξαζόμε-
νους, ἀδμήριτόν τε παρὰ τοῖς αὐτίσι τὴν εὐκλειαν ὑμῖν

ὑπάρξαι. τούτων δ' ἂν ἐφικέσθαι δυνήθείητε, εἰ τῶν νόμων, οὓς ὑπαγορευέσσαντός μοι τοῦ Θεοῦ συνεταξάμην, κατήκοοι καὶ φύλακες γένοισθε καὶ μελετώητε τὴν σύνεσιν αὐτῶν. ἅπειμι δ' αὐτὸς χαίρων ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἀγαθοῖς, παρατιθέμενος ὑμᾶς νόμῳ τε σωφροσύνης καὶ κόσμῳ τῆς πολιτείας καὶ ταῖς τῶν στρατηγῶν ἀρεταῖς, οἱ πρόνοιαν ἔξουσιν ὑμῶν τοῦ συμφέροντος. Θεὸς τε ὁ μέχρι νῦν ἡγεμονεύσας ὑμῶν, καθ' οὗ βούλησιν κάγω χρήσιμος ὑμῖν ἐγενόμην, οὐ μέχρι τοῦ δεῦρο ὑμῖν στήσει τὴν αὐτοῦ πρόνοιαν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον αὐτοὶ βούλεσθε χρόνον τοῦτου ἔχειν προστάτην ἐν τοῖς τῆς ἀρετῆς ἐπιτηδεύμασι μένοντες, ἐπὶ τοσοῦτον αὐτοῦ χρήσεσθε τῆ προμηθεΐα. γνώμας τε ὑμῖν εἰσηγήσονται τὰς ἀρίστας, εἰς ἐκόμενοι τὴν εὐδαιμονίαν ἔξετε, ὁ ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος καὶ Ἰησοῦς ἢ τε γερούσια καὶ τὰ τέλη τῶν φυλαῶν ὧν ἀκροῶσθε μὴ χαλεπῶς, γινώσκοντες ὅτι πάντες οἱ ἄρχεσθαι καλῶς εἰδότες καὶ ἄρχειν εἰσονται παρελθόντες εἰς ἔξουσίαν αὐτοῦ, τὴν τε ἐλευθερίαν ἡγεῖσθε μὴ τὸ προσαγανακτεῖν οἷς ἂν ὑμᾶς οἱ ἡγεμόνες πράττειν ἀξιῶσιν. νῦν μὲν γὰρ ἐν τῷ τοὺς εὐεργέτας ὑβρίζειν, ἐν τούτῳ τὴν παρρησίαν εἶδεσθε· ὁ δὲ τοῦ λοιποῦ φυλαττομένοις ὑμῖν ἄμεινόν ἔξει τὰ πράγματα. μηδὲ τὴν ἴσῃν ἐπὶ τούτοις ὀργὴν ποτε λαμβάνετε, ἢ κατ' ἐμοῦ πολλάκις ἐτολήσατε χρῆσθαι· γινώσκετε γὰρ ὡς πλεονάκις ἐκινδύνευσα ὑπὸ ὑμῶν ἀποθανεῖν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. ταῦτα δ' οὐκ ὄνειδίζων ὑμᾶς προουθέμην (οὐ γὰρ ἐπ' ἐξόδου τοῦ ζῆν δυσχεραίνοντας καταλιπεῖν ἠέλιον εἰς ἀνάμνησιν φέρων, μηδὲ παρ' ὄν ἐπασχον αὐτὰ καιρὸν ἐν ὀργῇ γενόμενος) ἀλλ' ὥστε τοῦ σωφρονήσειν ὑμᾶς εἰς τὸ μέλλον κατ' αὐτό γε τοῦτ' ἀσφαλεῖς εἶναι, καὶ μηδὲν εἰς τοὺς προεστηκότας ἐξυβρίσαι διαπλευτόν, ὃς ὑμῖν πολλὰς διαβάσι τὸν Ἰορδάνην καὶ τὴν

Χανααίαν κτησαμένους περιστήσεται, ἐπεὶ προαχθέν-
 τες εἰς καταφρόνησιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἀρετῆς ὀλιγω-
 ρίαν, ἀπολείπετε καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ.
 ποιήσαντες δὲ τοῦτον ἐχθρόν, τὴν τε γῆν, ἣν νῦν
 κτᾶσθε, κρατηθέντες ὄπλοις ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀφαιρεθῆ- 5
 σεσθε μετὰ μεγίστων ὄνειδῶν, καὶ σκεδασθέντες διὰ
 τῆς οἰκουμένης πᾶσαν ἐμπλήσετε τὴν γῆν καὶ θάλασσαν
 τῆς αὐτῶν δουλείας. ἔσται δὲ ὑμῖν τούτων πείραν λαμ-
 βάνουσιν ἀνωφελῆς ἢ μετάνοια καὶ ἡ τῶν οὐ φυλαχθέν-
 των νόμων ἀνάμνησις. ὅθεν εἰ βούλοισθε τούτους ὑμῖν 10
 μένειν, τῶν πολεμίων μηδένας ὑποκλίπησθε κρατήσαντες
 αὐτῶν, ἀλλὰ πάντας ἀπολλύναι κρίνατε συμφέρον, ἵνα
 μὴ ζώντων παραγευσάμενοι τῆς ἐκείνων ἐπιτηδεύσεως
 διαφθείρητε τὴν πάτριον πολιτείαν. ἔτι δὲ καὶ βωμούς
 καὶ ἄλση καὶ νεὸς ὀπόσους ἂν ἔχοιεν καταφρίπτειν πα- 15
 ραινῶ, καὶ δαπανᾶν πυρὶ τὸ γένος αὐτῶν καὶ τὴν μνή-
 μην· βεβαία γὰρ ἂν οὕτως ὑμῖν μόνον ὑπάρξειεν ἡ τῶν
 οἰκείων ἀγαθῶν ἀσφάλεια. ἵνα δὲ μὴ δι' ἀμαθίαν τοῦ
 κρείττονος ἡ φύσις ὑμῶν πρὸς τὸ χεῖρον ἀκονεύσῃ, συν-
 ἔθηκα ὑμῖν καὶ νόμους, ὑπαγορεύσαντός μοι τοῦ θεοῦ, 20
 καὶ πολιτείαν, ἧς τὸν κόσμον φυλάξαντες πάντων ἂν
 εὐδαιμονέσταιοι κριθῆιητε."

3 ταῦτα εἰπὼν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν βιβλίῳ τοὺς νόμους
 καὶ τὴν διάταξιν τῆς πολιτείας ἀναγεγραμμένην. οἱ δὲ
 ἐδάκρουν τε καὶ πολλὴν ἐπιζήτησιν ἐποιοῦντο τοῦ στρα- 25
 τηγοῦ, μεμνημένοι τε ὧν κινδυνεύσειε καὶ προθυμη-
 θείη τῆς περὶ αὐτῶν σωτηρίας, καὶ δυσελπιστοῦντες
 περὶ τῶν μελλόντων ὡς οὐκ ἐσομένης ἄλλης ἀρχῆς τοιαύ-
 τῆς, ἥτιόν τε τοῦ θεοῦ προνοησομένου διὰ τὸ Μωϋσῆν
 εἶναι τὸν παρακαλοῦντα. ὧν τε ἐπὶ τῆς ἐρήμου μετ' 30
 ὄργῆς ὁμιλήσειαν αὐτῷ μετανοοῦντες ἤλθον, ὡς ἅπαντα
 τὸν λαὸν εἰς δάκρυα προπεσόντα κρείττον καὶ τῆς ἐκ

λόγου παρηγορίας τὸ ὑπ' αὐτῶν ποιῆσαι κάθος. Μωϋσῆς δ' αὐτούς παρηγόρει, καὶ τοῦ θαυμάσιου αὐτὸν ἄξιον ὑπολαμβάνειν ἀπάγων αὐτούς χρῆσθαι τῇ πολιτεία παρεκάλει.

5 καὶ τότε μὲν οὕτω διελύθησαν· βούλομαι δὲ τὴν 4
 πολιτείαν πρότερον εἰπὼν τῷ τε Μωϋσέως ἀξιώματι καὶ
 τῇ ἀρετῇ ἀναλογοῦσαν, καὶ μαθεῖν παρῆξον δι' αὐτῆς
 τοῖς ἐντευξομένοις· οἷα τὰ καθ' ἡμᾶς ἀρχῆθεν ἦν, οὕτως
 ἐπὶ τὴν τῶν ἄλλων τραπέσθαι διήγησιν. γέγραπται δὲ
 10 πάνθ' ὅσα ἐκεῖνος κατέλιπεν, οὐδὲν ἡμῶν ἐπὶ καλλω-
 πισμῶ προσθέντων, οὐδ' ὅτι μὴ καταλέλοιπε Μωϋσῆς.
 νεωστέριστα δ' ἡμῖν τὸ κατὰ γένος ἕκαστα τάξει·
 σποράδην γὰρ ὑπ' ἐκείνου κατελείφθη γραφέντα, καὶ ὡς
 ἕκαστόν τι παρὰ τοῦ θεοῦ πύθοιτο. τούτου χάριν ἀναγ-
 15 καίον ἡγησάμην προδιαστείλασθαι, μὴ καὶ τις ἡμῖν παρὰ
 τῶν ὁμοφύλων ἐντυγχανόντων τῇ γραφῇ μέμφις ὡς διη-
 μαρτηκόσι γένηται. ἔχει δὲ οὕτως ἡ διάταξις ἡμῖν τῶν
 νόμων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν πολιτείαν. οὓς δὲ κοι-
 νούς ἡμῖν καὶ πρὸς ἀλλήλους κατέλιπε, τούτους ὑπερε-
 20 θέμην εἰς τὴν περὶ ἐθνῶν καὶ αἰτιῶν ἀπόδοσιν, ἣν συν-
 αντιλαμβάνομένου τοῦ θεοῦ μετὰ ταύτην ἡμῖν τὴν
 πραγματείαν συντάξασθαι πρόκειται.

ἐπειδὴν τὴν Χανααναίων γῆν κτησάμενοι καὶ σχολὴν 5
 ἐπὶ χρήσει τῶν ἀγαθῶν ἔχοντες πόλεις τὸ λοιπὸν ἤδη
 25 κτίξαι προαιρησθε, ταῦτα ποιῶντες τῷ θεῷ φίλα πρά-
 ξετε καὶ τὴν εὐδαιμονίαν βεβαίαν εἴξετε. Ἰσραὴ πόλις ἔστω
 μία τῆς Χανααναίων γῆς ἐν τῷ καλλίστῳ καὶ δι' ἀρετὴν
 ἐπιφανεῖ, ἣν ἂν ὁ θεὸς αὐτῷ διὰ προφητείας ἐκλέξεται.
 καὶ νεὸς εἰς ἐν ταύτῃ ἔστω, καὶ βωμὸς εἰς ἐκ λίθων μὴ
 30 κατειοργασμένων ἀλλὰ λογάδην συγκειμένων, οὐ κονιά-
 ματι χρυσθέντες εὐπρεπεῖς τε εἶεν καὶ καθάριοι πρὸς
 τὴν θεάν. ἢ δ' ἐπὶ τούτου πρόσβασις ἔστω μὴ διὰ

βαθμίδων, ἀλλὰ προσχώσεως αὐτῷ κατὰ πρανοῦς γενομένης. ἐν ἑτέρα δὲ πόλει μήτε βωμὸς μήτε νεὸς ἔστω θεὸς γὰρ εἰς καὶ τὸ Ἑβραίων γένος ἐν.

6 ὁ δὲ βλασφημῆσαι τολμήσας θεὸν καταλευσθεὶς κρεμάσθω δι' ὅλης ἡμέρας, καὶ ἀτίμως καὶ ἀφανῶς θαπτεσθῶ.

7 συνερχέσθωσαν δὲ εἰς ἣν ἀποφῆνωσι πόλιν τὸν νεὸν τρις τοῦ ἔτους οἱ ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἧς ἂν Ἑβραῖοι κρατῶσιν, ὅπως τῷ θεῷ τῶν μὲν ὑπηργμένων εὐχαριστῶσι καὶ περὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον παρακαλῶσι, καὶ συνόντες ἀλλήλοις καὶ συνενωχούμενοι προσφιλεῖς ᾶσι. καλὸν γὰρ εἶναι μὴ ἀγνοεῖν ἀλλήλους, ὁμοφύλους τε ὄντας καὶ τῶν αὐτῶν κοινωνοῦντας ἐπιτηδευμάτων. τοῦτο δὲ ἐκ μὲν τῆς αὐτῆς ἐπιμιξίας αὐτοῖς ὑπάρξειν, τῇ τε ὄψει καὶ τῇ ὁμιλίᾳ μνήμην αὐτῶν ἐντιθέοντας ἀνεπιμίκτους γὰρ ἀλλήλοις μένοντας ἀλλοτριωτάτους αὐτοῖς νομισθήσεσθαι.

8 ἔστω δὲ καὶ δεκάτη τῶν καρπῶν ἐξιέρωσις ὑμῖν, χωρὶς ἧς διέταξα τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις δίδοσθαι, ἣ πιπρασκέσθω μὲν ἐπὶ τῶν πατριδῶν, εἰς δὲ τὰς εὐχίας ὑπηρετεῖτω καὶ τὰς θυσίας τὰς ἐν τῇ ἱερᾷ πόλει. δίκαιον γὰρ εἶναι τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδομένων, ἣν ὁ θεὸς αὐτοῖς κτήσασθαι παρέσχεν, ἐπὶ τιμῇ τοῦ δεδωκότος ἀπολαύειν.

9 ἐκ μισθοῦ γυναικὸς ἠταιρημένης θυσίας μὴ τελειν ἦθεσθαι γὰρ μηδενὶ τῶν ἀφ' ὕβρεως τὸ θεῖον, χεῖρω δ' οὐκ ἂν εἴη τῆς ἐπὶ τοῖς σώμασιν αἰσχύνης. ὁμοίως μὴδ' ἂν ἐκ' ὀχεύσει κυνός, ἥτοι θηρευτικοῦ ἢ ποιμνίων φύλακος, λάβῃ τις μισθόν, ἐκ τούτου θύειν τῷ θεῷ.

10 βλασφημεῖτω δὲ μηδεὶς θεοῦς οὓς πόλεις ἄλλαι νομίζουσι. μὴ συλᾶν ἱερὰ ξενικά, μὴδ' ἂν ἐπωνομασμένον ἢ τινὶ θεῷ κειμήλιον λαμβάνειν.

μηδεις δ' ἐξ ὑμῶν κλωστήν ἐξ ἐβίου καὶ λίνου στο- 11
λῆν φορεῖτω· τοῖς γὰρ ἱσραεῦσι μόνοις ταύτην ἀποδε-
δειχθαι.

συνελθόντος δὲ τοῦ πλήθους εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν 12
ἐπὶ ταῖς θυσίαις δι' ἑτῶν ἑπτὰ, τῆς σκηνοπηγίας ἑορτῆς
ἐνστάσης, ὁ ἀρχιερεὺς, ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ σταθεὶς ἐφ'
οὗ γένοιτο ἐξάκουστος, ἀναγινωσκέτω τοὺς νόμους πᾶσι·
καὶ μήτε γυνὴ μήτε παῖδες εἰργέσθωσαν τοῦ ἀκούειν,
ἀλλὰ μηδὲ οἱ δοῦλοι. καλὸν γὰρ ταῖς ψυχαῖς ἐγγραφέν-
10 τας αὐτοὺς καὶ τῇ μνήμῃ φυλαχθῆναι ὡς μηδέποτε ἐξα-
λειφθῆναι δυναμένους. οὕτω γὰρ οὐδὲ ἁμαρτήσονται,
μὴ δυνάμενοι λέγειν ἄγνοιαν τῶν ἐν τοῖς νόμοις διωρι-
σμένων· οἳ τε νόμοι πολλὴν πρὸς ἁμαρτάνουτας ἄξουσι
παρησίαν, ὡς προλεγόντων αὐτοῖς ἃ κείσονται, καὶ
15 ταῖς ψυχαῖς ἐγγραφάντων διὰ τῆς ἀκοῆς ἃ κελεύουσιν,
ἵστε εἶναι διὰ παντὸς ἔνδον κατ' αὐτοῖς τὴν προαίρεσιν
αὐτῶν, ἧς ὀλιγορήσαντες ἠδίκησαν καὶ τῆς ζημίας αὐ-
τοῖς αἴτιοι γέγονασι. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ παῖδες
πρώτους τοὺς νόμους, μάθημα κάλλιστον καὶ τῆς εὐ-
20 δαιμονίας αἴτιον.

δὲς δ' ἐκάστης ἡμέρας, ἀρχομένης τε αὐτῆς καὶ 13
ὁπότε πρὸς ὕπνον ὥρα τρέπεσθαι, μαρτυρεῖν τῷ θεῷ
τὰς δωρεὰς ἃς ἀπαλλαγείσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς Αἰγυπτίων
γῆς παρέσχε, δικαίας οὐσης φύσει τῆς εὐχαριστίας καὶ
3 γενομένης ἐπ' ἀμοιβῇ μὲν τῶν ἤδη γεγονότων ἐπὶ δὲ
προτροπῇ τῶν ἐσομένων. ἐπιγράφειν δὲ καὶ τοῖς θυ-
ρώμασιν αὐτῶν τὰ μέγιστα ὧν εὐηργέτησεν αὐτοῖς ὁ
θεός, ἐν τε βραχίλοσιν ἕκαστον διαφαίνειν· ὅσα τε τὴν
ἰσχὺν ἀποσημαίνειν δύναται τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐ-
40 τοῖς εὐνοίαν, φέρειν ἐγγεγραμμένα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ
τοῦ βραχίονος, ὡς περίβλεπτον εἶναι πανταχόθεν τὸ
περὶ αὐτοὺς πρόθυμον τοῦ θεοῦ.

- 14 ἀρχέτωσαν δὲ καθ' ἐκάστην πόλιν ἄνδρες ἑπτὰ οἱ καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν περὶ τὸ δίκαιον σπουδὴν προσηκόντες· ἐκάστη δὲ ἀρχὴ δύο ἄνδρες ὑπηρέται διδόνθωσαν ἐκ τῆς τῶν Λευιτῶν φυλῆς. ἔστωσαν δὲ καὶ οἱ δικάζειν λαχόντες ταῖς πόλεσιν ἐν ἀπάσῃ τιμῇ, ὡς μήτε βλασφημεῖν ἐκείνων παρόντων μήτε θρασύνεσθαι τισιν ἐξείναι, τῆς πρὸς τοὺς ἐν ἀξιώματι τῶν ἀνθρώπων αἰδοῦς αὐτοὺς εὐλαβεστέρους, ὥστε τοῦ θεοῦ μὴ καταφρονεῖν, ἀπεργαζομένης. οἱ δὲ δικασταὶ ἀποφήνασθαι κύριοι περὶ τοῦ δόξαντος αὐτοῖς ἔστωσαν, πλὴν εἰ μὴ τι χρήματα λαβόντας τις αὐτοὺς ἐπὶ διαφθορᾷ τοῦ δικαίου ἐνδείξαιτο, ἢ ἄλλην τινὰ αἰτίαν προφέρῃ καθ' ἣν οὐ καλῶς ἐλέγχει αὐτοὺς ἀποφηναμένους. οὔτε γὰρ κέρδει χαριζομένους οὔτ' ἀξιώματι προσήκον πονηρὰς ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἐπάνω πάντων τιθεμένους. ὁ γὰρ θεὸς ἂν οὕτω δόξειε καταφρονεῖσθαι, καὶ ἀσθενέστερος ἐκείνων οἷς ἂν τις κατὰ φόβον ἰσχύος προσνεύμῃ τὴν ψῆφον κεκρίσθαι. τοῦ γὰρ θεοῦ ἰσχύς ἐστὶ τὸ δίκαιον. τοῖς οὖν ἐν ἀξιώμασι τυγχάνουσι καταχαριζομένους τις ἐκείνους τοῦ θεοῦ δυνατωτέρους ποιεῖ. ἂν δ' οἱ δικασταὶ μὴ νοῶσι περὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς παρατεταγμένων ἀποφήνασθαι (συμβαίνει δὲ πολλὰ τοιαῦτα τοῖς ἀνθρώποις), ἀκέραιον ἀναπεμπέτωσαν τὴν δίκην εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν, καὶ συνελθόντες ὁ τε ἀρχιερεὺς καὶ ὁ προφήτης καὶ ἡ γερούσια τὸ δοκοῦν ἀποφαινέσθωσαν.
- 15 εἰς δὲ μὴ πιστευέσθω μάρτυς, ἀλλὰ τρεῖς ἢ τὸ τελευταῖον δύο, ὧν τὴν μαρτυρίαν ἀληθῆ ποιήσῃ τὰ προβεβιωμένα. γυναικῶν δὲ μὴ ἔστω μαρτυρία διὰ κουφότητα καὶ θράσος τοῦ γένους αὐτῶν. μαρτυρεῖτωσαν δὲ μηδὲ δοῦλοι διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἀγένειαν, οὓς ἢ διὰ κέρδος εἰκὸς ἢ διὰ φόβον μὴ τάληθῃ μαρτυρῆσαι. ἂν δὲ τις ψευδῆ μαρτυρήσας πιστευθῇ,

πασχέτω ταῦτ' ἔλεγχθῆις ὅσα ὁ καταμαρτυρηθῆις πά-
σχειν ἔμελλεν.

ἂν δὲ πραχθέντος φόνου ἐν τινι χώρᾳ μὴ εὐρίσκηται 16
ὁ δράσας μηδ' ὑπονοῖται τις ὡς διὰ μίσος ἀπεκτονη-
κώς, ζητείωσαν μὲν αὐτὸν μετὰ πολλῆς σπουδῆς, μή-
νυτρα προθέμενοι· μηδενὸς δὲ μηνύοντος, αἱ ἀρχαὶ
τῶν πόλεων τῶν πλησίον τῇ χώρᾳ ἐν ἧ ὁ φόνος ἐπρά-
χθη, καὶ ἡ γερουσία συνελθόντες μετρείωσαν ἀπὸ τοῦ
τόπου ἐν ᾧ κεῖται ὁ νεκρὸς τὴν χώραν. ἢ δ' ἂν ἡ πλη-
10 σιαιτάτη πόλις, οἱ ἐν αὐτῇ δημόσιοι πριάμενοι δάμαλιν,
καὶ κομίσαντες εἰς φάραγγα καὶ ἀνεπιτήδειον ἀρότρον
καὶ φυτοῖς χωρίον, τοὺς τένοντας κοψάτωσαν τῆς βοῦς,
καὶ χέριβας ἐλόμενοι ὑπὲρ κεφαλῆς τῆς βοῦς οἱ ἱερεῖς
καὶ οἱ Λευῖται καὶ ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης καθά-
15 ρὰς ἀναβοησάτωσαν τὰς χεῖρας ἔχειν ἀπὸ τοῦ φόνου,
καὶ μήτε δρᾶσαι μήτε δρωμένῳ παρατυχεῖν, ἐπικαλει-
σθαι δὲ ἴλεω τὸν θεὸν καὶ μηκέτι τοιοῦτο δεινὸν συμ-
βῆναι τῇ γῆ πάθος.

ἀριστοκρατία μὲν οὖν κράτιστον καὶ ὁ κατ' αὐτήν 17
20 βίος, καὶ μὴ λάβει κόθος ὑμᾶς ἄλλης πολιτείας, ἀλλὰ
ταύτην στέργοιτε, τοὺς νόμους ἔχοντες δεσπότας καὶ
κατὰ τούτους ἕκαστα πράττοντες. ἀρκεῖ γὰρ ὁ θεὸς ἡγε-
μῶν εἶναι. βασιλέως δ' εἰ γένοιτο ἔρως ὑμῖν, ἔστω μὲν
οὗτος ὁμόφυλος, πρόνοια δ' αὐτῷ δικαιοσύνης καὶ τῆς
25 ἄλλης ἀρετῆς διὰ παντὸς ἔστω. παραχωροῖη δὲ οὗτος
τοῖς μὲν νόμοις καὶ τῷ θεῷ τὰ πλείονα τοῦ φρονεῖν,
πρασσέτω δὲ μηδὲν δίχα τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῆς τῶν γε-
ρουσιαστῶν γνώμης, γάμοις τε μὴ πολλοῖς χρώμενος,
μηδὲ πλῆθος διώκων χρημάτων μηδ' ἱππων, ὧν αὐτῷ
30 παραγενομένων ὑπερήφανος ἂν τῶν νόμων ἔσοιτο. κω-
λυέσθω δ', εἰ τούτων τι διὰ σπουδῆς ἔχοι, γίνεσθαι
τοῦ συμφέροντος ὑμῖν δυνατώτερος.

- 18 ὄρους γῆς μὴ ἐξέστω κινεῖν μήτε οἰκείας μήτ' ἄλλο-
 τρίας πρὸς οὓς ἐστὶν ὑμῖν εἰρήνη· φυλακτέσθω δ'
 ὡσπερ θεοῦ ψῆφον βέβαιον εἰς αἰῶνα κειμένην ἀναι-
 ρεῖν, ὡς πολέμων ἐντεῦθεν καὶ στάσεων γινομένων, ἐκ
 τοῦ πλεονεκτοῦντας προσωτέρω χωρεῖν βούλεσθαι τῶν
 ὄρων. μὴ γὰρ μακρὰν εἶναι τοῦ καὶ τοὺς νόμους ὑπερ-
 βαίνειν τοὺς τὸν ὄρον μετακινουύντας.
- 19 γῆν ὃ φυτεύσας, πρὸ ἐτῶν τεσσάρων ἂν καρπὸν
 προβάλλῃ τὰ φυτὰ, μήτε τῷ θεῷ ἀπαρχὰς ἐντεῦθεν ἀπο-
 φερέτω μήτ' αὐτὸς χρῆσθω· οὐ γὰρ κατὰ καιρὸν τοῦτο
 ὑπ' αὐτῶν ἐνεχθῆναι, βιασαμένης δὲ τῆς φύσεως ἀώ-
 ρως μήτε τῷ θεῷ ἀρμόζειν μήτ' αὐτῷ τῷ δεσπότῃ χρῆ-
 σθαι. τῷ δὲ τετάρτῳ τρυγᾶτω πᾶν τὸ γενόμενον (τότε
 γὰρ ὄριον εἶναι) καὶ συναγαγὼν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν
 κομιζέτω, καὶ σὺν τῇ δεκάτῃ τοῦ ἄλλου καρποῦ μετὰ
 τῶν φίλων εὐωχούμενος ἀναλισκέτω, καὶ μετ' ὄρφαν-
 ῶν καὶ χηρευουσῶν γυναικῶν. πέμπτου δὲ ἔτους κύ-
 ριος ἔστω τὰ φυτὰ καρποῦσθαι.
- 20 τὴν ἀμπέλοισι κατάφυτον γῆν μὴ σπειρεῖν· ἀρκεῖ
 γὰρ αὐτῇ τρέφειν τοῦτο τὸ φυτὸν καὶ τῶν ἐξ ἀρότρου
 πόρων ἀπηλλάχθαι. βουσίην ἀροῦν τὴν γῆν, καὶ μηδὲν
 τῶν ἐτέρων ζῴων σὺν αὐτοῖς ὑπὸ ζεύγλην ἄγοντας,
 ἀλλὰ κατ' οἰκέλα γένη κἀκείνοις ποιέσθαι τὸν ἄρο-
 τον. εἶναι δὲ καθαρὰ τὰ σπέρματα καὶ ἀνεπίμικτα,
 καὶ μὴ σύνδυο καὶ τρεῖς σπειρεῖν· οὐ γὰρ τῇ τῶν ἀνο-
 μοίων κοινωνία χείρειν τὴν φύσιν. μηδὲ κτήνεσιν ἐπά-
 γειν ὅσα μὴ συγγενῆ· δέος γὰρ ἐκ τούτου μὴ διαβῆ
 καὶ μέχρι τῶν ἀνθρώπων ἢ πρὸς τὸ ὁμόφυλον ἀτιμία,
 τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ φαῦλα πρό-
 τερον λαβοῦσα. δεῖ δὲ μηδὲν εἶναι τοιοῦτον συγκεχω-
 ρημένον ἐξ οὗ κατὰ μίμησιν παρατροπῇ τις τῶν κατὰ
 τὴν πολιτείαν ἔσοιτο. ἄλλως οὐδὲ περὶ τῶν τυχόντων

ἀμελείται τοῖς νόμοις, εἰδόσι προνοεῖσθαι τοῦ κατ' αὐ-
τοὺς ἀμέμπτου.

ἀμῶντας δὲ καὶ συναιροῦντας τὰ θέρη μὴ καλαμᾶ- 21
σθαι, καταλιπεῖν δὲ τινα καὶ τῶν δραγμάτων τοῖς βίον
5 σπανίζουσιν, ἔρμαιον εἶναι τούτοις πρὸς διατροφὴν.
ὁμοίως δὲ καὶ τῆς τρύγης ἀπολιπεῖν τὰς ἐπιφυλλίδας
τοῖς κένησι, καὶ τῶν ἐλαιῶν παρεῖναι τι τοῦ καρποῦ
πρὸς συλλογὴν τοῖς ἐξ ἰδίων οὐκ ἔχουσι μεταλαβεῖν. οὐ
τοσαύτη γὰρ ἂν ἐκ τῆς ἐπ' ἀκριβὲς αὐτῶν συλλογῆς εὐ-
10 πορία τοῖς δεσπόταις γένοιτο, ὅση χάρις ἐκ τῶν θεομέ-
νων ἔλθοι· τό τε θεῖον τὴν γῆν προθυμοτέρην εἰς τὴν
ἐκτροφὴν τῶν καρπῶν ἀπεργάσεται, μὴ τοῦ καθ' αὐ-
τοὺς προνοουμένων λυσιτελοῦς, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἄλ-
λων διατροφῆς λόγον ἔχόντων. μηδὲ βοῶν, ὅποτε τρέ-
15 βοιεν τοὺς στάχτας, ἀποδεῖν τὰ στόματα ἐπὶ τῆς ἄλλωσ'
οὐ γὰρ εἶναι δίκαιον εἰργεῖν τοὺς συνειργασμένους τοῦ
καρποῦ καὶ περὶ τὴν γένεσιν αὐτοῦ ποιήσαντας. μηδὲ
ὀπίρας ἀκμαζούσης κωλύειν ἄπτεσθαι τοὺς ὀδῶ βαδί-
ζοντας, ἀλλ' ὡς ἐξ οἰκείων αὐτοῖς ἐπιτρέπειν ἐμπέπλα-
20 σθαι, κἂν ἐγγχώριοι τυγχάνωσι κἂν ξένοι, χαίροντας
ἐπὶ τῷ παρασχεῖν αὐτοῖς τῶν ὄρων μεταλαμβάνειν.
ἀποφέρεσθαι δ' αὐτοῖς μηδὲν ἐξέστω. μηδὲ τρυγῶντες
ᾧ ἂν εἰς τὰς ληνοὺς κομίζωσιν εἰργέτωσαν τοὺς ὑπαν-
τιάζοντας ἐπεσθίειν· ἄδικον γὰρ ἀγαθῶν, ἃ κατὰ βού-
25 λησιν θεοῦ παρῆλθεν εἰς τὸν βίον, φθονεῖν τοῖς ἐπι-
θυμοῦσιν αὐτῶν μεταλαμβάνειν, τῆς ὄρας ἐν ἀκμῇ τε
οὔσης καὶ σπενδούσης ἀπειθεῖν, ὡς τῷ θεῷ κεχαρισμέ-
νον ἂν εἴη. κἂν ὑπ' αἰσχύνης τινὰς ὀκνοῦντας ἄφασθαι
λαβεῖν παρακαλοῖεν, ὄντας μὲν Ἰσραηλίτας ὡς κοινω-
30 νοὺς καὶ δεσπότας διὰ τὴν συγγένειαν, ἀφιγμένους δ'
ἀλλαχόθεν ἀνθρώπους ξενίας τυγχάνειν ἀξιοῦντας, ᾧ
ὁ θεὸς καθ' ὄραν αὐτοῖς παρέσχεν. ἀναλώματα γὰρ

οὐχ ἡγήτεον ὅσα τις κατὰ χρηστότητα παρήσιν ἀνθρώπων λαμβάνειν, τοῦ θεοῦ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀγαθῶν χορηγοῦντος οὐκ ἐπὶ τῷ καρποῦσθαι μόνοις ἀλλὰ καὶ τῷ τοῖς ἄλλοις μεταδιδόναι φιλοτίμως, καὶ βουλομένου τῷ τρόπῳ τούτῳ τὴν ἰδίαν περὶ τὸν Ἰσραηλιτῶν λαὸν εὐνοίαν καὶ τὴν χορηγίαν τῆς εὐδαιμονίας καὶ τοῖς ἄλλοις ἐμφανίζεσθαι, ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος αὐτοῖς ἀκείνοις μεταδιδόντων. ὁ δὲ παρὰ ταῦτα ποιήσας πληγὰς μιᾷ λειπούσας τεσσαράκοντα τῷ δημοσίῳ σκῦτει λαβὼν τιμωρίαν ταύτην αἰσχίστην ἐλεύθερος ὑπομενέτω, ὅτι τῷ κέρδει δουλεύσας ὕβρισε τὸ ἀξίωμα. καλῶς γὰρ ὑμῖν ἔχει πεπειραμένοις ἐν Αἰγύπτῳ συμφορῶν καὶ κατὰ τὴν ἐρημίαν πρόνοιαν τῶν ἐν τοῖς ὁμοίοις ὑπαρχόντων ποιείσθαι, καὶ τυχόντας εὐπορίας ἐξ ἔλεου καὶ προνοίας τοῦ θεοῦ, τὴν αὐτὴν ταύτην ἐξ ὁμοίου πάθους ἀπομερίζειν τοῖς δεομένοις.

22 ταῖς δὲ δεκάταις ταῖς θυσίην, ἃς ἔτους ἑκάστου προείπον τελεῖν, τὴν μὲν τοῖς Λευίταις τὴν δ' ἑτέραν πρὸς τὰς εὐωχίας, τρίτην πρὸς αὐταῖς κατὰ ἔτος τρίτον συμφέρειν εἰς διανεμήσιν τῶν σπανιζόντων, γυναιξὶ τε χήραις καὶ παισὶν ὀρφανοῖς. τῶν δ' ὠραίων ὅτι καὶ πρῶτον ἑκάστῳ τύχῃ γενόμενον, εἰς τὸ ἱερὸν κομιζέτωσαν, καὶ τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς ἐνεγκαμένης αὐτὸ γῆς, ἣν αὐτοῖς κτήσασθαι παρέσχεν, εὐλογήσαντες, θυσίας ἃς ὁ νόμος αὐτοῖς ἐπιφέρειν κελεύει ἐπιτελέσαντες, τούτων τὰ πρωτόλεια τοῖς ἱερεῦσι διδότησαν. ἐπειδὴν δὲ ταῦτα ποιήσας τις, καὶ πάντων τὰς δεκάτας ἅμα ταῖς εἰς τοὺς Λευίτας καὶ τὰς εὐωχίας ἀπαρχαῖς ἀπειρηνοχῶς, ἀπιέναι μέλλῃ πρὸς αὐτὸν οἰκαδε, στὰς ἀντικρὺ τοῦ τεμενίσματος εὐχαριστησάτω. μὲν τῷ θεῷ ὅτι τῆς ἀπ' Αἰγυπτίων αὐτοὺς ὕβρεως ἀπαλλάξας γῆν αὐτοῖς ἀγαθὴν καὶ πολλὴν ἔδωκε καρποῦσθαι, μαρτυράμενος δὲ ὡς τὰς

τε δεκάτας καὶ τᾶλλα κατὰ τοὺς Μωϋσέως τελέσειε νό-
 μους, αἰτησάσθω τὸν θεὸν εὐμενῆ καὶ ἵλεων αὐτῷ δια-
 παντὸς εἶναι καὶ κοινῇ πᾶσιν Ἑβραίοις διαμένειν, φυ-
 λάττοντα μὲν ἃ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀγαθὰ, προσκτίσαντα δὲ
 5 ὅσα δύναται χαρίζεσθαι.

γαμείτωσαν δὲ ἐν ᾧρα γάμου γενόμενοι παρθένους 23
 ἐλευθέρως γονέων ἀγαθῶν· ὁ δὲ μὴ μέλλον ἄγεσθαι
 παρθένον μὴ ζευγνύσθω συνοικοῦσαν ἄλλῃ νόθεύσας,
 μηδὲ λυπῶν τὸν πρότερον αὐτῆς ἄνδρα. δούλας δὲ μὴ
 10 γαμείσθαι τοῖς ἐλευθέροις, μηδ' ἂν ὑπ' ἔρωτος πρὸς
 τοῦτό τινες ἐκβιάζωνται, κρατεῖν δὲ τῆς ἐπιθυμίας
 τὸ εὐπρεπὲς καὶ τοῖς ἀξιώμασι πρόσφορον. ἔτι δὲ μηδ'
 ἡταιρημένης εἶναι γάμον, ἧς δι' ὕβριν τοῦ σώματος τὰς
 ἐπὶ τῷ γάμῳ θυσίας ὁ θεὸς οὐκ ἂν πρόσοιτο. γένοιτο
 15 γὰρ ἂν οὕτω τῶν παιδῶν τὰ φρονήματα ἐλευθέρια καὶ
 πρὸς ἀρετὴν ὄρθια, εἰ μὴ τύχοιεν ἐκ γάμων φύντες
 αἰσχρῶν, μηδ' ἐξ ἐπιθυμίας οὐκ ἐλευθέρᾳ συνελθόν-
 των. εἰ δέ τις ὡς παρθένον μνηστευσάμενος ἔπειτα
 μὴ τοιαύτην εὖροι, δίκην λαχὼν αὐτὸς μὲν κατηγορεῖτω,
 20 χρώμενος εἰς ἀπόδειξιν οἷς ἂν ἔχη τεκμηρίοις, ἀπο-
 λογεῖσθω δὲ ὁ τῆς κόρης πατήρ ἢ ἀδελφός, ἢ ὅς ἂν μετὰ
 τούτους ἐγγυτέρῳ δοκῇ τοῦ γένους. καὶ κριθεῖσα μὲν
 ἢ κόρη μὴ ἀδικεῖν συνοικεῖτω τῷ κατηγορήσαντι, μη-
 δεμίαν ἐξουσίαν ἔχοντος ἐκείνου ἀποπέμπεσθαι αὐτήν,
 25 πλὴν εἰ μὴ μεγάλας αἰτίας αὐτῷ παράσχοι καὶ πρὸς ἃς
 οὐδ' ἀντειπεῖν δυναθεῖ· τοῦ δὲ τολμηρῶς καὶ προ-
 πετωῶς ἐπενεγκεῖν αἰτίαν καὶ διαβολὴν πρόστιμον ἐκ-
 τινέτω, πληγὰς τεσσαράκοντα μιᾷ λειπούσας λαμβά-
 νων, καὶ πεντήκοντα σίκλους ἀποτινύτω τῷ πατρί.
 30 ἂν δ' ἐξελέγξῃ τὴν παιδίσκην ἐφθαρμένην, δημότις
 μὲν οὐσα τοῦ μὴ σωφρόνως προστήναι τῆς παρθενίας
 ἄχρι νομίμων γάμων καταλευέσθω, ἂν δ' ἐξ ἱερέων ἢ

γεγενημένη, καιέσθω ζῶσα. δύο γυναικῶν οὐσῶν
 τινί, καὶ τῆς μὲν ἐτέρας ἐν τιμῇ σφόδρα καὶ εὐνοία
 κειμένης ἢ δι' ἔρωτα καὶ κάλλος ἢ κατ' ἄλλην αἰτίαν,
 τῆς δ' ἐτέρας ἐν ἐλάττωι μόλῳ τυγχανούσης, ἂν ὁ ἐκ
 τῆς ἀγαπωμένης παῖς γενόμενος, νεώτερος ὢν τοῦ ἐκ
 τῆς ἐτέρας φύντος, ἀξιοὶ διὰ τὴν πρὸς τὴν μητέρα τοῦ
 πατρὸς εὐνοίαν τῶν πρεσβείων τυγχάνειν ὥστε διπλοῦν
 τὸ μέρος τῆς πατρῴας οὐσίας λαμβάνειν (τοῦτο γὰρ ἐν
 τοῖς νόμοις διαταξάμεν), μὴ συγκεχωρήσθω· ἄδικον
 γὰρ τὸν τῇ γενέσει πρεσβύτερον, ὅτι τὰ τῆς μητρὸς
 αὐτῷ ἦτονα παρὰ τῇ διαθέσει τοῦ πατρὸς, τῶν ὀφει-
 λομένων αὐτῷ στέρεσθαι. ὁ κόρην ἄλλω κατηγγυη-
 μένην φθείρας, εἰ μὲν πείσας καὶ πρὸς τὴν φθορὰν
 συγκατάεινον λαβῶν, ἀποθνησκέτω σὺν αὐτῇ· πονηροὶ
 γὰρ ὁμοίως ἐκάτεροι, ὃ μὲν τὸ αἰσχιστον πείσας ἐκου-
 σίως ὑπομείναι καὶ προτιμῆσαι τοῦτο τοῦ ἐλευθέρου
 γάμου τὴν κόρην, ἢ δὲ παρασχεῖν αὐτὴν πεισθεῖσα δι'
 ἡδονὴν ἢ διὰ κέρδος πρὸς τὴν ὕβριν. εἰ δὲ που μόνη
 περιπεσῶν βιάσῃται μηδενὸς βοηθοῦ παρόντος, μόνος
 ἀποθνησκέτω. ὁ φθείρας παρθένον μήπω κατηγγυη-
 μένην αὐτὸς γαμείτω· ἦν δὲ τῷ πατρὶ τῆς κόρης μὴ
 δόξῃ συνοικίξειν αὐτῷ, πεντήκοντα σίκλους τιμὴν τῆς
 ὕβρεως καταβαλλέτω. γυναικὸς δὲ τῆς συνοικουσης
 βουλόμενος διαξευχθῆναι καθ' ἀσθηποτοῦν αἰτίας (πολλ-
 λαὶ δ' ἂν τοῖς ἀνθρώποις τοιαῦται γίνοντο), γράμμασι
 μὲν περὶ τοῦ μηδέποτε συνελθεῖν ἰσχυρίζεσθω. λάβοι
 γὰρ ἂν οὕτως ἐξουσίαν ἢ γυνὴ συνοικεῖν ἐτέρῳ· πρό-
 τερον γὰρ οὐκ ἐφετέον. εἰ δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον κακω-
 θεΐη, ἢ τελευτήσαντος αὐτοῦ θελήσειε γαμῆν αὐτὴν ὁ
 πρότερος, μὴ ἐξελναὶ αὐτὴν ἐπανιέναι. τὴν ἄτεκνον,
 τὰνδρὸς αὐτῇ τετελευτηκότος, ὁ ἀδελφὸς ἐκείνου γα-
 μείτω, καὶ τὸν παῖδα τὸν γινόμενον τῷ τοῦ τεθνεῶτος

καλέσας ὀνόματι τρεφέτω τοῦ κλήρου διάδοχον· τοῦτο γὰρ καὶ τοῖς δημοσίοις λυσιτελήσει γινόμενον, τῶν οἰκῶν οὐκ ἐκλειπόντων καὶ τῶν χρημάτων τοῖς συγγενέσι μενόντων, καὶ ταῖς γυναιξὶ κουφισμὸν οἴσει τῆς συμφορᾶς, τοῖς ἔγγιστα τῶν προτέρων ἀνδρῶν συνοικούσαις. 5 ἐὰν δὲ μὴ βούληται γαμεῖν ὁ ἀδελφός, ἐπὶ τὴν γερουσίαν ἐλθοῦσα ἢ γυνὴ μαρτυράσθω τοῦθ' ὅτι βουλομένην αὐτὴν ἐπὶ τοῦ οἴκου μένειν καὶ τεκνοῦν ἐξ αὐτοῦ μὴ προσδέχοιτο, ὑβρίζων τὴν τοῦ τεθνηκότος ἀδελφοῦ μνήμην. 10 ἐρομένης δὲ τῆς γερουσίας διὰ ποίαν αἰτίαν ἄλλοτρίως ἔχοι πρὸς τὸν γάμον, ἂν τε μικρὰν ἂν τε μεῖζω λέγῃ, πρὸς ταῦτα φεπέτω. ὑπολύσασα δ' αὐτὸν ἢ γυνὴ τὰ δελφοῦ τὰ σάνδαλα καὶ πτύσασα αὐτοῦ εἰς τὸ πρόσωπον, τούτων αὐτὸν ἄξιον εἶναι παρ' αὐτῆς λεγέτω τυγχάνειν, 15 ὑβρίσαντα τὴν τοῦ κατοικομένου μνήμην. καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς γερουσίας ἀπίτω τοῦτ' ἔχων ὄνειδος πρὸς ἅπαντα τὸν βίον, ἢ δ' ὧπερ ἂν βουλευθῆ τινὶ τῶν δεομένων γαμείσθω. ἂν δ' αἰχμάλωτόν τις λάβῃ καρθένου, ἂν τε καὶ γεγαμημένην, βουλομένῳ συνοικεῖν μὴ πρότερον 20 ἐξέστω εὐνῆς ἄψασθαι καὶ κοινωνίας, πρὶν ἢ ξυραμένην αὐτὴν καὶ πένθιμον σχῆμα ἀναλαβοῦσαν ἀποθρηνησαι συγγενεῖς καὶ φίλους τοὺς ἀπολωλότας ἐν τῇ μάχῃ, ὅπως τὸ ἐπ' αὐτοῖς κορέσασα λυπηρὸν ἔπειθ' οὕτως ἐπ' εὐωχίας τράπηται καὶ γάμους· καλὸν γὰρ εἶναι 25 καὶ δίκαιον παιδοποιὸν παρὰ λαμβάνοντα θεραπεύειν αὐτῆς τὸ βουλευτόν, ἀλλὰ μὴ τὴν ἰδίαν ἠδονὴν διώκοντα μόνον τοῦ κατ' αὐτὴν ἀμελεῖν κεχαρισμένου. τριάκοντα δ' ἡμερῶν τῷ πένθει διελθουσῶν (αὐτάρκεις γὰρ ἐπὶ τοῖς δακρύοις αὐταὶ τῶν φιλιτάτων τοῖς 30 φρονίμοις) τότε χωρεῖν ἐπὶ τὸν γάμον. εἰ δ' ἐμπλησθεῖς τῆς ἐπιθυμίας ὑπερηφανήσεις αὐτὴν γαμετήν

ἔχειν, μὴ κατ' ἐξουσίαν ἐχέτω καταδουλοῦν αὐτήν, ἀλλ' ὅπη βούλεται χωρεῖν ἀπίτω, τὸ ἐλεύθερον ἔχουσα.

24 ὅσοι δ' ἂν τῶν νεωτέρων περιφρονῶσι τοὺς γονεῖς καὶ τιμὴν αὐτοῖς μὴ νέμωσιν, ἢ δι' αἰσχύνην ἢ διὰ συνέ-
 εσιν ἐξυβρίζοντες εἰς αὐτούς, πρῶτον μὲν λόγοις αὐ- 5
 τοὺς νουθετεῖτωσαν οἱ πατέρες (αὐτάρκεις γὰρ ἐφ' υἱέσιν οὗτοι δικασταί), συνελθεῖν μὲν ἀλλήλοις οὐχ ἡδονῆς ἔνεκα λέγοντες, οὐδὲ τῆς τῶν χρημάτων ἀξή-
 σεως, κοινῶν τῶν ἑκατέροις ὑπαρχόντων γενομένων, ἀλλ' ὅπως παίδων τύχωσιν, οἱ γηροκομήσουσιν αὐτούς 10
 καὶ ὧν ἂν δέωνται παρ' αὐτῶν ἔξουσι. "γενόμενον δέ γε μετὰ χαρᾶς καὶ τοῦ τῷ θεῷ χάριν εἰδέναι τὴν με-
 γίστην ἀράμενοι διὰ σπουδῆς ἀνεθρέψαμεν, μηδενὸς φειδῶ ποιούμενοι τοῦ καὶ δόξαντος εἰς σωτηρίαν τὴν σὴν καὶ παιδείαν τῶν ἀρίστων εἶναι χρησίμου. νῦν δὲ 15
 (συγγνώμην γὰρ δεῖ νέμειν ἐφ' ἁμαρτήμασι νέων) ἀπό-
 χρησοί ὅσα τῆς εἰς ἡμᾶς τιμῆς ὀλιγώρησας, καὶ μετα-
 βαλοῦ πρὸς τὸ σωφρονέστερον, λογισάμενος καὶ τὸν θεὸν ἐπὶ τοῖς εἰς πατέρας τολμωμένοις χαλεπῶς ἔχειν, ὅτι καὶ αὐτὸς πατήρ τοῦ παντὸς ἀνθρώπων γένους ἐστί, 20
 καὶ συνατιμοῦσθαι δοκεῖ τοῖς τὴν αὐτὴν αὐτῷ προση-
 γορίαν ἔχουσιν, οὐχ ὧν προσῆκεν αὐτοῖς παρὰ τῶν παίδων τυγχάνουσιν. καὶ ὁ νόμος κολαστῆς γίνεται τῶν τοιούτων ἀπαραιτήτος, οὗ σὺ μὴ πειραθείης." κἂν μὲν τούτοις θεραπεύηται τὸ τῶν νέων αὐθαδές, ἀπαλ- 25
 λαττέσθωσαν τῶν ἐπὶ τοῖς ἡγνοημένοις ὄνειδῶν· οὕτω γὰρ ἂν ὁ τε νομοθέτης ἀγαθὸς εἴη καὶ οἱ πατέρες εὐ-
 τυχεῖς, οὐκ ἐπιδόντες οὔτε υἱὸν κολαζόμενον οὔτε θυ-
 γατέρα. ᾧ δ' ἂν οἱ λόγοι καὶ ἡ παρ' αὐτῶν διδασκα-
 λία τοῦ σωφρονεῖν τὸ μηδὲν εἶναι φανῶσιν, ἐχθροὺς 30
 δ' ἀσπόνδους ποιῆ αὐτῷ τοὺς νόμους τοῖς συνεχέσι κατὰ τῶν γονέων τολμήμασι, προαχθεῖς ὑπ' αὐτῶν

τούτων ἔξω τῆς πόλεως τοῦ πλήθους ἐπομένου κατα-
 λευέσθω, καὶ μείνας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἰς θεάν τὴν
 ἀπάντων θαπτέσθω νυκτός. οὕτω δὲ καὶ οἱ ὀπωσοῦν
 ὑπὸ τῶν νόμων ἀναιρεθῆναι κατακριθέντες. θαπτέ-
 5 σθωσαν δὲ καὶ οἱ πολέμιοι, καὶ νεκρὸς μηδὲ εἰς γῆς
 ἄμοιρος κείσθω, περαιτέρω τοῦ δικαίου τιμωρίαν ἐκ-
 τίνων.

δανείζειν δὲ Ἑβραίων ἐπὶ τόκοις. ἐξέστω μηδενὶ 25
 μήτε βρωτὸν μήτε ποτόν· οὐ γὰρ δίκαιον προσοδοεύε-
 10 σθαι τοῦ ὁμοφύλου τὰς τύχας, ἀλλὰ βοηθήσαντα ταῖς
 χρείαις αὐτοῦ κέρδος εἶναι νομίζειν τὴν τ' ἐκείνου εὐ-
 χαριστίαν καὶ τὴν ἀμοιβὴν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ γενησο-
 μένην ἐπὶ τῇ χρηστότητι.

οἱ δὲ λαβόντες εἴτε ἀργύρια εἴτε τινὰ τῶν καρπῶν, 26
 15 ὑγρῶν ἢ ξηρῶν, κατὰ νοῦν αὐτοῖς τῶν παρὰ τοῦ θεοῦ
 χωρησάντων κομίζοντες μεθ' ἡδονῆς ἀποδιδότωσαν
 τοῖς δοῦσιν, ὥσπερ ἀποθέμενοι εἰς τὰ αὐτῶν καὶ πά-
 λιν, εἰ δεηθεῖεν, ἔξοντες. ἂν δ' ἀναισχυνητῶσι περὶ
 τὴν ἀπόδοσιν, μὴ πρὸς τὴν οἰκίαν βαδίσαντας ἐνεχυ-
 20 ριάζειν πρὶν ἢ δίκη περὶ τούτου γένηται, τὸ δ' ἐνέχυ-
 ρον αἰτεῖν ἔξω, καὶ τὸν ὀφείλοντα κομίζειν δι' αὐτοῦ,
 μηδὲν ἀντιλέγοντα τῷ μετὰ νόμου βοηθείας ἐπ' αὐτὸν
 ἦκοντι. κἂν μὲν εὐπορὸς ἢ ὁ ἡνεχυριασμένος, κατεχέτω
 τοῦτο μέχρι τῆς ἀποδόσεως ὁ δεδανεικῶς· ἂν δὲ πένης,
 25 ἀποδιδότω πρὶν ἡλίου δυσμῶν, καὶ μάλιστα ἂν ἰμάτιον
 ἢ τὸ ἐνέχυρον, ὅπως εἰς ὕπνον ἔχη τοῦτο, φύσει τοῦ
 θεοῦ τοῖς πενομένοις ἔλεον νέμοντος. μύλην δὲ καὶ τὰ
 περὶ ταύτην σκευὴ μὴ ἐξεῖναι λαμβάνειν ἐνέχυρον, ὅπως
 μὴ στέρωνται καὶ τῶν πρὸς τὰ σιτία ὀργάνων, μηδ' ὑπ'
 30 ἐνδείας πάθωσί τι τῶν χειρόνων.

ἐπ' ἀνθρώπου μὲν κλοπῇ θάνατος ἔστω ἢ ζημία, 27
 ὁ δὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον ὑφελόμενος τὸ διπλοῦν ἀποτιν-

νύτω. κτείνας δ' ἐπὶ τοῖς κατ' οἶκον κλεπτομένοις τις ἀθῶος ἔστω, κἂν ἢ πρὸς διορύγματι τοίχου. βόσκημα δὲ ὁ κλέψας τετραπλῆν τὴν ζημίαν ἀποτιννίτω, πλὴν βοός· πενταπλῆν δὲ ὑπὲρ τούτου καταβαλλέτω. ὁ δὲ τὸ ἐπιτίμιον ἄπορος διαλύσασθαι δοῦλος ἔστω τοῖς κατα- 5
δικασαμένοις.

28 πρᾶθεις δὲ ὁμοφύλῳ τις ἕξ ἔτη δουλευέτω, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἐλευθέρος ἀφείσθω. εἰάν δὲ τέκνων αὐτῷ γε-
νομένων ἐκ δούλης παρὰ τῷ πριαμένῳ διὰ τὴν εὐνοίαν
καὶ τὴν πρὸς τὰ οἰκεία φιλοστοργίαν βούληται δου- 10
λεύειν, ἐνιαυτοῦ ἐνστάντος τοῦ ἰωβήλου (πεντηκοστὸς
δὲ ἐνιαυτός ἐστιν) ἐλευθερούσθω, καὶ τὰ τέκνα καὶ
τὴν γυναῖκα ἐλευθέραν ἀπαγόμενος.

29 εἰάν δέ τις χρυσίον ἢ ἀργύριον εὔρη καθ' ὁδόν, ἐπι-
ζητήσας τὸν ἀπολωλεκότα, καὶ κηρύξας τὸν τόπον ἐν 15
ῶ εὔρην, ἀποδότω, τὴν ἐκ τῆς ἐτέρου ζημίας ὠφέλειαν
οὐκ ἀγαθὴν ὑπολαμβάνων. ὁμοίως καὶ περὶ βοσκημά-
των οἷς ἂν ἐντύχη τις κατ' ἐρημίαν πλανωμένοις, μὴ
εὐρεθέντος τοῦ κυρίου παραχρῆμα παρ' αὐτῷ φυλατ-
τέτω, μαρτυράμενος τὸν θεὸν μὴ νοσφίζεσθαι ἀλ- 20
λότρια.

30 μὴ ἐξείναι δὲ παριέναι κτηνῶν τινὶ κακοπαθούν-
των ἢ ὑπὸ χειμῶνος πεπτωκότων ἐν πηλῷ, συνδιασώ-
ξειν δὲ καὶ τὸν πόνον οἰκείου ἡγησάμενον βοηθεῖν.

31 μηνύειν δὲ καὶ τὰς ὁδοὺς τοῖς ἀγνοοῦσι, καὶ μὴ γέ- 25
λωτα θηρωμένους αὐτοῖς ἐμποδίζειν πλάνη τὴν ἐτέρου
χρεῖαν.

32 ὁμοίως μὴδὲ βλασφημεῖτω τις τὸν ἄσπον καὶ τὸν
ἐνεόν.

33 ἐν μάχῃ τις, ὅπου μὴ σίδηρος, πληγῆς παραχρῆμα 30
μὲν ἀποθανῶν ἐκδικεῖσθω ταῦτὸν παθόντος τοῦ πε-
πληγότος· ἂν δὲ κομισθῆις παρ' ἑαυτὸν καὶ νοσήσας

ἐκὶ πλείονας ἡμέρας ἔπειτα ἀποθάνῃ, ἀθῶος ἔστω ὁ
 πλήξας. σωθέντος δὲ καὶ πολλὰ δαπανήσαντος εἰς τὴν
 νοσηλείαν, ἀποτιννύτω πάνθ' ὅσα παρὰ τὸν χρόνον
 τὸν τῆς κατακλίσεως ἀνάλωσε καὶ ὅσα τοῖς ἰατροῖς ἔδω-
 5 κεν. ὁ γυναικα λακτίσας ἔγκυον, ἂν μὲν ἐξαμβλώσῃ
 ἢ γυνή, ζημιούσθω χρήμασιν ὑπὸ τῶν δικαστῶν ὡς
 παρὰ τὸ διαφθαρὲν ἐν τῇ γαστρὶ μειώσας τὸ πλῆθος·
 διδούσθω δὲ καὶ τῷ ἀνδρὶ τῆς γυναικὸς παρ' αὐτοῦ χρή-
 10 ματα. θνησκούσης δ' ἐκ τῆς πληγῆς καὶ αὐτὸς ἀπο-
 θνησκέτω, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς καταθέσθαι δικαιοῦντος
 τοῦ νόμου.

φάρμακον μῆτε θανάσιμον μῆτε τῶν εἰς ἄλλας βλά- 34
 βας πεποιημένων Ἰσραηλιτῶν ἔχέτω μηδὲ εἰς. ἐὰν δὲ
 κεκτημένος φωραθῇ, τεθνάτω, τοῦτο πάσχων ὁ διέ-
 15 θηκεν ἂν ἐκείνους καθ' ὧν τὸ φάρμακον ἦν παρεσκευα-
 σμένον.

ὁ πηρώσας πασχέτω τὰ ὅμοια, στερόμενος οὐπερ 35
 ἄλλον ἐστέρησε, πλὴν εἰ μὴ τι χρήματα λαβεῖν ἐθέλή-
 σειεν ὁ πεπηρωμένος, αὐτὸν τὸν πεπονθότα κύριον
 20 τοῦ νόμου ποιούντος τιμήσασθαι τὸ συμβεβηκὸς αὐτῷ
 πάθος, καὶ συγχωροῦντος ἦν μὴ βούληται γενέσθαι
 πικρότερος.

βοῦν τοῖς κέρασι πλήττοντα ὁ δεσπότης ἀποσφατ- 36
 τέτω. εἰ δ' ἐφ' ἄλλως κτείνειέ τινα πλήξας, αὐτὸς μὲν
 25 καταλευσθῆεις ἀποθνησκέτω, μηδ' εἰς τροφὴν εὐχρη-
 στος εἶναι κατηξιωμένος· ἐὰν δὲ καὶ ὁ δεσπότης ἐλέγ-
 χηται προειδὼς αὐτοῦ τὴν φύσιν καὶ μὴ φυλαξάμενος,
 καὶ αὐτὸς ἀποθνησκέτω ὡς αἰτιος τῷ ὑπὸ τοῦ βοῦς
 ἀνηρημένῳ γεγεννημένος. ἐὰν δὲ δοῦλον ἢ θεράπειαν
 30 ἀποκτείνῃ βοῦς, αὐτὸς μὲν καταλιθούσθω, τριάκοντα
 δὲ σίκλους ὁ κύριος τοῦ βοῦς ἀποτιννύτω τῷ δεσπότη
 τοῦ ἀνηρημένου. βοῦς δ' ἐὰν οὕτω πληγῆς ἀποθάνῃ,

πωλείσθωσαν καὶ ὁ τεθνεὼς καὶ ὁ πλήξας, καὶ τὴν τιμὴν τὴν ἀμφοτέρων οἱ δεσπόται αὐτῶν διανεμέσθωσαν.

37 οἱ δὲ φρέαρ ἢ λάκκον ὀρύξαντες ἐπιμελὲς ποιείσθωσαν ὥστε σανίδων ἐπιβολαῖς ἔχειν κεκλεισμένα, οὐχ ὅπως τινὲς εἰργοῖντο ὑδρείας, ἀλλ' ἵνα μηδεὶς κίνδυνος ὡς ἐμπεσουμένοις ἦ. οὐδ' ἂν εἰς ὄρυγμα τοιοῦτον μὴ κλειστὸν ἐμπεσὸν βόσκημά τινος διαφθαρεῖ, τὴν τιμὴν αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ καταβαλλέτω. περιβαλλέσθω δὲ καὶ τοῖς στέγεσιν ἄπερ ὡς ἀντὶ τείχους ὄντα οὐκ ἔάσει τινὰς ἀποκυλισθέντας ἀπολέσθαι. 10

38 παρακαταθήκην δέ, ὥσπερ ἱερὸν τι καὶ θεῖον χρημα, ὁ παραλαβὼν φυλακῆς ἀξιούτω, καὶ μηδεὶς ἀποστερηῆσαι θρασυνοθείη τὸν πεπιστευκότα, μήτε ἀνὴρ μήτε γυνή, μηδ' εἰ χρυσὸν ἄπειρον μέλλοι κερδαίνειν καταφρονῶν τῷ μηδένα εἶναι τὸν ἐξελέγξοντα. καθ' ὅλου μὲν γὰρ τὸ συνειδὸς ἐπιστάμενον τὸ αὐτοῦ προσῆκεν ἕκαστον εὖ πράττειν, καὶ μάρτυρι ἀρκούμενον αὐτῷ πάντα ποιεῖν ἢ παρ' ἄλλων ἔπαινον αὐτῷ παρεῖξει, μάλιστα δὲ τὸν θεόν, ὃν οὐδεὶς πονηρὸς ὢν λανθάνει. εἰ δὲ μηδὲν ἐπίβουλον δρωῶν ὁ πιστευθεὶς ἀπολέσειεν, ἀφικόμενος ἐπὶ τοὺς ἑπτὰ κριτὰς ὁμνύτω τὸν θεὸν ὅτι μηδὲν παρὰ τὴν αὐτοῦ βούλησιν ἀπόλοιτο καὶ κακίαν, οὐδὲ χρησαμένου τινὸς μέρει αὐτῆς, καὶ οὕτως ἀνεπαίτιατος ἀπίτω. χρησάμενος δὲ κἂν ἐλάχιστον μέρος τῶν πεπιστευμένων ἀπολέσας τύχη, τὰ λοιπὰ πάντα ἢ ἔλαβεν ἀποδοῦναι κατεγνώσθω. ὁμοίως δὲ τῷ περὶ παρακαταθηκῶν, κἂν μισθὸν τις ἀποστερήσῃ τῶν ἐπὶ σώμασι τοῖς αὐτῶν ἐργαζομένων, μεμνήσθω ὅτι οὐκ ἀποστερητέον ἀνδρὸς πένητος μισθόν, εἰδότας ὡς ἀντὶ γῆς καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων ὁ θεὸς αὐτῷ τοῦτον εἶη 25 30 παρεσχηκώς. ἀλλὰ μηδὲ ἀναβάλλεσθαι τὴν ἀπόδοσιν, ἀλλ' αὐθημερὸν ἐκτίνειν, ὡς μὴ βουλομένου τοῦ θεοῦ

τῆς ἐξ ὧν πεπόνηκε χρήσεως ὑστερεῖν τὸν εἰργασμένον.

καίδ' αὖτε ὑπὲρ ἀδικίας πατέρων μὴ κολάζειν, ἀλλὰ 39
 διὰ τὴν ἐκείνων αὐτῶν ἀρετὴν οἴκτου μᾶλλον ἀξιοῦν
 5 ὅτι μοχθηρῶν ἐγένοντο πατέρων, ἢ μίσους φύντας ἐκ
 φαύλων. οὐδὲ μὴν πατράσιν υἱῶν ἁμαρτίαν λογιστέον,
 τῶν νέων πολλὰ παρὰ τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἑαυ-
 τοῖς ἐπιτρεπόντων ὑπερηφανία τοῦ διδάσκεισθαι.

γάλλους ἐκτρέπεσθαι καὶ σύνοδον φεύγειν τὴν μετ' 40
 10 αὐτῶν, ἀφελομένους αὐτοὺς τὸ ἄρρεν καὶ τὸν τῆς παι-
 δοποιίας καρπὸν, ὃν ἀνθρώποις ἐπ' αὐξήσει τοῦ γένους
 ἡμῶν ὁ θεὸς παρέσχεν. ἐλαύνειν δὲ οὕτως ὡς ἐπὶ τέ-
 κνων σφαγῇ καὶ πρὸ τούτων ἀπολλύντας τὸ ἐκείνων
 αἷτιον· δῆλον γὰρ ὡς τῆς ψυχῆς αὐτοῖς τεθηλυσμένης
 15 μετεκοσμήσαντο πρὸς τοῦτο καὶ τὸ σῶμα. ὁμοίως δὲ καὶ
 πᾶν τὸ νομιζόμενον τέρας τοῖς ὄρωσι. μὴ ἔξεσθαι δὲ
 ποιεῖν ἐκτομίας, μήτε ἀνθρώπους μήτε τῶν ἄλλων ζῶων.

αὕτη μὲν οὖν ὑμῖν εἰρηνικὴ τῶν νόμων κατὰ τὴν 41
 πολιτείαν διάταξις ἔστω, καὶ ὁ θεὸς εὐμενῆς ἀστασία-
 20 στον αὐτῆς τὸν κόσμον παρεῖξεται· γένοιτο δὲ χρόνος
 μηδὲ εἰς ὃς καινίσει τι τούτων καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον
 μεταβαλεῖ. ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη τὸ ἀνθρώπινον καὶ εἰς ἀβου-
 λήτους ἢ κατὰ προαίρεσιν ταραχὰς καὶ κινδύνους ἐμπε-
 σεῖν, φέρε καὶ περὶ τούτου βραχέα προσδιατάξωμεν,
 25 ὡς ἂν προειδότες ἢ χρῆ ποιεῖν ἐν τῇ χρεῖα τῶν σωτη-
 ρίων εὐπορήτε, καὶ μὴ τότε ἢ δεῖ ποιεῖν ἐπιζητοῦντες
 ἀπαρασκεύαστοι τοῖς καιροῖς περιπέσητε.

γῆν ἣν ὑμῖν ὁ θεὸς ἔδωκε πόνων καταφρονοῦσι καὶ
 ψυχὰς πρὸς ἀρετὴν ἠσκημένοις, ἀπόλεμον μὲν νέμεσθαι
 30 παράσχοι τοῖς κεκτημένοις αὐτήν, μήτε ἀλλοτρίων εἰς
 αὐτήν ἐπὶ κακῶσει στρατευσάντων, μήτε στάσεως ἐμ-
 φυλλίου κατασχούσης ὑμᾶς, ὑφ' ἧς τάναντία πατράσι

τοὺς ἑαυτῶν πράττοντες ἀπολείτε τὰ ἐκείνοις νομι-
 σθέντα· χρώμενοί τε νόμοις, οὓς ἀγαθοὺς δοκιμάσας ὁ
 θεὸς παραδίδωσι, διατελοίητε. ἔργον δ' ὅτι ἂν πολε-
 μικὸν ἢ νῦν ὑφ' ὑμῶν ἢ ὕστερον ἐπὶ παιδῶν ὑμετέρων
 γένηται, τοῦθ' ὑπερόριον πραχθεῖη. μέλλοντας δὲ πο- 5
 λεμεῖν πρεσβείας καὶ κήρυκας πέμπειν παρὰ τοὺς ἐκου-
 σίως πολεμίους· πρὸ γὰρ τῶν ὀπλων καλὸν εἶναι χρῆ-
 σθαι λόγοις πρὸς αὐτούς, δηλοῦντας ὅτι καὶ στρατιὰν
 πολλήν ἔχοντες καὶ ἵππους καὶ ὄπλα, καὶ πρὸ τούτων
 εὐμενῆ τὸν θεὸν καὶ σύμμαχον, ὅμως ἀξιοῦτε μὴ ἀναγ- 10
 κάζεσθαι πολεμεῖν αὐτοῖς, μηδὲ τὰ ἐκείνων ἀφαιρουμέ-
 νους ἀβούλητον αὐτοῖς κέρδος προσλαμβάνειν. καὶ πει-
 θομένων μὲν καλῶς ὑμᾶς ἔχειν τὴν εἰρήνην φυλάττειν·
 εἰ δὲ φρονοῦντες ἐφ' ἑαυτοῖς ὡς ἰσχύι διαφέρουσιν ἀδι-
 κεῖν ἐθέλοισιν, στρατὸν ἐπ' αὐτούς ἀγάγετε, στρατηγῶ 15
 μὲν αὐτοκράτορι χρώμενοι τῷ θεῷ, ὑποστράτηγον δὲ
 χειροτονήσαντες ἕνα τὸν ἀρετῇ προύχοντα· πολυαρχία
 γάρ, πρὸς τῷ τοῖς ὀξέως τι πράττειν ἀνάγκην ἔχουσιν
 ἐμπόδιον εἶναι, καὶ βλάπτειν πέφυκε τοὺς χρωμένους.
 στρατὸν δὲ ἄγειν καθαρὸν, ἐκ πάντων τῶν ῥώμῃ σω- 20
 μάτων καὶ ψυχῆς εὐτολμῆα διαφερόντων, τὸ δὲ δειλὸν
 ἀποκρίνοντας, μὴ τοὺς πολεμίους παρὰ τὸ ἔργον τρα-
 πὲν εἰς φυγὴν ὠφελήσῃ. τοὺς τε νεωστὶ δειμαμένους οἰ-
 κίας, οἷς οὐπω χρόνος ἀπολαύσεως αὐτῶν ἐνιαύσιος, καὶ
 φυτεύσαντας, οὐπω δὲ καρπῶν μετεσχηκότας, ἕαν κατὰ 25
 χῶραν, καὶ τοὺς μνηστευσαμένους δὲ καὶ νεωστὶ γεγαμη-
 κότας, μὴ πόθῳ τούτων φειδόμενοι τοῦ ζῆν καὶ τηροῦν-
 τες αὐτούς εἰς τὴν τούτων ἀπόλαυσιν ἐθέλοκακῆσωσι.

42 στρατοπεδευσάμενοι δὲ προνοείσθε μή τι τῶν δυσ-
 χερεστέρων ἐργάσησθε. πολιορκοῦντας δὲ καὶ ξύλων 30
 ἀπορουμένους εἰς ποίησιν μηχανημάτων μὴ κείρειν τὴν
 γῆν ἡμερα δένδρα κόπτοντας, ἀλλὰ φείδεσθαι, λογιζο-

μένους ἐπ' ὄφελεία ταῦτα τῶν ἀνθρώπων γεγονέναι, καὶ φωνῆς ἂν εὐπορήσαντα δικαιολογήσασθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς οὐδὲν αἷτια τοῦ πολέμου γεγονότα πάσχει κακῶς παρὰ δίκην, εἰ δύναμις αὐτοῖς ἦν καὶ μετοικήσαντα
 5 ἂν· καὶ πρὸς ἄλλην μεταβάντα γῆν. κρατήσαντες δὲ μάχῃ τοὺς ἀντιταξαμένους κτείνετε, τοὺς δ' ἄλλους ἐς τὸ τελεῖν ὑμῖν φόρους σώζετε, πλὴν τοῦ Χανααναίων ἔθνους· τούτους γὰρ πανοικί χρῆναι ἀφανίσει.

φυλάσσετε δὲ μάλιστα ἐν ταῖς μάχαις ὥστε μήτε γυ- 43
 10 ναῖκα ἀνδρικῆ σκευῇ χρῆσθαι μήτε ἄνδρα στολῆ γυναικεία.

πολιτείαν μὲν οὖν τοιάνδε Μωϋσῆς κατέλιπε, νό- 44
 μους δ' ἔτει πρότερον τεσσαρακοστῷ γεγραμμένους παραδίδωσι, περὶ ὧν ἐν ἑτέρῃ γραφῇ λέξομεν. ταῖς δ'
 15 ἑξῆς ἡμέραις (συνεχῆς γὰρ ἐξεκλησίασεν) εὐλογίας αὐτοῖς δίδωσι, καὶ κατάρας ἐπὶ τοὺς μὴ κατὰ τοὺς νόμους ζησομένους ἀλλὰ παραβησομένους τὰ ἐν αὐτοῖς διωρισμένα. ἔπειταποίησιν ἐξάμετρον αὐτοῖς ἀνέγνω ἦν καταλέλοιπεν ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἱερῷ, πρόφρησιν περιέχου-
 20 σαν τῶν ἐσομένων, καθ' ἣν γέγονε πάντα καὶ γίνεται, μηδὲν ἐκείνου διημαρτηκότος τῆς ἀληθείας. ταῦτ' οὖν τὰ βιβλία παραδίδωσι τοῖς Ἰσραεῦσι καὶ τὴν κιβωτόν, εἰς ἣν καὶ τοὺς δέκα λόγους γεγραμμένους ἐν δυοῖν πλαξὶ κατέθεντο, καὶ τὴν σκηνὴν. τῷ τε λαῷ παρήνευσε κρα-
 25 τήσαντι τῆς γῆς καὶ ἰδρυθέντι μὴ λήθην λαβεῖν τῆς Ἀμαληκитῶν ὕβρεως, ἀλλὰ στρατεύσαντας ἐπ' αὐτοὺς τιμωρίαν ἀπολαβεῖν ὧν ἐπὶ τῆς ἐρήμου τυγγάνοντας ἐποίησαν κακῶς· ἐξελόντας δὲ τὴν Χανααναίων γῆν, καὶ πᾶσαν διαφθείραντας τὴν ἐν αὐτῇ πληθὺν καθὰ πρό-
 30 πει, τὸν βωμόν τε ἀναστήσαι πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα τετραμμένον, οὐ πόρρω τῆς Σικίμων πόλεως μεταξὺ δυοῖν ὄροιν, Γαριζαίου μὲν τοῦ ἐκ δεξιῶν κειμένου, τοῦ δ' ἐκ

λαιῶν Γιβάλου προσαγορευομένου, μερισθείσαν δὲ τὴν
 στρατιὰν καθ' ἕξ φυλὰς ἐπὶ τοῖν δυοῖν ὄροιν ἀναστήναι,
 καὶ σὺν αὐτοῖς Λευίτας τε καὶ τοὺς ἱερέας. καὶ πρώτους
 μὲν τοὺς ἐπὶ τῷ Γαριζὶν γενομένους εὐχέσθαι τὰ κάλ-
 λιστα τοῖς περὶ τὴν θρησκείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν τῶν 5
 νόμων φυλακὴν σπουδάξουσιν ὧν τε Μωϋσῆς εἶπε μὴ
 παρακρουσαμένοις, εὐφημεῖν δὲ τὰς ἐτέρας, καὶ τούτων
 πάλιν εὐχομένων τὰς προηγμένας ἐπαινεῖν· ἔπειτα τοῖς
 ταῦτα παραβησομένοις κατάρας τίθεσθαι, ὑποφωνού-
 σας ἀλλήλαις ἐπὶ κυρώσει τῶν λεγομένων. ἀνέγραψε 10
 δὲ τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας αὐτός, ὡς μηδέποτε
 ἐκλιπεῖν τὴν μάθησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου· ἃς δὴ
 καὶ τῷ βωμῷ τελευτῶν ἀνέγραψε κατὰ πλευρὰν ἑκατέ-
 ραν, ἧ καὶ στάντα φησὶ τὸν λαὸν θῦσαι τε καὶ ὀλοκαυ-
 τῶσαι, καὶ μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν οὐκέτ' ἐπενεγκεῖν 15
 ἱερεῖον ἕτερον· οὐ γὰρ εἶναι νόμιμον. ταῦτ' οὖν Μωϋ-
 σῆς διέταξε, καὶ τὸ Ἑβραίων ἔθνος ἀκόλουθα τούτοις
 ποιοῦν διατελεῖ.

45 τῇ δ' ὑστεραία τὸν λαὸν σὺν γυναιξίν ἅμα καὶ τέ-
 κνοις εἰς ἐκκλησίαν συναγαγών, ὡς παρῆναι καὶ τὰ ἀν- 20
 δράποδα, ὄρκου τῶν νόμων αὐτοὺς φυλακὴν ποιήσα-
 σθαι, καὶ τῆς τοῦ θεοῦ διανοίας ἀκριβεῖς λογιστὰς γε-
 νομένους, μηδὲν εἰς αὐτοὺς μήτε συγγενείᾳ χαριζομέ-
 νους μήτε εἰκοντας φόβῳ, μήτε ἄλλην καθάπαξ αἰτίαν
 κυριωτέραν τῆς τῶν νόμων φυλακῆς ὑπολαμβάνοντας 25
 παραβῆναι τούτους, ἀλλ' ἂν τέ τις τῶν ἐξ αἵματος συγ-
 χεῖν καὶ καταλύειν ἐπιχειρῇ τὴν κατ' αὐτοὺς πολιτείαν
 ἂν τε πόλις, ἀμύνειν αὐτοὺς καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν,
 καὶ κρατήσαντας μὲν ἐξ αὐτῶν ἀνασπᾶν θεμελίων καὶ
 μηδὲ τὸ ἔδαφος τῶν ἀπονοηθέντων, εἰ δυνατόν, κατα- 30
 λιπεῖν· εἰ δ' ἀσθενοῖεν λαβεῖν τὴν τιμωρίαν, αὐτὸ τὸ
 μὴ κατὰ βούλησιν ἰδίαν ταῦτα γίνεσθαι δεικνύναι.

καὶ τὸ μὲν πλῆθος ᾤμνυεν, ἐδίδασκε δὲ αὐτοὺς ὡς 46
 ἂν αἱ θυσίαι τῷ θεῷ μᾶλλον κεχαρισμέναί γένοιτο,
 καὶ ὅπως ἂν οἱ στρατεύοντες ἐξέλοιεν τεκμηρίῳ χρώμενοι
 τοῖς λίθοις, ὡς καὶ πρότερον δεδήλωκα. προσφῆτευσε
 5 δὲ καὶ Ἰησοῦς Μωϋσέως παρόντος ἔτι. καὶ πάνθ' ὅσα
 ποιήσειεν ὑπὲρ τῆς τοῦ λαοῦ σωτηρίας ἐν τε πολέμοις
 καὶ κατ' εἰρήνην, νόμους συντιθεῖς καὶ τὸν τῆς πολι-
 τείας κόσμον συμποριζῶν, ἀναλογιζόμενος προεῖπεν ὡς
 δηλώσειεν αὐτῷ τὸ θεῖον ὅτι παραβάντες τὴν πρὸς αὐ-
 10 τὸν θρησκείαν πειραθήσονται κακῶν, ὡς ὅπλων τε αὐ-
 τοῖς πολεμίων πληρωθῆναι τὴν γῆν καὶ κατασκαφῆναι
 τὰς πόλεις καὶ τὸν νεῶν καταπρησθῆναι, καὶ πραθέν-
 τας δουλεύειν ἀνδράσιν οὐδένα ληψομένοις οἴκτον ἐπὶ
 ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν, μετανοήσειν δ' αὐτοὺς ἐπὶ μη-
 15 δενὶ χρησίμῳ ταῦτα πάσχοντας. "ὁ μέντοι θεὸς ὁ κτίσας
 ὑμᾶς πόλεις τε πολιταῖς ὑμετέροις ἀποδώσει καὶ τὸν
 ναόν." ἔσεσθαι δὲ τὴν τούτων ἀποβολὴν οὐχ ἄπαξ ἀλλὰ
 πολλάκις.

παρορησας δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ τοὺς Χαναναίους 47
 20 στρατιὰν ἐξαγαγεῖν ὡς τοῦ θεοῦ συνεργοῦντος οἷς ἂν
 ἐπιχειρήσειε, καὶ πᾶσαν ἐπευφημήσας τὴν πληθύν,
 "ἐπεὶ" φησὶ "πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἄπειμι προγόνους
 καὶ θεὸς τήνδε μοι τὴν ἡμέραν τῆς πρὸς ἐκείνους ἀφί-
 ξεως ὤρισε, χάριν μὲν αὐτῷ ζῶν ἔτι καὶ παρῶν ὑμῖν ἔχειν
 25 ὁμολογῶ προνοίας τε τῆς ὑπὲρ ὑμῶν, ἣν οὐχ ὑπὲρ ἀπαλ-
 λαγῆς μόνον τῶν ἡμετέρων ἐποιήσατο κακῶν, ἀλλὰ καὶ
 δωρεᾶς τῶν κρειττόνων, ὅτι τε πονοῦντί μοι καὶ κατὰ
 πᾶσαν ἐπίνοιαν τῆς ἐπὶ τὸ βέλτιον ὑμῶν μεταβολῆς
 φροντίδα λαμβάνοντι συνηγωνίσατο, καὶ παρέσχεν
 30 ἄπασιν ἑαυτὸν εὐμενῆ ἡμῖν· μᾶλλον δ' αὐτὸς ἦν ὁ καὶ
 τὴν ἀφήγησιν αὐτῶν διδοὺς καὶ τὰ τέλη χαριζόμενος,
 ὑποστρατήγῳ χρώμενος ἔμοι καὶ ὑπηρέτῃ ὢν τὸν ὑμέτε-

ρον λαὸν εὐεργετεῖν ἠθέλησεν. ἀνθ' ὧν προσευλογῆσαι τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, ᾧ μελήσει καὶ πρὸς τὸ μέλλον ὑμῶν, ἀπαλλασσόμενος καλῶς ἔχειν ἡγησάμην, αὐτός τε ταύτην ὀφειλομένην ἀμοιβὴν ἀποδιδούς, καὶ καταλείπων εἰς μνήμην ὑμῖν τὸ σέβειν τε καὶ τιμᾶν προσήκειν τοῦτον ὑμῖν, καὶ τοὺς νόμους, πάντων ὧν τε παρέσχηκε καὶ μένων εὐμενῆς ἔτι παρέξει δῶρομα κάλλιστον, φυλάττειν, ὡς δεινὸς μὲν ἐχθρὸς καὶ ἄνθρωπος νομοθέτης ὑβριζομένων αὐτῷ τῶν νόμων καὶ μάτην κειμένων· θεοῦ δὲ μὴ πειραθείητε χαλεπαίνοντος ὑπὲρ ἀμελουμένων νόμων, οὓς αὐτὸς γεννήσας ὑμῖν ἔδωκε.”

48 Μωϋσέως δὲ ταῦτα πρὸς τελευτὴν τοῦ βίου φήσαντος, καὶ μετ' εὐλογίας ἐκάστη τῶν φυλῶν προφητεύσαντος τὰ γενησόμενα, τὸ πλῆθος εἰς δάκρυα προύπεσεν, ὡς καὶ τὰς γυναῖκας στερνοτυπούμενας ἐμφανίζειν τὸ ἐπ' αὐτῷ τεθνηξομένῳ πάθος. καὶ οἱ παῖδες δὲ θρηνοῦντες ἔτι μᾶλλον, ὡς ἀσθενέστεροι κρατεῖν λύπης, ἐδήλουν ὅτι τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ καὶ μεγαουργίας παρ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν συνίεσαν. ἦν δὲ κατ' ἐπίνοιαν τοῖς τε νέοις καὶ προβεβηκόσιν ἄμιλλα τῆς λύπης· οἱ μὲν γὰρ εἰδότες οἴου στέροινοτο κηδεμόνος, περὶ τοῦ μέλλοντος ἀπεθρήνονν, τοῖς δὲ καὶ περὶ τούτου τὸ πένθος ἦν, καὶ ὅτι μήπω καλῶς τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ γεγευμένοι ἀπολείπεσθαι συνέβαινε αὐτοῦ. τὴν δ' ὑπερβολὴν τῆς τοῦ πλῆθους οἰμωγῆς καὶ τῶν ὀδυρμῶν τεκμαίροιο ἂν τις ἐκ τοῦ συμβάντος τῷ νομοθέτῃ· καὶ γὰρ πεπεισμένος ἅπαντι τῷ χρόνῳ μὴ δεῖν ἐπὶ μελλούσῃ τελευτῇ κατηφεῖν ὡς κατὰ βούλησιν αὐτὸ πάσχοντας θεοῦ καὶ φύσεως νόμον, ἐπὶ τοῖς ὑπὸ τοῦ λαοῦ πραττομένοις ἐνικῆθη δακρῦσαι. πορευομένῳ δ' ἔνθεν οὐ ἔμελλεν ἀφανισθῆσεσθαι, πάντες εἶποντο δεδακρυμένοι. καὶ Μωϋ-

σῆς τοὺς μὲν πόρρω τῆ χειρὶ κατασείων μένειν ἡρε-
 μοῦντας ἐκέλευε, τοὺς δ' ἔγγιον λόγοις παρεκάλει μὴ
 ποιεῖν αὐτῷ δακρυτὴν τὴν ἀπαλλαγὴν ἐπομένους. οἱ δὲ
 καὶ τοῦτ' αὐτῷ χαρίζεσθαι κρίνοντες, τὸ κατὰ βούλησιν
 5 ἀπελθεῖν αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἐφεῖναι, κατέχουσιν αὐτοὺς ἐν
 ἀλλήλοις δακρύνοντες. μόνη δ' ἡ γερουσία προύπεμψεν
 αὐτὸν καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος καὶ ὁ στρατηγὸς Ἰη-
 σοῦς. ὡς δ' ἐπὶ τῷ ὄρει τῷ Ἀβαρεὶ καλουμένῳ ἐγένετο
 (τοῦτο δ' ὑψηλὸν Ἰεριχοῦντος καταντικρὺ κεῖται, γῆν
 10 ἀρίστην τῶν Χανααναίων καὶ πλείστην παρέχον τοῖς ἐπ'
 αὐτοῦ κατοπτεύειν), ἀπέπεμπε τὴν γερουσίαν. ἀσπα-
 ζομένου δὲ καὶ τὸν Ἐλεάζαρον αὐτοῦ καὶ Ἰησοῦν, καὶ
 προσομιλοῦντος αὐτοῖς ἔτι, νέφους αἰφνίδιον ὑπὲρ αὐ-
 τὸν στάντος ἀφανίζεται κατὰ τινος φάραγγος. γέγραφε
 15 δ' αὐτὸν ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις τεθνεῶτα, δείσας μὴ δι'
 ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς πρὸς τὸ θεῖον αὐτὸν
 ἀναχωρῆσαι τολμήσωσιν εἰπεῖν.

ἐβίωσε δὲ τὸν πάντα χρόνον ἐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκα- 49
 τόν, ὃν ἤρξε τὸ τρίτον μέρος ἐνὶ λείποντι μηνί. ἐτε-
 20 λέυτησε δὲ τῷ ὑστάτῳ μηνί τοῦ ἔτους, ὑπὸ μὲν Μακε-
 δόνων Δύστρω καλουμένῳ Ἀδάρω δὲ ὑφ' ἡμῶν, νου-
 μηνία, συνέσει τε τοὺς πῶποτ' ἀνθρώπους ὑπερβαλῶν
 καὶ χρησάμενος ἄριστα τοῖς νοηθεῖσιν, εἰπεῖν τε καὶ
 πλήθεσιν ὁμιλῆσαι κεχαρισμένος, τά τε ἄλλα καὶ τῶν
 25 παθῶν αὐτοκράτῳ, ὡς μὴδ' ἐνεῖναι τι τούτων τῆ ψυ-
 χῆ δοκεῖν αὐτοῦ, καὶ γινώσκειν μόνον αὐτῶν τὴν προσ-
 ηγορίαν ἐκ τοῦ παρ' ἄλλοις αὐτὰ βλέπειν μᾶλλον ἢ παρ'
 αὐτῷ· καὶ στρατηγὸς μὲν ἐν ὀλίγοις, προφήτης δ' οἷος
 οὐκ ἄλλος, ὡσθ' ὅτι ἂν φθιέγξαιτο δοκεῖν αὐτοῦ λέ-
 30 γοντος ἀκροᾶσθαι τοῦ θεοῦ. πενθεῖ μὲν οὖν αὐτὸν ὁ
 λαὸς ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, λύπη δὲ οὐκ ἄλλη κατέσχευ
 Ἑβραίους τὸσαύτη τὸ μέγεθος ὄση τότε Μωϋσέως ἀπο-

θανόντος. ἐπόθουν δ' αὐτὸν οὐχ οἱ πειραθέντες αὐτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῖς νόμοις ἐντυγγάνοντες αὐτοῦ δεινὴν ἐποιοῦντο τὴν ἐπιζήτησιν, τὸ περιὸν αὐτοῦ τῆς ἀρετῆς ἐκ τούτων λογιζόμενοι.

καὶ τὸ μὲν κατὰ Μωϋσῆν τέλος τοῦτον ἡμῖν δεδη-
λώσθω τὸν τρόπον·

ΒΙΒΛΟΣ ΠΕΜΠΤΗ.

10

1 Μωϋσέως δὲ τὸν προειρημένον τρόπον ἐξ ἀνθρώπων ἀπογεγονότος, Ἰησοῦς, ἀπάντων ἤδη τῶν ἐπ' αὐτῷ
νενομισμένων τέλος ἔχόντων καὶ τοῦ πένθους λελωφ- 15
κότος, παρήγγειλεν ἐπὶ στρατείαν ἔτοιμον εἶναι τὸ
πλῆθος. πέμπει δὲ κατασκόπους εἰς Ἰεριχοῦντα, τὴν τε
δύναμιν αὐτῶν καὶ τίνα διάνοιαν ἔχουσιν αὐτοὶ γνωσό-
μενος. αὐτὸς δὲ ἐξέταξε τὸν στρατὸν ὡς κατὰ καιρὸν
διαβησόμενος τὸν Ἰορδάνην. ἀνακαλεσάμενος δὲ τοὺς 20
τῆς Ρουβηλίδος φυλῆς ἄρχοντας καὶ τοὺς τῆς Γαδίδος
καὶ Μανασσήτιδος προεστῶτας (ἐξ ἡμισείας γὰρ καὶ
τῆδε τῆ φυλῆ τὴν Ἀμοραίαν κατοικεῖν ἐπετέτραπτο
[τῆς Χαναναίων γῆς ἑβδομον οὖσαν μέρος]) ὑπεμίμνη-
σκεν ἃ ὑπέσχηντο Μωϋσῆ, καὶ παρεκάλει χαριζόμενους 25
τῆ τε ἐκείνου προνοία, μὴδ' ὅτε ἀπέθνησκε περὶ αὐ-
τοὺς καμούση, τῷ τε κοινῇ συμφέροντι παρέχειν αὐ-
τοὺς εἰς τὰ παραγγελλόμενα προθύμους. τῶν δ' ἐπο-
μένων ὀπλίταις πεντακισμυρίοις ἀπὸ τῆς Ἀβίλλης ἐπὶ
τὸν Ἰορδάνην ἐξῆι σταδίους ἐξήκοντα. 30

2 καὶ στρατοπεδεύσαντος εὐθύς οἱ κατάσκοποι παρή-
σαν, μὴδὲν ἀγνοήσαντες τῶν παρὰ τοῖς Χαναναίοις.

λαθόντες γὰρ τὸ πρῶτον ἄκασαν ἐπ' ἀδείας τὴν πό-
 λιν αὐτῶν κατενόησαν, τῶν τε τειχῶν ὅσα καρτερὰ
 καὶ ὅσα μὴ τοῦτον ἔχοι τὸν τρόπον αὐτοῖς ἀσφα-
 λῶς, καὶ τῶν πυλίδων αἰ πρὸς εἴσοδον τῷ στρατοπέδῳ
 5 δι' ἀσθενείαν συνέφερον· ἡμέλουν δὲ θεωμένων οἱ ἐν-
 τυγγάνοντες, καθ' ἱστορίαν ξένοις προσήκουσαν ἀκρι-
 βῶς ἕκαστα πολυπραγμονεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει νομίζον-
 τες, ἀλλ' οὐχὶ διανοίᾳ πολεμίων. ὥς δὲ γενομένης
 ὀψίας ὑποχωροῦσιν εἰς τι καταγῶγιον τοῦ τείχους πλη-
 10 σίον, εἰς ὃ καὶ προήχθησαν δειπνοποιησόμενοι, καὶ
 περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτοῖς τὸ λοιπὸν ἢ φροντῖς ἦν, μη-
 νύονται τῷ βασιλεῖ περὶ δειπνον ὄντι κατασκευζόμενοι
 τινες τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ τῶν Ἑβραίων στρατοπέδου
 παρεῖναι, καὶ ὄντες ἐν τῷ τῆς Ῥαχάβης καταγωγῆ μετὰ
 15 πολλῆς τῆς τοῦ λαυθάνειν προνοίας ὑπάρχειν. ὃ δ' εὐ-
 θὺς πέμψας πρὸς αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἀγαγεῖν συλλαβόν-
 τας, ἵνα βασανίσας μάθοι τί καὶ βουλόμενοι παρεῖεν.
 ὥς δ' ἔγνω τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἢ Ῥαχάβη (λίνου γὰρ
 ἀγκαλίδας ἐπὶ τοῦ τέγους ἔψυχε), τοὺς μὲν κατασκό-
 20 πους εἰς ταύτας ἀποκρύπτει, τοῖς δὲ πεμφθεῖσιν ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως ἔλεγεν ὥς ξένοι τινὲς ἀγνωῶτες ὀλίγῳ πρό-
 τερον ἢ δύναι τὸν ἥλιον παρ' αὐτῇ δειπνήσαντες ἀπαλ-
 λαγετεν· οὗς εἰ φοβεροὶ τῇ πόλει δοκοῦσιν ἢ κίνδυνον
 τῷ βασιλεῖ φέροντες ἦκον, ἀπόνως εἶναι λαβεῖν διω-
 25 χθέντας. οἱ δὲ, τῆς γυναικὸς οὕτως αὐτοὺς ὑπελθού-
 σης, οὐδένα ὑπονοήσαντες δόλῳ ἀπῆλθον, οὐδ' ἐρευ-
 νήσαντες τὸ καταγῶγιον. ἐπεὶ δ' ὀρμήσαντες διώκειν
 καθ' ἃς ἐνόμιζον αὐτοὺς μάλιστα τῶν ὁδῶν ἀπέρχεσθαι,
 καὶ κατὰ τὰς εἰς τὸν ποταμὸν φερούσας, οὐδενὶ γνω-
 30 ρίσματι περιετύγγανον, παύονται τοῦ πονεῖν. τοῦ δὲ
 θοοῦ βου σταλέντος, ἢ Ῥαχάβη καταγαγοῦσα τοὺς ἄν-
 δρας, καὶ τὸν κίνδυνον ὃν ὑπέρ τῆς αὐτῶν ὑπέλθοι

σωτηρίας (ἀλουσαν γὰρ ἀποκρύπτουσιν αὐτοὺς οὐκ ἂν διαφυγεῖν τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως τιμωρίαν, ἀλλὰ πανοικί αὐτὴν ἀπολέσθαι κακῶς) παρακαλέσασα διὰ μνήμης ἔχειν, ὅταν ἐγκρατεῖς τῆς Χαναναίων γῆς καταστάντες ἀμοιβὴν ἐκτίσαι δύνωνται τῆς ἄρτι σωτηρίας, 5
 χωρεῖν ἐκέλευεν ἐπὶ τὰ οἰκεία, ὁμόσαντας ἢ μὴν σώσειν αὐτὴν καὶ τὰ αὐτῆς, ὅταν τὴν πόλιν ἐλόντες φθειρώσι πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ παρ' αὐτοῖς γενόμενον· ταῦτα γὰρ εἰδέναι σημείοις τοῖς ἐκ τοῦ θεοῦ διδαχθεῖσαν. οἱ δὲ καὶ περὶ τῶν παρόντων αὐτῇ 10
 χάριν ἔχειν ὡμολόγουν, καὶ περὶ τῶν μελλόντων αὐτῆς ὡμνυον ἔργῳ τὴν ἀμοιβὴν ἀποδώσειν· ἦνίκα δ' ἂν αἰσθηται μελλούσης ἀλλίσκεσθαι τῆς πόλεως, συνεβούλευον κτῆσίν τε τὴν αὐτῆς καὶ τοὺς οἰκείους ἅπαντας εἰς τὸ καταγῶγιον ἀποθεμένην ἐγκαθειρῆσαι, πρὸ τῶν 15
 θυρῶν ἀνατείνασαν φοινικίδας, ὅπως εἰδὼς τὴν οἰκίαν ὁ στρατηγὸς φυλάττεται κακῶς ποιεῖν. “μηνύσομεν γὰρ αὐτῷ” ἔφασαν “διὰ τὸ σὸν σώξεσθαι πρόθυμον. εἰ δέ τις ἐν τῇ μάχῃ πέσοι τῶν σῶν, σύ τε οὐκ ἂν ἡμῖν ἐπενέγκοις αἰτίαν, τὸν τε θεόν, ὃν ὁμωμόκαμεν, παραι- 20
 τούμεθα μηδὲν ὡς ἐπὶ παραβαίνουσι τοὺς ὄρκους δυσχερᾶναι.” καὶ οἱ μὲν ταῦτα συνθέμενοι ἐχώρουν, διὰ τοῦ τείχους καθιμήσαντες ἑαυτούς, καὶ διασωθέντες πρὸς τοὺς οἰκείους ἐδήλωσαν ὅσα πράξαντες ἐπὶ τῆς πόλεως ἦκον. Ἰησοῦς τε τῷ ἀρχιερεὶ Ἐλεαζάρῳ καὶ τῇ 25
 γερουσίᾳ φράζει τὰ τοῖς σκοποῖς ὁμοσθέντα πρὸς τὴν Ῥαχάβην· οἱ δ' ἐπεκύρουν τὸν ὄρκον.

3 δεδιότος δὲ τοῦ στρατηγοῦ τὴν διάβασιν, μέγας γὰρ ἦν ὁ ποταμὸς τῷ ρεύματι, καὶ οὔτε γεφυραῖς πορευτός (οὐ γὰρ ἔξευκτό πω πρότερον, βουλομένους τε γεφυροῦν 30
 οὐχ ἔξειν σχολὴν παρὰ τῶν πολεμίων ὑπελάμβανον) πορθμείων τε μὴ τυγγανόντων διαβατὸν αὐτοῖς ἐπαγ-

γέλλεται ὁ θεὸς ποιήσειν τὸν ποταμὸν, μειώσας αὐτοῦ
 τὸ πλῆθος. καὶ δύο ἐπισχῶν ἡμέρας Ἰησοῦς διεβίβαζε
 τὸν στρατὸν καὶ τὴν πληθὺν ἅπασαν τοιοῦτω τρόπῳ.
 προήεσαν μὲν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν φέροντες, ἔπειτα
 5 οἱ Λευῖται, τὴν τε σκητὴν καὶ τὰ πρὸς ὑπηρεσίαν ταῖς
 θυσίαις σκευὴ κομίζοντες· εἶποντο δὲ τοῖς Λευῖταις κατὰ
 φυλὰς ὁ πᾶς ὄμιλος, μέσους ἔχων παῖδας καὶ γυναῖκας,
 δεδιῶς περὶ αὐτῶν μὴ βιασθεῖεν ὑπὸ τοῦ ρεύματος.
 ὡς δὲ τοῖς ἱερεῦσι πρώτοις ἐμβᾶσι πορευτὸς ἔδοξεν ὁ
 10 ποταμὸς, τοῦ μὲν βάθους ἐπεσχημένου, τοῦ δὲ κάχλη-
 κος, τῷ μὴ πολὺν εἶναι μηδ' ὄξυν τὸν ῥοῦν ὥσθ' ὑπο-
 φέρειν αὐτὸν τῇ βίᾳ, ἀντ' ἐδάφους κειμένου, πάντες
 ἤδη θαρσαλέως ἐπεραιοῦντο τὸν ποταμὸν, οἷον αὐτὸν
 ὁ θεὸς προεῖπε ποιήσειν, τοιοῦτον κατανοοῦντες. ἔστη-
 15 σαν δὲ ἐν μέσῳ οἱ ἱερεῖς, ἕως οὗ διαβαίῃ τὸ πλῆθος καὶ
 τὰσφαλοῦς ἀψάμενον τύχοι. πάντων δὲ διαβάντων ἐξήε-
 σαν οἱ ἱερεῖς, ἐλεύθερον ἀφέντες ἤδη τὸ ρεῦμα χωρεῖν
 κατὰ τὴν συνήθειαν. καὶ ὁ μὲν ποταμὸς εὐθύς ἐκβάντων
 αὐτὸν τῶν Ἑβραίων ἠΐξετο καὶ τὸ ἴδιον ἀπελάμβανε μέ-
 20 γεθος, οἱ δὲ πεντήκοντα προελθόντες στάδια βάλλονται 4
 στρατόπεδον ἀπὸ δέκα σταδίων τῆς Ἰεριχοῦντος. Ἰησοῦς
 δὲ βωμὸν ἐκ τῶν λίθων ὧν ἕκαστος ἀνείλετο τῶν φυλ-
 ἀρχων ἐκ τοῦ βυθοῦ, τοῦ προφήτου κελεύσαντος, ἰδρυ-
 σάμενος, τεκμήριον γενησόμενον τῆς ἀνακοπῆς τοῦ
 25 ρεύματος, ἔθυσεν ἐπ' αὐτοῦ τῷ θεῷ, καὶ τὴν φάσκα
 ἐώρταξον ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, πάντων, ὧν αὐτοῖς
 πρότερον συνέβαινε σπανίζειν, τότε ῥαδίως εὐποροῦν-
 τες. τὸν τε γὰρ σίτον ἀκμάζοντα ἤδη τῶν Χαναανίων
 ἐθέριζον, καὶ τὰ λοιπὰ λείαν ἤγον· τότε γὰρ αὐτοῦς
 30 καὶ ἡ τῆς μάννης ἐπελελοίπει τροφή, χρησαμένους ἐπὶ
 ἔτη τεσσαράκοντα.

ὡς δὲ ταῦτα ποιούντων τῶν Ἰσραηλιτῶν οὐκ ἐπεξ- 5

ἦεσαν οἱ Χαναανοὶ, τειχήρεις δ' ἠσύχαζον, πολιορκεῖν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἔγνω. καὶ τῇ πρώτῃ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ τὴν κιβωτὸν οἱ ἱερεῖς φέροντες (περὶ δ' αὐτὴν ἐν κύκλῳ μέρος τι τῶν ὀπλιτῶν φυλάττου ἦν) [οἱ καὶ] προῆεσαν ἐπὶ κέρασιν αὐτῶν σαλπίζοντες καὶ παρε- 5 κάλουν τὸν στρατὸν εἰς ἀλκὴν, περιώδεδόν τε τὸ τεῖχος ἐπομένης καὶ τῆς γερουσίας. καὶ μόνον σαλπισάντων τῶν ἱερέων (τούτου γὰρ οὐδὲν ἐποίησαν περαιτέρω) ἀνέβησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ τοῦτο ἐπὶ ἡμέρας ἕξ ποιησάντων, τῇ ἑβδόμῃ τὸ ὀπλιτικὸν Ἰησοῦς συναγα- 10 γῶν καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα τὴν ἄλωσιν αὐτοῖς τῆς πόλεως εὐηγγελίσαστο, ὡς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν αὐτοῖς τοῦ θεοῦ ταύτην παρέξοντος, αὐτομάτως καὶ δίχα τοῦ πόνου τοῦ σφετέρου τῶν τειχῶν κατενεχθησομένων. κτείνειν μέντοι γε πάνθ' ὄντινα οὐκ ἄλλοιεν παρεκε- 15 λεύετο, καὶ μήτε κάμνοντας ἀποστῆναι τοῦ φόνου τῶν πολεμίων μήτε ἐλέῳ παραχωρήσαντας φείσασθαι, μήτε περὶ ἀρπαγὴν γενομένους περιορᾶν φεύγοντας τοὺς ἐχθρούς; ἀλλὰ τὰ μὲν ζῶα πάντα διαφθείρειν, μηδὲν αὐτοὺς εἰς ἰδίαν ὠφέλειαν λαμβάνοντας· ὅσα δ' ἂν 20 ἄργυρος ἢ καὶ χρυσός, ταῦτα ἐκέλευε συγκομίζοντας ἀπαρχὴν ἐξαίρετον τῶν κατωρθωμένων τῷ θεῷ τηρεῖν, ἐκ τῆς πρώτου ἀλισκομένης πόλεως εἰληφότας· σῶζειν δὲ μόνην Ῥαχάβην καὶ τὴν γενεὰν αὐτῆς διὰ τοὺς γενο- 25 μένους πρὸς αὐτὴν τοῖς κατασκόποις ὄρκους.

6 ταῦτ' εἰπὼν καὶ διατάξας τὸν στρατὸν προσῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν. περιῆεσαν δὲ πάλιν τὴν πόλιν, ἡγουμένης τῆς κιβωτοῦ καὶ τῶν ἱερέων τοῖς κέρασιν ἔξοτρυνόντων τὴν δύναμιν πρὸς τὸ ἔργον. καὶ περιελθόντων ἐπτάκις καὶ πρὸς ὀλίγον ἠρεμησάντων, κατέπεσε τὸ τεῖ- 30 χος μήτε μηχανῆς μήτε ἄλλης βίας αὐτῷ προσενηχθείσης

7 ὑπὸ τῶν Ἑβραίων. οἱ δ' εἰσελθόντες εἰς Ἱεριχοῦντα

πάντας ἐκτεινον, τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν παράδοξον τοῦ
 τείχους ἀνατροπὴν καταπεπληγῶτων, καὶ τοῦ φρονή-
 ματος αὐτοῖς πρὸς ἄμυναν ἀχρείου γεγονότος. ἀνη-
 ροῦντο δ' οὖν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀποσφαττόμενοι καὶ ἐν
 5 ταῖς οἰκίαις ἐπικαταλαμβανόμενοι· παρηγεῖτο δ' οὐδὲν
 αὐτούς, ἀλλὰ πάντες ἀπώλλυντο ἄχρι καὶ γυναικῶν καὶ
 παιδίων. καὶ νεκρῶν ἡ πόλις ἦν ἀνάπλεως, καὶ διέφυ-
 γεν οὐδέν. τὴν δὲ πόλιν ἐνέπρησαν ἅπασαν καὶ τὴν χώ-
 ραν. καὶ τὴν Ῥαχάβην σὺν τοῖς οἰκείοις εἰς τὸ καταγώ-
 10 γιον συμφυγοῦσαν ἔσωσαν οἱ κατάσκοποι, καὶ πρὸς
 αὐτὸν Ἰησοῦς ἀχθείσῃ χάριν ἔχειν ὠμολόγει τῆς σωτη-
 ρίας τῶν κατασκόπων, καὶ μηδὲν τῆς εὐεργεσίας ταύτης
 ἔλεγεν ἐν ταῖς ἀμοιβαῖς ἤττονα φανήσεσθαι. θεωρεῖται
 δ' αὐτὴν εὐθύς ἀγροῖς καὶ διὰ τιμῆς εἶχε τῆς ἀπάσης.
 15 τῆς δὲ πόλεως εἰ καὶ τι παρέλθοι τὸ πῦρ, κατέσκαπτε, 8
 καὶ κατὰ τῶν οἰκησάντων, εἰ τις πορθηθεῖσαν ἀνεγεί-
 ρειν ἐθέλησειεν, ἀρὰς ἔθετο, ὅπως θεμελίους μὲν τει-
 χῶν βαλλόμενος στερηθῆ τοῦ πρώτου παιδός, τελειώσας
 δὲ τὸν νεώτατον τῶν παιδῶν ἀποβάλη. τῆς δὲ ἀρὰς τὸ
 20 θεῖον οὐκ ἠμέλησεν, ἀλλ' ἐν τοῖς ὑστέροις ἀπαγγελοῦ-
 μεν τὸ περὶ αὐτὴν πάθος γενόμενον.

ἄπειρον δὲ τι πλῆθος ἐκ τῆς ἀλώσεως συναθροίζεται 9
 ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ καὶ προσέτι χαλκοῦ, μηδενὸς
 παραβάντος τὰ δεδογμένα, μηδ' εἰς ἰδίαν ὠφέλειαν
 25 αὐτὰ διαρπασαμένων, ἀλλ' ἀποσχομένων ὡς ἤδη τῷ
 θεῷ καθιερωμένων. καὶ ταῦτα μὲν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦ-
 σιν εἰς τοὺς θησαυροὺς παραδίδωσι καταθέσθαι.

καὶ ἡ Ἰεριχοῦς μὲν τοῦτον ἀπώλετο τὸν τρόπον,
 Ἄχαρος δὲ τις, Ζεβεδίου πατρὸς ὦν ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς, 10
 20 εὐρῶν χλαμύδα βασιλῆιον ἐκ χρυσοῦ μὲν πᾶσαν ὑφα-
 σμένην, μᾶζαν δὲ χρυσοῦ σταθμὸν ἔλκουσαν σίκλων
 διακοσίων, καὶ δεινὸν ἠγρησάμενος, ὃ κινδυνεύσας ἠϋ-

- ρατο κέρδος, τοῦτο τῆς ἰδίας χρείας ἀφελόμενος δοῦναι
 φέρων τῷ θεῷ καὶ μὴ δεομένῳ, ὄφρυγμα βαδὺ ποιήσας
 ἐν τῇ αὐτοῦ σκηπῇ κατώρυξεν εἰς τοῦτο, λήσειν νομι-
 11 ζων ὡς τοὺς συστρατιώτας, οὕτω καὶ τὸν θεόν. ἐκλήθη
 δὲ ὁ τόπος ἐν ᾧ τὸ στρατόπεδον ἐβάλετο Ἰησοῦς, Γάλ- 5
 γαλα. σημαίνει δὲ τοῦτο ἐλευθέριον ὄνομα· διαβάντες
 γὰρ τὸν ποταμὸν ἐλευθέρους αὐτοὺς ἦδη ἀπὸ τε τῶν
 Αἰγυπτίων καὶ τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ ταλαιπωρίας ἐγίνωσκον.
 12 μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας τῆς Ἰεριχοῦντος συμφορᾶς πέμ-
 πει τρισχιλλίους ὀπλίτας Ἰησοῦς εἰς Ἄνναν πόλιν ὑπὲρ 10
 τῆς Ἰεριχοῦντος κειμένην αἰρήσοντας· οἱ συμβαλόντων
 αὐτοῖς τῶν Ἀννιτῶν τραπέντες ἀποβάλλουσιν ἄνδρας
 δεξ καὶ τριάκοντα. τοῦτ' ἀγγελάθεν τοῖς Ἰσραηλίταις λύ-
 πην τε μεγάλην καὶ δευνὴν ἐποίησεν ἀθυμίαν, οὐ κατὰ
 τὸ οἶκειον τῶν ἀπολωλότων, καὶ τοῖ γε πάντων ἀνδρῶν 15
 ἀγαθῶν καὶ σπουδῆς ἀξίων διεφθαρμένων, ἀλλὰ κατ'
 ἀπόγνωσιν· πιστεύοντες γὰρ ἦδη τῆς γῆς ἐγκρατεῖς
 εἶναι καὶ σῶον ἔξειν ἐν ταῖς μάχαις τὸν στρατόν, οὕτω
 τοῦ θεοῦ προὔπεσχημένου, τεθαρσηκότας παραδόξως
 ἐώρων τοὺς πολεμίους. καὶ σάκκους ἐπενδύντες ταῖς 20
 στολαῖς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐν δακρύοις ἦσαν καὶ πέν-
 θει, τροφῆς σὺνδεμίαν ἐπιζήτησιν ποιούμενοι, μειζόνως
 13 δὲ τὸ συμβεβηκὸς εἶχον ἀχθόμενοι. βλέπων δὲ οὕτως
 ὁ Ἰησοῦς τὴν τε στρατιὰν καταπεπληγυῖαν καὶ περὶ τῶν
 ὄλων πονηρὰν ἦδη τὴν ἐλπίδα λαμβάνουσαν, παρη- 25
 σίαν λαμβάνει πρὸς τὸν θεόν. "ἡμεῖς" γὰρ εἶπεν "οὐχ
 ὑπ' αὐθαδείας προήχθημεν ὥστε ταύτην ὑπαγαγέσθαι
 τοῖς ὅπλοις τὴν γῆν, ἀλλὰ Μωϋσέως τοῦ σοῦ δούλου
 πρὸς τοῦδ' ἡμᾶς ἐξεγείραντος, ᾧ διὰ πολλῶν τεκμη-
 ρίων ἐπηγγέλλου κτήσασθαι κατέξειν ἡμῖν τήνδε τὴν 30
 γῆν, καὶ τὸν στρατόν ἡμῶν ἀεὶ τῶν πολεμίων ποιήσειν
 τοῖς ὅπλοις κρείττονα. τινὰ μὲν οὖν κατὰ τὰς ὑποσχέ-

σεις ἡμῖν ἀπήντησε τὰς σὰς· νῦν δὲ παρὰ δόξαν ἐπται-
 κότες καὶ τῆς θυνάμεως τινὰς ἀποβαλόντες, ἐπὶ τε τού-
 τοις ὡς οὐ βεβαίων τῶν παρὰ σοῦ καὶ ὧν προεῖπε
 Μωϋσῆς ἀχθόμεθα, καὶ χεῖρον ἢ τῶν μελλόντων ἐλπὶς
 5 ἡμᾶς ἀνιᾶ τῇ πρώτῃ πείρᾳ τοιαύτῃ συντυχόντας. ἀλλὰ
 σύ, δέσποτα (δύναμις γάρ σοι τούτων ἴσιν εὐρεῖν), τό-
 τε παρὸν ἡμῶν λυπηρὸν, νίκην παρασχόμενος, καὶ τὸ
 περὶ τῶν ἀνδρῶν θύσελπι διακείμενον οὕτω τῆς διανοίας
 ἔξελε." ταῦτα μὲν Ἰησοῦς ἐπὶ στόμα πεσὼν τὸν θεὸν 14
 10 ἰκέτευε· χρηματίσαςτος δὲ ἀνίστασθαι τοῦ θεοῦ καὶ κα-
 θαίρειν τὸν στρατὸν μιάσματος ἐν αὐτῷ γεγονότος κλο-
 πῆς τε τῶν καθιερωμένων αὐτῷ χρημάτων τετολυμημέ-
 νης (διὰ γὰρ ταῦτα τὴν νῦν αὐτοῖς ἦταν συμπεσεῖν,
 ἀναζητηθέντος δὲ τοῦ δράσαντος καὶ κολασθέντος νίκην
 15 αὐτοῖς ἀεὶ πορίζεσθαι τῶν πολεμίων), φράζει ταῦτα
 πρὸς τὸν λαὸν Ἰησοῦς, καὶ καλέσας Ἐλεάζαρον τὸν ἀρ-
 χιερέα καὶ τοὺς ἐν τέλει κατὰ φυλὴν ἐκλήρου. τούτου
 δὲ τὸ τετολυμημένον ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς δηλοῦντος,
 κατὰ φρατρίδας πάλιν προτίθησι τὸν κλῆρον ταύτης· τὸ
 20 δὲ ἀληθὲς τοῦ κακουργήματος περὶ τὴν Ἀχάρου συγγέ-
 νειαν ἠγρίσκειτο. κατ' ἄνδρα δὲ τῆς ἐξετάσεως γινομέ-
 νης λαμβάνουσι τὸν Ἀχαρον. ὃ δ' οὐκ ἔχων ἔξαρκος
 εἶναι, δεινῶς αὐτὸν τοῦ θεοῦ ἐκπεριελθόντος, ὡμολό-
 γει τε τὴν κλοπὴν καὶ τὰ φωρτὰ παρῆγεν εἰς μέσον. καὶ
 25 οὗτος μὲν εὐθύς ἀναιρεθεὶς ἐν νυκτὶ ταφῆς ἀτίμου καὶ
 καταδίκῃ πρεπούσης τυγχάνει, Ἰησοῦς δὲ ἀγνίσας τὸν 15
 στρατὸν ἐξῆγεν ἐπὶ τὴν Ἄνναν αὐτούς, καὶ νυκτὸς τὰ
 περὶ τὴν πόλιν ἐνέδραις προλοχίσας ὑπὸ τὸν ὄρθρον
 συμβάλλει τοῖς πολεμίοις. τῶν δὲ μετὰ θάρσους αὐτοῖς
 30 διὰ τὴν προτέραν νίκην ἐπιόντων, ὑποχωρεῖν προσ-
 ποιησάμενος ἔλκει τῷ τρόπῳ τούτῳ μακρὰν αὐτοῦς τῆς
 πόλεως, διώκειν οἰομένους καὶ ὡς ἐπὶ νίκῃ καταφρο-

νοῦντας· ἔπειτ' ἀναστρέψας τὴν δύναμιν κατὰ πρόσω-
 πον αὐτοῖς ποιεῖ, σημεῖά τε δούς ἅ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς
 ἐνέδραις συνετέτακτο, κἀκείνους ἐπὶ τὴν μάχην ἐξανί-
 στησιν. οἱ δ' εἰσεπήδων εἰς τὴν πόλιν, τῶν ἐνδον περὶ
 τείχεσιν ὄντων, ἐνίων δὲ καὶ πρὸς θεῖαν τῶν ἔξω τὴν 5
 γυνώμην περισπωμένων. καὶ οἱ μὲν τὴν πόλιν ἤφρον καὶ
 πάντας τοὺς ἐντυγχάνοντας ἔκτεινον, Ἰησοῦς δὲ τοὺς
 προσελθόντας εἰς τὰς χεῖρας βιασάμενος φεύγειν τρέ-
 πεται. συνελαννόμενοι δὲ ὡς εἰς ἀκέραιον τὴν πόλιν,
 ἐπεὶ καὶ ταύτην ἐχομένην ἐώρων καὶ καταπιμπραμένην 10
 ὁμοῦ γυναιξὶ καὶ τέκνοις κατέλαβον, διὰ τῶν ἀγρῶν
 ἤεσαν σκεδασθέντες, ἀμύνειν αὐτοῖς ὑπὸ μονώσεως οὐ
 δυνάμενοι. τοιαύτης δὲ τῆς συμφορᾶς τοὺς Ἀννίτας
 καταλαβούσης, παίδων τε ὄχλος ἐάλω καὶ γυναικῶν καὶ
 θεραπειᾶς καὶ τῆς ἄλλης ἀποσκευῆς ἄπειρόν τι πλήθος. 15
 ἀγέλας τε βοσκημάτων ἔλαβον οἱ Ἑβραῖοι καὶ χρήματα
 πολλά (καὶ γὰρ πλούσιον ἦν τὸ χωρίον), καὶ ταῦτα
 πάντα τοῖς στρατιώταις Ἰησοῦς διένειμε γενόμενος ἐν
 Γαλγάλοις.

16 Γαβαωνῖται δὲ κατοικοῦντες ἔγγιστα τοῖς Ἱεροσο- 20
 λύμοις, τὰ τε τοῖς Ἱεριχουντίοις συμβεβηκότα πάθη καὶ
 τὰ τοῖς Ἀννίταις ὄρωντες, καὶ πρὸς σφᾶς μεταβήσεσθαι
 τὸ δεινὸν ὑπονοοῦντες, Ἰησοῦν μὲν παρακαλεῖν οὐ διέ-
 γνωσαν (οὐδὲ γὰρ τεύξεσθαι τινος τῶν μετρίων ὑπε-
 λάμβανον, ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ Χαναανίων ἔθνους παντὸς 25
 πολεμοῦντος αὐτούς), Κεφηρίτας δὲ καὶ Καριαθιαρι-
 μίτας γείτονας ὄντας αὐτοῖς ἐπὶ συμμαχίαν παρεκάλουν,
 οὐδ' αὐτοὺς διαφευξέσθαι τὸν κίνδυνον λέγοντες εἰ
 φθάσειαν αὐτοὶ ληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν, συν-
 ασπίσαντες δὲ αὐτοῖς διέγνωσαν διαδρᾶναι τὴν δύνα- 30
 μιν αὐτῶν. προσδεξαμένων δὲ τοὺς λόγους αὐτῶν,
 πέμπουσι πρέσβεις πρὸς Ἰησοῦν φιλίαν σπεισομένους,

οὓς μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐδοκίμαζον ἱκανοὺς πρᾶξαι
 τὰ συμφέροντα τῷ πλήθει. οἱ δὲ ὁμολογεῖν αὐτοὺς Χανα-
 ναίλους ἐπισφαλῆς ἠγούμενοι, διαφεύξεσθαι δὲ τὸν
 διὰ τοῦτο κίνδυνον ὑπολαμβάνοντες, εἰ λέγοιεν ἑαυτοὺς
 5 μὴ προσήκειν κατὰ μηδὲν Χαναναίοις ἀλλὰ πορρωτάτω
 τούτων κατοικεῖν, ἦκειν τε κατὰ πίστιν τῆς ἀρετῆς αὐ-
 τοῦ πολλὴν ἀνύσαντες ὁδὸν ἐφασκον, καὶ τεκμήριον τοῦ
 λόγου τούτου τὸ σχῆμα ὑπεδείκνυον· τὰς γὰρ ἐσθῆτας
 καινὰς ὅτε ἐξήρσαν οὕσας ὑπὸ τοῦ χρόνου τῆς ὁδοιπο-
 10 ρίας αὐτοῖς τετριφθαι· τρυχίνας γὰρ εἰς τὸ ταῦτα πι-
 στοῦσθαι πρὸς αὐτοῦ ἐπίτηδες ἔλαβον. στάντες οὖν εἰς
 μέσους ἔλεγον ὡς πεμφθεῖεν ὑπὸ τῶν Γαβαωνιτῶν καὶ
 τῶν περιόικων πόλεων, πλείστον ἀπεχουσῶν τῆσδε τῆς
 γῆς, ποιησόμενοι πρὸς αὐτοὺς φιλίαν ἐφ' αἷς πάτριον
 15 αὐτοῖς ἐστὶ συνθήκαις· μαθόντες γὰρ ἐκ θεοῦ χάριτος
 καὶ δωρεᾶς τὴν Χαναναίων αὐτοῖς γῆν κτήσασθαι δε-
 δόσθαι, τούτοις τε λίαν ἔλεγον ἠδεσθαι καὶ πόλιτας
 ἀξιοῦν αὐτῶν γενέσθαι. καὶ οἱ μὲν ταῦτα λέγοντες καὶ
 ἐπιδεικνύντες τὰ τεκμήρια τῆς ὁδοιπορίας, παρεκάλουν
 20 ἐπὶ συνθήκας καὶ φιλίαν τοὺς Ἑβραίους· Ἰησοῦς δὲ πι-
 στεύσας οἷς ἔλεγον, ὡς οὐκ εἶεν τοῦ Χαναναίων ἔθρους,
 ποιεῖται πρὸς αὐτοὺς φιλίαν, καὶ Ἐλεάζαρος ὁ ἀρχιερεὺς
 μετὰ τῆς γερούσιας ὄμνυσιν ἔξειν τε φίλους καὶ συμμά-
 χους, καὶ μηδὲν βουλευέσθαι κατ' αὐτῶν ἄδικον, τοῖς
 25 ὄρκοις ἐπισυναινέσαντος τοῦ πλήθους. καὶ οἱ μὲν ὧν
 ἠθέλον τρυχόντες ἐξ ἀπάτης ἀπήρσαν πρὸς ἑαυτούς·
 Ἰησοῦς δὲ τῆς Χαναναίας στρατεύσας εἰς τὴν ὑπᾶρξίαν,
 καὶ μαθῶν οὐ πόρρω τῶν Ἱεροσολύμων τοὺς Γαβαωνί-
 30 τας κατφικημένους καὶ τοῦ γένους ὄντας τῶν Χανα-
 ναίων, μεταπεμφάμενος αὐτῶν τοὺς ἐν τέλει τῆς ἀπά-
 τῆς αὐτοῖς ἐνεκάλει. τῶν δ' οὐκ ἄλλην ἀφορμὴν σωτη-
 ρίας ἔχειν ἢ ταύτην προφασίζομένων, καὶ διὰ τοῦτ' ἐπ'

αὐτὴν ἐξ ἀνάγκης καταφυγεῖν, συγκαλεῖ τὸν ἀρχιερέα Ἐλεάζαρον καὶ τὴν γερουσίαν, καὶ δημοσίους αὐτοὺς δικαιοῦντων ποιεῖν ἐπὶ τῷ μὴ παραβῆναι τὸν ὄρκον, ἀποδεικνύουσιν εἶναι τοιοῦτους.

καὶ οἱ μὲν τῆς καταλαβούσης αὐτοὺς συμφορᾶς ⁵
 17 τοιαύτην φυλακὴν καὶ ἀσφάλειαν ἤϋραντο· τοῦ δὲ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν βασιλέως χαλεπῶς φέροντος ἐπὶ τῷ με-
 τατάξασθαι πρὸς τὸν Ἰησοῦν τοὺς Γαβαωνίτας, καὶ τοὺς
 τῶν πλησίον ἔθνῶν παρακαλέσαντος βασιλέας συνάρα-
 σθαι τῷ κατ' αὐτῶν πολέμῳ, τούτους παρόντας σὺν αὐ- ¹⁰
 τῷ (τέσσαρες δὲ ἦσαν) οἱ Γαβαωνῖται ἰδόντες καὶ στρα-
 τοπεδευσασμένους ἐπὶ τινι πηγῇ τῆς πόλεως οὐκ ἄπω-
 θεν παρασκευάζεσθαι πρὸς πολιορκίαν, ἐπεκαλοῦντο
 σύμμαχον Ἰησοῦν· ἐν τούτοις γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πρᾶγ-
 ματα, ὡς ὑπὸ μὲν τῶν οἰκείων ἀπολεῖσθαι προσδοκᾶν, ¹⁵
 ὑπὸ δὲ τῶν ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ Χαναανίων γένους στρατευ-
 σάντων σωθῆσεσθαι διὰ τὴν γενομένην φιλίαν ὑπο-
 λαμβάνειν. καὶ Ἰησοῦς πανστρατιᾷ σπεύσας ἐπὶ τὴν
 βοήθειαν, καὶ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀνύσας, ὄρθριος οὐ
 προσμένουσι τοῖς πολεμίοις ἐπιπίπτει, καὶ τραπεῖσιν εἰ- ²⁰
 πετο διώκων διὰ χωρίων ἐπικλινῶν· Βῆθωρα καλεῖται.
 ἐνθα καὶ τὴν τοῦ θεοῦ συνεργίαν ἔμαθεν, ἐπισημή-
 ναντος αὐτοῦ βρονταῖς τε καὶ κεραυνῶν ἀφ᾽ ἑσεί καὶ χα-
 λάζης καταφορᾷ μείζονος τῆς συνήθους. ἔτι γε μὴν καὶ
 τὴν ἡμέραν ἀυξήθησαν πλέον, ὡς ἂν μὴ καταλαβοῦσα ²⁵
 νῦξ ἐπίσχη τὴν τῶν Ἑβραίων προθυμίαν, συνέπεσεν,
 ὥστε καὶ λαμβάνει τοὺς βασιλέας Ἰησοῦς ἐν τινι κρυ-
 πτομένους σπηλαίῳ κατὰ Μακκηδά, καὶ κολάζει πάντας.
 ὅτι δὲ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας ἐπέδωκε τότε καὶ τοῦ συνή-
 θους ἐπλεόνασε, δηλοῦται διὰ τῶν ἀνακειμένων ἐν τῷ ³⁰
 ἱερῷ γραμμάτων.

18 κατεστραμμένων δ' οὕτω τῶν περὶ τοὺς βασιλέας

οὐ τοὺς Γαβαωνίτας πολεμήσαντες ἐστράτευσαν, ἐπαν-
 ἦει πάλιν τῆς Χανααναίας ἐπὶ τὴν ὄρεινὴν Ἰησοῦς, καὶ
 πολὺν τῶν ἐν αὐτῇ φόνον ἐργασάμενος καὶ λείαν λαβῶν
 παρῆν εἰς τὸ ἐν Γαλγάλοις στρατόπεδον. τοῦ δὲ περὶ
 5 τῆς Ἑβραίων ἀρετῆς λόγου πολλοῦ φοιτῶντος εἰς τοὺς
 περιόικους, κατάπληξις εἶχε τοὺς ἀκούοντας τὸ τῶν
 ἀπολωλότων πλήθος, καὶ στρατεύουσιν ἐπ' αὐτοὺς οἱ
 περὶ Αἰβανον ὄρος βασιλεῖς ὄντες Χαναανοὶ, καὶ οἱ ἐν
 τοῖς πεδινοῖς τῶν Χαναανίων Παλαιστίνους προσλα-
 10 βόντες στρατοπεδεύουσι πρὸς Βηρώδη πόλει τῆς Γαλι-
 λαίας τῆς ἄνω, Κεδέσης οὐ πόρρω· Γαλιλαίων δὲ ἐστὶ
 καὶ τοῦτο τὸ χωρίον. τοῦ δὲ στρατοῦ παντὸς ὀπλιτῶν
 μὲν ἦσαν μυριάδες τριάκοντα, μύριοι δ' ἵππεῖς καὶ ἄρ-
 ματα δισμύρια. καταπλήττει δὴ τὸ πλήθος τῶν πολε-
 15 μίων αὐτόν τε Ἰησοῦν καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, καὶ πρὸς
 τὴν ἐλπίδα τοῦ κρείττονος εὐλαβεστέρας εἶχον δι' ὑπερ-
 βολὴν τοῦ δέους. τοῦ θεοῦ δ' ἐξονειδίσαντος αὐτοῖς
 τὸν φόβον καὶ εἰ πλέον τῆς καρ' αὐτοῦ βοηθείας πο-
 θεοῦσιν, ὑποσχομένου τε νικήσειν τοὺς ἐχθροὺς καὶ κε-
 20 λεύσαντος τοὺς τε ἵππους ἀχρήστους ποιῆσαι καὶ τὰ
 ἄρματα πυρᾶσαι, θαρσαλέος πρὸς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ
 θεοῦ γενόμενος ἐξώρμησεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ διὰ
 πέμπτης ἡμέρας ἐπ' αὐτοὺς ἐλθὼν συνάπτει, καὶ καρ-
 τερὰ μάχη γίνεται, καὶ φόνος κρείττων πίστεως παρὰ
 25 τοῖς ἀκροωμένοις. διώκων δ' ἐπὶ πλεῖστον ἐξῆλθε, καὶ
 πᾶν τὸ στρατεύμα τῶν ἐχθρῶν πλὴν ὀλίγων διέφθειρεν.
 καὶ οἱ βασιλεῖς πάντες ἔπεσον, ὥστε τῶν ἀνθρώπων
 ἐπιλελοιπότην πρὸς τὸ κτείνεσθαι τοὺς ἵππους Ἰησοῦς
 αὐτῶν ἀνήρει καὶ τὰ ἄρματα ἐνεπίμπρα, τὴν τε χώραν
 30 ἐπ' ἀδείας διεπορεύετο, μηδενὸς τολμῶντος εἰς μάχην
 ἐπεξελθεῖν, ἀλλὰ πολιορκίᾳ τὰς πόλεις αἰρῶν καὶ πάλιν
 ὃ τι λάβοι φονεύων.

19 ἔτος δὲ πέμπτον ἤδη παρεληλύθει, καὶ Χαναανῶν οὐκέτ' οὐδεὶς ὑπελέλειπτο, πλὴν εἰ μὴ τινες ἐχυρότητι τειχῶν διέφυγον. Ἰησοῦς δὲ ἐκ τῶν Γαλαλῶν ἀναστρατοπεδεύσας εἰς τὴν ὄρεινὴν Ἰσῆ τὴν ἱερὰν σκηνὴν κατὰ Σιλοῦν πόλιν (ἐπιτήθειον γὰρ ἐδόκει τὸ χωρίον διὰ κάλλος, ἕως ἂν οἰκοδομεῖν ναὸν αὐτοῖς τὰ πράγματα παράσχη), καὶ χωρήσας ἐντεῦθεν ἐπὶ Σικίμων σὺν ἄπαντι τῷ λαῷ βωμόν τε ἴστησιν ὅπου προσεκε Μωϋσῆς, καὶ νείμας τὴν στρατιὰν ἐπὶ μὲν τῷ Γαριζὶν ὄρει τὴν ἡμίσειαν ἴστησι μοῖραν, ἐπὶ δὲ τῷ Γιβάλῳ τὴν ἡμίσειαν, ἐν ᾧ καὶ ὁ βωμός ἐστι, καὶ τὸ Λευϊτικὸν καὶ τοὺς ἱερέας. θύσαντες δὲ καὶ ἄρας ποιησάμενοι, καὶ ταύτας ἐπὶ τῷ βωμῷ γεγραμμένας καταλιπόντες, εἰς τὴν Σιλοῦν ἀνέβησαν.

20 Ἰησοῦς δ' ἤδη γηραιὸς ὢν, καὶ τὰς τῶν Χαναανῶν πόλεις ὄρων οὐκ εὐαλότους ὑπὸ τε τῆς τῶν χωρίων ἐν οἷς ἦσαν ἐχυρότητος καὶ τῆς τῶν τειχῶν ἰσχύος, ἃ τῇ φυσικῇ τῶν πόλεων πλεονεξία προσπεριβαλλόμενοι προσεδόκων τοὺς πολεμίους ἀφεξέσθαι πολιορκίας δι' ἀπόγνωσιν τοῦ λαβεῖν (καὶ γὰρ ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ ἑαυτῶν οἱ Χανααναῖοι μαθόντες τοὺς Ἰσραηλίτας ποιησαμένους τὴν ἔξοδον τὴν ἀπ' Αἰγύπτου, πρὸς τῷ τὰς πόλεις καρτερὰς ποιεῖν ἐκείνου ἄπαντ' ἦσαν τὸν χρόνον), συναγαγὼν τὸν λαὸν εἰς τὴν Σιλοῦν ἐκκλησίαν παραγγέλλει καὶ σπουδῇ συνδραμόντων, τὰ τε ἤδη κατωρθωμένα καὶ τὰς γεγενημένας πράξεις, ὡς εἰδὼν ἄρισται καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ παρασχόντος αὐτὰς ἄξια καὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων οἷς κατακολουθοῦσιν, ἔλεγε, βασιλεῖς τε τριάκοντα καὶ ἕνα, τολμήσαντας αὐτοῖς εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, κεκρατῆσθαι δηλῶν, καὶ στρατιάν, ὅση ποτὲ κατεπίσασα τῆς αὐτῶν δυνάμεως εἰς μάχην συνῆψεν, ἅπασαν διαφθαρεῖσαν, ὡς μηδὲ γενεὰν αὐτοῖς ὑπολελειφθαι.

τῶν δὲ πόλεων ἐπειδήπερ αἱ μὲν ἐαλώμεσθαι, πρὸς ἃς
 δὲ δεῖ χρόνον καὶ μεγάλης πολιορκίας διὰ τὴν τῶν τει-
 χῶν ὀχυρότητα καὶ τὴν ἐπὶ ταύτῃ τῶν οἰκητόρων πε-
 ποίδησιν, ἡξίου τοὺς ἐκ τῆς περὶ τῆς περὶ τοῦ Ἰορδάνου
 5 συνεξορμήσαντας αὐτοῖς καὶ τῶν κινδύνων συναραμέ-
 νους, ὄντας συγγενεῖς, ἀπολύειν ἤδη πρὸς τὰ οἴκετα,
 χάριν αὐτοῖς ὧν συνέκαμον ὁμολογοῦντας· ἕνα τε κατὰ
 φυλὴν, ἀρετῇ προύχειν μαρτυρηθέντα, πέμπειν, οἱ
 τὴν γῆν ἐκμετρούμενοι πιστῶς καὶ μηδὲν κακουργή-
 10 σοντες δηλώσουσιν ἡμῖν ἀδόλως αὐτῆς τὸ μέγεθος.

καὶ Ἰησοῦς μὲν τούτους ποιησάμενος τοὺς λόγους 21
 συγκάταινον ἔσχε τὸ πλῆθος, καὶ ἄνδρας τοὺς ἐκμετρο-
 σομένους τὴν χώραν αὐτῶν ἐξέπεμψε, παραδοὺς αὐτοῖς
 τινὰς γεωμετρίας ἐπιστήμονας, οὓς τάληθες οὐκ ἔμελλε
 15 λήσεσθαι διὰ τὴν τέχνην, ἐντολὰς δοὺς ἀποτιμήσασθαι
 τῆς τε εὐδαίμονος ἰδίᾳ τὸ μέτρον γῆς καὶ τῆς ἡσσον
 ἀγαθῆς. ἡ γὰρ φύσις τῆς Χανααναίων γῆς τοιαύτη τίς
 ἐστὶν ὡς ἴδιοι τις ἂν πεδία μεγάλα καὶ καρποὺς φέρειν
 ἱκανώτατα καὶ συγκρινόμενα μὲν ἑτέρα γῆ πανευδαί-
 20 μονα νομισθῆσόμενα, τοῖς δὲ Ἰεριχουντιῶν χωρίοις πα-
 ραβαλλόμενα καὶ τοῖς Ἱεροσολυμιτῶν τὸ μηδὲν ἂν φα-
 νησόμενα. καίτοι παντελῶς ὀλίγην αὐτῶν εἶναι τὴν
 γῆν συμβέβηκε, καὶ ταύτης ὄρεινὴν τὴν πολλήν, ἀλλ'
 ὑπερβολὴν εἰς καρπῶν ἐκτροφὴν τε καὶ κάλλος οὐκ
 25 ἀπολέλοιπεν ἑτέραις. καὶ διὰ τοῦτο τιμητοὺς μᾶλλον ἢ
 μετροῦτοὺς τοὺς κλήρους εἶναι δεῖν ὑπέλαβε, πολλάκις
 ἑνὸς πλέθρου καὶν χιλίων ἀνταξίου γενομένου. οἱ δὲ
 ἄνδρες οἱ πεμφθέντες (δέκα δὲ ἦσαν) περιοδεύσαντες
 τε καὶ τιμησάμενοι τὴν γῆν, ἐν ἑβδόμῳ μηνὶ παρῆσαν
 30 πρὸς αὐτὸν εἰς Σιλοῦντα πόλιν, ἐνθα τὴν σκηπὴν ἐστά-
 κεισαν. καὶ Ἰησοῦς Ἐλεάζαρόν τε καὶ τὴν γερουσίαν 22
 σὺν τοῖς φυλάρχοις παραλαβὼν, νέμει ταῖς ἐννεὰ φυ-

λαῖς καὶ τῶν Μανασσητῶν τοῖς ἡμίσεσι, κατὰ μέγεθος
 ἐκάστης τῶν φυλῶν τὴν μέτρησιν ποιησάμενος. κλη-
 ρώσαντος δὲ αὐτοῦ, ἡ μὲν Ἰούδα λαχοῦσα πᾶσαν αἰφεί-
 ται τὴν καθύπερθεν Ἰουδαίαν, παρατείνουσαν μὲν ἄχρι
 τῶν Ἱεροσολύμων, τὸ δ' εὖρος ἕως τῆς Σοδομίτιδος λί- 5
 μνης καθήκουσαν. ἐν δὲ τῷ κλήρῳ τούτῳ πόλεις ἦσαν
 Ἰσκάλων καὶ Γάζα. Συμεωνὶς δὲ (δευτέρα γὰρ ἦν)
 ἔλαχε τῆς Ἰδουμαίας τὴν Αἰγύπτῳ τε καὶ τῇ Ἀραβίᾳ
 πρόσορον οὖσαν. Βενιαμίται δὲ τὴν ἀπὸ Ἰορδάνου πο-
 ταμοῦ ἔλαχον ἄχρι θαλάσσης μὲν τὸ μήκος, τὸ δὲ πλά- 10
 τος Ἱεροσολύμοις ὀριζομένην καὶ Βεθῆλοις. στενωτάτος
 δὲ ὁ κλήρος οὗτος ἦν διὰ τὴν τῆς γῆς ἀρετὴν Ἱερι-
 χοῦντα γὰρ καὶ τὴν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἔλαβον. ἡ δ'
 Ἐφραῖμου φυλὴ τὴν ἄχρι Γαδάρων ἀπὸ Ἰορδάνου πο- 15
 ταμοῦ μηκνυομένην ἔλαχεν, εὐρείαν δὲ ὅσον ἀπὸ Βεθῆ-
 λων εἰς τὸ μέγα τελευτᾶ πεδῖον. τῆς δὲ Μανασσητίδος
 οἱ ἡμίσεις ἀπὸ μὲν Ἰορδάνου μέχρι Δώρων πόλεως, πλά-
 τος δὲ ἐπὶ Βηθσάνων, ἡ νῦν Σκυθόπολις καλεῖται. καὶ
 μετὰ τούτους Ἰσάχαρις, Κάρμηλον τὸ ὄρος καὶ τὸν πο- 20
 ταμὸν τοῦ μήκους ποιησαμένη τέρματα, τὸ δ' Ἰταβύ-
 ριον ὄρος τοῦ πλάτους. Ζαβουλωνῖται δὲ τὴν μέχρι Γεν-
 νησαρίτιδος λίμνης, καθήκουσαν δὲ περὶ Κάρμηλον καὶ
 θάλασσαν ἔλαχον. τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ Καρμήλου κοιλάδα
 προσαγορευομένην διὰ τὸ καὶ τοιαύτην εἶναι, Ἀσηφίται
 φέρονται πᾶσαν, τὴν ἐπὶ Σιδῶνος τετραμμένην. Ἄρκη 25
 δὲ πόλις ὑπῆρχεν αὐτῶν ἐν τῇ μερίδι, ἡ καὶ Ἐκδίπους.
 τὰ δὲ πρὸς τὰς ἀνατολὰς τετραμμένα μέχρι Δαμασκοῦ
 πόλεως καὶ τῆς Γαλιλαίας τὰ καθύπερθεν Νεφθαλίται
 παρέλαβον, ἕως τοῦ Λιβάνου ὄρους καὶ τῶν τοῦ Ἰορ-
 δάνου πηγῶν, αἱ τὴν ὁρμὴν ἐκ τοῦ ὄρους ἔχουσι τούτου, 30
 καθήκοντος τοῖς ὄροις κατὰ τὰ βόρεια πόλεως Ἄρκης
 κατοικούσης. Δανῖται δὲ τῆς κοίτης ὅσα πρὸς δυνόμενον

τέτραπται τὸν ἥλιον λαγχάνουσιν, Ἀζώτῳ καὶ Ἀώροις ὀφιζόμενοι, Ἰάμνειαὺν τε πᾶσαν καὶ Γέτταν, ἅπ' Ἀκάρωνος ἕως τοῦ ὄρους ἐξ οὗ ἡ Ἰούδα ἤρκετο φυλῆ.

καὶ ἐξ ἃ ἴσμεν ἔθνη τῶν υἱῶν τοῦ Χαναναίου φέ- 23
 5 ροντα τὴν ἐπωνυμίαν διεῖλεν οὕτως Ἰησοῦς, καὶ τὴν γῆν ταῖς ἐννέα καὶ τῇ ἡμισείᾳ φυλαῖς ἔδωκε νέμεσθαι· τὴν γὰρ Ἀμορῖτιν, καὶ αὐτὴν οὕτως ἀφ' ἐνὸς τῶν Χαναναίου παίδων καλουμένην, Μωϋσῆς ἤδη προειληφώς νε-
 νεμήκει ταῖς δυοῖ φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ·
 10 τοῦτο δὲ καὶ πρότερον δεδηλώκειν. τὰ δὲ περὶ Σιδῶνα καὶ Ἀρουκαίους καὶ Ἀμαθαίους καὶ Ἀριδέους ἀδιακόσμητα ἦν.

Ἰησοῦς δέ, τοῦ γήρωος ἐμποδίζοντος ἤδη πράττειν 24
 ὅσα καὶ νοήσῃε, τῶν τε μετ' αὐτὸν τὴν ἡγεμονίαν παρα-
 15 λαβόντων ἀμελῶς προστάντων τοῦ κοινῆ συμφέροντος, παρήγγειλε φυλῆ ἐκάστη τοῦ γένους τῶν Χαναναίων μηδὲν ὑπολείπειν ἐν τῇ κατακεκληρωμένῃ γῇ (τὴν γὰρ ἀσφάλειαν αὐτοῖς καὶ τὴν φυλακὴν τῶν πατρίων ἐθῶν ἐν μόνῳ τούτῳ βλαφθῆναι καὶ Μωϋσῆν αὐτοῖς ἤδη
 20 προειπεῖν καὶ τοῦτ' αὐτοὺς πεπεισθαι), καὶ τοῖς Δευίταις δὲ τὰς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα πόλεις ἀποδιδόναι· προειλήφεισαν γὰρ ἤδη κατὰ τὴν Ἀμοραίαν τὰς δέκα. τούτων τρεῖς ἀπονέμει τοῖς φηγάσιν οἰκεῖν ἐν αὐταῖς (πολλὴ γὰρ ἦν πρόνοια τοῦ μηδὲν ἂν Μωϋσῆς διέταξεν
 25 παραλιπεῖν), τῆς μὲν οὖν Ἰούδα φυλῆς Χεβρωνά, Σίκιμα δὲ τῆς Ἐφραΐμου, Κεδέσην δὲ τῆς Νεφθαλίτιδος· ἔστι δὲ τῆς καθύπερθεν Γαλιλαίας τοῦτο τὸ χωρίον. νέμει δὲ καὶ τῆς λείας ὅσα ἦν ἔτι λοιπά· πλείστη δ' ἐγεγόνει, καὶ μεγάλους πλούτους περιεβέβληντο καὶ
 30 κοινῆ πάντες καὶ κατ' ἰδίαν ἕκαστος, χρυσοῦ τε καὶ ἐσθήτων καὶ τῆς ἄλλης ἀποσκευῆς ἕνεκα, τετραπόδων δὲ πλήθους, ὧσων οὐδὲ ἀριθμὸν μαθεῖν ἔχον, προσγενομένου.

25 μετὰ δὴ ταῦτα συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸν στρα-
 τὸν τοῖς ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην κατὰ τὴν Ἀμοραίαν ἰδρυ-
 μένοις (συνεστράτεον δ' αὐτοῖς πεντακισμῦριοι ὀπλι-
 ται) ἔλεξε τάδε. "ἐπεὶ ὁ θεός, πατήρ καὶ δεσπότης τοῦ
 Ἑβραίων γένους, γῆν τε κτήσασθαι ταύτην ἔδωκε, καὶ 5
 κτηθεῖσαν εἰς ἅπαν ἡμετέραν φυλάξειν ὑπέσχηται, συν-
 εργίας δὲ τῆς παρ' ὑμῶν κατ' ἐντολήν τὴν ἐκείνου δεο-
 μένοις αὐτοὺς εἰς ἅπαντα προθύμους ἔδώκατε, δίκαιον
 ὑμᾶς, μηδενὸς ἔτι δυσκόλου περιμένοντος, ἀναπαύσεως
 ἤδη τυχεῖν φειδοὶ τῆς προθυμίας ὑμῶν, ἵν' εἰ καὶ πάλιν 10
 δεήσῃεν ἡμῖν αὐτῆς, ἄοκνον ἔχωμεν εἰς τὰ κατεπέ-
 ζοντα καὶ μὴ τοῖς νῦν συγκαμουῖσαν αὐτίς βραδυτέραν.
 χάρις τε οὖν ὑμῖν ὧν συνήρασθε κινδύνων, καὶ οὐχὶ
 νῦν μόνον, ἀλλὰ εἰς ἅπαν οὕτως ἔξομεν, ὄντες ἀγαθοὶ
 μεμνησθῆναι τῶν φίλων καὶ παρὰ τῇ διανοίᾳ κρατεῖν ὅσα 15
 παρ' αὐτῶν ἡμῖν ὑπῆρξεν, ὅτι τε τὴν ἀπόλαυσιν τῶν
 ὑπαρχόντων ὑμῖν ἀγαθῶν δι' ἡμᾶς ἀνεβάλλεσθε, καὶ
 συμπονήσαντες εἰς ἃ νῦν εὐνοία θεοῦ κατέστημεν,
 ἔπειθ' οὕτως ἐκρίνατε αὐτῶν μεταλαμβάνειν. γέγονε
 δὲ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς ἐκ τῶν σὺν ἡμῖν πό- 20
 νων πλοῦτος ἄφθονος, λείαν τε πολλὴν ἐπαξομένοις
 καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ τὸ τούτων ἔτι πλεόν, ἢ
 παρ' ἡμῶν εὐνοία καὶ τὸ πρὸς ὃ τι βουλευθείητε κατ'
 ἀμοιβὴν πρόθυμον. οὔτε γὰρ ὧν Μωϋσῆς προείπεν
 ἀπελείφθητε, καταφρονήσαντες ἐξ ἀνθρώπων ἀπελ- 25
 θόντος, οὔτ' ἔστιν οὐδὲν ἐφ' ᾧ μὴ χάριν ὑμῖν οἶδαμεν.
 χαίροντας οὖν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς κληρουχίας ἀπολύομεν, καὶ
 παρακαλοῦμεν μηδένα τῆς πρὸς ἡμᾶς συγγενείας ὄρον
 ὑπολαμβάνειν, μηδ', ὅτι μεταξὺ ποταμὸς οὗτός ἐστιν,
 ἑτέρους ἡμᾶς νομίσητε καὶ οὐχὶ Ἑβραίους. Ἀβράμου 30
 γὰρ ἅπαντές ἐσμεν οἳ τ' ἐνθάδε κάκει κατοικοῦντες,
 θεός τε εἰς ὃς τοὺς τε ἡμετέρους προγόνους καὶ τοὺς

ὑμῶν αὐτῶν παρήγαγεν εἰς τὸν βίον· οὐ τῆς θρησκείας
 ἐπιμελείσθε, καὶ πολιτείας, ἣν αὐτὸς διὰ Μωυσέως
 διέταξε, φυλακὴν ἔχετε τὴν πᾶσαν, ὡς ἐμμενόντων
 μὲν τούτοις καὶ τοῦ θεοῦ παρέχοντος εὐνοῦν ἀεὶ εἶναι
 5 καὶ σύμμαχον ἑαυτῶν, ἐκτραπέντων δὲ εἰς ἑτέρων
 ἔθνων μίμησιν ἀποστραφησομένου τὸ γένος ὑμῶν.”
 ταῦτα εἰπὼν, καὶ καθ’ ἕνα τοὺς ἐν τέλει καὶ κοινῇ τὸ
 πλήθος αὐτῶν ὑσπασάμενος, αὐτὸς μὲν ὑπέμεινε, πρού-
 πεμπε δ’ αὐτοὺς ὁ λαὸς οὐκ ἀδακρυτὶ, καὶ μόλις ἀλλή-
 10 λων ἀπαλύθησαν.

διαβάσα δὲ τὸν ποταμὸν ἦ τε Ῥουβηλὶς φυλὴ καὶ 26
 Γαδίς, καὶ ὅσοι τῶν Μανασσητῶν αὐτοῖς συνείποντο,
 βωμὸν ὑπὲρ τῆς ὄχθης ἰδρύνονταί τοῦ Ἰορδάνου, μνη-
 μεῖον τοῖς ἔπειτα γενησομένοις καὶ σύμβολον τῆς πρὸς
 15 τοὺς πέραν κατονημένους οὐκειότητος. ἀκούσαντες δὲ
 οἱ πέραν βωμὸν ἰδρῦσθαι τοὺς ἀπολυθέντας οὐ μεθ’ ἧς
 ἐκεῖνοι γνώμης ἀνέστησαν αὐτόν, ἀλλ’ ἐπὶ νεωτερισμῷ
 καὶ ξενικῶν εἰσαγωγῇ θεῶν, οὐκ ἤθελον ἀπιστεῖν,
 ἀλλὰ περὶ τὴν θείαν θρησκείαν τὴν διαβολὴν πιδανὴν
 20 νομίζοντες ἐνοπλοὶ ἦσαν, ὡς ἐπ’ ἀμύνη τῶν τὸν βωμὸν
 ἰδρυσάμενων περαιοσόμενοι τὸν ποταμὸν καὶ κολά-
 σοντες αὐτοὺς τῆς παρατροπῆς τῶν πατρῶν ἔθων· οὐ
 γὰρ ἐδόκει τὴν συγγένειαν αὐτοὺς λογίζεσθαι καὶ τὸ
 ἀξίωμα τῶν τὴν αἰτίαν ελληφόντων, ἀλλὰ τὸ τοῦ θεοῦ
 25 βουλητὸν καὶ ᾧ τρόπῳ τιμώμενος χαίρει. καὶ οἱ μὲν
 ἐστράτευσαν ὑπ’ ὀργῆς, ἐπέσχε δ’ αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ
 ὁ ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος καὶ ἡ γερουσία, λόγοις συμβου-
 λεύοντες ἀπόπειραν αὐτῶν τῆς γνώμης λαβεῖν πρῶτον,
 ἔπειτ’ ἂν κακοῦσθαι μάθωσι τὴν διάνοιαν αὐτῶν, τότε
 30 τοῖς ὅπλοις χωρεῖν ἐπ’ αὐτούς. κέμπουσιν οὖν πρε-
 σβευτὰς πρὸς αὐτούς, Φινεέσην τὸν υἱὸν Ἐλεαζάρου
 καὶ δέκα σὺν αὐτῷ τῶν ἐν τιμῇ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις,

μαθησομένους τί και φρονήσαντες τὸν βωμὸν ἐπὶ τῆς
 ὄχθης τοῦ ποταμοῦ διαβάντες ἐστήσαν. ὡς δὲ περαιω-
 σαμένων και πρὸς αὐτοὺς ἀστικομένων ἐκκλησία-συνε-
 λέγη, στὰς Φινεέσης μελῶ μὲν αὐτοὺς ἀμαρτεῖν ἔλεγεν
 ἢ ὥστε λόγοις ἐπιτιμηθέντας νενουθεῖσθαι πρὸς τὰ
 μέλλοντα· πλὴν οὐ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς παρανομίας
 ἀκιδόντας εὐθύς ἐφ' ὄπλα και τὴν ἐκ χειρῶν τιμωρίαν
 ὀρμῆσαι, πρὸς δὲ τὸ συγγενὲς και τὸ τάχα και λόγοις
 ἂν σωφρονῆσαι σκοπήσαντας, οὕτω ποιήσασθαι τὴν
 πρεσβείαν, ἵνα τὴν αἰτίαν μαδόντες ὑφ' ἧς προή- 10
 χθητε τὸν βωμὸν κατασκευάσαι, μή τι προπετεῖς δοκῶ-
 μεν ὄπλοις μετιόντες ὑμᾶς κατὰ λογισμὸν ὅσιον ποιη-
 σαμένους τὸν βωμὸν, εἰ δὲ ἄδικον, δικαίως ἀμυνώμεθα
 τῆς διαβολῆς ἐλεγχθείσης ἀληθοῦς. οὐ γὰρ ἠξιούμεν
 ὑμᾶς πείρα τῆς τοῦ θεοῦ γνώμης ἐντὸς γεγεννημένους, 15
 και νόμων ὧν αὐτὸς ἡμῖν δέδωκεν ἀχροατὰς ὑπάρχον-
 τας, διαξευχθέντας ἡμῶν και παρόντας εἰς τὸν ἴδιον
 κλῆρον, ὃν κατὰ χάριν τοῦ θεοῦ και τῆς ἐκείνου περὶ
 ὑμᾶς προνοίας ἐλάχετε, λήθην λαβεῖν αὐτοῦ, και τὴν
 σικνην και τὴν κιβωτὸν καταλιπόντας και βωμὸν ὃς 20
 ὑμῖν πάτριος, ξενικούς θεοὺς ἐπιφέρειν, τοῖς Χανα-
 ναίων κακοῖς προσκεχωρηκότας. ἀλλ' οὐδὲν ἀδικεῖν
 δόξετε μετανοήσαντες και περαιτέρω μὴ μανέντες, νό-
 μων δὲ πατρῶν αἰδῶ και μνήμην λαβόντες. ἂν δ' ἐπι-
 μένητε τοῖς ἡμαρτημένοις, οὐ παραιτησόμεθα τὸν ὑπὲρ 25
 τῶν νόμων πόνον, ἀλλὰ περαιωσάμενοι τὸν Ἰορδάνην
 τούτοις βοηθήσομεν και πρὸς αὐτῷ τῷ θεῷ, μηδὲν ὑμᾶς
 Χαναναίων διαφέρειν ὑπολαμβάνοντες, ἀλλ' ὁμοίως
 ἐκείνοις διαφθείροντες. μὴ γὰρ νομίσητε τῷ διαβεβη-
 κέναι τὸν ποταμὸν και τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ἔξω γε- 30
 γονέναι· πανταχοῦ δ' ἐν τοῖς τούτου ἐστέ, και ἀπο-
 δρᾶναι τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ και τὴν ἀπὸ ταύτης δίαψν

ἀδύνατον. εἰ δ' οἴσεσθε τὴν ἐνθάδε παρουσίαν ὑμῖν
 ἐμπόδιον εἶναι τοῦ σωφρονεῖν, οὐδὲν κωλύει πάλιν τὴν
 γῆν ὑμᾶς ἀναδάσασθαι καὶ ταύτην ἀνεῖναι μηλόβοτον.
 ἀλλ' εὖ ποιήσετε σωφρονήσαντες καὶ ἐπὶ νεαροῖς μετα-
 5 τιθέμενοι τοῖς ἁμαρτήμασι. καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς
 πρὸς παίδων καὶ γυναικῶν μὴ παρασχεῖν ἡμῖν ἀνάγκην
 ἀμύνασθαι. ὡς οὖν τῆς ὑμετέρας αὐτῶν σωτηρίας καὶ
 τῶν φιλλάτων ὑμῖν ἐν τῇδε τῇ ἐκκλησίᾳ κειμένης, οὕτω
 βουλεύεσθε, λόγοις ἡττηθῆναι συμφέρειν ὑπολαμβά-
 10 νοντες ἢ πεῖραν ἔργων καὶ πολέμου περιμένειν.”

τὸσαῦτα τοῦ Φινεέσου διαλεχθέντος, οἱ προεστῶτες 27
 τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ πλῆθος αὐτὸ πᾶν ἤρξαντο περὶ
 τῶν ἐγκεκλημένων αὐτοῖς ἀπολογεῖσθαι καὶ μήτε συγ-
 γενείας τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστήσεσθαι μήτε κατὰ νεω-
 15 τερισμόν ἀναστῆσαι τὸν βωμὸν λέγειν, ἀλλὰ θεὸν τε
 εἶνα γινώσκειν τὸν Ἑβραίοις ἅπασιν κοινὸν καὶ τὸν πρὸ
 τῆς σκηνῆς βωμὸν χάλκεον, ᾧ τὰς θυσίας ποιήσειν.
 τὸν μέντοι γε νῦν ἀνασταθέντα, δι' ὃν καὶ ὑποκτοὶ γε-
 γόνασιν, οὐ κατὰ θρησκείαν ἰδρῦσθαι, “σύμβολον δὲ
 20 ὅπως εἶη καὶ τεκμήριον εἰς τὸν αἰῶνα τῆς πρὸς ὑμᾶς
 οἰκειότητος, καὶ ἀνάγκη τοῦ σωφρονεῖν καὶ τοῖς πα-
 τρῶσι ἐμμένειν, ἀλλ' οὐχὶ παραβάσεως ἀρχή, ὡς ὑπα-
 νοεῖτε. μάρτυς δ' ὑμῖν τοῦ ἐπὶ τοιαύτῃ τὸν βωμὸν αἰ-
 τία κατασκευάσαι γένοιτο ὁ θεὸς ἀξιόχρεως. ὅθεν ἀμεί-
 25 νονα περὶ ἡμῶν ἔχοντες ὑπόληψιν μηδὲν καταγινώσκετε
 τούτων ἐφ' οἷς ἐξώλεις εἶναι δίκαιοι πάντες, ὅσοι τοῦ
 Ἀβράμου γένους ὄντες νεωτέροις ἐπιχειροῦσιν ἔθεσι
 καὶ τοῦ συνήθους τρόπου παρηλλαγμένοις.”

ταῦτα εἰπόντας ἐπαινέσας ὁ Φινεέσης παρῆν πρὸς 28
 20 Ἰησοῦν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἀνήγγειλε τῷ λαῷ. ὁ δὲ
 χαίρων ὅτι μηδεμιᾶ ἀνάγκη στρατολαγεῖν αὐτοὺς μέλλει,
 μῆδ' εἰς αἷμα καὶ πόλεμον ἐξαγαγεῖν κατ' ἀνδρῶν συγ-

γενῶν . χαριστήριος ὑπὲρ τούτων τῷ θεῷ θυσίας ἐπέ-
 τέλει . καὶ διαλύσας μετὰ ταῦτα τὸ κλήθος εἰς τὰς ἰδίας
 κληρουσίας Ἰησοῦς αὐτοὺς ἐν Σικίμοις διήγεν . ἔπει δ'
 ὕστερον εἰκοστῷ (ὑπὲρ ἑξήκοντος γὰρ ἦν) μετακρηφάμενος
 τοὺς ἐκ' ἀξιώματος μέγιστα τῶν πόλεων καὶ τὰς ἀρχὰς 5
 καὶ τὴν γερουσίαν , καὶ τοῦ κλήθους ὅσον ἦν ἐφικτὸν
 αὐτῷ συναγαγὼν , ἐκεῖ παρήσαν , τὰς τε εὐεργεσίας τοῦ
 θεοῦ ἀπάσας ἀνεμίσησεν αὐτούς (πολλοὶ δ' ἦσαν τοῖς
 ἐκ ταπεινοῦ σχήματος εἰς τοῦτο δόξης καὶ περιουσίας
 προελθοῦσι) , φυλάττειν τε τὴν τοῦ θεοῦ προαίρεσιν 10
 ἔχουσαν οὕτω πρὸς αὐτοὺς παρεκάλει , τιμῇ πάσῃ χρω-
 μένους καὶ εὐσεβείᾳ , ἣ μόνῃ φίλον αὐτοῖς διαμένειν τὸ
 θεῖον . αὐτῷ γὰρ καλῶς ἔχειν , ἀκίενοι μέλλουσι τοῦ
 ζῆν , παραίνεσιν αὐτοῖς τοιαύτην καταλιπεῖν , κάκεινους
 ἡξίου διὰ μνήμης κοιήσασθαι τὴν παρακέλευσιν . 15

29 καὶ ὁ μὲν τοσαῦτα πρὸς τοὺς παρόντας διαλεχθεὶς
 τελευτᾷ , βίους ἑκατὸν ἔτη καὶ δέκα , ὧν Μωῦσεί μὲν
 ἐπὶ διδασκαλίᾳ τῶν χρησίμων συνδιέτριψε τεσσαρά-
 κοντα , στρατηγὸς δὲ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν γίνεται
 πέντε καὶ εἰκοσι , ἀνὴρ μῆτε συνέσεως ἐνδεὴς μῆτε τοῦ 20
 τὰ νοηθέντα πρὸς τοὺς πολλοὺς σαφῶς ἐξενεργεῖν ἄκει-
 ρος , ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις ἄκρος , πρὸς τε τὰ ἔργα καὶ
 τοὺς κινδύνους εὐφροχὸς καὶ μεγαλότολμος , κρυτανεῦ-
 σαι τε τὰ κατὰ τὴν εἰρήνην δεξιώτατος καὶ πρὸς ἅπαντα
 καιρὸν τὴν ἀρετὴν ἡρμοσμένος . θάπτεται δὲ ἐν πόλει 25
 Θαμνᾶ τῆς Ἐφραΐμου φυλῆς . θνήσκει δὲ ὑπ' αὐτὸν
 τὸν καιρὸν καὶ Ἐλεάζαρος ὁ ἀρχιερεὺς , Φινεέσῃ τῷ
 παιδί τὴν ἀρχιερωσύνην καταλιπὼν , καὶ μνημεθον
 αὐτῷ καὶ τάφος ἐν Γαβαθᾶ πόλει τυγχάνει .

2. μετὰ δὲ τὴν τούτων τελευτὴν Φινεέσῃς προφητεύει 30
 κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν , ἐπ' ἐξωλείᾳ τοῦ Χανα-
 ναίων γένους τῇ Ἰούδα φυλῇ παρασχεῖν τὴν ἡγεμονίαν

(καὶ γὰρ τῷ λαῷ διὰ σπουδῆς ἦν μαθεῖν τί καὶ τῷ θεῷ δοκεῖ), προσλαβούσῃ τὴν Συμεωνίδα φυλὴν, ἐφ' ἣτε ἐξαιρεθέντων τῶν ἐκείνης ὑπατελῶν καὶ τοὺς ἐν αὐτῆς τῇ κληρουχίᾳ τοῦτο ποιῶσιν. Χανααναίαι δ', ἀκμαζόν- 2
 5 των αὐτοῖς κατ' ἐκείνου τὸν καιρὸν τῶν πραγμάτων, στρατῷ μεγάλῳ κατὰ Βεξέκην αὐτοὺς ὑπέμενον, τῷ βασιλεὶ τῶν Βεξεκηνῶν Ἀδωνιβεξέκῳ τὴν ἡγεμονίαν ἐπιτρέψαντες (τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο σημαίνει Βεξεκηνῶν κύριος· ἄδωνι γὰρ τῇ Ἑβραίων διαλέκτῳ κύριος λέγεται),
 10 ἤλπιζόν τε κρατήσειν τῶν Ἰσραηλιτῶν διὰ τὸ τεθνάναι Ἰησοῦν. συμμίξαντες δ' αὐτοῖς οἱ Ἰσραηλιταὶ ταῖς δυοὶ φυλαῖς αἷς προεῖπον ἐμαχέσασθαι λαμπρῶς, καὶ κτενοῦσι μὲν αὐτῶν ὑπὲρ μυρίους, τρεψάμενοι δὲ τὸ λοιπὸν καὶ διαίκοντες αἰροῦσι τὸν Ἀδωνιβεξέκον, ὃς ἀκρω-
 15 τηριασθεὶς ὑπ' αὐτῶν φησὶν "ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ πᾶν ἄρα λήσεσθαι θεὸν ἐμελλον, τάδε πεποιθὼς ἂ κατὰ δυοῖν καὶ ἑβδομήκοντα βασιλέων πρᾶξαι πρότερον οὐκ ἐνετράπην." καὶ ζῶντα μὲν κομίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, τελευτήσαντα δὲ γῆ θάπτουσι. καὶ διεξήρσαν αἰροῦν-
 20 τες τὰς πόλεις, πλείστας τε λαβόντες ἐπολιόρκουν Ἱεροσόλυμα. καὶ τὴν μὲν κάτω λαβόντες σὺν χρόνῳ πάντας ἔκτειναν τοὺς ἐνοικοῦντας, χαλεπὴ δ' ἦν ἡ καθύπερθεθεν αὐτοῖς αἰρεθῆναι τειχῶν ἐχυρότητι καὶ φύσει τοῦ χω-
 25 ρίου. ὅθεν μετεστρατοπέδευσαν εἰς Χεβρώνᾶ· καὶ ταύ- 3
 30 τὴν ἐλόντες κτείνουσι πάντας. ὑπελέλειπτο δὲ τὸ τῶν γιγάντων ἐπι γένος, οἱ διὰ σωμάτων μεγέθη καὶ μορφᾶς οὐδὲν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις παραπλησίως παράδοξον ἦσαν θέαμα καὶ δεινὸν ἄκουσμα. δείκνυνται καὶ νῦν ἔτι τούτων ὥστ' αὐ μὴδὲν τοῖς ὑπὸ κίστιν ἐρχομένοις
 35 εἰκότα. καὶ τοῦτο μὲν τοῖς Λευίταις ἐξαίρετον γέρας ἔδωσαν μετὰ καὶ τῶν δισχιλίων πηχῶν, τὴν δὲ γῆν Χαλέβῳ· θῶρεᾶν ἔδωσαν κατὰ Μωϋσέως ἐντολᾶς· οὗτος δ'

ἦν τῶν κατασκόπων εἰς ᾧν ἔπεμψε Μωϋσῆς εἰς τὴν Χανααναίαν. διδῶσι δὲ καὶ τοῖς Ἰοθόρου τοῦ Μαδιανίτου ἀπογόνους (Μωϋσέως γὰρ ἦν γαμβρός) γῆν ἵνα νέμονται· τὴν γὰρ πατρίδα καταλιπόντες ἠκολουθήκεσαν ἐκεῖνοις καὶ συνῆσαν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐρήμου. 5

4 ἡ δὲ Ἰούδα φυλὴ καὶ Συμεωνὶς τὰς μὲν κατὰ τὴν ὄρεινὴν τῆς Χανααναίας πόλεις εἶλον, τῶν δ' ἐν τῷ πεδίῳ καὶ πρὸς θαλάσσην Ἀσκάλωνα τε καὶ Ἄζωτον. διαφεύγει δ' αὐτοὺς Γάζα καὶ Ἀκκάρων· πεδίων γὰρ ὄντων καὶ πολλῆς ἀρμάτων εὐπορίας κακῶς ἐποίουν τοὺς 10 ἐπελθόντας.

καὶ αἶδε μὲν αἱ φυλαὶ μεγάλως ἐκ τοῦ πολεμεῖν εὐδαιμονήσασαι ἀνεχώρησαν εἰς τὰς ἑαυτῶν πόλεις καὶ 5 κατατίθενται τὰ ὄπλα· Βενιαμίται δὲ (τούτων γὰρ ἦν Ἱεροσόλυμα) τοῖς οἰκήτορσιν αὐτῶν συνεχώρησαν φόρους τελεῖν, καὶ οὕτω παυσάμενοι πάντες οἱ μὲν τοῦ κτείνειν οἱ δὲ κινδυνεύειν, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν εὐσχόλουν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ αἱ λοιπαὶ φυλαὶ τὴν Βενιαμίτιν μιμησάμεναι ἐποίουν, καὶ τοῖς τελουμένοις ἀρκούμενοι φόροις ἐπέτρεπον τοῖς Χανααναίοις ἀπολέμοις εἶναι. 20

6 ἡ δὲ Ἐφραΐμου πολιορκούσα Βεθηλα, τέλος οὐδὲν ἄξιον τοῦ χρόνου καὶ τῶν πόνων εὗρισκε τῆς πολιορκίας. οἱ δὲ κάλιπερ ἀχθόμενοι τῇ καθέδρᾳ προσεκαρτέρον· ἔπειτα συλλαβόντες τινὰ τῶν ἐν τῇ πόλει προσελθόντα 25 ἐπὶ χομιδῇ τῶν ἀναγκαίων, τινὰς πίστιεις ἔδοσαν αὐτῷ παραδόντι τὴν πόλιν σώσειν αὐτόν τε καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ· κάκεινος ἐπὶ τούτοις ᾤμνυε τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐγχειριεῖν. καὶ ὁ μὲν οὕτω προδοὺς σώζεται μετὰ τῶν οἰκείων, οἱ δὲ ἀποκτείναντες ἅπαντας τοὺς ἐνοικοῦντας εἶχον τὴν πόλιν. 30

7 καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους μαλακῶς εἶχον οἱ Ἰσραηλίται, τῆς δὲ γῆς καὶ τῶν ταύτης ἔργων

ἐπεμελοῦντο. τῶν δὲ κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῖς ἐπιδι-
 δόντων, ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἡδονῆς τοῦ κόσμου ὀλιγόρουν,
 καὶ τῆς πολιτείας τῶν νόμων οὐκέτ' ἦσαν ἀκριβεῖς
 ἀκροαταί. παροξυνθὲν δ' ἐπὶ τούτοις τὸ θεῖον ἀναιρεῖ
 5 πρῶτον μὲν ὡς φείδαιντο παρὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην τῶν
 Καναναίων, ἐπειδ' ὡς ἐκεῖνοι χρῆσονται πολλῇ κατ'
 αὐτῶν ὀμότητι καιροῦ λαβόμενοι. οἱ δὲ καὶ πρὸς τὰ
 παρὰ τοῦ θεοῦ δυσθύμως εἶχον καὶ πρὸς τὸ πολεμεῖν
 ἀηδῶς, πολλὰ τε παρὰ τῶν Καναναίων λαβόντες καὶ
 10 πρὸς τοὺς πόρους ἤδη διὰ τὴν τρυφὴν ἐκλελυμένοι. καὶ
 συνέβαιεν ἤδη τὴν ἀριστοκρατίαν διεφθάρθαι, καὶ
 τὰς γερουσίας οὐκ ἀπεδείκνυσαν οὐδ' ἀρχὴν ἄλλην οὐ-
 δεμίαν τῶν πρότερον νενομισμένων, ἦσαν δὲ ἐν τοῖς
 ἀγροῖς ἡδονῇ τοῦ κερδαίνειν προσδεδεμένοι. καὶ διὰ
 15 τὴν πολλὴν ἄδειαν στάσις αὐτοῦς πάθιν καταλαμβάνει
 δεινὴ, καὶ προήχθησαν εἰς τὸ πολεμεῖν ἀλλήλοις ἐκ
 τοιαύτης αἰτίας.

.. Δευτέρως ἀνὴρ τῶν δημοτικωτέρων, τῆς Ἐφραΐμου 8
 κληρουχίας ὢν καὶ ἐν ἐκείνῃ κατοικῶν, ἄγεται γύναιον
 20 ἀπὸ Βαβυλῶν. τῆς δὲ Ἰούδα φυλῆς τοῦτ' ἐστὶ τὸ χω-
 ρίον. ἐρῶν δὲ σφόδρα τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ κάλλους
 αὐτῆς ἠττημένος ἠτύχει, τῶν παρ' ἐκείνης οὐχ ὁμοίων
 πειρώμενος. ἀλλοτρίως δ' αὐτῆς ἐχούσης καὶ διὰ τοῦτο
 μᾶλλον ἐπικαιόμενον τῷ πάθει, μέμψεις συνεχεῖς αὐτοῖς
 25 ἐγίνοντο· καὶ τέλος ἡ γυνὴ πρὸς αὐτὰς βαρυνομένη,
 καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα πρὸς τοὺς γονεῖς παραγίνεται
 μηνὶ τετάρτῳ. χαλεπῶς δὲ φέρων ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῷ ἔρωτι
 ἤκε πρὸς τοὺς πενθεροὺς, καὶ διαλυσάμενος τὰς μέμψεις
 καταλλάττεται πρὸς αὐτήν. καὶ τέσσαρας μὲν ἡμέρας
 30 αὐτόθι διαιτᾶται φιλοφρονουμένων αὐτὸν τῶν γονέων,
 τῇ δὲ πέμπτῃ δόξαν ἀπιέναι πρὸς αὐτὸν περὶ δαίτην
 ἔξεισι· βράδιον γὰρ ἀπέλουν οἱ γονεῖς τὴν θυγατέρα

καὶ τῆς ἡμέρας τριβῆν ἐποιῶντο. θεράπων δ' αὐτοῖς εἰς εἶπετο, καὶ ὄνος ἦν αὐτοῖς, ἐφ' ἧς ὤχεϊτο τὸ γύναιον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τὰ Ἱεροσόλυμα (σταδίου δ' ἑλληλύθεισαν ἤδη τριάκοντα) συνεβοῦλευσεν ἁ θεράπων καταχθῆναι πού, μὴ καὶ τι καὶ τῆς νυκτὸς αὐτοὺς ὁδεύοντας καταλάβῃ δύσκολον, καὶ ταῦτα οὐδὲ πόρρω πολεμίων ὄντας, τοῦ καιροῦ πολλάκις ἐπισφαλῆ καὶ ὑποπτα ποιῶντος καὶ τὰ φίλα. τῷ δ' οὐκ ἤρασεν ἡ γνώμη παρ' ἄλλοφύλοις ἀνδράσι ξενουῶσθαι (Χαναναίων γὰρ ἦν ἡ πόλις), ἀλλὰ προελθόντες εἰκοσι σταδία εἰς οἰκίαν ἡξίου κατάγεσθαι πόλιν. καὶ κρητήσας τῆ γνώμη παρῆν εἰς Γαβὰν φυλῆς τῆς Βενιαμίντιδος. ἦδη δὲ ὀφίας οὔσας καὶ μηδενὸς ἐπὶ ξενίαν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτὸν παρακαλοῦντος, πρεσβύτης ἐξ ἀγροῦ κατιῶν, τῆς μὲν Ἐφραϊμίτιδος φυλῆς ὦν ἐν δὲ τῇ Γαβᾷ διαιτώμενος, συντυγχάνων αὐτῷ τίς τε ὦν ἤρετο καὶ δι' ἃς αἰτίας στελλόμενος σκότους ἦδη τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον αὐτῷ λαμβάνοι. ὁ δὲ Λευίτης μὲν ἔφησεν εἶναι, γύναιον δὲ παρὰ τῶν γονέων ἄγων πρὸς αὐτὸν ἀπιέναι· τὴν δ' οἰκῆσιν ἐδήλωσε τυγχάνειν ἐν τῇ Ἐφραϊμοῦ κληρουχίᾳ. ἃ δὲ πρεσβύτης καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὸ τὴν αὐτὴν φυλὴν νέμειν, καὶ μὴν διὰ τὴν συντυχίαν, παρ' αὐτὸν ξενισθησόμενον ἤγε. νεανῖαι δὲ τινες τῶν Γαβαθηῶν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τὸ γύναιον θεασάμενοι καὶ τὴν εὐπρέπειαν θαυμάσαντες, ἐπεὶ παρὰ τῷ πρεσβύτῃ κατηρμένην ἔμαθον, καταφρονήσαντες τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ὀλιγότητος ἤκου ἐπὶ τὰς θύρας. τοῦ δὲ πρεσβύτου παρακαλοῦντος ἀπαλλάττεσθαι καὶ μὴ προσφέρειν βίαν μηδὲ ὕβριν, ἡξίου αὐτὸν παρασχόντα τὴν ξένην πραγμάτων ἀπηλλάχθαι. ὡς δὲ συγγενὴ τε λέγοντος καὶ Λευίτιν τοῦ πρεσβύτου, καὶ δράσαι αὐτοὺς δεινὰ ὑφ' ἠδονῆς εἰς τοὺς νόμους ἐξαμαρτάνοντας, ὀλιγώρουν

- τοῦ δικαίου καὶ κατεγγέλων, ἠπέλλουν δὲ ἀποκτείνειν
 αὐτὸν ἐμποδίζοντα ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν, εἰς ἀνάγκην
 περιηγμένος καὶ μὴ βουλόμενος τοὺς ξένους περιδεῖν
 ὑβρισθέντας, τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς αὐτοῖς παρεχώρει,
 5 πληρώσειν τε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦς λέγων νομιμώτε-
 ρον δίκαια τῆς εἰς τοὺς ξένους ὑβρεως, αὐτὸς τε μηδὲν
 ἀδικήσειν οὐς ὑπεδέξατο τούτῳ τῷ τρόπῳ νομίζων. ὡς
 δ' οὐδὲν τῆς σπουδῆς τῆς ἐπὶ τὴν ξένην ἐνεδίδουσαν,
 ἀλλ' ἐνέκειντο ταύτην παραλαβεῖν ἀξιούντες, ὃ μὲν ἰκέ-
 10 τευε μηδὲν τολμᾶν παρένομον, οἱ δ' ἄρπασάμενοι καὶ
 προσθέμενοι μᾶλλον τῷ βίαιῳ τῆς ἡδονῆς ἀπήγαγον
 πρὸς αὐτοὺς τὴν γυναῖκα, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐμ-
 πλησθέντες τῆς ὑβρεως ἀπέλυσαν περὶ ἀρχομένην ἡμέ-
 ραν. ἣ δὲ τεταλαιπωρημένη τοῖς συμβεβηκόσι παρῆν
 15 ἐπὶ τὴν ξενίαν, καὶ ὑπὸ λύπης ὧν ἐπεπόνθει καὶ τοῦ
 μὴ τολμᾶν ὑπ' αἰσχύνης εἰς ὄψιν ἔλθειν τάνδρῳ (τούτου
 γὰρ μάλιστα τοῖς γεγεννημένοις ἔχειν ἀνιάτως ἐλογίζετο)
 καταπεσσῶσα τὴν ψυχὴν ἀφίησιν. ὃ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς οἴο-
 μενος ὑπὸ βραδεί κατεσχῆσθαι τὴν γυναῖκα καὶ μηδὲν
 20 σκυθρωπὸν ὑφορώμενος, ἀνεγείρειν ἐπειράτο, παρα-
 μυθήσασθαι διεγνωκῶς, ὡς οὐκ ἐξ ἐκουσίου γνώμης
 αὐτὴν παράσχοι τοῖς καθ' ὑβρίσασιν, ἀλλ' ἄρπασαμένῳ
 ἐπὶ τὴν ξενίαν αὐτῶν. ὡς δὲ τελετεήσασαν ἔμαθεν, σω-
 φρόνως πρὸς τὸ μέγεθος τῶν κακῶν ἐπιθέμενος τῷ
 25 κτήνι νεκρὰν τῆς γυναῖκα κομίζει πρὸς αὐτόν, καὶ διε-
 λὼν αὐτὴν κατὰ μέλος εἰς μέρη δώδεκ' ἀδιέπεμψεν εἰς
 ἐκάστην φυλὴν, ἐντειλάμενος τοῖς κομίζουσι λέγειν τοὺς
 αἰτίους τῆς κελευτῆς τῆς γυναικὶ καὶ τὴν παρουσίαν ταῖς
 φυλαῖς.
- 30 οἱ δὲ ὑπὸ τε τῆς ὄψεως καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν βεβια- 9
 σμένων κακῶς διατεθέντες, πρότερον οὐδενὸς τοιούτου
 πείραν εἰληφότες, ὑπ' ὀργῆς ἀκράτου καὶ δικαίας εἰς

τὴν Σιλοῦν συλλεγόντες καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς ἀθροισθέν-
 τες εἰς ὄπλα χωρεῖν εὐθύς ᾤρηθησαν καὶ χρῆσασθαι τοῖς
 Γαβαηνοῖς ὡς πολεμίοις. ἐπέσχε δ' αὐτοὺς ἡ γερουσία,
 πείσασα μὴ δεῖν ὀξέως οὕτω πρὸς τοὺς ὁμοφύλους ἐκ-
 φέρειν πόλεμον πρὶν ἢ λόγοις διαλεχθῆναι περὶ τῶν
 ἐγκλημάτων, τοῦ νόμου μηδ' ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐφιέν-
 τος δίχα πρεσβείας καὶ τοιαύτης πρὸς τὸ μετανοῆσαι
 πείρας τοὺς δόξαντας ἀδικεῖν στρατιὰν ἀγαγεῖν. καλῶς
 οὖν ἔχειν τῷ νόμῳ πειδομένους πέμψαι πρὸς τοὺς Γα-
 βαηνοὺς ἐξαιτοῦντας τοὺς αἰτίους, καὶ παρεχομένων
 μὲν ἀρκεῖσθαι τῇ τούτων κολάσει, καταφρονησάντων δὲ
 τότε τοῖς ὄπλοις αὐτοὺς ἀμύνασθαι. πέμπουσι οὖν
 πρὸς τοὺς Γαβαηνοὺς κατηγοροῦντες τῶν νεανίσκων τὰ
 περὶ τὴν γυναῖκα, καὶ πρὸς τιμωρίαν αἰτοῦντες τοὺς
 δράσαντας μὲν οὐ νόμιμα, γενομένους δὲ δικαίους ἀντ'
 αὐτῶν ἐκείνων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ Γαβαηνοὶ οὔτε τοὺς
 νεανίσκους ἐξέδωσαν, καὶ δεινὸν ἀλλοτρίοις ὑπακούειν
 προστάγμασιν ἠγοῦντο πολέμου φόβῳ, μηδεὸς ἀξιοῦν-
 τες εἶναι χείρους οὐ τοῖς ὄπλοις μήτε διὰ πλῆθος μήτε
 δι' εὐψυχίαν. ἦσαν δὲ ἐν παρασκευῇ μεγάλη μετὰ καὶ
 τῶν ἄλλων φυλετῶν· συναπενοήθησαν γὰρ αὐτοῖς ὡς
 ἀμυνόμενοι βιαζομένους.

10 ὥς δὲ τοιαῦτα ἠγγέλθη τοῖς Ἰσραηλίταις τὰ παρὰ
 τῶν Γαβαηνῶν, ὄρκους ποιοῦνται μηδένα σφῶν ἀνδρὶ
 Βενιαμῖτι δῶσειν πρὸς γάμῳ θυγατέρα, στρατεύσειν
 τε ἐπ' αὐτοὺς, μᾶλλον αὐτοῖς δὲ ὀργῆς ὄντας ἢ τοῖς
 Χανααίοις· τοὺς προγόνους ἡμῶν παρεσλήφαμεν γένο-
 μένους. παραχρῆμά τε ἐξῆγον ἐπ' αὐτοὺς τὸ στρατόπε-
 δον μυριάδας τεσσαράκοντα ὀπλιτῶν, Βενιαμιτῶν δ'
 ὀπλιτικὸν ἦν δισμυρίων καὶ πεντακισχιλίων· καὶ ἑξακο-
 σίων, ἃν ἦσαν εἰς πεντακοσίους ταῖς λαιαῖς τῶν χειρῶν
 σφενδονῶν ἄριστοι· ὥστε καὶ μάχης πρὸς τῇ Γαβᾶ γε-

νομένης τρέπουσιν οἱ Βενιαμίται τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀνδρες τε πίπτουσιν ἐξ αὐτῶν εἰς δισμυρίους καὶ δισχιλίους. ἐφθάρησαν δὲ ἰσως ἄν καὶ πλείονες, εἰ μὴ νύξ αὐτοὺς ἐπέσχε καὶ διέλυσε μαχομένους. καὶ οἱ μὲν Βενιαμίται χαίροντες ἀνεχώρουν εἰς τὴν πόλιν, οἱ δ' Ἰσραηλίται κατακεπληγότες ὑπὸ τῆς ἤττης εἰς τὸ στρατόπεδον. τῇ δ' ἐπιούσῃ πάλιν συμβαλόντων οἱ Βενιαμίται κρατοῦσι, καὶ θνήσκουσι τῶν Ἰσραηλιτῶν ὀκτακισχίλιοι καὶ μύριοι, καὶ δέισαντες τὸν φόνον ἐξέλιπον τὸ στρατόπεδον. παραγενόμενοι δὲ εἰς Βεθήλα πόλιν ἐγγιστα κειμένην, καὶ νηστεύσαντες κατὰ τὴν ὑστεραίαν τὸν θεὸν ἰκέτευσον διὰ Φινεέσου τοῦ ἀρχιερέως παύσασθαι τῆς ὀργῆς τῆς πρὸς αὐτούς, καὶ ταῖς θυαῖν αὐτῶν ἤταις ἀρκεσθέντα δοῦναι νίκην καὶ κράτος κατὰ τῶν πόλεμιων. ὁ δὲ θεὸς ἐπαγγέλλεται ταῦτα διὰ Φινεέσου προφητεύσαντος.

κοιήσαντες οὖν τὴν στρατιὰν δύο μέρη, τὴν μὲν 11 ἡμίσειαν προλοχίζουσι νυκτὸς περὶ τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμίσεις συνέβαλλον τοῖς Βενιαμίταις, ὑπεχώρουν τε 20 ἐγκειμένων. καὶ ἐδίωκον οἱ Βενιαμίται, οἱ τῶν Ἑβραίων ὑποφευγόντων ἡρέμα καὶ ἐπὶ πολὺ, θελούντων εἰς ἅπαν αὐτούς ἐξελθεῖν, ἀναχωροῦσιν εἶποντο, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει πρεσβύτας καὶ νέους ὑπολειφθέντας δι' ἀσθένειαν συνεκδραμεῖν αὐτοῖς, πανσυδὶ βουλομένοις χειρᾶσθαι τοὺς πολεμίους. ὡς δὲ πολὺ τῆς πόλεως ἀπέσχον, ἐπαύσαντο μὲν φεύγοντες οἱ Ἑβραῖοι, ἐπιστραφέντες δ' ἴστανται πρὸς μάχην, καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐνέδραις οὔσι τὸ σημεῖον αἴρουσιν ὃ συνέκειτο. οἱ δ' ἐξαπαστάντες μετὰ βοῆς ἐπήεσαν τοῖς πολεμίους. οἱ δὲ 30 ἅμα τε ἠπάτημένους αὐτοὺς ἤσθητο καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ συνειστήεσαν· καὶ εἰς τι κολίου συναλαθέντας καὶ φαραγγῶδες χωρίων περιστάντες κατηκόντισαν, ὥστε πάν-

- γενῶν, χαριστηρίους ὑπὲρ τούτων τῷ Θεῷ θυσίας ἐπέ-
 τέλει. καὶ διαλύσας μετὰ ταῦτα τὸ πλῆθος εἰς τὰς ἰδίας
 κληρονομίας Ἰησοῦς αὐτὸς ἐν Σαλίμοις διήγειν. ἔτει δ'
 ὕστερον εἰποστῶ (ὑπέργητος γὰρ ἦν) μεταπεμφάμενος
 τοὺς ἐπ' ἀξιώματος μάλιστα τῶν πόλεων καὶ τὰς ἀρχὰς 5
 καὶ τὴν γερουσίαν, καὶ τοῦ πλῆθους ὅσον ἦν ἐφικτὸν
 αὐτῷ συναγαγῶν, ἐπεὶ καρήσαν, τὰς τε εὐεργεσίας τοῦ
 Θεοῦ ἀπάσας ἀνεμίμνησκεν αὐτούς (πολλοὶ δ' ἦσαν τοῖς
 ἐκ ταπεινοῦ σχήματος εἰς τοῦτο δόξης καὶ περιουσίας
 προελθοῦσι), φυλάττειν τε τὴν τοῦ Θεοῦ προαίρεσιν 10
 ἔχουσιν οὕτω πρὸς αὐτοὺς παρεκάλει, τιμῆ πάση χω-
 μένους καὶ εὐσεβεία, ἣ μόνη φίλον αὐτοῖς διαμένειν τὸ
 Θεῖον. αὐτῷ γὰρ καλῶς ἔχειν, ἀπιέναι μέλλουσι τοῦ
 ζῆν, παραίνεσιν αὐτοῖς τοιαύτην καταλιπεῖν, κἀκείνους
 ἠξίου διὰ μνήμης ποιήσασθαι τὴν παρακέλευσιν. 15
- 29 καὶ ὁ μὲν τοσαῦτα πρὸς τοὺς παρόντας διαλεχθεὶς
 τελευτᾷ, βίους ἑκατὸν ἔτη καὶ δέκα, ὧν Μωῦσει μὲν
 ἐπὶ διδασκαλίᾳ τῶν χρησίμων συνδιέτριψε τεσσαρά-
 κοντα, στρατηγὸς δὲ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν γίνεται 20
 πέντε καὶ εἰκοσι, ἀνὴρ μῆτε συνέσεως ἐνδεὴς μῆτε τοῦ
 τὰ νοηθέντα πρὸς τοὺς πολλοὺς σαφῶς ἐξενεγκεῖν ἄπει-
 ρος, ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις ἄκρος, πρὸς τε τὰ ἔργα καὶ
 τοὺς κινδύνους εὐφυχὸς καὶ μεγαλότολμος, πρυτανεύ-
 σαι τε τὰ κατὰ τὴν εἰρήνην δεξιότητος καὶ πρὸς ἕκαστα 25
 καιρὸν τὴν ἀρετὴν ἤρμεσμένος. θάπτεται δὲ ἐν πόλει
 Θάμνα τῆς Ἐφραΐμου φυλῆς. θνήσκει δὲ ὑπ' αὐτὸν
 τὸν καιρὸν καὶ Ἐλεάζαρος ὁ ἀρχιερεὺς, Φινεέση τῷ
 παιδί τὴν ἀρχιερωσύνην καταλιπὼν, καὶ μνημεθον
 αὐτῷ καὶ τάφος ἐν Γαβαθᾷ πόλει τυγχάνει.
2. μετὰ δὲ τὴν τούτων τελευτὴν Φινεέσης προφητεύει 30
 κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ βούλησιν, ἐπ' ἐξωλεία τοῦ Χανα-
 ναίων γένους τῇ Ἰούδα φυλῇ παρασχέειν τὴν ἡγεμονίαν

(καὶ γὰρ τῷ λαῷ διὰ σπουδῆς ἦν μαθεῖν τί καὶ τῷ θεῷ δοκεῖ), προσλαβούσῃ τὴν Συμεωνίδα φυλὴν, ἐφ' ᾗτε ἐξαιρεθέντων τῶν ἐκείνης ὑπατελιῶν καὶ τοὺς ἐν αὐτῆς τῇ κληρονομίᾳ τοῦτο ποιῶσιν. Χαναταῖοι δ', ἀκμαζόν- 2
 5 των αὐτοῖς κατ' ἐκείνου τὸν καιρὸν τῶν πραγμάτων, στρατῷ μεγάλῳ κατὰ Βαζέκην αὐτοὺς ἐπέμμενον, τῷ βασιλεὶ τῶν Βαζεκηνῶν Ἀδωνιβεζέκῳ τὴν ἡγεμονίαν ἐπιτρέψαντες (τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο σημαίνει Βαζεκηνῶν κύριος· ἄδωνι γὰρ τῇ Ἑβραίων διαλέκτῳ κύριος λέγεται),
 10 ἤλπιζόν τε κρατήσῃεν τῶν Ἰσραηλιτῶν διὰ τὸ τεθνήσκειν Ἰησοῦν. συμμίζαντες δ' αὐτοῖς οἱ Ἰσραηλιταὶ τὰς δυοὶ φυλαῖς αἷς προείπον ἐμαχόσαστα λαμπρῶς, καὶ κτείνουσι μὲν αὐτῶν ὑπὲρ μυρίους, τρεψάμενοι δὲ τὸ λοιπὸν καὶ διώκοντες αἰροῦσι τὸν Ἀδωνιβεζέκον, ὃς ἀκρω-
 15 τηριασθεὶς ὑπ' αὐτῶν φησὶν "ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ πᾶν ἄρα λήσεσθαι θεὸν ἐμελλαν, τάδε πεπονθὼς ἂ κατὰ δυοῖν καὶ ἑβδομήκοντα βασιλείων προῖξαι πρότερον οὐκ ἐνετράπην." καὶ ζῶντι μὲν κομίζουσιν ἕως Ἱεροσολύμων, τελευτήσαντα δὲ γῆ θάπτουσι. καὶ διεξήεσαν αἰροῦν-
 20 τες τὰς πόλεις, πλείστας τε λαβόντες ἐπολιόρκουν Ἱεροσόλυμα. καὶ τὴν μὲν κάτω λαβόντες σὺν χρόνῳ πάντας ἐκτειναν τοὺς ἐνοικοῦντας, χαλεπὴ δ' ἦν ἡ καθ' ἑνὸς αὐτοῖς αἰρεθῆναι τειχῶν ἐχυρότητι καὶ φύσει τοῦ χωρίου. ὅθεν μετεστρατοπέδευσαν εἰς Χεβρών· καὶ ταύ- 3
 25 τὴν ἐλόντες κτείνουσι πάντας. ὑπελέλειπτο δὲ τὸ τῶν γιγάντων ἐπὶ γένος, οἱ διὰ σωματῶν μεγέθη καὶ μορφῆς οὐδὲν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις παραπλησίως παράδοξον ἦσαν θέαμα καὶ δεινὸν ἄκουσμα. δεικνύνται καὶ νῦν ἔτι τούτων ὡστὰ μηδὲν τοῖς ὑπὸ κρίσιν ἐρχομένοις
 30 εἰκότα. καὶ τοῦτο μὲν τοῖς Λευΐταις ἐξαιρέτων γέρας ἔδοσαν μετὰ καὶ τῶν δισχιλίων πηχῶν, τὴν δὲ γῆν Χαλέβφ-Θωφρεὰν ἔδοσαν κατὰ Μωϋσέως ἐντολᾶς· οὗτος δ'

ἦν τῶν κατασκόπων εἰς ᾧν ἔπεμψε Μωϋσῆς εἰς τὴν Χανααναίαν. διδῶσι δὲ καὶ τοῖς Ἰοθόρου τοῦ Μαδιανίτου ἀπογόνοις (Μωϋσέως γὰρ ἦν γαμβρός) γῆν ἵνα νέμονται· τὴν γὰρ πατρίδα καταλιπόντες ἠκολουθήκεσαν ἐκεῖνοις καὶ συνῆσαν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς ἐρήμου. 5

4 ἡ δὲ Ἰούδα φυλὴ καὶ Συμεωνίς τὰς μὲν κατὰ τὴν ὄρεινὴν τῆς Χανααναίας πόλεις εἶλον, τῶν δ' ἐν τῷ πεδίῳ καὶ πρὸς θαλάσσην Ἀσκάλωνα τε καὶ Ἄζωτον. διαφεύγει δ' αὐτοὺς Γάζα καὶ Ἀκκάρων· πεδίων γὰρ ὄντων καὶ πολλῆς ἀρμάτων εὐπορίας κακῶς ἐποιοῦν τοὺς 10 ἐπελθόντας.

καὶ αἶδε μὲν αἱ φυλαὶ μεγάλως ἐκ τοῦ πολεμεῖν εὐδαιμονήσασαι ἀνεχώρησαν εἰς τὰς ἑαυτῶν πόλεις καὶ 5 κατατίθενται τὰ ὄπλα· Βενιαμίται δέ (τούτων γὰρ ἦν Ἱεροσόλυμα) τοῖς οἰκήτορσιν αὐτῶν συνεχώρησαν φόρους τελεῖν, καὶ οὕτω παυσάμενοι πάντες οἱ μὲν τοῦ κτείνειν οἱ δὲ κινδυνεύειν, ἐργάζεσθαι τὴν γῆν εὐσχόλουν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ αἱ λοιπαὶ φυλαὶ τὴν Βενιαμίτιν μιμησάμενοι ἐποιοῦν, καὶ τοῖς τελουμένοις ἀρκούμενοι φόροις ἐπέτρεπον τοῖς Χανααναίοις ἀπολέμοις εἶναι. 20

6 ἡ δὲ Ἐφραΐμου πολιορκουῖσα Βέθηλα, τέλος οὐδὲν ἄξιον τοῦ χρόνου καὶ τῶν πόνων εὗρισκε τῆς πολιορκίας. οἱ δὲ καίπερ ἀχθόμενοι τῇ καθέδρᾳ προσκαρτέρον· ἔπειτα συλλαβόντες τινὰ τῶν ἐν τῇ πόλει προσελθόντα 25 ἐπὶ κομιδῇ τῶν ἀναγκαίων, τινὰς πίστιεις ἔδωσαν αὐτῷ παραδόντι τὴν πόλιν σώσειν αὐτόν τε καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ· κάκεινος ἐπὶ τούτοις ᾤμνευε τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐγχειριεῖν. καὶ ὁ μὲν οὕτω προδοὺς σώζεται μετὰ τῶν οἰκείων, οἱ δὲ ἀποκτείναντες ἅπαντας τοὺς ἐνοικοῦντας εἶχον τὴν πόλιν. 30

7 καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους μαλακῶς εἶχον οἱ Ἰσραηλίται, τῆς δὲ γῆς καὶ τῶν ταύτης ἔργων

ἐπεμελοῦντο. τῶν δὲ κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῖς ἐπιδι-
 δόντων, ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἡδονῆς τοῦ κόσμου ὀλιγόρουν,
 καὶ τῆς πολιτείας τῶν νόμων οὐκέτ' ἦσαν ἀκριβεῖς
 ἀφροαταί. παροξυνθὲν δ' ἐπὶ τούτοις τὸ θεῖον ἀναιρεῖ
 5 πρῶτον μὲν ὡς φείδαιντο παρὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην τῶν
 Χαναναίων, ἐπειθ' ὡς ἐκεῖνοι χρῆσιντο πολλῇ κατ'
 αὐτῶν ὀμότητι καιροῦ λαβόμενοι. οἱ δὲ καὶ πρὸς τὰ
 παρὰ τοῦ θεοῦ δυσθύμως εἶχον καὶ πρὸς τὸ πολεμεῖν
 ἀηδῶς, πολλὰ τε παρὰ τῶν Χαναανίων λαβόντες καὶ
 10 πρὸς τοὺς πόνοους ἤδη διὰ τὴν τρυφήν ἐκλελυμένοι. καὶ
 συνέβαινεν ἤδη τὴν ἀριστοκρατίαν διεφθάρθαι, καὶ
 τὰς γερουσίας οὐκ ἀπεδείκνυσαν οὐδ' ἀρχὴν ἄλλην οὐ-
 δεμίαν τῶν πρότερον νενομισμένων, ἦσαν δὲ ἐν τοῖς
 ἀγροῖς ἡδονῇ τοῦ κερδαίνειν προσδεδεμένοι. καὶ διὰ
 15 τὴν πολλὴν ἄδειαν στάσις αὐτοῦς πάθιν καταλαμβάνει
 θεινὴ, καὶ προήχθησαν εἰς τὸ πολεμεῖν ἀλλήλοις ἐκ
 τοιαύτης αἰτίας.

· Δευτῆς ἀνὴρ τῶν δημοτικωτέρων, τῆς Ἐφραΐμου 8
 κληρουχίας ὢν καὶ ἐν ἐκείνῃ κατοικῶν, ἄγεται γυναίον
 20 ἀπὸ Βαβυλῶν· τῆς δὲ Ἰουδα φυλῆς τοῦτ' ἐστὶ τὸ χω-
 ρίον. ἐρῶν δὲ σφόδρα τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ κάλλους
 αὐτῆς ἡττημένος ἡτύχει, τῶν παρ' ἐκείνης οὐχ ὁμοίων
 κειρώμενος. ἀλλοτρίως δ' αὐτῆς ἐχούσης καὶ διὰ τρυτο
 μᾶλλον ἐκκαίωμένου τῷ πάθει, μέμψεις συνεχεῖς αὐτοῖς
 25 ἐγίνοντο· καὶ τέλος ἡ γυνὴ πρὸς αὐτὰς βαρυνομένη,
 καταλιπούσα τὸν ἄνδρα πρὸς τοὺς γονεῖς παραγίνεται
 μηνὶ τετάρτῳ. χαλεπῶς δὲ φέρων ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῷ ἔρωτι
 ἦκε πρὸς τοὺς πενθερούς, καὶ διαλυσάμενος τὰς μέμψεις
 καταλλάττεται πρὸς αὐτήν. καὶ τέσσαρας μὲν ἡμέρας
 30 αὐτόθι διαιτᾶται φιλοφρονουμένων αὐτὸν τῶν γονέων,
 τῇ δὲ πέμπτῃ δόξαν ἀπιέναι πρὸς αὐτὸν περὶ δέλην
 ἔξεισι· βράδιον γὰρ ἀπέλυον οἱ γονεῖς τὴν θυγατέρα

καὶ τῆς ἡμέρας τριβῆν ἐποιῶντο. θεράπων δ' αὐτοῖς εἰς εἶπετο, καὶ ὄνος ἦν αὐτοῖς, ἐφ' ἧς ὤχετο τὸ γύναιον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τὰ Ἱεροσόλυμα (σταδίου δ' ἐληλύθεισαν ἤδη τριάκοντα) συνεβόλευεν ἃ θεράπων καταχθῆναι πού, μὴ καὶ τι καὶ τῆς νυκτὸς αὐτοὺς ὁδεύοντας καταλάβῃ δύσκολον, καὶ ταῦτα οὐδὲ πόρρω πολεμίων ὄντας, τοῦ καιροῦ πολλάκις ἐπισφαλῆ καὶ ὑποπτα ποιῶντος καὶ τὰ φίλα. τῷ δ' οὐκ ἤρρασεν ἡ γνώμη παρ' ἄλλοφύλοις ἀνδράσι ξενουῖσθαι (Χαναναίων γὰρ ἦν ἡ πόλις), ἀλλὰ προελθόντες εἰκοσι σταδία εἰς οἰκίαν ἡξίου κατάγεσθαι πόλιν. καὶ κρητήσας τῇ γνώμῃ παρῆν εἰς Γαβὰν φυλῆς τῆς Βενιαμίντιδος. ἦδη δὲ ὀψίας οὔσης καὶ μηδενὸς ἐπὶ ξενίαν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτὸν παρακαλοῦντος, πρεσβύτης ἐξ ἀγροῦ κατιῶν, τῆς μὲν Ἐφραϊμίτιδος φυλῆς ὦν ἐν δὲ τῇ Γαβᾷ διαιωόμενος, συντυγχάνων αὐτῷ τίς τε ὦν ἤρτο καὶ δι' ἃς αἰτίας στελλόμενος σκότους ἦδη τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον αὐτῷ λαμβάνοι. ὁ δὲ Λευίτης μὲν ἔφησεν εἶναι, γύναιον δὲ παρὰ τῶν γονέων ἄγων πρὸς αὐτὸν ἀπιέναι· τὴν δ' οἰκῆσιν ἐδήλωσε τυγχάνειν ἐν τῇ Ἐφραϊμου κληρουχία. ἃ δὲ πρεσβύτης καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὸ τὴν αὐτὴν φυλὴν νέμειν, καὶ μὴν διὰ τὴν συντυχίαν, παρ' αὐτὸν ξενισθησόμενον ἤγε. νεανῖαι δὲ τινες τῶν Γαβαηνῶν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τὸ γύναιον θεασάμενοι καὶ τὴν εὐπρέπειαν θαυμάσαντες, ἐπεὶ παρὰ τῷ πρεσβύτῃ κατηγμένην ἔμαθον, καταφρονήσαντες τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ὀλιγότητος ἤκον ἐπὶ τὰς θύρας. τοῦ δὲ πρεσβύτου παρακαλοῦντος ἀπαλλάττεσθαι καὶ μὴ προσφέρειν βίαν μηδὲ ὕβριν, ἡξίου αὐτὸν παρασχόντα τὴν ξένην πραγμάτων ἀπηλλάχθαι. ὡς δὲ συγγενῆ τε λέγοντος καὶ Λευίτην τοῦ πρεσβύτου, καὶ δράσαι αὐτοὺς θεινὰ ὑφ' ἡδονῆς εἰς τοὺς νόμους ἔξαμαρτάνοντας, ὀλιγώφουν

- τοῦ δικαίου καὶ κατεγγέλων, ὑπέλθον δὲ ἀποκτείνειν αὐτὸν ἐμποδίζοντα ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν, εἰς ἀνάγκην περιηγμένος καὶ μὴ βουλόμενος τοὺς ξένους περιδεῖν ὑβρισθέντας, τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς αὐτοῖς παρεχάριε,
- 5 πληρώσειν τε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ λέγων νομιμώτερον δίχα τῆς εἰς τοὺς ξένους ὕβρεως, αὐτὸς τε μηδὲν ἀδικήσειν οὐς ὑπεδέξατο ταύτῃ τῷ τρόπῳ νομίζων. ὡς δ' οὐδὲν τῆς σπουδῆς τῆς ἐπὶ τὴν ξένην ἐνεδίδουσαν, ἀλλ' ἐνέκειντο ταύτην παραλαβεῖν ἀξιοῦντες, ὃ μὲν ἰκέ-
- 10 τευς μηδὲν τολμᾷν παράνομον, οἱ δ' ἄρπασάμενοι καὶ προσθέμενοι μᾶλλον τῷ βίαιῳ τῆς ἡδονῆς ἀπήγαγον πρὸς αὐτοὺς τὴν γυναῖκα, καὶ δι' ὄλης τῆς νυκτὸς ἐμπλησθέντες τῆς ὕβρεως ἀπέλυσαν περὶ ἀρχομένην ἡμέραν. ἣ δὲ τεταλαιπωρημένη τοῖς συμβεβηκόσι παρῆν
- 15 ἐπὶ τὴν ξενίαν, καὶ ὑπὸ λύπης ὧν ἐπεπόνθει καὶ τοῦ μὴ τολμᾷν ὑπ' αἰσχύνῃς εἰς ὄψιν ἔλθειν τάνδρῃ (τοῦτου γὰρ μάλιστα τοῖς γεγεννημένοις ἔχειν ἀνιάτως ἐλαγίζετο) καταπεσῶσα τὴν ψυχὴν ἀφίησιν. ὃ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς οἴομενος ὕψυ βαθεῖ κατεσχῆσθαι τὴν γυναῖκα καὶ μηδὲν
- 20 σκυθροπὸν ὑφορώμενος, ἀνεγείρειν ἐπειράτο, παραμυθήσασθαι διεγνωκῶς, ὡς οὐκ ἐξ ἐμουσίου γνώμης αὐτὴν παράσχει τοῖς καθ' ὑβρίσασιν, ἀλλ' ἄρπασαμένων ἐπὶ τὴν ξενίαν αὐτῶν. ὡς δὲ τελευτήσασαν ἔμαθεν, σωφρόνως πρὸς τὸ μέγεθος τῶν κακῶν ἐπιθέμενος τῷ
- 25 κτήνει νεκρῶν τῆς γυναῖκα κομίζει πρὸς αὐτόν, καὶ διελὼν αὐτὴν κατὰ μέλος εἰς μέρη δώδεκ' ἀπέπεμψεν εἰς ἐκάστην φυλὴν, ἐντειλάμενος τοῖς κομίζουσι λέγειν τοὺς αἰτίους τῆς σελευτῆς τῆς γυναικὶ καὶ τὴν παροινίαν ταῖς φυλαῖς.
- 30 οἱ δὲ ὑπὸ τε τῆς ὄψεως καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν βεβιασμένων κακῶς διατεθέντες, πρότερον οὐδενὸς τοιούτου πείραν εἰληφότες, ὑπ' ὄργῆς ἀκράτου καὶ δικαίας εἰς

τὴν Σιλοῦν συλλεγέστες καὶ πρὸ τῆς σκηνῆς ἀθροισθέν-
 τες εἰς ὄπλα χωρεῖν εὐθύς ᾤρηθησαν καὶ χρῆσασθαι τοῖς
 Γαβαηνοῖς ὡς πολεμίοις. ἐπέσχε δ' αὐτοὺς ἡ γερούσια,
 πείσασα μὴ δεῖν ὀξέως οὕτω πρὸς τοὺς ὁμοφύλους ἐκ-
 φέρειν πόλεμον πρὶν ἢ λόγοις διαλεχθῆναι περὶ τῶν
 ἐγκλημάτων, τοῦ νόμου μὴδ' ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐφιέν-
 τος δίχα πρεσβείας καὶ τοιαύτης πρὸς τὸ μετανοῆσαι
 πείρας τοὺς δόξαντας ἀδικεῖν στρατιὰν ἀγαγεῖν. καλῶς
 οὖν ἔχειν τῷ νόμῳ πειδομένους πέμψαι πρὸς τοὺς Γα-
 βαηνοὺς ἐξαιτοῦντας τοὺς αἰτίους, καὶ παρεχομένων
 μὲν ἀρκεῖσθαι τῇ τούτων κολάσει, καταφρονησάντων δὲ
 τότε τοῖς ὄπλοις αὐτοὺς ἀμύνασθαι. πέμπουσιν οὖν
 πρὸς τοὺς Γαβαηνοὺς κατηγοροῦντες τῶν νεανίσκων τὰ
 περὶ τὴν γυναῖκα, καὶ πρὸς τιμωρίαν αἰτοῦντες τοὺς
 δράσαντας μὲν οὐ νόμιμα, γενομένους δὲ δικαίους ἀντ'
 αὐτῶν ἐκείνων ἀποθανεῖν. οἱ δὲ Γαβαηνοὶ οὔτε τοὺς
 νεανίσκους ἐξέδωσαν, καὶ δεινὸν ἀλλοτρίοις ὑπακούειν
 προστάγμασιν ἠγοῦντο πολέμου φόβῳ, μηδεὶς ἄξιούν-
 τες εἶναι χεῖρους οὖν τοῖς ὄπλοις μήτε διὰ πλῆθος μήτε
 δι' εὐψυχίαν. ἦσαν δὲ ἐν παρασκευῇ μεγάλη μετὰ καὶ
 τῶν ἄλλων φυλετῶν· συναπενοήθησαν γὰρ αὐτοῖς ὡς
 ἀμυνόμενοι βιαζομένους.

10 ὥς δὲ τοιαῦτα ἠγγέλθη τοῖς Ἰσραηλίταις τὰ παρὰ
 τῶν Γαβαηνοῦν, ὄρκους ποιοῦνται μηδένα σφῶν ἀνδρῶν
 Βενιαμῖτη δώσειν πρὸς γάμψον θυγατέρα, στρατεύσειν
 τε ἐπ' αὐτούς, μᾶλλον αὐτοῖς δε' ὄργῆς ὄντας ἢ τοῖς
 Χαναναίοις· τοὺς προγόνους ἡμῶν παρεσλήφαμεν γένο-
 μένους. παραχρῆμά τε ἐξῆγον ἐπ' αὐτούς τὸ στρατόπε-
 δον μυριάδας τεσσαράκοντα ὀπλιτῶν, Βενιαμινῶν δ'
 ὀπλιτικὸν ἦν δισμυρίων καὶ πεντακισχιλίων· καὶ ἑξακο-
 σίων, ὧν ἦσαν εἰς πεντακοσίους ταῖς·λαιαῖς τῶν χειρῶν
 σφενδονῶν ἀριστοὶ· ὥστε καὶ μάχης πρὸς τῇ Γαβᾶ γε-

νομένης τρέπουσιν οἱ Βενιαμίται τοὺς Ἰσραηλίτας, ἄνδρες τε πύκτουσιν ἐξ αὐτῶν εἰς δισμυθίους καὶ δισχιλίους. ἐφθάρησαν δὲ ἴσως ἂν καὶ πλειονες, εἰ μὴ νῦν αὐτοὺς ἐπέσχε καὶ διέλυσε μαχομένους. καὶ οἱ μὲν Βενιαμίται χείροντες ἀνεχώρουν εἰς τὴν πόλιν, οἱ δ' Ἰσραηλίται καταπεπληγότες ὑπὸ τῆς ἤττης εἰς τὸ στρατόπεδον. τῇ δ' ἐπιούσῃ κάλιν συμβαλόντων οἱ Βενιαμίται κρατοῦσι, καὶ θνήσκουσι τῶν Ἰσραηλιτῶν ὀκτακισχίλιοι καὶ μύριοι, καὶ δείσαντες τὸν φόνον ἐξέλιπον τὸ στρατόπεδον. παραγενόμενοι δὲ εἰς Βέθηλα πόλιν ἐγγιστα κειμένην, καὶ νηστεύσαντες κατὰ τὴν ὑστεραίαν τὸν θεὸν ἰκέτευον διὰ Φινεέσου τοῦ ἀρχιερέως παύσασθαι τῆς ὀργῆς τῆς πρὸς αὐτούς, καὶ ταῖς θυαμίαις αὐτῶν ἦταις ἀρκεσθέντα δοῦναι νίκην καὶ κράτος κατὰ τῶν πόλεων. ὁ δὲ θεὸς ἐπαγγέλλεται ταῦτα διὰ Φινεέσου προφητεύσαντος.

ποιήσαντες οὖν τὴν στρατιὰν δύο μέρη, τὴν μὲν 11 ἡμίσειαν προλοχίζουσι κυκτὸς περὶ τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμίσεις συνέβαλλον τοῖς Βενιαμίταις, ὑπεχώρουν τε ἐγκειμένων. καὶ ἐδίωκον οἱ Βενιαμίται, οἱ τῶν Ἑβραίων ὑποφευγόντων ἡρέμα καὶ ἐπὶ πολὺ, θελούντων εἰς ἅπαν αὐτοὺς ἐξελεῖν, ἀναχωροῦσιν εἶποντο, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει πρεσβύτας καὶ νέους ὑπολειφθέντας δι' ἀσθένειαν συνεκδραμεῖν αὐτοῖς, πανσυδί βουλομένους χειρῶσασθαι τοὺς πολεμίους. ὡς δὲ πολὺ τῆς πόλεως ἀπέσχον, ἐκαύσαντο μὲν φεύγοντες οἱ Ἑβραῖοι, ἐπιστραφέντες δ' ἴστανται πρὸς μάχην, καὶ τοῖς ἐν ταῖς ἐνέδραις οἷσι τὸ σημεῖον αἵρουσιν ὃ συνέκειτο. οἱ δ' ἐξαναστάντες μετὰ βοῆς ἐπήεσαν τοῖς πολεμίους. οἱ δὲ ἅμα τε ἠπάτημένους αὐτοὺς ἤσθηοντο καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ συνειστήεσαν· καὶ εἰς τι κοίλον συνελαθέντας καὶ φαραγγῶδες χωρίων περιστάντες κατηκόντισαν, ὥστε πάν-

τας διαφθορήναι πλὴν ἑξακοσίων· οὗτοι δὲ συστραφέν-
τες καὶ πικνωσάντες ἑαυτοῖς, καὶ διὰ μέσων ὠσάμενοι
τῶν πολεμίων, ἔφυγον ἐπὶ τὰ πλησίον ὄρη, καὶ κατα-
σχόντες ἰδρύθησαν. οἱ δ' ἄλλοι πάντες περὶ Δισμυφίου
ὄντες καὶ πεντακισχιλίους ἀπέθανον. οἱ δὲ Ἰσραηλιταὶ
τὴν τε Γαβὰν ἐμπιπράσι καὶ τὰς τε γυναῖκας καὶ τῶν
ἀρσένων τοὺς μὴ ἐν ἀκμῇ διεχρήσαντο, τὰς τε ἄλλας
τῶν Βενιαμινῶν πόλεις ταῦτά θρωσιν· οὕτω τε ἦσαν
παρωρισμένοι ὡς καὶ Ἰάβισον, τῆς Γαλαδίτιδος οὖσαν,
ὅτι μὴ συμμαχήσειεν αὐτοῖς κατὰ τῶν Βενιαμινῶν, πέμ- 10
ψαντες μυρίους καὶ δισχιλίους ἐκ τῶν τάξεων ἐκέλευσαν
ἀνελεῖν. καὶ φρονεῖουσι τὸ μάχιμον τῆς πόλεως οἱ πεμ-
φθέντες σὺν τέκνοις καὶ γυναῖδι, πλὴν τετρακοσίων
παρθένων. ἐπὶ τοσοῦτον ὑπ' ὀργῆς προήχθησαν, τῇ
κατὰ τὴν γυναῖκα πάθει προσλαβόντες καὶ τὸ κατὰ τὴν 15
ἀναίρεσιν τῶν ὀπλιτῶν.

12 μετάνοια δ' αὐτοὺς λαμβάνει τῆς τῶν Βενιαμινῶν
συμφορᾶς, καὶ νηστειαν ἐπ' αὐταῖς προέθεντο, καίτοι
δίκαια παθεῖν αὐτοὺς ἀξιοῦντες εἰς τοὺς νόμους ἑξα-
μαρτάνοντας. καὶ τοὺς διαφυγόντας αὐτῶν ἑξακοσίων 20
διὰ πρεσβευτῶν ἐκάλουν· καθ' ἰδρύντο δὲ ἐπὶ πέτρας
τινὸς Ροᾶς καλουμένης κατὰ τὴν ἔρημον. οἱ δὲ πρέ-
σβεις, ὡς οὐκ ἐκείνοις τῆς συμφορᾶς μένοις γεχνημέ-
νης ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς τῶν συγγενῶν ἀπολωλότων ὀδυ-
ρόμενοι, πρῶτος ἔπειθον φέρειν καὶ συναλθεῖν εἰς 25
ταῦτό, καὶ μὴ παντελῆ τῆς Βενιαμινίδος φυλῆς ὀλε-
θρον τό γε ἐκ' αὐτοῖς καταψηφίσασθαι· “συγχωροῦμεν
δὲ ὑμῖν” ἔλεγον “τὴν ἀπάσης τῆς φυλῆς γῆν καὶ λίαν
ὄσσην ἀπάγειν δυνηθείητε.” οἱ δὲ, τῶν καθ' ἑαυτοὺς
θεοῦ ψήφῳ γεγονότων καὶ κατ' ἀδικίαν τὴν αὐτῶν, 30
γνωσίμαχίσαντες κατήρσαν εἰς τὴν πατριονομίαν πει-
θόμενοι τοῖς προκαλομήνοις. οἱ δ' Ἰσραηλιταὶ γυναί-

κας αὐτοῖς τὰς τετρακοσίας ἔδωσαν παρθένους τὰς Ἰαβί-
 τιδας, περὶ δὲ τῶν διακοσίων ἐσκόπουν ὅπως κάκεινοι
 γυναικῶν εὐπορήσαντες παιδοποιῶνται. γενηθέντων
 δ' αὐτοῖς ὄρκων ὥστε μηδενὶ Βενιαμίτη συνοικῆσαι
 5 θυγατέρα, πρὸ τοῦ πολέμου, οἱ μὲν ὀλιγοῦσιν συνε-
 βούλευον τῶν ὁμωμοσμένων ὡς ὑπ' ὄργῃς ὁμόσαντες,
 οὐ γυνώμη καὶ κρίσει, τῷ δὲ θεῷ μηδὲν ἐναντίον ποιή-
 σειν εἰ φυλὴν ὅλην κινδυνεύσασαν ἀπολέσθαι εἶσαι
 10 δυνήθευεν, τὰς τε ἐπιτορίας οὐχ ὅταν ὑπὸ ἀνάγκης γέ-
 νωνται χαλεπὰς εἶναι καὶ ἐπισφαλεῖς, ἀλλ' ὅταν ἐν κα-
 κουργίᾳ τολμηθῶσι· τῆς δὲ γερουσίας πρὸς τὸ τῆς
 ἐπιτορίας ὄνομα σχελιασάσης, ἔφη τις τούτοις τε γυ-
 ναικῶν εὐπορίαν ἔχειν εἰπεῖν καὶ τηρήσειν τὸν ὄρκον.
 ἔρομένων δὲ τὴν ἐπίνοιαν, "ἡμῖν" εἶπε "εἰς τοὺς
 15 εἰς Σηλῶ συνιοῦσιν ἔπονται κατὰ πανήγυριν αἱ γυναί-
 κες καὶ αἱ θυγατέρες· τούτων κατὰ ἀρπαγὴν ἐφείσθω
 γαμεῖν Βενιαμίταις ἅς ἂν δυνήθευεν, ἡμῶν οὔτε προ-
 τρεπομένων οὔτε κωλυόντων. πρὸς δὲ τοὺς πατέρας
 αὐτῶν δυσχεραίνοντας καὶ τιμωρίαν λαμβάνειν ἀξιούν-
 20 τας φήσομεν αὐτοὺς αἰτίους, φυλακῆς ἀμελήσαντας τῶν
 θυγατέρων, ὅτι τε δεῖ τῆς ὄργῃς ἐπὶ Βενιαμίταις ὑφεί-
 ναι, χρησαμένους αὐτῇ θᾶττον καὶ ἀμέτρως." καὶ οἱ
 μὲν τούτοις πεισθέντες ψηφίζονται τὸν διὰ τῆς ἀρπα-
 γῆς γάμον τοῖς Βενιαμίταις, ἐυστάσης δὲ τῆς ἐορτῆς οἱ
 25 μὲν διακόσιοι, κατὰ δύο καὶ τρεῖς, πρὸ τῆς πόλεως ἐνή-
 δρευον παρεσομένους τὰς παρθένους ἐν τε ἀμπελώσι καὶ
 χωρίοις ἐν οἷς λήθειν ἔμελλον, αἱ δὲ μετὰ παιδιᾶς, οὐ-
 δὲν ὑφορώμεναι τῶν μελλόντων, ἀφυλάκτως ᾤθενον,
 οἱ δὲ σκεδασθεισῶν εἶχοντο ἔξαναστάντες. καὶ οὗτοι
 30 μὲν οὕτω γαμήσαντες ἐπ' ἔργα τῆς γῆς ἐχώρησαν, καὶ
 πρόνοιαν ἐποιήσαντο πάλιν εἰς τὴν προτέραν εὐδαιμο-
 νίαν ἐπανελθεῖν. Βενιαμιτῶν μὲν οὖν ἡ φυλὴ κινδυ-

νεύσασα τελείως ἐκφθαρήναι, τῷ προειρημένῳ τρόπῳ κατὰ τὴν Ἰσραηλιτῶν σοφίαν σώζεται, ἤνθησέ τε παραχρήμα καὶ ταχείαν εἰς τε τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐποιήσατο τὴν ἐπίδοσιν.

3 οὗτος μὲν οὖν ὁ πόλεμος οὕτω παύεται· ὅμοια δὲ 5
τούτοις παθεῖν καὶ τὴν Δαυιτὶν συνέβη φυλὴν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης εἰς τοῦτο προαχθείσαν. τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκλειπότητων ἤδη τὴν ἐν τοῖς πολέμοις ἄσκησιν καὶ πρὸς τοῖς ἔργοις ὄντων τῆς γῆς, Χαναανοὶ καταφρονήσαντες αὐτῶν συνεποιήσαντο δύναμιν, οὐδὲν μὲν αὐτοὶ πέ- 10
σεσθαι προσδοκῶντες, ὡς δὲ βεβαίαν τὴν τοῦ ποιήσειν κακῶς τοὺς Ἑβραίους ἐλπίδα λαβόντες, ἐπ' ἀδείας τὸ λοιπὸν οἰκεῖν τὰς πόλεις ἤξιουν. ἄρματα τε οὖν συμπαρεσκευάζοντο καὶ τὸ ὀπλιτικὸν συνεκρότου, αἱ τε 15
πόλεις αὐτῶν συνεφρόνου, καὶ τῆς Ἰούδα φυλῆς τὴν 15
'Ασκάλωνα καὶ Ἀκκάρωνα παρεσπάσαντο, ἄλλας τε πολλὰς τῶν ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ Δαυίτας εἰς τὸ ὄρος ἠνάγκασαν συμφυγεῖν, οὐδὲ ὀλίγον αὐτοῖς ἐπιβατὸν τοῦ πεδίου καταλιπόντες. οἱ δ' οὔτε πολεμεῖν ὄντες ἱκανοὶ γῆν τε οὐκ ἔχοντες ἀρκοῦσαν πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν πέντε 20
ἄνδρας εἰς τὴν μεσόγειον, κατοφομένους γῆν εἰς ἣν μετοικίσαιντο. οἱ δ' οὐ πόρρω τοῦ Διβάνου ὄρους καὶ ἐλάσσονος Ἰορδάνου τῶν πηγῶν, κατὰ τὸ μέγα πεδίων Σιδῶνος πόλεως, ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς προελθόντες, καὶ κατασκεψάμενοι γῆν ἀγαθὴν καὶ πᾶμφορον, σημαίνουσι 25
τοῖς αὐτῶν, οἱ δ' ὀρμηθέντες στρατῷ κίτθουσιν αὐτόθι πόλιν Δάνα, ὁμώνυμον τῷ Ἰακώβου παιδί, φυλῆς δ' ἐπώνυμον τῆς αὐτῶν.

2 τοῖς δ' Ἰσραηλίταις προύβαινεν ὑπὸ τε ἀπειρίας τοῦ πονεῖν τὰ κακὰ καὶ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ θεῖον ὀλιγωρίας· μετακινήθέντες γὰρ ἄπαξ τοῦ κόσμου τῆς πολιτείας, ἐπεφέροντο πρὸς τὸ καθ' ἡδονὴν καὶ βούλησιν 30

ἰδίαν βιοῦν, ὡς καὶ τῶν ἐπιχωριαζόντων παρὰ τοῖς Χα-
 ναναίοις ἀνακλίμπλασθαι κακῶν. ὀργίζεται τρίνιν αὐ-
 τοῖς ὁ θεός, καὶ ἦν σὺν πόνοις μυρίοις εὐδαιμονίαν
 ἐκτήσαντο, ταύτην ἀπέβαλον διὰ τρυφήν. στρατεύσαν-
 5 τος γὰρ ἐπ' αὐτοὺς Χουσάρθου τοῦ τῶν Ἀσσυρίων βα-
 σιλέως, πολλοὺς τε τῶν παραταξαμένων ἀπώλεσαν καὶ
 πολιορκούμενοι κατὰ κράτος ἤρέθησαν. εἰσὶ δ' οὐδὲν διὰ
 φόβον ἐκουσίως αὐτῷ προσεχώρησαν, φόρους τε τοῦ
 δυνατοῦ μελίζοντας ἐπιταγέντες ἐτέλουν καὶ ὕβρεις παν-
 10 τοίας ὑπέμενον ἕως ἄτων ὀκτώ. μεθ' ἃ τῶν κακῶν οὐ-
 τως ἠλευθερώθησαν.

τῆς Ἰούδα φυλῆς τις Ὀθνίηλος τοῦνομα, Κενέζου 3
 υἱός, δραστήριος ἀνὴρ καὶ τὸ φρόνημα γενναῖος, χρη-
 σθὲν αὐτῷ μὴ περιορᾶν ἐν τοιαύτῃ τοὺς Ἰσραηλίτας
 15 ἀνάγκη κειμένους ἀλλ' εἰς ἐλευθερίαν αὐτοὺς ἐξαιρεῖ-
 σθαι τολμᾶν, παρακελευσάμενος συλλαμβάνεσθαι τῶν
 κινδύνων τινὰς αὐτῷ (ὀλίγοι δ' ἦσαν οἷς αἰδῶς ἐπὶ τοῖς
 τότε παροῦσιν ἐτύγχανε καὶ προθυμία μεταβολῆς) πρῶ-
 τον μὲν τὴν παρ' αὐτοῖς οὔσαν φρουρὰν τοῦ Χουσάρ-
 20 θου διαφθείρει, προσγενομένων δὲ πλειόνων τῶν συν-
 αγωνιζομένων ἐκ τοῦ μὴ διαμαρτεῖν περὶ τὰ πρῶτα τῆς
 ἐπιχειρήσεως μάχην τοῖς Ἀσσυρίοις συνάπτουσι, καὶ
 πρὸς τὸ παντελὲς αὐτοὺς ἀπωσάμενοι περαιοῦσθαι τὸν
 Εὐφράτην ἐβιάζοντο. Ὀθνίηλος δέ, ὡς ἔργῳ πείραν
 25 αὐτοῦ δεδοκῶς τῆς ἀνδραγαθίας, γέρας ὑπὲρ αὐτῆς
 λαμβάνει παρὰ τοῦ πλήθους ἀρχὴν, ὥστε κρίνειν τὸν
 λαόν. καὶ ἄρξας ἐπ' ἔτη τεσσαράκοντα καταστρέφει
 τὸν βίον.

τελευτήσαντος δὲ τούτου πάλιν τὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν 4
 30 ὑπὸ ἀναρχίας ἐνόσει πράγματα, καὶ τῷ μὴ διὰ τιμῆς
 ἄγειν τὸν θεὸν μηδὲ τοῖς νόμοις ὑπακούειν ἐτι μᾶλλον
 ἐκακοῦντο, ὡς καταφρονήσαντα αὐτῶν τῆς ἀκοσμίας

τῆς κατὰ τὴν πολιτείαν Ἑγλαῶνα τὸν τῶν Μωαβιτῶν βασιλέα πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐξευεγκαῖν, καὶ πολλὰς μάχαις αὐτῶν κρατήσαντα καὶ τοὺς φρονήματι τῶν ἄλλων διαφέροντας ὑποτάξαντα πρὸς τὸ παντελὲς αὐτῶν τὴν δύναμιν ταπεινῶσαι, καὶ φόρους αὐτοῖς ἐπιτάξαι 5 τελεῖν. καθιδρῦσας δ' αὐτῷ ἐν Ἰεριχοῦντι βασιλείον, οὐδὲν τῆς εἰς τὸ πλῆθος κακώσεως παρέλιπεν εἰς τε πενίαν αὐτοὺς κατέστησεν, εἰς ὀκτωκαίδεκα ἔτη. λαβὼν δ' οἶκτον ὁ θεὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐφ' οἷς ἐπασχον, καὶ ταῖς ἰκεταῖαις αὐτῶν ἐκικλασθεῖς ἀπήλλαξε τῆς ὑπὸ 10 τοῖς Μωαβίταις ὕβρεως. ἤλευθερώθησαν δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ.

2 τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς νεανίας, Ἡούθης μὲν τοῦνομα Γηρὰ δὲ πατρός, τολμηθεὶς τε ἀνδρείοτατος καὶ τῷ σώματι πρὸς τὰ ἔργα χρῆσασθαι δυνατώτατος, τῶν χειρῶν τὴν ἀριστερὰν ἀμείνων καὶ ἀπ' ἐκείνης τὴν ἄπασαν ἰσχὺν ἔχων, κατῴκει μὲν ἐν Ἰεριχοῦντι καὶ αὐτός, 15 συνήθης δὲ γίνεται τῷ Ἑγλαῶνι, δωρεαῖς αὐτὸν θεραπεύων καὶ ὑπερχόμενος, ὡς διὰ τοῦτο καὶ τοῖς περὶ τὸν βασιλέα προσφιλεῖ τυχάνειν αὐτόν. καὶ ποτε σὺν δούσιν 20 οἰκέταις δῶρα τῷ βασιλεὶ φέρων ξιφίδιον κρύφα τῷ δεξιῷ σκέλει περιδησάμενος εἰσῆει πρὸς αὐτόν· ὦρα δ' ἦν θέρους, καὶ τῆς ἡμέρας ἤδη μεσουσῆς ἀνεῖντο αἱ φυλακαί, ὑπὸ τε τοῦ καύματος καὶ πρὸς ἀριστον τετραμμένων. δούς οὖν τὰ δῶρα τῷ Ἑγλαῶνι ὁ νεανίσκος 25 (διέτριβε δ' ἐν τινι δωματίῳ δεξιῶς πρὸς θέρος ἔχοντι) πρὸς ὀμίλιαν ἐτρέπετο. μόνοι δ' ἦσαν, τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ἐπεισιόντας τῶν θεραπεύοντων ἀπιέναι καλεῦσαντος διὰ τὸ πρὸς Ἡούθην ὀμιλεῖν. καθῆστο δὲ ἐπὶ θρόνου, καὶ δέος εἰσῆει τὸν Ἡούθην μὴ διαμάρτη καὶ 30 μὴ δῶ καιρῶαν πληγὴν. ἀνίστησιν οὖν αὐτόν, ὄναρ εἰπὼν ἔχειν ἐκ προστάγματος αὐτῷ δηλῶσαι τοῦ θεοῦ.

καὶ ὁ μὲν πρὸς τὴν χαρὰν τὴν τοῦ ὄνειρατος ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου, πλήξας δ' αὐτὸν ὁ Ἡούδης εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὸ ξιφίδιον ἐγκαταλιπὼν ἔξεισι προσκλίνας τὴν θύραν. οἱ τε θεράποντες ἠρέμουν, εἰς ὕπνον τετράφθαι νομίζοντες τὸν βασιλέα. ὁ δὲ Ἡούδης τοῖς Ἰεριχοῦν- 3 τίοις ἀποσημαίνων κρυπτῶς παρεκάλει τῆς ἐλευθερίας ἀντιλαμβάνεσθαι. οἱ δὲ ἀσμένως τοῦτ' ἀκούσαντες αὐτοὶ τε εἰς τὰ ὄπλα ἤεσαν καὶ διέπεμπον εἰς τὴν χώραν τοὺς ἀποσημαίνοντας κέρασιν ὄτων· τοῦτοις γὰρ συγκα- 10 λειν τὸ πλῆθος πάτριον ἦν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐγλῶνα πολὺν μὲν χρόνον ἠγνόουν τὸ συμβεβηκὸς αὐτῷ πάθος· ἐπεὶ δὲ πρὸς ἐσπέραν ἦν, δεισαντες μὴ τι νεώτερον εἴη περὶ αὐτὸν γεγονός, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ νεκρὸν εὐρόντες ἐν ἀμμηχανίᾳ καθειστίηκασαν. καὶ πρὶν τὴν 15 φρουρὰν συστραφῆναι, τὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν αὐτοῖς ἐπέρχεται πλῆθος. καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἀναιροῦνται, οἱ δὲ εἰς φυγὴν τρέπονται ὡς ἐπὶ τὴν Μωαβίτιν σωθησόμενοι· ἦσαν δὲ ὑπὲρ μυρίους. καὶ Ἰσραηλιταὶ προκατειληφότες τοῦ Ἰορδάνου τὴν διάβασιν, διώκοντες 20 ἔκτεινον, καὶ κατὰ τὴν διάβασιν πολλοὺς αὐτῶν ἀναιροῦσιν, διέφυγέ τε οὐδὲ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν Ἑβραῖοι τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς ὑπὸ τοῖς Μωαβίταις δουλείας ἀπηλλάγησαν· Ἡούδης δὲ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τιμηθεὶς τοῦ πλῆθους παντὸς ἡγεμονία, τελευταῖα τὴν 25 ἀρχὴν ἔτεσιν ὀγδοήκοντα κατασχών, ἀνὴρ καὶ δίχα τῆς προειρημένης πράξεως ἐπαίνοιο δίκαιος τυγχάνειν. καὶ μετὰ τοῦτου Σανάγαρος ὁ Ἀνάθου πατρὸς αἰρεθεὶς ἄρχειν ἐν τῷ πρώτῳ τῆς ἀρχῆς ἔτει κατέστρεψε τὸν βίον.

Ἰσραηλιταὶ δὲ πάλιν (οὐδὲν γὰρ ἐπὶ διδαχῇ τοῦ 5 κρείττονος ἐλάμβανον τῶν πρότερον ἠτυχημένων ὑπὸ [τε] τοῦ μήτε σέβειν τὸν θεὸν μήθ' ὑπακούειν τοῖς νόμοις), πρὶν ἢ καὶ τῆς ὑπὸ Μωαβίταις ἀναπνεῦσαι δου-

λείας πρὸς ὀλίγον, ὑπὸ Ἰαβίνου τοῦ τῶν Χανααίων βασιλέως καταδουλοῦνται. οὗτος γὰρ ἐξ Ἀσώρου πόλεως ὀρμώμενος (αὕτη δ' ὑπέρκειται τῆς Σεμεχωνίτιδος λίμνης) στρατοῦ μὲν ὀπλιτῶν τριάκοντα ἔτρεφε μυριάδας, μυρίους δὲ ἱππέας, τρισχιλίων δὲ ἀρμάτων ἡνύπο- 5 ρει. ταύτης οὖν στρατηγῶν τῆς δυνάμεως ὁ Σισάρης, τιμῆς τῆς πρώτης παρὰ τῷ βασιλεῖ τυγγάνων, συνελθόντας πρὸς αὐτὸν τοὺς Ἰσραηλίτας ἐκάκωσε δεινῶς, ὥστε αὐτοῖς ἐπιτάξει τελεῖν φόρους.

- 2 εἴκοσι μὲν οὖν ἔτη ταῦτα πάσχοντες ἤνυσαν, μήτε 10 αὐτοὶ φρονεῖν ὑπὸ τῆς δυστυχίας ὄντες ἀγαθοί, καὶ τοῦ θεοῦ πλείονι χρόνῳ δαμάσαι θέλοντες αὐτῶν τὴν ὕβριν καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἀγνωμοσύνην, ἵνα μεταθέμενοι τοῦ λοιποῦ σωφρονῶσι, διδαχθέντες τὰς συμφορὰς αὐτοῖς ἐκ τῆς περιφρονήσεως τῶν νόμων ὑπάρξαι. Δεβώραν δέ 15 τινα προφῆτιν (μέλισσαν δὲ σημαίνει τοῦνομα κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶσσαν) ἰκέτευον δεηθῆναι τοῦ θεοῦ λαβεῖν οἶκτον αὐτῶν καὶ μὴ περιδεῖν ἀπολλυμένους αὐτοὺς ὑπὸ Χανααίων. ὁ δὲ θεὸς ἐπένευσε σωτηρίαν αὐτοῖς, καὶ στρατηγὸν αἰρεῖται Βάρακον τῆς Νεφθαλίτιδος ὄντα 20 φυλῆς. Βάρακος δὲ ἐστὶν ἀστραπή κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶσσαν. μεταπεμφαμένη δ' ἡ Δεβώρα τὸν Βάρακον, ἐπιλέξαντα τῶν νέων μυρίους ἐκέλευσε χωρεῖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· ἀποχρῆναι γὰρ τοσοῦτους, τοῦ θεοῦ προειρηκότος καὶ νίκην ἐπισημῆναιτος. Βαράκου δὲ φασί- 25 νου οὐ στρατηγήσειν μὴ κἀκείνης αὐτῷ συστρατηγούσης, ἀνανακτήσασα "σὺ μὲν" εἶπε "γυναικὶ παραχωρεῖς ἀξιώματος ὃ σοὶ δέδωκεν ὁ θεός, ἐγὼ δὲ οὐ παραιτοῦμαι." καὶ συναθροίσαντες μυρίους ἐστρατοπεδεύσαντο πρὸς Ἰταβυρίῳ τῷ ὄρει. ἀπήντα δὲ αὐτοῖς ὁ Σισάρης τοῦ βα- 30 σιλέως κελεύσαντος, καὶ στρατοπεδεύονται τῶν πολεμίων οὐκ ἄπωθεν. τοὺς δ' Ἰσραηλίτας καὶ τὸν Βάρα-

κον καταπλαγέντας τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ ἀνα-
 χωρεῖν διεγνωκότας ἢ Δεβώρα κατειχε, τὴν συμβολὴν
 ποιείσθαι κατ' ἐκείνην κελεύουσα τὴν ἡμέραν νικήσειν
 γὰρ αὐτοὺς καὶ συλλήψεσθαι τὸν θεόν. συνήεσαν οὖν, 4
 5 καὶ προσμιγέντων αὐτῶν χειμῶν ἐπιγίνεται μέγας καὶ
 ὕδωρ πολὺ καὶ χάλαξα, τὸν τε ὑέτον κατὰ πρόσωπον
 ἤλαυνε τῶν Χαναναίων ἄνεμος, ταῖς ὄψεσιν αὐτῶν
 ἐπισκοτῶν ὡς τὰς τοξείας ἀχρήστους αὐτοῖς εἶναι καὶ
 τὰς σφενδόνας· οἳ τε ὀπλῆται διὰ τὸ κρύος χρῆσθαι τοῖς
 10 ξίφεσιν οὐκ εἶχον. τοὺς δ' Ἰσραηλίτας ἦττόν τε ἔβλα-
 πτε κατόπιν γινόμενος ὁ χειμῶν, καὶ πρὸς τὴν ἔννοιαν
 τῆς βοήθειας τοῦ θεοῦ θάρσος ἐλάμβανον, ὥστε εἰς μέ-
 σους ὠσάμενοι τοὺς πολεμίους, πολλοὺς αὐτῶν ἀπέ-
 κτειναν. καὶ οἱ μὲν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν οἳ δ' ὑπὸ τῆς
 15 οἰκείας ἵππου ταραχθέντες ἔπεσον, ὡς ὑπὸ τῶν ἀρμά-
 των πολλοὺς ἀποθανεῖν. Σισάρης δὲ καταπηδήσας τοῦ
 ἄρματος, ὡς εἶδε τὴν τροπὴν γινομένην, φυγῶν ἀφι-
 κνεῖται παρά τινα τῶν Κενετίδων γυναῖκα, Ἰάλην ὄνομα,
 ἣ κρύψαι τε ἀξιώσαντα δέχεται καὶ ποτὸν αἰτήσαντι δί-
 20 δωσι γάλα διεφθορὸς ἤδη. ὃ δὲ πῶν τοῦ μέτρου δαφι-
 λέστερον εἰς ὕπνον τρέπεται· ἣ δὲ Ἰάλη κοιμωμένου
 σιδήρεον ἦλον ἐλάσασα σφύρη διὰ τοῦ στόματος κατὰ
 τοῦ χελυλίου διέπειρε τὸ ἔδαφος, καὶ τοῖς περὶ τὸν Βά-
 ρακον μικρὸν ὕστερον ἐλθοῦσιν ἐπέδεικνε τῇ γῇ προσ-
 25 ἠλωμένον. καὶ οὕτω μὲν ἡ νίκη αὕτη περιέστη, κατὰ τὰ
 ὑπὸ Δεβώρας εἰρημένα, εἰς γυναῖκα, Βάρακος δὲ στρα-
 τεύσας ἐπ' Ἄσωρον Ἰαβλὶνόν τε ὑπαντιάσαντα κτείνει,
 καὶ τοῦ στρατηγοῦ πεσόντος καθελὼν εἰς ἔδαφος τὴν
 πόλιν, στρατηγεῖ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐπ' ἔτη τεσσαράκοντα.
 30 τελευτήσαντος δὲ Βαράκου καὶ Δεβώρας κατὰ τὸν 6
 αὐτὸν καιρὸν, μετὰ ταῦτα Μαδιανῖται παρακαλέσαντες
 Ἀμαληκίτας τε καὶ Ἄραβας στρατεύουσιν ἐπὶ τοὺς

Ἰσραηλίτας, καὶ μάχη τε νικῶσι τοὺς συμβαλόντας, καὶ
 τὸν καρπὸν δηώσαντες τὴν λείαν ὑπήγοντο. τοῦτο δὲ
 ποιούντων ἐπ' ἔτη ἑπτὰ, εἰς τὰ ὄρη τῶν Ἰσραηλιτῶν
 ἀνεστάλη τὸ πλῆθος καὶ τῶν πεδίων ἐξεχώρουν, ὑπο-
 νόμους τε καὶ σπήλαια ποιησάμενοι, πᾶν ὅ τι τοὺς πο-
 λεμίους διέφυγεν ἐν τούτοις εἶχον φυλάττοντες· οἱ γὰρ
 Μαδιανῖται κατὰ ὄραν ἔτους στρατεύοντες, τὸν χει-
 μῶνα γεωργεῖν τοῖς Ἰσραηλίταις ἐπέτρεπον, ὅπως ἔχωσι
 πεπονηκότων αὐτῶν εἰς ἃ βλάπτωσι. λιμὸς δὴ ἦν καὶ
 σπάνις τροφῆς, καὶ τρέπονται πρὸς λιτερίαν τοῦ θεοῦ, 10
 2 σῶζειν αὐτοὺς παρακαλοῦντες. καὶ Γεδεῶν ὁ Ἰωάσου
 παῖς, Μανασσέτιδος φυλῆς ἐν ὀλίγοις, δράγματα στα-
 χύων φερόμενος κρυπτῶς εἰς τὴν ληνὸν ἔκοπτε· τοὺς
 γὰρ πολεμίους ἐδεδίει φανερωῶς τοῦτο ποιεῖν ἐπὶ τῆς
 ἄλωος. φαντάσματος δ' αὐτῷ παραστάτος νεανίσκου 15
 μορφῇ καὶ φήσαντος εὐδαίμονα καὶ φίλον τῷ θεῷ, ὑπο-
 τυχῶν "τοῦτο γοῦν" ἔφη "τεκμήριον τῆς εὐμενείας αὐ-
 τοῦ μέγιστον, τῇ ληνῷ με νῦν ἀντὶ ἄλωος χρῆσθαι."
 θαρρεῖν δὲ παρακελευσαμένου καὶ πειραῶσθαι τὴν ἔλευ-
 θερίαν ἀνασῶζειν, ἀδυνατῶς ἔχειν ἔλεγε· τὴν τε γὰρ φυ- 20
 λην ἐξ ἧς ὑπῆρχε πλῆθους ὑστερεῖν, καὶ νέον αὐτὸν εἶ-
 ναι καὶ τηλικούτων πραγμάτων ἐπινοίας ἀσθενέστερον.
 ὁ δὲ θεὸς αὐτὸς ἀνακληρώσει τὸ λείπον ἐπηγγέλλετο,
 καὶ νίκην παρέξειν Ἰσραηλίταις αὐτοῦ στρατηγοῦντος.
 3 τοῦτ' οὖν διηγούμενος ὁ Γεδεῶν τισι τῶν νέων ἐπι- 25
 στεύετο, καὶ παραχορῆμα πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἔτοιμον ἦν
 τὸ στρατιωτικὸν μυρίων ἀνδρῶν. ἐπιστάς δὲ κατὰ τοὺς
 ὑπνοὺς ὁ θεὸς τῷ Γεδεῶνι τὴν τε ἀνθρωπίνην φύσιν
 αὐτῷ φίλαντον οὖσαν ἐδήλου καὶ πρὸς τοὺς ἀρετῇ δια-
 φέροντας ἀπεχθανομένην, ὅπως τε μὴ τὴν νίκην πα- 30
 ρέντες τοῦ θεοῦ δοκεῖν νομίζωσιν ἰδίαν, ὡς πολλοὺς
 στρατὸς ὄντες καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους ἀξιόμαχος. ἵνα

μάθωσιν οὖν βοηθείας τῆς αὐτοῦ ὄν τὸ ἔργον, συνεβού-
 λευε περὶ μεσοῦσαν τὴν ἡμέραν, ἐν ἀκμῇ τοῦ καύματος
 ὄντος, ἄγειν τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ τοὺς
 μὲν κατακλιθέντας καὶ οὕτω πίνοντας εὐψύχους ὑπο-
 5 λαμβάνειν, ὅσοι δ' ἂν ἐσπευσμένως καὶ μετὰ θορύβου
 πίνοντες τύχοιεν, τούτους δὴ νομίζειν ὑπὸ δειλίας τοῦτο
 πάσχειν, καταπεπληγότας τοὺς πολεμίους. ποιήσαντος
 δὲ τοῦ Γεδεῶνος κατὰ τὰς τοῦ θεοῦ ὑποθήκας, τριακό-
 σιοι ἄνδρες ἠυρέθησαν ταῖς χερσὶ μετὰ φόβου προσε-
 10 νεγκάμενοι τὸ ὕδωρ τεταράγμένως· ἔφησέ τε ὁ θεὸς
 τούτους ἐπαγόμενον ἐπιχειρεῖν τοῖς πολεμίοις. ἐστρα-
 τοπέδευον δὴ ὑπὲρ τοῦ Ἰορδάνου, μέλλοντες εἰς τὴν
 ἐπιούσαν περαιοῦσθαι.

Γεδεῶνος δ' ἐν φόβῳ καθεστῶτος (καὶ γὰρ νυκτὸς 4
 15 ἐπιχειρεῖν αὐτῷ ὁ θεὸς προειρήκει), τοῦ δέους αὐτὸν
 ἀπαγαγεῖν βουλόμενος κελεύει προσλαβόντα ἓνα τῶν
 στρατιωτῶν πλησίον χωρεῖν ταῖς Μαδιανιτῶν σκηναῖς·
 παρ' αὐτῶν γὰρ ἐκείνων λήψεσθαι φρόνημα καὶ θάρ-
 σος. πεισθεὶς δὲ ἦει, Φαράν τὸν ἑαυτοῦ θεράποντα
 20 παραλαβὼν, καὶ πλησιάσας σκηνηῇ τινὶ κατὰλαμβάνει
 τοὺς ἐν αὐτῇ ἐγρηγορότας, καὶ τὸν ἕτερον ὄναρ διηγού-
 μενον τῷ συσκηνοῦντι, ὥστε ἀκούειν τὸν Γεδεῶνα. τὸ
 δὲ τοιοῦτον ἦν· μᾶζαν ἐδόκει κριθίνην, ὑπ' εὐτελείας
 ἀνθρώποις ἄβρωτον, διὰ τοῦ στρατοπέδου κυλιομένην
 25 τὴν τοῦ βασιλέως σκηνην καταβαλεῖν καὶ τὰς τῶν στρα-
 τιωτῶν πάντων. ὁ δὲ σημαίνειν ὄλεθρον τοῦ στρατοῦ
 τὴν ὄψιν ἔκρινε, λέγων ὅθεν τοῦτ' αὐτῷ συνιδεῖν
 ἐπῆλθε, πᾶν τὸ σπέρμα τὸ καλούμενον κριθίνον εὐτε-
 λέστατον ὁμολογεῖσθαι τυγχάνειν, "τοῦ δ' Ἀσιανοῦ
 30 παντὸς τὸ Ἰσραηλιτῶν ἔστιν ἰδεῖν νῦν ἀτιμότερον γεγε-
 νημένον, ὅμοιον δὲ τῷ κατὰ κριθὴν γένει· καὶ τὸ παρὰ
 τοῖς Ἰσραηλίταις νῦν μέγα φρονοῦν, τοῦτ' ἂν εἴη Γε-

δεῶν καὶ τὸ σὺν αὐτῷ στρατιωτικόν. ἐπεὶ οὖν τὴν μά-
ξαν φῆς ἰδεῖν τὰς σκηνὰς ἡμῶν ἀνατρέπουσαν, δέδρα
μὴ ὁ θεὸς Γεδεῶνι τὴν καθ' ἡμῶν νίκην ἐπινένευκε.”

5 Γεδεῶνα δὲ ἀκούσαντα τὸ ὄναρ ἐλπὶς ἀγαθὴ καὶ
θάρος ἐλαβε, καὶ προσέταξεν ἐν τοῖς ὅπλοις εἶναι τοὺς 5
οἰκείους, διηγησάμενος αὐτοῖς καὶ τὴν τῶν πολεμίων
ὄψιν. οἱ δ' ἔτοιμοι πρὸς τὰ παραγγελλόμενα φρονημα-
τισθέντες ὑπὸ τῶν δεδηλωμένων ἦσαν, καὶ κατὰ τε-
τάρτην μάλιστα φυλακὴν προσῆγε τὴν αὐτοῦ στρατιάν
Γεδεῶν, εἰς τρία μέρη διελὼν αὐτήν· ἑκατὸν δ' ἦσαν 10
ἐν ἑκάστῳ. ἐκόμιζον δὲ πάντες ἀμφορέας κενοὺς καὶ
λαμπάδας ἡμμένας, ὅπως μὴ κατάφωρος τοῖς πολεμίοις
ἢ ἔφοδος αὐτῶν γένηται, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ κριοῦ κέρας·
ἐχρῶντο δὲ τούτῳ ἀντὶ σάλπιγγος. χωρὶον δὲ πολὺ κα-
τεῖχε τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον (πλειστήν γὰρ αὐ- 15
τοῖς εἶναι συνέβαινε κάμηλον), καὶ κατὰ τὰ ἔθνη νεμη-
θέντες ὑφ' ἐνὶ κύκλῳ πάντες ἦσαν. οἱ δὲ Ἑβραῖοι,
προειρημένου αὐτοῖς, ὁπότεν γένωνται πλησίον τῶν
πολεμίων, ἐκ συνθήματος σάλπιγγί τε ἠχήσαντες καὶ
τοὺς ἀμφορέας κατεάξαντες, ὄρμησαι μετὰ τῶν λαμ- 20
πάδων ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἀλαλάξαντες καὶ νικᾶν θεοῦ
Γεδεῶνι βοηθήσοντος, τοῦτ' ἐποίησαν. ταραχὴ δὲ λαμ-
βάνει τοὺς ἀνθρώπους ἔτι ὑπνοῦντας καὶ δειμάτα· νύξ
γὰρ ἦν, καὶ ὁ θεὸς τοῦτο ἤθελεν. ἐκτείνοντο δὲ ὀλίγοι
μὲν ὑπὸ τῶν πολεμίων, οἱ δὲ πλείους ὑπὸ τῶν συμμά- 25
χων διὰ τὸ τῇ γλώσσει διαφωνεῖν. ἅπαξ δὲ καταστάντες
εἰς ταραχὴν πᾶν τὸ προστυχὸν ἀνήρουν, νομίζοντες
εἶναι πολέμιον. φόνος δὲ πολὺς ἦν, καὶ φήμης πρὸς
τοὺς Ἰσραηλίτας τῆς Γεδεῶνος νίκης ἀφικομένης ἐν τοῖς
ὅπλοις ἦσαν, καὶ διώξαντες λαμβάνουσι τοὺς πολεμίους 30
ἐν κοίλῳ τινὶ χαράδρῳ περιειλημμένῳ, οὐ δυναμένους
διαπερᾶναι, χωρὶν, καὶ περιστάντες κτείνουσιν ἅπαν-

τας και δύο τῶν βασιλέων, Ὀρηβόν τε και Ζῆβον. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν ἡγεμόνων τοὺς περιλειφθέντας τῶν στρατιωτῶν ἄγοντες (ἦσαν δὲ ὡς μύριοι και ὀκτακισχίλιοι) στρατοπεδεύονται πόρρω πολὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Γεδεῶν δ' οὐκ ἀπηγορεύκει πονῶν, ἀλλὰ διώξας μετὰ παντὸς τοῦ στρατοῦ και συμβαλῶν ἅπαντας διέφθειρε τοὺς πολεμίους, και τοὺς λοιποὺς ἡγεμόνας, Ζεβὴν και Σαλμανάν, αἰχμαλώτους λαβὼν ἀνήγαγεν. ἀπέθανον δ' ἐν αὐτῇ τῇ μάχῃ Μαδιανιτῶν τε και τῶν συστρατευσαμένων αὐτοῖς Ἀράβων περι μυριάδας δώδεκα. λεία τε πολλή, χρυσὸς και ἄργυρος και ὑφή και κάμηλος και ὑποζύγια, λαμβάνεται τοῖς Ἑβραίοις. Γεδεῶν δὲ παραγενόμενος εἰς Ἐφραὴν τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, κτείνει τοὺς τῶν Μαδιανιτῶν βασιλέας.

ἢ δ' Ἐφραΐμιος φυλὴ τῇ Γεδεῶνος εὐπραγία δυσχεραίνουσα στρατεύειν ἐπ' αὐτὸν διεγνώκει, τὸ μὴ προαγεῖλαι τὴν ἐπιχείρησιν αὐτοῖς τὴν κατὰ τῶν πολεμίων ἐγκαλοῦντες. Γεδεῶν δὲ μέτριος ὢν και πᾶσαν ἀρετὴν ἄκρος, οὐκ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοκράτορι χρησάμενος λογισμῷ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιθέσθαι χωρὶς αὐτῶν, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ κελεύσαντος· τὴν δὲ νίκην οὐχ ἤττον αὐτῶν ἔφασκεν ἰδίαν ἢ τῶν ἐστρατευκότων εἶναι. και τούτοις παρηγορήσας αὐτῶν τὴν ὀργὴν τοῖς λόγοις μᾶλλον τοὺς Ἑβραίους ὠφέλησε τῆς ἐπὶ τῶν πολεμίων εὐπραξίως· ἐμφυλίου γὰρ αὐτοὺς στάσεως ἄρχειν μέλλοντας ἐφρούσατο. τῆς μέντοι γε ὕβρεως ταύτης ἢ φυλὴ δίκην ἐξέτισεν, ἣν δηλώσομεν κατὰ καιρὸν ἴδιον.

Γεδεῶν δὲ τὴν ἀρχὴν ἀποθέσθαι βουλόμενος, βιασθεῖς ἔσχεν αὐτὴν ἐπ' ἔτη τεσσαράκοντα, βραβεύων αὐτοῖς τὰ δίκαια, και περι τῶν διαφορῶν ἐπ' αὐτὸν βαδίζόντων, κύρια τε πάντα ἦν τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα. και ὃ μὲν γηραιὸς τελευτήσας ἐν Ἐφραὴν τῇ πατρίδι θάπτε-

7 ται, παῖδες δὲ ἦσαν αὐτῷ γνήσιοι· μὲν ἑβδομήκοντα (πολλὰς γὰρ ἔγημε γυναίκας), νόθος δ' εἷς ἐκ καλλικῆς Δρούμας, Ἀβιμέλεχος τοῦνομα, ὃς μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν ἀναχωρήσας ἐπὶ Σίκιμα πρὸς τοὺς ἀπὸ μητρὸς συγγενεῖς (ἐντεῦθεν γὰρ ἦν) καὶ λαβὼν ἀργύ- 5 ριον παρ' αὐτῶν, οἱ διὰ πλῆθος ἀδικημάτων ἦσαν ἐπίσημοι, ἀφικνεῖται σὺν αὐτοῖς εἰς τὸν πατρῶον οἶκον καὶ κτείνει πάντα τοὺς ἀδελφούς, πλὴν Ἰωαθάμου· σώζεται γὰρ οὗτος διαφυγεῖν εὐτυχήσας. Ἀβιμέλεχος δὲ εἰς τυραννίδα τὰ πράγματα μεθίστησι, κύριον αὐτὸν ὅ τι 10 βούλεται ποιεῖν ἀντὶ τῶν νομίμων ἀποδείξας, καὶ δεινῶς πρὸς τοὺς τοῦ δικαίου προῖσταμένους ἐκπικραινό- 2 μενος. καὶ ποτε δημοτελοῦς Σικίμοις οὔσης ἑορτῆς, καὶ τοῦ πλήθους παντὸς ἐκεῖ συνειλεγμένου, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάθαμος, ὃν καὶ διαφυγεῖν ἔφαμεν, ἀνελθὼν ἐπὶ 15 τὸ ὄρος τὸ Γαριζίν (ὑπέρεκειται δὲ τῆς Σικίμων πόλεως), ἐκβοήσας εἰς ἐπήκοον, τοῦ πλήθους ἠσυχίαν αὐτῷ παρασχόντος ἤξιον μαθεῖν τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα. γενομένης δὲ σιγῆς εἶπεν ὡς τὰ δένδρα φωνῆν ἀνθρώπειον ἀροῦμένα, συνόδου γενομένης αὐτῶν, δεηθεῖν συκῆς 20 ἄρχειν αὐτῶν. ἀρνησαμένης δ' ἐκείνης διὰ τὸ τῆς τιμῆς τῆς ἐπὶ τοῖς καρποῖς οἰκείας οὔσης ἀπολαύειν, οὐχ ὑπ' ἄλλων ἐξωθεν προσγυνομένης, τὰ δένδρα τῆς ἐπὶ τὸ ἄρχεσθαι φροντίδος οὐκ ἀπελείπετο, ἐδόκει δ' αὐτοῖς 25 ἀμπέλῳ τὴν τιμὴν παρασχεῖν· καὶ ἡ ἄμπελος χειροτο- νουμένη τοῖς αὐτοῖς τῇ συκῇ χρησαμένη λόγοις παρη- τεῖτο τὴν ἀρχήν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἐλαιῶν ποιησαμέ- νων, ῥάμνος (ἐδεήθη γὰρ αὐτῆς ὥστε παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν τὰ δένδρα· πυρεῖα δὲ ἀγαθὴ παρασχεῖν τῶν 30 ξύλων ἐστίν) ὑπισχνεῖται τὴν ἀρχὴν ἀναλήψεσθαι καὶ ἀόκνως ἔχειν. δεῖ μέντοι συνιζάνειν αὐτὰ ὑπὸ τὴν σκιάν· εἰ δ' ὄλεθρον ἐπ' αὐτῇ φρονοῖεν, ὑπὸ τοῦ

ἐνότος πυρός διαφθαρείεν. "ταῦτα δ' οὐ γέλωτος ἔνε-
 κα" φησί "λέγω," ὅτι δὲ πολλῶν ἀγαθῶν ἐκ Γεδεῶνος
 πεπειραμένοι περιορῶσιν Ἀβιμέλεχον ἐπὶ τῶν ὄλων ὄν-
 τα πραγμάτων, σὺν αὐτῷ τοὺς ἀδελφοὺς ἀποκτείναντες,
 5 ὃν πυρός οὐδὲν διοίσειν. καὶ ὃ μὲν ταῦτα εἰπὼν ὑπε-
 χώρησε καὶ διητᾶτο λανθάνων ἐν τοῖς ὄρεσι, δεδιὼς ἐπ'
 ἔτη τρία τὸν Ἀβιμέλεχον· μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς ἑορτῆς 3
 οἱ Σικιμίται (μετενόησαν γὰρ ἐπὶ τοῖς Γεδεῶνος υἱοῖς
 πεφονευμένοις) ἐξελαύνουσι τὸν Ἀβιμέλεχον τῆς πόλεως
 10 καὶ τῆς φυλῆς. οἱ δὲ κακοῦν τὴν πόλιν ἐφρόντιζον. τῆς
 δ' ὄρας τῆς τοῦ τρυγᾶν γενομένης ἐδεθίεσαν συλλέγειν
 τὸν καρπὸν προϊόντες, μὴ τι δράση κακὸν αὐτοὺς Ἀβι-
 μέλεχος. ἐπιδημήσαντος δὲ πρὸς αὐτοὺς τῶν ἀρχόντων
 τινὸς Γαάλου σὺν ὀπλίταις καὶ συγγενέσι τοῖς αὐτοῦ,
 15 φυλακὴν οἱ Σικιμίται δέονται παρασχεῖν αὐτοῖς, ἕως ἂν
 τρυγήσωσι. προσδεξαμένου δὲ ἐκείνου τὴν ἀξίωσιν
 προήεσαν, καὶ Γαάλης σὺν αὐτοῖς, τὸ οἰκεῖον ἄγων ὀπι-
 τικόν. ὃ τε οὖν καρπὸς μετ' ἀσφαλείας συνάγεται, καὶ
 δειπνοῦντες κατὰ συμμορίας φανερῶς ἀπετόλμων ἤδη
 20 βλασφημεῖν τὸν Ἀβιμέλεχον, οἱ τε ἄρχοντες ἐνέδραις
 καταλαμβανόμενοι τὰ περὶ τὴν πόλιν, πολλοὺς τῶν Ἀβι-
 μελέχου συλλαμβάνοντες διέφθειρον.

Ζέβουλος δὲ τις τῶν Σικιμιτῶν ἄρχων, ξένος ὢν 4
 Ἀβιμελέχου, ὅσα παροξύνει Γαάλης τὸν δῆμον, πέμπων
 25 ἀγγέλους ἐμήνυεν αὐτῷ, καὶ παρήνει λοχᾶν πρὸ τῆς πό-
 λεως· πείσειν γὰρ Γαάλην ἐξελθεῖν ἐπ' αὐτόν, καὶ τὸ
 λοιπὸν ἐπ' ἐκείνῳ τυγχάνειν ὥστε ἀμύνασθαι· γενομέ-
 νου γὰρ τούτου διαλλαγὰς αὐτῷ μνηστεύεσθαι πρὸς τὸν
 δῆμον. ὃ τε οὖν Ἀβιμέλεχος ἐκάθισεν ἐνεδρεύων, καὶ ὃ
 30 Γαάλης ἀφυλακτότερος διέτριβεν ἐπὶ τοῦ προαστείου,
 καὶ Ζέβουλος σὺν αὐτῷ. ἰδὼν δὲ ὀπλίτας ἐπιφερομένους
 Γαάλης πρὸς Ζέβουλον ἔλεγεν ἄνδρας αὐτοῖς ἐπιεῖναι

καθωπλισμένους. τοῦ δὲ σκιάς εἶναι φαμένου τῶν πε-
τρῶν, πλησίον ἤδη γενομένων τὸ ἀκριβὲς κατανοῶν οὐ
σκιάς ἔλεγε ταῦτ' εἶναι, λόχον δ' ἀνδρῶν. καὶ Ζέβουλος
"οὐ σὺ μέντοι" φησὶν "Ἀβιμελέχῳ κακίαν ἐπεκάλεις;
τί οὖν οὐκ ἐπιδείκνυσαι τὸ τῆς ἀρετῆς μέγεθος εἰς μά- 5
χην αὐτῷ συμβαλῶν;" Γαάλης δὲ θορυβούμενος συνά-
πτει τοῖς Ἀβιμελέχου, καὶ πίπτουσι μὲν τινες τῶν σὺν
αὐτῷ, φεύγει δ' αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν, τοὺς ἄλλους ἀγό-
μενος. καὶ Ζέβουλος πολιτεύεται Γαάλην ἐκβληθῆναι
τῆς πόλεως, κατηγορήσας ὡς μαλακῶς πρὸς τοὺς Ἀβι- 10
μελέχου στρατιώτας ἀγωνίσαιτο. Ἀβιμέλεχος δὲ πνθό-
μενος ἐξελευσομένους αὐτοὺς κατὰ τρυγητὸν τοὺς Σικι-
μίτας, ἐνέδραις προλοχίζεται τὰ περὶ τὴν πόλιν· καὶ
προελθόντων ἡ μὲν τρίτη μοῖρα τῆς στρατιᾶς καταλαμ- 15
βάνει τὰς πύλας, ἀφαιρησομένη τὴν εἰσοδὸν τοὺς πολί-
τας, οἱ δ' ἄλλοι σκιδναμένους μεταθέουσι, πανταχοῦ τε
φόνος ἦν. καὶ κατασκάψας εἰς ἔδαφος τὴν πόλιν (οὐ
γὰρ ἀντέσχε πρὸς πολιορκίαν), ἄλας κατὰ τῶν ἐρειπίων
σπείρας προῆγε, καὶ Σικιμῖται πάντες οὕτως ἀπώλοντο.
ὅσοι δὲ κατὰ τὴν χώραν σκεδασθέντες διέφυγον τὸν 20
κίνδυνον, οὗτοι συλλεγέντες ἐπὶ τινα πέτραν ὄχυρὰν
ἐπ' αὐτῆς ἰδρύνοντο, τειχίσαι τε ταύτην παρεσκευά-
ζοντο. ἔφθη τε, τὴν διάνοιαν αὐτῶν Ἀβιμέλεχος μα-
θῶν, ἐλθεῖν ἐπ' αὐτὴν μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ φακέ-
λους ὕλης ξηρᾶς περιβαλὼν τῷ χωρίῳ, δι' αὐτοῦ φέρων 25
ταῦτ' οὕτως ποιεῖν τῇ στρατιᾷ παρεκελεύσατο. καὶ ταχέως
περιληφθείσης ἐν κύκλῳ τῆς πέτρας τοῖς ξύλοις, πῦρ
ἐμβάλλουσιν ὅσα τε μᾶλλον ἐξάπτειν φύσιν ἔχει, καὶ
μεγίστην αἴρουσι φλόγα. καὶ διαφεύγει μὲν ἀπὸ τῆς
πέτρας οὐδεὶς, ἀλλ' ἅμα γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπώλοντο, 30
ἄνδρες μὲν περὶ πεντακοσίους καὶ χιλίους, τὸ δὲ ἄλλο
πληθὸς ἱκανόν.

καὶ Σικιμίταις μὲν τοιαύτη συμφορὰ συνέπεσε, μεί-
 ζονος καὶ τῆς ἐπ' αὐτῇ λύπης γενομένης, πλὴν ὅτι κατὰ
 δίκην, ἐπ' ἀνδρὸς εὐεργέτου συνθίσει κακὸν τηλικού-
 τον· Ἀβιμέλεχος δὲ τοῖς Σικιμιτῶν κακοῖς καταπλήξας 5
 5 τοὺς Ἰσραηλίτας, μειζόνων ἐφιέμενος δῆλος ἦν, καὶ μη-
 δαμοῦ περιγράψων τὴν βίαν, εἰ μὴ πάντας ἀπολέσειεν.
 ἤλαυνεν οὖν ἐπὶ Θήβας, καὶ τὴν μὲν πόλιν ἐξ ἐπιδρομῆς
 αἶρει, πύργου δ' ὄντος ἐν αὐτῇ μεγάλου, εἰς ὃν πᾶν τὸ
 πλῆθος συνέφυγε, πολιορκεῖν τοῦτον παρεσκευάζετο.
 10 καὶ αὐτὸν πλησίον ὀρμῶντα τῶν πυλῶν γυνὴ θραύσματι
 μύλης βαλοῦσα κατὰ τῆς κεφαλῆς τυγχάνει. πεσὼν δὲ
 Ἀβιμέλεχος τὸν ὑπασπιστὴν παρεκάλει κτείνειν αὐτόν,
 μὴ τῆς γυναικὸς ὁ θάνατος αὐτοῦ δόξειεν ἔργον. καὶ ὁ
 μὲν τὸ προσταχθὲν αὐτῷ ἐποίησεν, ὁ δὲ τοιαύτην ὑπὲρ τῆς
 15 εἰς τοὺς ἀδελφοὺς παρανομίας ποινὴν ἐξέτισε καὶ τῶν
 εἰς Σικιμίτας αὐτῷ τετολμημένων. τούτοις δὲ κατὰ τὴν
 Ἰωαθάμου μαντείαν ἢ συμφορὰ συνέπεσε. τὸ μέντοι
 σὺν Ἀβιμελέχῳ στρατεύμα, πεσόντος αὐτοῦ σκεδασθὲν,
 ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὰ οἰκεία.

20 τῶν δὲ Ἰσραηλιτῶν τὴν ἡγεμονίαν Ἰαίρης ὁ Γαλα- 6
 δηνὸς ἐκ τῆς Μανασσίδιδος φυλῆς παραλαμβάνει, ἀνὴρ
 τὰ τε ἄλλα εὐδαίμων καὶ παῖδας ἀγαθοὺς πεποιημένος,
 τριάκοντα μὲν τὸν ἀριθμὸν, ἰππεύειν δὲ ἀρίστους καὶ
 τῶν κατὰ τὴν Γαλαθηνὴν πόλεων ἀρχὰς ἐγκεχειρισμέ-
 25 νους. οὗτος δύο καὶ εἴκοσι ἔτη τὴν ἀρχὴν κατασχὼν
 τελευτᾷ γηραιός, καὶ ταφῆς ἐν Καμῶνι πόλει τῆς Γα-
 λαθηνῆς ἀξιοῦται.

πάντα δὲ τὰ τῶν Ἑβραίων εἰς ἀκοσμίαν καὶ ὕβριν 7
 τοῦ θεοῦ καὶ τῶν νόμων ὑπεφέρετο, καὶ καταφρονήσαν-
 30 τες αὐτῶν Ἀμμανίται καὶ Παλαιστῖνοι στρατῷ μεγάλῳ
 διήρπαξον τὴν χώραν, καὶ τὴν Περαίαν ἅπασαν κατα-
 σχόντες καὶ ἐπὶ τὴν τῶν λοιπῶν ἤδη κτῆσιν διαβαίνειν

έτόλμων. Ἐβραῖοι δὲ σωφρονισθέντες ὑπὸ τῶν κακῶν, εἰς ἰκετείας ἐτρέποντο τοῦ θεοῦ καὶ θυσίας ἐπέφερον, παρακαλοῦντες αὐτὸν μετριάσαντα καὶ πρὸς τὴν δέησιν αὐτῶν ὑπαχθέντα παύσασθαι τῆς ὀργῆς. ὁ δὲ θεὸς μεταβαλλόμενος εἰς τὸ ἡμερώτερον ἔμελλεν αὐτοῖς βοηθεῖν. 5

8 Ἀμμανιτῶν δ' ἐστρατευκότων ἐπὶ τὴν Γαλαθηνήν, ὑπῆντων οἱ ἐπιχώριοι πρὸς τὸ ὄρος, δεόμενοι τοῦ στρατηγῆσοντος. ἦν δέ τις Ἰεφθῆς, ἀνὴρ διὰ τὴν πατρῴαν ἀρετὴν δυνατὸς καὶ δι' οἰκίαν ἑαυτοῦ στρατιάν, ἦν ἔτρεφεν αὐτὸς μισθοφόρον. πρὸς τοῦτον οὖν πέμψαν- 10
τες ἤξιουν αὐτὸν συμμαχεῖν, ἐπαγγελλόμενοι παρασχεῖν εἰς ἅπαντ' αὐτῷ τὸν χρόνον τὴν ἰδίαν ἡγεμονίαν. ὁ δ' οὐ προσίεται τὴν παράκλησιν αὐτῶν, ἐγκαλῶν ὅτι μὴ βοηθήσειαν αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀδικουμένῳ περιφανῶς· οὐ γὰρ ὄντα ὁμομήτριον αὐτοῖς ἀλλὰ ξένον κα- 15
τὰ τὴν μητέρα, δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν ἐπαχθεισαν αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἐξέβαλον, καταφρονήσαντες τῆς αὐτοῦ ἀσθενείας. καὶ ὁ μὲν διέτριβεν ἐν τῇ Γαλαδίτιδι καλουμένῃ χώρᾳ, πάντας τοὺς ὀποθενοῦν παραγινομένους πρὸς αὐτὸν ἐπὶ μισθῷ δεχόμενος· ἐκλιπαρησάν- 20
των δ' αὐτῶν καὶ ὁμοσάντων εἰς αἰὲν παρέξειν αὐτῷ 9 τὴν ἡγεμονίαν ἐστράτεψε. καὶ ποιησάμενος ὄξειαν τὴν τῶν πραγμάτων πρόνοιαν, ἐν πόλει Μασφαθῇ καθίσας τὸν στρατὸν, πρεσβείαν πέμπει παρὰ τὸν Ἀμμανίτην, αἰτιώμενος τῆς ἀλώσεως. ὁ δὲ ἀντιπέμψας ἠτιᾶτο τῶν 25
Ἰσραηλιτῶν τὴν ἐξοδὸν τὴν ἀπ' Αἰγύπτου, καὶ τῆς Ἀμορραίας αὐτοὺς ἤξιον παραχωρεῖν ὡς πατρῴας οὔσης ἀρχῆθεν. ἀποκρινάμενος δὲ ὁ Ἰεφθῆς ὡς οὔτε τῆς Ἀμορραίας τοῖς προγόνοις αὐτῶν εὐλόγως ἐγκαλοῦσι, χάριν τε μᾶλλον τῆς Ἀμμανίτιδος αὐτοῖς ἔχειν ὀφείλουσι πα- 30
ρεθεισῆς (δυνατὸν γὰρ Μωϋσεὶ καὶ ταύτην λαβεῖν), παραχωρεῖν τε εἰπὼν γῆς ἦν θεοῦ κατακτησαμένου

- ὑπὲρ τριακόσια ἔτη νέμονται, μάχεσθαι πρὸς αὐτοὺς
 ἔφησεν. καὶ τοὺς μὲν πρέσβεις ταῦτ' εἰπὼν ἀπέλυσεν, 10
 αὐτὸς δὲ εὐξάμενος νίκην, καὶ θυσιάσειν ὑποσχόμενος
 ἂν σῶος εἰς τὰ οἰκεία ὑποστρέψῃ, καὶ πᾶν ὅ τι καὶ πρῶ-
 : 5 τον αὐτῷ συντύχοι ἱερουργήσειν, συμβαλὼν τε νικᾷ
 παρὰ πολὺ καὶ φανεύων ἐδίωκε μέχρι πόλεως Μαλιά-
 θης, καὶ διαβὰς εἰς τὴν Ἀμμανίτιν πόλεις τε ἠφάνισε
 πολλὰς καὶ λείαν ἤλασε καὶ τοὺς οἰκείους δουλείας
 ἀπήλλαξεν, ὀκτωκαίδεκα ἔτη ταύτην ὑπομείναντας.
 10 ἀναστρέφων δὲ συμφορᾷ περιπίπτει κατ' οὐδὲν ὁμοίᾳ
 τοῖς κατωρθωμένοις αὐτῷ. ὑπήντησε γὰρ ἡ θυγάτηρ
 αὐτῷ· μονογενὴς δ' ἦν, ἔτι παρθένος. ὃ δὲ ἀνοιμῶξας
 ἐπὶ τῷ μεγέθει τοῦ κένθους, κατεμέμφετο τῆς περὶ τὴν
 ὑπάντησιν σπουδῆς τὴν θυγατέρα· καθιέρωσε γὰρ αὐ-
 15 τὴν τῷ θεῷ. τῇ δὲ τὸ συμβησόμενον οὐκ ἀηδῶς προσ-
 ἔπεσεν, ἐπὶ νίκῃ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλευθερίᾳ τῶν πολι-
 τῶν τεθνηξομένη· παρεκάλεσε δέ, δύο μῆνας αὐτῇ πα-
 ρασχόντα πρὸς τὸ μετὰ τῶν πολιτῶν ἀποδορῆσαι τὴν
 νεότητα, τότε ποιεῖν τὰ κατ' εὐχὴν. συγχωρήσας δὲ
 20 [κατὰ] τὸν προειρημένον χρόνον, μετὰ τοῦτον διελθόντα
 θύσας τὴν παῖδα ὠλοκαύτωσεν, οὔτε νόμιμον οὔτε
 θεῷ κεχαρισμένην θυσίαν ἐπιτελῶν, μὴ διαβασανίσας
 τῷ λογισμῷ τὸ γενησόμενον, οἷον τὸ πραχθὲν δόξει τοῖς
 ἀκούσασιν.
- 25 τῆς δὲ Ἐφραΐμου φυλῆς ἐπ' αὐτὸν στρατευσάσης, 11
 ὅτι μὴ κοινῶσαιτο τὴν ἐπ' Ἀμμανίτας ἐλασίαν αὐτοῖς
 ἀλλὰ μόνος καὶ τὴν λείαν ἔχοι καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγ-
 μένοις δόξαν, πρῶτον μὲν ἔλεγεν ὡς οὔτε λάθοιεν αὐ-
 τοὺς οἱ συγγενεῖς πολεμούμενοι, καλούμενοί τε πρὸς
 30 συμμαχίαν οὐ παρεγένοντο, δέον καὶ πρὸ δεήσεως ἔγνω-
 κότας ἐπειχθῆναι, ἔπειθ' ὡς ἄδικα κρᾶττειν ἐπιχειροῦσι
 τοῖς πολεμίοις οὐ τολμήσαντες εἰς χεῖρας ἔλθειν, ἐπὶ δὲ

- τοὺς συγγενεῖς ὠρμηκότες· ἠπείλει τε σὺν τῷ θεῷ λή-
 ψεσθαι δίκην παρ' αὐτῶν, ἂν μὴ σωφρονῶσιν. ὡς δ'
 οὐκ ἐπειθεν, ἀλλὰ συνέβαλεν αὐτοῖς ἐλθοῦσι μετὰ στρα-
 τιᾶς ἢ μετὰπεμπτος ἐκ τῆς Γαλαθηνῆς ἐληλύθει, φόνον
 τε πολὺν αὐτῶν εἰργάσατο, καὶ διώκων τραπέντας, 5
 προλαβὼν μέρει τινὶ προαπεσταλμένῳ τοῦ Ἰορδάνου τὰς
 διαβάσεις, κτείνει περὶ δισχιλίους καὶ τετρακισμυρίους
 12 γεγονότας. αὐτὸς δὲ ἄρξας ἕξ ἔτη τελευτᾷ, καὶ θάπτε-
 ται ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι Σεβεῖ· τῆς Γαλαθηνῆς δ'
 ἐστὶν αὕτη. 10
- 13 τελευτήσαντος δὲ Ἰεφθοῦ τὴν ἀρχὴν Ἀψάνης παρα-
 λαμβάνει, φυλῆς ὧν Ἰούδα, Βηθλεέμων δὲ πόλεως.
 τούτῳ δὲ παῖδες ἦσαν ἐξήκοντα, τριάκοντα μὲν ἄρρενες
 αἱ λοιπαὶ δὲ θυγατέρες, οὓς καὶ πάντας ζῶντας κατέλι-
 πε, τὰς μὲν ἀνδράσιν ἐκδούς, τοῖς δὲ γυναῖκας ἡγμένους. 15
 πρᾶξας δ' οὐδὲν ἐν τῷ ἑπταετεί γεγονώς χρόνῳ λόγου
 καὶ μνήμης ἄξιον, γηραιὸς ὧν ἀπέθανε, καὶ ταφῆς ἐν τῇ
 πατρίδι τυγχάνει.
- 14 Ἀψάνους δ' οὕτως ἀποθανόντος οὐδ' ὁ μετ' αὐτὸν
 παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν Ἦλων, ἐπ' ἔτη δέκα κατα- 20
 σχὼν αὐτήν, φυλῆς ὧν τῆς Ζαβούλου, ἐπραξέ τι σπου-
 δῆς ἄξιον.
- 15 Ἄβδων δὲ Ἑλλήλου παῖς, φυλῆς μὲν τῆς Ἐφραϊμίτι-
 δος πόλεως δὲ τῆς Φαραθωνιτῶν γεγονώς, αὐτοκράτῳ
 ἡγεμῶν ἀποδειχθεὶς μετ' Ἦλωνα, μόνης ἂν τῆς εὐπαι- 25
 δίας μνημονευθείη, μηδὲν ἔργον διὰ τὴν εἰρήνην καὶ
 τὴν ἄδειαν τῶν πραγμάτων λαμπρὸν μηδ' αὐτὸς εἰργα-
 σμένος. υἱεῖς δ' ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα, καὶ τούτων
 γενεὰς καταλιπόντων τριάκοντα ἤλιανέ τε σὺν αὐτοῖς
 οὓσιν ἑβδομήκοντα, πᾶσιν ἱππάζειν ἀρίστοις γεγενημέ- 30
 νοις, καὶ πάντας ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν θνήσκει γηραιός,
 καὶ ταφῆς ἐν Φαραθῶνι λαμπρᾶς τυγχάνει.

μετὰ δὲ τοῦτον Παλαιστῖνοι τελευτήσαντα κρατοῦσι 8
 τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ φύρους παρ' αὐτῶν ἐλάμβανον
 ἐπ' ἔτη τεσσαράκοντα. ταύτης δ' ἐλευθεροῦνται τῆς
 ἀνάγκης τούτῳ τῷ τρόπῳ. Μανώχης τις, Δανιτῶν ἐν 2
 5 ὀλίγοις ἄριστος καὶ τῆς πατρὶδος ὁμολογούμενος πρῶ-
 τος, εἶχε γύναιον ἐπ' εὐμορφίᾳ περιβλεπτον καὶ τῶν
 καθ' αὐτὸ διαφέρον. παίδων δ' οὐ γινομένων αὐτῷ,
 δυσφορῶν ἐπὶ τῇ ἀπαιδίᾳ τὸν θεὸν ἰκέτευεν, ἐπὶ τὸ
 προάστειον συνεχῶς φοιτῶν μετὰ τῆς γυναικός, δοῦναι
 10 διαδοχὴν αὐτοῖς γνησίαν· μέγα δ' ἐστὶ τοῦτο τὸ πεδίον.
 ἦν δὲ καὶ μανιώδης ὑπ' ἔρωτος ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ διὰ
 τοῦτο ζηλότυπος ἀκρατῶς. μονωθείσῃ δὲ τῇ γυναικὶ
 φάντασμα ἐπιφαίνεται, ἄγγελος τοῦ θεοῦ, νεανία καλῶ
 παραπλήσιον καὶ μεγάλῳ, εὐαγγελιζόμενον αὐτῇ παιδὸς
 15 γονὴν κατὰ θεοῦ πρόνοιαν, καλοῦ τε καὶ ῥώμην ἐπιφα-
 νοῦς, ὑφ' ᾧ πονήσειν Παλαιστίνους ἀνδρουμένῳ. πα-
 ρήνει τε τὰς κόμας αὐτῷ μὴ ἀποκείρειν· ἔσται δ' αὐτῷ
 πρὸς ἄλλο μὲν πᾶν ποτὸν ἀποστροφή, τοῦ θεοῦ τοῦτο
 προστάττοντος, πρὸς ὕδωρ δὲ μόνον οἰκειότης. καὶ ὁ
 20 μὲν ταῦτ' εἰπὼν ᾤχετο, κατὰ βούλησιν ἐλθὼν τοῦ θεοῦ,
 ἣ δὲ τάνδρῳ παραγενομένῳ τὰ περὶ τοῦ ἀγγέλου ἐκδιη- 3
 γήσατο, θαυμάζουσα τοῦ νεανίσκου τὸ κάλλος καὶ τὸ
 μέγεθος, ὡς ἐκείνον ἐκ τῶν ἐπαίνων εἰς ἐκπληξιν κατὰ
 ζηλοτυπίαν περιστῆναι καὶ ὑπόνοιαν τὴν ἐκ τοιούτου
 25 πάθους κινουμένην. ἣ δὲ βουλομένη τὴν ἄλογον τάνδρὸς
 λύπην σταλῆναι, τὸν θεὸν ἰκέτευε πάλιν πέμψαι τὸν
 ἄγγελον, ὡς ἂν καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ὄραθείη. καὶ παρα-
 γίνεται πάλιν κατὰ χάριν τοῦ θεοῦ ὁ ἄγγελος, ὄντων ἐν
 τῷ προαστείῳ, καὶ τῇ γυναικὶ φαίνεται τοῦ ἀνδρὸς με-
 30 μονωμένη. ἣ δ' ἐπιμείναι δεηθείσα ὡς ἂν ἀγάγοι τὸν
 ἄνδρα, συγχωρήσαντος μέτεισι τὸν Μανώχην. ὁ δὲ θεα-
 σάμενος οὐδ' οὕτως ἐπαύσατο τῆς ὑπονοίας, ἠξίωσέ τε

καὶ αὐτῷ δηλοῦν ὄσα καὶ τῇ γυναικὶ μηνύσειεν. ἀρκέσειεν δὲ φράσαντος ταύτην μόνην εἰδέναι, τίς εἴη λέγειν ἐκέλευεν, ἵνα τοῦ παιδὸς γενομένου χάριν αὐτῷ καὶ θεωρεῖαν παράσχωσιν. τοῦ δὲ μηδὲ τινῶν αὐτῷ δεῖσθαι φήσαντος (οὐδὲ γὰρ κατὰ χρεῖαν ταῦτα εὐαγγελίσασθαι περὶ τῆς τοῦ παιδὸς γονῆς), τοῦ δὲ μείναι παρακαλοῦντος καὶ ξενίων μετασχεῖν, οὐκ ἐπένευσε· πεισθεῖς δ' ὅμως λιπαροῦντος ἐπιμείναι ὡς ἂν ξένιον αὐτῷ τι κομίσῃ, καὶ θύσαντος ἔριφον τοῦ Μανώχου καὶ τοῦτον ὀπιτᾶν τῇ γυναικὶ κελεύσαντος, ἐπεὶ πάντ' ἦν εὐτρεπῆ, προσέτα- 10 ξεν ἐπὶ τῆς πέτρας ἀποθέσθαι τοὺς τε ἄρτους καὶ τὰ κρέα χωρὶς τῶν ἀγγείων. καὶ ποιησάντων, ἄπτεται τῇ φάβδῳ ἣ εἶχε τῶν κρεῶν, τὰ δὲ λάμπαντος πυρὸς ἅμα τοῖς ἄρτοις ἐκαίετο, καὶ ὁ ἄγγελος διὰ τοῦ καπνοῦ ὡσπερ ὀχήματος ἀνιῶν εἰς οὐρανὸν αὐτοῖς φανερὸς ἦν. Μανώ- 11 χην δὲ φοβούμενον μὴ τι σφαλερὸν αὐτοῖς ἐκ τῆς ὄψεως τοῦ θεοῦ γενήσοιτο, θαρραλεῖν ἢ γυνὴν παρεκελεύετο· ἐπὶ γὰρ συμφέροντι τῷ αὐτῶν τὸν θεὸν αὐτοῖς ὀραθῆναι.

4 καὶ κύει τε ἐκείνη καὶ φυλακὴν εἶχε τῶν ἐντολῶν, καὶ γενόμενον τὸ παιδίον Σαμφῶνα καλοῦσιν· ἰσχυρὸν 20 δ' ἀποσημαίνει τὸ ὄνομα. ἠῤῥετο δ' ὁ παῖς φαιδίως, καὶ δῆλος ἦν προφητεύσων ὑπὸ τῆς περὶ τὴν δίαιταν σω- 5 φροσύνης καὶ τῆς τῶν τριχῶν ἀνέσεως. ἀφικόμενος δὲ μετὰ τῶν γονέων εἰς Θαμνὰ πόλιν τῶν Παλαιστίνων, πανηγύρεως ἀγομένης, ἐρᾷ παρθένου τῶν ἐπιχωρίων, 25 παρακαλεῖ τε τοὺς γονεῖς ἄγεσθαι πρὸς γάμον αὐτῷ τὴν κόφην. τῶν δὲ ἀρνούμενων διὰ τὸ μὴ ὁμόφυλον εἶναι, τοῦ θεοῦ κατὰ τὸ Ἑβραίοις συμφέρον ἐπινοοῦντος τὸν γάμον, ἐκνικᾷ μνηστεύσασθαι τὴν παρθένον. συνεχῶς δ' ἀπερχόμενος πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῆς συντυγχάνει 30 λέοντι, καὶ γυμνὸς ὢν ἐκδεξάμενος αὐτὸν ἄγχει ταῖς χερσὶ, καὶ εἰς τὸ χωρίον τὸ ὑλῶδες ἐνδοτέρω τῆς ὁδοῦ

6 φέπει τὸ θηρίον. πάλιν τε ἀπιὼν πρὸς τὴν κόρην ἐπι-
 τυγχάνει σμήνῃ μελιττῶν ἐν τῷ στήθει τοῦ λέοντος
 ἐκείνου νεοσσευκότων, καὶ ἀνελόμενος τρία μέλιτος
 κηρία σὺν τοῖς λοιποῖς δώροις οἷς ἐκόμιζε δίδωσι τῇ
 5 παιδί. τῶν δὲ Θαμνιτῶν παρὰ τὴν εὐωχίαν τὴν τῶν
 γάμων (εἰστία γὰρ αὐτοὺς ἅπαντας) διὰ δέος τῆς ἰσχύος
 τοῦ νεανίσκου τριάκοντα δόντων αὐτῷ τοὺς ἀκμαιοτά-
 τους, λόγῳ μὲν ἐταίρους ἐσομένους, ἔργῳ δὲ φύλακας
 μὴ τι παρακινεῖν ἐθέλησειε, τοῦ πότου προβάντος καὶ
 10 παιδιᾶς οὔσης, οἷα φιλεῖ παρὰ τοὺς τοιοῦτους καιροὺς,
 ὁ Σαμψὼν εἶπεν "ἀλλὰ προβάλλοντος ἐμοῦ λόγον εἰ λύ-
 σετε τοῦτον ἐφ' ἡμέρας ἑπτὰ ποιούμενοι τὴν ζήτησιν,
 ὀθόνας τε καὶ στολὰς γέρας τῆς συνέσεως κατ' ἄνδρα
 ἕκαστον φέρεσθε παρ' ἐμοῦ." φιλοτιμουμένων δὲ ὁμοῦ
 15 τε συνετῶν δόξαν καὶ κέρδος εὐρέσθαι, καὶ λέγειν
 ἀξιούντων, φησὶν ὅτι τὸ πᾶμβορον γεγεννήκει βορὰν
 ἠδείαν ἐξ αὐτοῦ καὶ πάνυ ἀηδοῦς ὄντος. τῶν δὲ ἐπὶ
 τρισὶν ἡμέραις οὐ δυναμένων ἐξευρεῖν τὸ νοούμενον,
 παρακαλούντων δὲ τὴν κόρην μαθοῦσαν παρὰ τοῦ ἀν-
 20 δρὸς αὐτοῖς μηνῦσαι (καὶ γὰρ ἠπειλοῦν αὐτὴν ἐμπρήσειν
 τοῦτο μὴ παρασχοῦσαν), ὁ Σαμψὼν, δεομένης τῆς κόρης
 εἰπεῖν αὐτῇ, τὸ μὲν πρῶτον ἀντεῖχεν, ἐγκειμένης δ' αὐ-
 τῆς καὶ εἰς δάκρυα προπιπταύσης καὶ τεκμήριον τιθε-
 μένης τῆς πρὸς αὐτὴν δυσνοίας τὸ μὴ λέγειν αὐτῇ, μη-
 25 νύει τὰ περὶ τὴν ἀναίρεσιν αὐτῇ τοῦ λέοντος, καὶ ὅτι
 μελίττας εὐρῶν ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ τρία βαστάσας μέ-
 λιτος κηρία κομίσσειεν αὐτῇ. καὶ ὁ μὲν οὐδὲν ὑφορώμε-
 νος δολερὸν σημαίνει τὸ πᾶν, ἢ δ' ἐκφέρει τὸν λόγον
 τοῖς δεηθεῖσι. κατὰ οὖν τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, καθ' ἣν
 30 ἔδει τὸν προβληθέντα λόγον αὐτῷ διασαφεῖν, πρὶν ἢ
 δῦναι τὸν ἥλιον συνελθόντες φασὶν "οὔτε λέοντος ἀηδέ-
 στερόν-τι τοῖς ἐντυγχάνουσιν οὔτε ἥδιον μέλιτος χρω-

μένοις." καὶ ὁ Σαμψῶν εἶπεν οὐδὲ γυναικὸς εἶναι τι δολερώτερον, ἥτις ὑμῖν ἐκφέρει τὸν ἡμέτερον λόγον. κακείνοις μὲν δίδωσιν ἃ ὑπέσχετο, λείαν ποιησάμενος Ἀσκαλωνιτῶν τοὺς κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῷ συντυγγάνοντας (Παλαιστῖνοι δ' εἰσὶ καὶ οὗτοι), τὸν δὲ γάμον ἐκεῖνον παραιτεῖται. καὶ ἡ παῖς ἐκφαυλίσασα τῆς ὀργῆς αὐτόν, συνῆν τῷ αὐτοῦ φίλῳ νυμφοστόλῳ γεγονότι.

7 πρὸς δὲ τὴν ὕβριν ταύτην Σαμψῶν παροξυνθεὶς ἅπαντας ἔγνω σὺν αὐτῇ Παλαιστῖνους μετέρχεσθαι. θέρους δ' ὄντος καὶ πρὸς ἀμητὸν ἤδη τῶν καρπῶν ἀκμαζόντων, συλλαβῶν τριακοσίας ἀλώπεκας καὶ τῶν οὐρῶν ἐξάσας λαμπάδας ἡμένας, ἐξαφίησιν εἰς τὰς ἀρούρας τῶν Παλαιστῖνων. καὶ φθείρεται μὲν οὕτως αὐτοῖς ὁ καρπός· Παλαιστῖνοι δὲ γνόντες Σαμψῶνος εἶναι τὸ ἔργον καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπραξε, πέμψαντες τοὺς ἄρχοντας εἰς Θαμνά, τὴν γενομένην αὐτοῦ γυναῖκα καὶ τοὺς συγγενεῖς ζῶντας κατέπερυσαν ὡς αἰτίους τῶν κακῶν γεγονότας.

8 Σαμψῶν δὲ πολλοὺς ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Παλαιστῖνων ἀποκτείνας Αἰτὰν κατῴκει· πέτρα δ' ἐστὶν ὄχυρά τῆς Ἰούδα φυλῆς. Παλαιστῖνοι δ' ἐστράτευον ἐπὶ τὴν φυλήν. τῶν δ' οὐ δικαίως λεγόντων τιμωρίαν αὐτοὺς εἰσπράττεσθαι περὶ τῶν Σαμψῶνος ἀμαρτημάτων, φόρους αὐτοὺς τελοῦντας, εἰ βούλονται μὴ ἔχειν αἰτίαν, ἔφασαν αὐτοῖς ὑποχείριον Σαμψῶνα δοῦναι. οἱ δὲ ἀνέγκλητοι βουλόμενοι τυγγάνειν παρῆσαν ἐπὶ τὴν πέτραν τρισχιλίοις ὀπλίταις, καὶ καταμεμψάμενοι τῶν εἰς Παλαιστῖνους αὐτῷ τετολημμένων, ἄνδρας ἅπαντι τῷ γένει τῶν Ἑβραίων συμφορὰν ἐπενεργεῖν δυναμένους, ἤκειν τε λέγοντες ὅπως αὐτὸν λαβόντες ὑποχείριον δῶσιν αὐτοῖς, ἢ ξίλων ἐκοντὶ τοῦθ' ὑπομένειν. ὁ δὲ λαβὼν ὄρκους παρ' αὐτῶν μηδὲν τούτων ποιήσειν περισσότερον ἀλλὰ τοῖς

ἐχθροῖς ἐγχειριεῖν μόνον, καταβὰς ἐκ τῆς πέτρας ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ τῶν φυλετῶν τίθησιν ἐξουσία, κἀκείνοι δῆσαντες αὐτὸν δυσὶ καλωδίοις ἤγον παραδοῦναι τοῖς Παλαιστίνιοις. καὶ γενομένων κατὰ τι χωρίον ὃ Σιαγὼν κα-
 5 λείται νῦν διὰ τὴν Σαμψῶνος ἀνδραγαθίαν ἐπ' αὐτῷ γενομένην, πάλαι δ' ἦν ἀνώνυμον, οὐκ ἄπωθεν ἐστρατοπεδευκότων τῶν Παλαιστίνων, ἀλλ' ὑπαντῶντων μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ὡς ἐπὶ κατωρθωμένοις οἷς ἐβούλο-
 10 σιαγὼνα παρὰ ποσὶν οὔσαν, εἰς τοὺς πολεμίους ὤσατο, καὶ παίων κτείνει εἰς χιλίους, τοὺς δ' ἄλλους τρέπεται ταραχθέντας.

Σαμψῶν δὲ μελῶ ἢ χρῆ ἐπὶ τούτῳ φρονῶν, οὐ κατὰ 9
 θεοῦ συνεργίαν ἔλεγε τοῦτο συμβῆναι, τὴν δ' ἰδίαν
 15 ἀρετὴν ἐπέγραψε τῷ γεγονότι, σιαγῶνι τῶν πολεμίων τοὺς μὲν πεσεῖν τοὺς δ' εἰς φυγὴν τραπήναι διὰ τοῦ παρ' αὐτοῦ δέους ἀνῶν. δίψους δ' αὐτὸν ἰσχυροῦ κατασχόντος, κατανοῶν ὡς οὐδὲν ἐστὶν ἀνθρώπειος ἀρετῆ, τῷ θεῷ πάντα προσεμαρτύρει, καὶ καθικέτευε μηδὲν
 20 τῶν εἰρημένων πρὸς ὀργὴν λαβόντα τοῖς πολεμίοις αὐτὸν ἐγχειρίσαι, παρασχεῖν δὲ βοήθειαν πρὸς τὸ δεινὸν καὶ φύσασθαι τοῦ κακοῦ. πρὸς οὖν τὰς ἰκετείας ἐπικλασθεὶς ὁ θεὸς πηγὴν κατὰ τινος πέτρας ἀνίησιν ἠδέϊαν καὶ πολλήν· ὅθεν ὁ Σαμψῶν ἐκάλει τὸ χωρίον Σιαγὼνα,
 25 καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο τοῦτο λέγεται.

μετὰ δὲ ταύτην τὴν μάχην Σαμψῶν καταφρονῶν τῶν 10
 Παλαιστίνων εἰς Γάζαν ἀφικνεῖται, καὶ ἐν τινι τῶν καταγωγίων διέτριβε. μαθόντες δὲ τῶν Γαζαίων οἱ ἄρχοντες τὴν αὐτόθι παρουσίαν αὐτοῦ, τὰ πρὸ τῶν πυλῶν
 30 ἐνέδραις καταλαμβάνουσιν, ὅπως ἐξιὼν μὴ λάθῃ. Σαμψῶν δὲ (οὐ γὰρ λανθάνουσιν αὐτὸν ταῦτα μηχανησάμενοι) περὶ μεσοῦσαν ἤδη τὴν νύκτα ἀναστὰς ἐνράσσει

ταῖς πύλαις, αὐταῖς τε φλιαῖς καὶ μοχλοῖς, ὅση τε ἄλλη περὶ αὐταῖς ἦν ξύλωσις, ἀράμενος κατωμαδὸν εἰς τὸ ὑπὲρ Χεβρωνὸς ὄρος φέρων κατατίθησι.

- 11 παρέβαινε δ' ἦθη τὰ πάτρια καὶ τὴν οἰκείαν δίαι-
 ταν παρεχάρασσε ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν, καὶ τοῦτ' 5
 ἀρχὴ αὐτῷ κακοῦ γίνεται. γυναικὸς γὰρ ἑταιριζομένης
 παρὰ τοῖς Παλαιστίνοις ἐρασθεῖς, Δαλίλλης τοῦνομα, συν-
 ἦν αὐτῇ, καὶ τῶν Παλαιστίνων οἱ τοῦ κοινοῦ προεστῶ-
 τες ἐλθόντες πρὸς αὐτὴν πείθουσιν ἐπαγγελίαις μαθεῖν
 παρὰ τοῦ Σαμφῶνος τὴν αἰτίαν τῆς ἰσχύος, ὅφ' ἦς ἄλη- 10
 πτός ἐστι τοῖς ἐχθροῖς. ἢ δὲ παρὰ πότον καὶ τοιαύτην
 συνουσίαν θαυμάζουσα τὰς πράξεις αὐτοῦ ἐτεχνίτενε
 μαθεῖν τίνι τρόπῳ τοσοῦτον προύχει κατ' ἀρετήν. ὁ δὲ
 Σαμφῶν (ἔτι γὰρ φρονεῖν ἰσχυρὸς ἦν) ἀντηπάτα τὴν
 Δαλίλλην, φάμενος ὅτι, εἰ κλήμασιν ἐπτά δεθελή ἀμπελί- 15
 νοῖς ἔτι καὶ περιειλεῖσθαι δυναμένοις, ἀσθενέστερος ἂν
 πάντων ἔσοιτο. ἢ δὲ τότε μὲν ἠσύχασεν, ἀποσημήνασα
 δὲ τοῖς ἄρχουσι τῶν Παλαιστίνων ἐνήδρευσε τῶν στρα-
 τιωτῶν ἔνδον τινάς, καὶ καθεύδοντα μεθύοντα κατέδησε
 τοῖς κλήμασι κατὰ τὸ ἰσχυρότατον, ἔπειτ' ἀνεγείρασα 20
 ἐδήλου παρεῖναι τινὰς ἐπ' αὐτόν. ὁ δὲ φήξας τὰ κλή-
 ματα βοηθεῖν ὡς ἐπερχομένων αὐτῷ τινῶν ἐπειράτο.
 καὶ ἡ γυνή, συνεχῶς ὁμιλοῦντος αὐτῇ τοῦ Σαμφῶνος,
 δεινῶς ἔχειν ἔλεγεν εἰ κατ' ἀπιστίαν εὐνοίας τῆς πρὸς
 αὐτόν μὴ λέγει ταῦθ' ἄπερ δεῖται, ὡς οὐ σιγησομένης 25
 ὅσα μὴ γινώσκεσθαι συμφέρειν οἶδεν αὐτῷ. τοῦ δὲ πάλιν
 ἀπατῶντος αὐτὴν καὶ φήσαντος ἐπτά κάλοις δεθέντα
 τὴν ἰσχὴν ἀπολέσειν, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ποιήσασα οὐδὲν
 ἤνυσεν, τρίτον ἐνυφῆναι τὰς κόμας αὐτοῦ ἐμήνυσεν. ὡς
 δ' οὐδὲ τούτου γενομένου ἀληθὲς ἠύρισκετο, δομένης 30
 τελευταῖον ὁ Σαμφῶν (ἔδει γὰρ αὐτόν συμφορᾷ περι-
 πσεῖν) χαρίζεσθαι βουλόμενος τῇ Δαλίλλῃ, "έμοῦ" φη-

- σίν "ὁ θεὸς κήδεται, καὶ κατὰ τὴν ἐκείνου πρόνοιαν γεννηθεῖς κόμην ταύτην τρέφω, παρεγγυήσαντος μὴ ἀποκείρειν τοῦ θεοῦ· τὴν γὰρ ἰσχὺν εἶναι μοι κατὰ τὴν ταύτης αὐξήσιν καὶ παραμονήν." ταῦτα μαθοῦσα καὶ στερήσασα
- 5 τῆς κόμης αὐτὸν παραδίδωσι τοῖς πολεμίοις, οὐκέτ' ὄντα ἰσχυρὸν ἀμύνασθαι τὴν ἔφοδον αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκκόψαντες αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς δεδεμένον ἄγειν παρέδοσαν.
- προλόντος δὲ τοῦ χρόνου ἠὔξετο ἡ κόμη τῷ Σαμψῶνι. 12 καὶ ἑορτῆς οὔσης τοῖς Παλαιστίνοις δημοτελοῦς καὶ τῶν
- 10 ἀρχόντων καὶ γνωριμωτάτων ἐν ταύτῳ εὐωχουμένων (οἶκος δ' ἦν δύο κίωνων στεγόντων αὐτοῦ τὸν ὄροφον) ἄγεται μεταπεμψαμένων ὁ Σαμψῶν εἰς τὸ συμπόσιον, ὅπως ἐνυβρίσωσιν αὐτῷ παρὰ τὸν πότον. ὁ δὲ δεινότερον τῶν κακῶν ὑπολαμβάνων τὸ μὴ δύνασθαι ὑβριζόμενος ἀμύνασθαι, τὸν χειραγωγοῦντα παῖδα πείθει,
- 15 προσαναπαύσασθαι χορῆζειν εἰπῶν ὑπὸ κόπου, τοῖς κλοσιν αὐτὸν ἐγγὺς ἀγαγεῖν. ὡς δ' ἤκεν, ἐνσεισθεῖς αὐτοῖς ἐπικαταβάλλει τὸν οἶκον, ἀνατραπέντων τῶν κίωνων, τρισχιλλίοις ἀνδράσιν, οἱ πάντες ἀπέθανον, ἐν αὐτοῖς δὲ
- 20 καὶ Σαμψῶν. καὶ τὸν μὲν τοιοῦτο κατέσχε τέλος, ἄρξαντα τῶν Ἰσραηλιτῶν εἴκοσιν ἔτη, θαυμάζειν δὲ ἄξιον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ περὶ τὴν τελευταίην μεγάλωφρονος τὸν ἄνδρα, καὶ τῆς ὀργῆς τῆς μέχρι τοῦ τελευταῖν πρὸς τοὺς πολεμίους. καὶ τὸ μὲν ὑπὸ γυναικὸς ἀλῶναι δεῖ τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων προσάπτειν ἥττονι ἀμαρτημάτων οὔσῃ, μαρτυρεῖν δὲ ἐκείνῳ τὴν εἰς τὰ
- 25 ἄλλα πάντα τῆς ἀρετῆς περιουσίαν. οἱ δὲ συγγενεῖς ἀράμενοι τὸ σῶμα αὐτοῦ θάπτουσιν ἐν Σαριασᾶ τῇ πατρίδι μετὰ τῶν συγγενῶν.
- 30 μετὰ δὲ τὴν Σαμψῶνος τελευταίην προέστη τῶν Ἰσραηλιτῶν Ἡλεὶ ὁ ἀρχιερεὺς. ἐπὶ τούτου λιμῷ τῆς χώρας κακοπαθοῦσης αὐτῶν, Ἐλιμέλεχος ἐκ Βηθλεέμων (ἔστι

δ' ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰούδα φυλῆς) ἀντέχειν τῷ δεινῷ μὴ
 δυνάμενος, τὴν τε γυναῖκα Νααμὴν καὶ τοὺς παῖδας
 τοὺς ἐξ αὐτῆς αὐτῷ γεγεννημένους, Χελλίωνα καὶ Μάλ-
 λωνα, ἐπαρόμενος εἰς τὴν Μωαβίτιν μετοικίξεται, καὶ
 προχωρούντων αὐτῷ κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων ἄγεται ⁵
 τοῖς υἱοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας, Χελλίωνι μὲν Ὀρφάν,
 Ῥούθην δὲ Μάλλωνι. διελθόντων δὲ δέκα ἐτῶν ὃ τε
 Ἐλιμέλεχος καὶ μετ' αὐτὸν οἱ παῖδες δι' ὀλίγον τελευ-
 τῶσι, καὶ ἡ Νααμὴς πικρῶς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι φέ-
 ρουσα καὶ τὴν ὑπὸ τῶν φιλιτάτων ἐρημίαν οὐχ ὑπομέ- ¹⁰
 νουσα, δι' οὗς καὶ τῆς πατρίδος ἐξεληλύθει, πάλιν εἰς
 αὐτὴν ἀπηλλάττετο· καὶ γὰρ ἤδη καλῶς τὰ κατ' αὐτὴν
 ἐπυνθάνετο χωρεῖν. οὐκ ἔκαρτέρου δὲ διαξενγνύμεναι
 αὐτῆς αἱ νύμφαι, οὐδὲ παραιτουμένη βουλομένης συν-
 εξορμᾶν πελθεῖν ἐδύνατο, ἀλλ' ἐγκειμένων εὐξαμένη γά- ¹⁵
 μον εὐτυχέστερον αὐταῖς οὐ διημαρτήκεσαν πιασὶ τοῖς
 αὐτῆς γαμηθεῖσαι, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν κτῆσιν, ὅτι
 τε τὰ πρὸς αὐτὴν οὕτως ἐστί, μένειν αὐτόθι παρεκάλει,
 καὶ μὴ συμμεταλαμβάνειν αὐτῇ βούλεσθαι πραγμάτων
 ἀδῆλων τὴν πάτριον γῆν καταλιπούσας. ἡ μὲν οὖν ²⁰
 Ὀρφὰ μένει πεισθεῖσα, τὴν δὲ Ῥούθην μὴ πεισθεῖσαν
 ἀπήγαγε, κοινωνὸν παντὸς τοῦ προστυχόντος γενησο-
 μένην.

2 ἔλθοῦσαν δὲ Ῥούθην μετὰ τῆς πενθερᾶς εἰς τὴν
 Βηθλεέμων Βόαξος, Ἐλιμελέχου συγγενῆς ὦν, δέχεται ²⁵
 ξενία. καὶ ἡ Νααμὴς, προσαγορευόντων αὐτὴν ὀνομαστί,
 "δικαιότερον" εἶπε "Μάραν ἢ καλοῖητέ με" σημαίνει
 δὲ καθ' Ἑβραίων γλῶσσαν Νααμὴς μὲν εὐτυχίαν, Μάρα
 δὲ ὀδύνην. ἀμητοῦ δὲ ὄντος ἐξῆει καλαμησομένη κατὰ
 συγχώρησιν τῆς πενθερᾶς ἡ Ῥούθη, ὅπως τροφῆς εὐπο- ³⁰
 ροῖεν, καὶ εἰς τὸ Βοάξου τυχαίως ἀφικνεῖται χωρίον.
 παραγενόμενος δὲ Βόαξος μετ' ὀλίγον καὶ θεασάμενος

τὴν κόρην ἀνέκρινε τὸν ἀγροκόμον περὶ τῆς παιδός. ὃ δὲ μικρὸν ἔμπροσθεν παρ' αὐτῆς ἅπαντα προπεπυσμένος ἐδήλου τῷ δεσπότη. ὃ δὲ τῆς περὶ τὴν πενθερὰν εὐνοίας ἅμα καὶ μνήμης τοῦ παιδός αὐτῆς ᾧ συνώκησεν
 5 ἀσπασάμενος τὴν κόρην, καὶ εὐξάμενος αὐτῇ πείραν ἀγαθῶν, καλαμαῖσθαι μὲν αὐτὴν οὐκ ἤξιωσε, θερίζειν δὲ πᾶν ὅ τι καὶ δύναίτο καὶ λαμβάνειν ἐπιτρέπει, προστάξας τῷ ἀγροκόμῳ μηδὲν αὐτὴν διακωλύειν λαμβάνειν, ἄριστόν τε παρέχειν αὐτῇ καὶ ποτόν, ὅποτε σιτίξοι τοὺς
 10 θερίζοντας. Ρούθη δὲ ἄλφιστα λαβοῦσα παρ' αὐτοῦ ἐφύλαξε τῇ ἐκυρᾷ, καὶ παρῆν ὀψὲ κομίζουσα μετὰ τῶν σταχυῶν· ἐτετηρήκει δὲ αὐτῇ καὶ ἡ Νααμὶς ἀπόμοιραν βρωμάτων τινῶν, οἷς αὐτὴν ἐπολυώρουν οἱ γειτονεύοντες. διηγεῖται δ' αὐτῇ καὶ τὰ παρὰ τοῦ Βοάξου πρὸς αὐτὴν
 15 εἰρημένα. δηλωσάσης δ' ἐκείνης ὡς συγγενῆς ἐστὶ καὶ τάχ' ἂν δι' εὐσέβειαν προνοήσειεν αὐτῶν, ἐξῆει πάλιν ταῖς ἐχομέναις ἡμέραις ἐπὶ καλάμης συλλογὴν σὺν ταῖς τοῦ Βοάξου θεραπαινίσιν.

ἐλθὼν δὲ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας καὶ Βοάξος, ἥδη 3
 20 τῆς κριθῆς λελικμημένης, ἐπὶ τῆς ἄλως ἐκάθευδε. τοῦτο πυθομένη ἡ Νααμὶς τεχνᾷται παρακατακλίνειν τὴν Ρούθην αὐτῷ (καὶ γὰρ ἔσεσθαι χρηστὸν αὐταῖς ὁμιλήσαντα τῇ παιδί), καὶ πέμπει τὴν κόρην ὑπνωσομένην αὐτοῦ παρὰ τοῖς ποσίν. ἡ δὲ (πρὸς οὐδὲν γὰρ
 25 ἀντιλέγειν τῶν ὑπὸ τῆς ἐκυρᾷς κελευομένων ὄσιον ἠγεῖτο) παραγίνεται, καὶ παραντίκα μὲν λανθάνει τὸν Βοάξον βαθῶς καθυπνωκότα, περιγεγεθῆς δὲ περὶ μέσην νύκτα καὶ αἰσθόμενος τῆς ἀνθρώπου παρακατακειμένης ἀνέκρινε τίς εἴη. τῆς δ' εἰπούσης τοῦνομα καὶ φαμένης
 30 ὡς αὐτὸν δεσπότην συγχωρεῖν, τότε μὲν ἡσυχίαν ἄγει, ὄρθριος δέ, πρὶν ἢ τοὺς οἰκέτας ἄρξασθαι κινεῖσθαι πρὸς τὸ ἔργον, περιγεγείρας αὐτὴν κελεύει τῶν κριθῶν

λαβούσαν ὅτι καὶ δύναίτο πορεύεσθαι πρὸς τὴν ἔκφυράν, πρὶν ὀφθῆναι τισιν ἀντόθι κεκοιμημένην· φυλάττεσθαι γὰρ σῶφρον τὴν ἐπὶ τοιοῦτοις διαβολήν, καὶ μάλιστα ἐπὶ μὴ γεγυνοῦσι. “περὶ μέντοι τοῦ παντὸς οὕτω” φησὶν “ἔσται· ἐρωτᾶν τὸν ἔγγιστα ἐμοῦ τῷ γένει τυγχάνοντα, εἰ σοῦ χρεία γαμετῆς ἐστὶν αὐτῷ, καὶ λέγοντι μὲν ἀπολουθήσεις ἐκείνῳ, παραιτοσμένου δ’ ἐν νόμῳ σε συνοικήσουσαν ἄξιμαι.”

- 4 ταῦτα τῇ ἔκφυρᾳ δηλωσάσης εὐθυμία κατείχεν αὐτάς, ἐν ἐλπίδι τοῦ πρόνοιαν ἔξειν αὐτῶν Βοάξον γενο- 10 μένας. κάκεινος ἤδη μεσούσης τῆς ἡμέρας κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὴν τε γερουσίαν συνῆγε, καὶ μεταπεμψάμενος τὴν Ρούθην ἐκάλεε καὶ τὸν συγγενῆ· καὶ παραγενομένου φησὶν “Ἐλιμελέχου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ κλήρων κρατεῖς;” ὁμολογήσαντος δὲ συγχωρούντων τῶν νόμων 15 κατ’ ἀγκιστείαν, “οὐκ οὖν” φησὶν ὁ Βοάξος “ἐξ ἡμισείας δεῖ μεμνηῆσθαι τῶν νόμων, ἀλλὰ πάντα ποιεῖν κατ’ αὐτούς. Μάλλωνος γὰρ δεῦρ’ ἦκει γύναιον, ὅπερ, εἰ θέλεις τῶν ἀγρῶν κρατεῖν, γαμῆν σε δεῖ κατὰ τοὺς νόμους.” ὁ δὲ Βοάξος καὶ τοῦ κλήρου καὶ τῆς γυναικὸς παρεχώρει, 20 συγγενεῖ μὲν ὄντι καὶ αὐτῷ τῶν τετελευτηκότων, εἶναι δὲ καὶ γυναῖκα λέγων αὐτῷ καὶ παῖδας ἤδη. μαρτυράμενος οὖν ὁ Βοάξος τὴν γερουσίαν, ἐκέλευσε τῆ-γυναικὶ ὑπολῦσαι αὐτὸν προσελθοῦσαν κατὰ τὸν νόμον καὶ πτύειν εἰς τὸ πρόσωπον. γενομένου δὲ καὶ τούτου Βοάξος γα- 25 μεῖ τὴν Ρούθην, καὶ γίνεται παιδίον αὐτοῖς μετ’ ἐνιαυτὸν ἄρρεν. τοῦτο ἡ Νααμὶς τιθηνομένη κατὰ συμβουλίαν τῶν γυναικῶν Ὁβήδην ἐκάλεσεν ἐπὶ γηροκομίᾳ τῇ αὐτῆς τραφησόμενον· Ὁβήδης γὰρ κατὰ διάλεκτον τὴν Ἑβραίων ἀποσημαίνει δουλεύων. Ὁβήδου δὲ γίνεται Ἰεσσαῖος, τού- 30 του Δαυίδης ὁ βασιλεύσας καὶ παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπὼν τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ μίαν καὶ εἰκοσι γενεὰς ἀνδρῶν.

τὰ μὲν οὖν κατὰ Ῥούθην ἀναγκαίως διηγησάμην, ἐπιδειξάμενος βουλόμενος τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, ὅτι τούτῳ παράγειν ἐφικτόν ἐστιν εἰς ἀξίωμα λαμπρὸν καὶ τοὺς ἐπιτυχόντας, εἰς οἶον ἀνήγαγε καὶ Δαυίδην ἐκ τοιούτων
 5 γενομένων· Ἐβραῖοι δέ, τῶν πραγμάτων αὐτοῖς ὑπενε- 10
 χθέντων, πάλιν πόλεμον ἐκφέρουσι Παλαιστίνιοις διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν. Ἥλει τῷ ἀρχιερεῖ δύο παῖδες ἦσαν, Ὀφνὶς τε καὶ Φινεέσης. οὗτοι καὶ πρὸς ἀνθρώπους ὑβριστὰι γενομένοι καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἀσεβεῖς οὐδενὸς
 10 ἀπείχοντο παρανομήματος, καὶ τὰ μὲν ἐφέροντο τῶν γε-
 ρῶν κατὰ τιμὴν, ἃ δὲ ἐλάμβανον αὐτοῖς ἀρπαγῆς τρόπῳ, γυναικάς τε τὰς ἐπὶ θρησκείᾳ παραγιννομένας ὑβρίζον φθοραῖς, ταῖς μὲν βίαν προσφέροντες, τὰς δὲ δώροισι ὑπαγόμενοι. τυραννίδος δ' οὐδὲν ἀπέλειπεν ὁ βίος αὐ-
 15 τῶν. ὃ τε οὖν πατήρ αὐτοῖς ἐπὶ τούτοις χαλεπῶς εἶχεν, ὅσον οὐδέπω προσδοκῶν ἤξειν ἐκ θεοῦ τιμωρίαν αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς πρακτομένοις, τό τε πλῆθος ἐδυσφόρει. κάπει-
 δὴ φράζει τὴν ἐσομένην συμφορὰν ὁ θεὸς τοῖς παισὶν αὐτοῦ τῷ τε Ἥλει καὶ Σαμουήλῳ τῷ προφήτῃ, παιδὶ
 20 ἔτι ὄντι, τότε φανερὸν ἐπὶ τοῖς υἱοῖς πένθος ἦγε.

βούλομαι δὲ τὰ περὶ τοῦ προφήτου πρότερον διεξελ- 2
 θῶν ἐπειθ' οὕτω τὰ περὶ τοὺς Ἥλει παῖδας εἰπεῖν, καὶ τὴν δυστυχίαν τὴν τῷ παντὶ λαῷ Ἐβραίων γενομένην. Ἀλκάνης Λευίτης ἀνὴρ, τῶν ἐν μέσῳ πολιτῶν, τῆς
 25 Ἐφραῖμου κληρονομίας, Ἀρμαθὰν πόλιν κατοικῶν, ἐγά-
 μει δύο γυναῖκας, Ἄνναν τε καὶ Φενάνναν. ἐκ δὲ ταύ-
 τῆς καὶ παῖδες αὐτῷ γίνονται· τὴν δ' ἑτέραν ἄτεκνον οὖσαν ἀγαπῶν διετέλει. ἀφικομένου δὲ μετὰ τῶν γυ-
 ναικῶν τοῦ Ἀλκάνου εἰς Σιλᾶ πόλιν θῦσαι (ἐνταῦθα
 30 γὰρ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ ἐπεπήγει, καθὼς προειρηκάμεν)
 καὶ πάλιν κατὰ τὴν εὐωχίαν νέμοντος μοίρας κρεῶν ταῖς
 τε γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις, ἢ Ἄννα θεασαμένη τοὺς τῆς

ἑτέρας παίδας τῇ μητρὶ περικαθισαμένους, εἰς δάκρυνά
 τε προύπεσε καὶ τῆς ἀπαιδίας αὐτὴν ὠλοφύρετο καὶ τῆς
 μονώσεως. καὶ τῆς τάνδρὸς παραμυθίας τῇ λύπη κρα-
 τήσασα, εἰς τὴν σκηνὴν ὄχητο τὸν θεὸν ἱκετεύουσα δοῦ-
 ναι γονὴν αὐτῇ καὶ ποιῆσαι μητέρα, ἐπαγγελλομένη τὸ ⁵
 πρῶτον αὐτῇ γεννησόμενον καθιερώσειν ἐπὶ διακονίᾳ
 τοῦ θεοῦ, δλαιταν οὐχ ὁμοίαν τοῖς ἰδιώταις ποιησόμενον.
 διατριβούσης δ' ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς πολὺν χρόνον, Ἥλει ὁ
 ἀρχιερέως (ἐκαθέζετο γὰρ πρὸ τῆς σκηνῆς) ὡς παροινου-
 σαν ἐκέλευσεν ἀπιέναι. τῆς δὲ πιεῖν ὕδωρ φαμένης, λυ- ¹⁰
 πουμένην δ' ἐπὶ παίδων ἀπορία τὸν θεὸν ἱκετεύειν,
 θαρρεῖν παρεκελεύετο, παρέξειν αὐτῇ παῖδα τὸν θεὸν
³ καταγγέλλων. παραγενομένη δ' εὐελπίς πρὸς τὸν ἄνδρα,
 τροφήν χείρουσα προσηνέγκατο, καὶ ἀναστρεφάντων
 εἰς τὴν πατρίδα κύειν ἤρξατο. καὶ γίνεται παιδίον αὐ- ¹⁵
 τοῖς, ὃν Σαμούηλον προσαγορεύουσι· θεαίτητον ἂν τις
 εἴποι. παρῆσαν οὖν ὑπὲρ τῆς τοῦ παιδὸς γενέσεως θύ-
 σοντες, δεκάτας τε ἔφερον. ἀναμνησθεῖσα δ' ἡ γυνὴ
 τῆς εὐχῆς τῆς ἐπὶ τῷ παιδίῳ γεγενημένης παρεδίδου τῷ
 Ἥλει, ἀνατιθεῖσα τῷ θεῷ προφήτην γενησόμενον. κόμη ²⁰
 τε οὖν αὐτῷ ἀνείτο, καὶ ποτὸν ὕδωρ ἦν. καὶ Σαμούη-
 λος μὲν ἐν τῷ ἱερῷ διῆγε τρεφόμενος, Ἀλκάνη δ' ἐκ τῆς
 Ἄννης υἱεῖς τε ἄλλοι γίνονται καὶ τρεῖς θυγατέρες.

⁴ Σαμούηλος δὲ πεπληρωκὼς ἔτος ἤδη δωδέκατον
 προεφήτευε. καὶ ποτε κοιμώμενον ὀνομαστὶ ἐκάλεσεν ²⁵
 ὁ θεός. ὃ δὲ νομίσας ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως πεφωνῆσθαι
 παραγίνεται πρὸς αὐτόν. οὐ φαμένου δὲ καλέσαι τοῦ
 ἀρχιερέως, ὁ θεὸς εἰς τρεῖς τοῦτο ποιεῖ. καὶ Ἥλει δι-
 πνισθεὶς φησι πρὸς αὐτόν "ἀλλ' ἐγὼ μὲν, Σαμούηλε,
 σιγὴν ὡς καὶ τὸ πρὶν ἤγον, θεὸς δ' ἐστὶν ὁ καλῶν. ἀλ- ³⁰
 λὰ σήμαινε πρὸς αὐτόν ὅτι παρατυγχάνω." καὶ τοῦ
 θεοῦ φθεγξαμένου πάλιν ἀκούσας ἡξίου λαλεῖν ἐπὶ τοῖς

χρωμένοις· οὐ γὰρ ὑστερήσειν αὐτὸν ἐφ' οἷς ἂν θελή-
 σειε διακονίας. καὶ ὁ θεὸς "ἐπεὶ" φησὶ " παρατυγχάνεις,
 μάνθανε συμφορὰν Ἰσραηλίταις ἐσομένην λόγου μελίζου
 καὶ πίστεως τοῖς παρατυγχάνουσι, καὶ τοὺς Ἥλει δὲ
 6 παιδας ἡμέρα μιᾷ τεθνηξομένους, καὶ τὴν ἱερωσύνην
 μετελευσομένην εἰς τὴν Ἐλεαζάρου οἰκίαν· Ἥλει γὰρ τῆς
 ἐμῆς θεραπείας μᾶλλον τοὺς υἱοὺς καὶ παρὰ τὸ συμφέ-
 ρον αὐτοῖς ἠγάπησε." ταῦτα βιασάμενος ὄρκους εἰπεῖν
 αὐτῷ τὸν προφήτην Ἥλει (οὐ γὰρ ἐβούλετο λυπεῖν αὐ-
 10 τὸν λέγων) ἔτι μᾶλλον βεβαιότεραν εἶχε τὴν προσδοκίαν
 τῆς τῶν τέκνων ἀπωλείας. Σαμουήλου δ' ἠϋξετο ἐπὶ
 πλέον ἢ δόξα, πάντων ὧν προεφήτευσεν ἀληθινῶν βλε-
 πομένων.

κατὰ τοῦτον δὴ τὸν καιρὸν Παλαιστῖνοι στρατεύ- 11
 15 σαντες ἐπὶ τοὺς Ἰσραηλίτας στρατοπεδεύονται κατὰ πό-
 λιν Ἀφεκάν. δεξαμένων δ' ἐξ ὀλίγου τῶν Ἰσραηλιτῶν,
 συνηέσαν εἰς τὴν ἐχομένην καὶ νικῶσιν οἱ Παλαιστῖνοι,
 καὶ κτείνουσι μὲν τῶν Ἑβραίων εἰς τετρακισχιλίους,
 τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος συνδιώκουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον.
 20 δείσαντες δὲ περὶ τῶν ὄλων οἱ Ἑβραῖοι πέμπουσιν ὡς 2
 τὴν γερουσίαν καὶ τὸν ἀρχιερέα, τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ
 κελεύοντες κομίζειν, ἵνα παρούσης αὐτῆς παρατασσό-
 μενοι κρατῶσι τῶν πολεμίων, ἀγνοοῦντες ὅτι μελίζων
 ἐστὶν ὁ καταψηφισάμενος αὐτῶν τὴν συμφορὰν τῆς κι-
 25 βωτοῦ, δι' ὃν καὶ ταύτην ἐν τιμῇ συνέβαινε εἶναι. πα-
 ρῆν τε οὖν ἡ κιβωτὸς καὶ οἱ τοῦ ἀρχιερέως υἱεῖς, τοῦ
 πατρὸς αὐτοῖς ἐπιστείλαντος, εἰ ληφθείσης τῆς κιβωτοῦ
 ζῆν ἐθελήσουσιν, εἰς ὅψιν αὐτῷ μὴ παραγενέσθαι. Φι-
 νεέσης δὲ ἤδη καὶ ἱεραῖο, τοῦ πατρὸς αὐτῷ παρακεχω-
 30 ρηκός διὰ τὸ γῆρας. θάρσος οὖν ἐπιγίνεται πολὺ τοῖς
 Ἑβραίοις ὡς διὰ τὴν ἄφιξιν τῆς κιβωτοῦ περιεσομένοις
 τῶν πολεμίων· κατεπλήττοντο δὲ οἱ πολέμιοι, δεδιότες

τὴν παρουσίαν τῆς κιβωτοῦ τοῖς Ἰσραηλίταις. ταῖς μὲν-
τοι γε ἑκατέρων προσδοκίαις οὐχ ὁμοιον ἀπήντησε τὸ
ἔργον, ἀλλὰ συμβολῆς γενομένης, ἣν μὲν ἤλπιζον νίκην
Ἑβραῖοι, τῶν Παλαιστίνων αὕτη γίνεται, ἣν δ' ἐφο-
βοῦντο ἦταν οὗτοι, ταύτην Ἑβραῖοι παθόντες ἔγνωσαν 5
αὐτοὺς μάτην ἐπὶ τῇ κιβωτῷ τεθαρρηκότας· ἐτράπησάν
τε γὰρ εὐθύς εἰς χεῖρας ἐλθόντες τῶν πολεμίων καὶ
ἀπέβαλον εἰς τρισμυρίους, ἐν οἷς ἔπεσον καὶ οἱ τοῦ ἀρ-
χιερέως υἱεῖς, ἣ τε κιβωτὸς ἦγετο πρὸς τῶν πολεμίων.

3 ἀπαγγελθείσης δὲ τῆς ἥττης εἰς τὴν Σιλῶ καὶ τῆς 10
αἰχμαλωσίας τῆς κιβωτοῦ (Βενιαμίτης γὰρ τις αὐτοῖς
ἄγγελος ἀφικνεῖται νεανίας παρατετευχῶς τῷ γεγονότι)
πένθους ἀνεπλήσθη πᾶσα ἡ πόλις. καὶ Ἥλει ὁ ἀρχιε-
ρεὺς (ἐκαθέζετο γὰρ καθ' ἑτέρας τῶν πυλῶν ἐφ' ὑψη-
λοῦ θρόνου) ἀκούσας οἰμωγῆς, καὶ νομίσας νεώτερόν τι 15
πεπραῆθαι περὶ τοὺς οἰκέλους, καὶ μεταπεμψάμενος τὸν
νεανίαν, ὡς ἔγνω τὰ κατὰ τὴν μάχην, ῥάων ἦν ἐπὶ τε
τοῖς παισὶ καὶ τοῖς συνηγγελμένοις περὶ τὸ στρατόπεδον
ὡς ἂν προεγνωκῶς παρὰ τοῦ θεοῦ τὸ συμβησόμενον
καὶ προαπηγγελκῶς (συνέχει γὰρ ἱκανῶς τὰ παρὰ τὴν 20
προσδοκίαν συντυχόντα δεινά). ὡς δὲ καὶ τὴν κιβωτὸν
ἦκουσεν ἠχμαλωτῖσθαι πρὸς τῶν πολεμίων, ὑπὸ τοῦ
παρ' ἐλπίδας αὐτῷ τοῦτο προσπεσεῖν περιαλγῆσας, ἀπο-
κυλισθεὶς ἀπὸ τοῦ θρόνου τελευτᾷ, ὅκτω καὶ ἐνενή-
κοντα βιώσας ἔτη τὰ πάντα, καὶ τούτων τὰ τεσσαράκοντα 25
κατασχὼν τὴν ἀρχήν.

4 θνήσκει δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ ἡ Φινεέσου
τοῦ παιδὸς γυνή, μὴ καρτερήσασα ζῆν ἐπὶ τῇ τάνδρος
δυστυχίᾳ. κνούση μὲν αὐτῇ προσηγγέλθη τὸ περὶ τὸν
ἄνδρα πάθος, τίκει δ' ἑπταμηνιαίον παιδα, ὃν καὶ ζή- 30
σαντα Ἰοχάβην προσηγόρευσαν (σημαίνει δὲ ἀδοξίαν τὸ
ὄνομα) διὰ τὴν προσπεσοῦσαν δύσκειαν τότε τῷ στρατῷ.

ἤρξε δὲ πρῶτος Ἡλεὶ Ἰθαμάρου τοῦ ἑτέρου τῶν Ἀα- 5
 ρῶνος υἱῶν οἰκίας· ἡ γὰρ Ἐλεαζάρου οἰκία τὸ πρῶτον
 ἱερατο, παῖς παρ' πατρὸς ἐπιδεχόμενοι τὴν τιμὴν. ἐκεῖ-
 νός τε Φινεέση τῷ παιδί αὐτοῦ παραδίδωσι, μεθ' ὃν
 5 Ἀβιεξέρης υἱὸς ᾧν αὐτοῦ τὴν τιμὴν παραλαβὼν παιδί
 αὐτοῦ Βουκὶ τοῦνομα αὐτὴν κατέλειπεν, παρ' οὗ διε-
 δέξατο Ὅζις υἱὸς ᾧν, μεθ' ὃν Ἡλεὶ ἔσχε τὴν ἱερωσύνην,
 περὶ οὗ νῦν ἦν ὁ λόγος, καὶ τὸ γένος τὸ ἀπ' ἐκείνου μέ-
 χρι τῶν κατὰ τὴν Σολομῶνος βασιλείαν καιρῶν. τότε
 10 δὲ οἱ Ἐλεαζάρου πάλιν αὐτὴν ἀπέλαβον.

FLAVII IOSEPHI
O P E R A O M N I A

A B

IMMANUELE BEKKERO

RECOGNITA.

VOLUMEN SECUNDUM.

LIPSIAE.
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLV.

125.

P R A E F A T I O.

---

p. 4	21. ἀντοῖς?*	36 1. εἶναι] οἶμαι?*	42 22.
τὸν*:	τῶν 46 1. λόγοις· τὸ δ'] λόγοις τότε?*		58 7.
οὐ deerat*	60 5. μαθόντα*:	μαθόντι 65 32.	συμα-
χήσοντα*:	συμμαχήσαντα 69 20.	ζηλοῦν τὰ*:	δηλοῦντα
21. δυνησόμενα*:	δυνησόμενον 70 4.	τῶ*:	τὸ 71
21. κακώσαντι*:	κακώσαντα vel κακώσοντα 72 29.	δὲ deerat*	75 22. ὀχυρωτέρας?*
75 22. ὀχυρωτέρας?*	79 4. προελθόντες*:	προσελθόντες 82 9.	ἦ*:
ἦ*:	ἦν 101 25.	ἀνδράσιν*:	ἅπαντ' ἀνδράσιν 105 2.
ἅπαντ' ἀνδράσιν 105 2.	προστιθέναι*:	προστεθῆναι 112 25.	ἦ Dindorfius: ὡς 119 4.
112 25. ἦ Dindorfius: ὡς 119 4.	Ναθάνα*:	Ναθάναν 125 3.	ἔστησε*:
125 3. ἔστησε*:	ἔστηκε 23. αὐτήν*:	αὐτὸν 138 20.	θανμάζων — ἐθελήσειν] θανμάζειν — ἐθελήσων?*
140 23. δόξει*:	δόξειε 150 13. τούτῳ*:	τούτων 157 31. Σεμεεσω δὲ*:	Σημεεὶ δ' ὦδε 158 2.
158 2. τούτου*:	τούτῳ 174 2.	ὥστε ἅ*:	ὡς 177 6. δὲ*:
174 2. ὥστε ἅ*:	ὡς 177 6. δὲ*:	δὴ 185 25. τιθεμένης?*	209 25. μόνον*:
209 25. μόνον*:	μόνον 212 30. τῆς πόλεως*:	τῶν πόλεων 216 7.	ἠρημένην?*
216 7. ἠρημένην?*	219 5. γὰρ*:	γὰρ καὶ 233 25.	αὐτὸν*:
233 25. αὐτὸν*:	αὐτῶν 234 22. ἀναστρέφειν*:	ἀναστρέφειν 247 9.	τοῦτο*:
247 9. τοῦτο*:	ταῦτα 250 9. παράσχοι*.	παρασχοῖεν 271 31.	καταλείπειν*:
271 31. καταλείπειν*:	καταλιπεῖν 281 21:		

τοὺς* : καὶ τοὺς 29 et 31. ἐπιμεληθεῖς et ἰδρυσε? *
 284 9. ὄνομα? * 290 29. ἡ τιμὴ* : τιμὴ 301 20. πε-
 ριῶν* : περιῶν 302 14. προκομίσαντα* : προκομίσαντας
 303 7. γε* : τε 310 18. συνήγει* : συνήδει 19. πε-
 πίστευκεν Dindorfius: πεπιστευκέναι

ΙΟΥΔΑΪΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΕΚΤΗ.

Λαβόντες δὲ οἱ Παλαιστῖνοι τὴν τῶν Ἑβραίων κι- 1
βωτὸν αἰχμάλωτον, ὡς προεῖρηκα μικρὸν ἔμπροσθεν,
εἰς Ἄζωτον ἐκόμισαν πόλιν, καὶ παρὰ τὸν αὐτῶν θεὸν
ὥσπερ τι λάφυρον (Δαγῶν δ' οὗτος ἐκαλεῖτο) τιθέασι.
5 τῇ δ' ἐπιούσῃ πάντες, ὑπὸ τὴν τῆς ἡμέρας ἀρχὴν εἰσ-
ιόντες εἰς τὸν ναὸν προσκυνῆσαι τὸν θεὸν αὐτῶν, ἐπι-
τυγχάνουσιν αὐτῷ τοῦτο ποιοῦντι τὴν κιβωτόν· ἔκειτο
γὰρ ἀπ' αὐτῆς ἀποπεπτωκὸς τῆς βάσεως, ἐφ' ἧς ἐστὼς
διετέλει. καὶ βασιτάσαντες πάλιν ἐφιστάσιν αὐτὸν ἐπὶ
10 ταύτης, δυσφορήσαντες ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ. πολλάκις
δὲ φοιτῶντες παρὰ τὸν Δαγῶνα καὶ καταλαμβάνοντες
ὁμοίως ἐπὶ τοῦ προσκυνουῖντος τὴν κιβωτὸν σχήματος
κεῖμενον, ἐν ἀπορίᾳ δεινῇ καὶ συγχύσει καθίσταντο.
καὶ τελευταῖον ἀπέσκηψεν εἰς τὴν τῶν Ἀζωτίων πόλιν
15 καὶ τὴν χώραν αὐτῶν φθορὰν τὸ θεῖον καὶ νόσον. ἀπέ-
θνησκον γὰρ ὑπὸ δυσεντερίας, πάθους χαλεποῦ καὶ τὴν
ἀναίρεσιν ὀξυτάτην ἐπιφέροντος· πρὶν γὰρ ἢ τὴν ψυχὴν
αὐτοῖς εὐθανάτως ἀπολυθῆναι τοῦ σώματος, τὰ ἐντὸς
ἀναφέροντες ἐξήμουν διαβεβρωμένα καὶ παντοίως ὑπὸ
20 τῆς νόσου διεφθαρμένα. τὰ δ' ἐπὶ τῆς χώρας μυῶν
πλῆθος ἀνελθὸν τῆς γῆς κατέβλαψε, μήτε φυτῶν μήτε
καρπῶν ἀποσχόμενον. ἐν δὲ τούτοις ὄντες τοῖς κακοῖς
οἱ Ἀζῳτίοι καὶ πρὸς τὰς συμφορὰς ἀντέχειν οὐ δυνάμε-
νοι συνῆκαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ ταύτας αὐτοῖς ἀνασχεῖν,

καὶ τὴν νίκην καὶ τὴν ταύτης αἰχμαλωσίαν οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ γενομένην. πέμπουσιν οὖν πρὸς τοὺς Ἀσκαλωνίτας, ἀξιοῦντες τὴν κιβωτὸν αὐτοὺς παρὰ σφᾶς δέξασθαι. τοῖς δὲ οὐκ ἀηδῆς ἢ τῶν Ἀζωτίων δέησις προσέπεσεν, ἀλλ' ἐπινεύουσι μὲν αὐτοῖς τὴν χάριν, λαβόντες δὲ τὴν κιβωτὸν ἐν τοῖς ὁμοίοις δεινοῖς κατέστησαν· συνεξεκόμισε γὰρ αὐτῇ τὰ τῶν Ἀζωτίων ἢ κιβωτὸς πάθη πρὸς τοὺς ἀπ' ἐκείνων αὐτὴν δεχομένους. καὶ πρὸς ἄλλους παρ' αὐτῶν ἀποπέμπουσιν Ἀσκαλωνίται. μένει δ' οὐδὲ παρ' ἐκείνοις· ὑπὸ γὰρ τῶν αὐτῶν παθῶν ἔλαυνόμενοι πρὸς τὰς ἐχόμενας ἀπολύουσι πόλεις. καὶ τοῦτον ἐκπεριέρχεται τὸν τρόπον τὰς πέντε τῶν Παλαιστίνων πόλεις ἢ κιβωτός, ὥσπερ δασμὸν ἀπαιτοῦσα παρ' ἐκάστης τοῦ πρὸς αὐτὰς ἐλθεῖν, ἃ δι' αὐτὴν ἐπάσχον.

- 2 ἀπειρηκότες δὲ τοῖς κακοῖς οἱ πεπειραμένοι, καὶ τοῖς ἀκούουσιν αὐτὰ διδασκαλία γενομένοι τοῦ μὴ προσδέξασθαι τὴν κιβωτὸν ποτε πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοιοῦτο μισθῷ καὶ τέλει, τὸ λοιπὸν ἐξήτουν μηχανὴν καὶ πόρον ἀπαλλαγῆς αὐτῆς. καὶ συνελθόντες οἱ ἐκ τῶν πέντε πόλεων ἄρχοντες, Γίττης καὶ Ἀκκάρωνος καὶ Ἀσκαλωνος, ἔτι δὲ Γάζης καὶ Ἀζώτου, ἐσκόπουν τί δεῖ ποιεῖν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐδόκει τὴν κιβωτὸν ἀποπέμπειν τοῖς οἰκέλοις, ὡς ὑπερεκδικοῦντος αὐτὴν τοῦ θεοῦ καὶ συνεπιδημησάντων αὐτῇ διὰ τοῦτο τῶν δεινῶν καὶ συνεισβαλόντων μετ' ἐκείνης εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. ἦσαν δὲ οἱ λέγοντες τοῦτο μὲν μὴ ποιεῖν, μηδ' ἐξαπατᾶσθαι τὴν αἰτίαν τῶν κακῶν εἰς ἐκείνην ἀναφέροντας· οὐ γὰρ ταύτην εἶναι τὴν δύναμιν αὐτῇ καὶ τὴν ἰσχύν· οὐ γὰρ ἂν ποτ' αὐτῆς κηδομένου τοῦ θεοῦ ὑποχείριον ἀνθρώποις γενέσθαι. ἡσυχάζειν δὲ καὶ πράως εἶχειν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι παρήνουν, αἰτίαν τούτων οὐκ

ἄλλην ἢ μόνην λογιζομένους τὴν φύσιν, ἢ καὶ σώμασι
 καὶ γῆ καὶ φυτοῖς καὶ πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῆς συνεστῶσι
 κατὰ χρόνων περιόδους τίκει τοιαύτας μεταβολάς.
 νικᾷ δὲ τὰς προειρημένας γνώμας ἀνδρῶν ἐν τε τοῖς
 5 ἐπάνω χρόνοις συνέσει καὶ φρονήσει διαφέρειν πεπι-
 στευμένων συμβουλίᾳ, καὶ τότε μάλιστα δοξάντων ἀρ-
 μοζόντως λέγειν τοῖς παροῦσιν, οἳ μὴτ' ἀποπέμπειν
 ἔφασαν δεῖν τὴν κιβωτὸν μῆτε κατέχειν, ἀλλὰ πέντε
 μὲν ἀνδριάντας ὑπὲρ ἐκάστης πόλεως χρυσέους ἀνα-
 10 θεῖναι τῷ θεῷ χαριστήριον, ὅτι προενόησεν αὐτῶν τῆς
 σωτηρίας καὶ κατέσχευεν ἐν τῷ βίῳ διωκομένους ἐξ αὐτοῦ
 παθήμασιν οἷς οὐκέτι ἦν ἀντιβλέπειν, τοσοῦτους δὲ
 τὸν ἀριθμὸν μύας χρυσοῦς τοῖς κατανεμηθεῖσιν αὐτῶν
 καὶ διαφθεῖρασι τὴν χώραν ἐμφερεῖς· ἔπειτα βαλόντας
 15 εἰς γλωσσόκομον αὐτοῖς καὶ θέντας ἐπὶ τὴν κιβωτόν,
 ἄμαξαν αὐτῇ καινὴν κατασκευάσαι, καὶ βόας ὑποξεύ-
 ξαντας ἀρτιτόκους, τὰς μὲν πόρτεις ἐγκλεισαι καὶ κα-
 τασχεῖν, μὴ τοῖς μητράσιν ἐμποδῶν ἐπόμεναι γένωνται,
 πόθῳ δ' αὐτῶν ὀξυτέραν ποιῶνται τὴν πορείαν, ἐκεί-
 20 νας δ' ἐξελάσαντας τὴν κιβωτὸν φερούσας ἐπὶ τριόδου
 καταλιπεῖν, αὐταῖς ἐπιτρέψαντας ἢν βούλονται τῶν
 ὁδῶν ἀπελθεῖν· κἂν μὲν τὴν Ἑβραίων ἀπίωσιν καὶ τὴν
 τούτων χώραν ἀναβαίνωσιν, ὑπολαμβάνειν τὴν κιβω-
 τὸν αἰτίαν τούτων τῶν κακῶν· “ ἂν δὲ ἄλλην τράπωνται,
 25 μεταδιώξωμεν αὐτήν” ἔφασαν, “ μαθόντες ὅτι μηδεμίαν
 ἰσχὺν τοιαύτην ἔχει.”

ἔκριναν δ' αὐτὰ καλῶς εἰρησθαι, καὶ τοῖς ἔργοις 3
 εὐθύς τὴν γνώμην ἐκύρωσαν. καὶ ποιήσαντες μὲν τὰ
 προειρημένα προάγουσι τὴν ἄμαξαν ἐπὶ τὴν τριόδου
 30 καὶ καταλιπόντες ἀνεχώρησαν· τῶν δὲ βοῶν τὴν ὀρθὴν
 ὁδὸν ὥσπερ ἡγουμένου τινὸς αὐταῖς ἀπιουσῶν, ἡκο-
 λούθουν οἱ τῶν Παλαιστίνων ἄρχοντες, ποῦ ποτὲ στή-

σονται καὶ πρὸς τίνας ἤξουσι βουλόμενοι μαθεῖν. κώμη δέ τις ἔστι τῆς Ἰουδα φυλῆς, Βηθσάμη ὄνομα· εἰς ταύτην ἀφικνοῦνται αἱ βόες, καὶ πεδίου μεγάλου καὶ καλοῦ τὴν πορείαν αὐτῶν ἐκδεξαμένου παύονται προσωτέρω χωρεῖν, στήσασαι τὴν ἄμαξαν αὐτόθι. θεὰ δὲ ἦν τοῖς 5 ἐν τῇ κώμῃ, καὶ περιχαρεῖς ἐγίνοντο· θέρους γὰρ ὦρα πάντες ἐπὶ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν ἐν ταῖς ἀρούραις ὑπάρχοντες, ὡς εἶδον τὴν κιβωτὸν, ὑφ' ἠδουῆς ἀρπαγέντες καὶ τὸ ἔργον ἐκ τῶν χειρῶν ἀφέντες ἔδραμον εὐθύς ἐπὶ τὴν ἄμαξαν, καὶ καθελόντες τὴν κιβωτὸν καὶ 10 τὸ ἄγγος ὃ τοὺς ἀνδριάντας εἶχε καὶ τοὺς μύας, τιθέασιν ἐπὶ τινος πέτρας, ἧτις ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ θύσαντες λαμπρῶς τῷ θεῷ καὶ κατευωχηθέντες τὴν τε ἄμαξαν καὶ τοὺς βόας ὠλοκαύτωσαν. καὶ ταῦτ' ἰδόντες οἱ τῶν Παλαιστίνων ἄρχοντες ὑπέστρεψαν ὀπίσω. 15

4 ὀργὴ δὲ καὶ χόλος τοῦ θεοῦ μέτεισιν, ὥστε ἐβδομήκοντα τῶν ἐκ τῆς Βηθσάμης κώμης ὡς οὐκ ὄντας ἀξιόους ἄψασθαι τῆς κιβωτοῦ (ἱερεῖς γὰρ οὐκ ἦσαν) καὶ προσελθόντας αὐτῇ βαλὼν ἀπέκτεινεν. ἔκλαυσαν δὲ ταῦτα παθόντας αὐτοὺς οἱ κωμηῆται, καὶ πένθος ἐπ' 20 αὐτοὺς ἤγειραν οἷον εἰκὸς ἐπὶ θεοπέμπτῳ κακῷ, καὶ τὸν ἴδιον ἕκαστος ἀπεθρήνει. τοῦ τε μένειν τὴν κιβωτὸν παρ' αὐτοῖς ἀναξιόους ἀποφαίνοντες αὐτούς, πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἑβραίων πέμψαντες ἐδήλουν ἀποδεδῶσθαι τὴν κιβωτὸν ὑπὸ τῶν Παλαιστίνων. κάκεινοι γνόντες 25 τοῦτο ἀποκομίζουσιν αὐτὴν εἰς Καριαθιαρίμαν, γείτονα πόλιν τοῖς Βηθσαμίταις, ἐνθα τινὸς Λευίτου τὸ γένος, Ἀμιναδάβου, δόξαν ἔχοντος ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ θρησκείᾳ, καταβιοῦντος εἰς οἰκίαν τὴν κιβωτὸν ἤγαγον, ὥσπερ εἰς πρέποντα τῷ θεῷ τόπον, ἐν ᾧ κατῴκει δι- 30 καιος ἄνθρωπος. ἐθεράπευσεν δὲ τὴν κιβωτὸν οἱ τούτου παῖδες, καὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἕως ἐτῶν εἰκοσι προέ-

στησαν· τσαῦτα γὰρ ἔμεινεν ἐν τῇ Καριαθιαρίμῃ, ποιήσασα παρὰ τοῖς Παλαιστίνοις μῆνας τέσσαρας.

τοῦ δὲ λαοῦ παντὸς ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν εἰ- 2
 χεν ἡ τῶν Καριαθιαριμιτῶν πόλις τὴν κιβωτόν, ἐπ'
 5 εὐχὰς καὶ θυσίας τραπέντος τοῦ θεοῦ καὶ πολλὴν ἐμ-
 φανίζοντος τὴν περὶ αὐτὸν θρησκείαν καὶ φιλοτιμίαν,
 ὁ προφήτης Σαμούηλος ὄρων αὐτῶν τὴν προθυμίαν,
 ὡς εὐκαιρον πρὸς οὕτως ἔχοντας εἶπεν περὶ ἐλευθε-
 ρίας καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν αὐτῇ, χρῆται λόγοις οἷς
 10 ᾤετο μάλιστα τὴν διάνοιαν αὐτῶν προσάξεσθαι καὶ
 πείσειν. “ἄνδρας” γὰρ εἶπεν, “οἷς ἐτι νῦν βαρεῖς μὲν
 πολέμιοι Παλαιστῖνοι, θεὸς δ' εὐμενὴς ἄρχεται γίνε-
 σθαι καὶ φίλος, οὐκ ἐπιθυμεῖν ἐλευθερίας δεῖ μόνον,
 ἀλλὰ καὶ ποιεῖν δι' ὧν ἂν ἔλθοι πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲ βού-
 15 λεσθαι μὲν ἀπηλλάχθαι δεσποτῶν, ἐπιμένειν δὲ πρᾶτ-
 τοντας ἐξ ὧν τοιοῦτοι διαμενοῦσιν. ἀλλὰ γίνεσθε δι-
 καιοὶ, καὶ τὴν πονηρίαν ἐκβαλόντες τῶν ψυχῶν καὶ
 θεραπεύοντες αὐτὰς ὅλαις ταῖς διανοαῖς προστρέπεσθε
 τὸ θεῖον καὶ τιμῶντες διατελεῖτε. ταῦτα γὰρ ὑμῖν
 20 ποιοῦσιν ἥξει τὰ ἀγαθὰ, δουλείας ἀπαλλαγὴ καὶ νίκη
 πολεμίων. ἂ λαβεῖν οὐδ' ὄπλοις οὔτε σωμαίων ἀλκαῖς
 οὔτε πλήθει συμμαχῶν δυνατόν ἐστιν· οὐ γὰρ τούτοις
 ὁ θεὸς ὑπισχνεῖται παρέξειν αὐτά, τῷ δ' ἀγαθοῦς εἶναι
 καὶ δικαίους. ἐγγνητῆς δ' αὐτοῦ τῶν ὑποσχέσεων ἐγὼ
 25 γίνομαι.” ταῦτ' εἰπόντος ἐπευφήμησε τὸ πλῆθος ἡσθὲν
 τῇ παραινέσει, καὶ κατένευσεν αὐτὸ παρέξειν κεχα-
 ρισμένον τῷ θεῷ. συνάγει δ' αὐτοὺς ὁ Σαμούηλος εἰς
 τινα πόλιν λεγομένην Μασφάτην· κατοπιτευόμενον
 τοῦτο σημαίνει κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶτταν. ἐντεῦθεν
 30 ὑδρευσάμενοι σπένδουσι τῷ θεῷ, καὶ διανηστεύσαντες
 ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπ' εὐχὰς τρέπονται.

οὐ λανθάνουσι δὲ τοὺς Παλαιστίνους ἐκεῖ συνελ- 2

θόντες, ἀλλὰ μαθόντες οὗτοι τὴν ἄθροισιν αὐτῶν μεγά-
 λη στρατιᾶ καὶ δυνάμει, κατ' ἐλπίδα τοῦ μὴ προσδο-
 κῶσι μηδὲ παρεσκευασμένοις ἐπιπεσεῖσθαι, τοῖς Ἑβραί-
 οῖς ἐπέρχονται. καταπλήττει δ' αὐτοὺς τοῦτο καὶ εἰς
 ταραχὴν ἄγει καὶ δέος, καὶ δραμόντες πρὸς Σαμούηλον ⁵
 ἀναπεπτωκέναι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὸ φόβου καὶ τῆς
 προτέρας ἤτιης ἔφασκον, καὶ διὰ τοῦτ' ἤρεμεῖν, "ἵνα
 μὴ κινήσωμεν τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν. σοῦ δ' ἀνα-
 γαρόντος ἡμᾶς ἐπ' εὐχὰς καὶ θυσίας καὶ ὄρκους, γυ-
 μνοῖς καὶ ἀνόπλοις ἐπεστρατεύκασιν οἱ πολέμιοι· ἐλπίς ¹⁰
 οὖν ἡμῖν οὐκ ἄλλη σωτηρίας ἡμῶν ἢ μόνη ἢ παρὰ σοῦ
 καὶ τοῦ θεοῦ ἰκετευθέντος ὑπὸ σοῦ παρασχεῖν ἡμῖν
 διαφυγεῖν Παλαιστίνους." ὃ δὲ θαρρεῖν τε προτρέπε-
 ται, καὶ βοηθήσειν αὐτοῖς τὸν θεὸν ἐπαγγέλλεται. καὶ
 λαβὼν ἄρνα γαλαθηνὸν ὑπὲρ τῶν ὄχλων θύει, καὶ ¹⁵
 παρακαλεῖ τὸν θεὸν ὑπερέχειν αὐτῶν τὴν δεξιὰν ἐν τῇ
 πρὸς Παλαιστίνους μάχῃ καὶ μὴ περιδεῖν δευτέρον
 αὐτοὺς ἀτυχήσαντας. ἐπήκοος δὲ γίνεται τῶν εὐχῶν ὁ
 θεός, καὶ προσδεξάμενος εὐμενεῖ καὶ συμμάχῳ τῇ
 διανοίᾳ τὴν θυσίαν, ἐπινεύει νίκην αὐτοῖς καὶ κράτος. ²⁰
 ἔτι δ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὴν θυσίαν ἔχοντος τοῦ θεοῦ καὶ
 μήπω πᾶσαν διὰ τῆς ἱερᾶς φλογὸς ἀπειληφότος, προῆλ-
 θεν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἢ τῶν πολεμίων δύναμις καὶ
 παρατάσσεται πρὸς μάχην, ἐπ' ἐλπίδι μὲν νίκης ὡς
 ἀπειλημμένων ἐν ἀπορίᾳ τῶν Ἰουδαίων, μήτε ὅπλα ²⁵
 ἐχόντων μήτε ὡς ἐπὶ μάχην ἐκείσε ἀπηντηκότων. περι-
 πίπτουσι δὲ οἷς οὐδ' εἰ προύλεγε τις ραδίως ἐπέισθησαν.
 πρῶτον μὲν γὰρ αὐτοὺς ὁ θεὸς κλονεῖ σεισμῶ, καὶ τὴν
 γῆν αὐτοῖς ὑπότρομον καὶ σφαλερὰν κινήσας τίθησιν,
 ὡς σαλευομένης τε τὰς βάσεις ὑποφέρεσθαι καὶ διστα- ³⁰
 μένης εἰς ἕνια τῶν χασμάτων καταφέρεσθαι· ἔπειτα
 βρονταῖς περιφοφύσας καὶ διαπύροις ἀστραπαῖς ὡς

καταφλέξων αὐτῶν τὰς ὄψεις περιλάμπας, καὶ τῶν χειρῶν ἐκκροτήσας τὰ ὄπλα, γυμνοὺς εἰς φυγὴν ἀνέστρεψεν. ἐπεξέρχεται δὲ Σαμουήλος μετὰ τῆς πληθύος, καὶ πολλοὺς κατασφάξας κατακολουθεῖ μέχρι Κορραίων, τόπου
 5 τινὸς οὕτω λεγομένου. καὶ καταπήξας ἐκεῖ λίθον ὡσπερ ὄρου τῆς νίκης καὶ τῆς φυγῆς τῶν πολεμίων, ἰσχυρὸν αὐτὸν προσαγορεύει, σύμβολον τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ γενομένης αὐτοῖς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἰσχύος.

οἱ δὲ μετ' ἐκείνην τὴν πληγὴν οὐκ ἐπεστράτευσαν
 10 ἐπὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀλλ' ὑπὸ δέους καὶ μνήμης τῶν συμβεβηκότων ἠσύχαζον. ὁ δ' ἦν πάλαι θάρσος τοῖς Παλαιστίνοις ἐπὶ τοὺς Ἑβραίους, τοῦτ' ἐκείνοις μετὰ τὴν νίκην ἐγένετο. καὶ Σαμουήλος στρατεύσας ἐπ' αὐτοὺς ἀναιρεῖ πολλοὺς, καὶ τὰ φρονήματ' αὐτῶν εἰς
 15 τὸ παντελὲς ταπεινοί, καὶ τὴν χώραν ἀφαιρεῖται ἦν τῶν Ἰουδαίων ἀπετέμοντο πρότερον κρατήσαντες τῇ μάχῃ· αὕτη δ' ἦν ἡ μέχρι πόλεως Ἀκκάρωνος ἀπὸ τῶν Γίττης ὄρων ἐκτεταμένη. ἦν δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν φίλα τοῖς Ἰσραηλίταις τὰ ὑπολειπόμενα τῶν Χανααναίων.
 20 ὁ δὲ προφήτης Σαμουήλος διακοσμήσας τὸν λαὸν καὶ πόλιν αὐτοῖς ἀποδοὺς, εἰς ταύτην ἐκέλευσε συνεργομένους περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους κρίνεσθαι διαφορῶν. αὐτὸς δὲ δις τοῦ ἔτους ἐπερχόμενος τὰς πόλεις ἐδίκασεν αὐτοῖς, καὶ πολλὴν ἐβράβευεν εὐνομίαν ἐπὶ χρόνον
 25 πολύν. ἐπειθ' ὑπὸ γήρωσ βαρυνόμενος καὶ τὰ συνήθη πράττειν ἐμποδιζόμενος, τοῖς υἱοῖς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ πλήθους παραδίδωσιν, ὧν ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἰάηλος προσηγορεύετο, τῷ δὲ νεωτέρῳ Ἀβία ὄνομα ἦν. προσέταξε δὲ τὸν μὲν ἐν Βεθθήλοις πόλει
 30 καθεζόμενον κρίνειν, τὸν δ' ἕτερον ἐν Βαρσουβαί, μερίσας τὸν ὑπακουσόμενον ἑκατέρῳ λαόν. ἐγένοντο δὲ σαφὲς οὗτοι παράδειγμα καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ τὸν τρό-

πον ὁμοίους τοῖς φύσασι γίνεσθαι τινας, ἀλλὰ τάχα μὲν χρηστοὺς καὶ μετρίους ἐκ πονηρῶν· τότε μὲν γε φαύλους ἐξ ἀγαθῶν παρέσχον αὐτοὺς γενομένους. τῶν γὰρ τοῦ πατρὸς ἐπιτηδευμάτων ἐκτρεπόμενοι καὶ τὴν ἐναντίαν ὁδὸν ἀπελθόντες δώρων καὶ λημμάτων αἰ- 5
σχρῶν καθυφίεντο τὸ δίκαιον, καὶ τὰς κρίσεις οὐ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀλλὰ πρὸς τὸ κέρδος ποιούμενοι, καὶ πρὸς τρυφήν καὶ πρὸς διαίτας πολυτελεῖς ἀπονενευκότες, πρῶτον μὲν ὑπεναντία ταῦτα ἐπρασσον τῷ θεῷ, δευτέρον δὲ τῷ προφήτῃ πατρὶ δὲ αὐτῶν, ὃς πολλὴν 10
καὶ τοῦ τὸ πλῆθος εἶναι δίκαιον σπουδὴν εἰσεφέρετο καὶ πρόνοιαν.

3 ὁ δὲ λαός, ἐξυβριζόντων εἰς τὴν προτέραν κατά-
στασιν καὶ πολιτείαν τῶν τοῦ προφήτου παίδων, χαλε-
πῶς τε τοῖς πραττομένοις ἔφερε καὶ πρὸς αὐτὸν συν- 15
τρέχουσι (διέτριβε δ' ἐν Ἀρμαθᾶ πόλει), καὶ τὰς τε
τῶν νιῶν παρανομίας ἔλεγον, καὶ ὅτι γηραιὸς αὐτὸς
ὢν ἤδη καὶ παρειμένος ὑπὸ τοῦ χρόνου τῶν πραγμά-
των οὐκέτι τὸν αὐτὸν προεστάναι δύναται τρόπον·
ἐδέοντό τε καὶ ἰκέτευον ἀποδειξάι τινα αὐτῶν βασιλέα, 20
ὃς ἄρξει τοῦ ἔθνους καὶ τιμωρήσεται Παλαιστίνους
ὀφείλοντας ἔτι' αὐτοῖς δίκας τῶν προτέρων ἀδικημάτων.
ἐλύπησαν δὲ σφόδρα τὸν Σαμουήλον οἱ λόγοι διὰ τὴν
σύμφυτον δικαιοσύνην καὶ τὸ πρὸς τοὺς βασιλέας μῖσος·
ἤττητο γὰρ δεινῶς τῆς ἀριστοκρατίας ὡς θεῖους καὶ 25
μακαρίους ποιούσης τοὺς χρωμένους αὐτῆς τῇ πολιτείᾳ.
ὑπὸ δὲ φροντίδος καὶ βασάνου τῆς ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις
οὔτε τροφῆς ἐμνημόνευσεν οὔτε ὕπνου, δι' ὅλης δὲ τῆς
νυκτὸς στρέφων τὰς περὶ τῶν πραγμάτων ἐννοίας διε-
καρτέρει.

4 ἔχοντι δὲ οὕτως ἐμφανίζεται τὸ θεῖον καὶ παρα-
μυθείται μὴ δυσφορεῖν ἐφ' οἷς ἠξίωσε τὸ πλῆθος, ὡς 30

οὐκ ἐκείνον ὑπερφηφάνησαντας ἀλλ' ἑαυτόν, ἵνα μὴ βασιλεύς ἢ μόνος· ταῦτα δέ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, μηχανᾶσθαι τὰ ἔργα. λήψεσθαι μέντοι γε οὐκ εἰς μακρὰν μετάνοιαν αὐτοὺς ἐπίπικονον,
 5 "ὕφ' ἧς οὐδὲν μὲν ἀγέννητον ἔσται τῶν ἐσομένων, ἐλεγχθήσονται δὲ καταφρονήσαντες καὶ βουλὰς οὐκ εὐχαρίστους πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν σὴν προφητείαν λαβόντες. κελεύω δὴ σε χειροτονεῖν αὐτοῖς ὃν ἂν ἐγὼ σοι προείπω βασιλέα, προδηλώσαντα ποταπῶν τε οὗτοι πειραθήσονται
 10 βασιλευόμενοι κακῶν, καὶ διαμαρτυράμενον ἐφ' οἷαν σπεύδουσι μεταβολὴν."

ταῦτα ἀκούσας Σαμουήλος ἄμα ἔφ' συγκαλέσας τοὺς 5 Ἰουδαίους ἀποδείξειν αὐτοῖς βασιλέα ὡμολόγησεν, ἔφη δὲ δεῖν πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἐκδιηγῆσασθαι τὰ παρὰ τῶν
 15 βασιλέων ἐσόμενα καὶ ὅσοις συννεχθήσονται κακοῖς. "γινώσκετε γὰρ ὅτι πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀποσπάσουσι τὰ τέκνα, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἄρματηλάτας εἶναι κελεύσουσι, τοὺς δ' ἱππεῖς καὶ σωματοφύλακας, δρομεῖς δὲ ἄλλους καὶ χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους· ποιή-
 20 σουσι δὲ καὶ τεχνίτας, ὄπλοποιούς καὶ ἄρματοποιούς καὶ ὀργάνων τέκτονας, γεωργούς τε καὶ τῶν ἰδίων ἀγρῶν ἐπιμελητάς καὶ σκαπανεῖς ἀμπέλων, καὶ οὐδὲν ἔστιν ὃ μὴ κελευόμενοι ποιήσουσιν ἀνδραπόδων ἀργυρωνήτων τρόπον. καὶ τὰς θυγατέρας δὲ ὑμῶν μυρε-
 25 ψοὺς ἀποφανοῦσι καὶ ὄψοποιούς καὶ σιτοποιούς, καὶ πᾶν ἔργον ὃ θεραπαινίδες ἐξ ἀνάγκης πληγὰς φοβούμεναι καὶ βασάνους ὑπηρετοῦσι. κτήσιν δὲ τὴν ὑμετέραν ἀφαιρήσονται, καὶ ταύτην εὐνοῦχοις καὶ σωματοφύλαξι δωρήσονται, καὶ βοσκημάτων ἀγέλας τοῖς αὐτῶν
 30 προσνεμοῦσιν. συνελόντι δ' εἰπεῖν, δουλεύσετε μετὰ πάντων τῶν ὑμετέρων τῷ βασιλεὶ καὶ τοῖς αὐτοῦ οἰκέταις· ὃς γενόμενος μνήμην ὑμῖν τῶνδε τῶν λόγων γεν-

νήσει καὶ τὸ πάσχειν αὐτά, καὶ μεταγινώσκοντας ἰκε-
τεῦσαι τὸν θεὸν ἐλεῆσαι τε ὑμᾶς καὶ δωρήσασθαι τα-
χειαν ἀπαλλαγὴν τῶν βασιλέων. ὁ δ' οὐ προσδέξεται
τὰς δεήσεις ὑμῶν, ἀλλὰ παραπέμψας ἑάσει δικαίαν
ὑποσχεῖν ὑμᾶς τιμωρίαν τῆς ἑαυτῶν κακοβουλίας.” 5

6 ἦν δ' ἄρα καὶ πρὸς τὰς προρρήσεις τῶν συμβη-
σομένων ἀνόητον τὸ πλῆθος, καὶ δύσκολον ἐξελεῖν τῆς
διανοίας κρίσιν ἤδη παρὰ τῷ λογισμῷ καθιδρυμένην.
οὐδὲ γὰρ ἐπεστράφησαν, οὐδ' ἐμέλησεν αὐτοῖς τῶν
Σαμουήλου λόγων, ἀλλ' ἐνέκειντο λιπαρῶς καὶ χει- 10
ροτονεῖν ἠξίουν ἤδη τὸν βασιλέα καὶ μὴ φροντίζειν τῶν
ἔσομένων· ἐπὶ γὰρ τιμωρία τῶν ἐχθρῶν ἀνάγκη τὸν
πολεμήσοντα σὺν αὐτοῖς ἔχειν, καὶ οὐδὲν ἄτοπον εἶναι
τῶν πλησιοχώρων βασιλευομένων τὴν αὐτὴν ἔχειν αὐ-
τοὺς πολιτεῖαν. ὄρων δ' αὐτοὺς μηδ' ὑπὸ τῶν προει- 15
ρημένων ἀπεστραμμένους ὁ Σαμούηλος, ἀλλ' ἐπιμένον-
τας, “νῦν μὲν” εἶπεν “ἄπιτε πρὸς αὐτοὺς ἕκαστος, με-
ταπέμψομαι δὲ ὑμᾶς εἰς δέον, ὅταν μάθω παρὰ τοῦ
θεοῦ τίνα δίδωσιν ὑμῖν βασιλέα.”

4 ἦν δέ τις ἐκ τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς ἀνὴρ εὖ γεγο- 20
νῶς καὶ ἀγαθὸς τὸ ἦθος, Κεῖσος ὄνομα. τούτῳ παῖς
ὑπῆρχεν. ἦν δὲ νεανίας τὴν μορφήν ἄριστος καὶ τὸ
σῶμα μέγας, τό τε φρόνημα καὶ τὴν διάνοιαν ἀμείνων
τῶν βλεπομένων· Σάουλον αὐτὸν ἐκάλουν. οὗτος ὁ
Κεῖσος, ὄνων αὐτῷ ἐκ τῆς νομῆς καλῶν ἀποπλανηθεῖ- 25
σῶν (ἦδeto γὰρ αὐταῖς ὡς οὐκ ἄλλῳ τινὶ τῶν κτημά-
των), τὸν υἱὸν μεθ' ἐνὸς θεράποντος ἐπὶ ζήτησιν τῶν
κτηνῶν ἐξέπεμψεν. ὁ δὲ ἐπεὶ τὴν πάτριον περιῆλθε
φυλὴν ἐξερευνῶν τὰς ὄνους, εἰς τὰς ἄλλας ἀφίκετο·
οὐδ' ἐν ταύταις ἐπιτυχῶν ἀπιέναι διεγνώκει, μὴ 30
ποιήσῃ περὶ αὐτοῦ τῷ πατρὶ τὸ λοιπὸν τὴν φροντίδα.
τοῦ δ' ἐπομένου θεράποντος, ὡς ἐγένοντο κατὰ τὴν

Ἄρμαθὰν πόλιν, εἶναι προφήτην ἐν αὐτῇ φήσαντος ἀληθῆ καὶ πρὸς αὐτὸν βαδίζειν συμβουλευόντος (γνώσεσθαι γὰρ παρ' αὐτοῦ τὸ περὶ τῶν ὄνων τέλος), οὐδὲν ἔχειν πορευθέντας εἶπεν ἀντὶ τῆς προφητείας ὃ καὶ
 5 παρὰσχωσιν αὐτῷ· κεκενῶσθαι γὰρ ἤδη τῶν ἐφοδίων. τοῦ δ' οἰκέτου τέταρτον αὐτῷ παρεῖναι σίκλου φήσαντος καὶ τοῦτο δώσειν (ὑπὸ γὰρ ἀγνοίας τοῦ μὴ λαμβάνειν τὸν προφήτην μισθὸν ἐπλανῶντο), παραγίνονται, καὶ πρὸς ταῖς πύλαις περιτυχόντες παρθένους ἐφ' ὕδωρ
 10 βαδίζούσαις ἐρωτῶσιν αὐτάς τοῦ προφήτου τὴν οἰκίαν. αἱ δὲ σημαίνουσι, καὶ σπεύδειν παρεκελεύσαντο πρὶν αὐτὸν εἰς τὸ δεῖπνον κατακλιθῆναι· πολλοὺς γὰρ ἐστιᾶν, καὶ προκατακλίνεσθαι τῶν κεκλημένων. ὁ δὲ Σαμουήλος διὰ τοῦτο πολλοὺς ἐπὶ τὴν ἐστίαν τότε συνήγαγε·
 15 δεομένῳ γὰρ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν αὐτῷ τοῦ θεοῦ προειπεῖν τίνα ποιήσει βασιλέα, τῇ παρελθούσῃ τοῦτον μηνύσαντος (πέμψειν γὰρ αὐτὸς τινα νεανίσκον ἐκ τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς κατὰ τήνδε τὴν ὥραν) αὐτὸς μὲν ἐπὶ τοῦ δώματος καθεζόμενος ἐξεδέχετο τὸν καιρὸν γενέσθαι,
 20 πληρωθέντος δ' αὐτοῦ καταβάς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐπορεύετο. συναντᾷ δὲ τῷ Σαούλῳ, καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ σημαίνει τοῦτον εἶναι τὸν ἄρξιν μέλλοντα. Σάουλος δὲ προσεῖσι τῷ Σαμουήλῳ, καὶ προσαγορεύσας ἐδεῖτο μηνύειν τὴν οἰκίαν τοῦ προφήτου· ξένος γὰρ ὢν ἀγνοεῖν ἔφασκε.
 25 τοῦ δὲ Σαμουήλου φράσαντος αὐτὸν εἶναι, καὶ ἄγοντος ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὡς τῶν ὄνων ἐφ' ὧν τὴν ζήτησιν ἐκπεμφθείη σεσωσμένων, τά τε πάντων ἀγαθὰ ἔχειν αὐτῷ κεκυρωμένα, προστυχῶν "ἀλλ' ἦττων" εἶπεν "ἐγώ, δέσποτα, ταύτης τῆς ἐλπίδος, καὶ φυλῆς μικροτέρας ἢ βασι-
 30 λέας ποιεῖν, καὶ πατριᾶς ταπεινοτέρας τῶν ἄλλων πατριῶν. σὺ δὲ παίζεις καὶ γέλωτά με τίθεσαι περὶ μειζόνων ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν χρεῖαν διαλεγόμενος." ὁ δὲ προφήτης ἀγα-

γῶν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐστίασιν κατακλίνει καὶ τὸν ἀκόλου-
θον ἐπάνω τῶν κεκλημένων (οὗτοι δ' ἦσαν ἑβδομήκοντα
τὸν ἀριθμὸν), προστάσσει δὲ τοῖς διακόνοις παραθεῖναι
τῷ Σαούλῳ μερίδα βασιλικήν. ἐπεὶ δ' ἡ κοίτης ὦρα
προσῆγεν, οἱ μὲν ἀναστάντες ἀνέλκουν πρὸς αὐτοὺς 5
ἕκαστοι, ὁ δὲ Σάουλος παρὰ τῷ προφήτῃ σὺν τῷ θερά-
ποντι κατεκοιμήθη.

2 ἄμα δὲ ἡμέρα Σαμούηλος ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ τῆς
κοίτης προύπεμψε, καὶ γενόμενος ἔξω τῆς πόλεως
ἐκέλευε τὸν μὲν θεράποντα κοιῆσαι προελθεῖν, ὑπολεί- 10
πεσθαι δὲ αὐτόν· ἔχειν γὰρ αὐτῷ τι φράσαι μηδενὸς
ἄλλου παρόντος. καὶ ὁ μὲν Σάουλος ἀποπέμπεται τὸν
ἀκόλουθον, λαβὼν δ' ὁ προφήτης τὸ ἅγιον ἔλαιον κα-
ταχεῖ τῆς τοῦ νεανίσκου κεφαλῆς, καὶ κατασπασάμενος 15
"Ἰσθι" φησὶ "βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ χειροτονημένος 15
ἐπὶ Παλαιστίνους τε καὶ τὴν ὑπὲρ Ἑβραίων ἄμυναν.
τούτων δ' ἔσται σοι σημεῖον ὃ σε βούλομαι προγινώ-
σκειν. ὅταν ἀπέλθῃς ἐντεῦθεν, καταλήψει τρεῖς ἀν-
θρώπους ἐν τῇ ὁδῷ προσκυνῆσαι τὸν θεὸν πορευομέ-
νους εἰς Βέθθλα, ὧν τὸν μὲν πρῶτον τρεῖς ἄρτους ὄψει 20
κομίζοντα, τὸν δὲ δεύτερον ἔριφον, ὁ τρίτος δὲ ἄσκον
οἴνου φέρων ἀκολουθήσει. ἀσπάσσονται δὲ σε οὗτοι καὶ
φιλοφρονήσονται, καὶ δώσουσί σοι ἄρτους δύο· σὺ
δὲ λήψει. κάκειθεν ἤξεις εἰς τὸ Ῥαχήλας καλούμενον
μνημεῖον, ὅπου συμβαλεῖς τῷ σεσῶσθαί σοι τὰς ὄνους 25
εὐαγγελιομένῳ. ἐπεὶ ἐκεῖθεν ἐλθὼν εἰς Γαβαθὰ
προφήταις ἐκκλησιάξουσιν ἐπιτεύξει, καὶ γενόμενος ἐν-
θεος προφητεύσεις σὺν αὐτοῖς, ὡς πάνθ' ὄντινούν
ὀρῶντα ἐκπλήττεσθαί τε καὶ θαυμάζειν, λέγοντα πόθεν 30
εἰς τοῦτο εὐδαιμονίας ὁ Κεῖσου παῖς παρῆλθεν; ὅταν 30
δὲ σοι ταῦτα γένηται τὰ σημεῖα, τὸν θεὸν Ἰσθι μετὰ
σοῦ τυγχάνοντα, ἄσπασαί τε τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς

συγγενεῖς. ἤξεῖς δὲ μετὰπεμπτος εἰς Γάλαγα ὑπ' ἐμοῦ, ἵνα χαριστήρια τούτων θύσωμεν τῷ θεῷ." φράσας ταῦτα καὶ προειπὼν ἀποπέμπει τὸν νεανίσκον. τῷ Σαούλω δὲ πάντα κατὰ τὴν προφητείαν Σαμουήλου
5 ἀπήντησεν.

ὡς δ' ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ 3 Ἀβηνάρου (καὶ γὰρ ἐκεῖνον τῶν ἄλλων οἰκείων μᾶλλον ἔστεργεν), ἀνερωτῶντος περὶ τῆς ἀποδημίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν γεγονότων, τῶν μὲν ἄλλων οὐδὲν ἀπε-
10 κρύψατο, οὐδ' ὡς ἀφίκοιτο παρὰ Σαμούηλον τὸν προφήτην, οὐδ' ὡς ἐκεῖνος αὐτῷ σεσῶσθαι τὰς ὄνους ἔφρασε· περὶ δὲ τῆς βασιλείας καὶ τῶν κατ' αὐτήν, ἃ καὶ φθόνον ἀκουόμενα καὶ ἀπιστίαν ἔχειν ᾤετο, σιωπᾶ πρὸς αὐτόν, καὶ οὐδὲ πρὸς εὐνοὺν σφόδρα δοκοῦντα
15 εἶναι καὶ περισσότερον τῶν ἀφ' αἵματος ὑπ' αὐτοῦ στεργόμενον ἀσφαλὲς ἢ σῶφρον ἔδοξε μνηύειν, λογισάμενος, οἶμαι, τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν οἷα ταῖς ἀληθείαις ἐστίν, ὅτι βεβαίως οὐδεὶς εὐνοὺς οὔτε φίλων οὔτε συγγενῶν, οὐδ' ἄχρι τῶν παρὰ τοῦ θεοῦ λαμπρῶν ἀποσώξει
20 τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ πρὸς τὰς ὑπεροχὰς κακοήθεις τυγχάνουσιν ἤδη καὶ βάσκανοι.

Σαμούηλος δὲ συγκαλεῖ τὸν λαὸν εἰς Μασφαθὴν 4 πόλιν, καὶ πρὸς αὐτὸν διατίθεται λόγους οὓς κατ' ἐντολὴν φράζειν ἔλεγε τοῦ θεοῦ, ὅτι τὴν ἐλευθερίαν αὐ-
25 τοῖς ἐκεῖνου παρασχόντος καὶ τοὺς πολεμίους δουλώσαντος ἀμνημονήσειαν τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ τὸν μὲν θεὸν ἀποχειροτονοῦσι τῆς βασιλείας, οὐκ εἰδότες ὡς συμφορώτατον ὑπὸ τῶν πάντων ἀρίστου προστατεῖσθαι, θεὸς δὲ πάντων ἄριστος, αἰρουῦνται δ' ἔχειν ἄνθρωπον
30 βασιλέα, ὃς ὡς κτήμασι τοῖς ὑποτεταγμένοις κατὰ βούλησιν καὶ ἐπιθυμίαν καὶ τῶν ἄλλων παθῶν ὄρμην χρήσεται, τῆς ἐξουσίας ἀφειδῶς ἐμφορούμενος, ἀλλ' οὐχ

ὡς ἴδιον ἔργον καὶ κατασκευάσμα τὸ τῶν ἀνθρώπων
 γένος οὕτω διατηρῆσαι σπουδάσει, ὁ θεὸς δὲ κατὰ ταύ-
 την τὴν αἰτίαν κήδοιτο. "ἀλλ' ἐπεὶ δέδοκται ταῦτα ὑμῖν
 καὶ κεκράτηκεν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὕβρις, τάχθιτε πάν-
 τες κατὰ φυλάς τε καὶ σκήπτρα, καὶ κλήρους βάλετε." 5

5 ποιησάντων δὲ τοῦτο τῶν Ἑβραίων ὁ τῆς Βενιαμτιδος
 κληρὸς ἐξέπεσε. ταύτης δὲ κληρωθείσης ἔλαχεν ἡ Μα-
 τρὶς καλουμένη πατριά, ἧς κατ' ἄνδρα κληρωθείσης
 λαγγάνει ὁ Κεῖσου βασιλεύειν παῖς Σάουλος. γνοὺς δὲ
 τοῦτο ὁ νεανίσκος φθάσας ἐκποδῶν αὐτὸν ποιεῖ, μὴ 10
 βουλόμενος, οἴμαι, δοκεῖν τὴν ἀρχὴν ἐκὼν λαμβά-
 νειν· ἀλλὰ τοσαύτην ἐνεδειξάτο ἐγκράτειαν καὶ σω-
 φροσύνην ὥστε τῶν πλείστων οὐδ' ἐπὶ μικραῖς εὐπρα-
 γίαις τὴν χαρὰν κατασχεῖν δυναμένων, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶσι
 γενέσθαι φανεροὺς προπιπτόντων, ὃ δ' οὐ μόνου οὐδὲν 15
 ἐνέφηγε τοιοῦτον ἐπὶ βασιλείᾳ καὶ τῶ τοσούτων καὶ
 τηλικούτων ἔθνῶν ἀποδεδείχθαι δεσπότης, ἀλλὰ καὶ
 τῆς ὄψεως αὐτὸν τῆς τῶν βασιλευθησομένων ἐξέκλεψε,
 καὶ ζητεῖν αὐτὸν καὶ περὶ τοῦτο πονεῖν παρεσκεύασεν.
 ὧν ἀμηχανούντων καὶ φροντιζόντων ὅτι γένοιτο ἀφανῆς 20
 ὁ Σάουλος, ὁ προφήτης ἰκετεύει τὸν θεὸν δεῖξαι ποῦ
 ποτ' εἴη, καὶ παρασχεῖν εἰς ἐμφανῆς τὸν νεανίσκον.
 μαθὼν δὲ παρὰ τοῦ θεοῦ τὸν τόπον ἐνθα κέκρυπται ὁ
 Σάουλος, πέμπει τοὺς ἄξοντας αὐτόν, καὶ παραγενόμε-
 νου ἴστησι μέσον τοῦ πλήθους. ἐξέειχε δ' αὐτῶν ἀπάν- 25
 6 των, καὶ τὸ ὕψος ἦν βασιλικώτατος. λέγει δὲ ὁ προ-
 φῆτης "τοῦτον ὑμῖν ὁ θεὸς ἔδωκε βασιλέα. ὁρᾶτε δὲ ὡς
 καὶ κρείττων ἐστὶ πάντων καὶ τῆς ἀρχῆς ἄξιος." ὡς
 δ' ἐπευφήμησε τῶ βασιλεῖ σωτηρίαν ὁ λαός, τὰ μέλ-
 λοντα συμβήσεσθαι καταγράψας αὐτοῖς ὁ προφήτης 30
 ἀνέγνω τοῦ βασιλέως ἀκρωμένου, καὶ τὸ βιβλίον τίθη-
 σιν ἐν τῇ τοῦ θεοῦ σκηνῇ, ταῖς μετέπειτα γενεαῖς εἰς

μαρτύριον ὧν προεῖρηκε. ταῦτ' ἐπιτελέσας ὁ Σαμούηλος ἀπολύει τὴν πληθύν, καὶ αὐτὸς δὲ εἰς Ἀρμαθὰν παραγίνεται πόλιν· πατρὶς γὰρ ἦν αὐτῶ. Σαούλ δ' ἀπερχομένῳ εἰς Γαβαθὴν, ἐξ ἧς ὑπῆρχε, συνήρχοντο πολλοὶ
 5 μὲν ἀγαθοί, τὴν προσήκουσαν βασιλεῖ τιμὴν νέμοντες, πονηροὶ δὲ πλείους, οἳ κατεφρόνουσι τ' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ἐχλεύαζον, καὶ οὔτε δῶρα προσέφερον οὔτ' ἐν σπουδῇ καὶ λόγῳ τὸ ἀρέσκεσθαι τὸν Σάουλον ἐτίθεντο.

μηγὶ δ' ὕστερον ἄρχει τῆς παρὰ πάντων αὐτῶ 5
 10 τιμῆς ὁ πρὸς Ναάσῃν πόλεμος, τὸν Ἀμμανιτῶν βασιλέα. οὗτος γὰρ πολλὰ κακὰ τοὺς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ κατωκημένους τῶν Ἰουδαίων διατίθησι, μετὰ πολλοῦ καὶ μαχίμου στρατεύματος διαβὰς ἐπ' αὐτούς, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν εἰς δουλείαν ὑπάγεται,
 15 ἰσχύι μὲν καὶ βία πρὸς τὸ παρὸν αὐτοὺς χειρωσάμενος, σοφίᾳ δὲ καὶ ἐπινοίᾳ πρὸς τὸ μηδ' αὐτίς ἀποστάντας δυνηθῆναι τὴν ὑπ' αὐτῶ δουλείαν διαφυγεῖν ἀσθενεῖς ποιῶν· τῶν γὰρ ἢ κατὰ πίστιν ὡς αὐτὸν ἀφικνουμένων ἢ λαμβανομένων πολέμου νόμῳ τοὺς δεξιούς ὀφθαλμοὺς
 20 ἐξέκοπτε. ἐποίει δὲ τοῦθ' ὅπως, τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῖς ὀψεως ὑπὸ τῶν θυρεῶν καλυπτομένης, ἄχρηστοι παντελῶς εἶεν. καὶ ὁ μὲν τῶν Ἀμμανιτῶν βασιλεὺς ταῦτ' ἐργασάμενος τοὺς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τοὺς Γαλαθῆνοὺς λεγομένους ἐπεστράτευσε. καὶ στρατοπεδευσά-
 25 μενος πρὸς τῇ μητροπόλει τῶν πολεμίων (Ἰαβὶς δ' ἐστὶν αὕτη) πέμπει πρὸς αὐτοὺς πρέσβεις, κελεύων ἢ παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπὶ τῶ τοὺς δεξιούς αὐτῶν ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαι, ἢ κολιορκῆσαι ἢ πείλει καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἀναστήσειν· τὴν δ' αἴρεσιν ἐπ' αὐτοῖς εἶναι,
 30 πότερόν ποτε βραχὺ τι τοῦ σώματος ἀποτεμεῖν ἐθέλουσιν ἢ πάντες ἀπολωλέναι. οἳ δὲ Γαλαθῆνοὶ καταπλαγέντες πρὸς οὐδέτερον μὲν ἐτόλμησαν οὐδὲν εἰπεῖν, οὔτ'

εἰ παραδιδόασιν αὐτοὺς οὗτ' εἰ πολεμοῦσιν, ἀνοχὴν δ' ἡμερῶν ἑπτὰ λαβεῖν ἠξίωσαν, ἵνα πρεσβευσάμενοι πρὸς τοὺς ὁμοφύλους παρακαλέσωσι συμμαχεῖν αὐτοῖς, καὶ εἰ μὲν ἔλθοι βοήθεια, πολεμῶσιν, εἰ δ' ἄπορα εἴη τὰ παρ' ἐκείνων, παραδώσειν αὐτοὺς ἔφασκον 5

2 ἐπὶ τῷ παθεῖν ὅτι ἂν αὐτῷ δοκῇ. ὁ δὲ Ναάσης καταφρονήσας τοῦ τῶν Γαλαθητῶν πλήθους καὶ τῆς ἀποκρίσεως αὐτῶν, δίδωσί τε αὐτοῖς τὴν ἀνοχὴν καὶ πέμπει πρὸς οὓς ἂν θέλωσι συμμάχους ἐπιτρέπει. πέμψαντες οὖν εὐθύς κατὰ πόλιν τοῖς Ἰσραηλίταις διήγγελλον τὰ 10

παρὰ τοῦ Ναάσου καὶ τὴν ἀμηχανίαν ἐν ἣ καθεστῆκεσαν. οἱ δ' εἰς δάκρυα καὶ λύπην ὑπὸ τῆς ἀκοῆς τῶν περὶ τοὺς Ἰαβισηνοὺς προήχθησαν, καὶ πέρα τούτων οὐδὲν αὐτοῖς ἄλλο πράττειν συνεχῶρει τὸ θέος. γενομένων δὲ τῶν ἀγγέλων καὶ ἐν τῇ Σαούλου τοῦ βασιλέως 15

πόλει, καὶ τοὺς κινδύνους ἐν οἷς εἶναι συνέβαινε τοὺς Ἰαβισηνοὺς φρασάντων, ὁ μὲν λαὸς ταῦτ' αὐτοῖς πρῶτοις ἔπασχεν (ὠδύρευτο γὰρ τὴν συμφορὰν τὴν τῶν συγγενῶν), ὁ δὲ Σάουλος ἀπὸ τῶν περὶ τὴν γεωργίαν παραγινόμενος ἔργων εἰς τὴν πόλιν ἐπιτυγχάνει κλαίουσι 20

τοῖς αὐτοῦ πόλιταις, καὶ πυθόμενος τὴν αἰτίαν τῆς συγχύσεως καὶ κατηφείας αὐτῶν, μανθάνει τὰ παρὰ τῶν ἀγγέλων. καὶ ἔνθεος γενόμενος ἀποπέμπει μὲν τοὺς Ἰαβισηνοὺς ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἦξειν βοηθὸς τῇ 25

τρίτῃ τῶν ἡμερῶν καὶ πρὶν ἥλιον ἀνασχεῖν κρατήσειν τῶν πολεμίων, ἵνα καὶ νευικηκότας ἦδη καὶ τῶν φόβων ἀπηλλαγμένους ὁ ἥλιος ἐπιτείλας ἴδῃ. ὑπομεῖναι δ' 3

3 ἐκέλευσέ τινας αὐτῶν ἡγησομένους τῆς ὁδοῦ. βουλόμενος δὲ φόβῳ ξημίας τὸν λαὸν εἰς τὸν πρὸς Ἀμμανίτας ἐπιστρέφει πόλεμον καὶ συνελθεῖν αὐτοὺς ὀξύτερον, 30

ὑποτεμῶν τῶν αὐτοῦ βοῶν τὰ νεῦρα, ταῦτ' ἀποθήσειν ἠπέλιψε τοὺς οὐκ ἀπαντῶντας, εἰ μὴ πρὸς τὸν Ἰορδᾶ-

νην ὀπλισμένοι κατὰ τὴν ἐπιούσαν ἀπαντήσωσιν ἡμέ-
 ραν καὶ ἀκολουθήσωσιν αὐτῷ καὶ Σαμουήλῳ τῷ προ-
 φήτῃ, ὅπου ποτ' ἂν αὐτοὺς ἀγάγωσι. τῶν δὲ δι'
 5 εὐλάβειαν τῆς κατεπηγγελμένης ζημίας εἰς τὸν ὠρισμέ-
 νον καιρὸν συνελθόντων, ἐξαριθμεῖται ἐν Βαλᾶ τῇ
 πόλει τὸ πλῆθος, εὗρισκει δὲ τὸν ἀριθμὸν χωρὶς τῆς
 Ἰούδα φυλῆς εἰς ἑβδομήκοντα μυριάδας συνειλεγμένους·
 τῆς δὲ φυλῆς ἐκείνης ἦσαν ἑπτὰ μυριάδες. διαβὰς δὲ
 τὸν Ἰορδάνην καὶ σχολίων δέκα δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀνύ-
 10 σας ὁδὸν φθάνει μὲν ἥλιον ἀνίσχοντα, τριχῆ δὲ τὸ
 στράτευμα διελὼν ἐπιπίπτει πανταχόθεν αἰφνιδίως οὐ
 προσδοκῶσι τοῖς ἐχθροῖς, καὶ συμβαλὼν εἰς μάχην
 ἄλλους τε πολλοὺς ἀποκτείνει τῶν Ἀμμαιτιῶν καὶ
 Ναάσῃν τὸν βασιλέα.

15 τοῦτο λαμπρὸν ἐπράχθη τῷ Σαούλῳ τὸ ἔργον, καὶ
 πρὸς πάντας αὐτὸν τοὺς Ἑβραίους διήγγειλεν ἐκαινού-
 μενον καὶ δόξης ἀπολαύοντα θαυμαστῆς ἐπ' ἀνδρεία.
 καὶ γὰρ εἴ τινες ἦσαν οἱ πρότερον αὐτοῦ κατεφρόνου-
 ντες, τότε μετέστησαν ἐπὶ τὸ τιμᾶν καὶ πάντων ἄριστον νομί-
 20 ζειν. οὐ γὰρ ἤρκεσεν αὐτῷ τοὺς Ἰαβισσηνοὺς σεσωκέναι
 μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν Ἀμμαιτιῶν ἐπιστρατεύσας
 χώρα πᾶσαν αὐτὴν καταστρέφεται, καὶ πολλὴν λαβὼν
 λείαν λαμπρὸς εἰς τὴν οἰκίαν ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ λαὸς
 ὑφ' ἡδονῆς τῶν Σαούλῳ καταρωμένων ἔχαιρε μὲν ὅτι
 25 τοιοῦτον ἐχειροτόνησε βασιλέα, πρὸς δὲ τοὺς οὐδὲν
 ὄφελος αὐτὸν ἔσσεσθαι τοῖς πράγμασι λέγοντας ἐβόων
 "ποῦ νῦν εἰσὶν οὗτοι;" καὶ "δότησαν δίκην." καὶ
 πάνθ' ὅσα φιλεῖ λέγειν ὄχλος ἐπ' εὐπραγίαις ἡρμένος
 πρὸς τοὺς ἐξευτελίζοντας ἐναγχος τοὺς τούτων αἰτίους.
 30 Σιάουλος δὲ τούτων μὲν ἠσπάζετο τὴν εὐνοίαν καὶ τὴν
 περὶ αὐτὸν προθυμίαν, ὥμοσε δὲ μὴ τινα περιόψεσθαι
 τῶν ὁμοφύλων ἀναιρούμενον ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας·

ἄτοπον γὰρ εἶναι τὴν ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένην νίκην αἵματι φῦραι καὶ φόνῳ τῶν ἐκ ταύτου γένους αὐτοῖς, πρέπειν δὲ μᾶλλον πρὸς ἀλλήλους εὐμενῶς διακειμένους ἑορτάζειν.

4 Σαμουήλου δὲ φήσαντος καὶ δευτέρῃ δεῖν χειροτο-
νία Σαούλῳ τὴν βασιλείαν ἐπικυρῶσαι, συνίασι πάν-
τες εἰς Γάλαγα πόλιν· ἐκεῖ γὰρ αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἔλ-
θειν. καὶ πάλιν ὄρῳντος τοῦ πλήθους ὁ προφήτης
χρῆσι τὸν Σάουλον τῷ ἀγίῳ ἐλαίῳ καὶ δεύτερον ἀναγο-
ρεῦει βασιλέα. καὶ οὕτως ἡ τῶν Ἑβραίων πολιτεία 10
εἰς βασιλείαν μετέπεσεν. ἐπὶ γὰρ Μωϋσέως καὶ τοῦ
μαθητοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ, ὃς ἦν στρατηγός, ἀριστοκρατού-
μενοι διετέλουν. μετὰ δὲ τὴν ἐκείνων τελευτήν, ἔτεσι
τοῖς πᾶσι δέκα καὶ πρὸς τούτοις ὀκτώ, τὸ πλήθος αὐ-
τῶν ἀναρχία κατέσχε. μετὰ ταῦτα δ' εἰς τὴν προτέ- 15
ραν ἐπανήλθον πολιτείαν, τῷ κατὰ πόλεμον ἀρίστῳ
δόξαντι γεγενῆσθαι καὶ κατ' ἀνδρείαν περὶ τῶν ὄλων
δικάζειν ἐπιτρέποντες· καὶ διὰ τοῦτο τὸν χρόνον τοῦτον
τῆς πολιτείας κριτῶν ἐκάλεσαν.

5 ἐκκλησίαν δὲ Σαμουήλος ποιήσας ὁ προφήτης τῶν 20
Ἑβραίων, "ἐπόμνυμι" φησὶν "ὑμῖν τὸν μέγιστον θεόν,
ὃς τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους, λέγω δὴ
Μωϋσῆν καὶ Ἀαρῶνα, παρήγαγεν εἰς τὸν βίον, καὶ
τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξήρπασεν Αἰγυπτίων καὶ τῆς ὑπ'
αὐτοῖς δουλείας, μηδὲν μῆτ' αἰδοὶ χαριζομένους μῆθ' 25
ὑποστειλαμένους φόβῳ μήτε ἄλλῳ τινὶ πάθει παραχω-
ρήσαντας εἶπεν εἰ τί μοι πέπρακται σκαιὸν καὶ ἄδικον
ἢ κέρδους ἕνεκα ἢ πλεονεξίας ἢ χάριτος τῆς πρὸς
ἄλλους, ἐλέγξει δὲ εἰ καὶ τῶν τοιούτων τι προσηκάμην,
μόσχον ἢ πρόβατον, ἃ πρὸς τροφήν ἀνεμέσθητον δοκεῖ 30
λαμβάνειν, ἢ εἰ τινος ὑποξύγιον εἰς ἐμὴν ἀποσπάσας
χρεῖαν ἐλύπησα, τούτων ἔν τι κατεῖπεν παρόντος ὑμῶν

τοῦ βασιλέως.” οἱ δὲ ἀνέκραγον μηδὲν τούτων ὑπ’
 αὐτοῦ γεγενῆσθαι, προστῆναι δὲ ὁσίως αὐτὸν καὶ δικαίως
 τοῦ ἔθνους. Σαμουήλος δέ, ταύτης ἐξ ἀπάντων τῆς 6
 μαρτυρίας αὐτῷ γενομένης, “ἐπεὶ δεδώκατέ μοι” φησί
 5 “τὸ μηδὲν ἄτοπον ἐφ’ ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ δύνασθαι λέγειν,
 φέρε νῦν μετὰ παρρησίας ἀκούσατε ἐμοῦ λέγοντος ὅτι
 μεγάλα ἠσεβήσατε εἰς τὸν θεὸν αἰτησάμενοι βασιλέα.
 διαμνημονεύειν δὲ ὑμᾶς προσῆκεν ὅτι σὺν ἑβδομήκοντα
 10 εἰς Αἴγυπτον ἦλθε. κάκει πολλῶν μυριάδων ἐπιτεκνω-
 θεισῶν, ἃς εἰς δουλείας καὶ χαλεπὰς ὕβρεις ἤγαγον οἱ
 Αἰγύπτιοι, ὁ θεός, εὐξαμένων τῶν πατέρων, χωρὶς
 βασιλέως παρέσχεν αὐτοῖς θύσασθαι τῆς ἀνάγκης τὸ
 πλῆθος, Μωϋσῆν αὐτοῖς καὶ Ἀαρῶνα ἀποπέμψας ἀδελ-
 15 φούς, οἳ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τήνδε τὴν γῆν ἣν νῦν ἔχετε.
 καὶ τούτων ἀπολαύσαντες ἐκ τοῦ θεοῦ προδεδώκατε τὴν
 θρησκείαν καὶ τὴν εὐσέβειαν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς
 πολεμίοις ὑποχειρίους γεγενημένους ἠλευθέρωσε, πρῶ-
 τον μὲν Ἀσσυρίων καὶ τῆς ἐκείνων ἰσχύος ὑπερτέρους
 20 ἀπεργασάμενος, ἔπειτα Ἀμμωνιτῶν κρατῆσαι παρασχῶν
 καὶ Μωαβιτῶν, καὶ τελευταῖον Παλαιστίνων. καὶ ταῦτα
 οὐ βασιλέως ἡγουμένου διεπράξασθε, ἀλλ’ Ἰεφθοῦ καὶ
 Γεδεῶνος στρατηγούντων. τίς οὖν ἔσχεν ὑμᾶς ἄνοια,
 φυγεῖν μὲν τὸν θεόν, ὑπὸ βασιλέα δὲ εἶναι θέλειν;
 25 ἀλλ’ ἐγὼ μὲν ἀπέδειξα τοῦτον ὃν αὐτὸς ἐπελέξατο· ἵνα
 μέντοι γε φανερόν ὑμῖν ποιήσω τὸν θεὸν ὀργιζόμενον
 καὶ δυσχεραίνοντα τῇ τῆς βασιλείας ὑμῶν αἰρέσει, δη-
 λῶσαι τοῦθ’ ὑμῖν τὸν θεὸν παρασκευάσω διὰ σημείων
 ἐναργῶς. ὃ γὰρ οὐδέπω πρότερον εἶδεν ὑμῶν οὐδεὶς
 30 ἐνταῦθα γεγενημένον, θέρους ἀκμῇ χειμῶνα, αἰτησά-
 μενος τὸν θεὸν παρέξω τοῦτο νῦν ὑμῖν ἐπιγινῶναι.” καὶ
 ταῦτ’ εἰπόντος πρὸς τὸ πλῆθος τοῦ Σαμουήλου, βρου-

ταῖς σημαίνει τὸ θεῖον καὶ ἀστραπαῖς καὶ χαλάξης καταφορᾶ τὴν τοῦ προφήτου περὶ πάντων ἀλήθειαν, ὡς τεθαμβηκότας αὐτοὺς καὶ περιδεεῖς γενομένους ἁμαρτεῖν τε ὁμολογεῖν καὶ κατ' ἄγνοιαν εἰς τοῦτο προπεσεῖν, καὶ ἰκετεύειν τὸν προφήτην ὡς πατέρα αὐτοῖς χρηστὸν 5 καὶ ἐπιεικῆ τὸν θεὸν εὐμενῆ καταστήσαι, καὶ ταύτην ἀφεῖναι τὴν ἁμαρτίαν, ἣν πρὸς οἷς ἐξύβρισαν ἄλλοις καὶ παρηνόμησαν προσεξεργάσαντο. ὃ δὲ ὑπισχνεῖται καὶ παρακαλέσειν τὸν θεὸν συγγνώμην περὶ τούτων αὐτοῖς καὶ πείσειν, συνεβούλευε μέντοι δικαίους εἶναι καὶ 10 ἀγαθοὺς, καὶ μνημονεύειν αἰετῶν διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἀρετῆς αὐτοῖς κακῶν συμπεσόντων καὶ τῶν σημείων τοῦ θεοῦ καὶ τῆς Μωϋσέως νομοθεσίας, εἰ σωτηρίας αὐτοῖς καὶ τῆς μετὰ τοῦ βασιλέως εὐδαιμονίας ἔστιν ἐπιθυμία. εἰ δὲ τούτων ἀμελήσουσιν, ἔλεγεν ἦξειν 15 αὐτοῖς τε καὶ τῷ βασιλεὶ μεγάλην ἐκ θεοῦ πληγὴν.

καὶ ὁ Σαμουὴλος μὲν ταῦτα τοῖς Ἑβραίοις προφητεύσας ἀπέλυσεν αὐτοὺς ἐπὶ τὰ οἰκεία, βεβαιώσας ἐκ 6 δευτέρου τῷ Σαύλφ τὴν βασιλείαν· οὗτος δ' ἐπιλέξας ἐκ τοῦ πλήθους ὡς περὶ τρισχιλίους, τοὺς μὲν 20 δισχιλίους ὥστε σωματοφυλακεῖν αὐτὸν λαβὼν αὐτοὺς διέτριβεν ἐν πόλει Βεθλήοις, Ἰωνάθην δὲ τῷ παιδί τὸς λοιποὺς δούς ὥστε σωματοφυλακεῖν αὐτὸν εἰς Γαβᾶς ἐπεμψεν. ὃ δ' ἐκπολιορκεῖ τι φρούριον τῶν Παλαιστίνων οὐ πόρρω Γαλαλῶν. οἱ γὰρ τῆς Γα- 25 βᾶς Παλαιστῖνοι καταστρεφόμενοι τοὺς Ἰουδαίους τὰ τε ὄπλα αὐτοὺς ἀφηροῦντο, καὶ τοὺς ὀχυρωτάτους τῆς χώρας τόπους φρουραῖς κατελαμβάνοντο, καὶ σιδηροφορεῖν χρῆσθαί τε καθάπαξ ἀπηγόρευον σιδήρφ. καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόρρησιν οἱ γεωργοί, εἰ ποτε δεήσεις 30 αὐτοὺς ἐπισκευάσαι τι τῶν ἐργαλείων, ἢ ὕννιν ἢ μάκελλαν ἢ ἄλλο τι τῶν εἰς γεωργίαν χρησίμων, φοιτῶντες

εἰς τοὺς Παλαιστίνους ταῦτ' ἐπραττον. ὡς δὲ ἠκούσθη
 τοῖς Παλαιστίνοις ἢ τῆς φρουρᾶς ἀναίρεσις, ἀγανακτή-
 σαντές τε καὶ δεινὴν ὕβριν τὴν καταφρόνησιν ἠγησά-
 μενοι στρατεύουσιν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, πεζῶν μὲν
 5 τριάκοντα μυριάσιν, ἄρμασι δὲ τρισμυρίοις· ἵππον δ'
 ἑξακισχιλίαν ἐπήγοντο. καὶ στρατοπεδεύονται πρὸς
 πόλει Μαχμᾶ. τοῦτο Σάουλος ὁ τῶν Ἑβραίων βασι-
 λεὺς μαθὼν εἰς Γάλγαλα καταβαίνει πόλιν, καὶ διὰ
 πάσης κηρύσσει τῆς χώρας ἐπ' ἐλευθερίᾳ καλῶν τὸν
 10 λαὸν ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Παλαιστίνους, τὴν δύ-
 ναμὶν ἐκφανλίζων αὐτῶν καὶ διασύρων ὡς οὐκ ἀξιόλο-
 γον, οὐδ' ὥστε φοβεῖσθαι διακινδυνεύειν πρὸς αὐτούς.
 κατανοήσαντες δὲ τὸ πλῆθος τῶν Παλαιστίνων οἱ τοῦ
 Σαούλου κατεπλάγησαν, καὶ οἱ μὲν εἰς τὰ σπήλαια καὶ
 15 τοὺς ὑπονόμους ἐκρυψαν ἑαυτούς, οἱ πλείους δὲ εἰς τὴν
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου γῆν ἔφυγον· αὕτη δ' ἦν Γάδου καὶ
 Ῥουβήλου.

πέμψας δὲ Σάουλος πρὸς τὸν προφήτην ἐκάλεε 2
 πρὸς αὐτόν, συνδιασκεψόμενον περὶ τοῦ πολέμου καὶ
 20 τῶν πραγμάτων. ὃ δὲ περιμένειν αὐτὸν ἐκέλευσεν
 αὐτόθι καὶ παρασκευάζειν θύματα· μετὰ γὰρ ἡμέρας
 ἕξ πρὸς αὐτὸν ἦξεν, ὅπως θύσῃ τῇ ἐβδόμῃ τῶν ἡμε-
 ρῶν, ἐπειθ' οὕτω συμβάλῃ τοῖς πολεμίοις. καὶ
 περιμένει μὲν ὡς ὁ προφήτης ἐπέστειλεν, οὐκέτι μὲν-
 25 τοι γε διατηρεῖ τὴν ἐντολήν, ἀλλ' ὡς εἴωρα βραδύνοντα
 μὲν τὸν προφήτην αὐτὸν δὲ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κα-
 ταλειπόμενον, λαβὼν τὰ θύματα προσήγαγεν. ἐπεὶ
 δὲ τὸν Σαμούηλον ἤκουσε προσιόντα, ὑπαντησόμενος
 ἐξῆλθεν. ὃ δ' οὐκ ὀρθῶς αὐτὸν ἔφη πεποιηκέναι πα-
 30 ρακούμενα ὧν ἐπέστειλεν αὐτὸς καὶ φθάσαντα τὴν
 παρουσίαν, ἣν κατὰ βούλησιν γινομένην τοῦ θεοῦ
 πρὸς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς θυσίας τὰς ὑπὲρ τοῦ πλή-

θους προλάβοι, κακῶς ἱερουργήσας καὶ προπετῆς γενόμενος. ἀπολογουμένου δὲ τοῦ Σαούλου καὶ περιμεῖναι μὲν τὰς ἡμέρας ἄς ὤρισε λέγοντος, ὑπὸ δὲ ἀνάγκης καὶ ἀναχωρήσεως τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν διὰ φόβον, στρατοπεδείας δὲ τῶν ἐχθρῶν ἐν Μαχμᾶ, καὶ ἀκοῆς τῆς ⁵ πρὸς αὐτὸν εἰς Γάλαγα καταβάσεως, ἐπειχθῆναι πρὸς τὴν θυσίαν, ὑπολαβὼν ὁ Σαμούηλος “ἀλλὰ σύ” φησιν “εἰ δίκαιος ἦσθα καὶ μὴ παρήκουσας ἐμοῦ, μὴδ’ ὦν ὑπέθετό μοι περὶ τῶν παρόντων ὁ θεὸς ὀλιγόρησας, ταχύτερος ἢ συνέφερε τοῖς πράγμασι γεγονώς, ¹⁰ σοὶ τ’ αὐτῷ πλείστον ἂν βασιλεῦσαι χρόνον ἐξεγένετο καὶ τοῖς σοῖς ἐκγόνοις.” καὶ Σαμούηλος μὲν ἀχθόμενος ἐπὶ τοῖς γεγεννημένοις ἀνεχώρησε παρ’ ἑαυτόν, Σάουλος δὲ εἰς Γαβαὼν πόλιν, ἔχων ἑξακοσίους μεθ’ ἑαυτοῦ μόνον, ἦκε σὺν Ἰωνάθῃ τῷ παιδί. τούτων δὲ ¹⁵ οἱ πλείους οὐκ εἶχον ὄπλα, τῆς χώρας σπανιζούσης σιδήρου καὶ τῶν ὄπλα χαλκεύειν δυναμένων· οὐ γὰρ εἶδὼν οἱ Παλαιστῖνοι ταῦτα εἶναι, καθὼς καὶ μικρὸν ἔμπροσθεν δεδηλώκαμεν. διελόντες δὲ εἰς τρία μέρη τὴν στρατιὰν οἱ Παλαιστῖνοι καὶ κατὰ τσοαύτας ὁδοὺς ²⁰ ἐπερχόμενοι τὴν τῶν Ἑβραίων χώραν ἐπόρθουν, βλέπόντων τε Σαούλου τοῦ βασιλέως αὐτῶν καὶ τοῦ παιδὸς Ἰωνάθου, ἀμῦναι τε τῇ γῇ (μεθ’ ἑξακοσίων γὰρ μόνον ἦσαν) οὐ δυναμένων. καθεζόμενοι δ’ αὐτὸς τε καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἀχίας, ἀπόγονος ὦν ²⁵ Ἡλεὶ τοῦ ἀρχιερέως, ἐπὶ βουνοῦ ὑψηλοῦ, καὶ τὴν γῆν λεηλατουμένην ὀρῶντες, ἐν ἀγωνίᾳ δεινῇ καθειστήκεισαν. συντίθεται δὲ ὁ Σαούλου παῖς τῷ ὀπλοφόρῳ κρύφῃ πορευθέντων αὐτῶν εἰς τὴν τῶν πολεμίων παρεμβολὴν ἐκδραμεῖν καὶ ταραχὴν ἐμποιῆσαι καὶ θόρον ³⁰ αὐτοῖς. τοῦ δὲ ὀπλοφόρου προθύμως ἐφῆψεσθαι φήσαντος ὅποι ποτ’ ἂν ἡγῆται, κἂν ἀποθανεῖν δέη,

προσλαβῶν τὴν τοῦ νεανίσκου συνεργίαν καὶ καταβὰς
 ἀπὸ τοῦ βουνοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐπορεύετο. ἦν
 δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ἐπὶ κρημνοῦ, τρισὶν
 ἄκραις εἰς λεπτὸν ἀπηκονημέναις μῆκος πέτρας ἐν κύ-
 5 κλῶ στεφανούσης ὥσπερ προβόλοις τὰς ἐπιχειρήσεις
 ἀπομαχόμενον· ἐνθεν συνέβαινε νῆμελῆσθαι τὰς φυ-
 λακὰς τοῦ στρατοπέδου διὰ τὸ φύσει περιεῖναι τῷ χω-
 ρίῳ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ παντὶ νομίζειν ἀμήχανον εἶναι
 κατ' ἐκείνας οὐκ ἀναβῆναι μόνον ἀλλὰ καὶ προσελθεῖν.
 10 ὡς οὖν ἦκον εἰς τὴν παρεμβολήν, ὁ Ἰωνάθης παρεθάρ-
 ρυνε τὸν ὄπλοφόρον, καὶ "προσβάλωμεν τοῖς πολεμίοις"
 ἔλεγε· "κἂν μὲν ἀναβῆναι κελεύσωσιν ἡμᾶς πρὸς ἀν-
 τούς ἰδόντες, σημεῖον τοῦτο νίκης ὑπολαμβάνειν· ἐὰν
 δὲ φθῆγῶνται μηδὲν ὡς οὐ καλοῦντες ἡμᾶς, ὑποστρέ-
 15 ψωμεν." προσιόντων δ' αὐτῶν τῷ στρατοπέδῳ τῶν
 πολεμίων ὑποφαινούσης ἤδη τῆς ἡμέρας, ἰδόντες οἱ
 Παλαιστῖνοι πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον ἐκ τῶν ὑπονόμων
 καὶ τῶν σπηλαίων προῖέναι τοὺς Ἑβραίους, καὶ πρὸς
 Ἰωνάθην καὶ τὸν ὄπλοφόρον αὐτοῦ "δεῦτ'" ἔφασαν,
 20 "ἀνέλθετε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα ὑμᾶς τιμωρησώμεθα τῶν τε-
 τολμημένων ἀξίως." ἀσπασάμενος δὲ τὴν φωνήν ὁ τοῦ
 Σαούλου παῖς ὡς νίκην αὐτῷ σημαίνουσαν, παραντίκα
 μὲν ἀνεχώρησεν ἐξ οὐπερ ὤφθησαν τόπου τοῖς πολε-
 μίοις, παραμειψάμενος δὲ τοῦτον ἐπὶ τὴν πέτραν ἦκεν,
 25 ἔρημον οὖσαν τῶν φυλαττόντων διὰ τὴν ὀχυρότητα.
 κάκειθεν ἀνερπύσαντες μετὰ πολλῆς ταλαιπωρίας ἐβιά-
 σαντο τὴν τοῦ χωρίου φύσιν ὡς ἀνελθεῖν ἐπὶ τοὺς πο-
 λεμίους, ἐπιπεσόντες δ' αὐτοῖς κοιμωμένοις ἀποκτεί-
 νουσι μὲν ὡς εἴκοσι, ταραχῆς δὲ καὶ ἐκπλήξεως αὐτοὺς
 30 ἐγέμισαν, ὡς τινὰς μὲν φυγεῖν τὰς πανοπλίαις ἀπορρί-
 ψαντας, οἱ δὲ πολλοὶ μὴ γνωρίζοντες ἑαυτοὺς διὰ τὸ
 πολλῶν ἔθνῶν εἶναι, πολεμίους ὑπονοοῦντες ἀλλήλους

(καὶ γὰρ οὐκ εἰκαζον ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς τῶν Ἑβραίων τοὺς δύο μόνους) εἰς μάχην ἐτράποντο. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἀπέθνησκον κτεινόμενοι, τινὲς δὲ φεύγοντες κατὰ τῶν πετρῶν ᾠθούμενοι κατεκρημνίζοντο.

3 τῶν δὲ τοῦ Σαούλου κατασκόπων τεταράχθαι τὸ στρατόπεδον τῶν Παλαιστίνων φρασάντων τῷ βασιλεῖ, Σάουλος ἠρώτα μὴ τις εἴη τῶν αὐτοῦ κεχωρισμένος. ἀκούσας δὲ τὸν υἱὸν καὶ σὺν αὐτῷ τὸν ὄπλοφόρον ἀπεῖναι, κελεύει τὸν ἀρχιερέα λαβόντα τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν προφητεύειν αὐτῷ περὶ τῶν μελλόντων. 10 τοῦ δὲ νίκην ἔσεσθαι καὶ κράτος κατὰ τῶν πολεμίων φράσαντος, ἐπεξέρχεται τοῖς Παλαιστίνοις καὶ τεταραγμένοις προσβάλλει καὶ φονεύουσιν ἀλλήλους. προσρέουσι δ' αὐτῷ καὶ οἱ πρότερον εἰς τε τοὺς ὑπονόμους καὶ εἰς τὰ σπήλαια συμφυγόντες, ἀκούσαντες ὅτι νικᾷ 15 Σάουλος. γενομένων δὲ ὡς μυρίων ἤδη τῶν Ἑβραίων, διώκει τοὺς πολεμίους κατὰ πᾶσαν ἐσκορπισμένους τὴν χώραν. εἴτε δὲ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῇ νίκῃ χαρᾶς οὕτω παραλόγως γενομένη (συμβαίνει γὰρ μὴ κρατεῖν τοῦ λογισμοῦ τοὺς οὕτως εὐτυχήσαντας) εἶθ' ὑπὸ ἀγνοίας, εἰς 20 δεινὸν προπίπτει καὶ πολλὴν ἔχον κατάμεμψιν ἔργον. βουλούμενος γὰρ ἑαυτῷ τε τιμωρῆσαι καὶ δίκην ἀπολαβεῖν παρὰ τῶν Παλαιστίνων, ἐπαρᾶται τοῖς Ἑβραίοις, ἵν' εἰ τις ἀποσχόμενος τοῦ φονεῦειν τοὺς ἐχθροὺς φάγοι, καὶ μὴ μέχρις οὗ νῦν ἐπελθοῦσα τῆς ἀναιρέσεως καὶ 25 τῆς διώξεως αὐτοὺς ἀποπαύσει τῶν πολεμίων, οὗτος ἐπάρατος ἦ. τοῦ δὲ Σαούλου τοῦτο φήσαντος, ἐπεὶ κατὰ τινα δρυμὸν ἐγένοντο βαθὺν καὶ μελισσῶν γέμοντα, τῆς Ἐφραΐμου κληρουχίας, ὁ τοῦ Σαούλου παῖς οὐκ ἐπακηκοῶς τῆς τοῦ πατρὸς ἀρᾶς οὐδὲ τῆς ἐπ' αὐτῇ τοῦ 30 πλήθους ὁμολογίας, ἀποθλίψας τι κηρίον τοῦ μέλιτος ἤσθιε. μεταξὺ δὲ γνοὺς ὅτι μετὰ δεινῆς ἀρᾶς ὁ πατήρ

ἀπέειπε γεύσασθαι τινα πρὸ ἡλίου δυσμῶν, ἐσθίων μὲν ἐπαύσατο, ἔφη δὲ οὐκ ὀρθῶς τοῦτο κωλύσαι τὸν πατέρα· μετὰ μείζονος γὰρ ἰσχύος ἂν καὶ προθυμίας διώκοντας, εἰ τροφῆς μετελάμβανον, πολλῶ πλείονας καὶ λαβεῖν
5 τῶν ἐχθρῶν καὶ φρονεῦσαι.

πολλὰς δ' οὖν κατακόψαντες μυριάδας τῶν Παλαι- 4
στίνων, δείλης ὀψίας ἐπὶ διαρπαγὴν τοῦ στρατοπέδου τῶν Παλαιστίνων τρέπονται, καὶ λείαν πολλὴν καὶ βοσκήματα λαβόντες κατασφάζουσι, καὶ ταῦτ' ἔναιμα
10 κατήσθιον. ἀπαγγέλλεται δὲ τῷ βασιλεῖ ὑπὸ τῶν γραμματέων ὅτι τὸ πλῆθος εἰς τὸν θεὸν ἑξαμαρτάνει θύσαν καὶ πρὶν ἢ τὸ αἷμα καλῶς ἀποπλῦναι καὶ τὰς σάρκας ποιῆσαι καθαρὰς ἐσθίων. καὶ ὁ Σάουλος κελεύει κυλισθῆναι λίθον μέγαν εἰς μέσον, καὶ κηρύσσει θύειν ἐπ'
15 αὐτοῦ τὸν ὄχλον τὰ ἱερεῖα, καὶ τὰ κρέα μὴ σὺν τῷ αἵματι δαίνυσθαι· τοῦτο γὰρ οὐκ εἶναι τῷ θεῷ κεχαρισμένον. τοῦτο δὲ πάντων κατὰ τὴν πρόσταξιν τοῦ βασιλέως ποιησάντων, ἴστησιν ἐκεῖ βωμὸν ὁ Σάουλος καὶ ὠλοκαύτωσεν [ἐκεῖ] ἐπ' αὐτοῦ τῷ θεῷ. τοῦτον
20 πρῶτον βωμὸν κατεσκεύασεν.

ἄγειν δ' εὐθύς ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν πολεμίων 5
ἐπὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν ἐν αὐτῇ βουλόμενος πρὶν ἡμέρας, καὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ὀκνούντων ἔπεσθαι, πολλὴν δ' εἰς ἃ προστάττει προθυμίαν ἐνδεικνυμένων,
25 καλέσας ὁ βασιλεὺς Ἀχίτωβον τὸν ἀρχιερέα, ἐκέλευσεν αὐτὸν γινῶναι εἰ δίδωσιν ὁ θεὸς αὐτοῖς καὶ συγχωρεῖ βαδίσασιν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν ἐχθρῶν διαφθεῖραι τοὺς ἐν αὐτῷ τυγχάνοντας. εἰπόντος δὲ τοῦ ἱερέως μὴ ἀποκρίνεσθαι τὸν θεόν, “ἀλλ’ οὐ δίχα αἰτίας τινός”
30 εἶπεν ὁ Σάουλος “πυνθανομένοις ἡμῖν φωνὴν οὐ δίδωσιν ὁ θεός, ὃς πρότερον αὐτὸς προεμήνυσε πάντα καὶ μηδ’ ἐπερωτῶσιν ἐφθανε λέγων, ἀλλ’ ἔστι τι λαν-

θάνον ἐξ ἡμῶν ἀμάρτημα πρὸς αὐτὸν αἴτιον τῆς σιωπῆς. καὶ ὄμνυμί γε τοῦτον αὐτὸν ἢ μὴν, κἄν ὁ παῖς ὁ ἐμὸς Ἰωνάθης ἢ τὸ ἀμάρτημα τοῦτο ἐργασάμενος, ἀποκτείνειν αὐτὸν καὶ τὸν θεὸν οὕτως ἴλάσασθαι ὡς ἂν εἰ καὶ παρ' ἄλλοτρίου καὶ μηδὲν ἐμοὶ προσήκοντος 5 τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην ἀπελάμβανον." τοῦ δὲ πλήθους τοῦτο ποιεῖν ἐπιβοήσαντος, παραχρῆμα πάντας ἴστησιν εἰς ἓνα τόπον, ἴσταται δὲ καὶ αὐτὸς σὺν τῷ παιδί κατ' ἄλλο μέρος, καὶ κλήρω τὸν ἡμαρτηκότα μαθεῖν ἐπεξήτει. καὶ λαγχάνει δοκεῖν οὗτος εἶναι Ἰωνάθης. ἐπερωτώμε- 10 νος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τί πεποίηκε καὶ πεπλημμέληκε καὶ τί παρὰ τὸν βίον οὐκ ὀρθῶς οὐδὲ ὀσίως αὐτῷ διαπραξαμένῳ συνέγνωκε, "πάτερ" εἶπεν, "ἄλλο μὲν οὐδέν," ὅτι δὲ χθὲς ἀγνοῶν τὴν ἀρὰν αὐτοῦ καὶ τὸν ὄρκον μεταξὺ διώκων τοὺς πολεμίους ἐγρέυσατο κηρίου. 15 Σάουλος δ' ἀποκτείνειν αὐτὸν ὄμνυσι, καὶ τῆς γενέσεως καὶ τῆς φύσεως τῶν φίλων προτιμήσας τὸν ὄρκον. ὃ δ' οὐ καταπλήττεται τὴν ἀπειλὴν τοῦ θανάτου, παραστησάμενος δὲ εὐγενῶς καὶ μεγαλοφρόνως "οὐδ' ἐγὼ σε" φησὶν "ἵκετεύσω φείσασθαί μου, πάτερ." 20 ἡδιστος δέ μοι ὁ θάνατος ὑπὲρ τε τῆς σῆς εὐσεβείας γινόμενος καὶ ἐπὶ νίκη λαμπρᾷ· μέγιστον γὰρ παραμύθιον τὸ καταλιπεῖν Ἑβραίους Παλαιστίνων κεκρατηκότας." ἐπὶ τούτοις ὁ λαὸς πᾶς ἤλγησε καὶ συνέπαθεν, ὧμοσέ τε μὴ περιοφесθαι τὸν αἴτιον τῆς νίκης 25 Ἰωνάθην ἀποθανόντα. καὶ τὸν μὲν οὕτως ἐξαρκάζουσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀρᾶς, αὐτοὶ δὲ εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ νεανίσκου ποιοῦνται τῷ θεῷ ὥστ' αὐτὸν ἀπολύσαι τοῦ ἀμαρτήματος.

6 καὶ ὁ Σάουλος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ὑπέστρεψε, 30 διαφθείρας ὡσεὶ μυριάδας ἐξ τῶν πολεμίων. βασιλεύει δὲ εὐτυχῶς, καὶ τὰ πλησιόχωρα τῶν ἐθνῶν πο-

λεμήσας χειροῦται τό τε Ἀμμανιτῶν καὶ Μωαβιτῶν καὶ Παλαιστίνους, Ἰδουμαίους τε καὶ Ἀμαληκίτας καὶ τὸν βασιλέα τῆς Σωβᾶς. ἦσαν δὲ παῖδες αὐτῷ τρεῖς μὲν ἄρρενες, Ἰωνάθης καὶ Ἰεσοῦς καὶ Μέλχισος, θυγατέρες δὲ Μερόβη καὶ Μιχάλα. στρατηγὸν δὲ εἶχε τὸν τοῦ θεοῦ παῖδα Ἀβέννηρον· Νῆρος δ' ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. Νῆρος δὲ καὶ Κεῖσος ὁ Σαούλου πατὴρ ἀδελφοὶ ἦσαν, υἱοὶ δὲ Ἀβιήλου. ἦν δὲ καὶ πλῆθος ἀρμάτων Σαούλω καὶ ἰππέων· οὓς δ' ἂν πολεμήσειε, νικήσας ἀπηλλάσσετο, καὶ τοὺς Ἑβραίους εἰς εὐπραγίαν καὶ μέγεθος εὐδαιμονίας προηγάγετο, καὶ τῶν ἄλλων ἀπέδειξεν ἔθνων δυνατωτάτους. τῶν δὲ νέων τοὺς δὴ μεγέθει καὶ κάλλει διαφέροντας φύλακας τοῦ σώματος ἐποιεῖτο.

Σαμουήλος δὲ παραγενόμενος πρὸς τὸν Σάουλον 8
 15 πεμφθῆναι πρὸς αὐτὸν ἔφασκεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅπως αὐτὸν ὑπομνήσῃ ὅτι βασιλέα προκρίνας αὐτὸν ἀπάντων ὁ θεὸς ἀπέδειξε, καὶ διὰ τοῦτο πείθεσθαι καὶ κατήκοον αὐτῷ γίνεσθαι, ὡς αὐτοῦ μὲν ἔχοντος τὴν τῶν ἔθνων ἡγεμονίαν, τοῦ δὲ θεοῦ καὶ τὴν κατ' ἐκείνου καὶ τῶν
 20 ὄλων πραγμάτων. λέγειν τοίνυν ἔφασκε τὸν θεόν, ἐπεὶ πολλὰ κακὰ τοὺς Ἑβραίους Ἀμαληκίται διέθηκαν κατὰ τὴν ἐρημον, ὅτε ἐξελθόντες ἀπ' Αἰγύπτου εἰς τὴν νῦν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς ἐστέλλοντο χώραν, κελύω πολέμῳ τιμωρησάμενον τοὺς Ἀμαληκίτας καὶ κρατή-
 25 σαντα μηδὲν αὐτῶν ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πάσης διεξελεθεῖν ἡλικίας, ἀρξαμένους ἀπὸ γυναικῶν κτείνειν καὶ νηπίων, καὶ τοιαύτην ὑπὲρ ὧν τοὺς προγόνους ἡμῶν εἰργάσαντο τιμωρίαν ἀπολαβεῖν, φείσασθαι δὲ μήθ' ὑποξυγίαν μήτε τῶν ἄλλων βοσκημάτων εἰς ὠφέλειαν
 30 καὶ κτήσιν ἰδίαν, ἅπαντα δ' ἀναθεῖναι τῷ θεῷ, καὶ τὸ Ἀμαλήκου ὄνομα ταῖς Μωϋσέως κατακολουθήσαντα ἐντολαῖς ἐξαλεῖψαι."

2 ὠμολόγει δὲ ποιήσῃν Σάουλος τὰ προστασόμενα, τὴν δὲ πειθαρχίαν τὴν πρὸς τὸν θεὸν οὐκ ἐν τῷ ποιήσασθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἀμαληκίτας στρατείαν λογιζόμενος εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐτοιμότητα καὶ τὸ τάχος ἀναβολῆς οὐ προσούσης ἐτι μᾶλλον ἐμφανίζει. 5 ἀθροίζει τε πᾶσαν τὴν δύναμιν, καὶ ταύτην ἐξαριθμήσας ἐν Γαλαλίοις εὐρίσκει τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔξω τῆς Ἰούδα φυλῆς περὶ τεσσαράκοντα μυριάδας· ἦδε γὰρ ἡ φυλὴ καθ' αὐτὴν ἐστὶ στρατιῶται τρισμῦριοι. Σάουλος δὲ ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν Ἀμαληκитῶν χώραν ἐνέδρας 10 πολλὰς καὶ λόχους περὶ τὸν χεῖμαρρον τίθησιν, ὡς μὴ μόνον ἐκ τοῦ φανεροῦ μαχομένους αὐτοὺς κακῶς ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ μὴ προσδοκῶσι κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπιπίπτειν καὶ κυκλουμένους ἀναιρεῖν. καὶ δὴ συμβαλὼν αὐτοῖς εἰς μάχην τρέπεται τοὺς πολεμίους, καὶ δια- 15 φθείρει πάντας, φεύγουσιν ἐπακολουθῶν. ὡς δὲ ἐκεῖνο τὸ ἔργον αὐτῷ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ προφητείαν ἐχώρησε, ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμαληκитῶν προσέβαλε, καὶ τὰς μὲν μηχανήμασι, τὰς δὲ ὀρύγμασιν ὑπονόμοις καὶ τείχεσιν ἔξωθεν ἀντωκοδομημένοις, τὰς δὲ λιμῶ καὶ 20 δίψει, τὰς δ' ἄλλοις τρόποις ἐκπολιορκήσας καὶ λαβὼν κατὰ κράτος, ἐπὶ σφαγὴν γυναικῶν καὶ νηπίων ἐχώρησεν, οὐδὲν ὠμὸν οὐδ' ἀνθρωπίνης σκληρότερον διαπράσσεσθαι φύσεως ἠγούμενος, πρῶτον μὲν πολεμίους ταῦτα δρῶν, ἔπειτα προστάγματι θεοῦ, ᾧ τὸ μὴ πεί- 25 θεσθαι κίνδυνον ἔφερε. λαμβάνει δὲ καὶ τὸν βασιλέα τῶν ἐχθρῶν Ἀγαγον αἰχμάλωτον· οὗ θανμάσας τὰ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος σωτηρίας ἄξιον ἐκρίνεν, οὐκέτι τοῦτο ποιῶν κατὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ, πάθει δὲ νικῶμενος ἰδίῳ καὶ χαριζόμενος ἀκαίρως περὶ ὧν 30 οὐκ εἶχεν ἀκίνδυνον ἔξουσίαν οἰκτιρῶ· ὁ μὲν γὰρ θεὸς οὕτως ἐμίσησε τὸ τῶν Ἀμαληκитῶν ἔθνος ὡς μηδὲ

νηπίων φείσασθαι κλεῦσαι, πρὸς ἃ μᾶλλον ἔλεος γίνεσθαι πέφυκε, Σάουλος δὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἡγεμόνα τῶν εἰς Ἑβραίους κακῶν ἔσωσε, τῆς μνήμης ὧν ἐπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ τοῦ πολεμίου κάλλος ἐπίπροσθεν ποιησάμενος. συνεξήμαρτε δ' αὐτῷ καὶ τὸ πλῆθος· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν βοσκημάτων ἐφείσαντο καὶ διήρπασαν, μὴ τηρεῖν αὐτὰ τοῦ θεοῦ κλεύσαντος, τὰ τε ἄλλα χρήματα καὶ τὸν πλοῦτον ἐξεφόρησαν· εἰ δέ τι μὴ σπουδῆς ἄξιον ἦν ὥστε κτήσασθαι, διέφθειραν.

νικήσας δὲ Σάουλος ἅπαντας τοὺς ἀπὸ Πηλουσίου 3 τῆς Αἰγύπτου καθήκοντας ἕως τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, διέφθειρε τὰ τῶν πολεμίων, παραλιπὼν τὸ τῶν Σικιμιτῶν ἔθνος· οὗτοι γὰρ ἐν τῇ Μαδινηῇ χώρα μέσοι 15 κατῴκηται. πρὸ δὲ τῆς μάχης πέμψας παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀναχωρεῖν, μὴ τοῖς Ἀμαληκίταις κοινωνήσωσι τῆς συμφορᾶς· συγγενεῖς γὰρ αὐτοὺς ὄντας Ῥαγουήλου τοῦ Μωϋσέως πενθεροῦ σώζειν αἰτίαν ἔχειν.

καὶ Σάουλος μὲν ὡς μηδενὸς παρακούσας ὧν ὁ 4 20 προφήτης ἐπέστειλε μέλλοντι τὸν πρὸς Ἀμαληκίτας ἐκφέρειν πόλεμον, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πᾶσιν ἐκείνοις ἀκριβῶς πεφυλαγμένοις νενικηκῶς τοὺς πολεμίους, οἴκαδε πρὸς αὐτὸν ὑπέστρεψε, χαίρων ἐπὶ τοῖς κατωρθωμένοις· ὁ δὲ θεὸς ἄχθεται ἐπὶ τε τῇ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμαληκιτῶν σωτηρίᾳ καὶ τῇ τῶν βοσκημάτων διαρπαγῇ τοῦ 25 πλήθους, ὅτι μὴ συγχωρήσαντος αὐτοῦ ταῦτ' ἐπράχθη· δεινὸν γὰρ ἦγειτο νικᾶν μὲν καὶ περιγίνεσθαι τῶν ἐχθρῶν ἐκείνου τὴν ἰσχὺν διδόντος αὐτοῖς, καταφρονεῖσθαι δὲ καὶ παρακούεσθαι μηδὲ ὡς ἄνθρωπον βασιλέα. μετανοεῖν οὖν ἔλεγε πρὸς τὸν προφήτην Σαμουήλον ἐπὶ τῷ χειροτονῆσαι βασιλέα τὸν Σάουλον, 30 μηδὲν ὧν αὐτὸς κλεύσειε πράττοντα, τῇ δ' οἰκείᾳ βου-

λήσει χρώμενον. σφόδρα ταῦτ' ἀκούσας ὁ Σαμουήλος
 συνεχύθη, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς παρακαλεῖν ἤρξατο
 τὸν θεὸν καταλλάττεσθαι τῷ Σαούλῳ καὶ μὴ χαλεπαί-
 νειν. ὁ δὲ τὴν συγγνώμην οὐκ ἐπένευσεν εἰς τὸν
 Σάουλον αἰτουμένῳ τῷ προφήτῃ, λογισάμενος οὐκ ⁵
 εἶναι δίκαιον ἁμαρτήμασι χαρίζεσθαι παραίτησιν· οὐ
 γὰρ ἐξ ἄλλου τινὸς φύεσθαι μᾶλλον ἢ τοῦ καταμαλακί-
 ξεσθαι τοὺς ἀδικουμένους· θηρωμένους γὰρ δόξαν
 ἐπιεικειᾶς καὶ χρηστότητος λανθάνειν αὐτοὺς ταῦτα
 γεννῶντας. ὡς οὖν ἀπέλεπεν ὁ θεὸς τῇ τοῦ προφήτου ¹⁰
 δεήσει καὶ δῆλος ἦν μὴ μεταμελόμενος, ἅμ' ἡμέρα
 Σαμουήλος εἰς Γάλαγα παραγίνεται πρὸς Σάουλον.
 θεασάμενος δ' αὐτὸν ὁ βασιλεὺς προστρέχει, καὶ κα-
 τασπασάμενος "τῷ θεῷ" φησὶν "εὐχαριστῶ, τῷ δόντι
 μοι τὴν νίκην." ἅπαντα μέντοι γε τὰ κεκελευσμένα ¹⁵
 παρ' αὐτοῦ πεπράχθαι. Σαμουήλος δὲ πρὸς τοῦτ' ὑπο-
 λαβὼν "πόθεν οὖν ἀκούω θρηεμμάτων" εἶπε "καὶ ὑπο-
 ζυγίων βοῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ;" ὁ δὲ τὸν λαὸν ταῦτα
 εἰς θυσίας ἀπεκρίνατο τετηρηκέναι, τὸ μέντοι γε τῶν
 Ἀμαληκίτων γένος ἅπαν ἐξηφανίσθαι κατὰ τὴν ἐντο- ²⁰
 λήν, καὶ περιλείπεσθαι ἄλλον μηδένα, πρὸς δ' αὐτὸν
 ἀγαγεῖν τηρήσαντα μόνον αὐτὸν τὸν βασιλέα, περὶ οὗ
 τί δεῖ ποιεῖν βουλευέσθαι πρὸς ἀλλήλους ἔφασκεν. ὁ
 δὲ προφήτης οὐχὶ θυσίαις ἔλεγεν ἤδεσθαι τὸ θεῖον,
 ἀλλὰ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δικαίοις· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ τῇ ²⁵
 βουλήσει καὶ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ κατακολουθοῦντες
 καὶ μηδὲν ἄλλο πραχθήσεσθαι καλῶς ὑφ' ἑαυτῶν νο-
 μίζοντες ἢ ὅ τι ἂν ποιήσωσι τοῦ θεοῦ κεκελευκότος.
 καταφρονεῖσθαι γὰρ οὐχ ὅταν αὐτῷ μὴ θύῃ τις, ἀλλ'
 ὅταν ἀπειθεῖν αὐτῷ δοκῇ. "παρὰ δὲ τῶν οὐχ ὑποτασ- ³⁰
 σομένων οὐδ' ἀληθῆ καὶ μόνην τῷ θεῷ κεχαρισμένην
 θρησκευόντων αὐτὸν θρησκείαν, οὗτ' ἂν πολλὰ καὶ

πιμελῇ καταθύσῳσιν Ιερεῖα, οὐτ' ἂν κόσμον ἀναθημά-
 των ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ πεπονημένων προσφέρωσι,
 δέχεται ταῦτ' εὐμενῶς, ἀλλ' ἀποστρέφεται καὶ δείγματα
 τῆς πονηρίας, οὐκ εὐσέβειαν ἡγεῖται. τοῖς δ' ἐν καὶ
 5 μόνον τοῦθ' ὅ τι περ ἂν φθέγγεται καὶ κελεύση ὁ θεὸς
 διὰ μνήμης ἔχουσι καὶ τεθνάναι μᾶλλον ἢ παραβῆναι
 τι τούτων αἰρουμένοις ἐπιτέρπεται, καὶ οὐδὲ θυσίαν
 ἐπιζητεῖ παρ' αὐτῶν, καὶ παρὰ θυόντων δέ, κἂν ἦ
 λιτὰ τὰ πενίας, ἥδιον τὴν τιμὴν μᾶλλον ἢ παρὰ τῶν
 10 πλουσιωτάτων δεξιοῦται. σὺ τοίνυν Ἰσθι σαυτὸν δι'
 ὀργῆς ὄντα τῷ θεῷ· κατεφρόνησας γὰρ καὶ κατημέλη-
 σας ὦν ἐπέστειλε. πῶς οὖν οἶει τὴν θυσίαν ἂν αὐτὸν
 προσβλέπειν ἐξ ὧν κατέκρινεν ἀπολέσθαι γινομένην;
 πλὴν εἰ μὴ νομίζεις ὅμοιον ὀλέθρῳ τὸ θύεσθαι ταῦτα
 15 τῷ θεῷ. προσδόκα τοίνυν τὴν βασιλείαν ἀφαιρεθησό-
 μενος καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἀφ' ἧς ὀρμώμενος τοῦ παρα-
 σχόντος σοι θεοῦ ταύτην ἡμέλησας." Σάουλος δὲ ἀδι-
 κεῖν ὁμολόγει καὶ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἠρνεῖτο· παρα-
 βῆναι γὰρ τας ἐντολάς τοῦ προφήτου, κατὰ μέντοι γε
 20 θεός καὶ τὸν ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν φόβον μὴ κωλύσαι
 διαρπάζοντας αὐτούς τὴν λείαν μηδ' ἐπισχεῖν. "ἀλλὰ
 συγγίνωσκε καὶ πρᾶος Ἰσθι." φυλάξεσθαι γὰρ εἰς τοῦ-
 πιὸν ἁμαρτεῖν. παρεκάλει δὲ τὸν προφήτην ὑποστρέ-
 ψαντα θυσίας χαριστηρίους ἐπιτελέσαι τῷ θεῷ. ὃ δέ
 25 (οὐ γὰρ ἑώρα τὸν θεὸν διαλλαττόμενον) ἀπῆει πρὸς
 ἑαυτόν. Σάουλος δὲ κατασχεῖν βουλόμενος τὸν Σαμού-
 ηλον ἐλλαμβάνεται τῆς διπλοῦδος, καὶ βιαίας τῆς ὀλκῆς
 διὰ τὸ μεθ' ὀρμῆς ἀπιέναι τὸν Σαμούηλον γενομένης
 διασχίζει τὸ ἱμάτιον. τοῦ δὲ προφήτου τὴν βασιλείαν
 30 οὕτως αὐτοῦ διασχισθῆναι φήσαντος καὶ λήψεσθαι ταύ-
 την ἀγαθὸν καὶ δίκαιον (ἐμμένειν γὰρ τὸν θεὸν τοῖς
 περὶ αὐτοῦ κεκριμένοις, ὡς τοῦ μεταβάλλεσθαι καὶ

στρέφειν τὴν γνώμην ἀνθρωπίνου πάθους ὄντος, οὐχὶ
 θείας ἰσχύος), ὁ Σάουλος ἀσεβῆσαι μὲν ἔλεγεν, ἀγέννητα
 δὲ ποιῆσαι τὰ πεπραγμένα μὴ δύνασθαι τιμῆσαι γε
 μὴν αὐτὸν παρεκάλει, καὶ τοῦ πλήθους ὀρώντος σὺν
 αὐτῷ παραγενόμενον τῷ θεῷ προσκυνῆσαι. δίδωσι δὲ 5
 τοῦτο Σαμουήλος αὐτῷ, καὶ συνελθὼν προσκυνεῖ τῷ
 θεῷ. ἄγεται δὲ καὶ ὁ τῶν Ἀμαληκитῶν βασιλεὺς Ἄγα-
 γος πρὸς αὐτόν. καὶ πυνθανομένου πῶς εἴη κικρὸς ὁ
 θάνατος, εἶπεν, "ὡς σὺ πολλὰς μητέρας Ἑβραίων ἐπὶ
 τέκνοις ὀδύρεσθαι καὶ πένθος ἔχειν ἐποίησας, οὕτως 10
 ὀδυνήσεις ἐπὶ σαυτῷ διαφθαρέντι τὴν μητέρα." καὶ
 κελεύει παραχρῆμα αὐτὸν ἐν Γαλγάλοις ἀποθανεῖν, καὶ
 αὐτὸς δὲ εἰς Ἄρμαθὰν πόλιν ἀπαλλάσσεται.

8 Σάουλος δὲ ὁ βασιλεὺς αἰσθόμενος ὧν πειραθεῖν
 κακῶν ἐχθρὸν αὐτῷ τὸν θεὸν κατασκευάσας, εἰς τὸ βα- 15
 σίλειον ἀναβαίνει Γαβᾶ (σημαίνει δὲ βουνὸν ἐρμηνευό-
 μενον τὸ ὄνομα), καὶ μετ' ἐκείνην οὐκέτι τὴν ἡμέραν
 εἰς ὄψιν ἔρχεται τῷ προφήτῃ. Σαμουήλῳ δὲ λυπουμέ-
 νῳ περὶ αὐτοῦ παύσασθαι μὲν τῆς φροντίδος ἐκέλευ-
 σεν ὁ θεός, λαβόντι δὲ τὸ ἅγιον ἔλαιον εἰς Βηθλεέμην 20
 ἀπελθεῖν πόλιν πρὸς Ἰεσσαῖον παῖδα Ὁβήδου, καὶ
 χρῖσαι τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὃν ἂν αὐτὸς ἐπιδειξῆ βασιλέα
 γενησόμενον. ὃ δὲ εὐλαβείσθαι φήσας μὴ τοῦτο μα-
 θῶν Σάουλος ἀνέλη λοχήσας αὐτὸν ἢ καὶ φανερώς,
 ὑποθεμένου τοῦ θεοῦ καὶ δόντος ἀσφαλείας ὁδὸν ἤκεν 25
 εἰς τὴν προειρημένην πόλιν. καὶ πάντες αὐτὸν ἠσπά-
 ζοντό τε καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως ἐπηρώτων. ἔλεγε
 δὲ ἤκειν ἵνα θύσῃ τῷ θεῷ. ποιήσας οὖν τὴν θυσίαν,
 καλεῖ τὸν Ἰεσσαῖον μετὰ τῶν τέκνων ἐπὶ τὰ ἱερεῖα, καὶ
 θεασάμενος αὐτοῦ τὸν πρεσβύτατον τῶν υἱῶν εὐμεγέ- 30
 θη καὶ καλόν, εἴκασεν ἐκ τῆς εὐμορφίας τοῦτον εἶναι
 τὸν μέλλοντα βασιλεύειν. διαμαρτάνει δὲ τῆς τοῦ θεοῦ

προνοίας. ἐπερωτήσαντι γὰρ αὐτὸν εἰ χρίσειε τῷ ἐλαίῳ
 τὸν νεανίσκον ὃν αὐτὸς ἐτεθανυμάκει καὶ τῆς βασιλείας
 ἄξιον κρίνει, οὐ τὰ αὐτὰ βλέπειν ἀνθρώπους εἶπε καὶ
 θεόν. “ἀλλὰ σὺ μὲν εἰς τὸ κάλλος ἀπιδῶν τοῦ νεανί-
 5 σκου, καὶ δὴ τοῦτον ἡγῆ ἄξιον τοῦ βασιλεύειν εἶναι,
 ἐγὼ δὲ οὐ σωμαίων εὐμορφίας ἐπαθλον ποιοῦμαι τὴν
 βασιλείαν ἀλλὰ ψυχῶν ἀρετῆς, καὶ ζητῶ ὅστις ταύτη
 ἐστὶ τελείως εὐπρεπῆς, εὐσεβεία καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀν-
 10 δρεία καὶ πειθοί, ἐξ ὧν τὸ ψυχῆς συνίσταται κάλλος,
 κατακεκοσμημένος.” ταῦτα φράσαντος τοῦ θεοῦ, πάν-
 τας ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν Ἰεσσαῖον τοὺς υἱοὺς ἐπιδειξάι
 Σαμούηλος. ὃ δὲ πέντε ἄλλους ἐποίησεν ἐλθεῖν, ὧν ὁ
 μὲν πρεσβύτερος Ἐλίαβος, ὁ δεύτερος Ἀμινάδαβος,
 15 Σάμαλος ὁ τρίτος, ὁ τέταρτος Ναθανάηλος, καὶ Ῥάη-
 λος ὁ πέμπτος ἐκαλεῖτο, ὁ δὲ ἕκτος Ἄσαμος. ἰδὼν δὲ καὶ
 τούτους ὁ προφήτης μηδὲν χεῖρους τοῦ πρεσβυτέρου
 ταῖς μορφαῖς, ἐπηρώτησε τὸν θεὸν τίνα τούτων αἰρεῖ-
 ται βασιλέα. εἰπόντος δ’ οὐδένα, πυνθάνεται τοῦ
 Ἰεσσαίου μὴ πρὸς τούτοις αὐτῷ καὶ ἄλλοι παῖδες εἰσί.
 20 φήσαντος δὲ εἶναι Δαυίδην τοῦνομα, ποιμαίνειν δὲ
 καὶ τῆς τῶν βοσκημάτων φυλακῆς ἐπιμελεῖσθαι, κε-
 λεύει καλεῖν αὐτὸν ἐν τάχει· κατακλιθῆναι γὰρ εἰς τὴν
 εὐώχλιαν οὐκ εἶναι δυνατὸν αὐτοῖς ἐκεῖνου μὴ παρόν-
 τος. ὡς δ’ ἦεν ὁ Δαυίδης μεταπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πα-
 25 τρός, παῖς ξανθὸς μὲν τὴν χρόαν γοργὸς δὲ τὰς ὄψεις
 καὶ καλὸς ἄλλως, “οὗτός ἐστιν” εἰπὼν ἡσύχῃ πρὸς αὐ-
 τὸν Σαμούηλος “ὁ βασιλεύειν ἀρέσας τῷ θεῷ,” κατα-
 κλίνεται μὲν αὐτός, κατακλίνει δὲ ὑφ’ αὐτὸν τὸν νεα-
 νίσκον καὶ τὸν Ἰεσσαῖον μετὰ καὶ τῶν παιδῶν. ἔπειτα
 30 λαβὼν ὀρωῶντος τοῦ Δαυίδου τὸ ἐλαιον ἀλείφει τε αὐ-
 τὸν καὶ πρὸς τὸ οὐς ἡρέμα λαλεῖ, καὶ σημαίνει τοῦθ’
 ὅτι βασιλεύειν αὐτὸν ὁ θεὸς ἤρηται. παρήνει δ’ εἶναι

δίκαιον καὶ κατήκοον αὐτοῦ τῶν προσταγμάτων· οὕτω γὰρ αὐτῷ παραμενεῖν τὴν βασιλείαν ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ τὸν οἶκον λαμπρὸν καὶ περιβόητον γενήσεσθαι, καταστρέψεσθαι δὲ καὶ Παλαιστίνους, καὶ οἷς ἂν ἔθνεσι πολεμῇ νικῶντα καὶ περιόντα τῇ μάχῃ κλέος⁵ ἀοίδιμον ζῶντά τε ἔξειν καὶ τοῖς μεθ' αὐτὸν ἀπολείψειν.

- 2 καὶ Σαμουήλος μὲν ἀπαλλάσσεται ταῦτα παραινέσας, πρὸς δὲ τὸν Δαυίδην μεταβαίνει τὸ θεῖον καταλιπὼν τὸν Σάουλον. καὶ ὃ μὲν προφητεύειν ἤρξατο, 10 τοῦ θεοῦ πνεύματος εἰς αὐτὸν μετοικισαμένου, τὸν Σάουλον δὲ περιήρχeto πάθη τινὰ καὶ δαιμόνια πνιγμοὺς αὐτῷ καὶ στραγγάλας ἐπιφέροντα, ὡς τοὺς ἰατροὺς ἄλλην μὲν αὐτῷ θεραπείαν μὴ ἐπινοεῖν, εἰ δέ τις ἐστὶν ἐξᾶδειν δυνάμενος καὶ ψάλλειν ἐπὶ κινύρα, 15 τοῦτον ἐκέλευσαν ζητήσαντας, ὁπότ' αὐτῷ προσίοι τὰ δαιμόνια καὶ ταράττοι, ποιεῖν ὑπὲρ κεφαλῆς στάντα ψάλλειν καὶ τοὺς ὕμνους ἐπιλέγειν. ὃ δ' οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ζητεῖσθαι προσέταξε τοιοῦτον ἄνθρωπον. φήσαντος δὲ τινος αὐτῷ τῶν παρόντων ἐν Βηθλεέμῃ 20 πόλει τεθεᾶσθαι Ἰεσσαίου μὲν υἱόν, ἔτι δὲ παῖδα τὴν ἡλικίαν, εὐπρεπῆ δὲ καὶ καλόν, τὰ τε ἄλλα σπουδῆς ἄξιον καὶ δῆ καὶ ψάλλειν εἰδότα καὶ ᾄδειν ὕμνους καὶ πολεμιστὴν ἄκρον, πέμπας πρὸς τὸν Ἰεσσαῖον ἐκέλευσεν ἀποστέλλειν αὐτῷ τὸν Δαυίδην τῶν ποιμνίων ἀπο- 25 σπᾶσαντα· βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν ἰδεῖν; περὶ τῆς εὐμορφίας καὶ ἀνδρείας ἀκούσας τοῦ νεανίσκου. ὃ δὲ Ἰεσσαῖος πέμπει τὸν υἱόν, καὶ ξένια δοὺς κομίσει τῷ Σαούλῳ. ἐλθόντι δ' ἦσθη, καὶ ποιήσας ὄπλοφόρον διὰ πάσης ἤγε τιμῆς. ἐξῆδετο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ πρὸς 30 τὴν ἀπὸ τῶν δαιμόνων ταραχὴν, ὁπότε αὐτῷ ταῦτα προσέλθοι, μόνος ἰατρὸς ἦν, λέγων τε τοὺς ὕμνους καὶ

ψάλλων ἐν τῇ κινύρα καὶ ποιῶν ἑαυτοῦ γίνεσθαι τὸν Σάουλον. πέμπει τοίνυν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς Ἰεσσαίου, ἑᾶσαι παρ' αὐτῷ τὸν Δαυίδην κελεύων ἦδεσθαι γὰρ αὐτῷ βλεπομένῳ καὶ παρόντι. τὸν δ' οὐκ
 5 ἀντειπεῖν τῷ Σαούλῳ, συνεχώρησε δὲ κατέχειν.

χρόνοις δ' ὕστερον οὐ πολλοῖς οἱ Παλαιστῖνοι πά- 9
 λιν συνελθόντες καὶ δύναμιν ἀθροίσαντες μεγάλην ἐπίασι τοῖς Ἰσραηλίταις, καὶ μεταξὺ Σωχοῦς καὶ Ἀξηκᾶς καταλαμβάνόμενοι στρατοπεδεύονται. ἀντεπεξάγει δ'
 10 αὐτοῖς τὴν στρατιὰν καὶ Σάουλος, καὶ ἐπὶ τινος ὄρους στρατοπεδευσάμενος ἀναγκάζει τοὺς Παλαιστίνους τὸ μὲν πρῶτον στρατόπεδον καταλιπεῖν, ἐπὶ ὁμοίῳ δέ τι-
 νος ὄρους ἀντικρὺ τοῦ καταληφθέντος ὑπὸ τοῦ Σαού-
 λου στρατοπεδεύσασθαι. διέστησε δ' ἀπ' ἀλλήλων τὰ
 15 στρατόπεδα μέσος αὐλῶν τῶν ὄρων ἐφ' ὧν ἦν. κατα-
 βὰς οὖν τις τῶν ἐκ τοῦ Παλαιστίνων στρατοπέδου, Γολιάθης ὄνομα, πόλεως δὲ Γίττης, ἀνὴρ παμμεγεθέστα-
 τος (ἦν γὰρ πηγῶν τεσσάρων καὶ σπιδαμῆς, ὅπλα τῇ φύσει τοῦ σώματος ἀναλογοῦντα περικείμενος· θώρακα
 20 μὲν γὰρ ἐνεδέδυτο σταθμὸν ἄγοντα πέντε χιλιάδας σί-
 κλων, κόρυθα δὲ καὶ κνημῖδας χαλκείας, ὁποίας εἰκὸς ἦν ἀνδρὸς οὕτω παραδόξου τὸ μέγεθος σκεπάσαι τὰ μέλη, δόρυ δὲ ἦν οὐ κοῦφον βάσταγμα δεξιᾶς, ἀλλ' ἐπὶ
 τῶν ὤμων αὐτὸ αἶρων ἔφερεν, εἶχε δὲ καὶ λόγχην ἑξα-
 25 κοσίων σίκλων, εἶποντο δὲ πολλοὶ βαστάζοντες τὰ ὅπλα)
 — στας τοίνυν ὁ Γολιάθης οὗτος μεταξὺ τῶν παρατά-
 ξεων βοήν τε ἀφίησι μεγάλην, καὶ πρὸς τὸν Σάουλον καὶ τοὺς Ἑβραίους λέγει "μάχης μὲν ὑμᾶς καὶ κινδύ-
 νων ἀπαλλάττω. τίς γὰρ ἀνάγκη τὴν στρατιὰν ἡμῶν
 30 συμπεσοῦσαν κακοπαθεῖν; δότε δ' ὅστις ἐμοὶ μαχεῖται τῶν ὑμετέρων, καὶ βραβευθήσεται τὸ τοῦ πολέμου τέ-
 λος ἐν τῷ νενικηκότι· δουλεύσουσι γὰρ ἐκείνοι τοῖς ἐτέ-

ροισ ὧν ἂν ὁ νικήσας γένηται. πολὺ δὲ κρείττον εἶναι καὶ σωφρονέστερον ἐνὸς κινδύνῳ λαβεῖν ὃ βούλεσθε ἢ πάντων.” ταῦτ' εἰπὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ τῶν οἰκείων στρατόπεδον. τῇ δ' ἐρχομένη πάλιν ἐλθὼν τοὺς αὐτοὺς ἐποιήσατο λόγους, καὶ μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερῶν οὐ κ διέλειπε προκαλούμενος ἐπὶ τοῖς προειρημένοις τοὺς πολεμίους, ὥς καταπλαγῆναι αὐτόν τε τὸν Σάουλον καὶ τὴν στρατιάν. καὶ παρετάσσοντο μὲν εἰς μάχην, οὐκ ἦρχοντο δὲ εἰς χεῖρας.

2 τοῦ δὲ πολέμου συνεστηκότος τοῖς Ἑβραίοις καὶ 10 τοῖς Παλαιστίνιοις, ὁ Σάουλος ἀπέστειλε τὸν Δαυίδην πρὸς τὸν πατέρα Ἰεσσαῖον, ἀρκούμενος αὐτοῦ τοῖς τρισὶν υἱοῖς, οὓς ἐπὶ συμμαχίαν καὶ τοὺς κινδύνους ἐπεμψεν. ὃ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τὰ ποιμνία πάλιν καὶ τὰς νομὰς τῶν βοσκημάτων παραγίνεται, μετ' οὐ πολὺ δὲ 15 ἔρχεται πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑβραίων πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομίσαι τε τοῖς ἀδελφοῖς ἐφόδια καὶ γνῶναι τί πράττουσι. τοῦ δὲ Γολιάθου πάλιν ἐλθόντος καὶ προκαλουμένου καὶ ὀνειδίζοντος ὅτι μηδεὶς ἐστὶν ἀνδρεῖος ἐν αὐτοῖς ὃς εἰς μάχην αὐτῷ τολμᾷ καταβῆναι, 20 μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς ὁμιλῶν ὁ Δαυίδης περὶ ὧν ἐπέστειλεν ὁ πατήρ, ἀκούσας βλασφημοῦντος τὴν στρατιάν καὶ κακίζοντος τοῦ Παλαιστίνου ἠγανάκτησε, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ εἶπεν ἐτοίμως ἔχειν μονομαχῆσθαι τῷ πολεμίῳ. πρὸς τοῦθ' ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν 25 Ἐλίαςβος ἐπέπληξεν αὐτῷ, τολμηρότερον παρ' ἡλικίαν καὶ ἀμαθῆ τῷ προσήκοντος εἰπών, ἐκέλευσέ τε πρὸς τὰ ποιμνία καὶ τὸν πατέρα βαδίξειν. καταδεδεσθεὶς δὲ τὸν ἀδελφὸν ὑπεχώρησεν, καὶ πρὸς τινὰς τῶν στρατιωτῶν ἀπελάλησεν ὅτι θέλοι μάχεσθαι τῷ προκαλουμένῳ. 30 δηλωσάντων δ' εὐθύς τῷ Σαούλῳ τὴν τοῦ νεανίσκου προαίρεσιν, μεταπέμπεται αὐτόν ὁ βασιλεύς. καὶ πυν-

θανομένου τί βούλεται καὶ λέγειν, “μὴ ταπεινόν” εἶ-
 πεν “ἔστω φρόνημα, μηδ’ εὐλαβές, ὃ βασιλεὺς καθαι-
 ρήσω γὰρ ἐγὼ τὴν ἀλαζονείαν τοῦ πολεμίου, χωρήσας
 αὐτῷ διὰ μάχης καὶ τὸν ὑψηλὸν καὶ μέγαν ὑπ’ ἐμαυτῷ
 5 βαλῶν. γένοιτο μὲν ἂν αὐτὸς οὕτω καταγέλαστος, ἐν-
 δοξον δὲ τὸ σὸν στράτευμα, εἰ μηδ’ ὑπ’ ἀνδρὸς πολε-
 μεῖν ἤδη δυναμένου καὶ πιστευομένου παράταξιν καὶ
 μάχας, ἀλλ’ ὑπὸ παιδὸς ἐτι δοκοῦντος καὶ ταύτην ἔχον-
 τος τὴν ἡλικίαν ἀποθάνοι.” τοῦ δὲ Σαούλου τὸ μὲν 3
 10 τολμηρὸν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐψυχίαν θαυμάζοντος, οὐ
 θαρροῦντος δὲ ἐπ’ αὐτῷ διὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλ’ ἀσθε-
 νέστερον εἶναι διὰ ταύτην πρὸς εἰδότα πολεμεῖν μάχε-
 σθαι λέγοντος, “ταῦτ’” εἶπε Δαυίδης “ἐπαγγέλλομαι
 τῷ θεῷ θαρσῶν ὄντι μετ’ ἐμοῦ· πεπείραμαι γὰρ αὐτοῦ
 15 τῆς βοηθείας. λέοντα γὰρ ἐπελθόντα μού ποτε τοῖς
 ποιμνίοις καὶ ἀρπάσαντα ἄρνα διώξας καταλαμβάνω,
 καὶ τὸν μὲν ἄρνα ἐκ τοῦ στόματος ἐξαρκάξω τοῦ θηρός,
 αὐτὸν δὲ ὀρμήσαντα ἐπ’ ἐμὲ τῆς οὐρᾶς βαστάσας καὶ
 προσρήξας τῇ γῆ διαφθείρω. ταῦτ’ δὲ καὶ ἄρκον ἀμυ-
 20 νόμενος διατίθημι. νομιζέσθω δὴ καὶ ὁ πολέμιος ἐκεί-
 νων εἶναι τι τῶν θηρίων, ὄνειδίζων ἐκ πολλοῦ τὴν
 στρατιὰν καὶ βλασφημῶν ἡμῶν τὸν θεόν, ὃς αὐτὸν
 ὑποχείριον ἐμοὶ ποιήσει.”

τῇ προθυμίᾳ τοιγαροῦν καὶ τῇ τόλμῃ τοῦ παιδὸς 4
 25 ὅμοιον γενέσθαι τέλος παρὰ τοῦ θεοῦ Σάουλος εὐξά-
 μενος, “ἅπιθι” φησί “πρὸς τὴν μάχην.” καὶ περιθελὶς
 αὐτῷ τὸν αὐτοῦ θώρακα καὶ περιζώσας τὸ ξίφος καὶ
 περικεφαλαίαν ἀρμόσας ἐξέπεμψεν. ὃ δὲ Δαυίδης βα-
 ρυνόμενος ὑπὸ τῶν ὀπλῶν (οὐκ ἐγεγύμναστο γὰρ οὐδ’
 30 ἐμεμαθήκει φέρειν ὄπλα) “ταῦτα μὲν” εἶπεν, “ὃ βασι-
 λεὺς, σὸς ἔστω κόσμος τοῦ καὶ βαστάξειν δυναμένου,
 συγχώρησον δὲ ὡς δούλῳ σου καὶ ὡς ἐγὼ βούλομαι

μάχεσθαι.” τίθησιν οὖν τὰ ὄπλα, καὶ τὴν βακτηρίαν ἀράμενος, καὶ πέντε λίθους ἐκ τοῦ χειμάρρου βαλὼν εἰς τὴν πήραν τὴν ποιμενικὴν, καὶ σφενδόνην ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ φέρων, ἐπὶ τὸν Γολιάθην ἐπορεύετο. καταφρονεῖ δὲ οὕτως ἰδὼν αὐτὸν ὁ πολέμιος ἐρχόμενος, καὶ 5 προσέσκωψεν ὡς οὐχ οἶα πρὸς ἄνθρωπον ὄπλα νενόμισται ταῦτ' ἔχων μέλλοι μάχεσθαι, οἷς δὲ κύνας ἀπελαύνομεν καὶ φυλασσόμεθα. μὴ αὐτὸν ἀντὶ ἀνθρώπου κύνα εἶναι δοκεῖ; ὃ δ' οὐχὶ τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ χεῖρῳ κυνὸς αὐτὸν νομίζειν ἀπεκρίνατο. κινεῖ δὲ πρὸς ὄργην τὸν 10 Γολιάθην, καὶ ἄρας αὐτῷ τίθεται ἐκ τῆς προσηγορίας τοῦ θεοῦ, καὶ δώσειν ἠπέλιψε τὰς σάρκας αὐτοῦ τοῖς ἐπιγείοις καὶ τοῖς μεταρσίοις διασπάσασθαι. ἀμείβεται δ' αὐτὸν ὁ Δαυίδης “σὺ μὲν ἐπέρχῃ μοι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν θώρακι, ἐγὼ δὲ χωρῶν ἐπὶ σὲ τὸν 15 θεὸν ὤπλισμαι, ὅς σε τε καὶ τὴν πᾶσαν ὑμῶν στρατιὰν χερσὶ ταῖς ἡμετέραις διολέσει· κατατομήσω μὲν γάρ σε σήμερον, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τοῖς ὁμοφύλοις κυσὶ παραβαλῶ, μαθήσονται δὲ πάντες ὅτι προέστηκεν Ἑβραίων τὸ θεῖον, καὶ ὄπλα ἡμῖν καὶ ἰσχὺς τούτου ἐστὶ τὸ κηδό- 20 μενον, ἢ δ' ἄλλη παρασκευὴ καὶ δύναμις ἀνωφελὴς θεοῦ μὴ παρόντος.” ὁ δὲ Παλαιστίνος ὑπὸ βάρους τῶν ὄπλων εἰς ἀκύττητα καὶ δρόμον ἐμποδιζόμενος βάδην ἐπὶ τὸν Δαυίδην παραγίνεται, καταφρονῶν καὶ πεποιθὼς γυμνὸν ὁμοῦ καὶ παῖδα ἔτι τὴν ἡλικίαν ἀπόνως 25 ἀναιρήσειν. ἀπαντᾷ δὲ ὁ νεανίσκος μετὰ συμμαχου μὴ βλεπομένου τῷ πολεμίῳ· θεὸς δ' ἦν οὗτος. καὶ ἀνελόμενος ἐκ τῆς πήρας ὧν εἰς αὐτὴν κατέθηκεν ἐκ τοῦ χειμάρρου λίθον ἓνα, καὶ ἀρμόσας τῇ σφενδόνη, βάλλει ἐπὶ τὸν Γολιάθην εἰς τὸ μέτωπον. καὶ διήλθεν ἕως 30 τοῦ ἐγκεφάλου τὸ βληθέν, ὡς εὐθύς καρωθέντα πεσεῖν τὸν Γολιάθην ἐπὶ τὴν ὄψιν. δραμῶν δ' ἐφίσταται

τῷ πολεμίῳ κειμένῳ, καὶ τῇ ῥομφαίᾳ τῆ ἐκείνου, μά-
 χαιραν δὺκ ἔχων αὐτός, ἀποτέμνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
 πεσῶν δ' ὁ Γολιάθης ἦττα καὶ φυγὴ γίνεται Παλαιστι-
 νοις· τὸν γὰρ δοκιμώτατον ἰδόντες ἐρριμμένον καὶ περὶ
 5 τῶν ὄλων δείσαντες οὐκέτι μένειν διεγνώκεσαν, ἀλλ'
 αἰσχυρᾶ καὶ ἀκόσμῳ φυγῇ παραδόντες αὐτούς. ἐξαρπά-
 ξειν τῶν κινδύνων ἐπειρῶντο. Σάουλος δὲ καὶ πᾶς ὁ
 τῶν Ἑβραίων στρατὸς ἀλαλάξαντες ἐκπηδῶσιν εἰς αὐ-
 τούς, καὶ πολλοὺς ἀποσφάττοντες διώκουσιν ἄχρι τῶν
 10 Γίττης ὀρίων καὶ τῶν πυλῶν τῶν Ἀσκάλωνος. καὶ θνή-
 σκουσι μὲν τῶν Παλαιστίνων εἰς τρισμυρίους, δις δὲ
 τοσοῦτοι τραυματῖαι γίνονται. Σάουλος δὲ ὑποστρέψας
 εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν διαρπάξει τὸ χαράκωμα καὶ
 ἐνέπρησεν, τὴν δὲ κεφαλὴν τοῦ Γολιάθου Δαυίδης εἰς
 15 τὴν ἰδίαν σκηνὴν ἐκόμισε, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἀνέθηκε
 τῷ θεῷ.

φθόνον δὲ καὶ μῖσος τοῦ Σαούλου πρὸς αὐτὸν αἱ 10
 γυναῖκες ἐρεθίζουσιν· ὑπαντῶσαι γὰρ τῇ στρατιᾷ νι-
 κηφόρῳ μετὰ κυμβάλων καὶ τυμπάνων καὶ παντοίας
 20 χαρᾶς ἦδον αἱ μὲν γυναῖκες ὡς πολλὰς Σάουλος ἀπώλεσε
 Παλαιστίνων χιλιάδας, αἱ παρθένοι δὲ ὡς μυριάδας
 Δαυίδης ἀφανίσειε. τούτων δ' ἀκούων ὁ βασιλεὺς, ὡς
 τὸ μὲν ἔλαττον τῆς μαρτυρίας αὐτὸς λάβοι, τὸ δὲ τῶν
 μυριάδων πλῆθος ἀνατεθείη τῷ νεανίσκῳ, καὶ λογισά-
 25 μενος μηδὲν οὕτω μετὰ λαμπρὰν εὐφημίαν ἢ τὴν βα-
 σιλείαν ὑστερεῖν αὐτῷ, φοβείσθαι καὶ ὑποπτεύειν
 ἤρξατο τὸν Δαυίδην. καὶ τῆς μὲν πρώτης τάξεως, ἐπεὶ
 τῷ δέει πλησίον αὐτοῦ καὶ λίαν ἐγγὺς ἐδόκει (ἐποίησε
 γὰρ αὐτὸν ὀπλοφόρον), μεταστήσας ἀποδείκνυσι χιλίαν
 30 χον, δούς αὐτῷ χώραν ἀμείνονα μὲν σφαλερὰν δέ, ὡς
 ἐνόμιζεν, αὐτῷ· ἐβούλετο γὰρ εἰς τοὺς πολεμίους αὐ-

τὸν ἐκπέμπειν καὶ τὰς μάχας ὡς ἐν τοῖς κινδύνοις τεθνηξόμενον.

- 2 Δαυίδης δὲ πανταχοῦ τὸν θεὸν ἐπαγόμενος ὅποι ποτ' ἀφίκοιτο κατώρθου καὶ διευπραγῶν ἐβλέπετο, ὡς δι' ὑπερβολὴν τῆς ἀνδρείας τὸν τε λαὸν αὐτοῦ καὶ τὴν 5 Σαούλου θυγατέρα, παρθένον ἔτι οὖσαν, λαβεῖν ἔρωτα, καὶ τοῦ πάθους ὑπερκρατοῦς ὄντος γενέσθαι φανεράν καὶ διαβληθῆναι πρὸς τὸν πατέρα. ὃ δ' ὡς ἀφορμῇ χρησόμενος τῆς ἐπὶ Δαυίδην ἐπιβουλῆς ἠδέως ἤκουσε, καὶ δώσειν προθύμως αὐτῷ τὴν παρθένον πρὸς τοὺς 10 τὸν ἔρωτα μηνύσαντας αὐτῆς ἔφη, γενησόμενον ἀπωλείας καὶ κινδύνων αἴτιον αὐτῷ ληψομένῳ. "κατεγγυῶ" γὰρ εἶπεν "αὐτῷ τὸν τῆς θυγατρὸς μου γάμον, ἂν ἐξακοσίας μοι κομίση κεφαλὰς τῶν πολεμίων. ὃ δὲ καὶ γέρωσ οὕτω λαμπροῦ προτεθέντος, καὶ βουλόμενος ἐπ' 15 ἔργῳ παραβόλῳ καὶ ἀπίστῳ λαβεῖν κλέος, ὄρμησει μὲν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν, διαφθαρήσεται δ' ὑπὸ τῶν Παλαιστίωνων, καὶ χωρήσει μοι τὰ κατ' αὐτὸν εὐπρεπῶς· ἀπαλλαγῆσομαι γὰρ αὐτοῦ, δι' ἄλλων αὐτόν, ἀλλ' οὐχὶ δι' ἔμαντοῦ κτείνας." διάπειραν δὲ τῆς τοῦ Δαυίδου δια- 20 νοίας κελεύει τοὺς οἰκέτας λαμβάνειν πῶς ἔχει πρὸς τὸ γῆμαι τὴν κόρην. οἱ δ' ἤρξαντο διαλέγεσθαι πρὸς αὐτὸν ὅτι στέργοι μὲν αὐτόν ὁ βασιλεὺς Σάουλος καὶ ὁ λαὸς ἅπας, βούλεται δ' αὐτῷ κηδεῦσαι τὴν θυγατέρα. ὃ δὲ "μικρὸν ἄρ' ὑμῖν" εἶπε "δοκεῖ γαμβρὸν γενέσθαι 25 βασιλέως· ἔμοι δ' οὐχὶ τοιοῦτον φαίνεται, καὶ μάλιστα ὄντι ταπεινῷ καὶ δόξης καὶ τιμῆς ἀμοίρῳ." Σάουλος δέ, ἀγγειλάντων αὐτῷ τῶν οἰκειῶν τὰς τοῦ Δαυίδου ἀποκρίσεις, "οὐ χρημάτων" ἔφη "δεῖσθαι με φράζετε αὐτῷ οὐδὲ ἔδνων (ἀπεμπολᾶν γὰρ ἔστι τοῦτο τὴν θυ- 30 γατέρα μᾶλλον ἢ συνοικίξιν), γαμβροῦ δ' ἀνδρείαν ἔχοντος καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἅπασαν, ἣν ὄραν ὑπάρ-

χουσαν αὐτῷ. βούλεσθαι δὴ μοι παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀντὶ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς οὐ χρυσὸν οὐδ' ἄργυρον, οὐδ' ὅπως ταῦτ' ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς οἰκίαν κομίση, Παλαιστίνων δὲ τιμωρίαν καὶ κεφαλὰς αὐτῶν ἑξακοσίας. 5 αὐτῷ τε γὰρ ἔμοι τούτων οὐδὲν ἂν οὔτε προτιμότερον οὔτε λαμπρότερον δῶρον γένοιτο, τῇ τε παιδί μου πολὺ τῶν νενομισμένων ἔδνων ζηλωτότερον τὸ συνοικεῖν ἀνδρὶ τοιούτῳ καὶ μαρτυρουμένῳ τὴν τῶν πολεμίων ἦτταν."

10 κομισθέντων δὲ τούτων πρὸς τὸν Δαυίδην τῶν 3 λόγων, ἦσθεις ἐπὶ τῷ τὸν Σάουλον ἐσπουδακέναι αὐτοῦ περὶ τὴν συγγένειαν, οὐδὲ βουλεύσασθαι περιμεινας, οὐδ' εἰ δυνατὸν ἢ δύσκολόν ἐστι τὸ προκείμενον ἔργον τῷ λογισμῷ περινοήσας, ὥρμησεν εὐθύς μετὰ 15 τῆς εταιρίας ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ γάμου κατηγγελημένην πρᾶξι, καὶ (ὁ θεὸς γὰρ ἦν ὁ πάντα ποιῶν εὐμαρῇ καὶ δυνατὰ τῷ Δαυίδῃ) κτείνας πολλοὺς καὶ κεφαλὰς ἑξακοσίων ἀποτεμῶν ἤκε πρὸς τὸν βασιλέα, διὰ τῆς τούτων ἀποδείξεως τὸν ἀντὶ τούτων γάμον 20 ἀπαιτῶν. Σάουλος δὲ οὐκ ἔχων ἀναφυγεῖν ἐκ τῶν ὑπεσχημένων (αἰσχρὸν γὰρ ὑπελάμβανεν ἢ ψεύσασθαι δοκεῖν, ἢ δι' ἐπιβουλήν, ἵν' ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν ὁ Δαυίδης ἐπαποθάνῃ, τὸν γάμον ἐπηγγέλλται) δίδωσιν αὐτῷ τὴν θυγατέρα, Μιχάλαν ὀνόματι.

23 ἔμελλε δὲ οὐκ ἐπὶ πολὺ τοῖς γεγενημένοις ἐμμενεῖν 11 Σάουλος ἄρα ὄρων γὰρ τὸν Δαυίδην παρὰ τῷ θεῷ καὶ παρὰ τοῖς ὄχλοις εὐδοκιμοῦντα κατέδεισε, καὶ τὸν φόβον οὐκ ἔχων ἀποκρύψασθαι περὶ μεγάλων ὄντα, βασιλείας τε καὶ ζωῆς, ὧν καὶ θατέρου στέρηθῆναι συμ- 30 φορὰ δεινὴ, κτείνει τὸν Δαυίδην διεγνώκει, καὶ προστάσσει τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ Ἰωνάθῃ τε τῷ παιδί καὶ τοῖς πιστοτάτοις τῶν οἰκετῶν. ὃ δὲ τὸν πατέρα τῆς ἐπὶ

τῷ Δαυίδῃ μεταβολῆς θαυμάσας, οὐκ ἐπὶ μετρίοις ἀπὸ
 τῆς πολλῆς εὐνοίας ἀλλ' ἐπὶ θανάτῳ γενομένης, καὶ
 τὸν νεανίσκον ἀγαπῶν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καταιδού-
 μενος, λέγει πρὸς αὐτὸν τὸ τοῦ πατρὸς ἀπόρρητον καὶ
 τὴν προαίρεσιν, συμβουλεύει μέντοι φυλάσσεσθαι γε- 5
 νόμενον ἐκποδῶν τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν· αὐτὸς γὰρ
 ἀσπάσσεσθαι τὸν πατέρα, καὶ τοῦ καιροῦ παραφανέντος
 αὐτῷ διαλεχθῆσεσθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ τὴν αἰτίαν μα-
 θήσεσθαι καὶ ταύτην ἐκφραλίσειν, ὡς οὐ δεῖν ἐπ' αὐτῇ
 κτείνειν τοσαῦτα μὲν ἀγαθὰ τὸ πλῆθος ἐργασάμενον, 10
 εὐεργέτην δὲ αὐτοῦ γεγενημένον, δι' ἃ καὶ συγγνώμην
 ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἁμαρτήμασιν εἰκότως εὔρατο.
 "δηλώσω δέ σοι τὴν τοῦ πατρὸς γνώμην." Δαυίδης δὲ
 πεισθεὶς συμβουλίᾳ χρηστῇ ὑπεξίσταται τῆς τοῦ βασι- 15
 2 λέως ὄψεως. τῇ δ' ἐπιούσῃ πρὸς τὸν Σάουλον Ἰωνά-
 θης ἐλθὼν, ὡς ἱλαρόν τε καὶ χαίροντα κατέλαβεν, ἤρ-
 ξατο λόγους αὐτῷ περὶ τοῦ Δαυίδου προσφέρειν. "τί
 καταγνοῦς αὐτοῦ μικρὸν ἢ μείζον ἀδίκημα, ὃ πάτερ,
 προσέταξας ἀνελεῖν ἄνδρα μέγα μὲν αὐτῷ πρὸς σωτη-
 ρίαν ὄφελος γεγενημένον, μείζον δὲ πρὸς τὴν Παλαι- 20
 στίνων τιμωρίαν, ὕβρεως δὲ καὶ χλεύης ἀπαλλάξαντα
 τὸν Ἑβραίων λαόν, ἣν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ὑπέ-
 μεινε, μόνος τολμῶν ὑποστῆναι τὴν τοῦ πολεμίου πρό-
 κλησιν, καὶ μετὰ ταῦτα κομίσαντα μὲν ὅσας ἐπετάχθη
 κεφαλὰς τῶν ἐχθρῶν, λαβόντα δ' ἐπὶ τούτῳ γέρας τὴν 25
 ἐμὴν ἀδελφὴν πρὸς γάμον, ὡς ἂν ἀλγεινότερος αὐτοῦ
 γένοιθ' ἡμῖν ὁ θάνατος οὐ διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ μόνον
 ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συγγένειαν· συναδικεῖται γὰρ αὐτοῦ
 τῷ θανάτῳ καὶ ἡ σὴ θυγάτηρ, χηρεῖαν πρὶν ἢ τῆς συμ-
 βιώσεως εἰς ὄνησιν ἐλθεῖν μέλλουσα πειράζειν. ταῦτα 30
 λογιζάμενος μεταβαλοῦ πρὸς τὸ ἡμερώτερον, καὶ μηδὲν
 ποιήσης κακὸν ἄνδρα πρῶτον μὲν ἡμᾶς εὐεργεσίαν με-

γάλην εὐεργετήσαντα τὴν σὴν σωτηρίαν, ὅτε σοι τοῦ
 πονηροῦ πνεύματος καὶ τῶν δαιμονίων ἐγκαθεζομένων
 τὰ μὲν ἐξέβαλεν, εἰρήνην δὲ ἀπ' αὐτῶν τῇ ψυχῇ σου
 παρέσχε, δευτέραν δὲ τὴν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἐκδικίαν
 5 αἰσχρὸν γὰρ τούτων ἐπιλελῆσθαι." τούτοις παρηγο-
 ρεῖται τοῖς λόγοις Σάουλος, καὶ μηδὲν ἀδικήσῃ τὸν
 Δαυίδην ὄμνυσι τῷ παιδί· κρείττων γὰρ ὀργῆς καὶ φό-
 βου ὁ δίκαιος λογισμός. Ἰωνάθης δὲ μεταπεμφάμενος
 τὸν Δαυίδην σημαίνει τε αὐτῷ χρηστὰ καὶ σωτήρια τὰ
 10 παρὰ τοῦ πατρὸς, ἄγει δὲ πρὸς αὐτόν, καὶ παρέμενε
 τῷ βασιλεῖ Δαυίδης ὡσπερ ἔμπροσθεν.

κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν τῶν Παλαιστίνων στρα- 3
 τευσαμένων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἑβραίους, πέμπει μετὰ
 στρατιᾶς τὸν Δαυίδην πολεμήσοντα τοῖς Παλαιστίνοις.
 15 καὶ συμβαλὼν πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινε, καὶ νικήσας
 ἐπάνεισι πρὸς τὸν βασιλέα. προσδέχεται δ' αὐτόν ὁ Σά-
 ουλος οὐχ ὡς ἠλπισεν ἀπὸ τοῦ κατορθώματος, ἀλλ' ὑπὸ
 τῆς εὐπραγίας αὐτοῦ λυπηθεὶς ὡς ἐπισφαλέστερος αὐ-
 τὸς ἐκ τῶν ἐκείνου πράξεων γινόμενος. ἐπεὶ δὲ πάλιν
 προσελθὼν αὐτόν τὸ δαιμόνιον ἐθορύβει πνεῦμα καὶ
 συνετάραττε, καλέσας εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ κατέκειτο,
 κατέχων τὸ δόρυ προσέταξε τῷ ψαλμῷ καὶ τοῖς ὕμνοις
 ἐξάδειν αὐτόν. ἐκείνου δὲ τὰ κελευσθέντα ποιῶντος
 διατεινόμενος ἀκοντίζει τὸ δόρυ. καὶ τὸ μὲν προιδόμε-
 25 νος ὁ Δαυίδης ἐξέκλινε, φεύγει δὲ εἰς τὸν οἶκον τὸν
 αὐτοῦ, καὶ δι' ὅλης ἔμεινεν ἡμέρας αὐτόθι.

νυκτὸς δὲ πέμπας ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτόν ἄχρι 4
 τῆς ἕως φυλάττεσθαι, μὴ καὶ λάθῃ παντελῶς ἀφανῆς
 γενόμενος, ἵνα παραγενόμενος εἰς τὸ δικαστήριον καὶ
 30 κρίσει παραδοὺς ἀποκτείνῃ. Μιχάλα δὲ ἡ γυνὴ Δαυί-
 δου, θυγάτηρ δὲ τοῦ βασιλέως, τὴν τοῦ πατρὸς μα-
 θοῦσα διάνοιαν τῷ ἀνδρὶ παρίσταται δειλὰς ἔχουσα

τὰς περὶ αὐτοῦ ἐλπίδας, καὶ περὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς ἀγω-
 νιῶσα· οὐδὲ γὰρ αὐτὴν ζῆν ὑπομενεῖν ἐκείνου στερη-
 θείσαν. “καὶ μὴ σε” φησὶν “ἥλιος ἐνταυθοῖ καταλάβοι·
 οὐ γὰρ ἐτ’ ὄψεται σε. φεῦγε δέ, ὡς τοῦτό σοι δύναται
 παρασχεῖν ἢ παροῦσα νύξ, καὶ ποιήσεις δέ σοι ταύτην 5
 ὁ θεὸς μακροτέραν· ἴσθι γὰρ σαντόν, ἂν εὐρεθῆς ὑπὸ
 τοῦ πατρὸς, ἀπολούμενον.” καὶ καθιμήσασα διὰ θυρί-
 δος αὐτόν ἐξέσωσεν. ἔπειτα σκεπάσασα τὴν κλίνην ὡς
 ἐπὶ νοσοῦντι, καὶ ὑποθεῖσα τοῖς περιβολαίοις ἦπαρ αἰ-
 γός, ἅμ’ ἡμέρα τοῦ πατρὸς αὐτῆς πέμψαντος ἐπὶ τὸν 10
 Δαυίδην ἀγλῆσθαι διὰ τῆς νυκτὸς εἶπε τοῖς παροῦσιν,
 ἐπιδείξασα τὴν κλίνην κατακεκαλυμμένην καὶ τῷ πη-
 δῆματι τοῦ ἦπατος σαλεύοντος τὴν ἐπιβολὴν πιστωσα-
 μένη τὸ κατακείμενον τὸν Δαυίδην ἀσθμαίνειν. ἀπαγ-
 γειλάντων δὲ τῶν πεμφθέντων ὅτι γένοιτο διὰ τῆς 15
 νυκτὸς ἀσθενέστερος, ἐκέλευσεν οὕτως ἔχοντα κοι-
 σθῆναι· βούλεσθαι γὰρ αὐτόν ἀνελεῖν. ἐλθόντες δὲ
 καὶ ἀνακαλύψαντες τὴν κλίνην καὶ τὸ σόφισμα τῆς γυ-
 ναικὸς εὐρόντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ. μεμφομένου
 δὲ τοῦ πατρὸς αὐτὴν ὅτι σώσειε μὲν τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ 20
 κατασοφίσαιτο δ’ αὐτόν, ἀπολογία ἐκλήπτεται πιθα-
 νήν. ἀπειλήσαντα γὰρ αὐτὴν ἀποκτείνειν ἔφησε τυχεῖν
 ἐκ τοῦ δέους τῆς πρὸς τὸ σωθῆναι συνεργίας· ὑπὲρ ἧς
 συγγνώμην καλῶς ἔχειν αὐτῇ, ἕκατ’ ἀνάγκη· ἀλλὰ μὴ
 κατὰ προαίρεσιν γενομένης· “οὐ γὰρ οὕτως” ἔλεγεν, 25
 “οἶμαι, τὸν ἐχθρὸν ἐξήτεῖς ἀποκτείνειν ὡς ἐμὲ σώξασθαι.”
 καὶ συγγινώσκει μὲν τῇ κόρη Σάουλος, ὁ δὲ Δαυίδης
 ἐκφυγὼν τὸν κίνδυνον ἦκε πρὸς τὸν προφήτην Σα-
 μούηλον εἰς Ἀρμαθάν, καὶ τὴν ἐπιβουλήν αὐτῷ τὴν
 τοῦ βασιλέως ἐδήλωσε, καὶ ὡς παρὰ μικρὸν ὑπ’ αὐτοῦ 30
 τῷ δόρατι βληθεὶς ἀποθάνοι, μὴτ’ ἐν τοῖς πρὸς αὐτὸν
 κακὸς γενόμενος μὴτ’ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς πολεμίους

ἀγῶσιν ἄνανδρος, ἀλλ' ἐν ἅπασιν μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιτυχίας. τοῦτο δ' ἦν αἴτιον Σαούλω τῆς πρὸς Δαυίδην ἀπεχθείας.

μαθῶν δ' ὁ προφήτης τὴν τοῦ βασιλέως ἀδικίαν 5
καταλαβάνει μὲν τὴν πόλιν Ἀρμαθάν, ἀγαγὼν δὲ τὸν Δαυίδην ἐπὶ τινα τόπον, Γαλβαὰθ ὄνομα, ἐκεῖ διέτριβε σὺν αὐτῷ. ὡς δ' ἀπηγγέλθη τῷ Σαούλω παρὰ τῷ προφήτῃ τυγχάνων ὁ Δαυίδης, πέμψας ὀπίστας πρὸς αὐτὸν ἄγειν ἐκέλευσε συλλαβόντας. οἱ δ' ἐλθόντες πρὸς τὸν 10
Σαμούηλον καὶ καταλαβόντες προφητῶν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ μεταλαμβάνουσι πνεύματος καὶ προφητεύειν ἤρξαντο. Σάουλος δ' ἀκούσας ἄλλους ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν Δαυίδην, κἀκείνων ταῦτὸ τοῖς πρώτοις παθόντων πάλιν ἀπέστειλεν ἑτέρους· προφητευόντων δὲ καὶ τῶν 15
τρίτων, τελευταῖον ὀργισθεὶς αὐτὸς ἐξώρμησεν. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦν ἤδη, Σαμούηλος, πρὶν ἰδεῖν αὐτόν, προφητεύειν ἐποίησεν. ἐλθὼν δὲ πρὸς αὐτόν Σάουλος ὑπὸ πολλοῦ πνεύματος ἐλαννόμενος ἔκφρων γίνεται, καὶ τὴν ἐσθῆτα περιδύσας αὐτόν, καταπεσὼν ἔκειτο 20
δι' ὅλης ἡμέρας τε καὶ νυκτός, Σαμουήλου τε καὶ Δαυίδου βλεπόντων.

Ἰωνάθης δὲ ὁ Σαούλου παῖς, ἀφικομένου πρὸς 6
αὐτὸν ἐκεῖθεν Δαυίδου, καὶ περὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἀποδυρομένου ἐπιβουλής, καὶ λέγοντος ὡς οὐδὲν ἀδικήσας οὐδ' ἑξαμαρτιῶν σπουδάξειτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φρονευσθῆναι, μήτε αὐτῷ τοῦθ' ὑπονοοῦντι πιστεύειν 25
παρεκάλει μήτε τοῖς διαβάλλουσιν, εἴ τινες ἄρα εἰσὶν οἱ τοῦτο πράττοντες, ἀλλ' αὐτῷ προσέχειν καὶ θαρρεῖν· μηδὲν γὰρ τοιοῦτον ἐπ' αὐτῷ φρονεῖν τὸν πατέρα· φράσαι γὰρ ἂν αὐτῷ περὶ τούτου καὶ σύμβουλον παραλαβείν, τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ τὰλλα πράττοντα. ὃ δὲ ὤμνηεν 30
ἢ μὴν οὕτως ἔχειν, καὶ πιστεύοντ' ἡξίου προνοεῖν αὐ-

τοῦ μάλλον ἢ καταφρονοῦντ' ἐπ' ἀληθείαι τοῖς λόγοις· τὸ δ' ἀληθὲς ὑπολαβεῖν, ὅταν ἢ θεάσῃται πεφρονεμένον αὐτὸν ἢ πύθῃται. μὴ λέγειν δ' αὐτῷ τὸν πατέρα περὶ τούτων ἔφασκεν, εἰδότα τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ διάθεσιν.

7 λυπηθεὶς δ' ἐφ' οὕτω πιστωσαμένῳ τὴν τοῦ Σαούλου προαίρεσιν Ἰωνάθης ἐπηρώτα τίνος ἐξ αὐτοῦ βούλεται τυχεῖν. ὃ δέ "οἶδα γάρ" ἔφη "πάντα σε χαρίζεσθαι μοι καὶ παρέχειν ἐθέλοντα. νουμηνία μὲν εἰς τὴν ἐπιουσαν ἐστίν, ἔθος δ' ἔχω δειπνεῖν σὺν τῷ βασιλεὶ καθήμενος. εἰ δὲ σοι δοκεῖ, πορευθεὶς ἔξω τῆς πόλεως ἐν τῷ πεδίῳ λανθάνων διαμενω. σὺ δ' ἐπιζητήσαντος αὐτοῦ λέγε πορευθῆναι με εἰς τὴν πατρίδα Βηθλεέμην, ἑορτήν μου τῆς φυλῆς ἀγούσης, προστιθεὶς ὅτι σύ μοι συγκεχώρηκας. κἄν μὲν, οἶον εἰκὸς καὶ σύννηθές ἐστι λέγειν ἐπὶ φίλοις ἀποδημοῦσιν, ἐπ' ἀγαθῷ βεβάδικεν εἶπη, ἴσθι μηδὲν ὑπουλον παρ' αὐτοῦ εἶναι μηδ' ἐχθρόν· ἂν δ' ὡς ἄλλως ἀποκρίνηται, τοῦτ' ἐστὶ τεκμήριον τῶν κατ' ἐμοῦ βεβουλευμένων. μηνύσεις δέ μοι τὴν διάνοιαν τὴν τοῦ πατρός, οἷκτῳ τε νέμων τοῦτο καὶ φιλία, δι' ἣν πίστευς τε παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ἠξίωκας αὐτός τε ἐμοὶ δοῦναι δεσπότης ὧν οἰκέτη σῶ. εἰ δ' εὐρίσκεις τι ἐν ἐμοὶ πονηρόν, αὐτὸς ἄνελε καὶ φθάσου τὸν πατέρα."

8 πρὸς δὲ τὸ τελευταῖον δυσχεράνας τῶν λόγων Ἰωνάθης ποιήσῃν ταῦτ' ἐπηγγέλατο, κἄν τι σκνυθροπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπέχθειαν ἐμφανίζον ἀποκρίνηται, μηνύειν. ἵνα δ' αὐτῷ θαρρηῇ μάλλον, ἔξαγαγὼν αὐτὸν εἰς ὑπαιθρον καὶ καθαρὸν ἀέρα οὐδὲν παρήσειν ὑπὲρ τῆς Δαυίδου σωτηρίας ᾤμνε. "τὸν γὰρ θεόν" εἶπε "τοῦτον, ὃν πολὺν ὄρας καὶ πανταχοῦ κεχυμένον, καὶ πρὶν ἐρμηνεῦσαι με τοῖς λόγοις τὴν διάνοιαν ἤδη

μου ταύτην εἰδόντα, μάρτυρα ποιούμαι τῶν πρὸς σὲ
 συνθηκῶν, ὡς οὐκ ἀνήσω τὸν πατέρα πολλάκις αὐτοῦ
 τῆς προαιρέσεως διάπειραν λαμβάνων πρὶν ἢ καταμα-
 θεῖν εἴ τις ἔστι καὶ παρὰ τοῖς ἀπορορήτοις αὐτοῦ τῆς
 5 ψυχῆς νόσος. καταμαθὼν δ' οὐκ ἀποκρύψομαι, κατα-
 μνηύσω δὲ πρὸς σὲ καὶ πρᾶον ὄντα καὶ δυσμενεῶς δια-
 κείμενον. οἶδε δὲ οὗτος ὁ θεὸς πῶς αὐτὸν εἶναι μετὰ
 σοῦ διὰ παντὸς εὐχόμαι· ἔστι μὲν γὰρ νῦν, καὶ οὐκ
 ἀπολείψει σε, ποιήσει δὲ τῶν ἐχθρῶν, εἴαν τε ὁ πατήρ ὁ
 10 ἐμὸς εἴαν τε ἐγώ, κρείττονα. σὺ μόνον μνημόνευε τού-
 των, κἂν ἀποθανεῖν μοι γένηται, τὰ τέκνα μου σῶζε,
 καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν παρόντων μοι ἀμοιβὴν εἰς ἐκεῖνα κα-
 τάθου.” ταῦτ' ἐπομόσας ἀπολύει τὸν Δαυίδην, εἰς
 τινα τόπον ἀπελθεῖν τοῦ πεδίου φράσας, ἐν ᾧ γυμνα-
 15 ζόμενος διετέλει. γνοὺς γὰρ τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς ἤξειν
 πρὸς αὐτὸν ἔφησεν ἐκεῖ, μόνον ἐπαγόμενος παῖδα.
 “κἂν τρία ἀκόντια βαλὼν ἐπὶ τὸν σκοπὸν κομίσαι τῷ
 παιδί προστάσσω τὰ ἀκόντια” (κεῖσθαι γὰρ ἐμπροσθεν
 αὐτοῦ), “γίνωσκε μηδὲν εἶναι φαῦλον παρὰ τοῦ πατρός·
 20 ἂν δὲ τὰναντία τούτων ἀκούσης μου λέγοντος, καὶ τὰ
 ἐναντία παρὰ τοῦ βασιλέως προσδόκα. τῆς μέντοι γε
 ἀσφαλείας τεύξῃ παρ' ἐμοῦ, καὶ οὐδὲν μὴ πάθῃς ἄτο-
 πον. ὅπως δὲ μνησθῆς τούτων παρὰ τὸν τῆς εὐπραγίας
 καιρὸν σκόπει, καὶ τοῖς υἱοῖς μου γενοῦ χρήσιμος.”

25 Δαυίδης μὲν οὖν ταύτας λαβὼν παρὰ Ἰωνάθου τὰς
 πίστεις, εἰς τὸ συγκείμενον ἀπηλλάγη χωρίον· τῇ δ' 9
 ἐρχομένη (νουμηνία δ' ἦν) ἀγνεύσας, ὡς ἔθος εἶχεν,
 ὁ βασιλεὺς ἤκεν ἐπὶ τὸ δειπνον, καὶ παρακαθεσθέντων
 αὐτῷ τοῦ μὲν παιδὸς Ἰωνάθου ἐκ δεξιῶν Ἀβεννήρου
 30 δὲ τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐκ τῶν ἐτέρων, ἰδὼν τὴν τοῦ
 Δαυίδου καθέδραν κενὴν ἠσύχασεν, ὑπονοήσας οὐ κα-
 θαρεύσαντα αὐτὸν ἀπὸ συνουσίας ὑστερεῖν. ὡς δὲ καὶ

τῇ δευτέρῃ τῆς νουμηνίας οὐ παρῆν, ἐπυνθάνετο παρὰ τοῦ παιδὸς Ἰωνάθου ὅ τι καὶ τῇ παρελθούσῃ καὶ ταύτῃ τοῦ δειπνου καὶ τῆς ἐστιάσεως ὁ τοῦ Ἰεσσαίου παῖς ἀπολέλειπται. ὁ δὲ πεπορευῆσθαι κατὰ τὰς συνθήκας ἔφησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, τῆς φυλῆς ἕορ- 5 τὴν ἀγούσης, ἐπιτρέψαντος αὐτοῦ· παρακαλέσαι μέντοι καὶ τοῦτον ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θυσίαν. “κἂν συγχωρῆς” φησί, “ἀπέροχομαι· τὴν γὰρ εὐνοϊάν μου τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπίστασαι.” τότε τὴν πρὸς Δαυίδην τοῦ πατρὸς Ἰωνάθης ἐπέγνω δυσμένειαν, καὶ τρανῶς τὴν ὄλην αὐ- 10 τοῦ βούλησιν εἶδεν. οὐ γὰρ κατέσχε τῆς ὀργῆς Σάουλος, ἀλλὰ βλασφημῶν ἐξ αὐτομόλων γεγεννημένον καὶ πολέμιον ἀπεκάλει, καὶ κοινωνὸν τοῦ Δαυίδου καὶ συνεργὸν ἔλεγε, καὶ μὴτ’ αὐτὸν αἰδεῖσθαι μῆτε τὴν μητέρα αὐτοῦ, ταῦτα φρονοῦντα, καὶ μὴ βουλόμενον 15 πεισθῆναι τοῦθ’, ὅτι μέχρις οὗ περίεστι Δαυίδης ἐπισφαλῶς αὐτοῖς τὰ τῆς βασιλείας ἔχει. “μετάπεμψαι τοιγαροῦν αὐτόν” ἔφησεν, “ἵνα δῶ δίκην.” ὑποτυχόντος δ’ Ἰωνάθου “τί δ’ ἀδικοῦντα κολάσασθαι θέλεις;” οὐκέτ’ εἰς λόγους καὶ βλασφημίας τὴν ὀργὴν ὁ Σάου- 20 λος ἐξήνεγκεν, ἀλλ’ ἀρπάσας τὸ δόρυ ἀνεπήδησεν εἰς αὐτὸν ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ τὸ μὲν ἔργον οὐκ ἔδρασε διακωλυθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, φανερός δ’ ἐγένετο τῷ παιδί μισῶν τὸν Δαυίδην καὶ διαχρήσασθαι ποθῶν, ὡς παρὰ μικρὸν δι’ ἐκεῖνον αὐτόχειρα καὶ τοῦ παιδὸς 25 γεγονέναι.

10 καὶ τότε μὲν ὁ τοῦ βασιλέως παῖς ἐκπηδήσας ἀπὸ τοῦ δειπνου, καὶ μηδὲν ὑπὸ λύπης προσενέγκασθαι δυνηθεὶς, κλαίων ἑαυτὸν μὲν τοῦ παρὰ μικρὸν ἀπολέσθαι, τοῦ κατακεκρίσθαι δ’ ἀποθανεῖν Δαυίδην, δι- 30 εννικτέρευσεν. ἄμα δὲ ἡμέρῃ πρὸ τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδλίον ὡς γυμνασόμενος μὲν, δηλώσων δὲ τῷ φίλῳ τὴν

τοῦ πατρὸς διάθεσιν, ὡς συνέθετο, πρόεισι. ποιήσας δὲ ὁ Ἰωνάθης τὰ συγκείμενα τὸν μὲν ἐπόμενον ἀπολύει εἰς τὴν πόλιν παιδα, ὃ δ' ἐν ἐρημίᾳ τῷ Δαυίδῃ παρηλθεν εἰς ὄψιν αὐτῷ καὶ λόγους. ἀναφανείς δ' οὗτος πῖ-
 5 πτει πρὸ τῶν Ἰωνάθου ποδῶν, καὶ προσκυνῶν σωτήρα αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ἀπεκάλει. ἀνίστησι δ' ἀπὸ τῆς γῆς αὐτόν, καὶ περιπλακέντες ἀλλήλοις μακρά τε ἠσπάζοντο καὶ δεδακρυμένα, τὴν τε ἡλικίαν ἀποθρηνοῦντες αὐ-
 10 διαχωρισμόν, ὃς οὐδὲν αὐτοῖς ἐδόκει θανάτου διαφέρειν. μόλις δ' ἐκ θρήνων ἀνανήψαντες, καὶ μεμνησθαι τῶν ὄρκων ἀλλήλοις παρακελευσάμενοι, διελύθησαν.

Δαυίδης δὲ φεύγων τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ 12
 15 θάνατον εἰς Ναβᾶν παραγίνεται πόλιν πρὸς Ἀχιμέλεχον τὸν ἱερέα, ὃς ἐπὶ τῷ μόνον ἦκοντα ἰδεῖν καὶ μῆτε φίλον σὺν αὐτῷ μῆτ' οἰκέτην παρόντα ἐθαύμασε, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ μηδένα εἶναι σὺν αὐτῷ μαθεῖν ἤθελεν. ὃ δὲ πρᾶξις ἀπόρρητον ἐπιταγῆναι πρὸς τοῦ βασιλέως
 20 ἔφησεν, εἰς ἣν συνοδίας αὐτῷ βουλομένῳ λαθεῖν οὐκ ἔδει· "τοὺς μέντοι θεράποντας εἰς τόνδε μοι τὸν τόπον ἀπαντᾶν προσέταξα." ἠξίου δὲ λαβεῖν ἐφόδια· φίλον γὰρ αὐτόν ποιήσειν ἔργον παρασχόντα καὶ πρὸς τὸ προκείμενον συλλαμβανομένου. τυχῶν δὲ τούτων ἦτι
 25 καὶ ὄπλον τι μετὰ χειρας, φομφαίαν ἢ δοράτιον. παρῆν δὲ καὶ Σαούλου δοῦλος γένος μὲν Σύρος, Δῶηκος δ' ὄνομα, τὰς τοῦ βασιλέως ἡμιόνους νέμων. ὃ δ' ἀρχιερεὺς ἔχει μὲν αὐτὸς οὐδὲν εἶπέ τι τοιοῦτον, εἶναι δὲ τὴν Γολιάθου φομφαίαν, ἣν ἀποκτείνας τὸν Παλαι-
 30 στίνον αὐτὸς ἀναθείη τῷ θεῷ. λαβῶν δὲ ταύτην ὁ 2 Δαυίδης ἔξω τῆς τῶν Ἑβραίων χώρας εἰς Γίτταν διέφυγε τὴν Παλαιστίνων, ἧς Ἀγχοῦς ἐβασίλευεν. ἐπι-

γνωσθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν τοῦ βασιλέως οἰκετῶν καὶ φανε-
 ρὸς αὐτῷ γενόμενος, μηνυόντων ἐκείνων ὅτι Δαυίδης
 ὁ πολλὰς ἀποκτείνας Παλαιστίνων μυριάδας εἶη, δει-
 σασ μὴ πρὸς αὐτοῦ θάνη καὶ τὸν κίνδυνον ὃν ἐξέφυγε
 παρὰ Σαούλου παρ' ἐκείνου πειραθῆ, προσποιεῖται 5
 μανίαν τε καὶ λύσσαν, ὡς ἀφρὸν κατὰ τοῦ στόματος
 αὐτοῦ φερόμενον καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὅσα συνίστησι μανίας
 πίστιν παρὰ τῷ τῶν Γιττῶν βασιλεῖ γεγενῆσθαι τῆς νό-
 σου. καὶ τοῖς οἰκέταις προσδυσχεράνας ὡς ἔκφρονα πρὸς
 αὐτὸν ἀγάγοιεν ἄνθρωπον, ἐκέλευσε τὸν Δαυίδην ὡς 10
 τάχος ἐκβαλεῖν.

3 διασωθεὶς δὲ οὕτως ἐκ τῆς Γίττης εἰς τὴν Ἰούδα
 παραγίνεται φυλὴν, καὶ ἐν τῷ πρὸς Ἀδουλλάμῃ πόλει
 στηλαῖω διατρίβων πέμπει πρὸς τοὺς ἀδελφούς, δηλῶν
 αὐτοῖς ἔνθα εἶη. οἱ δὲ μετὰ πάσης συγγενείας ἦγον 15
 πρὸς αὐτόν, καὶ τῶν ἄλλῶν δὲ ὅσοις ἦ χρεῖα ἦν ἢ φό-
 βος ἐκ Σαούλου τοῦ βασιλέως, συνερρῶθησαν πρὸς αὐ-
 τόν, καὶ ποιεῖν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα ἐτοίμως ἔχεν ἔλε-
 γον. ἐγένοντο δὲ οἱ πάντες ὡσεὶ τετρακόσιοι. θαρρή-
 σασ δὲ ὡς καὶ χειρὸς αὐτῷ καὶ συνεργίας ἤδη προσ- 20
 γεγεννημένης, ἀπάρας ἐκεῖθεν ἀφικνεῖται πρὸς τὸν τῶν
 Μωαβιτῶν βασιλέα, καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ εἰς τὴν αὐ-
 τοῦ χώραν προσδεξάμενον, ἕως ἂν γνῶ τὸ καθ' αὐτόν
 τέλος, ἔχειν παρεκάλει. κατανεύσαντος δ' αὐτοῦ τὴν
 χάριν, καὶ πάσης τοὺς γονεῖς τοῦ Δαυίδου τιμῆς, παρ' 25
 ὃν ἐτύγχανον παρ' αὐτῷ χρόνον, ἀξιώσαντος . . .

4 αὐτὸς δὲ, τοῦ προφήτου κελεύσαντος αὐτὸν τὴν
 μὲν ἐρημίαν ἐκλιπεῖν, πορευθέντα δ' εἰς τὴν κληρου-
 χίαν τῆς Ἰούδα φυλῆς ἐν αὐτῇ διάγειν, πεῖθεται, καὶ
 παραγενόμενος εἰς Σάρην πόλιν ἐν αὐτῇ κατέμενε. 30
 Σάουλος δ' ἀκούσας ὅτι μετὰ πλήθους ὀφθειῆ Δαυί-
 δης, οὐκ εἰς τυχόντα θόρυβον καὶ ταραχὴν ἐνέπεσεν,

ἀλλ' εἰδὼς τὸ φρόνημα τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὴν ἐντολίαν
 οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ μικρὸν ἀνακύψειν ἔργον, ὑφ' οὗ κλαύ-
 σεσθαι πάντως καὶ πονήσειν, ὑπενόησε. καὶ συγκαλέ-
 σας τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ τὴν φυλὴν ἐξ
 5 ἧς αὐτὸς ἦν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸν βουνὸν οὗ τὸ βασιλείον
 εἶχε, καὶ καθίσας ἐπ' Ἀρούρης (τόπος δ' ἦν τις οὕτω
 προσαγορευόμενος), τιμῆς πολιτικῆς περὶ αὐτὸν οὔσης
 καὶ τῆς τάξεως τῶν σωματοφυλάκων, λέγει πρὸς αὐ-
 τοὺς "ἄνδρες ὁμόφυλοι, μέμνησθε εὖ οἶδ' ὅτι τῶν ἐμῶν
 10 εὐεργεσιῶν, ὅτι καὶ ἀγρῶν τινὰς ἐποίησα δεσπότας καὶ
 τιμῶν τῶν ἐν τῷ πλήθει καὶ τάξεων ἡξίωσα. πυνθά-
 νομαι τοιγαροῦν εἰ μείζονας τούτων δωρεὰς καὶ πλειό-
 νας παρὰ τοῦ Ἰεσσαίου παιδὸς προσδοκᾶτε. οἶδα γὰρ
 ὅτι πάντες ἐκείνῳ προστίθεσθε, τοῦμοῦ παιδὸς Ἰωνά-
 15 θου αὐτοῦ τε οὕτω φρονήσαντος καὶ ὑμᾶς ταῦτά πεί-
 σαντος. οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας
 τὰς πρὸς Δαυίδην αὐτῷ γεγεννημένας, οὐδὲ ὅτι σύμ-
 βουλος μὲν καὶ συνεργὸς Ἰωνάθης ἐστὶ τῶν κατ' ἐμοῦ
 συντεταγμένων, μέλει δὲ ὑμῶν οὐδενὶ περὶ τούτων,
 20 ἀλλὰ τὸ ἀποβησόμενον ἡσυχάζοντες σκοπεῖτε." σιωπή-
 σαντος δὲ τοῦ βασιλέως ἄλλος μὲν οὐδεὶς ἀπεκρίνατο
 τῶν παρόντων, Δάηκος δὲ ὁ Σύρος, ὁ τὰς ἡμιόλους
 αὐτοῦ βόσκων, εἶπεν ὡς ἴδοι τὸν Δαυίδην εἰς Ναβᾶν
 πόλιν πρὸς Ἀχιμέλεχον ἐλθόντα τὸν ἀρχιερέα, τὰ τε
 25 μέλλοντα παρ' αὐτοῦ προφητεύσαντος μαθεῖν, καὶ λα-
 βόντα ἐφόδια καὶ τὴν φομφαίαν Γολιάθου πρὸς οὓς
 ἐβούλετο μετὰ ἀσφαλείας προπεμφθῆναι.

μεταπεμπάμενος οὖν τὸν ἀρχιερέα καὶ πᾶσαν αὐ- 5
 τοῦ τὴν γενεὰν Σάουλος "τί παθῶν" εἶπεν "ἐξ ἐμοῦ
 30 δεινὸν καὶ ἄχαρι τὸν Ἰεσσαίου παῖδα προσεδέξω, καὶ
 σιτίων μὲν αὐτῷ μετέδωκας καὶ ὄπλων, ὄντι τῆς ἐμῆς
 βασιλείας ἐπιβούλῃ; τί γὰρ δὴ καὶ περὶ τῶν μελλόν-

των ἐχρημάτιζες; οὐ γὰρ δὴ σε φεύγων ἐμὲ καὶ μισῶν τὸν ἐμὸν οἶκον ἐλάνθανεν.” ὁ δ’ ἀρχιερεὺς οὐκ ἐπ’ ἄρ- νησιν ἐτράπη τῶν γεγυότων, ἀλλὰ μετὰ παρηρησίας ταῦτα παρασχεῖν ὠμολόγει, οὐχὶ Δαυίδη χαριζόμενος ἀλλ’ αὐτῷ. πολέμιον γὰρ σὸν οὐκ εἰδέναι ἔφασκε, πι- 5 στὸν δὲ ἐν τοῖς μάλιστα δοῦλον καὶ χιλιάρχον, καὶ τὸ τούτων μεῖζον, γαμβρόν τε ἤδη καὶ συγγενῆ. ταῦτα δ’ οὐκ ἐχθροῖς παρέχειν τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοῖς εὐ- νοίᾳ καὶ τιμῇ τῇ πρὸς αὐτοὺς ἀρίστοις. προφητεῦσαι δὲ οὐ νῦν πρῶτον αὐτῷ, πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο 10 πεποιημέναι. “φῆσαντι δὲ ὑπὸ σοῦ πεμφθῆναι κατὰ πολλὴν σπουδὴν ἐπὶ πρᾶξιν, τὸ μηδὲν παρασχεῖν ὧν ἐπεξήτει, σοὶ μᾶλλον ἀντιλέγειν ἢ ἐκείνῳ περὶ αὐτῶν ἐλογιζόμεν. διὸ μηδὲν πονηρὸν κατ’ ἐμοῦ φρονήσης, μηδὲ πρὸς ἃ νῦν ἀκούεις Δαυίδην ἐγχειρεῖν, πρὸς 15 ταῦτα τὴν τότε μου δοκοῦσαν φιλανθρωπίαν ὑποπτεύ- σης· φίλῳ γὰρ καὶ γαμβρῷ σῷ καὶ χιλιάρχῳ παρέσχον, οὐ πολεμῖῳ.”

6 ταῦτα λέγων ὁ ἀρχιερεὺς οὐκ ἐπεισε τὸν Σάουλον (δεινὸς γὰρ ὁ φόβος μηδ’ ἀληθεῖ πιστεῦειν ἀπολογία), 20 κελεύει δὲ τοῖς ὀπλίταις περιστάσιν αὐτὸν μετὰ τῆς γε- νεᾶς ἀποκτεῖναι. μὴ θαρρούντων δ’ ἐκείνων ἄψασθαι τοῦ ἀρχιερέως, ἀλλὰ τὸ θεῖον εὐλαβουμένων μᾶλλον ἢ τὸ παρακοῦσαι τοῦ βασιλέως, τῷ Σύρω Δωήκῳ προσ- τάσσει τὸν φόνον, καὶ παραλαβῶν ὁμοίους αὐτῷ πονη- 25 ροὺς ἐκεῖνος ἀποκτείνει τὸν Ἀχιμέλεχον καὶ τὴν γενεὰν αὐτοῦ· ἦσαν δὲ πάντες ὡς πέντε καὶ ὀγδοήκοντα καὶ τριακόσιοι. πέμψας δὲ ὁ Σάουλος καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν ἱερέων Ναβᾶν πάντας τε αὐτοὺς ἀπέκτεινεν, οὐ γυναι- κῶν, οὐ νηπίων οὐδ’ ἄλλης ἡλικίας φεισάμενος, αὐ- 30 τὴν τε ἐνέπρησε. διασώζεται δὲ παῖς εἰς Ἀχιμελέχου Ἀβιάδαρος ὄνομα. ταῦτα μέντοι γε συνέβη καθὼς

προεφήτευσεν ὁ θεὸς τῷ ἀρχιερεὶ Ἰηλεὶ, διὰ τὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ [δύο] παρανομίας εἰπὼν διαφθορήσεσθαι τοὺς ἐκγόνους.

Σάουλος δὲ ὁ βασιλεὺς ὡμὸν οὕτως ἔργον διαπρα- 7
 5 ξάμενος καὶ γενεὰν ὅλην ἀρχιερατικῆς ἀποσφάξας τι-
 μῆς, καὶ μῆτ' ἐπὶ νηπίοις λαβὼν οἶκτον μῆτ' ἐπὶ γέ-
 ρουσιν αἰδῶ, καταβαλὼν δὲ καὶ τὴν πόλιν ἣν πατρίδα
 καὶ τροφὸν τῶν ἱερέων καὶ προφητῶν αὐτότι τὸ θεῖον
 ἐπελέξατο καὶ μόνην εἰς τὸ τοιούτους φέρειν ἄνδρας
 10 ἀπέδειξε, μαθεῖν ἅπασιν παρέσχε καὶ κατανοῆσαι τὸν
 ἀνθρώπινον τρόπον, ὅτι μέχρις οὗ μὲν εἰσιν ἰδιωταί
 τινες καὶ ταπεινοί, τῷ μὴ δύνασθαι χρῆσθαι τῇ φύσει
 μηδὲ τολμᾶν ὅσα θέλουσιν, ἐπιεικεῖς εἰσὶ καὶ μέτριοι
 καὶ μόνον διώκουσι τὸ δίκαιον καὶ πρὸς αὐτὸ τὴν πᾶ-
 15 σαν ἐννοιᾶν τε καὶ σπουδὴν ἔχουσι. τότε δὲ καὶ περὶ
 τοῦ θείου πεπιστεύκασιν ὅτι πᾶσι τοῖς γινομένοις ἐν τῷ
 βίῳ πάρεστι, καὶ οὐ τὰ ἔργα μόνον ὁρᾷ τὰ πραττόμενα,
 ἀλλὰ καὶ τὰς διανοίας ἥδη σαφῶς οἶδεν ἀφ' ὧν μέλλει
 ταῦτ' ἔσεσθαι. ὅταν δὲ εἰς ἔξουσίαν παρέλθωσι καὶ
 20 δυναστείαν, τότε πάντ' ἐκεῖνα μετεκδυσάμενοι, καὶ
 ὡσπερ ἐπὶ σκηνῆς προσωπεῖα τὰ ἦθη καὶ τοὺς τρόπους
 ἀποθέμενοι, μεταλαμβάνουσι τόλμαν, ἀπόνοιαν, κατα-
 φρόνησιν ἀνθρωπίνων τε καὶ θεῶν· καὶ ὅτε μάλιστα
 δεῖ τῆς εὐσεβείας αὐτοῖς καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἔγγιστα
 25 τοῦ φθονεῖσθαι γεγεννημένοις καὶ πᾶσι φανεροῖς ἐφ'
 οἷς ἂν νοήσωσιν ἢ πράξωσι καθεστῶσι, τόθ' ὡς οὐκ ἐτι
 βλέποντος αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, ἢ διὰ τὴν ἔξουσίαν δεδιό-
 τος, οὕτως ἐμπαροinouῖσι τοῖς πράγμασιν. ἂ δ' ἂν ἢ
 φοβηθῶσιν ἀκούσαντες ἢ μισήσωσιν ἐθελήσαντες ἢ
 30 στέρωσιν ἀλόγως, ταῦτα κύρια καὶ βέβαια καὶ ἀληθῆ
 καὶ ἀνθρώποις ἀρεστὰ καὶ θεῷ δοκοῦσι· τῶν δὲ μελ-
 λόντων λόγος αὐτοῖς οὐδὲ εἰς, ἀλλὰ τιμῶσι μὲν τοὺς

πολλὰ τάλαιπωρήσαντας, τιμήσαντες δὲ φθονοῦσι, καὶ παραγαγόντες εἰς ἐπιφάνειαν οὐ ταύτης ἀφαιροῦνται μόνον τοὺς τετυχηκότας, ἀλλὰ διὰ ταύτην καὶ τοῦ ζῆν ἐπὶ πονηραῖς αἰτίαις καὶ δι' ὑπερβολὴν αὐτῶν ἀπιθάνοις. κολάζουσι δ' οὐκ ἐπ' ἔργοις δίκης ἀξίοις ἀλλ' ἐπὶ διαβολαῖς καὶ κατηγορίαις ἀβασανίστοις, οὐδ' ὅσους δεῖ τοῦτο παθεῖν ἀλλ' ὅσους ἀποκτεῖναι δύνανται. τοῦτο Σάουλος ἡμῖν ὁ Κεῖσου παῖς, ὁ πρῶτος μετὰ τὴν ἀριστοκρατίαν καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς κριταῖς πολιτείαν Ἑβραίων βασιλεύσας, φανερὸν πεποίηκε, τριακοσίους ἀποκτείνας ἱερέας καὶ προφήτας ἐκ τῆς πρὸς Ἀχιμέλεχον ὑποψίας, ἐπικαταβαλὼν δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἐν τρόπῳ τινὶ ναὸν σπουδάσας ἱερέων καὶ προφητῶν ἔρημον καταστῆσαι, τοσοῦτους μὲν ἀνελῶν, μείναι δὲ ἑάσας οὐδὲ τὴν πατρίδα αὐτῶν πρὸς τὸ καὶ μετ' ἐκεῖνους ἄλλους γενέσθαι.

8 ὁ δ' Ἀβιάθαρος ὁ τοῦ Ἀχιμελέχου παῖς, ὁ μόνος διασωθῆναι δυνηθεὶς ἐκ τοῦ γένους τῶν ὑπὸ Σαούλου φονευθέντων ἱερέων, φυγὼν πρὸς Δαυίδην τὴν τῶν οἰκείων αὐτοῦ συμφορὰν ἐδήλωσε καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν. ὁ δ' οὐκ ἄγνοεῖν ἔφη ταῦτα περὶ αὐτοὺς ἐσόμενα ἰδὼν τὸν Δῶηκον· ὑπονοῆσαι γὰρ διαβληθήσεται πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀρχιερέα τῷ βασιλεῖ, καὶ τῆς ἀτυχίας ταύτης αὐτοῖς αὐτὸν ἠτιᾶτο. τὸ μένειν δ' αὐτόθι καὶ σὺν αὐτῷ διατρέβειν, ὡς οὐκ ἐν ἄλλῳ τόπῳ λησόμενον οὕτως, ἤξιλον.

13 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀκούσας ὁ Δαυίδης τοὺς Παλαιστίνους ἐμβεβληκότας εἰς τὴν Κιλλανῶν χώραν καὶ ταύτην διαρκάζοντας, δίδωσιν ἑαυτὸν στρατεύειν ἐπ' αὐτούς, εἰ ὁ θεὸς παρὰ τοῦ προφήτου πυνθόμενος ἐπιτρέπει νίκην. τοῦ δὲ σημαίνειν φήσαντος ἐξώρησεν ἐπὶ τοὺς Παλαιστίνους μετὰ τῶν ἐταίρων, καὶ φό-

νον τε αὐτῶν πολὺν ἐξέχεε καὶ λείαν ἤλασε. καὶ παρα-
 μείνας τοῖς Κιλλανοῖς ἕως οὗ τὰς ἄλλωνας καὶ τὸν καρ-
 πὸν συνείλον ἀδεῶς, Σαούλω τῷ βασιλεῖ μηνύεται
 παρ' αὐτοῖς ὧν· τὸ γὰρ ἔργον καὶ τὸ κατόρθωμα οὐκ
 5 ἔμεινε παρ' οἷς ἐγένετο, φήμη δ' ἐπὶ πᾶν εἰς τε τὰς
 τῶν ἄλλων ἀκοὰς καὶ πρὸς τὰς τοῦ βασιλέως διεκομί-
 σθη, αὐτό τε συνιστάνον καὶ τὸν πεποιηκότα. χαίρει
 δὲ Σάουλος ἀκούσας ἐν Κίλλᾳ τὸν Δαυίδην, καὶ "θεὸς
 ἦδη χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ὑπέθετο αὐτόν" εἰπὼν, "ἐπεὶ καὶ
 10 συνηνάγκασεν ἐλθεῖν εἰς πόλιν τείχη καὶ πύλας καὶ
 μοχλοὺς ἔχουσαν," τῷ λαῷ παντὶ προσέταξεν ἐπὶ τὴν
 Κίλλαν ἐξορμηῆσαι καὶ πολιορκήσαντι καὶ ἐλόντι τὸν
 Δαυίδην ἀποκτείνει. ταῦτα δ' αἰσθόμενος ὁ Δαυίδης,
 καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ θεοῦ ὅτι μέλλαντα παρ' αὐτοῖς οἱ
 15 Κιλλῖται ἐκδώσουσι τῷ Σαούλω, παραλαβὼν τοὺς τε-
 τρακοσίους ἀπῆρεν ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὴν ἔρημον
 ἐπάνω τῆς Ἐνγεδαῖν λεγομένης. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς
 ἀκούσας αὐτὸν πεφευγότα παρὰ τῶν Κιλλιτῶν ἐπαύ-
 σατο τῆς ἐπ' αὐτὸν στρατείας, Δαυίδης δὲ ἐκεῖθεν 2
 20 ἄρας εἰς τινὰ τόπον Καινὴν καλουμένην τῆς Ζιφήνης
 παραγίνεται, εἰς ὃν Ἰωνάθης ὁ τοῦ Σαούλου παῖς συμ-
 βαλὼν αὐτῷ καὶ κατασπασάμενος θαρρεῖν τε καὶ χρη-
 στάς περὶ τῶν μελλόντων ἐλπίδας ἔχειν παρεκάλει, καὶ
 μὴ κάμνειν τοῖς παροῦσι· βασιλεύσειν γὰρ αὐτόν, καὶ
 25 πᾶσαν τὴν Ἑβραίων δύναμιν ἔξειν ὑφ' αὐτῷ, φιλεῖν
 δὲ τὰ τοιαῦτα σὺν μεγάλοις ἀπαντᾶν πόνοις. πάλιν δ'
 ὄρκους ποιησάμενος τῆς εἰς ἅπαντα τὸν βίον πρὸς ἄλ-
 λήλους εὐνοίας καὶ πίστεως, καὶ τὸν θεὸν μάρτυρα κα-
 λέσας ὧν ἐπηράσατο αὐτῷ παραβάντι τὰ συγκείμενα
 30 καὶ μεταβαλομένῳ πρὸς τάναντία, τὸν μὲν αὐτόθι κα-
 ταλείπει μικρὰ τῶν φροντίδων καὶ τοῦ δέους ἐπικου-
 φίσας, αὐτὸς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπανέρχεται. οἱ δὲ Ζιφη-

νοὶ χαριζόμενοι τῷ Σαούλῳ μνηύουσιν αὐτῷ παρ' αὐτοῖς διατρίβειν τὸν Δαυίδην, καὶ παραδώσειν ἔφασαν ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντι· καταληφθέντων γὰρ τῶν τῆς Ζιφήνης στενωῶν οὐκ εἶναι φυγὴν αὐτῷ πρὸς ἄλλους. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπήνεσεν αὐτούς, χάριν ἔχειν ὁμολογήσας τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ μεμνηυκόσι, καὶ οὐκ εἰς μακρὰν ἀμείψασθαι τῆς εὐνοίας ὑποσχόμενος αὐτούς ἐπεμψε τοὺς ζητήσοντας τὸν Δαυίδην καὶ τὴν ἐρημίαν ἐξερευνήσοντας· αὐτὸς δ' ἀκολουθήσειν ἀπεκρίνατο. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν θήραν καὶ τὴν σύλληψιν τοῦ Δαυίδου προῆγον τὸν βασιλέα, σπουδάζοντες μὴ μόνον τῷ μνηῦσαι τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ τὴν εὐνοίαν, ἀλλὰ καὶ τῷ παρασχεῖν αὐτὸν εἰς ἐξουσίαν φανερωτέραν καταστήσαι, διήμαρτον δὲ τῆς ἀδίκου καὶ πονηρᾶς ἐπιθυμίας, οἱ μὴδὲν κινδυνεύσειν ἔμελλον ἐκ τοῦ μὴ ταῦτα ἐμφανίσαι τῷ Σαούλῳ, διὰ δὲ κολακείαν καὶ κέρδους ἐπιθυμίαν τε καὶ προσδοκίαν παρὰ τοῦ βασιλέως ἄνδρα θεοφιλῆ καὶ παρὰ δίκην ζητούμενον ἐπὶ θανάτῳ καὶ λανθάνειν δυνάμενον διέβαλον καὶ παραδώσειν ὑπέσχοντο· γνοὺς γὰρ ὁ Δαυίδης τὴν τῶν Ζιφηνῶν κακοήθειαν καὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἔφοδον, ἐκλείπει μὲν τὰ στενὰ τῆς ἐκείνων χώρας, φεύγει δ' ἐπὶ τὴν μεγάλην πέτραν τὴν οὖσαν ἐν τῇ Μάω-
νος ἐρήμῳ.

- 3 ὤρμησε δ' ἐπ' ἐκείνην διώκειν Σάουλος· κατὰ γὰρ τὴν ὁδὸν ἀναχωρήσαντα ἐκ τῶν στενωῶν μαθὼν τὸν Δαυίδην, ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος τῆς πέτρας ἀπῆρεν. ἀντιπεριέσπασαν δὲ τὸν Σάουλον ἀπὸ τῆς διώξεως τοῦ Δαυίδου, μέλλοντος ἤδη συλλαμβάνεσθαι, Παλαιστῖνοι πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν Ἑβραίων ἐστρατευκένοι χώραν ἀκουσθέντες· ἐπὶ γὰρ τούτους ἀνέστρεψε φύσει πολεμίουσ ὄντας, αὐτούς ἀμύνασθαι κρίνας ἀναγκαιότερον

ἦ τὸν ἴδιον σπουδάζοντα λαβεῖν ἐχθρὸν ὑπεριδεῖν τὴν γῆν κακωθεῖσαν.

καὶ Δαυίδης μὲν οὕτως ἐκ παραλόγου τὸν κίνδυνον διαφυγῶν εἰς τὰ στενὰ τῆς Ἐνγεδηνῆς ἀφικνεῖται, 4
 5 Σαούλω δὲ ἐκβαλόντι τοὺς Παλαιστίνους ἦκον ἀπαγγέλλοντες τινὲς τὸν Δαυίδην ἐν τοῖς Ἐνγεδηνῆς διατρέβειν ὄροις. λαβὼν δὲ τρισχιλίους ὀπλίτας ἐπιλέκτους ἐπ' αὐτὸν ἠπείγετο, καὶ γενόμενος πόρρω τῶν τόπων ὄρᾳ παρὰ τὴν ὁδὸν σπήλαιον βαθὺ καὶ κοῖλον, εἰς πολὺ
 10 καὶ μῆκος ἀνεφγὸς καὶ πλάτος, ἐνθα συνέβαινε τὸν Δαυίδην μετὰ τῶν τετρακοσίων κεκρύφθαι. ἐπειγόμενος οὖν ὑπὸ τῶν κατὰ φύσιν εἰσεῖσιν εἰς αὐτὸ μόνος. θεαθεὶς δ' ὑπὸ τινος τῶν μετὰ Δαυίδου, καὶ φράσαντος τοῦ θεασαμένου πρὸς τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ παρὰ τοῦ
 15 θεοῦ καιρὸν ἔχειν ἀμύνης, καὶ συμβουλευόντος τοῦ Σαούλου ἀποτεμεῖν τὴν κροτάλην καὶ τῆς πολλῆς ἄλης αὐτὸν ἀπαλλάξαι καὶ τάλαιπωρίας, ἀναστὰς ἀποτέμνει μὲν τὴν πτέρυγα τοῦ ἱματίου μόνον οὐδ' ὁ Σάουλος ἠμπεύχετο, μετανοήσας δ' εὐθύς οὐ δίκαιον εἶπε φονεῦειν
 20 τὸν αὐτοῦ δεσπότην οὐδὲ τὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βασιλείας ἀξιωθέντα· “καὶ γὰρ εἰ πονηρὸς οὗτος εἰς ἡμᾶς, ἀλλ' οὐκ ἐμὲ δεῖ τοιοῦτον εἶναι πρὸς αὐτόν.” τοῦ δὲ Σαούλου τὸ σπήλαιον ἐκλιπόντος προελθὼν ὁ Δαυίδης ἐκραξεν, ἀκοῦσαι Σάουλον ἀξιῶν. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ βασιλέως, προσκυνεῖ τε αὐτὸν πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ὡς ἔθος, καὶ φησιν “οὐ πονηροὶς, ὦ βασιλεῦ, καὶ ψευδεὶς πλάττουσι διαβολὰς παρέχοντα δεῖ σε τὰς ἀκοὰς χαρίζεσθαι μὲν ἐκείνοις τὸ πιστεύειν αὐτοῖς, τοὺς δὲ φιλάτους δι' ὑπονοίας ἔχειν, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις σκοπεῖν
 30 τὴν ἀπάντων διάθεσιν. διαβολὴ μὲν γὰρ ἀπατᾷ, σαφῆς δ' ἀπόδειξις εὐνοίας τὰ πραττόμενα· καὶ λόγος μὲν ἐπ' ἀμφοτέρω πεφύκεν ἀληθῆς τε καὶ ψευδῆς, τὰ δ'

ἔργα γυμνήν ὑπ' ὄψει τὴν διάνοιαν τίθησι. τοίνυν ἐκ
 τούτων καλῶς ἔχειν με πρὸς σὲ καὶ τὸν σὸν οἶκον ἔμοι
 πιστεῦσαι δεῖ, καὶ μὴ τοῖς κατηγοροῦσιν ἃ μῆτε εἰς
 νοῦν ἐβαλόμην μῆτε δύναται γενέσθαι προσθήμενον
 διώκειν τὴν ἐμὴν ψυχὴν, καὶ μηδὲν μῆδ' ἡμέρας μῆτε 5
 νυκτὸς ἔχειν διὰ φροντίδος ἢ τὴν ἐμὴν ἀναίρεσιν, ἣν
 ἀδίκως μεταπορεύη. πῶς γὰρ οὐ ψευδῆ περὶ ἐμοῦ δό-
 ξαν εἰληφας ὡς ἀποκτείνει σε θέλοντος; ἢ πῶς οὐκ
 ἀσεβεῖς εἰς τὸν θεόν, ἄνθρωπον σήμερον αὐτῷ τιμωρη-
 σαι δυνάμενον καὶ παρὰ σοῦ λαβεῖν δίκην, καὶ μὴ θε- 10
 λήσαντα, μηδὲ τῷ καιρῷ τούτῳ χρησάμενον ὄν, εἰ σοι
 κατ' ἐμοῦ περιέπεσεν, οὐκ ἂν αὐτὸς παρηκας, διαχρή-
 σασθαι ποθῶν καὶ νομίζων πολέμιον; ὅτε γὰρ σου τὸν
 πτέρυγα τοῦ ἱματίου ἀπέτεμον, τότε σου καὶ τὴν κεφα-
 λὴν ἠδυνάμην." ἐπιδείξας δὲ τὸ δάκος ἰδεῖν πιστεύειν πα- 15
 ρείχεν. "ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀπεχόμεν δικαίας ἀμύνης" φησί,
 "σὺ δὲ μίσος ἄδικον οὐκ αἰδῆ κατ' ἐμοῦ φέρων. θεὸς
 ταῦτα δικάσειε, καὶ τὸν ἐκατέρου τρόπον ἡμῶν ἐλέγξειε."
 Σάουλος δὲ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας θαναμάσας,
 καὶ τὴν τοῦ νεανίσκου μετριότητα καὶ φύσιν ἐκπλαγείς, 20
 ἀνφώμωξε. τὸ δ' αὐτὸ κἀκείνου ποιήσαντος, αὐτὸν εἶ-
 ναι δίκαιον στένειν ἀπεκρίνατο. "σὺ μὲν γάρ" φησὶν
 "ἀγαθῶν αἰτιός μοι γέγονας, ἐγὼ δὲ σοὶ συμφορῶν.
 ἐπεδείξω δὲ καὶ σήμερον τὴν ἐκείνων ἀρχαίαν ἔχοντα
 σαυτὸν δικαιοσύνην, οἱ τοὺς ἐχθροὺς ἐν ἐρημίᾳ λα- 25
 βόντες σῶζειν παρήγγελλον. πέπεισμαι δὲ νῦν ὅτι σοὶ
 τὴν βασιλείαν ὁ θεὸς φυλάττει καὶ περιμένει σὲ τὸ
 πάντων τῶν Ἑβραίων κράτος. δὸς δὲ μοι πίστεις ἐνόρ-
 κους μὴ μου τὸ γένος ἔξαφανίσαι, μηδ' ἔμοι μνησικα-
 κοῦντα τοὺς ἐμοὺς ἐκγόνοὺς ἔξαπολέσαι, τηρῆσαι δέ 30
 μοι καὶ σῶσαι τὸν οἶκον." ὁμόσας δέ, καθὼς ἤξλωκε,
 Δαυίδης Σάουλον μὲν εἰς τὴν ἰδίαν ἀπέλυσε βασιλείαν,

αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ εἰς τὴν Μασθηρῶν ἀνέβη στενήν.

ἀποθνήσκει δὲ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ Σα- 5
 μούηλος ὁ προφήτης, ἀνὴρ οὐ τῆς τυχούσης ἀπολαύσας
 5 παρὰ τοῖς Ἑβραίοις τιμῆς. ἀλλ' ἐνεφάνισε γὰρ τὴν
 ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν
 τὸ πένθος ὃ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁ λαὸς ἤγετο, καὶ ἡ περὶ
 τὴν ταφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν νομιζομένων ἀναπλήρω-
 σιν φιλοτιμία τε καὶ σπουδὴ. θάπτουσι δ' αὐτὸν ἐν τῇ
 10 πατρίδι Ἀρμαθᾶ, καὶ ἐπὶ πολλὰς πάνυ ἡμέρας ἐκλαυ-
 σαν, οὐχ οἶον τοῦτο πάσχοντες ὡς ἐπ' ἀλλοτρίου τε-
 λευτῆ, ὥσει οἰκεῖον δ' ἕκαστος ἴδιον ποθῶν. ἐγένετο
 δ' ἀνὴρ δίκαιος καὶ χρηστὸς τὴν φύσιν, καὶ διὰ τοῦτο
 μάλιστα φίλος τῷ θεῷ. ἤρξε δὲ καὶ προέστη τοῦ λαοῦ
 15 μετὰ τὴν Ἥλει τοῦ ἀρχιερέως τελευτηνὴν μόνος μὲν ἐτη
 δώδεκα, μετὰ δὲ τοῦ Σαούλου τοῦ βασιλέως δέκα πρὸς
 τοὺς ὀκτώ.

καὶ τὰ μὲν περὶ Σαμούηλον τοῦτο τὸ πέρας ἔσχεν,
 ἦν δὲ τις τῶν Ζιφηνῶν ἐκ πόλεως Ἐμμᾶ πλούσιος καὶ 6
 20 πολυθρέμματος· τρισχιλίων μὲν γὰρ αὐτῷ ποιμνῆ προ-
 βάτων ἐνέμετο, χιλίων δ' αἰγῶν. ταῦτα Δαυίδης ἀσινῆ
 τηρεῖν τε καὶ ἀβλαβῆ παρήγγελλε τοῖς σὺν αὐτῷ, καὶ
 μήτε ὑπὸ ἐπιθυμίας μήτε ὑπὸ ἐνδείας μήτε ὑπὸ τῆς
 ἐρημίας καὶ τοῦ δύνασθαι λανθάνειν καταβλάπτειν,
 25 τούτων δ' ἀπάντων ἐπάνω τίθεσθαι τὸ μηδὲν ἀδικεῖν,
 καὶ τὸ τῶν ἀλλοτρίων ἄπτεσθαι δεινὸν ἡγεῖσθαι καὶ
 πρόσαντες τῷ θεῷ. ταῦτα δ' ἐδίδασκεν αὐτοὺς οἰόμενος
 ἀνθρώπων χαρίσασθαι ἀγαθῷ καὶ ταύτης τυγχάνειν ἀξίῳ
 τῆς προνοίας. ἦν δὲ Νάβαλος (τοῦτο γὰρ εἶχεν ὄνομα)
 30 σκληρὸς καὶ πονηρὸς τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἐκ κυνικῆς
 ἀσκήσεως πεπονημένος τὸν βίον, γυναικὸς δ' ἀγαθῆς καὶ
 σώφρονος καὶ τὸ εἶδος σπουδαίας λελογχῶς. πρὸς οὖν

τὸν Νάβαλον τοῦτον, καθ' ὃν ἔκειρε τὰ πρόβατα και-
 ρόν, πέμψας ὁ Δαυίδης ἄνδρας δέκα τῶν σὺν αὐτῷ,
 διὰ τούτων αὐτὸν ἀσπάξεται καὶ συνεύχεται τοῦτο ποι-
 εῖν ἐπ' ἔτη πολλά· παρασχεῖν δὲ ἐξ ὧν δυνατός ἐστιν
 αὐτῷ παρεκάλει, μαθόντα παρὰ τῶν ποιμένων ὅτι μη- 5
 δὲν αὐτοὺς ἠδικήκαμεν, ἀλλὰ φύλακες αὐτῶν τε καὶ
 τῶν ποιμνίων γεγόναμεν, πολὺν ἐν τῇ ἐρήμῳ διατρέ-
 βοντες ἤδη χρόνον· μετανοήσειν δ' οὐδὲν Δαυίδη πα-
 ρασχόμενον. ταῦτα δὲ τῶν πεμφθέντων διακονησάντων
 πρὸς τὸν Νάβαλον, ἀπανθρώπως σφόδρα καὶ σκληρῶς 10
 ἀπήντησεν· ἐρωτήσας γὰρ αὐτοὺς τίς ἐστι Δαυίδης, ὡς
 τὸν υἱὸν ἤκουσεν Ἰεσσαίου, “νῦν ἄρα” εἶπε “μέγα φρο-
 νοῦσιν ἐφ' ἑαυτοῖς οἱ δραπέται καὶ σεμνύνονται οἱ τοὺς
 δεσπότας καταλιπόντες.” ὀργίζεται δ' αὐτῶν φρασάν-
 των ὁ Δαυίδης, καὶ τετρακοσίους μὲν ὀπλισμένους 15
 αὐτῷ κελεύσας ἐπεσθαι, διακοσίους δὲ φύλακας τῶν
 σκευῶν καταλιπών (ἤδη γὰρ εἶχεν ἑξακοσίους), ἐπὶ τὸν
 Νάβαλον ἐβάδιζεν, ὁμόσας ἐκεῖνη τῇ νυκτὶ τὸν οἶκον
 αὐτοῦ καὶ τὴν κτῆσιν ὅλην ἀφανίσειν· οὐ γὰρ ἄχθε-
 σθαι μόνον ὅτι γέγονεν ἀχάριστος εἰς αὐτούς, μηδὲν 20
 ἐπιδοὺς πολλῇ φιλανθρωπίᾳ πρὸς αὐτὸν χρησαμένοις,
 ἀλλ' ὅτι καὶ προσεβλασφήμησε καὶ κακῶς εἶπε μηδὲν
 ὑπ' αὐτῶν λελυπημένος.

7 δούλου δὲ τινος τῶν τὰ ποιμνία φυλαττόντων τὰ
 τοῦ Ναβάλου πρὸς τὴν δέσποιναν μὲν αὐτοῦ γυναῖκα 25
 δ' ἐκεῖνου κατειπόντος ὅτι πέμψας ὁ Δαυίδης αὐτῆς
 πρὸς τὸν ἄνδρα μηδενὸς τύχοι τῶν μετρίων, ἀλλὰ καὶ
 προσυβρισθεῖν βλασφημίαις δειναῖς, πάσῃ περὶ αὐτοὺς
 προνοίᾳ καὶ φυλακῇ τῶν ποιμνίων χρησάμενος· γερονέ-
 ναι δὲ τοῦτο ἐπὶ τῷ κακῷ τῷ τοῦ δεσπότου· καὶ ταῦτ' 30
 ἐκεῖνου φήσαντος Ἀβιγαῖα (προσηγορεύετο γὰρ οὕτως)
 εὐθέως ἐπισάξασα τοὺς ὄνους καὶ πληρώσασα παντοίων

ξενίων, καὶ μηδὲν εἰποῦσα τάνδρῳ (ὑπὸ γὰρ μέθης ἀναί-
 σθητος ἦν), ἐπορεύετο πρὸς Δαυίδην. καταβαινοῦσῃ
 δὲ τὰ στενὰ τοῦ ὄρους ἀπήντησε Δαυίδης μετὰ τετρα-
 κοσίων ἐπὶ Νάβαλον ἐρχόμενος. θεασαμένη δ' αὐτὸν
 5 ἡ γυνὴ κατεπήδησεν, καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσ-
 εκύνει, καὶ τῶν μὲν Ναβάλου λόγων ἐδεῖτο μὴ μνη-
 μονεύειν (οὐ γὰρ ἀγνοεῖν αὐτὸν ὁμοιον ὄντα τῷ ὀνό-
 ματι· Νάβαλος δὲ κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶτταν ἀφρο-
 σύνην δηλοῖ), αὐτῇ δ' ἀπελογεῖτο μὴ θεάσασθαι τοὺς
 10 πεμφθέντας ὑπ' αὐτοῦ. "διὸ συγγίνωσκέ μοι" φησί,
 "καὶ τῷ θεῷ χάριν ἔχε κωλύοντί σε μιανθῆναι ἀνθρω-
 πίνῳ αἵματι. μένοντα γὰρ σε καθαρὸν ἐκείνος αὐτὸς
 ἐκδικήσει παρὰ τῶν πονηρῶν. ἃ γὰρ ἐκδέχεται κακὰ
 Νάβαλον, ταῦτα καὶ ταῖς τῶν ἐχθρῶν σου κεφαλαῖς
 15 συμπέσοι· γενοῦ δὲ εὐμενῆς μοι, κρίνας ἀξίαν τοῦ παρ'
 ἔμοῦ ταῦτα δεξασθαι, καὶ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν
 τὴν ἐπὶ τὸν ἄνδρα μου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν
 ἐμὴν τιμὴν ἄφες. πρέπει γὰρ ἡμέρῳ σοι καὶ φιλανθρω-
 πῶ τυγχάνειν, καὶ ταῦτα μέλλοντι βασιλεύειν." ὁ δὲ
 20 τὰ δῶρα δεξάμενος "ἀλλὰ σέ" φησὶν "ὦ γύναι, θεὸς
 εὐμενῆς ἦγαγε πρὸς ἡμᾶς τήμερον· οὐ γὰρ ἂν τὴν
 ἐπερχομένην ἡμέραν εἶδες, ἐμοῦ τὸν οἶκον τὸν Ναβά-
 λου διὰ τῆσδε τῆς νυκτὸς ὁμόσαντος ἀπολέσαι καὶ μη-
 δένα ὑμῶν ἀπολείψειν ἀπὸ ἀνδρὸς πονηροῦ καὶ ἀχαρί-
 25 στοῦ πρὸς ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐταίρους γενομένου. νῦν
 δὲ φθάσασα προέλαβες καταμειλιξασθαί μου τὸν θυ-
 μόν, κηδομένου σου τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ Νάβαλος μὲν, κἄν
 ἀφεθῆ νῦν διὰ σέ τῆς τιμωρίας, οὐ φεύξεται τὴν δί-
 κην, ἀλλ' ὁ τρόπος αὐτὸν ἀπολεῖ, λαβὼν αἰτίαν ἄλλην."
 30 ταῦτ' εἰπὼν ἀπολύει τὴν γυναῖκα· ἡ δὲ εἰς τὸν 8
 οἶκον ἐλθοῦσα καὶ καταλαβοῦσα τὸν ἄνδρα μετὰ πολ-
 λῶν εὐωχοῦμενον καὶ κεκαρωμένον ἦδη, τότε μὲν οὐ-

δὲν τῶν γεγενημένων διεσάφει, τῇ δ' ἐπιούσῃ νήφοντι
 ἅπαντα δηλώσασα παρεθῆναι καὶ πᾶν αὐτῷ νεκρωθῆ-
 ναι τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν λόγων καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς λύπης
 ἐποίησε. καὶ δέκα οὐ πλείους ἐπιξήσας ἡμέρας τὸν βίον
 κατέστρεψε ὁ Νάβαλος. ἀκούσας δ' αὐτοῦ τὴν τελευ- 5
 τὴν ὁ Δαυίδης ἐκδικηθῆναι μὲν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ
 καλῶς ἔλεγεν· ἀποθανεῖν γὰρ Νάβαλον ὑπὸ τῆς ἰδίας
 πονηρίας, καὶ δοῦναι δίκην αὐτῷ καθαρὰν ἔχοντι τὴν
 δεξιάν· ἔγνω δὲ καὶ τότε τοὺς πονηροὺς ἐλαυνομένους
 ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ μηδενὸς τῶν ἐν ἀνθρώποις ὑπερο- 10
 ρῶντα, δίδόντα δὲ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς τὰ ὅμοια, τοῖς δὲ
 πονηροῖς ὀξεῖαν ἐπιφέροντα τὴν ποινήν. πέμψας δ'
 αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα συνοικήσουςαν καὶ γαμηθη-
 σομένην καλεῖ πρὸς αὐτόν· ἡ δὲ ἀναξία μὲν εἶναι καὶ
 ποδῶν ἄψασθαι τῶν ἐκείνου πρὸς τοὺς παρόντας ἔλε- 15
 γεν, ὅμως δὲ μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ἤκε. καὶ συν-
 ῳκῆσε μὲν αὐτῷ, ταύτην λαβοῦσα τὴν τιμὴν, καὶ διὰ
 τὸν τρόπον σώφρονα ὄντα καὶ δίκαιον τυχοῦσα ταύτης
 καὶ διὰ τὸ κάλλος. εἶχε δὲ Δαυίδης γυναῖκα πρότερον,
 ἣν ἐξ Ἀβισάρου πόλεως ἔγημε· Μιχάλαν δὲ τὴν Σαού- 20
 λου τοῦ βασιλέως θυγατέρα τὴν γενομένην τοῦ Δαυί-
 δου γυναῖκα ὁ πατὴρ τῷ Φελτία υἱῷ Αἰσου συνέξευξεν,
 ἐκ πόλεως ὄντι Γεθλαῖς.

9 μετὰ ταῦτά τινες ἐλθόντες τῶν Ζιφηνῶν ἀπήγγει-
 λαν τῷ Σαούλῳ ὡς εἶη πάλιν Δαυίδης ἐν τῇ χώρᾳ αὐ- 25
 τῶν, καὶ δύνανται συλλαβεῖν αὐτὸν βουλομένῳ συν-
 εργῆσαι. ὁ δὲ μετὰ τρισχιλίων ὀπλιτῶν ἐβάδιζεν ἐπ'
 αὐτόν, καὶ νυκτὸς ἐπελθούσης ἐστρατοπέδευσεν ἐπὶ
 τινι τόπῳ Σεκελᾷ λεγομένῳ. Δαυίδης δ' ἀκούσας τὸν
 Σάουλον ἐπ' αὐτὸν ἤκοντα, πέμψας κατασκόπους ἐκέ- 30
 λευσε δηλοῦν αὐτῷ ποῦ τῆς χώρας Σάουλος ἦδη προσ-
 εληλύθει. τῶν δ' ἐν Σεκελαῖ φρασάντων διανυκτε-

ρεύει λαθῶν τοὺς ἰδίους, καὶ εἰς τὸ τοῦ Σαούλου
 στρατόπεδον παραγίνεται, ἐπαγόμενος τὸν ἐκ τῆς ἀδελ-
 φῆς αὐτοῦ Σαρούλας Ἀβισαὸν καὶ Ἀχιμέλεχον τὸν
 Χετταῖον. τοῦ δὲ Σαούλου κοιμωμένου, καὶ περὶ αὐ-
 5 τὸν ἐν κύκλῳ τῶν ὀπλιτῶν καὶ τοῦ στρατηγοῦ Ἀβεννή-
 ρου κειμένων, ὁ Δαυίδης εἰσελθὼν εἰς τὸ στρατόπεδον
 τὸ τοῦ βασιλέως οὗτ' αὐτὸς ἀναιρεῖ τὸν Σάουλον, ἐπι-
 γνούς αὐτοῦ τὴν κόλτην ἐκ τοῦ δόρατος (τοῦτο γὰρ αὐ-
 τῷ παρεπεπήγει), οὔτε τὸν Ἀβισαὸν βουλόμενον φο-
 10 νεῦσαι καὶ πρὸς τοῦτο ὠρμηκότα εἶασεν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ
 τοῦ θεοῦ κειροτονημένον βασιλέα φήσας εἶναι δεινὸν
 ἀποκτεῖναι, κἂν ἦ πονηρός (ἦξιεν γὰρ αὐτῷ παρὰ τοῦ
 δόντος τὴν ἀρχὴν σὺν χρόνῳ τὴν δίκην), ἐπέσχε τῆς ὄφ-
 μῆς. σύμβολον δὲ τοῦ κτεῖναι δυνηθεὶς ἀποσχέσθαι
 15 λαβὼν αὐτοῦ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, ὃς
 κοιμωμένῳ παρέκειτο τῷ Σαούλῳ, μηδενὸς αἰσθημένου
 τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, πάντων δὲ κατακοιμωμένων,
 ἐξῆλθεν ἀδεῶς πάντ' ἐργασάμενος ὅσα καὶ τοῦ καιροῦ
 διδόντος αὐτῷ καὶ τῆς τόλμης διέθηκε τοὺς τοῦ βασι-
 20 λέως. διαβὰς δὲ τὸν χεῖμαρρον καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν
 ἀνελθὼν τοῦ ὄρους, ὅθεν ἔμελλεν ἔξακουστὸς εἶναι
 ἐμβροήσας τοῖς στρατιώταις τοῦ Σαούλου καὶ τῷ στρα-
 τηγῷ Ἀβεννήρῳ, διανίστησιν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὕπνου,
 τοῦτόν τε ἐφώνει καὶ τὸν λαόν. ἐπακούσαντος δὲ τοῦ
 25 στρατηγοῦ καὶ τίς ὁ καλέσας αὐτόν ἐστιν ἐρομένου,
 Δαυίδης εἶπεν " ἐγὼ, παῖς μὲν Ἰεσσαίου, φυγὰς δὲ ὑμέ-
 τερος. ἀλλὰ τί δὴ ποτε, μέγας τε ὢν καὶ τὴν πρώτην
 ἐχων παρὰ τῷ βασιλεὶ τιμὴν, οὕτως ἀμελῶς τὸ τοῦ δε-
 σπότητος φυλάσσεις σῶμα, καὶ ὕπνος ἡδὶ ἐστὶ σοι τῆς
 30 τούτου σωτηρίας καὶ προνοίας; θανάτου γὰρ ταῦτα
 ἄξια καὶ τιμωρίας, οἳ γε μικρὸν ἔμπροσθε εἰσελθόντας
 τινὰς ἡμῶν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τὸν βασιλέα καὶ

πάντας τοὺς ἄλλους οὐκ ἐνοήσατε. ζήτησον οὖν τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ μαθήσῃ πηλίκον ὑμᾶς ἔλαθε κακὸν ἐντὸς γενόμενον.” Σάουλος δὲ γνωρίσας τὴν Δαυίδου φωνήν, καὶ μαθὼν ὅτι λαβῶν αὐτὸν ἐκδοτοῦ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καὶ τῆς τῶν φυλατ- 5 τόντων ἀμελείας οὐκ ἀπέκτεινεν, ἀλλ’ ἐφείσατο δικαίως ἂν αὐτὸν ἀνελῶν, χάριν ἔχειν αὐτῷ τῆς σωτηρίας ἔλεγε, καὶ παρεκάλει θαρροῦντα καὶ μηδὲν εἶτι πείσεσθαι δεινὸν ἐξ αὐτοῦ φοβούμενον ἀναχωρεῖν ἐπὶ τὰ οἰκεία· πεπεισθαι γὰρ ὅτι μηδ’ αὐτὸν οὕτως ἀγα- 10 πῆσειεν ὡς ὑπ’ ἐκείνου στέργεται, ὅς τὸν μὲν φυλάττειν αὐτὸν δυνάμενον καὶ πολλὰ δείγματα τῆς εὐνοίας παρεσχημένον ἐλαύνει, καὶ τοσοῦτον ἐν φυγῇ χρόνον καὶ ταῖς περὶ τὴν ψυχὴν ἀγωνίαις ἠνάγκασε ζῆσαι φίλων καὶ συγγενῶν ἔρημον, αὐτὸς δ’ οὐ παύεται πολλά- 15 κισ ὑπ’ αὐτοῦ σωζόμενος, οὐδὲ τὴν ψυχὴν φανερωῶς ἀπολλυμένην λαμβάνων. ὁ δὲ Δαυίδης πέμψαντα ἀπολαβεῖν ἐκέλευσε τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, ἐπειπὼν ὡς ὁ θεὸς ἐκατέρω τῆς ἰδίας φύσεως καὶ τῶν κατ’ αὐτὴν πεπραγμένων ἔσται δικαστής, “ὅς ὅτι καὶ 20 κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν ἀποκτεῖναί σε θυνηθεὶς ἀπεσχόμην οἶδε.”

10 καὶ Σάουλος μὲν δευτέρον διαφυγὼν τὰς Δαυίδου χειρὰς εἰς τὰ βασίλεια καὶ τὴν οἰκείαν ἀπηλλάσσετο, φοβηθεὶς δὲ Δαυίδης μὴ μένων αὐτόθι συλληφθῆ ὑπὸ 25 τοῦ Σαούλου, τοῦτο συμφέρειν ἔκρινεν, εἰς τὴν Παλαιστίνην ἀναβὰς διατρίβειν ἐν αὐτῇ. καὶ μετὰ τῶν ἑξακοσίων οἱ περὶ αὐτὸν ἦσαν, παραγίνεται πρὸς Ἀγχοῦν τὸν Γίττης βασιλέα· μία δ’ ἦν αὕτη τῶν πέντε πόλεων. δεξαμένου δ’ αὐτὸν τοῦ βασιλέως σὺν τοῖς 30 ἀνδράσι καὶ δόντος οἰκητήριον, ἔχων ἅμα καὶ τὰς δύο γυναῖκας, Ἀχιμὰν καὶ Ἀβιγαίαν, διῆγεν ἐν τῇ Γίττῃ.

Σαούλω δὲ ταῦτα ἀκούσαντι λόγος οὐκέτ' ἦν πέμπειν
 ἐπ' αὐτὸν ἢ βαδίζειν· δις γὰρ ἤδη κινδυνεῦσαι παρὰ
 μικρὸν ἐπ' ἐκείνῳ γενόμενον, συλλαβεῖν αὐτὸν σπου-
 δάσαντα. Δαυίδη δ' οὐκ ἔδοξεν ἐν τῇ πόλει τῶν Γιτ-
 5 τῶν μένειν, ἀλλ' ἐδεήθη τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἵν', ἐπειδὴ
 φιλανθρωπῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο, καὶ τοῦτο χαρίσῃται,
 τόπον τινὰ τῆς χώρας δοῦς αὐτῷ πρὸς κατοίκησιν· αἰ-
 δεῖσθαι γὰρ διατρίβων ἐν τῇ πόλει βαρῦς αὐτῷ καὶ
 φορτικὸς εἶναι. δίδωσι δ' Ἀγχοῦς αὐτῷ κώμην τινὰ
 10 Σεκελὰν καλουμένην, ἣν βασιλεύσας ὁ Δαυίδης ἀγα-
 πῶν ἰδίου κτῆμα ἐτίμησεν εἶναι καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν ἄλλοις δηλώσομεν, ὁ δὲ χρόνος
 ὃν κατώκησεν Δαυίδης ἐν Σεκελᾷ τῆς Παλαιστίνης,
 ἐγένετο μῆνες τέσσαρες πρὸς ταῖς εἴκοσιν ἡμέραις. ἐπερ-
 15 χόμενος δὲ λάθρα τοῖς πλησιοχώροις τῶν Παλαιστίνων,
 Σερρίταις καὶ Ἀμαληκίταις, διήρπαξεν αὐτῶν τὴν χῶ-
 ραν, καὶ λείαν πολλὴν κτηνῶν καὶ καμήλων λαμβάνων
 ὑπέστρεφεν· ἀνθρώπων γὰρ ἀπείχετο, δεδιὼς μὴ κα-
 ταμηνύσωσιν αὐτὸν πρὸς Ἀγχοῦν τὸν βασιλέα, τὸ μὲν-
 20 τοι γε τῆς λείας μέρος αὐτῷ δωρεὰν ἔπεμπε. τοῦ δὲ
 βασιλέως πυθομένου τίσιν ἐπιθέμενος τὴν λείαν ἀπή-
 λασε, τοῖς πρὸς τὸν νότον τῶν Ἰουδαίων τετραμμένοις
 καὶ ἐν τῇ πεδιάδι κατοικοῦσιν εἰπὼν πείθει τὸν Ἀγ-
 χοῦν φρονῆσαι οὕτως· ἤλπισε γὰρ οὗτος ὅτι Δαυίδης
 25 ἐμίσησε τὸ ἴδιον ἔθνος, καὶ δοῦλον ἔξειν παρ' ὃν ζῆ
 χρόνον ἐν τοῖς αὐτοῦ καταμένοντα.

κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν τῶν Παλαιστίνων ἐπὶ 14
 τοὺς Ἰσραηλίτας στρατεύειν διεγνωκότων, καὶ περι-
 πεμψάντων πρὸς τοὺς συμμάχους ἅπαντας, ἵνα συμ-
 30 παρῶσιν αὐτοῖς εἰς τὸν πόλεμον εἰς Ῥεγγᾶν, ὅθεν
 ἔμελλον ἀθροισθέντες ἔξορμᾶν ἐπὶ τοὺς Ἑβραίους, ὁ
 τῶν Γιττῶν βασιλεὺς Ἀγχοῦς συμμαχήσοντα τὸν Δα-

υἰδην αὐτῷ μετὰ τῶν ἰδίῳν ὀπλιτῶν ἐπὶ τοὺς Ἑβραί-
 ους . . . ἤξιον. τοῦ δὲ προθύμως ὑποσχομένου, καὶ φή-
 σαντος παραστῆναι καιρὸν ἐν ᾧ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῷ τῆς
 εὐεργεσίας καὶ τῆς ξενίας ἀποδώσειν αὐτόν, καὶ φύλακα
 τοῦ σώματος μετὰ τὴν νίκην καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς πρὸς 5
 τοὺς πολεμίους κατὰ νοῦν χωρήσαντας αὐτοῖς ἐπηγγεί-
 λατο ποιῆσειν αὐτόν, τῇ τῆς τιμῆς καὶ πίστεως ὑπο-
 σχέσει τὸ πρόθυμον αὐτοῦ μᾶλλον αὔξων.

- 2 ἔτυχε δὲ Σάουλος ὁ τῶν Ἑβραίων βασιλεὺς τοὺς
 μὲν μάντις καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ πᾶσαν τὴν 10
 τοιαύτην τέχνην ἐκ τῆς χώρας ἐκβεβληκῶς, ἔξω τῶν
 προφητῶν, ἀκούσας δὲ τοὺς Παλαιστίνους ἤδη παρόν-
 τας καὶ ἐγγιστα Σούνης πόλεως ἐν τῷ πεδίῳ κειμένης
 ἐστρατοπεδευκότητας, ἐξώρμησεν ἐπ' αὐτοὺς μετὰ τῆς
 δυνάμεως. καὶ παραγενόμενος πρὸς ὄρει τινὶ Γελβουῆ 15
 καλουμένῳ βάλλεται στρατόπεδον ἀντικρὺ τῶν πολε-
 μίων. ταράττει δ' αὐτόν οὐχ ὡς ἔτυχεν ἰδόντα ἢ τῶν
 ἐχθρῶν δύναμις, πολλή τε οὕσα καὶ τῆς οἰκειᾶς κρείτ-
 των ὑπονουμένη· καὶ τὸν θεὸν διὰ τῶν προφητῶν
 ἠρώτα περὶ τῆς μάχης καὶ τοῦ περὶ ταύτην ἐσομένου 20
 τέλους προειπεῖν. οὐκ ἀποκριναμένου δὲ τοῦ θεοῦ, ἔτι
 μᾶλλον ὁ Σάουλος κατέδεισε καὶ τὴν ψυχὴν κατέπεσε,
 τὸ κακόν, οἶον εἰκός, οὐ παρόντος αὐτῷ κατὰ χεῖρα τοῦ
 θεοῦ προοραόμενος. ζητηθῆναι δ' αὐτῷ κελεύει γύναιόν
 τι τῶν ἐγγαστριμύθων καὶ τὰς τῶν τεθνηκότων ψυχὰς 25
 ἐκκαλουμένων, ὡς οὕτω γνωσόμενος εἰ κατὰ νοῦν χω-
 ρεῖν αὐτῷ μέλλει τὰ πράγματα· τὸ γὰρ τῶν ἐγγαστρι-
 μύθων γένος ἀνάγον τὰς τῶν νεκρῶν ψυχὰς δι' αὐτῶν
 προλέγει τοῖς δεομένοις τὰ ἀποβησόμενα. μνηυθέντος
 δ' αὐτῷ παρὰ τινος τῶν οἰκετῶν εἶναι τι γύναιον τοιοῦ- 30
 τον ἐν πόλει Ἐνδώρῳ, λαθῶν πάντας τοὺς ἐν τῷ στρα-
 τοπέδῳ καὶ μετεκδύς τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα, δύο παρα-

λαβῶν οἰκίετας οὓς ἤδει πιστοτάτους ὄντας, ἤκεν εἰς τὴν
 Ἐνδωρον πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ παρεκάλει μαντεύεσθαι
 καὶ ἀνάγειν αὐτῷ ψυχὴν οὐπερ ἂν αὐτὸς εἶπη. τῆς δὲ
 γυναικὸς ἀπομαχομένης, καὶ λεγούσης οὐ καταφρονή-
 5 σειν τοῦ βασιλέως ὃς τοῦτο τὸ γένος τῶν μάντεων
 ἐξήλασεν, οὐδ' αὐτὸν δὲ ποιεῖν καλῶς ἀδικηθέντα μη-
 δὲν ὑπ' αὐτῆς, ἐνεδρεύοντα δὲ εἰς τὰ κεκωλυμένα λα-
 βεῖν αὐτὴν ἵνα δῶ δίκην, ὧμοσε μηδένα γνώσεσθαι,
 μηδὲ παρ' ἄλλον ἄγειν αὐτῆς τὴν μαντείαν, ἔσεσθαι δ'
 10 ἀκίνδυνον. ὡς δὲ τοῖς ὄρκοις αὐτὴν ἔπεισε μὴ δεδιέναι,
 κελεύει τὴν Σαμουήλου ψυχὴν ἀναγαγεῖν αὐτῷ. ἢ δ'
 ἀγνοοῦσα τὸν Σαμούηλον ὅστις ἦν, καλεῖ τοῦτον ἐξ
 Ἄδου. φανέντος δ' αὐτοῦ, θεασάμενον τὸ γύναιον ἄν-
 δρα σεμνὸν καὶ θεοπρεπῆ ταραττεται, καὶ πρὸς τὴν
 15 ὄψιν ἐκπλαγὲν "οὐ σύ" φησὶν "ὁ βασιλεὺς Σάουλος;"
 ἐδήλωσε γὰρ αὐτὸν ὁ Σαμούηλος. ἐπινεύσαντος δ'
 ἐκείνου καὶ τὴν ταραχὴν αὐτῆς ἐρομένου πόθεν γέ-
 νοιτο, βλέπειν εἶπεν ἀνελθόντα θεῶν τινὰ τὴν μορφὴν
 ὁμοιον. τοῦ δὲ τὴν εἰκόνα φράζειν εἰπόντος καὶ τὸ
 20 σχῆμα τοῦ θεαθέντος καὶ τὴν ἡλικίαν, γέροντα μὲν
 ἦδη καὶ ἐνδοξον ἐσήμαινεν, ἱερατικὴν δὲ περικείμενον
 διπλοῖδα. ἐγνώρισεν ἐκ τούτων ὁ βασιλεὺς τὸν Σα-
 μουήλου ὄντα, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἠσπάζετο καὶ
 προσεκύνησε. τῆς δὲ Σαμουήλου ψυχῆς πυθομένης διὰ
 25 τί κινήσειεν αὐτὴν καὶ ἀναχθῆναι ποιήσεις, τὴν ἀνάγ-
 κην ἀπωδύρετο· τοὺς πολεμίους γὰρ ἐπικεῖσθαι βαρεῖς
 αὐτῷ, αὐτὸν δὲ ἀμηχανεῖν τοῖς παροῦσιν, ἐγκαταλελειμ-
 μένον ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ μηδὲ προορήσεως τυγχάνοντα
 μήτε διὰ προφητῶν μήτε δι' ὄνειράτων· "καὶ διὰ τοῦτο
 30 ἐπὶ σὲ τὸν ἐμοῦ προνοησόμενον κατέφυγον." Σαμούηλος
 δὲ τέλος αὐτὸν ἔχοντα ἦδη τῆς μεταβολῆς ὄρων, περισ-
 σὸν μὲν εἶπεν ἔτι καὶ παρ' ἐμοῦ βούλεσθαι μαθεῖν,

τοῦ θεοῦ καταλελοιπότες αὐτόν· ἄκουέ γε μὴν ὅτι βασιλεῦσαι δεῖ Δαυίδην καὶ κατορθῶσαι τὸν πόλεμον, σὲ δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ζωὴν ἀπολέσαι, τοῦ θεοῦ παρικούσαντα ἐν τῷ πρὸς τοὺς Ἀμαληκίτας πολέμῳ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ φυλάξαντα, καθὼς προεφήτευσά σοι καὶ ζῶν. Ἰσθι τοίνυν καὶ τὸν λαὸν ὑποχείριον τοῖς ἐχθροῖς γενησόμενον, καὶ σαντὸν μετὰ τῶν τέκνων αὔριον πεσόντα ἐπὶ τῆς μάχης μετ' ἐμοῦ γενησόμενον.”

3 ταῦτα ἀκούσας ὁ Σάουλος ἄφρωνος ὑπὸ τῆς λύπης ἐγένετο, καὶ κατενεχθεὶς εἰς τοῦδαφος, εἴτε διὰ τὴν προσπεσοῦσαν ἐκ τῶν δεδηλωμένων ὀδύνην εἴτε διὰ τὴν ἐνδειαν (οὐ γὰρ προσενηνεκτο τροφὴν τῇ παρελθούσῃ ἡμέρᾳ τε καὶ νυκτὶ), ῥαδίως κατενήνεκτο. μόλις δὲ ἑαυτοῦ γενόμενον συνηνάγκασεν ἢ γυνὴ γεύσασθαι, ταύτην αἰτουμένη παρ' αὐτοῦ τὴν χάριν ἀντὶ τῆς παραβόλου μαντείας, ἣν οὐκ ἐξὸν αὐτῇ ποιήσασθαι διὰ τὸν ἐξ αὐτοῦ φόβον, ἀγνοουμένου τίς ἦν, ὅμως ὑπέστη καὶ παρέσχεν. ἀνθ' ὧν παρεκάλει τράπεζάν τε αὐτῷ παραθεῖναι καὶ τροφήν, ὡς ἂν τὴν ἰσχὺν συλλεξάμενος εἰς τὸ τῶν οἰκείων ἀποσωθείη στρατόπεδον. ἀντέχοντα δὲ καὶ τελέως ἀπεστραμμένον ὑπὸ τῆς ἀθυμίας ἐβιάσατο καὶ συνέπεισεν. ἔχουσα δὲ μόσχον ἕνα συνήθη καὶ τῆς κατ' οἶκον ἐπιμελείας καὶ τροφῆς ἀξιούμενον ὑπ' αὐτῆς, ὡς γυνὴ χερνήτις καὶ τούτῳ μόνῳ προσαναπαυομένη τῷ κτήματι, κατασφάξασα τοῦτον καὶ τὰ κρέα παρασκευάσασα τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ καὶ αὐτῷ παρατίθησι.

καὶ Σάουλος μὲν διὰ τῆς νυκτὸς ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον· δίκαιον δὲ ἀποδέξασθαι τῆς φιλοτιμίας τὴν γυναῖκα, ὅτι καίπερ τῇ τέχνῃ κεκωλυμένη χρήσασθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως, παρ' ἧς ἂν αὐτῇ τὰ κατὰ τὸν οἶκον ἦν ἀμείνω καὶ διαρκέστερα, καὶ μηδέποτε αὐτὸν πρό-

τερον τεθραμένη, οὐκ ἐμνησικακήσῃ τῆς ἐπιστήμης τῆς
 ὑπ' αὐτοῦ καταγνωσθείσης, οὐκ ἀπεστράφη τε ὡς ξένον
 καὶ μηδέ ποτ' ἐν συνηθείᾳ γεγεννημένον, ἀλλὰ συνεπά-
 5 θησέ τε καὶ παρεμυθήσατο, καὶ πρὸς ἃ διέκειτο λίαν
 ἀηδῶς προετρέψατο, καὶ τὸ μόνον αὐτῇ παρὸν ὡς ἐν
 πενίᾳ, τοῦτο παρέσχεν ἐκτενῶς καὶ φιλοφρόνως, οὐθ'
 ὑπὲρ εὐεργεσίας ἀμειβομένη οὔτε χάριν μέλλουσιν θη-
 ρωμένη (τελευτήσοντα γὰρ αὐτὸν ἤπιστατο), φύσει τῶν
 ἀνθρώπων ἢ πρὸς τοὺς ἀγαθόν τι παρῆσχημένους φι-
 10 λотиμουμένων, ἢ παρ' ὧν ἂν τι δύνωνται λαβεῖν ὄφε-
 λος, τούτους προθεραπευόντων. καλὸν οὖν ἐστὶ μι-
 μεῖσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ ποιεῖν εὖ πάντας τοὺς ἐν
 χρεῖα γενομένους, καὶ μηδὲν ὑπολαμβάνειν ἄμεινον
 μηδὲ μᾶλλον τι προσήκειν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει
 15 τούτου, μηδ' ἐφ' ᾧ τὸν θεὸν εὐμενῇ καὶ χορηγὸν τῶν
 ἀγαθῶν ἔξομεν.

καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς γυναικὸς ἐν τοσοῦτοις ἀρκεῖ
 δεδηλωσθαι· τὸν δὲ πόλεσι καὶ δήμοις καὶ ἔθνεσι συμ-
 φέροντα λόγον καὶ προσήκοντα τοῖς ἀγαθοῖς, ὑφ' οὗ
 20 προαχθήσονται πάντες ἀρετὴν διώκειν καὶ ζηλοῦν τὰ
 δόξαν καὶ μνήμην αἰώνιον παρασχεῖν δυνατὰ, ἀρ-
 ποιήσομαι, πολλὴν καὶ βασιλεῦσιν ἔθνων καὶ ἄρχουσι
 πόλεων ἐπιθυμίαν καὶ σπουδὴν τῶν καλῶν ἐνθήσοντα,
 καὶ πρὸς τε τοὺς κινδύνους καὶ τὸν ὑπὲρ τῶν πατρι-
 25 ὄνων θάνατον προτρεψόμενον, καὶ πάντων καταφρονεῖν
 διδάξοντα τῶν δεινῶν. ἔχω δ' αἰτίαν τοῦ λόγου τού-
 του Σάουλον τὸν τῶν Ἑβραίων βασιλέα. οὗτος γάρ,
 καίπερ εἰδὼς τὰ συμβησόμενα καὶ τὸν ἐπικείμενον θά-
 νατον τοῦ προφήτου προειρηκότος, οὐκ ἔγνω φυγεῖν
 30 αὐτόν, οὐδὲ φιλοψυχίας προδοῦναι μὲν τοὺς οἰκέλους
 τοῖς πολεμίοις καθυβρίσαι δὲ τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα,
 ἀλλὰ παραδοὺς αὐτὸν πανοικί μετὰ τῶν τέκνων τοῖς

κινδύνους καλὸν ἠγήσατο εἶναι πεσεῖν μετὰ τούτων ὑπὲρ τῶν βασιλευομένων μαχόμενος, καὶ τοὺς παῖδας ἀποθανεῖν μᾶλλον ἀγαθοὺς ὄντας ἢ καταλιπεῖν ἐπ' ἀδήλω τῷ ποταποὶ γενήσονται τὸν τρόπον· διαδοχὴν γὰρ καὶ γένος τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀγήρω μνήμην ἔξειν. οὗτος οὖν δίκαιος καὶ ἀνδρεῖος καὶ σώφρων ἐμοιγε δοκεῖ μόνος, καὶ εἰ τις γέρονε τοιοῦτος ἢ γενήσεται, τὴν μαρτυρίαν ἐπ' ἀρετῇ καρποῦσθαι παρὰ πάντων ἄξιος. τοὺς γὰρ μετ' ἐλπίδων ἐπὶ πόλεμον ἐξελθόντας καὶ σώους ὑποστρέφοντας, ἐπειδὴν τι διαπράξωνται λαμπρόν, οὗ μοι δοκοῦσι καλῶς ποιεῖν ἀνδρείους ἀποκαλοῦντες ὅσοι περὶ τῶν τοιούτων ἐν ταῖς ἱστορίαις καὶ τοῖς ἄλλοις συγγράμμασιν εἰρήκασιν. ἀλλὰ δίκαιοι μὲν εἰσι κάκεινοι τυγχάνειν ἀποδοχῆς, εὐψυχοὶ δὲ καὶ μεγαλότολμοι καὶ τῶν δεινῶν καταφρονηταὶ μόνον δικάως ἂν λέγοιντο πάντες οἱ Σάουλον μιμησάμενοι. τὸ μὲν γὰρ οὐκ εἰδότες τί μέλλει συμβῆσεσθαι κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοῖς μὴ μαλακισθῆναι περὶ αὐτόν, ἀλλ' ἀδήλω τῷ μέλλοντι παραδόντας αὐτοὺς ἐπ' αὐτοῦ σαλεύειν, οὐχ οὕτω γενναῖον, κἂν ἔργα πολλὰ διαπραξάμενοι τύχῃσι· τὸ δὲ μηδὲν ἐν τῇ διανοίᾳ χρηστὸν προσδοκῶντας, ἀλλὰ προειδότες ὡς δεῖ θανεῖν καὶ τοῦτο παθεῖν μαχομένους, εἴτα δὲ μὴ φοβηθῆναι μηδὲ καταπλαγῆναι τὸ δεινόν, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸ χωρῆσαι προγινωσκόμενον, τοῦτ' ἀνδρείου ἀληθῶς τεκμήριον ἔγωγος κρίνω. Σάουλος τοίνυν τοῦτο ἐποίησεν, ἐπιδείξας ὅτι πάντας μὲν προσῆκε τῆς μετὰ τὸν θάνατον εὐφημίας γλιχομένους ταῦτα ποιεῖν ἐξ ὧν ἂν αὐτοῖς ταύτην καταλίποιεν, μάλιστα δὲ τοὺς βασιλέας, ὡς οὐκ ἔξόν αὐτοῖς διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς οὐ μόνον οὐ κακοῖς εἶναι περὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' οὐδὲ μετρίως χρηστοῖς.

ἔτι τούτων πλείω περὶ Σαούλου καὶ τῆς εὐψυχίας

λέγειν ἐδυνάμην, ὕλην ἡμῖν χορηγησάσης τῆς ὑποθέσεως· ἀλλ' ἵνα μὴ φανῶμεν ἀπειροκάλως αὐτοῦ χρώμενοι τοῖς ἐπαίνοις, ἐπάνειμι πάλιν ἀφ' ὧν εἰς τοῦτους ἐξέβην.

- 5 κατεστρατοπεδευκότων γὰρ τῶν Παλαιστίνων, ὡς 5
προεῖπον, καὶ κατὰ ἔθνη καὶ βασιλείας καὶ σατραπείας
ἐξαριθμοῦντων τὴν δύναμιν, τελευταῖος βασιλεὺς
παρῆλθεν Ἀρχοῦς μετὰ τῆς ἰδίας στρατιᾶς, καὶ μετὰ
τοῦτον δ' ὁ Δαυίδης μετὰ τῶν ἑξακοσίων ὀπλιτῶν
10 εἶπετο. θεασάμενοι δ' αὐτὸν οἱ στρατηγοὶ τῶν Παλαι-
στίνων, πόθεν εἶησαν ἤκοντες οἱ Ἑβραῖοι καὶ τίνων
καλεσάντων ἠρώτων τὸν βασιλέα. ὃ δὲ Δαυίδην ἔλεγεν
εἶναι, τὸν φυγόντα Σάουλον τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην,
καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα δέξασθαι, καὶ νῦν τῆς χάρι-
15 τος ἀμοιβὴν ἐκτίσαι βουλόμενον καὶ τιμωρήσασθαι τὸν
Σάουλον συμμαχεῖν αὐτοῖς. ἐμέμφθη δὲ ὑπὸ τῶν
στρατηγῶν ἄνδρα παρειληφῶς ἐπὶ συμμαχίᾳ πολέμιου,
καὶ ἀποπέμπειν συνεβούλευον, μὴ καὶ λάθῃ μέγα δι'
αὐτὸν κακὸν τοὺς φίλους ἐργασάμενος· καὶ γὰρ οὕτως
20 αὐτῷ παρέξειν τοῦ καταλλαγῆναι πρόφασιν πρὸς τὸν
δεσπότην, κακώσαντι τὴν ἡμετέραν δύναμιν. ὃ δὴ
καὶ προορώμενοι εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔδωκεν αὐτῷ κα-
τοικεῖν, ἐκέλευον ἀποπέμπειν σὺν τοῖς ἑξακοσίοις
ὀπλίταις· τοῦτον γὰρ εἶναι Δαυίδην ὃν ἄδουσιν αἱ
25 παρθένοι πολλὰς μυριάδας Παλαιστίνων ἀπολέσαντα.
ταῦτ' ἀκούσας ὁ τῶν Γιττῶν βασιλεὺς καὶ καλῶς εἰρή-
σθαι λογισάμενος, καλέσας τὸν Δαυίδην "ἐγὼ μὲν"
εἶπε "μαρτυρῶ σοι πολλὴν πρὸς ἐμὲ σπουδὴν καὶ
εὐνοίαν, καὶ διὰ τοῦτό σε σύμμαχον ἐπηγόμην· οὐ
30 δοκεῖ δὲ ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς. ἀλλ' ἄπιθι μεθ'
ἡμέραν εἰς ὃν ἔδωκά σοι τόπον, μηδὲν ὑπονοῶν ἄτο-
πον, κάκει φύλασσέ μοι τὴν χώραν, μὴ τινες εἰς

αὐτήν τῶν πολεμίων ἐμβάλωσιν· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο συμμαχίας μέρος.”

καὶ Δαυίδης μὲν, ὡς ἐκέλευσεν ὁ τῶν Γιττῶν βασιλεύς, ἦκεν εἰς Σεκελάν· καθ’ ὃν δὲ καιρὸν ἐξ αὐτῆς συμμαχίᾳ τοῖς Παλαιστίνοις ἀπῆλθε, τὸ τῶν Ἀμαληκιτῶν ἔθνος ἐπελθὼν αἰρεῖ τὴν Σεκελάν κατὰ κράτος, καὶ ἐμπρήσαντες καὶ πολλὴν λείαν ἄλλην ἐκ τε αὐτῆς ἐκείνης καὶ τῆς ἄλλης τῶν Παλαιστίνων χώρας λαβόντες ἀνεχώρησαν. ἐκπεπορθημένην δὲ τὴν Σεκελάν καταλαβὼν ὁ Δαυίδης καὶ διηρπασμένα πάντα, καὶ τὰς 10 γυναικας τὰς ἑαυτοῦ (δύο γὰρ ἦσαν) καὶ τὰς γυναικας τῶν ἐταίρων σὺν τοῖς τέκνοις ἡχμαλωτισμένας, περιφρήννται εὐθύς τὴν ἐσθῆτα, κλαίων δὲ καὶ ὀδυρόμενος μετὰ τῶν φίλων ἐπὶ τοσοῦτον παρεῖθη τοῖς 15 κακοῖς ὥστε αὐτὸν ἐκλιπεῖν ἤδη καὶ τὰ δάκρυα. ἐκινδύνευσεν δὲ καὶ βληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐταίρων, ἀλγούντων ἐπὶ ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων, ἀποθανεῖν· αὐτὸν γὰρ τῶν γεγονότων ἠτιῶντο. ἀνασχὼν δ’ ἐκ τῆς λύπης, καὶ τὴν διάνοιαν πρὸς τὸν θεὸν ἀναστήσας, παρεκάλεσε τὸν ἀρχιερεῖα Ἀβιάδαρον ἐν 20 δύσασθαι τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν, καὶ ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν καὶ προφητεῦσαι εἰ διώξαντι τοὺς Ἀμαληκίτας δίδωσι καταλαβεῖν καὶ σῶσαι μὲν τὰς γυναικας καὶ τὰ τέκνα, τιμωρήσασθαι δὲ τοὺς ἐχθρούς. τοῦ δ’ ἀρχιερέως διώκειν κελεύσαντος, ἐκπηθήσας μετὰ τῶν 25 ἑξακοσίων ὀπλιτῶν εἶπετο τοῖς πολεμίοις. παραγενόμενος δ’ ἐπὶ τινα χεῖμαρρον Βάσελον λεγόμενον, καὶ πλανωμένῳ τινὶ περιπεσῶν Αἰγυπτίῳ μὲν τὸ γένος, ὑπ’ ἐνδείας δὲ καὶ λιμοῦ παρεμμένῳ (τρισὶ γὰρ ἡμέραις ἐν τῇ ἐρημίᾳ πλανώμενος ἄσιτος διεκαρτέρησε), πρῶτον 30 αὐτὸν ποτῶ καὶ τροφῇ παραστησάμενος καὶ ἀναλαβὼν ἐπύθετο τίνος τε εἶη καὶ πόθεν. ὃ δὲ γένος μὲν

ἐσήμεναιεν Αἰγύπτιος ὧν, καταλειφθῆναι δὲ ὑπὸ τοῦ
 δεσπότου δι' ἀρρωστίαν ἔπεσθαι μὴ δυνάμενον· ἐδή-
 λου δ' αὐτὸν τῶν κατακρησάντων καὶ διηρηπακότων
 ἄλλα τε τῆς Ἰουδαίας καὶ τὴν Σεκελὰν εἶναι. χρησά-
 5 μενος οὖν ὁ Δαυίδης τούτῳ ἐπὶ τοὺς Ἀμαληκίτας ὁδη-
 γῶ, καὶ καταλαβῶν αὐτοὺς ἐπὶ γῆς ἐρριμμένους, καὶ
 τοὺς μὲν ἀριστῶντας, τοὺς δὲ καὶ μεθύοντας ἤδη καὶ
 λελυμένους ὑπὸ τοῦ οἴνου καὶ τῶν λαφύρων καὶ τῆς
 λείας ἀπολαύοντας, ἐπιπεσὼν αἰφνιδίως πολὺν αὐτῶν
 10 φόνον εἰργάσατο· γυμνοὶ γὰρ ὄντες καὶ μηδὲν προσδο-
 κῶντες τοιοῦτον, ἀλλὰ πρὸς τὸ πίνειν καὶ εὐώχαισθαι
 τετραμμένοι, πάντες ἦσαν εὐκατέργαστοι. καὶ οἱ μὲν
 αὐτῶν ἔτι τῶν τραπεζῶν παρακειμένων ἐπικαταλαμβα-
 νόμενοι παρ' αὐταῖς ἀνηροῦντο, καὶ παρέσυρεν αὐτῶν
 15 τὰ σιτία καὶ τὴν τροφήν τὸ αἷμα, τοὺς δὲ δεξιουμένους
 ἀλλήλους ταῖς προπόσεσι διέφθειρεν, ἐνίους δὲ καὶ
 πρὸς ὕπνον ὑπὸ τοῦ ἀκράτου κατενηνεγμένους. ὁπό-
 σοι δ' ἐφθησαν περιθήμενοι τὰς πανοπλίας ἐξ ἐναντίας
 αὐτῷ στήναι, τούτους οὐδὲν ἤττον εὐχερῶς τῶν
 20 γυμνῶν κατακειμένων ἀπέσφαττε. διέμειναν δὲ οἱ
 σὺν τῷ Δαυίδῃ καὶ αὐτοὶ ἀναιροῦντες ἀπὸ πρώτης
 ὥρας ἕως ἑσπέρας, ὡς μὴ περιλειφθῆναι τῶν Ἀμα-
 ληκίτων πλείονας ἢ τετρακοσίους· καὶ οὗτοι δὲ δρο-
 μάσι καμήλοις ἐπιβάντες διέφυγον. ἀνέσωσε δὲ τὰλλα
 25 πάντα ἃ διήρπασαν αὐτῶν οἱ πολέμιοι, καὶ τὰς τε
 αὐτοῦ γυναικας καὶ τὰς τῶν ἐταίρων. ὡς δὲ ἀναστρα-
 φέντες ἦκον ἐπὶ τὸν τόπον ἐνθα διακοσίους μὴ δυνα-
 μένους αὐτοῖς ἔπεσθαι καταλελοίπεσαν ἐπὶ τῶν σκευῶν,
 οἱ μὲν τετρακόσιοι τῆς μὲν ἄλλης ὠφελείας τε καὶ
 30 λείας οὐκ ἤξιουν αὐτοῖς ἀπομερίζειν, οὐ συνακολου-
 θήσαντας ἀλλὰ μαλακισθέντας περὶ τὴν διώξιν, ἀγα-
 πήσειν δὲ σεσωσμένας τὰς γυναικας ἀπολαμβάνοντας

ἔλεγον, Δαυίδης δὲ πονηρὰν καὶ ἄδικον αὐτῶν ταύτην ἀπέφηνε τὴν γνώμην· εἶναι γὰρ ἄξιους, τοῦ θεοῦ παρασχόντος αὐτοῖς ἀμύνασθαι μὲν τοὺς πολεμίους κομίσασθαι δὲ πάντα τὰ αὐτῶν, πᾶσιν ἐξ ἴσου τοῖς στρατευσαμένοις μερίζεσθαι τὴν ὠφέλειαν, καὶ ταῦτ' 5 ἐπὶ φυλακῇ τῶν σκευῶν μεμενηκότων. καὶ ἐξ ἐκεῖνου νόμος οὗτος ἐκράτησε παρ' αὐτοῖς, ἵνα ταῦτὰ τοῖς μαχομένοις λαμβάνωσιν οἱ τὰ σκευὴ φυλάττοντες. γενόμενος δὲ ἐν Σεκελᾷ Δαυίδης διεπέμψατο πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἰούδα φυλῇ συνήθεσι καὶ φίλοις ἀπομοίρας τῶν 10 λαφύρων.

καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Σεκελῶν πόρθησιν καὶ Ἀμα-
7 ληκιτῶν ἀναίρεσιν οὕτως ἐγένετο· τῶν δὲ Παλαιστίνων συμβαλόντων καὶ καρτερᾶς μάχης γενομένης νικῶσι μὲν οἱ Παλαιστῖνοι καὶ πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν 15 ἐναντίων, Σάουλος δὲ ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ γενναίως ἀγωνιζόμενοι καὶ πάσῃ προθυμίᾳ χρώμενοι, ὡς ἐν μόνῳ τῷ καλῶς ἀποθανεῖν καὶ παραβόλως διακινδυνεῦσαι τοῖς πολεμίσι τῆς ὅλης αὐτοῖς δόξης ἀποκειμένης (οὐδὲν γὰρ τούτου περισσό- 20 τερον εἶχον), ἐπιστρέφουσι πᾶσαν εἰς αὐτοὺς τὴν τῶν ἐχθρῶν φάλαγγα καὶ περικυκλωθέντες ἀποθνήσκουσι, πολλοὺς τῶν Παλαιστίνων καταβαλόντες. ἦσαν δὲ οἱ Σαούλου παῖδες Ἰωνάθης καὶ Ἀμινάδαβος καὶ Μελ-
χισός. τούτων πεσόντων τρέπεται τὸ τῶν Ἑβραίων 25 πλῆθος, καὶ ἀκοσμία καὶ σύγχυσις γίνεται καὶ φόνος ἐπικειμένων τῶν πολεμίων. Σάουλος δὲ φεύγει τὸ καρτερὸν στίφος ἔχων περὶ αὐτόν, καὶ τῶν Παλαιστίνων ἐπιπεμπάντων ἀκοντιστὰς καὶ τοξότας πάντας μὲν ἀποβάλλει πλὴν ὀλίγων, αὐτὸς δὲ λαμπρῶς ἀγω- 30 νισάμενος καὶ πολλὰ τραύματα λαβὼν ὡς μηκέτι διακαρτερεῖν μηδ' ἀντέχειν ταῖς πληγαῖς, ἀποκτεῖναι μὲν

αὐτὸν ἡσθένει, κελεύει δὲ τὸν ὄπλοφόρον, σπασάμε-
 νον τὴν ῥομφαίαν, ταύτην αὐτοῦ διελάσαι πρὶν ζῶντα
 συλλαβεῖν αὐτὸν τοὺς πολεμίους. μὴ τολμῶντος δὲ
 τοῦ ὄπλοφόρου κτεῖναι τὸν δεσπότην, αὐτὸς τὴν ἰδίαν
 5 σπασάμενος μάχαιραν καὶ στήσας ἐπὶ τὴν ἀκμὴν ῥίπτει
 κατ' αὐτῆς αὐτόν, καὶ μὴ δυνάμενος ὄσασθαι μηδ'
 ἐπερείσας διαβαλεῖν αὐτοῦ τὸν σίδηρον περιστρέφε-
 ται. καὶ νεανίσκου τινὸς ἐστῶτος πυχθόμενος τίς εἶη
 καὶ μαθὼν ὡς Ἀμαληκίτης ἐστὶ, παρεκάλεσεν ἐπερεί-
 10 σαντα τὴν ῥομφαίαν, διὰ τὸ μὴ ταῖς χερσὶν αὐτὸν
 τοῦτο δύνασθαι ποιῆσαι, παρασχεῖν αὐτῷ τελευτηνὴν
 ὅποιαν αὐτὸς βούλεται. ποιήσας δὲ τοῦτο καὶ περιε-
 λόμενος τὸν περὶ τὸν βραχίονα αὐτοῦ χρυσὸν καὶ τὸν
 βασιλικὸν στέφανον ἐκποδῶν ἐγένετο. θεασάμενος δ'
 15 ὁ ὄπλοφόρος τὸν Σάουλον ἀνηρημένον ἀπέκτεινεν ἐαυ-
 τόν. διεσώθη δ' οὐδὲ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βα-
 σιλέως οὐδεὶς, ἀλλὰ πάντες ἔπεσον περὶ τὸ καλούμε-
 νον Γελβουὲ ὄρος. ἀκούσαντες δὲ τῶν Ἑβραίων οἱ
 τὴν κοιλάδα πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατοικοῦντες καὶ οἱ
 20 ἐν τῷ πεδίῳ τὰς πόλεις ἔχοντες ὅτι Σάουλος πέπτωκε
 καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ τὸ σὺν αὐτῷ πλῆθος ἀπόλωλε,
 καταλιπόντες τὰς ἑαυτῶν πόλεις εἰς ὄχυρωτάτας κατέ-
 φυγον, οἱ δὲ Παλαιστῖνοι τὰς καταλελειμμένας ἐρήμους
 εὐρόντες κατῴκησαν.
 25 τῇ δ' ἐπιούσῃ σκυλεύοντες οἱ Παλαιστῖνοι τοὺς 8
 τῶν πολεμίων νεκροὺς ἐπιτυγχάνουσι τοῖς τοῦ Σαούλου
 καὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ σώμασι, καὶ σκυλεύσαντες ἀπο-
 τέμνουσιν αὐτῶν τὰς κεφαλὰς, καὶ κατὰ πᾶσαν περιήγ-
 γειλαν τὴν χώραν πέμψαντες ὅτι πεπτώκασιν οἱ πολέ-
 30 μοι. καὶ τὰς μὲν πανοπλίαις αὐτῶν ἀνέθηκαν εἰς τὸ
 ἀστάρτειον, τὰ δὲ σώματα ἀνεσταύρωσαν πρὸς τὰ τεῖχη
 τῆς Βηθσάν πόλεως, ἣ νῦν Σκυθόπολις καλεῖται. ἐπεὶ

δὲ ἤκουσαν οἱ ἐν Ἰαβισσῶ πόλει τῆς Γαλαδίτιδος κατοικοῦντες ὅτι λελώβηνται τὸν Σαούλου νεκρὸν καὶ τοὺς τῶν παίδων αὐτοῦ, δεινὸν ἠγησάμενοι περιιδεῖν ἀκηδεύτους, ἐξελθόντες οἱ ἀνδρειότατοι καὶ τόλμη διαφέροντες (ἡ δὲ πόλις αὕτη καὶ σώμασιν ἀλκίμους⁵ καὶ ψυχᾶς φέρει) καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ὄδεύσαντες ἦλθον εἰς τὴν Βηθσάν, καὶ προσελθόντες τῷ τείχει τῶν πολεμίων καὶ καθελόντες τὸ σῶμα Σαούλου καὶ τὰ τῶν παίδων αὐτοῦ κομίζουσιν εἰς Ἰαβισσόν, μηδὲ τῶν πολεμίων αὐτοὺς κωλύσαι δυνηθέντων ἢ τολμῶ¹⁰ σάντων διὰ τὴν ἀνδρείαν. οἱ δὲ Ἰαβισσηνοὶ πανδημεὶ κλαύσαντες θάπτουσι τὰ σώματα ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς χώρας τόπῳ, Ἀρούρης λεγομένῳ· καὶ πένθος ἐφ' ἡμέραις ἑπτὰ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἐπ' αὐτοῖς ἤγαγον, κοπτόμενοι καὶ θρηνοῦντες τὸν βασιλέα καὶ τοὺς πα¹⁵ δας αὐτοῦ, μήτε ποτοῦ μήτε τροφῆς γευσάμενοι.

9 τοῦτο Σάουλος τὸ τέλος ἔσχε προφητεύσαντος Σαμουήλου διὰ τὸ παρακούσαι τοῦ θεοῦ τῶν ἐπ' Ἀμαληκίταις ἐντολῶν, καὶ ὅτι τὴν Ἀχιμελέχου τοῦ ἀρχιερέως γενεὰν καὶ Ἀχιμελέχον αὐτὸν καὶ τὴν τῶν ἀρχιερέων²⁰ πόλιν ἀνεῖλεν. ἐβασίλευσε δὲ Σαμουήλου ζῶντος ἔτη ὀκτῶ πρὸς τοῖς δέκα, τελευτήσαντος δὲ δύο [καὶ εἴκοσι].

καὶ Σάουλος μὲν οὕτω κατέστρεψε τὸν βίον,

ΒΙΒΛΟΣ ΕΒΔΟΜΗ.

23

1 Συνέβη δὲ ταύτην γενέσθαι τὴν μάχην καθ' ἣν ἡμέραν καὶ Δαυίδης τοὺς Ἀμαληκίτας νικήσας εἰς Σεκελὰν ὑπέστρεψεν. ἤδη δ' αὐτοῦ δύο ἡμέρας ἔχοντος ἐν τῇ Σεκελᾷ, τῇ τρίτῃ παραγίνεται διασωθεὶς ἐκ τῆς μάχης τῆς πρὸς Παλαιστίνους ὁ τὸν Σάουλον³⁰ ἀνελαίν, τὴν τε ἐσθῆτα περιερρηγμένος καὶ τὴν κεφα-

λην τέφρα περιχεάμενος. και προσκυνήσας αὐτὸν πυν-
 θανομένῳ πόθεν ἦκοι τοιοῦτος, ἀπὸ τῆς τῶν Ἰσραηλι-
 τῶν μάχης ἔλεγε· γενέσθαι δ' ἀτυχὲς αὐτῆς τὸ τέλος
 ἐδήλου, πολλῶν μὲν ἀναιρεθεισῶν τοῖς Ἑβραίοις μυ-
 5 ριάδων, πεσόντος δὲ καὶ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Σαούλου
 μετὰ τῶν τέκνων. ταῦτα δὲ σημαίνειν ἔφασκεν αὐ-
 τὸς παρατυχῶν τῇ τροπῇ τῶν Ἑβραίων καὶ τῷ βασι-
 λεὶ πεφευγῶτι παρῶν, ὃν κτείνει μέλλοντα ὑπὸ τῶν
 πολεμίων λαμβάνεσθαι παρακληθεὶς αὐτὸς ὁμολόγει·
 10 τῇ ῥομφαίᾳ γὰρ αὐτὸν ἐπιπεσόντα διὰ τὴν τῶν τραυ-
 μάτων ὑπερβολὴν αὐτὸν ἀσθενῆσαι κατεργάσασθαι.
 καὶ σύμβολα δ' αὐτοῦ τῆς ἀναιρέσεως ἐπεδείκνυε τὸν
 τε περὶ τοῖς βραχίوسي χρυσὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν στέ-
 φανον, ἃ περιδύσας τὸν Σαούλου νεκρὸν κομίσειεν
 15 αὐτῷ. Δαυίδης δὲ μηκέτ' ἀπιστεῖν ἔχων, ἀλλ' ἐναργῆ
 τεκμήρια τοῦ Σαούλου θανάτου βλέπων, καταρρηγγύει
 μὲν τὴν ἐσθῆτα, κλαίων δὲ καὶ ὀδυρόμενος μετὰ τῶν
 ἐταίρων ὄλην διεκαρτέρησε τὴν ἡμέραν. ἐποίει δ'
 αὐτῷ τὴν λύπην χαλεπωτέραν καὶ ὁ Σαούλου παῖς Ἰω-
 20 νάθης, πιστότατός τε ὢν φίλος αὐτῷ καὶ σωτηρίας
 αἷτιος γεγεννημένος. τοσαύτην δ' ἐπεδείξατο τὴν ἀρε-
 τὴν καὶ τὴν πρὸς Σάουλον εὐνοίαν ὡς μὴ μόνον ἐπὶ
 τεθνηκότι χαλεπῶς ἐνεγκεῖν, πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ κιν-
 δυνεύσας ἀφαιρεθῆναι τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀποκτεί-
 25 ναντα κολάσαι· φήσας γὰρ πρὸς αὐτὸν ὡς αὐτὸς αὐτοῦ
 γένοιτο κατήγορος ἀνελὼν τὸν βασιλέα, καὶ μαθὼν
 ὡς εἶη πατρὸς Ἀμαληκίτου γένος, ἐκέλευσεν αὐτὸν
 ἀπολέσθαι. ἔγραψε δὲ καὶ θρήνους καὶ ἐπιταφίους
 ἐπαίνους Σαούλου καὶ Ἰωνάθου, ὅσοι καὶ μέχρις ἐμοῦ
 30 διαμένουσιν.

ἐπεὶ δὲ τούτοις ἐξετίμησε τὸν βασιλέα, παυσάμενος ἂ
 τοῦ πένθους ἤρετο τὸν θεὸν διὰ τοῦ προφήτου τίνα

δίδωσιν αὐτῷ κατοικῆσαι πόλιν τῆς Ἰούδα καλουμένης φυλῆς. φήσαντος δ' αὐτοῦ δίδόναι Χεβρώνα, καταλιπὼν τὴν Σεκελὰν εἰς ἐκείνην παραγίνεται, τὰς τε γυναικάς ἐπαγόμενος τὰς αὐτοῦ (δύο δὲ ἦσαν) καὶ τοὺς ὀπλίτας τοὺς σὺν αὐτῷ. συνελθὼν δὲ πρὸς αὐτὸν ἅπας ὁ τῆς φυλῆς τῆς προειρημένης λαὸς ἀποδείκνυσιν αὐτὸν βασιλέα. ἀκούσας δ' ὅτι τὸν Σάουλον καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ θάψειαν οἱ ἐν Ἰαβίσσῳ τῆς Γαλαδίτιδος κατοικοῦντες, ἐπεμψε πρὸς αὐτοὺς ἐπαινῶν καὶ ἀποδεχόμενος αὐτῶν τὸ ἔργον, καὶ χάριτας ἀποδώσειν ἀντὶ τῆς πρὸς τοὺς τεθνηκότας σπουδῆς ὑπισχνούμενος, ἅμα δὲ καὶ δηλῶν ὡς ἡ Ἰούδα φυλὴ κεχειροτόνηκεν αὐτὸν βασιλέα.

- 3 ὁ δὲ τοῦ Σαούλου μὲν ἀρχιστράτηγος Ἀβέννηρος, Νήρου δὲ παῖς, ἀνὴρ δραστήριος καὶ ἀγαθὸς τὴν φύσιν, ὡς ἔγνω πεσόντα τὸν βασιλέα καὶ τὸν Ἰωνάθην καὶ τοὺς δύο τοὺς ἄλλους αὐτοῦ παῖδας, ἠπέιχθη εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ τὸν περιλειπούμενον ἐξαρκάσας υἱὸν αὐτοῦ (Ἰέβοςθος δ' ἐκαλεῖτο) διαβιβάζει πρὸς τοὺς πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παντὸς ἀποδείκνυσι τοῦ πλήθους βασιλέα, πάρεξ τῆς Ἰούδα φυλῆς, βασιλείον δ' ἐποίησεν αὐτῷ τὴν κατὰ μὲν τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν Μάναλιν, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων παρεμβολὰς λεγομένην. ὤρμησε δ' ἐκεῖθεν Ἀβέννηρος μετὰ στρατιᾶς ἐπιλέκτου, συμβαλεῖν τοῖς ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς προαιρούμενος· ὤργιστο γὰρ αὐτοῖς βασιλέα τὸν Δαυίδην κεχειροτονηκόσιν. ἀπήντησε δ' αὐτῷ πεμφθεὶς ὑπὸ Δαυίδου Σαρούιας μὲν παῖς, πατὴρ δὲ Σουρί, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς Δαυίδου γεγωνῶς αὐτῷ Ἰάαβος, ἀρχιστράτηγος ὦν αὐτοῦ, μετὰ καὶ τῶν ἀδελφῶν Ἀβεσσαίου καὶ Ἀσαήλου καὶ πάντων τῶν Δαυίδου ὀπλιτῶν. καὶ περιτυχὼν ἐπὶ τινος κρηνίδος ἐν Γαβαῶ πόλει παρα-

τάσσεται πρὸς μάχην. τοῦ δ' Ἀβεννήρου φήσαντος πρὸς αὐτὸν μαθεῖν βούλεσθαι πότερος αὐτῶν ἀνδριότερους στρατιώτας ἔχει, συντίθεται παρ' ἀμφοτέρωδύοκαίδεκα μαχησομένους συμβαλεῖν. προελθόντες
 5 τοίνυν εἰς τὸ μεταξὺ τῶν παρατάξεων οἱ πρὸς τὴν μάχην ὑφ' ἑκατέρων τῶν στρατηγῶν ἐξειλεγμένοι, καὶ τὰς αἰχμὰς ἐπ' ἀλλήλους ἀφέντες, σπῶνται τὰς μαχαίρας, καὶ τῶν κεφαλῶν ἐκλαμβανόμενοι κατέχοντες αὐτῶν δὲ πᾶσι εἰς τὰς πλευρὰς καὶ τὰς λαγόνας ἀλλή-
 10 λους ταῖς ῥομφαλαῖς, ἕως οὗ πάντες ὥσπερ ἐκ συνθήματος ἀπώλοντο. πεσόντων δὲ τούτων συνέρρηξε καὶ ἡ λοιπὴ στρατιά, καὶ καρτερᾶς μάχης γενομένης ἠττήθησαν οἱ τοῦ Ἀβεννήρου. καὶ τραπέντας οὐκ ἀνίει διώκων Ἰάσβος, ἀλλ' αὐτὸς τε ἐπέκειτο παρακελευόμε-
 15 νος τοὺς ὀπίσθας ἐκ ποδὸς ἔπεσθαι καὶ μὴ κάμνειν ἀναιροῦντας, οἳ τε ἀδελφοὶ προθύμως ἠγωνίσαντο, καὶ ὁ διαφανέστερος τῶν ἄλλων μάλιστα ὁ νεώτερος Ἀσάηλος, ὃς ἐπὶ τε ποδῶν ὠκύτητι κλέος εἶχεν (οὐ γὰρ ἀνθρώπους ἐνίκα μόνους, ἀλλὰ καὶ ἵππου καταστάνα εἰς
 20 ἄμιλλαν λέγουσι παραδραμεῖν), καὶ τὸν Ἀβέννηρον ἐδίωκεν ὑπὸ ῥύμης καὶ τῆς ἐπ' ὀρθὸν φορᾶς εἰς οὐδέτερον ἐγκλιθεὶς τῶν μερῶν. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Ἀβεννήρου καὶ κατασοφίζεσθαι τὴν ὀρμὴν αὐτοῦ πειρωμένου, καὶ ποτὲ μὲν εἰπόντος ἑνὸς τῶν ἑαυτοῦ
 25 στρατιωτῶν ἀφόμενον τῆς διώξεως ἀφελέσθαι τὴν πανοπλίαν, πάλιν δ', ὡς οὐκ ἔπειθε τοῦτο ποιεῖν, κατασχεῖν αὐτὸν καὶ μὴ διώκειν παραινούντος, μὴ κτείννας αὐτὸν ἀπολέσῃ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ παρησιάν· οὐ προσέμενον δὲ τοὺς λόγους, ἀλλ' ἐπιμεί-
 30 ναυτα τῇ διώξει, φεύγων ὡς εἶχε τὸ δόρυ πλήξας εἰς τοῦπίσω καιρίως, παραχρῆμα ἀπέκτεινεν. οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ διώκοντες τὸν Ἀβέννηρον ὡς ἦλθον ἐπὶ τὸν

τόπον οὐ κείσθαι συνέβαινε τὸν Ἀσάηλον, περιστάντες
τὸν νεκρὸν οὐκέτι τοὺς πολεμίους ἐδίωκον· ὁ δὲ Ἰώα-
βος αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀβεσσατος παραδρα-
μόντες τὸ πτώμα καὶ τῆς πλείονος ἐπὶ τὸν Ἀβέννηρον
σπουδῆς αἰτίαν τὴν ὑπὲρ τοῦ τετελευτηκότος ὀργὴν 5
λαβόντες, ἀπίστῳ τάχει καὶ προθυμίᾳ χρώμενοι, μέχρι
τόπου τινὸς ὃν Ἀμμάταν καλοῦσιν ἐδίωξαν τὸν Ἀβέν-
νηρον, ἤδη περὶ δυσμᾶς ὄντος ἡλίου. ἀναβὰς δ' ἐπὶ
τινα βουνὸν ὡς ἔστη ἐπ' ἐκείνῳ τῷ τόπῳ μετὰ τῆς Βε-
νιαμίτιδος φυλῆς, αὐτοὺς τε κατεσκέπτετο καὶ τὸν 10
Ἀβέννηρον. τούτου δὲ ἀνακεκραγὸς καὶ φήσαντος
μὴ δεῖν ἄνδρας ὁμοφύλους εἰς ἔριδα καὶ μάχην παροξύν-
νειν (ἀμαρτεῖν γὰρ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀσάηλον,
ὃς παραινοῦντος μὴ διώκειν οὐκ ἐπέισθη καὶ διὰ
τοῦτο βληθεὶς ἀπέθανε), συμφρονήσας καὶ παράκλησιν 15
ἠγησάμενος τούτους τοὺς λόγους ὁ Ἰώαβος ἀνακαλεῖ
τῇ σάλπιγγι σημήνας τοὺς στρατιώτας καὶ τῆς ἐπὶ
πολὺ διώξεως ἐπέσχε. καὶ οὗτος μὲν ἐπ' ἐκείνου
καταστρατοπεδεύεται τοῦ τόπου τὴν νύκτα ταύτην,
Ἀβέννηρος δὲ δι' ὅλης αὐτῆς ὁδεύσας καὶ περαιοσά- 20
μενος τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἀφικνεῖται πρὸς τὸν τοῦ
Σαούλου παῖδα εἰς τὰς παρεμβολὰς Ἰέβοσθον. τῇ
δ' ἐχομένη τοὺς νεκροὺς Ἰώαβος ἐξαριθμήσας ἅπαν-
τας ἐκήδευσεν. ἔπεσον δὲ τῶν μὲν Ἀβεννήρου στρα-
τιωτῶν ὡς τριακόσιοι καὶ ἐξήκοντα, τῶν δὲ Δαυί- 25
δου δέκα πρὸς τοὺς ἑννέα καὶ Ἀσάηλος· οὐ τὸ σῶμα
κομίσαντες ἐκεῖθεν Ἰώαβος καὶ Ἀβεσσατος εἰς Βηθλέ-
μην καὶ θάψαντες ἐν τῷ πατρῷῳ μνήματι, πρὸς Δαυί-
δην εἰς Χεβρώθα παρεγένοντο. ἤρξατο μὲν οὖν ἐξ
ἐκείνου τοῦ χρόνου τοὺς Ἑβραίοις ἐμφύλιος πόλεμος 30
καὶ διέμεινεν ἄχρι πολλοῦ, τῶν μὲν μετὰ Δαυίδου
κρειττόνων ἀεὶ γινομένων καὶ πλεον ἐν τοῖς κινδύνοις

φερομένων, τῶν δὲ Σαούλου παίδων καὶ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν κατὰ πᾶσαν σχεδὸν ἡμέραν ἐλαττουμένων.

ἔγένοντο δὲ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν καὶ παῖδες ⁴
 Δαυίδη τὸν ἀριθμὸν ἕξ ἐκ γυναικῶν τοσοῦτων· ὧν ὁ
⁵ μὲν πρεσβύτατος ἐκ μητρὸς Ἀχιναῶς γενόμενος Ἀμνῶν
 ἐκλήθη, ὁ δὲ δεύτερος ἐκ γυναικὸς Ἀβιγαίας Δανιήλος.
 τῷ τρίτῳ δ' ἐκ τῆς Θολομαίου θυγατρὸς Μαχάμης
 φύντι τοῦ Γεσσιρῶν βασιλέως Ἀβεσάλωμος ὄνομα· τὸν
 δὲ γε τέταρτον Ἀδωνίαν ἐκ γυναικὸς Ἀγγίθης προση-
¹⁰ γόρευσε, τὸν πέμπτον δὲ Σαφατίαν τῆς Ἀβιταάλης
 καὶ τὸν ἕκτον Γεδραάμην τῆς Αἰγλαῶς ἐπωνόμασε. τοῦ
 δ' ἐμφυλίου πολέμου συνεστῶτος, καὶ συμπιπτόντων
 εἰς ἔργα καὶ μάχην πυκνῶς τῶν μεθ' ἑκατέρου τῶν
 βασιλέων, Ἀβέννηρος ὁ τοῦ Σαούλου παιδὸς ἀρχιστρά-
¹⁵ τηγος, συνετός τε ὧν καὶ σφόδρα εὔνουν ἔχων τὸ πλῆ-
 θος, πάντας συμμείναι τῷ Ἰεβόσθῳ παρεσκεύασεν,
 καὶ διέμειναν ἱκανὸν χρόνον τὰ ἐκείνου φρουροῦντες.
 ὕστερον δ' ἐν ἐγκλήματι γενόμενος ὁ Ἀβέννηρος, καὶ
 λαβῶν αἰτίαν ὡς συνέλθοι τῇ Σαούλου παλλακῇ, Ῥαι-
²⁰ σφᾶ μὲν τοῦνομα Σιβάθου δὲ θυγατρί, καὶ καταμεμ-
 φθεις ὑπὸ Ἰεβόσθου, περιαλήσας καὶ θυμῶθεις ὡς
 οὐ δικαίων τῶν παρ' αὐτοῦ τυγγάνοι πάσῃ προνοίᾳ
 περὶ αὐτὸν χρώμενος, ἠπέλιψε μὲν τὴν βασιλείαν εἰς
 Δαυίδην περιστήσειν, ἐπιδείξειν δ' ὡς οὐ διὰ τὴν
²⁵ ἰδίαν βίωμην καὶ σύνεσιν ἄρχοι τῶν πέραν Ἰορδάνου,
 διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ στρατηγίαν τε καὶ πίστιν. καὶ πέμψας
 εἰς Χεβρῶνα παρὰ Δαυίδην λαβεῖν ὄρκους τε καὶ
 πίστεις ἠέλιου, ἢ μὴν ἕξειν αὐτὸν ἑταῖρον καὶ φίλον
 ἀναπέσαντα τὸν λαὸν τοῦ Σαούλου μὲν ἀποστῆναι
³⁰ παιδός, αὐτὸν δὲ ἀποδείξαντα πάσης τῆς χώρας βα-
 σιλέα. τοῦ δὲ Δαυίδου ποιησαμένου τὰς ὁμολογίας
 (ἦσθη γὰρ ἐφ' οἷς Ἀβέννηρος διεπρεσβεύσατο πρὸς

αὐτόν), καὶ πρῶτον τεκμήριον παρασχεῖν τῶν συνθη-
 κῶν ἀξιῶσαντος ἀνασώσαντα πρὸς αὐτὸν Μιχάλαν τὴν
 γυναῖκα, μέγαλοις ὠνηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ κινδύνοις
 καὶ Παλαιστίνων κεφαλαῖς ἑξακοσίαις, ἃς ὑπὲρ αὐτῆς
 ἐκόμισε τῷ πατρὶ Σαούλῳ, πέμπει μὲν αὐτῷ τὴν Μι- 5
 χάλαν ἀποσπάσας Φελτίου τοῦ τότε συνοικοῦντος
 αὐτῇ, πρὸς τοῦτο καὶ Ἰεβόσθου συμπράξαντος· ἐγε-
 γράφει γὰρ αὐτῷ Δαυίδης τὴν γυναῖκα δικαίως ἀπο-
 λαβεῖν. συγκαλέσας δὲ καὶ τοὺς γεγηρακότας τοῦ
 πλήθους καὶ ταξιάρχους καὶ χιλιάρχους, λόγους ἐποιή- 10
 σατο πρὸς αὐτούς, ὡς ἔχοντας ἐτοίμως ἀποστῆναι μὲν
 Ἰεβόσθου Δαυίδῃ δὲ προσθέσθαι ταύτης ἀποστρέψει
 τῆς ὁρμῆς, νῦν μέντοι γε ἐπιτρέποι χωρεῖν ἢ βούλον-
 ται· καὶ γὰρ εἶδέναι τὸν θεὸν διὰ Σαμουήλου τοῦ προ-
 φῆτου Δαυίδην χειροτονήσαντα πάντων Ἑβραίων βα- 15
 σιλέα, προειπεῖν δ' ὅτι Παλαιστίνους ἐκεῖνος αὐτὸς
 τιμωρήσεται καὶ ποιήσει κρατήσας ὑποχειρίους. ταῦτ'
 ἀκούσαντες οἱ πρεσβύτεροι καὶ ἡγεμόνες, ὡς καὶ τὴν
 Ἀβεννήρου γνώμην, ἣ πρότερον εἶχον αὐτοὶ περὶ τῶν
 πραγμάτων, σύμφωνον παρέλαβον, τὰ Δαυίδου φρο- 20
 νεῖν μετεβάλλοντο. πεισθέντων δὲ τούτων Ἀβέννηρος
 συγκαλεῖ τὴν Βενιαμῖτιν φυλὴν (οἱ γὰρ ἐκ ταύτης
 ἅπαντες Ἰεβόσθου σωματοφύλακες ἦσαν), καὶ ταῦτ'
 πρὸς αὐτοὺς διαλεχθεῖς, ἐπεὶ μηδὲν ἀντικρούοντας ἑώρα,
 προστιθεμένους δ' οἷς ἐβούλετο, παραλαβὼν ὡς εἰκοσι 25
 τῶν ἑταίρων ἦκε πρὸς Δαυίδην, τοὺς ὄρκους παρ'
 αὐτοῦ ληψόμενος αὐτὸς (πιστότερα γὰρ τῶν δι' ἄλλου
 πραττομένων ὅσα δι' αὐτῶν ἕκαστοι ποιοῦμεν εἶναι
 δοκεῖ), καὶ προσέτι τοὺς γενομένους αὐτῷ λόγους
 πρὸς τε τοὺς ἡγεμόνας καὶ τὴν φυλὴν ἅπασαν σημανῶν. 30
 ὑποδεξαμένου δ' αὐτὸν φιλοφρόνως, καὶ λαμπρᾶ καὶ
 πολυτελεῖ τραπέζῃ ξενίσαντος ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας, ἧξίω-

σεν ἀφεθεῖς ἀγαγεῖν τὸ πλῆθος, ἵνα παρόντι καὶ βλεπομένῳ παραδοίῃ τὴν ἀρχήν.

ἐκπέψαντος δὲ τοῦ Δαυίδου τὸν Ἀβέννηρον, οὐδὲ 5 ὀλίγον διαλιπὼν εἰς Χεβρωνά ἤκεν Ἰάαβος ὁ ἀρχιστρά-
 5 τηγος αὐτοῦ, καὶ μαθὼν ὡς εἶη παρῶν πρὸς αὐτὸν Ἀβέννηρος καὶ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀπηλλαγμένος ἐπὶ συνθήκαις καὶ ὁμολογίαις τῆς ἡγεμονίας, δέισας μὴ τὸν μὲν ἐν τιμῇ καὶ τῇ πρώτῃ ποιήσῃται τάξει, συνεργόν τε τῆς βασιλείας ἐσόμενον καὶ ἄλλα δεινὸν ὄντα
 10 συνιδεῖν πράγματα καὶ τοὺς καιροὺς ὑποδραμεῖν, αὐτὸς δ' ἐλαττωθεῖη καὶ τῆς στρατηγίας ἀφαιρεθεῖη, κακοῦργον καὶ πονηρὰν ὁδὸν ἄπεισι. καὶ πρῶτον μὲν ἐπιχειρεῖ διαβάλλειν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, φυλάττεσθαι παραινῶν καὶ μὴ προσέχειν οἷς Ἀβέννηρος συν-
 15 τίθεται· πάντα γὰρ ποιεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῷ βεβαιώσασθαι τῷ Σαούλου παιδί τὴν ἡγεμονίαν, ἐπὶ δὲ ἀπάτῃ καὶ δόλῳ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα μεθ' ἧς ἐβούλετο νῦν ἐλπίδος καὶ οἰκονομίας τῶν κατασκευαζομένων ἀπελθεῖν. ὡς δ' οὐκ ἐπειθε τὸν Δαυίδην τούτοις οὐδὲ παροξυνό-
 20 μενον ἑώρα, τρέπεται ταύτης τολμηροτέραν ὁδὸν, καὶ κρίνας Ἀβέννηρον ἀποκτεῖναι πέμπει τοὺς ἐπιδιώξοντας, οἷς καταλαβοῦσι προσέταξεν αὐτὸν καλεῖν ἐκ τοῦ Δαυίδου ὀνόματος, ὡς ἔχοντος αὐτοῦ τινα περὶ τῶν πραγμάτων πρὸς αὐτόν, ἃ μὴ διεμνημόνευσε παρόντος,
 25 εἶπεῖν. Ἀβέννηρος δ' ὡς ἤκουσε τὰ παρὰ τῶν ἀγγέλων (κατέλαβον γὰρ αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ Βησιρᾶ καλουμένῳ, ἀπέχοντι τῆς Χεβρωνος σταδίους εἴκοσι), μηδὲν ὑπιδόμενος τῶν συμβησομένων ὑπέστρεψεν. ὑπαντήσας δ' αὐτῷ πρὸς τῇ πύλῃ ὁ Ἰάαβος, καὶ δεξιωσάμενος ὡς
 30 μάλιστ' εὔνους καὶ φίλος (ὑποκρίνονται γὰρ ἱκανῶς πολλάκις εἰς τὸ ἀνύποπτον τῆς ἐπιβουλῆς τὰ τῶν ἀληθῶς ἀγαθῶν οἱ πράγμασιν ἐγχειροῦντες ἀτόποις),

ἀποσπᾶ μὲν τῶν οἰκείων αὐτὸν ὡς ἐν ἀπορρήτῳ δια-
λεξόμενος, παραγαγὼν δὲ εἰς τὸ ἐρημότερον τῆς πύλης,
μόνος αὐτὸς ὦν σὺν Ἀβεσσαίῳ τῷ ἀδελφῷ, σπασάμε-
νος τὴν μάχαιραν ὑπὸ τὴν λαγόνα παίει. καὶ τελευτᾶ
μὲν Ἀβέννηρος τοῦτον ἐνεδρευθεὶς τὸν τρόπον ὑπὸ 5
Ἰωάβου, ὡς μὲν αὐτὸς ἔλεγε, τιμωρήσαντος Ἀσαήλω
τῷ ἀδελφῷ, ὃν διώκοντα λαβὼν Ἀβέννηρος ἀπέκτεινεν
ἐν τῇ πρὸς τῇ Χεβρώνι μάχῃ, ὡς δὲ ἀληθὲς εἶχε, δει-
σαντος περὶ τῆς στρατηγίας καὶ τῆς παρὰ τῷ βασιλεὶ
τιμῆς, μὴ τούτων μὲν αὐτὸς ἀφαιρεθείη, λάβοι δὲ 10
παρὰ Δαβίδου τὴν πρώτην τάξιν Ἀβέννηρος. ἐκ τού-
των ἂν τις κατανοήσειεν ὅσα καὶ πηλίκῃα τολμῶσιν ἄν-
θρωποι πλεονεξίας ἕνεκα καὶ ἀρχῆς καὶ τοῦ μηδενὶ
τούτων παραχωρήσαι. κτήσασθαι γὰρ αὐτὰ ποθοῦντες
διὰ μυρίων κακῶν λαμβάνουσι, καὶ δεισαντες ἀποβα- 15
λεῖν πολλῷ χείροσι τὸ βέβαιον αὐτοῖς τῆς παραμονῆς
περιποιούσιν, ὡς οὐχ ὁμοίου δεινοῦ τυγχάνοντος μὴ
πορίσασθαι τηλικούτο μέγεθος ἐξουσίας καὶ συνήθη
τοῖς ἀπ' αὐτῆς ἀγαθοῖς γενόμενον ἐτι ταύτην ἀπολέσαι.
τούτου δὲ ὑπερβολὴν ἔχοντος συμφορᾶς, διὰ τοῦτο καὶ 20
χαλεπώτερα μηχανῶνται καὶ τολμῶσιν ἔργα πάντες
φόβῳ τοῦ ἀποβαλεῖν.

ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν βραχέσιν ἀρκεῖ δεδηλω-
6 σθαι· Δαβίδης δ' ἀκούσας ἀνηρημένον τὸν Ἀβέννηρον
ἤλγησε μὲν τὴν ψυχὴν, ἔμαρτύρατο δὲ πάντας, ἀνα- 25
τείνων εἰς τὸν θεὸν τὴν δεξιὰν καὶ βοῶν ὡς οὔτε κοι-
νωνὸς εἶη τῆς Ἀβεννήρου σφαγῆς οὔτε κατ' ἐντολὴν
καὶ βούλησιν ἰδίαν ἀποθάνοι, ἀρὰς δὲ κατὰ τοῦ πεφο-
νευκότος αὐτὸν δεινὰς ἐτίθειτο, καὶ τὸν οἶκον ὅλον αὐτοῦ
καὶ τοὺς συμπράξαντας ὑπευθύνους ἐποίητο τὰς ὑπὲρ 30
τοῦ τετελευτηκότος ποινὰς· ἔμελε γὰρ αὐτῷ μὴ δόξαι
παρὰ τὰς πίστει καὶ τοὺς ὄρκους, οὓς ἔδωκεν Ἀβεν-

νήρω, τοῦτο εἰργάσθαι. προσέταξε μέντοι γε παντὶ
 τῷ λαῷ κλαίειν καὶ πενθεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ τοῖς νο-
 μιζομένοις τιμᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα, περιρρηξαμένων μὲν
 τὰς ἐσθῆτας, ἐνδυσσαμένων δὲ σάκκους· ταῦτα δὲ
 5 ποιεῖν προάγοντας τὴν κλίνην. αὐτὸς δ' ἐφείπετο μετὰ
 τῶν γεγηρακότων καὶ τῶν ἐν ἡγεμονίαις ὄντων, κοπτό-
 μενός τε καὶ τοῖς δακρύοις ἐνδεικνύμενος τό τε εὖνουν
 τὸ πρὸς τὸν ζῶντα καὶ τὴν ἐπὶ τεθνηκότι λύπην, καὶ
 ὅτι μὴ κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀνήρηται. θάψας δ'
 10 αὐτὸν ἐν Χεβρωνί μεγαλοπρεπῶς, ἐπιταφίους τε συγ-
 γραψάμενος θρήνους, αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τάφου στὰς πρῶ-
 τος ἀνεκλαύσατο καὶ παρέδωκε τοῖς ἄλλοις. οὕτω δ'
 αὐτὸν ὁ Ἀβεννήρου συνέχευε θάνατος ὡς μηδὲ τροφήν
 ἀναγκαζόντων αὐτὸν τῶν ἐταίρων λαβεῖν, ἀλλ' ὥμοσε
 15 γένεσθαι μηδενὸς ἄχρις ἡλίου δυσμῶν. ταῦτ' εὖνοιαν
 αὐτῷ παρὰ τοῦ πλήθους ἐγέννησεν· οἳ τε γὰρ πρὸς
 τὸν Ἀβέννηρον φιλοστόργως διακειμένοι σφόδρα αὐτοῦ
 τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀποθανόντα καὶ φυλακὴν τῆς
 πίστεως ἠγάπησαν, ὅτι πάντων αὐτὸν ἀξιώσει τῶν
 20 νομιζομένων ὡς συγγενῆ καὶ φίλον, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐχθρὸν
 γενόμενον ὑβρίσειεν ἀκόσμῳ ταφῇ καὶ ἡμελημένῃ, τό
 τε ἄλλο πᾶν ὡς ἐπὶ χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ τὴν φύσιν ἐχαιρε,
 τὴν αὐτὴν ἐκάστου λογιζομένου πρόνοιαν εἰς αὐτὸν
 τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς ὁμοίοις, ὁποῖων τυγχάνοντα τὸν
 25 Ἀβεννήρου νεκρὸν ἐώρα. πρὸς τούτοις οὖν μάλιστα
 Δαυίδην γλίχασθαι δόξης ἀγαθῆς, ποιούμενον πρό-
 νοιαν ἦν εἰκὸς μὲν ἦν, ὡς οὐδεὶς ὑπενόησεν ὑπ' αὐτοῦ
 φονευθῆναι τὸν Ἀβέννηρον, ἔλεξε δὲ καὶ πρὸς τὸ πλή-
 θος ὡς αὐτῷ μὲν οὐχ ἡ τυχοῦσα γένοιτο λύπη ἀνδρὸς
 30 ἀγαθοῦ τετελευτηκότος, οὐ μικρὰ δὲ τοῖς Ἑβραίων
 πράγμασι βλάβη, στερηθέντων τοῦ σώζειν βουλαῖς τε
 ἀρίσταις καὶ ρώμῃ χειρῶν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις

δυναμένον. “ἀλλὰ θεὸς μὲν” εἶπεν, “ὃ μέλει πάντων, οὐκ ἐάσει τοῦτον ὑμῖν ἀνεκδίκητον. ἐπίστασθε δὲ ὡς οὐδὲν ἐγὼ Ἰάβων καὶ Ἀβεσσαίον τοὺς Σαρουίας παῖδας ποιεῖν ἱκανός εἰμι, πλέον ἐμοῦ δυναμένους. ἀλλ’ ἀποδώσει τὴν ὑπὲρ τῶν τετολμημένων αὐτοῖς ἀμοιβὴν τὸ θεῖον.”

καὶ Ἀβέννηρος μὲν εἰς τοιοῦτο κατέστρεψε τέλος 2 τὸν βίον· ἀκούσας δὲ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ὁ Σαούλου παῖς Ἰέβοσθος οὐ πράως ἤνεγκεν, ἀνδρὸς ἐστερημένος συγγενοῦς καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παρασχόντος, ἀλλ’ 10 ὑπερεπάθησε, καὶ λίαν αὐτὸν ᾤδύνησεν ὁ Ἀβεννήρου θάνατος. οὐκ ἐπεβίωσε δ’ οὐδ’ αὐτὸς πολὺν χρόνον, ἀλλ’ ὑπὸ τῶν Ἰερέμμωνος υἱῶν, ὧν τῷ μὲν Βαναόθα τῷ δὲ ἐτέρῳ Θάννος ὄνομα ἦν, ἐπιβουλεύθεις ἀπέθανεν. οὗτοι γὰρ ὄντες τὸ μὲν γένος Βενιαμίται τοῦ δὲ 15 πρώτου τάγματος, λογισάμενοι δ’ ὡς, ἂν ἀποκτείνωσι τὸν Ἰέβοσθον, μεγάλων παρὰ Δαυίδου τεύξονται δωρεῶν καὶ στρατηγίας ἢ τινος ἄλλης πίστεως τὸ ἔργον αὐτοῖς ἔσται, παρὰ τὸ δωμάτιον μόνον εὐρόντες μεσημβρίζοντα καὶ κοιμώμενον τὸν Ἰέβοσθον, καὶ μήτε 20 τοὺς φύλακας παρόντας μήτε τὴν θυρωρὸν ἐργηγορούσαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ὑπὸ τε τοῦ κόπου καὶ τῆς ἐργασίας ἦν μετεχειρίζετο καὶ τοῦ καύματος εἰς ὕπνον καταπεσοῦσαν, παρελθόντες εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ συνέβαινε κατακεκοιμηθῆσαι τὸν Σαούλου παῖδα, κτεί- 25 νουσιν αὐτόν. καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες, καὶ δι’ ὄλης τῆς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ποιησάμενοι τὴν πορείαν ὡς ἂν φεύγοντες ἐκ τῶν ἠδίκημένων πρὸς τὸν ληψόμενόν τε τὴν χάριν καὶ παρέξοντα τὴν ἀσφάλειαν, εἰς Χεβρώνα παρεγένοντο, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιδείξαντες 30 τῷ Δαυίδῃ τὴν Ἰεβόσθου συνίσταν ἑαυτοὺς ὡς εὖνους καὶ τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλείας ἀνταγωνιστὴν

ἀνηρηκότας. ὁ δ' οὐχ ὡς ἤλπιζον οὕτως αὐτῶν προσεδέξατο τὸ ἔργον, ἀλλ' εἰπὼν "ὦ κάκιστοι καὶ παραχρῆμα δίκην ὑφ' ἑξέοντες, οὐκ ἔγνωτε πῶς ἐγὼ τὸν Σαούλου φονέα καὶ τὸν κομίσαντά μοι τὸν χρυσοῦν
 5 αὐτοῦ στέφανον ἡμυνάμην, καὶ ταῦτ' ἐκείνῳ χαρίζομενον τὴν ἀναίρεσιν, ἵνα μὴ συλλάβωσιν αὐτὸν οἱ πολέμιοι; ἢ μεταβεβλήσθαι με καὶ μηκέτ' εἶναι τὸν αὐτὸν ὑπωπτεύσατε, ὡς χაίρειν κακούργοις ἀνδράσι καὶ χάριτας ἡγήσασθαι τὰς κυριοκτόνους ὑμῶν πράξεις, ἀνη-
 10 ρηκότων ἐπὶ τῆς αὐτοῦ κίτης ἀνδρα δίκαιον καὶ μηδένα μηδὲν κακὸν ἐργασάμενον, ὑμᾶς δὲ καὶ διὰ πολλῆς εὐνοίας καὶ τιμῆς ἐσχηκότα. διὸ δώσετε ποινὴν μὲν αὐτῷ κολασθέντες, δίκην δ' ἐμοὶ τοῦ νομίσαντας ἡδέως ἔξειν με τῇ Ἰερόσθου τελευτῇ τοῦτον ἀνελεῖν.
 15 οὐ γὰρ ἐδύνασθε μᾶλλον ἀδικῆσαι τὴν ἐμὴν δόξαν ἢ τοῦθ' ὑπολαβόντες." ταῦτ' εἰπὼν πᾶσαν αἰκίαν αὐτοῦς αἰκισάμενος διεχρήσατο, καὶ τὴν Ἰερόσθου κεφαλὴν ἐν τῷ Ἀβεννήρου τάφῳ πάντων ἀξιώσας ἐκήδευσε.

τούτων δὲ τοιοῦτο λαβόντων τέλος, ἦγον ἅπαντες 2
 20 οἱ τοῦ λαοῦ τῶν Ἑβραίων πρῶτοι πρὸς Δαυίδην εἰς Χεβρωνά, οἳ τε χιλίαρχοι καὶ ἡγεμόνες αὐτῶν, καὶ παρεδίδοσαν αὐτούς, τὴν τε εὐνοίαν ἦν ἔτι καὶ Σαούλου ζῶντος εἶχον πρὸς αὐτὸν ὑπομιμνήσκοντες, καὶ τὴν τιμὴν ἦν γενόμενον τότε χιλίαρχον τιμῶντες οὐ διέλι-
 25 πον, ὅτι τε βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ Σαμουήλου τοῦ προφήτου χειροτονηθεὶς καὶ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ὡς τὴν Ἑβραίων χώραν αὐτῷ σῶσαι καταγωνισαμένῳ Παλαιστίνους δέδωκεν ὁ θεός, ἐμφανίζοντες. ὁ δὲ ταύτης τε ἀποδέχεται τῆς προθυμίας αὐτούς, καὶ παρακαλέσας
 30 διαμένειν. (οὐ γὰρ ἔσσεσθαι μετάνοιαν αὐτοῖς ἐκ τοῦ τοιούτους εἶναι), κατευωχήσας καὶ φιλοφρονησάμενος, ἐπεμψε τὸν λαὸν παρ' αὐτὸν ἄξοντας ἅπαντα. καὶ

συνῆλθον ἐκ μὲν τῆς Ἰούδα φυλῆς ὀπλιτῶν ὡς ὀκτακό-
 σιοι καὶ ἑξακισχίλιοι, φοροῦντες ὄπλα θυρεὸν καὶ
 σειρομάστην (οὗτοι δὲ τῷ Σαούλου παιδί παρεμμενον·
 τούτων γὰρ χωρὶς ἡ Ἰούδα φυλὴ τὸν Δαυίδην ἀπέδειξε
 βασιλέα), ἐκ δὲ τῆς Συμεῶνος φυλῆς ἑπτακισχίλιοι ⁵
 καὶ ἑκατόν, ἐκ δὲ τῆς Δευίτιδος τετρακισχίλιοι ἑπτα-
 κόσιοι, ἔχοντες ἄρχοντα Ἰώδαμον. μετὰ τούτους ἦν
 ὁ ἀρχιερεὺς Σάδακος σὺν εἰκοσι καὶ δύο συγγενέσιν
 ἡγεμόσιν. ἐκ δὲ τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς ὀπλῖται τε-
 τρακισχίλιοι (ἡ γὰρ φυλὴ περιέμενεν ἔτι τῶν τοῦ ¹⁰
 γένους τοῦ Σαούλου τινὰ βασιλεῦσαι προσδοκῶσα),
 ἐκ δὲ τῆς Ἐφραΐμου φυλῆς δισμύριοι καὶ ὀκτακόσιοι
 τῶν δυνατωτάτων καὶ κατ' ἰσχὺν διαφερόντων, ἐκ
 δὲ τῆς Μανασσήτιδος φυλῆς τοῦ ἡμίσεως μύριοι
 ὀκτακισχίλιοι τῶν δυνατωτάτων, ἐκ δὲ τῆς Ἰσαχάρου ¹⁵
 φυλῆς διακόσιοι μὲν οἱ προγινώσκοντες τὰ μέλλοντα,
 ὀπλῖται δὲ δισμύριοι, ἐκ δὲ τῆς Ζαβουλῶνος φυλῆς
 ὀπλιτῶν ἐπιλέκτων πέντε μυριάδες· αὕτη γὰρ ἡ φυλὴ
 μόνη πᾶσα πρὸς Δαυίδην συνῆλθεν. οὗτοι πάντες
 τὸν αὐτὸν ὀπλισμὸν εἶχον τοῖς τῆς Γάδου φυλῆς. ²⁰
 ἐκ δὲ τῆς Νεφθαλίτιδος φυλῆς ἐπίσημοι καὶ ἡγεμόνες
 χίλιοι, ὄπλοις χρώμενοι θυρεῶ καὶ δόρατι· ἠκολού-
 θει δ' ἡ φυλὴ ἀναρίθμητος οὕσα. ἐκ δὲ τῆς Δανίτι-
 δος φυλῆς ἐκλεκτοὶ δισμύριοι ἑπτακισχίλιοι ἑξακόσιοι,
 ἐκ δὲ τῆς Ἀσείρου φυλῆς μυριάδες τέσσαρες, ἐκ δὲ ²⁵
 τῶν δύο φυλῶν τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τοῦ
 λοιποῦ τῆς Μανασσήτιδος φυλῆς ὀπλισμένων θυρεὸν
 καὶ δόρυ καὶ περικεφαλαίαν καὶ ῥομφαίαν μυριάδες
 δώδεκα. καὶ αἱ λοιπαὶ φυλαὶ ῥομφαλαῖς ἐχρῶντο.
 τοῦτο δὴ πᾶν τὸ πλῆθος εἰς Χεβρῶνα πρὸς Δαυί- ³⁰
 δην συνῆλθε μετὰ πολλῆς παρασκευῆς σιτίων καὶ
 οἴνου καὶ τῶν πρὸς τροφήν πάντων, καὶ μιᾷ γνώμῃ

τὸν Δαυίδην βασιλεύειν ἐκύρωσαν. ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐορτάσαντος τοῦ λαοῦ καὶ κατευωχηθέντος ἐν Χεβρωνί, ὁ Δαυίδης μετὰ πάντων ἐκεῖθεν ἄρας ἦκεν εἰς Ἱερουσόλυμα.

5 τῶν δὲ κατοικούντων τὴν πόλιν Ἰεβουσαίων (γένος 3 δ' εἰσὶν οὗτοι Χανααναίων) ἀποκλεισάντων αὐτῷ τὰς πύλας, καὶ τοὺς πεπηρωμένους τὰς ὄψεις καὶ τὰς βάσεις καὶ πᾶν τὸ λελωβημένον στησάντων ἐπὶ χλεύῃ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ λεγόντων κωλύειν αὐτὸν
10 εἰσελθεῖν τοὺς ἀναπήρους (ταῦτα δὲ ἔπραττον καταφρονοῦντες τῇ τῶν τειχῶν ὀχυρότητι), ὄργισθῆναι πολιορκεῖν ἤρξατο τὰ Ἱερουσόλυμα. καὶ πολλῇ σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ χρησάμενος ὡς διὰ τοῦ ταύτην ἔλεῖν εὐθύς ἐμφανίσων τὴν ἰσχύν, καὶ καταπληξόμενος εἰ τινες ἄρα
15 καὶ ἄλλοι τὸν αὐτὸν ἐκείνοις τρόπον διέκειντο πρὸς αὐτόν, λαμβάνει κατὰ κράτος τὴν κάτω πόλιν. ἔτι δὲ τῆς ἄκρας λειπομένης, ἔγνω τιμῆς ὑποσχέσει καὶ γερῶν ὁ βασιλεὺς προθυμότερους ἐπὶ τὰ ἔργα τοὺς στρατιώτας παρασκευάσαι, καὶ τῷ διὰ τῶν ὑποκειμένων φαράγγων
20 ἐπὶ τὴν ἄκραν ἀναβάντι καὶ ταύτην ἐλόντι στρατηγίαν ἅπαντος τοῦ λαοῦ δώσειν ἐπηγγελάτο. πάντων δὲ φιλοτιμουμένων ἀναβῆναι καὶ μηδένα πόνον ὀκνοῦντων ὑφίστασθαι δι' ἐπιθυμίαν τῆς στρατηγίας, ὁ Σαρουίας παῖς Ἰάαβος ἐφθῆ τοὺς ἄλλους καὶ ἀναβὰς ἐβόησε πρὸς
25 τὸν βασιλέα, τὴν στρατηγίαν ἀπαιτῶν.

ἐκβαλὼν δὲ τοὺς Ἰεβουσαίους ἐκ τῆς ἄκρας, καὶ αὐ- 2
τὸς ἀνοικοδομήσας τὰ Ἱερουσόλυμα, πόλιν αὐτὴν Δαυίδου προσηγόρευσε, καὶ τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν αὐτῇ διέτριβε βασιλεύων. ὁ δὲ χρόνος ὃν τῆς Ἰουδα φυλῆς
30 ἦρξε μόνῃς ἐν Χεβρωνί ἐγένετο ἔτη ἑπτὰ καὶ μῆνες ἕξ. ἀποδείξας δὲ βασιλείον τὰ Ἱερουσόλυμα, λαμπροτέροις αἶε καὶ μᾶλλον ἐχρῆτο τοῖς πράγμασι, τοῦ θεοῦ προ-

νοουμένου κρείττω ποιεῖν αὐτὰ καὶ λαμβάνειν ἐπίδο-
 σιν. πέμψας δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ Εἴραμος ὁ Τυρίων
 βασιλεὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν συνέθετο. ἔπεμψε δ'
 αὐτῷ καὶ δωρεὰς ξύλα κέδρινα καὶ τεχνίτας ἄνδρας,
 τέκτονας καὶ οἰκοδόμους, οἱ κατασκευάσειαν βασιλείου
 ἐν Ἱεροσολύμοις. Δαυίδης δὲ τὴν τε κάτω πόλιν περι-
 λαβὼν καὶ τὴν ἄκραν συνάψας αὐτῇ ἐποίησεν ἓν σῶμα,
 καὶ περικειχίσας ἐπιμελητὴν τῶν τειχῶν κατέστησεν
 Ἰωάβον. [πρῶτος οὖν Δαυίδης τοὺς Ἰεβουσαίους ἐξ
 Ἱεροσολύμων ἐκβαλὼν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσε τὴν
 πόλιν· ἐπὶ γὰρ Ἀβράμου τοῦ προγόνου ἡμῶν Σόλυμα
 ἐκαλεῖτο. μετὰ ταῦτα δὲ αὐτὴν φασὶ τινες ὅτι καὶ Ὀμη-
 ρος ταῦτα ὠνόμασε Σόλυμα· τὸ γὰρ ἱερὸν τὰ Σόλυμα
 κατὰ τὴν Ἑβραίων ὠνόμασε γλωῶσσαν, ὃ ἔστιν ἀσφά-
 λεια.] ἦν δὲ πᾶς ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς Ἰησοῦ τοῦ στρατη-
 γοῦ ἐπὶ Χαναναίους στρατείας καὶ τοῦ πολέμου καθ'
 ὃν κρατήσας αὐτῶν κατένειμε ταύτην τοῖς Ἑβραίοις, καὶ
 οὐκέτι τοὺς Χαναναίους ἐκβαλεῖν ἐξ Ἱεροσολύμων ἐδυ-
 νήθησαν οἱ Ἰσραηλῖται μέχρις οὗ Δαυίδης αὐτοὺς ἐξε-
 πολιόρησεν, ἔτη πεντακόσια καὶ πεντεκαίδεκα. 20

3 ποιήσομαι δὲ καὶ μνήμην Ὁρόννα, πλουσίου μὲν
 ἀνδρὸς τῶν Ἰεβουσαίων, οὐκ ἀναιρεθέντος δὲ ἐν τῇ Ἱε-
 ροσολύμων πολιορκίᾳ ὑπὸ Δαυίδου διὰ τὴν πρὸς τοὺς
 Ἑβραίους εὐνοίαν αὐτοῦ καὶ τινα καὶ χάριν καὶ σπου-
 δὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην τὸν βασιλέα, ἦν μικρὸν 25
 ὕστερον εὐκαιρότερον σημανῶ. ἐγῆμε δὲ καὶ ἄλλας
 γυναικας πρὸς ταῖς οὔσαις αὐτῷ Δαυίδης καὶ παλλακὰς
 ἔσχεν. ἐποίησατο δὲ καὶ παῖδας ἕνδεκα ἀριθμὸν, οὓς
 προσηγόρευσεν Ἀμνοῦς, Ἐμνοῦς, Ἐβαν, Νάθαν, Σο-
 λομών, Ἰεβάρ, Ἐλιήν, Φάλνα, Ἡνναφὴν, Ἰενάε, Ἐλι- 30
 φαλέ, ἔτι δὲ καὶ θυγατέρα Θαμάραν. τούτων οἱ μὲν
 ἕννεα ἐξ εὐγενίδων ἦσαν γεγονότες, οὓς δὲ τελευταίους

ειρήκαμεν δύο, ἐκ τῶν παλλακίδων· Θαμάρᾳ δὲ ὁμομήτριος Ἀβεσαλώμῳ ἦν.

γνόντες δ' οἱ Παλαιστῖνοι τὸν Δαυίδην βασιλέα ὑπὸ 4
 τῶν Ἑβραίων ἀποδεδειγμένον στρατεύουσιν ἐπ' αὐτὸν
 5 εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ καταλαβόμενοι τὴν κοιλάδα τῶν
 Τιτάνων καλουμένην (τόπος δὲ ἐστὶν οὐ πόρρω τῆς πό-
 λεως) ἐν αὐτῇ στρατοπεδεύονται. ὁ δὲ τῶν Ἰουδαίων
 βασιλεύς (οὐδὲν γὰρ ἄνευ προφητείας καὶ τοῦ κελεῦσαι
 τὸν θεόν, καὶ περὶ τῶν ἐσομένων λαβεῖν ἐγγνητὴν ἐκεῖ-
 10 νον ἑαυτῷ, ποιεῖν ἐπέτρεπεν) ἐκέλευσε τὸν ἀρχιερέα,
 τί δοκεῖ τῷ θεῷ καὶ ποταπὸν ἔσται τὸ τῆς μάχης τέλος,
 προλέγειν αὐτῷ. προφητεύσαντος δὲ νίκην καὶ κρά-
 τος, ἐξάγει τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς Παλαιστίνους· καὶ
 γενομένης συμβολῆς, αὐτὸς κατόπιν αἰφνιδίως ἐπιπε-
 15 σὼν τοῖς πολεμίοις τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε τοὺς δὲ
 εἰς φυγὴν ἐτρέψατο. ὑπολάβη δὲ μηδεὶς ὀλίγην τὴν
 τῶν Παλαιστίνων στρατιὰν ἐλθεῖν ἐπὶ τοὺς Ἑβραίους,
 τῷ τάχει τῆς ἥττης καὶ τῷ μηδὲν ἔργον ἐπιδειξασθαι
 γενναῖον μηδὲ μαρτυρίας ἄξιον στοχαζόμενος αὐτῶν
 20 τὴν βραδυτῆτα καὶ τὴν ἀγέννηϊαν, ἀλλὰ γινωσκέτω Συ-
 ρίαν τε ἅπασαν καὶ Φοινίκην καὶ πρὸς τούτοις ἄλλα
 ἔθνη πολλὰ καὶ μάχιμα συστρατεῦσαι αὐτοῖς καὶ τοῦ
 πολέμου κοινωνῆσαι· ὃ καὶ μόνον ἦν αἴτιον τοςαντά-
 κισ αὐτοῖς νικωμένοις καὶ πολλὰς ἀποβάλλουσι μυριά-
 25 δας μετὰ μείζονος ἐπιέναι τοῖς Ἑβραίοις θυνάμεως. ἀμέ-
 λει καὶ ταύταις πταίσαντες ταῖς μάχαις τριπλασίῳ στρα-
 τῷ ἐπῆλθον τῷ Δαυίδῃ καὶ εἰς ταὐτὸ χωρίον ἐστρατο-
 πεδεύσαντο. πάλιν δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Ἰσραηλιτῶν
 ἐρομένου τὸν θεὸν περὶ τῆς περὶ τὴν μάχην ἐξόδου,
 30 προφητεύει ὁ ἀρχιερεὺς ἐν τοῖς ἄλσεσι τοῖς καλουμέ-
 νοις Κλαυθμῶσι κατέχειν τὴν στρατιάν, οὐκ ἄπωθεν
 μὲν οὔσι τοῦ τῶν πολεμίων στρατοπέδου, κινεῖν δ'

αὐτὸν μὴ πρότερον, μηδ' ἄρχεσθαι μάχης, πρὶν ἢ τὰ ἄλση σαλεύεσθαι μὴ πνέοντος ἀνέμου. ὡς δ' ἔσαλεύθη τὰ ἄλση. καὶ ὁ καιρὸς ὃν αὐτῷ προεῖπεν ὁ θεὸς παρῆν, οὐδὲν ἐπισχῶν ἐφ' ἐτοιμίην ἤδη καὶ φανεράν ἐξῆλθε τὴν νίκην. οὐ γὰρ ὑπέμειναν αὐτὸν αἱ τῶν πολεμίων 5 φάλαγγες, ἀλλ' εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης συμβολῆς τραπέντας ἐνέκειτο κτείνων. καὶ διώκει μὲν αὐτοὺς ἄχρι πόλεως Γαζάρων (ἣ δ' ἐστὶν ὄρος αὐτῶν τῆς χώρας), εἶτα διαρπάσας αὐτῶν τὴν παρεμβολήν, καὶ πολὺν εὐρῶν ἐν αὐτῇ πλοῦτον, καὶ τοὺς θεοὺς αὐτῶν διέ- 10 φθειρεν.

- 2 τοιοῦτου δ' ἀποβάντος καὶ ταύτης τῆς μάχης τοῦ τέλους, ἔδοξε Δαυίδῃ, συμβουλευσαμένῳ μετὰ τῶν γερόντων καὶ ἡγεμόνων καὶ χιλιάρχων, μεταπέμψασθαι τῶν ὁμοφύλων ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας πρὸς αὐτὸν τοὺς 15 ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ἔπειτα τοὺς ἱερεῖς καὶ Λευίτας, καὶ πορευθέντας εἰς Καριαδιάριμα μετακομίσαι τὴν τοῦ θεοῦ κιβωτὸν ἐξ αὐτῆς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θρησκεύειν ἐν αὐτῇ λοιπὸν ἔχοντας αὐτὴν θυσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις 20 τιμαῖς αἷς χαίρει τὸ θεῖον. εἰ γὰρ ἔτι Σαούλου βασιλεύοντος ταῦτ' ἐπραξαν, οὐκ ἂν δεινὸν οὐδὲν ἔπαθον. συνελθόντος οὖν τοῦ λαοῦ παντὸς καθὼς ἐβουλεύσαντο, παραγίνεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κιβωτόν· ἦν βαστάσαντες ἐκ τῆς Ἀμιναδάβου οἰκίας οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐπιθέντες ἐφ' ἄμαξαν καινὴν, ἔλκειν ἀδελφοῖς τε καὶ παισὶν 25 ἐπέτρεψαν μετὰ τῶν βοῶν. προῆγε δ' ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶν σὺν αὐτῷ τὸ πλῆθος, ὑμνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἄδοντες πᾶν εἶδος μέλους ἐπιχώριον, σὺν τε ἤχῳ ποικίλῳ κρουμάτων τε καὶ ὀρχήσεων καὶ ψαλμῶν, ἔτι δὲ καὶ σάλπιγγος καὶ κυμβάλων, κατάγοντες τὴν κιβωτὸν εἰς 30 Ἱεροσόλυμα. ὡς δ' ἄχρι τῆς Χειδῶνος ἄλωνος, τόπου τινὸς οὕτω καλουμένου, προῆλθον, τελευτᾷ Ὁζᾶς κατ'

ὄργην τοῦ θεοῦ· τῶν βοῶν γὰρ ἐπινευσάντων ἐκτείναντα τὴν χεῖρα καὶ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν θελήσαντα, ὅτι μὴ ᾧ ἱερεὺς ἤψατο ταύτης, ἀποθανεῖν ἐποίησε. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς ἐδυσφόρησαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ὁζᾶ, ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ ἐτελεύτησεν, ἔτι νῦν Ὁζᾶ διακοπὴ καλεῖται. δεισας δὲ ὁ Δαυίδης καὶ λογισάμενος μὴ ταὐτὸ πάθῃ τῷ Ὁζᾷ δεξάμενος τὴν κιβωτὸν παρ' αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, ἐκείνου, διότι μόνον ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς αὐτήν, οὕτως ἀποθανόντος, οὐκ εἰσδέχεται μὲν αὐτήν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐκνεύσας εἰς τι χωρίον ἀνδρὸς δικαίου, Ὁβεδάμου ὄνομα, Λεβίτου τὸ γένος, παρ' αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τίθησιν. ἐπιμένει δ' ἐπὶ τρεῖς ὅλους μῆνας αὐτόθι, καὶ τὸν οἶκον τὸν Ὁβεδάμου ἠΰξησέ τε καὶ πολλῶν αὐτῷ μετέδωκεν ἀγαθῶν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὅτι ταῦτα συμβέβηκεν Ὁβεδάμῳ, ὡς ἐκ τῆς προτέρας πενίας καὶ ταπεινότητος ἀθρόως εὐδαίμων καὶ ζηλωτὸς γέγονε παρὰ πᾶσι τοῖς ὀρώσι καὶ πυνθανομένοις τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, θαρσύνσας ὡς οὐδενὸς κακοῦ πειραθησόμενος, τὴν κιβωτὸν πρὸς αὐτὸν μετακομίζει, τῶν μὲν ἱερέων βασταζόντων αὐτήν, ἑπτὰ δὲ χορῶν οὓς διεκόσμησεν ὁ βασιλεὺς προαγόντων, αὐτοῦ δ' ἐν κινύρα παραπαίζοντος καὶ κροτοῦντος, ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα Μιχάλαν, Σαούλου δὲ θυγατέρα τοῦ πρώτου βασιλέως, ἰδοῦσαν αὐτὸν τοῦτο ποιοῦντα χλευάσαι. εἰσκομίσαντες δὲ τὴν κιβωτὸν τιθέασιν ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἣν Δαυίδης ἐπηξεν αὐτῇ, καὶ θυσίας τε ἐπετέλεσε πολυτελεῖς καὶ εἰρηνικὰς ἀνήνεγκε, καὶ τὸν ὄχλον ἐστιᾷ ἅπαντα, καὶ γυναῖξί καὶ ἀνδράσι καὶ νηπίοις διαδοὺς κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην καὶ λάγανον τηραριστὸν καὶ μερίδα θύματος. καὶ τὸν μὲν λαὸν οὕτω κατευωχῆσας ἀπέπεμψεν, αὐτὸς δ' εἰς τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ παραγίνεται· παραστᾶσα δ' αὐτῷ Μι- 3

χάλα ἢ γυνή, Σαούλου δὲ θυγάτηρ, τὰ τε ἄλλα αὐτῷ
κατηύχετο καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ γενέσθαι ἤτει πάνθ' ὅσα
παρασχεῖν αὐτῷ δυνατὸν εὐμενεῖ τυγχάνοντι, καὶ δὴ
κατεμέμψατο ὡς ἀκοσμήσειεν ὀρχούμενος ὁ τηλικοῦτος
βασιλεὺς καὶ γυμνούμενος ὑπὸ τῆς ὀρχήσεως καὶ ἐν
δούλοις καὶ ἐν θεραπαινίσιν. ὁ δ' οὐκ αἰδεῖσθαι ταῦτα
ποιήσας εἰς τὸ τῷ θεῷ κεχαρισμένον ἔφασκεν, ὅς αὐτὸν
καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων προετί-
μησε, παίξειν τε πολλάκις καὶ χορευῆσαι μηδένα τοῦ
δόξαι ταῖς θεραπαινίσιν αἰσχρὸν καὶ αὐτῇ τὸ γινόμενον
ποιησάμενος λόγον. ἡ δὲ Μιχάλα αὕτη Δαυίδῃ μὲν
συννοικοῦσα παῖδας οὐκ ἐποίησατο, γαμηθεῖσα δὲ ὕστε-
ρον ᾧ παρέδωκεν αὐτήν ὁ πατὴρ Σάουλος (τότε δὲ
ἀποσπάσας αὐτὸς εἶχε), πέντε παῖδας ἔτεκε.

4 καὶ περὶ μὲν τούτων κατὰ χώραν δηλώσομεν· ὄρων 15
δὲ ὁ βασιλεὺς κατὰ πᾶσαν τὰ πράγματα αὐτῷ σχεδὸν
ἡμέραν ἀμείνω γινόμενα ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως,
ἐνόμιζεν ἐξαμαρτάνειν αὐτόν, εἰ μένων αὐτὸς ἐν οἴκοις
ἐκ κέδρου πεπονημένοις, ὑψηλοῖς τε καὶ καλλίστην τὴν
ἄλλην κατασκευὴν ἔχουσι, περιορᾷ τὴν κιβωτὸν ἐν
σκηνῇ κειμένην, ἐβούλετο δὲ τῷ θεῷ κατασκευάσαι
ναόν, ὡς Μωϋσῆς προεῖπεν. καὶ περὶ τούτων Ναθάνᾳ
τῷ προφήτῃ διαλεχθεὶς, ἐπεὶ ποιεῖν ὅ τι περ ᾤρη-
ται προσέταξεν αὐτὸν ὡς τοῦ θεοῦ πρὸς ἅπαντ' αὐτῷ
συνεργοῦ παρόντος, εἶχεν ἤδη περὶ τὴν τοῦ ναοῦ κα-
τασκευὴν προθυμότερον. τοῦ θεοῦ δὲ κατ' ἐκείνην
τὴν νύκτα τῷ Ναθάνᾳ φανέντος, καὶ φράσαι κελεύσαν-
τος τῷ Δαυίδῃ ὡς τὴν μὲν προαίρεσιν αὐτοῦ καὶ τὴν
ἐπιθυμίαν λίαν ἀποδέχεται, μηδενὸς μὲν πρότερον εἰς
νοῦν βαλομένου ναὸν αὐτῷ κατασκευάσαι, τούτου δὲ
ταύτην τὴν διάνοιαν λαβόντος, οὐκ ἐπιτρέπειν δὲ πολ-
λοὺς πολέμους ἡγωνισμένῳ καὶ φόνῳ τῶν ἐχθρῶν με-

μiasμένῳ ποιῆσαι ναὸν αὐτῷ· μετὰ μέντοι γε τὸν θά-
 νατον αὐτοῦ, γηράσαντος καὶ μακρὸν ἀνύσαντος βίον,
 ἔσεσθαι τὸν ναὸν ὑπὸ τοῦ παιδὸς τοῦ μετ' αὐτὸν τὴν
 βασιλείαν παραληψομένου, κληθησομένου δὲ Σολομῶ-
 5 νος, οὗ προστήσεσθαι καὶ προνοήσειν ὡς πατὴρ υἱοῦ
 κατεπηγγέλλετο, τὴν μὲν βασιλείαν τέκνων ἐκγόνοις
 φυλάξων καὶ παραδώσων, αὐτὸν δὲ τιμωρήσων, ἂν
 ἁμαρτῶν τύχῃ, νόσῳ καὶ γῆς ἀφορία· μαθῶν ταῦτα
 παρὰ τοῦ προφήτου Δαυίδης, καὶ περιχαρῆς γενόμε-
 10 νος ἐπὶ τῷ τοῖς ἐκγόνοις αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν διαμένουσαν
 ἐγνωκέναι βεβαίως, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ λαμπρὸν ἐσό-
 μενον καὶ περιβόητον, πρὸς τὴν κιβωτὸν παραγίνεται,
 καὶ πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἤρξατο προσκυνεῖν καὶ περὶ
 πάντων εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ, ὃν τε αὐτῷ παρέσχηκεν
 15 ἧδη ἐκ ταπεινοῦ καὶ ποιμένος εἰς τηλικούτου μέγεθος
 ἡγεμονίας τε καὶ δόξης ἀναγαγών, ὃν τε τοῖς ἐκγόνοις
 αὐτοῦ καθυπέσχετο, καὶ τῆς προνοίας ἣν Ἑβραίων καὶ
 τῆς τούτων ἐλευθερίας ἐποιήσατο. ταῦτα εἰπὼν καὶ
 τὸν θεὸν ὑμνήσας ἀπαλλάσσεται.
 20 Ἰδὲ διαλιπὼν δὲ ὀλίγον χρόνον, ἔγνω δεῖν ἐπὶ τοὺς Πα- 5
 λαιστίνους ἐκστρατεύειν καὶ μηδὲν ἀργὸν μηδὲ ῥάθυ-
 μον ἐν τοῖς πράγμασιν ὄραϊν γινόμενον, ἵν', ὡς τὸ θεῖον
 αὐτῷ προεῖπε, καταστρεψάμενος τοὺς πολεμίους ἐν εἰ-
 ρήνῃ τὸ λοιπὸν τοὺς ἐκγόνους αὐτοῦ βασιλεύοντας κα-
 25 ταλίποι. καὶ συγκαλέσας πάλιν τὴν στρατιάν, καὶ πα-
 ραγγείλας αὐτῇ πρὸς πόλεμον ἐτοίμην καὶ παρεσκευα-
 σμένην τυγχάνειν, ὅτε ἔδοξεν αὐτῷ καλῶς ἔχειν τὰ παρ'
 αὐτῆς, ἄρας ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ τοὺς Παλαιστι-
 νους ἦκε. κρατήσας δ' αὐτῶν τῇ μάχῃ, πολλὴν τῆς
 30 χώρας ἀποτεμόμενος καὶ προσορίσας τῇ τῶν Ἑβραίων,
 ἐπὶ τοὺς Μωαβίτας τὸν πόλεμον μετήγαγε, καὶ τὰ μὲν
 δύο μέρη τῆς στρατιᾶς αὐτῶν τῇ μάχῃ νικήσας διέφθιρε,

τὸ δὲ λειπόμενον αἰχμάλωτον ἔλαβε. φόρους τε αὐτοῖς ἐπιτάξας κατ' ἔτος τελεῖν, εἶτα ἐπὶ Ἀδράζαρον τὸν Ἀράου μὲν υἱὸν βασιλέα δὲ τῆς Σωφηνῆς ἐστράτευσε, καὶ συμβαλὼν αὐτῷ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν τῶν μὲν πεζῶν αὐτοῦ διέφθειρεν ὡς δισμυρίους, τῶν δὲ ἵπποτῶν ὡς ἑπτακισχιλίους. ἔλαβε δὲ καὶ αὐτοῦ ἄρματα χίλια, καὶ τὰ πλείω μὲν αὐτῶν ἠφάνισεν, ἑκατὸν δὲ μόνον προσέταξεν αὐτῷ φυλαχθῆναι.

- 2 ἀκούσας δὲ ὁ Δαμασκοῦ καὶ Σύρων βασιλεὺς Ἀδαδος ὅτι πολεμεῖ Δαυίδης τὸν Ἀδράζαρον, φίλος ὢν αὐτῷ μετὰ θυνάμεως ἤκεν ἰσχυρᾶς συμμαχήσων, ἀπήλλαξε δ' οὐχ ὡς προσεδόκα συμβαλὼν πρὸς τῷ Εὐφράτη ποταμῷ, πταίσας δὲ τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν· ἐπεσον γὰρ ὑπὸ τῶν Ἑβραίων ἀναιρούμενοι τῆς Ἀδάδου θυνάμεως δισμύριοι, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἔφυγον. μέμνηται δὲ τούτου τοῦ βασιλέως καὶ Νικόλαος, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως "μετὰ δὲ ταῦτα πολλῷ χρόνῳ ὕστερον τῶν ἐγγχωρίων τις, Ἀδαδος ὄνομα, πλείον ἰσχύσας Δαμασκοῦ τε καὶ τῆς ἄλλης Συρίας, ἔξω Φοινίκης, ἐβασίλευσε. πόλεμον δὲ ἐξενέγκας πρὸς Δαυίδην βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ πολλαῖς μάχαις κριθεῖς, ὑστάτῃ τῇ παρὰ τὸν Εὐφράτην, ἐν ἣ ἠττάτο, ἄριστος ἔδοξεν εἶναι βασιλέων ῥώμῃ καὶ ἀνδρείᾳ." πρὸς τούτοις δὲ καὶ περὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ φησὶν ὡς μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν ἐξεδέχοντο παρ' ἀλλήλων καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὸ ὄνομα, λέγων οὕτως "τελευτήσαντος δ' ἐκείνου οἱ ἀπόγονοι ἐπὶ δέκα γενεὰς ἐβασίλευον, ἐκάστου παρὰ τοῦ πατρὸς ἅμα τῇ ἀρχῇ καὶ τοῦνομα τοῦτο ἐκδεχομένου, ὥσπερ οἱ Πτολεμαῖοι ἐν Αἰγύπτῳ. μέγιστον δὲ πάντων δυνηθεῖς ὁ τρίτος, ἀναμαχέσασθαι βουλόμενος τὴν τοῦ προπάτορος ἦταν, στρατεύσας ἐπὶ Ἰουδαίους ἐπόρθησε τὴν

νῦν Σαμαρείτιν καλουμένην.” οὐ διήμαρτε δὲ τῆς ἀληθείας· οὗτος γάρ ἐστιν Ἄδαδος ὁ στρατευσάμενος ἐπὶ Σαμάρειαν Ἀχάβου βασιλεύοντος τῶν Ἰσραηλιτῶν, περὶ οὗ κατὰ χώραν ὕστερον ἐροῦμεν.

5 Δαυίδης δὲ στρατευσάμενος ἐπὶ Δαμασκὸν καὶ τὴν 3
ἄλλην Συρίαν, πᾶσαν αὐτὴν ὑπήκοον ἐποιήσατο, καὶ φρουρὰς ἐν τῇ χώρᾳ καταστήσας καὶ φόρους αὐτοῖς τελεῖν ὀρίσας ὑπέστρεψε, καὶ τὰς τε χρυσᾶς φαρέτρας καὶ τὰς πανοπλίας, ἃς οἱ τοῦ Ἀδάδου σωματοφύλακες ἐφό-
10 ρουν, ἀνέθηκε τῷ θεῷ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἃς ὕστερον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς Σούσακος στρατεύσας ἐπὶ τὸν νίωνὸν αὐτοῦ Ῥοβόαμον ἔλαβε, καὶ πολὺν ἄλλον ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐξεφόρησε πλοῦτον. ταῦτα μὲν οὖν, ὅταν ἔλθωμεν ἐπὶ τὸν οἰκεῖον αὐτῶν τόπον, δηλώσο-
15 μεν· ὁ δὲ τῶν Ἑβραίων βασιλεὺς, τοῦ θεοῦ συμπνεόντος αὐτῷ καὶ τοὺς πολέμους συγκατορθοῦντος, ταῖς καλλίσταις τῶν Ἀδραζάρου πόλεων ἐπεστράτευσε, Βετταία καὶ Μάχωνι, καὶ λαβὼν αὐτάς κατὰ κράτος διήρπασε. χρυσὸς δ' ἐν αὐταῖς ἠύρέθη πάμπολυς καὶ ἄργυ-
20 ρος, ἔτι δὲ καὶ χαλκός, ὃν τοῦ χρυσοῦ κρείττονα ἔλεγον· ἐξ οὗ καὶ ὁ Σολομῶν τὸ μέγα σκεῦος, θάλασσαν δὲ καλούμενον, ἐποίησε, καὶ τοὺς καλλίστους ἐκείνους λουτήρας, ὅτε τῷ θεῷ τὸν ναὸν κατεσκεύασεν.

ὡς δὲ ὁ τῆς Ἀμάθης βασιλεὺς τὰ περὶ τὸν Ἀδρά- 4
25 ζαρον ἐπύθετο καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ διεφθαρμένην ἤκουσε, δεισας περὶ αὐτοῦ, καὶ τὸν Δαυίδην πρὶν ἐπ' αὐτὸν ἔλθῃ φιλίᾳ καὶ πίστει γνούς ἐνδήσασθαι, πέμπει πρὸς αὐτὸν Ἀδώραμον υἱὸν αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ τὸν Ἀδράζαρον ἐχθρὸν ὄντ' αὐτῷ πολεμῆσαι χάριν ἔχειν
30 ὁμολογῶν, καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν καὶ φιλίαν ποιούμενος. ἐπεμψε δ' αὐτῷ καὶ δῶρα, σκευὴ τῆς ἀρχαίας κατασκευῆς, χρύσεια καὶ ἀργύρεα καὶ χάλκεα. Δαυί-

δης δὲ ποιησάμενος τὴν συμμαχίαν πρὸς τὸν Θάινον (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀμάθης) καὶ τὰ δῶρα δεξάμενος ἀπέλυσεν αὐτοῦ τὸν υἱὸν μετὰ τιμῆς τῆς πρεπούσης ἑκατέροις. τὰ δὲ κεμφθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἄλλον χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ὃν ἐκ τῶν πόλεων εἰ- 5 λήφει καὶ τῶν κειρωμένων ἔθνων, φέρων ἀνατίθησι τῷ θεῷ. οὐκ αὐτῷ δὲ πολεμοῦντι μόνῳ καὶ τῆς στρατιᾶς ἡγουμένῳ τὸ νικᾶν καὶ κατορθοῦν παρέσχεν ὁ θεός, ἀλλὰ καὶ πέμψαντος αὐτοῦ μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἰδουμαίαν Ἀβεσσαῖον τὸν Ἰωάβου τοῦ ἀρχιστρα- 10 τήγου ἀδελφόν, δι' ἐκείνου τὴν τῶν Ἰδουμαίων νίκην ἔδωκε· μυρίους γὰρ αὐτῶν καὶ ὀκτακισχιλίους Ἀβεσσαῖος διέφθειρε τῇ μάχῃ. καὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἄπασαν φρουραῖς διαλαβὼν ὁ βασιλεὺς φόρους ὑπὲρ τε τῆς χώ- 15 ρας καὶ τῆς ἐκάστου κεφαλῆς παρ' αὐτῶν ἐδέχετο. ἦν δὲ καὶ δίκαιος τὴν φύσιν καὶ τὰς κρίσεις πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀφορῶν ἐποιεῖτο. στρατηγὸν δ' ἀπάσης εἶχε τῆς στρατιᾶς τὸν Ἰωάβον, ἐπὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων Ἰωσάφατον υἱὸν Ἀχίλου κατέστησεν· ἀπέδειξε δ' ἐκ τῆς Φι- 20 νεέσου οἰκίας τὸν Σάδωκον ἀρχιερέα μετ' Ἀβιαθάρου (φίλος γὰρ ἦν αὐτῷ), γραμματέα δὲ Σεισᾶν ἐποίησε· Βαναία δὲ τῷ Ἰωάβου τὴν τῶν σωματοφυλάκων ἀρχὴν παραδίδωσιν. οἱ δὲ πρεσβύτεροι παῖδες αὐτοῦ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν τούτου φυλακὴν ἦσαν.

5 ἐμνήσθη δὲ καὶ τῶν πρὸς Ἰωνάθην τὸν Σαούλου 25 παῖδα συνθηκῶν καὶ ὄρκων καὶ τῆς ἐκείνου πρὸς αὐτὸν φιλίας τε καὶ σπουδῆς. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἀγαθοῖς οἷς εἶχεν, ἔτι καὶ μνημονικώτατος τῶν εὖ ποιησάντων παρὰ τὸν ἄλλον χρόνον ὑπῆρχε. προσέταξε γοῦν ἀναζητεῖν εἰ τις ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ σώζεται, ᾧ 30 τὰς ἀμοιβὰς ἃς ὄφειλε τῷ Ἰωνάθῃ τῆς ἐταιρίας ἀποδώσει. ἀχθέντος οὖν τινὸς ἡλευθηρωμένου μὲν ὑπὸ Σαού-

λου, δυναμένου δὲ γινώσκειν τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ
 περιόντας, ἀνέκριεν εἰ τινα ἔχει λέγειν τῶν Ἰωνάθῃ
 προσηκόντων ζῶντα καὶ κομίσασθαι τὰς τῶν εὐεργεσιῶν
 χάριτας δυνάμενον, ὧν αὐτὸς ἔτυχε παρὰ Ἰωνάθου.
 5 φήσαντος δ' υἱὸν αὐτοῦ περιλείπεσθαι, Μεμφίβοσθον
 ὄνομα, πεπηρωμένον τὰς βάσεις (τῆς γὰρ τροφοῦ, μετὰ
 τὸ προσαγγελθῆναι τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὸν
 πάππον ἐν τῇ μάχῃ πεσόντας, ἀρπασαμένης καὶ φευ-
 γούσης ἀπὸ τῶν ὤμων αὐτὸν κατενεχθῆναι καὶ βλαβῆ-
 10 ναι τὰς βάσεις), μαθὼν ὅπου τε καὶ παρὰ τίνι τρέφεται,
 πέμψας πρὸς τὸν Μάχειρον εἰς Λαβαθὰ πόλιν (παρὰ
 τούτῳ γὰρ ὁ τοῦ Ἰωνάθου παῖς ἐτρέφετο) μεταπέμπεται
 πρὸς αὐτόν. ἔλθων δὲ ὁ Μεμφίβοσθος πρὸς τὸν βασι-
 λέα, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσεκίνησεν αὐτόν. ὁ δὲ
 15 Δαυίδης θαρρεῖν τε προυτρέπετο καὶ τὰ βελτίω προσδο-
 κᾶν. δίδωσι δ' αὐτῷ καὶ τὸν πατρῶον οἶκον καὶ πᾶ-
 σαν τὴν οὐσίαν ἣν ὁ πάππος αὐτοῦ Σάουλος ἐκτήσατο,
 σύσσιτόν τε καὶ ὁμοτρόπεζον ἐκέλευσεν εἶναι καὶ μηδε-
 μίαν ἡμέραν ἀπολείπεσθαι τῆς σὺν αὐτῷ διαίτης. τοῦ
 20 δὲ παιδὸς προσκυνήσαντος ἐπὶ τε τοῖς λόγοις καὶ ταῖς
 δωρεαῖς, καλέσας τὸν Σιβὰν τὸν τε πατρῶον οἶκον ἔλεγε
 δεδωρῆσθαι τῷ παιδί καὶ πᾶσαν τὴν Σαούλου κτήσιν,
 αὐτόν τε ἐκέλευσεν ἐργαζόμενον αὐτοῦ τὴν γῆν καὶ
 25 προνοούμενον ἀπάντων τὴν πρόσδοτον εἰς Ἱεροσόλυμα
 κομίζειν. ἄγεται δ' αὐτόν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ
 τὴν αὐτοῦ τράπεζαν, αὐτόν τε τὸν Σιβὰν καὶ τοὺς υἱοὺς
 αὐτοῦ (ἦσαν δ' οὔτοι πεντεκαίδεκα) καὶ τοὺς οἰκέτας αὐ-
 τοῦ, τὸν ἀριθμὸν ὄντας εἴκοσιν, τῷ παιδί χαρίζεται
 30 Μεμφίβοσθῳ. ταῦτα διαταξαμένου τοῦ βασιλέως, ὁ μὲν
 Σιβὰς προσκυνήσας καὶ πάντα ποιήσεν εἰπὼν ἀνεχώ-
 ρησεν, ὁ δὲ Ἰωνάθου παῖς ἐν Ἱεροσολύμοις κατῴκει,
 συνεστιώμενος τῷ βασιλεὶ καὶ πάσης ὡς υἱὸς αὐτοῦ

θεραπείας τυγγάνων. ἐγένετο δ' αὐτῷ καὶ παῖς, ὃν Μιχὰν προσηγόρευσε.

6 καὶ οἱ μὲν περιλειφθέντες ἐκ τοῦ Σαούλου γένους καὶ Ἰωνάθου τούτων ἔτυχον παρὰ Δαυίδου τῶν τιμῶν· τελευτήσαντος δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τοῦ τῶν Ἀμ- 5 μανιτῶν βασιλέως Ναάσου (φίλος δ' ἦν οὗτος αὐτῷ) καὶ διαδεξαμένου τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τοῦ παιδός, πέμψας Δαυίδης πρὸς αὐτὸν παρεμυθήσατο, πρῶως τε φέρειν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς παραινῶν, καὶ τὴν αὐτὴν φιλίαν μένειν ἢ πρὸς ἐκεῖνον ἢ τούτῳ προσδο- 10 κᾶν. οἱ δὲ τῶν Ἀμμανιτῶν ἄρχοντες κακοήθως, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν τοῦ Δαυίδου τρόπον, ταῦτ' ἐδέξαντο, καὶ παρώτρυναν τὸν βασιλέα, λέγοντες κατασκόπους πεπομφέναι τῆς χώρας Δαυίδην καὶ τῆς αὐτῶν δυνάμεως ἐπὶ προφάσει φιλανθρωπίας· φυλάττεσθαι τε συνεβού- 15 λевον καὶ μὴ προσέχειν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, μὴ καὶ σφαλεῖς ἀπαρηγορήτῳ συμφορᾷ περιπέσῃ. ταῦτ' οὖν δόξας πιθανώτερα λέγειν τοὺς ἄρχοντας ἢ τὰληθῆς εἶχεν, ὁ τῶν Ἀμμανιτῶν βασιλεὺς Ναάσης τοὺς παρὰ τοῦ Δαυίδου πεμφθέντας πρέσβεις χαλεπῶς περιύβρισε· 20 ξυρήσας γὰρ αὐτῶν τὰ ἡμίση τῶν γενεῶν, καὶ τὰ ἡμίση τῶν ἱματίων περιτεμών, ἔργοις ἀπέλυσε κομίζοντας, οὐ λόγοις, τὰς ἀποκρίσεις. ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς ἠγανάκτησε, καὶ δῆλος ἦν οὐ περιοψόμενος τὴν ὕβριν καὶ τὸν προπηλακισμόν, 25 ἀλλὰ πολεμήσων τοῖς Ἀμμανίταις καὶ τιμωρίαν αὐτῶν τῆς παρανομίας τῆς εἰς τοὺς πρεσβευτὰς εἰσπραξόμενος τὸν βασιλέα. συνέντες δὲ οἱ τε ἀναγκαῖοι καὶ ἡγεμόνες ὅτι παρεσπονθήκασιν καὶ δίκην ὑπὲρ τούτων ὀφείλουσι, προπαρεσκευάζοντο εἰς τὸν πόλεμον· καὶ πέμ- 30 ψαντες πρὸς Σύρον τὸν τῶν Μεσοποταμιτῶν βασιλέα χίλια τάλαντα, σύμμαχον αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ γενέσθαι τῷ

μισθῶ παρεκάλεσαν καὶ Σουβάν. ἦσαν δὲ τοῖς βασι-
 λεῦσι τούτοις πεξῶν δύο μυριάδες. προσεμισθώσαντο
 καὶ τὸν τῶν Ἀμαληκитῶν βασιλέα καὶ τέταρτον Ἴστω-
 βον ὄνομα, καὶ τούτους ἔχοντας μυρίους καὶ δισχιλίους
 5 ὀπλίτας.

οὐ κατεπλάγη δὲ τὴν συμμαχίαν καὶ τὴν τῶν Ἀμ- 2
 μανιτῶν δύναμιν ὁ Δαυίδης, τῷ θεῷ δὲ πεποιθῶς ἐν
 τῷ δικαίως αὐτοῖς ἀνθ' ὧν ὑβρίσθη πολεμεῖν μέλλειν,
 Ἰάαβον τὸν ἀρχιστράτηγον, δούς αὐτῷ τῆς στρατιᾶς τὸ
 10 ἀκμαιότατον, ἐξ αὐτῆς ἐπεμψεν ἐπ' αὐτούς. ὁ δὲ πρὸς τῇ
 μητροπόλει τῶν Ἀμμανιτῶν Ῥαβαθᾶ κατεστρατοπεδεύ-
 σατο. τῶν δὲ πολεμίων ἐξελθόντων καὶ παρταξαμένων
 οὐχ ὁμοῦ, διχῆ δέ (τὸ μὲν γὰρ ἐπικουρικὸν ἐν τῷ πεδίῳ
 καθ' αὐτὸ ἐτάχθη, τὸ δὲ τῶν Ἀμμανιτῶν στράτευμα
 15 πρὸς ταῖς πύλαις ἀντικρὺ τῶν Ἑβραίων), ἰδὼν τοῦτο
 Ἰάαβος ἀντιμηχανᾶται, καὶ τοὺς μὲν ἀνδρειοτάτους
 ἐπιλεξάμενος ἀντιπαρατάσσεται τῷ Σύρῳ καὶ τοῖς μετ'
 αὐτοῦ βασιλεῦσι, τὸ δ' ἄλλο παραδούς Ἀβεσσαίῳ τῷ
 ἀδελφῷ τοῖς Ἀμμανίταις ἐκέλευσεν ἀντιπαρατάξασθαι,
 20 εἰπὼν, ἂν τοὺς Σύρους ἴδη βιαζομένους αὐτὸν καὶ πλεον
 δυναμένους, μεταγαγόντα τὴν φάλαγγα βοηθεῖν αὐτῷ.
 τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιήσῃ καὶ αὐτός, ἂν ὑπὸ τῶν Ἀμ-
 μανιτῶν αὐτὸν καταπονούμενον θεάσῃται. προτρεψά-
 μενος οὖν τὸν ἀδελφὸν καὶ παρακαλέσας εὐψύχως καὶ
 25 μετὰ προθυμίας ἀνδράσιν αἰσχύνῃν φοβουμένοις πρε-
 πούσης ἀγωνίσασθαι, τὸν μὲν ἀπέλυσε τοῖς Ἀμμανί-
 ταις μαχησόμενον, αὐτὸς δὲ τοῖς Σύροις συνέβαλε. καὶ
 πρὸς ὀλίγον ἀντισχόντων αὐτῷ καρτερῶς, πολλοὺς μὲν
 αὐτῶν ἀπέκτεινεν Ἰάαβος, ἅπαντας δ' ἠνάγκασεν εἰς
 30 φυγὴν τραπῆναι. τοῦτο ἰδόντες οἱ Ἀμμανῖται, καὶ
 δείσαντες τὸν Ἀβεσσαῖον καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιάν,
 οὐκ ἔμειναν, ἀλλὰ μιμησάμενοι τοὺς συμμαχοὺς εἰς τὴν

- πόλιν ἐφυγον. κρατήσας οὖν τῶν πολεμίων ὁ Ἰωάβος
 εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸν βασιλέα λαμπρῶς ὑπέστρεψε.
- 3 τοῦτο τὸ πταίσμα τοὺς Ἀμμανίτας οὐκ ἐπεισεν ἡρε-
 μείν, οὐδὲ μαθόντας τοὺς κρείττονας ἡσυχίαν ἄγειν,
 ἀλλὰ πέμψαντες πρὸς Χαλαμᾶν τὸν τῶν πέραν Εὐφρά- 5
 του Σύρων βασιλέα, μισθοῦνται τοῦτον ἐπὶ συμμαχίαν,
 ἔχοντα μὲν ἀρχιστράτηγον Σάβεκον, πεζῶν δὲ μυριάδας
 ὀκτῶ καὶ ἑπτάων μυρίους. γνούς δὲ ὁ τῶν Ἑβραίων
 βασιλεὺς πάλιν ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀμμανίτας τοσαύτην
 δύναμιν συνηθροικίας, οὐκέτι διὰ στρατηγῶν αὐτοῖς 10
 πολεμεῖν ἔκριεν, ἀλλ' αὐτὸς σὺν ἀπάσῃ τῇ ἀνάμει
 διαβὰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ ὑπαντήσας αὐτοῖς,
 συνάψας εἰς μάχην ἐνίκησε. καὶ ἀναιρεῖ μὲν αὐτῶν
 πεζῶν μὲν εἰς τέσσαρας μυριάδας ἑπτάων δ' εἰς ἑπτα-
 κισχιλίους, ἔτρωσε δὲ καὶ τὸν στρατηγὸν τοῦ Χαλαμᾶ 15
 Σάβεκον, ὃς ἐκ τῆς πληγῆς ἀπέθανεν. οἱ δὲ Μεσοπο-
 ταμίται, τοιοῦτου γενομένου τοῦ τέλους τῆς μάχης, αὐ-
 τοὺς Δαυίδη παρέδοσαν καὶ δῶρα ἐπεμψαν αὐτῷ. καὶ
 ὁ μὲν ὄρα χειμῶνος ἀνέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀρχο-
 μένου δὲ τοῦ ἔαρος ἐπεμψε τὸν ἀρχιστράτηγον Ἰωάβον 20
 πολεμήσοντα τοῖς Ἀμμανίταις. ὁ δὲ τὴν τε γῆν ἄπασαν
 αὐτῶν ἐπερχόμενος διέφθειρε, καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν μη-
 τρόπολιν συγκλείσας Ῥαβαθὰν ἐπολιόρκει.
- 7 συνέπεσε δὲ καὶ Δαυίδη πταίσμα δεινόν, ὄντι φύ-
 σει δικαίῳ καὶ θεοσεβεῖ καὶ τοὺς πατέρας νόμους ἰσχυ- 25
 ρῶς φυλάσσοντι. θεασάμενος γὰρ δείλης ὀψίας ἀπὸ
 τοῦ τέγουσ τῶν βασιλείων, ἐν ᾧ περιπατεῖν κατ' ἐκεῖνο
 τῆς ὄρας ἦν ἔθος, εἶδε γυναῖκα λουομένην ἐν τῇ αὐτῆς
 οἰκίᾳ ψυχρῷ ὕδατι, καλλίστην τὸ εἶδος καὶ πασῶν δια-
 φέρουσαν· ὄνομα δ' αὐτῇ ἦν Βεερσαβή. ἠττάται τε 30
 τοῦ κάλλους τῆς γυναικός, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν κατα-
 σχεῖν οὐκ ἀδύνατος, μεταπεμψάμενος αὐτὴν συνέρχεται.

γενομένης δ' ἐγκύου τῆς γυναικὸς καὶ πεμφάσης πρὸς
 τὸν βασιλέα, ὅπως τῷ ἁμαρτήματι σκέψηται τινα τοῦ
 λαθεῖν ὁδόν (ἀποθανεῖν γὰρ αὐτὴν κατὰ τοὺς πατρί-
 5 οὺς προσήκει νόμους μεμοιχευμένην), μετακαλεῖται τὸν
 Ἰωάβου μὲν ὀπλοφόρον ἐκ τῆς πολιορκίας, ἄνδρα δὲ
 τῆς γυναικὸς, Οὐρίαν ὄνομα, καὶ παραγεγόμενον περὶ
 τε τῆς στρατιᾶς καὶ περὶ τῆς πολιορκίας ἀνέκρινε. λέ-
 γοντος δὲ πάντα κατὰ νοῦν αὐτοῖς κεχωρηκέναι τὰ
 πράγματα, βαστάσας ἐκ τοῦ δείπνου μέρη προσδίδωσιν
 10 αὐτῷ, καὶ κελεύει πρὸς τὴν γυναῖκα ἀπελθόντα ἀνα-
 παύσασθαι σὺν αὐτῇ. ὁ δὲ Οὐρίας τοῦτο μὲν οὐκ
 ἐποίησε, παρεκοιμήθη δὲ τῷ βασιλεὶ σὺν τοῖς ἄλλοις
 ὀπλοφόροις. ὡς δὲ γνοὺς τοῦθ' ὁ βασιλεὺς ἀνέκρινεν
 αὐτὸν ὅτι μὴ πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἔλθοι μηδὲ
 15 πρὸς τὴν γυναῖκα διὰ τοσούτου χρόνου, πάντων τῶν
 ἀνθρώπων ταύτην ἐχόντων τὴν φύσιν, ὅταν ἔλθωσιν
 ἐξ ἀποδημίας, οὐκ εἶναι δίκαιον εἶπε τῶν συστρατιωτῶν
 αὐτοῦ καὶ τοῦ στρατηγοῦ χαμαὶ κοιμωμένων ἐν τῇ πα-
 ρεμβολῇ καὶ τῇ τῶν πολεμίων χώρᾳ μετὰ τῆς γυναικὸς
 20 αὐτὸν ἀναπαύεσθαι καὶ τρυφᾶν. ταῦτα εἰπόντα μεῖναι
 τὴν ἡμέραν ἐκείνην προσέταξεν αὐτόθι, ὡς εἰς τὴν
 ἐπιούσαν ἀπολύσων αὐτὸν πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγον.
 κληθεὶς δ' ἐπὶ δείπνον ὑπὸ τοῦ βασιλέως Οὐρίας καὶ
 μέχρι μέθης προσελθὼν ἐν τῷ πότῳ, δεξιουμένου τοῦ
 25 βασιλέως αὐτὸν ἐπίτηδες ταῖς προπόσεσιν, οὐδὲν ἤττον
 πάλιν πρὸ τῶν τοῦ βασιλέως θυρῶν ἐκοιμήθη, μηδε-
 μίαν λαβὼν τῆς γυναικὸς ἐπιθυμίαν. ἐπὶ τούτῳ δὲ δυσ-
 ανασχετήσας ὁ βασιλεὺς ἔγραψε τῷ Ἰωάβῳ, κολάσαι
 προστάσων τὸν Οὐρίαν· ἁμαρτεῖν γὰρ αὐτὸν ἐδήλου.
 30 καὶ τὸν τρόπον τῆς τιμωρίας, ἵνα μὴ γένηται καταφα-
 νῆς αὐτὸς τοῦτο βουλευθεὶς, ὑπέθετο. κατὰ γὰρ τὸ δυσ-
 μαχώτατον αὐτὸν ἐκέλευσε μέρος τῶν πολεμίων τάξει,

καὶ καθ' ὃ κινδυνεύσειε μαχόμενος ἀπολειφθεὶς μόνος·
 τοὺς γὰρ συμπαραστάτας ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς μάχης γε-
 νομένης ἐκέλευσε. ταῦτα γράψας καὶ σημηνάμενος τῇ
 αὐτοῦ σφραγίδι, τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκεν Οὐρία κομίσαι
 πρὸς Ἰώαβον. δεξάμενος δὲ τὰ γράμματα Ἰώαβος καὶ 5
 τὴν τοῦ βασιλέως προαίρεσιν ἀναγνούς, καθ' ὃν ἦδει
 τόπον τοὺς πολεμίους αὐτῷ χαλεποὺς γινομένους, κατὰ
 τοῦτον ἔστησε τὸν Οὐρίαν, δούς αὐτῷ τινὰς τῶν ἀρί-
 στων τῆς στρατιᾶς· αὐτὸς δ' ἀπάσῃ τῇ δυνάμει προσε-
 πιβοηθήσειν ἔφησεν, εἰ δυνηθεῖεν ἀνατρέψαντές τι 10
 τοῦ τείχους εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ὄντα δ' αὐτὸν
 γενναῖον στρατιώτην καὶ δόξαν ἔχοντα παρὰ τε τῷ βα-
 σιλεὶ καὶ πᾶσι τοῖς ὁμοφύλοις ἐπ' ἀνδρεία, χαίρειν
 τοῖς μεγάλοις πόνοις ἀλλὰ μὴ προσαγανακτεῖν ἠξίου.
 τοῦ δὲ Οὐρία προθύμως ὑποστάντος τὸ ἔργον, τοῖς μετ' 15
 αὐτοῦ παρατασσομένοις ἰδίᾳ καταλιπεῖν, ὅταν ἐξορμή-
 σαντας ἰδῶσι τοὺς πολεμίους, ἐδήλωσεν. προσβαλόν-
 των δ' οὖν τῇ πόλει τῶν Ἑβραίων, δεισαντες οἱ Ἄμμα-
 νίται μὴ κατ' ἐκείνον τὸν τόπον, καθ' ὃν Οὐρίαν συνέ-
 βαινε τετάχθαι, φθάσαντες ἀναβῶσιν οἱ πολέμιοι, 20
 προστησάμενοι τοὺς ἀνδρειοτάτους αὐτῶν καὶ τὴν πύ-
 λην ἀνοίξαντες αἰφνιδίως μετὰ θύμης καὶ δρόμου πολ-
 λοῦ τοῖς ἐχθροῖς ἐπεξῆλθον. ἰδόντες δ' αὐτοὺς οἱ σὺν
 τῷ Οὐρία πάντες ἀνεχώρησαν ὀπίσω, καθὼς Ἰώαβος
 αὐτοῖς προεῖπεν. αἰσχυνθεὶς δ' Οὐρίας φυγεῖν καὶ τὴν 25
 τάξιν καταλιπεῖν ὑπέμεινε τοὺς πολεμίους, καὶ τὴν
 ὄρμην αὐτῶν ἐκδεξάμενος ἀναιρεῖ μὲν οὐκ ὀλίγους,
 κυκλωθεὶς δὲ καὶ ληφθεὶς ἐν μέσῳ τελευτᾷ· σὺν δ'
 αὐτῷ τινὲς καὶ ἄλλοι συγκατέπεσον τῶν ἐταίρων.

2 τούτων οὕτω γενομένων ἐπεμψεν ἀγγέλους Ἰώαβος 30
 πρὸς τὸν βασιλέα, λέγειν ἐντειλάμενος αὐτοῖς ὡς σπου-
 δάσαι μὲν ταχέως ἔλειν τὴν πόλιν, προσβαλὼν δὲ τῷ

τείχει καὶ πολλοὺς ἀπολέσας ἀναχωρῆσαι βιασθεῖη·
 προστιθέναι δὲ τούτοις, ἂν ὀργιζόμενον ἐπ' αὐτοῖς βλέ-
 πωσι, καὶ τὸν Οὐρία θάνατον. τοῦ δὲ βασιλέως ἀκού-
 σαντος ταῦτα παρὰ τῶν ἀγγέλων καὶ δυσφοροῦντος,
 5 φάσκοντος ἁμαρτεῖν αὐτοὺς τῷ τείχει προσβαλόντας,
 δέον ὑπονόμοις καὶ μηχανήμασιν ἐλεῖν πειραῶσθαι τὴν
 πόλιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντας παράδειγμα τὸν Γεδεῶνος
 υἱὸν Ἀβιμέλεχον, ὃς ἐπεὶ τὸν ἐν Θήβαις πύργον ἐλεῖν
 ἐβούλετο βία, βληθεὶς ὑπὸ πρεσβύτιδος πέτρῳ κατέ-
 10 πεσε καὶ ἀνδρείοτατος ὢν διὰ τὸ δυσχερὲς τῆς ἐπιβολῆς
 αἰσχυρῶς ἀπέθανεν· οὗ μνημονεύοντας ἔδει μὴ προσιέ-
 ναι τῷ τείχει τῶν πολεμίων· ἄριστον γὰρ ἀπάντων
 τῶν ἐν πολέμῳ πραχθέντων καὶ καλῶς καὶ ὡς ἐτέ-
 ρως ἐν τοῖς αὐτοῖς κινδύνοις μνήμην ἔχειν, ὡς τὰ μὲν
 15 μιμῆσθαι τὰ δὲ φυλάττεσθαι. ἐπεὶ δ' οὕτως ἔχοντα
 ἔγνω καὶ τὸν Οὐρία θάνατον ἐδήλωσεν ὁ ἄγγελος,
 παύεται μὲν τῆς ὀργῆς, Ἰωάβῳ δ' ἐκέλευσεν ἀπελθόντα
 λέγειν ἀνθρώπινον εἶναι τὸ συμβεβηκός, καὶ τὰ τοῦ
 πολέμου φύσιν ἔχειν τοιαύτην ὥστε ποτὲ μὲν τοῖς ἐναν-
 20 τίοις εὖ πράττειν συμβάλειν κατ' αὐτὸν ποτὲ δὲ τοῖς
 ἐτέροις, τοῦ λοιποῦ μέντοι γε προνοεῖν τῆς πολιορκίας,
 ὅπως μηδὲν ἐτι πταίσωσι κατ' αὐτήν, ἀλλὰ χῶμασι καὶ
 μηχαναῖς ἐκπολιορκήσαντας καὶ παραστησαμένους τὴν
 μὲν πόλιν κατασκάψαι, πάντας δ' ἀπολέσαι τοὺς ἐν
 25 αὐτῇ. καὶ ὁ μὲν ἄγγελος τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐνσταλ-
 μένα κομίζων πρὸς Ἰωάβον ἠπέλγετο, ἡ δὲ τοῦ Οὐρία
 γυνὴ Βεερσαβῆ τὸν θάνατον τάνδρὸς πυθομένη ἐπὶ
 συχνὰς αὐτὸν ἡμέρας ἐπένηθησε· παυσαμένης δὲ τῆς
 λύπης καὶ τῶν ἐπ' Οὐρία δακρύων, ὁ βασιλεὺς εὐθύς
 30 ἄγεται γυναῖκα, καὶ παῖς ἄρρην ἐξ αὐτῆς αὐτῷ γίνεται.
 τοῦτον οὐχ ἠδέως ἐπέιδεν ὁ θεὸς τὸν γάμον, ἀλλὰ 3
 δι' ὀργῆς ἔχων τὸν Δαυίδην, τῷ προφήτῃ Ναθάνᾳ φα-

νεις κατὰ τοὺς ὕπνουσ ἐμέμφετο τὸν βασιλέα. ὁ δὲ Να-
 θάνας ἀστελὸς ὦν καὶ συνετὸς ἀνὴρ, λογισάμενος ὡς οἱ
 βασιλεῖς, ὅταν εἰς ὄργην ἐμπέσωσι, ταύτη πλεόν ἢ τῷ
 δικαίῳ νέμουσι, τὰς μὲν παρὰ τοῦ θεοῦ γεγενημένας
 ἀπειλὰς ἡσυχάσειν ἔκρινεν, ἄλλοις δὲ λόγους χρηστοὺς 5
 πρὸς αὐτὸν διεξῆλθε, καὶ δὴ τοιοῦτόν τινα τρόπον,
 περὶ οὗ καὶ τί φρονεῖ ποιῆσαι σαφὲς αὐτῷ παρεκάλει.
 “δύο” γὰρ ἔφησεν “ἄνδρες τὴν αὐτὴν κατῴκουσ πόλιν,
 ὦν ὁ μὲν πλούσιος ἦν καὶ πολλὰς εἶχεν ἀγέλας ὑποξυ-
 γίων τε καὶ θρεμμάτων καὶ βοῶν, τῷ πένητι δ’ ἀμνάς 10
 μία ὑπῆρχε. ταύτην μετὰ τῶν τέκνων αὐτὸς ἀνέτρεφε,
 συνδιαιρούμενος αὐτῇ τὰ σιτία, καὶ φιλοστοργία πρὸς
 αὐτὴν χρώμενος ἢ τις ἂν χρήσαιτο καὶ πρὸς θυγατέρα.
 ξένου δ’ ἐπελθόντος τῷ πλουσίῳ, τῶν μὲν ἰδίων οὐδὲν
 ἐκεῖνος βοσκημάτων ἠξίωσε καταθύσας εὐωχῆσαι τὸν 15
 φίλον, πέμψας δὲ τὴν ἀμνάδα τοῦ πένητος ἀπέσπασε,
 καὶ ταύτην παρασκευάσας εἰστίασε τὸν ξένον.” σφόδρα
 δ’ ἐλύπησεν ὁ λόγος οὗτος τὸν βασιλέα, καὶ πονηρὸν
 πρὸς τὸν Ναθάναν τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ὅς γε τοῦτο
 τὸ ἔργον ἐτόλμησεν, ἀπεφήνατο, καὶ τετραπλῆν τε ἀπο- 20
 τίσαι τὴν ἀμνάδα δίκαιον εἶναι, καὶ πρὸς τούτῳ θανά-
 τῳ κολασθῆναι. Ναθάνας δ’ ὑποτυχῶν αὐτὸν ἔλεγεν
 ἐκείνον εἶναι τὸν ἄξιον ταῦτα παθεῖν, ὅφ’ αὐτοῦ κε-
 κριμένον τολμήσαντα μέγα καὶ δεινὸν ἔργον. ἀνεκά-
 λυπτε δ’ αὐτῷ καὶ παρεγύμνου τὴν ὄργην τοῦ θεοῦ, 25
 ποιήσαντος μὲν αὐτὸν βασιλέα τῆς Ἑβραίων δυνάμεως
 καὶ τῶν ἐν κύκλῳ πάντων ἔθνων πολλῶν καὶ μεγάλων
 κύριον, ἔρυσάμενου δ’ ἔτι πρὸ τούτων ἐκ τῶν Σαούλου
 χειρῶν, δόντος δ’ αὐτῷ καὶ γυναικας ἄς δικαίως καὶ
 νομίμως ἠγάγετο, καταφρονηθέντος δ’ ὑπ’ αὐτοῦ καὶ 30
 ἀσεβηθέντος, ὅς ἄλλοτρίαν τε γήμας ἔχει γυναικα καὶ
 τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἀποκτείνειεν ἐκδοὺς τοῖς πολεμίοις.

δώσειν οὖν αὐτὸν ἀντὶ τούτων δίκας τῷ θεῷ, καὶ βια-
 σθήσεσθαι μὲν αὐτοῦ τὰς γυναῖκας ὑφ' ἑνὸς τῶν παι-
 δων, ἐπιβουλευθήσεσθαι δὲ καὶ αὐτὸν ὑπ' ἐκείνου, καὶ
 τὸν ἀμάρτημα κρύφα τοῦτο δράσαντα φανερὰν τὴν ἐπ'
 5 αὐτῷ δίκην ὑφ' ἑξέειν. τεθνήξουσιν δὲ καὶ τὸν παῖδά σοι
 παραχρῆμα τὸν ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον. ταραχθέντος δ'
 ἐπὶ τούτοις τοῦ βασιλέως καὶ συγχυθέντος ἰκανῶς, καὶ
 μετὰ δακρύων καὶ λύπης ἀσεβῆσαι λέγοντος, (ἦν γὰρ
 ὁμολογουμένως θεοσεβῆς καὶ μηδὲν ἀμαρτῶν ὄλως περὶ
 10 τὸν βίον ἢ τὰ περὶ τὴν Οὐρία γυναῖκα) ᾤκτειρεν ὁ
 θεός, καὶ διαλλάττεται, φυλάξειν αὐτῷ καὶ τὴν ζωὴν
 καὶ τὴν βασιλείαν ἐπαγγειλάμενος· μετανοοῦντι γὰρ
 περὶ γεγεννημένων οὐκέτι χαλεπῶς ἔχειν ἔφασκε.

καὶ Ναθάνας μὲν ταῦτα τῷ βασιλεῖ προφητεύσας
 15 εἰκιάδ' ἐπανῆλθε· τῷ δ' ἐκ τῆς Οὐρία γυναικὸς γενο- 4
 μένω παιδί Δαυίδη νόσον ἐνσκήπτει χαλεπὴν τὸ θεῖον,
 ἐφ' ἣ ὀδυροῦν ὁ βασιλεὺς τροφὴν μὲν ἐπὶ ἡμέρας
 ἑπτὰ, καίτοι γε ἀναγκαζόντων τῶν οἰκείων, οὐ προση-
 νέγκατο, μέλαιναν δὲ περιθέμενος ἐσθῆτα πεσῶν ἐπὶ
 20 σάκκου κατὰ γῆς ἔκειτο, τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ παιδὸς
 ἰκετεύων σωτηρίας· σφόδρα γὰρ ἔστεργεν αὐτοῦ τὴν
 μητέρα. τῇ δ' ἑβδόμῃ τῶν ἡμερῶν τελευτήσαντος τοῦ
 παιδός, οὐκ ἐτόλμων τῷ βασιλεῖ τοῦτο μηνύειν οἱ θερά-
 ποντες, λογιζόμενοι μὴ γνοῦς ἔτι μᾶλλον ἀπόσχηται καὶ
 25 τροφῆς καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας, ὡς ἂν ἐπὶ πένθει τέ-
 κνου τετελευτηκότος, ὁπότε καὶ νοσοῦντος οὕτως ὑπὸ
 τῆς λύπης αὐτὸν ἐκάκου. ταραττόμενων δ' αἰσθόμε-
 νος τῶν οἰκετῶν ὁ βασιλεὺς καὶ ταῦτα πασχόντων ἅ μᾶ-
 λιστα συγκρῦσαι τι θέλουσι συμβάλει, συνεῖς ὅτι τέ-
 30 θνηκεν ὁ παῖς, προσφωνήσας ἕνα τῶν οἰκετῶν καὶ
 μαθὼν τ' ἀληθὲς ἀνίσταται, καὶ λουσάμενος καὶ λαβὼν
 ἐσθῆτα λευκὴν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ θεοῦ παραγίγεται·

καὶ κελεύσας δεῖπνον αὐτῷ παρατεθῆναι, πολλὴν ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τοῖς τε συγγενέσι καὶ τοῖς οἰκέταις ἐκπληξιν παρέσχεν, ὅτι μηδὲν τούτων ἐπὶ νοσοῦντι τῷ παιδί ποιήσας, πάνθ' ὁμοῦ τετελευτηκότος ἔπραττε. τὴν τε αἰτίαν, δεηθέντες ἐπιτρέψαι πρῶτον αὐτοῖς πυθέσθαι, 5 παρεκάλουν εἰπεῖν τῶν γεγεννημένων. ὁ δὲ ἀμαθεὶς εἰπὼν αὐτούς, ἐδίδασκεν ὡς ἔτι μὲν ζῶντος τοῦ παιδὸς ἔχων ἐλπίδα σωτηρίας αὐτοῦ δεόντως πάντ' ἐποίει, τὸν θεὸν ἠγούμενος τούτοις εὐμενῆ καταστήσειν· ἀποθανόντος δ' οὐκέτι χρεῖαν εἶναι λύπης ματαίας. ταῦτ' εἰ- 10 πόντος ἐπήνεσαν τὴν σοφίαν καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ βασιλέως. συνελθὼν δὲ τῇ γυναικὶ Βεερσαβῆ ἔγκυον αὐτὴν ἐποίησε, καὶ γενόμενου ἄρρεν παιδίον Σολομῶνα προσ- ηγόρευσεν, οὕτω Ναθάνα τοῦ προφήτου κελεύσαντος.

5 Ἰωάβος δὲ τῇ πολιορκίᾳ τοὺς Ἀμμανίτας ἰσχυρῶς 15 ἐκάκου, τῶν τε ὑδάτων αὐτοὺς ἀποτεμνόμενος καὶ τῆς τῶν ἄλλων εὐπορίας, ὡς πάνυ ταλαιπωρεῖν ἐνδεῖα πο- τοῦ καὶ τροφῆς· ἐξ ὀλίγου γὰρ φρέατος ἠρύτοντο, καὶ τούτου τεταμιευμένου, ὡς μὴ τελέως αὐτοὺς ἐπιλιπεῖν τὴν πηγὴν δαψιλέστερον χρωμένους. γράφει δὲ τῷ βα- 20 σιλεὶ ταῦτα δηλῶν, καὶ παρακαλῶν αὐτὸν ἐπὶ τὴν αἴρεσιν τῆς πόλεως ἐλθεῖν, ἵνα τὴν νίκην αὐτὸς ἐπιγραφείη. ταῦτ' Ἰωάβου γράψαντος, ἀποδεξάμενος αὐτὸν τῆς εὐνοίας καὶ τῆς πίστεως ὁ βασιλεὺς, παραλαβὼν τὴν σὺν αὐτῷ δύναμιν ἤκεν ἐπὶ τὴν Ῥαβαθᾶς πόρθη- 25 σιν, καὶ κατὰ κράτος ἐλὼν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐφῆκεν. αὐτὸς δὲ τὸν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμμανιτῶν λαμβάνει στέφανον, ἔλκοντα χρυσοῦ τάλαντον, καὶ πολυτελεῖ λίθον ἔχοντα ἐν μέσῳ σαρδόνυχα. ἐφόρει δ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ παντὸς Δαυίδης. πολλὰ δὲ 30 καὶ ἄλλα σκῦλα λαμπρὰ καὶ πολύτιμα ἠῦρεν ἐν τῇ πόλει, τοὺς δ' ἄνδρας αἰκισάμενος διέφθειρε. ταῦτά δὲ

καὶ τὰς ἄλλας τῶν Ἀμμωνιῶν πόλεις διέθηκεν, ἐλὼν αὐτὰς κατὰ κράτος.

ἀναστρέψαντος δ' εἰς Ἱεροσόλυμα τοῦ βασιλέως, 8
 πταῖσμα αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐξ αἰτίας τοιαύτης καταλαμ-
 5 βάνει. θυγάτηρ ἦν αὐτῷ παρθένος μὲν ἔτι, τὸ δὲ κάλ-
 λος εὐπρεπής, ὡς ἀπάσας ὑπερβάλλειν τὰς εὐμορφοτά-
 τας γυναῖκας, Θαμάρᾳ ὄνομα, τῆς δ' αὐτῆς Ἀβεσαλώμῳ
 μητρὸς κεκοινωνηκυῖα. ταύτης ὁ πρεσβύτερος τῶν Δα-
 υίδου παιδῶν Ἀμμὼν ἐρασθεὶς, ὡς οὔτε διὰ τὴν παρ-
 10 θεύαν αὐτῆς οὔτε διὰ τὴν φυλακὴν τυχεῖν τῆς ἐπιθυ-
 μίας ἐδύνατο, χαλεπῶς διέκειτο, καὶ τό τε σῶμα τῆς
 ὀδύνης αὐτὸν κατεσθιούσης κατισχναινέτο καὶ τὴν
 χροίαν μετέβαλλεν. δῆλος δὲ ταῦτα πάσχων γίνεται
 Ἰωνάθῃ τινὶ συγγενεὶ καὶ φίλῳ· συνετὸς δ' ἦν οὗτος ἐν
 15 τοῖς μάλιστα καὶ τὴν διάνοιαν ὀξύς. ὄρων οὖν καθ'
 ἐκάστην πρωτῶν τὸν Ἀμμῶνα μὴ κατὰ φύσιν ἔχοντα τῷ
 σώματι, προσελθὼν ἠρώτα φράσαι τὴν αἰτίαν αὐτῷ,
 εἰκάξειν μέντοι γε αὐτὸς ἔλεγεν ἐξ ἐρωτικῆς οὕτως ἔχειν
 αὐτὸν ἐπιθυμίας. τοῦ δὲ Ἀμμῶνος ὁμολογήσαντος τὸ
 20 πάθος, ὅτι τῆς ἀδελφῆς ἐρᾷ τυγχανούσης ὁμοπατρίας,
 ὁδὸν αὐτῷ καὶ μηχανὴν εἰς τὸ περιγενέσθαι τῶν εὐ-
 κταίων ὑπέθετο. νόσον γὰρ ὑποκρίνασθαι παρήνεσεν,
 ἐλθόντα δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν πατέρα πέμψαι τὴν ἀδελ-
 φὴν αὐτῷ διακονησομένην ἐκέλευσε παρακαλέσαι· ῥᾶω
 25 γὰρ ἔσεσθαι καὶ ταχέως ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς νόσου
 τούτου γινομένου. καταπεσὼν οὖν ὁ Ἀμμὼν ἐπὶ τὴν
 κλίνην νοσεῖν προσεποιεῖτο κατὰ τὰς Ἰωνάθου ὑποθή-
 κας, παραγενομένου δὲ τοῦ πατρὸς καὶ σκεπτομένου
 πῶς ἔχοι, τὴν ἀδελφὴν ἐδεῖτο πέμψαι πρὸς αὐτόν· ὃ δ'
 30 εὐθύς ἐκέλευσεν ἀχθῆναι. ἠκούσῃ δὲ προσέταξεν ἄρ-
 τούς αὐτῷ ποιῆσαι τηγανιστοὺς αὐτουργῶ γενομένην·
 προσοίσεσθαι γὰρ ἥδιον ἐκ τῶν ἐκείνης χειρῶν. ἢ δ'

ἐμβλέποντος τὰδελφοῦ φυράσασα τὸ ἄλευρον καὶ πλά-
 σασα κολλυρίδας καὶ τηγανίσασα προσήνεγκεν αὐτῷ.
 ὃ δὲ τότε μὲν οὐκ ἐγένεσθε, προσέταξε δὲ τοῖς οἰκέταις
 παραιτήσασθαι πάντας πρὸ τοῦ δωματίου· βούλεσθαι
 γὰρ ἀναπαύσασθαι θορύβου καὶ ταραχῆς ἀπηλλαγμέ- 5
 νος. ὡς δὲ τὸ κελευσθὲν ἐγένετο, τὴν ἀδελφὴν ἤξιωσεν
 εἰς τὸν ἐνδοτέρῳ οἶκον τὸ δεῖπνον αὐτῷ παρενεγκεῖν.
 ποιησάσης δὲ τοῦτο τῆς κόρης, λαβόμενος αὐτῆς συνελ-
 θεῖν αὐτῷ πελθεῖν ἐπειρᾶτο. ἀνακραγοῦσα δὲ ἡ παῖς·
 “ἀλλὰ μὴ σύ γε τοῦτο βιάσῃ με, μηδὲ ἀσεβήσῃς” εἶπεν, 10
 “ἀδελφέ, τοὺς νόμους παραβάς καὶ δεινὴ περιβαλὼν
 σαυτὸν αἰσχύνῃ· παῦσαι δ’ οὕτως ἀδίκου καὶ μιαιῶς
 ἐπιθυμίας, ἐξ ἧς ὀνειδῆ καὶ κακοδοξίαν ὁ οἶκος ἡμῶν
 κερδαίνει.” συνεβούλευέ τε περὶ τούτου διαλεχθῆναι
 τῷ πατρί· συγχωρήσειν γὰρ ἐκείνουν. ταῦτα δ’ ἔλεγε 15
 βουλομένη τὴν ὄρμην αὐτοῦ τῆς ὀρέξεως πρὸς τὸ πα-
 ρὸν διαφυγεῖν. ὃ δ’ οὐ πέλθεται, τῷ δ’ ἔρωτι καιόμε-
 νος καὶ τοῖς τοῦ πάθους κέντροις μυωπιζόμενος βιάζε-
 ται τὴν ἀδελφὴν. μῖσος δ’ εὐθὺς μετὰ τὴν κορείαν
 εἰσέρχεται τὸν Ἀμνῶνα, καὶ προσλοιδορησάμενος ἐκέ- 20
 λευσεν ἀναστᾶσαν ἀπιέναι. τῆς δὲ χεῖρῳ τὴν ὕβριν καὶ
 διὰ τοῦτο ἀποκαλούσης, εἰ βιασάμενος αὐτὸς μηδ’ ἄκρι-
 νυκτὸς ἐπιτρέποι μείναι, παραχρῆμα δὲ ἀπαλλάττεσθαι
 κελεύσειεν ἡμέρᾳ καὶ φωτὶ, ἵνα καὶ μάρτυσι τῆς αἰ-
 σχύνης περιπέσοι, προσέταξε αὐτὴν ἐκβαλεῖν τῷ οἴ- 25
 κῆτι. ἢ δὲ περιαλγῆς ἐπὶ τῇ ὕβρει καὶ τῇ βίᾳ γενομένη,
 περιρρήξασα τὸν χιτωνίσκον (ἐφόρου γὰρ αἱ τῶν ἀρ-
 χαίων παρθένοι χειριδωτοὺς ἄκρι τῶν σφυρῶν πρὸς τὸ
 μὴ βλέπεσθαι χιτῶνας) καὶ σποδὸν καταχεαμένη τῆς κε-
 φαλῆς, ἀπῆει διὰ τῆς πόλεως μέσης βοῶσα καὶ ὄδυρο- 30
 μένη τὴν βίαν. περιτυχὼν δ’ αὐτῇ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισά-
 λωμος ἀνέκρινε τίνος αὐτῆ δεινοῦ συμβάντος οὕτως ἔχοι.

κατειπούσης δ' αὐτῆς πρὸς αὐτὸν τὴν ὕβριν, ἤσυχάζειν
καὶ μετρίως φέρειν παρηγόρει καὶ μὴ νομίζειν ὑβρίσθαι
φθαρείσαν ὑπ' ἀδελφοῦ. ἣ δὲ πεισθεῖσα παύεται τῆς
βοῆς καὶ τοῦ πρὸς πολλοὺς τὴν βίαν ἐκφέρειν, καὶ πο-
5 λὺν χρόνον χηρεύουσα παρ' Ἀβεσαλώμῳ τῷ ἀδελφῷ
διακαρτέρησε.

γνοὺς δὲ τοῦθ' ὁ πατὴρ Δαυίδης τοῖς μὲν πεπραγ- 2
μένοις ἤχθετο, φιλῶν δὲ τὸν Ἀμνῶνα σφόδρα (πρσεσβύ-
τατος γὰρ ἦν υἱὸς αὐτῷ) μὴ λυπεῖν αὐτὸν ἠναγκάζετο.
10 ὁ δὲ Ἀβεσάλωμος ἐμίσει τε χαλεπῶς αὐτόν, καὶ λανθάν-
ων καιρὸν εἰς ἄμυναν αὐτοῦ τῆς ἀμαρτίας ἐπιτήδειον
παρεφύλασσε. ἔτος δ' ἤδη τοῖς περὶ τὴν ἀδελφὴν αὐ-
τοῦ πταίσμασι διεληλύθει δεύτερον, καὶ μέλλων ἐπὶ
τὴν τῶν ἰδίων κουρὰν ἐξιέναι θροεμμάτων εἰς Βελσε-
15 φῶν (πόλις δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Ἐφραϊμίτιδος κληρου-
χίας) παρακαλεῖ τὸν πατέρα σὺν καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐλ-
θεῖν πρὸς αὐτὸν ἐφ' ἐστίασιν. παραιτησαμένου δ', ὡς
ἂν μὴ βαρὺς αὐτῷ γένοιτο, τοὺς ἀδελφοὺς ἀποστεῖλαι
παρεκάλεσε. πέμψαντος δὲ τοῖς ἰδίοις ἐκέλευσεν, ὅπη-
20 νίκα ἰδῶσι τὸν Ἀμνῶνα μέθῃ παρειμένον καὶ κάρῳ,
νεύσαντος αὐτοῦ φονεῦσαι μηδένα φοβηθέντας. ὡς δ' 3
ἐποίησαν τὸ προσταχθέν, ἐκπληξίς καὶ ταραχὴ τοὺς
ἀδελφοὺς λαμβάνει, καὶ δείσαντες περὶ ἑαυτῶν ἐμπη-
δήσαντες τοῖς ἵπποις ἐφέροντο πρὸς τὸν πατέρα. φθά-
25 σας δὲ τις αὐτοὺς ἄπαντας ὑπὸ Ἀβεσαλώμου πεφονεῦ-
σθαι τῷ πατρὶ προσήγγειλεν. ὃ δ' ὡς ἐπὶ παισὶν ὁμοῦ
τοσοῦτοις ἀπολωλόσι, καὶ τοῦθ' ὑπ' ἀδελφοῦ, τῆς λύ-
πης κάπλι τῷ κτεῖναι δοκοῦντι δυναμένης πικρότερον,
συναρπαγείς ὑπὸ τοῦ πάθους οὔτε τὴν αἰτίαν ἀνέκρι-
30 νεν, οὔτ' ἄλλο τι μαθεῖν, οἷον εἰκὸς τηλικούτου προσ-
ηγγελμένου κακοῦ καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀπιστίαν ἔχοντος,
περιέμεινεν, ἀλλὰ καταρρηξάμενος τὴν ἐσθῆτα καὶ ῥί-

ψας αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἔκειτο, πενθῶν τοὺς υἱοὺς ἅπαντας, καὶ τοὺς ἀποθανεῖν δεδηλωμένους καὶ τὸν ἀνηρηκότα. ὁ δὲ Σαμᾶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ παῖς Ἰωνάθης ἀνεῖναι τι τῆς λύπης παρεκάλει, καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων μὴ πιστεύειν ὡς τεθνᾶσιν (οὐδὲ γὰρ αἰτίαν εὐ- 5 ρίσκειν ὑπολαμβάνειν), περὶ δ' Ἀμυῶνος ἐξετάζειν ἔφη δεῖν· εἰκὸς γὰρ διὰ τὴν Θαμάρως ὕβριν ἀποτολμῆσαι τὸν Ἀβεσάλωμον τὴν ἀναίρεσιν τὴν ἐκείνου. μεταξὺ δὲ κτύπος ἱππων καὶ θόρυβος προσιόντων τινῶν αὐτοὺς ἐπέστρεψεν. ἦσαν δ' οἱ τοῦ βασιλέως παῖδες οἱ δια- 10 δρᾶντες ἀπὸ τῆς ἐστίασεως. ὑπαντᾷ δ' αὐτοῖς ὁ πατὴρ θρηνοῦσι λυπούμενος, καὶ παρ' ἐλπίδας ὄρων οὓς ἠηκόει μικρὸν ἔμπροσθεν ἀπολωλότας. ἦν δὲ παρὰ πάντων δάκρυα καὶ στόνος, τῶν μὲν ὡς ἐπ' ἀδελφῷ τετελευτηκότι, τοῦ βασιλέως δ' ὡς ἐπὶ παιδί κατασφαγμέ- 15 νῳ. φεύγει δ' Ἀβεσάλωμος εἰς Γεθσοῦραν πρὸς τὸν πάππον τὸν πρὸς μητρός, δυναστεύοντα τῆς ἐκεῖ χώρας, καὶ τρισὶν ὄλοις ἔτεσι παρ' αὐτῷ καταμένει.

4 τοῦ δὲ Δαυίδου προαίρεσιν ἔχοντος ἐπὶ τὸν Ἀβεσάλωμον πέμπειν, οὐκ ἐπὶ τιμωρίᾳ κατελευσόμενον, 20 ἀλλ' ὅπως εἴη σὺν αὐτῷ (καὶ γὰρ τὰ τῆς ὀργῆς ὑπὸ τοῦ χρόνου λελωφῆκει), πρὸς τοῦτο μᾶλλον αὐτὸν Ἰάαβος ὁ ἀρχιστράτηγος παρώρμησε. γύναιον γὰρ τι τὴν ἡλικίαν ἤδη προβεβηκὸς ἐποίησεν αὐτῷ προσελθεῖν ἐν σχήματι πενθίμῳ, ἢ παίδων ἐπὶ τῆς ἀγροικίας αὐτῇ 25 διενεχθέντων καὶ πρὸς φιλονεικίαν τραπέντων, οὐδενὸς τοῦ καταπαῦσαι δυναμένου παραφανέντος, ἔλεγεν ὑπὸ θατέρου τὸν ἕτερον πληγέντα ἀποθανεῖν, ἡξίου τε, τῶν συγγενῶν ἐπὶ τὸν ἀνηρηκότα ὠρηκώτων καὶ ζητούντων αὐτὸν ἀνελεῖν, χαρίσασθαι τὴν σωτηρίαν 30 αὐτῇ τοῦ παιδὸς καὶ μὴ τὰς ἐπιλοιπούς τῆς γηροκομίας αὐτὴν ἐλπίδας προσαφαιρεθῆναι· τοῦτο δ' αὐτῇ κωλύ-

σαντα τοὺς βουλομένους ἀποκτείνει τὸν υἱὸν αὐτῆς
 παρέξειν· οὐ γὰρ ἐφῄξειν ἐκείνους ἄλλω τινὶ τῆς σπου-
 δῆς ἢ τῷ παρ' αὐτοῦ φόβῳ. τοῦ δὲ συγκαταίνεσαντος
 οἷς τὸ γύναιον ἰκέτευεν, ὑπολαβὸν πάλιν πρὸς τὸν βα-
 5 σιλέα "χάριν μὲν" εἶπεν "οἶδά σου τῇ χρηστότητι κα-
 τοικτείραντός μου τὸ γῆρας καὶ τὴν παρὰ μικρὸν ἀπαι-
 δίαν, ἀλλ' ἵνα βέβαια τὰ παρὰ τῆς σῆς μοι εἴη φιλαν-
 θρωπίας, τῷ σουτοῦ παιδί πρῶτον καταλλάγηθι καὶ
 τὴν πρὸς αὐτὸν ὀργὴν ἄφες. πῶς γὰρ ἂν πεισθῆιν
 10 ἐμοί σε ταύτην ἀληθῶς δεδωκέναι τὴν χάριν, αὐτοῦ
 σου μέχρι νῦν ἐφ' ὁμοίοις ἀπεχθανομένου τῷ παιδί;"
 τελέως δ' ἂν ἀνόητον εἶναι τὸ παρὰ γνώμην ἀποθα-
 νόντι σου υἱῷ ἄλλον προσθεῖναι ἐκουσίως. θυνήσι δ'
 ὁ βασιλεὺς ὑπόβλητον οὖσαν τὴν σκῆψιν ἐξ Ἰωάβου καὶ
 15 τῆς τούτου σπουδῆς, καὶ ἐπειδὴ παρὰ τῆς πρεσβύτιδος
 πυθόμενος οὕτως ἔχον τ' ἀληθῆς ἔμαθε, προσκαλεσάμε-
 νος τὸν Ἰωάβον ἐπιτυχεῖν τε τοῦ προκειμένου κατὰ
 νοῦν ἐφασκε καὶ τὸν Ἀβεσάλωμον ἄγειν ἐκέλευσεν· οὐ
 γὰρ ἔτι χαλεπῶς ἔχειν πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἤδη τὴν ὀργὴν
 20 καὶ τὸν θυμὸν ἀφεικέναι. ὁ δὲ προσκυνήσας τὸν βασι-
 λέα καὶ τοὺς λόγους ἀσπασάμενος ἐξώρμησεν εἰς τὴν
 Γεθσοῦραν παραυτίκα, καὶ τὸν Ἀβεσάλωμον παραλα-
 βὼν ἦκεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

προέπεμψε δ' ἐμπροσθεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν υἱὸν 5
 25 ὡς ἤκουσε παραγενόμενον, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐκέλευσε
 χωρεῖν· οὐπῶ γὰρ οὕτως ἔχειν ὥστ' εὐθύς ἰδεῖν κατελ-
 θόντα. καὶ ὁ μὲν, τοῦτο τοῦ πατρὸς κελεύσαντος, ἐξ-
 ἔκλινε τὴν ὄψιν αὐτοῦ καὶ διετέλει τῆς παρὰ τῶν οἰ-
 κείων θεραπείας τυγχάνων, οὐκ ἐπεβέβλαπτο δ' εἰς τὸ
 30 κάλλος ὑπὸ τε τῆς λύπης καὶ τοῦ μὴ τυγχάνειν τῆς προσ-
 ηκούσης ἐπιμελείας υἱῷ βασιλέως, ἀλλ' ἔτι ἐξείχε καὶ
 διέπρεπε πάντας τῷ τε εἶδει καὶ τῷ μεγέθει τοῦ σώμα-

τος, καὶ τοὺς ἐν πολλῇ τρυφῇ διαιτωμένους ὑπερέβαλλε. τοσοῦτο μέντοι γε ἦν τὸ βάθος τῆς κόμης αὐτῷ ὡς μόλις αὐτὴν ἡμέραις ἀποκείρειν ὀκτώ, σταθμὸν ἔλκουσαν σίκλους διακοσίους· οὗτοι δὲ εἰσι πέντε μυαί. διέτριψε μέντοι γ' ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἔτη δύο, τριῶν μὲν ἀρ- 5
ρένων πατὴρ γενόμενος, μιᾶς δὲ θυγατρὸς, τὴν μορφὴν ἀρίστης, ἣν ὁ Σολομῶνος υἱὸς Ροβόαμος ὕστερον λαμβάνει, καὶ γίνεται παιδίον ἐξ αὐτῆς, Ἀβίας ὄνομα. πέμψας δ' ὁ Ἀβεσάλωμος πρὸς Ἰωάβον ἐδεῖτο αὐτοῦ τελέως καταπρᾶῦναι τὸν πατέρα, καὶ δεηθῆναι ὅπως 10
αὐτῷ συγχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντι θεάσασθαι τε καὶ προσειπεῖν. καταμελήσαντος δὲ Ἰωάβου, τῶν ἰδίων τινὰς ἀποστείλας τὴν ὁμοροῦσαν αὐτῷ χώραν ἐπυρπόλησεν. ὁ δὲ τὸ πραχθὲν μαθὼν ἦκε πρὸς τὸν Ἀβεσάλωμον, ἐγκαλῶν τε αὐτῷ καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανόμενος. ὁ δὲ 15
"στρατήγημα τοῦτ'" εἶπεν "ἡῦρον ἀγαγεῖν σε πρὸς ἡμᾶς δυνάμενον ἀμελοῦντα τῶν ἐντολῶν, ἄς ἵνα μοι τὸν πατέρα διαλλάξῃς ἐπιποιούμην. καὶ δὴ δέομαί σου παρόντος ἡμερῶσαι μοι τὸν γεγεννηκότα, ὡς ἐγώ γε δεινότεραν τῆς φυγῆς κρίνω τὴν κάθοδον, ἔτι τοῦ πα- 20
τρὸς ἐν ὀργῇ διαμένοντος." πεισθεὶς δ' ὁ Ἰωάβος καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ κατοικτεῖρας ἐμεσίτευσε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ διαλεχθεὶς περὶ τοῦ παιδὸς οὕτως αὐτὸν ἠδέεως διατίθησιν ὡς εὐθέως καλέσαι πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ φίψαντος αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ συγγνώμην αἰ- 25
τουμένου τῶν ἡμαρτημένων, ἀνίστησί τε καὶ τῶν γεγονότων ἀμνηστίαν ἐπαγγέλλεται.

9 ὁ δὲ Ἀβεσάλωμος, τοιούτων αὐτῷ τῶν παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ βασιλέως ἀποβάντων, πολλοὺς μὲν ἵππους ἐν ὀλίγῳ πάνυ χρόνῳ πολλὰ δὲ ἄρματα ἐκτήσατο, καὶ 30
ὄπλοφόροι περὶ αὐτὸν ἦσαν πεντήκοντα· καθ' ἑκάστην δ' ἡμέραν ὄρθριος πρὸς τὰ βασίλεια παρεγίνετο, καὶ

τοῖς ἐπὶ τὰς κρίσεις ἤκουσι καὶ ἐλαττουμένοις πρὸς ἡδονὴν ὁμιλῶν, ὡς παρὰ τὸ μὴ συμβούλους ἀγαθοὺς εἶναι τῷ πατρὶ τάχα αὐτῶν καὶ ἀδίκως ἐπταικότων περὶ τὴν κρίσιν, εὐνοίαν αὐτῷ παρὰ πάντων κατεσκεύαζε, 5 λέγων ὡς αὐτὸς ἄν, εἰ ταύτην εἶχε τὴν ἐξουσίαν, πολλὴν αὐτοῖς ἐβράβευσεν εὐνομίαν. τούτοις δημαγωγῶν τὸ πλῆθος, ὡς βεβαίαν ἔχειν ἤδη τὴν παρὰ τῶν ὄχλων εὐνοίαν ἐνόμιζε, μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καταλλαγὴν τεσσαράων ἔτων ἤδη διεληλυθότων, ἐδεῖτο προσ- 10 ἐλθῶν εἰς Χεβρώνα συγχωρῆσαι πορευθέντι θυσίαν ἀποδοῦναι τῷ θεῷ· φεύγοντα γὰρ αὐτὸν τοῦτο εὕξασθαι. τοῦ δὲ Δαυίδου τὴν ἀξίωσιν ἀφέντος πορεύεται, καὶ πολὺς ἐπισυνέρρευσεν ὄχλος, ἐπὶ πολλοὺς αὐτοῦ διαπέμψαντος.

15 παρῆν δὲ καὶ ὁ Δαυίδου σύμβουλος ὁ Γελμωναῖος 2 Ἀχιτόφελος, καὶ διακόσιοί τινες ἐξ αὐτῶν Ἱεροσολύμων, οὐκ εἰδότες μὲν τὴν ἐπιχείρησιν, ὡς δ' ἐπὶ θυσίαν μετεσταλμένοι. καὶ βασιλεὺς ὑπὸ πάντων ἀποδεικνυται, τοῦτο γενέσθαι στρατηγήσας. ὡς δ' ἀπηγγέλη ταῦτα 20 Δαυίδῃ καὶ παρ' ἐλπίδας αὐτῷ τὰ παρὰ τοῦ παιδὸς ἠκούσθη, δείσας ἅμα καὶ τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς τόλμης αὐτὸν θαυμάσας, ὅτι μὴδὲ τῆς ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις συγγνώμης ἐμνημόνευσεν, ἀλλ' ἐκείνων πολὺ χεῖροσι καὶ παρανομητέροις ἐπεβάλετο, βασιλείᾳ πρῶτον μὲν 25 ὑπὸ θεοῦ δεδομένη, δεύτερον δ' ἐπ' ἀφαιρέσει τοῦ γεγεννηκότος, ἔγνω φεύγειν εἰς τὰ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ συγκαλέσας τῶν φίλων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους, καὶ περὶ τῆς τοῦ παιδὸς ἀπονοίας κοινολογησάμενος αὐτοῖς, καὶ περὶ πάντων ἐπιτρέψας κριτῇ τῷ θεῷ, κα- 30 ταλιπῶν τὰ βασίλεια φυλάσσειν δέκα παλλακίσιν, ἀπῆ- ρεν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων, τοῦ τε ἄλλου πλῆθους προθύμως αὐτῷ συνεξορμήσαντος καὶ τῶν ἑξακοσίων

ὀπλιτῶν, οἳ καὶ τῆς πρώτης αὐτῷ φυγῆς ἐκοινώνουν, 5
 ὅτ' ἔξη Σάουλος. τὸν δ' Ἀβιάθαρὸν καὶ Σάδωκον τοὺς
 ἀρχιερέας, συναπαίρειν αὐτῷ διεγνωκότας, καὶ Λευί-
 τας ἅπαντας μετὰ τῆς κιβωτοῦ μένειν ἐπεισεν, ὡς τοῦ
 θεοῦ καὶ μὴ μετακομιζομένης αὐτῆς ῥυσομένου. ἐνετεί- 5
 λατο δ' ἕκαστα τῶν γινομένων λάθρα διαγγέλλειν αὐ-
 τῷ. πιστοὺς δ' ἔσχε πρὸς πάντα διακόνους παῖδας
 Ἀχιμὴν μὲν Σαδώκου Ἰωνάθην δ' Ἀβιαθάρου. Ἐθὶ δ'
 ὁ Γιθαῖος συνεξώρμησεν αὐτῷ βιασάμενος τὴν τοῦ
 Δαυίδου βούλησιν (μένειν γὰρ αὐτὸν ἀνέπειθεν), καὶ 10
 διὰ τοῦτο μᾶλλον εὐνοὺς αὐτῷ κατεφάνη. ἀναβαίνον-
 τος δ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Ἐλαιῶνος ὄρους γυμνοῖς τοῖς ποσί,
 καὶ πάντων σὺν αὐτῷ δακρυόντων, ἀγγέλλεται καὶ ὁ
 Ἀχιτόφελος σὺν τῷ Ἀβεσαλώμῳ καὶ τὰ τούτου φρο- 15
 νῶν. ἐπέτεινε δ' αὐτῷ τὸ λυπηρὸν τοῦτο ἀκουσθέν,
 καὶ τὸν θεὸν ἐπεκαλεῖτο δεόμενος ἀπαλλοτριῶσαι τὴν
 Ἀβεσαλώμου διάνοιαν πρὸς τὸν Ἀχιτόφελον· ἐδεδίει
 γὰρ μὴ τὰναντία συμβουλεύων πείσειεν αὐτόν, ἀνήρ 20
 ὢν φρονήρης καὶ συνιδεῖν τὸ λυσιτελὲς ὀξύτατος. γενό-
 μενος δ' ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἀπεσκόπει τὴν πό-
 λιν, καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων, ὡς ἂν βασιλείας ἐκπε-
 σῶν, ἠύχετο τῷ θεῷ. συνήντησε δ' αὐτῷ φίλος ἀνὴρ
 καὶ βέβαιος Χουσι ὄνομα. τοῦτον ὄρων τὴν ἐσθῆτα
 κατερρηγμένον καὶ τὴν κεφαλὴν σποδοῦ πλήρη καὶ
 θρηνοῦντα τὴν μεταβολὴν παρηγόρει καὶ παύσασθαι 25
 τῆς λύπης παρεκάλει, καὶ τέλος ἰκέτευσεν ἀπελθόντα
 πρὸς τὸν Ἀβεσαλώμον, ὡς τὰ ἐκείνου φρονοῦντα, τὰ
 τε ἀπόρρητα τῆς διανοίας αὐτοῦ κατανοεῖν καὶ ταῖς
 Ἀχιτοφέλου συμβουλίαις ἀντιπράττειν· οὐ γὰρ τοσοῦ-
 τον ὠφελήσειν αὐτῷ συνεργόμενον ὅσον παρ' ἐκείνῳ 30
 γενόμενον. καὶ ὁ μὲν πεισθεὶς τῷ Δαυίδῃ καταλιπὼν

αὐτὸν ἤκεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀφικνεῖται δὲ εἰς αὐτὰ μετ' οὐ πολὺ καὶ Ἀβεσάλωμος.

ὀλίγον δὲ τῷ Δαυίδῃ προελθόντι Σιβᾶς ὁ τοῦ 3
Μεμφιβόσθου δοῦλος συνήντησεν, ὃν προνοησόμενον
5 ἀπεστάλκει τῶν κτήσεων ἄς δεδώρητο τῷ Ἰωνάθου τοῦ
Σαούλου παιδὸς υἱῷ, μετὰ ζεύγους ὄνων καταπεφορτι-
σμένων τοῖς ἐπιτηδείοις, ἐξ ὧν ἐκέλευσε λαμβάνειν ὧν
αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δέοιντο. πυνθανομένῳ δὲ ποῦ
καταλέλοιπε τὸν Μεμφίβοσθον, ἐν Ἱεροσολύμοις ἔλεγε,
10 προσδοκῶντα χειροτονηθῆσεσθαι βασιλέα διὰ τὴν ὑπάρ-
χουσαν ταραχὴν, εἰς μνήμην ὧν ἠνεργέτησεν αὐτοὺς
Σάουλος. ἀγανακτήσας δ' ἐπὶ τούτῳ, πάνθ' ὅσα τῷ
Μεμφιβόσθῳ παρεχώρησε Σιβᾶ χαρίζεται· πολὺ γὰρ
δικαιότερον αὐτὸν ἐκείνου ταῦτ' ἔχειν ἐπέγνωκε.

15 καὶ ὁ μὲν Σιβᾶς περιχαρῆς ἦν, Δαυίδῃ δὲ γενο- 4
μένῳ κατὰ Βαουρίν, τόπον οὕτω καλούμενον, ἐπέρχε-
ται τοῦ Σαούλου συγγενῆς Σεμεεὶ μὲν ὄνομα, υἱὸς δὲ
Γηρᾶ, καὶ λίθοις τε ἔβαλλεν αὐτὸν καὶ ἐκακηγόρει.
περιστάντων δὲ τῶν φίλων καὶ σκεπόντων, ἔτι μᾶλλον
20 ὁ Σεμεεὶ βλασφημῶν διετέλει, μαιφόνου καὶ πολλῶν
ἀρχηγὸν κακῶν ἀποκαλῶν. ἐκέλευε δὲ καὶ τῆς γῆς ὡς
ἐναγῆ καὶ ἐπάρατον ἐξιέναι, καὶ τῷ θεῷ χάριν ἔχειν
ὡμολόγει τῆς βασιλείας αὐτὸν ἀφελομένῳ καὶ διὰ παι-
δὸς ἰδίου τὴν ὑπὲρ ὧν ἤμαρτεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ δεσπό-
25 τὴν δίκην αὐτὸν εἰσπραξαμένῳ. πάντων δ' ἐπ' αὐτὸν
ἠρεθισμένων ὑπ' ὀργῆς, καὶ μάλιστα Ἀβεσσαίου δια-
χρήσασθαι βουλομένου τὸν Σεμεεὶ, Δαυίδης αὐτὸν τῆς
ὀργῆς ἐπέσχε. "μὴ τοῖς παροῦσι κακοῖς ἑτέραν προσ-
εξεργασώμεθα" φησὶ "καινοτέραν ἀφορμὴν· οὐ γὰρ
30 δὴ τοῦ προσλυσσῶντός μοι τούτου κυνὸς αἰδῶς τις ἢ
φροντὶς ἐπέρχεται, τῷ θεῷ δὲ εἰκω, δι' ὃν οὗτος ἐφ'
ἡμᾶς ἀπενοήθη. θαυμαστὸν δ' οὐδὲν ὑπὸ τούτου με

ταῦτα πάσχειν, ὅπου γε καὶ παιδὸς ἀσεβοῦς πεπειραμαι. ἀλλ' ἔσται τις ἰσως οἶκτος ἡμῖν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ κρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν τούτου θελήσαντος." ἤνυσεν οὖν τὴν ὁδὸν οὐ φροντίζων τοῦ Σεμεεὶ παρὰ τὸ ἕτερον μέρος τοῦ ὄρους διατρέχοντος καὶ πολλὰ κακηγοροῦντος. 5 παραγευόμενος δ' ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην ἀνελάμβανε τοὺς ἰδίους ἐνταῦθα κεκοπωμένους.

5 Ἀβεσαλώμου δὲ καὶ Ἀχιτοφέλου τοῦ συμβούλου παραγευομένων εἰς Ἱεροσόλυμα σὺν ἅπαντι τῷ λαῷ, καὶ ὁ Δαυίδου φίλος ἦκε πρὸς αὐτούς, καὶ προσκυνήσας αὐτὸν συνηύχετο τὴν βασιλείαν εἰς αἰῶνα καὶ τὸν ἅπαντα μεῖναι χρόνον. φήσαντος δ' ἐκείνου πρὸς αὐτόν, τί δή ποτε, φίλος ἐν τοῖς μάλιστα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγεννημένος καὶ πρὸς ἅπαντα πιστὸς εἶναι δόξας, οὐ σὺν αὐτῷ νῦν ἐστίν, ἀλλὰ καταλιπὼν ἐκείνον μεταβαίνει πρὸς 15 αὐτόν, δεξιῶς ἀποκρίνεται καὶ σωφρόνως. εἶπε γὰρ ἔπεσθαι δεῖν αὐτόν τῷ θεῷ καὶ τῷ παντὶ πλήθει. "τούτων οὖν μετὰ σοῦ, δέσποτα, γεγεννημένων, εἰκότως ἐπομαι καὶ γὰρ τὴν γὰρ βασιλείαν ἔλαβες παρὰ τοῦ θεοῦ. τὴν αὐτὴν μέντοι γε πίστιν καὶ εὐνοίαν ἐνδείξομαι, πιστευόμενος εἶναι φίλος, ἣν οἶσθ' αἰετὶ πατρὶ σου παρεσχημένον. ἀγανακτεῖν δὲ οὐδὲν προσῆκε τοῖς παροῦσιν· οὐ γὰρ εἰς ἄλλην οἰκίαν ἢ βασιλεία μεταβέβηκε, μεμένηκε δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς, υἱοῦ παραλαβόντος." ταῦτα λέγων ἐπειθεν ὑποπτον γὰρ αὐτόν εἶχε. 25

καὶ καλέσας τὸν Ἀχιτοφελον συνεβουλευέτο αὐτῷ τί δεῖ ποιεῖν. ὁ δὲ παρήνεσε ταῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παλακαῖς συνελθεῖν· ἐκ τούτου γὰρ εἰσεσθαι τὸν λαὸν ἔλεγε πιστεύσαντα ὡς ἀδιάλλακτά σοι τὰ πρὸς αὐτόν ἐστι, καὶ μετὰ πολλῆς συστρατεύσεσθαι προθυμίας ἐπὶ 30 τὸν πατέρα· μέχρι γὰρ δεῦρο φανεράν ἐχθραν ἀναλαμβάνειν δεδιέναι, προσδοκῶντας ὑμᾶς ὁμονοήσειν. πει-

σθεις δὲ τῆ συμβουλίᾳ κελεύει σκηνὴν αὐτῷ πῆξαι τοὺς οἰκέτας ἐπὶ τοῦ βασιλείου, τοῦ πλήθους ὄρωντος, καὶ παρελθὼν συνέρχεται ταῖς τοῦ πατρὸς παλλακαῖς. ταῦτα δ' ἐγένετο κατὰ τὴν Ναθάνᾳ προφητείαν, ἣν
 5 τῷ Δαυίδῃ σημαίνων τὴν ἐκ τοῦ παιδὸς ἐσομένην ἐπίθῃσιν προεφήτευσε.

ποιήσας δ' Ἀβεσάλωμος τὰ παραινέθεντα αὐτῷ 6 ὑπὸ τοῦ Ἀχιτοφέλου, δεύτερον αὐτὸν συμβουλεύει ἡξίου περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς τὸν πατέρα. μυρίους
 10 δ' αὐτὸν ἐπιλέκτους αἰτήσαντος ἐκείνου, καὶ τὸν πατέρα κτείνειν αὐτοῦ καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ σώους ἀνάξειν ὑποσχομένου, καὶ βεβαίαν τότε τὴν βασιλείαν ἔσεσθαι φήσαντος, Δαυίδου μηκέτι ζῶντος, ἄρῃσθεις τῇ γνώμῃ μετακαλεῖται τὸν Χουσί τὸν Δαυίδου φίλον (οὕτω γὰρ
 15 αὐτὸν ἐκεῖνος ἐκάλει), καὶ τὴν Ἀχιτοφέλου γνώμην αὐτῷ δηλώσας τί καὶ αὐτῷ δοκεῖ περὶ αὐτῆς ἐπυνθάνετο. ὃ δὲ συνιδὼν ὅτι γενομένων ὧν Ἀχιτόφελος συνεβούλευσε κινδυνεύσει Δαυίδης συλληφθεὶς ἀποθανεῖν, ἐναντίαν ἐπειρᾶτο γνώμην εἰσφέρειν. "οὐ
 20 γὰρ ἄγνοεῖς" εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ, τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τὴν τῶν σὺν αὐτῷ νῦν ὄντων ἀνδρείαν, ὅτι καὶ πολλοὺς πεπολέμηκε καὶ πάντοτε κρατῶν τῶν πολεμίων ἀπήλλακται. νῦν δὲ εἰκὸς αὐτὸν ἐπὶ στρατοπέδου μένειν· στρατηγῆσαι γὰρ ἰκανώτατος καὶ προῖδειν ἀπάτην
 25 ἐπερχομένων πολεμίων. ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἀπολιπὼν τοὺς ἰδίους ἢ εἰς τινα τῶν αὐλῶνων αὐτὸν ἀποκρύψει ἢ πρὸς πέτρα τινὶ λοχήσει. συμβαλόντων δὲ τῶν ἡμετέρων οἱ μὲν ἐκείνου πρὸς μικρὸν ὑποχωρήσουσι, θαρσύναντες δ' ὡς τοῦ βασιλέως αὐτοῖς ἐγγὺς
 30 ὄντος ἀντιστήσονται· καὶ μεταξὺ τούτων μαχομένων ὁ πατὴρ ἐπιφανεὶς ἐξάλφνης τοῖς μὲν εὐψυχίαν πρὸς τοὺς κινδύνους παρασκευάσει, τοὺς δὲ σοὺς καταπλή-

ξεται. παράθου δὴ τοίνυν καὶ τὴν ἐμὴν συμβουλίαν τῷ λογισμῷ, καὶ ταῦτ' ἐπιγνοὺς ἄριστα τὴν μὲν Ἀχιτοφέλου γνώμην παραίτησαι, πέμψας δ' εἰς πᾶσαν τὴν χώραν τῶν Ἑβραίων παράγγειλον αὐτοῖς τὴν ἐπὶ τὸν πατέρα σου στρατείαν. καὶ παραλαβὼν αὐτὸς τὴν 5 δύναμιν τοῦ πολέμου γίνου στρατηγός, καὶ μὴ πιστεύσης τοῦτον ἐτέρῳ. νικήσειν γὰρ προσδόκα ῥαδίως αὐτόν, ἂν ἐν φανερῷ καταλάβῃς ὄντα μετ' ὀλίγων, αὐτὸς πολλὰς ἔχων μυριάδας βουλομένων τὴν περὶ σέ σπουδὴν ἐπιδειξασθαι καὶ προθυμίαν. ἂν δ' ὁ πατήρ 10 αὐτόν εἰς πολιορκίαν περικλείσῃ, μηχανήμασι καὶ ὑπονόμοις καθαιρήσομεν ἐκείνην τὴν πόλιν." ταῦτ' εἰπὼν ἠὺδοκίμησε μᾶλλον Ἀχιτοφέλου· τῆς γὰρ ἐκείνου γνώμης ἢ τούτου προεκρίθη παρ' Ἀβεσαλώμῳ. θεὸς μέντοι γε ἦν ὁ τῇ τούτου διανοίᾳ τὴν τοῦ Χουσί συμ- 15 βουλίαν συστήσας ἀμείνονα εἶναι δοκεῖν.

7 σπεύσας δὲ πρὸς τοὺς ἀρχιερέας Σάδωκον καὶ Ἀβιάθαρρον, τὴν τε Ἀχιτοφέλου γνώμην ἐξειπὼν αὐτοῖς καὶ τὴν ἑαυτοῦ, καὶ ὅτι δέδοκται τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραινέθοντα πράττειν, ἐκέλευσε μηνύειν πέμψαντας Δαυίδῃ 20 καὶ φανερὰ ποιεῖν τὰ συμβεβουλευμένα, καὶ προσπαρακελεύσασθαι ταχέως διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, μὴ μεταγνοὺς ὁ παῖς αὐτοῦ διώκειν ὀρμήσῃ, καὶ πρὶν ἐν ἀσφαλείᾳ γένηται φθάσας καταλάβῃ. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἐξεπίτηδες τοὺς υἱοὺς ἔξω τῆς πόλεως κεκρυμμένους 25 εἶχον, ὅπως διακομίσωσι πρὸς τὸν Δαυίδην τὰ πρατόμενα. πέμψαντες οὖν πιστὴν θεραπαινίδα πρὸς αὐτούς, φέρουσαν τὰ βεβουλευμένα ὑπὸ Ἀβεσαλώμου, προσέταξαν μετὰ σπουδῆς ταῦτα Δαυίδῃ σημαίνειν. οἱ δ' οὐδὲν εἰς ἀναβολὰς καὶ μέλλησιν ὑπερέθεντο, λα- 30 βόντες δὲ τὰς τῶν πατέρων ἐντολὰς εὐσεβεῖς ἅμα καὶ πιστοὶ γίνονται διάκονοι, καὶ τῆς ὑπηρεσίας τὸ τάχος

καὶ τὴν ὀξύτητα κρίναντες ἄριστον εἶναι ἠπέιγοντο
 συμβαλεῖν Δαυίδῃ. γενομένους δ' αὐτοὺς ἀπὸ στα-
 δίων τῆς πόλεως δύο θεῶνται τινες ἰππεῖς, καὶ διαβάλ-
 λουσι πρὸς τὸν Ἀβεσάλωμον. ὃ δ' εὐθύς ἐπεμψε τοὺς
 5 συλληψομένους. νοήσαντες δὲ τοῦτο οἱ τῶν ἀρχιερέων
 παῖδες, ἐκτραπέντες τῆς ὁδοῦ παραχρῆμα εἰς κώμην
 τινὰ τῶν Ἱεροσολύμων οὐκ ἄπωθεν ἑαυτοὺς ἔδωκαν
 (Βαχουρῆς ἦν ὄνομα τῇ κώμῃ), γυναικὸς δ' ἐδεήθησάν
 τινος κρύψαι καὶ παρασχεῖν αὐτοῖς τὴν ἀσφάλειαν. ἢ
 10 δὲ καθιμήσασα τοὺς νεανίσκους εἰς φρέαρ, καὶ πλάκας
 ἄνωθεν ἐρίων ἐπιβαλοῦσα, ὡς ἤκου οἱ διώκοντες αὐ-
 τοὺς καὶ περὶ αὐτῶν ἀνέκρινον εἰ θεάσαιτο, ἰδεῖν μὲν
 οὐκ ἠρνήσατο, μείναντας γὰρ παρ' αὐτῇ πάλιν ἀπελ-
 θεῖν· εἰ μέντοι γε συντόμως διώξουσιν, καταλήψεσθαι
 15 προύλεγεν. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διώξαντες οὐ κατέλαβον,
 ἀνέστρεψαν εἰς τοῦπίσω. θεασαμένη δ' αὐτοὺς ἀνα-
 ζεύξαντας ἢ γυνὴ καὶ μηδένα φόβον τοῖς νεανίσκοις
 ἀπ' αὐτῶν ἔτι συλλήψεως εἶναι, ἀνιμήσασα τὴν προ-
 κειμένην ὁδὸν ἀνύειν παρεκελεύσατο. καὶ πολλῇ σπου-
 20 δῆ κατὰ χεῖρα χρησάμενοι περὶ τὴν ὁδοιπορίαν ἤκου
 πρὸς Δαυίδην, καὶ πάντα ἀκριβῶς ἐδήλωσαν αὐτῷ
 τὰ παρ' Ἀβεσάλωμου βεβουλευμένα. ὃ δὲ διαβῆναι
 τὸν Ἰορδάνην τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ προσέταξεν ἤδη νυκτὸς
 οὔσης, καὶ μηδὲν ὀκνεῖν δι' αὐτήν.

25 Ἀχιτόφελος δέ, τῆς γνώμης αὐτοῦ παρευδοκιμη- 8
 θείσης, ἐπιβὰς τοῦ κτήνους ἐξώρμησεν εἰς Γελμῶνα
 τὴν πατρίδα, καὶ συγκαλέσας τοὺς οἰκείους ἅπαντας,
 ἃ συνεβούλευσεν Ἀβεσάλωμ, ταῦτ' αὐτοῖς διεξῆλθε,
 καὶ ὡς οὐ πεισθεις φανερός ἐστιν οὐκ εἰς μακρὰν
 30 ἀπολούμενος. Δαυίδην δὲ κρατήσειν μέλλειν ἔλεγε καὶ
 ἐπανήξειν ἐπὶ τὴν βασιλείαν. ἄμεινον οὖν ἐφησεν
 εἶναι τοῦ ζῆν αὐτὸν ἐξαγαγεῖν ἐλευθέρως καὶ μεγαλο-

φρόνως ἢ παρασχεῖν αὐτὸν εἰς κόλασιν Δαυίδῃ, καθ' οὗ πάντα συνέπραττεν Ἀβεσαλώμῳ. ταῦτα διαλεχθεῖς καὶ παρελθὼν εἰς τὸ μυχαίτατον τῆς οἰκίας ἀνήρτησεν αὐτόν.

καὶ τὸν μὲν Ἀχιτόφελον, τοιούτου θανάτου δικαστήν αὐτῷ γενόμενον, καθελόντες ἐκ τῆς ἀγχόνης ἐκήδευσαν οἱ προσήκοντες· ὁ δὲ Δαυίδης διαβὰς τὸν Ἰορδάνην καθὼς προεῖρήκαμεν, εἰς Παρεμβολάς, καλλίστην καὶ ὀχυρωτάτην πόλιν, παραγίνεται. δέχονται δ' αὐτὸν ἀσμενέστατα πάντες οἱ πρῶτοι τῆς χώρας, κατὰ τε αἰδῶ τῆς πρώτης φυγῆς καὶ κατὰ τιμὴν τῆς προτέρας εὐπραγίας. ἦσαν δ' οὗτοι Βερζελαῖος ὁ Γαλαδίτης καὶ Σιφάρ ὁ τῆς Ἀμμανίτιδος δυνάστης καὶ Μάχειρος ὁ τῆς Γαλαδίτιδος χώρας πρῶτος. οὗτοι πᾶσαν αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου τῶν ἐπιτηδεῶν εὐθυλίαν παρέσχον, ὡς μήτε κλίνας ἐπιλιπεῖν ἐστρωμένας μήτε ἄρτους καὶ οἶνον, ἀλλὰ καὶ θυμάτων ἀφθονίαν χορηγῆσαι, καὶ τῶν εἰς ἀνάπαυσιν ἅμα κεκοπωμένοις καὶ τροφήν χρησίμων εὐπορίαν διαρκῆ παρασχεῖν.

10 καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν· Ἀβεσάλωμος δὲ ἀθροίσας 20
μεγάλην στρατιάν τῶν Ἑβραίων ἤγειν ἐπὶ τὸν πατέρα, καὶ διαβὰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν οὐ πόρρω κατέβηκε τῶν Παρεμβολῶν ἐν τῇ Γαλαδίτῳν χώρῃ, καταστήσας στρατηγὸν πάσης τῆς δυνάμεως Ἀμεσσᾶν εἰς τὴν Ἰωάβου τάξιν τοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ. πατὴρ δὲ μὲν 25
γὰρ ἦν Ἰεθάρσου, μητὴρ δὲ Ἀβιγαίας· αὕτη δὲ καὶ Σαρούια ἡ Ἰωάβου μήτηρ ἀδελφαὶ ἦσαν Δαυίδου. ὡς δ' ἐξαριθμήσας τοὺς σὺν αὐτῷ Δαυίδης περὶ τετρακισχιλίους ἤγειν ὄντας, οὐκ ἔγνω μένειν πότ' ἐπ' αὐτόν ὁ Ἀβεσάλωμος ἔλθῃ. προσθεῖς δὲ τοῖς οὗσι χιλιάρχους 30
καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ διελὼν εἰς τρία μέρη τὴν στρατιάν, τὸ μὲν τῷ στρατηγῷ παρέδωκεν Ἰωάβῳ, τὸ δὲ

τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀβεσσαίφ, τὴν δὲ τρίτην μοῖραν
 ἐνεχείρισεν Ἐθαίφ, συνήθει μὲν ὄντι καὶ φίλῳ, ἐκ δὲ
 τῆς Γιττῶν πόλεως ὑπάρχοντι. βουλόμενον δὲ συνεκ-
 στρατεύειν αὐτὸν οὐκ εἴασαν οἱ φίλοι, γνώμη κατα-
 5 σχόντες σοφωτάτῃ. νικηθέντες μὲν γὰρ σὺν αὐτῷ
 πᾶσαν ἀποβαλεῖν ἐλπίδα χρηστὴν ἔφασκον· ἂν δὲ ἤτ-
 τηθέντες ἐν μέρει τῆς δυνάμεως τῷ λοιπῷ πρὸς αὐτὸν
 φύγωσιν, ἀμείνονα παρασκευάσειν αὐτὸν ἰσχύιν. ὑπο-
 νοήσειν δὲ καὶ τοὺς πολεμίους εἰκός ἐστίν ἄλλο μετ'
 10 αὐτοῦ στράτευμα εἶναι. ἤσθεῖς δὲ τῇ συμβουλίᾳ ταύτῃ,
 μένειν μὲν αὐτὸς ἐν ταῖς Παρεμβολαῖς ἔκρινεν, ἐκ-
 πέμπων δὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς στρατηγούς ἐπὶ τὸν
 πόλεμον παρεκάλει προθυμίαν ἐναποδειξασθαι καὶ
 πίστιν καὶ μνήμην, εἴ τινος τῶν μετρίως ἐχόντων παρ'
 15 αὐτοῦ ἔτυχον· φείσασθαι δὲ καὶ τοῦ παιδὸς Ἀβεσαλώ-
 μου κρατήσαντας ἠντιβόλει, μὴ κακὸν αὐτὸν ἐργάση-
 ται τι τελευτήσαντος αὐτοῦ.

καὶ ὁ μὲν νίκην αὐτοῖς ἐπευξάμενος ἐκπέμπει τὴν
 στρατιάν· Ἰωάβου δὲ παρατάξαντος τὴν δύναμιν ἀν- 2
 20 τικρὺ τῶν πολεμίων ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, ἐξόπισθεν πε-
 ρριβεβλημένῳ δρυμόν, ἀντεξάγει τὴν στρατιάν καὶ
 Ἀβεσάλωμος. καὶ συμβολῆς γενομένης ἔργα μεγάλα
 χειρῶν τε καὶ τόλμης παρ' ἀμφοτέρων ἐπεδείκνυτο,
 τῶν μὲν ὑπὲρ τοῦ τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν Δαυίδην
 25 παρακινδυνεύοντων καὶ πάσῃ προθυμίᾳ χρωμένων,
 τῶν δ', ἵνα μὴ καὶ ταύτην Ἀβεσάλωμος ἀφαιρεθῇ,
 καὶ δῶ τῷ πατρὶ δίκας κολασθεῖς ἀνθ' ὧν ἐτόλμησεν,
 οὐδὲν ὀκνοῦντων οὔτε ποιεῖν οὔτε πάσχειν. ἔτι δὲ
 τῶν μὲν πλειόνων, ἵνα μὴ κρατηθῶσιν ὑπὸ τῶν σὺν
 30 Ἰωάβῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς ὄντων ὀλίγων
 (αἰσχύνην γὰρ αὐτοῖς τοῦτ' εἶναι μεγίστην), τῶν δὲ
 Δαυίδου στρατιωτῶν, ἵνα τῶν τοσοῦτων μυριάδων

κρατήσωσιν, φιλοτιμουμένων ξρις ἐγένετο καρτερά. καὶ νικῶσιν οἱ Δαυίδου, ῥώμῃ τε προύχοντες καὶ τῇ τῶν πολεμικῶν ἐπιστήμῃ. φεύγοντας δὲ διὰ ὄρυμῶν καὶ φαράγγων ἐπόμενοι τοὺς μὲν ἐλάμβανον, πολλοὺς δὲ ἀνήρουν, ὡς φεύγοντας πεσεῖν πλείονας ἢ μαχο- 5 μένους· ἔπεσον γὰρ ὡς δισμύριοι ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας. οἱ δὲ τοῦ Δαυίδου πάντες ὄρησαν ἐπὶ τὸν Ἀβεσάλωμον· φανερὸς γὰρ αὐτοῖς ὑπὸ τε τοῦ κάλλους καὶ τοῦ μεγέθους ἐγένετο. δεῖσας δὲ μὴ καταλάβωσιν αὐτὸν οἱ πολέμιοι, ἐπιβὰς τῆς ἡμιόνου τῆς βασιλικῆς 10 ἔφευγε· φερόμενος δὲ μετὰ θύμης καὶ ὑπὸ τοῦ σάλου καὶ τῆς κινήσεως κοῦφος ὢν, ἐμπλακείσης αὐτῷ τῆς κόμης τραχεῖ δένδρῳ μεγάλοις ἐπὶ πολὺ κλάδοις ἐκτεταμένῳ, παραδόξως ἀνακρήμνεται, καὶ τὸ μὲν κτήνος ὑπὸ ὀξύτητος ὡς ἐπικείμενον τὸν δεσπότην ἔτι φέρου 15 ἐχώρει προσωτέρω, ὃ δ' ἐκ τῶν κλάδων αἰωρούμενος ἐκρατεῖτο τοῖς πολεμίοις. τοῦτόν τις ἰδὼν τῶν Δαυίδου στρατιωτῶν ἐδήλωσεν Ἰωάβῳ, καὶ πεντήκοντα σίκλους ἂν αὐτῷ δεδωκέναι τοῦ στρατηγοῦ φήσαντος εἰ βαλὼν ἀπέκτεινε τὸν Ἀβεσάλωμον, "οὐδ' εἰ χιλίους" 20 εἶπεν "ἔμελλές μοι παρέξειν, τοῦτ' ἂν διέθηκά μου τὸν τοῦ δεσπότητος παῖδα, καὶ ταῦτ' ἐκείνου πάντων ἡμῶν ἀκουόντων φείσασθαι τοῦ νεανίσκου δεηθέντος." ὃ δὲ κελεύσας αὐτῷ δεῖξαι ποῦ κρεμάμενον ἴδοι τὸν Ἀβεσάλωμον, τοξεύσας κατὰ τῆς καρδίας ἀπέκτεινε. 25 οἱ δὲ τὰ τοῦ Ἰωάβου κομίζοντες ὄπλα, περιστάντες ἐν κύκλῳ τὸ δένδρον, κατασπῶσι τὸν νεκρὸν, καὶ τὸν μὲν εἰς χάσμα βαθὺ καὶ ἀφανὲς ῥίψαντες ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ λίθους, ὥστ' ἀναπληρωθῆναι καὶ τὸ σχῆμα τάφου καὶ μέγεθος λαβεῖν· σημίνας δὲ ἀνακλητικὸν 30 ὃ Ἰωάβος ἐπέσχε τοῦ διώκειν τοὺς οἰκείους στρα-

τιώτας τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν, φειδόμενος τῶν ὁμοφύλων.

ἔστησε δ' Ἀβεσάλωμος ἐν τῇ κοιλάδι τῇ βασιλικῇ 3
στήλην λίθου μαρμαρίνου, δύο σταδίους ἀπέχουσαν
5 Ἱεροσολύμων, ἣν προσηγόρευσεν ἰδίαν χεῖρα, λέγων
ὡς καὶ τῶν τέκνων αὐτῷ διαφθαρέντων ἐν τῇ στήλῃ
μενεῖ τὸ ὄνομα. τέκνα γὰρ ἦν αὐτῷ τρία μὲν ἄρρενα,
θυγάτηρ δὲ μία Θαμάρα τοῦνομα, ὡς προειρήκαμεν·
συνοικησάσης δ' αὐτῆς τῷ Δαυίδου υἱωνῷ Ῥοβοάμῳ
10 γίνεται παῖς ὁ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν Ἀβίας.

καὶ περὶ μὲν τούτων ἐν ὑστέροις οἰκειότερον τῇ
ἱστορίᾳ δηλώσομεν· μετὰ δὲ τὴν Ἀβεσαλώμου τελευ-
τὴν ὁ μὲν λαὸς εἰς τὰ οἰκεία διεσπάρη, Ἀχιμᾶς δὲ ὁ 4
Σαδώκον τοῦ ἀρχιερέως υἱὸς Ἰωάβῳ προσελθὼν ἐδεῖτο
15 αὐτοῦ τὴν νίκην ἐπιτρέψαι πορευθέντι Δαυίδῃ μνηῦ-
σαι, καὶ ὅτι τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ βοηθείας ἔτυχε καὶ
προνοίας εὐαγγελίσασθαι. καὶ τὸν μὲν, οὐ προσήκειν
εἰπὼν αὐτῷ καλῶν ἄγγελον αἰεὶ γεγεννημένον νῦν ἀπιέ-
ναι δηλώσοντα θάνατον τῷ βασιλεῖ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ,
20 μένειν ἤξιου, καλέσας δὲ τὸν Χουσί ἐκείνῳ προσέταξε
τὸ ἔργον, ἵν' ὅπερ αὐτὸς εἶδε, τοῦτο μνηύσειε τῷ βα-
σιλεῖ. τοῦ δ' Ἀχιμᾶ πάλιν δεηθέντος αὐτὸν ἐπὶ τὴν
ἀγγελίαν ἀφελθαι (περὶ μόνης γὰρ αὐτὴν ποιήσεσθαι
τῆς νίκης, ἡσυχάσειν δὲ περὶ τῆς Ἀβεσαλώμου τελευ-
25 τῆς) ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν πρὸς τὸν Δαυίδην ἄφιξιν. καὶ
τὴν ἐπιτομωτέραν ἐκλαβῶν τῶν ὁδῶν (καὶ γὰρ μόνος
αὐτὴν ἐγίνωσκε) τὸν Χουσί φθάνει. καθεξομένῳ δὲ
Δαυίδῃ μεταξὺ τῶν πυλῶν, καὶ παραμένοντι πότ' αὐ-
τῷ τις ἐλθὼν ἀπὸ τῆς μάχης ἀπαγγείλη τὰ κατ' αὐτήν,
30 τῶν σκοπῶν τις ἰδὼν τὸν Ἀχιμᾶν τρέχοντα, καὶ μήπω
τις ἐστὶ γνωρίσαι δυνάμενος, εἶπε πρὸς τὸν Δαυίδην
βλέπεις τινὰ παραγινόμενον πρὸς αὐτόν. τοῦ δ' ἄγ-

γελον ἤκειν φήσαντος ἀγαθόν, μετ' ὀλίγον ἐπεσθαί
 τινα καὶ ἕτερον ἐδήλωσεν αὐτῷ. κάκεινον δὲ ἄγγελον
 [ἀγαθόν] εἰπόντος, ἰδὼν τὸν Ἀχιμὰν ὁ σκοπὸς ἐγγὺς
 ἤδη γεγενημένον, τὸν Σαδώκου παῖδα τοῦ ἀρχιερέως
 προστρέχειν ἐσήμαιεν. ὁ δὲ Δαυίδης περιχαρῆς γε- 5
 νόμενος ἀγαθῶν ἄγγελον τοῦτον ἐφησεν εἶναι καὶ τι
 5 τῶν εὐκταίων αὐτῷ φέρειν ἀπὸ τῆς μάχης. καὶ μεταξὺ
 ταῦτα λέγοντος τοῦ βασιλέως φανείς ὁ Ἀχιμὰς προσκνυ-
 νεῖ τὸν βασιλέα, καὶ πυθομένῳ περὶ τῆς μάχης νίκην
 εὐαγγελίζεται καὶ κράτος. ἐρομένου δ' εἰ τι καὶ περὶ 10
 τοῦ παιδὸς ἔχει λέγειν, αὐτὸς μὲν ἔφασκεν εὐθύς ὀρμη-
 σαι πρὸς αὐτὸν τῆς τροπῆς τῶν πολεμίων γενομένης,
 ἀκούσαι δὲ μεγάλης βοῆς διωκόντων τὸν Ἀβεσάλω-
 μον, καὶ πλείον τούτου μὴ μαθεῖν δύνασθαι διὰ τὸ
 πεμφθέντα ὑπὸ Ἰωάβου δηλῶσαι τὴν νίκην ἐπέλγεσθαι. 15
 παραγενομένου δὲ τοῦ Χουσί καὶ προσκυνήσαντος καὶ
 τὴν νίκην σημήναντος, περὶ τοῦ παιδὸς αὐτὸν ἀνέκρι-
 νεν. ὁ δ' "ἐχθροῖς" εἶπε "τοῖς σοῖς οἷα συμβέβηκεν
 Ἀβεσαλώμῳ γένοιτο." οὗτος ὁ λόγος οὐδὲ τὴν ἐπὶ τῇ
 νίκη χαρὰν εἶασεν οὔτ' αὐτῷ μείναι μεγίστην οὔσαν 20
 οὔτε τοῖς στρατιώταις. αὐτὸς μὲν γὰρ ἀναβὰς ἐπὶ τὸ
 ὑψηλότερον τῆς πόλεως ἀνεκαλεῖτο τὸν υἱόν, τυπτό-
 μενος τὰ στέρνα καὶ τὴν κεφαλὴν σπαραττόμενος καὶ
 παντοίως αὐτὸν αἰκιζόμενος, καὶ "τέκνον" ἐκβοῶν, "εἶθε
 μοι τὸν θάνατον ἐπελθεῖν ἐγένετο καὶ ἅμα σοι τελευ- 25
 τῆσαι" φύσει γὰρ ὢν φιλόστοργος πρὸς ἐκείνον ἔτι
 μᾶλλον συμπαθῶς εἶχεν. ἡ στρατιὰ δὲ καὶ ὁ Ἰωάβος,
 ἀκούσαντες ὅτι πενθεῖ τὸν υἱὸν οὕτως ὁ βασιλεύς,
 ἡσχύνθησαν μετὰ τοῦ τῶν νενικηκότων σχήματος εἰσ-
 ελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, κατηφείς δὲ καὶ δεδακρυμένοι 30
 πάντες ὡς ἀφ' ἥττης παρῆλθον. κατακαλυψαμένου δὲ
 τοῦ βασιλέως καὶ στένοντος τὸν υἱόν, εἰσεισι πρὸς αὐ-

τὸν Ἰώαβος, καὶ παρηγορῶν "ὦ δέσποτα" φησί, "λαν-
 θάνεις διαβάλλων σαυτὸν οἷς ποιεῖς, ὅτι τοὺς μὲν ἀγα-
 πῶντάς σε καὶ περὶ σοῦ κινδυνεύοντας καὶ σαυτὸν καὶ
 τὴν σὴν γενεὰν δοκεῖς μισεῖν, στέργειν δὲ τοὺς ἐχθρο-
 5 τάτους, καὶ ποθεῖν οὐκέτ' ὄντας οἱ δίκη τεθνήκασιν.
 εἰ γὰρ Ἀβεσάλωμος ἐκράτησε καὶ τὴν βασιλείαν βε-
 βαίως κατέσχευεν, οὐδενὸς ἂν ἡμῶν ὑπελείφθη λείψα-
 νον, ἀλλὰ πάντες ἄν, ἀπὸ σοῦ καὶ τῶν σῶν ἀρξάμενοι
 τέκνων, ἀπωλώλειμεν οἰκτρῶς, οὐ κλαίοντων ἡμᾶς τῶν
 10 πολεμίων, ἀλλὰ χαιρόντων καὶ τοὺς ἐλεοῦντας ἐπὶ τοῖς
 κακοῖς κολαζόντων. σὺ δ' οὐκ αἰσχύνῃ ταῦτα ποιῶν
 ἐπὶ μᾶλλον ἐχθρῶ, ὅτι σὸς υἱὸς ὢν ἀσεβῆς οὕτως ἐγένε-
 νετο. παυσάμενος οὖν τῆς ἀδίκου λύπης, προελθὼν
 ὄφθητι τοῖς σαυτοῦ στρατιώταις, καὶ τῆς πρὸς τοὺς
 15 ἀγῶνας προθυμίας εὐχαρίστησον· ὡς ἐγὼ τήμερον, ἂν
 ἐπιμένης τοῖς ἄρτι πραττομένοις, ἀναπεισας ἀποστῆναι
 σου τὸν λαὸν καὶ τὴν βασιλείαν ἐτέρῳ παραδοῦναι, τότε
 σοι πικρότερον καὶ ἀληθὲς ποιήσω τὸ πένθος." ταῦτ'
 εἰπὼν Ἰώαβος ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῆς λύπης καὶ ἤγαγεν
 20 εἰς τὸν περὶ τῶν πραγμάτων λογισμὸν τὸν βασιλέα. με-
 τασχηματίσας δὲ αὐτὸν Δαυίδης καὶ ποιήσας ἐπιτήδειον
 εἰς τὴν τοῦ πλήθους θείαν πρὸς ταῖς πύλαις ἐκάθισεν,
 ὡς ἅπαντα τὸν λαὸν ἀκούσαντα συνδραμεῖν πρὸς αὐτὸν
 καὶ κατασπάσασθαι.
 25 καὶ ταῦτα μὲν τοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον· οἱ δ' ἐκ 11
 τῆς μάχης ἀναχωρήσαντες τῶν Ἑβραίων τῶν Ἀβεσαλώ-
 μου, γενόμενοι παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι, διεπέμποντο κατὰ
 πόλεις, ὑπομιμνήσκοντες αὐτοὺς ὢν ἠυεργέτησεν αὐ-
 τοὺς Δαυίδης, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἦν ἐκ πολλῶν καὶ με-
 30 γάλων ἠυσάμενος αὐτοὺς πολέμων παρέσχε, μεμφόμε-
 νοι δ' ὅτι τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐκβαλόντες ἄλλῳ ταύτην
 ἐνεχείρισαν, καὶ νῦν τεθνηκότος τοῦ κατασταθέντος

ὑπ' αὐτῶν ἡγεμόνος οὐ παρακαλοῦσι Δαυίδην παύσα-
 σθαι μὲν τῆς ὀργῆς, εὐνοικῶς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔχειν,
 τῶν δὲ πραγμάτων, καθὼς ἤδη καὶ πρότερον, ποιησθαι
 πρόνοιαν, τὴν βασιλείαν ἀπολαβόντα. ταῦτα μὲν οὖν
 συνεχέστερον ἀπηγγέλλετο τῷ Δαυίδῃ, ἀκείνος οὐδὲν 5
 ἤττον ἐπεμψε πρὸς Σάδωκον καὶ Ἀβιάθαρρον τοὺς ἀρχιε-
 ρέας, ἵνα τοῖς ἄρχουσι τοῖς τῆς Ἰούδα φυλῆς διαλεχθῶ-
 σιν, ὡς αἰσχρὸν ἔστιν αὐτοῖς ἄλλας φυλὰς πρὸ ἐκείνης
 Δαυίδην χειροτονῆσαι βασιλέα, καὶ ταῦθ' ὑμῶν συγγε-
 νῶν ὄντων καὶ κοινὸν αἷμα πρὸς αὐτὸν κεκληρωμένων. 10
 τὰ δ' αὐτὰ καὶ Ἀμεσσᾶ τῷ στρατηγῷ προσέταξεν αὐτοὺς
 λέγειν, ὅτι τῆς ἀδελφῆς υἱὸς ὢν αὐτοῦ μὴ πείθει τὸ πλῆ-
 θος Δαυίδῃ τὴν βασιλείαν ἀποδοῦναι· προσδοκᾶν δὲ
 παρ' αὐτοῦ μὴ διαλλαγὴν μόνου (τοῦτο γὰρ ἤδη γεγο-
 νέναι) ἀλλὰ καὶ τὴν ἅπαντος τοῦ λαοῦ στρατηγίαν, ἣν 15
 αὐτῷ καὶ Ἀβεσάλωμος παρέσχευεν. καὶ οἱ μὲν ἀρχιερεῖς
 ἅ μὲν τοῖς τῆς φυλῆς ἄρχουσι διελέχθησαν, ἅ δὲ τὸν
 Ἀμεσσᾶν ἐπεισαν, τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτὸν
 εἰπόντες, ἐγγχειρεῖν ταῖς ὑπὲρ αὐτοῦ φροντίσι. καὶ πεί-
 θει γε τὴν φυλὴν παραχρῆμα πέμψαι πρὸς Δαυίδην 20
 πρέσβεις, παρακαλοῦντας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτὸν ἐπανελ-
 θεῖν βασιλείαν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ πάντες ἐποίουν οἱ
 Ἰσραηλίται προτρεψαμένου τοῦ Ἀμεσσᾶ.

2 τῶν δὲ πρέσβεων ἀφικομένων πρὸς αὐτὸν εἰς Ἱερο-
 σόλυμα παρεγένετο. πάντας δὲ τοὺς ἄλλους ἐφθασεν 25
 ἢ Ἰούδα φυλὴ πρὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἀπαντῆσαι
 τῷ βασιλεῖ, καὶ ὁ Γηρᾶ παῖς Σεμεὶ μετὰ χιλίων ἀνδρῶν,
 οὓς ἐκ τῆς Βενιαμίντιδος φυλῆς ἐπήγετο, καὶ Σιβὰς δὲ
 ἀπελεύθερος Σαούλου, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, πεντεκαί-
 δεκα τὸν ἀριθμὸν ὄντες, μετὰ οἰκετῶν εἰκοσιν. οὗτοι 30
 σὺν τῇ Ἰούδα φυλῇ τὸν ποταμὸν ἐγεφύρωσαν, ἵνα
 ῥᾶστα διαβῆ μετὰ τῶν ἰδίων ὁ βασιλεύς. ὡς δ' ἤκεν

ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, ἤσπασατο μὲν αὐτὸν ἡ Ἰούδα φυλή, προσέπεσε δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὴν γέφυραν Σεμεεί, καὶ κατασχὼν αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐδεῖτο συγγνωῖναι περὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἡμαρτημένων, καὶ μὴ γενέσθαι πικρὸν αὐτῷ, 5 μὴδὲ τοῦτο πρῶτον ἠγγήσασθαι τὴν τιμωρίαν ἐν ἔξουσίᾳ γενόμενον, λογίσασθαι δ' ὅτι καὶ μετανοήσας ἐφ' οἷς ἐσφάλῃ πρῶτος ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἔσπευσε. ταῦτα δὲ ἀντιβολουῖντος αὐτοῦ καὶ οἰκτιζομένου, Ἀβεσσαῖος ὁ Ἰωάβου ἀδελφός "διὰ τοῦτο οὖν" εἶπεν "οὐ τεθνήξῃ 10 βλασφημήσας τὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατασταθέντα βασιλεύειν;" Δαυίδης δ' ἐπιστραφεὶς εἰς αὐτόν "οὐκ ἀνύσεσθ' " εἶπεν, "ὦ Σαρουίας παῖδες; μὴ κινήσητε πάλιν ἡμῖν καινὰς ἐπὶ ταῖς πρώταις ταραχὰς καὶ στάσεις. οὐ γὰρ ἀγνοεῖν ὑμᾶς προσῆκεν ὅτι σήμερον ἄρχομαι τῆς 15 βασιλείας. διὸ πᾶσιν ἀφιέναι τὰς κολάσεις τοῖς ἀσεβήσασιν ὄμνυμι, καὶ μὴδενὶ τῶν ἁμαρτόντων ἐπεξελεθεῖν. σύ τε" εἶπεν, "ὦ Σεμεεί, θάρρει, καὶ δείσης μὴδὲν ὡς τεθνηξόμενος." ὁ δὲ προσκυνήσας αὐτὸν προῆγεν.

ἀπήντησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σαούλου υἱὸνός Μεμφί- 3
 20 βοσθος, ὄψαράν τε τὴν ἐσθῆτα περικειμένους καὶ τὴν κόμην βαθεῖαν καὶ κατημελημένην ἔχων· μετὰ γὰρ τὴν Δαυίδου φυγὴν οὗτ' ἀπεκείρατο λυπούμενος οὗτ' ἐκάθηρε τὴν ἐσθῆτα, κατακρίνας αὐτοῦ συμφορὰν ταύτην ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως μεταβολῇ. διεβέβλητο δὲ καὶ ὑπὸ 25 τοῦ ἐπιτρόπου Σιβᾶ πρὸς αὐτὸν ἀδίκως. ἀσπασαμένου δ' αὐτοῦ καὶ προσκυνήσαντος, ἤρξατο πυνθάνεσθαι τί δήποτ' οὐ συνέξῃλθεν αὐτῷ καὶ κοινωνὸς ἦν τῆς φυγῆς. ὁ δ' ἀδίκημα τοῦτ' ἔλεγεν εἶναι Σιβᾶ· κελευσθεὶς γὰρ παρασκευάσαι τὰ πρὸς τὴν ἔξοδον οὐκ ἐφρόντισεν, ἀλλ' 30 ὡσπερ ἀνδραπόδου τινὸς οὕτω παρήκουσεν. "εἰ μέντοι γε τὰς βάσεις εἶχον ἐρρωμένους, οὐκ ἂν ἀπελείφθην σου, χρῆσθαι πρὸς τὴν φυγὴν ταύταις δυνάμενος. οὐ τοῦτο

δὲ μόνον ἠδίκησέ μου τὴν πρὸς σέ, δέσποτα, εὐσέβειαν, ἀλλὰ καὶ προσδιέβαλε καὶ κατεψεύσατο κακουργῶν. ἀλλ' οἶδα γὰρ ὅτι τούτων οὐδὲν ἢ σὴ διάνοια προσίεται, δικαία τε οὖσα καὶ τὴν ἀλήθειαν, ἣν ἰσχύειν βούλεται καὶ τὸ θεῖον, ἀγαπῶσα. μελίζονα γὰρ κινδυνεύ- 5
 σας παθεῖν ὑπὸ τοῦ πάππου τοῦμοῦ, καὶ τῆς ὄλης ἡμῶν γενεᾶς ὀφειλούσης εἰς ἐκεῖνα ἀπολωλέναι, σὺ μέτριος καὶ χρηστὸς ἐγένου, τότε μάλιστα πάντων ἐκείνων λήθην ποιησάμενος, ὅτ' ἐξουσίαν τῆς ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίας εἶχεν ἡ μνήμη. φίλον δὲ σὸν ἔκρινας ἐμὲ καὶ ἐπὶ τῆς 10
 τραπέξης εἶχες ὀσημέραι, καὶ οὐδὲν ἀπέλειπον τῶν συγγενῶν τοῦ μάλιστα τιμωμένου." ταῦτ' εἰπόντος, οὔτε τὸν Μεμφίβοσθον ἔγνω κολάζειν οὔθ' ὡς καταψευσάμενον τὸν Σιβᾶν καταδικάζειν· ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τοῦ μὴ μετὰ Σιβᾶ πρὸς αὐτὸν ἔλθειν ἐκείνῳ πάντα 15
 χαρίσασθαι φήσας, αὐτῷ δὲ συγγινώσκειν ὑπέσχετο, τὰ ἡμίση τῆς οὐσίας αὐτῷ κελεύσας ἀποδοθῆναι. ὁ δὲ Μεμφίβοσθος "πάντα μὲν" εἶπεν "ἔχεται ὁ Σιβᾶς, ἐμοὶ δ' ἀπόχρη τὸ σέ τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν."

4 Βερξελαῖον δὲ τὸν Γαλαδίτην, ἄνδρα μέγαν καὶ 20
 καλόν, καὶ πολλὰ παρεσχημένον ἐν ταῖς Παρεμβολαῖς αὐτῷ, Δαυίδην τε προπέμψαντα μέχρι τοῦ Ἰορδάνου, παρεκάλει συνελθεῖν ἕως τῶν Ἱεροσολύμων· γηροκομήσειν γὰρ αὐτὸν ἐν πάσῃ τιμῇ, καὶ ὡς πατρὸς ἐπιμεληθήσεσθαι καὶ προνοήσειν ἐπηγγέλλετο. ὁ δὲ πόθῳ 25
 τῶν οἴκοι παρητεῖτο τὴν μετ' αὐτοῦ διατριβήν, καὶ τὸ γῆρας λέγων οὐ τοιοῦτον αὐτῷ τυγχάνειν ὥστε ἀπολαύειν τῶν ἡδέων, εἰς ὀγδοήκοντα ἔτη προβεβηκότος, ἀλλ' ὥστε καταλύσεως ἤδη καὶ ταφῆς προνοεῖν, ἐπὶ ταύτην ἡξίλου βουλόμενον αὐτῷ χαρίζεσθαι τὰ κατ' 30
 ἐπιθυμίαν ἀπολύσαι· οὔτε γὰρ τροφῆς οὔτε ποτοῦ συνιέναι διὰ τὸν χρόνον, ἀποκεκλεισθαι δ' αὐτῷ καὶ

τὰς ἀκοὰς ἤδη πρὸς αὐλῶν ἤχους καὶ μέλη τῶν ἄλλων
 ὀργάνων, ὅσα παρὰ βασιλεῦσι τέρπει τοὺς συνδιαιτω-
 μένους. οὕτω δὲ λιπαρῶς δεομένου, “σὲ μὲν” εἶπεν
 “ἀπολύω, τὸν δὲ υἱὸν Ἀχίμανον ἄφες μοι· πάντων γὰρ
 5 αὐτῷ μεταδώσω τῶν ἀγαθῶν.”

καὶ Βερζελαὸς μὲν καταλιπὼν τὸν υἱὸν καὶ προσ-
 κνησας τὸν βασιλέα, καὶ πάντων ἐπευξάμενος αὐτῷ
 τέλος ὧν ἔχει κατὰ ψυχὴν, οἰκαδε ὑπέστρεψεν· παρα-
 γίνεται δ’ εἰς Γάλγαλα Δαυίδης, τοῦ λαοῦ παντὸς ἤδη
 10 τὸ ἡμισυ περὶ αὐτὸν ἔχωσ καὶ τὴν Ἰούδα φυλὴν. ἀφι- 5
 κνουῦνται δ’ εἰς Γάλγαλα πρὸς αὐτὸν οἱ τῆς χώρας
 πρῶτοι μετὰ πολλῆς πληθύος, καὶ τὴν Ἰούδα φυλὴν
 κατεμέμφοντο λάθρα πρὸς αὐτὸν ἐλθοῦσαν, ὡς δεῖν
 ὁμοῦ πάντας μιᾷ γνώμῃ ποιήσασθαι τὴν ὑπάντησιν.
 15 οἱ δ’ ἄρχοντες τῆς Ἰούδα φυλῆς μὴ δυσχεραίνειν αὐ-
 τοὺς ἤξιον προληφθέντας· καὶ γὰρ συγγενεῖς ὄντες
 αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον προνοούμενοι καὶ στέργ-
 γοντες φθάσαι, οὐ μέντοι γε διὰ τὸ προελθεῖν δῶρα
 λαβεῖν αὐτούς, ἵν’ ἔχωσιν ἐπὶ τούτῳ δυσφορεῖν ὕστε-
 20 ροι πρὸς αὐτὸν ἐλθόντες. ταῦτα τῶν τῆς Ἰούδα φυλῆς
 ἡγεμόνων εἰπόντων, οἱ τῶν ἄλλων ἄρχοντες οὐχ ἡσύ-
 χασαν, ἀλλ’ “ἡμεῖς μὲν” ἔφασαν, “ὦ ἀδελφοί, θαν-
 μάξομεν ὑμᾶς αὐτῶν ἀποκαλοῦντας μόνων συγγενῆ
 τὸν βασιλέα· ὁ γὰρ τὴν ἀπάντων ἐξουσίαν παρὰ τοῦ
 25 θεοῦ λαβὼν πάντων ἡμῶν εἶναι συγγενῆς κρίνεται.
 καὶ διὰ τοῦθ’ ὁ μὲν λαὸς ἅπας ἔνδεκα μόρας ἔχει,
 μίαν δ’ ὑμεῖς, καὶ πρεσβύτεροι ἐσμέν, καὶ οὐκ ἐποιή-
 σατε δίκαια κρύφα καὶ λεληθότως ἐλθόντες πρὸς τὸν
 βασιλέα.”

30 τοιαῦτα τῶν ἡγεμόνων πρὸς ἀλλήλους διαλεχθέν- 6
 των, ἀνὴρ τις πονηρὸς καὶ στάσει χαίρων, ὄνομα Σα-
 βατος, υἱὸς Βοχορίου τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς, στάς

ἐν μέσῳ πρὸς τὸ πλῆθος μέγα βοήσας εἶπεν "οὔτ' ἔχει
 τις ἡμῶν παρὰ Δαυίδου μοίρας, οὔτε κληρὸν παρὰ
 τῷ Ἰεσσαίου παιδί." καὶ μετὰ τοὺς λόγους σαλπί-
 στας κέρατι σημαίνει πόλεμον πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ
 πάντες ἠκολούθησαν ἐκείνῳ Δαυίδην καταλιπόντες· 5
 μόνη δὲ αὐτῷ παρέμεινεν ἡ Ἰούδα φυλὴ, καὶ κατέστη-
 σεν αὐτὸν εἰς τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις βασίλειον. καὶ τὰς
 μὲν παλλακὰς αἷς ὁ υἱὸς αὐτοῦ συνῆλθεν Ἀβεσάλω-
 μος, εἰς ἄλλην μετήγαγεν οἰκίαν, πάντα προστάξας
 αὐταῖς χορηγεῖν τὰ ἐπιτήδεια τοὺς ἐπιμελομένους, αὐ- 10
 τὸς δ' οὐκ ἐπλησίαζεν αὐταῖς. ἀποδείκνυσι δὲ καὶ
 τὸν Ἀμεσσᾶν στρατηγόν, καὶ τὴν τάξιν αὐτῷ ἐφ' ἧς
 Ἰάαβος ἦν δίδωσιν· ἐκέλευσέ τε στρατιὰν ὄσῃν δύνα-
 ται συναγαγόντα ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς μεθ' ἡμέρας τρεῖς
 ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν, ἵνα παραδοὺς αὐτῷ πᾶσαν τὴν 15
 δύναμιν ἐκπέμψῃ πολεμήσουσα τὸν υἱὸν Βοχορίου.
 ἐξελθόντος δὲ τοῦ Ἀμεσσᾶ καὶ περὶ τὴν ἄθροισιν τῆς
 στρατιᾶς βραδύνοντος, ὡς οὐκ ἐπανῆει, τῇ τρίτῃ τῶν
 ἡμερῶν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Ἰάαβον ἔλεγεν οὐκ εἶναι
 σύμφορον ἀνοχὴν τῷ Σαβαίῳ διδόναι, μὴ, γενόμενος 20
 ἐν πλείονι παρασκευῇ, μειζόνων κακῶν καὶ πραγμά-
 των αἴτιος ἢ Ἀβεσάλωμος αὐτοῖς κατέστη γένηται. "μὴ
 περίμενε τοίνυν ἔτι μηδέν, ἀλλὰ τὴν οὖσαν παραλα-
 βῶν δύναμιν καὶ τοὺς ἑξακοσίους μετὰ Ἀβεσσαίου τοῦ
 ἀδελφοῦ σου δίωκε τὸν πολέμιον, καὶ ὅπου ποτ' ἂν 25
 αὐτὸν καταλάβῃς ὄντα, πειράθητι συμβαλεῖν. σπου-
 δασον δ' αὐτὸν φθάσαι, μὴ πόλεις ὄχυράς καταλα-
 βόμενος ἀγῶνας ἡμῖν καὶ πολλοὺς ἰδρωτάς παρα-
 σκευάσῃ."

7 Ἰάαβος δ' οὐκέτι μέλλειν ἐκρινεν, ἀλλὰ τὸν τε 30
 ἀδελφὸν καὶ τοὺς ἑξακοσίους παραλαβῶν, καὶ ὄσῃ λοι-
 πῇ δύνამις ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπεσθαι κελεύσας,

ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Σαβατον. ἦδη δὲ ἐν Γαβαῶν (κώμη
 δ' ἐστὶν αὕτη σταδίου ἀπέχουσα τεσσαράκοντα τῶν
 Ἱεροσολύμων) γεγενημένος, πολλὴν Ἀμεσσᾶ δύναμιν
 ἀγαγόντος, ἀπήντησεν αὐτῷ. περιζωσάμενος δὲ μάχαι-
 5 ραν καὶ θώρακα ἐνδεδυμένος Ἰωάβος, προσιόντος ἀσπᾶ-
 σασθαι τοῦ Ἀμεσσᾶ, φιλοτέχνως τὴν μάχαιραν αὐτο-
 μάτως ἐκ τῆς θήκης ἐποίησεν ἐκπεσεῖν. βαστάσας δ'
 αὐτὴν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τῇ ἐτέρᾳ τὸν Ἀμεσσᾶν ἐγγὺς
 γενόμενον ὡς καταφιλήσων τοῦ γενελοῦ λαβόμενος, οὐ
 10 προιδόμενον εἰς τὴν γαστέρα πλήξας ἀπέκτεινεν, ἀσεβὲς
 ἔργον διαπραξάμενος καὶ παντελῶς ἀνόσιον, ἀγαθὸν
 νεανίαν καὶ συγγενῆ καὶ μηδὲν ἀδικήσαντα ζηλοτυπή-
 σας τῆς στρατηγίας καὶ τῆς παρὰ τῷ βασιλεῖ πρὸς αὐ-
 τὸν ἰσοτιμίας. διὰ ταύτην γὰρ τὴν αἰτίαν καὶ τὸν Ἀβέν-
 15 νηρον ἐφόνευσεν. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν αὐτοῦ τὸ παρανό-
 μημα πρόφασις εὐπρεπῆς συγγνωστὸν ἐδόκει ποιεῖν, ὃ
 ἀδελφὸς Ἀσάηλος ἐκδεδικῆσθαι νομιζόμενος· τοῦ δ'
 Ἀμεσσᾶ φόνου οὐδὲν τοιοῦτον ἔσχε παρακάλυμμα.
 ἀποκτείνας δὲ τὸν συστράτηγον ἐδίωκε τὸν Σαβατον,
 20 καταλιπὼν ἓνα πρὸς τῷ νεκρῷ, βοᾶν ἐντειλάμενος πρὸς
 τὴν στρατιὰν ὅτι τέθνηκε μὲν Ἀμεσσᾶς δικαίως καὶ μετ'
 αἰτίας κολαζόμενος, εἰ δὲ φρονεῖτε τὰ τοῦ βασιλέως,
 ἔπεσθε αὐτοῦ τῷ στρατηγῷ Ἰωάβῳ καὶ Ἀβεσσαίῳ τῷ
 τούτου ἀδελφῷ. κειμένου δὲ τοῦ σώματος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
 25 καὶ παντὸς τοῦ πλήθους ἐπ' αὐτῷ συρρέοντος, καὶ οἷα
 ὄχλος φιλεῖ, ἐθαύμαζον πλέον προσιστάμενοι, βαστάσας
 ἐκεῖθεν ὁ φύλαξ καὶ κομίσας εἰς τι χωρίον ἀπωτάτω τῆς
 ὁδοῦ, τίθησιν αὐτόθι καὶ καλύπτει ἱματίῳ. τούτου γε-
 νομένου πᾶς ὁ λαὸς ἠκολούθησε τῷ Ἰωάβῳ. διώξαντι
 30 δ' αὐτῷ διὰ πάσης τῆς Ἰσραηλιτῶν χώρας τὸν Σα-
 βατον, δηλοῖ τις ἐν ὄχυρᾷ πόλει τυγχάνειν αὐτόν,
 Ἀβελμαχεᾶ λεγομένην. παραγενόμενος δ' ἐκεῖ καὶ τῇ

στρατιᾷ περικαθίσας τὴν πόλιν, καὶ χαράκωμα περὶ αὐτὴν πηξάμενος, ὑπορύσσειν ἐκέλευσε τοῖς στρατιώταις τὰ τεῖχη καὶ καταβάλλειν αὐτά· μὴ δεξαμένων γὰρ αὐτὸν τῶν ἐν τῇ πόλει, χαλεπῶς πρὸς αὐτοὺς διετέθειτο. γύναιον δέ τι σῶφρον καὶ συνετόν, ἐν ἐσχά- 5 τοῖς ἤδη τὴν πατρίδα κειμένην θεασάμενον, ἀναβὰν ἐπὶ τὸ τεῖχος προσκαλεῖται διὰ τῶν ὀπλιτῶν τὸν Ἰωάβον. προσελθόντος δ' ἤρξατο λέγειν ὡς ὁ θεὸς τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς στρατηγούς ἀποδείξειεν, ἵνα τοὺς πολεμίους τοὺς Ἑβραίων ἐξάγωσι καὶ παρέχωσιν αὐτοῖς 10 εἰρήνην ἀπάντων· “σὺ δὲ σπουδάξεις μητρόπολιν Ἰσραηλιτῶν καταβαλεῖν καὶ πορθῆσαι μηδὲν ἔξαμαρτοῦσαν.” ὁ δ' ἴλεων μὲν εὐχεται τὸν θεὸν αὐτῷ διαμένειν, αὐτὸς δ' οὕτως ἔχειν εἶπεν ὡς μηδένα τοῦ λαοῦ φονεῦσαι, οὐχ ὅτι πόλιν ἐξελεῖν βούλεσθαι τηλι- 15 καύτην, λαβὼν μέντοι παρ' αὐτῶν τὸν ἀντάραντα τῷ βασιλεῖ πρὸς τιμωρίαν, Σαβαίου υἱὸν τοῦ Βοχορίου, παύσεσθαι τῆς πολιορκίας καὶ τὴν στρατιὰν ἀπάξειν. ὡς δ' ἤκουσεν ἡ γυνὴ τὰ παρὰ τοῦ Ἰωάβου, μικρὸν ἐπισχεῖν δεηθεῖσα (τὴν γὰρ κεφαλὴν εὐθέως αὐτῷ ῥιπή- 20 σεσθαι τὴν τοῦ πολεμίου) καταβαίνει πρὸς τοὺς πολίτας, καὶ “βούλεσθ' ” εἰποῦσα “κακοὶ κακῶς μετὰ τέκνων ἀπολέσθαι καὶ γυναικῶν ὑπὲρ ἀνθρώπου πονηροῦ καὶ μηδὲ τίς ἐστὶ γνωρίμου, καὶ τοῦτον ἔχειν ἀντὶ Δαυίδου τοῦ τσαῦτα εὐεργετήσαντος ἡμᾶς βασιλέως, καὶ πρὸς 25 δύναμιν τσαύτην καὶ τηλικαύτην ἀνταίρειν μίαν πόλιν;” κείθει τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντας τοῦ Σαβαίου ῥίψαι ταύτην εἰς τὸ Ἰωάβου στράτευμα. τούτου γενομένου σημήνας ἀνακλητικὸν ὁ τοῦ βασιλέως στρατηγὸς ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. καὶ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα παν- 30 τὸς ἀποδείκνυται πάλιν τοῦ λαοῦ στρατηγός. καθίστησι δὲ καὶ Βαναϊαν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων καὶ

τῶν ἑξακοσίων, Ἀδώραμον δ' ἐποίησεν ἐπὶ τῶν φόρων, καὶ Σαβάθην καὶ Ἀχίλαον ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, Σουσαν δὲ γραμματεία, Σάδωκον δὲ καὶ Ἀβιάθαρρον ἀπέφηνεν ἱερεῖς.

8 μετὰ δὲ ταῦτα τῆς χώρας λιμῶ φθειρομένης ἰκέ- 12
 τευσε Δαυίδης τὸν θεὸν ἐλεῆσαι τὸν λαόν, καὶ τὴν αἰ-
 τίαν αὐτῷ καὶ τὴν ἰασιν φανερὰν ποιῆσαι τῆς νόσου.
 τῶν δὲ προφητῶν εἰπόντων βούλεσθαι τὸν θεὸν ἐκδι-
 κίας τυχεῖν τοὺς Γαβαωνίτας, οὓς Σάουλος ὁ βασιλεὺς
 10 ἀποκτείνας ἠσέβησεν ἑξαπατήσας καὶ τοὺς ὄρκους αὐ-
 τοῖς, οὓς ὁ στρατηγὸς Ἰησοῦς ᾤμοσε καὶ ἡ γερονσία, μὴ
 φυλάξας· ἐὰν τοίνυν δίκην ἦν αὐτοὶ θέλουσιν οἱ Γα-
 βαωνῖται λαβεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνηρημένων, ταύτην αὐτοῖς
 παράσχη, διαλλαγῆσεσθαι καὶ τὸν ὄχλον ἀπαλλάξειν
 15 τῶν κακῶν ἐπηγγέλλετο. ὥς οὖν ταῦτα παρὰ τῶν προ-
 φητῶν ἔμαθεν ἐπιζητεῖν τὸν θεόν, μεταπέμπεται τοὺς
 Γαβαωνίτας, καὶ τίνος βούλονται τυχεῖν ἐπηρώτα. τῶν
 δ' ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σαούλου παραλαβεῖν ἑπτὰ πατ-
 δας ἀξιωσάντων πρὸς τιμωρίαν, ὁ βασιλεὺς ἀναζητήσας
 20 παρέδωκεν αὐτοῖς, Μεμφιβόσθου φεισάμενος τοῦ Ἰω-
 νάθου παιδός. παραλαβόντες δ' οἱ Γαβαωνῖται τοὺς
 ἄνδρας ὡς ἐβούλοντο ἐκόλασαν. ἤρξατο δ' ὕειν πα-
 ραχρῆμα ὁ θεὸς καὶ τὴν γῆν πρὸς γονὴν καρπῶν ἀνα-
 καλεῖν, ἀπολύσας τοῦ πρότερον ἀύχμου· καὶ πάλιν
 25 ἠψῆθησεν ἡ τῶν Ἑβραίων χώρα.

στρατεύεται δὲ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ βασιλεὺς
 ἐπὶ Παλαιστίνους, καὶ συνάψας μάχην αὐτοῖς καὶ τρε-
 ψάμενος ἐμονώθη διώκων. καὶ γενόμενος ἐκλυτος ὤφθη
 ὑπὸ τινος τῶν πολεμίων, Ἀκμανος μὲν τοῦνομα, Ἀρά-
 30 φου δὲ παιδός. οὗτος ἦν μὲν καὶ ἀπόγονος τῶν γιγάν-
 των, ἔχων δὲ καὶ ξυστὸν οὐ τὴν λαβὴν συνέλκειν σταθ-
 μὸν τριακοσίους σίκλους, καὶ θώρακα ἄλυσιδωτὸν καὶ

φομφαίαν, ὥρμησεν ἐπιστραφεὶς ὡς ἀποκτείνων τὸν τῶν πολεμίων βασιλέα· παρεῖτο γὰρ ὑπὸ τοῦ κόπου. ἐπιφανεῖς δ' ἐξαίφνης Ἀβεσσαίος ὁ Ἰωάβου ἀδελφὸς τὸν βασιλέα μὲν ὑπερήσπισε περιβὰς κείμενον, ἀπέκτεινε δὲ τὸν πολέμιον. ἤνεγκε δ' ἐπὶ τῷ παρ' ὀλίγον κινδυνεῦσαι τὸν βασιλέα χαλεπῶς τὸ πλῆθος· καὶ οἱ ἡγεμόνες ὥρκωσαν αὐτὸν μηκέτι εἰς μάχην ἀπαντῆσαι σὺν αὐτοῖς, μὴ δὲ ἀνδρείαν καὶ προθυμίαν παθῶν τι τῶν δεινῶν στερήσῃ τὸν λαὸν τῶν δι' αὐτὸν ἀγαθῶν, ὅσα τε ἤδη παρέσχηκε καὶ ὅσων ἔτι μεθέξουσιν πολὺν βιώσαντος χρόνον.

- 2 συνελθόντων δὲ τῶν Παλαιστίνων εἰς Γαζάραν πόλιν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐπεμψεν ἐπ' αὐτοὺς στρατιάν. ἠρίστευσε δὲ τότε καὶ σφόδρα ἠὺδοκίμησε Σοβάκκης ὁ Χετταῖος, εἰς τῶν περὶ Δαυίδην ἀνδρειοτάτων· ἀπέκτεινε γὰρ πολλοὺς τῶν ἀρχόντων προγόνους τοὺς γίγαντας καὶ μέγα ἐπ' ἀνδρεία φρονούντων, αἰτιὸς τε τῆς νίκης τοῖς Ἑβραίοις ἐγένετο. καὶ μετ' ἐκείνην τὴν ἤτταν πάλιν ἐπολέμησαν οἱ Παλαιστῖνοι, καὶ στρατιάν ἐπ' αὐτοὺς Δαυίδου πέμψαντος ἠρίστευσε Νεφάνος ὁ συγγενὴς αὐτοῦ· μονομαχήσας γὰρ τῷ πάντων ἀνδρειοτάτῳ τῶν Παλαιστίνων ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ τοὺς ἄλλους εἰς φυγὴν ἔτρεψε, πολλοὶ τε αὐτῶν ἀπέθανον μαχόμενοι. διαλιπόντες δ' ὀλίγον χρόνον ἐστρατοπέδευσαν πρὸς τῇ Γίττα πόλει, τῶν ὄρων τῆς Ἑβραίων χώρας οὐκ ἄπωθεν. ἦν δ' αὐτοῖς ἀνὴρ τὸ μὲν ὕψος ἕξ πηγῶν, δακτύλους δ' ἐν ἑκατέρῃ τῶν βάσεων καὶ τῶν χειρῶν ἐνὶ περισσοτέροις εἶχε τῶν κατὰ φύσιν. ἐκ τῆς οὖν πεμφθείσης ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ Δαυίδου στρατιᾶς τούτῳ μονομαχήσας Ἰωνάθης ὁ Σαμᾶ υἱὸς ἀνεῖλε τε αὐτόν, καὶ τῆς ὅλης νίκης ῥοπή γενόμενος δόξαν ἀριστείας ἀπηνέγκατο· καὶ οὗτος γὰρ ὁ Παλαιστίνος ἠὺχει

τῶν γιγάντων ἀπόγονος εἶναι. μετὰ δὲ ταύτην τὴν μά-
χην οὐκέτι τοῖς Ἰσραηλίταις ἐπολέμησαν.

ἀπηλλαγμένος δ' ἤδη πολέμων ὁ Δαυίδης καὶ κιν- 3
δύνων, καὶ βαθείας ἀπολαύων τὸ λοιπὸν εἰρήνης, ᾧδᾶς
5 εἰς τὸν θεὸν καὶ ὕμνους συνετάξατο μέτρου ποικίλου·
τοὺς μὲν γὰρ τριμέτρους τοὺς δὲ πενταμέτρους ἐποίη-
σεν. ὄργανά τε κατασκευάσας ἐδίδαξε πρὸς αὐτὰ τοὺς
Λευίτας ὑμνεῖν τὸν θεὸν κατὰ τε τὴν τῶν καλουμένων
σαββάτων ἡμέραν καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἑορτάς. ἡ δὲ
10 τῶν ὀργάνων ἰδέα τοιαύτη τίς ἐστὶ τὸν τρόπον. ἡ μὲν
κινύρα δέκα χορδαῖς ἐξημμένη τύπτεται πλήκτρῳ, ἡ δὲ
νάβλα δώδεκα φθόγγους ἔχουσα τοῖς δακτύλοις κρούε-
ται. κύμβαλά τε ἦν πλατέα καὶ μεγάλα χάλκεα.

καὶ περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν, ὥστε μὴ
15 τελέως ἀγνοεῖν τὴν τῶν προειρημένων ὀργάνων φύσιν,
ἀρκούντως λέλεκται· τῷ δὲ βασιλεῖ πάντες ἦσαν οἱ 4
περὶ αὐτὸν ἀνδρεῖοι, τούτων δ' οἱ διασημότατοι καὶ
λαμπροὶ τὰς πράξεις ὀκτὼ καὶ τριάκοντα. ὧν πέντε
μόνον διηγῆσομαι τὰ ἔργα· φανερὰς γὰρ καὶ τὰς τῶν
20 ἄλλων ἀρετὰς ἀρκέσουσιν οὗτοι ποιῆσαι· δυνατοὶ γὰρ
ἦσαν οὗτοι καὶ χώρας ὑπάγεσθαι καὶ μεγάλων ἐθνῶν
κρατῆσαι. πρῶτος μὲν οὖν Ἰέσσαμος υἱὸς Ἀχεμαίου,
ὃς πολλάκις εἰς τὴν παράταξιν ἐμπηδῶν τῶν πολεμίων,
οὐ πρὶν ἀνεπαύσατο μαχόμενος πρὶν ἐνακοσίους αὐτῶν
25 κατέβαλε. μετ' αὐτὸν ἦν Ἐλεάζαρος υἱὸς Δωδείου, ὃς
ἦν μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἀρασάμφ. οὗτός ποτε τῶν
Ἰσραηλιτῶν καταπλαγέντων τὸ πλῆθος τῶν Παλαιστι-
νων καὶ φευγόντων μόνος ἔμεινε, καὶ συμπεσὼν τοῖς
πολεμίοις ἀπέκτεινεν αὐτῶν πολλούς, ὡς ὑπὸ τοῦ αἰ-
30 ματος προσκολληθῆναι τὴν φομφαίαν αὐτοῦ τῇ δεξιᾷ,
καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, ἰδόντας τετραμμένους ὑπ' αὐτοῦ
τοὺς Παλαιστίνους, καταβάντας ἀπὸ τῶν ὀρέων διώκειν,

καὶ θαναμαστὴν καὶ διαβόητον τότε νίκην ἄρασθαι, τοῦ μὲν Ἐλεαζάρου κτείνοντος, ἐπομένου δὲ τοῦ πλήθους καὶ σκυλεύοντος τοὺς ἀναιρουμένους. τρίτος δὲ ἦν Ἰλοῦ μὲν υἱός, Κησαβαλος δὲ ὄνομα. καὶ οὗτος ἐν τοῖς πρὸς Παλαιστίνους ἀγῶσιν, εἰς τόπον Σιαγόνα λεγόμε- 5 νον αὐτῶν παραταξαμένων, ὡς οἱ Ἑβραῖοι πάλιν τὴν δύναμιν φοβηθέντες οὐκ ἔμειναν, ὑπέστη μόνος ὡς στρατεύμα καὶ τάξις, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν κατέβαλεν, τοὺς δ' οὐ καρτερήσαντας αὐτοῦ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν βίαν ἀλλ' εἰς φυγὴν ἀποστραφέντας ἐδίωξε. ταῦτα μὲν 10 ἔργα χειρῶν καὶ μάχης οἱ τρεῖς ἐπέδειξαντο· καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὄντος τοῦ βασιλέως ἐπῆλθεν ἡ τῶν Παλαιστίνων δύναμις πολεμῆσαι, Δαυίδης μὲν ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀνῆλθεν, ὡς προειρήκαμεν, πενσό- 15 μενος τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πολέμου· τῆς δὲ τῶν ἐχθρῶν 15 παρεμβολῆς ἐν τῇ κοιλάδι κειμένης ἢ μέχρι Βηθλεέμων πόλεως διατείνει, σταδίους Ἱεροσολύμων ἀπεχούσης εἰκοσι, ὁ Δαυίδης τοῖς ἐταίροις “καλὸν ὕδωρ” εἶπεν “ἔχομεν ἐν τῇ πατρίδι μου, καὶ μάλιστα τὸ ἐν τῷ λάκκῳ τῷ πρὸς τῇ πύλῃ,” θαναμάζων εἴ τις ἐξ αὐτοῦ πιεῖν αὐ- 20 τῷ κομίσειε, μᾶλλον ἐθελήσειν ἢ εἰ πολλὰ χρήματα δοίη. ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι, παραχρῆμα ἐκδραμόντες καὶ διὰ μέσου τοῦ τῶν πολεμίων ὁρμήσαν- 25 τες στρατοπέδου ἦκον εἰς Βηθλεέμ, καὶ τοῦ ὕδατος ἀρυσάμενοι πάλιν διὰ τῆς παρεμβολῆς ὑπέστρεψαν 25 πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς τοὺς Παλαιστίνους καταπλαγέν- τας αὐτῶν τὸ θράσος καὶ τὴν εὐψυχίαν ἠρεμῆσαι, καὶ μηδὲν ἐπ' αὐτοὺς τολμῆσαι καταφρονήσαντας τῆς ὀλι- γότητος. κομισθέντος δὲ τοῦ ὕδατος οὐκ ἔπιεν ὁ βασι- 30 λεύς, κινδύνῳ καὶ αἵματι φήσας ἀνθρώπων αὐτὸ κεκο- 30 μίσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ προσήκειν αὐτὸ πιεῖν· ἔσπεισε δὲ ἀπ' αὐτοῦ τῷ θεῷ, καὶ περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἀν-

δρῶν ἠὲ χαρίστησεν αὐτῷ. μετὰ τούτους ἦν ὁ Ἰωάβου ἀδελφὸς Ἀβεσσαῖος· καὶ γὰρ οὗτος μιᾷ ἡμέρᾳ τῶν πολλοῦν ἐξακοσίου ἀπέκτεινεν. πέμπτος Βαναίας ὁ Ἰερεὺς τῷ γένει. προκληθεὶς γὰρ ὑπ' ἀδελφῶν διασήμων ἐν τῇ Μωαβίτιδι χώρᾳ, κατ' ἀρετὴν ἐκράτησεν αὐτῶν. καὶ πάλιν αὐτὸν ἀνδρὸς Αἰγυπτίου τὸ γένος, θυμαστοῦ τὸ μέγεθος, προσκαλεσαμένου, γυμνὸς ὠπλισμένον δόρατί τε τῷ ἐκείνου βαλὼν ἀπέκτεινε· περιελλόμενος γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄκοντα, καὶ ζῶντα ἔτι καὶ μαχόμενον σκυλεύσας, τοῖς ἰδίοις αὐτὸν ὄπλοις διεχρήσατο. προσαριθμήσαι δ' ἂν τις αὐτοῦ καὶ τοῦτο ταῖς προειρημέναις πράξεσιν ἢ ὡς πρῶτον αὐτῶν κατ' εὐψυχίαν ἢ ὡς ὅμοιον. νίφοντος γὰρ τοῦ θεοῦ λέων εἰς τινα λάκκον ὀλισθῶν ἐνέπεσε, στενοῦ δ' ὄντος τοῦ στομίου δῆλος ἦν ἀφανὴς ἐσόμενος, ἐμφραγέντος αὐτοῦ τῇ χιόνι. πόρον οὖν οὐδένα βλέπων ἐξόδου καὶ σωτηρίας ἐβρυχᾶτο. τοῦ δὲ θεοῦ ἀκούσας ὁ Βαναίας (ὣδενε γὰρ τότε) καὶ πρὸς τὴν βοήν ἐλθὼν, καταβὰς εἰς τὸ στόμιον, πλήξας αὐτὸν μαχόμενον τῷ μετὰ χειρὸς ξύλῳ παραχρήμα ἀπέκτεινε. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ τριάκοντα τρεῖς τοιοῦτοι τὰς ἀρετὰς ὑπῆρχον.

ὁ δὲ βασιλεὺς Δαυίδης βουλόμενος γινῶναι πόσαι 13 μυριάδες εἰσὶ τοῦ λαοῦ, τῶν Μωυσέως ἐντολῶν ἐκλαθόμενος, ὃς προείπεν, ἐὰν ἐξαριθμηθῇ τὸ πλῆθος, ὑπὲρ 25 ἐκάστης κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ θεῷ τελέσειν ἡμίσεικλον, προσέταξεν Ἰωάβῳ τῷ στρατηγῷ πορευθέντι πάντα τὸν ὄχλον ἐξαριθμῆσαι. τοῦ δ' οὐκ ἀναγκαίου εἶναι φήσαντος τοῦτο ποιῆσαι οὐκ ἐπέισθη, προσέταξε δὲ μηδὲν μελλήσαντι βαδίζειν ἐπὶ τὴν ἐξαριθμῆσιν τῶν 30 Ἑβραίων. Ἰωάβος δὲ τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν παραλαβὼν καὶ γραμματεῖς, ἐπιὼν τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν χώραν, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον ἐστὶ κατανοήσας, ὑπέστρεψεν

εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ μῆνας ἑννέα καὶ ἡμέρας εἴκοσι, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀπέδωκε τῷ βασιλεὶ τοῦ λαοῦ χωρὶς τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς· ἐξαριθμῆσαι γὰρ αὐτὴν οὐκ ἔφθασεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν Λευιτῶν φυλὴν· μετενόησε γὰρ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν θεὸν ἀμαρτῶν. 5 ἦν δὲ τῶν ἄλλων Ἰσραηλιτῶν ἀριθμὸς ἐνενηκοντα μυριάδες ὅπλα βαστάζειν καὶ στρατεύεσθαι δυναμένων, ἡ δὲ Ἰούδα φυλὴ καθ' ἑαυτὴν τεσσαράκοντα μυριάδες ἦσαν.

2 τῶν δὲ προφητῶν δηλωσάντων τῷ Δαβίδῃ ὅτι δι' 10 ὄργῆς ἐστὶν αὐτῷ ὁ θεός, ἵκετεύειν ἤρξατο καὶ παρακαλεῖν εὐμενῆ γίνεσθαι καὶ συγγινώσκειν ἡμαρτηκότι. Γάδου δὲ τὸν προφήτην ἐπεμψεν ὁ θεὸς πρὸς αὐτὸν τρεῖς αἰρέσεις κομίζοντα, ὅπως ἐκλέξηται τούτων ἦν ἂν δοκιμάσῃ, πότερον θέλει λιμὸν γενέσθαι κατὰ τὴν χώ- 15 ραν ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ, ἢ τρεῖς μῆνας πολεμήσας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἠττηθῆναι, ἢ λοιμὸν ἐνσκήψαι καὶ νόσον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τοῖς Ἑβραίοις. ὁ δ' εἰς ἀμήχανον ἐκλογὴν μεγάλων κακῶν ἐμπροσθὸν ἐλυπεῖτο καὶ σφόδρα ἦν συγκεχυμένος. τοῦ δὲ προφήτου τοῦτο δεῖν ἐξ ἀνάγκης 20 γενέσθαι φήσαντος, καὶ κελεύοντος ἀποκρίνασθαι ταχέως, ἔν' ἀπαγγέλλῃ τὴν αἴρεσιν αὐτοῦ τῷ θεῷ, λογισάμενος ὁ βασιλεὺς ὡς εἰ λιμὸν αἰτήσειεν δόξει τοῦτο πεποιηκέναι τοῖς ἄλλοις αὐτῷ μὲν ἀφόβως, ὅτι πολὺν αὐτὸς ἐγκεκλεισμένον ἔχει σίτον, ἐκείνοις δὲ βλαβερῶς, 25 ἂν δὲ γε ἔληται τοὺς τρεῖς μῆνας νικωμένους αὐτούς, ὅτι τοὺς ἀνδρειοτάτους ἔχων περὶ αὐτὸν καὶ φρούρια καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν φοβούμενος εἴλετο τὸν πόλεμον, ἠτήσατο πάθος κοινὸν καὶ βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἀρχομένοις, ἐν ᾧ τὸ θεός ἴσον ἀπάντων γίνεται, προειπῶν 30 ὅτι πολὺ κρεῖττον εἰς τὰς τοῦ θεοῦ χειρας ἐμπροσθεν ἢ τὰς τῶν πολεμίων.

ταῦτ' ἀκούσας ὁ προφήτης ἀπήγγειλε τῷ θεῷ· ὁ 3
 δὲ τὸν λοιμὸν καὶ τὴν φθορὰν ἐπεμψε τοῖς Ἑβραίοις.
 ἀπέθνησκον δ' οὐ μονοτρόπως, οὐδ' ὥστε ῥάδιον κα-
 τανοῆσαι γενέσθαι τὴν νόσον, ἀλλὰ τὸ μὲν κακὸν ἐν ἡν,
 5 μυριάσι δ' αὐτοὺς αἰτίαις καὶ προφάσεσιν οὐδ' ἐπινοῆ-
 σαι δυναμένους ἀνήρπαξεν. ἄλλος γὰρ ἐπ' ἄλλῳ διε-
 φθείρετο, καὶ λανθάνον ἐπερχόμενον τὸ δεινὸν ὄξειαν
 τὴν τελευτὴν ἐπέφερε, τῶν μὲν αἰφνιδίως μετ' ἀλγη-
 μάτων σφοδρῶν καὶ πικρᾶς ὀδύνης τὴν ψυχὴν ἀφιέν-
 10 των, ἐνίῳν δὲ καὶ μαραινομένων τοῖς παθήμασι καὶ
 μηδ' εἰς κηδείαν ὑπολειπομένων, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ κά-
 μνειν εἰς τὸ παντελὲς δαπανωμένων. οἱ δ' αἰφνιδίον
 σκότους αὐτοῖς τὰς ὄψεις ὑποδραμόντος περιπνιγείς
 ἀπώμωξον, ἐνιοὶ δὲ τῶν οἰκείων τινὰ κηθεύοντες ἐπ-
 15 ἀπέθνησκον ἀτελέσι ταῖς ταφαῖς. ἀπώλοντο δέ, ἀρξάμέ-
 νης ἔωθεν τῆς λοιμικῆς νόσου φθείρειν αὐτοὺς ἕως
 ὠρας ἀρίστου, μυριάδες ἑπτὰ. ἐξέτεινε δὲ ὁ ἄγγελος
 τὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ δεινὸν κάκεισε
 πέμπων. ὁ δὲ βασιλεὺς σάκκον ἐνδεδυμένος ἔκειτο
 20 κατὰ τῆς γῆς, ἱκετεύων τὸν θεὸν καὶ δεόμενος ἤδη λω-
 φῆσαι καὶ τοῖς ἀπολωλόσιν ἀρκεσθέντα πύσασθαι.
 ἀναβλέψας δ' εἰς τὸν ἀέρα ὁ βασιλεὺς, καὶ θεασάμενος
 τὸν ἄγγελον δι' αὐτοῦ φερόμενον ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα
 καὶ μάχαιραν ἐσπασμένον, εἶπε πρὸς τὸν θεὸν ὡς αὐ-
 25 τὸς εἶη δίκαιος κολασθῆναι ὁ ποιμὴν, τὰ δὲ ποίμνια
 σώζεσθαι μηδὲν ἐξαμαρτόντα, καὶ ἠντιβόλει τὴν ὀργὴν
 εἰς αὐτὸν καὶ τὴν γενεὰν αὐτοῦ πᾶσαν ἀποσκήπτειν,
 φείδεσθαι δὲ τοῦ λαοῦ.

κατακούσας δὲ ὁ θεὸς τῆς ἱκεσίας ἔπαυσε τὸν λοι- 4
 30 μόν, καὶ πέμψας Γάδον τὸν προφήτην ἐκέλευσεν αὐτὸν
 ἀναβῆναι παραχρῆμα εἰς τὴν ἄλω τοῦ Ἰεβουσαιίου
 Ὀρόννα, καὶ οἰκοδομήσαντα βωμὸν ἐκεῖ τῷ θεῷ θυσίαν

ἐπιτελέσαι. Δαυίδης δ' ἀκούσας οὐκ ἠμέλησεν, ἀλλ' εὐθύς ἔσπευδεν ἐπὶ τὸν παρηγγελμένον αὐτῷ τόπον. Ὁρόννας δὲ τὸν σίτον ἀλοῶν, ἐπεὶ τὸν βασιλέα προσ-
 ἴοντα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πάντας ἐθεάσατο, προσ-
 ἔδραμεν αὐτῷ καὶ προσεκύνησεν. ἦν δὲ τὸ μὲν γένος 5
 Ἰεβουσαῖος, φίλος δ' ἐν τοῖς μάλιστα Δαυίδου, καὶ διὰ
 τοῦτ' αὐτὸν οὐδὲν εἰργάσατο δεινόν, ὅτε τὴν πόλιν κα-
 τεστρέψατο, ὡς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐδηλώσαμεν. τοῦ
 δὲ Ὁρόννα πυνθανομένου τί παρῆν πρὸς τὸν δοῦλον
 ὁ δεσπότης, εἶπεν ἀνήσασθαι παρ' αὐτοῦ τὴν ἄλω, 10
 ὅπως βωμὸν ἐν αὐτῇ κατασκευάσῃ τῷ θεῷ καὶ ποιήσῃ
 θυσίαν. ὁ δὲ καὶ τὴν ἄλω εἶπεν αὐτῷ καὶ τὰ ἄροτρα
 καὶ τοὺς βόας εἰς ὀλοκαύτωσιν χαρίζεσθαι, καὶ τὸν θεὸν
 ἠδέως εὐχεσθαι τὴν θυσίαν προσέειπαι. ὁ δὲ βασιλεὺς
 ἀγαπᾷ μὲν αὐτὸν τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς μεγαλοψυ- 13
 χίας ἔλεγε καὶ δέχεσθαι τὴν χάριν, τιμὴν δ' αὐτὸν
 ἠέλιου λαμβάνειν πάντων· οὐ γὰρ εἶναι δίκαιον προῖκα
 θυσίαν ἐπιτελεῖν. τοῦ δὲ Ὁρόννα φήσαντος ποιεῖν ὅ τι
 βούλεται, πεντήκοντα σίκλων ἀνεῖται παρ' αὐτοῦ τὴν
 ἄλω, καὶ οἰκοδομήσας τὸν βωμὸν ἱερούργησε καὶ ὠλο- 16
 καύτωσε καὶ θυσίας ἀνήνεγκεν εἰρηνικᾶς. καταπραῦ-
 νεται δὲ τούτοις τὸ θεῖον, καὶ πάλιν εὐμενὲς γίνεται.
 συνέβη δ' εἰς ἐκεῖνον ἀγαγεῖν τὸν τόπον Ἄβραμον τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ Ἰσακὸν ὥστε ὀλοκαυτῶσαι, καὶ μέλλοντος 20
 ἀποσφάττεσθαι τοῦ παιδὸς κριὸν ἐξαίφνης ἀναφανῆναι 25
 παρεστῶτα τῷ βωμῷ, ὃν καὶ κατέθυσεν ὁ Ἄβραμος
 ἀντὶ τοῦ παιδός, ὡς προειρήκαμεν. ὁρῶν δ' ὁ βασιλεὺς
 Δαυίδης τῆς εὐχῆς αὐτοῦ τὸν θεὸν ἐπήκοον γεγενη-
 μένον καὶ τὴν θυσίαν ἠδέως προσδεξάμενον, ἔκρινε τὸν
 τόπον ἐκεῖνον ὅλον βωμὸν προσαγορεῦσαι τοῦ λαοῦ 29
 παντὸς καὶ οἰκοδομηῖσαι ναὸν τῷ θεῷ. ταύτην εὐστό-
 χως ἀφῆκεν εἰς τὸ γενησόμενον τὴν φωνήν· ὁ γὰρ

θεὸς τὸν προφήτην ἀποστείλας πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ ναὸν ἔλεγεν οἰκοδομήσειν αὐτοῦ τὸν υἱὸν τὸν μέλλοντα μετ' αὐτὸν τὴν βασιλείαν διαδέχεσθαι.

μετὰ δὲ ταύτην τὴν προφητείαν ἐκέλευσεν ὁ βασι- 14
 5 λεὺς ἐξαριθμηθῆναι τοὺς παροίκους, καὶ ἠύρεθθησαν εἰς ὀκτὼ μυριάδας καὶ δέκα. ἐκ τούτων ἀπέδειξε λατόμους μὲν τοὺς ὀκτακισμυρίους, τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος παραφέρειν τοὺς λίθους· τρισχιλίους δὲ καὶ πεντακοσίους τοῖς ἐργαζομένοις ἐξ αὐτῶν ἐπέστησεν. ἠτοίμασε 10 δὲ καὶ πολὺν σίδηρον καὶ χαλκὸν εἰς τὰ ἔργα καὶ ξύλα κέδρινα πολλὰ καὶ παμμεγεθέστατα, Τυρίων αὐτῷ ταῦτα πεμπόντων καὶ Σιδωνίων. ἐπεστάλκει γὰρ αὐτοῖς τὴν τῶν ξύλων χορηγίαν, πρὸς τε τοὺς φίλους ἔλεγε ταῦτα παρασκευάζεσθαι νῦν, ἵνα τῷ μέλλοντι 15 παιδὶ βασιλεύειν μετ' αὐτὸν ἐτοίμην τὴν ὕλην τῆς οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ καταλείπη, καὶ μὴ τότε συμπορίξῃ νέος ὢν καὶ τῶν τοιούτων ἄπειρος διὰ τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ παρακειμένην ἔχων ἐπιτελῇ τὸ ἔργον. καλέσας δὲ 2 τὸν παῖδα Σολομῶνα κατασκευάσαι τῷ θεῷ ναὸν αὐτὸν ἐκέλευσε διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν, λέγων ὡς αὐτὸν βουλόμενον κωλύσειεν ὁ θεὸς αἵματι καὶ πολέμοις πεφυρμένον, προεῖποι δ' ὅτι Σολομῶν οἰκοδομήσει τὸν ναὸν αὐτῷ, καὶ νεώτατος καὶ τοῦτο κληθησόμενος τοῦνομα, οὗ προνοήσειν μὲν αὐτὸς ὡς πατήρ 23 ἐπηγγέλλετο, τὴν δ' Ἑβραίων χώραν εὐδαίμονα καταστήσειν ἐπ' αὐτοῦ τοῖς τε ἄλλοις ἀγαθοῖς καὶ δὴ τῷ μεγίστῳ πάντων, εἰρήνῃ καὶ πολέμων ἀπαλλαγῇ καὶ στάσεων ἐμφυλίων. "σὺ τολύνη, ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς γενέσεως ἀπεδείχθης βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ, πειρῶ τὰ 30 τε ἄλλα γίνεσθαι τῆς τούτου προνοίας ἄξιος, εὐσεβῆς ὢν καὶ δίκαιος καὶ ἀνδρεῖος, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τοὺς νόμους, οὓς διὰ Μωϋσέως ἡμῖν ἔδωκε, φύ-

λαττε καὶ τοῖς ἄλλοις μὴ παραβαίνειν ἐπίτρεπε. τὸν δὲ ναὸν ὃν ὑπὸ σοῦ βασιλεύοντος εἴλετο αὐτῷ γενέσθαι, σπούδασον ἀποδοῦναι τῷ θεῷ, μὴ καταπλαγείς τὸ μέγεθος τοῦ ἔργου, μηδὲ ἀποδειλιάσας πρὸς αὐτό· πάντα γάρ σοι πρὸ τῆς ἐμαντοῦ τελευτῆς ἔτοιμα ποιήσω. γίνωσκε δὴ χρυσοῦ μὲν ἤδη τάλαντα συνειλεγμένα μύρια, δέκα δὲ ἀργυρίου μυριάδας ταλάντων· χαλκὸν δὲ καὶ σίδηρον ἀριθμοῦ πλείονα συντέθεικα, ξύλων δὲ καὶ λίθων ὕλην ἄφθονον. ἔχεις δὲ καὶ λατόμων πολλὰς μυριάδας καὶ τεκτόνων. ἂν δέ τι τούτοις σοι προσδῆ, σὺ προσθήσεις. γινομένου τοίνυν τούτου ἀρεστός ἔσῃ τῷ θεῷ, αὐτὸν ἔχων προστάτην.” προσπαρεκελεύσατο δὲ καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ τῆς οἰκοδομίας συλλαμβάνεσθαι τῷ παιδί, καὶ πάντων ἀδειξ ὄντας τῶν κακῶν περὶ τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν εὐσχολεῖν· κάρπώσεσθαι γὰρ αὐτοὺς ἀντὶ τούτων εἰρήνην καὶ εὐνομίαν, οἷς ἀμείβεται τοὺς εὐσεβεῖς καὶ δικαίους ὁ θεὸς ἀνθρώπους. οἰκοδομηθέντος δὲ τοῦ ναοῦ τὴν κιβωτὸν εἰς αὐτὸν ἀποθέσθαι προσέταξε καὶ τὰ ἅγια σκεύη, πρὸ πολλοῦ ναὸν ὀφείλοντα ἔχειν, εἰ τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ μὴ παρήκουσαν ἡμῶν οἱ πατέρες, ἐντειλαμένον μετὰ τὸ τὴν γῆν ταύτην κατασχεῖν οἰκοδομῆσαι ναὸν αὐτῷ.

ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ὁ Δαυίδης καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ διελέχθη· πρεσβύτερος δὲ ὢν ἤδη, καὶ τοῦ σώματος αὐτῷ ψυχομένου διὰ τὸν χρόνον, δύσριγος ὑπῆρχεν, ὡς μηδ’ ὑπὸ τῆς ἐπιβολῆς ἐκ πολλῶν ἱματίων γενομένης ἀναθερμαίνεσθαι. συνελθόντων δὲ τῶν ἰατρῶν καὶ συμβούλευσάντων ὅπως ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας εὐειδῆς ἐπιλεχθεῖσα παρθένος συγκαθεύδῃ τῷ βασιλεῖ (τοῦτο γὰρ αὐτῷ πρὸς τὸ ρίγος ἔσεσθαι βοήθημα, θαλπούσης αὐτὸν τῆς κόρης), εὐρίσκεται ἐν πόλει γυνὴ μία πασῶν τὸ εἶδος ἀρίστη γυναικῶν, Ἀβισάκη τοῦνομα,

ἢ συγκοιμωμένη μόνον τῷ βασιλεὶ συνεθέρμαιεν αὐτόν· ὑπὸ γὰρ γήρως ἦν πρὸς τὰ ἀφροδίσια καὶ γυναικὸς ὁμιλίαν ἀσθενής.

ἀλλὰ περὶ μὲν ταύτης τῆς παρθένου μετ' ὀλίγον
 5 δηλώσομεν· ὁ δὲ τέταρτος υἱὸς Δαυίδου, νεανίας εὐει- 4
 δῆς καὶ μέγας, ἐκ γυναικὸς αὐτῷ Αἰγίθης γεγυνώς,
 Ἀδωνίας δὲ προσαγορευόμενος, ἐμπερῆς ὢν Ἀβεσα-
 λώμῳ τὴν διάνοιαν, αὐτὸς ὡς βασιλεύσων ἐπῆρτο, καὶ
 πρὸς τοὺς φίλους ἔλεγεν ὡς τὴν ἀρχὴν αὐτὸν δεῖ παρα-
 10 λαβεῖν. κατεσκεύασε δὲ ἄρματα πολλὰ καὶ ἵππους καὶ
 πεντήκοντα ἄνδρας τοὺς προδρόμους. ταῦθ' ὁρῶν ὁ
 πατὴρ οὐκ ἐπέπληττεν, οὐδ' ἐπείχεν αὐτὸν τῆς προαι-
 ρέσεως, οὐδὲ μέχρι τοῦ πνθῆσθαι διὰ τί ταῦτα πράττει
 προήχθη. συνεργοὺς δ' εἶχεν Ἀδωνίας τὸν στρατηγὸν
 15 Ἰάαβον καὶ τὸν ἀρχιερέα Ἀβιάθαρ, μόνοι δ' ἀντέ-
 πραττον ὁ ἀρχιερεὺς Σάδωκος καὶ ὁ προφήτης Ναθά-
 νας καὶ Βαναίας ὁ ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων καὶ Σε-
 μεῖς ὁ Δαυίδου φίλος καὶ πάντες οἱ ἀνδρειότατοι. τοῦ
 δὲ Ἀδωνία παρασκευασαμένου δειπνον ἔξω τῆς πόλεως
 20 παρὰ τὴν πηγὴν τὴν ἐν τῷ βασιλικῷ παραδείσῳ, καὶ
 πάντας καλέσαντος τοὺς ἀδελφοὺς χωρὶς Σολομῶνος,
 παραλαβόντος δὲ καὶ τὸν στρατηγὸν Ἰάαβον καὶ Ἀβιά-
 θαρ καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς Ἰούδα φυλῆς, οὗτοι μὲν
 πάντες παρῆσαν, τοὺς δὲ περὶ τὸν ἀρχιερέα Σάδωκον
 25 καὶ Ναθάναν τὸν προφήτην καὶ τὸν ἐπὶ τῶν σωματο-
 φυλάκων Βαναίαν καὶ πάντας τοὺς ἐκ τῆς ἐναντίας
 αἰρέσεως οὐκ ἐκάλεσεν ἐπὶ τὴν ἐστίασιν. τοῦτο πρὸς
 τὴν Σολομῶνος κατεμήνυσε μητέρα Βεερσαβὴν Ναθά-
 νας ὁ προφήτης, ὡς Ἀδωνίας βασιλεὺς ἐστὶ καὶ τοῦτ'
 30 ἀγνοεῖ Δαυίδης, συνεβούλευέ τε σώξειν αὐτὴν καὶ τὸν
 παῖδα Σολομῶνα, καὶ πρὸς Δαυίδην προσελθοῦσαν
 μόνην λέγειν ὡς αὐτὸς μὲν ὁμόσειε μετ' αὐτὸν Σολο-

μῶνα βασιλεύειν, μεταξὺ δ' Ἀδωνίας τὴν ἀρχὴν ἤδη παραλάβοι. ταῦτα δὲ τῷ βασιλεὶ διαλεγομένης ὁ προφήτης ἐπεισελεύσεσθαι καὶ αὐτὸς ἔφησε καὶ τοῖς λόγοις αὐτῆς ἐπιμαρτυρήσειν. ἡ δὲ Βεερσαβὴ πεισθεῖσα τῷ Ναθάνᾳ πάρεισι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσασα 5 καὶ λόγον αἰτησαμένη πάντ' αὐτῷ καθὼς ὁ προφήτης ὑπέθετο διεξέρχεται, τό τε δειπνον τὸ Ἀδωνία καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κεκλημένους, Ἀβιάθαρὸν τὸν ἀρχιερέα καὶ Ἰώαβον τὸν ἄρχοντα καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χωρὶς Σολομῶνος καὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτοῦ φίλων, μνηύσασα. 10 ἔλεγέ τε πάντα τὸν λαὸν ἀφορᾶν τίνα χειροτονήσειε βασιλέα, παρεκάλει τε κατὰ νοῦν ἔχειν ὡς μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ βασιλεύσας αὐτήν τε καὶ Σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀναιρήσει.

5 διαλεγομένης δ' ἔτι τῆς γυναικὸς ἠγγειλαν οἱ τοῦ 15 δωματίου προεστῶτες ὅτι βούλεται Ναθάνᾳς ἰδεῖν αὐτόν. τοῦ δὲ βασιλέως ἐκδέξασθαι κελεύοντος εἰσελθῶν, εἰ τήμερον ἀποδείξειε τὸν Ἀδωνίαν βασιλέα καὶ παραδοίῃ τὴν ἀρχὴν, ἐπνυθάνετο. λαμπρὸν γὰρ αὐτὸν ποιήσαντα δειπνον κεκλημέναι τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πάν- 20 τας χωρὶς Σολομῶνος, καὶ τὸν στρατηγὸν Ἰώαβον, οἱ μετὰ κρότου καὶ παιδιᾶς εὐωχούμενοι πολλῆς αἰώνιον αὐτῷ συνεύχονται τὴν ἡγεμονίαν. "ἐκάλεσέ τε οὔτε ἐμὲ οὔτε τὸν ἀρχιερέα Σάδωκον οὔτε Βαναίαν τὸν ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων." δίκαιον δ' εἶναι ταῦτα γινώσκειν 25 ἅπαντας, εἰ κατὰ τὴν σὴν γνώμην ἐγένετο. ταῦτα τοῦ Ναθάνᾳ φήσαντος, ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσε καλέσαι τὴν Βεερσαβὴν πρὸς αὐτόν· ἐκεχωρήκει γὰρ ἐκ τοῦ δωματίου προφήτου παραγενομένου. τῆς δὲ γυναικὸς ἐλθούσης "ὄμνυμί σοι" φησί "τὸν μέγιστον θεόν, ἡ μὴν 30 τὸν υἱὸν σου Σολομῶνα βασιλεύσειν, ὡς καὶ πρότερον ᾤμοσα, καὶ τοῦτον ἐπὶ τούμου καθεδεῖσθαι θρόνον,

καὶ τοῦτ' ἔσται σήμερον." προσκυνησάσης δ' αὐτὸν
 τῆς γυναικὸς καὶ μακρὸν εὐξαμένης αὐτῷ βίον, Σάδω-
 κον μεταπέμπεται τὸν ἀρχιερέα καὶ Βαναίαν τὸν ἐπὶ
 τῶν σωματοφυλάκων, καὶ παραγενομένοις κελεύει πα-
 5 ραλαβεῖν Ναθάναν τε τὸν προφήτην καὶ τοὺς περὶ τὴν
 αὐλήν ὀπίστας ἅπαντας, καὶ ἀναβιβάσαντας τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ Σολομῶνα ἐπὶ τὴν βασιλικὴν ἡμίονον ἔξω τῆς
 πόλεως ἀγαγεῖν ἐπὶ τὴν πηγὴν τὴν λεγομένην Γηών,
 καὶ περιχρίσαντας τὸ ἄγιον ἔλαιον ἀποδειξάσαι βασιλέα.
 10 τοῦτο δὲ ποιῆσαι προσέταξε Σάδωκον τὸν ἀρχιερέα καὶ
 Ναθάναν τὸν προφήτην, ἀκολουθοῦντάς τε προσέταξε
 διὰ μέσης τῆς πόλεως, τοῖς κέρασιν ἐπισαλπίζοντας,
 βοᾶν εἰς αἰῶνα Σολομῶνα τὸν βασιλέα καθίσει ἐπὶ τοῦ
 βασιλικοῦ θρόνου, ἵνα γνῶ πᾶς ὁ λαὸς ἀποδεδειγμένον
 15 αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς βασιλέα. Σολομῶνι δ' ἐντετάλ-
 θαι περὶ τῆς ἀρχῆς, ἵνα εὐσεβῶς καὶ δικαίως προστῇ
 τοῦ τε Ἑβραίων ἔθρους παντὸς καὶ τῆς Ἰούδα φύλης.
 Βαναία δὲ εὐξαμένου τὸν θεὸν Σολομῶνι εὐμενῇ γενέ-
 σθαι, μηδὲ μικρὸν διαλιπόντες ἀναβιβάζουσιν ἐπὶ τὴν
 20 ἡμίονον τὸν Σολομῶνα· καὶ προαγαγόντες ἔξω τῆς πό-
 λεως ἐπὶ τὴν πηγὴν καὶ τῷ ἐλαίῳ χρίσαντες εἰσῆγον εἰς
 τὴν πόλιν ἐπευφημοῦντες καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ γε-
 νέσθαι πολυχρόνιον εὐχόμενοι, καὶ παραγαγόντες εἰς
 τὸν οἶκον τὸν βασιλικὸν καθίζουσιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρό-
 25 νου. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐπ' εὐωχίαν εὐθὺς ἐτράπη καὶ
 ἑορτήν, χορεύων καὶ αὐλοῖς τερπόμενος, ὡς ὑπὸ τοῦ
 πλήθους τῶν ὀργάνων ἅπασαν περιηχεῖσθαι τὴν γῆν
 καὶ τὸν ἄερα.

ὡς δ' ἦσθοντο τῆς βοῆς Ἀδωνίας τε καὶ οἱ παρόν- 6
 30 τες ἐπὶ τὸ δειπνον, ἐταράχθησαν, ὃ τε στρατηγὸς Ἰώα-
 βος ἔλεγεν οὐκ ἀρέσκεσθαι τοῖς ἤχοις οὐδὲ τῇ σάλπιγγι.
 παρακειμένου δὲ τοῦ δειπνου καὶ μηδενὸς γενομένου,

πάντων δ' ἐπ' ἐννοίας ὑπαρχόντων, εἰστρέχει πρὸς αὐ-
 τοὺς ὁ τοῦ ἀρχιερέως Ἀβιαθάρου παῖς Ἰωνάθης. τοῦ
 δ' Ἀδωνία θεασαμένου τὸν νεανίαν ἠδέως καὶ προσει-
 πόντος ἀγαθὸν ἄγγελον, ἐδήλου πάντ' αὐτοῖς τὰ περὶ
 τὸν Σολομῶνα καὶ τὴν Δαυίδου τοῦ βασιλέως γνώμην. 5
 ἀνακηδήσαντες δ' ἐκ τοῦ συμποσίου ὃ τε Ἀδωνίας καὶ
 οἱ κεκλημένοι πάντες ἔφευγον πρὸς ἑαυτοὺς ἕκαστοι.
 φοβηθεὶς δ' Ἀδωνίας τὸν βασιλέα περὶ τῶν γεγονό-
 των ἰκέτης γίνεται τοῦ θεοῦ, καὶ τῶν τοῦ θυσιαστη-
 ρίου κεράτων, ἃ δὴ προεῖχεν, ἔλλαβόμενος. δηλοῦται 10
 τοῦτο Σολομῶνι πεποιηκῶς, καὶ πιστεῖς ἀξιῶν παρ'
 αὐτοῦ λαβεῖν ὥστε μὴ μνησικακῆσαι μηδ' ἐργάσασθαι
 δεινὸν αὐτὸν μηδέν. ὃ δὲ ἡμέρως πάνυ καὶ σωφρόνως
 τῆς μὲν τότε ἁμαρτίας αὐτὸν ἀφήκεν ἀθῶον, εἰπὼν δ',
 εἰ ληφθεῖη τι πάλιν καινοποιῶν, ἑαυτῷ αἴτιον τῆς τι- 13
 μωρίας ἔσεσθαι, καὶ πέμψας αὐτὸν ἀνίστησιν ἀπὸ τῆς
 ἱερείας. ἐλθόντα δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ προσκυνήσαντα εἰς
 τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἀπελθεῖν ἐκέλευσε μηδὲν ὑφορώμε-
 νον, καὶ τοῦ λοιποῦ παρέχειν αὐτὸν ἀγαθὸν ὡς αὐτῷ
 τοῦτο συμφέρον ἦξιον. 20

7 βουλόμενος δὲ Δαυίδης παντὸς τοῦ λαοῦ ἀποδει-
 ξαι τὸν υἱὸν βασιλέα, συγκαλεῖ τοὺς ἄρχοντας εἰς Ἱε-
 ροσόλυμα καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, ἐξαριθμή-
 σας δὲ τούτους πρῶτον εὐρίσκει τῶν ἀπὸ τριάκοντα
 ἑτῶν ἕως πεντήκοντα τρισμυρίους ὀκτακισχιλίους, ἐξ 23
 ὧν ἀπέδειξεν ἐπιμελητὰς μὲν τῆς οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ
 δισμυρίους τρισχιλίους, κριτὰς δὲ τοῦ λαοῦ καὶ γραμ-
 ματεῖς τούτων ἑξακισχιλίους, πυλωροὺς δὲ τετρακισχι-
 λίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ τοσοῦτους ὑμνωδοὺς τοῦ
 θεοῦ, ἄδοντας τοῖς ὄργανοις οἷς Δαυίδης κατεσκεύασε, 30
 καθὼς προειρήκαμεν. διεμέρισε δ' αὐτοὺς κατὰ πα-
 τριάς, καὶ χωρίσας ἐκ τῆς φυλῆς τοὺς ἱερεῖς ἦρε τού-

των εἴκοσι τέσσαρας πατριάς, καὶ ἐκ μὲν τῆς Ἑλεαζάρου οἰκίας ἐκκαίδεκα, ἐκ δὲ τῆς Ἰθαμάρου ὀκτώ. διέταξέ τε μίαν πατριὰν διακονεῖσθαι τῷ θεῷ ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ, ἀπὸ σαββάτου ἐπὶ σάββατον. καὶ οὕτως αἱ πα-
 5 τριαὶ πᾶσαι διεκληρώσαντο, Δαυίδου παρόντος καὶ Σαδώκου καὶ Ἀβιαθάρου τῶν ἀρχιερέων καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων. καὶ ἡ πρώτη μὲν ἀναβάσα πατριὰ ἐγράφη πρώτη, ἡ δὲ δευτέρα ἀκολούθως ἄχρι τῶν εἴκοσι τεσσάρων. καὶ διέμεινεν οὗτος ὁ μερισμὸς ἄχρι τῆς σήμε-
 10 ρου ἡμέρας. ἐποίησε δὲ καὶ τῆς Λευίτιδος φυλῆς εἴκοσι μέρη καὶ τέσσαρα, καὶ κληρωσαμένων κατὰ τὸν αὐτὸν ἀνέβησαν τρόπον ταῖς τῶν ἱερέων ἐφημερίσιν ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ. τοὺς δ' ἀπογόνους τοῦ Μωϋσέως ἐτίμησεν· ἐποίησε γὰρ αὐτοὺς φύλακας τῶν θησαυρῶν τοῦ θεοῦ
 15 καὶ τῶν ἀναθημάτων ἃ συνέβη τοὺς βασιλεῖς ἀναθεῖναι. διέταξε δὲ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς Λευίτιδος φυλῆς καὶ τοῖς ἱερεῦσι δουλεύειν νύκτα καὶ ἡμέραν τῷ θεῷ, καθὼς αὐτοῖς ἐπέστειλε Μωϋσῆς.

μετὰ ταῦτα διεμέρισε πᾶσαν τὴν στρατιὰν εἰς δώ- 8
 20 δεκα μοίρας σὺν ἡγεμόσι καὶ ἑκατοντάρχοις καὶ ταξίαρχοις. εἶχε δ' ἐκάστη τῶν μοιρῶν δισμυρίους καὶ τετρακισχιλλίους, ὧν ἐκέλευσε προσεδρεύειν κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας ἀπὸ τῆς πρώτης ἕως τῆς ὑστάτης Σολομῶνι τῷ βασιλεῖ σὺν τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις.
 25 κατέστησε δὲ καὶ ἄρχοντας ἐκάστης μοίρας ὄν ἀγαθὸν ἦδει καὶ δίκαιον, ἐπιτρόπους τε τῶν θησαυρῶν καὶ κωμῶν καὶ ἀγρῶν ἄλλους, καὶ κτηνῶν, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον ἡγησάμην μνησθῆναι τῶν ὀνομάτων.

ὡς δ' ἕκαστα τούτων κατὰ τὸν προειρημένον διέ- 9
 30 ταξε τρόπον, εἰς ἐκκλησίαν συγκαλέσας τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἑβραίων καὶ τοὺς φυλάρχους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῶν διαιρέσεων καὶ τοὺς ἐπὶ πάσης πράξεως ἢ κτήσεως

τοῦ βασιλέως τεταγμένους, στὰς ἐφ' ὑψηλοτάτου βήματος ὁ βασιλεὺς ἔλεξε πρὸς τὸ πλῆθος "ἀδελφοὶ καὶ ὁμοεθνεῖς, γινώσκειν ὑμᾶς βούλομαι ὅτι ναὸν οἰκοδομησάμεν καὶ ἀργύρου ταλάντων μυριάδας δέκα. ὁ δὲ θεὸς 5 ἐκώλυσέ με διὰ τοῦ προφήτου Ναθάνᾳ διὰ τε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν πολέμους καὶ τὸ φόνος τῶν ἐχθρῶν μεμιάνθαι τὴν δεξιάν, τὸν δὲ υἱὸν ἐκέλευσε τὸν διαδεξόμενον τὴν βασιλείαν κατασκευάσαι τὸν ναὸν αὐτῷ. νῦν οὖν ἐπεὶ καὶ τῷ προγόνῳ ἡμῶν Ἰακώβῳ δυοκαίδεκα παίδων 10 γενομένων ἴστε τὸν Ἰούδαν ἀποδειχθέντα βασιλέα, ἐμέ τε τῶν ἀδελφῶν ἕξ ὄντων προκριθέντα καὶ τὴν ἡγεμονίαν λαβόντα παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ μηδένα τούτῳ δυσχεράναντα, οὕτως ἀξιῶ κάγω τοὺς ἑμᾶντοῦ παῖδας μὴ στασιάζειν πρὸς ἀλλήλους Σολομῶνος τὴν βασιλείαν 15 παρειληφότος, ἀλλ' ἐπισταμένους ὡς ὁ θεὸς αὐτὸν ἐξέλεξατο φέρειν ἠδέως αὐτὸν δεσπότην. οὐ δεινὸν γὰρ θεοῦ θέλοντος οὐδ' ἀλλοτρίῳ κρατοῦντι δουλεύειν· χαίρειν δ' ἐπ' ἀδελφῷ ταύτης τυχόντι τῆς τιμῆς προσῆκεν ὡς κοινωνοῦντας αὐτῆς. εὐχομαι δὴ τὰς ὑποσχέσεις 20 τοῦ θεοῦ παρελθεῖν εἰς τέλος καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν σπαρῆναι καὶ τὸν ἅπαντα ταύτῃ παραμένειν χρόνον, ἦν αὐτὸς ἐπηγγείλατο παρέξειν ἐπὶ Σολομῶνος βασιλέως. ἔσται δὲ ταῦτα βέβαια καὶ καλὸν ἔξει πέρας, ἂν εὐσεβῆ καὶ δίκαιον σαντὸν 25 καὶ φύλακα τῶν πατριῶν παράσχη νόμων, ὃ τέκνον· εἰ δὲ μή, τὰ χεῖρω προσδόκα ταῦτα παραβαίνων."

10 ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς τούτους ποιησάμενος τοὺς λόγους ἐπαύσατο, τὴν δὲ διαγραφὴν καὶ τὴν διάταξιν τῆς οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ πάντων ὀρώωντων ἔδωκε Σολομῶνι, 30 θεμελίων καὶ οἰκῶν καὶ ὑπερώων, ὅσοι γε τὸ πλῆθος καὶ πηλλικοὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος γένοιτο, ὅσα τε σκεύη

χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, τούτων τὸν σταθμὸν ὥρισεν. προσ-
 παρώρμησε δὲ καὶ λόγοις αὐτὸν πάσῃ χρῆσασθαι προ-
 θυμίᾳ περὶ τὸ ἔργον, καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὴν τῶν
 Λευιτῶν φυλὴν συναγωνίσασθαι διὰ τε τὴν ἡλικίαν καὶ
 5 διὰ τὸ τὸν θεὸν ἐκείνον ἐλέσθαι καὶ τῆς οἰκοδομίας
 τοῦ ναοῦ καὶ τῆς βασιλείας προστάτην. εὐμαρῇ δ' αὐ-
 τοῖς καὶ οὐ σφόδρα ἐπίπονον τὴν οἰκοδομίαν ἀπέφη-
 νεν, αὐτοῦ πολλὰ μὲν τάλαντα χρυσοῦ πλειῶ δ' ἀργυ-
 ρίου, καὶ ξύλα τεκτόνων τε πλήθος καὶ λατόμων ἤδη
 10 παρεσκευασμένον, σμαράγδου τε καὶ πάσης ἰδέας λίθου
 πολυτελοῦς. καὶ νῦν δ' ἔτι τῆς ἰδίας ἀπαρχῆς διακόσια
 καὶ ἄλλα τρισχίλια τάλαντα χρυσοῦ καθαροῦ παρέξιεν
 ἔλεγεν εἰς τὸ ἄδυτον, καὶ εἰς τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ τοὺς
 Χερουβεῖς, οὓς ἐφεςτάναι δεήσει τὴν κιβωτὸν καλύ-
 15 πτοντας. σιωπήσαντος Δαυίδου, πολλὴ καὶ τῶν ἀρχόν-
 των καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῆς Λευίτιδος φυλῆς προθυμία
 συμβαλλομένων καὶ ποιουμένων ἐπαγγελίας λαμπρᾶς
 καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἐγένετο· χρυσοῦ μὲν γὰρ ὑπέστη-
 σαν εἰσοίσειν τάλαντα πεντακισχίλια καὶ στατηῆρας μύ-
 20 ρίους, ἀργυρίου δὲ μύρια τάλαντα καὶ σιδήρου μυριά-
 δας ταλάντων πολλὰς. καὶ εἰ τιτι λίθος ἦν πολυτελής,
 ἐκόμισε καὶ παρέδωκεν εἰς τοὺς θησαυρούς, ὧν ἐπε-
 τρόπευσεν ὁ Μωϋσέως ἔκγονος Ἰαλος.

ἐπὶ τούτοις ἦσθη τε ὁ λαὸς ἅπας καὶ Δαυίδης, τὴν 11
 25 σπουδὴν καὶ τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀρχόντων καὶ ἱερέων
 καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὄρων, καὶ τὸν θεὸν εὐλογεῖν
 ἤρξατο μεγάλη βοῆ, πατέρα τε καὶ γενέτορα τῶν ὄλων
 ἀποκαλῶν καὶ δημιουργὸν ἀνθρωπίνων καὶ θείων, οἷς
 αὐτὸν ἐκόσμησε προστάτην τε καὶ κηδεμόνα γένους τῶν
 30 Ἑβραίων καὶ τῆς τούτων εὐδαιμονίας ἧς τε αὐτῷ βασι-
 λείας ἔδωκεν. ἐπὶ τούτοις εὐξάμενός τῳ τε παντὶ λαῷ
 τὰ ἀγαθὰ καὶ τῳ παιδὶ Σολομῶνι διάνοιαν ὑγιῆ καὶ

δικαίαν και πᾶσι τοῖς τῆς ἀρετῆς μέρεσιν ἐρρωμένην, ἐκέλευσε και τὸ πλῆθος εὐλογεῖν τὸν θεόν. και οἱ μὲν πεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησαν, ἠὺχαρίστησαν δὲ και Δαυίδῃ περὶ πάντων ὧν αὐτοῦ τὴν βασιλείαν παραλαβόντος ἀπέλαυσαν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ θυσίας τῷ θεῷ 5 παρέστησαν, μόσχους χιλίους και κριοὺς τοσοῦτους και χιλίους ἀμνοὺς, οὓς ὠλοκαύτωσαν· ἔθυσαν δὲ και τὰς εἰρηνικὰς θυσίας, πολλὰς μυριάδας ἱερεῶν κατασφάξαντες. και δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐώρτασεν ὁ βασιλεὺς σὺν παντὶ τῷ λαῷ, και Σολομῶνα δεύτερον ἔχρισαν τῷ 10 ἐλαίῳ, και ἀπέδειξαν αὐτὸν βασιλέα, και Σάδωκον ἀρχιερέα τῆς πληθῦος ἀπάσης. εἰς τε τὸ βασίλειον ἀγαγόντες Σολομῶνα και καθίσαντες αὐτὸν ἐπὶ θρόνου τοῦ πατρῷου, ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὑπήκουον αὐτῷ.

15 μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον και Δαυίδης καταπεσὼν εἰς 15 νόσον ὑπὸ γήρωσ, και συνιδὼν ὅτι μέλλοι τελευτᾶν, καλέσας τὸν υἱὸν Σολομῶνα διελέχθη πρὸς αὐτὸν τοιαῦδε. "ἐγὼ μὲν, ὦ τέκνον, εἰς τὸ χρεῶν ἤδη και πατέρας τοὺς ἐμοὺς ἀπαλλάσσομαι, κοινὴν ὁδὸν ἀπάντων τῶν τε νῦν ὄντων και τῶν ἐσομένων πορευόμενος, ἐξ ἧς οὐκέθ' 20 οἶόν τε ἐπανελθόντα γινῶναι τί κατὰ τὸν βίον πράττεται. διὸ ζῶν ἔτι και πρὸς αὐτῷ γεγωναὶς ἄρτι τῷ τελευτᾶν παραινῶ σοι ταῦθ' ἃ και πρότερον ἐφθην συμβουλεύσας, δικαίῳ μὲν εἶναι πρὸς τοὺς ἀρχομένους, εὐσεβεῖ δὲ πρὸς τὸν τὴν βασιλείαν δεδωκότα θεόν, φυλάττειν δ' αὐτοῦ τὰς ἐντολὰς και τοὺς νόμους, οὓς αὐτὸς 25 διὰ Μωϋσέως κατέπεμψεν ἡμῖν, και μήτε χάριτι μήτε θωπείᾳ μήτ' ἐπιθυμίᾳ μήτ' ἄλλῳ πάθει προστεθειμένον τούτων ἀμελήσαι. τὴν γὰρ τοῦ θείου πρὸς σεαυτὸν εὐνοίαν ἀπολεῖς παραβὰς τὰ νόμιμα, και πρὸς ἅπαντ' 30 αὐτοῦ τὴν ἀγαθὴν ἀποστρέψεις πρόνοιαν. τοιοῦτον δὲ σεαυτὸν παρέχων ὁποῖον εἶναι τε δεῖ κατὰ παρα-

καλῶ, καθέξεις ἡμῶν τὴν βασιλείαν τῷ γένει, καὶ οἶκος ἄλλος Ἑβραίων οὐκ ἂν δεσπόσειεν, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος. μέμνησο δὲ καὶ τῆς Ἰωάβου τοῦ στρατηγοῦ παρανομίας, ἀποκτείναντος διὰ ζηλοτυπίαν

5 δύο στρατηγοὺς δικαίους καὶ ἀγαθοὺς, Ἀβέννηρόν τε τὸν Νήρου παῖδα καὶ τὸν Ἀμεσσάν υἱὸν Ἰεθράνου, ὧν ὅπως ἂν σοι δόξῃ τὸν θάνατον ἐκδίκησον, ἐπεὶ καὶ κρείττων ἐμοῦ καὶ δυνατώτερος ὁ Ἰώαβος ὧν μέχρι νῦν τὴν δίκην διέφυγε. παρατίθημι δέ σοι καὶ τοὺς Βερ-

10 ζελαίου τοῦ Γαλαδίτου παῖδας, οὓς ἐν τιμῇ πάσῃ καὶ προνοίᾳ, τοῦτ' ἐμοὶ χαριζόμενος, ἔξεις· οὐ προκατάρχομεν γὰρ εὐποιίας, ἀλλ' ἀμοιβὴν ὧν ὁ πατήρ αὐτῶν παρὰ τὴν φυγὴν ὑπῆρξέ μοι χρεωλυτοῦμεν. καὶ τὸν Γηραῖ δὲ υἱὸν Σεμεεὶ, τὸν ἐκ τῆς Βενιαμίντιδος φυλῆς,

15 ὃς πολλὰ βλασφημήσας με παρὰ τὴν φυγὴν, ὅτ' εἰς Παρεμβολὰς ἐπορευόμην, ἀπήντησεν ἐπὶ Ἰορδάνην καὶ πίστις ἔλαβεν ὡς μηδὲν αὐτὸν παθεῖν τότε, νῦν ἐπιζητήσας αἰτίαν εὖλογον ἄμυναι."

ταῦτα παραινέσας τῷ παιδί περὶ τε τῶν ὄλων πραγ- 2

20 μάτων καὶ περὶ τῶν φίλων καὶ οὓς ἦδει τιμωρίας ἀξίους γεγεννημένους, ἀπέθανεν ἔτη μὲν βιώσας ἑβδομήκοντα, βασιλεύσας δὲ ἑπτὰ μὲν ἐν Χεβρωνί τῆς Ἰούδα φυλῆς καὶ μῆνας ἕξ, ἐν Ἱεροσολύμοις δὲ ἀπάσης τῆς χώρας τρία καὶ τριάκοντα. οὗτος ἄριστος ἀνὴρ ἐγένετο, καὶ

25 πᾶσαν ἀρετὴν ἔχων ἣν ἔδει τῷ βασιλεὶ καὶ τοσοῦτων ἔθνων σωτηρίαν ἐγκεχειρισμένῳ προσεῖναι. ἀνδρείος τε γὰρ ἦν ὡς οὐκ ἄλλος τις, ἐν δὲ τοῖς ὑπὲρ τῶν ὑπηκόων ἀγῶσι πρῶτος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ὤρμα, τῷ πονεῖν καὶ μάχεσθαι παρακελευόμενος τοὺς στρατιώτας

30 ἐπὶ τὰς πράξεις, ἀλλ' οὐχὶ τῷ προστάττειν ὡς δεσπότης, νοῆσαι τε καὶ συνιδεῖν καὶ περὶ τῶν μελλόντων καὶ τῆς τῶν ἐνεστηκότων οἰκονομίας ἱκανώτατος, σῶφρων, ἐπι-

εικής, χρηστός πρὸς τοὺς ἐν συμφοραῖς ὑπάρχοντας, δίκαιος, φιλόφρωνος, ἃ μόνοις ἐξαιρέτα τοῖς βασιλευσιν εἶναι προσῆκε, μηδὲν ὅλως παρὰ τοσοῦτο μέγεθος ἐξουσίας ἀμαρτῶν ἢ τὸ περὶ τὴν Οὐρία γυναικα. κατέλειπε δὲ καὶ πλοῦτον ὅσον οὐκ ἄλλος βασιλεὺς οὐδ' Ἐβραίων οὐτ' ἄλλων ἐθνῶν.

- 3 ἔθαψε δ' αὐτὸν ὁ παῖς Σολομῶν ἐν Ἱεροσολύμοις διαπρεπῶς, τοῖς τε ἄλλοις οἷς περὶ κηδεῖαν νομίζεται βασιλικὴν ἄπασι, καὶ δὴ καὶ πλοῦτον αὐτῷ πολὺν καὶ ἄφθονον συνεκίδευσεν· ὧν τὴν ὑπερβολὴν τεκμαίροισι ἂν τις ῥαδίως ἐκ τοῦ λεχθησομένου. μετὰ γὰρ χρόνον ἑτῶν χιλίων καὶ τριακοσίων Ἰρκανος ὁ ἀρχιερεὺς πολιορκούμενος ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ εὐσεβοῦς ἐπικληθέντος, υἱοῦ δὲ Δημητρίου, βουλόμενος χρήματ' αὐτῷ δοῦναι ὑπὲρ τοῦ λύσαι τὴν πολιορκίαν καὶ τὴν στρατιὰν ἀπαγαγεῖν, καὶ ἀλλαχόθεν οὐκ εὐπορῶν, ἀνοίξας ἓνα οἶκον τῶν ἐν τῷ Δαυίδου μνήματι καὶ βαστάσας τρισχίλια τάλαντα μέρος ἔδωκεν Ἀντιόχῳ καὶ διέλυσεν οὕτω τὴν πολιορκίαν, καθὼς καὶ ἐν ἄλλοις δεδηλώκαμεν. μετὰ δὲ τοῦτον ἑτῶν πολλῶν διαγενομένων πάλιν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἕτερον ἀνοίξας οἶκον ἀνέλετο χρήματα πολλὰ. ταῖς μέντοι γε θήκαις τῶν βασιλέων οὐδεὶς αὐτῶν ἐπέτυχεν· ἦσαν γὰρ ὑπὸ τὴν γῆν μηχανικῶς κεκηδευμένοι πρὸς τὸ μὴ φανεραὶ εἶναι τοῖς εἰς τὸ μνημα εἰσιοῦσιν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἡμῖν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπόχρη δεδηλωσθαι.

ΒΙΒΛΟΣ ΟΓΔΩΗ.

Περὶ μὲν οὖν Δαυίδου καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ, καὶ 1
 ὄσων ἀγαθῶν αἴτιος γενόμενος τοῖς ὁμοφύλοις πολέ-
 μους τε καὶ μάχας ὄσας κατορθώσας γηραιὸς ἐτελεύτη-
 σεν, ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ δεδηλώκαμεν. Σολομῶνος
 5 δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, νέου τὴν ἡλικίαν ἔτι ὄντος, τὴν
 βασιλείαν παραλαβόντος, ὃν ἔτι ζῶν ἀπέφηνε τοῦ λαοῦ
 δεσπότην κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν, [καθίσαντος ἐπὶ
 τὸν θρόνον]. ὁ μὲν πᾶς ὄχλος ἐπευφήμησεν, οἷον εἰκὸς
 ἐπ' ἀρχομένῳ βασιλεῖ, τελευτῆσαι καλῶς αὐτῷ τὰ πράγ-
 10 ματα, καὶ πρὸς γῆρας ἀφικέσθαι λιπαρὸν καὶ πανευ-
 δαίμονα τὴν ἡγεμονίαν· Ἀδωνίας δέ, ὃς καὶ τοῦ πα- 2
 τρὸς ἔτι ζῶντος ἐπεχείρησε τὴν ἀρχὴν κατασχεῖν, παρ-
 ελθὼν πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μητέρα Βεερσαβὴν καὶ
 φιλοφρόνως αὐτὴν ἀσπασάμενος, πνυθομένης εἰ καὶ διὰ
 15 χρείαν τινὰ πρὸς αὐτὴν ἀφίκται, καὶ δηλοῦν κελεύού-
 σης ὡς ἠδέως παρεξομένης, ἤρξατο λέγειν ὅτι γινώσκου-
 μὲν τὴν βασιλείαν καὶ αὐτὴ καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ
 διὰ τὴν τοῦ πλήθους προαίρεσιν οὔσαν αὐτοῦ, μετα-
 βάσης δὲ πρὸς Σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐτῆς κατὰ τὴν τοῦ
 20 θεοῦ γνώμην στέργει καὶ ἀγαπᾷ τὴν ὑπ' αὐτὸν δου-
 λείαν καὶ τοῖς παροῦσιν ἡδέεται πράγμασιν. ἑδεῖτο δ'
 οὖν διακονῆσαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ, καὶ πείσαι
 δοῦναι τῷ πατρὶ συγκοιμωμένην πρὸς γάμον αὐτῷ Ἀβι-
 σάκην· οὐ γὰρ πλησιάσαι τὸν πατέρα διὰ τὸ γῆρας αὐ-
 25 τῇ, μένειν δ' ἔτι παρθένον. ἡ δὲ Βεερσαβὴ καὶ διακο-
 νήσειν σπουδαίως ὑπέσχετο καὶ καταπράξασθαι τὸν γά-
 μον δι' ἀμφοτέρα, τοῦ τε βασιλέως αὐτῷ χαρίσασθαι
 τι βουλευσομένου καὶ δεησομένης αὐτῆς λιπαρῶς. καὶ ὁ
 μὲν εὐελπὶς ἀπαλλάττεται περὶ τοῦ γάμου, ἡ δὲ τοῦ

Σολομῶνος μήτηρ εὐθέως ὤρμησεν ἐπὶ τὸν υἱὸν διαλε-
 ξομένη περὶ ὧν Ἀδωνία δεηθέντι κατεπηγγείλατο. καὶ
 προὔπαντήσαντος αὐτῇ τοῦ παιδὸς καὶ περιπλακέντος,
 ἐπεὶ παρήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον οὗ συνέβαινεν αὐ-
 τῷ κείσθαι τὸν βασιλικὸν θρόνον, καθίσας ἐκέλευσεν ⁵
 ἕτερον ἐκ δεξιῶν τεθῆναι τῇ μητρί. καθεσθείσα δ' ἡ
 Βεερσαβή "μίαν" εἶπεν, "ὦ πατ', χάριν αἰτουμένη μοι
 κατάνευσον, καὶ μηδὲν ἐξ ἀρνήσεως δύσκολον μηδὲ σκυ-
 θρωπὸν ἀπεργάσῃ." τοῦ δὲ Σολομῶνος προστάττειν
 κελεύοντος (πάντα γὰρ ὅσιον εἶναι μητρὶ παρέχειν) καὶ ¹⁰
 τι προσμεμψαμένου τὴν ἀρχὴν ὅτι μὴ μετ' ἐλπίδος ἤδη
 βεβαίας τοῦ τυχεῖν ὧν ἀξιοὶ ποιεῖται τοὺς λόγους, ἀλλ'
 ἄρνησιν ὑφορωμένη, δοῦναι τὴν παρθένον αὐτὸν Ἀβι-
³ σάκην Ἀδωνία τὰδελφῶ πρὸς γάμον παρεκάλει. λα-
 βῶν δὲ πρὸς ὀργῆς ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον ἀποπέμπεται ¹⁵
 μὲν τὴν μητέρα, μειζόνων τ' ὀρέγεσθαι πραγμάτων εἰ-
 πῶν Ἀδωνίαν, καὶ θαυμάζειν πῶς οὐ παραχωρῆσαι καὶ
 τῆς βασιλείας ὡς πρεσβυτέρῳ παρακαλεῖ, τὸν γάμον
 αὐτῷ τὸν Ἀβισάκης αἰτουμένη, φίλους ἔχοντι δυνα-
 τοὺς, Ἰώαβον τὸν στρατηγὸν καὶ Ἀβιάθαρρον τὸν ἱερέα· ²⁰
 μεταπεμψάμενος δὲ Βαναίαν τὸν ἐπὶ τῶν σωματοφυλά-
 κων, ἀποκτεῖναι προσέταξεν αὐτῷ τὸν ἀδελφὸν Ἀδω-
 νίαν. καλέσας δὲ τὸν Ἀβιάθαρρον τὸν ἱερέα, "θανάτου
 μὲν" εἶπε "ῥύεται σε τὰ τε ἄλλα ὅσα τῷ πατρὶ μου συν-
 ἔκαμες καὶ ἡ κιβωτὸς ἦν σὺν αὐτῷ μετήνεγκας. ταύτην ²⁵
 δέ σοι τὴν τιμωρίαν ἐπιτίθῃμι, ταξασμένῳ μετὰ Ἀδωνία
 καὶ τὰ ἐκείνου φρονήσαντι· μήτε ἐνθάδε ἴσθι μήτε εἰς
 ὄψιν ἀπάντα τὴν ἐμὴν, ἀλλ' εἰς τὴν πατρίδα πορευθεὶς
 ἐν τοῖς ἀγροῖς ζῆθι, καὶ τοῦτον ἄχρι τελευτῆς ἔχε τὸν
 βίον, ἀμαρτῶν τοῦ μηκέτι εἶναι δικαίως ἐν ἀξίᾳ." κα- ³⁰
 ταλύεται μὲν οὖν ἀπὸ τῆς ἱερατικῆς τιμῆς ὁ Ἰθαμάρον
 οἶκος διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν, καθὼς καὶ τῷ Ἀβια-

θάρου πάππῳ προεῖπεν ὁ θεὸς Ἥλει, μετέβη δ' εἰς τὸ Φινεέσου γένος πρὸς Σάδωκον. οἱ δὲ ἰδιωτεύσαντες ἐκ τοῦ Φινεέσου γένους, καθ' ὃν καιρὸν εἰς τὴν Ἰθαμάρου οἶκον ἢ ἀρχιερωσύνη μετῆλθεν, Ἥλει πρώτου ταύ-
 5 τὴν παραλαβόντος, ἦσαν οὗτοι, ὁ τοῦ ἀρχιερέως Ἰωσήπου υἱὸς Βοκκίας, τούτου δὲ Ἰωάθαμος, Ἰωαθάμου δὲ Μαραϊώθος, Μαραϊώθου δὲ Ἀροφαῖος, Ἀροφαίου δὲ Ἀχίτωβος, Ἀχιτώβου δὲ Σάδωκος, ὃς πρῶτος ἐπὶ Δαυίδου τοῦ βασιλέως ἀρχιερεὺς ἐγένετο.

10 Ἰωάβος δὲ ὁ στρατηγὸς τὴν ἀναίρεσιν ἀκούσας τὴν 4 Ἀδωνία περιδεῆς ἐγένετο· φίλος γὰρ ἦν αὐτῷ μᾶλλον ἢ τῷ βασιλεὶ Σολομῶνι. καὶ κίνδυνον ἐκ τούτου διὰ τὴν πρὸς ἐκείνον εὐνοίαν οὐκ ἀλόγως ὑποπτεύων κατα-
 15 φεύγει μὲν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἀσφάλειαν δὲ ἐνόμι-
 15 ζεν αὐτῷ ποιεῖν ἐκ τῆς πρὸς τὸν θεὸν εὐσεβείας τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ ἀπαγγειλάντων αὐτῷ τινῶν τὴν Ἰωάβου γνώμην πέμψας Βαναίαν ἐκέλευσεν ἀναστήσαντα αὐτὸν ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἄγειν ὡς ἀπολογησόμενον. Ἰωάβος δὲ οὐκ ἔφη καταλείψειν τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ
 20 τεθνήξασθαι μᾶλλον ἢ ἐν ἑτέρῳ χωρίῳ. Βαναίου δὲ τὴν ἀπόκρισιν τῷ βασιλεὶ δηλώσαντος, προσέταξε Σολομῶν ἐκεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμεῖν καθὼς βούλεται, καὶ ταύτην λαβεῖν τὴν δίκην ὑπὲρ τῶν δύο στρατηγῶν οὓς αὐτὸς ἀνοσίως ἀπέκτεινε, θάψαι δ' αὐτοῦ τὸ σῶμα,
 25 ὅπως τὰ μὲν ἁμαρτήματα μηδέποτε καταλίπη τὸ γένος τὸ ἐκείνου, τῆς δὲ Ἰωάβου τελευτῆς αὐτὸς τε καὶ ὁ πατήρ ἀθῶοι τυγχάνωσι. καὶ Βαναίας μὲν τὰ κελευσθέντα ποιήσας αὐτὸς ἀποδείκνυται στρατηγὸς πάσης τῆς δυνάμεως, Σάδωκον δὲ μόνον ποιεῖ ἀρχιερέα ὁ βα-
 30 σιλεὺς εἰς τὸν Ἀβιαθάρου τόπον, ὃν μετεστήσατο.

Σμεμείσφ δὲ προσέταξεν οἰκίαν οἰκοδομήσαντι μέ- 5
 νειν ἐν Ἱεροσολύμοις αὐτῷ προσεδρεύοντα, καὶ μὴ δια-

βαίνειν τὸν χείμαρρον Κεδρωῶνος ἔχειν ἔξουσίαν· πα-
 ρακούσαντι δὲ τούτου θάνατον ἔσεσθαι τὸ πρόστιμον.
 τῷ δὲ μεγέθει τῆς ἀπειλῆς καὶ ὄρκους αὐτὸν προσηνάγ-
 κασε ποιήσασθαι. Σεμεὶ δὲ χάριν οἷς προσέταξεν αὐτῷ
 Σολομῶν ἔχειν φήσας, καὶ ταῦτα ποιήσειν προσομώσας, 5
 καταλιπὼν τὴν πατρίδα τὴν διατριβὴν ἐν τοῖς Ἱεροσο-
 λύμοις ἐποιεῖτο. διελθόντων δὲ τριῶν ἐτῶν ἀκούσας
 δύο δούλους ἀποδράντας αὐτὸν ἐν Γίττη τυγχάνοντας,
 ᾤρησεν ἐπὶ τοὺς οἰκέτας. ἐπανελθόντος δὲ μετ' αὐ-
 τῶν ὁ βασιλεὺς αἰσθόμενος, ὡς καὶ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ 10
 καταφρονήσαντος, καὶ τὸ μείζον, τῶν ὄρκων τοῦ θεοῦ
 μηδεμίαν ποιησαμένου φροντίδα, χαλεπῶς εἶχε, καὶ
 καλέσας αὐτὸν "οὐ σύ" φησιν "ᾧμοσας μὴ καταλείψειν
 ἐμέ, μηδὲ ἐξελεύσεσθαι ποτε ἐκ ταύτης τῆς πόλεως εἰς
 ἄλλην; οὐκουν ἀποδράσῃ τὴν τῆς ἐπιτοχίας δίκην, ἀλλὰ 15
 καὶ ταύτης καὶ ὧν τὸν πατέρα μου παρὰ τὴν φυγὴν
 ὕβρισας τιμωρήσομαί σε πονηρὸν γενόμενον, ἵνα γνῶς
 ὅτι κερδαίνουσιν οὐδὲν οἱ κακοὶ μὴ παρ' αὐτὰ τὰδική-
 ματα κολασθέντες, ἀλλὰ παντὶ τῷ χρόνῳ, ᾧ νομίζουσιν
 ἀδελφοὶ εἶναι μηδὲν πεπονθότες, αὔξεται καὶ γίνεται μεί- 20
 ζων ἢ κόλασις αὐτοῖς ἢς ἂν παραυτίκα πλημμελήσαντες
 ἔδοσαν."

καὶ Σεμέεισον μὲν κελυσθεὶς Βαβαίλας ἀπέκτεινεν·
 2 ἦδη δὲ τὴν βασιλείαν βεβαίως ἔχων ὁ Σολομῶν καὶ τῶν
 ἐχθρῶν κεκολασμένων ἄγεται τὴν Φαραώθου τοῦ τῶν 25
 Αἰγυπτίων βασιλέως θυγατέρα, καὶ κατασκευάσας τὰ
 τεύχη τῶν Ἱεροσολύμων πολλῷ μείζω καὶ ὀχυρώτερα
 τῶν πρόσθεν ὄντων, διείπε τα πρᾶγματα τὸ λοιπὸν ἐπὶ
 πολλῆς εἰρήνης, μηδ' ὑπὸ τῆς νεότητος πρὸς τε δικαιο-
 σύνην καὶ φυλακὴν τῶν νόμων καὶ μνήμην ὧν ὁ πατὴρ 30
 τελευτῶν ἐπέστειλε βλαπτόμενος, ἀλλὰ πάνθ' ὅσα οἱ
 τοῖς χρόνοις προβεβηκότες καὶ πρὸς τὸ φρονεῖν ἀκμά-

ζουτες μετὰ πολλῆς ἀκριβείας ἐπιτελῶν. ἔγνω δ' εἰς
 Χεβρωῶνα παραγενόμενος ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ θυσιαστηρίου
 τοῦ κατασκευασθέντος ὑπὸ Μωϋσέως θῦσαι τῷ θεῷ,
 καὶ χίλια τὸν ἀριθμὸν ὠλοκαύτωσεν ἱερεῖα. τοῦτο δὲ
 5 ποιήσας μεγάλως ἔδοξε τὸν θεὸν τιμηκέναι. φανεῖς
 γὰρ αὐτῷ κατὰ τοὺς ὕπνους ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκέλευ-
 σεν αἰρεῖσθαι τίνας ἀντὶ τῆς εὐσεβείας παράσχη αὐτῷ
 δωρεάς. Σολομῶν δὲ τὰ κάλλιστα καὶ μέγιστα καὶ θεῶ
 παρασχέιν ἤδιστα καὶ λαβεῖν ἀνθρώπῳ συμφορώτατα
 10 τὸν θεὸν ἤτησεν· οὐ γὰρ χρυσὸν οὐδ' ἄργυρον οὐδὲ
 τὸν ἄλλον πλοῦτον, ὡς ἄνθρωπος καὶ νέος, ἠξίωσεν
 αὐτῷ προσγενέσθαι (ταῦτα γὰρ σχεδὸν νενόμισται παρὰ
 τοῖς πλείστοις μόνα σπουδῆς ἄξια καὶ θεοῦ δῶρα εἶ-
 ναι), ἀλλὰ "δός μοί" φησι, "δέσποτα, νοῦν ὑγιῆ καὶ
 15 φρόνησιν ἀγαθὴν, οἷς ἂν τὸν λαὸν τάληθῇ καὶ τὰ δίκαια
 λαλῶν κρῖνοιμι." τούτοις ἤσθη τοῖς αἰτήμασιν ὁ
 θεός, καὶ τὰ τε ἄλλα πάνθ', ὧν οὐκ ἐμνήσθη παρὰ
 τὴν ἐκλογὴν, δώσειν ἐπηγγείλατο, πλοῦτον, δόξαν,
 πολεμίων κάθξιν, καὶ πρὸ πάντων σύνεσιν καὶ σο-
 20 φίαν, οἷαν οὐκ ἄλλος τις ἀνθρώπων ἔσχεν οὔτε βασι-
 λέων οὔτ' ἰδιοτῶν; φυλάξειν δὲ καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐ-
 τοῦ τὴν βασιλείαν ἐπὶ πλείστον ὑπισχνεῖτο χρόνον, ἂν
 δίκαιός τε ὦν διαμένη καὶ πειθόμενος αὐτῷ καὶ τὸν
 πατέρα μιμούμενος ἐν οἷς ἦν ἄριστος. ταῦτα τοῦ θεοῦ
 25 Σολομῶν ἀκούσας ἀνεπήδησεν εὐθύς ἐκ τῆς κοίτης, καὶ
 προσκυνήσας αὐτὸν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
 πρὸ τῆς σκηνῆς μεγάλας ἐπιτελέσας θυσίας κατευώχει
 τοὺς ἰδίους ἅπαντας.

ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κρίσις ἐπ' αὐτὸν ἤχθη 2
 30 δυσχερῆς, ἧς τὸ τέλος εὗρεν ἦν ἐπίπονον. τὸ δὲ
 πρᾶγμα, περὶ οὗ συνέβαινεν εἶναι τὴν δίκην, ἀναγκαῖον
 ἠγησάμην δηλῶσαι, ἵνα τοῖς ἐντυγχάνουσι τό τε δύσ-

κολον τῆς κρίσεως γνώριμον ὑπάρξει καὶ τοιούτων με-
 ταξὺ πραγμάτων γινόμενοι λάβωσιν, ὥσπερ ἐξ εἰκότος
 τῆς τοῦ βασιλέως ἀγγιολίας, τὸ ῥαδίως ἀποφαίνεσθαι
 περὶ τῶν ζητουμένων δυνηθῆναι. δύο γυναῖκες ἐταί-
 ραι τὸν βίον ἦγον ἐπ' αὐτόν, ὧν ἡ ἀδικεῖσθαι δοκοῦσα 5
 πρώτη λέγειν ἤρξατο. "οἰκῶ μὲν" εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ,
 μετὰ ταύτης ἐν ἐνὶ δωματίῳ, συνέβη δ' ἀμφοτέραις
 ἡμῖν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἀποτεκεῖν κατὰ τὴν αὐτὴν ὄραν
 ἄρρενα παιδία. τρίτης δὲ ἡμέρας διελθοῦσης, ἐπικοι-
 μηθεῖσα τῷ αὐτῆς παιδίῳ αὕτη τοῦτο μὲν ἀποκτείνει, 10
 βαστάσασα δὲ τοῦμὸν ἐκ τῶν γονάτων πρὸς αὐτὴν με-
 ταφέρει καὶ τὸ νεκρὸν ἐμοῦ κοιμωμένης εἰς τὰς ἀγκά-
 λας μου τίθησιν. πρῶτ' δὲ θηλὴν ὀρέξει βουλομένη τῷ
 παιδίῳ τὸ μὲν ἐμὸν οὐχ ἡὔρον, τὸ δὲ ταύτης νεκρὸν ὄρω
 μοι παρακείμενον· ἀκριβῶς γὰρ κατανόησασα τοῦτο 15
 ἐπέγγων. Ὅθεν ἀπαιτῶ τὸν ἐμὸν υἱόν, καὶ οὐκ ἀπολαμ-
 βάνουσα καταπέφυγα, θέσποτα, ἐπὶ τὴν παρὰ σοῦ
 βοήθειαν. τῷ γὰρ εἶναι μόνας ἡμᾶς καὶ μηδένα τὸν
 ἐξελέγξει δυνάμενον φοβεῖσθαι καταφρονοῦσα ἰσχυρῶς
 ἀρνούμενη παραμένει." ταῦτ' εἰπούσης ὁ βασιλεὺς ἀνέ- 20
 κρινε τὴν ἑτέραν τί τοῖς εἰρημέτοις ἀντιλέγειν ἔχοι.
 τῆς δὲ ἀρνούμενης τοῦτο πεποιηκέναι, τὸ δὲ παιδίον
 τὸ ἑαυτῆς ζῆν λεγούσης, τὸ δὲ τῆς ἀντιδίκου τεθνηκέ-
 ναι, μηδενὸς ἐπινοοῦντος τὴν κρίσιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπ'
 αἰνίγματι περὶ τὴν εὔρεσιν αὐτοῦ πάντων τῇ διανοίᾳ 25
 τετυφλωμένων, μόνος ὁ βασιλεὺς ἐπενόησέ τι τοιοῦτον.
 κελύσας κομισθῆναι τὸ νεκρὸν καὶ τὸ ζῶν παιδίον με-
 ταπέμπεται τινα τῶν σωματοφυλάκων, καὶ σπασάμενον
 προσέταξε τὴν μάχαιραν ἀμφοτέρα διχοτομῆσαι τὰ παι-
 δία, ὅπως ἑκατέρα λάβωσιν ἀνὰ ἡμισυ τοῦ τε ζῶντος 30
 καὶ τοῦ τετελευτηκότος. ἐπὶ τούτῳ πᾶς μὲν ὁ λαὸς λαν-
 θάνων ἐχλεύαζεν ὡς μειράκιον τὸν βασιλέα, μεταξὺ δὲ

τῆς μὲν ἀληθοῦς μητρὸς ἀνακραγούσης τοῦτο μὴ ποιεῖν, ἀλλὰ παραδιδόναι τῇ ἑτέρᾳ τὸ παιδίον ὡς ἐκείνης (ἀρκεῖσθαι γὰρ τῷ ζῆν αὐτὸ καὶ βλέπειν μόνον, κἂν ἄλλοτριον δοκῇ), τῆς δ' ἑτέρας ἐτοίμως ἐχούσης διαιρούμενον ἰδεῖν τὸ παιδίον καὶ προσέτι βασανισθῆναι καὶ αὐτὴν ἀξιούσης, ὁ βασιλεὺς ἐπιγνούς τὰς ἑκατέρων φωνὰς ἀπὸ τῆς ἀληθείας γεγενημένας, τῇ μὲν ἀνακραγούσῃ τὸ παιδίον προσέκρινε (μητέρα γὰρ αὐτὴν ἀληθῶς εἶναι), τῆς δὲ ἄλλης κατέγνω πονηρίαν, τό τε ἴδιον ἀποκτεινάσης καὶ τὸ τῆς φίλης σπουδαζούσης ἀπολλύμενον θεάσασθαι. τοῦτο μέγα δεῖγμα καὶ τεκμήριον τῆς τοῦ βασιλέως φρονήσεως καὶ σοφίας ἐνόμιζε τὸ πλῆθος, καὶ ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας ὡς θείαν ἔχοντι διάνοιαν αὐτῷ προσείχον.

στρατηγοὶ δ' αὐτῷ καὶ ἡγεμόνες ἦσαν τῆς χώρας ἀπάσης οἶδε. τῆς μὲν Ἐφραΐμου κληρουχίας Οὕρης, ἐπὶ δὲ τῆς Βηθλεέμης τοπαρχίας ἦν Διόκληρος· τὴν δὲ τῶν Δώρων καὶ τὴν παραλίαν Ἀβινάδαβος εἶχεν ὑφ' αὐτῷ, γεγαμηκῶς τὴν Σολομῶνος θυγατέρα. τὸ δὲ μέγα πεδίον ἦν ὑπὸ Βαναΐα τῷ Ἀχίλου παιδί, προσεπῆρχε δὲ καὶ τῆς ἄχρι Ἰορδάνου πάσης. τὴν δὲ Γαλααδίτιν καὶ Γαυλαντίτιν ἕως τοῦ Λιβάνου ὄρους καὶ πόλεις ἐξήκοντα μεγάλας καὶ ὀχυρωτάτας ἔχων ὑφ' αὐτὸν Γαβάρης διεῖπεν. Ἀχινάδαβος δὲ τῆς Γαλιλαίας ὅλης ἄχρι Σιδῶνος ἐπετρόπευε, συνοικῶν καὶ αὐτὸς θυγατρὶ Σολομῶνος Βασίμα τοῦνομα. τὴν δὲ περὶ Ἀρκὴν παραλίαν εἶχε Βανακάτης, Σαφάτης δὲ τὸ Ἰταβύριον ὄρος καὶ Κάρμηλον καὶ τὴν κάτω Γαλιλαίαν [ἄχρι τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου χώραν]. ἐπὶ δὲ τούτων εἰς πᾶσαν ἐπετέτραπτο. Σεμεεὶ δὲ τὴν τῆς Βενιαμίτιδος κληρουχίαν ἐγκεχείριστο, Γαβάρης δὲ εἶχε τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν· ἐπὶ δὲ τούτων εἰς πάλιν ἄρχων ἀποδέδει-

κτο. θαυμαστὴν δὲ ἐπίδοσιν ἔλαβεν ὃ τε τῶν Ἑβραίων λαὸς καὶ ἡ Ἰουδα φυλὴ, πρὸς γεωργίαν τραπέντων καὶ τὴν τῆς γῆς ἐπιμέλειαν· εἰρήνης γὰρ ἀπολαύοντες καὶ πολέμοις καὶ ταραχαῖς μὴ περισπώμενοι, καὶ προσέτι τῆς ποθεινοτάτης ἐλευθερίας ἀκρατῶς ἐμφορούμενοι, 5 πρὸς τὸ συναύξειν ἕκαστος τὰ οἴκετα καὶ ποιεῖν ἄξια πλείονος ὑπῆρχεν.

4 ἦσαν δὲ καὶ ἕτεροι τῷ βασιλεῖ ἡγεμόνες, οἱ τῆς τε Σύρων γῆς καὶ τῶν ἀλλοφύλων, ἦτις ἦν ἀπ' Εὐφράτου ποταμοῦ διήκουσα μέχρι τῆς Αἰγυπτίων, ἐπῆρχον, ἐκ- 10 λέγοντες αὐτῷ φόρους παρὰ τῶν ἐθνῶν. συνετέλουν δὲ καὶ τῇ τραπέζῃ καθ' ἡμέραν καὶ τῷ δαίπνῳ τοῦ βασιλέως σπειδάλεως μὲν κόρους τριάκοντα, ἀλεύρου δ' ἑξήκοντα, σιτιστοὺς δὲ βόας δέκα καὶ νομάδας βόας εἴκοσι, σιτιστοὺς δὲ ἄρνας ἑκατόν. ταῦτα πάντα πάρεξ 15 τῶν ἀπ' ἄγρας, ἐλάφων λέγω καὶ βουβάλων καὶ τῶν πτηνῶν καὶ ἰχθύων, ἐκομίζετο καθ' ἡμέραν τῷ βασιλεῖ παρὰ τῶν ἀλλοφύλων. τοσοῦτον δὲ πλῆθος ἦν ἀρμάτων Σολομῶνι, ὡς τέσσαρας εἶναι μυριάδας φατνῶν τῶν ὑποξευγνυμένων ἵππων. χωρὶς δὲ τούτων ἦσαν 20 ἵππεις δισχίλιοι καὶ μύριοι, ὧν οἱ μὲν ἡμίσεις τῷ βασιλεῖ προσήδρευον ἐν Ἱεροσολύμοις, οἱ δὲ λοιποὶ κατὰ τὰς βασιλικὰς διεσπαρμένοι κώμας ἐν αὐταῖς κατέμενον. ὁ δ' αὐτὸς ἡγεμὼν ὁ τὴν τοῦ βασιλέως δαπάνην πεπιστευμένος καὶ τοῖς ἵπποις ἐχορήγει τὰ ἐπιτήδεια, 25 συγκομίζων εἰς ὃν ὁ βασιλεὺς διέτριβε τόπον.

5 τσαύτη δ' ἦν ἡν ὁ θεὸς Σολομῶνι παρέσχε φρόνησιν καὶ σοφίαν, ὡς τοὺς τ' ἀρχαίους ὑπερβάλλειν ἀνθρώπους καὶ μηδὲ τοὺς Αἰγυπτίους, οἱ πάντων συνέσει διενεγκεῖν λέγονται, συγκρινομένους λείπεσθαι παρ' 30 ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ πλείστον ἀφεστηκότας τῆς βασιλέως φρονήσεως ἐλέγχεσθαι. ὑπερῆρε δὲ καὶ διήνεγκε σοφία

καὶ τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν δόξαν ἔχόντων παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἐπὶ δεινότητι· ὧν οὐ παρελεύσομαι τὰ ὀνόματα. ἦσαν δὲ Ἐθάνος καὶ Αἰμάνος καὶ Χαλκῆος καὶ Δάρδανος, υἱοὶ Ἠμάωνος. συνετάξατο δὲ καὶ βιβλία [περὶ] ᾧδῶν καὶ μελῶν πέντε πρὸς τοῖς χιλίοις, καὶ παραβολῶν καὶ εἰκόνων βίβλους τρισχιλίας· καθ' ἕκαστον γὰρ εἶδος δένδρου παραβολὴν εἶπεν, ἀπὸ ὑσώπου ἕως κέδρου. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ περὶ κτηνῶν καὶ τῶν τ' ἐπιγείων ἀπάντων ζώων καὶ τῶν νηκτῶν καὶ τῶν ἀερίων· οὐδεμίαν γὰρ τούτων φύσιν ἠγγνόησεν οὐδὲ παρῆλθεν ἀνεξέταστον, ἀλλ' ἐν πάσαις ἐφιλοσόφησε καὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν ἐν αὐταῖς ἰδιωμάτων ἄκραν ἐπεδειξάτο. παρέσχε δ' αὐτῷ μαθεῖν ὁ θεὸς καὶ τὴν κατὰ τῶν δαιμόνων τέχνην εἰς ὠφέλειαν καὶ 15 θεραπείαν τοῖς ἀνθρώποις. ἐπωδᾶς τε συνταξάμενος αἷς παρηγορεῖται τὰ νοσήματα, τρόπους ἔξορκώσεων κατέλιπεν, οἷς ἐνδούμενα τὰ δαιμόνια ὡς μηκέτ' ἐπανελθεῖν ἐκδιώκουσι. καὶ αὕτη μέχρι νῦν παρ' ἡμῖν ἡ θεραπεία πλεῖστον ἰσχύει· ἰστόρησα γὰρ τινα Ἐλεάζαρον τῶν ὁμοφύλων, Ἐσπασιανοῦ παρόντος καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ χιλιάρχων καὶ ἄλλου στρατιωτικοῦ πλήθους, τοὺς ὑπὸ τῶν δαιμονίων λαμβανομένους ἀπολύοντα τούτων. ὁ δὲ τῆς θεραπείας τρόπος τοιοῦτος ἦν. προσφέρων ταῖς ῥιζῆς τοῦ δαιμονιζομένου τὸν δακτύλιον, ἔχοντα ὑπὸ τῇ σφραγίδι ῥίζαν ἐξ ᾧν ὑπέδειξε 20 Σολομών, ἔπειτα ἐξείλκεν ὁσφρωμένῳ διὰ τῶν μυκτήρων τὸ δαιμόνιον, καὶ πεσόντος εὐθύς τοῦ ἀνθρώπου μηκέτ' εἰς αὐτὸν ἐπανήξειν ὄρκου, Σολομώνός τε μεμνημένος καὶ τὰς ἐπωδᾶς, ἃς συνέθηκεν ἐκεῖνος, ἐπιλέγων. βουλόμενος δὲ πείσαι καὶ παραστήσαι τοῖς παρτυγγάνουσιν ὁ Ἐλεάζαρος ὅτι ταύτην ἔχει ἰσχύν, ἐτίθει μικρὸν ἐμπροσθεν ἤτοι ποτήριον πλήρες ὕδατος ἢ

ποδόνιπτρον, καὶ τῷ δαιμονίῳ προσέταττεν ἐξιόντι τοῦ ἀνθρώπου ταῦτ' ἀνατρέψαι καὶ παρασχεῖν ἐπιγνώσθαι τοῖς ὄρωσιν ὅτι καταλέλοιπε τὸν ἄνθρωπον. γινομένου δὲ τούτου σαφῆς ἡ Σολομῶνος καθίστατο σύνεσις καὶ σοφία, δι' ἣν, ἵνα γινῶσιν ἅπαντες τὸ μεγα- 5 λειον αὐτοῦ τῆς φύσεως καὶ τὸ θεοφιλὲς καὶ λάθη μηδένα τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἢ τοῦ βασιλέως περὶ πᾶν εἶδος ἀρετῆς ὑπερβολή, περὶ τούτων εἰπεῖν προήχθημεν.

6 ὁ δὲ τῶν Τυρίων βασιλεὺς Εἷραμος ἀκούσας ὅτι 10 Σολομῶν τὴν τοῦ πατρὸς διεδέξατο βασιλείαν ὑπερήσθη (φίλος γὰρ ἐτύγχανε τῷ Δαυίδῃ), καὶ πέμψας πρὸς αὐτὸν ἠσπάζετό τε καὶ συνέχαιρεν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς. ἀποστέλλει δὲ πρὸς αὐτὸν Σολομῶν γράμματα δηλοῦντα τάδε. "Σολομῶν Εἰράμφ βασιλεῖ. ἴσθι 15 μου τὸν πατέρα βουληθέντα κατασκευάσαι τῷ θεῷ ναὸν ὑπὸ τῶν πολέμων καὶ τῶν συνεχῶν στρατειῶν κεκωλυμένον· οὐ γὰρ ἐπαύσατο πρότερον τοὺς ἐχθροὺς καταστρεφόμενος πρὶν ἢ πάντας αὐτοὺς φόρων ὑποτελεῖς ἐποίησεν. ἐγὼ δὲ χάριν οἶδα τῷ θεῷ τῆς παρου- 20 σης εἰρήνης, καὶ διὰ ταύτην εὐσχοῶν οἰκοδομῆσαι τῷ θεῷ βούλομαι τὸν οἶκον· καὶ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τοῦτον ἔσεσθαι τῷ πατρί μου προσέειπεν ὁ θεός. διὸ παρακαλῶ σε συμπέμψαι τινὰς τοῖς ἐμοῖς εἰς Λίβανον τὸ ὄρος κόψοντας ξύλα· πρὸς γὰρ τομὴν ὕλης ἐπιστημονέστερον 25 ἔχουσι τῶν ἡμετέρων Σιδῶνιοι. μισθὸν δ' ὃν ἂν ὀρίσης ἐγὼ τοῖς ὑλοργοῖς παρέξω."

7 ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἐπιστολὴν Εἷραμος καὶ τοῖς ἐπεσταλαμένοις ἠσθεῖς ἀντιγράφει τῷ Σολομῶνι. "βασι- 30 λεὺς Εἷραμος βασιλεῖ Σολομῶνι. τὸν μὲν θεὸν εὐλογεῖν ἄξιον ὅτι σοι τὴν πατρῴαν παρέδωκεν ἡγεμονίαν, ἀνδρὶ σοφῷ καὶ πᾶσαν ἀρετὴν ἔχοντι· ἐγὼ δὲ τούτοις

ἡδόμενος ἅπαντα ὑπουργήσω τὰ ἐπεσταλμένα. τεμῶν γὰρ ξύλα πολλὰ καὶ μεγάλα κέδρου τε καὶ κυπαρίσσου διὰ τῶν ἐμῶν ἐπὶ θάλασσαν καταπέμψω, καὶ κελεύσω τοὺς ἐμοὺς σχεδίαν πηξαμένους εἰς ὃν ἂν βουληθῆς τόπον τῆς σαυτοῦ χώρας πλεύσαντας ἀποθέσθαι· ἐπειθ' οἱ σοὶ διακομίσουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα. ὅπως δὲ καὶ σὺ παράσχης ἡμῖν ἀντὶ τούτων σίτον, οὗ διὰ τὸ νῆσον οἰκεῖν δεόμεθα, φρόντισον.”

διαμένει δ' ἄχρι τῆς τήμερον τὰ τῶν ἐπιστολῶν 8
 10 τούτων ἀντίγραφα οὐκ ἐν τοῖς ἡμετέροις μόνον σωζόμενα βιβλίους, ἀλλὰ καὶ παρὰ Τυρίοις· ὥστ' εἰ τις θελήσειε τὸ ἀκριβὲς μαθεῖν, δεηθεὶς τῶν ἐπὶ τῶν Τυρίων γραμματοφυλακίαν δημοσίων εὔροι ἂν συμφωνοῦντα τοῖς εἰρημένοις παρ' ἡμῶν τὰ παρ' ἐκείνοις.
 15 ταῦτα μὲν οὖν διεξῆλθον βουλόμενος γινῶναι τοὺς ἐντετυξομένους ὅτι μὴδὲν μᾶλλον ἔξω τῆς ἀληθείας λέγομεν, μὴδὲ πιθανοὺς τισὶ καὶ πρὸς ἀπάτην καὶ τέρψιν ἐπαγωγοῖς τὴν ἱστορίαν διαλαμβάνοντες τὴν μὲν ἐξέτασιν φεύγειν πειρώμεθα, πιστεῦεσθαι δ' εὐθύς ἀξιού-
 20 μεν, ὡς οὐδὲ συγκεχωρημένον ἡμῖν κατεξανισταμένοις τοῦ πρέποντος τῆς πραγματείας ἀθώοις ὑπάρχειν, ἀλλὰ μηδεμιᾶς ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρακαλοῦντες, ἂν μὴ μετ' ἀποδείξεως καὶ τεκμηρίων ἰσχυρῶν ἐμφανίζειν δυνώμεθα τὴν ἀλήθειαν.

25 ὁ δὲ βασιλεὺς Σολομῶν ὡς ἐκομίσθη τὰ παρὰ τοῦ 9 Τυρίων βασιλέως γράμματα, τὴν τε προθυμίαν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐνοίαν ἐπήνεσε, καὶ οἷς ἠξίωσε τούτοις αὐτὸν ἡμίψατο, σίτου μὲν αὐτῷ κατ' ἔτος πέμψας δισμυρίους κόρους καὶ τοσοῦτους ἐλαίου βάδους· ὁ δὲ βάδος δύν-
 30 ναται ξέστας ἑβδομήκοντα δύο. τὸ δ' αὐτὸ μέτρον καὶ οἴνου παρεῖχεν. ἡ μὲν οὖν Εἰράμου φίλια καὶ Σολομῶνος ἀπὸ τούτων ἔτι μᾶλλον ἠϋξῆσε, καὶ διαμενεῖν ὄμο-

σαν εἰς ἅπαν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπέταξε παντὶ τῷ λαῷ φόρον ἐργάτας τρισμυρίους, οἷς ἅπουν τὴν ἐργασίαν κατέστησε, μερίσας αὐτὴν συντεῶς. μυρίους γὰρ ἐποίησε κόπτοντας ἐπὶ μῆνα ἓνα ἐν τῷ Λιβάνῳ ὄρει, δύο δὲ μῆνας ἀναπαύεσθαι παραγενομένους ἐπὶ τὰ οἰκεία, μέχρις οὗ πάλιν οἱ δισμύριοι τὴν ἐργασίαν ἀναπληρώσωσι κατὰ τὸν ὠρισμένον χρόνον. ἔπειθ' οὕτω συνέβαινε τοῖς πρώτοις μυρίοις διὰ τετάρτου μηνὸς ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐγγόνει δ' ἐπίτροπος τοῦ φόρου τούτου Ἀδώραμος. ἦσαν δ' ἐκ τῶν παροικιῶν, οὓς Δαυίδης κατελελοίπει, τῶν μὲν παρακομιζόντων τὴν λιθείαν καὶ τὴν ἄλλην ὕλην ἑπτὰ μυριάδες, τῶν δὲ λατομούντων ὀκτάκις μύριοι· τούτων δ' ἐπιστάται τρισχίλιοι καὶ τριακόσιοι. προστετάχει δὲ λίθους μὲν αὐτούς τέμνειν μεγάλους εἰς τοὺς τοῦ ναοῦ θεμελίους, ἀρμόσαντας δὲ πρῶτον καὶ συνδήσαντας ἐν τῷ ὄρει κατακομίζειν οὕτως εἰς τὴν πόλιν. ἐγένετο δὲ ταῦτα οὐ παρὰ τῶν οἰκοδόμων τῶν ἐγχωρίων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὧν ὁ Εἷραμος ἐπεμψε τεχνιτῶν.

3 τῆς δ' οἰκοδομίας τοῦ ναοῦ Σολομῶν ἤρξατο τέταρτον ἔτος ἤδη τῆς βασιλείας ἔχων μηνὶ δευτέρῳ, ὃν Μακεδόνες μὲν Ἀρτεμίσιον καλοῦσιν Ἑβραῖοι δὲ Ἰάρ, μετὰ ἔτη πεντακόσια καὶ ἐνεήκοντα καὶ δύο τῆς ἀπ' Αἰγύπτου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξόδου, μετὰ δὲ χίλια καὶ εἴκοσι ἔτη τῆς Ἀβράμου εἰς τὴν Χαναanaίαν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀφίξεως, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπομβρίας μετὰ χίλια καὶ τετρακόσια καὶ τεσσαράκοντα. ἀπὸ δὲ τοῦ πρώτου γεννηθέντος Ἀδάμου ἕως οὗ τὸν ναὸν ὠκοδόμησεν ὁ Σολομῶν, διεληλύθει τὰ πάντα ἔτη τρισχίλια καὶ ἑκατὸν καὶ δύο. καθ' ὃν δὲ ὁ ναὸς ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι χρόνον, κατ' ἐκεῖνον ἔτος ἤδη τῆς ἐν Τύρῳ βασιλείας ἐνδέκατον ἐνειστήκει Εἰράμῳ. ἀπὸ δὲ τῆς οἰκίσεως

Τύρου εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ ναοῦ διαγεγόνει χρόνος ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ διακοσίων.

βάλλεται μὲν οὖν τῷ ναῷ θεμελίους ὁ βασιλεὺς 2 ἐπὶ μήκιστον τῆς γῆς βάθος, ὕλης λίθων ἰσχυρᾶς καὶ πρὸς χρόνον ἀντέχειν δυναμένης, οἷ τε τῇ γῇ συμφυέντες ἔμελλον καὶ ἔδαφος καὶ ἔρεισμα τῆς ἐποικοδομηθησομένης κατασκευῆς ἔσεσθαι, καὶ διὰ τὴν κάτωθεν ἰσχὺν οἴσειν ἀπόνως τὸ μέγεθός τε τῶν ἐποικοδομηθησομένων καὶ κάλλους πολυτέλειαν, ἢ βάρος ἔμελλεν 10 οὐχ ἦττων εἶναι τῶν ἄλλων ὅσα πρὸς ὕψος καὶ πρὸς ὄγκον κόσμου τε χάριν καὶ μεγαλοφυΐας ἐπενοεῖτο. ἀνήγαγε δ' αὐτὸν ἄχρι τῆς ὄροφῆς ἐκ λευκοῦ λίθου πεποιημένον. τὸ μὲν οὖν ὕψος ἦν ἐξήκοντα πηχῶν, τῶν δ' αὐτῶν καὶ τὸ μῆκος, εὖρος δ' εἴκοσι. κατὰ τοῦ 15 του δὲ ἄλλος ἦν ἐγγηγερμένος, ἴσος τοῖς μέτροις, ὥστε εἶναι τὸ πᾶν ὕψος τῷ ναῷ πηχῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. τέτραπτο δὲ πρὸς τὴν ἀνατολήν. τὸ δὲ πρόναον αὐτοῦ προέστησεν ἐπὶ πήχεις μὲν εἴκοσι τὸ μῆκος, πρὸς τὸ εὖρος τοῦ οἴκου τεταγμένον, ἔχον δὲ πλάτους πήχεις 20 δέκα, ὕψος δὲ ἀνεγγηγερμένον πηχῶν ἑκατὸν εἴκοσι. περιωκοδόμησε δὲ τὸν ναὸν ἐν κύκλῳ τριάκοντα βραχέσιν οἴκοις, οἷ συνοχή τε τοῦ παντὸς ἔμελλον ἔσεσθαι διὰ πυκνότητα καὶ πλῆθος ἔξωθεν περικείμενοι, καὶ δὴ καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῖς δι' ἀλλήλων κατεσκευάσεν. 25 ἕκαστος δὲ τῶν οἴκων τούτων εὖρους μὲν εἶχεν πέντε πήχεις, μήκους δὲ τοὺς αὐτοὺς, ὕψους δὲ εἴκοσι. ἐπωκοδόμηντο δὲ τούτοις ἄνωθεν ἕτεροι οἴκοι καὶ πάλιν ἄλλοι κατ' αὐτῶν, ἴσοι καὶ τοῖς μέτροις καὶ τῷ ἀριθμῷ, ὡς τὸ πᾶν ὕψος αὐτοὺς λαβεῖν τῷ κάτωθεν οἴκῳ πα 30 ραπλήσιον· ὁ γὰρ ὑπερῶος οὐκ ἦν περιωκοδομημένος. ὄροφος δ' αὐτοῖς ἐπεβέβλητο κέδρου. καὶ τοῖς μὲν οἴκοις οὗτος ἴδιος ἦν ἐκάστῳ, πρὸς τοὺς πλησίον οὐ

συνάπτων, τοῖς δ' ἄλλοις ὑπῆρχεν ἡ στέγη κοινὴ δι' ἁλλήλων δεδομημένη μηκίσταις δοκοῖς καὶ διηκούσαις ἀπάντων, ὡς τοὺς μέσους τοίχους ὑπὸ τῶν αὐτῶν συγκρατουμένους ξύλων ἐρρωμενεστέρους διὰ τοῦτο γίνεσθαι. τὴν δ' ὑπὸ τὰς δοκοὺς στέγην τῆς αὐτῆς ὕλης 5 ἐβάλετο πᾶσαν ἐξεσμένην εἰς φατνώματα καὶ προσκόλλησιν χρυσοῦ. τοὺς δὲ τοίχους κεδρίναις διαλαβῶν σανίσι χρυσοῦν αὐταῖς ἐνετόρευσεν, ὥστε στίλβειν ἅπαντα τὸν ναὸν καὶ περιλάμπεσθαι τὰς ὄψεις τῶν εἰσιόντων ὑπὸ τῆς αὐγῆς τοῦ χρυσοῦ πανταχόθεν φερομένης. ἡ δ' ὄλη τοῦ ναοῦ οἰκοδομία κατὰ πολλὴν τέχνην ἐκ λίθων ἀκροτόμων ἐγένετο, συντεθέντων ἁρμονίως πάνυ καὶ λείως, ὡς μήτε σφῦραν μήτε ἄλλου τινὸς ἐργαλείου τεκτονικοῦ τοῖς κατανοοῦσιν ἐργασίαν 10 δηλοῦσθαι, ἀλλὰ δίχα τῆς τούτων χρήσεως πᾶσαν ἤρμόσθαι τὴν ὕλην προσφυῶς, ὡς ἐκούσιον τὴν ἁρμονίαν αὐτῆς δοκεῖν μᾶλλον ἢ τῆς τῶν ἐργαλείων ἀνάγκης. ἐφιλοτέχνησε δὲ ὁ βασιλεὺς ἄνοδον εἰς τὸν ὑπερφῶν οἶκον διὰ τοῦ εὗρους τοῦ τοίχου· οὐ γὰρ εἶχε θύραν μεγάλην κατὰ τῆς ἀνατολῆς ὡς εἶχεν ὁ κάτωθεν οἶκος, 20 ἀλλ' ἐκ τῶν πλευρῶν ἦσαν αἱ εἰσοδοὶ διὰ μικρῶν πάνυ θυρῶν. διέλαβε δὲ τὸν ναὸν καὶ ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν ξύλοις κεδρίνοις, ἀλύσει παχελαῖς συνδεδεμένοις, ὥστε ἀντ' ὀχυρωμάτων καὶ ῥώμης τοῦτο αὐτοῖς εἶναι.

3 διελὼν δὲ τὸν ναὸν εἰς δύο, τὸν μὲν ἔνδοθεν οἶκον 25 εἴκοσι πηχῶν ἐποίησεν ἄδυτον εἶναι, τὸν δὲ τεσσαράκοντα πηχῶν ἅγιον ναὸν ἀπέδειξεν. ἐκτεμὼν δὲ τὸν μέσον τοίχον θύρας ἐπέστησε κεδρίνας, χρυσοῦν αὐταῖς πολὺν ἐνεργασάμενος καὶ τορεῖαν ποικίλην. κατεπέτασε δὲ ταύτας ὕφεισιν εὐανθεστάτοις ἐξ ὑακίνθου καὶ 30 πορφύρας καὶ κόκκου πεπονημένοις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βύσσου λαμπροτάτης καὶ μαλακωτάτης. ἀνέθηκε δ' εἰς

τὸ ἄδυτον εἴκοσι πηχῶν τὸ εὖρος, τῶν δ' αὐτῶν καὶ τὸ
 μῆκος, δύο χερουβείς ὀλοχρύσους, πηχῶν ἑκατέραν τὸ
 ὕψος πέντε. δύο δ' ἦσαν ἑκατέρᾳ πτέρυγες ἐπὶ πέντε
 πῆχεις ἐκτεταμέναι· διὸ καὶ οὐ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων
 5 αὐτὰς ἀνέστησεν, ἵνα τῶν πτερυγῶν τῇ μὲν ἄπτωνται
 τοῦ κατὰ νότον κειμένου τοίχου τοῦ ἀδύτου, τῇ δὲ
 κατὰ βορρᾶν, αἱ δ' ἄλλαι πτέρυγες αὐταῖς συνάπτουσαι
 τεθείσῃ μεταξὺ αὐτῶν τῇ κιβωτῷ σκέπη τυγχάνωσι.
 τὰς δὲ χερουβείς οὐδεὶς ὅποιαί τινες ἦσαν εἰπεῖν οὐδ'
 10 εἰκάσαι δύναται. κατέστρωσε δὲ καὶ τοῦ ναοῦ τὸ ἔδα-
 φος ἐλάσμασι χρυσοῦ, ἐπέθηκε δὲ καὶ τῷ πυλῶνι τοῦ
 ναοῦ θύρας πρὸς τὸ ὕψος τοῦ τοίχου συμμεμετρημένας,
 εὖρος ἐχούσας πηχῶν εἴκοσι, καὶ ταύτας κατεκόλλησε
 χρυσῷ. συνελόντι δ' εἰπεῖν, οὐδὲν εἶασε τοῦ ναοῦ μέ-
 15 ρος οὔτε ἔξωθεν οὔτε ἔνδοθεν ὃ μὴ χρυσὸς ἦν. κατε-
 πέτασε δὲ καὶ ταύτας τὰς θύρας ὁμοίως ταῖς ἐνδοτέρᾳ
 καταπετάσμασιν. ἡ δὲ τοῦ προνάου πύλη τούτων οὐ-
 δὲν εἶχε.

μεταπέμπεται δ' ἐκ Τύρου Σολομῶν παρὰ Εἰρά- 4
 20 μου τεχνίτην, Χεΐραμον ὄνομα, μητρὸς μὲν ὄντα Νε-
 φθαλίτιδος τὸ γένος (ἐκ γὰρ ταύτης ὑπῆρχε τῆς φυλῆς)
 πατρὸς δὲ Οὐρίου, γένους Ἰσραηλιτῶν. οὗτος ἅπαντος
 μὲν ἐπιστημόνως εἶχεν ἔργου, μάλιστα δὲ τεχνίτης ἦν
 χρυσὸν ἐργάζεσθαι καὶ ἄργυρον καὶ χαλκόν· ὕφ' οὗ
 25 δὴ καὶ πάντα κατὰ τὴν τοῦ βασιλέως βούλησιν τὰ περὶ
 τὸν ναὸν ἐξεμηχανήθη. κατεσκεύασε δὲ ὁ Χεΐραμος
 οὗτος καὶ στύλους δύο χαλκοῦς ἔσωθεν, τὸ πάχος τεσ-
 σάρων δακτύλων. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τοῖς κίοσιν ὀκτω-
 καιδέκα πηχῶν, ἡ δὲ περίμετρος δέκα καὶ δύο δακτύ-
 30 λων. χωνευτὸν δὲ ἐφ' ἑκατέρᾳ κεφαλῇ κρίνον ἐφειστή-
 κει, τὸ ὕψος ἐπὶ πέντε πῆχεις ἐγγηγερμένον· ὧ περιέ-
 κειτο δίκτυον ἐλάτη χαλκῆα περιπεπλεγμένον, καλύ-

πτον τὰ κρίνα. τούτου δὲ ἀπήρτητο κατὰ διστοιχίαν καὶ φοιαὶ διακόσιαι. τούτων τῶν κίωνων τὸν μὲν ἕτερον κατὰ τὴν δεξιὰν ἔστησε τοῦ προφυλαίου παραστάδα, καλέσας αὐτὸν Ἰαχίν, τὸν δὲ ἕτερον κατὰ τὴν ἀριστεράν, ὀνομάσας αὐτὸν Βοάζ.

5 ἑκὼνευσε δὲ καὶ θάλασσαν χαλκῆν εἰς ἡμισφαίριον ἐσχηματισμένην. ἐκλήθη δὲ τὸ χαλκούργημα θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος· ἦν γὰρ ὁ λουτήρ τὴν διάμετρον πηχῶν δέκα καὶ ἐπὶ παλαιστιαῖον πάχος κεχωνευμένος. ὑπερήρειστο δὲ καὶ κατὰ τὸ μεσαίτατον τοῦ κύτους 10 σπείρα περιαγομένη εἰς ἔλικας δέκα· ἦν δὲ τὴν διάμετρον πήχεως. περιειστήκεσαν δὲ περὶ αὐτὴν μόσχοι δώδεκα πρὸς τὰ κλίματα τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀποβλέποντες, καθ' ἕκαστον αὐτῶν τρεῖς, ἔσω τὰ ὀπίσθια νενευκότες, ὥστ' αὐτοῖς ἐπικαθέζεσθαι τὸ ἡμισφαίριον, 15 κατὰ περιαγωγὴν ἔνδον ἐπινεῦον. ἐδέχετο δὲ ἡ θάλασσα βάρους τρισχιλλούς.

6 ἐποίησε δὲ καὶ λουτήρων δέκα βάσεις χαλκᾶς τετραγώνους. τούτων ἑκάστη μῆκος γηγόνει πήχεων πέντε, πλάτος τεσσάρων, ὕψος ἕξ. συνεκέκλειστο δὲ τὸ 20 ἔργον κατὰ μέρος τετορευμένον οὕτως. τέσσαρες ἦσαν κιονίσκοι κατὰ γωνίαν ἐστῶτες τετράγωνοι, τὰ πλευρὰ τῆς βάσεως ἕξ ἑκατέρου μέρους ἐν αὐτοῖς ἔχοντες ἕξηροσμένα. ἦν δὲ ταῦτα τριχῆ διηρημένα, ἑκάστην δὲ χώραν ὄρος ἐπέιχεν εἰς ὑπόβασιν κατεσκευασμένον· 25 ἐφ' οἷς ἐτετόρευτο πῆ μὲν λέων πῆ δὲ ταῦρος καὶ ἀετός. ἐπὶ δὲ τῶν κιονίσκων ὁμοίως ἐξείργαστο τοῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τετορευμένοις. τὸ δὲ πᾶν ἔργον ἐπὶ τεσσάρων αἰωρούμενον τροχῶν εἰστήκει. χωνευτοὶ δ' ἦσαν οὗτοι, πλήμνας καὶ ἄντυγας πήχεως καὶ ἡμίτους ἔχοντες τὴν διάμετρον. ἐθαύμασεν ἄν τις τὰς ἀψίδας τῶν 30 τροχῶν θεασάμενος, πῶς συντετορευμένοι καὶ τοῖς

πλευροῖς τῶν βάσεων προσηνωμέναι ἄρμονίως τὰς ἀν-
 τυξιν ἐνέκειντο· ἦσαν δ' ὅμως οὕτως ἔχουσαι. τὰς δὲ
 γωνίας ἀνωθεν συνέκλειον ὅμοιοι χειρῶν ἀνατεταμένων,
 οἷς ἐπεκάθητο σπείρα κατὰ κοίλον ἐπικειμένη τὸν λου-
 5 τῆρα, τὰς χερσὶν ἐπαναπαυόμενον ἀετοῦ καὶ λέοντος
 αὐταῖς ἐφηρμοσμένων, ὡς σύμφυτα ταῦτ' εἶναι δοκεῖν
 τοῖς ὀρῶσι. μεταξὺ δὲ τούτων φοίνικες ἦσαν τετορευ-
 μένοι. τοιαύτη μὲν ἢ κατασκευὴ τῶν δέκα βάσεων
 ὑπῆρχε, προσεξείργαστο δὲ καὶ κυθρογαύλους δέκα,
 10 λουτῆρας στρογγύλους χαλκοῦς, ὧν ἕκαστος ἐχώρει
 τεσσαράκοντα χοεῖς· τὸ γὰρ ὕψος εἶχε τεσσάρων πη-
 χῶν, καὶ τοσοῦτοις ἀπ' ἀλλήλων αὐτοῖς διεισθήκει τὰ
 χεῖλη. τίθησι δὲ τοὺς λουτῆρας τούτους ἐπὶ τῶν δέκα
 βάσεων τῶν κληθισῶν μεχωνῶθ. πέντε δὲ λουτῆρας
 15 ἴσθησιν ἐξ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ ναοῦ (ἐτέτραπτο δὲ
 τοῦτο κατὰ βορέαν ἄνεμον) καὶ τοσοῦτους ἐκ τοῦ δεξιοῦ
 πρὸς νότον ἀφορῶντας εἰς τὴν ἀνατολήν. κατὰ δ'
 αὐτὸ καὶ τὴν θάλασσαν ἀνέθηκε. πληρώσας δὲ ὕδατος
 αὐτούς τε καὶ τὴν θάλασσαν, τὴν μὲν θάλασσαν ἀπέ-
 20 δειξεν εἰς τὸ νίπτειν τοὺς εἰς τὸν ναὸν εἰσιόντας ἱερεῖς
 ἐν αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, μέλλοντας ἀναβαί-
 νειν ἐπὶ τὸν βωμόν, τοὺς δὲ λουτῆρας εἰς τὸ καθαίρειν
 τὰ ἐντὸς τῶν ὀλοκαυτουμένων ζώων καὶ τοὺς πόδας
 αὐτῶν.

25 κατεσκεύασε δὲ καὶ θυσιαστήριον χάλκεον πηχῶν 7
 εἴκοσι τὸ μῆκος καὶ τοσοῦτων τὸ εὖρος, τὸ δὲ ὕψος δέκα,
 πρὸς τὰς ὀλοκαυτώσεις. ἐποίησε δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ σκευή
 πάντα χάλκεα, ποδιστήρας καὶ ἀναληπτῆρας. οὐ μὴν
 ἀλλὰ πρὸς τούτοις Χεῖραμος καὶ λαβίδας καὶ ἄρπαγας
 30 καὶ πᾶν σκεῦος ἐδημιούργησεν ἐκ χαλκοῦ, τὴν αὐγὴν
 ὁμόλου χρυσῶ καὶ τὸ κάλλος. τραπεζῶν τε πλῆθος
 ἀνέθηκεν ὁ βασιλεύς, καὶ μίαν μὲν μεγάλην χρυσέαν,

ἐφ' ἧς ἐτίθεισαν τοὺς ἄρτους τοῦ θεοῦ, καὶ ταύτη πα-
ραπλησίας μυρίας πρὸς αὐταῖς ἐτέρῳ τρόπῳ γεγενη-
μένας, ἐφ' ὧν ἐπέκειτο τὰ σκεύη, φιάλαι τε καὶ σπον-
δεια, χρύσεια μὲν δισμύρια, ἀργύρεα δὲ τετρακισμύρια.
καὶ λυχνίας δὲ μυρίας ἐποίησε κατὰ τὴν Μωϋσέως ⁵
προσταγὴν· ἐξ ὧν μίαν ἀνέθηκεν εἰς τὸν ναόν, ἵνα
καίηται καθ' ἡμέραν ἀκολούθως τῷ νόμῳ, καὶ τράπε-
ζαν μίαν ἐπικειμένην ἄρτους πρὸς τὸ βόρειον τοῦ ναοῦ
μέρος ἀντικρὺ τῆς λυχνίας· ταύτην γὰρ κατὰ νότον
ἔστησεν. ὁ δὲ χρύσεος βωμὸς μέσος αὐτῶν ἔκειτο. ταῦτα ¹⁰
πάντα εἶχεν ὁ τῶν τεσσαράκοντα πῆχεων οἶκος πρὸ τοῦ
καταπετάσματος τοῦ ἀδύτου· εἰς τοῦτο γὰρ ἡ κιβωτὸς
ἔμελλε κεῖσθαι.

⁸ οἰνοχόας δ' ὁ βασιλεὺς μυριάδας ὀκτῶ κατεσκεύασε
καὶ φιαλῶν χρυσέων δέκα, ἀργυρέας δὲ διπλασίονας· ¹⁵
πινάκων δὲ χρυσέων, εἰς τὸ προσφέρειν ἐν αὐτοῖς πε-
φυραμένην σεμίδαλιν τῷ βωμῷ, μυριάδας ὀκτῶ, τού-
των δ' ἀργυροῦς διπλασίονας· κρατῆρας δέ, οἷς ἐνεφύ-
ρων τὴν σεμίδαλιν μετ' ἐλαίου, χρυσέους μὲν ἑξακισ-
μυρίους, ἀργυρέους δὲ δις τοσοῦτους. τὰ μέτρα δὲ ²⁰
τοῖς Μωϋσέως, λεγομένοις δὲ εἶν καὶ ἀσσάρων, παρα-
πλήσια, χρύσεια μὲν δισμύρια, ἀργύρεα δὲ διπλασίονα.
θυμιατήρια δὲ χρυσᾶ, ἐν οἷς ἐκομίζετο τὸ θυμίαμα εἰς
τὸν ναόν, δισμύρια. ὁμοίως ἄλλα θυμιατήρια, οἷς ἐκό-
μιζον ἀπὸ τοῦ μεγάλου βωμοῦ πῦρ ἐπὶ τὸν μικρὸν βω- ²⁵
μὸν τὸν ἐν τῷ ναῷ, πεντακισμύρια. στολὰς δὲ ἱερατικὰς
τοῖς ἀρχιερεῦσι, σὺν ποδήρεσιν ἐπωμίσι καὶ λογείῳ καὶ
λίθοις, χιλίας. ἡ δὲ στεφάνη εἰς ἣν Μωϋσῆς τὸν θεὸν
ἔγραψε, μία ἦν, καὶ διέμεινεν ἄχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας.
τὰς δὲ ἱερατικὰς στολὰς ἐκ βύσσου κατεσκεύασε, καὶ ³⁰
ζώνας εἰς ἕκαστον πορφύρας μυρίας, καὶ σαλπίγγων
κατὰ Μωϋσείως ἐντολὴν μυριάδας εἴκοσι, καὶ στολῶν

τοῖς ὑμνωδοῖς τῶν Δευιτῶν ἐκ βύσσου μυριάδας εἰκοσι.
καὶ τὰ ὄργανα τὰ μουσικὰ καὶ πρὸς τὴν ὑμνωδίαν ἐξη-
ρημένα, ἃ καλεῖται νάβλαι καὶ κινύραι, ἐξ ἤλεκτρον
κατεσκεύασε τετρακισμυρίας.

5 ταῦτα πάντα ὁ Σολομῶν εἰς τὴν τοῦ θεοῦ τιμὴν 9
πολυτελεῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς κατεσκεύασε, μηδενὸς
φεισάμενος, ἀλλὰ πάσῃ φιλοτιμίᾳ περὶ τὸν τοῦ ναοῦ κό-
σμον χρησάμενος, ἃ καὶ κατέθηκεν ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ
θεοῦ. περιέβαλε δὲ τοῦ ναοῦ κύκλῳ γείσιον μὲν κατὰ
10 τὴν ἐπιχώριον γλῶτταν, θριγκὸν δὲ παρ' Ἑλλησι λεγό-
μενον, εἰς τρεῖς πήχεις ἀναγαγὼν τὸ ὕψος, εἰρξοντα μὲν
τοὺς πολλοὺς τῆς εἰς τὸ ἱερὸν εἰσόδου, μόνοις δὲ ἀνει-
μένην αὐτὴν τοῖς ἱερεῦσι σημανοῦντα. τούτου δ' ἐξω-
θεν ἱερὸν ᾠκοδόμησεν ἐν τετραγώνῳ σχήματι, στοᾶς
15 ἐγείρας μεγάλας καὶ πλατείας καὶ πύλαις ὑψηλαῖς
ἀνεωγμένας, ὧν ἐκάστη πρὸς ἕκαστον τῶν ἀνέμων ἐτέ-
τραπτο χρυσεαῖς κλειομένη θύραις. εἰς τοῦτο τοῦ λαοῦ
πάντες οἱ διαφέροντες ἀγνεῖα καὶ παρατηρήσει τῶν νο-
μίμων εἰσήεσαν. θαυμαστὸν δὲ καὶ λόγου παντὸς ἀπέ-
20 φηνε μείζον, ὡς δὲ εἰπεῖν καὶ τῆς ὄψεως, τὸ τούτων
ἐξωθεν ἱερὸν· μεγάλας γὰρ ἐγκώσας φάραγγας, ἃς διὰ
βάθος ἄπειρον οὐδὲ ἀπόνως νεύσαντας ἦν ἰδεῖν, καὶ ἀνα-
βιβάσας εἰς τετρακοσίους πήχεις τὸ ὕψος, ἰσοπέδους τῇ
κορυφῇ τοῦ ὄρους, ἐφ' ἧς ὁ ναὸς ᾠκοδόμητο, κατε-
25 σκεύασε, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαιθρον ὄν τὸ ἐξωθεν ἱερὸν
ἴσον ὑπῆρχε τῷ ναῷ. περιλαμβάνει δ' αὐτὸ καὶ στοαῖς
διπλαῖς μὲν τὴν κατασκευὴν, λίθου δ' αὐτοφυοῦς τὸ
ὕψος κίοσιν ἐπερηρησμέναις· ὄροφαὶ δ' αὐταῖς ἦσαν
ἐκ κέδρου φατνώμασιν ἀνεξεσμέναι. τὰς δὲ θύρας τῷ
30 ἱερῷ τούτῳ πάσας ἐπέστησεν ἐξ ἀργύρου.

τὰ μὲν οὖν ἔργα ταῦτα καὶ τὰ μεγέθη καὶ κάλλη 4
τῶν τε οἰκοδομημάτων καὶ τῶν εἰς τὸν ναὸν ἀναθημά-

των Σολομών ὁ βασιλεὺς ἐν ἔτεσιν ἑπτὰ συντελέσας, καὶ πλούτου καὶ προθυμίας ἐπίδειξιν ποιησάμενος ὥστε ἂν τις ἰδὼν ἐνόμισεν ἐν τῷ παντὶ κατασκευασθῆναι χρόνῳ, ταῦτα ἐν οὕτως ὀλίγῳ πρὸς τὸ μέγεθος συγκρινομένῳ τοῦ ναοῦ συμπερανθῆναι, γράψας τοῖς ἡγεμόσι καὶ πρεσβυτέροις τῶν Ἑβραίων ἐκέλευσεν ἅπαντα τὸν λαὸν συναγαγεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὁψόμενόν τε τὸν ναὸν καὶ μετακομιοῦντα τὴν τοῦ θεοῦ κιβωτὸν εἰς αὐτόν. καὶ περιαγγελθείσης τῆς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πᾶσιν ἀφίξεως ἐβδόμῳ μηνὶ μόλις συνίασιν, ὑπὸ μὲν τῶν ἐπιχωρίων Θισρὶ ὑπὸ δὲ τῶν Μακεδόνων Ἵπερβερεταίῳ λεγομένῳ. συνέδραμε δὲ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ὁ τῆς σκηνοπηγίας καιρὸς, ἑορτῆς σφόδρα παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἁγιωτάτης καὶ μεγίστης. βαστάσαντες οὖν τὴν κιβωτὸν καὶ τὴν σκηνὴν ἣν Μωϋσῆς ἐπήξαστο, καὶ πάντα τὰ πρὸς τὴν διακονίαν τῶν θυσιῶν τοῦ θεοῦ σκεύη, μετεκόμιζον εἰς τὸν ναόν. προῆγον δὲ μετὰ θυσιῶν αὐτός τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς ἅπας καὶ οἱ Λευῖται, σπονδαῖς τε καὶ πολλῶν ἱερείων αἵματι τὴν ὁδὸν καταντλοῦντες, καὶ θυμιῶντες ἅπειρόν τι θυμιαμάτων πλῆθος, ὡς ἅπαντα τὸν πέριξ ἀέρα πεπληρωμένον καὶ τοῖς πορρωτάτω τυγχάνουσιν ἠδὺν ἀπαντᾶν, καὶ γνωρίζειν ἐπιδημίαν θεοῦ καὶ κατοικισμὸν, κατ' ἀνθρωπίνην δόξαν, εἰς νεοδόμητον αὐτῷ καὶ καθιερωμένον χωρίον· καὶ γὰρ οὐδ' ὑμνοῦντες οὐδὲ χορεύοντες ἕως οὗ πρὸς τὸν ναὸν ἦλθον ἕκαμον. τούτῳ μὲν οὖν τῷ τρόπῳ τὴν κιβωτὸν μετήνεγκαν· ὡς δ' εἰς τὸ ἄδυτον αὐτὴν μετενεγκεῖν ἔδει, τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος μετέστη, μόνοι δὲ κομίσαντες οἱ ἱερεῖς μεταξὺ τῶν χειροβλῖμ τῶν δύο κατέθεσαν. αἱ δὲ τοὺς ταρσοὺς συμπλέξασαι (καὶ γὰρ οὕτως ἦσαν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου κατεσκευασμένα) τὴν κιβωτὸν ὡς ὑπὸ σκηνῆ τινὶ καὶ θόλῳ κατεσκεπά-

σαν. εἶχε δὲ ἡ κιβωτὸς οὐδὲν ἕτερον ἢ δύο λιθίνας
 πλάκας, αἱ τοὺς δέκα λόγους τοὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ Μωϋσῆ
 λαληθέντας ἐν Σιναίῳ ὄρει ἐγγεγραμμένους αὐταῖς
 ἔσωζον. τὴν δὲ λυχνίαν καὶ τὴν τράπεζαν καὶ τὸν βω-
 5 μὸν τὸν χρύσειον ἔστησαν ἐν τῷ ναῷ πρὸ τοῦ ἁδύτου,
 κατὰ τοὺς αὐτοὺς τόπους οὓς καὶ τότε ἐν τῇ σκηνῇ
 κείμενοι κατεῖχον, καὶ τὰς καθημερινὰς θυσίας ἀνέ-
 φερον. τὸ δὲ θυσιαστήριον τὸ χάλκεον ἵστησι πρὸ τοῦ
 ναοῦ ἀντικρὺ τῆς θύρας, ὡς ἀνοιχθείσης αὐτὸ κατα-
 10 πρόσωπον εἶναι, καὶ βλέπεσθαι τὰς λειτουργίας καὶ τὴν
 τῶν θυσιῶν πολυτέλειαν. τὰ δὲ λοιπὰ σκεύη πάντα
 συναθροίσας ἐνδον εἰς τὸν ναὸν κατέθετο.

ἐπεὶ δὲ πάντα διακοσμήσαντες οἱ ἱερεῖς τὰ περὶ τὴν 2
 κιβωτὸν ἐξῆλθον, ἄφνω πύλημα νεφέλης οὐ σκληρὸν
 15 οὐδ' οἶον ὥρα χειμῶνος ὑετοῦ γέμον ἵσταται, κεχυμέ-
 νον δὲ καὶ περικεκραμένον εἰς τὸν ναὸν εἰσερρῦη, καὶ
 ταῖς μὲν ὄψει τῶν ἱερέων, ὡς μηδὲ καθορᾶν ἀλλήλους,
 ἐπεσκοῖται, ταῖς δὲ διανοίαις ταῖς ἀπάντων φαντασίαν
 καὶ δόξαν παρεῖχεν ὡς τοῦ θεοῦ κατεληλυθότος εἰς τὸ
 20 ἱερόν καὶ κατεσκηνωκότος ἡδέως ἐν αὐτῷ. καὶ οἱ μὲν
 ἐπὶ ταύτης εἶχον αὐτοὺς τῆς ἐννοίας, ὁ δὲ βασιλεὺς
 Σολομῶν ἐξεγεροθὴς (ἔτυχε γὰρ καθεξόμενος) ἐποιή-
 σατο λόγους πρὸς τὸν θεόν, οὓς τῇ θείᾳ φύσει πρέπον-
 τας ὑπελάμβανε καὶ καλῶς ἔχειν αὐτῷ λέγειν. "σύ"
 25 γὰρ εἶπεν "οἶκον μὲν αἰώνιον ἔχεις, ὃ δέσποτα, καὶ
 ὧν σαυτῷ εἰργάσω γεγονότα, τὸν οὐρανὸν οἶδαμεν καὶ
 ἄερα καὶ γῆν καὶ θάλασσαν, δι' ὧν ἀπάντων οὐδὲ τού-
 τοις ἀρκούμενος κεχώρηκας. τοῦτον δέ σοι κατεσκεύακα
 τὸν ναὸν ἐπώνυμον, ὡς ἂν ἀπ' αὐτοῦ σοι τὰς εὐχὰς
 30 θύοντες καὶ καλλιερῶντες ἀναπέμπωμεν εἰς τὸν ἄερα,
 καὶ πεπεισμένοι διατελοῖημεν ὅτι πάρει καὶ μακρὰν
 οὐκ ἀφέστηκας. τῷ μὲν γὰρ πάντα τε ἐφορᾶν καὶ

πάντα ἀκούειν, οὐδὲ νῦν ὅπου σοι θέμις οἰκεῖν ἀπολείπεις τοῦ πᾶσιν ἐγγιστα εἶναι, μάλιστα δ' ἐκάστῳ καὶ βουλευομένῳ καὶ διὰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας συμπάρει." ταῦτ' ἐπιθειάσας πρὸς τὸν θεόν, ἀπέστρεψεν εἰς τὸ πλῆθος τοὺς λόγους, ἐμφανίζων τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν ⁵ αὐτοῖς καὶ τὴν πρόνοιαν, ὅτι Δαυίδῃ τῷ πατρὶ περὶ τῶν μελλόντων ἅπαντα, καθὼς ἀποβέβηκεν ἤδη τὰ πολλὰ καὶ γενήσεται τὰ λείποντα, δηλώσειε, καὶ ὡς αὐτὸς ἐπιθεῖη τὸ ὄνομα τῷ μήπω γεγενημένῳ, καὶ τίς μέλλοι καλεῖσθαι προεῖποι, καὶ ὅτι τὸν ναὸν οὗτος οὐ- ¹⁰ κοδομήσει αὐτῷ, βασιλεὺς μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν γενόμενος. ἃ βλέποντας κατὰ τὴν ἐκείνου προφητεῖαν ἐπιτελῆ τὸν θεὸν εὐλογεῖν ἡξίου, καὶ περὶ μηδενὸς ἀπογινώσκειν ὧν ὑπέσχηται πρὸς εὐδαιμονίαν ὡς οὐκ ἔσομένου, πιστεύοντας ἐκ τῶν ἤδη βλεπομένων. ¹⁵

³ ταῦτα διαλεχθεῖς πρὸς τὸν ὄχλον ὁ βασιλεὺς ἀφορᾷ πάλιν εἰς τὸν ναόν, καὶ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν ὄχλον ἀνασχών "ἐργοῖς μέν" εἶπεν "οὐ δυνατὸν ἀνθρώποις ἀποδοῦναι θεῷ χάριν ὑπὲρ ὧν εὐπεπόνθασιν· ἀπροσδεῆς γὰρ τὸ θεῖον ἀπάντων καὶ κρείττον τοιαύτης ἀμοιβῆς· ²⁰ ὧ δὲ τῶν ἄλλων ζώων ὑπὸ σοῦ, δέσποτα, κρείττονες γεγόναμεν, τούτῳ τὴν σὴν εὐλογεῖν μεγαλειότητα καὶ περὶ τῶν ὑπεργγμένων εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον καὶ τὸν Ἑβραίων λαὸν εὐχαριστεῖν ἀνάγκη. τίμι γὰρ ἄλλῳ μᾶλλον ἰλάσασθαι τε μηνιόντα καὶ διαμένοντα εὐμενῆ ²⁵ δεξιώτερόν ἐστιν ἡμῖν ἢ φωνῆ, ἣν ἐξ ἀέρος τε ἔχομεν καὶ δι' αὐτοῦ πάλιν ἀνιοῦσαν οἶδαμεν; χάριν οὖν ἔχειν δι' αὐτῆς ὁμολογῶ σοι περὶ τε τοῦ πατρὸς πρῶτον, ὃν ἐξ ἀφανοῦς εἰς τὸσαύτην ἀνήγαγες δόξαν, ἔπειθ' ὑπὲρ ἑμαυτοῦ πάντα μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας ἃ προεῖπας ³⁰ πεποιηκότι, δέομαί τε τοῦ λοιποῦ χορηγεῖν ὅσα θεῷ δύναμις ἀνθρώποις ὑπὸ σοῦ τετιμημένοις, καὶ τὸν οἶκον

τὸν ἡμέτερον αὐξεν εἰς ἅπαν, ὡς καὶ ὠμολόγησας
 Δαυίδῃ τῷ πατρὶ μου καὶ ζῶντι καὶ παρὰ τὴν τελευταίην,
 ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ βασιλεία μενεῖ καὶ τὸ ἐκείνου γένος
 αὐτὴν διαδοχαῖς ἀμείψει μυρῖαις. ταῦτ' οὖν ἡμῖν ἐπά-
 5 κησον, καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖς ἀρετὴν ἢ σὺ χαίρεις παρα-
 σχοῦ. πρὸς δὲ τούτοις ἱκετεύω καὶ μοῖραν τινα τοῦ
 σοῦ πνεύματος εἰς τὸν ναὸν ἀποικίσαι, ὡς ἂν καὶ ἐπὶ
 γῆς ἡμῖν εἶναι δοκῆς. σοὶ μὲν γὰρ μικρὸν οἰκητήριον
 καὶ τὸ πᾶν οὐρανοῦ καὶ τῶν κατὰ τοῦτον ὄντων κύτος,
 10 οὐχ ὅτι γε οὗτος ὁ τυχὼν ναός· ἀλλὰ φυλάσσειν τε
 ἀπόρθητον ἐκ πολεμίων ὡς ἰδιον εἰς ἅπαν καὶ προνοεῖν
 ὡς οἰκείου κτήματος παρακαλῶ. κἂν ἀμαρτιῶν ποτε ὁ
 λαὸς τύχη, ἔπειτα πληγῇ τινὶ κακωθῆ διὰ τὴν ἀμαρτίαν
 ἐκ σοῦ, γῆς ἀκαρπία καὶ φθορᾶ λοιμικῇ ἢ τινι τούτων
 15 τῶν παθημάτων οἷς σὺ τοὺς παραβάοντας τι τῶν ὀσίων
 μετέρχῃ, καὶ καταφύγη πᾶς ἀθροισθεὶς εἰς τὸν ναὸν
 ἱκετεύων σε καὶ σωθῆναι δεόμενος, ἐπήκοος αὐτοῦ
 γενόμενος ὡς ἔνδον ὢν ἐλεήσεις καὶ τῶν συμφορῶν
 ἀπαλλάξεις. ταύτην δ' οὐχ Ἑβραίοις μόνον δέομαι
 20 παρὰ σοῦ τὴν βοήθειαν εἶναι σφαλεῖσιν· ἀλλὰ κἂν
 ἀπὸ περάτων τῆς οἰκουμένης τινὲς ἀφίκωνται, κἂν
 ὀποθενδηποτοῦν προστρεπόμενοι καὶ τυχεῖν τινὸς ἀγα-
 θοῦ λιπαροῦντες, δὸς αὐτοῖς ἐπήκοος γενόμενος. οὕτω
 γὰρ ἂν μάθοιεν πάντες ὅτι σὺ μὲν αὐτοὺς ἐβουλήθης
 25 παρ' ἡμῖν κατασκευασθῆναι σοὶ τὸν οἶκον, ἡμεῖς δ' οὐκ
 ἀπάνθρωποι τὴν φύσιν ἐσμέν, οὐδ' ἄλλοτρίως πρὸς
 τοὺς οὐχ ὁμοφύλους ἔχομεν, ἀλλὰ πᾶσι κοινὴν τὴν ἀπὸ
 σοῦ βοήθειαν καὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν ὄνησιν ὑπάρχειν
 ἐθέλησαμεν."

30 εἰπὼν ταῦτα καὶ ῥίψας ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ 4
 πολλὴν ὥραν προσκυνήσας, ἀναστὰς θυσίας τῷ βωμῷ
 προσῆγε, καὶ γεμίσας τῶν ὀλοκλήρων ἱερείων, ἔναργέ-

στατα τὸν θεὸν ἠδέως ἔγνω ἅπασαν τὴν θυσίαν προσδε-
 χόμενον· πῦρ γὰρ ἐξ ἀέρος διαδραμὸν καὶ πάντων ὀρώ-
 των ἐπὶ τὸν βωμὸν ἄξαν ἅπασαν τὴν θυσίαν ἤρπασε
 καὶ κατεδαίσατο. τοιαύτης δὲ τῆς ἐπιφανείας γενομέ-
 νης ὁ μὲν λαός, δῆλωσιν εἶναι ταῦτ' εἰκάσας τῆς ἐν τῷ 5
 ναῷ τοῦ θεοῦ διατριβῆς ἔσομένης καὶ ἡσθεῖς, προσ-
 εκύνει πεσῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ὁ δὲ βασιλεὺς εὐλογεῖν
 τε ἤρξατο καὶ τὸ πλῆθος ταῦτό ποιεῖν παρώρμα, δείγ-
 ματα μὲν ἔχοντας ἤδη τῆς τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτοὺς εὐμε-
 νείας, εὐχομένους δὲ τοιαῦτα ἀποβαίνειν ἀεὶ τὰ παρ' 10
 ἐκείνου καὶ τὴν διάνοιαν αὐτοῖς καθαρὰν ἀπὸ πάσης
 φυλάττεσθαι κακίας ἐν δικαιοσύνῃ καὶ θρησκείᾳ καὶ
 τῷ τὰς ἐντολὰς τηρεῖν, ἃς διὰ Μωϋσέως αὐτοῖς ἔδωκεν
 ὁ θεός, διαμένουσιν· ἔσεσθαι γὰρ οὕτως εὐδαιμον
 τὸ Ἑβραίων ἔθνος καὶ παντὸς ἀνθρώπων γένους μα- 15
 καριώτερον. παρεκάλει τε μνημονεύειν ὡς οἷς ἐκτί-
 σαντο τὰ παρόντα ἀγαθὰ, τούτοις αὐτὰ καὶ βέβαια
 ἔξουσι καὶ μεῖζω καὶ πλείω καταστήσουσι. οὐ γὰρ λα-
 βεῖν αὐτὰ μόνον δι' εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, ἀλλὰ
 καὶ καθέξειν διὰ ταῦτα προσήκειν ὑπολαμβάνειν· εἶναι 20
 δὲ τοῖς ἀνθρώποις οὐχ οὕτω μέγα τὸ κτήσασθαι τι τῶν
 οὐχ ὑπαρχόντων ὡς τὸ σῶσαι τὰ περιποιηθέντα καὶ
 μηδὲν ἁμαρτεῖν εἰς βλάβην αὐτῶν.

5 ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς διαλεχθεὶς ταῦτα πρὸς τὸ πλῆ-
 θος διαλύει τὴν ἐκκλησίαν, τελέσας θυσίας ὑπὲρ τε 25
 ἑαυτοῦ καὶ πάντων Ἑβραίων, ὡς μόσχους μὲν καταθῦ-
 σαι μυρίους καὶ δισχιλίους, προβάτων δὲ μυριάδας δώ-
 δεκα. τὸν γὰρ ναὸν τότε πρῶτον ἔγευσεν ἰερουργημά-
 των, καὶ κατεωχῆθησαν ἐν αὐτῷ πάντες σὺν γυναιξὶ
 καὶ τέκνοις Ἑβραῖοι. ἔτι δὲ καὶ τὴν σκηνοπηγίαν κα- 30
 λουμένην ἑορτὴν πρὸ τοῦ ναοῦ λαμπρῶς καὶ μεγαλο-

πρεπῶς ἐπὶ δις ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς σὺν ἅπαντι τῷ λαῷ καταευχόμενος.

ἐπεὶ δ' εἶχεν αὐτοῖς ἀποχρώντως ταῦτα καὶ μηδὲν 6
 ἐνέδει τῇ περὶ τὸν θεὸν εὐσεβείᾳ, πρὸς αὐτοὺς ἕκαστοι
 5 τοῦ βασιλέως ἀπολύσαντος ἀπήσαν, εὐχαριστήσαντες
 τῷ βασιλεὶ τῆς τε περὶ αὐτοὺς προνοίας καὶ ὧν ἐπεδεί-
 ξατο ἔργων, καὶ εὐξάμενοι τῷ θεῷ παρασχεῖν αὐτοῖς
 ἐπὶ πολὺν χρόνον Σολομῶνα βασιλέα· τὴν τε πορείαν
 ἐποιοῦντο μετὰ χαρᾶς καὶ παιδιᾶς, ὕμνους εἰς τὸν θεὸν
 10 ᾄδοντες, ὡς ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀπόνως τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὰ
 οἰκεία πάντα ἀνύσαι. καὶ οἱ μὲν τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν
 ναὸν εἰσαγαγόντες καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος ἱστο-
 ρήσαντες αὐτοῦ, καὶ θυσιῶν ἐπ' αὐτῷ μεγάλων καὶ
 ἑορτῶν μεταλαμβάνοντες, εἰς τὰς αὐτῶν ἕκαστοι πόλεις
 15 ὑπέστρεψαν· ὄναρ δ' ἐπιφανὲν τῷ βασιλεὶ κατὰ τοὺς
 ὕπνους ἐσήμνηεν αὐτοῦ τῆς εὐχῆς ἐπήκοον τὸν θεὸν
 γεγονέναι, καὶ ὅτι φυλάξει τε τὸν ναὸν καὶ διὰ παντὸς
 ἐν αὐτῷ μενεῖ τῶν ἐκγόνων αὐτοῦ καὶ τῆς ἀπάσης πλη-
 θυῖός τε τὰ δίκαια ποιούσης. αὐτὸν δὲ πρῶτον ἐμμένοντα
 20 ταῖς τοῦ πατρὸς ὑποθήκαις ἔλεγεν εἰς ὕψος καὶ μέγε-
 θος εὐδαιμονίας ἀνοίσειν ἄπειρον, καὶ βασιλεύσειν αἰεὶ
 τῆς χώρας τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ τῆς Ἰουδα
 φυλῆς· προδόντα μέντοι τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ λήθην
 αὐτῶν ποιησάμενον καὶ ξενικοὺς θεοὺς θρησκεύειν με-
 25 ταβαλόμενον πρόρριζον ἐκκόψειν, καὶ μήτε τοῦ γένους
 τι λείψανον αὐτοῦ ἔασειν μήτε τὸν Ἰσραηλιτῶν λαὸν
 ἀπαθῆ παρόψεσθαι, πολέμοις δ' αὐτοὺς καὶ κακοῖς ἔξα-
 φανίσειν μυρίοις, καὶ τῆς γῆς, ἣν τοῖς πατράσιν αὐ-
 τῶν ἔδωκεν, ἐκβαλὼν ἐπήλυδας ἄλλοτριᾶς καταστήσειν,
 30 τὸν δὲ ναὸν τὸν νῦν οἰκοδομηθέντα καταπρησθησόμε-
 νον τοῖς ἐχθροῖς παραδώσειν καὶ διαρπαγησόμενον,
 κατασκάψειν δὲ καὶ τὴν πόλιν χερσὶ τῶν πολεμίων, καὶ

ποιήσῃν μύθων ἄξια τὰ παρ' αὐτοῖς κακὰ καὶ πολλῆς δι' ὑπερβολὴν μεγέθους ἀπιστίας, ὡς τοὺς προσοίκους ἀκούοντας τὴν συμφορὰν θαυμάζειν καὶ τὴν αἰτίαν πολυπραγμονεῖν, δι' ἣν οὕτως ἐμισήθησαν Ἑβραῖοι τῷ θεῷ, πρότερον εἰς δόξαν καὶ πλοῦτον ὑπ' αὐτοῦ προα-
 5 χθέντες, καὶ παρὰ τῶν ὑπολειπομένων ἀκούειν ἐξομολογουμένων τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς τῶν πατρῴων νομίμων παραβάσεις.

ταῦτα μὲν οὖν αὐτῷ τὸν θεὸν εἰπεῖν κατὰ τοὺς
 5 ὕπνους ἀναγέγραπται· μετὰ δὲ τὴν τοῦ ναοῦ κατα-
 σκευήν, ἐν ἔτεσιν ἑπτὰ, καθὼς προειρήκαμεν, γενομέ-
 νην, τὴν τῶν βασιλείων οἰκοδομίαν κατεβάλετο, ἣν
 ἔτεσι τρισὶ καὶ δέκα μόλις ἀπήρτισεν. οὐ γὰρ τὸν αὐ-
 τὸν ἐσπουδάξετο τρόπον ὄνπερ τὸ ἱερόν, ἀλλὰ τὸ μὲν,
 καίπερ ὄν μέγα καὶ θαυμαστῆς ἐργασίας καὶ παραδόξου
 15 τετυχηκός, ἔτι καὶ τοῦ θεοῦ συνεργοῦντος εἰς ὃν ἐγί-
 νετο, τοῖς προειρημένοις ἔτεσιν ἔλαβε πέρασ, τὰ δὲ βα-
 σίλεια πολὺ τῆς ἀξίας τοῦ ναοῦ καταδεέστερα τυγχά-
 νοντα, τῷ μῆτε τὴν ὕλην ἐκ τοσοῦτου χρόνου καὶ τῆς
 αὐτῆς ἡτοιμάσθαι φιλοτιμίας, καὶ βασιλεῦσιν οἰκητή-
 20 ριον ἀλλὰ μὴ θεῷ γίνεσθαι, βράδιον ἠνύσθη. καὶ
 αὐτὰ μὲν οὖν ἄξια λόγου καὶ κατὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς
 Ἑβραίων χώρας καὶ τοῦ βασιλέως ὠκοδομήθη· τὴν δὲ
 ὄλην αὐτῶν διάταξιν καὶ τὴν διάθεσιν εἰπεῖν ἀναγκαῖον,
 ἵν' οὕτως ἐκ τούτου στοχάζεσθαι καὶ συνοραῖν ἔχωσι τὸ
 25 μέγεθος οἱ τῇ γραφῇ μέλλοντες ἐντυγχάνειν.

2 οἶκος ἦν μέγας καὶ καλός, πολλοῖς στύλοις ἐρηρι-
 σμένος, ὃν εἰς τὰς κρίσεις καὶ τὴν τῶν πραγμάτων διά-
 γνωσιν πλήθος ὑποδέξασθαι καὶ χωρῆσαι σύνοδον ἀν-
 30 θρώπων ἐπὶ δίκας συνεληλυθότων κατεσκεύασεν, ἕκα-
 τὸν μὲν πηχῶν τὸ μῆκος, εὖρος δὲ πεντήκοντα, τὸ δ'
 ὕψος τριάκοντα, κίοσι μὲν τετραγώνοις ἀνειλημμένον

ἐκ κέδρου πᾶσιν, ἐστεγασμένον δὲ Κορινθίως, ἰσομέ-
 τροις δὲ φλιαῖς καὶ θυρώμασι τριγλύφοις ἀσφαλῆ τε
 ὀμοῦ καὶ κεκαλλωπισμένον. ἕτερος δὲ οἶκος ἦν ἐν μέ-
 σῳ κατὰ ὄλου τοῦ πλάτους τεταγμένος, τετράγωνος,
 5 εὖρος πηχῶν τριάκοντα, ἀντικρὺς ἔχων ναόν, παχέσι
 στύλοις ἀνατεταμένον. ἦν δὲ ἐν αὐτῷ ἐξέδρα διαπρε-
 πής, ἐν ἧ καθεζόμενος ὁ βασιλεὺς ἐκρινεν· ἧ παρέ-
 ζευκτο κατεσκευασμένος ἄλλος οἶκος τῇ βασιλίσῃ, καὶ
 τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τῆν δίαιταν καὶ τὰς ἀναπαύσεις οἰ-
 10 κήματα μετὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀπόλυσιν, ἐστρωμένα
 πάντα σανίσι τετμημέναις ἐκ κέδρου. καὶ τὰ μὲν ὠκο-
 δομήσατο λίθοις δεκαπήχεσιν, ἐτέρῳ δὲ πριστῷ τοὺς
 τοίχους καὶ πολυτελεῖ κατημφίεσεν, ὃς εἰς κόσμον ἰε-
 ρῶν καὶ βασιλείων οἰκῶν θεωρίαν γῆ μεταλλεύεται,
 15 τοῖς φέρουσιν αὐτὸν τόποις ἐπαινουμένη. καὶ τὸ μὲν
 ἀπ' αὐτοῦ κάλλος ἐπὶ τριστοιχίαν ἦν ἐνυφασμένον, τε-
 τάρτη δὲ μοῖρα γλυφῶν παρεῖχε θαυμάζειν ἐπιστή-
 μην, ὑφ' ᾧν πεποιήτο δένδρα καὶ φυτὰ παντοῖα, σύ-
 σκια τοῖς κλάδοις καὶ τοῖς ἐκκρεμαμένοις αὐτῶν πετά-
 20 λοις, ὡς ὑπονοεῖν αὐτὰ καὶ σαλεύεσθαι δι' ὑπερβολὴν
 λεπτότητος, καλύπτοντα τὸν ὑπ' αὐτοῖς λίθον. τὸ δὲ
 ἄλλο μέχρι τῆς στέγης χριστὸν ἦν καὶ καταπεποικιλιμέ-
 νον χρώμασι καὶ γραφαῖς. προσκατεσκεύασε δὲ πρὸς
 τούτοις ἄλλα τε πρὸς τρυφὴν οἰκήματα καὶ δῆ καὶ στοᾶς
 25 μηκίστας καὶ ἐν καλῷ τῶν βασιλείων κειμένας, ἐν αἷς
 λαμπρότατον οἶκον εἰς ἐστιάσεις καὶ συμπόσια, χρυσοῦ
 περίπλεων. καὶ τᾶλλα δέ, ὅσα τοῦτον ἔχειν ἔδει πρὸς
 τὴν τῶν ἐστιωμένων ὑπηρεσίαν, σκευὴ πάντ' ἐκ χρυ-
 σοῦ κατεσκεύαστο. δύσκολον δ' ἐστὶ καταριθμήσασθαι
 30 καὶ διηγῆσασθαι τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν βα-
 σιλείων, ὅσα μὲν ἦν αὐτοῖς τὰ μέγιστα οἰκήματα, πόσα
 δὲ τὰ τούτων ὑποδεέστερα, καὶ πόσα ὑπόγαια καὶ ἀφα-

νῆ, τό τε τῶν ἀνειμένων εἰς ἀέρα κάλλος καί τὰ ἄλση
 πρὸς θεωρίαν ἐπιτερπεστάτην καὶ θέρους ὑποφυγῆν
 καὶ σκέπην εἶναι τοῖς σώμασιν. ἐν κεφαλαίῳ δ' εἶπεν,
 τὴν ὄλην οἰκοδομίαν ἐκ λίθου λευκοῦ καὶ κέδρου καὶ
 χρυσοῦ καὶ ἀργύρου πᾶσαν ἐποίησατο, τοὺς ὀρόφους ⁵
 καὶ τοὺς τοίχους τοῖς ἐγκλειομένοις χρυσοῦ λίθοις δια-
 θίσας τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ναὸν τού-
 τοις κατηγλαίωσεν. εἰργάσατο δὲ ἐξ ἐλέφαντος θρόνον
 παμμεγεθέστατον ἐν κατασκευῇ βήματος, ἔχοντα μὲν
 ἕξ ἀναβαθμούς, ἐκάστῳ δὲ τούτων ἕξ ἐκατέρου μέρους ¹⁰
 δύο λέοντες ἐφειστήκεσαν, τοσοῦτων ἄνωθεν ἄλλων
 ἐφειστώτων. τὸ δ' ἐνήλατον τοῦ θρόνου χεῖρες ἦσαν
 δεχόμεναι τὸν βασιλέα. ἀνεκέκλιτο δ' εἰς μόσχου προ-
 τομῆν τὰ κατόπια αὐτοῦ βλέποντος, χρυσοῦ δὲ ἅπας ἦν
 δεδεμένος. 15

3 ταῦτα ὁ Σολομῶν εἰκοσαετία κατασκευάσας, ἐπεὶ
 πολὺν μὲν αὐτῷ χρυσοῦν πλείω δ' ἄργυρον ὁ τῶν Τυ-
 ρίων βασιλεὺς Εἴραμος εἰς τὴν οἰκοδομίαν συνήνεγκεν,
 ἔτι δὲ καὶ ξύλα κέδρου καὶ πίτνος, ἀντεδωρήσατο καὶ
 αὐτὸς μεγάλας δωρεαῖς τὸν Εἴραμον, σίτον τε κατ' ²⁰
 ἔτος πέμπων αὐτῷ καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, ὧν μάλιστα
 διὰ τὸ νῆσον οἰκεῖν, ὡς καὶ προειρήκαμεν ἤδη, χρήζων
 διστελεί. πρὸς τούτοις δὲ καὶ πόλεις αὐτῷ τῆς Γαλι-
 λαίας εἰκοσι μὲν τὸν ἀριθμὸν, οὐ πόρρω δὲ τῆς Τύρου
 κειμένας, ἐχαρίσατο· ὡς ἐπελθὼν καὶ κατανοήσας Εἴ- ²⁵
 ραμος, καὶ δυσαρεστήσας τῇ δωρεᾷ, πέμψας πρὸς Σο-
 λομῶνα μὴ δεῖσθαι τῶν πόλεων ἔλεγεν, καὶ ἔκτοτε
 προσηγορευθήσαν Χαβαλὼν γῆ· μεθερμηνευόμενον γὰρ
 τὸ Χαβαλὼν κατὰ Φοινίκων γλῶτταν οὐκ ἀρέσκον ση-
 μαίνει. καὶ σοφίσματα δὲ καὶ λόγους αἰνιγματώδεις ³⁰
 διεπέμψατο πρὸς τὸν Σολομῶνα ὁ τῶν Τυρίων βασι-
 λεύς, παρακαλῶν ὅπως αὐτῷ τούτους σαφηνίσῃ καὶ

τῆς ἀπορίας τῶν ἐν αὐτοῖς ζητουμένων ἀπαλλάξῃ. τὸν
 δὲ δεινὸν ὄντα καὶ συνετὸν οὐδὲν τούτων παρῆλθεν,
 ἀλλὰ πάντα νικήσας τῷ λογισμῷ καὶ μαθῶν αὐτῶν τὴν
 διάνοιαν ἐφώτισε. μέμνηται δὲ τούτων τῶν δύο βα-
 5 σιλέων καὶ Μένανδρος ὁ μεταφράσας ἀπὸ τῆς Φοι-
 νίκων διαλέκτου τὰ Τυρίων ἀρχαῖα εἰς τὴν Ἑλληνι-
 κὴν φωνὴν, λέγων οὕτως "τελευτήσαντος δὲ Ἀβιβά-
 λου διεδέξατο τὴν βασιλείαν παρ' αὐτοῦ ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 Εἷραμος, ὃς βιώσας ἔτη πενήτηντα τρία ἐβασίλευσε
 10 τριάκοντα καὶ τέσσαρα. οὗτος ἔχωσε τὸ εὐρύχωρον,
 τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν,
 ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθῶν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ ὄρους
 τοῦ λεγομένου Λιβάνου εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στέγας, κα-
 θελών τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καὶ ναὸν ᾠκοδόμησε τοῦ
 15 Ἡρακλέους καὶ τὸν τῆς Ἀστάρτης, πρῶτός τε τοῦ
 Ἡρακλέους ἐγερσιν ἐποιήσατο ἐν τῷ Περιτίῳ μηνί.
 τοῖς τε Ἰουκαίοις ἐπεστρατεύσατο μὴ ἀποδιδούσι τοὺς
 φόρους, καὶ ὑποτάξας πάλιν αὐτῷ ἀνέστρεψεν. ἐπὶ
 τούτου ἦν Ἀβδήμονος παῖς νεώτερος, ὃς αἰὲν ἐνίκα τὰ
 20 προβλήματα ἃ ἐπέτασσε Σολομῶν ὁ Ἱεροσολύμων βα-
 σιλεύς." μνημονεύει δὲ καὶ Διος λέγων οὕτως "Ἀβι-
 βάλου τελευτήσαντος υἱὸς αὐτοῦ Εἷραμος ἐβασίλευ-
 σεν. οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς μέρη τῆς πόλεως προσ-
 ἔχωσε, καὶ μείζον τὸ ἄστυ ἐποίησε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου
 25 Διὸς τὸ ἱερόν καθ' ἑαυτὸ ἐγγώσας τὸν μεταξὺ τόπον
 συνῆψε τῇ πόλει καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν.
 ἀναβὰς δὲ εἰς τὸν Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν
 ἱερῶν κατασκευὴν." τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
 μων Σολομῶνα πέμψαι φησὶ πρὸς τὸν Εἷραμον αἰνίγ-
 30 ματα, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦντα, τὸν δὲ μὴ
 δυνηθέντα διακρίναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν.
 ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἷραμον καὶ μὴ δυνηθέντα λύσαι

τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπιζήμιον ἀνα-
λῶσαι. εἶτα δι' Ἀβδήμονά τινα Τύριον ἄνδρα τὰ προ-
τεθέντα λύσαι καὶ αὐτὸν ἄλλα προβαλεῖν, ἃ μὴ λύσαντα
τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰράμῳ προσαποτίσαι χρή-
ματα.

- 6 καὶ Διὸς μὲν οὕτως εἰρηκεν· ἐπεὶ δ' ἑώρα τὰ τῶν
Ἱεροσολύμων τεῖχη ὁ βασιλεὺς πύργων πρὸς ἀσφάλειαν
θεόμενα καὶ τῆς ἄλλης ὀχυρότητος (πρὸς γὰρ τὸ ἀξίωμα
τῆς πόλεως ἤγαίτο δεῖν καὶ τοὺς περιβόλους εἶναι),
ταῦτά τε προσεπεσκεύαξε καὶ πύργοις αὐτὰ μεγάλοις
προσεξήφεν. ὠκοδόμησε δὲ καὶ πόλεις ταῖς βαρυντάταις
ἐναρίθμους, Ἄσωρόν τε καὶ Μαγεδῶν, τὴν τρίτην δὲ
Γαζαρά, τὴν τῆς Παλαιστίνων χώρας ὑπάρχουσαν, ἣν
Φαραὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς στρατευσάμενος
καὶ πολιορκήσας αἶρεῖ κατὰ κράτος, ἀποκτείνας δὲ πάν-
τας τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὴν κατέσκαψεν, εἶτα δωρεὰν
ἔδωκε τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ Σολομῶνι γεγαμημένη· διὸ
καὶ ἀνήγειρεν ὁ βασιλεὺς αὐτήν, οὕσαν ὀχυρὰν φύσει
καὶ πρὸς πολέμους καὶ τὰς τῶν καιρῶν μεταβολὰς χρη-
σίμην εἶναι δυναμένην. οὐ πόρρω δ' αὐτῆς ἄλλας ὠκο-
δόμησε δύο πόλεις· Βητχώρα τῇ ἐτέρῃ ὄνομα ἦν, ἣ δὲ
ἐτέρα Βαλὲθ ἑκαλεῖτο. προσκατεσκεύασε δὲ καὶ ἄλλας
ταύταις εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τρυφήν ἐπιτηδείως ἐχούσας,
τῇ τε τῶν ἀέρων εὐκρασίᾳ καὶ τοῖς ὠραίοις εὐφυνεῖς
καὶ νάμασιν ὑδάτων ἐνδρόσους. ἐμβαλὼν δὲ καὶ εἰς τὴν
ἐρημον τὴν ἐπάνω Συρίας καὶ κατασχὼν αὐτήν ἐκτισεν
ἐκεῖ πόλιν μεγίστην, δύο μὲν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπὸ τῆς ἄνω
Συρίας διεστῶσαν, ἀπὸ δ' Εὐφράτου μιᾶς, ἀπὸ δὲ τῆς
μεγάλης Βαβυλῶνος ἕξ ἡμερῶν ἦν τὸ μῆκος. αἴτιον δὲ
τοῦ τὴν πόλιν οὕτως ἀπὸ τῶν οἰκουμένων μερῶν τῆς
Συρίας ἀπικεῖσθαι τὸ κατωτέρω μὲν μηδαμοῦ τῆς γῆς
ὔδωρ εἶναι, πηγὰς δ' ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ μόνον εὐρε-

θῆναι καὶ φρέατα. ταύτην οὖν τὴν πόλιν οἰκοδομήσας καὶ τείχεσιν ὄχυρωτάτοις περιβαλὼν Θαδάμορα ὠνόμασε, καὶ τοῦτ' ἔτι νῦν καλεῖται παρὰ τοῖς Σύροις, οἱ δὲ Ἕλληνες αὐτὴν προσαγορεύουσιν Πάλμυραν.

- 5 Σολομῶν μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ταῦτα κατ' ἐκείνου τὸν καιρὸν πράττων διετέλει· πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητήσαντας, ὅ τι πάντες οἱ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεῖς ἀπὸ Μιναίου τοῦ Μέμφιν οἰκοδομήσαντος, ὃς ἔτεσι πολλοῖς ἐμπροσθεν ἐγένετο τοῦ κάππου ἡμῶν Ἀβράμου, μέχρι
- 10 Σολομῶνος, πλειόνων ἐτῶν ἢ τριακοσίων καὶ χιλίων μεταξὺ διεληλυθότων, Φαραῶθαι ἐκλήθησαν, ἀπὸ τοῦ μετὰ τοὺς ἐν τῷ μεταξὺ χρόνου ἄρξαντος βασιλέως Φαραῶνος τὴν προσηγορίαν λαβόντες, ἀναγκαῖον ἡγησάμην εἰπεῖν, ἵνα τὴν ἄγνοιαν αὐτῶν ἀφέλω καὶ ποιήσω
- 15 τοῦ ὀνόματος φανεράν τὴν αἰτίαν. ὁ Φαραῶν κατ' Αἰγυπτίους βασιλέα σημαίνει. οἴμαι δ' αὐτοὺς ἐκ παίδων ἄλλοις χρωμένους ὀνόμασιν, ἐπειδὴν δὲ βασιλεῖς γίνονται, τὸ σημαῖνον αὐτῶν τὴν ἐξουσίαν κατὰ τὴν πάτριον γλῶτταν μετονομάζεσθαι. καὶ γὰρ οἱ τῆς Ἀλεξαν-
- 20 δρείας βασιλεῖς ἄλλοις ὀνόμασι καλούμενοι πρότερον, ὅτε τὴν βασιλείαν ἔλαβον, Πτολεμαῖοι προσηγορεύθησαν ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλέως. καὶ οἱ Ῥωμαίων δὲ αὐτοκράτορες ἐκ γενετῆς ἀπ' ἄλλων χρηματίσαντες ὀνομάτων Καίσαρες καλοῦνται, τῆς ἡγεμονίας καὶ τῆς τι-
- 25 μῆς τὴν προσηγορίαν αὐτοῖς θεμένης, ἀλλ' οὐχ οἷς ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκλήθησαν τούτοις ἐπιμένοντες. νομίζω δὲ καὶ Ἡρόδοτον τὸν Ἀλικαρνασσεῖα διὰ τοῦτο μετὰ Μιναίου τὸν οἰκοδομήσαντα Μέμφιν τριάκοντα καὶ τριακοσίου βασιλέας Αἰγυπτίων γενέσθαι λέγοντα μὴ
- 30 δηλῶσαι αὐτῶν τὰ ὀνόματα, ὅτι κοινῶς Φαραῶθαι ἐκαλοῦντο. καὶ γὰρ μετὰ τὴν τούτων τελευτὴν γυναικὸς βασιλευσάσης λέγει τοῦνομα Νίκαυλιν καλῶν, δῆλον

ὡς τῶν μὲν ἀρρένων βασιλέων τὴν αὐτὴν προσηγορίαν ἔχειν δυναμένων, τῆς δὲ γυναικὸς οὐκέτι κοινωνεῖν ἐκείνης, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν αὐτῆς τὸ φύσει δεῆσαν ὄνομα. ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπιχωρίοις ἡμῶν βιβλίοις ἤυρον ὅτι μετὰ Φαραώθην τὸν Σολομῶνος πενθερὸν οὐκ-⁵ ἐτι οὐδεὶς τοῦτο τὸ ὄνομα βασιλεὺς Αἰγυπτίων ἐκλήθη, καὶ ὅτι ὕστερον ἦκε πρὸς Σολομῶνα ἡ προειρημένη γυνὴ βασιλεύουσα τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας. περὶ μὲν οὖν ταύτης μετ' οὐ πολὺ δηλώσομεν· νῦν δὲ τούτων ἐπεμνήσθην, ἵνα παραστήσω τὰ ἡμέτερα βιβλία¹⁰ καὶ τὰ παρ' Αἰγυπτίοις περὶ πολλῶν ὁμοφωνοῦντα.

3 ὁ δὲ βασιλεὺς Σολομῶν τοὺς ἀπὸ τῶν Χαναναίων οὐχ ὑπακούοντας, οἳ ἐν τῷ Αἰβάνῳ διέτριβον ὄρει καὶ μέχρι πόλεως Ἀμάθης, ὑποχειρίους ποιησάμενος φόρον αὐτοῖς προσεπέταξε, καὶ πρὸς τῷ θητεύειν αὐτῷ καὶ¹⁵ τὰς οἰκετικὰς χρείας ἐκτελεῖν καὶ πρὸς γεωργίαν κατ' ἔτος ἕξ αὐτῶν ἐπελέγετο. τῶν γὰρ Ἑβραίων οὐδεὶς ἐδούλευεν (οὐδ' ἦν εὐλογον ἔθνη πολλὰ τοῦ θεοῦ δεδωκότος αὐτοῖς ὑποχείρια, δέον ἐκ τούτων ποιεῖσθαι τὸ θητικὸν ἢ ἐκείνους κατάγειν εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα),²⁰ ἀλλὰ πάντες ἐν ὅπλοις ἐφ' ἀρμάτων καὶ ἵππων στρατευόμενοι μᾶλλον ἢ δουλεύοντες διῆγον. τῶν δὲ Χαναναίων, οὓς εἰς τὴν οἰκετίαν ἀπήγαγεν, ἄρχοντας ἀπέδειξε πεντακοσίους καὶ πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, οἳ τὴν ὅλην αὐτῶν ἐπιτροπὴν εἰλήφεσαν παρὰ βασιλέως, ὥστε²⁵ διδάσκειν αὐτοὺς τὰ ἔργα καὶ τὰς πραγματείας ἐφ' αἷς ἂν αὐτῶν ἐχρηζεν.

4 ἐναυπηγήσατο δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Αἰγυπτιακῷ κόλπῳ σκάφη πολλὰ, τῆς Ἑρυθρᾶς θαλάσσης ἐν τινι τόπῳ λεγομένῳ Γασιωνγαβέλ, ὃς οὐ πόρρω Αἰλλανῆς πό-³⁰ λεως, ἣ νῦν Βερνίκη καλεῖται· αὕτη γὰρ ἡ χώρα τὸ πρὶν Ἰουδαίων ἦν. ἔτυχε δὲ καὶ τῆς ἀρμοζούσης εἰς

τὰς ναῦς δωρεᾶς παρὰ Εἰράμου τοῦ Τυρίων βασιλέως· ἄνδρας γὰρ αὐτῷ κυβερνήτας καὶ τῶν θαλασσίων ἐπιστήμονας ἐπεμψεν ἰκανούς, οἷς ἐκέλευσε πλεύσαντας μετὰ καὶ τῶν ἰδίων οἰκονόμων εἰς τὴν Πάλαι μὲν Σώφειραν νῦν δὲ Χρυσὴν γῆν καλουμένην (τῆς Ἰνδικῆς ἐστὶν αὕτη) χρυσὸν αὐτῷ κομίσαι. καὶ συναθροίσαντες ὡς τετρακόσια τάλαντα πάλιν ἀνεχώρησαν πρὸς τὸν βασιλέα.

τὴν δὲ τῆς Αἰγύπτου τότε καὶ τῆς Αἰθιοπίας βασι- 5
 10 λέουσαν, γυναῖκα σοφία διαπεπονημένην καὶ τὰλλα θαυμαστήν, ἀκούουσαν τὴν Σολομῶνος ἀρετὴν καὶ φρόνησιν, ἐπιθυμία τῆς ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὁσημέραι περὶ τῶν ἐκεῖ λεγομένων πρὸς αὐτὸν ἤγαγε. πεισθῆναι γὰρ ὑπὸ τῆς πείρας ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τῆς ἀκοῆς (ἦν εἰκός 15
 15 ἐστὶ καὶ ψευδεὶ δόξῃ συγκατατίθεσθαι καὶ μεταπεισθαι πάλιν· ὅλη γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐπαγγέλλουσι κεῖται) θέλουσα πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν διέγνω, μάλιστα τῆς σοφίας αὐτοῦ βουλομένη λαβεῖν πείραν, αὐτὴ προτείνασα καὶ λῦσαι τὸ ἄπορον τῆς διανοίας δεηθεῖσα. ἦκε δ' εἰς Ἱεροσό- 20
 20 λυμα μετὰ πολλῆς δόξης καὶ πλούτου παρασκευῆς· ἐπηγάγετο γὰρ καμήλους χρυσοῦ μεστὰς καὶ ἀρωμάτων ποικίλων καὶ λίθου πολυτελοῦς. ὡς δ' αὐτὴν ἀφικομένην ἠδέως ὁ βασιλεὺς προσεδέξατο, τὰ τε ἄλλα περὶ αὐτὴν φιλότιμος ἦν, καὶ τὰ προβαλλόμενα σοφίσματα 25
 25 φραδίως τῇ συνέσει καταλαμβανόμενος θᾶπτον ἢ προσεδόκα τις ἐπελύετο. ἢ δ' ἐξεπλήσσετο μὲν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶνος, οὕτως ὑπερβάλλουσιν αὐτὴν καὶ τῆς ἀκουομένης τῇ πείρᾳ κρείττω καταμαθοῦσα, μάλιστα δ' ἐθαύμαζε τὰ βασίλεια τοῦ τε κάλλους καὶ τοῦ μεγέ- 30
 30 θους, οὐχ ἦττον δὲ τῆς διατάξεως τῶν οἰκοδομημάτων. καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ πολλὴν τοῦ βασιλέως καθεώρα φρόνησιν. ὑπερεξέπληττε δ' αὐτὴν ὁ τε οἶκος Δρυμῶν ἐπι-

καλούμενος Λιβάνου, καὶ ἡ τῶν καθ' ἡμέραν δειπνῶν πολυτέλεια, καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ καὶ διακονίας, ἣ τε τῶν ὑπηρετούντων ἐσθῆς καὶ τὸ μετ' ἐπιστήμης αὐτῶν περὶ τὴν διακονίαν εὐπρεπές, οὐχ ἦκιστα δὲ καὶ αἱ καθ' ἡμέραν ἐπιτελούμεναι τῷ θεῷ θυσιάαι 5 καὶ τὸ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν περὶ αὐτάς ἐπιμελές. ταῦθ' ὄρωσα καθ' ἡμέραν ὑπερεθαύμαζε, καὶ κατασχεῖν οὐ δύνηθεῖσα τὴν ἐκπληξιν τῶν βλεπομένων, φανεράν ἐποίησεν αὐτὴν θαυμαστικῶς διακειμένην· πρὸς γὰρ τὸν βασιλέα προήχθη λόγους εἰπεῖν ὑφ' ὧν ἠλέγχθη 10 σφόδρα τὴν διάνοιαν ἐπὶ τοῖς προειρημένοις ἡττημένη. "πάντα μὲν" γὰρ εἶπεν, "ὦ βασιλεῦ, τὰ δι' ἀκοῆς εἰς γνῶσιν ἐρχόμενα μετ' ἀπιστίας παραγίνεται· τῶν δὲ σῶν ἀγαθῶν ὧν αὐτός τε ἔχεις ἐν σαυτῷ, λέγω δὲ τὴν σοφίαν καὶ τὴν φρόνησιν, καὶ ὧν ἡ βασιλεία σοι δίδω- 15 σιν, οὐ ψευδῆς ἄρα ἡ φήμη πρὸς ἡμᾶς διήλθεν, ἀλλ' οὐσα ἀληθῆς πολὺ καταδεστέρα τὴν εὐδαιμονίαν ἀπέφηνεν ἣς ὄρω νῦν παροῦσα. τὰς μὲν γὰρ ἀκοὰς πείθειν ἐπεχείρει μόνου, τὸ δὲ ἀξίωμα τῶν πραγμάτων οὐχ οὕτως ἐποίει γνώριμον ὥς ἡ ὄψις αὐτὸ καὶ τὸ παρ' 20 αὐτοῖς εἶναι συνίστησιν. ἐγὼ γοῦν οὐδὲ τοῖς ἀπαγγελλομένοις διὰ τὸ πλῆθος καὶ μέγεθος ὧν ἐπυθανόμην πιστεύουσα, πολλῷ πλείω τούτων ἰστόρησα, καὶ μακάριόν τε τὸν Ἑβραίων λαὸν εἶναι κρίνω, δούλους τε τοὺς σοὺς καὶ φίλους, οἳ καθ' ἡμέραν τῆς σῆς ἀπολαύουσιν 25 ὄψεως καὶ τῆς σοφίας ἀκροώμενοι διατελοῦσιν. εὐλόγησειεν ἄν τις γοῦν τὸν θεὸν ἀγαπήσαντα τήνδε τὴν χώραν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας οὕτως ὥστε σὲ ποιῆσαι βασιλέα."

6 παραστήσασα δὲ καὶ διὰ τῶν λόγων πῶς αὐτὴν οὐκ ἐδέθηκεν ὁ βασιλεὺς, ἔτι καὶ ταῖς δωρεαῖς τὴν διάνοιαν αὐτῆς ἐποίησε φανεράν. εἴκοσι μὲν γὰρ αὐτῷ τάλαντα

ἔδωκε χρυσίου, ἀρωμάτων τε πλήθος ἀσυλλόγιστον καὶ
 λίθων πολυτελῆ· λέγουσι δ' ὅτι καὶ τὴν τοῦ ὀποβαλ-
 σάμου ῥίζαν, ἣν ἔτι καὶ νῦν ἡμῶν ἡ χώρα φέρει, δούσης
 ταύτης τῆς γυναικὸς ἔχομεν. ἀντεδωρήσατο δ' αὐτὴν
 5 καὶ Σολομῶν πολλοῖς ἀγαθοῖς, καὶ μάλιστα ὧν καὶ ἐπι-
 θυμίαν ἐξελέξατο· οὐδὲν γὰρ ἦν ὃ τι δεηθείσῃ λαβεῖν
 οὐ παρέσχεν, ἀλλ' ἐτοιμότερος ὧν αὐτὸς κατὰ τὴν οἰ-
 κείαν ἐχαρίζετο προαίρεσιν, καὶ ἅπερ ἐκείνη τυχεῖν
 ἡξίου προίεμενος, τὴν μεγαλοφροσύνην ἐπεδείκνυτο.

10 καὶ ἡ μὲν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς Αἰθιοπίας βασι-
 λισσα, ὧν προειρήκαμεν τυχοῦσα καὶ μεταδοῦσα πάλιν
 τῷ βασιλεῖ τῶν παρ' αὐτῆς, εἰς τὴν οἰκείαν ὑπέστρε-
 ψεν· κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν κομισθέντων ἀπὸ τῆς 7
 Χρυσῆς καλουμένης γῆς λίθων πολυτελῶν τῷ βασιλεῖ
 15 καὶ ξύλων πευκίνων, τοῖς ξύλοις εἰς ὑποστηρίγματα
 τοῦ τε ναοῦ καὶ τῶν βασιλείων κατεχρήσατο, καὶ πρὸς
 τὴν τῶν μουσικῶν ὀργάνων κατασκευὴν, κινύρας τε
 καὶ νάβλας, ὅπως ὑμνωσῖν οἱ Λευῖται τὸν θεόν. πάν-
 των δὲ τῶν πάποτε κομισθέντων αὐτῷ τὰ κατ' ἐκείνην
 20 τὴν ἡμέραν ἐνεχθέντα καὶ μεγέθει καὶ κάλλει διέφερον.
 ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὅτι τὰ τῆς πεύκης ξύλα τοῖς νῦν εἶ-
 ναι λεγομένοις καὶ ταύτην ὑπὸ τῶν πιπρασκόντων τὴν
 προσηγορίαν ἐπὶ καταπλήξει τῶν ὄνουμένων λαμβά-
 νουσιν ἔστι παραπλήσια· ἐκείνα γὰρ τὴν μὲν ἰδέαν ἐμ-
 25 φερῆ τοῖς συκίνοις γίνεται, λευκότερα δ' ἔστι καὶ στίλ-
 βει πλέον. τοῦτο μὲν οὖν πρὸς τὸ μηδένα τὴν διαφορὰν
 ἀγνοῆσαι μηδὲ τὴν φύσιν τῆς ἀληθοῦς πεύκης, ἐπεὶ
 διὰ τὴν τοῦ βασιλέως χρεῖαν ἐμνήσθημεν αὐτῆς, εὐκαι-
 ρον εἶναι καὶ φιλόανθρωπον δηλῶσαι νομίσαντες εἰρή-
 30 καμεν· ὁ δὲ τοῦ χρυσοῦ σταθμὸς τοῦ κομισθέντος αὐ- 2
 τῷ τάλαντα ἑξακόσια καὶ ἑξήκοντα ἑξ, μὴ συγκαταριθ-
 μουμένου καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ὠνηθέντος, μηδ'

ὧν οἱ τῆς Ἀραβίας τοπάρχαι καὶ βασιλεῖς ἐπεμπον αὐ-
 τῷ δωρεῶν. ἐχώνευσε δὲ τὸν χρυσὸν εἰς διακοσίων κα-
 τασκευὴν θυρεῶν, ἀνὰ σίκλους ἀγόντων ἑξακοσίους.
 ἐποίησε δὲ καὶ ἀσπίδας τριακοσίας, ἀγούσης ἑκάστης
 μνᾶς χρυσίου τρεῖς. ἀνέθηκε δὲ ταῦτα φέρων εἰς τὸν 5
 οἶκον τὸν Δρυμῶνα Λιβάνου καλούμενον. οὐ μὴν ἀλλὰ
 καὶ τὰ ἐκπώματα διὰ χρυσοῦ καὶ λίθου τὰ πρὸς τὴν
 ἐστίασιν ὡς ἐνι μάλιστα φιλοτέχνως κατεσκευάσεν, καὶ
 τὴν ἄλλην τῶν σκευῶν δαψίλειαν χρυσέαν ἅπασαν ἐμη-
 χανήσατο. οὐδὲν γὰρ ἦν ὃ τις ἀργύρῳ ἐπίπρασκεν ἢ 10
 πάλιν ἐωνεῖτο. πολλαὶ γὰρ ἦσαν ναῦς ἄς ὁ βασιλεὺς ἐν
 τῇ Ταρσικῇ λεγομένη θαλάττῃ καταστήσας ἀπάγειν εἰς
 τὰ ἐνδοτέρω τῶν ἐθνῶν παντοίαν ἐμπορίαν προσέταξεν·
 ὧν ἐξεμπολουμένων ἄργυρος καὶ χρυσὸς ἐκομίζετο τῷ
 βασιλεῖ καὶ πολὺς ἐλέφας Αἰθίοπές τε καὶ πῖθηκοι. 15
 τὸν δὲ πλοῦν ἀπιούσαι τε καὶ ἐπανερχόμεναι τρισὶν
 ἔτεσιν ἦννον.

3 φήμη δὲ λαμπρὰ πᾶσαν ἐν κύκλῳ τὴν χώραν περι-
 ἤρχετο διαβοῶσα τὴν Σολομῶνος ἀρετὴν καὶ σοφίαν,
 ὡς τοὺς τε πανταχοῦ βασιλέας ἐπιθυμεῖν εἰς ὄψιν αὐτῷ 20
 παραγενέσθαι, τοῖς λεγομένοις δι' ὑπερβολὴν ἀπιστοῦν-
 τας, καὶ δωρεαῖς μεγάλαις προσεμφανίζειν τὴν περὶ
 αὐτὸν σπουδὴν. ἐπεμπον γὰρ αὐτῷ σκευὴ χρυσᾶ καὶ
 ἀργυρᾶ καὶ ἄλουργεῖς ἐσθῆτας καὶ ἀρωμάτων γένη
 πολλὰ καὶ ἵππους καὶ ἄρματα, καὶ τῶν ἀχθοφόρων 25
 ἡμιόνων ὄσους καὶ ῥώμη καὶ κάλλει τὴν τοῦ βασιλέως
 ὄψιν εὖ διαθήσειν ἐπελέγοντο, ὥστε τοῖς οὖσιν αὐτῷ
 πρότερον ἄρμασι καὶ ἵπποις ἐκ τῶν πεμπομένων προσ-
 θέντα ποιῆσαι τὸν μὲν τῶν ἀρωμάτων ἀριθμὸν τετρακο-
 σίοις περισσότερον (ἦν γὰρ αὐτῷ πρότερον χίλια), τὸν 30
 δὲ τῶν ἵππων δισχιλίοις (ὑπῆρχον γὰρ αὐτῷ δισμύριοι
 ἵπποι). ἤσκηντο δ' οὗτοι πρὸς εὐμορφίαν καὶ τάχος,

ὡς μήτ' ἐκπρεπεστέρους ἄλλους εἶναι συμβάλλειν αὐ-
 τοῖς μήτε ἠκυτέρους, ἀλλὰ καλλίστους τε πάντων ὀρα-
 σθαι καὶ ἀπαραμίλλητον αὐτῶν εἶναι τὴν ὀξύτητα. ἐπε-
 κόσμουν δ' αὐτοὺς καὶ οἱ ἀναβαίνοντες, νεότητι μὲν
 5 πρῶτον ἀνθοῦντες ἐπιτερπεστάτῃ, τὸ δὲ ὕψος ὄντες
 περιόπτοι καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ὑπερέχοντες, μηκίστας
 μὲν καθειμένοι χαίτας, ἐνδεδυμένοι δὲ χιτῶνας τῆς Τυ-
 ρίας πορφυράς. ψῆγμα δὲ χρυσίου καθ' ἡμέραν αὐτῶν
 ἐπέσηθον ταῖς κόμαις, ὡς στίλλειν αὐτῶν τὰς κεφαλὰς
 10 τῆς ἀγῆς τοῦ χρυσίου πρὸς τὸν ἥλιον ἀντανακλωμένης.
 τούτων περὶ αὐτὸν ὄντων ὁ βασιλεὺς καθωπλισμένων
 καὶ τόξα ἐξηρητημένων, ἐφ' ἄρματος αὐτὸς ὀχούμενος
 καὶ λευκὴν ἡμφιεσμένος ἐσθῆτα πρὸς ἕω ἔθος εἶχεν ἐξ-
 ορμᾶν. ἦν δὲ χωρίον τι ἀπὸ δύο σχολίων Ἱεροσολύμων
 15 ὃ καλεῖται μὲν Ἡθάμ, παραδείσοις δὲ καὶ ναμάτων
 ἐπιρροαῖς ἐπιτερπὲς ὁμοῦ καὶ πλούσιον. εἰς τοῦτο τὰς
 ἐξόδους αἰωρούμενος ἐποιεῖτο.

θεῖα δὲ περὶ πάντα χρώμενος ἐπινοία τε καὶ σπου-⁴
 δῆ, καὶ λίαν ὦν φιλόκαλος, οὐδὲ τῶν ὀδῶν ἡμέλησεν,
 20 ἀλλὰ καὶ τούτων τὰς ἀγούσας εἰς Ἱεροσόλυμα βασιλείον
 οὐσαν λίθῳ κατέστρωσε μέλανι, πρὸς τε τὸ ράστην εἶ-
 ναι τοῖς βαδίζουσιν καὶ πρὸς τὸ δηλοῦν τὸ ἀξίωμα τοῦ
 πλούτου καὶ τῆς ἡγεμονίας. διαμερίσας δὲ τὰ ἄρματα
 καὶ διατάξας, ὥστε ἐν ἐκάστη πόλει τούτων ἀριθμὸν
 25 ὠρισμένον ὑπάρχειν, αὐτὸς μὲν περὶ αὐτὸν ἐτήρησεν
 ὀλίγα, τὰς δὲ πόλεις ταύτας ἀρμάτων προσηγόρευσε.
 τοῦ δ' ἀργυρίου τοσοῦτον ἐποίησε πλῆθος ἐν Ἱεροσολύ-
 μοις ὁ βασιλεὺς ὅσον ἦν καὶ τῶν λίθων, καὶ τῶν κεδρί-
 νων ξύλων, οὐ πρότερον ὄντων, ὥσπερ καὶ τῶν δέν-
 30 δρων τῶν συκαμίνων πληθύνει τὰ τῆς Ἰουδαίας πεδία.
 προσέταξε δὲ καὶ τοῖς ἐμπόροις Αἰγύπτου κομίζουσιν
 αὐτῷ πιπράσκειν τὸ μὲν ἄρμα σὺν ἵπποις δυσὶν ἑξακο-

σίῳν δραχμῶν ἀργυρίου, αὐτός τε τοῖς τῆς Συρίας βασιλεῦσιν καὶ τοῖς πέραν Εὐφράτου διέπεμπεν αὐτούς.

5 γενόμενος δὲ πάντων βασιλέων ἐνδοξότατος καὶ θεοφιλέστατος, καὶ φρονήσει καὶ πλούτῳ διενεγκῶν τῶν πρὸ αὐτοῦ τὴν Ἑβραίων ἀρχὴν ἐσχηκότων, οὐκ ἐπέμεινε τούτοις ἄχρι τελευτῆς, ἀλλὰ καταλιπὼν τὴν τῶν πατρίων ἐθισμῶν φυλακὴν οὐκ εἰς ὄμοιον οἷς προειρήκαμεν αὐτοῦ τέλος κατέστρεψεν. εἰς δὲ γυναῖκας ἐκμανεῖς καὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων ἀκρασίαν, οὐ ταῖς ἐπιχωρίοις μόναῖς ἠρέσκετο, πολλὰς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλοτριῶν ἐθνῶν γήμας, Σιδωνίας καὶ Τυρίας καὶ Ἀμμανίτιδας καὶ Ἰδουμαίας, παρέβη μὲν τοὺς Μωϋσέως νόμους, ὃς ἀπηγόρευσε συνοικεῖν ταῖς οὐχ ὁμοφύλοις, τοὺς δ' ἐκείνων ἤρξατο θρησκεύειν θεούς, ταῖς γυναῖξι καὶ τῷ πρὸς αὐτὰς ἔρωτι χαριζόμενος, τοῦτ' αὐτὸ ὑπιδομένου τοῦ νομοθέτου, καὶ προειπόντος μὴ γαμεῖν τὰς ἄλλοτριοχώρους, ἵνα μὴ τοῖς ξένοις ἐπιπλακέντες ἔθουσι τῶν πατρίων ἀποστῶσι, μηδὲ τοὺς ἐκείνων σέβουσι θεούς, παρέντες τιμᾶν τὸν ἴδιον. ἀλλὰ τούτων μὲν κατημέλησεν ὑπενεχθεὶς εἰς ἡδονὴν ἀλόγιστον ὁ Σολομών, ἀγαγόμενος δὲ γυναῖκας ἀρχόντων καὶ διασήμεων θυγατέρας ἑπτακοσίας τὸν ἀριθμὸν καὶ παλλακάς τριακοσίας, πρὸς δὲ ταύταις καὶ τὴν τοῦ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων θυγατέρα, εὐθύς μὲν ἐκρατεῖτο πρὸς αὐτῶν ὥστε μιμῆσθαι τὰ παρ' ἐκείνων, καὶ τῆς εὐνοίας καὶ φιλοστοργίας ἠναγκάζετο παρέχειν αὐταῖς δεῖγμα τὸ βιοῦν ὡς αὐταῖς πάτριον ἦν· προβαινούσης δὲ τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ λογισμοῦ διὰ τὸν χρόνον ἀσθενοῦντος ἀντέχειν πρὸς τὴν μνήμην τῶν ἐπιχωρίων ἐπιτηδευμάτων, ἔτι μᾶλλον τοῦ ἰδίου μὲν θεοῦ κατωλιγώρησε; τοὺς δὲ τῶν γάμων τῶν ἐπεισάκτων τιμῶν διετέλει. καὶ πρὸ τούτων δὲ ἀμαρτεῖν αὐτὸν ἔτυχε καὶ

σφαλῆναι περὶ τὴν φυλακὴν τῶν νομίμων, ὅτε τὰ τῶν χαλκῶν βοῶν ὁμοιώματα κατεσκευάσε τῶν ὑπὸ τῆ θαλάττῃ τῷ ἀναθήματι καὶ τῶν λεόντων τῶν περὶ τὸν θρόνον τὸν ἴδιον· οὐδὲ γὰρ ταῦτα ποιεῖν ὄν ὄσιον εἰργάσατο. κάλλιστον δ' ἔχων καὶ οἰκεῖον παράδειγμα τῆς ἀρετῆς τὸν πατέρα καὶ τὴν ἐκείνου δόξαν, ἣν αὐτῷ συνέβη καταλιπεῖν διὰ τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν, οὐ μιμησάμενος αὐτόν, καὶ ταῦτα δις αὐτῷ τοῦ θεοῦ κατὰ τοὺς ὕπνους φανέντος καὶ τὸν πατέρα μιμῆσθαι παραινέσαντος, ἀκλεῶς ἀπέθανεν.

ἤκεν οὖν εὐθύς ὁ προφήτης ὑπὸ τοῦ θεοῦ πεμφθεὶς, οὔτε λανθάνειν αὐτόν ἐπὶ τοῖς παρανομήμασι λέγων οὔτ' ἐπὶ πολὺ χαιρήσειν τοῖς πραττομένοις ἀπειλῶν, ἀλλὰ ζῶντος μὲν οὐκ ἀφαιρεθήσεσθαι τὴν βασιλείαν, ἐπεὶ τῷ πατρὶ Δαυίδῃ τὸ θεῖον αὐτόν ὑπέσχετο διάδοχον ποιήσειν ἐκείνου, τελευτήσαντος δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ταῦτα διαθήσειν, οὐχ ἅπαντα μὲν τὸν λαὸν ἀποστήσας αὐτοῦ, δέκα μὲν φύλας παραδοὺς αὐτοῦ τῷ δούλῳ, δύο δὲ μόνας καταλιπὼν τῷ υἱωνῷ τοῦ Δαυίδου, δι' αὐτόν ἐκείνου, ὅτι τὸν θεὸν ἠγάπησεν, καὶ διὰ τὴν πόλιν Ἱεροσόλυμα, ἐν ἣ ναὸν ἔχειν ἐβουλήθη.

ταῦτα ἀκούσας Σολομῶν ἤλγησε καὶ σφοδρῶς συνεχύθη, πάντων αὐτῷ σχεδὸν τῶν ἀγαθῶν, ἐφ' οἷς ξηλωτὸς ἦν, εἰς μεταβολὴν ἐρχομένων πονηρᾶν. οὐ πολὺς δὲ διῆλθε χρόνος ἀφ' οὗ κατήγγειλεν ὁ προφήτης αὐτῷ τὰ συμβησόμενα, καὶ πολέμιον ἐπ' αὐτόν εὐθύς ἤγειρεν ὁ θεός, Ἄδερρον μὲν ὄνομα, τὴν δ' αἰτίαν τῆς ἐχθρας λαβόντα τοιαύτην. παῖς οὗτος ἦν, Ἰδουμαῖος γένος, ἐκ βασιλικῶν σπερμάτων. καταστρεψαμένου δὲ τὴν Ἰδουμαίαν Ἰωάβου τοῦ Δαυίδου στρατηγοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἐν ἀκμῇ καὶ φέρειν ὄπλα δυναμένους διαφθείραντος μῆσιν ἕξ, μόνος οὗτος φυγὼν ἦκε πρὸς τὸν Φαραῶνα

τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα. ὃ δὲ φιλοφρόνως αὐτὸν ὑποδέξάμενος οἰκόν τε αὐτῷ δίδωσι καὶ χώραν εἰς διατροφὴν, καὶ γενόμενον ἐν ἡλικίᾳ λίαν ἡγάπα, ὡς καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς αὐτῷ δοῦναι πρὸς γάμον τὴν ἀδελφὴν, ὄνομα Θαφίνην, ἐξ ἧς υἱὸς αὐτῷ γενόμενος τοῖς τοῦ βασιλέως παισὶ συνανετράφη. ἀκούσας οὖν τὸν Δαβίδου θάνατον ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τὸν Ἰωάβου, προσελθὼν ἐδέετο τοῦ Φαραῶνος ἐπιτρέπειν αὐτῷ βαδίζειν εἰς τὴν πατρίδα. τοῦ δὲ βασιλέως ἀνακρίνοντος τίνας ἐνδεῆς ὦν ἢ τί παθὼν ἐσπούδακε καταλιπεῖν αὐτόν, ἐνοχλῶν πολλάκις καὶ παρακαλῶν τότε μὲν οὐκ ἀφείθη, κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἤδη Σολομῶνι τὰ πράγματα κακῶς ἔχειν ἤρχετο διὰ τὰς προειρημένας παρανομίας καὶ τὴν ὀργὴν τὴν ἐπ' αὐτοῖς τοῦ θεοῦ, συγχωρήσαντος Φαραῶνος ὃ ἄδελφος ἦκεν εἰς τὴν Ἰδουμαίαν. καὶ μὴ δυνηθεὶς αὐτὴν ἀποστῆσαι τοῦ Σολομῶνος (κατείχετο γὰρ φρουραῖς πολλαῖς, καὶ οὐκ ἦν ἐλεύθερος δι' αὐτὰς οὐδ' ἐπ' ἀδείας ὁ νεωτερισμὸς) ἄρας ἐκεῖθεν εἰς τὴν Συρίαν ἀφίκετο. συμβαλὼν δ' ἐκεῖ τινὶ Ρααζάρῳ μὲν τοῦνομα, τὸν δὲ τῆς Σωφηνῆς ἀποδεδρακότι βασιλέα Ἀδράξαρον δεσπότην ὄντα, καὶ ληστεύοντι τὴν χώραν, εἰς φίλιαν αὐτῷ συνάψας ἔχοντι περὶ αὐτὸν στίφος ληστρικὸν ἀναβαίνει, καὶ κατασχὼν τὴν ἐκεῖ Συρίαν βασιλεὺς αὐτῆς ἀποδείκνυται, καὶ κατατρέχων τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν γῆν ἐποίει κακῶς καὶ διήρπαξε Σολομῶνος ἔτι ζῶντος.

καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ Ἀδέρου συνέβαινε πάσχειν τοὺς Ἑβραίους· ἐπιτίθεται δὲ Σολομῶνι καὶ τῶν ὁμοφύλων τις Ἱεροβόαμος, υἱὸς Ναβαταίου, κατὰ προφητείαν πάλαι γενομένην αὐτῷ τοῖς πράγμασιν ἐπελπίσας. παῖδα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθέντα καὶ ὑπὸ τῇ μητρὶ παιδευόμενον ὡς εἶδε γενναῖον καὶ τολ-

μηρὸν Σολομῶν ὄντα τὸ φρόνημα, τῆς τῶν τειχῶν οἰκοδομίας ἐπιμελητὴν κατέστησεν, ὅτε τοῖς Ἱεροσολύμοις τὸν κύκλον περιέβαλεν. οὕτω δὲ τῶν ἔργων προενόησεν ὥστε ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἀπεδέξατο καὶ γέρας αὐτῷ

5 στρατηγίαν ἐπὶ τῆς Ἰωσήπου φυλῆς ἔδωκεν. ἀπερχομένῳ δὲ τῷ Ἱεροβοάμῳ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων συνήντησε προφήτης, ἐκ πόλεως μὲν Σιλῶ, Ἀχίας δὲ ὄνομα, καὶ προσαγορεύσας αὐτὸν ἀπήγαγεν ἐκ τῆς ὁδοῦ μικρὸν ἀπονεύσας εἰς τι χωρίον, εἰς ὃ μὴ

10 παρῆν μηδὲ εἰς ἄλλος· σχίσας δ' εἰς δώδεκα φάρση τὸ ἱμάτιον ὅπερ ἦν αὐτὸς περιβεβλημένος, ἐκέλευσε τὸν Ἱεροβοάμον λαβεῖν τὰ δέκα, προειπὼν ὅτι ταῦτα ὁ θεὸς βούλεται, καὶ σχίσας τὴν Σολομῶνος ἀρχὴν τῷ παιδί μὲν τῷ τούτου, διὰ τὴν πρὸς Δαυίδην γενομένην ὁμο-

15 λογίαν αὐτῷ, μίαν φυλὴν καὶ τὴν ἐξῆς αὐτῆς δίδωσι, "σοὶ δὲ τὰς δέκα, Σολομῶνος εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτόντος καὶ ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς ἐκείνων θεοῖς αὐτὸν ἐκδεδωκότος. εἰδὼς οὖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν μετατίθησι τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀπὸ Σολομῶνος ὁ θεός, δίκαιος εἶναι πειρῶ

20 καὶ φύλαττε τὰ νόμιμα, προκειμένου σοι τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πρὸς τὸν θεὸν τιμῆς ἁθλοῦ μεγίστου τῶν ἀπάντων, γενήσεσθαι τηλικούτου ἡλίκον οἶσθα Δαυίδην γενομένον."

ἐπαρθεῖς οὖν τοῖς τοῦ προφήτου λόγοις ὁ Ἱεροβοά- 8

25 μος, φύσει θερμοὺς ὦν νεανίας καὶ μεγάλων ἐπιθυμητῆς πραγμάτων, οὐκ ἠρέμει, γενόμενος δὲ ἐν τῇ στρατηγίᾳ καὶ μεμνημένος τῶν ὑπὸ Ἀχία δεδηλωμένων, ἀναπειθεῖν ἐπεχείρει τὸν λαὸν ἀφίστασθαι Σολομῶνος καὶ κινεῖν καὶ παρατάττειν εἰς αὐτὸν τὴν ἡγεμονίαν. μαθὼν

30 δὲ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιβουλὴν ὁ Σολομῶν ἐξήτει συλλαβὼν αὐτὸν ἀνελεῖν. φθάσας δὲ τοῦτο γινῶναι Ἱεροβοάμος πρὸς Σούσακον φεύγει τὸν Αἰγυπτίῳ

βασιλέα, καὶ μέχρι τῆς Σολομῶνος τελευτῆς ἐκεῖ μέ-
 νας τό τε μηδὲν ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν ἐκέρδησε καὶ τὸ τῇ
 βασιλείᾳ φυλαχθῆναι. ἀποθνήσκει δὲ ὁ Σολομὼν ἤδη
 γηραιὸς ὢν, βασιλεύσας μὲν ὄγδοήκοντα ἔτη ζήσας
 δὲ ἐνενήκοντα τέσσαρα, θάπτεται δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις, ⁵
 ἅπαντας ὑπερβαλὼν εὐδαιμονίᾳ τε καὶ πλούτῳ καὶ φρο-
 νήσει τοὺς βασιλεύσαντας, εἰ μὴ ὅσα γε πρὸς τὸ γῆρας
 ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀπατηθεὶς παρενόμησε· περὶ ὧν καὶ
 τῶν δι' αὐτὰς κακῶν συμπεσόντων Ἑβραίοις εἰς και-
 ρὸν ἕτερον ἐδοξέ μοι διασαφῆσαι. ¹⁰

8 μετὰ δὲ τὴν τοῦ Σολομῶνος τελευτὴν διαδεξαμένου
 τοῦ παιδὸς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν Ῥοβοάμου, ὃς ἐκ γυ-
 ναικὸς Ἀμμανίτιδος ὑπῆρχεν αὐτῷ γεγονώς, Νοομᾶς
 τοῦνομα, πέμψαντες εὐθύς εἰς τὴν Αἴγυπτον οἱ τῶν
 ὄχλων ἄρχοντες ἐκάλουν τὸν Ἱεροβόαμον. ἀφικομένου ¹⁵
 δὲ πρὸς αὐτοὺς εἰς Σίκιμα πόλιν καὶ Ῥοβόαμος εἰς αὐ-
 τὴν παραγίνεται· ἐδέδοκτο γὰρ αὐτῷ ἐκεῖσε συνελ-
 θεῖν τοῖς Ἰσραηλίταις ἀποδειξαι αὐτὸν βασιλέα. προσ-
 ελθόντες οὖν οἱ τε ἄρχοντες αὐτῷ τοῦ λαοῦ καὶ Ἱερο-
 βόαμος παρεκάλουν λέγοντες ἀνεῖναι τι τῆς δουλείας ²⁰
 αὐτοῖς καὶ γενέσθαι χρῆστότερον τοῦ πατρός· βαρὺν
 γὰρ ὑπ' ἐκείνῳ ζυγὸν αὐτοὺς ὑπενεγκεῖν, εὐνούστεροι
 δὲ ἔσεσθαι πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγαπήσειν τὴν δουλείαν διὰ
 τὴν ἐπιείκειαν ἢ διὰ τὸν φόβον. ὃ δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέ-
 ρας εἰπὼν αὐτοῖς ἀποκρίνεσθαι περὶ ὧν ἀξιούσιν, ὑπο- ²⁵
 πτος μὲν εὐθύς γίνεται, μὴ παραχρῆμα ἐπινεύσας αὐ-
 τοῖς τὰ πρὸς ἡδονήν· πρόχειρον γὰρ ἡξιῶν εἶναι τὸ
 χρηστὸν καὶ φιλάνθρωπον, καὶ ταῦτα ἐν νέῳ· ἐδόκει
 δ' ὅμως καὶ τὸ βουλευσασθαι τοῦ μὴ παραντίκα ἀπει-
 πεῖν ἀγαθῆς ἐλπίδος ἔχεσθαι. ³⁰

2 συγκαλέσας δὲ τοὺς πατρώους φίλους, ἐσκοπεῖτο
 μετ' αὐτῶν ὁποῖαν δεῖ ποιήσασθαι τὴν ἀπόκρισιν πρὸς

τὸ πλῆθος. οὐ δ' ἄπερ εἰκὸς τοὺς εὐνοὺς καὶ φύσιν
 ὄχλων εἰδότας, παρήνουν αὐτῷ φιλοφρόνως ὀμιλῆσαι
 τῷ λαῷ καὶ δημοτικώτερον ἢ κατὰ βασιλείας ὄγκον·
 χειρώσεσθαι γὰρ οὕτως εἰς εὐνοίαν αὐτόν, φύσει τῶν
 5 ὑπηκόων ἀγαπώντων τὸ προσηγῆς καὶ τὸ παρὰ μικρὸν
 ἰσότιμον τῶν βασιλέων. ὃ δ' ἀγαθὴν οὕτω καὶ συμφέ-
 ρουσαν ἴσως μὲν πρὸς τὸ πᾶν, εἰ δὲ μή, πρὸς γε τὸν
 τότε καιρὸν ὅτ' ἔδει γενέσθαι βασιλέα, γνώμην ἀπε-
 στράφη, τοῦ θεοῦ ποιήσαντος, οἶμαι, κατακριθῆναι τὸ
 10 συμφέρον ὑπ' αὐτοῦ. καλέσας δὲ τὰ μειράκια τὰ συν-
 τεθραμμένα καὶ τὴν τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῖς συμβου-
 λίαν εἰπών, τί δοκεῖ ποιεῖν αὐτοῖς ἐκέλευσε λέγειν. τὰ
 δέ (οὔτε γὰρ ἡ νεότης οὔτε ὁ θεὸς ἠφείει νοεῖν τὰ κρείτ-
 τω) παρήνεσαν ἀποκρίνεσθαι τῷ λαῷ τὸν βραχύτερον
 15 αὐτοῦ δάκτυλον τῆς τοῦ πατρὸς ὀσφύος εἶναι παχύτε-
 ρον, καὶ εἰ σκληρότητος ἐπειράθησαν ἐκείνου, πολὺ
 μᾶλλον αὐτοῦ λήψεσθαι πείραν δυσκόλου, καὶ εἰ μᾶστι-
 ξιν αὐτοὺς ἐνουθέτει, σκορπίοις τοῦτο ποιήσειν αὐτόν
 προσδοκᾶν. τούτοις ἤσθεις ὁ βασιλεύς, καὶ δόξας προσ-
 20 ἤκειν τῷ τῆς ἀρχῆς ἀξιώματι τὴν ἀπόκρισιν, ὡς συνῆλ-
 θεν ἀκουσόμενον τὸ πλῆθος τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν, με-
 τεώρου τοῦ λαοῦ παντὸς ὄντος καὶ τι λέγοντος ἀκοῦσαι
 τοῦ βασιλέως ἐσπουδακότος, οἰομένου δέ τι καὶ φιλάν-
 θρωπον, τὴν τῶν μειρακίων αὐτοῖς συμβουλίαν, παρῆς
 25 τὴν τῶν φίλων, ἀπεκρίνατο. ταῦτα δ' ἐπράττετο κατὰ
 τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν, ἵνα λάβῃ τέλος ἃ προεφήτευσεν Ἀχίας.

πληγέντες δὲ ὑπὸ τῶν λόγων ὡς ὑπὸ σιδήρου καὶ 3
 ἀλγήσαντες ὡς ἐπὶ πείρᾳ τοῖς εἰρημένοις ἠγανάκτησαν,
 30 καὶ μέγα πάντες ἐκβοήσαντες οὐκέτι οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι
 συγγενὲς πρὸς Δαυίδην καὶ τοὺς ἀπ' αὐτοῦ μετ' ἐκεί-
 νην ἔφασαν τὴν ἡμέραν· παραχωρεῖν δ' αὐτῷ μόνῳ

τὸν ναόν, ὃν ὁ πατήρ αὐτοῦ κατεσκεύασεν, εἰπόντες, καταλείψειν ἠπέλλησαν. οὕτω δ' ἔσχον πικρῶς καὶ τὴν ὄργην ἐτήρησαν ὡς πέμψαντος αὐτοῦ τὸν ἐπὶ τῶν φόρων Ἀδώραμον, ἵνα καταπραῦνη καὶ συγγνώμης τοῖς εἰρημένους, εἴ τι προπετὲς ὑπὸ νεότητος καὶ δύσκολον ἦν ἐν αὐτοῖς, ποιήσῃε μαλακωτέρους, οὐχ ὑπέμειναν, ἀλλὰ βαλόντες αὐτὸν λίθοις ἀπέκτειναν. τοῦτ' ἰδὼν Ῥοβοάμος, καὶ νομίσας αὐτὸν βεβλήσθαι τοῖς λίθοις οἷς τὸν ὑπηρέτην ἀπέκτεινεν αὐτοῦ τὸ πλῆθος, δεισάσας μὴ καὶ ἑρῶ πάθῃ τὸ δεινόν, ἐπιβὰς εὐθύς ἐπὶ ἄρματος ἔφυγεν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἡ μὲν Ἰούδα φυλὴ καὶ ἡ Βενιαμῖτις χειροτονοῦσιν αὐτὸν βασιλέα, τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας τῶν Δαυίδου παιδῶν ἀποστὰν τὸν Ἱεροβοάμον ἀπέδειξε τῶν πραγμάτων κύριον. Ῥοβοάμος δὲ ὁ Σολομῶνος παῖς, ἐκκλησίαν ποιήσας τῶν δύο φυλῶν ἃς εἶχεν ὑπηκόους, οἷός τε ἦν λαβῶν ὀκτωκαίδεκα παρ' αὐτῶν στρατοῦ μυριάδας ἐπιλέκτους ἐξελεῖν ἐπὶ τὸν Ἱεροβοάμον καὶ τὸν λαόν, ὅπως πολεμήσας ἀναγκάσῃ δουλεύειν αὐτῷ. κωλυθεῖς δὲ ὑπὸ τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ προφήτου ποιήσασθαι τὴν στρατείαν (οὐ γὰρ εἶναι δίκαιον τοὺς ὁμοφύλους πολεμεῖν οὗτος ἔλεγε, καὶ ταῦτα κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ πρόρρησιν τῆς τοῦ πλῆθους ἀποστάσεως γεγενημένης) οὐκέτ' ἐξῆλθε.

διηγῆσομαι δὲ πρῶτον ὅσα Ἱεροβοάμος ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς ἐπραξεν, εἶτα δὲ τούτων ἐχόμενα τὰ ὑπὸ Ῥοβοάμου τοῦ τῶν δύο φυλῶν βασιλέως γεγενημένα δηλώσομεν· φυλαχθεῖν γὰρ ἂν οὕτως ἄχρι παντὸς τῆς ἱστορίας τὸ εὐτακτον.

4 ὁ τοίνυν Ἱεροβοάμος οἰκοδομήσας βασιλείου ἐν Σικκίμη πόλει, ἐν ταύτῃ τὴν δίαίταν εἶχε· κατεσκεύασε δὲ καὶ ἐν Φανουήλ πόλει λεγομένην. μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς σκηνοπηγίας ἐορτῆς ἐνίστασθαι μελλούσης, λογισάμε-

νος ὡς ἐὰν ἐπιτρέψῃ τῷ πλήθει προσκυνῆσαι τὸν θεὸν
 εἰς Ἱεροσόλυμα πορευθέντι καὶ ἐκεῖ τὴν ἑορτὴν διαγα-
 γεῖν, μετανοῆσαν ἴσως καὶ δελεασθὲν ὑπὸ τοῦ ναοῦ
 καὶ τῆς θρησκείας τῆς ἐν αὐτῷ τοῦ θεοῦ καταλείψει μὲν
 5 αὐτὸν προσχωρήσει δὲ τῷ πρώτῳ βασιλεῖ, καὶ κινδυ-
 νεύσει τούτου γενομένου τὴν ψυχὴν ἀποβαλεῖν, ἐπι-
 τεχνῶνται τι τοιοῦτον. δύο ποιήσας δαμάλεις χρυσαῖς καὶ
 οἰκοδομήσας ναῖσκους τοσοῦτους, ἓνα μὲν ἐν Βεθλήλῃ
 πόλει τὸν ἕτερον δὲ ἐν Δάνη (ἣ δ' ἔστι πρὸς ταῖς πηγὰς
 10 τοῦ μικροῦ Ἰορδάνου), τίθησι τὰς δαμάλεις ἐν ἑκατέρῳ
 τῶν ἐν ταῖς προειρημέναις πόλεσι ναῖσκων· καὶ συγκα-
 λέσας τὰς δέκα φυλὰς ἧν αὐτὸς ἤρχεν, ἐδημηγόρησε
 τούτους ποιησάμενος τοὺς λόγους. “ἄνδρες ὁμόφυλοι,
 15 θεόν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἀποδεδειγμένον χωρίον ἐν ᾧ
 πάρεστιν, ἀλλὰ πανταχοῦ τε ἀκούει καὶ τοὺς θρησκεύ-
 οντας ἐφορᾷ. ὅθεν οὐ μοι δοκεῖ νῦν ἐπέλγειν ὑμᾶς εἰς
 Ἱεροσόλυμα πορευθέντας εἰς τὴν τῶν ἐχθρῶν πόλιν μα-
 κρὰν οὕτως ὁδὸν προσκυνεῖν. ἄνθρωπος γὰρ κατε-
 20 σκεύασε τὸν ναόν· πεποίηκα δὲ ἀγὰρ δύο χρυσαῖς δα-
 μάλεις ἐπωνύμους τῷ θεῷ, καὶ τὴν μὲν ἐν Βεθλήλῃ πό-
 λει καθιέρωσα τὴν δὲ ἐν Δάνη, ὅπως ὑμῶν οἱ τούτων
 ἔγγιστα τῶν πόλεων κατωκημένοι προσκυνήσωσιν εἰς
 αὐτὰς ἀπερχόμενοι τὸν θεόν. ἀποδείξω δὲ τινὰς ὑμῖν
 25 καὶ ἱερεῖς ἐξ ὑμῶν καὶ Λευίτας, ἵνα μὴ χρεῖαν ἔχητε
 τῆς Λευίτιδος φυλῆς καὶ τῶν Ἀαρῶνος υἱῶν. ἀλλ' ὁ
 βουλόμενος ὑμῶν ἱερεὺς εἶναι προσενεγκάτω μύσχον τῷ
 θεῷ καὶ κριόν, ἃ καὶ τὸν πρῶτον ἱερέα φασὶν Ἀαρῶνα
 πεποιηκέναι.” ταῦτ' εἰπὼν ἐξηπάτησε τὸν λαὸν καὶ τῆς
 30 πατρῷου θρησκείας ἀποστάντας ἐποίησε παραβῆναι τοὺς
 νόμους. ἀρχὴ κακῶν ἐγένετο τοῦτο τοῖς Ἑβραίοις καὶ

τοῦ πολέμῳ κρατηθέντας ὑπὸ τῶν ἄλλοφύλων αἰχμα-
λωσία περιπεσεῖν.

- 5 ἄλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ χώραν δηλώσομεν· ἐνστάσης
δὲ τῆς ἑορτῆς ἑβδόμῳ μηνί, βουλόμενος καὶ αὐτὸς ἐν
Βεθλήθι ταύτην ἀγαγεῖν ὥσπερ ἐώρταξον καὶ αἱ δύο φυ- 5
λαι ἐν Ἱεροσολύμοις, οἰκοδομεῖ μὲν θυσιαστήριον πρὸ
τῆς δαμάλεως, γενόμενος δ' αὐτὸς ἀρχιερεὺς ἐπὶ τὸν
βωμὸν ἀναβαίνει σὺν τοῖς ἰδίῳις ἱερεῦσι. μέλλοντος δ'
ἐπιφέρειν τὰς θυσίας καὶ τὰς ὀλοκαυτώσεις ἐν ὧσει τοῦ
λαοῦ παντός, παραγίνεται πρὸς αὐτὸν ἐξ Ἱεροσολύμων 10
προφήτης, Ἰαδὼν ὄνομα, τοῦ θεοῦ πέμψαντος, ὃς στα-
θεὶς ἐν μέσῳ τῷ πλήθει τοῦ βασιλέως ἀκούοντος εἶπε
τάδε, πρὸς τὸ θυσιαστήριον ποιούμενος τοὺς λόγους.
"ὁ θεὸς ἔσσεσθαι τινα προλέγει ἐκ τοῦ Δαβίδου γένους,
Ἰωσίαν ὄνομα, ὃς ἐπὶ σοῦ θύσει τοὺς ψευδοῖερεῖς τοὺς 15
κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν γενησομένους, καὶ τὰ ὅσα τῶν
λαοπλάνων τούτων καὶ ἀπατεώνων καὶ ἀσεβῶν ἐπὶ σοῦ
καύσει. ἵνα μέντοι γε πιστεύσωσιν οὗτοι τοῦθ' οὕτως
ἔξειν, σημεῖον αὐτοῖς προερωῶ γενησόμενον· ῥαγήσεται
τὸ θυσιαστήριον παραχρῆμα, καὶ πᾶσα ἡ ἐπ' αὐτοῦ πι- 20
μελὴ τῶν ἱερῶν ἐπὶ γῆν χυθήσεται." ταῦτ' εἰπόντος
τοῦ προφήτου παροξυνθεὶς ὁ Ἱεροβόαμος ἐξέτεινε τὴν
χεῖρα, κελεύων συλλαβεῖν αὐτόν. ἐκτεταμένη δ' ἡ χεὶρ
εὐθύς παρείθη, καὶ οὐκέτ' ἴσχυεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν
ἀναγαγεῖν, ἀλλὰ νεναρκηκυῖαν καὶ νεκρὰν εἶχεν ἀπηρ- 25
τημένην. ἐρράγη δὲ καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ κατη-
νέχθη πάντα τὰ ἀπ' αὐτοῦ, καθὼς προεῖπεν ὁ προφή-
της. μαθὼν δὲ ἀληθῆ τὸν ἄνθρωπον καὶ θείαν ἔχοντα
πρόγνωσιν, παρεκάλεσεν αὐτὸν δεηθῆναι τοῦ θεοῦ
ἀναξωπυρῆσαι τὴν δεξιὰν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν ἰκέτευσε τὸν 30
θεὸν τοῦτ' αὐτῷ παρασχεῖν, ὃ δὲ τῆς χειρὸς τὸ κατὰ
φύσιν ἀπολαβούσης χαιρῶν ἐπ' αὐτῇ τὸν προφήτην

παρεκάλει δειπνήσαι παρ' αὐτῶ. Ἰαδῶν δ' ἔφησεν οὐχ
 ὑπομένειν εἰσελθεῖν πρὸς αὐτόν, οὐδὲ γεύσασθαι ἄρ-
 του καὶ ὕδατος ἐν ταύτῃ τῇ πόλει· τοῦτο γὰρ αὐτῶ τὸν
 θεὸν ἀπειρηκέναι, καὶ τὴν ὁδὸν ἣν ἦλθεν, ὅπως μὴ δι'
 5 αὐτῆς ποιήσῃται τὴν ὑποστροφὴν ἀλλὰ δι' ἄλλης, ἔφα-
 σκε. τοῦτον μὲν οὖν ἐθαύμαζεν ὁ βασιλεὺς τῆς ἐγκρα-
 τείας, αὐτὸς δ' ἦν ἐν φόβῳ, μεταβολὴν αὐτοῦ τῶν
 πραγμάτων ἐκ τῶν προειρημένων οὐκ ἀγαθὴν ὑπονοῶν.
 ἦν δέ τις ἐν τῇ πόλει πονηρὸς πρεσβύτης ψευδο- 9
 10 προφήτης, ὃν εἶχεν ἐν τιμῇ Ἱεροβόαμος, ἀπατώμενος
 ὑπ' αὐτοῦ τὰ πρὸς ἡδονὴν λέγοντος. οὗτος τότε μὲν
 κληήρης ἦν διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ γήρως ἀσθένειαν, τῶν δὲ
 παίδων αὐτῶ δηλωσάντων τὰ περὶ τοῦ παρόντος ἐξ Ἱε-
 ροσολύμων προφήτου καὶ τῶν σημείων τῶν γενομένων,
 15 καὶ ὡς παρεθεῖσαν αὐτῶ τὴν δεξιὰν Ἱεροβόαμος εὐξα-
 μένου πάλιν ἐκείνου ζῶσαν ἀπολάβοι, δείσας μὴ παρευ-
 δοκιμήσειεν αὐτὸν ὁ ξένος παρὰ τῷ βασιλεῖ καὶ πλειό-
 νος ἀπολαύοι τιμῆς, προσέταξε τοῖς παισὶν εὐθύς ἐπι-
 στρώσασι τὸν ὄνον ἔτοιμον πρὸς ἐξοδὸν αὐτῶ παρα-
 20 σκευάσαι. τῶν δὲ σπενδάντων ὁ προσετάγησαν, ἐπιβὰς
 ἐδίωξε τὸν προφήτην, καὶ καταλαβὼν ἀναπαυόμενον
 ὑπὸ δένδρῳ βαθεῖ καὶ σκιὰν ἔχοντι δρυὸς εὐμεγέθους
 ἤσπασατο πρῶτον, εἶτα ἐμέμφετο μὴ παρ' αὐτὸν εἰσελ-
 θόντα καὶ ξενίων μεταλαβόντα. τοῦ δὲ φήσαντος κεκω-
 25 λῦσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ γεύσασθαι παρὰ τινι τῶν ἐν ἐκεί-
 νῃ τῇ πόλει, "ἀλλ' οὐχὶ παρ' ἐμοί" εἶπε "πάντως ἀπη-
 γόρευκέ σοι τὸ θεῖον παραθέσθαι τράπεζαν. προφήτης
 γάρ εἰμι κάγω καὶ τῆς αὐτῆς σοι κοινωνὸς πρὸς αὐτὸν
 30 ἀγάγω σε πρὸς ἐμαυτὸν ἐστιασόμενον." ὁ δὲ ψευσα-
 μένῳ πεισθεὶς ἀνέστρεψεν. ἀριστῶντων δ' ἔτι καὶ φι-
 λοφρονομένων ὁ θεὸς ἐπιφαίνεται τῷ Ἰαδῶνι, καὶ

παραβάντα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τιμωρίαν ὑπέβηεν ἔλεγε,
 καὶ ποταπὴν ἐδήλου· λέοντα γὰρ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν
 ἀπερχομένῳ συμβαλεῖν ἔφραζεν, ὑφ' οὗ διαφθαρῆσε-
 σθαι καὶ τῆς ἐν τοῖς πατρώοις μνημάσι ταφῆς ἀμοιρῆ-
 σειν. ταῦτα δ' ἐγένετο, οἶμαι, κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βού- 5
 λησιν, ὅπως μὴ προσέχοι τοῖς τοῦ Ἰαδῶνος λόγοις Ἱε-
 ροβοάμος, ἐλληλεγμένῳ ψεύδει. πορευομένῳ τολίνῳ τῷ
 Ἰαδῶνι πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα συμβάλλει λέων, καὶ κα-
 τασπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κτήνους ἀπέκτεινε. καὶ τὸν
 μὲν ὄνον οὐδὲν ὄλωσ ἔβλαψε, παρακαθεζόμενος δὲ ἐφύ- 10
 λασσε κἀκείνον καὶ τὸ τοῦ προφήτου σῶμα, μέχρις οὗ
 τινὲς τῶν ὁδοιπόρων ἰδόντες ἀπήγγειλαν ἐλθόντες εἰς
 τὴν πόλιν τῷ ψευδοπροφήτῃ. ὁ δὲ τοὺς υἱοὺς πέμψας
 ἐκόμισεν εἰς τὴν πόλιν τὸ σῶμα καὶ πολυτελοῦς κηδείας
 ἤξιῶσεν, ἐντειλάμενος τοῖς παισὶ καὶ αὐτὸν ἀποθανόντα 15
 σὺν ἐκείνῳ θάψαι, λέγων ἀληθῆ μὲν εἶναι πάνθ' ὅσα
 προεφήτευσεν κατὰ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τοῦ θυσια-
 στηρίου καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ψευδοπροφητῶν, ὑβρι-
 σθήσεσθαι δ' αὐτὸς μετὰ τὴν τελευτὴν οὐδὲν σὺν ἐκεί-
 νῳ ταφείς, τῶν ὄστων οὐ γνωσθησομένων. κηδεύσας 20
 οὖν τὸν προφήτην καὶ ταῦτα ἐντειλάμενος τοῖς υἱοῖς,
 πονηρὸς ὢν καὶ ἀσεβὴς πρόσσεισι τῷ Ἱεροβοάμῳ καὶ "τί
 δὴ ποτ' ἐταράχθης" εἶπεν "ὑπὸ τῶν τοῦ ἀνοήτου λό-
 γων;" ὡς δὲ καὶ τὰ περὶ τὸ θυσιαστήριον αὐτῷ καὶ τὴν
 αὐτοῦ χεῖρα διηγῆσατο ὁ βασιλεὺς, θεῖον ἀληθῶς καὶ 25
 προφήτην ἄριστον ἀποκαλῶν, ἤρξατο ταύτην αὐτοῦ
 τὴν δόξαν ἀναλύειν κακουργῶν καὶ πιθανοῖς περὶ τῶν
 γεγεννημένων χρώμενος λόγοις βλάπτειν αὐτῶν τὴν ἀλή-
 θειαν. ἐπεχειρεῖ γὰρ πείθειν αὐτὸν ὡς ὑπὸ κόπου μὲν
 ἢ χεῖρ αὐτῷ ναρκήσειε, βαστάξουσα τὰς θυσίας, εἴτ' 30
 ἀνεθεῖσα πάλιν εἰς τὴν αὐτῆς ἐπανέλθοι φύσιν, τὸ δὲ
 θυσιαστήριον ὃν καινὸν καὶ δεξάμενον θυσίας πολλὰς

καὶ μεγάλας φαιγίη καὶ πέσοι διὰ βάρος τῶν ἐπενηνεγμένων. ἐδήλου δ' αὐτῶ καὶ τὸν θάνατον τοῦ τὰ σημεῖα ταῦτα προειρηκότος, ὡς ὑπὸ λέοντος ἀπώλετο· οὕτως οὐδὲν οὔτ' εἶχεν οὔτ' ἐφθέρεξατο προφήτου.

5 ταῦτ' εἰπὼν πείθει τὸν βασιλέα, καὶ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ τελέως ἀποστρέφας ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν δικαίων καὶ ὁσίων ἔργων ἐπὶ τὰς ἀσεβεῖς πράξεις παρώρμησεν. οὕτω δ' ἐξύβρισεν εἰς τὸ θεῖον καὶ παρενόμησεν ὡς οὐδὲν ἄλλο καθ' ἡμέραν ζητεῖν ἢ τί καινὸν καὶ μιαιώ-

10 τερον τῶν ἤδη τετολμημένων ἐργάσεται.

καὶ τὰ μὲν περὶ Ἱεροβοάμου ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν τούτοις ἡμῖν δεδηλώσθω· ὁ δὲ Σολομῶνος υἱὸς Ῥο- 10 βοάμος, ὁ τῶν δύο φυλῶν βασιλεύς, ὡς προειρήκαμεν, ᾠκοδόμησε πόλεις ὄχυράς τε καὶ μεγάλας Βηθλεὲμ καὶ

15 Ἡταμὲ καὶ Θεκωὲ καὶ Βηθσοῦρ καὶ Σωχώ καὶ Ὀδολλάμ καὶ Ἰπὰν καὶ Μάρισσαν καὶ Ζιφὰ καὶ Ἀδωραῖμ καὶ Λαχίς καὶ Ἀζηκὰ καὶ Σαραῖμ καὶ Ἠλῶμ καὶ Χεβρωνά. ταύτας μὲν ἐν τῇ Ἰουδα κληρουχία πρώτας ᾠκοδόμησε, κατεσκεύασε δὲ καὶ ἄλλας μεγάλας ἐν τῇ Βενιαμίτιδι

20 κληρουχία. καὶ τειχίσας φρουράς τε κατέστησεν ἐν ἀπάσαις καὶ ἡγεμόνας, σίτον τε πολὺν καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον τὰ τε ἄλλα πρὸς διατροφήν ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων δαψιλῶς ἀπέθετο, πρὸς δὲ τούτοις θυρεοὺς καὶ σειρομάστας εἰς πολλὰς μυριάδας. συνῆλθον δὲ οἱ παρὰ

25 πᾶσι τοῖς Ἰσραηλίταις ἱερεῖς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ Λευῖται, καὶ εἴ τινες ἄλλοι τοῦ πλήθους ἦσαν ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι, καταλιπόντες αὐτῶν τὰς πόλεις, ἵνα θρησκευώσωσιν ἐν Ἱεροσολύμοις τὸν θεόν· οὐ γὰρ ἠδέως εἶχον προσκυνεῖν ἀναγκαζόμενοι τὰς δαμάλεις,

30 ὡς Ἱεροβοάμος κατεσκεύασε. καὶ ἠὔξησαν τὴν Ῥοβοάμου βασιλείαν ἐπ' ἔτη τρία. γήμας δὲ συγγενῆ τινὰ καὶ τρεῖς ποιησάμενος ἐξ αὐτῆς παιδας, ἤγετο ὕστερον

καὶ τὴν ἐκ τῆς Ἀβεσαλώμου θυγατρὸς Θαμάρης, Μαχάνην ὄνομα, καὶ αὐτὴν οὖσαν συγγενῆ· καὶ παῖς ἄρρη ἐξ αὐτῆς αὐτῷ γίνεται, ὃν Ἀβίαν προσηγόρευσε. τέκνα δὲ εἶχε καὶ ἐξ ἄλλων γυναικῶν πλειόνων, πασῶν δὲ μᾶλλον ἔστεργε τὴν Μαχάνην. εἶχε δὲ τὰς μὲν νόμῳ συνοικούσας αὐτῷ γυναῖκας ὀκτωκαίδεκα, παλλακὰς δὲ τριάκοντα· καὶ υἱοὶ μὲν αὐτῷ γέγονεσαν ὀκτὼ καὶ εἴκοσι, θυγατέρες δὲ ἐξήκοντα. διάδοχον δ' ἀπέδειξε τῆς βασιλείας τὸν ἐκ τῆς Μαχάνης Ἀβίαν, καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῷ καὶ τὰς ὀχυρωτάτας πόλεις ἐπίστευσεν.

2 αἴτιον δ', οἶμαι, πολλάκις γίνεται κακῶν καὶ παρανομίας τοῖς ἀνθρώποις τὸ τῶν πραγμάτων μέγεθος καὶ ἢ πρὸς τὸ βέλτιον αὐτῶν τροπή. τὴν γὰρ βασιλείαν ἀύξανομένην οὕτω βλέπων Ῥοβοάμος εἰς ἀδίκους καὶ ἀσεβεῖς ἐξετράπη πράξεις καὶ τῆς τοῦ θεοῦ θρησκείας καταπεφρόνηκεν, ὡς καὶ τὸν ὑπ' αὐτῷ λαὸν μιμητὴν γενέσθαι τῶν ἀνομημάτων. συνδιαφθείρεται γὰρ τὰ τῶν ἀρχομένων ἦθη τοῖς τῶν ἡγεμόνων τρόποις, καὶ ὡς ἔλεγchon τῆς ἐκείνων ἀσελγείας τὴν αὐτῶν σωφροσύνην παραπέμποντες ὡς ἄρετῇ τῇ κακίᾳ αὐτῶν ἔπονται· οὐ γὰρ ἔνεστιν ἀποδέχεσθαι δοκεῖν τὰ τῶν βασιλέων ἔργα μὴ ταῦτὰ πράττοντας. τοῦτο τοίνυν συνέβαινε καὶ τοῖς ὑπὸ Ῥοβοάμῳ τεταγμένοις, ἀσεβοῦντος αὐτοῦ καὶ παρανομοῦντος σπουδάζειν μὴ προσκρούσῃσι τῷ βασιλεῖ, θέλοντες εἶναι δίκαιοι. τιμωρὸν δὲ τῆς εἰς αὐτὸν ὕβρεως ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα Σούσακον· περὶ οὗ πλανηθεὶς Ἡρόδοτος τὰς πράξεις αὐτοῦ Σεσώστρει προσάπτει. οὗτος γὰρ ὁ Σούσακος πέμπτω ἔτει τῆς Ῥοβοάμου βασιλείας ἐπιστρατεύεται μετὰ πολλῶν αὐτῷ μυριάδων· ἄρματα μὲν γὰρ αὐτῷ χίλια καὶ διακόσια τὸν ἀριθμὸν ἠκολού-

θει, ἰσπέων δὲ μυριάδες ἕξ, πεζῶν δὲ μυριάδες τεσσα-
 ράκοντα. τούτων τοὺς πλείστους Ἀίβυας ἐπήγετο καὶ
 Αἰθίοπας. ἐμβαλὼν οὖν εἰς τὴν χώραν τῶν Ἑβραίων
 καταλαμβάνεται τὰς ὄχρωτάτας τῆς Ῥοβοάμου βα-
 5 σιλείας πόλεις ἀμαχητί, καὶ ταύτας ἀσφαλισάμενος
 ἔσχατον ἐπῆλθε τοῖς Ἱεροσολύμοις. ἐγκεκλεισμένου 3
 δὲ τοῦ Ῥοβοάμου καὶ τοῦ πλήθους ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν
 Σουσαίου στρατείαν καὶ τὸν θεὸν ἰκετευόντων δοῦναι
 νίκην καὶ σωτηρίαν, οὐκ ἔπεισαν τὸν θεὸν ταχθῆναι
 10 μετ' αὐτῶν. ὁ δὲ προφήτης Σαμαίας ἐφησεν αὐτοῖς
 τὸν θεὸν ἀπειλεῖν ἐγκαταλείψειν αὐτούς, ὡς καὶ αὐτοὶ
 τὴν θεοσκειάν αὐτοῦ κατέλιπον. ταῦτ' ἀκούσαντες
 εὐθύς ταῖς ψυχαῖς ἀνέπεσον, καὶ μηδὲν ἔτι σωτήριον
 ὀρῶντες ἐξομολογεῖσθαι πάντες ὤρμησαν ὅτι δικαίως
 15 αὐτούς ὁ θεὸς ὑπερόψεται, γενομένους περὶ αὐτὸν
 ἀσεβεῖς καὶ συγγέαντας τὰ νόμιμα. κατιδὼν δ' αὐτούς
 ὁ θεὸς οὕτω διακειμένους καὶ τὰς ἀμαρτίας ἀνομολο-
 γουμένους, οὐκ ἀπολέσειν αὐτούς εἶπε πρὸς τὸν προ-
 φήτην, ποιήσειν μέντοι γε τοῖς Αἰγυπτίοις ὑποχειρίους,
 20 ἵνα μάθωσι πότερον ἀνθρώπῳ δουλεύειν ἔστιν ἀπο-
 νώτερον ἢ θεῷ. παραλαβὼν δὲ ὁ Σούσακος ἀμαχητὶ
 τὴν πόλιν, δεξαμένου Ῥοβοάμου διὰ τὸν φόβον, οὐκ
 ἐνέμεινε ταῖς γενομέναις συνθήκαις, ἀλλ' ἐσύλησε τὸ
 ἱερὸν καὶ τοὺς θησαυροὺς ἐξεκένωσε τοῦ θεοῦ καὶ
 25 τοὺς βασιλικούς, χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μυριάδας ἀνα-
 ριθμήτους βαστάσας καὶ μηδὲν ὄλως ὑπολιπῶν. πε-
 ριεῖλε δὲ καὶ τοὺς χρυσοῦς θυρεοὺς καὶ τὰς ἀσπίδας,
 ἃς κατεσκεύασε Σολομὼν ὁ βασιλεὺς· οὐκ εἶασε δὲ
 οὐδὲ τὰς χρυσᾶς φαρέτρας, ἃς ἀνέθηκε Δαυίδης τῷ
 30 θεῷ, λαβὼν παρὰ τοῦ τῆς Σωφηνῆς βασιλέως. καὶ
 τοῦτο ποιήσας ἀνέστρεψεν εἰς τὰ οἰκεῖα. μέμνηται δὲ
 ταύτης τῆς στρατείας καὶ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς Ἡρόδοτος,

περὶ μόνον τὸ τοῦ βασιλέως πλανηθεῖς ὄνομα, καὶ ὅτι ἄλλοις τε πολλοῖς ἐπῆλθεν ἔθνεσι καὶ τὴν Παλαιστίνην Συρίαν ἐδουλώσατο, λαβὼν ἀμαχητὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐν αὐτῇ. φανερόν δ' ὅτι τὸ ἡμέτερον ἔθνος βούλεται δηλοῦν κεχειρωμένον ὑπὸ τοῦ Αἰγυπτίου. λέγει γὰρ ὅτι στήλας κατέλειπεν ἐν τῇ τῶν ἀμαχητὶ παραδόντων αὐτοὺς αἰδοῖα γυναικῶν ἐγγράφας· Ῥοβόαμος δ' αὐτῶ παρέδωκεν ὁ ἡμέτερος βασιλεὺς ἀμαχητὶ τὴν πόλιν. φησὶ δὲ καὶ Αἰθίοπας παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι τὴν τῶν αἰδοίων περιτομὴν· “Φοίνικες γὰρ καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ὁμολογοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι.” δῆλον οὖν ἐστὶν ὅτι μηδένας ἄλλοι περιτέμνονται τῶν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ Συρίων ἢ μόνοι ἡμεῖς.

ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἕκαστοι λεγέτωσαν ὅ τι ἂν αὐτοῖς δοκῇ· ἀναχωρήσαντος δὲ Σουσάκου, Ῥοβόαμος ὁ βασιλεὺς ἀντὶ μὲν τῶν χρυσέων θυρεῶν καὶ τῶν ἀσπίδων χάλκεα ποιήσας τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν παρέδωκε τοῖς τῶν βασιλείων φύλαξιν, ἀντὶ δὲ τοῦ μετὰ στρατηγίας ἐπιφανοῦς καὶ τῆς ἐν τοῖς πράγμασι λαμπρότητος διάγειν ἐβασίλευσεν ἐν ἡσυχίᾳ πολλῇ καὶ δέει, πάντα τὸν χρόνον ἐχθρὸς ὢν Ἱεροβοάμῳ. ἐτελεύτησε δὲ βιώσας ἔτη πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ, βασιλεύσας δ' αὐτῶν ἑπτακαίδεκα, τὸν τρόπον ἀλαξῶν ἀνὴρ καὶ ἀνόητος, καὶ διὰ τὸ μὴ προσέχειν τοῖς πατρώοις φίλοις τὴν ἀρχὴν ἀπολέσας. ἐτάφη δ' ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῖς θήκαις τῶν βασιλέων. διεδέξατο δ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ἀβίας, ὄγδοον ἦδη καὶ δέκατον ἔτος Ἱεροβοάμου τῶν δέκα φυλῶν βασιλεύσαντος.

καὶ ταῦτα μὲν τοιοῦτον ἔσχε τέλος, τὰ δὲ περὶ Ἱεροβόαμον ἀκόλουθα τούτων ἔχομεν, πῶς κατέστρεψε τὸν βίον, διεξελθεῖν. οὗτος γὰρ οὐ διέλιπεν οὐδὲ ἠρέμη-

σεν εἰς τὸν θεὸν ἐξυβρίζων, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν ἐπὶ τῶν
 ὑψηλῶν ὄρων βωμοὺς ἀνιστάς καὶ ἱερεῖς ἐκ τοῦ πλή-
 θους ἀποδεικνύς διετέλει. ταῦτα δ' ἐμελλεν οὐκ εἰς 11
 μακρὰν τὰ ἀσεβήματα καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν δίκην εἰς
 5 τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν καὶ πάσης αὐτοῦ τῆς γενεᾶς τρέ-
 ψειν τὸ θεῖον. κάμνοντος δ' αὐτῷ κατ' ἐκείνον τὸν
 καιρὸν τοῦ παιδός, ὃν Ὀβίμην ἐκάλου, τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ προσέταξε τὴν στολὴν ἀποθεμένην καὶ σχῆμα
 λαβοῦσαν ἰδιωτικὸν πορευθῆναι πρὸς Ἀχίαν τὸν προ-
 10 φήτην (εἶναι γὰρ θαυμαστὸν ἄνδρα περὶ τῶν μελλόν-
 των προειπεῖν· καὶ γὰρ περὶ τῆς βασιλείας αὐτῷ τοῦ-
 του δεδηλωκέναι), παραγενομένην δ' ἐκέλευσε περὶ
 τοῦ παιδός ἀνακρίνειν ὡς ξένην εἰ διαφεύξεται τὴν
 νόσον. ἣ δὲ μετασχηματισαμένη, καθὼς αὐτῇ προσέτα-
 15 ξεν ὁ ἀνὴρ, ἦκεν εἰς Σιλῶ πόλιν· ἐκεῖ γὰρ διέτριβεν
 ὁ Ἀχίας. καὶ μελλούσης εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσεῖναι,
 τὰς ὄψεις ἡμαυρωμένου διὰ τὸ γῆρας, ἐπιφανεῖς ὁ
 θεὸς ἀμφοτέρω αὐτῷ μηνύει, τὴν τε Ἱεροβοάμου γυ-
 ναῖκα πρὸς αὐτὸν ἀφιγμένην, καὶ τί δεῖ περὶ ὧν πάρε-
 20 στιν ἀποκρίνασθαι. παρουσίας δὲ τῆς γυναικὸς εἰς τὴν
 οἰκίαν ὡς ἰδιώτιδος καὶ ξένης ἀνεβόησεν "εἰσελθε, ὦ
 γύναι Ἱεροβοάμου. τί κρύπτεις σαυτήν; τὸν γὰρ θεὸν
 οὐ λανθάνεις, ὃς ἀφιζομένην τέ μοι φανείς ἐδήλωσε
 καὶ προσέταξε τίνας ποιήσομαι τοὺς λόγους." ἀπελθοῦ-
 25 σαν οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα ἔφραξεν αὐτῷ ταῦτα λέγειν·
 "ἐπεὶ σε μέγαν ἐκ μικροῦ καὶ μηδὲν ὄντος ἐποίησα καὶ
 ἀποσχίσας τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ Δαυίδου γένους σοὶ
 ταύτην ἔδωκα, σὺ δὲ πούτων ἡμνημόνησας καὶ τὴν
 ἐμὴν θρησκείαν καταλιπὼν χωνευτοὺς θεοὺς κατα-
 30 σκευάσας ἐκείνους ἐτίμησας, οὕτω σε πάλιν καθαιρήσω
 καὶ πᾶν ἐξολοθρεύσω σου τὸ γένος καὶ κυσὶ καὶ ὄρνοισι
 βορὰν ποιήσω γενέσθαι. βασιλεὺς γὰρ ἐξεγείρεται τις

ὑπ' ἐμοῦ τοῦ λαοῦ παντός, ὃς οὐδὲν ἀπολείψει τοῦ Ἱεροβοάμου γένους. μεθέξει δὲ τῆς τιμωρίας καὶ τὸ πλῆθος ἐκπεσὸν τῆς ἀγαθῆς γῆς καὶ διασπαρὲν εἰς τοὺς πέραν Εὐφράτου τόπους, ὅτι τοῖς βασιλέως ἀσεβήμασι κατηκολούθησε καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ γενομένους προσ- 5
 εκύνει θεούς, τὴν ἐμὴν θυσίαν ἐγκαταλιπὼν. σὺ δέ, ὦ γύναι, ταῦτα ἀπαγγέλλουσα σπεῦδε πρὸς τὸν ἄνδρα. τὸν δὲ υἱὸν καταλήψη τεθνηκότα· σοῦ γὰρ εἰσιούσης εἰς τὴν πόλιν ἀπολείψει τὸ ζῆν αὐτόν. ταφήσεται δὲ κλαυσθεῖς ὑπὸ τοῦ πλῆθους παντός, κοινῶ τιμηθεῖς 10
 πένθει· καὶ γὰρ μόνος τῶν ἐκ τοῦ Ἱεροβοάμου γένους ἀγαθὸς οὗτος ἦν." ταῦτα αὐτοῦ προφητεύσαντος ἐκ-
 ηδηθήσασα ἢ γυνὴ τεταραγμένη καὶ τῷ τοῦ εἰρημένου παιδὸς θανάτῳ περιαλγής, θρηνοῦσα διὰ τῆς ὁδοῦ καὶ τὴν μέλλουσαν τοῦ τέκνου κοπτομένη τελευτήν, ἀθλία 15
 τοῦ πάθους ἠπείγετο κακοῖς ἀμηχάνοις, καὶ σπουδῆ
 ἀτυχεῖ μὲν χρωμένη διὰ τὸν υἱὸν (ἐμελλε γὰρ αὐτὸν ἐπειχθεῖσα θᾶπτον ὄψεσθαι νεκρόν) ἀναγκαίᾳ δὲ διὰ τὸν ἄνδρα. καὶ παραγενομένη τὸν μὲν ἐκπεπνευκότα, καθὼς εἶπεν ὁ προφήτης, ἦῤ,ρε, τῷ δὲ βασιλεὶ πάντα 20
 ἀπήγγελλεν.

- 2 Ἱεροβοάμος δὲ οὐδενὸς τούτων φροντίσας, πολλὴν ἀθροίσας στρατιὰν ἐπὶ τὸν Ῥοβοάμου παῖδα, τῶν δύο φυλῶν τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς διαδεξάμενον, Ἀβίαν ἐξεστράτευσε πολεμήσων· κατεφρόνει γὰρ αὐτοῦ διὰ 25
 τὴν ἡλικίαν. ὁ δ' ἀκούσας τὴν ἐφοδὸν τὴν Ἱεροβοάμου πρὸς αὐτὴν οὐ κατεπλάγη, γενόμενος δ' ἐπάνω καὶ τῆς νεότητος τῷ φρονήματι καὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ πολεμίου, στρατιὰν ἐπιλεξάμενος ἐκ τῶν δύο φυλῶν ἀπήντησε τῷ Ἱεροβοάμῳ εἰς τόπον τινὰ καλούμενον 30
 ὄρος Σεμαρών, καὶ στρατοπεδευσάμενος ἐγγὺς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν μάχην ἠντρέπιξεν. ἦν δ' ἡ δύναμις αὐ-

τοῦ μυριάδες τεσσαράκοντα, ἡ δὲ τοῦ Ἱεροβοάμου στρα-
 τιά διπλασίων ἐκείνης. ὥς δὲ τὰ στρατεύματα πρὸς
 τὰ ἔργα καὶ τοὺς κινδύνους ἀντιπαρετάσσετο καὶ συμ-
 βαλεῖν ἐμελλε, στὰς ἐφ' ὑψηλοῦ τινὸς τόπου Ἀβίας καὶ
 5 τῇ χειρὶ κατασεύσας τὸ πλῆθος καὶ τὸν Ἱεροβοάμον
 ἀκούσαι πρῶτον αὐτοῦ μεθ' ἡσυχίας ἤξιωσε. γενομέ-
 νης δὲ σιωπῆς ἤρξατο λέγειν. "ὅτι μὲν τὴν ἡγεμονίαν
 ὁ θεὸς Δαυίδῃ καὶ τοῖς ἐγγόνοις αὐτοῦ κατένευσεν εἰς
 ἅπαντα χρόνον, οὐδ' ὑμεῖς ἀγνοεῖτε· θαυμάζω δὲ πῶς
 10 ἀποστάντες τοῦμοῦ πατρὸς τῷ δούλῳ Ἱεροβοάμῳ προσ-
 ἔθεσθε, καὶ μετ' ἐκείνου πάρεστε νῦν ἐπὶ τοὺς ὑπὸ
 τοῦ θεοῦ βασιλεύειν κεκριμένους πολεμήσοντες καὶ
 τὴν ἀρχὴν ἀφαιρησόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν. τὴν μὲν
 γὰρ πλείω μέχρι νῦν Ἱεροβοάμος ἀδίκως ἔχει· ἀλλ'
 15 οὐκ οἶμαι ταύτης αὐτὸν ἀπολαύσειν ἐπὶ πλείονα χρό-
 νον, ἀλλὰ δοὺς καὶ τοῦ παρεληλυθότος δίκην τῷ θεῷ
 παύσεται τῆς παρανομίας καὶ τῶν ὑβρεων, ἃς οὐ δια-
 λέλοιπεν εἰς αὐτὸν ὑβρίζων καὶ ταῦτὰ ποιεῖν ὑμᾶς
 ἀναπεπεικῶς, οἳ μηδὲν ἀδικηθέντες ὑπὸ τοῦμοῦ πα-
 20 τρός, ἀλλ' ὅτι μὴ πρὸς ἡδονὴν ἐκκλησιάζων ὠμίλησεν,
 ἀνθρώπων πονηρῶν συμβουλία πεισθεῖς, ἐγκατελίπετε
 μὲν τῷ δοκεῖν ὑπ' ὀργῆς ἐκείνον, ταῖς δ' ἀληθείαις
 αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἐκείνου νόμων ἀπεσπά-
 σατε. καίτοι συνεγνωκέναι καλῶς εἶχεν ὑμᾶς οὐ λόγων
 25 μόνον δυσκόλων ἀνδρὶ νέῳ καὶ δημαγωγίας ἀπείρῳ,
 ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς τι δυσχερὲς ἢ νεότης αὐτὸν καὶ ἡ
 ἀμαθία τῶν πραττομένων ἐξῆγγεν ἔργον, διὰ τε Σολο-
 μῶνα τὸν πατέρα καὶ τὰς εὐεργεσίας τὰς ἐκείνου· πα-
 ραίτησιν γὰρ εἶναι δεῖ τῆς τῶν ἐγγόνων ἀμαρτίας τὰς τῶν
 30 πατέρων εὐποιίας. ὑμεῖς δ' οὐδὲν τούτων ἐλογίσασθε
 οὔτε τότε οὔτε νῦν, ἀλλ' ἤκατε στρατὸς ἐφ' ἡμᾶς τοσοῦ-
 τος, τίνι καὶ πεπιστευκῶς περὶ τῆς νίκης; ἢ ταῖς χρυσαῖς

δαμάλεσι καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ὄρων βωμοῖς, ἃ δείγματα τῆς ἀσεβείας ἐστὶν ὑμῶν, ἀλλ' οὐχὶ τῆς θρησκείας; ἢ τὸ πλῆθος ὑμᾶς εὐέλπιδας ἀπεργάζεται τὴν ἡμετέραν στρατιὰν ὑπερβάλλον; ἀλλ' οὐδ' ἠτίσουσιν ἰσχύς μυριάδων στρατοῦ μετ' ἀδικημάτων πολεμοῦντος· ἐν γὰρ 5 μόνῳ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβεῖ τὴν βεβαιοτάτην ἐλπίδα τοῦ κρατεῖν τῶν ἐναντίων ἀποκεισθαι συμβέβηκεν, ἣτις ἐστὶ παρ' ἡμῖν τετηρηκόσιν ἐξ ἀρχῆς τὰ νόμιμα καὶ τὸν ἴδιον θεὸν σεβομένοις, ὃν οὐ χεῖρες ἐποίησαν ἐξ ὕλης φθαρτῆς, οὐδ' ἐπίνοια πονη- 10 ροῦ βασιλέως ἐπὶ τῇ τῶν ὄχλων ἀπάτῃ κατεσκεύασεν, ἀλλ' ὅς ἐργον ἐστὶν αὐτοῦ καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος τῶν ἀπάντων. συμβουλεύω τοιγαροῦν ὑμῖν ἔτι καὶ νῦν μεταγνῶναι, καὶ λαβόντας ἀμείνω λογισμὸν παύσασθαι τοῦ πολεμεῖν, καὶ τὰ πάτρια καὶ τὸ προαγαγὸν ὑμᾶς 15 ἐπὶ τοσοῦτο μέγεθος εὐδαιμονίας γνωρίσαι."

3 ταῦτα μὲν Ἀβίας διελέχθη πρὸς τὸ πλῆθος· ἔτι δ' αὐτοῦ λέγοντος λάθρα τινὰς τῶν στρατιωτῶν ὁ Ἰεροβοάμος ἐπεμψε περικυκλωσομένους τὸν Ἀβίαν ἐκ τινῶν οὐ φανερῶν τοῦ στρατοπέδου μερῶν. μέσου δ' 20 αὐτοῦ περιληφθέντος τῶν πολεμίων, ἡ μὲν στρατιὰ κατέδεισε καὶ ταῖς ψυχαῖς ἀνέπεσεν, ὁ δ' Ἀβίας παρθάρρυνε καὶ τὰς ἐλπίδας ἔχειν ἐν τῷ θεῷ παρεκάλει· τοῦτον γὰρ οὐ κεκυκλῶσθαι πρὸς τῶν πολεμίων. οἱ δὲ ὁμοῦ πάντες ἐπικαλεσάμενοι τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ συμ- 25 μαχίαν, τῶν ἱερέων τῇ σάλπιγγι σημηνάντων ἀλαλάξαντες ἐχώρησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ τῶν μὲν ἔθραυε τὰ φρονήματα καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ἐξέλυσεν ὁ θεός, τὴν δὲ Ἀβία στρατιὰν ὑπερτέραν ἐποίησεν. ὅσος γὰρ οὐδέποτε ἐμνημονεύθη φόνος ἐν πολέμῳ γεγενῆσθαι 30 οὔθ' Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων, τοσοῦτους ἀποκτείναντες τῆς Ἰεροβοάμου δυνάμεως θαναμαστῆν καὶ διαβόη-

τον νίκην παρὰ τοῦ θεοῦ λαβεῖν ἤξιώθησαν· πεντή-
 κοντα γὰρ μυριάδας τῶν ἐχθρῶν κατέβαλον, καὶ τὰς
 πόλεις αὐτῶν διήρπασαν τὰς ὀχυρωτάτας ἐλόντες κατὰ
 κράτος, τὴν τε Βεθλήην καὶ τὴν τοπαρχίαν αὐτῆς καὶ
 5 τὴν Ἰσανὰν καὶ τὴν τοπαρχίαν αὐτῆς. καὶ Ἰεροβοάμος
 μὲν οὐκέτι μετὰ ταύτην τὴν ἥτιαν ἰσχυσε, ἐφ' ὅσον
 Ἀβίας περιῆν χρόνον. τελευτᾷ δ' οὗτος ὀλίγον τῆ
 νίκη χρόνον ἐπιξήσας, ἔτη βασιλεύσας τρία, καὶ θά-
 πτεται μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῖς προγονικαῖς θήκαις,
 10 ἀπολείπει δὲ υἱοὺς μὲν δύο καὶ εἴκοσι, θυγατέρας δὲ
 ἑκκαίδεκα· πάντας δὲ τούτους ἐκ γυναικῶν δεκατεσσά-
 ρων ἔτεκνώσατο. διεδέξατο δ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ὁ
 υἱὸς Ἀσανος καὶ ἡ μήτηρ τοῦ νεανίσκου, Μαχαία τοῦ-
 νομα. τούτου κρατοῦντος τῆς εἰρήνης ἀπέλαυσεν ἡ
 15 χώρα τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐπὶ ἔτη δέκα.

καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀβίαν τὸν Ῥοβοάμου τοῦ Σολο- 4
 μῶνος οὕτω παρειλήφαμεν· ἐτελεύτησε δὲ καὶ Ἰερο-
 βοάμος ὁ τῶν δέκα φυλῶν βασιλεύς, ἄρξας ἔτη δύο καὶ
 εἴκοσι. διαδέχεται δ' αὐτὸν ὁ παῖς Νάδαβος, δευτέρου
 20 ἔτους ἤδη τῆς βασιλείας Ἀσάνου διεληλυθότος. ἤρξε
 δὲ ὁ τοῦ Ἰεροβοάμου παῖς ἔτη δύο, τῷ πατρὶ τὴν ἀσε-
 βειαν καὶ τὴν πονηρίαν ἐμφερῆς ὢν. ἐν δὲ τούτοις τοῖς
 δυσὶν ἔτεσι στρατευσάμενος ἐπὶ Γαβαθῶ πόλιν Παλαι-
 στίνων οὔσαν, πολιορκίᾳ λαβεῖν αὐτὴν προσέμενευ·
 25 ἐπιβουλευθεὶς δὲ ἐκεῖ ὑπὸ φίλου τινός, Βασάνου ὀνο-
 μα, Μαχείλου δὲ παιδός, ἀποθνήσκει· ὃς μετὰ τὴν τε-
 λευτὴν αὐτοῦ τὴν βασιλείαν παραλαβὼν ἅπαν τὸ Ἰε-
 ροβοάμου γένος διεφθίρει. καὶ συνέβη κατὰ τὴν τοῦ
 θεοῦ προφητείαν τοὺς μὲν ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰεροβοά-
 30 μου συγγενῶν ἀποθανόντας ὑπὸ κυνῶν σπαραχθῆναι
 καὶ δαπανηθῆναι, τοὺς δ' ἐν τοῖς ἀγροῖς ὑπ' ὄρνιθων.
 ὁ μὲν οὖν Ἰεροβοάμου οἶκος τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ

12 καὶ τῶν ἀνομημάτων ἀξίαν ὑπέσχε δίκην· ὁ δὲ τῶν
 Ἱεροσολύμων βασιλεὺς Ἄσανος ἦν τὸν τρόπον ἄριστος
 καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἀφορῶν, καὶ μηδὲν μῆτε πράττων
 μῆτ' ἐννοούμενος ὃ μὴ πρὸς τὴν εὐσέβειαν εἶχε καὶ τὴν
 τῶν νομίμων φυλακὴν τὴν ἀναφορὰν. κατώρθωσε δὲ 5
 τὴν αὐτοῦ βασιλείαν, ἐκκόψας εἴ τι πονηρὸν ἦν ἐν αὐτῇ,
 καὶ καθαρύσας ἀπὸ πάσης κηλίδος. στρατοῦ δ' εἶχεν
 ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, ὠπλισμένων θυρεῶ καὶ σειρομά-
 στη, ἐκ μὲν τῆς Ἰούδα φυλῆς μυριάδας τριάκοντα, ἐκ
 δὲ τῆς Βενιαμίντιδος ἀσπίδας φορούντων καὶ τοξοτῶν 10
 μυριάδας πέντε καὶ εἴκοσι. ἤδη δὲ αὐτοῦ δέκα ἔτη βα-
 σιλεύοντος στρατεύει μεγάλη δυνάμει Ζαχαρίας ἐπ' αὐ-
 τόν, ὃ τῆς Αἰθιοπίας βασιλεὺς, ἐνενήκοντα μὲν πεζῶν
 μυριάσιν, ἵππέων δὲ δέκα, τριακοσίοις δ' ἄρμασι. καὶ
 μέχρι πόλεως Μαρίσσης (ἔστι δ' αὕτη τῆς Ἰούδα φυ- 15
 λῆς) ἐλάσαντος αὐτοῦ μετὰ τῆς οἰκείας δυνάμεως ἀπήν-
 τησεν Ἄσανος· καὶ ἀντιπαρατάξας αὐτῷ τὴν στρατιὰν
 ἐν τινι φάραγγι Σαφθα λεγομένῃ, τῆς πόλεως οὐκ
 ἄπωθεν, ὡς κατείδε τὸ τῶν Αἰθιοπῶν πλῆθος, ἀνα-
 βοήσας νίκην ἤτει παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰς πολλὰς ἐλεῖν 20
 μυριάδας τῶν πολεμίων· οὐδὲ γὰρ ἄλλω τινι θαρσή-
 σας ἔλεγεν ἢ τῇ παρ' αὐτοῦ βοηθείᾳ, δυναμένη καὶ
 τοὺς ὀλίγους ἀπεργάσασθαι κρείττους τῶν πλειόνων
 καὶ τοὺς ἀσθενεῖς τῶν ὑπερεχόντων, ἀπαντῆσαι πρὸς
 2 μάχην τῷ Ζαχαίῳ. ταῦτα λέγοντος Ἀσάνου νίκην 25
 ἐσήμαινεν ὁ θεός, καὶ συμβαλὼν μετὰ χαρᾶς τῶν προ-
 δεδηλωμένων ὑπὸ τοῦ θεοῦ πολλοὺς ἀποκτείνει τῶν
 Αἰθιοπῶν, καὶ τραπέντας εἰς φυγὴν ἐδίωξεν ἄχρι τῆς
 Γεραρίτιδος χώρας. ἀφήμενοι δὲ τῆς ἀναιρέσεως ἐπὶ
 τὴν διαρπαγὴν τῆς πόλεως ἐχώρησαν (ἦλω γὰρ ἡ Γε- 30
 ράρων) καὶ κατὰ τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, ὡς πολὺν μὲν
 ἐκφορῆσαι χρυσὸν πολὺν δὲ ἄργυρον, λείαν τε πολλήν

ἀπαγαγεῖν, καμήλους καὶ ὑποζύγια καὶ βοσκημάτων ἀγέλας. Ἄσανος μὲν οὖν καὶ ἡ σὺν αὐτῷ στρατιὰ τοιαύτην παρὰ τοῦ θεοῦ νίκην λαβόντες καὶ ὠφέλειαν ἀνέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, παραγενομένοις δὲ αὐτοῖς
 5 ἀπήντησε κατὰ τὴν ὁδὸν προφήτης Ἀζαρίας ὄνομα. οὗτος ἐπισχεῖν κελεύσας τῆς ὁδοιπορίας, ἤρξατο λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι ταύτης εἶεν τῆς νίκης παρὰ τοῦ θεοῦ τετυχηκότες, ὅτι δικαίους καὶ ὁσίους αὐτοὺς παρέσχον καὶ πάντα κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ θεοῦ πεποιηκότας. ἐπι-
 10 μένουσι μὲν οὖν ἔφασκεν αἰεὶ τὸ κρατεῖν αὐτοὺς τῶν ἐχθρῶν καὶ τὸ ζῆν μετ' εὐδαιμονίας παρεξέειν τὸν θεόν, ἀπολιποῦσι δὲ τὴν θρησκείαν ἅπαντα τὰ τούτων ἐναντία συμβήσεσθαι, καὶ γενήσεσθαι χρόνον ἐκεῖνον ἐν ᾧ μηδεὶς ἀληθῆς εὐρεθήσεται προφήτης ἐν τῷ ἕμε-
 15 τέρω ὄχλῳ, οὐδὲ ἰερεὺς τὰ δίκαια χρηματίζων, ἀλλὰ καὶ αἱ πόλεις ἀνάστατοι γενήσονται καὶ τὸ ἔθνος κατὰ πάσης σπαρήσεται γῆς, ἐπηλυν βίον καὶ ἀλήτην βιωσόμενον. καιρὸν δ' αὐτοῖς ἔχουσι συνεβούλευσεν ἄγαθοῖς γίνεσθαι καὶ μὴ φθονῆσαι τῆς εὐμενείας αὐτοῖς τοῦ
 20 θεοῦ. ταῦτ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς ἐχάρησαν καὶ πολλὴν πρόνοιαν ἐποιοῦντο κοινῇ τε πάντες καὶ κατ' ἰδίαν τοῦ δικαίου. διέπεμψε δ' ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν νομίμων ἐπιμελησομένους.

καὶ τὰ μὲν Ἄσανου τοῦ βασιλέως τῶν δύο φυλῶν 3
 25 ἐν τούτοις ὑπῆρχεν· ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ πλήθους τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλέα Βασάνην, τὸν ἀποκτείναντα τὸν Ἱεροβοάμου υἱὸν Νάδαβον καὶ κατασχόντα τὴν ἀρχήν. οὗτος γὰρ ἐν Θαρσῇ πόλει διατρίβων καὶ ταύτην οἰκητήριον πεποιημένος εἰκοσι μὲν ἐβασίλευσεν
 30 ἔτη καὶ τέσσαρα, πονηρὸς δὲ καὶ ἀσεβῆς ὑπὲρ Ἱεροβοάμου καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενος πολλὰ καὶ τὸ πλήθος κακὰ διέθηκε καὶ τὸν θεὸν ἐξύβρισεν. ὃς αὐτῷ

πέμψας Ἰηοῦν τὸν προφήτην προεἶπε διαφθερεῖν αὐ-
 τοῦ πᾶν τὸ γένος καὶ τοῖς αὐτοῖς οἷς καὶ τὸν Ἱεροβοά-
 μου κακοῖς περιέβαλεν οἶκον ἐξολέσειν, ὅτι βασιλεὺς
 ὑπ' αὐτοῦ γενόμενος οὐκ ἠμείψατο τὴν εὐεργεσίαν τῷ
 δικαίως προστῆναι τοῦ πλήθους καὶ εὐσεβῶς, ἅπερ
 αὐτοῖς πρῶτον τοῖς οὖσι τοιούτοις ἀγαθὰ, ἔπειτα τῷ
 θεῷ φίλα, τὸν δὲ κάκιστον Ἱεροβοάμον ἐμιμήσατο καὶ
 τῆς ψυχῆς ἀπολομένης τῆς ἐκείνου ζῶσαν ἐν αὐτῷ τὴν
 πονηρίαν ἐνεδείξατο. πείραν οὖν ἔξιν εἰκότως τῆς
 ὁμοίας συμφορᾶς αὐτὸν ἔλεγεν, ὅμοιον αὐτῷ γενόμενον. 10
 Βασάνης δὲ προακηκῶς τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβήσε-
 σθαι κακὰ μεθ' ὅλης τῆς γενεᾶς ἐπὶ τοῖς τετολμημέ-
 νοις, πρὸς τὸ λοιπὸν δέον ἠσυχάσαι, ἵνα μὴ μᾶλλον πο-
 νηρὸς δόξας ἀποθάνῃ, καὶ περὶ τῶν παρῳχημένων ἐκ
 τοῦ τότε γοῦν μετανοῆσαι, ὅπως συγγνώμης παρὰ τοῦ 13
 θεοῦ τύχῃ, ὥσπερ οἱ προκειμένων αὐτοῖς ἄθλων, ἐπὶ
 περὶ τι σπουδάσωσιν, οὐ διαλείπουσι περὶ τοῦτο ἐνερ-
 γοῦντες, οὕτω καὶ Βασάνης, προειρηκότες αὐτῷ τοῦ
 προφήτου τὰ μέλλοντα, ὡς ἐπ' ἀγαθοῖς τοῖς μεγίστοις
 κακοῖς, ὀλέθρῳ γένους καὶ οἰκίας ἀπωλείᾳ, χείρων ἐγέ- 20
 νετο καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὥσπερ ἀθλητῆς κακίας
 τοῖς περὶ ταύτην πόνοις προσετίθει. καὶ τελευταίου
 τὴν στρατιὰν παραλαβὼν πάλιν ἐπῆλθε πόλει τινὶ τῶν
 οὐκ ἀφανῶν, Ἀραμαθῶνι τοῦνομα, σταδίου ἀπεχούσῃ
 Ἱεροσολύμων τεσσαράκοντα, καὶ καταλαβόμενος αὐτὴν 25
 ὠχύρου, προδιεγνωκῶς καταλιπεῖν ἐν αὐτῇ δύναμιν,
 ἵνα ἐκεῖθεν ὠρμημένοι τὴν Ἀσάνου βασιλείαν κακώ-
 σωσι.

4 φοβηθεῖς δὲ Ἀσανος τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ πολε-
 μίου, καὶ λογισάμενος ὡς πολλὰ διαθήσει κακὰ τὴν 30
 ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην ἅπασαν ὁ καταλειφθεῖς ἐν
 Ἀραμαθῶνι στρατός, ἐπεμψε πρὸς τὸν Δαμασκηνῶν

βασιλέα πρέσβεις καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, παρακαλῶν
 συμμαχίαν καὶ ὑπομιμνήσκων ὅτι καὶ πατρώα φιλία
 πρὸς ἀλλήλους ἐστὶν αὐτοῖς. ὁ δὲ τῶν χρημάτων τὸ
 πλῆθος ἀσμένως ἐδέξατο καὶ συμμαχίαν ἐποίησατο
 5 πρὸς αὐτόν, διαλύσας τὴν πρὸς τὸν Βασάνην φιλίαν·
 καὶ πέμψας εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένας πόλεις
 τοὺς ἡγεμόνας τῆς ἰδίας δυνάμεως ἐκέλευσε κακοῦν
 αὐτάς. οἱ δὲ τὰς μὲν ἐνεπίμπρασαν τὰς δὲ διήρπασαν
 πορευθέντες, τὴν τε Ἀιῶνα λεγομένην καὶ Δάνα καὶ
 10 Ἀβελλάνην καὶ ἄλλας πολλὰς. ταῦτα ἀκούσας ὁ τῶν
 Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς τοῦ μὲν οἰκοδομεῖν καὶ ὀχυροῦν
 τὴν Ἀραμαθῶνα ἐπαύσατο, μετὰ δὲ σπουδῆς ὡς βοη-
 θήσων τοῖς οἰκείοις κακουμένοις ἀνέστρεψεν. Ἄσανος
 δὲ ἐκ τῆς παρεσκευασμένης ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν οἰκο-
 15 δομίαν ὕλης πόλεις ἀνήγειρεν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ δύο
 καρτεράς· ἡ μὲν Γαβὰ ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ Μασφά. καὶ
 μετὰ ταῦτα μὲν καιρὸν οὐκ ἔσχεν ὁ Βασάνης τῆς ἐπὶ
 Ἄσανου στρατείας· ἐφθάσθη γὰρ ὑπὸ τοῦ χρεῶν, καὶ
 θάπτεται μὲν ἐν Θαρσῇ πόλει, παραλαμβάνει δ' αὐτοῦ
 20 τὴν ἀρχὴν παῖς Ἥλανος. οὗτος ἄρξας ἐπ' ἔτη δύο τε-
 λευτᾶ, φονεύσαντος αὐτὸν ἐξ ἐπιβουλῆς Ζαμάρου τοῦ
 ἱππάρχου τῆς ἡμισείας τάξεως. κατενωχηθέντα γὰρ
 αὐτὸν παρὰ τῷ οἰκονόμῳ αὐτοῦ Ὀλσα τοῦνομα πείσας
 ἐπιδραμεῖν τῶν ὑφ' αὐτὸν ἱππέων τινάς, ἀπέκτεινε δι'
 25 αὐτῶν μεμονωμένον τῶν περὶ αὐτὸν ὀπλιτῶν καὶ ἡγε-
 μόνων· οὗτοι γὰρ ἅπαντες περὶ τὴν πολιορκίαν τῶν
 Γαβαθῶν ἐγίνοντο τῆς Παλαιστίνων.

φονεύσας δὲ τὸν Ἥλανον ὁ ἱππαρχὸς Ζαμάρης ἀν- 5
 τὸς βασιλεύει, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάνου γενεὰν κατὰ
 30 τὴν Ἰηοῦ προφητείαν διαφθείρει· τῷ γὰρ αὐτῷ τρό-
 πῳ συνέβη τὸν οἶκον αὐτοῦ πρόρριζον ἀπολέσθαι διὰ
 τὴν ἀσέβειαν ὡς καὶ τὸν Ἱεροβοάμου διαφθαρέντα γε-

γράφαμεν. ἡ δὲ πολιορκουῖσα τὴν Γαβαθώνην στρατιὰ
 πυθομένη τὰ περὶ τὸν βασιλέα, καὶ ὅτι Ζαμάρης ἀπο-
 κτείνας αὐτὸν ἔχει τὴν βασιλείαν, καὶ αὐτὴ τὸν ἡγού-
 μενον αὐτῆς Ἀμαρῖνον ἀπέδειξε βασιλέα, ὃς ἀπὸ τῆς
 Γαβαθώνης ἀναστήσας τὸν στρατὸν εἰς Θαρσὴν παρα- 5
 γίνεται τὸ βασίλειον, καὶ προσβαλὼν τῇ πόλει κατὰ
 κράτος αἰρεῖ. Ζαμάρης δὲ τὴν πόλιν ἰδὼν ἠρημωμένην
 συνέφυγεν εἰς τὸ μυχαίτατον τῶν βασιλείων, καὶ ὑπο-
 πρήσας αὐτὸ συγκατέκαυσεν αὐτόν, βασιλεύσας ἡμέρας
 ἑπτὰ. διέστη δ' εὐθύς ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν λαός, καὶ οἱ 10
 μὲν αὐτῶν Θαμναῖον βασιλεύειν ἤθελον, οἱ δὲ τὸν
 Ἀμαρῖνον. νικήσαντες δ' οἱ τοῦτον ἄρχειν ἀξιοῦντες
 ἀποκτείνουσι τὸν Θαμναῖον, καὶ παντὸς βασιλεύει ὁ
 Ἀμαρῖνος τοῦ ὄχλου. τριακοστῶ δὲ ἔτει τῆς Ἀσάνου
 βασιλείας ἤρξεν ὁ Ἀμαρῖνος ἔτη δώδεκα, τούτων τὰ 15
 μὲν ἕξ ἐν Θαρσῇ πόλει, τὰ δὲ λοιπὰ ἐν Σεμαρεῶνι λε-
 γομένη πόλει, ὑπὸ δὲ Ἑλλήνων Σαμαρεία καλουμένη.
 προσηγόρευσε δ' αὐτὴν αὐτὸς Σεμαρεῶνα ἀπὸ τοῦ τὸ
 ὄρος ἀποδομένου αὐτῶ, ἐφ' ᾧ κατεσκεύασε τὴν πόλιν,
 Σεμάρου. διέφερε δ' οὐδενὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευ- 20
 σάντων ἢ τῶ χείρων αὐτῶν εἶναι· ἅπαντες γὰρ ἐξή-
 τουν πῶς ἀποστήσωσιν ἀπὸ τοῦ θεοῦ τὸν λαὸν τοῖς
 καθ' ἡμέραν ἀσεβήμασι, καὶ διὰ τοῦτο δι' ἀλλήλων
 αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐποίησεν ἐλεῖν καὶ μηδένα τοῦ γένους
 ὑπολιπεῖν. ἐτελεύτησε δὲ καλοῦτος ἐν Σαμαρείᾳ· δια- 25
 δέχεται δ' αὐτὸν ὁ παῖς Ἀχαβος.

6 μαθεῖν δ' ἔστιν ἐκ τούτων ὅσην τὸ θεῖον ἐπιστρο-
 φὴν ἔχει τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ πῶς μὲν
 ἀγαπᾷ τοὺς ἀγαθοὺς, μισεῖ δὲ τοὺς μοχθηροὺς καὶ
 προορρίζους ἀπόλλυσιν. οἱ μὲν γὰρ τῶν Ἰσραηλιτῶν 30
 βασιλεῖς ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ διὰ τὰς παρανομίας καὶ τὰς
 ἀδικίας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλοὶ κακῶς διαφθαρέντες

- ἤρέθησαν, καὶ τὸ γένος αὐτῶν· ὁ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων
καὶ τῶν δύο φυλῶν βασιλεὺς Ἄσανος δι' εὐσέβειαν καὶ
δικαιοσύνην εἰς μακρὸν καὶ εὐδαιμον ὑπὸ τοῦ θεοῦ
προήχθη γῆρας, καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἓν ἄρξας ἔτος
5 εὐμοίρως ἀπέθανε. τελευτήσαντος δ' αὐτοῦ διεδέξατο
τὴν ἡγεμονίαν ὁ υἱὸς Ἰωσαφάτης, ἐκ γυναικὸς Ἀβίδας
τοῦνομα γεγεννημένος. τοῦτον μιμητὴν Δαβίδου τοῦ
προπάππου κατὰ τε ἀνδρείαν καὶ εὐσέβειαν ἅπαντες
ἐν τοῖς ἔργοις ὑπέλαβον.
- 10 ἀλλὰ τὰ περὶ μὲν τούτου τοῦ βασιλέως οὐ νῦν κα-
τεπεῖγει λέγειν· ὁ δὲ Ἄχαβος ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασι- 13
λεὺς κατῴκει μὲν ἐν Σαμαρείᾳ, τὴν δ' ἀρχὴν κατέσχευ
ἕως ἑτῶν εἴκοσι καὶ δύο, μηδὲν κινήσας τῶν πρὸ αὐ-
τοῦ βασιλέων εἰ μὴ ὅσα γε πρὸς τὸ χεῖρον καθ' ὑπερ-
15 βολὴν πονηρίας ἐπενόησεν, ἅπαντα δ' αὐτῶν τὰ κα-
κουργήματα καὶ τὴν πρὸς τὸ θεῖον ὕβριν ἐκμιμησάμε-
νος, καὶ μάλιστα τὴν Ἱεροβοάμου ζηλώσας παρανομίαν.
καὶ γὰρ οὗτος δαμάλεις τὰς ὑπ' ἐκείνου κατασκευα-
σθείσας προσεκύνησε, καὶ τούτοις ἄλλα παράδοξα προσ-
20 ἐμηχανήσατο. ἔγνημε δὲ καὶ γυναῖκα, θυγατέρα μὲν
Ἰθωβάλου τοῦ Τυρίων καὶ Σιδωνίων βασιλέως, ἣ
Ἰεξαβέλη ἦν ὄνομα, ἀφ' ἧς τοὺς ἰδίους αὐτῆς θεοὺς
προσκυνεῖν ἔμαθεν. ἦν δὲ τὸ γύναιον δραστήριόν τε
καὶ τολμηρόν, εἰς τσαύτην δ' ἀσέλγειαν καὶ μανίαν
25 προύπεσεν ὥστε καὶ ναὸν τῷ Τυρίων θεῷ, ὃν Βῆλον
προσαγορεύουσιν, ᾠκοδόμησε καὶ ἄλλος παντοίων δέν-
δρων κατεφύτευσε. κατέστησε δὲ καὶ ἱερεῖς καὶ ψευ-
δοπροφήτας τούτῳ τῷ θεῷ. καὶ αὐτὸς δ' ὁ βασιλεὺς
πολλοὺς τοιοῦτους περὶ αὐτὸν εἶχεν, ἀνοίᾳ καὶ πονηρίᾳ
30 πάντας ὑπερβεβληκῶς τοὺς πρὸ αὐτοῦ.
- προφήτης δὴ τις τοῦ μεγίστου θεοῦ, ἐκ πόλεως 2
Θεσβώνης τῆς Γαλααδίτιδος χώρας, προσελθὼν Ἀχά-

βῶ προλέγειν αὐτῷ τὸν θεὸν ἔφασκε μήτε ὕσειν αὐτὸν
 ἐν ἐκείνοις τοῖς ἔτεσι μήτε δρόσον καταπέμψειν εἰς τὴν
 χώραν, εἰ μὴ φανέντος αὐτοῦ. καὶ τούτοις ἐπομόσας
 ἀνεχώρησεν εἰς τὰ πρὸς νότον μέρη, ποιούμενος παρὰ
 χειμάρρῳ τινὶ τὴν διατριβήν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ποτὸν εἶχε· 5
 τὴν γὰρ τροφήν αὐτῷ καθ' ἡμέραν κόρακες προσέφε-
 ρον. ἀναξηρανθέντος δὲ τοῦ ποταμοῦ δι' ἀνομβρίαν,
 εἰς Σαρεφθὰ πόλιν οὐκ ἄπωθεν τῆς Σιδῶνος καὶ Τύ-
 ρου (μεταξὺ γὰρ κεῖται) παραγίνεται, τοῦ θεοῦ κελεύ-
 σαντος· εὐρήσειν γὰρ ἐκεῖ γυναῖκα χήραν, ἣτις αὐτῷ 10
 παρέξει τροφάς. ὣν δ' οὐ πόρρω τῆς πύλης ὄρᾳ γυ-
 ναῖκα χερυῆτιν ξυλιζομένην. τοῦ δὲ θεοῦ δηλώσαντος
 ταύτην εἶναι τὴν μέλλουσαν αὐτὸν διατρέφειν, προσ-
 ελθὼν ἠσπάσατο καὶ κομίσει ὕδωρ παρεκάλεσεν, ὅπως
 πίῃ, καὶ πορευομένης μετακαλεσάμενος καὶ ἄρτον ἐνεγ- 15
 κεῖν ἐκέλευσε. τῆς δ' ὁμοσάσης μηδὲν ἔχειν ἔνδον ἢ
 μίαν ἀλεύρου δρακὰ καὶ ὀλίγον ἔλαιον, πορεύεσθαι δὲ
 συνειλεχυῖαν τὰ ξύλα ἵνα φυράσασα ποιήσῃ αὐτῇ καὶ
 τῷ τέκνῳ ἄρτον, μεθ' ὃν ἀπολεισθαι λιμῷ δαπανη-
 θέντα μηκέτι μηδενὸς ὄντος ἔλεγεν, "ἀλλὰ θαρσοῦσα" 20
 εἶπεν "ἄπιθι, καὶ τὰ κρεῖσσω προσδοκῶσα, καὶ ποιή-
 σασα πρῶτον ἐμοὶ βραχὺν κόμισον. προλέγω γὰρ σοι
 μηδέποτε ἐπιλείψειν ἀλεύρων ἐκείνο τὸ ἄγγος, μηδ'
 ἔλαιου τὸ κεράμιον, μέχρις οὗ ἂν ὕσῃ ὁ θεός." ταῦτ'
 εἰπόντος τοῦ προφήτου, παραγενομένη πρὸς αὐτὸν 25
 ἐποίησε τὰ εἰρημένα, καὶ αὐτῇ τε ἔσχε καὶ τῷ τέκνῳ
 ἐχορήγει τὴν διατροφήν καὶ τῷ προφήτῃ. ἐπέλιπε δ'
 οὐδὲν αὐτοῦς τούτων ἄχρις οὗ καὶ ὁ ἀνῆμος ἐπαύσατο.
 μέμνηται δὲ τῆς ἀνομβρίας ταύτης καὶ Μένανδρος ἐν
 ταῖς Ἰθωβάλου τοῦ Τυρίων βασιλέως πράξεσι, λέγων 30
 οὕτως "ἄβροχία τε ἐπ' αὐτοῦ ἐγένετο, ἀπὸ τοῦ Ἰπερ-
 βερεταίου μηνὸς ἕως τοῦ ἐχομένου ἔτους τοῦ Ἰπερβε-

ρεταίου. Ἰκετεῖαν δ' αὐτοῦ ποιησαμένου, κεραυνοὺς ἱκανοὺς βεβληκένοι. οὗτος πόλιν Βότρυν ἔκτισε τὴν ἐπὶ Φοινίκῃ καὶ Αὔξαν τὴν ἐν Λιβύῃ.”

καὶ ταῦτα μὲν δηλῶν τὴν ἐπ' Ἀχάβου γενομένην
 5 ἄνομβρίαν (κατὰ γὰρ τοῦτον καὶ Ἰθώβαλος ἐβασίλευσε
 Τυρίων) ὁ Μένανδρος ἀναγέγραφεν· ἡ δὲ γυνὴ περὶ 3
 ἧς πρὸ τούτων εἶπομεν, ἡ τὸν προφήτην διατρέφουσα,
 τοῦ παιδὸς αὐτῆ καταπεσόντος εἰς νόσον ὡς καὶ τὴν ψυ-
 χὴν ἀφεῖναι καὶ δόξαι νεκρόν, ἀνακλαιομένη καὶ τὰς
 10 χερσὶν αὐτὴν αἰκίζομένη, καὶ φωνὰς οἴας ὑπηγόρευε
 τὸ πάθος ἀφείδω, κατητιᾶτο τῆς παρ' αὐτὴν παρου-
 σίας τὸν προφήτην ὡς ἐλέγξαντα τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς,
 καὶ διὰ τοῦτο τοῦ παιδὸς τετελευτηκότος. ὃ δὲ παρεκε-
 λεύετο θαρρεῖν καὶ παραδοῦναι τὸν υἱὸν αὐτῆς· ζῶντα
 15 γὰρ αὐτὸν ἀποδώσειν. παραδούσης οὖν βαστάσας εἰς
 τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ διέτριβεν αὐτός, καὶ καταθεὶς ἐπὶ τῆς
 κλίνης, ἀνεβόησε πρὸς τὸν θεὸν οὐ καλῶς ἀμείψασθαι
 τὴν ὑποδεξαμένην καὶ θρέψασαν, τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀφαι-
 ρησόμενον, ἐδεῖτό τε τὴν ψυχὴν εἰσπέμψαι πάλιν τῷ
 20 παιδί καὶ παρασχεῖν αὐτῷ τὸν βίον. τοῦ δὲ θεοῦ κα-
 τοικτειρήσαντος μὲν τὴν μητέρα, βουλευθέντος δὲ καὶ
 τῷ προφήτῃ χαρίσασθαι τὸ μὴ δόξαι πρὸς αὐτὴν ἐπὶ
 κακῷ παρεῖναι, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀνεβίωσεν. ἡ
 δ' εὐχαρίσκει τῷ προφήτῃ, καὶ τότε σαφῶς ἔλεγε μεμα-
 25 θηκέναι ὅτι τὸ θεῖον αὐτῷ διαλέγεται.

χρόνου δ' ὀλίγου διελθόντος παραγίνεται πρὸς 4
 Ἀχάβον τὸν βασιλέα κατὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ, δηλώσω
 αὐτῷ τὸν γενησόμενον ὑετόν. λιμὸς δὲ τότε κατεῖχε τὴν
 χώραν ἅπασαν καὶ πολλὴ τῶν ἀναγκαίων ἀπορία, ὡς
 30 μὴ μόνον ἀνθρώπους αὐτῶν σπανίζειν, ἀλλὰ καὶ τὴν
 γῆν μῆδ' ὅσα τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄλλοις κτήνεσι πρὸς
 νομὴν ἔστι χρήσιμα διὰ τὴν ἄνομβρίαν ἀναδιδόναι. τὸν

οὖν ἐπιμελούμενον αὐτοῦ τῶν κτημάτων ὁ βασιλεὺς κα-
 λέσας Ὠβεδίαν, ἀπιέναι βούλεσθαι πρὸς αὐτὸν εἶπεν
 ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ τοὺς χειμάρρους, ἵν' εἴ-
 που παρ' αὐτοῖς εὐρεθῆι πάα, ταύτην εἰς τροφήν ἀμη-
 σάμενοι τοῖς κτήνεσιν ἔχωσι, καὶ περιπέμπαντα κατὰ 5
 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τοὺς ζητήσοντας τὸν προφήτην
 Ἴηλιν οὐχ ἠύρηκέαι. συνέπεσθαι δὲ ἐκέλευσε κάκει-
 νον αὐτῷ. δόξαν οὖν ἐξορμαῖν αὐτούς, μερισάμενοι τὰς
 ὁδοὺς ὃ τε Ὠβεδίας καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπήεσαν ἕτερος ἐτέ-
 ραν τῶν ὁδῶν. συνεβεβήκει δέ, καθ' ὃν Ἰεξαβέλη ἡ 10
 βασίλισσα καιρὸν τοὺς προφήτας ἀπέκτεινε, τοῦτον ἑκα-
 τὸν ἐν τοῖς ὑπογείοις σπηλαίοις κρύψαι προφήτας, καὶ
 τρέφειν αὐτοὺς ἄρτον χορηγοῦντα μόνον καὶ ὕδωρ.
 μονωθέντι δ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ὠβεδία συνήνη-
 σεν αὐτῷ ὁ προφήτης Ἰηλίας· καὶ πυθόμενος παρ' αὐ- 15
 τοῦ τίς εἴη καὶ μαθὼν προσεκύνησεν αὐτόν. ὃ δὲ πρὸς
 τὸν βασιλέα βαδίζειν ἐκέλευσε καὶ λέγειν ὅτι παρεῖη
 πρὸς αὐτόν. ὃ δέ, τί κακὸν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθότα πρὸς
 τὸν ἀποκτεῖναι ζητοῦντα καὶ πᾶσαν ἐρευνήσαντα γῆν
 πέμπειν αὐτόν ἔλεγεν, ἢ τοῦτ' ἀγνοεῖν αὐτόν ὅτι μη- 20
 δένα τόπον κατέλιπεν εἰς ὃν οὐκ ἀπέστειλε τοὺς ἀνά-
 ξοντας, εἰ λάβοιεν, ἐπὶ θανάτῳ; καὶ γὰρ εὐλαβεῖσθαι
 πρὸς αὐτὸν ἔφασκε, μὴ τοῦ θεοῦ φανέντος αὐτῷ πάλιν
 εἰς ἄλλον ἀπέλθῃ τόπον, εἶτα διαμαρτῶν αὐτοῦ πέμ-
 ψαντος τοῦ βασιλέως καὶ μὴ δυναμένου εὐρεῖν ὅπου 25
 ποτ' εἴη γῆς, ἀποθάνῃ. προνοεῖν οὖν αὐτοῦ τῆς σωτη-
 ρίας παρεκάλει, τὴν περὶ τοὺς ὁμοτέχνους αὐτοῦ σπου-
 δὴν λέγων, ὅτι σώσειεν ἑκατὸν προφήτας, Ἰεξαβέλης
 πάντας τοὺς ἄλλους ἀνηρηκυίας, καὶ ἔχοι κεκρυμμέ-
 νους αὐτοὺς καὶ τρεφομένους ὑπ' αὐτοῦ. ὃ δὲ μηδὲν 30
 δεδιότα βαδίζειν ἐκέλευε πρὸς τὸν βασιλέα, δούς αὐτῷ
 πιστεῖς ἐνόρκους ὅτι πάντως κατ' ἐκείνην Ἀχάβῳ φα-

νήσεται τὴν ἡμέραν. μηνύσαντος δὲ τῷ βασιλεῖ τοῦ 5
 Ὁβεδίου τὸν Ἕλληνα, ὑπήντησεν ὁ Ἀχαβος, καὶ ἤρετο
 μετ' ὀργῆς εἰ αὐτὸς εἶη ὁ τὸν Ἑβραίων λαὸν κακώσας
 καὶ τῆς ἀκαρπίας αἷτιος τῆ γῆ γενόμενος. ὁ δ' οὐδὲν
 5 ὑποθωπεύσας αὐτὸν εἶπεν ἅπαντα τὰ δεινὰ πεποιηκέ-
 ναι καὶ τὸ γένος αὐτοῦ, ξενικοὺς εἰσενηνοχότα τῆ χώρα
 θεοὺς καὶ τούτους σέβοντα, τὸν ἴδιον αὐτῶν, ὃς μόνος
 ἐστὶ θεός, ἀπολελοιπότα, καὶ μηδεμίαν ἔτι πρόνοιαν αὐ-
 τοῦ ποιούμενον. νῦν μέντοι γε ἀπελθόντα ἐκέλευε
 10 πάντα τὸν λαὸν εἰς τὸ Καρμήλιον ὄρος ἀθροῖσαι πρὸς
 αὐτόν, καὶ τοὺς προφήτας αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικός, εἰ-
 πῶν ὅσοι τὸν ἀριθμὸν εἶησαν, καὶ τοὺς τῶν ἄλσεων
 προφήτας, ὡς τετρακοσίους τὸ πλῆθος ὄντας. ὡς δὲ
 συνέδραμον πάντες εἰς τὸ προειρημένον ὄρος Ἀχάβου
 15 διαπέμψαντος, σταθεῖς αὐτῶν ὁ προφήτης Ἡλίας με-
 ταξὺ, μέχρι πότε διηρημένους αὐτοὺς τῆ διανοίᾳ καὶ
 ταῖς δόξαις οὕτω βιώσειν ἔφασκε. νομίσαντας μὲν γὰρ
 τὸν ἐγγώριον θεὸν ἀληθῆ καὶ μόνον ἔπεςθαι τούτῳ καὶ
 ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ παρῆνει, μηδὲν δὲ τοῦτον ἠγουμέ-
 20 νους, ἀλλὰ περὶ τῶν ξενικῶν ὑπειληφότας ὡς ἐκείνους
 δεῖ θρησκεύειν, αὐτοῖς συνεβούλευε κατακολουθεῖν.
 τοῦ δὲ πλῆθους μηδὲν πρὸς ταῦτα ἀποκρινομένου, ἠξίω-
 σεν Ἡλίας, πρὸς διάπειραν τῆς τε τῶν ξενικῶν θεῶν
 ἰσχύος καὶ τῆς τοῦ ἰδίου, μόνος ὢν αὐτοῦ προφήτης,
 25 ἐκείνων δὲ τετρακοσίους ἐχόντων, λαβεῖν αὐτὸς τε βοῦν
 καὶ ταύτην θύσας ἐπιθεῖναι τοῖς ξύλοις, πυρὸς οὐχ
 ὑφαφθέντος, κάκεινους ταῦτα ποιήσαντας ἐπικαλέσα-
 σθαι τοὺς ἰδίους θεοὺς ἀνακαῦσαι τὰ ξύλα· γενομένου
 γὰρ τούτου μαθήσεσθαι τότε τὴν ἀληθῆ φύσιν τοῦ θεοῦ.
 30 ἀρυσάσης δὲ τῆς γνώμης ἐκέλευσεν Ἡλίας τοὺς προφή-
 τας ἐκλεξαμένους βοῦν πρῶτους τε θῦσαι καὶ τοὺς αὐ-
 τῶν ἐπικαλέσασθαι θεοὺς. ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἀπῆντα παρὰ

τῆς εὐχῆς αὐτοῖς καὶ τῆς ἐπικλήσεως θύσασιν τοῖς προφήταις, σκώπτων ὁ Ἥλιος μεγάλη βοῆ καλεῖν αὐτούς ἐκέλευε τοὺς θεοὺς· ἢ γὰρ ἀποδημεῖν αὐτούς ἢ καθεῦδεν. τῶν δ' ἀπ' ὄρθρου τοῦτο ποιούντων μέχρι μέσης ἡμέρας, καὶ τεμνόντων αὐτούς μαχαίραις καὶ σειρομά- 5
 σταις κατὰ τὸ πάτριον ἔθος, μέλλων αὐτὸς ἐπιτελεῖν τὴν θυσίαν, ἐκέλευσε τοὺς μὲν ἀναχωρῆσαι, τοὺς δὲ ἐγγὺς προσελθόντας τηρεῖν αὐτόν, μὴ πῦρ λάθρα τοῖς ξύλοις ἐμβάλλῃ. τοῦ δὲ ὄχλου προσελθόντος, λαβὼν δώδεκα λίθους κατὰ φυλὴν τοῦ λαοῦ τῶν Ἑβραίων ἀνέ- 10
 στησεν ἐξ αὐτῶν θυσιαστήριον, καὶ περὶ αὐτὸ δεξαμενὴν ὠρυξε βαθυτάτην. καὶ συνθεῖς τὰς σχίζας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ κατ' αὐτῶν ἐπιθεῖς τὰ ἱερεῖα, τέσσαρας ἀπὸ τῆς κρήνης ὑδρίας προσέταξε πληρωθεῖσας ὕδατος κατασκεδάσαι τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς ὑπερβαλεῖν αὐτὸ καὶ 15
 τὴν δεξαμενὴν ἅπασαν ὕδατος γεμισθῆναι πηγῆς ἀναδοθείσης. ταῦτα δὲ ποιήσας ἤρξατο εὐχεσθαι τῷ θεῷ καὶ καλεῖν αὐτόν καὶ ποιεῖν τῷ πεπλανημένῳ πολὺν ἤδη χρόνον λαῷ φανερὰν τὴν αὐτοῦ δύναμιν. καὶ ταῦτα λέγοντος ἄφνω πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ πλήθους ὀρώων- 20
 τος, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἔπεσε καὶ τὴν θυσίαν ἔδαπάνησεν, ὡς ἀνακαῆναι καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ψαφαρὸν γενέσθαι τὸν τόπον.

6 οἱ δ' Ἰσραηλιταὶ τοῦτο ἰδόντες ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνουν ἓνα θεὸν καὶ μέγιστον καὶ ἀληθινὸν 25
 ἀποκαλοῦντες, τοὺς δ' ἄλλους ὀνόματα ὑπὸ φανύλης καὶ ἀνοήτου δόξης πεποιημένα. συλλαβόντες δ' αὐτῶν καὶ τοὺς προφήτας ἀπέκτειναν, Ἥλία τοῦτο παραινέσαντος. ἔφη δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ πορεύεσθαι πρὸς ἄριστον μηδὲν ἔτι φροντίσαντα· μετ' ὀλίγον γὰρ ὄψεσθαι τὸν θεὸν 30
 ὄντα. καὶ ὁ μὲν Ἀχαβὸς ἀπηλλάγη, Ἥλιος δὲ ἐπὶ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Καρμήλου ἀναβὰς ὄρους καὶ καθίσας

ἐπὶ τῆς γῆς προσηρείσατο τοῖς γόνασι τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν θεράποντα ἐκέλευσεν ἀνελθόντα ἐπὶ τινὰ ἴσκιον εἰς τὴν θάλασσαν ἀποβλέπειν, κἄν ἴδῃ νεφέλην ἐγειρομένην ποδέν, φράζειν αὐτῷ· μέχρι γὰρ τότε καθαροῦ
 5 εἶναι συνέβαινε τῷ ἀέρι. τοῦ δὲ ἀναβάντος καὶ πολλάκις μηδὲν ὄραν φήσαντος, ἕβδομον ἤδη βαδίσας ἕωρακέναι μελαινόμενον εἰπέ τι τοῦ ἀέρος, οὐ πλέον ἔχρους ἀνθρωπίνου. ὁ δ' Ἠλίας ταῦτ' ἀκούσας πέμπει πρὸς τὸν Ἀχαβον, κελεύων αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἀπέρχεσθαι
 10 πρὶν ἢ καταραγῆναι τὸν ὄμβρον. καὶ ὁ μὲν εἰς Ἰσραήλαν πόλιν παραγίνεται, μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦ ἀέρος ἀχλύσαντος καὶ νέφεσι καλυφθέντος πνεῦμά τε λάβρον ἐπιγίνεται καὶ πολὺς ὄμβρος. ὁ δὲ προφήτης ἐνθεὸς γενόμενος τῷ τοῦ βασιλέως ἄρματι μέχρι τῆς Ἰσραήλας
 15 Ἰζάρου πόλεως συνέδραμε.

μαθοῦσα δὲ ἡ τοῦ Ἀχάβου γυνὴ Ἰεξαβέλη τὰ τε 7 σημεῖα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἠλίου γενόμενα καὶ ὅτι τοὺς προφήτας αὐτῆς ἀπέκτεινεν, ὀργισθεῖσα πέμπει πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους, ἀπειλοῦσα δι' αὐτῶν ἀποκτείνειν αὐτόν,
 20 ὡς κἀκεῖνος τοὺς προφήτας αὐτῆς ἀπολέσειε. φοβηθεὶς δὲ ὁ Ἠλίας φεύγει εἰς πόλιν Βηρσουβεὲ λεγομένην (ἐπ' ἐσχάτοις δ' ἔστιν αὕτη τῆς χώρας τῶν τὴν Ἰουδα φυλὴν ἐχόντων κατὰ τὴν Ἰδουμαίων γῆν), καταλιπὼν δὲ ἐκεῖ τὸν θεράποντα εἰς τὴν ἔρημον ἀνεχώρησεν. εὐξάμενος
 25 δ' ἀποθανεῖν (οὐ γὰρ δὴ κρείττων εἶναι τῶν πατέρων, ἵνα ἐκεῖνων ἀπολωλότων αὐτὸς ζῆν γλίχῃται) κατεκοιμήθη πρὸς τινὶ δένδρῳ. διεγείραντος δ' αὐτόν τινος ἀναστάς εὐρίσκει παρακειμένην αὐτῷ τροφήν. φαγὼν δὲ καὶ συλλεξάμενος ἐκ τῆς τροφῆς ἐκείνης τὴν δύναμιν,
 30 εἰς τὸ Σιναῖον καλούμενον ὄρος παραγίνεται, οὐ Μωϋσῆς τοὺς νόμους παρὰ τοῦ θεοῦ λέγεται λαβεῖν. εὐρῶν δ' ἐν αὐτῷ σπήλαιόν τι κοῖλον εἴσεισι, καὶ διετέλει.

ποιούμενος ἐν αὐτῷ τὴν μονίην. ἐρομένης δὲ τινος αὐ-
 τὸν φωνῆς ἐξ ἀδήλου τί παρεῖη καταλελοιπῶς τὴν πό-
 λιν ἐκεῖσε, διὰ τὸ κτεῖναι μὲν τοὺς προφήτας τῶν ξενι-
 κῶν θεῶν, πείσαι δὲ τὸν λαὸν ὅτι μόνος εἴη θεὸς ὃν ἐξ
 ἀρχῆς ἐθρόησκευσαν, ἔφησε ζητεῖσθαι ἐπὶ τούτῳ πρὸς 5
 τιμωρίαν ὑπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως. πάλιν δὲ
 ἀκούσας προελθεῖν εἰς τὸ ὑπαιθρον τῆ ἐπιούσῃ (γνώ-
 σεσθαι γὰρ οὕτω τί δεῖ ποιεῖν), προῆλθεν ἐκ τοῦ σπη-
 λαίου μεθ' ἡμέραν, καὶ σεισμῷ τε ἐπακούει καὶ λαμ-
 πρὰν πυρὸς ἀύγην ὄρα. καὶ γενομένης ἡσυχίας φωνή 10
 θεία μὴ ταράττεσθαι τοῖς γινομένοις αὐτὸν παρακε-
 λεύεται (κρατήσῃν γὰρ οὐδένα τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ),
 προσέταξέ τε ὑποστρέψαντα εἰς τὴν οἰκίαν ἀποδειξαι
 τοῦ πλήθους βασιλέα Ἰηοῦν τὸν Νεμεσσαίου παῖδα, ἐκ
 Δαμασκοῦ δὲ τῶν Σύρων Ἀζάηλον, ἀντ' αὐτοῦ δὲ προ- 15
 φήτην Ἐλισσαίου ὑπ' αὐτοῦ γενήσεσθαι ἐκ πόλεως Ἀβε-
 λᾶς· διαφθερεῖ δὲ τοῦ ἀσεβοῦς ὄχλου τοὺς μὲν Ἀζάη-
 λος τοὺς δὲ Ἰηοῦς. ὁ δ' Ἠλίας ὑποστρέφει ταῦτ' ἀκού-
 σας εἰς τὴν Ἑβραίων χώραν, καὶ τὸν Σαφάτου παῖδα
 Ἐλισσαίου καταλαβὼν ἀροῦντα καὶ μετ' αὐτοῦ τινὰς 20
 ἄλλους ἐλαύνοντας ζεύγη δώδεκα, προσελθὼν ἐπέρι-
 ψεν αὐτῷ τὸ ἴδιον ἱμάτιον. ὁ δ' Ἐλισσαῖος εὐθέως προ-
 φητεύειν ἤρξατο, καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας ἠκολούθη-
 σεν Ἠλίᾳ. δεηθεὶς δὲ συγχωρῆσαι κῦτῶ τοὺς γονεῖς
 ἀσπάσασθαι, κελεύσαντος τοῦτο ποιεῖν, ἀποταξάμενος 25
 αὐτοῖς εἶπετο, καὶ ἦν Ἠλίου τὸν ἅπαντα χρόνον τοῦ
 ζῆν καὶ μαθητῆς καὶ διάκονος.

8 καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ προφήτου τοιαῦτα ἦν, Νάβου-
 θος δὲ τις ἀπὸ πόλεως Ἰζάρου ἀγρογεῖτων ἦν τοῦ βα-
 σιλέως. παρακαλοῦντος δ' αὐτὸν ἀποδόσθαι τιμῆς ὅσης 30
 βούλεται τὸν πλησίον αὐτοῦ τῶν ἰδίων ἀγρόν, ἵνα
 συνάψας ἐν αὐτῷ ποιήσῃ κτῆμα, εἰ δὲ μὴ βούλοιο χρη-

ματα λαβεῖν, ἐπιτρέποντος ἐκλέξασθαι τῶν ἀγρῶν τινὰ
 τῶν ἐκείνου, τοῦτο μὲν οὐ φησι ποιήσειν, αὐτὸς δὲ τὴν
 ἰδίαν καρπώσασθαι γῆν ἣν ἐκληρονόμησε τοῦ πατρός.
 λυπηθεὶς δ' ὡς ἐφ' ὕβρει τῷ μὴ τὰ ἀλλότρια λαβεῖν ὁ
 5 βασιλεὺς οὔτε λουτρὸν προσηνέγκατο οὔτε τροφήν. τῆς
 δὲ Ἰεξαβέλης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ πυνθανομένης ὃ τι
 λυπείται καὶ μήτε λούεται μήτε ἄριστον αὐτῷ παρατί-
 θεται μήτε δειπνῶν, διηγήσατο αὐτῇ τὴν Ναβούθου
 σκαιότητα, καὶ ὡς χρησάμενος ἐπεικέσει πρὸς αὐτὸν λό-
 10 γοις καὶ βασιλικῆς ἐξουσίας ὑποδεεστέροις ὑβρισθείη,
 μὴ τυχῶν ὧν ἤξιον. ἡ δὲ μὴ μικροψυχεῖν ἐπὶ τούτοις
 παρεκάλει, πανσάμενον δὲ τῆς λύπης ἐπὶ τὴν συνήθη
 τραπέσθαι τοῦ σώματος πρόνοιαν· μελήσειν γὰρ αὐτῇ
 περὶ τῆς Ναβούθου τιμωρίας. καὶ παραχοῆμα πέμπει
 15 γράμματα πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ
 τοῦ Ἀχάβου ὀνόματος, νηστεῦσαι τε κελεύουσα καὶ
 ποιησαμένους ἐκκλησίαν προκαθίσει μὲν αὐτῶν Νά-
 βουθου (εἶναι γὰρ αὐτὸν γένους ἐπιφανοῦς), παρα-
 σκευασαμένους δὲ τρεῖς τινὰς τολμηροὺς τοὺς καταμαρ-
 20 τυρήσοντας αὐτοῦ ὡς τὸν θεόν τε εἰη βλασφημησας καὶ
 τὸν βασιλέα, καταλεῦσαι καὶ τούτῳ διαχρήσασθαι τῷ
 τρόπῳ. καὶ Νάβουθος μὲν, ὡς ἔγραψεν ἡ βασίλισσα,
 οὕτω καταμαρτυρηθεὶς βλασφημησας τὸν θεόν τε καὶ
 Ἄχαβον, βαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους ἀπέθανεν· ἀκού-
 25 σασα δὲ ταῦτα ἡ Ἰεξαβέλη εἰσεῖσι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ
 κληρονομεῖν τοῦ Ναβούθου ἀμπελῶνα προίκα ἐκέλευ-
 σεν. ὁ δὲ Ἄχαβος ἦσθη τοῖς γεγενημένοις, καὶ ἀναπη-
 δήσας ἀπὸ τῆς κλίνης ὀψόμενος ἤκε τὸν ἀμπελῶνα τὸν
 Ναβούθου. ἀγανακτήσας δὲ ὁ θεὸς πέμπει τὸν προφή-
 30 τὴν Ἴηλιαν εἰς τὸ Ναβούθου χωρίον, Ἀχάβῳ συμβα-
 λούντα καὶ περὶ τῶν πεπραγμένων ἐρησόμενον ὅτι κτεί-
 νας τὸν ἀληθῆ δεσπότην τοῦ χωρίου κληρονομήσειεν

αὐτὸς ἀδίκως. ὡς δ' ἦκε πρὸς αὐτόν, εἰπόντος τοῦ βασιλέως ὅ τι βούλεται χρήσασθαι αὐτῷ (αἰσχρὸν γὰρ ὄντα ἐπὶ ἀμαρτήματι ληφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ), κατ' ἐκείνον ἔφη τὸν τόπον ἐν ᾧ τὸν Ναβούθου νεκρὸν ὑπὸ κυνῶν διαπανθῆναι συνέβη, τό τε αὐτοῦ αἷμα καὶ τὸ τῆς γυναί- 5
κὸς χυθῆσεσθαι, καὶ πᾶν αὐτοῦ πρὸ γένος ἀπολεῖσθαι, τοιαῦτα ἀσεβῆσαι τετολμηκότος καὶ παρὰ τοὺς πατέρας νόμους πολίτην ἀδίκως ἀνηρηκότος. Ἀχάβῳ δὲ λύπη τῶν πεπραγμένων εἰσῆλθε καὶ μετάνοια, καὶ σακκίον ἐνδυσάμενος γυμνοῖς τοῖς ποσὶ διῆγεν, οὐχ ἀπτόμενος 10
τροφῆς, ἀνομολογούμενός τε τὰ ἡμαρτημένα καὶ τὸν θεὸν οὕτως ἐξευμενίζων. ὁ δὲ ζῶντος μὲν αὐτοῦ πρὸς τὸν προφήτην εἶπεν ὑπερβαλεῖσθαι τὴν τοῦ γένους τιμωρίαν, ἐπεὶ τοῖς τετολμημένοις μετανοεῖ, τελέσειν δὲ τὴν ἀπειλὴν ἐπὶ τῷ υἱῷ τοῦ Ἀχάβου. 15

14 καὶ ὁ μὲν προφήτης ταῦτ' ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ· τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀχάβον ὄντων τοιούτων, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ τοῦ Ἀδάδου υἱὸς βασιλεύων τῶν Σύρων καὶ Δαμασκοῦ, δύναμιν ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας συναγαγών, συμμάχους τοὺς πέραν Εὐφράτου βασιλέας ποιησάμε- 20
νος τριάκοντα καὶ δύο, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀχάβον. ὁ δὲ οὐκ ᾔων ὅμοιος αὐτῷ τῇ στρατιᾷ πρὸς μάχην μὲν οὐ παρετάξατο, πάντα δ' εἰς τὰς ὀχυρωτάτας πόλεις ἐγκλείσας τὰ ἐν τῇ χώρᾳ, αὐτὸς μὲν ἔμεινεν ἐν Σαμαρείᾳ (τείχη γὰρ αὕτη λίαν ἰσχυρὰ περιεβέβλητο, καὶ τὰ 25
ἄλλα δυσάλωτος ἐδόκει), ὁ δὲ Σύρος ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἦκεν ἐπὶ τὴν Σαμάρειαν, καὶ περικαθίσας αὐτῇ τὸν στρατὸν ἐπολιόρκει· πέμψας δὲ κήρυκα πρὸς Ἀχάβον ἠξίλου πρεσβευτὰς δέξασθαι παρ' αὐτοῦ, δι' ᾧ αὐτῷ δηλώσει τί βούλεται. τοῦ δὲ Ἰσραηλιτῶν βα- 30
σιλέως πέμπειν ἐπιτρέψαντος, ἐλθόντες οἱ πρέσβεις ἔλεγον κατ' ἐντολὴν τοῦ βασιλέως τὸν Ἀχάβου πλοῦτον

καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας Ἀδάδου τρυγᾶ-
 νειν· ἂν δὲ ὁμολογήσῃ καὶ λαβεῖν αὐτῷ τούτων ὅσα
 βούλεται συγχωρήσῃ, τὴν στρατιὰν ἀπάξει καὶ παύσε-
 ται πολιορκῶν αὐτόν. ὁ δ' Ἄχαβος τοῖς πρέσβεσιν ἐκέ-
 5 λευσε πορευθεῖσι λέγειν αὐτῶν τῷ βασιλεῖ ὅτι καὶ αὐ-
 τὸς καὶ οἱ ἐκείνου πάντες κτήματά εἰσιν αὐτοῦ. ταῦτα
 δ' ἀπαγγειλάντων, πέμπει πάλιν πρὸς αὐτόν ἀξιῶν,
 ἀνωμολογηκότα εἶναι τὰ πάντα ἐκείνου, δέξασθαι τοὺς
 πεμφθησομένους εἰς τὴν ἐπιούσαν ὑπ' αὐτοῦ δούλους·
 10 οἷς ἐρευνήσασι τὰ τε βασίλεια καὶ τοὺς τῶν φίλων καὶ
 συγγενῶν οἴκους ἐκέλευε διδόναι πᾶν ὅ τι ἂν ἐν αὐτοῖς
 εὔρωσι κάλλιστον, τὰ δ' ἀπαρέσαντα σοὶ καταλείψου-
 σιν. Ἄχαβος δ' ἀγασθεὶς ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ πρεσβείᾳ τοῦ
 τῶν Σύρων βασιλέως, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸ
 15 πλῆθος ἔλεγεν ὡς αὐτὸς μὲν ἐτοίμως εἶχεν ὑπὲρ σωτη-
 ρίας αὐτῶν καὶ εἰρήνης καὶ γυναῖκας τὰς ἰδίας προέσθαι
 τῷ πολεμίῳ καὶ τέκνα, καὶ πάσης παραχωρῆσαι κτή-
 σεως· ταῦτα γὰρ ἐπιζητῶν ἐπρεσβεύσατο πρῶτον ὁ Σύ-
 ρος· “νῦν δ' ἠξίωκε δούλους πέμψαι τὰς τε πάντων οἰ-
 20 κίας ἐρευνῆσαι καὶ μηδὲν ἐν αὐταῖς καταλιπεῖν τῶν
 καλλίστων κτημάτων, πρόφασιν βουλόμενος πολέμου
 λαβεῖν, εἰδὼς ὅτι τῶν μὲν ἑμαυτοῦ δι' ὑμᾶς οὐκ ἂν
 φεισάμην, ἀφορμὴν δὲ ἐκ τοῦ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀη-
 δοῦς πραγματευόμενος εἰς τὸ πολεμεῖν. ποιήσω γε μὴν
 25 τὰ ὑμῖν δοκοῦντα.” τὸ δὲ πλῆθος μηδὲν ὑπακούειν
 τῶν κατ' αὐτόν ἔλεγον, ἀλλὰ καταφρονεῖν καὶ πρὸς τὸ
 πολεμεῖν ἐτοίμως ἔχειν. τοῖς οὖν πρεσβευταῖς ἀποκρι-
 νάμενος λέγειν ἀπελθούσιν ὅτι τοῖς τὸ πρῶτον ἀξιώθει-
 σιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ νῦν ἐμμένει τῆς τῶν πολιτῶν ἀσφα-
 30 λείας ἕνεκα, πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ἀξίωσιν οὐχ ὑπα-
 κούει, ἀπέλυσεν αὐτούς.

ὁ δ' Ἄδαδος ἀκούσας ταῦτα καὶ δυσχεράνας τρίτον 2

ἔπεμψε πρὸς Ἄχαβον τοὺς πρέσβεις, ἀπικλῶν ὑψηλότε-
 ρον τῶν τειχῶν, οἷς καταφρονεῖ, χῶμα τούτοις ἐπεγεί-
 ρειν αὐτοῦ τὴν στρατιὰν κατὰ δρᾶκα γῆς λαμβάνουσαν,
 ἐμφανίζων αὐτῷ τῆς δυνάμεως τὸ πλῆθος καὶ κατα-
 πληττόμενος. τοῦ δ' Ἀχάβου μὴ καυχᾶσθαι δεῖν ἀπο- 5
 κριναμένου καθωπλισμένον, ἀλλὰ τῇ μάχῃ κρείττω γε-
 νόμενον, ἐλθόντες οἱ πρέσβεις καὶ δεικνυῖντα καταλα-
 βόντες τὸν βασιλέα μετὰ τριάκοντα καὶ δύο βασιλέων
 συμμάχων ἐδήλωσαν αὐτῷ τὴν ἀποκρισιν. ὁ δὲ εὐθέως
 τοῦτο προσέταξε, καὶ περιχαρακοῦν τὴν πόλιν καὶ χῶ- 10
 ματὰ βάλλεσθαι καὶ μηδένα τρόπον ἀπολιπεῖν πολιορ-
 κίας. ἦν δ' Ἄχαβος τούτων πραττομένων ἐν ἀγωνίᾳ
 δεινῇ σὺν παντὶ τῷ λαῷ. θαρρεῖ δὲ καὶ τῶν φόβων ἀπο-
 λύεται προφήτου τινὸς αὐτῷ προσελθόντος καὶ φήσαν- 15
 τος αὐτοῦ τὸν θεὸν ὑπισχνεῖσθαι ποιήσειν τὰς τοσαύ-
 τας τῶν πολεμίων μυριάδας ὑποχειρίους. πυθομένῳ
 δὲ διὰ τίνων ἂν ἡ νίκη γένοιτο, διὰ τῶν παίδων εἶπε
 τῶν ἡγεμόνων, ἡγουμένου σοῦ διὰ τὴν ἀπειρίαν τὴν
 ἐκείνων. καλέσας δὲ τοὺς τῶν ἡγεμόνων υἱούς (ἠῤῥέ-
 θησαν δ' ὡς διακόσιοι καὶ τριάκοντα δύο), μαθὼν τὸν 20
 Σύρον πρὸς εὐωχίαν καὶ ἄνεσιν τετραμμένον, ἀνοίξας
 τὰς πύλας ἐξέπεμψε τοὺς παῖδας. τῶν δὲ σκοπῶν δη-
 λωσάντων τοῦτο τῷ Ἀδάδῳ, πέμπει τινὰς ὑπαντησομέ-
 νους, ἐντειλάμενος, ἂν μὲν εἰς μάχην ὡσι προεληλυ-
 θότες, ἵνα δήσαντες ἀγάγωσι πρὸς αὐτόν, ἂν δὲ εἰρη- 25
 νικῶς, ὅπως ταῦτ' οὐ ποιῶσιν. εἶχε δ' ἐτοίμην Ἄχαβος
 καὶ τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐντὸς τῶν τειχῶν. οἱ δὲ παῖδες
 τῶν ἀρχόντων συμβαλόντες τοῖς φύλαξι πολλοὺς αὐτῶν
 ἀποκτείνουσι καὶ τοὺς ἄλλους ἄχρι τοῦ στρατοπέδου
 διώκουσιν. ἰδὼν δὲ τούτους νικῶντας ὁ τῶν Ἰσραηλι- 30
 τῶν βασιλεὺς ἐξαφίησι καὶ τὴν ἄλλην στρατιὰν ἄπασαν.
 ἡ δὲ αἰφνιδίως ἐπιπεσοῦσα τοῖς Σύροις ἐκράτησεν αὐ-

τῶν· οὐ γὰρ προσεδόκων αὐτοὺς ἐπεξελεύσεσθαι, καὶ
 διὰ τοῦτο γυμνοὺς καὶ μεθύουσι προσέβαλλον, ὥστε
 τὰς πανοπλίαις ἐκ τῶν στρατοπέδων φεύγοντας καταλι-
 πεῖν, καὶ τὸν βασιλέα διασωθῆναι μόλις ἐφ' ἵππου ποιη-
 5 σάμενον τὴν φυγὴν. Ἄχαβος δὲ πολλὴν ὁδὸν διώκων
 τοὺς Σύρους ἤνυσεν, ἀναιρῶν αὐτούς. διαρκάσας δὲ
 τὰ ἐν τῇ παρεμβολῇ (πλοῦτος δ' ἦν οὐκ ὀλίγος, ἀλλὰ
 καὶ χρυσοῦ πλήθος καὶ ἀργύρου), τὰ τε ἄρματα τοῦ
 Ἀδάδου καὶ τοὺς ἵππους λαβὼν ἀνέστρεψεν εἰς τὴν
 10 πόλιν.

τοῦ δὲ προφήτου παρασκευάσασθαι φήσαντος καὶ
 τὴν δύναμιν ἐτοίμην ἔχειν ὡς τῷ ἐπιόντι πάλιν ἔτει
 στρατεύσοντος ἐπ' αὐτὸν τοῦ Σύρου, ὁ μὲν Ἄχαβος
 πρὸς τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀδαδος διασωθεὶς ἐκ τῆς μάχης 3
 15 μεθ' ὄσης ἐδυνήθη στρατιᾶς, συνεβουλεύσατο τοῖς αὐ-
 τοῦ φίλοις πῶς ἂν ἐπιστρατεύσῃται τοῖς Ἰσραηλίταις.
 οἱ δ' ἐν μὲν τοῖς ὄρεσιν οὐκ ἐδίδοσαν γνώμην συμβα-
 λεῖν αὐτοῖς· τὸν γὰρ θεὸν αὐτῶν ἐν τοῖς τοιοῦτοις δύ-
 νασθαι τόποις, καὶ διὰ τοῦτο νῦν ὑπ' αὐτῶν νενικῆ-
 20 σθαι· κρατήσῃν δὲ ἔλεγον ἐν πεδίῳ ποιησαμένους τὴν
 μάχην. συνεβούλευόν τε πρὸς τούτῳ τοὺς μὲν βασιλέας,
 οὓς ἐπήγετο συμμάχους, ἀπολῦσαι εἰς τὰ οἰκεία, τὴν δὲ
 στρατιὰν αὐτῶν κατασχεῖν, ἀντ' ἐκείνων σατραπίας κα-
 25 ταστήσαντα, εἰς δὲ τὴν τῶν ἀπολωλότων τάξιν στρατο-
 λογῆσαι δύναμιν ἐκ τῆς χώρας τῆς αὐτῶν καὶ ἵππους
 καὶ ἄρματα. δοκιμάσας οὖν ταῦτα εἰρησθαι καλῶς οὕτω
 διεκόσμησε τὴν δύναμιν.

ἀρξαμένου δὲ τοῦ ἔαρος ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν 4
 ἦγεν ἐπὶ τοὺς Ἑβραίους, καὶ γενόμενος πρὸς πόλει τινί
 30 (Ἀφεκὰ δ' αὐτὴν καλοῦσιν) ἐν μεγάλῳ στρατοπεδεύεται
 πεδίῳ. Ἄχαβος δὲ ἀπαντήσας αὐτῷ μετὰ τῆς δυνάμεως
 ἀντεστρατοπεδεύσατο· σφόδρα δ' ἦν ὀλίγον αὐτοῦ τὸ

στράτευμα πρὸς τοὺς πολεμίους ἀντιπαραβαλλόμενον. τοῦ δὲ προφήτου προσελθόντος αὐτῷ πάλιν καὶ νίκη τὸν θεὸν αὐτῷ διδόναι φήσαντος, ἵνα τὴν ἰδίαν ἰσχύν ἐπιδειξῆται μὴ μόνον ἐν τοῖς ὄρεσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς πεδίοις ὑπάρχουσιν, ὅπερ οὐκ εἶναι δοκεῖ τοῖς Σύροις, ἑπτὰ μὲν ἡμέραις ἀντεστρατοπεδευκότες ἠσύχαζον, τῇ δ' ὑστάτῃ τούτων ὑπὸ τὸν ὄρθρον προσελθόντων ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν πολεμίων καὶ παραταξαμένων πρὸς μάχην ἀντεπεξῆγε καὶ Ἄχαβος τὴν οἰκείαν δύναμιν. καὶ συμβαλῶν, καρτερῶς τῆς μάχης γενομένης, τρέπεται τοὺς πολεμίους εἰς φυγὴν καὶ διώκων ἐπέκειτο κτείνων. οἱ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀρμάτων καὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀπώλλυντο, ἰσχυσαν δὲ ὀλίγοι διαφυγεῖν εἰς τὴν Ἄφεκάν πόλιν αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτοὶ τῶν τειχέων αὐτοῖς ἐπιπεσόντων, ὄντες δισμύριοι ἑπτακισχίλιοι. διεφθάρησαν δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ μάχῃ ἄλλαι μυριάδες δέκα. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Σύρων Ἄδαδος φεύγων μετὰ τινῶν πιστοτάτων οἰκετῶν εἰς ὑπόγειον οἶκον ἐκρύβη. τούτων δὲ φιλανθρώπους καὶ ἐλεήμονας εἶναι φησάντων αὐτῷ τοὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλέας, καὶ δυνήσεσθαι τῷ συνήθει τρόπῳ τῆς ἰκετείας χρησαμένους τὴν σωτηρίαν αὐτῷ παρὰ Ἀχάβου λαβεῖν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτοῖς πρὸς αὐτὸν ἀπελθεῖν, ἀφῆκεν. οἱ δὲ σάκκους ἐνδυσάμενοι καὶ σχοινία ταῖς κεφαλαῖς περιθέμενοι (οὕτω γὰρ τὸ παλαιὸν ἰκέτευον οἱ Σύροι) πρὸς Ἀχάβον παρεγένοντο, καὶ δεῖσθαι τὸν Ἄδαδον σῴζειν αὐτὸν ἔλεγον, εἰς αἶψα δοῦλον αὐτοῦ τῆς χάριτος γενησόμενον. ὁ δὲ συνήδεσθαι φήσας αὐτῷ περιόντι καὶ μηδὲν ἐν τῇ μάχῃ πεπονθότι, τιμὴν καὶ εὐνοίαν ἦν ἂν τις ἀδελφῷ παρὰσχοι κατεπηγγείλατο. λαβόντες δὲ ὄρκους παρ' αὐτοῦ μηδὲν ἀδικήσειν φανέντα, προάγουσι πορευθέντες ἐκ τοῦ οἴκου ἐν ᾧ ἐκέκρυπτο, καὶ προσάγουσι τῷ Ἀχάβῳ

ἐφ' ἄρματος καθεζομένῳ. ὃ δὲ προσεκύνησεν αὐτῷ.
 Ἄχαβος δ' ἐπιδούς αὐτῷ τὴν δεξιὰν ἀνεβίβασεν ἐπὶ τὸ
 ἄρμα, καὶ καταφιλήσας θαρρεῖν ἐκέλευσε καὶ μηδὲν
 τῶν ἀτόπων προσδοκᾶν. Ἄδαδος δ' ἠὐχαρίστει καὶ
 5 παρ' ὄλον τὸν τοῦ ξῆν χρόνον ἀπομνημονεύσειν τῆς
 εὐεργεσίας ὡμολόγει· καὶ τὰς πόλεις τῶν Ἰσραηλιτῶν,
 ἃς ἀπήνεγκαν οἱ πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς, ἀποδώσειν ἐπηγ-
 γείλατο, καὶ Δαμασκόν, ὥστε ἐξελάνειν εἰς αὐτὴν
 καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτοῦ εἰς Σαμάρειαν εἶχον τοῦτο
 10 ποιεῖν, ἀνήσειν. γενομένων δ' αὐτοῖς ὄρκων καὶ συν-
 θηκῶν, πολλὰ δωρησάμενος αὐτῷ Ἄχαβος ἀπέπεμπεν
 εἰς τὴν ἰδίαν βασιλείαν.

καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς Ἀδάδου τοῦ Σύρων βασιλέως
 στρατείας ἐπὶ Ἄχαβον καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας τοιοῦτον
 15 εἶχε τέλος, προφήτης δέ τις, Μιχαίας τοῦνομα, προσελ-
 θὼν ἐνὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰς τὴν κε-
 φαλήν πλήξαι· τοῦτο γὰρ ποιήσειν κατὰ βούλησιν τοῦ
 θεοῦ. τοῦ δὲ μὴ πεισθέντος, προεῖπεν αὐτῷ παρακού-
 σαντι τῶν τοῦ θεοῦ προσταγμάτων, λέοντι περιτυ-
 20 χόντα διαφθαρήσονται. συμβάντος δὲ τούτου τάνθρω-
 πῳ, πρόσσεισιν ἑτέρῳ πάλιν ὁ προφήτης, ταῦτό προσ-
 τάσσω. πλήξαντος δ' ἐκείνου καὶ θραύσαντος αὐτοῦ
 τὸ κράνιον, καταδησάμενος τὴν κεφαλὴν προσῆλθε τῷ
 βασιλεῖ λέγων αὐτῷ συνεστρατεύσθαι, καὶ παραλαβεῖν
 25 ἐπὶ φυλακὴν τινα τῶν αἰχμαλώτων παρὰ τοῦ ταξίαρ-
 χου, φυγόντος δ' αὐτοῦ κινδυνεύειν ὑπὸ τοῦ παραδε-
 δωκότος ἀποθανεῖν· ἀπειλησθαι γὰρ αὐτόν, εἰ διαφύ-
 γοι ὁ αἰχμάλωτος, ἀποκτείνειν. δίκαιον δὲ φήσαντος
 Ἀχάβου τὸν θάνατον εἶναι, λύσας τὴν κεφαλὴν ἐπιγι-
 30 νώσκειται ὑπ' αὐτοῦ Μιχαίας ὁ προφήτης ὦν. ἐκέχρητο
 δὲ σοφίσματι πρὸς αὐτόν τῷ γενομένῳ πρὸς τοὺς μέλ-
 λοντας λόγους· εἶπε γὰρ ὡς ὁ θεὸς ἀφέντα αὐτόν δια-

δρᾶναι τὴν τιμωρίαν Ἰδαδον τὸν βλασφημήσαντα εἰς αὐτὸν μετελεύσεται, καὶ ποιήσει αὐτὸν μὲν ἀποθανεῖν ὑπ' ἐκείνου, τὸν δὲ λαὸν ὑπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ. παροξυνθεὶς δ' Ἄχαβος πρὸς τὸν προφήτην, τὸν μὲν ἐγκλεισθέντα φυλάττεσθαι ἐκέλευσεν, συγκεχυμένος δ' αὐτὸς ἐπὶ τοῖς Μιχαίου λόγοις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν οἰκίαν.

15 καὶ Ἄχαβος μὲν ἐν τούτοις ἦν, ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν Ἱεροσολύμων βασιλέα Ἰωσάφατον, ὃς αὐξήσας τὴν βασιλείαν καὶ δυνάμεις ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν τῇ τῶν ὑψηλῶν χώρα καταστήσας, οὐδὲν ἦτιον ταῖς ὑπὸ Ἀβία τοῦ πάππου καταληφθείσαις τῆς Ἐφραΐμου κληροχίας, Ἱεροβοάμου βασιλεύοντος τῶν δέκα φυλῶν, φρουρὰς ἐγκαθίδρυσεν. ἀλλ' εἶχεν εὐμενές τε καὶ συνεργὸν τὸ θεῖον, δίκαιος ὢν καὶ εὐσεβῆς καὶ τί καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἠδὺ ποιήσει καὶ προσηγὲς τῷ θεῷ ζητῶν. ἐτίμων δ' αὐτὸν οἱ πέραξ βασιλεῖς δωρεαῖς, ὡς πλουτῖόν τε ποιῆσαι βαθυτάτον καὶ δόξαν ἄρασθαι μεγίστην.

2 τρίτῳ δὲ τῆς βασιλείας ἔτει συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῆς χώρας καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐκέλευε τὴν χώραν περιελθόντας ἅπαντα τὸν λαὸν τὸν ὑπ' αὐτὸν διδάξαι κατὰ πόλεις τοὺς Μωϋσέως νόμους, καὶ φυλάσσειν τούτους καὶ σπουδάξειν περὶ τὴν θρησκείαν τοῦ θεοῦ. καὶ ἦσθη πᾶν τὸ πλῆθος οὕτως ὡς μηδὲν ἄλλο φιλοτιμείσθαι μηδὲ ἀγαπᾶν ὡς τὸ τηρεῖν τὰ νόμιμα. οἱ τε πρόσχωροι διετέλουν στέργοντες τὸν Ἰωσάφατον καὶ πρὸς αὐτὸν εἰρήνην ἄγοντες. οἱ δὲ Παλαιστῖνοι τακτοῦς ἐτέλουν αὐτῷ φόρους, καὶ Ἀραβες ἐχορήγουν κατ' ἔτος ἄρνας ἐξήκοντα καὶ τριακοσίους καὶ ἐρίφους τοσοῦτους. πόλεις τε μεγάλας ὠχύρωσεν ἄλλας τε καὶ βάρεις, καὶ δύνάμιν στρατιωτικὴν καὶ ὄπλα πρὸς τοὺς πολεμίους ἠντρέπειστο. ἦν δὲ ἐκ μὲν τῆς Ἰούδα φυλῆς στρατὸς

ὄπλιτῶν μυριάδες τριάκοντα, ὧν Ἐδνατος τὴν ἡγεμονίαν εἶχεν, Ἰωαννῆς δὲ μυριάδων εἴκοσι. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ἡγεμὼν ἐκ τῆς Βενιαμίτιδος φυλῆς εἶχε τοξοτῶν πεζῶν μυριάδας εἴκοσι. ἄλλος δ' ἡγεμῶν, Ὀχόβατος ὄνομα, μυριάδας ὄπλιτῶν ὀκτωκαίδεκα τὸ πλῆθος τῷ βασιλεῖ προσένειμε, πάρεξ ὧν εἰς τὰς ὀχυρωτάτας διέπεμψε πόλεις.

ἡγάγετο δὲ τῷ παιδί Ἰωράμφ τὴν Ἀχάβου θυγατέρα, τοῦ τῶν δέκα φυλῶν βασιλέως, Γοθολλίαν ὄνομα. πορευθέντα δ' αὐτὸν μετὰ χρόνου τινα εἰς Σαμάρειαν φιλοφρόνως Ἀχαβος ὑπεδέξατο, καὶ τὸν ἀκολουθήσαντα στρατὸν ἐξένισε λαμπρῶς σίτου τε καὶ οἴνου καὶ θυμάτων ἀφθονία, παρεκάλεσέ τε συμμαχῆσαι κατὰ τοῦ Σύρων βασιλέως, ἵνα τὴν ἐν Γαλαθηνῇ πόλιν Ἀραμαθὰν ἀφέληται· τοῦ γὰρ πατρὸς αὐτῆν τοῦ αὐτοῦ πρώτον τυγχάνουσαν ἀφηρηθῆσαι τὸν ἐκείνου πατέρα. τοῦ δὲ Ἰωσαφάτου τὴν βοήθειαν ἐπαγγειλαμένου (καὶ γὰρ εἶναι δύναμιν αὐτῷ μὴ ἐλάττω τῆς ἐκείνου) καὶ μεταπεψαμένου τὴν δύναμιν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς Σαμάρειαν, προεξελθόντες ἔξω τῆς πόλεως οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ καθίσαντες ἐπὶ τοῦ ἰδίου θρόνου ἑκάτερος, τοῖς οἰκείοις στρατιώταις τὸ στρατιωτικὸν διένεμον. Ἰωσαφάτης δὲ ἐκέλευσεν, εἰ τινὲς εἰσι προφηταί, καλέσαντα αὐτοὺς ἀνακρίναι περὶ τῆς ἐπὶ τὸν Σύρον ἐξόδου, εἰ συμβουλεύουσι κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπ' αὐτὸν ποιήσασθαι τὴν στρατείαν· καὶ γὰρ εἰρήνη καὶ φιλία τότε τῷ Ἀχάβῳ πρὸς τὸν Σύρον ὑπῆρχεν, ἐπὶ τρία ἔτη διαμεινάσα ἀφ' οὗ λαβὼν αὐτὸν αἰχμάλωτον ἀπέλυσεν ἄχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας. καλέσας δ' Ἀχαβος τοὺς αὐτοῦ προφήτας, ὡς τετρακοσίους τὸν ἀριθμὸν ὄντας, ἐκέλευσεν ἐρέσθαι τοῦ θεοῦ εἰ δίδωσιν αὐτῷ στρατευσαμένῳ ἐπὶ Ἀδαδον νίκην καὶ καθαιρέσιν τῆς πόλεως, δι' ἣν ἐκ-

φέρειν μέλλει τὸν πόλεμον. τῶν δὲ προφητῶν συμβου-
 λευσάντων ἐκστρατεῦσαι (κρατήσειν γὰρ τοῦ Σύρου
 καὶ λήψεσθαι αὐτὸν ὑποχείριον ὡς καὶ τὸ πρῶτον) συν-
 εις ἐκ τῶν λόγων Ἰωσάφατος ὅτι ψευδοπροφήται τυγ-
 χάνουσιν, ἐπύθετο τοῦ Ἀχάβου εἰ καὶ ἕτερός τις ἐστὶ ⁵
 προφήτης τοῦ θεοῦ, ἵνα ἀκριβέστερον μάθωμεν περὶ
 τῶν μελλόντων. ὁ δ' Ἀχάβος εἶναι μὲν ἔφη, μισεῖν δὲ
 αὐτὸν κακὰ προφητεύσαντα, καὶ προειπόντα ὅτι τεθνή-
 ξεται νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σύρου βασιλέως· καὶ διὰ τοῦτο
 ἐν φυλακῇ νῦν αὐτὸν ἔχειν, καλεῖσθαι δὲ Μιχαῖαν, ¹⁰
 υἱὸν Ἰεμβλαίου. τοῦ δ' Ἰωσαφάτου κελεύσαντος αὐτὸν
 προαχθῆναι, πέμψας εὐνοῦχον ἄγει τὸν Μιχαῖαν. κατὰ
 δὲ τὴν ὁδὸν ὁ εὐνοῦχος ἐδήλωσεν αὐτῷ πάντας τοὺς ἄλ-
 λους προφήτας νίκην τῷ βασιλεὶ προειρηκέναι. ὁ δ'
 οὐκ ἐξὸν αὐτῷ καταψεύδεσθαι τοῦ θεοῦ φήσας, ἀλλ' ¹⁵
 ἔρειν ὅτι ἂν αὐτῷ περὶ τοῦ βασιλέως αὐτὸς εἴπῃ, ὡς
 ἦκε πρὸς τὸν Ἀχάβου καὶ λέγειν αὐτῷ τὰ ληθῆς οὗτος
 ἐνωρκίσατο, δεῖξαι τὸν θεὸν αὐτῷ τοὺς Ἰσραηλίτας
 φεύγοντας ἔφη καὶ διωκομένους ὑπὸ τῶν Σύρου καὶ
 διασκορπιζομένους ὑπ' αὐτῶν εἰς τὰ ὄρη καθάπερ ποι- ²⁰
 μένων ἀνηρημένων τὰ ποιμνία. ἔλεγέ τε σημαίνειν τοὺς
 μὲν μετ' εἰρήνης ἀναστρέφειν εἰς τὰ ἴδια, πεσεῖσθαι δ'
 αὐτὸν μόνον ἐν τῇ μάχῃ. ταῦτα φήσαντος τοῦ Μιχαῖα,
 πρὸς Ἰωσάφατον ὁ Ἀχάβος "ἀλλ' ἔγωγε μικρὸν ἔμπρο-
 σθεν ἐδήλωσά σοι τὴν ἀνθρώπου" φησί "πρὸς με διά- ²⁵
 θεσιν, καὶ ὅτι μοι τὰ χεῖρω προεφήτευσε." τοῦ δὲ Μι-
 χαῖα εἰπόντος ὡς προσῆκεν αὐτῷ πάντων ἀκροᾶσθαι
 τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ προλεγομένων, καὶ ὡς παρορμήσειαν
 αὐτὸν οἱ ψευδοπροφήται ποιήσασθαι τὸν πόλεμον ἐλ-
 πίδι νίκης, καὶ ὅτι δεῖ πεσεῖν αὐτὸν μαχόμενον, αὐτὸς ³⁰
 μὲν ἦν ἐπ' ἐννοίᾳ, Σεδεκίας δὲ τις τῶν ψευδοπροφη-
 τῶν προσελθὼν τῷ μὲν Μιχαῖα μὴ προσέχειν παρήναι·

λέγειν γὰρ αὐτὸν οὐδὲν ἀληθές. τεκμηρίοις δὲ ἐχρή-
 σατο οἷς Ἴλλίας προεφήτευσεν ὁ τούτου κρείττων τὰ
 μέλλοντα συνιδεῖν. καὶ γὰρ τοῦτου ἔλεγε προφητεύ-
 σαντα ἐν Ἰζάρᾳ πόλει, ἐν τῷ Ναβούθου ἀγρῷ, τὸ αἷμα
 5 αὐτοῦ κύνας λιχμήσεσθαι προειπεῖν καθὼς καὶ Ναβού-
 θου τοῦ δι' αὐτὸν καταλευσθέντος ὑπὸ τοῦ ὄχλου. "δῆ-
 λον οὖν ὡς οὗτος ψεύδεται, τῷ κρείττονι προφήτῃ
 τάναντία λέγων, ἀπὸ ἡμερῶν τριῶν φάσκων ταύτης
 τεθνήξεσθαι. γνώσεσθε δ' εἴπερ ἐστὶν ἀληθῆς καὶ τοῦ
 10 θεοῦ πνεύματος τὴν δύναμιν ἔχει. εὐθύς γὰρ ῥαπι-
 σθεὶς ὑπ' ἐμοῦ βλαψάτω μου τὴν χεῖρα, ὥσπερ Ἰαδὼν
 τὴν Ἱεροβοάμου τοῦ βασιλέως συλλαβεῖν θελήσαντος
 ἀπεξήρανε δεξιάν· ἀκήκοας γάρ, οἶμαι, πάντως τοῦτο
 γενόμενον." ὡς οὖν πλήξαντος αὐτοῦ τὸν Μιχαῖαν μη-
 15 δὲν συνέβη παθεῖν, Ἄχαβος θαρρήσας ἄγειν τὴν στρα-
 τιὰν πρόθυμος ἦν ἐπὶ τὸν Σύρον· ἐνῆκα γάρ, οἶμαι, τὸ
 χρεῶν, καὶ πιθανωτέρους ἐποίει τὰληθοῦς τοὺς ψευδο-
 προφήτας, ἵνα λάβῃ τὴν ἀφορμὴν τοῦ τέλους. Σεδεκίας
 δὲ σιδήρεα ποιήσας κέρατα λέγει πρὸς Ἄχαβον ὡς θεὸς
 20 αὐτῷ σημαίνει τούτοις πᾶσαν κατὰστρέψασθαι τὴν Συ-
 ρίαν. Μιχαῖαν δὲ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας εἰπόντα τὸν
 Σεδεκίαν· ταμιεῖον ἐκ ταμιείου κρυβόμενον ἀμείψειν,
 ζητοῦντα φυγεῖν τῆς ψευδολογίας τὴν δίκην, ἐκέλευσεν
 ὁ βασιλεὺς ἀπαχθέντα φυλάττεσθαι πρὸς Ἀχάμωνα τὸν
 25 τῆς πόλεως ἄρχοντα, καὶ χορηγεῖσθαι μηδὲν ἄρτου καὶ
 ὕδατος αὐτῷ περισσότερον.

καὶ Ἄχαβος μὲν καὶ Ἰωσάφατος ὁ τῶν Ἱεροσολύμων 5
 βασιλεὺς ἀναλαβόντες τὰς δυνάμεις ἤλασαν εἰς Ἀρα-
 μαθὰν πόλιν τῆς Γαλααδίτιδος· ὁ δὲ τῶν Σύρων βασι-
 30 λεὺς ἀκούσας αὐτῶν τὴν στρατείαν ἀντεπήγαγεν αὐτοῖς
 τὴν αὐτοῦ στρατιάν, καὶ οὐκ ἄπωθεν τῆς Ἀραμαθῆς
 στρατοπεδεύεται. συνέθεντο δὲ ὃ τε Ἄχαβος καὶ Ἰωσά-

φατος ἀποθέσθαι τὸν Ἄχαβον τὸ βασιλικὸν σχῆμα, τὸν δὲ τῶν Ἱεροσολύμων βασιλέα τὴν αὐτοῦ στολὴν ἔχοντα στήναι ἐν τῇ παρατάξει, κατασοφιζόμενον τὰ ὑπὸ τοῦ Μιχαίου προειρημένα. ἤρξε δ' αὐτὸν τὸ χρεῶν καὶ δίχα τοῦ σχήματος. ὁ μὲν γὰρ Ἄδαδος ὁ τῶν Σύρων βασιλεὺς παρήγγειλε τῇ στρατιᾷ διὰ τῶν ἡγεμόνων μηδένα τῶν ἄλλων ἀναιρεῖν, μόνον δὲ τὸν βασιλέα τῶν Ἰσραηλιτῶν· οἱ δὲ Σύροι τῆς συμβολῆς γενομένης ἰδόντες τὸν Ἰωσάφατον ἐστῶτα πρὸ τῆς τάξεως, καὶ τοῦτον εἰκάσαντες εἶναι τὸν Ἄχαβον, ὠρμησαν ἐπ' αὐτόν, καὶ περικυκλωσάμενοι, ὡς ἐγγὺς ὄντες ἔγνωσαν οὐκ ὄντα τοῦτον, ἀνεχώρησαν ὀπίσω πάντες. ἀπ' ἀρχομένης δ' ἡοῦς ἄχρι δελῆς ὀψίας μαχόμενοι καὶ νικῶντες ἀπέκτειναν οὐδένα κατὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἐντολήν, ζητοῦντες τὸν Ἄχαβον ἀνελεῖν μόνον καὶ εὔρειν οὐ δύναμενοι. παῖς δὲ τις βασιλικὸς τοῦ Ἀδάδου, Ἄμανος ὄνομα, τοξεύσας εἰς τοὺς πολεμίους τιτρώσκει τὸν βασιλέα διὰ τοῦ θώρακος κατὰ τοῦ πνεύμονος. Ἄχαβος δὲ τὸ μὲν συμβεβηκὸς οὐκ ἔγνω ποιῆσαι τῷ στρατεύματι φανερόν, μὴ-τραπῆ δέισαν, τὸν δ' ἠνίοχον ἐκέλευσεν ἐπιστρέψαντα τὸ ἄρμα ἐξαγαγεῖν τῆς μάχης· χαλεπῶς γὰρ βεβλήσθαι καὶ καιρίως. ὀδυνώμενος δὲ ἔστη ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἄχρι δύναντος τοῦ ἡλίου, καὶ λιποθυμήσας ἀπέθανε.

6 καὶ τὸ μὲν τῶν Σύρων στρατεύμα νυκτὸς ἤδη γενομένης ἀνεχώρησαν εἰς τὴν παρεμβολήν, δηλώσαντος δὲ τοῦ στρατοκέρουκος ὅτι τέθνηκεν Ἄχαβος, ἀνέβησαν εἰς τὰ ἴδια. κομίσαντες δὲ τὸν Ἀχάβου νεκρὸν εἰς Σαμάρειαν ἐκεῖ θάπτουσι, καὶ τὸ ἄρμα ἀποπλύναντες ἐν τῇ Ἰζάρα κρήνῃ (ἣν δὲ καθημαγμένον τῷ τοῦ βασιλέως φόνῳ) ἀληθῆ τὴν Ἠλία προφητείαν ἐπέγνωσαν· οἱ μὲν γὰρ κύνες ἀνελιχθήσαντο αὐτοῦ τὸ αἷμα, αἱ δὲ ἔταιρι-

ζόμεναι ἐν τῇ κρήνῃ τὸ λοιπὸν λουόμεναι τούτῳ διαιτέ-
 λουν. ἀπέθανε δὲ ἐν Ῥαμαθῶνι, Μιχαία τοῦτο προει-
 ρηκότος. συμβάντων οὖν Ἀχάβῳ τῶν ὑπὸ τῶν δύο
 προφητῶν εἰρημένων, μέγα δεῖ τὸ θεῖον ἠγείσθαι καὶ
 5 τιμᾶν αὐτὸ πανταχοῦ καὶ σέβειν, καὶ τῆς ἀληθείας μὴ
 τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ βούλησιν πιθανώτερα δοκεῖν, ὑπο-
 λαμβάνειν δ' ὅτι προφητείας καὶ τῆς διὰ τῶν τοιού-
 των προγνωσεως οὐδέν ἐστι συμφορώτερον, παρέχον-
 τος οὕτω τοῦ θεοῦ τί δεῖ φυλάξασθαι. λογίζεσθαι τε
 10 πάλιν ἐκ τῶν περὶ τὸν βασιλέα γεγενημένων στοχαζο-
 μένους προσῆκε τὴν τοῦ χρεῶν ἰσχύν, ὅτι μὴδὲ προγι-
 νωσκόμενον αὐτὸ διαφυγεῖν ἔστιν, ἀλλ' ὑπέρχεται τὰς
 ἀνθρωπίνας ψυχὰς ἐλπῖσι κολακεῦον χρησταῖς, αἷς εἰς
 τὸ πόθεν αὐτῶν κρατήσῃ περιάγει. φαίνεται οὖν καὶ
 15 Ἀχαβος ὑπὸ τούτου τὴν διάνοιαν ἀπατηθεὶς, ὥστε ἀπι-
 στῆσαι μὲν τοῖς προλέγουσι τὴν ἥτταν, τοῖς δὲ τὰ πρὸς
 χάριν προφητεύσασι πεισθεὶς ἀποθανεῖν. τοῦτον μὲν
 οὖν ὁ παῖς Ὁχοζίας διεδέξατο.

 BIBΛΟΣ ENATH.

Ἰωσαφάτῳ δὲ τῷ βασιλεὶ παραγένομένῳ εἰς Ἱερο- 1
 20 σόλυμα ἀπὸ τῆς συμμαχίας τῆς πρὸς Ἀχαβὸν τὸν τῶν
 Ἰσραηλιτῶν βασιλέα, ἦν Ἀδάδῳ τῷ Σύρων βασιλεὶ
 πολεμοῦντι παρασχὼν ἦν, ὡς προειρήκαμεν, Ἰηοῦς ὁ
 προφήτης συντυχὼν ἠτιᾶτο τῆς πρὸς Ἀχαβὸν συμμα-
 χίας, ἀνθρωπὸν ἀσεβῆ καὶ πονηρόν· τὸν γὰρ θεὸν
 25 ἀηδῶς μὲν ἐπὶ τούτῳ διατεθῆναι, ῥύσασθαι μέντοι
 καίπερ ἡμαρτηκότα, διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν οὔσαν
 ἀγαθὴν, ἔλεγεν ἐκ τῶν πολεμίων. καὶ τότε μὲν ἐπ'
 εὐχαριστίας καὶ θυσίας ὁ βασιλεὺς τρέπεται τοῦ θεοῦ,

μετὰ ταῦτα δὲ περιερχόμενος τὴν χώραν ὠρμησεν ἐν κύκλῳ πᾶσαν, ὅσης αὐτὸς ἐπῆρχε, τὸν λαὸν ἐκδιδάσκειν τὰ τε νόμιμα τὰ διὰ Μωυσέως ὑπὸ τοῦ θεοῦ δοθέντα καὶ τὴν εὐσέβειαν τὴν πρὸς αὐτόν. καὶ δικαστὰς ἀποδείξας ἐν ἐκάστη πόλει τῶν βασιλευομένων ὑπ' αὐτοῦ, παρεκελεύσατο μηδενὸς οὕτως ὡς τοῦ δικαίου προνοουμένων κρίνειν τοῖς ὄχλοις, μήτε δώρων μήτε ἀξιώματος τῶν ἐν ὑπεροχῇ διὰ πλοῦτον ἢ διὰ γένος εἶναι δοκούντων, βραβεύειν δὲ ἅπασιν τὸ ἴσον, ἐπισταμένους ὅτι καὶ τῶν κρύφα πραττομένων ἕκαστον ὁ θεὸς βλέπει. 10 ταῦτα διδάξας κατὰ πόλιν ἐκάστην τῶν δύο φυλῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. κατέστησε δὲ καὶ ἐν τούτοις κριτὰς ἐκ τῶν ἱερέων καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν τὰ πρῶτα τοῦ πλήθους φερομένων, παραινέσας ἐπιμελεῖς καὶ δικαίας ποιεῖσθαι πάσας τὰς κρίσεις· ἂν δὲ 15 περὶ μειζόνων διαφορὰν ἔχοντες τῶν ὁμοφύλων τινὲς ἐκ τῶν ἄλλων πέμψωσι πρὸς αὐτοὺς πόλεων, τούτοις δεῖ μετὰ πλείονος σπουδῆς ἀποφαίνεσθαι δικαίως περὶ τῶν πραγμάτων· μάλιστα γὰρ τὰς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κρίσεις, ἐν ἧ τὸν τε ναὸν εἶναι τοῦ θεοῦ συμβέβηκε καὶ 20 δίαιταν ὁ βασιλεὺς ἔχει, προσήκει σπουδαίας εἶναι καὶ δικαιοτάτας. ἄρχοντας δ' αὐτῶν ἀποδείκνυσιν Ἀμασίαν τὸν ἱερέα καὶ Ζαβαδίαν, ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς ἑκατέρους.

καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς τοῦτον τὸν τρόπον διέτασσε τὰ 25 πρᾶγματα, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτὸν Μωαβῖται καὶ Ἀμμωνῖται, συμπαραλαβόντες καὶ Ἀράβων μεγάλην μοῖραν, καὶ στρατοπεδεύονται πρὸς Ἐγγαδδὶ πόλιν, κειμένην πρὸς τῇ Ἀσφαλίτιδι λίμνῃ, τριακοσίους ἀπέχουσαν σταδίου τῶν Ἱεροσολύμων. 30 γεννᾶται δὲ ἐν αὐτῇ φοῖνιξ ὁ κάλλιστος καὶ ὀποβάλλασμον. ἀκούσας δὲ Ἰωσάφατος ὅτι τὴν λίμνην διαβάντες

οἱ πολέμιοι ἐμβεβλήκασιν ἤδη εἰς τὴν βασιλευομένην
 ὑπ' αὐτοῦ χώραν, δείσας εἰς ἐκκλησίαν συναγάγει τὸν
 δῆμον τῶν Ἱεροσολυμιτῶν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ στὰς κατὰ
 5 πρόσωπον τοῦ ναοῦ ἠὔχετο καὶ ἐπεκαλεῖτο τὸν θεὸν
 παρασχεῖν αὐτῷ δύναμιν καὶ ἰσχύν, ὥστε τιμωρήσα-
 σθαι τοὺς ἐπιστρατεύσαντας· καὶ γὰρ τοῦτο δεηθῆναι
 τοὺς τὸ ἱερόν κατασκευασαμένους αὐτοῦ, ὅπως ὑπερ-
 μάχηται τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸ τολμή-
 σαντας ἐλθεῖν ἀμύνηται, οἳ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δοθείσαν
 10 γῆν εἰς κατάσχεσιν ἀφελέσθαι πάρεισιν αὐτούς. ταῦτ'
 εὐχόμενος ἐδάκρυσε, καὶ σύμπαν δὲ τὸ πλῆθος γυναιξὶν
 ἅμα καὶ τέκνοις ἰκέτευσεν. Ἰαζήλος δὲ τις προφήτης
 παρελθὼν εἰς μέσην τὴν ἐκκλησίαν ἀνεβόησε, τῷ τε
 πλήθει λέγων καὶ τῷ βασιλεῖ, τὸν θεὸν ἐπακουῦσαι τῶν
 15 εὐχῶν, καὶ πολεμήσειν αὐτῶν τοῖς ἐχθροῖς ἐπαγγείλα-
 σθαι. προσέταξε δὲ τῇ ἐπιούσῃ τὴν στρατιὰν ἐξελά-
 σαντα τοῖς πολεμίοις ὑπαντᾶν· εὐρήσειν γὰρ αὐτοὺς
 ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἱεροσολύμων καὶ Ἐγγάδδης ἀναβάσεως,
 λεγομένης δ' ἐξοχῆς, καὶ μὴ συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς,
 20 στάντας δὲ μόνον ὄραν πῶς αὐτοῖς μάχεται τὸ θεῖον.
 τοῦ δὲ προφήτου ταῦτα εἰπόντος ὁ μὲν βασιλεὺς καὶ τὸ
 πλῆθος, πεσόντες ἐπὶ πρόσωπον, ἠὺχαρίστουν τε τῷ
 θεῷ καὶ προσεκύνουν, οἳ δὲ Λευῖται τοῖς ὄργανοις διε-
 τέλουν ὑμνοῦντες.

25 ἅμα δ' ἡμέρᾳ προελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ἐρημον 3
 τὴν ὑποκάτω Θεκῶας πόλεως, ἔλεγε πρὸς τὸ πλῆθος ὡς
 δεῖ πιστεύειν τοῖς ὑπὸ τοῦ προφήτου εἰρημένοις, καὶ
 μὴ παρατάσσεσθαι μὲν αὐτοὺς εἰς μάχην, προστησαμέ-
 νους δὲ τοὺς ἱερεῖς μετὰ τῶν σαλπύγγων καὶ Λευίτας
 30 μετὰ τῶν ὑμνούντων εὐχαριστεῖν ὡς ἤδη ἔφυσάμενον
 τὴν χώραν ἡμῶν παρὰ τῶν πολεμίων. ἤρσε δ' ἡ τοῦ
 βασιλέως γνώμη, καὶ ἅπερ συνεβούλευσε, ταῦτ' ἐπρατ-

τον. ὁ δὲ θεὸς εἰς φόβον ἐνέβαλε καὶ ταραχὴν τοὺς Ἀμμανίτας. οἳ δὲ δόξαντες ἀλλήλους πολεμίους ἀπέκτεινον, ὡς ἐκ τῆς τοσαύτης στρατιᾶς ἀνασωθῆναι μηδένα. Ἰωσάφατος δ' ἀποβλέψας εἰς τὴν φάραγγα ἐν ἣ συνέβαινον ἐστρατοπεδευκέναι τοὺς πολεμίους, καὶ πλῆρη νεκρῶν ἰδῶν, ἦσθη μὲν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς τοῦ θεοῦ βοηθείας, ὅτι μηδὲ πονήσασιν αὐτοῖς αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ τὴν νίκην ἐδωκεν, ἐπέτρεψε δὲ τῇ στρατιᾷ διαρπάσαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἐχθρῶν καὶ σκυλεῦσαι τοὺς νεκρούς. καὶ οἳ μὲν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας σκυλεύσαντες ἕκαμον (τοσοῦτον ἦν τὸ τῶν ἀνηρημένων πλῆθος). τῇ τετάρτῃ δὲ συναθροισθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἰς τινα κοῖλον καὶ φαραγγώδη τόπον τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν καὶ τὴν συμμαχίαν ἠυλόγησεν, ἀφ' οὗ καὶ προσηγορίαν ἔσχεν ὁ τόπος, κοιλὰς εὐλογίας.

4 ἐκεῖθεν δ' ἀναγαγὼν τὴν στρατιάν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἱεροσόλυμα τρέπεται πρὸς εὐωχίας καὶ θυσίας ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. μετὰ μέντοι γε τὴν τῶν πολεμίων αὐτοῦ διαφθοράν ἀκουσθεῖσαν τοῖς ἀλλοφύλοις ἔθνεσι, πάντες οὗτοι κατεπλάγησαν αὐτόν, ὡς φανερώς αὐτῷ τοῦ θεοῦ τὸ λοιπὸν συμμαχοῦντος. καὶ Ἰωσάφατος μὲν ἔκτοτε μετὰ λαμπρᾶς δόξης ἐπὶ τε δικαιοσύνῃ καὶ τῇ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ διῆγεν, ἦν δὲ φίλος καὶ τῷ τοῦ Ἀχάβου παιδὶ βασιλεύοντι τῶν Ἰσραηλιτῶν, πρὸς ὃν κοινωνήσας ἐπὶ κατασκευῇ νηῶν εἰς τε Πόντον πλεουσῶν καὶ τὰ ἐπὶ Θράκης ἐμπόρια διήμαρτε τοῦ κτήματος· ὑπὸ γὰρ μεγέθους ἀπώλετο τὰ σκάφη, καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι περὶ ναῦς ἐφιλοτιμήσατο.

2 τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἱεροσολύμων βασιλέα Ἰωσάφατον οὕτως εἶχεν· ὁ δ' Ἀχάβου παῖς Ὀχοζίας ἐβασίλευε τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐν Σαμαρείᾳ ποιούμενος τὴν δλαιταν, πονηρὸς ὢν καὶ πάντα ὅμοιος τοῖς γονεῦσιν ἀμφοτέροις

καὶ Ἱεροβοάμῳ τῷ πρώτῳ παρανομήσαντι καὶ τὸν λαὸν ἀπατᾶν ἀρξαμένῳ. τὴν δὲ βασιλείαν ἔτος ἤδη δεύτερον ἔχοντας ὁ τῶν Μωαβιτῶν ἀφίσταται βασιλεὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς φόρους, οὓς ἔμπροσθεν ἐτέλει τῷ πατρὶ αὐτοῦ

5 Ἀχάβῳ, χορηγῶν ἐπαύσατο. συνέβη δὲ τὸν Ὀχοζίαν καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ τέγους τῆς οἰκίας κατενεχθῆναι, καὶ νοσήσαντα πέμψαι πρὸς τὴν Ἀκκαρῶν θεὸν Μυϊαν (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῇ θεῷ) πυνθάνεσθαι περὶ τῆς σωτηρίας. φανείς δ' ὁ τῶν Ἑβραίων θεὸς Ἥλιᾶ τῷ

10 προφῆτῃ προσέταξεν αὐτῷ τοῖς πεμφθεῖσιν ἀγγέλοις ὑπαντήσαντα πυνθάνεσθαι αὐτῶν εἰ θεὸν ὁ Ἰσραηλιτῶν λαὸς ἰδίου οὐκ ἔχει, ὅτι πέμπει πρὸς τὸν ἀλλότριον ὁ βασιλεὺς αὐτῶν περὶ τῆς σωτηρίας ἐρησομένους, κελῦσαί τε αὐτοὺς ὑποστρέψαι καὶ φράσαι τῷ βασι-

15 λεί ὅτι μὴ διαφεύξεται τὴν νόσον. τοῦ δὲ Ἥλιᾶ ποιήσαντος ἃ προσέταξεν ὁ θεός, ἀκούσαντες οἱ ἄγγελοι τὰ παρ' αὐτοῦ παραχρῆμα ὑπέστρεψαν πρὸς τὸν βασιλέα. θαυμάζοντος δὲ τὸ τάχος τῆς ἐπανόδου καὶ τὴν αἰτίαν ἐπερωτήσαντος, ἔφασαν ἀπαντῆσαί τινα αὐτοῖς

20 ἄνθρωπον καὶ κωλύσαι μὲν προσωτέρῳ χωρεῖν, ἀναστρέψαντας δὲ σοὶ λέγειν ἐξ ἐντολῆς τοῦ Ἰσραηλιτῶν θεοῦ ὅτι κάκιον ἔξει ἡ νόσος. τοῦ δὲ βασιλέως σημαίνειν αὐτῷ τὸν ταῦτα εἰρηκότα κελεύσαντος, ἄνθρωπον ἔλεγον δασύν καὶ ζώνην περιειλημένον δερματίνην.

25 συνεῖς δ' ἐκ τούτων Ἥλιαν εἶναι τὸν σημαινόμενον ὑπὸ τῶν ἀγγέλων, πέμψας ἐπ' αὐτὸν ταξίαρχον καὶ πεντήκοντα ὀπλίτας, ἀχθῆναι πρὸς αὐτὸν ἐκέλευσεν. εὐρῶν δὲ τὸν Ἥλιαν ὁ πεμφθεὶς ταξίαρχος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους καθεζόμενον, καταβάντα ἤκειν ἐκέλευε πρὸς

30 τὸν βασιλέα· κελεύειν γὰρ τοῦτ' ἐκείνον· εἰ δὲ μὴ θελήσειεν, ἄκοντα βιάσεσθαι. ὁ δ' εἰπὼν πρὸς αὐτόν, ἐπὶ πείρᾳ τοῦ προφῆτης ἀληθῆς ὑπάρχειν, εὔξεσθαι

πῦρ ἀπ' οὐρανοῦ πεσὼν ἀπολέσαι τοὺς τε στρατιώτας καὶ αὐτόν, εὐχεται, καὶ πρηστήρκατενεχθεὶς διαφθείρει τὸν τε ταξίαρχον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. τῆς δ' ἀπωλείας τῆς τούτων δηλωθείσης τῷ βασιλεῖ, παροξυνθεὶς ἄλλον πέμπει ταξίαρχον ἐπὶ τὸν Ἥλιαν σὺν ὀπλίταις τοσούτοις ὅσοις καὶ τὸν πρότερον συναπέστειλεν. ἀπειλήσαντος δὲ καὶ τούτου τῷ προφήτῃ βίᾳ λαβὼν ἄξιον αὐτόν, εἰ μὴ κατέλθοι βουλόμενος, εὐξαμένου κατ' αὐτοῦ πῦρ διεχρήσατο καθὼς καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ ταξίαρχον. πυνθανόμενος δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦτον ὁ βασιλεὺς τρίτον ἐξέπεμψεν. ὁ δὲ φρόνιμος ὢν καὶ λίαν ἐπιεικῆς τὸ ἦθος, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τόπον οὗ συνέβαινεν εἶναι τὸν Ἥλιαν, φιλοφρόνως προσεῖπεν αὐτόν, γινώσκειν δὲ ἔλεγεν ὅτι μὴ βουλόμενος, βασιλέως διακονῶν προστάγματι, παρείη πρὸς αὐτόν, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ πεμφθέντες οὐχ ἔκόντες ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἦλθον. ἐλεῆσαι τοιγαροῦν αὐτόν ἡξίον τοὺς τε σὺν αὐτῷ παρόντας ὀπλίτας, καὶ καταβάντα ἔπεσθαι πρὸς τὸν βασιλέα. ἀποδεξάμενος δὲ τὴν δεξιότητα τῶν λόγων καὶ τὸ ἀστεῖον τοῦ ἦθους ὁ Ἥλιος καταβὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. παραγενόμενος δὲ πρὸς τὸν βασιλέα προεφήτευσεν αὐτῷ, καὶ τὸν θεὸν ἐδήλου λέγειν "ἐπειδὴ κατέγνωσ αὐτοῦ μὲν ὡς οὐκ ὄντος θεοῦ καὶ περὶ τῆς νόσου οὐ τὰληθῆς προειπεῖν δυναμένου, πρὸς δὲ τὸν Ἀκκαρωνιτῶν ἔπεμψες, παρ' αὐτοῦ πυνθανόμενος ποταπὸν ἔσται σοι τὸ τέλος τῆς νόσου, γινώσκει ὅτι τεθνήξῃ."

- 2 καὶ ὁ μὲν ὀλίγου σφόδρα χρόνου διεληθόντος, καθὼς προεῖπεν Ἥλιος, ἀπέθανε, διαδέχεται δ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ὁ ἀδελφὸς Ἰώραμος· ἄπαις γὰρ κατέστρεψε τὸν βίον. ὁ δὲ Ἰώραμος οὗτος τῷ πατρὶ τὴν πονηρίαν Ἀχάβῳ παραπλήσιος γενόμενος ἐβασίλευσεν ἔτη δώδεκα, πάσῃ πονηρίᾳ χρησάμενος καὶ ἀσεβείᾳ

πρὸς τὸν θεόν· παρὲς γὰρ τοῦτον θρησκευεῖν τοὺς
 ξενικοὺς ἐσέβετο. ἦν δὲ τὰλλα δραστήριος. κατ' ἐκεῖ-
 νον δὲ τὸν καιρὸν Ἡλίας ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη, καὶ
 οὐδεὶς ἔγνω μέχρι τῆς σήμερον αὐτοῦ τὴν τελευτήν.
 5 μαθητὴν δ' Ἐλισσαίου κατέλιπεν, ὡς καὶ πρότερον ἐδη-
 λώσαμεν. περὶ μέντοι γε Ἡλία καὶ Ἐνώχου τοῦ γενο-
 μένου πρὸ τῆς ἐπομβρίας ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγέγραπται
 βίβλοις ὅτι γεγόνασιν ἀφανεῖς, θάνατον δ' αὐτῶν οὐ-
 δεὶς οἶδεν.

10 παραλαβὼν δὲ τὴν βασιλείαν Ἰώραμος ἐπὶ τὸν 3
 Μωαβιτῶν ἔγνω στρατεύειν βασιλέα, Μισᾶν ὄνομα·
 τοῦ γὰρ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προείπομεν, ἔτυχεν
 ἀποστίας, φόρους τελεῶν Ἀχάβω τῷ πατρὶ αὐτοῦ μυριά-
 δας εἴκοσι προβάτων σὺν τοῖς πόκοις. συναθροίσας
 15 οὖν τὴν οἰκειὰν δύναμιν ἐπεμψε καὶ πρὸς Ἰωσαάφατον,
 παρακαλῶν αὐτόν, ἐπεὶ φίλος ἀπ' ἀρχῆς ὑπῆρχεν αὐ-
 τοῦ τῷ πατρὶ, συμμαχῆσαι πόλεμον ἐπὶ τοὺς Μωαβίτας
 ἐκφέρειν μέλλουσι, ἀποστάντας αὐτοῦ τῆς βασιλείας.
 ὁ δ' οὐ μόνον αὐτὸς βοηθήσειν ὑπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τὸν
 20 Ἰδουμαίων βασιλέα συναναγκάζειν, ὄντα ὑφ' ἑαυτόν,
 στρατεύεσθαι. Ἰώραμος δέ, τοιοῦτων αὐτῷ τῶν παρὰ
 Ἰωσαάφατου περὶ τῆς συμμαχίας κομισθέντων, ἀναλα-
 βῶν τὴν αὐτοῦ στρατιὰν ἦκεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ξε-
 νισθεὶς λαμπρῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ἱεροσολυμιτῶν,
 25 δόξαν αὐτοῖς διὰ τῆς ἐρήμου τῆς Ἰδουμαίας ποιήσασθαι
 τὴν ὁδοιπορίαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους (οὐ γὰρ προσδοκή-
 σειν αὐτοὺς ταύτην ποιήσασθαι τὴν ἐφοδον) ὤρμησαν
 οἱ τρεῖς βασιλεῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων, ὃ τε τούτων αὐ-
 τῶν καὶ ὁ τῆς Σαμαρείας καὶ ὁ τῆς Ἰδουμαίας. καὶ
 30 κυκλώσαντες ἑπτὰ ἡμερῶν ὁδὸν εἰς ἀπορίαν ὕδατος
 τοῖς τε κτήνεσι καὶ τῇ στρατιᾷ περιέστησαν, πλανηθέν-
 των τὰς ὁδοὺς αὐτοῖς τῶν ἠγνουμένων, ὡς ἀγωνιᾶν μὲν

ἅπαντας, μάλιστα δὲ τὸν Ἰωραμον, καὶ ὑπὸ λύπης ἐκ-
 βοῆσαι πρὸς τὸν θεόν, τί κακὸν αἰτιασάμενος ἀγάγοι
 τοὺς τρεῖς βασιλέας ἀμαχητὶ παραδώσω αὐτοὺς τῷ
 τῶν Μωαβιτῶν βασιλεῖ. παρεθάρσυνε δ' αὐτὸν ὁ Ἰω-
 σαφάτης δίκαιος ὢν, καὶ πέμψαντα εἰς τὸ στρατόπεδον 5
 ἐκέλευσε γυνῶναι εἴ τις αὐτοῖς τοῦ θεοῦ προφήτης συνε-
 λήλυθεν, ἵνα δι' αὐτοῦ μάθωμεν παρὰ τοῦ θεοῦ τί
 ποιητέον ἡμῖν ἐστίν. οἰκέτου δέ τινος τῶν Ἰωράμου
 φήσαντος ἰδεῖν αὐτόθι τὸν Ἕλλη μαθητὴν Ἐλισσαῖον
 Σαφάτου παῖδα, πρὸς αὐτὸν ἀπίασιν οἱ τρεῖς βασιλεῖς 10
 Ἰωσαφάτου παραινέσαντος. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὴν σκη-
 νὴν τοῦ προφήτου (ἔτυχε δ' ἔξω τῆς παρεμβολῆς κα-
 τεσκηνωκώς) ἐπηρώτων τὸ μέλλον ἐπὶ τῆς στρατιᾶς,
 μάλιστα δ' ὁ Ἰωραμος. τοῦ δὲ μὴ διανοχλεῖν αὐτῷ
 φράσαντος, ἀλλὰ πρὸς τοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς 15
 μητρὸς βαδίζειν προφήτας (εἶναι γὰρ ἐκείνους ἀληθεῖς),
 ἐδεῖτο προφητεύειν καὶ σῶζειν αὐτούς. ὁ δ' ὁμόσας
 τὸν θεὸν οὐκ ἂν ἀποκριθῆναι αὐτῷ εἰ μὴ δι' Ἰωσα-
 φατον ὄσιον ὄντα καὶ δίκαιον, ἀχθέντος ἀνθρώπου τι-
 νὸς ψάλλειν εἰδότος (ἐπεξήτησε γὰρ αὐτός) πρὸς τὸν 20
 ψάλλοντα ἐνθεος γενόμενος προσέταξε τοῖς βασιλεῦσιν
 ἐν τῷ χειμάρρῳ πολλοὺς ὀρύξαι βόθρους. "οὔτε γὰρ
 νέφους οὔτε πνεύματος γενομένου οὔτε ὑέτοῦ καταρ-
 ραγέντος ὄψεσθε πλήρη τὸν ποταμὸν ὕδατος, ὡς ἂν
 καὶ τὸν στρατὸν καὶ τὰ ὑποξύγια διασωθῆναι ὑμῖν 25
 ἀπὸ τοῦ ποτοῦ. ἔσται δὲ ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον παρὰ
 τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ κρατήσετε τῶν ἐχθρῶν καὶ καλ-
 λίστας καὶ ὀχυρωτάτας πόλεις λήψεσθε τῶν Μωαβι-
 τῶν, καὶ δένδρα μὲν αὐτῶν ἡμερὰ κόψετε, τὴν δὲ χώ-
 ραν δηρώσετε, πηγὰς δὲ καὶ ποταμοὺς ἐμφράξετε." 30

2 ταῦτα εἰπόντος τοῦ προφήτου, τῇ ἐπιούσῃ, πρὶν
 ἧλιον ἀνασχεῖν, ὁ χειμάρρους πολὺς ἐρρῆν (σφοδρῶς

γὰρ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ὁδοῦ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ τὸν θεὸν
 ὕσαι συνέπεσεν), ὥστε εὐρεῖν τὴν στρατιὰν καὶ τὰ ὑπο-
 ζύγια ποτὸν ἄφθονον. ὡς δ' ἤκουσαν οἱ Μωαβίται τοὺς
 τρεῖς βασιλέας ἐπ' αὐτοὺς βαδίζοντας καὶ διὰ τῆς ἐρή-
 5 μου ποιουμένους τὴν ἐφοδον, ὁ βασιλεὺς αὐτῶν εὐθύς
 συλλέξας στρατιὰν ἐκέλευσεν ἐπὶ τῶν ὄρων βάλλεσθαι
 τὸ στρατόπεδον, ἵνα αὐτοὺς μὴ λάθωσιν εἰς τὴν χώραν
 ἐμβαλόντες οἱ πολέμιοι. Θεασάμενοι δὲ ὑπὸ τὴν ἀνα-
 τολὴν τοῦ ἡλίου τὸ ἐν τῷ χειμάρρῳ ὕδωρ (καὶ γὰρ οὐδὲ
 10 μακρὰν ἦν τῆς Μωαβίτιδος) αἵματι τὴν χροὰν ὅμοιον
 (τότε γὰρ μάλιστα πρὸς τὴν ἀύγην τὸ ὕδωρ ἐρυθραί-
 νεται), ψευδῆ δόξαν περὶ τῶν πολεμίων ἐλάμβανον ὡς
 ἀπεκτονηκότων ἑαυτοὺς διὰ δίψος καὶ τοῦ ποταμοῦ αἶμα
 αὐτοῖς ῥέοντος. τοῦτο τοίνυν οὕτως ἔχειν ὑπολαβόντες
 15 ἤξιωσαν αὐτοὺς ἐπὶ διαρπαγὴν τῶν πολεμίων ἐκπέμψαι
 τὸν βασιλέα, καὶ πάντες ἐφορμήσαντες ὡς ἐπὶ ἐτοιμῆν
 ὠφέλειαν ἦλθον εἰς τὸ τῶν ἐχθρῶν στρατόπεδον ὡς
 ἀπολωλότων. καὶ διαψεύδεται μὲν αὐτοὺς ἡ ἐλπίς αὕτη,
 περὶστάντων δὲ τῶν πολεμίων οἱ μὲν αὐτῶν κατεκόπη-
 20 σαν, οἱ δὲ διεσπάρησαν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν φεύγοντες.
 ἐμβαλόντες δὲ εἰς τὴν τῶν Μωαβιτῶν οἱ βασιλεῖς τὰς τε
 πόλεις κατεστρέψαντο τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐ-
 τῶν διήρπασαν καὶ ἠφάνισαν πληροῦντες ἐκ τοῦ χει-
 μάρρου λίθων, καὶ τὰ κάλλιστα τῶν δένδρων ἐξέκοψαν,
 25 καὶ τὰς πηγὰς ἐνέφραξαν τῶν ὑδάτων, καὶ τὰ τεῖχη
 καθείλον ἕως ἐδάφους. ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Μωαβιτῶν
 συνδιωκόμενος τῇ πολιορκίᾳ, καὶ τὴν πόλιν ὄρων κιν-
 δυνεύουσαν ἀναιρεθῆναι κατὰ κράτος, ὥρμησε μεθ'
 ἐπτακοσίων ἐξελθὼν διὰ τοῦ τῶν πολεμίων ἐξικπάσα-
 30 σθαι στρατοπέδου, καθ' ὃ μέρος αὐτοῦ ἐνόμιζε τὰς φυ-
 λακὰς ἀνεῖσθαι. καὶ πειραθεὶς οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν·
 ἐπιτυγχάνει γὰρ ἐπιμελῶς φρουρουμένῳ τῷ τόπῳ. ὑπο-

στρέψας δ' εἰς τὴν πόλιν ἔργον ἀπογνώσεως καὶ θεινῆς ἀνάγκης διεπράξατο. τῶν υἱῶν τὸν πρεσβύτερον, ὃς μετ' αὐτὸν βασιλεύειν ἐμελλεν, ἀναγαγὼν ἐπὶ τὸ τεῖχος ὥστε πᾶσι φανερὸν γενέσθαι τοῖς πολεμίοις, ἱερουργήσεν εἰς ὀλοκαύτωςιν τῷ θεῷ. θεασάμενοι δ' αὐτὸν οἱ βασιλεῖς κατώκτειραν τῆς ἀνάγκης, καὶ παθόντες ἀνθρώπινόν τι καὶ ἔλεεινὸν διέλυσαν τὴν πολιορκίαν, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν οἰκίαν ἀνέστρεψεν.

Ἰωσάφατος δὲ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ μετ' εἰρήνης διαγαγὼν, ὀλίγον ἐπιβιώσας χρόνον μετὰ τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην ἀπέθανε, ζήσας μὲν ἀριθμὸν ἐτῶν ἐξήκοντα, βασιλεύσας δ' ἐξ αὐτῶν πέντε καὶ εἰκοσι. ταφῆς δ' ἔτυχε μεγαλοπρεποῦς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ γὰρ ἦν μιμητῆς τῶν Δαυίδου ἔργων. κατέλιπε δὲ καὶ παῖδας ἱκανοὺς, διάδοχον δ' ἀπέδειξε τὸν πρεσβύτερον Ἰώραμον· ταῦτό γὰρ εἶχεν ὄνομα τῷ τῆς μητρὸς μὲν ἀδελφῷ, βασιλεύοντι δὲ τῶν Ἰσραηλιτῶν, Ἀχάβου παιδί.

παραγενόμενος δ' ἐκ τῆς Μωαβίτιδος ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς εἰς Σαμάρειαν εἶχε σὺν αὐτῷ Ἐλισσαῖον τὸν προφήτην, οὗ τὰς πράξεις βούλομαι διελθεῖν (λαμπρὰ γὰρ εἰσι καὶ ἱστορίας ἄξια) καθὼς ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐπεγνώκαμεν.

προσελθοῦσαν γὰρ αὐτῷ φασὶ τὴν Ὠβεδίου τοῦ Ἀχάβου οἰκονόμου γυναῖκα εἰπεῖν ὡς οὐκ ἄγνοεῖ πῶς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τοὺς προφήτας περιέσωσεν, ὑπὸ τῆς Ἀχάβου γυναικὸς Ἰεσαβέλῃς ἀναιρουμένους· ἑκατὸν γὰρ ἔλεγεν ὑπ' αὐτοῦ δανεισαμένου τραφῆναι κεκρυμμένους, καὶ μετὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς τελευτήν ἄγεσθαι νῦν ὑπὸ τῶν δανειστῶν αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα πρὸς δουλείαν. παρεκάλει τε διὰ ταύτην τὴν εὐεργεσίαν τὸν ἀνδρὸς ἔλεῃσαι τε καὶ παρασχεῖν τινὰ βοήθειαν. πυνθανομένῳ δ'

αὐτῷ τί ἔχει ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔφη, ἔλαιον
 δὲ βραχὺ λίαν ἐν κεραμίῳ. ὃ δὲ προφήτης ἀπελθοῦσαν
 ἐκέλευσεν ἀγγεῖα χρήσασθαι πολλὰ παρὰ τῶν γειτόνων
 κενά, καὶ τὰς θύρας ἀποκλείσασαν τοῦ δωματίου μετα-
 5 χεῖν εἰς ἅπαντα τοῦ ἔλαιου· τὸν γὰρ θεὸν πληρώσειν
 ταῦτα. τῆς δὲ γυναικὸς τὰ κελευσθέντα ποιησάσης καὶ
 τοῖς τέκνοις προσφέρειν ἕκαστον τῶν ἀγγείων προστα-
 τούσης, ἐπεὶ πάντα ἐπληρώθη καὶ οὐδὲν ἦν κενόν, ἐλ-
 θοῦσα πρὸς τὸν προφήτην τοῦτο ἀπήγγειλεν. ὃ δὲ συμ-
 10 βουλεύει τοῦ ἔλαιον ἀπελθοῦσαν ἀποδόσθαι καὶ τοῖς δα-
 νεισταῖς ἀποδοῦναι τὰ ὀφειλόμενα· γενήσεσθαι δέ τι
 καὶ περισσὸν ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ ἔλαιου, ᾧ πρὸς διατρο-
 φὴν τῆν τῶν τέκνων καταχρήσεται. καὶ Ἐλισσαῖος μὲν
 οὕτως ἀπήλλαξε τῶν χρεῶν τὴν γυναῖκα, καὶ τῆς ἀπὸ
 15 τῶν δανειστῶν ὕβρεως ἤλευθέρωσεν.

. . . Ἐλισσαῖος δὲ ταχέως πρὸς Ἰώραμον ἐξαπέ- 3
 στείλει, φυλάττεσθαι τὸν τόπον ἐκεῖνον αὐτῷ παραι-
 νῶν· εἶναι γὰρ ἐν αὐτῷ Σύρους τινὰς τοὺς ἐκεῖ λο-
 χῶντας αὐτὸν ἀνελεῖν. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὐκ ἐπὶ τὴν
 20 θήραν ἐξώρμησε τῷ προφήτῃ πειθόμενος, Ἀδαδος δὲ
 τῆς ἐπιβουλῆς διαμαρτῶν, ὡς τῶν ἰδίων αὐτοῦ κατα-
 μνησάντων τὴν ἐνέδραν πρὸς Ἰώραμον, ὠργίζετό τε
 καὶ μεταπεμψάμενος αὐτοὺς προδότας ἔλεγε τῶν ἀπορ-
 ρήτων αὐτοῦ καὶ θάνατον ἠπέλει, φανερᾶς τῆς ἐπιχει-
 25 ρήσεως, ἣν μόνοις ἐκεῖνοις ἐπίστευσε, τῷ πολεμίῳ γε-
 γεννημένης. φήσαντος δὲ τινος τῶν παρόντων μὴ ψευ-
 δοδοξεῖν αὐτὸν μηδ' ὑπονοεῖν ὡς πρὸς τὸν ἐχθρὸν
 αὐτοῦ κατειρηκότων τὴν ἐκπεμψιν τῶν ἀναιρησόντων
 αὐτόν, ἀλλὰ γινώσκειν ὅτι Ἐλισσαῖός ἐστιν ὁ προφή-
 30 τῆς ὃ πάντα μνηύων αὐτῷ καὶ φανερὰ ποιῶν τὰ ὑπ'
 αὐτοῦ βουλευόμενα, προσέταξε πέμψας μαθεῖν ἐν τίνι
 πόλει τυγχάνει διατρίβων ὁ Ἐλισσαῖος. οἱ δὲ πεμφθέν-

τες ἦγον ἀγγέλλοντες αὐτὸν ἐν Δωδαίῃ ὑπάρχοντα.
 πέμπει τοιγαροῦν Ἄδαδος ἐπὶ τὴν πόλιν δύναμιν πολ-
 λὴν ἱππέων καὶ ἀρμάτων, ὅπως τὸν Ἐλισσαῖον λάβω-
 σιν. οἱ δὲ νυκτὸς κᾶσαν ἐν κύκλῳ τὴν πόλιν περιλα-
 βόντες εἶχον ἐν φρουρᾷ. ἅμα δ' ἔφ' τοῦτο μαθὼν ὁ τοῦ
 προφήτου διάκονος, καὶ ὅτι ζητοῦσιν οἱ πολέμιοι λαβεῖν
 Ἐλισσαῖον, ἐδήλωσεν αὐτῷ μετὰ βοῆς καὶ ταραχῆς εἰς-
 δραμῶν πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ τὸν θεράποντα μὴ δεδιέναι
 παρεθάρσυνε, καὶ τὸν θεόν, ᾧ συμμαχῶ χρώμενος
 ἀδεῆς ἦν, παρεκάλει τῷ διακόνῳ, πρὸς τὸ λαβεῖν αὐ-
 τὸν εὐέλπι θάρσος, ἐμφανίσαι τὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ
 παρουσίαν ὡς δυνατὸν. ὁ δὲ θεὸς ἐπήκοος τῶν εὐχῶν
 τοῦ προφήτου γενόμενος πλῆθος ἀρμάτων καὶ ἵππων
 τῷ θεράποντι περὶ τὸν Ἐλισσαῖον κεκυκλωμένον θεά-
 σασθαι παρέσχεν, ὡς αὐτὸν ἀφιέναι μὲν τὸ δέος, ἀνα-
 θαρρῆσαι δὲ πρὸς τὴν ὄψιν τῆς νομιζομένης συμμαχίας.
 Ἐλισσαῖος δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὰς τῶν πολεμίων ὄψεις
 ἀμαυρῶσαι τὸν θεὸν παρεκάλει, ἀχλὺν αὐταῖς ἐπιβα-
 λόντα ἀφ' ἧς ἀγνοήσειν αὐτὸν ἐμελλον. γενομένου δὲ
 καὶ τούτου, παρελθὼν εἰς μέσους τοὺς ἐχθροὺς ἐπηρώ-
 τησε τίνα ἐπιζητοῦντες ἦλθον. τῶν δὲ τὸν προφήτην
 Ἐλισσαῖον εἰπόντων, παραδώσειν ὑπέσχετο, εἰ πρὸς τὴν
 πόλιν, ἐν ἧ τυγχάνει ὦν, ἀκολουθήσειαν αὐτῷ. καὶ οἱ
 μὲν ἡγουμένῳ τῷ προφήτῃ, τὰς ὄψεις ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ
 τὴν διάνοιαν ἐπεσκοτισμένοι, σπουδάζοντες εἶποντο·
 ἀγαγὼν δ' αὐτοὺς Ἐλισσαῖος εἰς Σαμάρειαν Ἰωράμῳ
 μὲν τῷ βασιλεῖ προσέταξε κλεῖσαι τὰς θύρας καὶ περι-
 στῆσαι τοῖς Σύροις τὴν αὐτοῦ δύναμιν, τῷ θεῷ δὲ ἠϋ-
 ξατο καθᾶραι τὰς ὄψεις τῶν πολεμίων καὶ τὴν ἀχλὺν
 αὐτῶν ἀνελεῖν. οἱ δ' ἐκ τῆς ἀμαυρώσεως ἐκείνης ἀφε-
 θέντες ἐώρων αὐτοὺς ἐν μέσοις τοῖς ἐχθροῖς ὑπάρχον-
 τας. ἐν ἐκπλήξει δὲ δεινῇ καὶ ἀμηχανίᾳ τῶν Σύρων,

οἶον εἰκός, ἐφ' οὕτω θείῳ καὶ παραδόξῳ πράγματι κει-
 μένων, καὶ τοῦ βασιλέως Ἰωράμου πυθομένου τὸν προ-
 φήτην εἰ κελεύσειεν αὐτοὺς κατακοντισθῆναι, τοῦτο
 μὲν ἐκάλυψε ποιεῖν Ἐλισσαῖος (τοὺς γὰρ νόμῳ ληφθέν-
 5 τας πολέμου ἀποκτείνειν ἔλεγεν εἶναι δίκαιον, τούτους
 δὲ μηδὲν κακὸν ἐργάσασθαι τὴν ἐκείνου χώραν, θείᾳ
 δὲ δυνάμει πρὸς αὐτοὺς οὐκ εἰδότας ἔλθειν), συνεβού-
 λησε δὲ ξενίων αὐτοῖς μεταδόντα καὶ τραπέζης ἀπο-
 λύειν ἀβλαβεῖς.

10 Ἰώραμος μὲν οὖν τῷ προφήτῃ πειθόμενος, ἐστία-
 σας λαμπρῶς καὶ πάνυ φιλοτίμως τοὺς Σύρους ἀπέλυσε
 πρὸς Ἄδαδον τὸν αὐτῶν βασιλέα· τῶν δ' ἀφικομένων 4
 καὶ δηλωσάντων αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα, θαυμάσας ὁ
 Ἄδαδος τὸ παράδοξον καὶ τὴν τοῦ θεοῦ τῶν Ἰσραηλι-
 15 τῶν ἐπιφάνειαν καὶ δύναμιν, καὶ τὸν προφήτην ᾧ τὸ
 θεῖον οὕτως ἐναργῶς παρῆν, κρύφα μὲν οὐκέτι διέγνω
 τῷ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐπιχειρεῖν βασιλεῖ, τὸν Ἐλισσαῖον
 δεδοικῶς, φανερῶς δὲ πολεμεῖν ἔκρινε, τῷ πλήθει τῆς
 στρατιᾶς καὶ τῇ δυνάμει νομίζων περιέσεσθαι τῶν πο-
 20 λεμίων. καὶ στρατεύει μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἐπὶ τὸν
 Ἰώραμον, ὃς οὐχ ἠγούμενος αὐτὸν ἀξιόμαχον εἶναι τοῖς
 Σύροις ἐνέκλεισεν αὐτὸν εἰς τὴν Σαμάρειαν, θαρρῶν
 τῇ τῶν τειχῶν ὀχυρότητι. Ἄδαδος δὲ λογισάμενος ἀλ-
 γήσειν τὴν πόλιν, εἰ καὶ μὴ τοῖς μηχανήμασι, λιμῷ μὲν-
 25 τοι καὶ σπάνει τῶν ἐπιτηδείων παραστήσεσθαι τοὺς
 Σαμαρεῖς, προσβαλὼν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. οὕτω δ'
 ἐπέλιπε τὸν Ἰώραμον ἢ τῶν ἀναγκαίων εὐπορία ὡς διὰ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐνδείας ἐν τῇ Σαμαρείᾳ πραθῆναι
 ὀγδοήκοντα μὲν ἀργυρῶν νομίσματος κεφαλὴν ὄνου,
 30 πέντε δ' ἀργυρῶν νομίσματος ξέστην κόπρου περιστε-
 ρῶν ἀντὶ ἀλῶν ὠνεῖσθαι τοὺς Ἑβραίους. ἦν δ' ἐν
 φόβῳ μὴ διὰ τὸν λιμὸν προδῶ τις τοῖς ἐχθροῖς τὴν πό-

λιν ὁ Ἰώραμος, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκπεριήρχετο
 τὰ τείχη καὶ τοὺς φύλακας, μὴ τις ἔνδον εἴη παρ' αὐ-
 τῶν σκεπτόμενος, καὶ τῷ βλέπεσθαι καὶ φροντίζειν
 ἀφαιρούμενος καὶ τὸ βούλεσθαι τι τοιοῦτο καὶ τὸ ἔργον,
 εἰ ταύτην τις τὴν γνώμην ἤδη λαμβάνειν ἔφθασεν. 5
 ἀνακραγούσης δέ τινος γυναικός "δέσποτα ἐλέησον,"
 νομίσας αἰτεῖν τι μέλλειν αὐτὴν τῶν πρὸς τροφήν,
 ὀργισθεὶς ἐπηράσατο αὐτῇ τὸν θεόν, καὶ μήτε ἄλλως
 αὐτῷ μήτε ληνοὺς ὑπάρχειν ἔλεγεν, ὅθεν τι καὶ παρὰ-
 σχοι αὐτῇ δεομένη. τῆς δ' οὐδενὸς μὲν χρήζειν εἰπού- 10
 σης τούτων, οὐδ' ἐνοχλεῖν τροφῆς ἔνεκα, κριθῆναι δ'
 ἀξιούσης πρὸς ἄλλην γυναῖκα, κελεύσαντος λέγειν καὶ
 διδάσκειν περὶ ὧν ἐπιζητεῖ, συνθήκας ἔφη ποιήσασθαι
 μετὰ τῆς ἐτέρας γυναικός, γειννιώσης αὐτῇ καὶ φίλης
 τυγχανούσης, ὅπως, ἐπεὶ τὰ τοῦ λιμοῦ καὶ τῆς ἐνδείας 13
 ἦν ἀμήχανα, διαχωρησάμεναι τὰ τέκνα (ἦν δ' ἄρρεν
 ἑκατέρω παιδίον) ἀνὰ μίαν ἡμέραν θρέψωμεν ἀλλήλας.
 "κἀγὼ μὲν" φησί "πρώτη τοῦμὸν κατέσφαξα, καὶ τὴν
 παρελθοῦσαν ἡμέραν τοῦμὸν ἐτρέφην ἀμφοτέραι· ἢ
 δ' οὐ βούλεται ταῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ παραβαίνει τὴν συν- 20
 θήκην καὶ τὸν υἱὸν ἀφανῆ πεποίηκε." τοῦτ' ἐλύπησε
 σφοδρῶς Ἰώραμον ἀκούσαντα, καὶ περιορηξάμενος τὴν
 ἐσθῆτα καὶ δεινὸν ἐκβοήσας, ἔπειτα ὀργῆς ἐπὶ τὸν προ-
 φῆτην Ἐλισσαίου πληρωθεὶς, ἀνελεῖν αὐτὸν ὤρμησεν,
 ὅτι μὴ δεῖται τοῦ θεοῦ πόρον αὐτοῖς καὶ διαφυγῆν τῶν 25
 περιεχόντων κακῶν δοῦναι· τὸν τε ἀποτεμοῦντα αὐ-
 τοῦ τὴν κεφαλὴν εὐθύς ἐξέπεμψε. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τὴν
 ἀναίρεσιν ἠπειγέτο τοῦ προφήτου, τὸν δὲ Ἐλισσαίου
 οὐκ ἔλαθεν ἢ τοῦ βασιλέως ὀργή, καθεζόμενος δ' οἰκαδε
 παρ' ἑαυτῷ σὺν τοῖς μαθηταῖς ἐμήνυσεν αὐτοῖς ὅτι 30
 Ἰώραμος ὁ τοῦ φονέως υἱὸς πέμψειε τὸν ἀφαιρήσοντα
 αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν. "ἀλλ' ὑμεῖς" φησὶν, "ὅταν ὁ τοῦτο

προσταχθῆις ἀφίκηται, παραφυλάξαντες εἰσιέναι μέλλοντα προσποθλίψατε τῇ θύρᾳ καὶ κατάσχετε· ἀκολουθήσει γὰρ αὐτῷ πρὸς ἐμὲ παραγινόμενος ὁ βασιλεὺς μεταβεβουλευμένος.” καὶ οἱ μὲν τὸ κελευσθῆν, ὡς ἦκεν
 5 ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Ἐλισσαίου, ἐποίησαν· Ἰώραμος δὲ καταγνοὺς τῆς ἐπὶ τὸν προφήτην ὀργῆς καὶ δείσας μὴ φθάσῃ κτείνας αὐτὸν ὁ τοῦτο προσταχθεὶς, ἔσπευσε κωλύσαι γενέσθαι τὸν φόνον καὶ διασῶσαι τὸν προφήτην. ἀφικόμενος δὲ
 10 πρὸς αὐτὸν ἠτιᾶτο ὅτι μὴ παρὰ τοῦ θεοῦ λύσιν αὐτοῖς τῶν παρόντων κακῶν αἰτεῖται, ἀλλ’ οὕτως ὑπ’ αὐτῶν φθειρομένους ὑπερορᾷ. Ἐλισσαῖος δὲ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐπηγγέλλετο, κατ’ ἐκείνην τὴν ὥραν καθ’ ἣν ὁ βασιλεὺς ἀφίκετο πρὸς αὐτόν, ἔσεσθαι πολλὴν εὐπορίαν
 15 τροφῆς, καὶ πραθήσεσθαι μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ σίκλου δύο κριθῆς σάτα, ὠνήσεσθαι δὲ σεμιδάλεως σάτον σίκλου. ταῦτα τὸν τ’ Ἰώραμον καὶ τοὺς παρόντας εἰς χαρὰν περιέτρεψε· πιστεύειν γὰρ τῷ προφήτῃ διὰ τὴν ἐπὶ τοῖς προπεπειραμένοις ἀλήθειαν οὐκ ὠκνοῦν, ἀλλὰ καὶ
 20 τὸ ἐπ’ ἐκείνης ἐνδεὲς τῆς ἡμέρας καὶ ταλαίπωρον ἢ προσδοκωμένην κοῦφον αὐτοῖς ἐποίει. ὁ δὲ τῆς τρίτης μοίρας ἠγεμῶν τῷ βασιλεὶ φίλος ὢν καὶ τότε φέρων αὐτὸν ἐπερηρισμένον, “ἄπιστα” εἶπε “λέγεις, ὧ προφήτα· καὶ ὥσπερ ἀδύνατον ἐκχέαι τὸν θεὸν ἐξ οὐρα-
 25 νοῦ καταράκτας κριθῆς ἢ σεμιδάλεως, οὕτως ἀμήχανον καὶ τὰ ὑπὸ σοῦ νῦν εἰρημένα γενέσθαι.” καὶ ὁ προφήτης πρὸς αὐτόν “ταῦτα μὲν” εἶπεν “ὄψει τοῦτο λαμβάνοντα τὸ τέλος, οὐ μεταλήψει δ’ οὐδενὸς τῶν ὑπαρξάντων.”

80 ἐξέβη τοίνυν τοῦτον τὸν τρόπον τὰ ὑπὸ Ἐλισσαίου 5 προειρημένα. νόμος ἦν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ τοὺς λέπραν ἔχοντας καὶ μὴ καθαρούς ἀπὸ τῶν τοιούτων τὰ σώματα

λιν ὁ Ἰώραμος, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκπειρήροχοτο
 τὰ τεῖχη καὶ τοὺς φύλακας, μὴ τις ἐνδον εἴη παρ' αὐ-
 τῶν σκεπτόμενος, καὶ τῷ βλέπεσθαι καὶ φροντίζειν
 ἀφαιρούμενος καὶ τὸ βούλεσθαι τι τοιοῦτο καὶ τὸ ἔργον,
 εἰ ταύτην τις τὴν γνώμην ἤδη λαμβάνειν ἐφθασεν. 5
 ἀνακραγούσης δέ τινος γυναικός "δέσποτα ἐλέησον,"
 νομίσας αἰτεῖν τι μέλλειν αὐτὴν τῶν πρὸς τροφήν,
 ὀργισθεὶς ἐπηράσατο αὐτῇ τὸν θεόν, καὶ μήτε ἄλλως
 αὐτῷ μήτε ληνοὺς ὑπάρχειν ἔλεγεν, ὅθεν τι καὶ παρὰ-
 σχοι αὐτῇ δεομένη. τῆς δ' οὐδενὸς μὲν χρήζειν εἰπού- 10
 σης τούτων, οὐδ' ἐνοχλεῖν τροφῆς ἔνεκα, κριθῆναι δ'
 ἀξιούσης πρὸς ἄλλην γυναῖκα, κελεύσαντος λέγειν καὶ
 διδάσκειν περὶ ὧν ἐπιζητεῖ, συνθήκας ἐφη ποιήσασθαι
 μετὰ τῆς ἐτέρας γυναικός, γειννιώσης αὐτῇ καὶ φίλης
 τυγχανούσης, ὅπως, ἐπεὶ τὰ τοῦ λιμοῦ καὶ τῆς ἐνδείας 13
 ἦν ἀμήχανα, διαχωρησάμεναι τὰ τέκνα (ἦν δ' ἄρρεν
 ἑκατέρω παιδίον) ἀνὰ μίαν ἡμέραν θρέψωμεν ἀλλήλας.
 "κἀγὼ μὲν" φησὶ "πρώτη τοῦμὸν κατέσφαξα, καὶ τὴν
 παρελθοῦσαν ἡμέραν τοῦμὸν ἐτρέφην ἀμφοτέραι· ἢ
 δ' οὐ βούλεται ταῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ παραβαίνει τὴν συν- 20
 θήκην καὶ τὸν υἱὸν ἀφανῆ πεποίηκε." τοῦτ' ἐλύπησε
 σφοδρῶς Ἰώραμον ἀκούσαντα, καὶ περιρρηξάμενος τὴν
 ἐσθῆτα καὶ δεινὸν ἐκβοήσας, ἔπειτα ὀργῆς ἐπὶ τὸν προ-
 φῆτην Ἐλισσαῖον πληρωθεὶς, ἀνελεῖν αὐτὸν ὄρμησεν,
 ὅτι μὴ δεῖται τοῦ θεοῦ πόρον αὐτοῖς καὶ διαφυγὴν τῶν 25
 περιεχόντων κακῶν δοῦναι· τὸν τε ἀποτεμοῦντα αὐ-
 τοῦ τὴν κεφαλὴν εὐθύς ἐξέπεμψε. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τὴν
 ἀναίρεσιν ἠπειγέτο τοῦ προφήτου, τὸν δὲ Ἐλισσαῖον
 οὐκ ἔλαθεν ἢ τοῦ βασιλέως ὀργῆ, καθεξόμενος δ' οἰκαδε
 παρ' ἑαυτῷ σὺν τοῖς μαθηταῖς ἐμήνυσεν αὐτοῖς ὅτι 30
 Ἰώραμος ὁ τοῦ φονέως υἱὸς πέμψειε τὸν ἀφαιρήσοντα
 αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν. "ἀλλ' ὑμεῖς" φησὶν, "ὅταν ὁ τοῦτο

προσταχθῆις ἀφίκηται, παραφυλάξαντες εἰσιέναι μέλ-
 λοντα προσποθλίψατε τῇ θύρᾳ καὶ κατάσχετε· ἀκο-
 λουθήσει γὰρ αὐτῷ πρὸς ἐμὲ παραγινόμενος ὁ βασιλεὺς
 μεταβεβουλευμένος.” καὶ οἱ μὲν τὸ κελευσθέν, ὡς ἦκεν
 ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ
 Ἐλισσαίου, ἐποίησαν· Ἰώραμος δὲ καταγνοὺς τῆς ἐπὶ
 τὸν προφήτην ὀργῆς καὶ δείσας μὴ φθάσῃ κτείνας αὐ-
 τὸν ὁ τοῦτο προσταχθεὶς, ἔσπευσε κωλύσαι γενέσθαι
 τὸν φόνον καὶ διασῶσαι τὸν προφήτην. ἀφικόμενος δὲ
 10 πρὸς αὐτὸν ἠτιᾶτο ὅτι μὴ παρὰ τοῦ θεοῦ λύσιν αὐτοῖς
 τῶν παρόντων κακῶν αἰτεῖται, ἀλλ’ οὕτως ὑπ’ αὐτῶν
 φθειρομένους ὑπερορᾷ. Ἐλισσαῖος δὲ εἰς τὴν ἐπιούσαν
 ἐπηγγέλλετο, κατ’ ἐκείνην τὴν ὥραν καθ’ ἣν ὁ βασι-
 λεὺς ἀφίκετο πρὸς αὐτόν, ἔσεσθαι πολλὴν εὐπορίαν
 15 τροφῆς, καὶ πραθήσεσθαι μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ σίκλου δύο
 κριθῆς σάτα, ὠνήσεσθαι δὲ σεμιδάλεως σάτον σίκλου·
 ταῦτα τὸν τ’ Ἰώραμον καὶ τοὺς παρόντας εἰς χαρὰν
 περιέτρεψε· πιστεύειν γὰρ τῷ προφήτῃ διὰ τὴν ἐπὶ
 τοῖς προπεπειραμένοις ἀλήθειαν οὐκ ᾤκνουν, ἀλλὰ καὶ
 20 τὸ ἐπ’ ἐκείνης ἐνδεὲς τῆς ἡμέρας καὶ ταλαίπωρον ἢ
 προσδοκωμένη κοῦφον αὐτοῖς ἐποίει. ὁ δὲ τῆς τρίτης
 μοίρας ἡγεμὼν τῷ βασιλεῖ φίλος ὢν καὶ τότε φέρων
 αὐτὸν ἐπερηρισμένον, “ἄπιστα” εἶπε “λέγεις, ὦ προ-
 φῆτα· καὶ ὥσπερ ἀδύνατον ἐκχέαι τὸν θεὸν ἐξ οὐρα-
 25 νοῦ καταράκτας κριθῆς ἢ σεμιδάλεως, οὕτως ἀμύχανον
 καὶ τὰ ὑπὸ σοῦ νῦν εἰρημένα γενέσθαι.” καὶ ὁ προ-
 φῆτης πρὸς αὐτόν “ταῦτα μὲν” εἶπεν “ὄψει τοῦτο λαμ-
 βάνοντα τὸ τέλος, οὐ μεταλήψει δ’ οὐδενὸς τῶν ὑπαρ-
 ξάντων.”

80 ἐξέβη τοίνυν τοῦτον τὸν τρόπον τὰ ὑπὸ Ἐλισσαίου 5
 προειρημένα. νόμος ἦν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ τοὺς λέπραν
 ἔχοντας καὶ μὴ καθαροὺς ἀπὸ τῶν τοιούτων τὰ σώματα

μένειν ἔξω τῆς πόλεως. ἄνδρες οὖν τὸν ἀριθμὸν τέσσαρες διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν πρὸ τῶν πυλῶν μένοντες, μηκέτι μηδενὸς αὐτοῖς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ λιμοῦ τροφὴν ἐκφέροντος, εἰσελθεῖν μὲν εἰς τὴν πόλιν κεκωλυμένοι διὰ τὸν νόμον, κἂν ἐπιτραπῆ δὲ αὐτοῖς, διαφθαρήσεσθαι κακῶς ὑπὸ τοῦ λιμοῦ λογισάμενοι, τοῦτο δὲ πείσεσθαι, κἂν αὐτόθι μένωσιν, ἀπορία τροφῆς, παραδοῦναι τοῖς πολεμίοις αὐτοὺς ἔκριναν, ὡς εἰ μὲν φείσαιντο αὐτῶν, ζησόμενοι, εἰ δ' ἀναιρεθεῖεν, εὐθανατήσουσιν. ταύτην κυρώσαντες τὴν βουλὴν νυκτὸς ἦγον εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν πολεμίων. ἦρχετο δ' ἦδη τοὺς Σύρους ἐκφοβεῖν καὶ ταράττειν ὁ θεός, καὶ κτύπον ἀρμάτων καὶ ὄπλων ὡς ἐπερχομένης στρατιᾶς ταῖς ἀκοαῖς αὐτῶν ἐνηγεῖν, καὶ ταύτην ἐγγυτέρω προσφέρειν αὐτοῖς τὴν ὑπόνοιαν. ἀμέλει τοῦτον τὸν τρόπον ὑπ' αὐτῆς διετέθησαν ὥστε τὰς σκηναὺς ἐκλιπόντες συνέδραμον πρὸς τὸν Ἄδαδον, λέγοντες ὡς Ἰωραμος ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς μισθωσάμενος συμμάχους τὸν τε τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα καὶ τὸν τῶν νησῶν ἐπ' αὐτοὺς ἄγει· προσιόντων γὰρ αὐτῶν ἐπακούειν τοῦ κτύπου. ταῦτα λέγουσιν ὁ Ἄδαδος (καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς περιεψοφείτο ἦδη τὰς ἀκοὰς ὁμοίως τῷ πλήθει) προσέσχε, καὶ μετὰ πολλῆς ἀταξίας καὶ θορύβου, καταλιπόντες ἐν τῇ παρεμβολῇ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια καὶ πλοῦτον ἄφθονον, εἰς φυγὴν ἐχώρησαν. οἱ δὲ λεπροὶ οἱ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀναχωρήσαντες εἰς τὸ τῶν Σύρων στρατόπεδον, ὧν μικρὸν ἔμπροσθεν ἐπεμνήσθημεν, ὡς γενόμενοι πρὸς τῇ παρεμβολῇ πολλὴν ἠσυχίαν καὶ ἀφωνίαν ἐβλεπον οὐσαν, καὶ παρελθόντες εἰσῶ καὶ ὀρμήσαντες εἰς μίαν σκηνὴν οὐδένα ἐώρων ἐν μέσῳ, φαγόντες καὶ πίνοντες ἐβάστασαν ἐσθῆτα καὶ πολὺν χρυσόν, καὶ κομίσαντες ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐκρυ-

ψαν· ἔπειτ' εἰς ἑτέραν σκηνὴν παρελθόντες ὁμοίως τὰ
 ἐν αὐτῇ πάλιν ἐξεκόμισαν· καὶ τοῦτο ἐπόλησαν τετρά-
 κισ, μηδενὸς αὐτοῖς ὄλως ἐντυγγάνοντος· ὅθεν εἰκά-
 σαντες ἀνακεχωρηκένοι τοὺς πολεμίους κατεγίνωσκον
 5 ἑαυτῶν μὴ ταῦτα δηλούντων τῷ Ἰωράμῳ καὶ τοῖς πο-
 λίταις. καὶ οἱ μὲν ἐλθόντες πρὸς τὸ τῆς Σαμαρείας τεῖ-
 χος καὶ ἀναβοήσαντες πρὸς τοὺς φύλακας ἐμήνυον αὐ-
 τοῖς τὰ περὶ τοὺς πολεμίους, ἐκεῖνοι δὲ ταῦτα ἀπήγγει-
 λαν τοῖς τοῦ βασιλέως φύλαξι· παρ' ὧν μαθὼν Ἰωρά-
 10 μος μεταπέμπεται τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας, πρὸς
 οὓς ἐλθόντας ἐνέδραν καὶ τέχνην ὑπονοεῖν ἔλεγε τὴν
 ἀναχώρησιν τοῦ τῶν Σύρων βασιλέως, “ἀπογνόντος
 ὑμᾶς τῷ λιμῷ διαφθαρήσεσθαι, ἵν' ὡς πεφευγόντων
 ἐπὶ διαρπαγὴν ἐξελθόντων τῆς παρεμβολῆς αἰφνιδίως
 15 ἐπιπέσῃ καὶ κτείνῃ μὲν αὐτούς, ἀμαχητὶ δ' ἔλῃ τὴν πό-
 λιν. ὅθεν ὑμῖν παραινῶ διὰ φυλακῆς ἔχειν αὐτήν, καὶ
 μηδαμῶς προῖέναι καταφρονήσαντας τῷ τοὺς πολεμίους
 ἀνακεχωρηκένοι.” φήσαντος δὲ τινος ὡς ἄριστα μὲν
 καὶ συνειώτατα ὑπονοήσεις, πέμψαι γε μὴν συμβου-
 20 λεύσαντος δύο τῶν ἱππέων τοὺς τὴν ἄχρι Ἰορδάνου
 πᾶσαν ἐξερευνήσοντας, ἵν', εἰ ληφθέντες ὑπὸ λοχών-
 των τῶν πολεμίων διαφθαρεῖεν, φυλακὴ τῇ στρατιᾷ
 γένωνται τοῦ μηδὲν ὅμοιον παθεῖν αὐτήν ἀνυπόπτως
 προελθοῦσαν· “προσαριθμήσεις δέ” φησὶ “τοῖς ὑπὸ
 25 τοῦ λιμοῦ τεθνηκόσι τοὺς ἱππεῖς, κἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
 ληφθέντες ἀπόλωνται.” ἀρεσθεῖς δὲ τῇ γνῶμῃ τοὺς
 κατασκευομένους ἐξέπεμψεν. οἱ δὲ κενὴν μὲν τὴν ὁδὸν
 πολεμίων ἦνυσαν, μεστήν δὲ σιτίων καὶ ὄπλων ἤϋρον,
 ἃ διὰ τὸ κοῦφοι πρὸς τὸ φεύγειν εἶναι ῥιπτοῦντες κα-
 30 τέλιπον. ταῦτ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐπὶ διαρπαγὴν τῶν
 ἐν τῷ στρατοπέδῳ τὸ πλῆθος ἐξαφῆκεν. εὐτελες δ'
 οὐδὲν οὐδ' ὀλίγον ὠφελοῦντο, ἀλλὰ πολὺν μὲν χρυσὸν

πολὺν δ' ἄργυρον, ἀγέλας δὲ παντοδαπῶν κτηνῶν ἐλάμβανον· ἔτι γε μὴν σίτῳ μυριάσι καὶ κριθῆς, αἷς οὐδ' ὄναρ ἤλπισαν, ἐπιτυχόντες, τῶν μὲν προτέρων κακῶν ἀπηλλάγησαν, ἀφθονίαν δ' εἶχον, ὡς ὠνεῖσθαι δύο μὲν σάτα κριθῆς σίκλου, σεμιδάλεως δὲ σάτον 5 σίκλου κατὰ τὴν Ἐλισσαίου προφητείαν. ἰσχύει δὲ τὸ σάτον μόδιον καὶ ἡμισυ Ἰταλικόν. μόνος δὲ τούτων οὐκ ὄνατο τῶν ἀγαθῶν ὁ τῆς τρίτης μοίρας ἡγεμῶν· κατασταθεὶς γὰρ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῆς πύλης, ἵνα τὸ πλῆθος ἐπέχη τῆς πολλῆς ὀρμῆς καὶ μὴ κινδυνεύσωσιν 10 ὑπ' ἀλλήλων ὠθούμενοι συμπατηθέντες ἀπολέσθαι, τοῦτ' αὐτὸς ἔπαθε καὶ τοῦτον ἀποθνήσκει τὸν τρόπον, τὴν τελευτὴν αὐτῷ προφητεύσαντος Ἐλισσαίου, ὅτε τοῖς ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς ἐσομένης εὐπορίας τῶν ἐπιτηδείων λεγομένοις μόνος ἔξ ἀπάντων οὐκ ἐπίστευσεν. 15

6 ὁ δὲ τῶν Σύρων βασιλεὺς Ἄδαδος διασωθεὶς εἰς Δαμασκόν, καὶ μαθὼν ὅτι τὸ θεῖον αὐτόν τε καὶ τὴν στρατιάν αὐτοῦ πᾶσαν εἰς τὸ θῆος καὶ τὴν ταραχὴν ἐκείνην ἐνέβαλεν, ἀλλ' οὐκ ἔξ ἐφόδου πολεμίων ἐγένετο, σφόδρα τῷ δυσμενῆ τὸν θεὸν ἔχειν ἀθυμήσας εἰς 20 νόσον κατέπεσεν. ἐκδημήσαντος δὲ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εἰς Δαμασκόν Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου, γνοὺς ὁ Ἄδαδος τὸν πιστότατον τῶν οἰκετῶν Ἀζάηλον ἐπέμψεν ὑπαντησόμενον αὐτῷ καὶ δῶρα κομίζοντα, κελεύσας ἐρέσθαι περὶ τῆς νόσου καὶ εἰ διαφεύξεται τὸν ἔξ 25 αὐτῆς κίνδυνον. Ἀζάηλος δὲ μετὰ καμήλων τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμὸν, αἱ τὰ κάλλιστα καὶ τὰ τιμιώτατα τῶν ἐν Δαμασκῷ γινομένων καὶ ὄντων ἐν τῷ βασιλείῳ ἔφερον δῶρα, συμβαλὼν τῷ Ἐλισσαίῳ καὶ προσαγορεύσας αὐτὸν φιλοφρόνως, ἔλεγεν ὑπὸ Ἀδάδου τοῦ 30 βασιλέως πεμφθῆναι πρὸς αὐτὸν δῶρά τε κομίσαι καὶ πυθέσθαι περὶ τῆς νόσου εἰ ῥάων ἀπ' αὐτῆς ἔσοιτο. ὁ

δὲ προφήτης τὸν μὲν Ἀζάηλον ἐκέλευε μηδὲν ἀπαγγέλλειν τῷ βασιλεῖ κακόν, ἔλεγε δ' ὅτι τεθνήξεται. καὶ ὁ μὲν οἰκέτης τοῦ βασιλέως ἐλυπεῖτο ταῦτα ἀκούσας, ὁ δὲ Ἐλισσαῖος ἔκλαιε καὶ πολλοῖς ἐρρεετο δακρυόις, προ-
 5 ορώμενος ἂ πάσχειν ὁ λαὸς ἔμελλε κακὰ μετὰ τὴν Ἀδάδου τελευτήν. ἀνακρίναντος δ' αὐτὸν Ἀζαήλου τὴν αἰτίαν τῆς συγχύσεως, "κλαίω" φησὶ "τὸ πλῆθος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔλεων ὧν ἐκ σοῦ πείσεται δεινῶν. ἀποκτενεῖς γὰρ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους καὶ τὰς ὀχυρωτάτας πόλεις ἐμπρή-
 10 σεις, καὶ παιδία μὲν ἀπολεῖς προσρηγνὺς πέτραις, τὰς δ' ἐγκύους ἀναρρήξεις γυναῖκας." τοῦ δ' Ἀζαήλου λέγοντος "τίνα γὰρ ἰσχὺν ἐν ἐμοὶ τηλικαύτην εἶναι συμβέβηκεν ὥστε ταῦτα ποιῆσαι;" τὸν θεὸν ἔφησεν αὐτῷ δεδηλωκέναι τοῦδ' ὅτι τῆς Συρίας μέλλοι βασιλεύειν.
 15 Ἀζάηλος μὲν οὖν παραγευόμενος πρὸς τὸν Ἀδαδον τῷ μὲν τὰ βελτίω περὶ τῆς νόσου κατήγγειλε, τῇ δ' ἐπιούσῃ δίκτυον ἐπιβαλὼν αὐτῷ διάβροχον τὸν μὲν στραγγάλη διέφθειρε, τὴν δ' ἀρχὴν αὐτὸς παρέλαβε, δραστήριός τε ὧν ἀνὴρ καὶ πολλὴν ἔχων παρὰ τῶν Σύρων εὐνοίαν
 20 καὶ τοῦ δήμου τῶν Λαμασκηνῶν, ὑφ' οὗ μέχρι νῦν αὐτός τε ὁ Ἀδαδος καὶ Ἀζάηλος ὁ μετ' αὐτὸν ἄρξας ὡς θεοὶ τιμῶνται διὰ τὰς εὐεργεσίας καὶ τὰς τῶν ναῶν οἰκοδομίας, οἷς ἐκόσμησαν τὴν τῶν Λαμασκηνῶν πόλιν. πομπεύουσι δ' οὗτοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπὶ τῇ τιμῇ
 25 τῶν βασιλέων, καὶ σεμνύνονται τὴν τούτων ἀρχαιότητα, οὐκ εἰδότες ὅτι νεώτεροί εἰσι καὶ οὐκ ἔχουσιν οὗτοι οἱ βασιλεῖς ἔτη χίλια καὶ ἑκατόν. ὁ δὲ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς Ἰώραμος ἀκούσας τὴν Ἀδάδου τελευτὴν ἀνέπνευσεν ἐκ τῶν φόβων καὶ τοῦ δέους, ὃ δι'
 30 αὐτὸν εἶχεν, ἀσμένως εἰρήνης λαβόμενος.

Ἰώραμος δὲ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων βασιλεὺς (καὶ τοῦ- 5
 τῷ γὰρ ἦν ταυτό, καθὼς προειρήκαμεν ἔμπροσθεν,

ὄνομα) παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν εὐθύς ἐπὶ σφαγὴν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ τῶν πατρῶων φίλων, οἳ καὶ ἡγεμόνες ἦσαν, ἐχώρησεν, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐπίδειξιν τῆς πονηρίας ἐντεῦθεν ποιησάμενος, καὶ μηδὲν διενεγκῶν τῶν τοῦ Ἰσραὴλ βασιλέων, οἳ πρῶτοι παρηνόμησαν εἰς 5 τὰ πάτρια τῶν Ἑβραίων ἔθνη καὶ τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν. ἐδίδαξε δὲ αὐτὸν τὰ τε ἄλλα εἶναι κακὸν καὶ δὴ καὶ ξενικοὺς θεοὺς προσκυνεῖν Γοθολλία, θυγάτηρ μὲν Ἀχάβου, συνοικουσα δ' αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν θεὸς διὰ τὴν πρὸς Δαυίδην ὁμολογίαν οὐκ ἐβούλετο τούτου τὸ 10 γένος ἐξαφανίσαι, Ἰώραμος δ' οὐ διέλιπεν ἐκάστης ἡμέρας καινουργῶν ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ λύμῃ τῶν ἐπιχωρίων ἐθισμῶν. ἀποστάντων δ' αὐτοῦ κατ' ἐκείνους τὸν καιρὸν τῶν Ἰδουμαίων, καὶ τὸν μὲν πρότερον ἀποκτείναντων βασιλέα, ὃς ὑπήκουσεν αὐτοῦ τῷ πατρί, ὃν δ' 15 ἐβούλοντο αὐτοὶ καταστησάντων, Ἰώραμος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἰσπύων καὶ τῶν ἀρμάτων νυκτὸς εἰς τὴν Ἰδουμαίαν ἐνέβαλε, καὶ τοὺς μὲν πέριξ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διέφθειρε, πορρωτέρω δ' οὐ προῆλθεν. ὤνησε μὲντοι τοῦτο ποιήσας οὐδέν· πάντες γὰρ ἀπέστησαν 20 αὐτοῦ, καὶ οἱ τὴν χώραν τὴν καλουμένην Λάβαιναν νεμόμενοι. ἦν δ' οὕτως ἐμμανὴς ὥστε τὸν λαὸν ἠνάγκαζεν ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τῶν ὄρων ἀναβαίνοντα προσκυνεῖν τοὺς ἄλλοτρίους θεοὺς.

2 ταῦτα δ' αὐτῷ πράττοντι καὶ τελῶς ἐκβεβληκῶτι 25 τῆς διανοίας τὰ πάτρια νόμιμα κομίζεται παρ' Ἑλλῶν τοῦ προφήτου (ἔτι γὰρ ἐπὶ γῆς ἦν) ἐπιστολή, ἐν ᾗ τὸν θεὸν ἐδήλου μεγάλην παρ' αὐτοῦ ληψόμενον δίκην, ὅτι τῶν μὲν ἰδίων πατέρων μιμητῆς οὐκ ἐγένετο, τοῖς 30 δὲ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλέων κατηκολούθησεν ἀσεβήμασι, καὶ συνηνάγκασε τὴν τοῦ Ἰούδα φυλὴν καὶ τοὺς πολίτας Ἱεροσολύμων ἀφέντας τὴν ὁσίαν τοῦ ἐπιχωρίου

θεοῦ θρησκείαν σέβειν τὰ εἰδωλα, καθὼς καὶ Ἀχαβὸς
 τοὺς Ἰσραηλίτας ἐβιάσατο, ὅτι τε τοὺς ἀδελφούς διε-
 χρήσατο καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας καὶ δικαίους ἀπέ-
 κτεινε· τὴν τε τιμωρίαν, ἣν ἀντὶ τούτων ὑπέβλεπον
 5 ἐμελλεν, ἐσήμαινον ἐν τοῖς γράμμασιν ὁ προφήτης, ὅλε-
 θρον τοῦ λαοῦ καὶ φθορὰν γυναικῶν αὐτοῦ τοῦ βασι-
 λέως καὶ τέκνων, καὶ ὅτι τεθνήξεται νόσφ' τῆς νηδύος
 ἐπὶ πολὺ βασανισθεὶς, καὶ τῶν ἐντέρων αὐτῷ δι' ὑπερ-
 βολὴν τῆς τῶν ἐντὸς διαφθορᾶς ἐκρύντων, ὥστ' αὐ-
 10 τὸν ἐπιδόντα τὴν αὐτοῦ συμφορὰν καὶ μηδὲν βοηθῆσαι
 δυνάμενον ἐπειθ' οὕτως ἀποθανεῖν. ταῦτα μὲν ἐδήλου
 διὰ τῆς ἐπιστολῆς ὁ Ἠλίας· μετ' οὐ πολὺ δὲ στρατὸς 3
 Ἀράβων τῶν ἔγγιστα τῆς Αἰθιοπίας κατοικούντων καὶ
 τῶν ἄλλοφύλων εἰς τὴν Ἰωράμου βασιλείαν ἐνέβαλε,
 15 καὶ τὴν τε χώραν διήρπασαν καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασι-
 λέως, ἐτι δὲ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ κατέσφαξαν καὶ τὰς
 γυναῖκας. εἰς δὲ αὐτῷ περιλείπεται τῶν παίδων, δια-
 φυγῶν τοὺς πολεμίους, Ὀχοζίας ὄνομα. μετὰ δὲ ταύ-
 την τὴν συμφορὰν αὐτὸς τὴν προειρημένην ὑπὸ τοῦ
 20 προφήτου νόσον ἐπὶ πλείστον νοσήσας χρόνον (ἐπέ-
 σκηψε γὰρ εἰς τὴν γαστέρα τὸ θεῖον αὐτοῦ τὴν ὀργὴν)
 ἐλεινωῶς ἀπέθανεν, ἐπιδὼν αὐτοῦ τὰ ἐντὸς ἐκρύντα.
 περιύβρισε δὲ αὐτοῦ καὶ τὸν νεκρὸν ὁ λαός· λογισά-
 μενοι γάρ, οἶμαι, τὸν οὕτως ἀποθανόντα κατὰ μῆνιν
 25 θεοῦ μηδὲ κηδείας τῆς βασιλεῦσι πρεπούσης ἄξιον εἶ-
 ναι τυχεῖν, οὔτε ταῖς πατρῷαις ἐνεκῆδυσαν αὐτὸν θή-
 καις οὔτε ἄλλης τιμῆς ἤξιωσαν, ἀλλ' ὡς ἰδιώτην ἐθα-
 ψάν, βιώσαντα μὲν ἔτη τεσσαράκοντα, βασιλεύσαντα δὲ
 ὀκτώ. παραδίδωσι δὲ τὴν ἀρχὴν ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἱεροσο-
 30 λυμιτῶν τῷ παιδί αὐτοῦ Ὀχοζία.

Ἰωράμος δὲ ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεύς, μετὰ τὴν 6
 Ἀδάδου τελευτὴν ἐλπίσας Ἀραμάθην πόλιν τῆς Γα-

λααδίτιδος ἀφαιρήσεσθαι τοὺς Σύρους, στρατεύει μὲν
 ἐπ' αὐτὴν μετὰ μεγάλης παρασκευῆς, ἐν δὲ τῇ πολιορκίᾳ
 τοξευθεὶς ὑπὸ τινος τῶν Σύρων οὐ καιρίως ἀνε-
 χώρησεν εἰς Ἰεσράελαν πόλιν, ἰαθησόμενος ἐν αὐτῇ
 τὸ τραῦμα, καταλιπὼν ἐν τῇ Ἀραμάθῃ τὴν στρατιάν 5
 ἄπασαν καὶ ἡγεμόνα τὸν Νεμεσσι παῖδα Ἰηοῦν· ἤδη
 γὰρ αὐτὴν ἠρῆκει κατὰ κράτος. προύκειτο δ' αὐτῷ
 μετὰ τὴν θεραπείαν πολεμεῖν τοῖς Σύροις. Ἐλισσαῖος
 δ' ὁ προφήτης ἕνα τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, δοὺς αὐτῷ τὸ
 ἄγιον ἔλαιον, ἔπεμψεν εἰς Ἀραμάθην χρίσοντα τὸν 10
 Ἰηοῦν καὶ φράσσοντα ὅτι τὸ θεῖον αὐτὸν ἠρῆται βασιλέα,
 ἄλλα τε πρὸς τοῦτοις εἰπεῖν ἐπιστείλας ἐκέλευσε τρό-
 πῳ φυγῆς ποιήσασθαι τὴν πορείαν, ὅπως λάθῃ πάντας
 ἐκείθεν ἀπιῶν. ὁ δὲ γενόμενος ἐν τῇ πόλει τὸν μὲν Ἰη-
 οῦν εὐρίσκει καθεζόμενον μετὰ τῶν τῆς στρατιᾶς ἡγε- 15
 μόνων μέσον αὐτῶν, καθὼς Ἐλισσαῖος αὐτῷ προεῖπε,
 προσελθὼν δὲ ἔφη βούλεσθαι περὶ τινῶν αὐτῷ διαλε-
 χθῆναι. τοῦ δ' ἀναστάντος καὶ ἀκολουθήσαντος εἰς τὸ
 ταμιεῖον, λαβὼν ὁ νεανίας τὸ ἔλαιον κατέχευεν αὐτοῦ
 τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸν θεὸν ἔφη βασιλέα χειροτονεῖν 20
 αὐτὸν ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ γένους τοῦ Ἀχάβου, καὶ ὅπως
 ἐκδικήσῃ τὸ αἷμα τῶν προφητῶν τῶν ὑπὸ Ἰεξαβέλης
 παρανόμως ἀποθανόντων, ἵν' ὁ τούτων οἶκος, τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον ὄνπερ οἱ Ἰεροβοάμου τοῦ Ναβαταίου παιδὸς
 καὶ Βαασά, πρόφρητος διὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν ἀφανι- 25
 σθῆ καὶ μηδὲν ὑπολειφθεῖν σπέρμα τῆς Ἀχάβου γενεᾶς.
 καὶ ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἐξεπήδησεν ἐκ τοῦ ταμιείου,
 2 σπονδάξων μηδενὶ τῶν ἐκ τῆς στρατιᾶς ὄραθῆναι, ὁ δὲ
 Ἰηοῦς προσελθὼν ἤκεν ἐπὶ τὸν τόπον ἔνθα μετὰ τῶν
 ἡγεμόνων ἐκαθέζετο. πυνθανομένων δὲ καὶ φράζειν 30
 αὐτοῖς παρακαλούντων τί πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίας ἀφί-
 κοιτο, καὶ προσέτι μαίνεσθαι λεγόντων αὐτόν, "ἀλλ'

ὀρθῶς γε εἰκάσατε” εἶπε· “καὶ γὰρ τοὺς λόγους μεμη-
 νότος ἐποιήσατο.” σπουδαζόντων δ’ ἀκούσαι καὶ δεο-
 μένων, ἔφη τὸν θεὸν αὐτὸν ἠρῆσθαι βασιλέα τοῦ πλή-
 θους εἰρηκέναι. ταῦτ’ εἰπόντος ἕκαστος περιδύων αὐ-
 5 τὸν ὑπεστρώννουν αὐτῷ τὸ ἱμάτιον, καὶ σαλπίζοντες
 τοῖς κέρασιν ἐσήμαινον Ἰηοῦν εἶναι βασιλέα. ὃ δὲ
 ἀθροίσας τὴν στρατιὰν ἐμελλεν ἐξορμαῖν ἐπὶ Ἰώραμον
 εἰς Ἰεσράελαν πόλιν, ἐν ἧ, καθὼς προείπαμεν, ἐθερα-
 πεύετο τὴν πληγὴν ἣν ἔλαβε πρὸς τῇ Ἀραμάθης πο-
 10 λιορκίᾳ. ἔτυχε δὲ καὶ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων βασιλεὺς
 Ὅχοζίας ἀφιγμένος πρὸς τὸν Ἰώραμον· υἱὸς γὰρ ἦν
 αὐτοῦ τῆς ἀδελφῆς, ὡς καὶ προειρήκαμεν· ἐπισκέψα-
 σθαι δὲ πῶς ἔχοι ἐκ τοῦ τραύματος διὰ τὴν συγγένειαν
 ἐληλύθει. Ἰηοῦς δὲ βουλόμενος αἰφνιδίως τοῖς περὶ
 15 τὸν Ἰώραμον ἐμπεσεῖν, ἠξίου μηδένα τῶν στρατιωτῶν
 ἀποδράντα μνηῦσαι ταῦτα τῷ Ἰωράμῳ· τοῦτο γὰρ ἔσε-
 σθαι λαμπρὰν ἐπίδειξιν αὐτῷ τῆς εὐνοίας καὶ τοῦ δια-
 κειμένους οὕτως ἀποδείξαι αὐτὸν βασιλέα. οἱ δὲ τοῖς 3
 εἰρημένοις ἠσθέντες ἐφύλαττον τὰς ὁδοὺς, μή τις εἰς
 20 Ἰεσράελαν διαλαθὼν μνηύσῃ αὐτὸν τοῖς ἐκεῖ. καὶ ὁ
 μὲν Ἰηοῦς τῶν ἱππέων ἐπιλέκτους παραλαβὼν καὶ κα-
 θίσας ἐφ’ ἄρματος εἰς τὴν Ἰεσράελαν ἐπορεύετο· γενο-
 μένου δὲ ἐγγὺς ὁ σκοπός, ὃν ὁ βασιλεὺς Ἰώραμος κα-
 θεστάκει τοὺς ἐρχομένους εἰς τὴν πόλιν ἀφορᾶν, ἰδὼν
 25 μετὰ πλήθους προσελαύνοντα τὸν Ἰηοῦν, ἀπήγγειλεν
 Ἰωράμῳ προσελαύνουσαν ἱππέων ἰλην. ὃ δ’ εὐθύς
 ἐκέλευσεν ἐκπεμφθῆναι τινα τῶν ἱππέων ὑπαντησόμε-
 νον καὶ τίς ἐστὶν ὁ προσιὼν γνωσόμενον. ἔλθων οὖν
 πρὸς τὸν Ἰηοῦν ὁ ἱππεὺς ἐπηρώτα περὶ τῶν ἐν τῷ
 30 στρατοπέδῳ· πυνθάνεσθαι γὰρ ταῦτα τὸν βασιλέα. ὃ
 δὲ μηδὲν μὲν περὶ τούτων πολυπραγμανεῖν ἐκέλευεν,
 ἔπεσθαι δ’ αὐτῷ. ταῦθ’ ὁ σκοπὸς ὁρῶν ἀπήγγειλεν

Ἰωράμω τὸν ἱππέα, συγκαταμιγέντα τῷ πλήθει τῶν
 προσιόντων, σὺν ἐκείνοις παραγίνεσθαι. πέμψαντος δὲ
 καὶ δεύτερον τοῦ βασιλέως, ταῦτ' οὖν ποιεῖν προσέταξεν
 Ἰηοῦς. ὡς δὲ καὶ τοῦτ' ἐδήλωσεν ὁ σκοπὸς Ἰωράμω, τε-
 λευταῖον αὐτὸς ἐπιβάς ἄρματος σὺν Ὀχοζία τῷ τῶν
 Ἱεροσολύμων βασιλεῖ (παρῆν γὰρ αὐτός, ὡς ἔφημεν
 ἔμπροσθεν, ὀψόμενος αὐτὸν πῶς ἐκ τοῦ τραύματος ἔχει,
 διὰ συγγένειαν) ἐξῆλθεν ὑπαντησόμενος. σχολαίτερον
 δὲ καὶ μετ' εὐταξίας ᾤδευεν Ἰηοῦς. καταλαβὼν δ' ἐν
 ἀγρῷ Ναβούθου τοῦτον Ἰώραμος ἐπυνθάνετο εἰ πάντα
 ἔχει καλῶς τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον. βλασφημήσαντος
 δὲ πικρῶς αὐτὸν Ἰηοῦ ὡς καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ φαρ-
 μακὸν καὶ πόρνην ἀποκαλέσαι, δεισας ὁ βασιλεὺς τὴν
 διάνοιαν αὐτοῦ καὶ μηδὲν ὑγιᾶς φρονεῖν αὐτὸν ὑπο-
 νόησας, στρέψας ὡς εἶχε τὸ ἄρμα ἔφυγε, φήσας πρὸς
 Ὀχοζίαν ἐνέδρα καὶ δόλω κατεστρατηγηῆσθαι. Ἰηοῦς δὲ
 τοξεύσας αὐτὸν καταβάλλει, τοῦ βέλους διὰ τῆς καρ-
 διας ἐνεχθέντος. καὶ Ἰώραμος μὲν εὐθύς πεσὼν ἐπὶ
 γόνυ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν, Ἰηοῦς δὲ προσέταξε Βαδάκρῳ
 τῷ τῆς τρίτης μοίρας ἡγεμόνι ῥῆψαι τὸν Ἰωράμου νε-
 κρὸν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Ναβούθου, ἀναμνήσας αὐτὸν
 τῆς Ἑλλά προφητείας, ἣν Ἀχάβῳ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸν
 Νάβουθον ἀποκτείναντι προεφήτευσεν, ὡς ἀπολεῖται
 αὐτός τε καὶ τὸ γένος αὐτοῦ ἐν τῷ ἐκείνου χωρίῳ·
 ταῦτα γὰρ καθεξομένους ὀπισθεν τοῦ ἄρματος τοῦ
 Ἀχάβου λέγοντος ἀκοῦσαι τοῦ προφήτου. καὶ δὴ τοῦτο
 συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν πρόρρησιν τὴν ἐκείνου.
 πεσόντος δὲ Ἰωράμου, δεισας περὶ τῆς ἑαυτοῦ σωτη-
 ρίας Ὀχοζίας τὸ ἄρμα εἰς ἑτέραν ὁδὸν ἐξένευσε, λήσε-
 σθαι τὸν Ἰηοῦν ὑπολαβὼν. ὃ δ' ἐπιδιώξας καὶ καταλα-
 βὼν ἐν τινὶ προσβάσει τοξεύσας ἔτρωσε. καταλιπὼν δὲ
 τὸ ἄρμα καὶ ἐπιβάς ἵππῳ φεύγει τὸν Ἰηοῦν εἰς Μα-

γεδδώ, κάκει θεραπευόμενος μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς πληγῆς τελευτᾷ. κομισθεὶς δ' εἰς Ἱεροσόλυμα τῆς ἐκεῖ ταφῆς τυγχάνει, βασιλεύσας μὲν ἐνιαυτὸν ἕνα, πονηρὸς δὲ καὶ χείρων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γενόμενος.

5 τοῦ δὲ Ἰηοῦ εἰσελθόντος εἰς Ἰσραήλαν, κοσμησα- 4
 μένη ἡ Ἰεξαβέλα καὶ σταῖσα ἐπὶ τοῦ πύργου "καλός" εἶπε
 "δοῦλος ὃς ἀπέκτεινας τὸν δεσπότην." ὃ δ' ἀναβλέψας
 πρὸς αὐτὴν ἐπυνθάνετό τε τίς εἴη, καὶ καταβᾶσαν ἤκειν
 πρὸς αὐτὸν ἐκέλευσε, καὶ τέλος τοῖς εὐνούχοις προσέτα-
 10 ξεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ πύργου βαλεῖν. καταφερομένη δὲ
 τό τε τείχος περιέρρανε τῷ αἵματι, καὶ συμπατηθεῖσα
 ὑπὸ τῶν ἵππων οὕτως ἀπέθανε. τούτων δὲ γενομένων
 παρελθὼν Ἰηοῦς εἰς τὰ βασίλεια σὺν τοῖς φίλοις ἐαν-
 τὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνεκτᾶτο τοῖς τε ἄλλοις καὶ τραπέξῃ.
 15 προσέταξε δὲ τοῖς οἰκέταις ἀνελομένοις τὴν Ἰεξαβέλαν
 θάψαι διὰ τὸ γένος· ἦν γὰρ ἐκ βασιλέων. ἡῦρον δ'
 οὐδὲν τοῦ σώματος αὐτῆς οἱ προσταχθέντες τὴν κη-
 δεῖαν ἢ μόνον τὰ ἀκρωτήρια, τὸ δὲ ἄλλο πᾶν ὑπὸ κυ-
 νῶν ἦν δεδαπανημένον. ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἰηοῦς ἐθαύ-
 20 μαξε τὴν Ἥλιου προφητεῖαν· οὗτος γὰρ αὐτὴν εἰς
 Ἰσραήλαν προεῖπε τοῦτον ἀπολεῖσθαι τὸν τρόπον.

ὄντων δ' Ἀχάβφ παίδων ἑβδομήκοντα, τρεφομένων 5
 δ' ἐν Σαμαρείᾳ, πέμπει δύο ἐπιστολάς Ἰηοῦς, τὴν μὲν
 τοῖς παιδαγωγοῖς τὴν δ' ἑτέραν τοῖς ἄρχουσι τῶν Σα-
 25 μαρέων, λέγων τὸν ἀνδρειότατον τῶν Ἀχάβου παίδων
 ἀποδειξαι βασιλέα (καὶ γὰρ ἀρμάτων αὐτοῖς εἶναι πλη-
 θος καὶ ἵππων καὶ ὄπλων καὶ στρατιᾶς, καὶ πόλεις ὄχυ-
 ρὰς ἔχειν), καὶ τοῦτο ποιήσαντας εἰσπράττεσθαι δίκην
 ὑπὲρ τοῦ δεσπότου. ταῦτα δ' ἐγεγράφει διάπειραν
 30 βουλόμενος λαβεῖν τῆς τῶν Σαμαρέων διανοίας. ἀνα-
 γνόντες δὲ τὰ γράμματα οἳ τε ἄρχοντες καὶ οἱ παιδα-
 γωγοὶ κατέδεισαν, καὶ λογισάμενοι μηδὲν δύνασθαι

ποιεῖν πρὸς τοῦτον ὃς δύο μεγίστων ἐκράτησε βασι-
λέων, ἀντέγραψαν ὁμολογοῦντες αὐτὸν ἔχειν δεσπότην
καὶ ποιήσῃν ὃ ἂν κελεύῃ. ὃ δὲ πρὸς ταῦτα ἀντέγραψεν,
αὐτῷ τε ὑπακούειν κελεύων καὶ τῶν Ἀχάβου παίδων
τὰς κεφαλὰς ἀποτεμόντας πέμψαι πρὸς αὐτόν. οἱ δ' 5
ἄρχοντες μεταπεμφόμενοι τοὺς τροφεῖς τῶν παίδων
προσέταξαν ἀποκτείνασιν αὐτοὺς τὰς κεφαλὰς ἀποτε-
μεῖν καὶ πέμψαι πρὸς Ἰηοῦν. οἱ δ' οὐδὲν ὄλως φρεσά-
μενοι τοῦτο ἐπραξαν, καὶ συνθέντες εἰς τινα πλεκτὰ
ἄγγελα τὰς κεφαλὰς ἀπέπεμψαν εἰς Ἰεσράελαν. κομι- 10
σθεισῶν δὲ τούτων, ἀγγέλλεται δειπνοῦντι μετὰ τῶν
φίλων τῷ Ἰηοῦ ὅτι κομισθεῖεν αἱ τῶν Ἀχάβου παίδων
κεφαλαί. ὃ δὲ πρὸς τῇ πύλῃ ἐξ ἐκατέρου μέρους ἐκέ-
λευσεν ἐξ αὐτῶν ἀναστῆναι βουνοὺς. γενομένου δὲ
τούτου ἅμα ἡμέρᾳ πρόεισιν ὀφόμενος, καὶ θεασάμενος 15
ἦρξατο πρὸς τὴν παρόντα λαὸν λέγειν ὡς αὐτὸς μὲν
ἐπὶ τὸν δεσπότην τὸν αὐτοῦ στρατεύσαιο κάκεινον
ἀποκτείνεις, τούτους δὲ πάντας οὐκ αὐτὸς ἀνέλοι. γι-
γνώσκεις δὲ αὐτοὺς ἡξίου περὶ τῆς Ἀχάβου γενεᾶς ὅτι
πάντα κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ προφητείαν γέγονε, καὶ ὁ 20
οἶκος αὐτοῦ, καθὼς Ἡλίας προεῖπεν, ἀπόλωλε. προσ-
διαφθείρας δὲ καὶ τοὺς παρὰ τοῖς Ἰεσραελίταις εὐρε-
θέντας ἐκ τῆς Ἀχάβου συγγενείας ἰππεῖς εἰς Σαμάρειαν
ἐπορεύετο. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν τοῖς Ὀχοζία συμβαλὼν
οἰκείοις, τοῦ βασιλέως τῶν Ἱεροσολύμων, ἀνέκρινεν 25
αὐτοὺς τί δὴ ποτε παρεγένοντο. οἱ δ' ἀσπασόμενοί τε
Ἰώραμον καὶ τὸν αὐτῶν βασιλέα Ὀχοζίαν ἤκειν ἐφα-
σκον· οὐ γὰρ ἤδεσαν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ὑπ' αὐτοῦ
πεφονευμένους. Ἰηοῦς δὲ καὶ τούτους συλληφθέντας
ἀναιρεθῆναι προσέταξεν, ὄντας τὸν ἀριθμὸν τεσσαρά- 30
κοντα δύο.

6 συναντᾷ δ' αὐτῷ μετὰ τούτους ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ

δίκαιος, Ἰωνάδαβος ὄνομα, φίλος αὐτῷ πάλαι γεγονώς,
 ὃς ἀσπασάμενος αὐτὸν ἐπαινεῖν ἤρξατο τοῦ πάντα πε-
 ποιηκέναι κατὰ βούλησιν τοῦ θεοῦ, τὴν οἰκίαν ἐξαφα-
 νίσαντα τὴν Ἀχάβου. Ἰηοῦς δ' ἀναβάντα ἐπὶ τὸ ἄρμα
 5 συνεισελθεῖν αὐτὸν εἰς Σαμάρειαν παρεκάλει, λέγων
 ἐπιδειξέιν πῶς οὐδενὸς φείσεται πονηροῦ, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ τοὺς ψευδιερεῖς καὶ τοὺς ἐξα-
 πατήσαντας τὸ πλῆθος, ὡς τὴν μὲν τοῦ μεγίστου θεοῦ
 θρησκείαν ἐγκαταλιπεῖν τοὺς δὲ ξενικοὺς προσκυνεῖν,
 10 τιμωρήσεται· κάλλιστον δ' εἶναι θεαμάτων καὶ ἡθι-
 στον ἀνδρὶ χρηστῷ καὶ δικαίῳ κολαζομένους πονηροῦς
 ἰδεῖν. τούτοις πεισθεὶς ὁ Ἰωνάδαβος ἀναβὰς εἰς τὸ
 ἄρμα εἰς Σαμάρειαν παραγίνεται. ἀναζητήσας δὲ πάν-
 τας τοὺς Ἀχάβου συγγενεῖς Ἰηοῦς ἀποκτείνει. βουλό-
 15 μενος δὲ μηδένα τῶν ψευδοπροφητῶν μηδ' ἱερέων τῶν
 Ἀχάβου θεῶν τιμωρίαν διαφυγεῖν, ἀπάτη καὶ δόλω
 πάντας αὐτοὺς συνέλαβεν. ἀθροίσας γὰρ τὸν λαὸν ἐφη
 βούλεσθαι διπλασίονας ὧν Ἀχαβος θεῶν εἰσηγήσατο
 προσκυνεῖν, καὶ τοὺς ἐκείνων ἱερεῖς καὶ προφήτας ἡξίου
 20 καὶ δούλους αὐτῷ παρεῖναι· θυσίας γὰρ πολυτελεῖς
 καὶ μεγάλας ἐπιτελεῖν μέλλειν τοῖς Ἀχάβου θεοῖς, τὸν
 δ' ἀπολειφθέντα τῶν ἱερέων θανάτῳ ζημιώσειν. ὁ δὲ
 θεὸς Ἀχάβου Βαάλ ἐκαλεῖτο. τάξας δ' ἡμέραν καθ' ἣν
 ἐμελλε ποιήσειν τὰς θυσίας, διέπεμψεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν
 25 τῶν Ἰσραηλιτῶν χώραν τοὺς ἄξοντας πρὸς αὐτὸν τοὺς
 ἱερεῖς τοῦ Βαάλ. ἐκέλευσε δ' Ἰηοῦς τοῖς ἱερεῦσι δοῦ-
 ναι πᾶσιν ἐνδύματα. λαβόντων δὲ παρελθὼν εἰς τὸν
 οἶκον μετὰ τοῦ φίλου Ἰωναδάβου, μή τις ἐν αὐτοῖς ἀλ-
 λόφυλος εἴη καὶ ξένος ἐρευνῆσαι προσέταξεν· οὐ βού-
 30 λεσθαι γὰρ τοῖς ἱεροῖς αὐτῶν ἀλλότριον παρατυγγάνειν.
 τῶν δὲ εἰπόντων μὲν οὐδένα παρεῖναι ξένον, καταρξα-
 μένων δὲ τῶν θυσιῶν, περιέστησεν ἕξωθεν ὄργοῦσιν

τὸν ἀριθμὸν ἀνδρας, οὓς ἦδει πιστοτάτους τῶν ὀπλι-
 τῶν, κελεύσας αὐτοῖς ἀποκτείνει τοὺς ψευδοπροφήτας
 καὶ νῦν τοῖς πατρώοις ἐθροῖς τιμωρεῖν πολὺν ἤδη χρόνον
 ὀλιγωρημένοις, ἀπειλήσας ὑπὲρ τῶν διαφυγόντων τὰς
 ἐκείνων ἀφαιρεθῆσεσθαι ψυχάς. οἱ δὲ τοὺς τε ἀνδρας 5
 ἅπαντας κατέσφαξαν καὶ τὸν οἶκον τοῦ Βαὰλ ἐμπρή-
 σαντες ἐκάθηραν οὕτως ἀπὸ τῶν ξενικῶν ἐθισμῶν τὴν
 Σαμάρειαν. οὗτος ὁ Βαὰλ Τυρίων ἦν θεός· Ἄχαβος
 δὲ τῷ πενθερῷ βουλόμενος χαρίσασθαι Ἰθωβάλω, Τυ-
 ρίων ὄντι βασιλεὶ καὶ Σιδωνίων, ναόν τε αὐτῷ κατι- 10
 σκεύασεν ἐν Σαμαρείᾳ καὶ προφήτας ἀπέδειξε καὶ πά-
 σης θρησκείας ἡξίου. ἀφανισθέντος δὲ τούτου τοῦ
 θεοῦ τὰς χρυσᾶς δαμάλεις προσκυνεῖν τοῖς Ἰσραηλίταις
 Ἰηοῦς ἐπέτρεψε. ταῦτα δὲ διαπραξαμένῳ καὶ προνοή- 15
 σαντι τῆς κολάσεως τῶν ἀσεβῶν ὁ θεὸς διὰ τοῦ προφή-
 του προεῖπεν· ἐπὶ τέσσαρας γενεᾶς τοὺς παῖδας αὐτοῦ
 βασιλεύσειν τῶν Ἰσραηλιτῶν. α

7 καὶ τὰ μὲν περὶ Ἰηοῦν ἐν τούτοις ὑπῆρχε· Γοθολία
 δὲ ἡ Ἀχάβου θυγάτηρ ἀκούσασα τὴν τε Ἰωράμου τᾶ-
 δελφοῦ τελευτὴν καὶ τὴν Ὀχοζία τοῦ παιδὸς καὶ τοῦ 20
 γένους τῶν βασιλέων ἀπώλειαν, ἐσπούδαξε μηδένα τῶν
 ἐκ τοῦ Δαυίδου καταλιπεῖν οἴκου, πᾶν δ' ἐξαφανίσει
 τὸ γένος, ὡς ἂν μηδὲ εἷς ἐξ αὐτοῦ βασιλεὺς ἔτι γένοιτο.
 καὶ τοῦθ' ὡς μὲν ᾤετο διεπράξατο, διεσώθη δὲ εἷς υἱὸς
 Ὀχοζία. τρόπῳ δὲ τοιούτῳ τὴν τελευτὴν διέφυγεν. ἦν 25
 Ὀχοζία ὁμοπάτριος ἀδελφή, Ἰωσαβεθὴ ὄνομα· ταύτη
 συνῆν ὁ ἀρχιερεὺς Ἰώδαος. εἰσελθοῦσα δὲ εἰς τὸ βασι-
 λειον, καὶ τοῖς ἀπεσφαγμένοις τὸν Ἰώασον (τοῦτο γὰρ
 προσηγορεύετο τὸ παιδίον) ἐνιαύσιον ἐγκεκρυμμένον
 εὐροῦσα μετὰ τῆς τροφούσης, βαστάσασα μετ' αὐτῆς 30
 εἰς τὸ ταμειῖον τῶν κλινῶν ἀπέκλεισε, καὶ λαυθάνοντας
 ἀνέθρεψαν αὐτὴ τε καὶ ὁ ἀνήρ αὐτῆς Ἰώδαος ἐν τῷ

Ιερῶ ἔτεσιν ἕξ, οἷς ἐβασίλευσε Γοθολία τῶν Ἱεροσολύ-
 μων καὶ τῶν δύο φυλῶν. τῷ δ' ἐβδόμῳ κοινολογησά- 2
 μενός τιςιν Ἰώδαος πέντε τοῦ ἀριθμὸν ἑκατοντάρχοις,
 καὶ συμπίσας αὐτοὺς συνεπιθέσθαι μὲν τοῖς κατὰ τῆς
 5 Γοθολίας ἐγχειρουμένοις τὴν δὲ βασιλείαν τῷ παιδί
 συμπεριποιῆσαι, καὶ λαβὼν ὄρκους οἷς τὸ ἀδεὲς παρὰ
 τῶν συνεργούντων βεβαιοῦται, τὸ λοιπὸν ἐθάρρει ταῖς
 κατὰ τῆς Γοθολίας ἐλπίσιν. οἱ δ' ἄνδρες οὓς ὁ Ιερεὺς
 Ἰώδαος κοινωνοὺς τῆς πράξεως παρειλήφει, πορευθέν-
 10 τες ἄπασαν τὴν χώραν, τοὺς Ιερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας ἐξ
 αὐτῆς ἀθροίσαντες καὶ τοὺς τῶν φυλῶν προεστηκότας
 ἤκουον ἄγοντες εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὸν ἀρχιερέα. ὁ δὲ
 πίστιν ἤτησεν αὐτοὺς ἑνορκον, ἥ μὴν φυλάξειν ὅπερ
 αὐτὸν μάθωσιν ἀπόρρητον παρ' αὐτοῦ, σιωπῆς ἅμα καὶ
 15 συμπράξεως δεόμενον. ὡς δ' ἀσφαλὲς αὐτῷ λέγειν
 ὁμωμοκότων ἐγένετο, παραγαγὼν ὃν ἐκ τοῦ Δαβίδου
 γένους ἔτρεφεν, "οὗτος ὑμῖν" εἶπε "βασιλεὺς ἐξ ἐκείνης
 τῆς οἰκίας ἣν ἴστε τὸν θεὸν ὑμῖν προφητεύσαντα βα-
 σιλεύειν ἄχρι τοῦ παντὸς χρόνου. παραινῶ δὲ τὴν τρί-
 20 τὴν ὑμῶν μοῖραν φυλάττειν αὐτὸν ἐν τῷ Ιερῶ, τὴν δὲ
 τετάρτην ταῖς φυλακαῖς ἐφειστάται τοῦ τεμένου ἀπά-
 σαις, ἣ δὲ μετὰ ταύτην ἐχέτω τὴν τῆς ἀνοιγομένης καὶ
 φερούσης εἰς τὸ βασίλειον πύλης φυλακῆν, τὸ δ' ἄλλο
 πληθὸς ἄοπλον ἐν τῷ Ιερῶ τυγχανέτω· μηδένα δ'
 25 ὀπίστην εἰσελθεῖν ἐάσητε ἢ μόνον Ιερέα." προσδιέταξε
 δὲ τούτοις μέρος τι τῶν Ιερέων καὶ Λευίτας περὶ αὐτὸν
 εἶναι τὸν βασιλέα ταῖς μαχαίραις αὐτῶν ἐσπασμέναις
 δορυφοροῦντας, τὸν δὲ τολμήσαντα παρελθεῖν εἰς τὸ
 Ιερόν ὀπλισμένον ἀναιρεῖσθαι παραντίκα, δεισαντας
 30 δὲ μηδένα παραμεῖναι τῇ φυλακῇ τοῦ βασιλέως. καὶ οὐ
 μὲν οἷς ὁ ἀρχιερεὺς συνεβούλευσε, τούτοις πεισθέντες
 ἐργῶ τὴν προαίρεσιν ἐδήλουν· ἀνοίξας δὲ Ἰώδαος τὴν

ἐν τῷ ἱερῷ ὀπλοθήκην, ἣν Δαυίδης κατεσκεύασε, δι-
 μέρισε τοῖς ἑκατοντάρχοις ἅμα καὶ ἱερεῦσι καὶ Λευίταις
 ἅπανθ' ὅσα ἤϋρεν ἐν αὐτῇ δόρατά τε καὶ φαρέτρας, καὶ
 εἴ τι ἕτερον εἶδος ὄπλου κατέλαβε, καὶ καθωπλισμένους
 ἕστησεν ἐν κύκλῳ περὶ τὸ ἱερὸν συναψαμένους τὴν
 χεῖρα καὶ τὴν εἴσοδον τοῖς οὐ προσήκουσιν οὕτως ἀπο-
 τειχίσαντας. συναγαγόντες δὲ τὸν παῖδα εἰς τὸ μέσον
 ἐπέθεσαν αὐτῷ τὸν στέφανον τὸν βασιλικόν, καὶ τῷ
 ἐλαίῳ χρίσας Ἰώδαος ἀπέδειξε βασιλέα. τὸ δὲ πλήθος
 χαῖρον καὶ κροταλλίζον ἔβόα σῶξέσθαι τὸν βασιλέα.

3 τοῦ δὲ θοορύβου καὶ τῶν ἐπαίνων Γοθολία παρ'
 ἑλπίδας ἀκούσασα, τεταραγμένη σφόδρα τῇ διανοίᾳ
 μετὰ τῆς ἰδίας ἐξεπήδησε στρατιᾶς ἐκ τοῦ βασιλείου.
 καὶ παραγενομένην εἰς τὸ ἱερὸν αὐτὴν οἱ μὲν ἱερεῖς
 εἰσδέχονται, τοὺς δ' ἐπομένους ὀπλίτας εἰρξάν
 θεῖν οἱ περὶεσιτῶτες ἐν κύκλῳ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως
 τοῦτο προστεταγμένων. ἰδοῦσα δὲ Γοθολία τὸν παῖδα
 ἐπὶ τῆς στήλης ἐστῶτα καὶ τὸν βασιλικὸν περικείμενον
 στέφανον, περιρρηξαμένη καὶ δεινὸν ἀνακραγοῦσα φο-
 νεύειν ἐκέλευε τὸν ἐπιβουλεύσαντα αὐτῇ καὶ τὴν ἀρ-
 χὴν ἀφελέσθαι σπουδάσαντα. Ἰώδαος δὲ καλέσας τοὺς
 ἑκατοντάρχους ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀγαγόντας τὴν Γοθο-
 λίαν εἰς τὴν φάραγγα τοῦ Κεδρῶνος ἀνελεῖν ἐκεῖ· μὴ
 γὰρ βούλεσθαι μιᾶναι τὸ ἱερὸν αὐτόθι τὴν ἀλιτήριον
 τιμωρησάμενον. προσέταξε δέ, κἂν βοηθῶν τις προσ-
 ἔλθῃ, κἀκεῖνον ἀνελεῖν. ἑλλαβόμενοι τοίνυν τῆς Γο-
 θολίας οἱ προστεταγμένοι τὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς, ἐπὶ τὴν
 πύλην τῶν ἡμιόνων τοῦ βασιλέως ἤγαγον, κἀκεῖ διε-
 χρήσαντο.

4 ὡς δὲ τὰ περὶ τὴν Γοθολίαν τοῦτον ἐστρατηγήθη
 τὸν τρόπον, συγκαλέσας τὸν τε δῆμον καὶ τοὺς ὀπλίτας
 Ἰώδαος εἰς τὸ ἱερὸν ἐξώρκωσεν εὐνοεῖν τῷ βασιλεὶ καὶ

προνοεῖν αὐτοῦ τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἐπὶ πλεον ἀρχῆς.
 ἔπειτ' αὐτὸν τὸν βασιλέα τιμήσειν τὸν θεὸν καὶ μὴ
 παραβῆναι τοὺς Μωϋσέως νόμους δοῦναι πίστιν ἠνάγ-
 κασε. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσδραμόντες τὸν τοῦ Βαὰλ
 5 οἶκον, ὃν Γοθολία καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἰώραμος κατε-
 σκεύασεν ἐφ' ὕβρει μὲν τοῦ πατρῷου θεοῦ τιμῆ δὲ τοῦ
 Ἀχάβου, κατέσκαψαν, καὶ τὸν ἔχοντα τὴν ἱερωσύνην
 αὐτοῦ Μααθὰν ἀπέκτειναν. τὴν δ' ἐπιμέλειαν καὶ φυ-
 λακὴν τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις ἐπέτρεψεν
 10 Ἰώδαος κατὰ τὴν Δαυλίδου τοῦ βασιλέως διάταξιν, κε-
 λεύσας αὐτοὺς δις τῆς ἡμέρας ἐπιφέρειν τὰς νενομι-
 σμένας τῶν ὀλοκαυτώσεων θυσίας καὶ θυμιᾶν ἀκολου-
 θῶς τῷ νόμῳ. ἀπέδειξε δὲ τῶν Λευιτῶν τινὰς καὶ πυ-
 λωροὺς ἐπὶ φυλακῇ τοῦ τεμένου, ὡς μηδένα μεμιασμέ-
 15 νον παρεῖναι λαυθάνοντα.

τούτων δ' ἕκαστα διατάξας, μετὰ τῶν ἑκατοντάρχων 5
 καὶ ἡγεμόνων καὶ τοῦ λαοῦ παντὸς ἐκ τοῦ ἱεροῦ παρα-
 λαβὼν ἄγει τὸν Ἰώασον εἰς τὸ βασίλειον, καὶ καθίσαν-
 τος ἐπὶ τὸν βασιλικὸν θρόνον ἐπηρυφήμησέ τε τὸ πλῆ-
 20 θος, καὶ πρὸς εὐωχίαν τραπέντες ἐπὶ πολλὰς ἐώρτασαν
 ἡμέρας· ἡ μέντοι γε πόλις ἐπὶ τῷ τὴν Γοθολίαν ἀποθα-
 νεῖν ἡσυχίαν ἤγαγεν. ἦν δὲ Ἰώασος, ὅτε τὴν βασιλείαν
 παρέλαβεν, ἐτῶν ἐπτά, μήτηρ δ' ἦν αὐτῷ τὸ μὲν ὄνομα
 Σαβία, πατρίδος δὲ Βηρσαβεέ. πολλὴν δ' ἐποίησατο
 25 τῶν νομίμων φυλακὴν καὶ περὶ τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν
 φιλοτιμίαν παρὰ πάντα τὸν χρόνον ὃν ὁ Ἰώδαος ἐβίω-
 σεν. ἔγημε δὲ καὶ γυναῖκας δύο παρελθὼν εἰς ἡλικίαν,
 δόντος τοῦ ἀρχιερέως, ἐξ ὧν καὶ ἄρρενες αὐτῷ καὶ θή-
 λειαι παῖδες ἐγένοντο.

30 τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ βασιλέως Ἰώασου, ὡς τὴν τῆς
 Γοθολίας ἐπιβουλήν διέφυγε καὶ τὴν βασιλείαν παρέ-
 λαβεν, ἐν τούτοις δεδηλώκαμεν· Ἀζάηλος δὲ ὁ τῶν 8

Σύρων βασιλεὺς πολεμῶν τοῖς Ἰσραηλίταις καὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῶν Ἰηοῦ, διέφθειρε τῆς πέραν Ἰορδάνου χώρας τὰ πρὸς τὴν ἀνατολὴν τῶν Ρουβηνιτῶν καὶ Γαδιτῶν καὶ Μανασσιτῶν, ἔτι δὲ καὶ τὴν Γαλααδίτιν καὶ Βαταναίαν, πυρπολῶν πάντα καὶ διαρπάξων καὶ τοῖς ⁵ εἰς χεῖρας ἀπαντῶσι βίαν προσφέρων. οὐ γὰρ ἔφθη αὐτὸν Ἰηοῦς ἀμύνασθαι κακοῦντα τὴν χώραν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰς τὸ θεῖον ὑπερόπτης γενόμενος καὶ καταφρονήσας τῆς ὀσίας καὶ τῶν νόμων ἀπέθανε, βασιλεύσας ἔτη τῶν Ἰσραηλιτῶν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι. ἐτάφη δ' ἐν Σαμα¹⁰ ρείᾳ, τῆς ἀρχῆς διάδοχον Ἰώαζον τὸν υἱὸν καταλιπών.

² τὸν δὲ τῶν Ἱεροσολύμων βασιλέα Ἰώασον ὄρμη τις ἔλαβε τὸν ναὸν ἀνακαινίσαι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸν ἀρχιερέα καλέσας Ἰώδαον εἰς ἅπασαν ἐκέλευσε πέμψαι τὴν χώραν τοὺς Λευίτας καὶ ἱερέας αἰτήσοντας ὑπὲρ ἐκάστης ¹⁵ κεφαλῆς ἡμίσικλον ἀργύρου εἰς ἐπισκευὴν καὶ ἀνανέωσιν τοῦ ναοῦ, καταλυθέντος ὑπὸ Ἰωράμου καὶ Γοθολίας καὶ τῶν παιδῶν αὐτῆς. ὁ δ' ἀρχιερεὺς τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησε, συνεῖς ὡς οὐδεὶς προήσεται τὸ ἀργύριον· τρίτῳ δὲ καὶ εἰκοστῷ τῆς βασιλείας ἔτει μεταπεμφαμένον ²⁰ τοῦ βασιλέως αὐτόν τε καὶ Λευίτας, καὶ ὡς παρακούσαντας ὧν προσέταξεν αἰτιωμένον, καὶ κελεύσαντος εἰς τὸ μέλλον προνοεῖσθαι τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ, στρατηγήματι χρῆται πρὸς τὴν συλλογὴν τῶν χρημάτων ὁ ἀρχιερεὺς, ᾧ τὸ πλῆθος ἠδέως ἔσχε, τοιούτῳ. ξύλινον ²⁵ κατασκευάσας θησαυρὸν καὶ κλείσας πανταχόθεν, ὅπῃν αὐτῷ μίαν ἤνοιξεν· ἔπειτα θεῖς εἰς τὸ ἱερόν παρα τὸν βωμὸν ἐκέλευσεν ἕκαστον ὅσον βούλεται βαλεῖν εἰς αὐτόν διὰ τῆς ὀπῆς εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ναοῦ. πρὸς τοῦτο πᾶς ὁ λαὸς εὐ διετέθη, καὶ πολὺν ἄργυρον καὶ ³⁰ χρυσὸν φιλοτιμούμενοι καὶ συνεισφέροντες ἤθροισαν. κενοῦντες δὲ τὸν θησαυρὸν καὶ παρόντος τοῦ βασιλέως

ἀριθμοῦντες τὸ συνειλεγμένον ὃ τε γραμματεὺς καὶ ὁ
 ἱερεὺς τῶν γαζοφυλακίων, ἔπειτ' εἰς τὸν αὐτὸν ἐτίθε-
 σαν τόπον. καὶ τοῦτο ἐποίουν ἐκάστης ἡμέρας. ὡς δ'
 ἀποχρώντως τὸ πλῆθος ἐδόκει βαλεῖν τῶν χρημάτων,
 5 ἔπεμψαν μισθοῦμενοι λατόμους καὶ οἰκοδόμους ὁ ἀρ-
 χιερεὺς Ἰώδαος καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰάσος, καὶ ἔτι ξύλα με-
 γάλα καὶ τῆς καλλίστης ὕλης. ἐπισκευασθέντος δὲ τοῦ
 ναοῦ, τὸν ὑπολειφθέντα χρυσὸν καὶ ἄργυρον (οὐκ ὀλί-
 γος δὲ ἦν) εἰς τε κρατῆρας καὶ οἰνοχόας καὶ ἐκπώματα
 10 καὶ τὰ λοιπὰ σκευῆ κατεχρήσαντο, θυσίαις τε πολυτε-
 λέσιν ὁσημέραι τὸν βωμὸν πιαίνοντες διετέλουν.

καὶ ταῦτα μὲν, ἐφ' ὅσον Ἰώδαος χρόνον ἔζη, τῆς
 προσηκούσης ἐτύγγανε σπουδῆς· ὡς δ' ἐτελεύτησεν 3
 οὗτος ἔτη μὲν βιώσας ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, δίκαιος δὲ
 15 καὶ πάντα χρηστὸς γενόμενος, ἐτάφη δ' ἐν ταῖς βασιλι-
 καῖς θήκαις ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι τῷ Δαυίδου γένει τὴν
 βασιλείαν ἀνεκτήσατο, προέδωκεν ὁ βασιλεὺς Ἰάσος
 τὴν ἐπιμέλειαν τὴν πρὸς τὸν θεόν. συνδιεφθάρησαν δ'
 αὐτῷ καὶ οἱ τοῦ πλήθους πρωτεύοντες, ὥστε πλημμε-
 20 λεῖν εἰς τὰ δίκαια καὶ τὰ νενομισμένα παρ' αὐτοῖς ἄρι-
 στα εἶναι. δυσχεράνας δ' ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ μεταβολῇ τοῦ
 βασιλέως καὶ τῶν ἄλλων, πέμπει τοὺς προφήτας δια-
 μαρτυρησομένους τε τὰ πραττόμενα καὶ παύσοντας τῆς
 πονηρίας αὐτούς. οἳ δ' ἰσχυρὸν ἔρωτα καὶ δεινὴν ἐπι-
 25 θυμίαν ἄρα ταύτης εἶχον, ὡς μήτε οἷς οἱ πρὸ αὐτῶν
 ἐξυβρίσαντες εἰς τὰ νόμιμα πανοικὶ κολασθέντες ἔπα-
 θον μήθ' οἷς οἱ προφῆται προύλεγον πεισθέντες μετα-
 νοῆσαι καὶ μετελθεῖν ἐξ ὧν εἰς ἐκεῖνα παρανομήσαντες
 ἐτράπησαν· ἀλλὰ καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν τοῦ ἀρχιερέως
 30 Ἰωδάου λίθοις ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσε βληθέντα ἀποθα-
 νεῖν ἐν τῷ ἱερῷ, τῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εὐεργεσιῶν
 λαθόμενος, ὅτι τοῦ θεοῦ προφητεύειν αὐτὸν ἀποδείξαν-

τος στὰς ἐν μέσῳ τῷ πλήθει συνεβούλευεν αὐτῷ τε καὶ τῷ βασιλεῖ τὰ δίκαια πράττειν, καὶ ὅτι τιμωρίαν μεγάλην ὑπέξουσι μὴ κειθόμενοι προύλεγε. τελευταῖων μέντοι Ζαχαρίας μάρτυρα καὶ δικαστὴν ὧν ἐπάσχε τὸν θεὸν ἐποιεῖτο, ἀντὶ χρηστῆς συμβουλίας, καὶ ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ παρέσχεν Ἰωάσῳ, πικρῶς καὶ βιαίως ἀπολύμενος.

4 ἔδωκε μέντοι γ' οὐκ εἰς μακρὰν ὁ βασιλεὺς δίκην ὧν παρηνόμησεν. ἐμβαλόντος γὰρ Ἀζαήλου τοῦ Σύρων βασιλέως εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ τὴν τε Γίτταν κατα- 10 στρεψαμένου καὶ λεηλατήσαντος, ἐπ' αὐτὸν στρατεύει εἰς Ἱεροσόλυμα. ὃν φοβηθεὶς ὁ Ἰωάσος, πάντας ἐκκένωσας τοὺς τοῦ θεοῦ θησαυροὺς καὶ τοὺς τῶν βασιλέων, καὶ τὰ ἀναθήματα καθελὼν, ἐπεμψε τῷ Σύρῳ, τούτοις ἠνούμενος τὸ μὴ πολιορκηθῆναι μηδὲ κινδυνεύειν 15 περὶ τῶν ὄλων. ὃ δὲ πεισθεὶς τῇ τῶν χρημάτων ὑπερβολῇ τὴν στρατιὰν οὐκ ἐπήγαγεν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. νόσῳ μέντοι χαλεπῇ περιπεσὼν Ἰωάσος, ἐπιθεμένων αὐτῷ τῶν φίλων τῶν Ζαχαρίου, οἱ τὸν θάνατον ἐδικουῖντες τοῦ Ἰωάσου παιδὸς ἐπεβούλευσαν τῷ βασιλεῖ, 20 διεφθάρη πρὸς αὐτῶν. καὶ θάπτεται μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις, οὐκ ἐν ταῖς θήκαις δὲ ταῖς βασιλικαῖς τῶν προγόνων, ἀσεβῆς γενόμενος. ἐβίωσε δ' ἔτη ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα, τὴν δὲ βασιλείαν αὐτοῦ διαδέχεται Ἀμασίας ὁ παῖς. 25

5 εἰκοστῷ δὲ καὶ πρώτῳ ἔτει τῆς Ἰωάσου βασιλείας παρέλαβε τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν ἡγεμονίαν Ἰωάξος ὁ τοῦ Ἰηοῦ υἱὸς ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ κατέσχεν αὐτὴν ἔτεσι δέκα καὶ ἑπτὰ, τοῦ μὲν πατρὸς οὐδ' αὐτὸς μιμητῆς γενόμενος, ἀσεβήσας δ' ὅσα καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ θεοῦ καταφρο- 30 νήσαντες. ἔταπείνωσε δ' αὐτὸν καὶ συνέστειλεν ἐκ τῆς τοσαύτης δυνάμεως ὁ τῶν Σύρων βασιλεὺς εἰς ὀπλί-

τας μυρίους και πεντήκοντα ἵππους, στρατεύσας ἐπ'
 αὐτόν, και πόλεις τε μεγάλας και πολλὰς αὐτόν ἀφελό-
 μενος και τὴν στρατιὰν αὐτοῦ διαφθείρας. ταῦτα δ'
 5 ἔπαθεν ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς κατὰ τὴν Ἐλισσαίου
 προφητείαν, ὅτε Ἀζάηλον βασιλεύσειν προεῖπε τῶν
 Σύρων και Δαμασκηῶν ἀποκτείναντα τὸν δεσπότην.
 ὦν δὲ ἐν ἀπόροις οὕτω κακοῖς Ἰωάζος ἐπὶ δέησιν και
 ἱκετείαν τοῦ θεοῦ κατέφυγε, φύσασθαι τῶν Ἀζαήλου
 χειρῶν αὐτόν παρακαλῶν και μὴ περιιδεῖν ὑπ' ἐκείνῳ
 10 γενόμενον. ὁ δὲ θεὸς και τὴν μετάνοιαν ὡς ἀρετὴν
 ἀποδεχόμενος, και νουθετῶν μᾶλλον τοὺς δυναμένους,
 τελέως μὴ ἀπολλύναι δοκοῦν αὐτῷ, δίδωσιν αὐτῷ τὴν
 ἐκ τοῦ πολέμου και τῶν κινδύνων ἄδειαν. εἰρήνης δ'
 ἡ χώρα λαβομένη ἀνέδραμέ τε πάλιν εἰς τὴν προτέραν
 15 κατάστασιν και ἠὐθύνησε.

μετὰ δὲ τὴν Ἰωάζου τελευτὴν ἐκδέχεται τὴν ἀρχὴν 6
 ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάσος. ἑβδομον ἤδη και τριακοστὸν ἔτος
 βασιλεύοντος Ἰωάσου τῆς Ἰούδα φυλῆς, παρέλαβε τὴν
 ἀρχὴν οὗτος ὁ Ἰωάσος ἐν Σαμαρείᾳ τῶν Ἰσραηλιτῶν
 20 (και γὰρ και αὐτὸς τὴν αὐτὴν εἶχε προσηγορίαν τῷ τῶν
 Ἱεροσολυμιτῶν βασιλεῖ), και κατέσχεν αὐτὴν ἕτεσιν ἐκ-
 καιδέκα. ἀγαθὸς δ' ἦν και οὐδὲν ὅμοιος τῷ πατρὶ τὴν
 φύσιν. κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν Ἐλισσαίου τοῦ προ-
 φῆτου γηραιοῦ μὲν ἤδη τυγχάνοντος, εἰς δὲ νόσον ἐμ-
 25 πεπτωκότος, ἦκεν ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς πρὸς αὐ-
 τὸν ἐπισκεψόμενος. καταλαβὼν δ' αὐτόν ἐν ἐσχάτοις
 ὄντα κλαίειν ἤρξατο, βλέποντος αὐτοῦ, και ποτνιασθαι
 και πατέρα τε ἀποκαλεῖν και ὄπλον. δι' αὐτόν γὰρ μη-
 30 ἐκέينو προφητείας ἀμαχητὶ κρατεῖν τῶν πολεμίων.
 νῦν δ' ἀπιέναι μὲν αὐτόν ἐκ τοῦ ξῆν, καταλείπειν δ'
 ἐξωπλισμένοις [τοῖς Σύροις] τοῖς αὐτῶν πολεμίοις.

οὐδ' αὐτῷ τοίνυν ζῆν ἔτι ἀσφαλὲς ἔλεγεν, ἀλλὰ καλῶς ἔχειν συνεξορμᾶν αὐτῷ καὶ συναπαίρειν τοῦ βίου. ταῦτα ὀδυρόμενον Ἐλισσαῖος παρεμυθεῖτο τὸν βασιλέα, καὶ τόξον ἐκέλευσεν αὐτῷ κομισθῆν ἐντεῖναι τοῦτο. ποιήσαντος οὖν εὐτρεπὲς τοῦ βασιλέως τὸ τόξον, ἐπι- 5 λαβόμενος αὐτοῦ τῶν χειρῶν ἐκέλευσε τοξεύειν. τρία δὲ βέλη αὐτοῦ προεμένου, εἶτα δὲ ἀναπαυσάμενου, "πλείω μὲν" εἶπεν "ἀφείδς ἐκ ῥιζῶν ἂν τὴν τῶν Σύρων βασιλείαν ἐξεῖλες· ἐπεὶ δὲ τρισὶν ἡρκέσθης μόνοις, τοσαύταις καὶ μάχαις κρατήσεις συμβαλὼν τοῖς Σύροις, 10 ἵνα τὴν χώραν ἦν ἀπέτεμον τοῦ σοῦ πατρὸς ἀνακτήσῃ." καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ταῦτ' ἀκούσας ἀπηλλάγη, μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ὁ προφήτης ἀπέθανεν, ἀνὴρ ἐπὶ δικαιοσύνη διαβόητος καὶ φανερῶς σπουδασθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ· θανμαστὰ γὰρ καὶ παράδοξα διὰ τῆς προφητείας ἐπε- 15 δεῖξατο ἔργα, καὶ μνήμης λαμπρᾶς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀξιωθέντα. ἔτυχε δὲ καὶ ταφῆς μεγαλοπρεποῦς, καὶ οἷας εἰκὸς ἦν τὸν οὕτω θεοφιλῆ μεταλαβεῖν. συνέβη δὲ καὶ τότε, ληστῶν τινῶν ῥιψάντων εἰς τὸν Ἐλισσαίου τάφον ὃν ἦσαν ἀνηρηκότες, τὸν νεκρὸν τῷ σώματι αὐ- 20 τοῦ προσκολληθέντα ἀναζωπυρῆσαι.

καὶ τὰ μὲν περὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου, ζῶν τε ὅσα προεῖπε καὶ ὡς μετὰ τὴν τελευτήν ἔτι δύναμιν εἶχε 7 θείαν, δεδηλώκαμεν· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Σύρων βασιλέως Ἀζάηλου, εἰς Ἄδαδον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡ βασι- 25 λεία παραγίνεται, πρὸς ὃν συνάπτει πόλεμον Ἰάσος ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς, καὶ τρισὶ μάχαις νικήσας αὐτὸν ἀφείλετο τὴν χώραν ἅπασαν, καὶ ὅσας ὁ πατήρ αὐτοῦ Ἀζάηλος πόλεις καὶ κώμας τῆς Ἰσραηλιτῶν βασιλείας παρέλαβε. τοῦτο μέντοι κατὰ τὴν Ἐλισσαίου 30 προφητείαν ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ συνέβη καὶ Ἰάσον ἀπο-

θανεῖν, ὃ μὲν ἐν Σαμαρείᾳ κηδεύεται, καθῆκε δὲ εἰς Ἱεροβόαμον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἢ ἀρχή.

δευτέρῳ δ' ἔτει τῆς Ἰωάσου βασιλείας Ἰσραηλιτῶν, 9
 ἔβασίλευσεν Ἀμασίας τῆς Ἰούδα φυλῆς ἐν Ἱεροσολύ-
 5 μοις, μητρός αὐν Ἰωδαδῆς τοῦνομα, πολίτιδος δὲ τὸ γέ-
 νος. θαυμαστῶς δὲ τοῦ δικαίου προενόει, καὶ ταῦτα
 νέος αὐν. παρελθὼν δ' ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀρχὴν
 ἔγνω δεῖν πρῶτον Ἰωάσφ τιμωρῆσαι τῷ πατρὶ καὶ τοὺς
 ἐπιθεμένους αὐτῷ φίλους κολάσαι. καὶ τούτους μὲν
 10 συλλαβὼν ἅπαντας ἐφόνευσε, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν
 οὐδὲν εἰργάσατο δεινόν, ἀκόλουθα ποιῶν τοῖς Μωϋσέως
 νόμοις, ὃς οὐκ ἐδικαίωσε διὰ πατέρων ἀμαρτίας τέκνα
 κολάζειν. ἔπειτα στρατιὰν ἐπιλέξας ἐκ τῆς Ἰούδα φυ-
 λῆς καὶ Βενιαμίτιδος τῶν ἐν ἀκμῇ καὶ περὶ εἴκοσιν ἔτη
 15 γερονότων, καὶ συναθροίσας ὡς τριάκοντα μυριάδας,
 τούτων μὲν ἑκατοντάρχους κατέστησε, πέμψας δὲ καὶ
 πρὸς τὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλέα μισθοῦται δέκα
 μυριάδας ὀπλιτῶν ταλάντων ἑκατὸν ἀργυρίου· διε-
 γνώκει γὰρ τοῖς Ἀμαληκιτῶν ἔθνεσι καὶ Ἰδουμαίων καὶ
 20 Γαβαλιτῶν ἐπιστρατεύσασθαι. παρασκευασαμένου δὲ
 πρὸς τὴν στρατείαν καὶ μέλλοντος ἔξορμᾶν, ὁ προφήτης
 τὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν στρατὸν ἀπολύσαι συνεβούλευεν·
 εἶναι γὰρ ἀσεβῆ, καὶ τὸν θεὸν ἤτταν αὐτῷ προλέγειν
 χρησαμένῳ τούτοις συμμάχοις, περιέσεσθαι δὲ τῶν πο-
 25 λεμίων καὶ μετ' ὀλίγων αὐτοῖς ἀγωνιζόμενον βουλο-
 μένου τοῦ θεοῦ. δυσφοροῦντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐπὶ
 τῷ φθῆναι τὸν μισθὸν δεδωκέναι τοῖς Ἰσραηλίταις,
 παρῆνει ποιεῖν ὁ προφήτης ὅ τι τῷ θεῷ δοκεῖ· χρήματα
 δ' αὐτῷ πολλὰ παρ' αὐτοῦ γενήσεσθαι. καὶ τοὺς μὲν
 30 ἀπολύει, χαρίζεσθαι τὸν μισθὸν εἰπών, αὐτὸς δὲ μετὰ
 τῆς οἰκείας δυνάμεως ἐπὶ τὰ προειρημένα τῶν ἔθνῶν
 ἐστράτευσε. καὶ κρατήσας αὐτῶν τῇ μάχῃ μυρίους μὲν

ἀπέκτεινε, τοσούτους δὲ ζῶντας ἔλαβεν, οὓς ἐπὶ τὴν μεγάλην ἀγαθὸν πέτραν, ἥπερ ἐστὶν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, ἀπ' αὐτῆς κατεκρήμνισεν· ἀπήγαγέ τε λείαν πολλὴν καὶ πλοῦτον ἄφθονον ἐκ τῶν ἐθνῶν. Ἀμασίου δ' ἐν τούτοις ὑπάρχοντος, οἱ τῶν Ἰσραηλιτῶν οὓς ἀπέλυσε 5 μισθωσάμενος, ἀγανακτήσαντες ἐπὶ τούτῳ καὶ νομίσαντες ὕβριν εἶναι τὴν ἀπόλυσιν (οὐ γὰρ ἂν τοῦτο παθεῖν μὴ κατεγνωσμένους), ἐπῆλθον αὐτοῦ τῇ βασιλείᾳ, καὶ μέχρι Βηθσεμήρων προσελθόντες διήρπασαν τὴν χώραν, καὶ πολλὰ μὲν ἔλαβον ὑποξύγια, τρισχιλίους δ' 10 ἀνθρώπους ἀπέκτειναν.

2 Ἀμασίας δὲ τῇ νίκῃ καὶ τοῖς κατορθώμασιν ἐπαρθεὶς τὸν μὲν τούτων αἴτιον αὐτῷ θεὸν γενόμενον ὑπερορᾶν ἤρξατο, οὓς δ' ἐκ τῆς Ἀμαληκιτῶν χώρας ἐκόμισε, τούτους σεβόμενος διετελεί. προσελθὼν δ' ὁ 15 προφήτης αὐτῷ θαυμάζειν ἔλεγεν, εἰ τούτους ἡγείται θεοὺς οἱ τοὺς ἰδίους, παρ' οἷς ἐτιμῶντο, μηδὲν ὤνησαν, μηδ' ἐκ χειρῶν ἐρρύσαντο τῶν ἐκείνου, ἀλλ' ὑπερείδον πολλοὺς τε αὐτῶν ἀπολλυμένους καὶ αὐτοὺς αἰχμαλωτισθέντας· κερκομίσθαι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα τούτῳ 20 τῷ τρόπῳ, καθὼς ἂν τις τῶν πολεμίων τινὰς ζωορήσας ἤγαγε. τῷ δὲ βασιλεὶ ταῦτ' ὀργὴν ἐκίνησε, καὶ προσέταξεν ἡσυχίαν ἄγειν τὸν προφήτην, ἀπειλήσας αὐτὸν κολάσειν ἂν πολυπραγμονῆ. καὶ ὁ μὲν ἡσυχάζειν εἶπεν, οὐκ ἀμελήσειν δ' ἂν ἐπικεχειρήκε νεωτερίζειν τὸν 25 θεὸν προύλεγεν. Ἀμασίας δὲ κατέχειν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις οὐ δυνάμενος, ἄς παρὰ τοῦ θεοῦ λαβὼν εἰς αὐτὸν ἐξύβριξεν, ἀλλὰ φρονηματισθεὶς ἔγραψεν Ἰωάσφ τῷ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὶ, κελεύων ὑπακούειν αὐτῷ σὺν παντὶ τῷ λαῷ, ὡς καὶ πρότερον ὑπήκουε 30 τοῖς προγόνοις αὐτοῦ, Δαυίδῃ καὶ Σολομῶνι· ἢ μὴ βουλόμενον εὐγνωμονεῖν, εἰδέναί πολέμῳ περὶ τῆς

ἀρχῆς διακριθιτόμενον. ἀντέγραψεν δὲ ὁ Ἰώασος τάδε.
 “ βασιλεὺς Ἰώασος βασιλεὶ Ἀμασίᾳ. ἦν ἐν τῷ Λιβάνῳ
 ὄρει κυπάρισσος παμμεγέθης καὶ ἄκανος. αὕτη πρὸς
 τὴν κυπάρισσον ἐπεμψε μνηστεινομένη τὴν θυγατέρα
 5 αὐτῆς πρὸς γάμον τῷ παιδί· μεταξὺ δὲ ταῦτα λέγου-
 σαν θηρίον τι παρερχόμενον κατεπάτησε τὴν ἄκανον.
 τοῦτο οὖν ἔσται σοι παράδειγμα τοῦ μὴ μειζόνων ἐφίε-
 σθαι, μηδ’ ὅτι τὴν πρὸς Ἀμαληκίτας μάχην ἠτύχησας,
 ἐπὶ ταύτῃ γαυρούμενος σαυτῷ καὶ τῇ βασιλείᾳ σου κιν-
 10 δύνους ἐπισπῶ.”

ταῦτα δ’ ἀναγνοὺς Ἀμασίας ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τὴν 3
 στρατείαν παρωξύνθη, τοῦ θεοῦ παρορμῶντος αὐτόν,
 οἶμαι, πρὸς αὐτήν, ἵνα τῶν παρανομηθέντων εἰς αὐτόν
 δίκην ἀπολάβῃ. ὡς δ’ ἐξῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ
 13 τὸν Ἰώασον καὶ συνάπτειν μάχην ἐμελλον, τὸ Ἀμασίου
 στρατεύμα φόβος αἰφνίδιος καὶ κατάπληξις, οἷαν θεὸς
 οὐκ εὐμενῆς ὢν ἐντίθησιν, εἰς φυγὴν ἔτρεψε, καὶ πρὶν
 εἰς χεῖρας ἔλθειν. διασπαρέντων δὲ ὑπὸ τοῦ δέους
 αὐτῶν, μονωθέντα τὸν Ἀμασίαν ληφθῆναι συνέβη πρὸς
 20 τῶν πολεμίων αἰχμάλωτον· ἠπειλήσε δ’ αὐτῷ θάνα-
 τον Ἰώασος, εἰ μὴ πείσειε τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἀνοίξαν-
 τας αὐτῷ τὰς πύλας δεξασθαι μετὰ τῆς στρατιᾶς εἰς
 τὴν πόλιν. καὶ Ἀμασίας μὲν ὑπὸ ἀνάγκης καὶ τοῦ περὶ
 τὸ ζῆν δέους ἐποίησεν εἰσδεχθῆναι τὸν πολέμιον· ὃ δὲ
 25 διακόψας τι τοῦ τείχους ὡς τετρακοσίων πηχῶν, ἐφ’
 ἄρματος εἰσήλασε διὰ τῆς διακοπῆς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 τὸν Ἀμασίαν ἄγων αἰχμάλωτον. κύριός τε τούτῳ τῷ
 τρόπῳ γενόμενος τῶν Ἱεροσολύμων τοὺς τε τοῦ θεοῦ
 θησαυροὺς ἀνείλετο, καὶ ὅσος ἦν τῷ Ἀμασίᾳ χρυσὸς
 30 καὶ ἄργυρος ἐν τοῖς βασιλείοις ἐξεφόρησε, καὶ οὕτως
 αὐτόν ἀπολύσας τῆς αἰχμαλωσίας ἀνέξευξεν εἰς Σα-
 μάρειαν. ταῦτα δ’ ἐγένετο περὶ τοὺς Ἱεροσολυμίτας

ἔτει τετάρτῳ καὶ δεκάτῳ τῆς Ἀμασίου βασιλείας, ὃς μετὰ ταῦτα ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων φεύγει μὲν εἰς Λάχεισαν πόλιν, ἀναιρεῖται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιβούλων πεμπάντων ἐκεῖ τοὺς ἀποκτενοῦντας αὐτόν. καὶ τὸ μὲν σῶμα κομίσαντες εἰς Ἱεροσόλυμα βασιλικῶς ἐκήδευσαν, κατέστρεψε δὲ οὕτως Ἀμασίας τὸν βίον διὰ τὸν νεωτερισμὸν καὶ τὴν πρὸς τὸν θεὸν ὀλιγωρίαν, βιώσας μὲν ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα, βασιλεύσας δ' ἑννέα καὶ εἰκοσι· διαδέχεται δ' αὐτὸν ὁ παῖς Ὁζίας τοῦνομα.

10 πεντεκαίδεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς Ἀμασίου βασιλείας ἔβα-
 σίλευσε τῶν Ἰσραηλιτῶν Ἰωάσου υἱὸς Ἱεροβόαμος ἐν
 Σαμαρεία ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτος ὁ βασιλεὺς τὰ μὲν
 εἰς τὸν θεὸν ὑβριστῆς καὶ παράνομος δεινῶς ἐγένετο, εἰ-
 δωλά τε σεβόμενος καὶ πολλοῖς ἀτόποις καὶ ξένοις ἐγγει-
 ρῶν ἔργοις, τῷ δὲ λαῷ τῶν Ἰσραηλιτῶν μυρίων κακῶν
 αἰτίας ὑπήρξε. τούτῳ προεφήτευσέ τις Ἰωνᾶς ὡς δεῖ πο-
 λεμήσαντα τοῖς Σύροις αὐτὸν κρατῆσαι τῆς ἐκείνων
 δυνάμεως καὶ πλατῦναι τὴν αὐτοῦ βασιλείαν, τοῖς μὲν
 κατὰ τὴν ἄρκτον μέρεσιν ἕως Ἀμάθου πόλεως, τοῖς δὲ
 κατὰ τὴν μεσημβρίαν ἕως τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης·
 τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ ὄροι τῆς Χαναanaίας ἦσαν οὗτοι, κα-
 θὼς ὁ στρατηγὸς Ἰησοῦς περιώρισε. στρατεύσας οὖν
 ἐπὶ τοὺς Σύρους ὁ Ἱεροβόαμος καταστρέφεται πᾶσαν
 αὐτῶν τὴν χώραν, ὡς προεφήτευσεν Ἰωνᾶς.

2 ἀναγκαῖον δὲ ἠγησάμην, τὴν ἀκριβείαν τῶν πραγ-
 μάτων παραδώσειν ὑπεσχημένος, ὅσα καὶ περὶ τοῦ
 προφήτου τούτου ἠῦρον ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς βίβλοις
 ἀναγεγραμμένα διεξελθεῖν. κελυσθεὶς γὰρ οὗτος ὑπὸ
 τοῦ θεοῦ πορευθῆναι μὲν εἰς τὴν Νίνου βασιλείαν,
 κηρῦξαι δ' ἐκεῖ γενόμενον ἐν τῇ πόλει ὅτι τὴν ἀρχὴν
 ἀπολέσει, δείσας οὐκ ἀπῆλθεν, ἀλλ' ἀποδιδράσκει τὸν
 θεὸν εἰς Ἰόπην πόλιν, καὶ πλοῖον εὐρῶν ἐμβὰς εἰς Ταρ-

σὸν ἐπλεῖ τῆς Κιλικίας. ἐπιγενομένου δὲ χειμῶνος
 σφοδροτάτου καὶ κινδυνεύοντος καταδῦναι τοῦ σκά-
 φους, οἱ μὲν ναῦται καὶ ὁ κυβερνήτης καὶ αὐτὸς ὁ ναύ-
 κληρος εὐχὰς ἐποιοῦντο χαριστηρίους εἰ διαφύγοιεν
 5 τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ Ἰωνᾶς συγκαλύψας αὐτὸν ἐβέβλητο,
 μηδὲν ὦν τοὺς ἄλλους ἐώρα ποιοῦντας μιμούμενος.
 αὐξήσας δ' ἔτι μᾶλλον τοῦ κλύδωνος καὶ βιαιοτέρας
 γενομένης ὑπὸ τῶν πνευμάτων τῆς θαλάσσης, ὑπονοή-
 σαντες, ὡς ἐνδέχεται, τινὰ τῶν ἐμπλεόντων αἰτιον αὐ-
 10 τοῖς εἶναι τοῦ χειμῶνος, συνέθεντο κλήρω τοῦτον ὅστις
 ποτὲ ἦν μαθεῖν. κληρωσαμένων οὖν ὁ προφήτης λαγ-
 χάνει. πυνθανομένων δὲ πόθεν τε εἴη καὶ τί μετέρχε-
 ται, τὸ μὲν γένος ἔλεγεν Ἑβραῖος εἶναι, προφήτης δὲ
 τοῦ μεγίστου θεοῦ. συνεβούλευσεν οὖν αὐτοῖς, εἰ θε-
 15 λουσιν ἀποδρᾶναι τὸν παρόντα κίνδυνον, ἐκβαλεῖν αὐ-
 τὸν εἰς τὸ πέλαγος· αἰτιον γὰρ αὐτοῖς εἶναι τοῦ χει-
 μῶνος. οἱ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἐτόλμων, κρίνοντες
 ἀσέβημα εἶναι ξένον ἄνθρωπον καὶ πεπιστευκότα αὐ-
 τοῖς τὸ ζῆν εἰς φανεράν οὕτως ἀπώλειαν ἐκρεῖψαι· τε-
 20 λευταῖον δ' ὑπερβιαζομένου τοῦ κακοῦ καὶ ὅσον οὐπω
 μέλλοντος βαπτίζεσθαι τοῦ σκάφους, ὑπὸ τε τοῦ προ-
 φήτου παρορμηθέντες αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ περὶ
 τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας ῥίπτουσιν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.
 καὶ ὁ μὲν χειμῶν ἐστάλη, τὸν δὲ λόγος ὑπὸ τοῦ κήτους
 25 καταποθέντα τρεῖς ἡμέρας καὶ τοσαύτας νύκτας εἰς τὸν
 Εὐξείνιον ἐκβρασθῆναι πόντον, ζῶντα καὶ μηδὲν τοῦ
 σώματος λελωβημένον. ἐνθα τοῦ θεοῦ δεηθεὶς συγ-
 γνώμην αὐτῷ παρασχεῖν τῶν ἡμαρτημένων, ἀπῆλθεν
 εἰς τὴν Νίνου πόλιν, καὶ σταθεὶς εἰς ἐπήκοον ἐκήρυσ-
 30 σεν ὡς μετ' ὀλίγον πᾶν χρόνον ἀποβαλοῦσι τὴν ἀρχὴν
 τῆς Ἀσίας. καὶ ταῦτα δηλώσας ὑπέστρεψε. διεξῆλθεν δὲ
 τὴν περὶ αὐτοῦ διήγησιν ὡς ἠΰρον ἀναγεγραμμένην.

3 Ἱεροβοάμος δ' ὁ βασιλεὺς μετὰ πάσης εὐδαιμονίας τὸν βίον διαγαγὼν καὶ ἄρξας ἔτη τεσσαράκοντα ἐτελεύτησε. καὶ θάπτεται μὲν ἐν Σαμαρείᾳ, διαδέχεται δ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ζαχαρίας. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ Ὁξίας ὁ τοῦ Ἀμασίου υἱός, ἔτος ἤδη τέταρτον πρὸς τοῖς δέκα βασιλεύοντος Ἱεροβοάμου, τῶν δύο φυλῶν ἐβασίλευσεν ἐν Ἱεροσολύμοις, μητρὸς ὧν Ἀχιάλας μὲν τοῦνομα ἀστῆς δὲ τὸ γένος. ἀγαθὸς δ' ἦν καὶ δίκαιος τὴν φύσιν καὶ μεγαλόφρων καὶ προνοῆσαι τῶν πραγμάτων φιλοπονώτατος· στρατευσάμενος δὲ καὶ ἐπὶ Παλαιστίνους καὶ νικήσας μάχῃ πόλεις αὐτῶν ἔλαβε κατὰ κράτος Γίτταν καὶ Ἰάμνειαν, καὶ κατέσκαψεν αὐτῶν τὰ τείχη. μετὰ δὲ ταύτην τὴν στρατείαν ἐπῆλθε τοῖς τῇ Αἰγύπτῳ γειτνιῶσιν Ἀραψι, καὶ πόλιν κτίσας ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐγκατέστησεν αὐτῇ φρουράν. ἔπειτα τοὺς Ἀμμανίτας καταστρεψάμενος καὶ φόρους αὐτοῖς ὀρίσας τελεῖν, καὶ πάντα τὰ μέχρι τῶν Αἰγυπτίων ὄρων χειρωσάμενος, τῶν Ἱεροσολύμων ἤρχετο ποιεῖσθαι τὸ λοιπὸν τὴν ἐπιμέλειαν. ὅσα γὰρ τῶν τειχῶν ἢ ὑπὸ τοῦ χρόνου κατεβέβλητο ἢ ὑπὸ τῆς ὀλιγορίας τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων, ταῦτά τε ἀνφοδοῦμαι καὶ κατεσκεύαζεν, ὅσα τε ἦν καταβεβλημένα ὑπὸ τοῦ Ἰσραηλιτῶν βασιλέως, ὅτε τὸν πατέρα αὐτοῦ λαβὼν αἰχμάλωτον τὸν Ἀμασίαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. προσφοδοῦμησε δὲ καὶ πύργους πολλοὺς πεντήκοντα πηχῶν καὶ ἑκατόν. καὶ φρουροὺς δ' ἐνετείχισε τοῖς ἐρήμοις χωρίοις, καὶ πολλοὺς ὀχετοὺς ὠρυξεν ὑδάτων. ἦν δ' αὐτῷ καὶ ὑπόξυγίων καὶ τῶν ἄλλων θρεμμάτων ἄπειρόν τι πλῆθος· εὐφυῆς γὰρ ἦν ἡ χώρα πρὸς νομάς. γεωργικὸς δ' ὧν σφόδρα τῆς γῆς ἐπεμελεῖτο, φυτοῖς αὐτῆν καὶ παντοδαποῖς τιθηνῶν σπέρμασι. στρατιᾶς δ' εἶχεν ἐπιλέκτου περὶ αὐτὸν μυριάδας ἑπτὰ καὶ τριά-

ποντα, ἧς ἡγεμόνες ἦσαν καὶ ταξίαρχοι καὶ χιλιάρχοι
 γενναῖοι καὶ τὴν ἀλλήν ἀνυπόστατοι, τὸν ἀριθμὸν δις-
 χίλιοι. διέταξε δ' εἰς φάλαγγας τὴν ὄλην στρατιάν, καὶ
 ὤπλισε ῥομφαίαν δούς ἐκάστῳ καὶ θυρεοὺς καὶ θώρακας
 5 χαλκοῦς καὶ τόξα καὶ σφενδόνας. ἔτι δὲ καὶ πρὸς τού-
 τοις μηχανήματα πολλὰ πρὸς πολιορκίας κατεσκευάσεν,
 πετροβόλα τε καὶ δορυβόλα καὶ ἀρτῆρας καὶ ἄρπαγας
 καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια.

γενόμενος δ' ἐν ταύτῃ τῇ συντάξει καὶ παρασκευῇ 4
 10 διεφθάρη τὴν διάνοιαν ὑπὸ τύφου, καὶ χαννωθεὶς
 θνητῇ περιουσίᾳ τῆς ἀθανάτου καὶ πρὸς ἅπαντα διαφ-
 κοῦς τὸν χρόνον ἰσχύος ὀλιγόρησεν (αὕτη δ' ἦν ἡ πρὸς
 τὸν θεὸν εὐσέβεια καὶ τὸ τηρεῖν τὰ νόμιμα), ὤλισθε δ'
 ὑπ' εὐπραγίας καὶ κατηνέχθη πρὸς τὰ τοῦ πατρὸς ἁμαρ-
 15 τήματα, πρὸς ἃ κἀκεῖνον ἢ τῶν ἀγαθῶν λαμπρότης καὶ
 τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων, οὐ δυνηθέντα προστῆναι
 καλῶς αὐτῶν, ἤγαγεν. ἐνστάσης δ' ἡμέρας ἐπισήμου
 καὶ πάνδημον ἑορτὴν ἐχούσης, ἐνδύς ἱερατικὴν στολὴν
 εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέμενος, ἐπιθυμιάσων ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ
 20 βωμοῦ τῷ θεῷ. τοῦ δ' ἀρχιερέως Ἀζαρίου, ὄντων σὺν
 αὐτῷ ἱερέων ὀγδοήκοντα, κωλύοντος αὐτόν (οὐ γὰρ
 ἔξὸν ἐπιθύειν εἶπον, μόνοις δ' ἐφείσθαι τοῦτο ποιεῖν
 τοῖς ἐκ τοῦ Ἀαρῶνος γένους), καταβῶντων δ' ἐξιέναι
 καὶ μὴ παρανομεῖν εἰς τὸν θεόν, ὀργισθεὶς ἠπέλιψεν
 25 αὐτοῖς θάνατον, εἰ μὴ τὴν ἡσυχίαν ἄξουσι. μεταξὺ δὲ
 σεισμὸς ἐκλόνησε τὴν γῆν μέγας, καὶ διαστάντος τοῦ
 ναοῦ φέγγος ἡλίου λαμπρὸν ἐξέλαμψε καὶ τῇ τοῦ βασι-
 λέως ὄψει προσέπεσεν, ὡς τῷ μὲν εὐθέως λέπραν ἐπι-
 δραμεῖν, πρὸ δὲ τῆς πόλεως, πρὸς τῇ καλουμένῃ Ἐρω-
 30 γῇ, τοῦ ὄρους ἀπορραγῆναι τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὴν δύ-
 σιν, καὶ κυλισθῆναι τέσσαρας σταδίους ἐπὶ τὸ ἀνατολικὸν
 ὄρος στῆναι, ὡς τὰς τε παρόδους ἐμφραγῆναι καὶ τοὺς

παραδείσους τοὺς βασιλικούς. ἐπεὶ δὲ κατειλημμένην τὴν ὄψιν τοῦ βασιλέως ὑπὸ τῆς λέπρας εἶδον οἱ ἱερεῖς, ἔφραζόν τε αὐτῷ τὴν συμφορὰν καὶ ἐκέλευον ἐξιέναι τῆς πόλεως ὡς ἐναγῆ. ὃ δὲ ὑπ' αἰσχύνης τε τοῦ συμβεβηκότος δεινοῦ καὶ τοῦ μηκέτ' αὐτῷ παρρησίαν εἶναι τὸ κελευόμενον ἐπολεῖ, τῆς ὑπὲρ ἄνθρωπον διανοίας καὶ τῶν διὰ τοῦτ' εἰς τὸν θεὸν ἀσεβημάτων ταλαίπωρον οὕτω καὶ οἰκτρὰν ὑπομείνας δίκην. καὶ χρόνον μὲν τινα διῆγεν ἔξω τῆς πόλεως, ἰδιώτην ἀποξῶν βίον, τοῦ παιδὸς αὐτῷ Ἰωθάμου τὴν ἀρχὴν παραλαβόντος· ἔπειτα ὑπὸ λύπης καὶ ἀθυμίας τῆς ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀπέθανεν, ἔτη μὲν βιώσας ὀκτὼ καὶ ἐξήκοντα, τούτων δὲ βασιλεύσας πεντήκοντα δύο. ἐκηδεύθη δὲ μόνος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ κήποις.

- 11 ὃ δὲ τοῦ Ἰεροβοάμου παῖς Ἀζαρίας ἔξ μησὶ βασι-
 λεύσας τῶν Ἰσραηλιτῶν, δολοφονηθεὶς ἀπέθανεν ὑπὸ
 φίλου τινός, Σελλούμου μὲν τοῦνομα Ἰαβήσου δὲ υἱοῦ,
 ὃς καὶ τὴν βασιλείαν μετ' αὐτὸν παραλαβὼν οὐ πλείονα
 χρόνον ἡμερῶν αὐτὴν κατέσχε τριάκοντα. ὁ γὰρ στρα-
 τηγὸς Μανάημος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὦν ἐν Θαρσῇ
 πόλει, καὶ τὰ περὶ τὸν Ἀζαρίαν ἀκούσας, ἄρας μετὰ
 πάσης τῆς στρατιᾶς ἦκεν εἰς Σαμάρειαν, καὶ συμβαλὼν
 εἰς μάχην ἀναιρεῖ τὸν Σέλλουμον, καὶ βασιλέα κατα-
 στήσας ἑαυτὸν ἐκείθεν εἰς Θαψὰν παραγίνεται πόλιν.
 οἱ δ' ἐν αὐτῇ τὰς πύλας μοχλῶ κλείσαντες οὐκ εἰσεδέ-
 ξαντο τὸν βασιλέα· ὃ δ' ἀμυνόμενος αὐτοὺς τὴν πέριξ
 ἐδήγου χάραν, καὶ τὴν πόλιν κατὰ κράτος λαμβάνει πο-
 λιορκία, φέρων τε χαλεπῶς ἐπὶ τοῖς ὑπὸ τῶν Θαψια-
 τῶν πραχθεῖσι πάντας αὐτοὺς διεχρήσατο, μηδὲ νηπίων
 φειδόμενος, ὡμότητος ὑπερβολὴν οὐ καταλιπὼν οὐδὲ
 ἀγριότητος· ἃ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλοφύλων τινὰς συγγνω-
 στὸν διαθεῖναι γενομένους ὑποχειρίους, ταῦτα τοὺς

ὁμοφύλους οὗτος εἰργάσατο. βασιλεύσας οὖν τῷ τρώ-
 πῳ τούτῳ ὁ Μανάημος ἐπ' ἔτη μὲν δέκα σκαιὸς καὶ
 πάντων ὀμότατος διέμεινεν ὧν, στρατεύσαντος δ' ἐπ'
 αὐτὸν Φούλλου τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως εἰς μὲν ἀγῶνα
 5 καὶ μάχην οὐκ ἀπήντα τοῖς Ἀσσυρίοις, πείσας δὲ χίλια
 τάλαντα ἀργυρίου λαβόντα ἀναχωρῆσαι διαλύεται τὸν
 πόλεμον. τὸ δὲ κεφάλαιον τοῦτο συνήνεγκε τὸ πλῆθος
 Μανανήμῳ, πραχθὲν κατὰ κεφαλὴν δραχμὰς πεντή-
 κοντα. τελευτήσας δὲ μετὰ ταῦτα κηδεύεται μὲν ἐν Σα-
 10 μαρείᾳ, καταλείπει δὲ τῆς βασιλείας τὸν υἱὸν Φακέαν
 διάδοχον, ὃς τῇ τοῦ πατρὸς κατακολουθήσας ὀμότητι
 δυσὶν ἔτεσι μόνοις ἤρξεν. ἔπειτα δολοφονηθεὶς ἐν συμ-
 ποσίῳ μετὰ φίλων ἀπέθανε, Φακέου τινός, ὃς ἦν χιλι-
 αρχος, ἐπιβουλεύσαντος αὐτῷ, παιδὸς δὲ Ῥομελλίου.
 15 κατασχὼν δὲ καὶ οὗτος ὁ Φακέας τὴν ἀρχὴν ἔτεσιν εἰ-
 κοσι ἄσεβής τε ἦν καὶ παράνομος. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων
 βασιλεὺς Θεγλαφαλάσσαρ τοῦνομα, ἐπιστρατευσάμενος
 τοῖς Ἰσραηλίταις, καὶ τὴν τε Γαλαθηνὴν ἅπασαν κατα-
 στρεψάμενος καὶ τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν καὶ
 20 τὴν πρὸς αὐτῇ τὴν Γαλιλαίαν καλουμένην καὶ Κύνιδισαν
 καὶ Ἀσώρα, τοὺς οἰκήτορας αἰχμαλωτίσας μετέστησεν
 εἰς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως ἐν τούτοις
 ἡμῖν δεδηλώσθω· Ἰώθαμος δὲ Ὀζία παῖς ἐβασίλευσε 2
 25 τῆς Ἰούδα φυλῆς ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐκ μητρὸς μὲν ἀστῆς
 γεγονῶς, καλουμένης δὲ Ἱεράσης. οὗτος ὁ βασιλεὺς οὐ-
 δεμιᾶς ἀρετῆς ἀπελείπετο, ἀλλ' εὐσεβής μὲν τὰ πρὸς
 τὸν θεὸν δίκαιος δὲ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὑπῆρξεν.
 ἐπιμελητῆς δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν (ὅσα γὰρ ἐπισκευῆς
 30 ἔδειτο καὶ κόσμου, ταῦτα φιλοτίμως ἐξεργάσατο) στοᾶς
 μὲν τὰς ἐν τῷ ναῷ ἰδρύσας καὶ προπύλαια, τὰ δὲ κατα-
 πεπτωκότα τῶν τειχῶν ἀνέστησε, πύργους παμμεγέθεις

καὶ θυσιαλώτους οἰκοδομήσας, καὶ τῶν ἄλλων, εἴ τι κατα τὴν βασιλείαν ἠμέλητο, πολλὴν ἐπιστροφὴν ἐποιεῖτο. στρατευσάμενος δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀμμανίτας καὶ κρατήσας αὐτῶν τῇ μάχῃ, προσέταξεν αὐτοῖς φόρους κατὰ πᾶν ἔτος αὐτῷ τελεῖν ἑκατὸν τάλαντα καὶ σίτου κόφους 3 μυρίους, τοὺς αὐτοὺς δὲ καὶ κριθῆς. ἠὔξησε δὲ οὕτω τὴν βασιλείαν ὥστε ἀκαταφρόνητον μὲν αὐτὴν ἐκ τῶν πολεμίων εἶναι, τοῖς δ' οἰκείοις εὐδαίμονα.

3 ἦν δέ τις κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν προφήτης Νάου-
 μος τοῦνομα, ὃς περὶ τῆς Ἀσσυρίων καταστροφῆς καὶ 11
 τῆς Νίνου προφητεύων ἔλεγεν οὕτως. "ἔσται Νινευὴ
 κολυμβήθρα ὕδατος κινουμένη. οὕτω καὶ ὁ δῆμος ἅπας
 ταρασσόμενος καὶ κλυδωνιζόμενος οἰχήσεται φεύγων,
 λεγόντων πρὸς ἀλλήλους 'στῆτε καὶ μείνατε, καὶ χρυσὸν
 αὐτοῖς καὶ ἄργυρον ἀρπάσατε.' ἔσται δ' οὐδεὶς βουλη- 15
 σόμενος· σώξειν γὰρ αὐτῶν ἐθελήσουσι τὰς ψυχὰς μάλ-
 λον ἢ τὰ κτήματα· δεινὴ γὰρ αὐτοὺς ἐν ἀλλήλοις ἔρις
 ἔξει καὶ θρῆνος, πάρεσις τε τῶν μελῶν, αἷ τε ὄψεις ὑπὸ
 τοῦ φόβου μέλαιναί τελέως αὐτοῖς γενήσονται. ποῦ δὲ
 ἔσται τὸ κατοικητήριον τῶν λέοντων καὶ ἡ μήτηρ σκύ- 20
 μων; λέγει δέ σοι ὁ θεός, Νινευή, ὅτι ἀφανίσω σε,
 καὶ οὐκέτι λέοντες ἐκ σοῦ πορευόμενοι ἐπιτάξουσι τῷ
 κόσμῳ." καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ πρὸς τούτοις προεφήτευσεν
 οὗτος ὁ προφήτης περὶ Νινευῆς, ἅπερ λέγειν οὐκ ἀναγ-
 κατον ἡγησάμην, ἵνα δὲ μὴ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὀχλη- 25
 ρὸς δοκῶ, παρέλιπον. συνέβη δὲ πάντα τὰ προειρημένα
 περὶ Νινευῆς μετὰ ἔτη ἑκατὸν καὶ πεντεκαίδεκα.

περὶ μὲν οὖν τούτων ἀποχρώντως ἡμῖν δεδήλωται·
 12 ὁ δ' Ἰώθαμος μετέλλαξεν ἔτη βιώσας ἐν καὶ τεσσαρά-
 κοντα, βασιλεύσας δ' ἐξ αὐτῶν ἑκαίδεκα, θάπτεται δ' 30
 ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις. ἔρχεται δ' εἰς τὸν υἱὸν αὐ-
 τοῦ Ἀχάζην ἢ βασιλεία, ὃς ἀσεβέστατος εἰς τὸν θεὸν

γενόμενος καὶ τοὺς πατέρας παραβὰς νόμους τοὺς
 Ἰσραηλιτῶν βασιλέας ἐμιμήσατο, βωμοὺς ἐν Ἱεροσολύ-
 μοις ἀναστήσας καὶ θύων ἐπ' αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις, οἷς
 καὶ ἴδιον ὠλοκαύτωσε παῖδα κατὰ τὰ Χανααναίων ἔθνη,
 5 καὶ τούτοις ἄλλα παραπλήσια διεπράσσετο. ἔχοντας δ'
 οὕτω καὶ μεμνηνότες, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτὸν ὁ τῶν Σύ-
 ρων καὶ Δαμασκηνῶν βασιλεὺς Ἀράσης καὶ Φακέας ὁ
 τῶν Ἰσραηλιτῶν (φίλοι γὰρ ἦσαν), καὶ συνελάσαντες
 αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐπὶ πολὺν ἐπολιόρκουν χρόνον,
 10 διὰ τὴν τῶν τειχῶν ὀχυρότητα μηδὲν ἀνύοντες. ὁ δὲ
 τῶν Σύρων βασιλεὺς λαβὼν τὴν πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ θα-
 λάσσει πόλιν Αἰλλάθ, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀποκτείνας,
 ἐγκατέκτισεν αὐτῇ Σύρους· τοὺς δ' ἐν τοῖς φρουρίοις
 ὁμοίως καὶ τοὺς περίξ Ἰουδαίους διαφθείρας καὶ λείαν
 15 πολλὴν ἀπελάσας εἰς Δαμασκὸν μετὰ τῆς στρατιᾶς ἀνέ-
 ζευξεν. ὁ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων βασιλεὺς γνούς τοὺς
 Σύρους ἐπ' οἶκον κευρωκότας, καὶ νομίσας ἀξιόμαχος
 εἶναι τῷ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεῖ, τὴν δύναμιν ἐπ' αὐ-
 τὸν ἐξήγαγε, καὶ συμβαλὼν ἐνίκηθη κατὰ μῆνιν τοῦ
 20 θεοῦ, ἣν ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν αὐτοῦ πολλοὶς ἅμα καὶ
 μεγάλοις εἶχε. δώδεκα γὰρ αὐτοῦ μυριάδες κατ' ἐκεί-
 νην τὴν ἡμέραν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀνῆρέθησαν, ὧν
 ὁ στρατηγὸς Ζάχαρις τὸν υἱὸν ἀπέκτεινε ἐν τῇ συμβολῇ
 τοῦ βασιλέως Ἀχάζου, Ἀμασίαν ὄνομα, καὶ τὸν ἐπί-
 25 τροπον τῆς βασιλείας ἀπάσης Ἐρικάν, καὶ τὸν τῆς Ἰούδα
 φυλῆς στρατηγὸν Ἐλκὰν αἰχμάλωτον ἔλαβε. καὶ ἐκ τῆς
 Βενιαμίτιδος φυλῆς γυναίκας καὶ παῖδας ἀπήγαγον,
 καὶ πολλὴν λείαν διαρπάσαντες ἀνεχώρουν εἰς Σαμά-
 ρειαν.

30 Ὁβηθὰς δὲ τις, ὃς κατ' ἐκεῖνο καιροῦ προφήτης 2
 ὑπῆρχεν ἐν Σαμαρεία, τῷ στρατῷ πρὸ τῶν τειχῶν ἀπαν-
 τήσας μεγάλη βοῆ τὴν νίκην αὐτοῖς οὐ διὰ τὴν οἰκείαν

αὐτῶν ἰσχὺν ἐδήλου γενέσθαι, διὰ δὲ τὸν τοῦ Θεοῦ
 χόλον, ὃν εἶχεν ἐπ' Ἀχάζην τὸν βασιλέα. καὶ κατεμέμ-
 φετο τῇ μὲν εὐπραγίᾳ τῇ κατ' αὐτοῦ μὴ ἀρκεσθέντας,
 ἀλλὰ τολμήσαντας τοὺς ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς καὶ Βενια-
 μίτιδος συγγενεῖς ὄντας αἰχμαλωτίσαι, συνεβούλευέ τε
 αὐτοῖς ἀπολῦσαι τούτους εἰς τὴν οἰκίαν ἀπαθεῖς·
 ἀπειθήσαντας γὰρ τῷ Θεῷ δίκην ὑφέξειν. ὁ δὲ τῶν
 Ἰσραηλιτῶν λαὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνελθὼν ἐπεσκέ-
 πτετο περὶ τούτων. ἀναστὰς δὲ τις Βαραχίας ὀνόματι
 τῶν εὐδοκιμούντων ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ ἄλλοι μετ' αὐ-
 τοῦ τρεῖς, ἔλεγον οὐκ ἐπιτρέψειν τοῖς πολίταις εἰσαγα-
 γεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν, "ἵνα μὴ πάντες ἀπολωμέθα
 ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· μόνον γὰρ ἀπόχη τὸ πρὸς αὐτὸν ἡμᾶς
 ἔξαμαρτεῖν ὡς οἱ προφητῆται λέγουσιν, ἀλλὰ μὴ καινότερα
 τούτων ἀσεβήματα δοῶν." ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ στρα-
 τιῶται συνεχώρησαν ἐκείνοις ποιεῖν ὃ ἐδόκει συμφέρειν.
 παραλαβόντες οὖν οἱ προειρημένοι ἄνδρες τοὺς αἰχμα-
 λώτους ἔλυσάν τε καὶ ἐπιμελείας ἤξίωσαν, καὶ δόντες
 ἐφόδια εἰς τὴν οἰκίαν ἀπέλυσαν ἀβλαβεῖς. οὐδὲν δ'
 ἤττον καὶ τέσσαρες αὐτοῖς συνῆλθον, καὶ μέχρις Ἱερι-
 χουῦντος προπέμψαντες οὐκ ἄπωθεν τῶν Ἱεροσολύμων
 ἀνέστρεψαν εἰς τὴν Σαμαρείας χώραν.

3 Ἀχάζης δ' ὁ βασιλεὺς ταῦτα παθὼν ὑπὸ τῶν Ἰσραη-
 λιτῶν, πέμψας πρὸς τὸν τῶν Ἀσσυρίων βασιλέα Θεγλα-
 φαλασσάρην συμμαχίαν αὐτῷ παρασχεῖν παρεκάλει πρὸς
 τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ Σύρους καὶ
 Δαμασκηνοὺς, χρήματα πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος·
 ἐπεμψε δ' αὐτῷ καὶ λαμπρὰς δωρεάς. ὁ δὲ, τῶν πρέ-
 σβων ἀφικομένων πρὸς αὐτόν, ἦκε σύμμαχος Ἀχάζη,
 καὶ στρατεύσας ἐπὶ τοὺς Σύρους τὴν τε χώραν αὐτῶν
 ἐπόρθησε καὶ τὴν Δαμασκὸν κατὰ κράτος εἶλε καὶ τὸν
 βασιλέα Ἀράσην ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ Δαμασκηνοὺς ἀπώ-

κισεν εἰς τὴν ἄνω Μηδίαν, καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν Ἀσ-
 συρίων μεταστήσας τινὰς εἰς τὴν Λαμασκὸν κατώκισε.
 τὴν δὲ τῶν Ἰσραηλιτῶν γῆν κακώσας πολλοὺς ἀπ' αὐ-
 τῆς αἰχμαλώτους συνέλαβε. ταῦτ' αὐτοῦ διαπραξαμέ-
 5 νου τοὺς Σύρους, ὁ βασιλεὺς Ἀχάζης ἄρας τὸν χρυσὸν
 ὅσος ἦν ἐν τοῖς βασιλικοῖς θησαυροῖς, καὶ τὸν ἄργυρον
 καὶ τὰ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ, καὶ εἴ τι κάλλιστον ἀνά-
 θημα, τοῦτο βαστάσας ἦκεν εἰς Λαμασκὸν καὶ ἔδωκε
 τῷ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὶ κατὰ τὰς ὁμολογίας, καὶ
 10 πάντων αὐτῷ χάριν ἔχειν ὁμολογήσας ὑπέστρεψεν εἰς
 Ἱεροσόλυμα. ἦν δ' οὕτως ἀνόητος καὶ τοῦ συμφέροντος
 ἀσυλλόγιστος οὗτος ὁ βασιλεὺς ὥστ' οὐδὲ πολεμούμε-
 νος ὑπὸ τῶν Σύρων ἐπαύσατο τοὺς θεοὺς αὐτῶν προσ-
 κυνῶν, ἀλλὰ διετέλει τούτους σεβόμενος ὡς παρεξομέ-
 15 νους αὐτῷ τὴν νίκην. ἠττηθεὶς δὲ πάλιν τοὺς Ἀσσυ-
 ρίων ἤρξατο τιμᾶν θεοὺς, καὶ πάντα ἐφίκει μᾶλλον τι-
 μήσων ἢ τὸν πατρῶον καὶ ἀληθῶς θεόν, ὃς αὐτῷ καὶ
 τῆς ἠττης ὀργιζόμενος ἦν αἷτιος. ἐπὶ τοσοῦτον δ' ὀλι-
 γωρίας καὶ καταφρονήσεως ἦλθεν ὡς καὶ τέλειον ἀπο-
 20 κλείσαι τὸν ναόν, καὶ τὰς νενομισμένας ἀπαγορεῦσαι
 θυσίας ἐπιφέρειν, καὶ περιδῦσαι τῶν ἀναθημάτων αὐ-
 τόν. ταῦθ' ὑβρίσας τὸν θεὸν ἐτελεύτησεν ἔτη μὲν βιώ-
 σασ ἐξ καὶ τριάκοντα, βασιλεύσας δ' ἐξ αὐτῶν ἐκκαί-
 δεκα, τὸν υἱὸν Ἐζεκιαν διάδοχον καταλιπών.

25 ἀπέθανε δ' ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ ὁ τῶν Ἰσραη- 13
 λιτῶν βασιλεὺς Φακέας, ἐπιβουλεύσαντος αὐτῷ φίλου
 τινὸς Ὠσήου τοῦνομα, ὃς κατασχὼν τὴν βασιλείαν ἐπ'
 ἔτη ἑννέα πονηρὸς τε ἦν καὶ τῶν πρὸς τὸν θεὸν ὀλίγω-
 ρος. στρατεύει δ' ἐπ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς
 30 Σαλμανασάρης, καὶ κρατήσας αὐτοῦ (τὸν θεὸν γὰρ οὐκ
 εἶχεν ἰσως εὐμενῆ καὶ σύμμαχον) ὑπήκοον ἐποιήσατο,
 καὶ φόρους ἐπέταξεν αὐτῷ τελεῖν ὠρισμένους. ἔτει δὲ

τετάρτῳ τῆς βασιλείας Ὁσίου ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας ἐν Ἱεροσολύμοις, Ἀχάζου υἱὸς καὶ Ἀβίας ἀστῆς τὸ γένος. φύσις δὲ ἦν αὐτῷ χρηστὴ καὶ δικαία καὶ θεοσεβῆς· οὐδὲν γὰρ ἄλλο πρῶτον εἰς τὴν βασιλείαν παρελθὼν οὐτ' ἀναγκαιότερον οὔτε συμφορώτερον αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀρχομένοις ὑπέλαβε τοῦ θρησκεύειν τὸν θεόν, ἀλλὰ συγκαλέσας τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας ἐδημηγόρησεν ἐν αὐτοῖς λέγων "οὐκ ἄγνοεῖτε μὲν ὡς διὰ τὰς τοῦ πατρὸς ἁμαρτίας τοῦμοῦ, παραβάντος τὴν πρὸς τὸν θεὸν ὀσίαν [τιμὴν], πολλῶν ἐπειράθητε καὶ μεγάλων κακῶν, διαφθαρέντες ὑπ' αὐτοῦ τὴν διανοίαν, καὶ ἀναπεισθέντες, οὓς αὐτὸς ἐδοκίμαξεν εἶναι θεοὺς, τούτοις προσκυνεῖν. παραινῶ δ' ὑμῖν, ἔργῳ μεμαθηκόσιν ὡς ἔστι δεινὸν τὸ ἀσεβεῖν, τούτου μὲν ἤδη λήθην ποιήσασθαι, καθάραι δ' αὐτοὺς ἐκ τῶν προτέρων μiasμάτων, τοὺς τε ἱερεῖς καὶ Λευίτας συνελθόντας οὕτως ἀνοίξαι τε τὸ ἱερόν καὶ καθάραντας αὐτὸ ταῖς ἐξ ἔθους θυσίαις εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ πάτριον ἀνακαλέσασθαι τιμὴν· οὕτω γὰρ ἂν τὸν θεὸν εὐμενῆ ποιήσασμεν, ἀφέντα τὴν ὀργήν."

- 2 ταῦτ' εἰπόντος τοῦ βασιλέως οἱ ἱερεῖς ἀνοίγουσι τὸ ἱερόν, καὶ ἀνοίξαντες τὰ σκευὴ τοῦ θεοῦ ἠντρέπισαν, καὶ τὰ μιάσματα ἐκβαλόντες τὰς ἐξ ἔθους τῷ βωμῷ θυσίας ἐπέφερον. διαπέψας δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ὑπ' αὐτὸν χώραν, ἀνεκάλει τὸν λαὸν εἰς Ἱεροσόλυμα τὴν τῶν ἀξύμων ἑορτὴν ἄξοντα· πολὺν γὰρ ἐκκλειοίπει χρόνον διὰ τὰς τῶν προειρημένων βασιλέων παρανομίας. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, προτρεπόμενος αὐτοὺς ἀφέντας τὸν ἄρτι βίον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπανελθεῖν συνήθειαν καὶ τὸ σέβειν τὸν θεόν· καὶ γὰρ ἐπιτρέπειν αὐτοῖς παραγενομένοις εἰς Ἱεροσόλυμα τὴν τῶν ἀξύμων ἄγειν ἑορτὴν καὶ συμπανηγυρίξειν αὐτοῖς.

ταῦτα δ' ἔλεγε παραινεῖν οὐχ ὅπως ὑπακούωσιν αὐτῷ,
 εἰ μὴ θέλουσι, τοῦ δὲ ἐκείνων συμφέροντες ἔνεκα· μα-
 καρίους γὰρ ἔσονται. οἱ δὲ Ἰσραηλίται, παραγενομέ-
 νων τῶν πρέσβων καὶ δηλωσάντων αὐτοῖς τὰ παρὰ
 5 τοῦ ἰδίου βασιλέως, οὐ μόνον οὐκ ἐπέισθησαν, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς πρέσβεις ὡς ἀνοήτους διεχλεύασαν, καὶ τοὺς
 προφήτας δὲ ὁμοίως ταῦτα παραινούντας, καὶ προλέ-
 γοντας ἃ πείσονται μὴ μετατιθέμενοι πρὸς τὴν εὐσέ-
 βειαν τοῦ θεοῦ διέπτυνον, καὶ τελευταῖον συλλαβόντες
 10 αὐτοὺς ἀπέκτειναν. καὶ οὐδὲ μέχρι τούτων αὐτοῖς ἤρ-
 κесе παρανομοῦσιν, ἀλλὰ καὶ χεῖρω τῶν προειρημένων
 ἐπενοοῦντο, καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο πρὶν ἢ τοῖς πο-
 λεμίσι αὐτοὺς ἀμυνόμενος τῆς ἀσεβείας ὁ θεὸς ἐποίη-
 σεν ὑποχειρίους. καὶ περὶ μὲν τούτων αὐτίς δηλώσο-
 15 μεν, πολλοὶ μὲντοι τῆς Μανασσήτιδος φυλῆς καὶ Ζα-
 βουλῶνος καὶ Ἰσαχάρου, πεισθέντες οἷς οἱ προφήται
 παρήνεσαν, εἰς εὐσέβειαν μετεβάλλοντο. καὶ οὗτοι πάν-
 τες εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς Ἐζεκίαν συνέδραμον, ὅπως τῷ
 θεῷ προσκυνήσωσιν.
 20 ἀφικομένων δὲ τούτων ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, ἀναβὰς 3
 εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῶν ἡγεμόνων καὶ τοῦ λαοῦ παντός,
 ἔθυσεν ὑπὲρ αὐτοῦ ταύρους ἑπτὰ καὶ κριοὺς τοσοῦτους
 καὶ ἄρνας ἑπτὰ καὶ ἐρίφους τοσοῦτους. ἐπιθέντες δὲ
 τὰς χεῖρας ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἱερῶν αὐτός θ' ὁ βασι-
 25 λεὺς καὶ οἱ ἡγεμόνες τοῖς ἱερεῦσι καλλιερεῖν ἐφῆκαν.
 καὶ οἱ μὲν ἔθυσόν τε καὶ ὠλοκάνουν, οἱ δὲ Λευῖται πε-
 ρισσιώτερες ἐν κύκλῳ μετὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἤδον
 ὕμνους εἰς τὸν θεὸν καὶ ἔψαλλον ὡς ἐδιδάχθησαν ὑπὸ
 Δαυίδου, οἱ δὲ λοιποὶ ἱερεῖς βυκάνας ἔχοντες ἐπεσάλ-
 30 πιζον τοῖς ὕμνοδοῦσιν. τούτων δὲ γενομένων ἐπὶ πρό-
 σωπον ῥίψαντες ἑαυτοὺς ὃ τε βασιλεὺς καὶ τὸ πλῆθος
 προσεκύνουν τὸν θεόν. ἔπειτα θύει μὲν βοῦς ἑβδομή-

κοντα, κριούς εκατόν, ἄρνους διακοσίους, τῷ πλήθει δὲ πρὸς εὐωχίαν ἐχαρίσατο βοῦς μὲν ἑξακοσίους τὰ δὲ λοιπὰ τρισχίλια. καὶ πάντα μὲν οἱ ἱερεῖς ἀκολουθῶς ἐποίησαν τῷ νόμῳ, τούτοις δ' ὁ βασιλεὺς ἠδόμενος εὐωχεῖτο μετὰ τοῦ λαοῦ, τῷ θεῷ χάριν ἔχειν ὁμολογῶν. ἐνστάσης δὲ τῆς τῶν ἀξύμων ἑορτῆς θύσαντες τὴν λεγομένην πάσχα, τὰς ἄλλας τὸ λοιπὸν θυσίας ἐπετέλουν ἐφ' ἡμέρας ἑπτὰ. τῷ δὲ πλήθει, πάρεξ ὧν ἐκαλλιέρησαν αὐτοί, ταύρους μὲν δισχιλίους θρέμματα δὲ ἑπτακισχίλια ὁ βασιλεὺς ἐχαρίσατο. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐποίησαν· χιλίους μὲν γὰρ ταύρους ἔδοσαν αὐτοῖς, θρέμματα δὲ χίλια καὶ τεσσαράκοντα. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως οὐκ ἀχθείσα ἡ ἑορτὴ τότε πρῶτον λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως ἐπετελέσθη. ὡς δὲ τὰ περὶ τὴν ἑορτὴν αὐτοῖς πέρας εἶχεν, ἐξελθόντες εἰς τὴν χώραν ἠγνισαν αὐτήν· καὶ τὴν πόλιν δὲ παντὸς ἐκάθηραν μιάσματος εἰδώλων, τὰς τε καθημερινὰς θυσίας ὁ βασιλεὺς ἐκ τῶν ἰδίων ἐπιτελεῖσθαι διέταξε κατὰ τὸν νόμον, καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις τὰς δεκάτας ὥρισεν παρὰ τοῦ πλήθους δίδοσθαι καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν καρπῶν, ἵν' ἀεὶ τῇ θρησκείᾳ παραμένωσι καὶ τῆς θεραπείας ὧσιν ἀχώριστοι τοῦ θεοῦ. καὶ τὸ μὲν πλῆθος συνεισέφερε παντοδαπὸν καρπὸν τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις, ἀποθήκας δὲ καὶ ταμιεῖα τούτων ὁ βασιλεὺς κατασκευάσας ἐκάστῳ διένειμε τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ παισὶν αὐτῶν καὶ γυναιξί· καὶ οὕτω πάλιν εἰς τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν ἐπανῆλθον. ταῦτα δὲ τὸν προειρημένον τρόπον ὁ βασιλεὺς καταστησάμενος πόλεμον ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Παλαιστίνους, καὶ νικήσας κατέσχεν ἀπάσας τὰς ἀπὸ Γάζης μέχρι Γίττης πόλεις τῶν πολεμίων. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς πέμψας ἠπέλπει πᾶσαν αὐτοῦ καταστρέφασθαι τὴν ἀρχήν, εἰ μὴ τοὺς

φόρους, οὓς ὁ πατήρ αὐτοῦ το πρῶτον ἐτέλει, τούτους ἀποδώσει. Ἐζεκίας δ' ὁ βασιλεὺς τῶν μὲν ἀπειλῶν οὐκ ἐφρόντισεν, ἐθάρρει δὲ ἐπὶ τῇ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ καὶ τῷ προφητῇ Ἡσαΐα, παρ' οὗ πάντ' ἀκριβῶς τὰ μέλ-
 5 λουτα ἐπυνθάνετο.

καὶ ὡς μὲν ἡμῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐχέτω τὰ περὶ τούτου τοῦ βασιλέως· Σαλμανασάρης δ' ὁ τῶν Ἀσσυ- 14
 ρίων βασιλεὺς, ἐπεὶ ἠγγέλθη αὐτῷ ὁ τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς ὡς εἶη πέμψας κρύφα πρὸς Σῶαν τὸν τῶν Αἰ-
 10 γυπτίων βασιλέα, παρακαλῶν αὐτὸν ἐπὶ συμμαχίαν τὴν κατὰ τούτου, παροξυνθεὶς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Σαμάρειαν ἔτει ἐβδόμῳ τῆς Ὠσῆου βασιλείας, οὐ δεξαμένου δ' αὐτὸν τοῦ βασιλέως ἔτεσι πολιορκήσας τρισὶν εἴλε κατὰ κράτος τὴν Σαμάρειαν, ἕνατον μὲν ἔτος Ὠσῆου
 15 βασιλεύοντος ἑβδομον δ' Ἐζεκιου τοῦ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν βασιλέως, καὶ τὴν Ἰσραηλιτῶν ἡγεμονίαν ἄρδην ἠγάνισε, καὶ πάντα τὸν λαὸν μετώκισεν εἰς τὴν Μηδίαν καὶ Περσίδα· ἐν οἷς καὶ τὸν βασιλέα Ὠσῆην ζῶντα ἔλαβε. καὶ μεταστήσας ἐκ ταύτης ἄλλα ἔθνη ἀπὸ Χού-
 20 θου τόπου τινός (ἔστι γὰρ ἐν τῇ Περσίδι ποταμὸς τοῦτ' ἔχων τοῦνομα) κατώκισεν εἰς τὴν Σαμάρειαν καὶ τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν χώραν. μετώκησαν οὖν αἱ δέκα φυλαὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ τῆς Ἰουδαίας μετὰ ἑτῶν ἀριθμὸν ἑνακοσίων τεσσαράκοντα ἑπτὰ, ἀφ' οὗ χρόνου τὴν Αἰ-
 25 γυπτον ἐξελθόντες αὐτῶν οἱ πρόγονοι τήνδε κατέσχον τὴν χώραν στρατηγοῦντος Ἰησοῦ [ἑτῶν ὀκτακοσίων]· ἀφ' οὗ δὲ ἀποστάντες ἀπὸ Ῥοβοάμου τοῦ Δαυίδου υἱοῦ τοῦ τὴν βασιλείαν Ἱεροβοάμῳ παρέδωσαν, ὡς μοι καὶ πρότερον δεδήλωται, ἔτη ἐστὶ διακόσια τεσσαράκοντα,
 20 μῆνες ἑπτὰ, ἡμέραι ἑπτὰ, καὶ τέλος μὲν τοὺς Ἰσραηλίτας τοιοῦτο κατέλαβε παραβάντας τοὺς νόμους καὶ πα-
 ρακούσαντας τῶν προφητῶν, οἱ προύλεγον ταύτην αὐ-

τοὺς τὴν συμφορὰν μὴ παυσάμενοις τῶν ἀσεβημάτων. ἤρξε δ' αὐτοῖς τῶν κακῶν ἡ στάσις ἣν ἐστασίασαν πρὸς Ῥοβόαμον τὸν Δαυίδου υἱωνόν, Ἱεροβόαμον τὸν τοῦτου δοῦλον ἑαυτῶν ἀποδειξάντες βασιλέα, ὃς εἰς τὸ θεῖον ἔξαμαρτῶν ἐχθρὸν αὐτοῖς τοῦτο ἐποίησε μιμη-
σαμένους τὴν ἐκείνου παρανομίαν.

ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἦς ἦν ἄξιος δίκης, ταύτην ὑ-
2 ἔσχεν· ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐπῆλθε πολεμῶν τὴν τε Συρίαν πᾶσαν καὶ Φοινίκην. τὸ δὲ ὄνομα τοῦτου τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς Τυρίων ἀρχείοις ἀναγέγρα-
πται· ἐστράτευσε γὰρ ἐπὶ Τύρον βασιλεύοντος αὐτοῖς Ἐλουλαίου. μαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ Μένανδρος ὁ τῶν
χρονικῶν ποιησάμενος τὴν ἀναγραφὴν καὶ τὰ τῶν Τυ-
ρίων ἀρχεῖα μεταφράσας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶτταν, ὃς οὕτως ἐδήλωσε. "καὶ Ἐλουλαῖος, θεμέμων αὐτῷ Πύας
5 ὄνομα, ἐβασίλευσεν ἔτη τριάκοντα ἕξ. οὗτος ἀποστάντων Κιτταίων ἀναπλεύσας προσηγάγετο αὐτοὺς πάλιν. ἐπὶ τούτους πέμψας ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐπῆλθε
Φοινίκην πολεμῶν ἅπασαν, ὅστις σπεισάμενος εἰρήνην μετὰ πάντων ἀνεχώρησεν ὀπίσω. ἀπέστη τε Τυρίων Σι-
δῶν καὶ Ἄκη καὶ ἡ πάλαι Τύρος καὶ πολλαὶ ἄλλαι πό-
λεις, αἱ τῷ τῶν Ἀσσυρίων ἑαυτὰς βασιλεῖ παρέδοσαν. διὸ Τυρίων αὐτῷ οὐχ ὑποταγέντων πάλιν ὁ βασιλεὺς ἐπ'
αὐτοὺς ὑπέστρεψε, Φοινίκων συμπληρωσάντων αὐ-
τῷ ναῦς ἑξήκοντα καὶ ἐπικώπους ὀκτακοσίους· οἷς ἐπι-
πλεύσαντες οἱ Τύριοι ναυσὶ δεκαδύο, τῶν νεῶν τῶν ἀντιπάλων διασπαρεισῶν, λαμβάνουσιν αἰχμαλώτους
ἄνδρας εἰς πεντακοσίους. ἐπετάθη δὲ πάντων ἐν Τύρῳ ἡ τιμὴ διὰ ταῦτα. ἀναξεύξας δ' ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασι-
λεὺς κατέστησε φύλακας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν ὑδρα-
γωγίων, οἳ διακωλύσουσι Τυρίους ἀρύεσθαι· καὶ τοῦτο

ἔτεσι πέντε γενόμενον ἐκαρτέρησαν πίνοντες ἐκ φρεάτων ὀρυκτῶν.”

καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς Τυρίων ἀρχείοις γεγραμμένα κατὰ Σαλμανασάρου τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως ταῦτ' 5 ἐστίν· οἱ δὲ μετοικισθέντες εἰς τὴν Σαμάρειαν Χουθαῖοι (ταύτη γὰρ ἐχρῶντο μέχρι δεῦρο τῇ προσηγορίᾳ διὰ τὸ ἐκ τῆς Χουθᾶς καλουμένης χώρας μεταχθῆναι, αὕτη δ' ἐστὶν ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ποταμὸς τοῦτ' ἔχων ὄνομα), ἕκαστοι κατὰ ἔθνος ἰδιον θεὸν εἰς τὴν Σαμάρειαν κομίσαντες (πέντε δ' ἦσαν), καὶ τούτους καθὼς 10 ἦν πάτριον αὐτοῖς σεβόμενοι, παροξύνουσι τὸν μέγιστον θεὸν εἰς ὄργην καὶ χόλον. λοιμὸν γὰρ αὐτοῖς ἐπέσκηψεν, ὑφ' οὗ φθειρόμενοι καὶ μηδεμίαν τῶν κακῶν θεραπειᾶν ἐπινοοῦντες, χρησμῶ θρησκευεῖν τὸν μέγιστον θεόν, ὡς τοῦτο σωτήριον αὐτοῖς ὄν, ἔμαθον. πέμψαντες οὖν πρὸς τὸν Ἀσσυρίων βασιλέα πρέσβεις ἐδέοντο ἱερεῖς αὐτοῖς, ἃν ἔλαβεν αἰχμαλώτων τοὺς Ἰσραηλίτας πολεμήσας, ἀποστεῖλαι. πέμψαντος δέ, τὰ τε νόμιμα καὶ τὴν περὶ τὸν θεὸν τοῦτον ὄσιαν διδαχθέντες 15 θρησκευοῦσιν αὐτὸν φιλοτίμως, καὶ τοῦ λοιμοῦ παραχρῆμα ἐπαύσαντο. χρώμενοί τε τοῖς αὐτοῖς ἔτι καὶ νῦν ἔθουσι διατελοῦσιν οἱ κατὰ μὲν τὴν Ἑβραίων γλῶτταν Χουθαῖοι κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων Σαμαρείται, οἱ πρὸς μεταβολὴν καὶ συγγένειαν, ὅταν μὲν εὖ πράττουσας 20 βλέπωσι τοὺς Ἰουδαίους, συγγενεῖς ἀποκαλοῦσιν ὡς ἐξ Ἰωσήπου φύντες καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείθεν τῆς πρὸς αὐτοὺς ἔχουτες οἰκειότητος, ὅταν δὲ πταίοντας ἴδωσιν, οὐδαμῶθεν αὐτοῖς προσήκειν λέγουσιν οὐδ' εἶναι δίκαιον οὐδὲν αὐτοῖς εὐνοίας ἢ γένους, ἀλλὰ μετοίκους 30 ἄλλοεθνεῖς ἀποφαίνουσιν ἑαυτούς. περὶ μὲν οὖν τούτων ἔχομεν εὐκαιρότερον εἰπεῖν.

ΒΙΒΛΟΣ ΔΕΚΑΤΗ.

1 Ἐξεκίου τοῦ τῶν δύο φυλῶν βασιλέως τέταρτον ἤδη καὶ δέκατον ἔτος τῆς ἡγεμονίας ἔχοντος ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεύς, Σεναχήριβος ὄνομα, στρατεύει μετὰ πολλῆς παρασκευῆς ἐπ' αὐτόν, κατὰ κράτος τε ἀπάσας αἰρεῖ τὰς πόλεις τὰς τῆς Ἰούδα φυλῆς καὶ Βενιαμίτιδος. μέλλοντος δ' ἄγειν τὴν δύναμιν καὶ ἐπὶ Ἱεροσόλυμα, φθάνει πρεσβευσάμενος πρὸς αὐτόν καὶ ὑπακούσεσθαι τε καὶ φόρον ὃν ἂν τάξῃ τελέσειν ὑπισχνούμενος. Σεναχήριβος δὲ μαθὼν τὰ παρὰ τῶν πρέσβειων ἔγνω μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ τὴν ἀξίωσιν προσδέχεται, καὶ ἀργυρίου μὲν τάλαντα τριακόσια χρυσίου δὲ τριάκοντα λαβὼν φίλος ἀναχωρεῖν ὡμολόγει, πίστεις δοῦς τοῖς πρεσβευταῖς ἐνόρκους, ἢ μὴν ἀδικήσας μηδὲν αὐτόν οὕτως ἀναστρέψειν. ὁ δ' Ἐζεκίας πεισθεὶς καὶ κενώσας τοὺς θησαυροὺς πέμπει τὰ χρήματα, νομίζων ἀπαλλαγῆσεσθαι τοῦ πολέμου καὶ τοῦ περὶ τῆς βασιλείας ἀγῶνος. ὁ δὲ Ἀσσύριος λαβὼν ταῦτα τῶν μὲν ὡμολογημένων οὐδὲν ἐφρόντισεν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐστράτευσεν ἐπ' Αἴγυπτίους καὶ Αἰθίοπας, τὸν δὲ στρατηγὸν Ῥαψάκην μετὰ πολλῆς ἰσχύος σὺν καὶ δυσὶν ἄλλοις τῶν ἐν τέλει κατέλιπε πορθήσοντας τὰ Ἱεροσόλυμα. τούτων δὲ τὰ ὀνόματα Θαρατὰ καὶ Ἀνάχαρις ἦν.

2 ὡς δ' ἔλθόντες πρὸ τῶν τειχῶν ἐστρατοπεδεύσαντο, πέμψαντες πρὸς τὸν Ἐζεκίαν ἤξιον αὐτοῖς ἐλθεῖν εἰς λόγους. ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ὑπὸ δειλίας οὐ πρόεισι, τρεῖς δὲ τοὺς ἀναγκαιοτάτους φίλους αὐτῷ ἐξέπεμψε, τὸν τῆς βασιλείας ἐπίτροπον Ἐλιάκιμον ὄνομα καὶ Σοβνατον καὶ Ἰωάχον τὸν ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων. οὗτοι μὲν οὖν προελθόντες ἀντικρὺς τῶν ἡγεμόνων τῆς στρατιᾶς τῶν

Ἀσσυρίων ἔστησαν. θεασάμενος δ' αὐτοὺς ὁ στρατηγὸς
 Ῥαψάκης ἐκέλευσεν ἀπελθόντας Ἐζεκία λέγειν ὅτι βα-
 σιλεὺς μέγας Σεναχήριβος πυνθάνεται αὐτοῦ τίνι θαρ-
 ρῶν καὶ πεπορθῶς φεύγει δεσπότην αὐτοῦ καὶ ἀκροᾷ-
 5 σθαι μὴ θέλει καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ οὐ δέχεται τῇ
 πόλει; ἢ διὰ τοὺς Αἰγυπτίους, τὴν ἑαυτοῦ στρατιὰν
 ἐλπίζων ὑπ' ἐκείνων αὐτῶν καταγωνίσασθαι; εἰ δὲ
 τοῦτο προσδοκᾷ, δηλοῦτε αὐτῷ ὅτι ἀνόητός ἐστι, καὶ
 ὁμοίος ἀνθρώπῳ ὃς καλάμῳ ἐπερειδόμενος τεθλασμένῳ
 10 πρὸς τῷ καταπεσεῖν ἔτι καὶ τὴν χεῖρα διαπαρεῖς ἤσθετο
 τῆς βλάβης. εἰδέναι δ' ὅτι καὶ βουλήσει θεοῦ τὴν ἐπ'
 αὐτὸν στρατείαν πεποιῆται, ὃς αὐτῷ καταστρέψασθαι
 καὶ τὴν τῶν Ἰσραηλιτῶν βασιλείαν δέδωκεν, ἵνα τὸν
 αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς ἀρχομένους ὑπ' αὐτοῦ δια-
 15 φθείρῃ. ταῦτα δὲ τὸν Ῥαψάκην ἐβραῖστὶ λέγοντα (τῆς
 γὰρ γλώττης εἶχεν ἐμπείρως) ὁ Ἐλιάκιμος, φοβούμενος
 μὴ τὸ πλῆθος ἐπακουῶσαν εἰς ταραχὴν ἐμπέσῃ, συριστὶ
 φράζειν ἤξιλον. συνεῖς δ' ὁ στρατηγὸς τὴν ὑπόνοιαν
 αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ δέος, μελῖζονι καὶ διατόρῳ τῇ
 20 φωνῇ χρώμενος ἀπεκρίνατο αὐτῷ ἐβραῖστὶ λέγειν,
 "ὅπως ἀκούσαντες τὰ τοῦ βασιλέως προστάγματα πάν-
 τες τὸ συμφέρον ἔλονται, παραδόντες αὐτοὺς ἡμῖν.
 δῆλον γὰρ ὡς τὸν λαὸν ὑμεῖς τε καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλπῖσι
 παρακρουόμενοι ματαλαῖς ἀντέχειν πεῖθετε. εἰ δὲ θαρ-
 25 ρεῖτε καὶ τὴν δύναμιν ἡμῶν ἀπώσσεσθαι νομίζετε, δις-
 χιλίους ἐκ τῆς ἐμοὶ παρουσίας ἵππου εἰς ἐτοιμασίαν
 ὑμῖν παρέχειν ἔτοιμός εἰμι, οἷς ἰσαρίθμους ἐπιβάτας
 δόντες ἐμφανίσατε τὴν αὐτῶν δύναμιν. ἀλλ' οὐκ ἂν
 οὓς γε μὴ ἔχετε, τούτους δοίητε. τί τοιγαροῦν βραδύ-
 30 νετε παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς τοῖς κρείττοσι καὶ ληψο-
 μένοις ὑμᾶς καὶ μὴ θέλοντας; καίτοι τὸ μὲν ἐκούσιον
 τῆς παραδόσεως ἀσφαλὲς ὑμῖν, τὸ δὲ ἀκούσιον πο-

λεμουμένοις ἐπικίνδυνον καὶ συμφορῶν αἴτιον φαίνονται.”

3 ταῦτ' ἀκούσαντες ὁ τε δῆμος καὶ οἱ πρέσβεις τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀσσυρίων λέγοντος ἀπήγγειλαν Ἐζεκία. ὁ δὲ πρὸς ταῦτα τὴν βασιλικὴν ἀποδύς ἐσθῆτα, 5 ἀμφιασάμενος δὲ σάκκους καὶ σχῆμα ταπεινὸν ἀναλαβών, τῷ πατρὶ φ νόμῳ πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον τὸν θεὸν ἰκέτευε, καὶ βοηθῆσαι τῷ μηδεμίαν ἄλλην ἐλπίδα ἔχοντι σωτηρίας ἠντιβόλει. πέμψας δὲ καὶ τῶν φίλων τινὰς καὶ τῶν ἱερέων πρὸς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην ἡξίου δεη- 15 θῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ ποιησάμενον θυσίας ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας παρακαλεῖν αὐτὸν νεμεσῆσαι μὲν ταῖς τῶν πολεμίων ἐλπίσιν, ἐλεῆσαι δὲ τὸν αὐτοῦ λαόν. ὁ δὲ προφήτης ταῦτα ποιήσας, χρηματίσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ, παρεθάρρυνεν αὐτὸν τε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς περὶ αὐ- 15 τὸν φίλους, προλέγων ἀμαχητὶ τοὺς πολεμίους ἠττηθέντας ἀναχωρήσειν αἰσχυρῶς καὶ οὐχὶ μεθ' οἴου νῦν εἰσεῖ θράσους· τὸν γὰρ θεὸν προνοεῖν ὅπως διαφθαρωῶσι. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα τὸν τῶν Ἀσσυρίων Σεναχηρίβον διαμαρτόντα τῶν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον πραγμά- 20 των καὶ παρερχόμενον εἰς τὴν οἰκίαν ἀπολεισθαι σιδήρῳ προύλεγεν.

4 ἔτυχε δ' ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ γεγραφὼς τῷ Ἐζεκία ὁ Ἀσσύριος ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἀνόητον μὲν αὐτὸν ἔλεγεν ὑπολαμβάνοντα τὴν ὑπ' αὐτῷ διαφευξέσθαι 25 δουλείαν, ἔθνη πολλὰ καὶ μεγάλα κεχειρωμένῳ, ἠπειλεῖ δὲ πανωλεθρία διαφθεῖρειν αὐτὸν παραλαβών, εἰ μὴ τὰς πύλας ἀνοίξας ἐκὼν αὐτοῦ δέξεται τὴν στρατιάν εἰς Ἱεροσόλυμα. ταῦτ' ἀναγνοὺς καταφρονεῖ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ πεποίθησιν, τὰς δὲ ἐπιστολάς πτύξας εἰς τὸν 30 ναὸν ἔσω κατέθετο. πάλιν δὲ τῷ θεῷ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ ποιησαμένου περὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἀπάντων σωτη-

ρίας, Ἡσαίας ὁ προφήτης ἐπήκοον αὐτὸν ἔφασκε γεγο-
 νέναι, καὶ κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν μὴ πολιορκηθήσε-
 σθαι ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου, τῷ δὲ μέλλουσι πάντων ἂν εἶ-
 ναι ἀδελφεὶς τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων, γεωργήσειν τε
 5 μετ' εἰρήνης καὶ τῶν ἰδίων ἐπιμελήσεσθαι κτημάτων
 οὐδὲν φοβουμένους. ὀλίγου δὲ χρόνου διελθόντος καὶ
 ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς, διαμαρτῶν τῆς ἐπὶ τοὺς
 Αἰγυπτίους ἐπιβολῆς, ἄπρακτος ἀνεχώρησεν ἐπ' οἴκου
 δι' αἰτίαν τοιαύτην. πολὺς αὐτῷ χρόνος διετρίβετο
 10 πρὸς τὴν τοῦ Πηλουσίου πολιορκίαν, καὶ τῶν χωμάτων
 ἤδη μετεώρων ὄντων, ἂ πρὸς τοὺς τείχεσιν ἤγειρε, καὶ
 ὅσον οὐπω μέλλοντος προσβαλεῖν αὐτοῖς, ἀκούει τὸν
 τῶν Αἰθιοπῶν βασιλέα Θαρσίκην πολλὴν ἄγοντα δύνα-
 μιν ἐπὶ συμμαχίαν τοῖς Αἰγυπτίοις ἦκειν, διεγνωκότα
 15 ποιήσασθαι τὴν πορείαν διὰ τῆς ἐρήμου καὶ ἐξαίφνης
 εἰς τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἐμβαλεῖν. ταραχθεὶς οὖν ὑπὸ
 τούτων ὁ βασιλεὺς Σεναχηρίβος ἄπρακτος, ὡς ἔφην,
 ἀνεχώρησε, καταλιπὼν τὸ Πηλούσιον.

περὶ τούτου τοῦ Σεναχηρίβου καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ
 20 δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν αὐτοῦ φησὶν ὡς οὗτος ὁ βασιλεὺς
 ἐπὶ τὸν τῶν Αἰγυπτίων, ἱερέα ὄντα τοῦ Ἡφαίστου, ἔλ-
 θοι, πολιορκῶν δὲ τὸ Πηλούσιον ἔλυσε τὴν πολιορκίαν
 ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ἠὔξατο ὁ ἱερεὺς τῶν Αἰγυπτίων τῷ
 θεῷ αὐτοῦ, ᾧ γενόμενος ὑπήκοος ὁ θεὸς πληγὴν ἐν-
 25 σκήπτει τῷ Ἀραβί (πλανᾶται γὰρ καὶ τούτῳ Ἡρόδοτος,
 οὐκ Ἀσσυρίων λέγων τὸν βασιλέα ἀλλ' Ἀράβων)· μυῶν
 γὰρ πλῆθος φησὶ μιᾶ νυκτὶ καὶ τὰ τόξα καὶ τὰ λοιπὰ
 ὄπλα διαφαγεῖν τῶν Ἀσσυρίων, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἔχου-
 τα τόξα τὸν βασιλέα τὴν στρατιὰν ἀπαγαγεῖν ἀπὸ τοῦ
 30 Πηλουσίου. καὶ Ἡρόδοτος μὲν οὕτω μαρτυρεῖ ἱστορῶν·
 ἀλλὰ καὶ Βηρωσσὸς ὁ τὰ Χαλδαϊκὰ συγγραψάμενος μνη-
 μονεύει τοῦ βασιλέως τοῦ Σεναχηρίβου, καὶ ὅτι τῶν

Ἀσσυρίων ἦρχε καὶ ὅτι πάση ἐπεστρατεύσατο τῇ Ἀσία καὶ τῇ Αἰγύπτῳ.

5 ὑποστρέψας δ' ὁ Σεναχήριβος ἀπὸ τοῦ τῶν Αἰγυπτίων πολέμου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, κατέλαβεν ἐκεῖ τὴν ὑπὸ τῷ στρατηγῷ Ῥαψάκῃ δύναμιν διὰ λοιμοῦ κινδυνεύουσαν· τοῦ γὰρ θεοῦ λοιμικὴν ἐνσκήψαντος αὐτοῦ τῷ στρατῷ νόσον, κατὰ τὴν πρώτην τῆς πολιορκίας νύκτα διαφθείρονται μυριάδες ὀκτωκαίδεκα καὶ πεντακισχίλιοι σὺν ἡγεμόσι καὶ ταξιάρχοις. ὑπὸ ταύτης δὲ τῆς συμφορᾶς εἰς φόβον καὶ δεινὴν ἀγωνίαν καταστάς, 10 καὶ δείσας περὶ τῷ στρατῷ παντί, φεύγει μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως εἰς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν εἰς τὴν Νίνου προσαγορευθεῖσαν. καὶ διατρέψας ἐν ταύτῃ ὀλίγον χρόνον, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων παιδῶν Ἀδραμελέχου καὶ Σαρασάρου τελευτᾷ τὸν βίον, καὶ ἀνετέθη 15 ἐν τῷ ἰδίῳ ναῷ Ἀράσκῃ λεγομένῳ. καὶ οἱ μὲν φυγαδευθέντες ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ πατρὸς ὑπὸ τῶν πολιτῶν εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἀπήραν, διαδέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Σεναχηρίβου Ἀσσαραχόδδας.

καὶ τὸ μὲν τῆς Ἀσσυρίων στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς 20 Ἱεροσολυμίτας τέλος τοιοῦτο συνέβη γενέσθαι· Ἐξεκίας δὲ ὁ βασιλεὺς παραδόξως ἀπαλλαγεὶς τῶν φόβων χαριστηρίους σὺν παντὶ τῷ λαῷ θυσίας ἐπετέλεσε τῷ θεῷ, μηδεμιᾶς ἄλλης αἰτίας τῶν πολεμίων τοὺς μὲν διαφθειράσης τοὺς δὲ φόβῳ τῆς ὁμοίας τελευτῆς ἀπαλλαξάσης 25 ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων ἢ τῆς συμμαχίας τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ. πάσῃ δὲ χρησάμενος σπουδῇ καὶ φιλοτιμίᾳ περὶ τὸν θεόν, μετ' οὐ πολὺ νόσῳ χαλεπῇ περιπεσὼν ἀέγνωστο μὲν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, χρηστὸν δὲ περὶ αὐτῷ οὐδὲν προσδοκῶν, οὐδὲ οἱ φίλοι. τῇ δὲ νόσῳ προσετίθετο 30 καὶ ἀθυμία δεινὴ ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, τὴν ἀκαιδίαν λογιζομένου, καὶ ὅτι μέλλοι τελευτᾶν ἐρημον κα-

ταλιπὼν τὸν οἶκον καὶ τὴν ἀρχὴν γνησίας διαδοχῆς.
 κάμνων οὖν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐννοίας μάλιστα καὶ ὀδυρό-
 μενος, ἐκέτευε τὸν θεὸν αὐτῷ ζωῆς ὀλίγον προσεπιδοῦ-
 ναι μέχρι τέκνων γουῆς, καὶ μὴ πρότερον ἢ πατὴρ γέ-
 5 νηται τὴν ψυχὴν αὐτὸν εἶσαι καταλιπεῖν. ἐλεήσας δ'
 αὐτὸν ὁ θεός, καὶ τῆς αἰτήσεως ἀποδεξάμενος ὅτι μὴ
 διὰ τὸ μέλλειν στέρεσθαι τῶν ἐκ τῆς βασιλείας ἀγαθῶν
 ᾧδύρετο τὴν ὑπονοηθεῖσαν τελευτὴν καὶ ἔτι χρόνον
 ζωῆς αὐτῷ δεηθείη παρασχεῖν, ἀλλὰ τοῦ παιδῆς αὐτῷ
 10 γενέσθαι τοὺς ὑποδεχομένους τὴν ἡγεμονίαν ἐκείνου,
 πέμψας Ἡσαΐαν τὸν προφήτην ἐκέλευσε δηλοῦν αὐτῷ
 ὅτι καὶ διαφεύξεται τὴν νόσον μετὰ τρίτην ἡμέραν καὶ
 βιώσεται μετὰ ταύτην ἔτη πεντεκαίδεκα καὶ παῖδες αὐ-
 τῷ γενήσονται. ταῦτα τοῦ προφήτου φήσαντος κατ' ἐν-
 15 τολήν τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς νόσου καὶ τὸ
 παράδοξον τῶν ἀπηγγελεμένων ἀπιστῶν σημεῖόν τι καὶ
 τεράστιον ἡξίου ποιῆσαι τὸν Ἡσαΐαν, ἵνα αὐτῷ πιστεύσῃ
 λέγοντι ταῦτα ἤκουσι παρὰ τοῦ θεοῦ· τὰ γὰρ παράλογα
 καὶ μεῖζω τῆς ἐλπίδος τοῖς ὁμοίοις πιστοῦται πράγμα-
 20 σιν. ἐρωτήσαντος δ' αὐτὸν εἰπεῖν τί βούλεται σημεῖον
 γενέσθαι, τὸν ἥλιον ἡξίωσεν, ἐπειδὴ σκιὰν ἐπὶ δέκα
 βαθμοὺς ἀποκλίνας ἤδη πεποίηκεν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐπὶ τὸν
 αὐτὸν ἀναστρέψαι τόπον ποιήσας αὐτὴν πάλιν παρα-
 σχεῖν. τοῦ δὲ προφήτου τὸν θεὸν παρακαλέσαντος ὥστε
 25 τὸ σημεῖον τοῦτ' ἐπιδειξάει τῷ βασιλεῖ, ἰδὼν ὅπερ ἤθε-
 λεν, εὐθύς λυθείσης τῆς νόσου ἄνεισιν εἰς τὸ ἱερόν,
 καὶ τῷ θεῷ προσκυνήσας εὐχὰς ἐποίησατο.

ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ συνέβη τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἀρ- 2
 χὴν ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι· δηλώσω δὲ περὶ τούτων
 30 ἐν ἑτέροις. ὁ δὲ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς, Βαλάδας
 ὄνομα, πέμψας πρὸς τὸν Ἐζεκίαν πρέσβεις δῶρα κομί-
 σαντας, σύμμαχόν τε αὐτὸν εἶναι παρεκάλει καὶ φίλον.

ὁ δὲ τοὺς πρεσβευτὰς ἠδέως ἀποδεξάμενος καὶ ἐστιασά-
 μενος, καὶ τοὺς θησαυροὺς ἐπιδειξας αὐτοῖς καὶ τὴν
 τῶν ὄπλων παρασκευὴν καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν ὅσῃν
 ἐν λίθοις εἶχε καὶ χρυσῷ, δῶρά τε δοὺς κομίζεῖν τῷ
 Βαλάδα, πρὸς αὐτὸν ἀπέλυσεν. Ἡσαίου δὲ τοῦ προφή- 5
 του πρὸς αὐτὸν ἀφικομένου καὶ πυνθανομένου πόθεν
 εἶεν οἱ παρόντες, ἐκ Βαβυλωνος ἔλεγε παρὰ τοῦ κυρίου
 αὐτῶν ἐλθεῖν αὐτούς, ἐπιδειξαι δὲ πάντ' αὐτοῖς, ὅπως
 ἰδόντες τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμιν ἐκ τούτου στοχα-
 ζόμενοι σημαίνειν ἔχωσι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ προφήτης 10
 ὑποτυχῶν "Ἰσθι" φησὶν "ὡς μετ' ὀλίγον χρόνον εἰς Βα-
 βυλωνά σου τοῦτον μετατεθησόμενον τὸν πλοῦτον, καὶ
 τοὺς ἐκγόνους εὐνουχισθησομένους καὶ ἀπολέσαντας τὸ
 ἄνδρας εἶναι τῷ Βαβυλωνίῳ δουλεύουσας βασιλεῖ." 15
 ταῦτα γὰρ προλέγειν τὸν θεόν. ὁ δ' Ἐζεκίας λυπηθεὶς 15
 ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἔφη μὲν οὐκ ἂν βούλεσθαι τοιαύταις
 συμφοραῖς τὸ γένος αὐτοῦ περιπεσεῖν, ἐπεὶ δ' οὐκ εἶναι
 δυνατὸν τὰ τῷ θεῷ δεδογμένα μεταβαλεῖν, ἠὔχετο μέ-
 χρι τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς εἰρήνην ὑπάρξει. μνημονεύει δὲ
 τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως Βαλάδα Βηρωσσός. ὧν 20
 δ' οὗτος ὁ προφήτης ὁμολογουμένως θεὸς καὶ θαυμα-
 σίος τὴν ἀλήθειαν, πεποιθὼς τῷ μηδὲν ὅλως ψευδὲς εἴ-
 πεν, ἅπανθ' ὅσα προεφήτευσεν ἐγγράφας βίβλοις κα-
 τέλιπεν, ἐκ τοῦ τέλους γνωρισθησόμενα τοῖς αὐτοῖς ἀν- 25
 θρώποις. καὶ οὐχ οὗτος μόνος ὁ προφήτης, ἀλλὰ καὶ 25
 ἄλλοι δώδεκα τὸν ἀριθμὸν τὸ αὐτὸ ἐποίησαν· καὶ πᾶν,
 εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον γίνεται παρ' ἡμῶν, κατὰ τὴν
 ἐκείνων ἀποβαίνει προφητεῖαν.

3 ἀλλὰ τούτων μὲν αὐτοῖς ἐξαγγελοῦμεν ἕκαστον· ἐπι-
 βιοὺς δὲ ὃν προειρήκαμεν χρόνον ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, 30
 καὶ πάντα τοῦτον ἐν εἰρήνῃ διαγαγών, τελευτᾷ πεντη-
 κοστὸν μὲν καὶ τέταρτον ἔτος τῆς ζωῆς διανύσας, εἰκοσι

δὲ βασιλεύσας καὶ ἑννέα. διαδεξάμενος δὲ τὴν βασι-
 λειαν ὁ παῖς αὐτοῦ Μανασσῆς, ἐκ μητρὸς Ἀχιβᾶς τοῦ-
 νομα πολίτιδος γερονῶς, ἀπέρρηξε μὲν αὐτὸν τῶν τοῦ
 πατρὸς ἐπιτηδευμάτων καὶ τὴν ἐναντίαν ἐτράπετο, πᾶν
 5 εἶδος πονηρίας ἐπιδειξάμενος ἐν τῷ τρόπῳ καὶ μηδὲν
 ἀσεβὲς παραλιπών, ἀλλὰ μιμούμενος τὰς τῶν Ἰσραηλι-
 τῶν παρανομίας, αἷς εἰς τὸν θεὸν ἐξαμαρτάνοντες ἀπώ-
 λοντο, μιᾶναι δὲ καὶ τὸν ναὸν ἐτόλμησε τοῦ θεοῦ καὶ
 τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἅπασαν. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς τὸν
 10 θεὸν καταφρονήσεως ὀρμώμενος πάντας ὡμῶς τοὺς δι-
 καιοὺς τοὺς ἐν τοῖς Ἑβραίοις ἀπέκτεινεν. ἀλλ' οὐδὲ
 τῶν προφητῶν ἔσχε φειδῶ, καὶ τούτων δέ τινας καθ'
 ἡμέραν ἀπέσφαξεν, ὥστε αἵματι φεῖσθαι τὰ Ἱεροσόλυμα.
 λαβὼν οὖν ὄργην ἐπὶ τούτοις ὁ θεὸς πέμπει προφήτας
 15 πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς τὸ πλῆθος, δι' ὧν αὐτοῖς
 ἠπέλησε τὰς αὐτὰς συμφορὰς αἷς συνέβη περιπεσεῖν
 τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Ἰσραηλίτας εἰς αὐτὸν ἐξυβρίζον-
 τας. οἱ δὲ τοῖς μὲν λόγοις οὐκ ἐπίστευον, παρ' ὧν ἠδύ-
 ναντο κερδηῆσαι τὸ μηδενὸς πειραθῆναι κακοῦ, τοῖς δ'
 20 ἔργοις ἔμαθον ἀληθῆ τὰ παρὰ τῶν προφητῶν.

ὡς γὰρ τοῖς αὐτοῖς ἐπέμενον, πόλεμον ἐπ' αὐτοὺς 2
 ἐκίνει παρὰ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων καὶ Χαλδαίων βασι-
 λέως, ὃς στρατιὰν πέμψας εἰς τὴν Ἰουδαίαν τὴν τε χῶ-
 ραν ἐλεηλάτησε, καὶ τὸν βασιλέα Μανασσῆν δόλω λη-
 25 φθέντα καὶ πρὸς αὐτὸν ἀχθέντα, πρὸς ἣν ἐβούλετο τι-
 μωρίαν εἶχεν ὑποχείριον. ὁ δὲ Μανασσῆς τότε συνεῖς
 ἐν οἷσις κακοῖς ἐστί, καὶ πάντων αἰτιον ἑαυτὸν νομίζων,
 ἐδεδίτο τοῦ θεοῦ παρασχεῖν αὐτῷ φιλόανθρωπον καὶ ἐλεή-
 μονα τὸν πολέμιον. χαρίζεται δὲ τοῦτο τῆς ἰκεσίας ἐπα-
 30 κούσας ὁ θεὸς αὐτῷ, καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκειαν ὁ Μα-
 νασσῆς ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως
 ἀνασώζεται. γενόμενος δ' εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τῶν μὲν

προτέρων ἀμαρτημάτων περὶ τὸν θεὸν καὶ τὴν μνήμην
 ἐσπούδαζεν, εἰ δυνατὸν αὐτῷ γένοιτο, τῆς ψυχῆς ἐκ-
 βαλεῖν, ὣν μεταβουλεύειν ὤρμησε καὶ πάσῃ χρῆσθαι
 περὶ αὐτὸν δεισιδαιμονία. καὶ τὸν ναὸν ἤγγυσε καὶ τὴν
 πόλιν ἐκάθηρε, καὶ πρὸς μόνον τὸ λοιπὸν ἦν τῷ χάριν
 τε τῆς σωτηρίας ἐκτίνειν τῷ θεῷ καὶ διατηρεῖν αὐτὸν
 εὐμενῆ πρὸς ὅλον τὸν βίον. τὰ δὲ αὐτὰ πράττειν καὶ
 τὸ πλῆθος ἐδίδασκε, μεμαθηκῶς οἷα παρὰ μικρὸν ἐχρή-
 σατο συμφορᾶ διὰ τὴν ἐναντίαν πολιτείαν. ἐπισκευά-
 σας δὲ καὶ τὸν βωμὸν τὰς νομίμους θυσίας ἐπετέλει
 καθὼς διέταξε Μωϋσῆς. διοικησάμενος δὲ τὰ περὶ τὴν
 θρησκείαν ὃν δεῖ τρόπον, καὶ τῆς τῶν Ἱεροσολύμων
 ἀσφαλείας προενόησεν, ὥστε τὰ παλαιὰ τείχη μετὰ πολ-
 λῆς ἐπισκευάσαι σπουδῆς καὶ ἕτερον αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν,
 ἀναστῆσαι δὲ καὶ πύργους ὑψηλοτάτους, τά τε πρὸ τῆς
 πόλεως φρούρια τοῖς τ' ἄλλοις καὶ δὴ καὶ σιτίων πάν-
 των τῶν εἰς αὐτὰ χρησίμων (εἰσκομιδῆ)· ὄχυρῶτερα
 ποιῆσαι. ἀμέλει δὲ τῇ πρὸς ταῦτα μεταβολῇ χρησάμε-
 νος, οὕτω τὸν μεταξὺ διῆγε βίον ὡς μακαριστὸς εἶναι
 καὶ ζηλωτὸς ἐκείνου τοῦ χρόνου λογιζόμενος, ἀφ' οὗ
 τὸν θεὸν εὐσεβεῖν ἤρξατο. ζήσας οὖν ἔτη ἐξήκοντα καὶ
 ἑπτὰ κατέστρεψε τὸν βίον, βασιλεύσας ἔτη πέντε καὶ
 πεντήκοντα. καὶ θάπτεται μὲν αὐτὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ πα-
 ραδείσοις, ἡ βασιλεία δὲ εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ περιγίνε-
 ται Ἀμωσον, μητρὸς Ἐμασέμης μὲν ὄνομα τετυχηκότα,

4 οὗτος μιμησάμενος τὰ τοῦ πατρὸς ἔργα ἂ νέος ὢν
 ἐκείνος ἐτόλμησεν, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων οἰκε-
 τῶν ἀπέθανεν ἐπὶ τῆς οἰκίας τῆς αὐτοῦ, βιώσας ἔτη
 τέσσαρα καὶ εἴκοσι, βασιλεύσας δ' ἐξ αὐτῶν δύο. με-
 τ- ἦλθε δ' αὐτοῦ τὸ πλῆθος τοὺς φονεῖς, καὶ τῷ πατρὶ
 συνθάπτουσι τὸν Ἀμωσον, τὴν δὲ βασιλείαν τῷ παιδί

αὐτοῦ Ἰωσία παραδιδούσι, ὀκταέτει τὴν ἡλικίαν ὄντι,
 ᾧ μήτηρ ἐκ πόλεως μὲν ἦν Βοσκεθί, Ἰεδίς δὲ τοῦνομα.
 τὴν δὲ φύσιν αὐτὸς ἄριστος ὑπῆρχε καὶ πρὸς ἀρετὴν εὖ
 γεγυνάσ, τῶν Δαυίδου τοῦ βασιλέως ζηλωτῆς ἐπιτη-
 5 δευμάτων, καὶ σκοπῶ καὶ κανόνι τῆς ὄλης περὶ τὸν βίον
 ἐπιτηδεύσεως ἐκείνῳ κεχρημένος. γενόμενος δὲ ἐτῶν
 δυοκαίδεκα τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἐπεδεί-
 ξατο· τὸν γὰρ λαὸν ἐσωφρόνιζε, καὶ παρήγει τῆς περὶ
 τῶν εἰδώλων δόξης ὡς οὐχὶ θεῶν ὄντων ἀποστάντας
 10 σέβειν τὸν πάτριον θεόν, τὰ τε τῶν προγόνων ἐπισκο-
 πῶν ἔργα τὰ μὲν ἁμαρτηθέντα διώρθου συνετῶς ὡς ἂν
 πρεσβύτατος καὶ νοῆσαι τὸ θεόν ἰκανώτατος, ὅσα δ'
 ἠῦρισκεν εὖ γεγονότα καὶ κατὰ χώραν, ἐφύλαττέ τε καὶ
 ἐμιμεῖτο. ταῦτα δ' ἐπραττε σοφίᾳ καὶ ἐπινοίᾳ τῆς φύ-
 15 σεως χρώμενος, καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων παιδόμενος
 συμβουλίᾳ καὶ παραδόσει. τοῖς γὰρ νόμοις κατακολου-
 θῶν, οὕτω περὶ τὴν τάξιν τῆς πολιτείας καὶ τῆς περὶ
 τὸ θεῖον εὐσεβείας εὐοδεῖν τε συνέβαινε, διὰ τὸ τὴν
 τούτων παρανομίαν μὴ τυγχάνειν ἀλλ' ἐξηφανίσθαι.
 20 περιῶν γὰρ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν
 ἄπασαν, τὰ τε ἄλση τὰ τοῖς ξενικοῖς ἀνείμενα θεοῖς ἐξέ-
 κοψε καὶ τοὺς βωμοὺς αὐτῶν κατέσκαψεν, εἴ τι δ' ἀνά-
 θημα τούτοις ὑπὸ τῶν προγόνων ἀνέκειτο, περιυβρί-
 ζων κατέσπα. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς
 25 περὶ αὐτοὺς δόξης εἰς τὴν τοῦ θεοῦ θρησκείαν ἐπέ-
 στρεψε, καὶ τὰς συνήθεις ἐπέφερον θυσίας καὶ τὰς ὀλο-
 καντώσεις αὐτοῦ τῷ βωμῷ. ἀπέδειξε δὲ τινὰς κριτὰς
 καὶ ἐπισκόπους, ὡς ἂν διοικοῖεν τὰ παρ' ἐκάστοις πράγ-
 ματα, περὶ παντὸς τὸ δίκαιον ποιούμενοι καὶ τῆς ψυχῆς
 30 οὐκ ἔλαττον αὐτὸ περιέποντες. διαπεμψάμενος δὲ κατὰ
 πᾶσαν τὴν χώραν, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τοὺς βουλομέ-
 νους ἐκέλευσε κομίζειν εἰς ἐπισκευὴν τοῦ ναοῦ, ὅσον

τις ἢ προαιρέσεως ἢ δυνάμεως ἔχοι. κομισθέντων δὲ
 τῶν χρημάτων, τῆς ἐπιμελείας τοῦ ναοῦ καὶ τῆς εἰς
 τοῦτο δαπάνης προέστησε τὸν τ' ἐπὶ τῆς πόλεως Ἀμα-
 σίαν καὶ τὸν γραμματέα Σαφᾶν καὶ τὸν γραφέα τῶν
 ὑπομνημάτων Ἰωάτην καὶ τὸν ἀρχιερέα Ἐλιακίαν· οἱ
 μὴδὲν ὑπερθέσει μὴδ' ἀναβολῇ δόντες, ἀρχιτέκτονας
 καὶ πάνθ' ὅσα πρὸς τὴν ἐπισκευὴν χρήσιμα παρασκευά-
 σαντες, εἶχοντο τῶν ἔργων. καὶ ὁ μὲν ναὸς οὕτως ἐπι-
 σκευασθεὶς τὴν τοῦ βασιλέως εὐσέβειαν φανερὰν ἐποίη-
 2 σεν· ὄγδοον δ' ἤδη καὶ δέκατον τῆς βασιλείας ἔτος ἔχων 11
 πέμπει πρὸς Ἐλιακίαν τὸν ἀρχιερέα, κελεύων τὸ περι-
 σσὸν τῶν χρημάτων χωνεύσαντα ποιῆσαι κρατῆρας καὶ
 σπονδεῖα καὶ φιάλας εἰς τὴν διακονίαν, ἔτι δὲ καὶ ὅσος
 ἂν ἦ χρυσὸς ἐν τοῖς θησαυροῖς ἢ ἄργυρος, καὶ τοῦτον
 προκομίσαντα εἰς τοὺς κρατῆρας ὁμοίως καὶ τοιαῦτα 11
 σκευὴ δαπανῆσαι. προκομίζων δὲ τὸν χρυσὸν ὁ ἀρχιε-
 ρεὺς Ἐλιακίας ἐντυγχάνει ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ταῖς Μωϋ-
 σέως ἐν τῷ ναῷ κειμέναις, καὶ προκομίσας δίδωσι τῷ
 γραμματεὶ Σαφᾶν. ὁ δὲ ἀναγνοὺς παραγίνεται πρὸς
 τὸν βασιλέα, καὶ πάντα ὅσα κελεύσεις γενέσθαι τέλος 11
 ἔχοντα ἐδήλου, παρανέγνω δ' αὐτῷ καὶ τὰς βίβλους.
 ἀκούσας δὲ καὶ περιρρηξάμενος τὴν ἐσθῆτα, τὸν ἀρχιε-
 ρέα καλέσας Ἐλιακίαν καὶ αὐτὸν τὸν γραμματέα καὶ τῶν
 ἀναγκαιοτάτων φίλων τινὰς ἐπεμψε πρὸς τὴν προφητιν
 Ὀλδάν, γυναῖκα δὲ Σαλλούμου, τῶν ἐν δόξῃ τινὸς καὶ 11
 δι' εὐγένειαν ἐπιφανῶν, καὶ προσελθόντας ἐκέλευε [λέ-
 γειν] ἰλάσκεσθαι τὸν θεὸν καὶ πειρᾶσθαι ποιεῖν εὐ-
 μενῆ· δέος γὰρ εἶναι μὴ παραβάντων τοὺς Μωϋσέως
 νόμους τῶν προγόνων αὐτῶν κινδυνεύσωσιν ἀνάστατοι
 γενέσθαι, καὶ τῆς οἰκείας ἐκπεσόντες ἐπ' ἄλλοτρίας ἔρη- 11
 μοι πάντων καταστρέψωσιν οἰκτρῶς τὸν βίον. ἀκού-
 σασα δ' ἡ προφήτις παρὰ τῶν πεμφθέντων ταῦτα δι'

αὐτῶν ὧν ἐπέστειλεν ὁ βασιλεύς, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀπελθόντας πρὸς τὸν βασιλέα λέγειν ὅτι τὸ μὲν θεῖον ἤδη κατ' αὐτῶν ψῆφον ἤνεγκεν, ἣν οὐχ ἰκεσθαίς ἄν τις ἄκυρον ποιήσειεν, ἀπολέσαι τὸν λαὸν καὶ τῆς χώρας
 5 ἐκβαλεῖν καὶ πάντων ἀφελῆσθαι τῶν νῦν παρόντων ἀγαθῶν, παραβάοντας τοὺς νόμους καὶ τοσοῦτῳ μεταξὺ χρόνῳ μὴ μετανόησαντας, τῶν γε προφητῶν τοῦτο παραινούντων σωφρονεῖν καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασι τιμωρίαν προλεγόντων, ἦν, ἵνα πεισθῶσιν ὅτι θεὸς ἔστι
 10 καὶ οὐδὲν ἐψεύδετο τούτων ὧν αὐτοῖς διὰ τῶν προφητῶν κατήγγειλε, πάντως αὐτοῖς ποιήσειεν, δι' αὐτὸν μέντοι δίκαιον γενόμενον ἐφῆξεν ἔτι τὰς συμφοράς, μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου τελευτὴν τὰ κατεψηφισμένα παθήματα τοῖς ὄχλοις ἐπιπέμψειν.

15 οἱ μὲν οὖν τῆς γυναικὸς προφητευσάσης ἐλθόντες 3 ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ· ὃ δὲ περιπέμψας πανταχοῦ τὸν λαὸν ἐκέλευσε συνελθεῖν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, πᾶσάν τε ἡλικίαν προστάξας παρῆναι. ἀθροισθέντων δὲ αὐτῶν πρῶτον μὲν αὐτοῖς
 20 ἀνέγνω τὰς ἱερᾶς βίβλους, ἔπειτα στὰς ἐπὶ τοῦ βήματος ἐν μέσῳ τῷ πλήθει ὄρκους ποιήσασθαι καὶ πιστεῖς ἠνάγκασεν, ἣ μὴν θρησκευῆσαι τὸν θεὸν καὶ φυλάξαι τοὺς Μωϋσέως νόμους. οἱ δὲ προθύμως τε ἐπήνεσαν καὶ τὰ παραινθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ποιήσειεν ὑπέ-
 25 στησαν, θύοντές τε παραχορῆμα καὶ καλλιεροῦντες τὸν θεὸν ἤδη ἰκέτευον εὐμενῆ καὶ ἴλεων αὐτοῖς ὑπάρχειν. τὸν δ' ἀρχιερεῖα προδέταξεν, εἴ τι περισσὸν ὑπὸ τῶν προγόνων σκεῦος τοῖς εἰδώλοις καὶ ξενικοῖς θεοῖς κατασταθὲν ἦν ἐν τῷ ναῷ, τοῦτο ἐκβαλεῖν. συναθροισ-
 30 σθέντων δὲ πολλῶν, καταπρήσας αὐτὰ τὴν σποδὸν αὐτῶν διέσπειρε, καὶ τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων, οὐκ ὄντας ἐκ τοῦ Ἀαρῶνος γένους, ἀπέκτεινε.

4 ταῦτα δ' ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις διαπραξάμενος ἦκεν εἰς τὴν χώραν, καὶ τὰ κατασκευασθέντα ἐν αὐτῇ ὑπὸ Ἱεροβοάμου τοῦ βασιλέως εἰς τιμὴν τῶν ξενικῶν θεῶν ἠφάνισε, καὶ τὰ ὅστ' αὐτῶν ψευδοπροφητῶν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὃν κατεσκεύασε πρῶτος Ἱεροβοάμος, κατέκαυσε. 5 ταῦτα δὲ κατελθόντα Ἀχίαν τὸν προφήτην πρὸς Ἱεροβοάμον, θυσιάζοντος αὐτοῦ καὶ παντὸς ἀκούοντος τοῦ λαοῦ, προκαταγγεῖλαι γενησόμενα, ὅτι τις τοῦ Δαυίδου γένους Ἰωσίας τοῦνομα ποιήσει τὰ προειρημένα . . . συνέβη δὲ ταῦτα λαβεῖν τέλος μετὰ ἔτη τριακόσια καὶ 10 ἐξηκονταέν.

5 μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας πορευθεὶς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὅσοι τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὴν δουλείαν τὴν ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων διέφυγον, ἀφείναι μὲν τὰς ἀσεβεῖς πράξεις καὶ τὰς τιμὰς 15 τὰς πρὸς τοὺς ἄλλοτρίους θεοὺς ἐγκαταλιπεῖν ἐπεισε, τὸν δὲ πάτριον καὶ μέγιστον θεὸν εὐσεβεῖν καὶ τούτῳ προσανέχειν· τὰς οἰκίας τε καὶ τὰς κώμας ἠρεύνησε καὶ τὰς πόλεις, μή τις ἐνδον ἔχοι τι τῶν εἰδώλων ὑπονοῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς βασιλευομένοις ἐφροσύνων 20 ἄρματα, ἃ κατεσκεύασαν οἱ πρόγονοι, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἦν ᾧ προσεκύνουν ὡς θεῶ, ἐβάστασε. καὶ καθάρισας οὕτω τὴν χώραν ἅπασαν, εἰς Ἱεροσόλυμα τὸν λαὸν συνεκάλεσε, κάκει τὴν ἀζύμων ἑορτὴν τὴν καὶ πάσχα λεγομένην ἤγαγεν, ἐδώρησάτο τε τῷ λαῷ [τὸ 25 πάσχα] νεογνοὺς ἐρίφους καὶ ἄρνας τρισμυρίους, βοῦς δ' εἰς ὀλοκαύτως τρισχιλίους. παρεῖχον δὲ καὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ πρῶτοι διὰ τὸ πάσχα τοῖς ἱερεῦσιν ἄρνας δισχιλίους ἑξακοσίους, καὶ τοῖς Λευίταις πεντακισχιλίους ἄρνας ἔδωσαν οἱ προεστῶτες αὐτῶν, βοῦς δὲ πεν- 30 τακοσίους. καὶ γενομένης οὕτως ἀφθόνου τῆς τῶν ἱερείων εὐπορίας, τὰς θυσίας ἐπετέλουν τοῖς Μωϋσέως

νόμοις, ἐκάστου τῶν ἱερέων ἐξηγουμένον καὶ διακονο-
 μένον τοῖς ὄχλοις. καὶ τοῦ μηδεμίαν ἄλλην οὕτως
 ἀχθῆναι τοῖς Ἑβραίοις ἐορτὴν ἀπὸ τῶν Σαμουήλου τοῦ
 προφήτου χρόνων αἴτιον ἦν τὸ πάντα κατὰ νόμους καὶ
 5 κατὰ τὴν ἀρχαίαν παρατήρησιν τῆς πατρίου συννηθείας
 ἐπιτελεσθῆναι. ζήσας δ' ἐν εἰρήνῃ μετὰ ταῦτα Ἰωσίας,
 ἔτι δὲ καὶ πλούτῳ καὶ τῇ παρὰ πᾶσιν εὐδοξίᾳ, κατέ-
 στρεψε τούτῳ τῷ τρόπῳ τὸν βίον.

Νεχαὼ ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἀγείρας στρα- 5
 10 τιὰν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἤλασε ποταμόν, Μήδους πολε-
 μήσων καὶ τοὺς Βαβυλωνίους, οἳ τὴν Ἀσσυρίων κατέ-
 λυσαν ἀρχὴν· τῆς γὰρ Ἀσίας βασιλεῦσαι πόθον εἶχεν.
 γενομένου δ' αὐτοῦ κατὰ Μένδην πόλιν (ἦν δ' αὕτη
 τῆς Ἰωσίου βασιλείας) μετὰ δυνάμεως εἰργεν αὐτὸν διὰ
 15 τῆς ἰδίας ποιείσθαι χώρας τὴν ἐπὶ τοὺς Μήδους ἔλασιν.
 πέμπσας δὲ κήρυκα πρὸς αὐτὸν ὁ Νεχαὼ οὐκ ἐπ' αὐτὸν
 στρατεύειν ἔλεγεν, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ὠρμηκῆναι·
 μὴ παροξύνειν δ' αὐτὸν ἐκέλευσεν, ὥστε πολεμεῖν αὐ-
 τῷ κωλύοντι βαδίζειν ἐφ' οὗ διεγνώκεν. Ἰωσίας δὲ οὐ
 20 προσίετο τὰ παρὰ τοῦ Νεχαῶνος, ἀλλ' οὕτως ἔσχεν ὡς
 μὴ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν οἰκείαν διέρχεσθαι, τῆς πεπω-
 μένης, οἶμαι, εἰς τοῦτ' αὐτὸν παρορησάσης, ἵνα λά-
 βῃ πρόφασιν κατ' αὐτοῦ. διατάσσοντος γὰρ αὐτοῦ τὴν
 δύναμιν καὶ ἐφ' ἄρματος ἀπὸ κέρως ἐπὶ κέρας ὀχουμέ-
 25 νου, τοξεύσας τις αὐτὸν τῶν Αἰγυπτίων ἐπαυσε τῆς
 πρὸς τὴν μάχην σπουδῆς· τῷ τραύματι γὰρ περιαλγῆς
 ὦν ἐκέλευσεν ἀνακληθῆναι τὸ στράτευμα, καὶ ὑπέστρε-
 ψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. τελευτᾷ δὲ ἐκ τῆς πληγῆς ἐκεῖνης
 τὸν βίον, καὶ κηδεύεται ἐν ταῖς πατρῷαῖς θήκαις μεγα-
 30 λοπρεπῶς, βιώσας μὲν ἔτη τριάκοντα ἑννέα, βασιλεύσας
 δὲ τούτων ἔν καὶ τριάκοντα. πένθος δὲ ἐπ' αὐτῷ μέγα
 τοῦ λαοῦ παντὸς ἤχθη, πολλὰς ἡμέρας ὀδυρομένου

καὶ κατηφοῦντος. Ἰερεμίας δ' ὁ προφήτης ἐπικήδειον αὐτοῦ συνέταξε μέλος θρηνητικόν, ὃ καὶ μέχρι νῦν διαμένει. οὗτος ὁ προφήτης καὶ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει δεινὰ προεκήρυξεν, ἐν γράμμασι καταλιπὼν καὶ τὴν νῦν ἐφ' ἡμῶν γενομένην ἄλωσιν τὴν τε Βαβυλῶνος αἴρεσιν. οὐ μόνον δὲ οὗτος προεθέσπισε ταῦτα τοῖς ὄχλοις, ἀλλὰ καὶ ὁ προφήτης Ἰεζεκίηλος πρῶτος περὶ τούτων δύο βιβλία γράψας κατέλιπεν. ἦσαν δὲ οἱ δύο τῶ γένει ἰσραεῖς, ἀλλ' ὁ μὲν Ἰερεμίας ἐν Ἱεροσολύμοις διῆγεν, ἀπὸ τρισκαιδεκάτου ἔτους τῆς Ἰωσίου βασιλείας ἕως οὗ κατεσκάφη ἡ πόλις καὶ ὁ ναός. τὰ μέντοι γε συμβάντα περὶ τοῦτον τὸν προφήτην κατὰ χώραν δηλώσομεν.

2 τελευτήσαντος δὲ Ἰωσίου καθὼς προειρήκαμεν, τὴν βασιλείαν ὁ παῖς αὐτοῦ διαδέχεται Ἰωάχαζος τοῦνομα, περὶ τρίτον καὶ εἰκοστὸν ἤδη ἔτος γεγονώς. καὶ οὗτος μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐβασίλευσε, μητρὸς Ἀμιτάλης καὶ πόλεως Λοβάνης, ἀσεβῆς δὲ καὶ μιαρὸς τὸν τρόπον· ὁ δὲ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς μάχης μεταπέμπεται τὸν Ἰωάχαζον πρὸς αὐτὸν εἰς Ἀμαθὰ καλουμένην πόλιν, ἣτις ἐστὶ τῆς Συρίας, καὶ τὸν μὲν ἐλθόντα ἐδῆσε, τῶ δὲ πρεσβυτέρῳ αὐτοῦ ἀδελφῶ, ὁμοπατρίῳ ὄντι, Ἐλιακίμῳ τοῦνομα, τὴν βασιλείαν παραδίδωσι, μετονομάσας αὐτὸν Ἰωάκιμον. τῇ δὲ χώρα ἐπέταξεν ἑκατὸν ἀργυρίου τάλαντα, ἐν δὲ χρυσίου. καὶ τοῦτο μὲν ἐτέλει ὁ Ἰωάκιμος τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων, τὸν δὲ Ἰωάχαζον ἀπήγαγεν εἰς Αἴγυπτον, ὃς καὶ ἐτελεύτησεν ἐν αὐτῇ, βασιλεύσας μῆνας τρεῖς ἡμέρας δέκα. ἡ δὲ τοῦ Ἰωακίμου μήτηρ ἐκαλεῖτο Ζαβούδα, ἐκ πόλεως δ' ἦν Ἀβούμας. ἐτύγγανε δ' ὢν τὴν φύσιν ἄδικος καὶ κακοῦργος, καὶ μήτε πρὸς θεὸν ὅσιος μήτε πρὸς ἀνθρώπους ἐπιεικής.

6 ἔτος δ' αὐτοῦ τῆς βασιλείας τέταρτον ἤδη ἔχοντος,

τὴν Βαβυλωνίων ἀρχὴν παραλαμβάνει τις Ναβουχο-
 δουόσορος ὄνομα, ὃς ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν μετὰ μεγά-
 λης παρασκευῆς ἐπὶ Καρχαμησὰν ἀναβαίνει πόλιν (ἔστι
 δ' αὕτη πρὸς τῷ Εὐφράτῃ), πολεμεῖν διεγνώκως τῷ
 5 τῶν Αἰγυπτίων Νεχαῶνι· ὑπὸ τούτῳ γὰρ ἦν ἅπασα ἡ
 Συρία. μαθὼν δὲ τὴν τοῦ Βαβυλωνίου προαίρεσιν καὶ
 τὴν ἐπ' αὐτὸν στρατείαν ὁ Νεχαῶ οὐδὲ αὐτὸς ὠλιγό-
 ρησεν, ἀλλὰ σὺν πολλῇ χειρὶ τὸν Ναβουχοδουόσορον
 ἀμυνόμενος ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην. συμβολῆς
 10 δὲ γενομένης ἠττήθη, καὶ πολλὰς ἀπέβαλε μυριάδας ἐν
 τῇ μάχῃ. διαβάς δὲ τὸν Εὐφράτην ὁ Βαβυλώνιος τὴν
 ἄχρι Πηλουσίου παραλαμβάνει Συρίαν πάρεξ τῆς Ἰου-
 δαίας. τέσσαρα δ' ἔτη βασιλεύοντος ἤδη τοῦ Ναβου-
 χοδοносόρου ὄργουον ἦν τῷ Ἰωακίμῳ τῷ τῶν Ἑβραίων
 15 ἔχοντι τὴν ἀρχὴν, καὶ στρατεύει μετὰ πολλῆς δυνά-
 μεως ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους ὁ Βαβυλώνιος, φόρους αἰτῶν
 τὸν Ἰωάκιμον, ἢ πολεμήσειν ἀπειλῶν. ὃ δὲ δείσας
 τὴν ἀπειλήν, καὶ τὴν εἰρήνην ἀντικαταλλάξάμενος
 τῶν χρημάτων, ἤνεγκεν αὐτῷ φόρους οὓς ἔταξεν ἐπὶ
 20 ἔτη τρία.

τῷ δὲ τρίτῳ στρατεύειν τοὺς Αἰγυπτίους ἀκούσας 2
 ἐπὶ τὸν Βαβυλώνιον καὶ τοὺς φόρους αὐτῷ μὴ δοῦς,
 διεψεύσθη τῆς ἐλπίδος· οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι ποιήσασθαι
 τὴν στρατείαν οὐκ ἐθάρορσαν. ταῦτα δ' ὁ προφήτης
 25 Ἰερεμίας κατὰ πᾶσαν ἡμέραν προύλεγεν, ὡς μάτην ταῖς
 παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ἐλπίσι προσανέχουσι, καὶ ὡς πέ-
 πρωται τῇ πόλει ὑπὸ τοῦ Βαβυλωνίου ἀνάστατον γενέ-
 σθαι καὶ Ἰωάκιμον τὸν βασιλέα χειρωθῆναι πρὸς αὐ-
 τοῦ. ἀλλὰ ταῦτ' εἰς οὐδὲν χρήσιμον, οὐκ ὄντων τῶν
 30 σωθησομένων, ἐλέγστο· καὶ γὰρ τὸ πλῆθος καὶ οἱ ἄρ-
 χοντες ἀκούοντες παρημέλουν, καὶ πρὸς ὄργην λαμβά-
 νοντες τὰ λεγόμενα, ὡς οἰωνιζομένου κατὰ τοῦ βασι-

λέως τοῦ προφήτου, τὸν Ἰερεμίαν ἠτιῶντο, καὶ ὑπά-
 γοντες δίκη καταψηφισθῆναι πρὸς τιμωρίαν ἡξίουν.
 καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἤνεγκαν τὰς ψήφους κατ'
 αὐτοῦ, οἱ δ' ἀπέγνωσαν τῶν πρεσβυτέρων, οἱ καὶ σοφῆς
 ὄντες διανοίας ἀπέλυσαν τὸν προφήτην ἀπὸ τῆς αὐλῆς 5
 καὶ τοῖς ἄλλοις συνεβούλευσαν μηδὲν διαθεῖναι κακὸν
 τὸν Ἰερεμίαν· ἔλεγον γὰρ οὐ μόνον τοῦτον προλέγειν
 τῇ πόλει τὰ μέλλοντα, ἀλλὰ καὶ Μιχαίαν πρὸ αὐτοῦ
 ταῦτα κατηγγελκέναι καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν οὐδεὶς
 ὑπὸ τῶν τότε βασιλέων οὐδὲν ἐπαθεν, ἀλλ' ὡς προφή- 10
 τῆς τοῦ θεοῦ τιμῆς ἔτυχε. τούτοις καταπραῦναντες
 τὸ πλῆθος τοῖς λόγοις, ἐρρῶσαντο τῆς κατεψηφισμένης
 αὐτοῦ κολάσεως τὸν Ἰερεμίαν, ὃς ἀπάσας τὰς αὐτοῦ
 προφητείας συγγραψάμενος, νηστεύοντος τοῦ δήμου
 καὶ ἐκκλησιάζοντος ἐν τῷ ἱερῷ μηνὶ ἐνάτῳ τοῦ πέμ- 15
 πτου ἔτους τῆς Ἰωακίμου βασιλείας, ἀνέγνω τὴν βίβλον
 ἣν περὶ τῶν μελλόντων συμβήσεσθαι τῇ πόλει καὶ τῷ
 ναῷ καὶ τοῖς ὄχλοις ἦν συντεταχώς. ἀκούσαντες δ' οἱ
 ἠγεμόνες λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ τὸ βιβλίον, καὶ κε-
 λεύουσιν αὐτὸν τε καὶ τὸν γραμματέα Βάρουχον ἐκπο- 20
 δῶν ἑαυτοὺς ποιῆσαι, μὴ τισι δῆλοι γένωνται· τὸ δὲ
 βιβλίον αὐτὸ φέροντες τῷ βασιλεὶ διδώσιν. ὃ δὲ πα-
 ρόντων αὐτῷ τῶν φίλων ἐκέλευσε τὸν ἑαυτοῦ γραμμα-
 τέα λαβόντα ἀναγνῶναι. ἀκούσας δὲ τῶν ἐν τῷ βιβλίῳ
 καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς διέρρηξέ τε καὶ βαλὼν εἰς 25
 πῦρ ἠφάνισε, ζητηθέντας δὲ τὸν τε Ἰερεμίαν καὶ τὸν
 γραμματέα Βάρουχον ἐκέλευσεν ἀναχθῆναι πρὸς αὐτὸν
 κολασθησομένους. οὗτοι μὲν οὖν διαφεύγουσιν αὐτοῦ
 3 τὴν ὄργην, μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον στρατευσάμενον
 ἐπ' αὐτὸν τὸν τῶν Βαβυλωνίων βασιλέα δέχεται, κατὰ 30
 τὸ δέος τὸ παρὰ τῶν προειρημένων ὑπὸ τοῦ προφήτου
 τούτου, οὐδὲν νομίζων πείσεσθαι δεινὸν μῆτ' ἀποκλει-

σας μήτε πολεμήσας. εἰσελθὼν δ' εἰς αὐτὴν οὐκ ἐφύ-
 λαξε τὰς πίστις, ἀλλὰ τοὺς ἀκμαιοτάτους καὶ κάλλι
 διαφέροντας τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἀπέκτεινε μετὰ τοῦ
 βασιλέως Ἰωακίμου, ὃν ἄταφον ἐκέλευσε φιφῆναι πρὸ
 5 τῶν τειχῶν, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάχιμον κατέστησε
 βασιλέα τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως. τοὺς δ' ἐν ἀξιώ-
 ματι, τρισχιλίους ὄντας τὸν ἀριθμὸν, αὐτοὺς αἰχμαλώ-
 τους λαβὼν ἀπήγαγεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα· ἐν δὲ τούτοις
 ἦν καὶ ὁ προφήτης Ἰεζεκίηλος παῖς ὢν. καὶ τέλος μὲν
 10 τοιοῦτον Ἰωάχιμον τὸν βασιλέα κατέσχε, βιώσαντα μὲν
 ἔτη ἕξ καὶ τριάκοντα, βασιλεύσαντα δὲ τούτων ἔνδεκα·
 ὁ δὲ διαδεξάμενος αὐτοῦ τὴν βασιλείαν Ἰωάχιμος, ἐκ
 μητρὸς μὲν Νοστῆς ὄνομα πολίτιδος δέ, ἐβασίλευσεν
 μῆνας τρεῖς ἡμέρας δέκα.
 15 τὸν δὲ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέα, δόντα τὴν βασι-
 λείαν Ἰωακίμῳ, παραχρῆμα ἔλαβε δέος· ἔδεισε γὰρ μὴ
 μνησικακήσας αὐτῷ τῆς τοῦ πατρὸς ἀναιρέσεως ἀπο-
 στήσῃ τὴν χώραν αὐτοῦ. πέμψας τοιγαροῦν δύναμιν
 ἐπολιόρκει τὸν Ἰωάχιμον ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις. ὁ δὲ
 20 φύσει χρηστὸς ὢν καὶ δίκαιος οὐκ ἤξιον τὴν πόλιν κιν-
 δυνεύουσιν δι' αὐτὸν περιορᾶν, ἀλλ' ἐπάρας τὴν μη-
 τέρα καὶ τοὺς συγγενεῖς παραδίδωσι τοῖς πεμφθεῖσιν
 ὑπὸ τοῦ Βαβυλωνίου στρατηγοῖς, ὄρκους παρ' αὐτῶν
 λαβὼν ὑπὲρ τοῦ μηδὲν μὴτ' αὐτοὺς παθεῖν μήτε τὴν
 25 πόλιν. οἷς οὐδ' ἐνιαυτὸν ἢ πίστις ἔμεινεν· οὐ γὰρ
 ἐφύλαξεν αὐτὴν ὁ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεύς, ἀλλὰ
 τοῖς στρατηγοῖς ἐπέστειλεν ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ πόλει
 λαβόντας αἰχμαλώτους νέους τὴν ἡλικίαν καὶ τεχνίτας,
 δεδεμένους ἄγειν πρὸς αὐτόν (ἦσαν δὲ οὗτοι πάντες εἰς
 30 μυρίους ὀκτακοσίους τριάκοντα δύο), καὶ τὸν Ἰωάχι-
 μον μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν φίλων. τούτους δὴ κομι-
 σθέντας πρὸς αὐτὸν εἶχεν ἐν φυλακῇ, τὸν δὲ θεῖον τοῦ

Ἰωακίμου Σεδεκίαν ἀπέδειξε βασιλέα, ὄρκους παρ' αὐτοῦ λαβών, ἣ μὴν φυλάξειν αὐτῷ τὴν χώραν καὶ μηδὲν νεωτερίσειν μηδὲ τοῖς Αἰγυπτίοις εὐνοήσειν.

2 Σεδεκίας δ' ἦν μὲν ἐτῶν εἰκοσι καὶ ἑνός, ὅτε τὴν ἀρχὴν παρέλαβεν, ὁμομήτριος μὲν Ἰωακίμου τοῦ ἀδελ- 5
φοῦ αὐτοῦ, τῶν δὲ δικαίων καὶ τοῦ δέοντος ὑπερόπτης. καὶ γὰρ οἱ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἦσαν ἀσεβεῖς περὶ αὐτόν, καὶ ὁ πᾶς ὄχλος ἐπ' ἐξουσίας ὕβριζεν ἃ ἤθελε· διὸ καὶ ὁ προφήτης Ἰερεμίας πρὸς αὐτόν ἐλθὼν πολλάκις ἐμαρ- 10
τύρατο, κελεύων τὰς μὲν ἄλλας ἀσεβείας καὶ παρανομίας καταλιπεῖν, προνοεῖν δὲ τοῦ δικαίου, καὶ μήτε τοῖς ἡγεμόσιν (εἶναι γὰρ ἐν αὐτοῖς πονηρούς) προσανέ-
χειν, μήτε τοῖς ψευδοπροφήταις ἀπατώσιν αὐτόν πεπιστευκέναι ὡς οὐκέτι πολεμήσει τὴν πόλιν ὁ Βαβυλώνιος 15
καὶ ὡς Αἰγύπτιοι στρατεύσουσιν ἐπ' αὐτόν καὶ νικήσουσι· ταῦτα γὰρ οὐκ ἀληθῆ λέγειν οὐδ' οὕτως ὀφείλοντα γενέσθαι. ὁ δὲ Σεδεκίας ἐφ' ὅσον μὲν ἤκουε τοῦ προφήτου ταῦτα λέγοντος, ἐπέιδετο αὐτῷ καὶ συν-
ῆνει πᾶσιν ὡς ἀληθεύουσι καὶ συμφέρειν αὐτῷ πεπιστευκεν· διέφθειραν δὲ πάλιν αὐτόν οἱ φίλοι, καὶ διε- 20
γον ἀπὸ τῶν τοῦ προφήτου πρὸς ἅπερ ἤθελον. προεφήτευσε δὲ καὶ Ἰεζεκίηλος ἐν Βαβυλῶνι τὰς μελλούσας τῷ λαῷ συμφοράς, καὶ ἀκούσας ταῦτα ἐπεμψεν εἰς Ἰερουσόλυμα. ταῖς δὲ προφητεῖαις αὐτῶν Σεδεκίας ἠπί- 25
στησεν ἐκ τοιαύτης αἰτίας. τὰ μὲν ἄλλα πάντα σύμφωνα τοὺς προφήτας ἀλλήλοις εἰπεῖν συνέβη, ὡς τε ἡ πόλις ἀλώσεται καὶ Σεδεκίας αὐτὸς αἰχμάλωτος ἔσται, διεφάνησε δὲ Ἰεζεκίηλος εἰπὼν οὐκ ὄψεσθαι Βαβυ- 30
λῶνα τὸν Σεδεκίαν, τοῦ Ἰερεμίου φάσκοντος αὐτῷ ὅτι δεδμεμένον αὐτόν ὁ Βαβυλώνιος ἄξει βασιλεύς. καὶ διὰ 35
τὸ μὴ ταῦτόν αὐτοὺς ἑκατέρους λέγειν, καὶ περὶ ὧν συμφωνεῖν ἐδόκουν, ὡς οὐδ' ἐκεῖνα ἀληθῆ λέγουσι

καταγνοὺς ἠπίστησε. καίτοι πάντα αὐτῷ κατὰ τὰς προφητείας ἀπήντησεν, ἄπερ εὐκαιρότερον δηλώσομεν.

τὴν συμμαχίαν δὲ τὴν πρὸς τοὺς Βαβυλωνίους ἐπὶ 3
 ἔτη ὀκτὼ κατασχών, διέλυσε τὰς πρὸς αὐτοὺς πίστεις,
 5 καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις προστίθεται, καταλύσειν τοὺς Βα-
 βυλωνίους ἐλπίσας, εἰ μετ' ἐκείνων γένοιτο. μαθὼν
 δὲ τοῦτο ὁ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπ'
 αὐτόν, καὶ τὴν χώραν κακώσας αὐτοῦ καὶ τὰ φρούρια
 λαβὼν ἐπ' αὐτὴν ἤκε τὴν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν πόλιν
 10 πολιορκήσων αὐτήν. ὁ δὲ Αἰγύπιος ἀκούσας ἐν οἷς
 ἐστὶν ὁ σύμμαχος αὐτοῦ Σεδεκίας, ἀναλαβὼν πολλὴν
 δύναμιν ἤκεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὡς λύσων τὴν πολιορ-
 κίαν. ὁ δὲ Βαβυλώνιος ἀφίσταται τῶν Ἱεροσολύμων,
 ἀπαντήσας δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς τῇ
 15 μάχῃ νικᾷ, καὶ τρεψάμενος αὐτοὺς εἰς φυγὴν ἐξ ὅλης
 διώκει τῆς Συρίας. ὡς δ' ἀνεχώρησεν ὁ τῶν Βαβυλω-
 νίων βασιλεὺς ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐξηπάτησαν οἱ
 ψευδοπροφῆται τὸν Σεδεκίαν, λέγοντες οὔτε τὸν Βα-
 βυλώνιον ἔτι αὐτῷ πολεμήσειν καὶ τοῖς ὁμοφύλοις
 20 οὔτε ἀναστήσειν ἐκ τῆς οἰκείας εἰς τὴν Βαβυλῶνα, μετὰ
 πάντων δὲ ἤξειν τοὺς αἰχμαλώτους τῶν τοῦ ναοῦ
 σκευῶν ὧν ἐσύλησεν ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ νεώ. τὰ ἐναν-
 τία δὲ τούτων καὶ ἀληθῆ παρελθὼν Ἱερεμίας προεφή-
 τευσεν ὡς ποιούσι μὲν κακῶς καὶ ἑξαπατῶσι τὸν βασι-
 25 λέα, παρὰ δὲ τῶν Αἰγυπτίων οὐδέν ἐστιν αὐτοῖς ὄφε-
 λος, ἀλλὰ νικήσας αὐτοὺς ὁ Βαβυλώνιος ἐπιστρατεύ-
 σειν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μέλλει, καὶ πολιορκήσει τε καὶ
 τῷ λιμῷ διαφθερεῖ τὸν δῆμον, καὶ τοὺς περιλειφθέν-
 τας αἰχμαλώτους ἄξει, καὶ τὰς οὐσίας διαρπάσει, καὶ
 30 τὸν ἐν τῷ νεῷ πλοῦτον ἐκφορήσας ἔτι καὶ αὐτὸν ἐμ-
 πρήσει καὶ κατασκάψει τὴν πόλιν, "καὶ δουλεύσομεν αὐ-
 τῷ καὶ τοῖς ἐκρόνοις αὐτοῦ ἐπὶ ἔτη ἑβδομήκοντα, παύ-

σουσι δ' ἡμᾶς τότε τῆς ὑπ' αὐτοῖς δουλείας Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, καταλύσαντες Βαβυλωνίους, ἀφ' ὧν εἰς τήνδε ἀπολυθέντες οἰκοδομήσομεν τὸν ναὸν πάλιν καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καταστήσομεν." ταῦτα λέγων ὁ Ἱερειμίας ὑπὸ μὲν τῶν πλειόνων ἐπιστεύετο, οἱ δὲ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἄσεβεις ὡς ἔξεστηκότα τῶν φρενῶν αὐτὸν ἐξεφαύλιζον. δόξαν δὲ αὐτῷ που εἰς τὴν πατρίδα παραγενέσθαι, λεγομένην Ἀναθώθ, σταδίους δὲ ἀπέχουσαν Ἱεροσολύμων εἴκοσι, συντυχῶν κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀρχόντων τις συλλαβῶν κατέσχε, συκοφαντῶν ὡς πρὸς τοὺς Βαβυλωνίους αὐτομολοῦντα. ὁ δὲ ψευδῆ μὲν ἐκείνον ἔλεγεν αἰτίαν ἐπιφέρειν αὐτῷ, βαδίζειν δ' αὐτὸν ἐφασκεν εἰς τὴν πατρίδα. ὁ δ' οὐ πεισθεὶς ἀλλὰ συλλαβῶν αὐτὸν ἤγαγεν εἰς δίκην πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ὑφ' ὧν πᾶσαν αἰκίαν καὶ βασάνους ὑπομείνας ἐφυλάττετο πρὸς τιμωρίαν. καὶ χρόνον μὲν τινα διῆγεν οὕτως, ἀδίκως πάσχων τὰ προειρημένα· ἔτει δ' ἐνάτῃ τῆς Σεδεκίου βασιλείας καὶ ἡμέρα δεκάτῃ τοῦ δεκάτου μηνὸς στρατεύει τὸ δεύτερον ὁ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκαθίσας αὐτῇ μῆνας ὀκτωκαίδεκα μετὰ πάσης ἐπολιορκεῖ φιλοτιμίας. συνεπέθετο δ' εἰς ταῦτὸ πολιορκουμένοις τοῖς Ἱεροσολύμοις δύο τὰ μέγιστα τῶν παθῶν, λιμὸς καὶ φθορὰ λοιμική, ἐνσκήψαντα σφοδρῶς. ἐν δὲ τῇ εἰρκτῇ τυγχάνων ὁ προφήτης Ἱερειμίας οὐχ ἠσύχαζεν, ἀλλ' ἐκεκράγει καὶ ἐκήρυσσε παραινῶν τῷ πλήθει δέξασθαι τὸν Βαβυλώνιον ἀνοιξάντας τὰς πύλας· σωθήσεσθαι γὰρ αὐτοὺς πανοικί τοῦτο πράξαντας, εἰ δὲ μή, διαφθαρήσεσθαι. προύλεγε δ' ὡς εἰ μὲν ἐπιμένοι τις ἐν τῇ πόλει, πάντως ἀπολείται θατέρῳ, ἢ λιμῷ δαπανηθεὶς ἢ σιδήρῳ τῷ τῶν πολεμίων· εἰ δὲ φύγοι πρὸς τοὺς πολεμίους, διαδράσεται τὸν θάνατον. καὶ οἱ μὲν οὐδὲ ἐν αὐτοῖς ὄντες τοῖς

δεινοῖς ἐπίστευον, οἱ ταῦτ' ἀκούοντες τῶν ἡγεμόνων,
 ἀλλὰ μετ' ὀργῆς ἀπήγγελλον ἐλθόντες πρὸς τὸν βασι-
 λέα καὶ κατηγοροῦντες κατητιῶντο τὸν προφήτην ὡς
 μεμνηότα καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν προκατακλῶντα καὶ
 5 ταῖς τῶν χειρόνων καταγγελίαις τὸ πρόθυμον ἐκλύοντα
 τοῦ πλήθους· ἔτοιμον γὰρ εἶναι αὐτὸ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ
 τῆς πατρίδος κινδυνεύσειν, ὃ δὲ ἀπειλεῖ πρὸς τοὺς πο-
 λεμίους φεύγειν, ἀλώσεσθαι λέγων τὴν πόλιν καὶ πάν-
 τως ἀπολεισθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτὸς μὲν ὑπὸ χρηστό- 5
 10 τητος καὶ δικαιοσύνης οὐδὲν ἰδίᾳ παρωξύνθη, ἵνα δὲ
 μὴ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπεχθάνηται παρὰ τοιοῦτον καιρὸν
 ἀντιπράττων αὐτῶν τῇ προαιρέσει, τὸν προφήτην ἐφή-
 κεν αὐτοῖς ποιεῖν ὅ τι ἂν θέλωσιν. οἱ δέ, τοῦτο ἐφέν-
 15 θόντες καὶ παραλαβόντες αὐτὸν εἰς τινα λάκκον βορ-
 βόρου πλήρη καθίμησαν, ὅπως ἰδίῳ θανάτῳ πνιγεί-
 ἀποθάνῃ. ὁ δὲ πρὸ τοῦ ἀχένοσ ὑπὸ τοῦ πηλοῦ περι-
 σχεθεῖς ἐν τούτοις ἦν. τῶν δ' οἰκετῶν τις τοῦ βασι-
 λέως ἐν τιμῇ τυγχάνων, Αἰθίοψ τὸ γένος, τὸ περὶ τὸν
 20 προφήτην πάθος ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, φάσκων οὐκ
 ὀρθῶς ταῦτα τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτοῦ
 πεπονηκέναι, καταποντίσαντας εἰς βόρβορον τὸν προ-
 φῆτην καὶ τοῦ διὰ τῶν δεσμῶν θανάτου πικρότερον
 οὕτως ἐσόμενον ἐπινοήσαντας κατ' αὐτοῦ. ταῦτ' ἀκού-
 25 σας ὁ βασιλεὺς καὶ μετανοήσας ἐν τῷ παραδοῦναι τὸν
 προφήτην τοῖς ἡγεμόσιν, ἐκέλευσε τὸν Αἰθίοπα τριά-
 κοντα τῶν βασιλικῶν παραλαβόντα καὶ σχοινία καὶ πᾶν
 ὃ πρὸς τὴν τοῦ προφήτου σωτηρίαν ἐπινοεῖ χρήσιμον,
 μετὰ σπουδῆς ἀνεκλύσαι τὸν Ἰερεμίαν. ὁ δὲ Αἰθίοψ
 30 παραλαβὼν οὓς ἐπετάγη, ἀνέσπασεν ἐκ τοῦ βορβόρου
 τὸν προφήτην καὶ διαφῆκεν ἀφύλακτον.

μεταπεμψαμένου δ' αὐτὸν κρύφα τοῦ βασιλέως 6

καὶ τί δύναται φράζειν αὐτῷ παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πρὸς τὰ παρόντα σημαίνειν ἐρομένου, ἔχειν μὲν ἔλεγεν, οὐ πιστευθήσεσθαι δ' εἰπὼν οὐδὲ παραινέσας ἀκουσθήσεσθαι. "ἀλλὰ τί δὴ κακὸν εἰργασμένον ἀπολέσαι διέγνωσαν οἱ σοὶ φίλοι;" φησί. "καὶ ποῦ νῦν εἰσὶν οἱ τὸν Βαβυλώνιον οὐκέθ' ἡμῖν ἐπιστρατεύσειν φάσκοντες καὶ ἀπατῶντες ὑμᾶς; εὐλαβοῦμαι δὲ νῦν τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν, μὴ με κατακρίνης θανάτῳ." τοῦ δὲ βασιλέως ὄρκους αὐτῷ δόντος ὡς οὔτε αὐτὸς αὐτὸν ἀναιρήσει οὔτε τοῖς ἡγεμόσιν ἐκδώσει, θαρρήσας τῇ λεγομένῃ πίστει συνεβούλευσεν αὐτῷ παραδοῦναι τὴν πόλιν τοῖς Βαβυλωνίοις. ταῦτα δὲ αὐτῷ τὸν θεὸν δι' αὐτοῦ προφητεύειν ἔλεγεν, εἰ γε βούλεται σώζεσθαι καὶ τὸν ἐφεστῶτα κίνδυνον διαφυγεῖν καὶ μήτε τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος πεσεῖν μήτε τὸν ναόν· μὴ πεισθέντα γὰρ αὐτὸν τούτων παραίτιον ἔσεσθαι τῶν κακῶν τοῖς πολίταις καὶ αὐτῷ πανοικί τῆς συμφορᾶς. ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας βούλεσθαι μὲν αὐτὸς ἔφη ποιεῖν ἅ παραινεί καὶ λέγει συνοίσειν αὐτῷ γινόμενα, δεδιέναι δὲ τοὺς αὐτομολήσαντας τῶν ὁμοφύλων πρὸς τοὺς Βαβυλωνίους, μὴ διαβληθεὶς ὑπ' αὐτῶν τῷ βασιλεὶ κολασθῆ. παρθεῖσιν δ' αὐτὸν ὁ προφήτης, καὶ μάτην ὑπονοεῖν τὴν τιμωρίαν ἔλεγεν· οὐδενὸς γὰρ κακοῦ πειραθήσεσθαι παραδόντα τοῖς Βαβυλωνίοις οὔτ' αὐτὸν οὔτε τὰ τέκνα οὔτε τὰς γυναίκας, μενεῖν δὲ καὶ τὸν ναὸν ἀπαθῆ. καὶ τὸν μὲν Ἰερεμίαν ταῦτ' εἰπόντα ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσε, προστάξας αὐτῷ πρὸς μηδένα τῶν πολιτῶν ἐξενεγκεῖν τὰ δόξαντα αὐτοῖς, ἀλλὰ μηδὲ τοῖς ἡγεμόσιν, εἰ μαθόντες αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ μετάπεμπτου γεγυμέναι κενθάνονται τί κληθεὶς εἰποι πρὸς αὐτόν, φράζειν τι τούτων, ἀλλὰ σκήπτεσθαι πρὸς αὐτοὺς ὅτι δεηθείη μὴ ἐν δεσμῷ τυγχάνειν καὶ φυλακῇ. καὶ δὴ τοῦτο πρὸς αὐ-

τοὺς ἔλεγεν· ἐπυυθάνοντο γὰρ ἐλθόντες πρὸς τὸν προφήτην τί περὶ αὐτῶν ἀφίκοιτο πρὸς τὸν βασιλέα σκέπτεσθαι.

καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέχθη, τῆς δὲ πολιορκίας τῶν 8
 5 Ἱεροσολύμων ὁ Βαβυλώνιος ἐντεταμένως σφόδρα εἶ-
 χετο· πύργους τε γὰρ μεγάλων οἰκοδομήσας χωμάτων,
 ἀπ' αὐτῶν ἀνείργε τοὺς τοῖς τείχεσιν ἐφειστώτας, καὶ
 πολλὰ περὶ τὸν κύκλον ὄλον ἤγειρε χώματα, τοῖς τεί-
 χεσι τὸ ὕψος ἴσα. καρτερῶς δὲ καὶ προθύμως ἔφερον
 10 οἱ ἐντὸς τὴν πολιορκίαν· ἔκαμνον γὰρ οὔτε πρὸς τὸν
 λιμὸν οὔτε πρὸς τὴν νόσον τὴν λοιμικὴν, ἀλλὰ καίπερ
 ἔνδον ὑπὸ τούτων ἐλαννόμενοι τῶν παθῶν, τὰς ψυχὰς
 ἔφρωντο πρὸς τὸν πόλεμον, μηδὲ πρὸς τὰς ἐπινοίας τῶν
 15 ἐχθρῶν καὶ τὰ μηχανήματα καταπληττόμενοι, ἀλλ' ἀν-
 τιμηχανήματα πρὸς πάντα παρ' ἐκείνων ἀντεπινοοῦντες,
 ὥς εἶναι τὸν ὄλον ἀγῶνα καὶ τοῖς Βαβυλωνίοις καὶ τοῖς
 Ἱεροσολυμίταις τῆς ὀξύτητος καὶ συνέσεως, τῶν μὲν
 τὸ πλεον ἐν ταύτῃ δυνηθῆναι τὴν αἴρεσιν οἰομένων
 εἶναι τῆς πόλεως, τῶν δὲ τὴν σωτηρίαν οὐκ ἐν ἄλλῳ
 20 τινὶ τιθεμένων ἢ ἐν τῷ μὴ καμεῖν μηδ' ἀπειπεῖν ἀν-
 εξευρίσκοντας οἷς μάταια τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀπελεγχθήσε-
 ται μηχανήματα. καὶ ταῦθ' ὑπέμειναν ἐπὶ μῆνας ὀκτώ-
 καιδέκα, ἕως οὗ διεφθάρησαν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ τῶν
 βελῶν, ἅπερ ἀπὸ τῶν πύργων εἰς αὐτοὺς ἠκόντιζον οἱ
 25 πολέμιοι.*

ἠρέθη δ' ἡ πόλις ἐνδεκάτῳ ἔτει τῆς Σεδεκίου βασι- 2
 λείας τοῦ τετάρτου μηνὸς τῆ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ. εἶλον γοῦν
 οἱ ἡγεμόνες τῶν Βαβυλωνίων, οἷς ἐπίστευσε τὴν πο-
 λιορκίαν ὁ Ναβουχοδονόσορος· αὐτὸς γὰρ ἐν Περβλα-
 20 θᾶ διέτριβε πόλει. τὰ δὲ τῶν ἡγεμόνων ὀνόματα, εἰ-
 τις ἐπιζητήσεις γινῶναι, οἵτινες τὰ Ἱεροσόλυμα πορθή-
 σαντες ὑπέταξαν, ταῦτα ἦν, Νηργελέαρος Ἀρέμμαντος

Σεμεγάρος Ναβώσαρις Ἐχαραμφαρίς. ἀλούσης δὲ τῆς πόλεως περὶ μέσην νύκτα, καὶ τῶν ἡγεμόνων τῶν πολεμίων εἰσελθόντων εἰς τὸ ἱερόν, γνούς Σεδεκίας ὁ βασιλεύς, παραλαβὼν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς φίλους, φεύγει μετ' αὐτῶν ἐκ τῆς πόλεως διὰ τῆς καρτερᾶς φάραγγος καὶ διὰ τῆς ἐρήμου. φρασάντων δὲ τοῦτο τινῶν αὐτομόλων τοῖς Βαβυλωνίοις, ὑπὸ τὸν ὄρθρον ᾤρησαν διώκειν αὐτόν· καταλαβόντες δὲ οὐκ ἄπωθεν Ἰεριχοῦντος ἐκνυκλώσαντο αὐτόν. οἱ δὲ φίλοι καὶ οἱ ἡγεμόνες οἱ συμφυγόντες τῷ Σεδεκίᾳ, ἐπεὶ τοὺς πολεμίους ἐγγὺς ὄντας εἶδον, καταλιπόντες αὐτὸν διεσπάρησαν ἄλλος ἀλλαχόσε, καὶ σώζειν ἑαυτὸν ἕκαστος ἔγνω. περιλειφθέντα δ' αὐτὸν σὺν ὀλίγοις ζωρήσαντες οἱ πολέμιοι μετὰ τῶν τέκνων καὶ τῶν γυναικῶν ἤγαγον πρὸς τὸν βασιλέα. παραγε- νόμενον δ' αὐτὸν ὁ Ναβουχοδονόσορος ἀσεβῆ καὶ παράσπονδον ἀποκαλεῖν ἤρξατο, καὶ ἀμνήμονα τῶν πρὸ τοῦ λόγων οὓς ἐποίησατο, σώζειν αὐτῷ τὴν χώραν ὑποσχόμενος. ὠνείδιζε δὲ καὶ ἀχαριστίαν παρ' αὐτοῦ μὲν λαβόντι τὴν βασιλείαν (Ἰωαχίμου γὰρ αὐτὴν οὖσαν ἀφελόμενον ἐκείνῳ δοῦναι), χρησαμένῳ δὲ τῇ δυνάμει κατὰ τοῦ παρασχόντος. "ἀλλὰ μέγας" εἶπεν "ὁ θεός, ὃς μισήσας σου τὸν τρόπον ὑποχείριον ἡμῖν ἔθηκε." χρησάμενος δὲ τούτοις πρὸς Σεδεκίαν τοῖς λόγοις τοὺς υἱοὺς ἐκέλευσε παραχρῆμα καὶ τοὺς φίλους θῦσαι, ὄρθωντος αὐτοῦ τε τοῦ Σεδεκίου καὶ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων βλεπόντων. ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκόψας τοῦ Σεδεκίου δῆσας ἤγαγεν εἰς Βαβυλώνα. καὶ ταῦτα αὐτῷ συνέβη ἅ Ἰερεμίας τε καὶ Ἰεζεκίηλος προεφήτευσαν αὐτῷ, ὅτι συλληφθεὶς ἀχθήσεται πρὸς τὸν Βαβυλώνιον καὶ λαλήσει αὐτῷ κατὰ στόμα καὶ ὄψεται τοῖς ὀφθαλμοῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα μὲν Ἰε-

ρεμίας εἶπε, τυφλωθεὶς δὲ καὶ ἀχθεὶς εἰς Βαβυλῶνα ταύτην οὐκ εἶδε, καθὼς Ἰεζεκίηλος προεἶπε.

ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς ἐμφανίσει δυνάμενα τὴν 3
 τοῦ θεοῦ φύσιν τοῖς ἀγνοοῦσιν εἰρήκαμεν, ὅτι ποικίλη
 5 τ' ἐστὶ καὶ πολύτροπος καὶ πάντα καθ' ὥραν ἀπαντᾶ
 τεταγμένως, ἃ τε δεῖ γενέσθαι προλέγει, τὴν τε τῶν
 ἀνθρώπων ἄγνοιαν καὶ ἀπιστίαν, ὑφ' ἧς οὐδὲν προῖ-
 δεῖν εἰάθησαν τῶν ἀποβησομένων, ἀφύλακτοι δὲ ταῖς
 συμφοραῖς παρεδόθησαν, ὡς ἀμήχανον αὐτοῖς εἶναι
 10 τὴν ἐξ αὐτῶν πείραν διαφυγεῖν.

οἱ μὲν οὖν ἐκ τοῦ Δαυίδου γένους βασιλεύσαντες 4
 οὕτω κατέστρεψαν τὸν βίον, εἴκοσι μὲν καὶ εἰς γενόμενοι
 μέχρι τοῦ τελευταίου βασιλείως, ἔτη δὲ πάντες βασιλεύ-
 σαντες πεντακόσια καὶ δεκατέσσαρα καὶ μῆνας ἕξ καὶ
 15 ἡμέρας δεκαεξί· ὧν εἴκοσι τὴν ἀρχὴν κατέσχευεν ὁ πρῶ-
 τος αὐτῶν βασιλεὺς Σάουλος, οὐκ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς
 ὑπάρχων. ὁ δὲ Βαβυλώνιος πέμπει τὸν αὐτοῦ στρατη- 5
 γὸν Ναβουζαρδάνην εἰς Ἱεροσόλυμα συλήσουσα τὸν
 ναόν, προστάξας ἅμα καὶ καταπρῆσαι αὐτόν τε καὶ τὰ
 20 βασίλεια, τὴν τε πόλιν εἰς ἔδαφος καθελεῖν καὶ τὸν
 λαὸν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν μεταστῆσαι. ὅς γενόμενος ἐν
 τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐνδεκάτῳ ἔτει τῆς Σεδεκίου βασι-
 λείας συλᾶ τε τὸν ναὸν καὶ βαστάζει τὰ σκεύη τοῦ θεοῦ
 χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ, καὶ δὴ καὶ τὸν μέγαν λουτήρα
 25 ὃν Σολομῶν ἀνέθηκεν, ἔτι γε μὴν τοὺς στύλους τοὺς
 χαλκοῦς καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, τὰς τε χρυσᾶς τραπέ-
 ζας καὶ τὰς λυχνίας. βαστάσας δὴ ταῦτα ἀνῆψε τὸν
 ναὸν μηνὶ πέμπτῳ τῆ νομηνία, ἐνδεκάτῳ ἔτει τῆς Σε-
 δεκίου βασιλείας, ὀκτωκαιδεκάτῳ δὲ τῆς Ναβουχοδο-
 30 νοσόρου. ἐνέπρησε δὲ καὶ τὰ βασίλεια καὶ τὴν πόλιν
 κατέσκαψεν. ἐνεπρῆσθη δὲ ὁ ναὸς μετὰ τετρακόσια ἔτη
 καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μῆνας ἕξ καὶ δέκα ἡμέρας ἀφ' οὗ

κατεσκευάσθη· τῇ δ' ἐξ Αἰγύπτου μεταναστάσει τοῦ λαοῦ τότε ἦν ἔτη χίλια ἐξήκοντα δύο, μῆνες ἕξ, ἡμέραι δέκα. τῷ δὲ κατακλυσμῷ μέχρι τῆς τοῦ ναοῦ πορθήσεως χρόνος ἦν ὁ πᾶς ἐτῶν χιλίων ἑνακοσίων πενήκοντα ἑπτὰ, μηνῶν ἕξ, ἡμερῶν δέκα· ἐξ οὗ δὲ ἐγεννήθη Ἄδαμος μέχρι τῶν περὶ τὸν ναὸν συμβάντων ἔτη ἔστι τρισχίλια πεντακόσια δεκατρία, μῆνες ἕξ, ἡμέραι δέκα. τοσοῦτον μὲν οὖν τὸ τούτων τῶν ἐτῶν πλήθος· ὅσα δὲ ἐπράχθη, καθ' ἕκαστον τῶν συμβεβηκότων δεδηλώκαμεν.

ὁ δὲ στρατηγὸς τοῦ Βαβυλωνίων βασιλέως κατασκάψας τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν λαὸν μεταναστήσας ἔλαβεν αἰχμαλώτους τὸν ἀρχιερέα Σαρέα καὶ τὸν μετ' αὐτοῦ ἱερέα Σοφονίαν, καὶ τοὺς φυλάσσοντας τὸ ἱερόν ἡγεμόνας (τρεις δὲ ἦσαν οὗτοι), καὶ τὸν ἐπὶ τῶν ὀπλι- τῶν εὐνοῦχον, καὶ τοὺς φίλους τοῦ Σεδεκίου ἑπτὰ, καὶ τὸν γραμματεῖα αὐτοῦ, καὶ ἄλλους ἡγεμόνας ἐξήκοντα· οὓς ἅπαντας μετ' ὧν ἐσύλησε σκευῶν ἐκόμισε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ῥεβλαθὰν πόλιν τῆς Συρίας. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦ μὲν ἀρχιερέως καὶ τῶν ἡγεμόνων ἐκέλευσεν ἐκεῖ τὰς κεφαλὰς ἀποτεμεῖν, αὐτὸς δὲ πάντας τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὸν Σεδεκίαν ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. δέσμιον δ' ἐπήγετο καὶ Ἰωσάδωκον τὸν ἀρχιερέα, ὄντα υἱὸν Σαρέα τοῦ ἀρχιερέως, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ Βαβυλώνιος ἐν Ῥεβλαθᾷ πόλει τῆς Συρίας, ὡς καὶ πρότερον ἡμῖν δεδήλωται.

6 ἐπεὶ δὲ τὸ γένος διεξήλθομεν τὸ τῶν βασιλέων καὶ τίνες ἦσαν δεδηλώκαμεν καὶ τοὺς χρόνους αὐτῶν, ἀναγκαῖον ἡγησάμην καὶ τῶν ἀρχιερέων εἰπεῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τίνες ἦσαν οἱ τὴν ἀρχιερωσύνην καταδείξαντες ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσι. πρῶτος μὲν οὖν Σάδωκος ὁ ἀρχιερεὺς ἐγένετο τοῦ ναοῦ ὃν Σολομὼν ᾠκοδόμησα.

μετ' αὐτὸν δ' ὁ υἱὸς Ἀχιμᾶς διαδέχεται τὴν τιμὴν, καὶ μετὰ Ἀχιμᾶν Ἀζαρίας· τούτου δὲ Ἰώραμος, τοῦ δὲ Ἰωράμου Ἴσος, μετ' αὐτὸν δὲ Ἀξιώραμος, τοῦ δ' Ἀξιωράμου Φιδέας, τοῦ δὲ Φιδέα Σουδέας, τοῦ δὲ Σουδέα
 5 Ἰουήλος, τοῦ δὲ Ἰουήλου Ἰώθαμος, Ἰωθάμου δὲ Οὐρίας, Οὐρίου δὲ Νηρίας, τοῦ δὲ Νηρία Ὠδέας, τούτου δὲ Σαλλούμος, Σαλλούμου δὲ Ἐλκίας, Ἐλκία δὲ Σαρέας, τοῦ δὲ Ἰωσάδωκος ὁ αἰχμαλωτισθεὶς εἰς Βαβυλῶνα. οὗτοι πάντες παῖδες παρὰ πατρὸς διεδέξαντο τὴν ἀρχιερω-
 10 σύνην.

παραγενόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα ὁ βασιλεὺς Σε- 7
 δεκίαν μὲν εἶχεν, ἄχρις οὗ καὶ ἐτελεύτησεν, ἐν εἰρκτῇ· θάψας δὲ αὐτὸν βασιλικῶς, τὰ σκευὴ τὰ ἐκ τοῦ Ἱεροσολύμων συληθέντα ναοῦ ἀνέθηκε τοῖς ἰδίοις θεοῖς,
 15 τὸν δὲ λαὸν κατώκισεν ἐν τῇ Βαβυλωνίτιδι χώρᾳ, τὸν δ' ἀρχιερέα ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν.

ὁ δὲ στρατηγὸς Ναβουζαρδάνης αἰχμαλωτίσας τὸν 9
 τῶν Ἑβραίων λαὸν τοὺς πένητας καὶ αὐτομόλους ἐκεῖ κατέλιπεν, ἀποδείξας αὐτῶν ἡγεμόνα Γοδολίαν ὄνομα,
 20 Ἀικάμου παῖδα τῶν ἐν γεγονότων, ἐπεικῆ καὶ δίκαιον. ἐπέταξε δ' αὐτοῖς τὴν χώραν ἐργαζομένοις τῷ βασιλεὶ τελεῖν φόρον ὠρισμένον. Ἱερεμίαν δὲ τὸν προφήτην λαβὼν ἐκ τῆς εἰρκτῆς ἐπεισεν εἰς Βαβυλῶνα σὺν αὐτῷ παραγενέσθαι (κεκελευσθαι γὰρ ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 25 πάντ' αὐτῷ χορηγεῖν), εἰ δὲ τοῦτο μὴ βούλεται, δηλοῦν αὐτῷ ποῦ μένειν διέγνωκεν, ἵνα τοῦτο ἐπισταλῇ τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ προφήτης οὐδ' ἐπεσθαι ἤθελεν οὐτ' ἀλλαχόσε που μένειν, ἠδέως δ' ἔχειν ἐπὶ τοῖς ἔρειπίοις τῆς πατρίδος καὶ τοῖς ταλαιπώροις αὐτῆς διαζῆσαι λει-
 30 ψάνοις. γνοὺς δ' αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν ὁ στρατηγὸς τῷ Γοδολίᾳ προστάξας, ὃν κατέλιπεν, ἀντίκα πᾶσαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι πρόνοιαν καὶ χορηγίαν ὅσων ἂν θέη-

ται, δωρησάμενός τε αὐτὸν δωρεαῖς πολυτελέσιν, ἀπέ-
 λυσε. καὶ Ἰερεμίας μὲν κατέμεινε ἐν πόλει τῆς χώρας
 Μασφάθᾶ καλουμένη, παρακαλέσας τὸν Ναβουξαφδά-
 νην ἰν' αὐτῷ συναπολύσῃ τὸν μαθητὴν Βαροῦχον, Νή-
 ρου δὲ παῖδα, ἐξ ἐπισήμου σφόδρα οἰκίας ὄντα καὶ τῆ 3
 2 πατρὶω γλώττῃ διαφερόντως πεπαιδευμένον· Ναβου-
 ξαρδάνης δὲ ταῦτα διαπραξάμενος ὥρμησεν εἰς Βαβυ-
 λῶνα.

οἱ δὲ πολιορκουμένων Ἱεροσολύμων φυγόντες,
 διασκεδασθέντες κατὰ τὴν χώραν, ἐπειδὴ τοὺς Βαβυ- 4
 λωνίους ἤκουσαν ἀνακεχωρηκότας καὶ λείψανά τινα
 καταλελοιπότας ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολύμων γῆ καὶ τοὺς
 ταύτην ἐργασομένους, συλληχθέντες πανταχόθεν ἤκον
 πρὸς τὸν Γοδολίαν εἰς Μασφάθᾶν. ἠγεμόνες δὲ ἦσαν 15
 ἐπ' αὐτοῖς Ἰωάννης υἱὸς Καρέου καὶ Ἰεξανίας καὶ Σα- 15
 ρέας καὶ ἕτεροι πρὸς τούτοις. ἐκ δὲ τοῦ βασιλικοῦ γέ-
 νους ἦν τις Ἰσμαῆλος, πονηρὸς ἀνὴρ καὶ δολιώτατος,
 ὃς πολιορκουμένων τῶν Ἱεροσολύμων ἔφυγε πρὸς τὸν
 Ἀμμανιτῶν βασιλέα Βααλεῖμ καὶ συνδιήγαγεν αὐτῷ 20
 τὸν χρόνον ἐκεῖνον. τούτους τοίνυν γενομένους αὐτοῦ 20
 Γοδολίας ἐπεισε μένειν, αὐτίκα μὴδὲν δεδιότας τοὺς
 Βαβυλωνίους· γεωργοῦντας γὰρ τὴν χώραν οὐδὲν κεί-
 σεσθαι δεινόν. ταῦτ' ὁμνὺς αὐτοῖς διεβεβαίουτο, καὶ
 προστάτην αὐτὸν ἔχειν λέγων, ὥστε, εἴ τις ἐνοχλοῖη,
 τεύξεσθαι τῆς προθυμίας, καὶ συνεβούλευε κατοικεῖν 25
 εἰς ἣν ἕκαστος βούλεται πόλιν, ἀποστέλλειν τε μετὰ
 τῶν ἰδίων καὶ ἀνακτίζειν τὰ ἐδάφη καὶ κατοικεῖν·
 προεῖπέ τε παρασκευάζεσθαι αὐτούς, ἕως ἔτι καιρὸς
 ἔστι, σίτον τε καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, ὅπως ἐχώσῃ διὰ
 τοῦ χειμῶνος τρέφεσθαι. ταῦτα διαλεχθεὶς πρὸς αὐ- 30
 30 τοὺς ἀπέλυσε διάγειν τῆς χώρας εἰς ὃν ἕκαστος ἐβού-
 λετο τόπον.

διαδραμούσης δὲ φήμης εἰς τὰ περὶ τὴν Ἰουδαίαν 3
 ἔθνη, ὅτι τοὺς ἀπὸ τῆς φυγῆς παρ' αὐτὸν ἐλθόντας
 Γοδολίας ἐδέξατο φιλανθρωπῶς καὶ τὴν γῆν αὐτοῖς
 γεωργοῦσι κατοικεῖν ἐφῆκεν, ἐφ' ᾧ τελέσειν φόρον τῷ
 5 Βαβυλωνίῳ, συνέδραμον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Γοδολίαν
 καὶ τὴν χώραν κατώκησαν. κατανοήσαντες δὲ τὴν χώ-
 ραν καὶ τὴν τοῦ Γοδολίου χρηστότητα καὶ φιλανθρω-
 πίαν Ἰωάννης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἡγεμόνες ὑπερηγάπη-
 σαν αὐτόν, καὶ Βαάλιμον τὸν τῶν Ἀμμαιτιῶν βασιλεῖα
 10 ἔλεγον πέμψειν Ἰσμαῆλον ἀποκτενοῦντα αὐτόν δόλω
 καὶ κρυφίως, ὅπως αὐτὸς ἄρχῃ τῶν Ἰσραηλιτῶν· εἶναι
 γὰρ αὐτόν ἐκ τοῦ γένους τοῦ βασιλικοῦ. ῥύσεσθαι γε
 μὴν ἔλεγον αὐτόν τῆς ἐπιβουλῆς, ἃν αὐτοῖς ἐφῆ κτεῖναι
 τὸν Ἰσμαῆλον, ὡς οὐδενὸς γνωσομένου· δεδιέναι γὰρ
 15 ἔφασκον μὴ φονευθεὶς αὐτὸς ὑπ' ἐκείνου παντελῆς
 ἀπώλεια γένηται τῶν ὑπολελειμμένων τῆς τῶν Ἰσραη-
 λιτῶν ἰσχύος. ὁ δ' ἀπιστεῖν αὐτοῖς ὠμολόγει κατ' ἀν-
 δρὸς εὐ' πεπονθότος ἐπιβουλὴν τοιαύτην ἐμφανίσασιν·
 οὐ γὰρ εἰκὸς εἶναι, παρὰ τηλικαύτην ἐρημίαν ὧν ἐχρηξε
 20 μὴ διαμαρτόντα, οὕτω πονηρὸν εἰς τὸν εὐεργετήσαντα
 καὶ ἀνόσιον εὐρεθῆναι ὡσθ' , ὃν ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ ὑπ'
 ἄλλων ἐπιβουλευόμενον σῶσαι σπουδάξειν, αὐτόν ἀν-
 τόχειρα ζητεῖν αὐτοῦ γενέσθαι. οὐ μὴν ἄλλ' εἰ ταῦτα
 ἀληθῆ δεῖ δοκεῖν, ἄμεινον ἔφασκεν ἀποθανεῖν αὐτόν
 25 ὑπ' ἐκείνου μᾶλλον ἢ καταφυγόντα πρὸς αὐτόν ἀν-
 θρωπον καὶ πιστεύσαντα τὴν ἰδίαν σωτηρίαν καὶ πα-
 ρακαταθέμενον αὐτῷ διαφθεῖραι.

καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τῶν ἡγεμόνων 4
 μὴ δυνηθέντες πείσαι τὸν Γοδολίαν ἀπῆλθον, χρόνου
 30 δὲ διελθόντος ἡμερῶν τριάκοντα παραγίνεται πρὸς
 Γοδολίαν εἰς Μασφαθὰν πόλιν Ἰσμαῆλος μετ' ἀνδρῶν
 δέκα, οὓς λαμπροῦ τραπέζῃ καὶ ξενίοις ὑποδεξάμενος εἰς

μέθην προήχθη, φιλοφρονούμενος τὸν Ἰσμαῆλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. θεασάμενος δὲ οὕτως αὐτὸν ἔχοντα καὶ βεβαπτισμένον εἰς ἀναισθησίαν καὶ ὕπνον ὑπὸ τῆς μέθης, ὁ Ἰσμαῆλος ἀναπηδήσας μετὰ τῶν δέκα φίλων ἀποσφάττει τὸν Γοδολίαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κατακει-
 μένους ἐν τῷ συμποσίῳ. καὶ μετὰ τὴν τούτων ἀναίρε-
 σιν ἐξελθὼν νυκτὸς ἅπαντας φονεύει τοὺς ἐν τῇ πόλει Ἰουδαίους καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων καταλει-
 φθέντας ἐν αὐτῇ τῶν στρατιωτῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ μετὰ δώρων ἦκον πρὸς τὸν Γοδολίαν τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ὀγδοήκοντα, μηδεὺς τὰ περὶ αὐτὸν ἐγνωκός. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς Ἰσμαῆλος εἰσω τε καλεῖ πρὸς Γοδολίαν, καὶ παρελθόντων ἀποκλείσας τὴν αὐλὴν ἐφόνευσε, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν εἰς λάκκον τινὰ βαθύν, ὡς ἂν ἀφανῆ γένοιτο, κατεπόντισε. διεσώθησαν δὲ τῶν ὀγδοήκοντα
 τούτων ἀνδρῶν οἱ μὴ πρότερον ἀναιρεθῆναι παρεκά-
 λεσαν πρὶν ἢ τὰ κεκρυμμένα ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐτῷ παρα-
 δῶσειν, ἐπιπλά τε καὶ ἐσθῆτας καὶ σιτον. ταῦτ' ἀκού-
 σας ἐφείσατο τῶν ἀνδρῶν τούτων Ἰσμαῆλος, τὸν δ' ἐν τῇ Μασφαθᾶ λαὸν σὺν γυναιξὶ καὶ νηπίοις ἡχμαλώτι-
 σεν· ἐν οἷς καὶ τοῦ βασιλέως Σεδεκίου θυγατέρας, ὡς Ναβουζαρδάνης ὁ τῶν Βαβυλωνίων στρατηγὸς παρὰ Γοδολίᾳ καταλελοίπει. ταῦτα διαπραξάμενος ἀφικνεῖ-
 ται πρὸς τὸν Ἀμμανιτῶν βασιλέα.

5 ἀκούσας δ' Ἰωάννης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἡγεμόνες τὰ
 ἐν τῇ Μασφαθᾶ πεπραγμένα ὑπὸ Ἰσμαῆλου καὶ τὸν Γοδολίου θάνατον ἠγανάκτησαν, καὶ τοὺς ἰδίους ἔκα-
 στος παραλαβὼν ὀπλίτας ὤρμησαν πολεμήσοντες τὸν Ἰσμαῆλον, καὶ καταλαμβάνουσιν αὐτὸν πρὸς τῇ πηγῇ ἐν Χεβρωῖνι. οἱ δὲ αἰχμαλωτισθέντες ὑπὸ Ἰσμαῆλου τὸν
 Ἰωάννην ἰδόντες καὶ τοὺς ἡγεμόνας εὐθύμως διετέ-
 θησαν, βοήθειαν αὐτοῖς ἤκειν ὑπολαμβάνοντες, καὶ

καταλιπόντες τὸν αἰχμαλωτίσαντα πρὸς τὸν Ἰωάννην ἀνεχώρησαν. Ἰσμαῆλος μὲν οὖν μετ' ἀνδρῶν ὀκτὼ φεύγει πρὸς τὸν Ἀμμανιτῶν βασιλέα, ὁ δὲ Ἰωάννης παραλαβὼν οὓς ἀνέσωσεν ἐκ τῶν Ἰσμαήλου χειρῶν καὶ
 5 τοὺς εὐνούχους καὶ γυναῖκας καὶ τὰ νήπια, εἰς τινα τόπον Μάνδρα λεγόμενον παραγίνεται. καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐκεῖνην ἐπέμεινεν αὐτόθι, διεγνώκεισαν δ' ἐκεῖθεν ἄραντες εἰς Αἴγυπτον ἐλθεῖν, φοβούμενοι μὴ κτείνωσιν αὐτοὺς οἱ Βαβυλώνιοι μείναντας ἐν τῇ χώ-
 10 ρᾳ, ὑπὲρ Γοδολία τοῦ κατασταθέντος ὑπ' αὐτῶν ἡγεμόνος ὀργισθέντες πεφουενμένου.

ὄντων δ' ἐπὶ ταύτης τῆς βουλῆς προσίασιν Ἰερεμία 6 τῷ προφήτῃ Ἰωάννης ὁ τοῦ Καρέου καὶ οἱ ἡγεμόνες οἱ σὺν αὐτῷ, παρακαλοῦντες δεηθῆναι τοῦ θεοῦ ὅπως
 15 ἀμηχανοῦσιν αὐτοῖς περὶ τοῦ τί χρὴ ποιεῖν, τοῦτ' αὐτοῖς ὑποδείξῃ, ὁμόσαντες ποιήσῃν ὅ τι ἂν αὐτοῖς ὁ Ἰερεμίας εἴπῃ. ὑποσχομένου δὲ τοῦ προφήτου διακονῆσαι αὐτοῖς πρὸς τὸν θεόν, συνέβη μετὰ δέκα ἡμέρας αὐτῷ φανέντα τὸν θεὸν εἰπεῖν δηλῶσαι Ἰωάννη καὶ
 20 τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι καὶ τῷ λαῷ παντὶ ὅτι μένουσι μὲν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ παρέσται καὶ πρόνοιαν ἔξει καὶ τηρήσει παρὰ τῶν Βαβυλωνίων οὓς δεδίασιν ἀπαθεῖς, πορευομένους δ' εἰς Αἴγυπτον ἀπολείψει καὶ ταῦτα διαθήσει ὀργισθεῖς ἅ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν
 25 ἔμπροσθεν οἴδατε παθόντας. ταῦτα εἰπὼν τῷ Ἰωάννη καὶ τῷ λαῷ τὸν θεὸν αὐτοῖς προλέγειν ὁ προφήτης οὐκ ἐπιστεύετο ὡς κατ' ἐντολὴν τὴν ἐκείνου μένειν αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ κελεύει, χαριζόμενον δὲ Βαρούχῳ τῷ ἰδίῳ μαθητῇ καταψεύδεσθαι μὲν τοῦ θεοῦ, πείθειν δὲ μέ-
 30 νειν αὐτόθι, ὡς ἂν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων διαφθαρεῶσι. παρακούσας οὖν ὁ τε λαὸς καὶ ὁ Ἰωάννης τῆς τοῦ θεοῦ συμβουλίας, ἣν αὐτοῖς διὰ τοῦ προφήτου παρήνεσεν,

ἀπῆρεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἄγων καὶ τὸν Ἰερεμίαν καὶ
 7 τὸν Βαροῦχον. γενομένων δὲ αὐτῶν ἐκεῖ, σημαίνει τὸ
 θεῖον τῷ προφήτῃ μέλλοντα στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Αἴ-
 γυπτίους τὸν Βαβυλωνίων βασιλέα, καὶ προειπεῖν ἐκέ-
 λευε τῷ λαῷ τὴν τε ἄλωσιν τῆς Αἰγύπτου καὶ ὅτι τοὺς 5
 μὲν αὐτῶν ἀποκτενεῖ, τοὺς δὲ αἰχμαλώτους λαβὼν εἰς
 Βαβυλῶνα ἄξει. καὶ ταῦτα συνέβη· τῷ γὰρ πέμπτῳ
 τῆς Ἱεροσολύμων πορθήσεως ἔτει, ὃ ἔστι τρίτον καὶ εἰ-
 κοστὸν τῆς Ναβουχοδοноσόρου βασιλείας, στρατεύει
 ἐπὶ τὴν Κοίλην Συρίαν, καὶ κατασχὼν αὐτὴν ἐπολέ- 10
 μησε καὶ Ἀμμανίτας καὶ Μωαβίτας, ποιησάμενος δὲ
 ὑπήκοα ταῦτα τὰ ἔθνη ἐνέβαλεν εἰς τὴν Αἴγυπτον κα-
 ταστρεψόμενος αὐτήν, καὶ τὸν μὲν τότε βασιλέα κτεί-
 νει, καταστήσας δὲ ἕτερον, τοὺς ἐν αὐτῇ πάλιν Ἰου-
 δαίους αἰχμαλωτίσας ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. καὶ τὸ 15
 μὲν Ἑβραίων γένος ἐν τοιοῦτῳ τέλει γενόμενον παρειλή-
 φαμεν δις ἐλθὼν πέραν Εὐφράτου. ὑπὸ Ἀσσυρίων μὲν
 γὰρ ἐξέπεσεν ὁ τῶν δέκα φυλῶν λαὸς ἀπὸ Σαμαρείας,
 βασιλεύοντος Ὁσίου, ἔπειτα ὁ τῶν δύο φυλῶν ὑπὸ
 Ναβουχοδοноσόρου τοῦ τῶν Βαβυλωνίων καὶ Χαλ- 20
 δαίων βασιλέως, ὃς ὑπελείφθη τῶν Ἱεροσολύμων ἀλόν-
 των. Σαλμανασάρης μὲν οὖν ἀναστήσας τοὺς Ἰσραη-
 λίτας, κατώκισεν αὐτ' αὐτῶν τὸ τῶν Χουθαίων ἔθνος,
 οἱ πρότερον ἐνδοτέρῳ τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδίας
 ἦσαν, τότε μέντοι Σαμαρεῖς ἐκλήθησαν, τὴν τῆς χώ- 25
 ρας εἰς ἣν κατώκισθησαν προσηγορίαν ἀναλαβόντες·
 ὁ δὲ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς τὰς δύο φυλάς ἐξα-
 γαγῶν οὐδὲν ἔθνος εἰς τὴν χώραν αὐτῶν κατώκισε,
 καὶ διὰ τοῦτ' ἐρημος ἡ Ἰουδαία πᾶσα καὶ Ἱεροσό-
 λυμα καὶ ὁ ναὸς διέμεινεν ἔτεσιν ἐβδομήκοντα. τὸν 30
 δὲ σύμπαντα χρόνον, ὅσος ἀπὸ τῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν
 αἰχμαλωσίας ἐπὶ τὴν τῶν δύο φυλῶν ἀνάστασιν ἐληλύ-

θει, ἑκατὸν ἔτη καὶ τριάκοντα, μῆνας ἕξ, ἡμέρας δέκα συνέβη γενέσθαι.

ὁ δὲ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορος 10
 τοὺς εὐγενεστάτους λαβὼν τῶν Ἰουδαίων παιδας καὶ
 5 τοὺς Σεδεκίου τοῦ βασιλέως αὐτῶν συγγενεῖς, οἳ καὶ
 ταῖς ἀκμαῖς τῶν σωμάτων καὶ ταῖς εὐμορφίαις τῶν
 ὄψεων ἦσαν περιβλεπτοί, παιδαγωγοῖς καὶ τῇ δι' αὐ-
 τῶν θεραπεία παραδίδωσι, ποιήσας τινὰς αὐτῶν ἐκτο-
 μίας. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνῶν ὅσα
 10 κατεστρέψατο ληφθέντας ἐν ὄρα τῆς ἡλικίας διαθείς,
 ἐχορήγει μὲν αὐτοῖς τὰ ἀπὸ τῆς τραπέξης αὐτοῦ εἰς
 δίαιταν, ἐπαίδευε δὲ καὶ τὰ ἐπιχώρια καὶ τὰ τῶν
 Χαλδαίων ἐξεδίδασκε γράμματα. ἦσαν δ' οὗτοι σο-
 φίαν ἱκανοί, περὶ ἣν ἐκέλευε διατρέβειν. ἦσαν δ' ἐν
 15 τούτοις τῶν ἐκ τοῦ Σεδεκίου γένους τέσσαρες, καλοὶ τε
 καὶ ἀγαθοὶ τὰς φύσεις, ὧν ὁ μὲν Δαυιῆλος ἐκαλεῖτο,
 ὁ δὲ Ἀνανίας, ὁ δὲ Μισαήλος, ὁ δὲ τέταρτος Ἀζαρίας.
 τούτους ὁ Βαβυλώνιος μετωνόμασε καὶ χρῆσθαι προσ-
 ἔταξεν ἑτέροις ὀνόμασι, καὶ τὸν μὲν Δαυιῆλον ἐκάλε
 20 Βαλτάσαρον, τὸν δὲ Ἀνανίαν Σεδράχην, Μισαῆλον δὲ
 Μισάχην, τὸν δὲ Ἀζαρίαν Ἀβδεναγῶ. τούτους ὁ βα-
 σιλεὺς δι' ὑπερβολὴν εὐφυΐας καὶ σπουδῆς τῆς περὶ
 τὴν παιδευσιν τῶν γραμμάτων καὶ σοφίας ἐν προκοπῇ
 γενομένους εἶχεν ἐν τιμῇ καὶ στέργων διετέλει. δόξαν 2
 25 δὲ Δαυιῆλω μετὰ τῶν συγγενῶν σκληραγωγεῖν αὐτὸν
 καὶ τῶν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς τραπέξης ἐδεσμάτων ἀπέ-
 χεσθαι, καὶ καθόλου πάντων τῶν ἐμψύχων, προσελ-
 θῶν Ἀσχάνη τῷ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἐμπεπιστευ-
 μένῳ εὐνούχῳ, τὰ μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτοῖς κο-
 30 μιζόμενα παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀναλίσκειν λαμβάνοντα,
 παρέχειν δὲ αὐτοῖς ὄσπρια καὶ φοίνικας εἰς διατροφήν,
 καὶ εἴ τι τῶν ἀψύχων ἕτερον βούλοιο· πρὸς γὰρ τὴν τοι-

αὐτήν δλίαιταν αὐτοὺς κεινησθαι, τῆς δ' ἐτέρας περιφρονεῖν. ὃ δὲ εἶναι μὲν ἔτοιμος ὑπηρετεῖν ἔλεγεν αὐτῶν τῇ προαιρέσει, ὑφορᾶσθαι δὲ μὴ κατάδηλοι τῷ βασιλεὶ γενηθέντες ἐκ τῆς τῶν σωμάτων ἰσχνότητος καὶ τῆς τροπῆς τῶν χαρακτήρων (συμμεταβάλλειν γὰρ αὐτοῖς ἀνάγκη τὰ σώματα καὶ τὰς χροᾶς ἅμα τῇ διαίτῃ), καὶ μάλιστα τῶν ἄλλων παιδῶν εὐπαθούντων ἐλεγχθέντες, αἴτιοι κινδύνου καὶ τιμωρίας αὐτῷ καταστῶσιν. ἔχοντα τοίνυν πρὸς τοῦτο εὐλαβῶς τὸν Ἀσχάνην πείθουσιν ἐπὶ δέκα ἡμέρας ταῦτα παρασχεῖν αὐτοῖς πείρας ἕνεκα, καὶ μὴ μεταβαλλούσης μὲν αὐτοῖς τῆς τῶν σωμάτων ἕξεως ἐπιμένειν τοῖς αὐτοῖς ὡς οὐδὲν ἔτι εἰς αὐτὴν βλαβησομένων, εἰ δὲ μειωθέντας ἴδοι καὶ κάκιον τῶν ἄλλων ἔχοντας, ἐπὶ τὴν προτέραν αὐτοὺς δλίαιταν ἄγειν. ὡς δὲ οὐ μόνον οὐδὲν αὐτοὺς ἐλύπει τὴν τροφὴν ἐκείνην προσφερομένου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων εὐτραφέστεροι τὰ σώματα καὶ μείζονες ἐγίνοντο, ὡς τοὺς μὲν ἐνδεεστέρους ὑπολαμβάνειν, οἷς τὴν βασιλικὴν συνέβαινε εἶναι χορηγίαν, τοὺς δὲ μετὰ τοῦ Δανιήλου δοκεῖν ἐν ἀφθονίᾳ καὶ τρυφῇ τῇ πάσῃ βιοῦν, ἔκτοτε μετ' ἀδείας ὁ Ἀσχάνης ὅσα μὲν ἀπὸ τοῦ δείπνου καθ' ἡμέραν συνήθως ἐπεμπε τοῖς παισὶν ὁ βασιλεύς, αὐτὸς ἐλάμβανε, ἐχορήγει δὲ αὐτοῖς τὰ προειρημένα. οἱ δ' ὡς καὶ τῶν ψυχῶν αὐτοῖς διὰ τοῦτο καθαρῶν καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ἀκραιφνῶν γεγενημένων καὶ τῶν σωμάτων πρὸς φιλοποιαν εὐτονωτέρων (οὔτε γὰρ ἐκείνας ἐφείλκοντο καὶ βαρείας εἶχον ὑπὸ τροφῆς ποικίλης, οὔτε ταῦτα μαλακώτερα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν), πᾶσαν ἐτοίμως ἐξέμαθον παιδείαν, ἣτις ἦν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις καὶ τοῖς Χαλδαίοις. μάλιστα δὲ Δανιήλος, ἱκανῶς ἤδη σοφίας ἐμπείρως ἔχων, περὶ κρίσεως ὀνειρῶν ἐσπουδάκει· καὶ τὸ θεῖον αὐτῷ φανερὸν ἐγίνετο.

μετὰ δὲ ἔτος δεύτερον τῆς Αἰγύπτου πορθήσεως ὁ 3
 βασιλεὺς Ναβουχοδοноσόρος ὄναρ ἰδὼν θαυμαστόν, οὗ
 τὴν ἔκβασιν αὐτὸς αὐτῷ κατὰ τοὺς ὕπνους ἐδήλωσεν ὁ
 θεός, τούτου μὲν ἐπιλανθάνεται διαναστὰς ἐκ τῆς κολί-
 5 τῆς, μεταπειψάμενος δὲ τοὺς Χαλδαίους καὶ τοὺς μά-
 γους καὶ τοὺς μάντις, ὡς εἶη τι ὄναρ ἑωρακῶς ἔλεγεν
 αὐτοῖς, καὶ τὸ συμβεβηκὸς περὶ τὴν λήθην ὧν εἶδε μη-
 νύων ἐκέλευεν αὐτοὺς λέγειν ὅτι τε ἦν τὸ ὄναρ καὶ ὅτι
 σημαίνει. τῶν δὲ ἀδύνατον εἶναι λεγόντων ἀνθρώποις
 10 τοῦθ' εὗρεν, εἰ δ' αὐτοῖς ἔκθοιτο τὴν ὄψιν τοῦ ἐννυ-
 πνίου, φράσειν τὸ σημαινόμενον ὑπισχνουμένων, θά-
 νατον ἠπειλήσεν αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸ ὄναρ εἰποιεν. προσέ-
 ταξε δὲ πάντας αὐτοὺς ἀναιρεθῆναι, ποιῆσαι τὸ κελευ-
 σθὲν ὁμολογήσαντας μὴ δύνασθαι. Δανιῆλος δ' ἀκούσας
 15 ὅτι προσέταξε πάντας τοὺς σοφοὺς ὁ βασιλεὺς ἀποθα-
 νεῖν, ἐν τούτοις δὲ καὶ αὐτὸν μετὰ τῶν συγγενῶν κιν-
 δυνεύειν, πρόσεισιν Ἀριόχῃ τῷ τὴν ἐπὶ τῶν σωματο-
 φυλάκων τοῦ βασιλέως ἀρχὴν πεπιστευμένῳ, καὶ δεη-
 θεῖς παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν μαθεῖν δι' ἣν ὁ βασιλεὺς
 20 πάντας εἶη προστεταχῶς ἀναιρεθῆναι τοὺς σοφοὺς καὶ
 Χαλδαίους καὶ μάγους, καὶ μαθὼν τὸ περὶ τοῦ ἐννυπίου,
 καὶ ὅτι κελευσθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως τοῦτ' αὐτῷ δη-
 λοῦν ἐπιλελησμένῳ, φήσαντες μὴ δύνασθαι παρῶξιναν
 αὐτόν, παρεκάλεσε τὸν Ἀριόχην εἰσελθόντα πρὸς τὸν
 25 βασιλέα μίαν αἰτήσασθαι νύκτα τοῖς μάγοις, καὶ ταύτη
 τὴν ἀνάρεσιν ἐπισχεῖν· ἐλπίζειν γὰρ διὰ ταύτης δεη-
 θεῖς τοῦ θεοῦ γνώσεσθαι τὸ ἐνύπνιον. ὁ δὲ Ἀριόχης
 ταῦτ' ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ Δανιῆλον ἀξιούν. καὶ ὁ
 μὲν κελεύει τὴν ἀνάρεσιν τῶν μάγων ἐπισχεῖν, ἕως
 30 γυνῶ τὴν ὑπόσχεσιν τὴν Δανιήλου· ὁ δὲ παῖς μετὰ τῶν
 συγγενῶν ὑποχωρήσας πρὸς ἑαυτὸν δι' ὅλης ἰκτετεύει
 τὸν θεὸν τῆς νυκτὸς σῶσαι καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς

Χαλδαίους, οἷς δεῖ καὶ αὐτοὺς συναπολέσθαι, ῥύσασθαι
 δὲ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς, ἐμφανίσαντα τὴν ὄψιν αὐτῷ
 καὶ ποιήσαντα δῆλην ἧς ὁ βασιλεὺς ἐπελέληστο διὰ τῆς
 παρελθούσης νυκτὸς ἰδῶν κατὰ τοὺς ὕπνους. ὁ δὲ θεὸς
 ἄμα τοὺς τε κινδυνεύοντας ἐλέησας καὶ τὸν Δανιῆλον ἰ
 τῆς σοφίας ἀγασάμενος, τό τε ὄναρ αὐτῷ γνώριμον
 ἐποίησε καὶ τὴν κρίσιν, ὡς ἂν καὶ τὸ σημανόμενον ὁ
 βασιλεὺς παρ' αὐτοῦ μάθοι. Δανιῆλος δὲ γνούς παρὰ
 τοῦ θεοῦ ταῦτα περιχαρῆς ἀνίσταται, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
 δηλώσας τοὺς μὲν, ἀπεγνωκότας ἤδη τοῦ ζῆν καὶ πρὸς 10
 τὸ τεθνᾶναι τὴν διάνοιαν ἔχοντας, εἰς εὐθυμίαν καὶ τὰς
 περὶ τοῦ βίου διήγειρεν ἐλπίδας, εὐχαριστήσας δὲ τῷ
 θεῷ μετ' αὐτῶν ἔλεον λαβόντι τῆς ἡλικίας αὐτῶν, γε-
 νομένης ἡμέρας παραγίνεται πρὸς Ἀριόχην, καὶ ἄγειν
 αὐτὸν ἠξίου πρὸς τὸν βασιλέα· δηλῶσαι γὰρ αὐτῷ βού- 15
 λεσθαι τὸ ἐνύπνιον ὃ φησιν ἰδεῖν πρὸ τῆς παρελθούσης
 4 νυκτὸς. εἰσελθὼν δὲ πρὸς τὸν βασιλέα Δανιῆλος παρη-
 τεῖτο πρῶτον μὴ σοφώτερον αὐτὸν δόξαι τῶν ἄλλων
 Χαλδαίων καὶ μάγων, ὅτι μηδενὸς ἐκείνων τὸ ὄναρ εὐ-
 ρεῖν δυνηθέντος αὐτὸς αὐτῷ μέλλοι λέγειν· οὐ γὰρ 20
 κατ' ἐμπειρίαν, οὐδ' ὅτι τὴν διάνοιαν αὐτῶν μᾶλλον
 ἐκπεπόνηται, τοῦτο γίνεσθαι, "ἀλλ' ἐλέησας ἡμᾶς ὁ
 θεὸς κινδυνεύοντας ἀποθανεῖν, δεηθέντι περὶ τε τῆς
 ἐμῆς ψυχῆς καὶ τῶν ὁμοεθνῶν καὶ τὸ ὄναρ καὶ τὴν κρί-
 σιν αὐτοῦ φανερὰν ἐποίησεν. οὐχ ἦττον γὰρ τῆς ἐφ' 25
 ἡμῖν αὐτοῖς, καταδικασθεῖσι ὑπὸ σοῦ μὴ ζῆν, λύπης
 περὶ τῆς σῆς αὐτοῦ δόξης ἐφρόντιζον, ἀδίκως οὕτως
 ἄνδρας, καὶ ταῦτα καλοὺς τε κάραθους, ἀποθανεῖν κε-
 λεύσαντος, οἷς οὐδὲν μὲν ἀνθρωπίνης σοφίας ἐχόμενον
 προσέταξας, ὃ δ' ἦν ἔργον θεοῦ, τοῦτ' ἀπήτεις παρ' 30
 αὐτῶν. σοὶ τοίνυν φροντίζοντι περὶ τοῦ τίς ἄρξει τοῦ
 κόσμου παντὸς μετὰ σέ, κατακοιμηθέντι βουλόμενος δη-

λῶσαι πάντας ὁ θεὸς τοὺς βασιλεύοντας, ὄναρ ἔδειξε
 τοιοῦτον. ἔδοξας ὄραν ἀνδριάντα μέγαν ἐστῶτα, οὗ τὴν
 μὲν κεφαλὴν συνέβαινεν εἶναι χρυσοῦν, τοὺς δὲ ὤμους
 καὶ τοὺς βραχίονας ἀργυροῦς, τὴν δὲ γαστέρα καὶ τοὺς
 5 μηρούς χαλκοῦς, κνήμας δὲ καὶ πόδας σιδηροῦς. ἔπειτα
 λίθον εἶδες ἐξ ὄρους ἀπορραγέντα ἐμπεσεῖν τῷ ἀν-
 δριάντι, καὶ τοῦτον καταβαλόντα συντρίψαι καὶ μηδὲν
 αὐτοῦ μέρος ὀλόκληρον ἀφεῖναι, τὸν δὲ χρυσοῦν καὶ τὸν
 ἄργυρον καὶ τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν ἀλεύρου λε-
 10 πτότερον γενέσθαι, καὶ τὸν μὲν ἀνέμου πνεύσαντος
 σφοδροτέρου ὑπὸ τῆς βίας ἀρπαγέντα διασπαρῆναι, τὸν
 δὲ λίθον ἀνέξῃσαι τοσοῦτον ὡς ἄπασαν ὑπ' αὐτοῦ τὴν
 γῆν δοκεῖν πεπληρωῶσθαι. τὸ μὲν οὖν ὄναρ, ὅπερ εἶδες,
 τοῦτ' ἐστίν· ἡ δὲ κρίσις αὐτοῦ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.
 15 ἡ μὲν χρυσοῦν κεφαλὴν σέ τε ἐδήλου καὶ τοὺς πρὸ σοῦ βα-
 σιλεῖς Βαβυλωνίους ὄντας, αἱ δὲ δύο χεῖρες καὶ οἱ ὤμοι
 σημαίνουσιν ὑπὸ δύο καταλυθήσεσθαι βασιλέων τὴν
 ἡγεμονίαν ὑμῶν. τὴν δὲ ἐκείνων ἑτερός τις ἀπὸ δύσεως
 καθαιρήσει χαλκὸν ἡμφιεσμένος, καὶ ταύτην ἄλλη παύ-
 20 σει τὴν ἰσχὺν ὁμοίᾳ σιδήρῳ, καὶ κρατήσει δὲ εἰς ἅπαν
 διὰ τὴν τοῦ σιδήρου φύσιν· εἶναι γὰρ αὐτὴν στερο-
 τέραν τῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ χαλκοῦ.
 ἐδήλωσε δὲ καὶ περὶ τοῦ λίθου Δανιῆλος τῷ βασιλεῖ·
 ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔδοξε τοῦτο ἱστορεῖν, τὰ παρελθόντα
 25 καὶ τὰ γεγενημένα συγγράφειν, οὐ τὰ μέλλοντα ὀφεί-
 λοντι. εἰ δέ τις τῆς ἀκριβείας γλιχόμενος οὐ περιίσταται
 πολυπραγμονεῖν, ὡς καὶ περὶ τῶν ἀδήλων εἰ γενήσεται
 βούλεσθαι μαθεῖν, σπουδασάτω τὸ βιβλίον ἀναγνῶναι
 τὸ Δανιήλου· εὐρήσει δὲ τοῦτο ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμ-
 30 μασιν.

ὁ δὲ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορος ἀκούσας ταῦτα 5
 καὶ ἐπιγνοὺς τὸ ὄναρ ἐξεπλάγη τὴν τοῦ Δανιήλου φύ-

ειν, και πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον, ᾧ τρόπῳ τὸν θεὸν προσ-
 κυνοῦσι, τούτῳ τὸν Δανιῆλον ἠσπάζετο, και θύσειν δὲ
 ὡς θεῶ προσέταξεν. οὐ μὴν ἀλλὰ και τὴν προσηγορίαν
 αὐτῷ τοῦ ἰδίου θεοῦ θέμενος, ἀπάσης ἐπίτροπον τῆς
 βασιλείας ἐποίησε, και τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, οὓς ὑπὸ
 φθόνου και βασκανίας εἰς κίνδυνον ἐμπεισὲν συνέβη
 τῷ βασιλεῖ προσκρούσαντας ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ὁ βασι-
 λεὺς κατασκευάσας χρύσειον ἀνδριάντα, πηχῶν τὸ μὲν
 ὕψος ἐξήκοντα τὸ πλάτος δὲ ἕξ, στήσας αὐτὸν ἐν τῷ
 μεγάλῳ τῆς Βαβυλῶνος πεδίῳ και μέλλων καθιεροῦν
 αὐτὸν συνεκάλεσεν ἐξ ἀπάσης ἧς ἦρχε γῆς τοὺς πρῶ-
 τούς, πρῶτον αὐτοῖς προστάξας, ὅταν σημαινούσης
 ἀκούσωσι τῆς σάλπιγγος, τότε πεσόντας προσκυνεῖν τὸν
 ἀνδριάντα· τοὺς δὲ μὴ ποιήσαντας ἠπέλιθσεν εἰς τὴν
 τοῦ πυρὸς ἐμβληθῆσθαι κάμινον. πάντων οὖν μετὰ
 τὸ σημαινούσης ἐπακοῦσαι τῆς σάλπιγγος προσκυνούν-
 των τὸν ἀνδριάντα, τοὺς Δανιήλου συγγενεῖς μὴ ποιῆ-
 σαι τοῦτό φασι, μὴ βουληθέντας παραβῆναι τοὺς πα-
 τριούς νόμους. και οἱ μὲν ἐλεγχθέντες εὐθέως εἰς τὸ
 πῦρ ἐμβληθέντες θεία σῶξονται προνοία και παραδόξως
 διαφεύγουσι τὸν θάνατον· οὐ γὰρ ἤψατο τὸ πῦρ αὐ-
 τῶν, ἀλλὰ κατὰ λογισμόν, οἶμαι, τῷ μηδὲν ἀδικήσαν-
 τας εἰς αὐτὸ βληθῆναι οὐχ ἤψατο, καίειν δ' ἀσθενεῖς ἦν
 ἔχον ἐν ἑαυτῷ τοὺς παῖδας, τοῦ θεοῦ κρείττονα τὰ σώ-
 ματα αὐτῶν, ὥστε μὴ δαπανηθῆναι ὑπὸ τοῦ πυρὸς,
 κατασκευάσαντος. τοῦτο συνέστησεν αὐτοὺς τῷ βασι-
 λεῖ ὡς δικαίους και θεοφιλεῖς· διὸ και πάσης ἀξιούμε-
 νοι παρ' αὐτοῦ τῆς τιμῆς διετέλουν.

6 ὀλίγῳ δὲ ὕστερον χρόνῳ πάλιν ὄρα κατὰ τοὺς
 ὕπνους ὁ βασιλεὺς ὄψιν ἑτέραν, ὡς ἐκπεσὼν τῆς ἀρχῆς
 μετὰ θηρίων ἕξει τὴν δίαιταν και διαξήσας οὕτως ἐπὶ
 τῆς ἐρημίας ἔτεσιν ἐπτά αὐθις τὴν ἀρχὴν ἀπολήφεται.

τοῦτο θεασάμενος τὸ ὄναρ, πάλιν τοὺς μάγους συγκα-
 λέσας ἀνέκρινεν αὐτοὺς περὶ αὐτοῦ, καὶ τί σημαῖνοι λέ-
 γειν ἤξiou. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδεὶς ἐδυνήθη τὴν τοῦ
 ἐνυπνίου διάνοιαν εὔρεῖν οὐδ' ἐμφανίσαι τῷ βασιλεῖ,
 5 Δανιῆλος δὲ μόνος καὶ τοῦτ' ἔκρινε, καὶ καθὼς οὗτος
 αὐτῷ προείπεν ἀπέβη· διατρέψας γὰρ ἐπὶ τῆς ἐρημίας
 τὸν προειρημένον χρόνον, οὐδενὸς τολμήσαντος ἐπιθέ-
 σθαι τοῖς πράγμασι παρὰ τὴν ἑπταετίαν, δεηθεὶς τοῦ
 Θεοῦ τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν πάλιν εἰς αὐτὴν ἐπανέρ-
 10 χεται. ἐγκαλέσῃ δέ μοι μηδεὶς οὕτως ἕκαστα τούτων
 ἀπαγγέλλοντι διὰ τῆς γραφῆς ὡς ἐν τοῖς ἀρχαίοις εὐρί-
 σκω βιβλίοις· καὶ γὰρ εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας πρὸς
 τοὺς ἐπιζητήσοντάς τι τῶν πραγμάτων ἢ μεμφομένους
 ἠσφαλισάμην, μόνον τε μεταφράξειν τὰς Ἑβραίων βί-
 15 βλους εἰπὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν, καὶ ταῦτα δη-
 λώσῃεν μήτε προστιθεὶς τι τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἰδιον
 μήτ' ἀφαιρεῖν ὑπεσχημένους.

ὁ δὲ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορος ἔτη τρία καὶ τεσ- 11
 σαράκοντα βασιλεύσας τελευτᾷ τὸν βίον, ἀνὴρ δραστή-
 20 ριος καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων εὐτυχέστερος γενόμε-
 νος. μέμνηται δ' αὐτοῦ τῶν πράξεων καὶ Βηρωσσὸς ἐν
 τῇ τρίτῃ τῶν Χαλδαϊκῶν ἱστοριῶν, λέγων οὕτως. "ἀκού-
 σας δ' ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμέ-
 νος σατράπης ἐν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ Συρίαν τὴν
 25 κοίλῃν καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης αὐτοῦ γέ-
 γονεν, οὐ δυνάμενος αὐτὸς ἔτι κατορθοῦν, συστήσας
 τῷ υἱῷ Ναβουχοδονοσόρῳ ὄντι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινα τῆς
 δυνάμεως ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. συμμῖξας δὲ Ναβουχο-
 δονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος αὐτοῦ τε
 30 ἐκράτησε, καὶ τὴν χώραν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βα-
 σιλείαν ἐποίησατο. τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ Ναβοπαλασσάρῳ
 συνέβη κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ἀρρωστήσαντι ἐν τῇ Βα-

βυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν βίον, ἔτη βασιλεύσαντι
 εἴκοσι καὶ ἕν. αἰσθόμενος δὲ μετ' οὐ πολὺν χρόνον τὴν
 τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχοδονόσορος, καὶ καταστή-
 σας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πράγματα καὶ τὴν λοιπὴν
 χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους Ἰουδαίων τε καὶ Φοινί- 5
 κων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον ἔθνων συντάξας
 τισὶ τῶν φίλων μετὰ τῆς βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς
 λοιπῆς ὠφελείας ἀνακομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, ἀν-
 τὸς ὁρμήσας ὀλιγοστὸς διὰ τῆς ἐρήμου παραγίνεται εἰς
 Βαβυλῶνα. παραλαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα 10
 ὑπὸ Χαλδαίων καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ
 τοῦ βελτίστου αὐτῶν, κυριεύσας ὀλοκλήρου τῆς πατρι-
 κῆς ἀρχῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέ-
 ταξεν ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις τῆς Βαβυλωνίας
 τόποις ἀποδείξει, αὐτὸς δ' ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου 15
 λαφύρων τό τε τοῦ Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ κοσμήσας
 φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς πόλιν ἀνακαι-
 νίσας, καὶ ἑτέραν καταχαρισάμενος πρὸς τὸ μηκέτι δύ-
 νασθαι τοὺς πολιορκοῦντας τὸν ποταμὸν ἀναστρέφον-
 τας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν, ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν 20
 τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους τρεῖς δὲ τῆς ἔξω, τούτων
 δὲ τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ
 αὐτῆς τῆς πλίνθου. καὶ τειχίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν,
 καὶ τοὺς πυλῶνας κοσμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατε-
 σκεύασε τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις ἕτερα βασιλεία ἐχό- 25
 μενα αὐτῶν, ὧν τὸ μὲν ἀνάστημα καὶ τὴν λοιπὴν πολυ-
 τέλειαν περισσὸν ἴσως ἂν εἶη λέγειν, πλὴν ὡς ὄντα
 μεγάλα καὶ ὑπερήφανα συνετελέσθη ἡμέραις πεντεκαί-
 δεκα. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τούτοις ἀναλήμματα λίθινα
 ἀνοικοδομήσας, καὶ τὴν ὄψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς 30
 ὄρεσι, καταφυτεύσας δένδροισι παντοδαποῖς ἐξεργά-
 σατο, καὶ κατεσκεύασε τὸν καλούμενον κρεμαστὸν κα-

ράδεισον διὰ τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς οὐκείας διαθέσεως ὡς τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ Μηδίαν τόποις.” καὶ Μεγασθένης δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδικῶν μνημονεύει αὐτῶν, δι’ ἧς ἀποφαίνειν πειράται τοῦτον τὸν βασιλέα τῇ ἀνδρείᾳ καὶ τῷ μεγέθει τῶν πράξεων ὑπερβεβηκότα τὸν Ἡρακλέα· καταστρέφασθαι γὰρ αὐτόν φησι Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. καὶ Διοκλῆς δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Περσικῶν μνημονεύει τούτου τοῦ βασιλέως, καὶ Φιλόστρατος ἐν ταῖς Ἰνδικαῖς αὐτοῦ καὶ 10 Φοινικικαῖς ἱστορίαις, ὅτι οὗτος ὁ βασιλεὺς ἐπολιόρκησε Τύρον ἕτεσι τρισὶ καὶ δέκα, βασιλεύοντος κατ’ ἐκείνον τὸν καιρὸν Ἰθωβάλου τῆς Τύρου.

καὶ τὰ μὲν ὑπὸ πάντων ἱστορούμενα περὶ τούτου τοῦ βασιλέως ταῦτα ἦν· μετὰ δὲ τὴν Ναβουχοδονο- 2 15 σόρου τελευταίην Ἀβιλαμαρωδάχος ὁ παῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν παραλαμβάνει, ὃς εὐθύς τὸν τῶν Ἱεροσολύμων βασιλέα Ἰεχωνίαν τῶν δεσμῶν ἀφείς ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις τῶν φίλων εἶχε, πολλὰς αὐτῷ δωρεὰς δούς καὶ ποιήσας αὐτὸν ἐντιμον ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Βα- 20 βυλωνίᾳ βασιλέων. ὁ γὰρ πατήρ αὐτοῦ τὴν πίστιν οὐκ ἐφύλαξε τῷ Ἰεχωνίᾳ, παραδόντι μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ τῆς συγγενείας ὅλης ἐκουσίως ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡς ἂν μὴ κατασκαφείη ληφθεῖσα ὑπὸ τῆς πολιορκίας, καθὼς προειρήκαμεν. τελευταίησαν- 25 τος δὲ Ἀβιλαμαρωδάχου μετὰ ἕτη ὀκτωκαίδεκα τῆς βασιλείας, Νιγλίσαρος ὁ παῖς αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν παραλαμβάνει, καὶ κατασχὼν αὐτὴν ἕτη τεσσαράκοντα καταστρέφει τὸν βίον. μετ’ αὐτὸν δὲ εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λαβοσόρδαχον ἀφικνεῖται τῆς βασιλείας ἡ διαδοχὴ, καὶ 30 μῆνας ποιήσασα παρ’ αὐτῷ τοὺς πάντας ἑννέα τελευταίησαντος αὐτοῦ μεταβαίνει πρὸς Βαλτάσαρον τὸν καλούμενον Ναβοάνδηλον παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις. ἐπὶ τοῦτον

στρατεύουσι Κύρος τε ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ Δαρειος ὁ Μήδων, καὶ πολιορκουμένῳ αὐτῷ ἐν Βαβυλῶνι θαυμάσιόν τι καὶ τεράστιον θέαμα συνέβη. κατέκειτο δειπνῶν ἐν οἴκῳ μεγάλῳ καὶ πρὸς ἐστιάσεις πεποιημένῳ βασιλικὰς μετὰ τῶν παλλακίδων καὶ τῶν φίλων. δόξαν 5 δὲ αὐτῷ, κομισθῆναι κελεύει ἐκ τοῦ ἰδίου ναοῦ τὰ τοῦ θεοῦ σκεύη, ἃ συλήσας Ναβουχοδοноσορος ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων οὐκ ἐχρήτο μὲν, εἰς δὲ τὸν αὐτοῦ ναὸν κατέθηκεν. αὐτὸς δὲ ὑπὸ θράσους προαχθεὶς ὥστε αὐτοῖς χρησθαι μεταξὺ πίνων καὶ βλασφημιῶν εἰς τὸν θεόν, 10 ἐκ τοῦ τείχους ὄρᾳ χεῖρα προιοῦσαν καὶ τῷ τοίχῳ τινὰς συλλαβὰς ἐγγράφουσαν. ταραχθεὶς δ' ὑπὸ τῆς ὄψεως συνεκάλεσε τοὺς μάγους καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ πᾶν τοῦτο τὸ γένος ὅσον ἦν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις τὰ τε σημεῖα καὶ τὰ ὄνειρατα κρίνειν δυνάμενον, ὡς ἂν αὐτῷ 15 δηλώσωσι τὰ γεγραμμένα. τῶν δὲ μάγων οὐδὲν εὐρίσκειν οὐδὲ συνιέναι λεγόντων, ὑπ' ἀγωνίας ὁ βασιλεὺς καὶ πολλῆς τῆς ἐπὶ τῷ παραδόξῳ λύπης κατὰ πᾶσαν ἐκήρυξε τὴν χώραν, τῷ τὰ γράμματα καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν δηλουμένην διάνοιαν σαφῆ ποιήσαντι δώσειν 20 ὑπισχνούμενος στρεπτόν περιανυχέμιον χρύσειον, καὶ πορφυρᾶν ἐσθῆτα φορεῖν ὡς οἱ τῶν Χαλδαίων βασιλεῖς, καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἰδίας ἀρχῆς. τούτου γενομένου τοῦ κηρύγματος ἔτι μᾶλλον οἱ μάγοι συνδραμόντες καὶ φιλοτιμησάμενοι πρὸς τὴν εὐρεσιν τῶν γραμμάτων οὐδὲν 25 ἐλάττον ἠπόρησαν. ἀθυμοῦντα δ' ἐπὶ τούτῳ θεασαμένη τὸν βασιλέα ἡ μάμμη αὐτοῦ παραθαρσύνει ἤρξατο, καὶ λέγειν ὡς ἔστι τις ἐκ τῆς Ἰουδαίας αἰχμάλωτος, ἐκεῖθεν τὸ γένος, ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδοноσοφου πορθήσαντος Ἱεροσόλυμα, Δανιῆλος ὄνομα, σοφὸς ἀνὴρ 30 καὶ δεινὸς εὐρεῖν τὰ ἀμήχανα καὶ μόνῳ τῷ θεῷ γνώριμα, ὃς Ναβουχοδοноσοφῷ τῷ βασιλεῖ, μηδενοὶς ἄλλου

δυνηθέντος εἰπεῖν περὶ ὧν ἔχρηξεν, εἰς φῶς ἤγαγε τὰ
 ζητούμενα. μεταπεμφάμενον οὖν αὐτὸν ἠέλιου παρ' αὐ-
 τοῦ πυνθάνεσθαι περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τὴν ἀμαθίαν
 τὴν τῶν οὐχ εὐρόντων αὐτὰ κατακρίνειν, καὶ σκυθρω-
 5 πὸν ἢ τὸ ὑπὸ θεοῦ σημαινόμενον. ταῦτ' ἀκούσας καλεῖ 3
 τὸν Δανιῆλον ὁ Βαλτάσαρος, καὶ διαλεχθεὶς ὡς πύθοιτο
 περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς σοφίας, ὅτι τὸ θεῖον αὐτῷ πνεῦμα
 συμπάρεστι καὶ μόνος ἐξευρεῖν ἱκανώτατος ἂ μὴ τοῖς
 ἄλλοις εἰς ἐπίνοιαν ἔρχεται, φράζειν αὐτῷ τὰ γεγραμ-
 10 μένα καὶ τί σημαίνει μηνύειν ἠέλιου· τοῦτο γὰρ ποιή-
 σαντι πορφύραν δώσειν ἐνδύσασθαι καὶ χρύσειον περὶ
 τὸν αὐχένα στρεπτὸν καὶ τὸ τρίτον τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς μέ-
 ρος, τιμὴν καὶ γέρας τῆς σοφίας, ὡς ἂν ἐξ αὐτῶν ἐπι-
 σημότατος γένοιτο τοῖς ὀρωσὶ καὶ τὴν αἰτίαν ἐφ' ἣ τού-
 15 των ἔτυχε πυνθανομένοις. Δανιῆλος δὲ τὰς μὲν δωρεὰς
 αὐτὸν ἔχειν ἠέλιου (τὸ γὰρ σοφὸν καὶ τὸ θεῖον ἀδωροδό-
 κητον εἶναι καὶ προῖκα τοὺς δεομένους ὠφελεῖν), μη-
 νύει δὲ αὐτῷ τὰ γεγραμμένα, σημαίνοντα καταστροφὴν
 αὐτῷ τοῦ βίου, ὅτι μηδ' οἷς ὁ πρόγονος αὐτοῦ διὰ τὰς
 20 εἰς θεὸν ὕβρεις ἐκολάσθη • τούτοις ἔμαθεν εὐσεβεῖν
 καὶ μηδὲν ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν μηχανᾶσθαι,
 ἀλλὰ καὶ Ναβουχοδοноσόρου μεταστάντος εἰς δίαιταν
 θηρίων ἐφ' οἷς ἠσέβησε, καὶ μετὰ πολλὰς ἰκεσίας καὶ
 δεήσεις ἐλεσηθέντος ἐπανελθεῖν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον
 25 καὶ τὴν βασιλείαν, καὶ διὰ ταῦτα τὸν θεόν, ὡς τὴν ἄπα-
 σαν ἔχοντα δύναμιν καὶ προνοούμενον τῶν ἀνθρώπων,
 μέχρις οὗ καὶ ἐτελεύτησεν ὑμνοῦντος, λήθην αὐτὸς
 ἔλαβε τούτων, καὶ πολλὰ μὲν ἐβλασφήμησεν εἰς τὸ
 θεῖον, τοῖς δὲ σκεύεσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν παλλακίδων
 30 διηκουεῖτο. ταῦτα οὖν ὀρωῶντα τὸν θεὸν ὀργισθῆναι
 αὐτῷ, καὶ διὰ τῶν γεγραμμένων προκαταγγέλλειν εἰς
 οἶον αὐτὸν καταστρέψαι δεῖ τέλος. ἐδήλου δὲ τὰ γεγραμ-

μένα τάδε. "μάνη· τούτω δ'" ἔλεγεν "Ἐλλάδι γλώττη σημαίνουτ' ἂν ἀριθμός, ὥσπερ τῆς ζωῆς σου τοσοῦτον χρόνον καὶ τῆς ἀρχῆς ἠρίθμηκεν ὁ θεός, καὶ περισσεύειν ἔτι σοι βραχὺν χρόνον. θεκέλ· σημαίνει τοῦτο τὸν σταθμόν. στήσας οὖν σου" λέγει "τὸν χρόνον τῆς βασιλείας ὁ θεὸς ἤδη καταφερομένην δηλοῖ. φαρές· καὶ τοῦτο κλάσμα δηλοῖ κατὰ Ἐλλάδα γλώτταν. κλάσει τοιγαροῦν σου τὴν βασιλείαν, καὶ Μήδοις αὐτήν καὶ Πέρσαις διανεμεῖ."

4 Δανιήλου δὲ ταῦτα σημαίνειν τῷ βασιλεὶ φράσαν-
 10 τος τὰ ἐν τῷ τοίχῳ γράμματα, τὸν μὲν Βαλτάσαρον, οἶον εἰκὸς ἐφ' οὗτω χαλεποῖς τοῖς δεδηλωμένοις, λύπη καὶ συμφορὰ κατέλαβεν, οὐ μὴν ὡς προφήτη κακῶν αὐτῷ γεγεννημένῳ τὰς δωρεὰς ἃς ὑπέσχετο δώσειν οὐ δίδωσιν, ἀλλὰ πάσας παρέσχετο, τὴν μὲν ἠπειλημένην
 15 τῆς βασιλείας καθαίρεισιν. τῆς πεπρωμένης ἀνάγκης ἀλλ' οὐχὶ τοῦ προφητεύσαντος εἶναι λογισάμενος, τὴν δὲ τῶν ἐπηγγελμένων ἐκπλήρωσιν κρίνων ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ δικαίου, κἂν ἢ σκυθρωπὰ τὰ μέλλοντα συμβαίνειν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἔκρινε, μετ' οὐ πολὺν δὲ χρό-
 20 νον αὐτὸς τε ἐλήφθη καὶ ἡ πόλις, Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπ' αὐτὸν στρατεύσαντος. Βαλτάσαρος γὰρ ἔστιν ἐφ' οὗ τὴν αἴρεσιν τῆς Βαβυλῶνος συνέβη γενέσθαι, βασιλεύσαντος αὐτοῦ ἔτη ἑπτακαίδεκα. τῶν μὲν οὖν Ναβουχοδοноσόρου τοῦ βασιλέως ἐκγόνων τὸ τέλος
 25 τοιοῦτο παρειλήφμεν γενόμενον· Δαρείῳ δὲ τῷ καταλύσαντι τὴν Βαβυλωνίων ἡγεμονίαν μετὰ Κύρου τοῦ συγγενοῦς ἔτος ἦν ἑξηκοστὸν δεύτερον ὅτε τὴν Βαβυλῶνα εἶλεν, ὃς ἦν Ἀστυάγουσ υἱός, ἕτερον δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκαλεῖτο ὄνομα. ὃς καὶ Δανιήλον τὸν προφή-
 30 τὴν λαβὼν ἤγαγεν εἰς Μηδίαν πρὸς αὐτόν, καὶ πάσης αὐτῷ τιμῆς μεταδιδούσας εἶχε σὺν αὐτῷ. τῶν τριῶν γὰρ

σατραπῶν ἦν οὓς ἐπὶ τῶν ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων σατραπειῶν κατέστησε· τοσοῦτους γὰρ ἐποίησε Δαρεῖος.

Δανιήλος τοίνυν ὢν ἐν τοιαύτῃ τιμῇ καὶ λαμπρᾷ σπουδῇ παρὰ τῷ Δαρείῳ, καὶ πρὸς ἅπαντα ὑπ' αὐτοῦ μόνος, ὡς ἂν ἔχων τὸ θεῖον ἐν αὐτῷ, παραλαμβανόμενος ἐφθονήθη· βασκαίνουσι γὰρ οἱ μᾶλλον αὐτῶν ἐτέρους ἐν πλείονι τιμῇ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι βλέποντες. ζητούντων δ' ἐπ' αὐτὸν ἀφορμὴν διαβολῆς καὶ κατηγορίας τῶν ἀχθομένων ἐπ' αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι παρὰ τῷ Δαρείῳ, παρεῖχεν αἰτίαν οὐδεμίαν· ὢν γὰρ καὶ χρημάτων ἐπάνω καὶ παντὸς λήμματος περιορῶν, αἰσχιστον αὐτῷ δοκοῦν κἂν ὑπὲρ ὧν δοθελή καλῶς τι προσλαβεῖν, οὐδ' ἠντιναοῦν τοῖς ζηλοτυποῦσιν αὐτὸν ἐγκλημάτων εὔρεσιν παρεῖχεν. οἱ δ' ὡς οὐδὲν εἶχον ὁ κατειπόντες αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ζημιώσουσιν αὐτὸν εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ τιμὴν αἰσχύνῃ καὶ διαβολῇ, τρόπον ἄλλον ἐξήτουν καθ' ὃν αὐτὸν ἐκποδῶν ποιήσονται. ὄρωντες οὖν τὸν Δανιήλον τρεῖς τῆς ἡμέρας προσευχόμενον τῷ θεῷ, πρόφασιν ἔγνωσαν ἠύρηκέναι δι' ἧς ἀπολέσουσιν αὐτόν, καὶ πρὸς τὸν Δαρεῖον ἐλθόντες ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὡς τοῖς σατράπαις αὐτοῦ καὶ ἡγεμόσι δόξειεν ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας ἀνεῖναι τὸ πλῆθος, ὅπως μῆτε αὐτῷ τις μῆτε τοῖς θεοῖς θεόμενος αὐτῶν καὶ εὐχόμενος εἴη, τὸν μέντοι γε αὐτῶν παραβάντα ταύτην τὴν γνώμην εἰς τὸν τῶν λεόντων ἔκριναν ῥῖψαι λάκκον ἀπολούμενον. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ συνιδὼν τὴν κακουργίαν αὐτῶν, οὐδ' ἐπὶ τὸν Δανιήλον ταῦτα κατεσκευασμένους ὑπονοήσας, ἀρέσκεισθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἔφη δεδογμένοις, καὶ κυρώσειν τὴν προαίρεσιν αὐτῶν ἐπαγγελλλόμενος προτίθησι πρόγραμμα δηλοῦν τῷ πλήθει τὰ δόξαντα τοῖς σατράπαις. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες φυλαττόμενοι τὰ προστεταγμένα μὴ παραβῆναι ἠρέμων, Δανιήλῳ δὲ φροντὶς οὐδ' ἦτις-

οὖν τούτων ἦν, ἀλλ' ὡς εἶχεν ἔθος, ἱστάμενος ἠὔχετο τῷ θεῷ πάντων ὀρώντων. οἱ δὲ σατράπαι, τῆς ἀφορμῆς αὐτοῖς ἦν ἐσπούδαζον λαβεῖν ἐπὶ τὸν Δανιήλον παραφανείσης, εὐθύς ἤκον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ κατηγοροῦν ὡς παραβαίνοντος μόνου τοῦ Δανιήλου τὰ προσ-⁵ τεταγμένα (μηδενὸς γὰρ τῶν ἄλλων τολμῶντος προσεῦχεσθαι τοῖς θεοῖς), καὶ τοῦτ' οὐ δι' εὐσέβειαν, ἀλλὰ διὰ φυλακὴν καὶ διατήρησιν ὑπὸ τοῦ φθόνου. ἀπὸ γὰρ μείζονος ἤς προσεδόκων εὐνοίας τοῦτο ποιεῖν τὸν Δα-
 ρειον ὑπολαμβάνοντες, ὡς καὶ καταφρονήσαντι τῶν¹⁰ ἐκείνου προσταγμάτων συγγνώμην ἐτοιμῶς νέμειν, καὶ αὐτὸ τοῦτο βασκαίνοντες τῷ Δανιήλῳ, οὐ μετεβάλλοντο πρὸς τὸ ἡμερώτερον, ῥίπτειν δὲ αὐτὸν ἡξίουσαν κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸν λάκκον τῶν λέοντων. ἐλπίσας δὲ ὁ Δα-
 ρειος ὅτι ῥύσεται τὸ θεῖον αὐτὸν καὶ οὐδὲν μὴ πάθῃ¹⁵ δεινὸν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἐκέλευσεν αὐτὸν εὐθύμως φέρειν τὰ συμβαίνοντα. καὶ βληθέντος εἰς τὸν λάκκον, σφραγίσας τὸν ἐπὶ τοῦ στομίου κείμενον ἀντὶ θύρας λίθον ἀνεχώρησεν, καὶ δι' ὅλης ἄσιτος τῆς νυκτὸς καὶ ἄνπνος διήγεν, ἀγωνιῶν περὶ τοῦ Δανιήλου. μεθ'²⁰ ἡμέραν δὲ ἀναστὰς ἐπὶ τὸν λάκκον ἦλθε, καὶ σωζομένην τὴν σφραγίδα εὐρῶν ἢ σημηνάμενος τὸν λίθον κατελελοίπει, ἀνοιξάσας ἀνεβόησε, καλῶν τὸν Δανιήλον καὶ πν-
 θανόμενος εἰ σώζεται. τοῦ δ' ἐπακούσαντος τῷ βασιλεῖ καὶ μηδὲν παθεῖν εἰπόντος, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀνελκν-²⁵ σθῆναι ἐκ τοῦ λάκκου τῶν θηρίων. οἱ δὲ ἐχθροὶ θεασάμενοι τὸν Δανιήλον μηδὲν πεπονθότα δεινόν, διὰ μὲν τὸ θεῖον καὶ τὴν τούτου πρόνοιαν οὐκ ἡξίουσαν αὐτὸν σώζεσθαι, πεπληρωμένους δὲ τοὺς λέοντας τροφῆς μὴ ἄψασθαι μηδὲ προσελθεῖν τῷ Δανιήλῳ νομίζοντες,³⁰ τοῦτ' ἔλεγον πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ δὲ μισήσας αὐτοὺς τῆς πονηρίας, παραβληθῆναι μὲν πολλὰ κελεύει τοῖς

λέουσι κρέα, κορεσθέντων δ' αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ
 Δανιήλου προσέταξεν εἰς τὸν λάκκον ἐμβληθῆναι, ὅπως
 εἰ διὰ κόρον αὐτοῖς οὐ προσάξουσιν οἱ λέοντες μάθοι.
 σαφὲς δὲ ἐγένετο Δαρείφ, τῶν σατραπῶν παραβληθέν-
 5 των τοῖς θηρίοις, ὅτι τὸ θεῖον ἔσωσε τὸν Δανιήλον·
 οὐδενὸς γὰρ αὐτῶν ἐφείσαντο οἱ λέοντες, ἀλλὰ πάντας
 διεσπάραιτον ὡσανεὶ σφόδρα λιμώτιοντες καὶ τροφῆς
 ἐνδεεῖς. ἠρέθισε δ' αὐτοὺς οὐ τὸ πεινῆν, οἶμαι, μικρὸν
 ἔμπροσθεν ἀφθόνων κρεῶν ἐμπεπλησμένους, ἀλλ' ἡ τῶν
 10 ἀνθρώπων κακία· δῆλη γὰρ καὶ τοῖς ἀλόγοις ἂν αὕτη
 ζῴοις πρὸς τιμωρίαν γένοιτο, τοῦ θεοῦ προαιρουμένου.

διαφθαρέντων οὖν τῶν ἐπιβουλευσάντων Δανιήλῳ 7
 τοῦτον τὸν τρόπον, ὁ βασιλεὺς Δαρείος καθ' ὄλην
 ἐπεμψε τὴν χώραν ἐπαινωῶν τὸν θεὸν ὃν Δανιήλος προσ-
 15 κυνεῖ, καὶ μόνον αὐτὸν εἶναι λέγων ἀληθῆ καὶ τὸ πᾶν
 κράτος ἔχοντα. ἔσχε δὲ καὶ τὸν Δανιήλον ἐν ὑπερβα-
 λούσῃ τιμῇ, πρῶτον αὐτὸν ἀποδείξας τῶν φίλων. ὦν
 δὲ οὕτως ἐπίσημος καὶ λαμπρὸς ὑπὸ δόξης τοῦ θεοφι-
 λῆς εἶναι Δανιήλος, ᾠκοδόμησεν ἐν Ἐκβατάνοις τοῖς
 20 Μηδικοῖς βᾶριν, εὐπρεπέστατόν τι κατασκευάσμα καὶ
 θαυμασίως πεποιημένον, ἧ μέχρι δεῦρο μὲν ἔστι καὶ
 σώζεται, τοῖς δ' ὀρωσι δοκεῖ προσφάτως κατεσκευά-
 σθαι καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐκείνης ἧς ἕκαστος αὐτὴν ἡμέρας
 ἱστορεῖ γεγονέναι· οὕτω νεαρὸν αὐτῆς καὶ ἀκμαῖον τὸ
 25 κάλλος, καὶ μηδαμοῦ γεγηρακὸς ὑπὸ τοσούτου χρόνου.
 πάσχει γὰρ καὶ τὰ κατασκευάσματα ταύτων ἀνθρώποις,
 καὶ παλαιοῦται καὶ τὴν ἰσχὺν λυόμενα ὑπὸ τῶν ἐτῶν
 καὶ τὴν εὐπρέπειαν μαραινόμενα. θάπτουσι δ' ἐν τῇ
 βάρει τοὺς τε Μήδων βασιλεῖς καὶ Περσῶν καὶ Πάρθων
 30 ἄχρι τοῦ δεῦρο, καὶ ὁ ταύτην πεπιστευμένος Ἰουδαῖός
 ἐστὶν Ἰερεὺς· καὶ τοῦτο γίνεται μέχρι τῆς σήμερον ἡμέ-
 ρας. ἄξιον δὲ τάνδρὸς τούτου καὶ ὁ μάλιστα θαυμάσαι

τις ἂν ἀκούσας διελθεῖν. ἅπαντα γὰρ αὐτῷ παραδόξως
 ὡς ἐνί τινι τῶν μεγίστων ἠτύχηθη προφητῶν, καὶ
 παρὰ τὸν τῆς ζωῆς χρόνον τιμῆ τε καὶ δόξα ἢ παρὰ τῶν
 βασιλέων καὶ τοῦ πλήθους, καὶ τελευτήσας δὲ μνήμην
 αἰώνιον ἔχει. τὰ γὰρ βιβλία, ὅσα δὴ συγγραφάμενος ⁵
 καταλέλοιπεν, ἀναγινώσκειται παρ' ἡμῖν ἔτι καὶ νῦν,
 καὶ πεπιστεύκαμεν ἐξ αὐτῶν ὅτι Δανιῆλος ὁμίλει τῷ
 Θεῷ. οὐ γὰρ τὰ μέλλοντα μόνον προφητεύων διετέλει,
 καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι προφήται, ἀλλὰ καὶ καιρὸν ὠρι-
 ξεν εἰς ὃν ταῦτα ἀποβήσεται· καὶ τῶν προφητῶν τὰ ¹⁰
 χεῖρω προλεγόντων, καὶ διὰ τοῦτο δυσχεραينوμένων
 ὑπὸ τῶν βασιλέων καὶ τοῦ πλήθους, Δανιῆλος ἀγαθῶν
 ἐγίνετο προφήτης αὐτοῖς, ὡς ἀπὸ μὲν τῆς εὐφημίας τῶν
 προλεγομένων εὐνοίαν ἐπισπᾶσθαι παρὰ πάντων, ἀπὸ
 δὲ τοῦ τέλους αὐτῶν ἀληθείας πίστιν καὶ δόξαν ὁμοῦ ¹⁵
 θεϊότητος παρὰ τοῖς ὄχλοις ἀποφέρεσθαι. κατέλιπε δὲ
 γράφας, ὅθεν ἡμῖν τὸ τῆς προφητείας αὐτοῦ ἀκριβὲς
 καὶ ἀπαράλλακτον ἐποίησε δῆλον. φησὶ γὰρ αὐτοῦ γι-
 νομένου ἐν Σούσοις τῇ μητροπόλει τῆς Περσίδος, ὡς
 ἐξέλθοι μὲν εἰς τὸ πεδῖον μετὰ ἐταίρων αὐτοῦ, σεισμοῦ ²⁰
 δὲ καὶ κλόνου τῆς γῆς ἐξαίφνης γενομένου καταλει-
 φθεῖν μόνος, φυγόντων τῶν φίλων, καὶ πέσοι μὲν ἐπὶ
 στόμα ταραχθεὶς ἐπὶ τὰς δύο χεῖρας, τινὸς δ' ἀψαμένου
 αὐτοῦ καὶ μεταξὺ κελεύοντος ἀναστῆναι καὶ τὰ μέλλοντα
 συμβήσεσθαι τοῖς πολίταις ἰδεῖν μετὰ πολλὰς γενεάς, ²⁵
 ἀναστάντι [δ'] αὐτῷ δειχθῆναι κριὸν μέγαν, πολλὰ μὲν
 ἐκπεφυκότα κέρατα, τὸ δὲ τελευταλὸν αὐτῶν ὑψηλότε-
 ρον ἔχοντα. ἔπειτα ἀναβλέψαι μὲν εἰς τὴν δύσιν, θεά-
 σασθαι δὲ τράγον ἀπ' αὐτῆς δι' ἀέρος φερόμενον, <ὃν>
 συρράξαντα τῷ κριῷ καὶ τοῖς κέρασι κορυψάντα δις κα- ³⁰
 ταβαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ πατήσαι. εἶτα τὸν τρά-
 γον ἰδεῖν ἐκ τοῦ μετώπου μέγιστον ἀναφύσαντα κέρασ,

οὗ κλασθέντος ἀναβλαστῆσαι τέσσαρα, καθ' ἕκαστον
 τῶν ἀνέμων τετραμμένα. ἐξ αὐτῶν δ' ἀνασχεῖν καὶ
 ἄλλο μικρότερον ἀνέγραψεν, ὃ αὐξῆσαν ἔλεγεν αὐτῶ
 ὃ ταῦτα ἐπιδεικνύς θεὸς πολεμήσειν αὐτοῦ τὸ ἔθνος
 5 καὶ τὴν πόλιν αἰρήσειν κατὰ κράτος, καὶ συγγεῖν τὰ
 περὶ τὸν ναόν, καὶ τὰς θυσῆας κωλύσειν γενέσθαι ἐφ'
 ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα ἕξ. ταῦτα μὲν
 ἰδεῖν ἐν τῷ πεδίῳ τῷ ἐν Σούσοις ὁ Δανιῆλος ἔγραψε,
 κρῖναι δ' αὐτῶ τὴν ὄψιν τοῦ φαντάσματος ἐδήλου τὸν
 10 θεὸν οὕτως. τὸν μὲν κριὸν βασιλείας τὰς Περσῶν καὶ
 Μήδων σημαίνειν ἔφασκε, τὰ δὲ κέρατα τοὺς βασι-
 λεύειν μέλλοντας, τὸ δὲ ἔσχατον κέρασ σημαίνειν τὸν
 ἔσχατον βασιλέα, τοῦτον δὲ διοίσειν ἀπάντων πλούτω
 τε καὶ δόξῃ. τὸν δὲ τράγον δηλοῦν ὡς ἐξ Ἑλλήνων τις
 15 βασιλεύων ἔσται, ὃς τῷ Πέρσῃ συμβαλὼν δις κρατήσεε
 τῇ μάχῃ καὶ παραλήψεται τὴν ἡγεμονίαν ἅπασαν. δη-
 λούσθαι δ' ὑπὸ τοῦ μεγάλου κέρατος τοῦ ἐν τῷ μετώπῳ
 τοῦ τράγου τὸν πρῶτον βασιλέα, καὶ τὴν τῶν τεσσά-
 ρων ἀναβλάστησιν ἐκπεσόντος ἐκείνου καὶ τὴν πρὸς
 20 τὰ τέσσαρα κλίματα τῆς γῆς αὐτῶν ἀποστροφὴν ἐκά-
 στου τοὺς διαδόχους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου
 βασιλέως ἐμφανίζεσθαι, καὶ διαμερισμὸν εἰς αὐτοὺς
 τῆς βασιλείας, οὔτε δὲ παῖδας αὐτοῦ τούτους ὄντας
 οὔτε συγγενεῖς πολλοῖς ἔτεσιν ἄρξειν τῆς οἰκουμένης.
 25 γενέσθαι δ' ἐκτούτων τινὰ βασιλέα τὸν ἐκπολεμήσοντα
 τό τε ἔθνος καὶ τοὺς νόμους αὐτῶν καὶ τὴν κατ' αὐ-
 τοὺς ἀφαιρησόμενον πολιτείαν, καὶ συλήσοντα τὸν
 ναόν, καὶ τὰς θυσίας ἐπ' ἔτη τρία κωλύσοντα ἐπιτελε-
 σθῆναι. καὶ δὴ ταῦτα ἡμῶν συνέβη τῷ ἔθνει παθεῖν
 30 ὑπ' Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς, καθὼς εἶδεν ὁ Δανιῆλος
 καὶ πολλοῖς ἔτεσιν ἐμπροσθεν ἀνέγραψε τὰ γενησόμενα.
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον Δανιῆλος καὶ περὶ τῆς τῶν Ῥω-

μαίων ἡγεμονίας ἀνέγραψε, καὶ ὅτι ὑπ' αὐτῶν ἐρημωθήσεται. ταῦτα πάντα ἐκεῖνος, θεοῦ δείξαντος αὐτῷ, συγγράψας κατέλειψεν, ὥστε τοὺς ἀναγινώσκοντας καὶ τὰ συμβαίνοντα σκοποῦντας θαυμάζειν ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ θεοῦ τιμῇ τὸν Δανιήλον, καὶ τοὺς Ἐπικουρείους ἐκ 5 τούτων εὐρίσκειν πεπλανημένους, οἳ τὴν τε πρόνοιαν ἐκβάλλουσι τοῦ βίου καὶ τὸν θεὸν οὐκ ἀξιούσιν ἐπιτροπεύειν τῶν πραγμάτων, οὐδ' ὑπὸ τῆς μακαρίας καὶ ἀφθάρτου πρὸς διαμονὴν τῶν ὄλων οὐσίας κυβερνᾶσθαι τὰ σύμπαντα, ἄμοιρον δ' ἡνιόχου καὶ φροντιστοῦ 10 τὸν κόσμον αὐτομάτως φέρεσθαι λέγουσιν, ὃς εἰ τοῦτον ἀπροστίτητος ἦν τὸν τρόπον, καθάπερ καὶ τὰς ναῦς ἐρήμους κυβερνητῶν καταδυομένας ὀρωμεν ὑπὸ πνευμάτων, ἧ καὶ τὰ ἄρματα περιτρεπόμενα μὴ ἔχοντα τοὺς ἡνιοχοῦντας, συντριβείς ἂν ἀπὸ τῆς ἀπρονοήτου 15 φορᾶς ἀπολώλει καὶ διεφθείρετο. τοῖς οὖν προειρημένοις ὑπὸ Δανιήλου δοκοῦσί μοι σφόδρα τῆς ἀληθοῦς δόξης διαμαρτάνειν οἱ τῷ θεῷ μηδεμίαν εἶναι περὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀποφαινόμενοι πρόνοιαν· οὐ γὰρ ἂν κατὰ τὴν ἐκεῖνου προφητείαν, εἰ συνέβαινεν αὐτοματισμῷ 20 τιμὴ τὸν κόσμον διάγειν, πάντα ἐωρῶμεν ἀποβαίνοντα.

Ἐγὼ μὲν οὖν περὶ τούτων ὡς ἠῦρον καὶ ἀνέγων, οὕτως ἔγραψα· εἰ δέ τις ἄλλως δοξάζειν βουλήσεται περὶ αὐτῶν, ἀνέγκλητον ἔχέτω τὴν ἑτερογνωμοσύνην.

